

RABAŞ'IN YAZILARI

Makaleler

Dördüncü Cilt

LAITMAN
KABBALAH
Publishers

RABAŞ'IN YAZILARI MAKALELER

Dördüncü Cilt

LAITMAN

KABBALAH

PUBLISHERS

Rav Baruch Shalom Halevi Ashlag

RABAŞ Yazıları

Cilt Dört – Makaleler

Telif Hakkı © 2018 Michael Laitman Tüm hakları saklıdır
Laitman Kabbalah Publishers tarafından yayınlandı

İletişim Bilgileri

E-posta: info@kabbalah.info

Web sitesi: www.kabbalah.info

ABD ve Kanada'da ücretsiz: 1-866-LAITMAN

1057 Steeles Avenue West, Suite 532, Toronto, ON, M2R 3X1, Kanada
Tel. 1-416-274-7287

2009 85th Street #51, Brooklyn, New York, 11214, ABD Tel. 1-800-540-3234

ABD'de basılmıştır

Bu kitabın hiçbir bölümü kullanılamaz veya çoğaltılamaz, kısa alıntılar dışında,
yayıncının yazılı izni olmaksızın eleştirel makalelerde veya incelemelerde hiçbir
şekilde kullanılamaz.

ISBN: 978-1-9856-8941-1

Kongre Kütüphanesi Kontrol Numarası: 2016938484

Çeviri: Rinah Shalom, Chaim Ratz

Çeviri Asistanı: Mickey Cohen, Moshe Eisenberg

İçerik Düzenleme: Noga Bar Noye

Düzenleme ve Düzeltme: Mary Pennock, Mary Miesem

İç Tasarım: Gill Zahavi

Kapak Tasarımı: Baruch Khovov/Inna Smirnova

Genel Yayın Yönetmeni: Chaim Ratz

Baskı ve Post Prodüksiyon: Uri Laitman

İLK BASKI: MAYIS 2018

İlk baskı

İçindekiler

Tav-Şin-Mem-Tet (1988-1989)

<i>Tövbenin Ölçüsü Nedir?</i>	<i>9</i>
<i>Çalışmada Büyük ya da Küçük Bir Günah Nedir?</i>	<i>15</i>
<i>Gözyaşı Kapısı ile Geri Kalan Kapılar Arasındaki Fark Nedir?</i>	<i>21</i>
<i>Çalışmada Su Seli Nedir?</i>	<i>27</i>
<i>Dünyanın Yaratılışının İhsan Etme Yoluyla Olması Ne Demektir?</i>	<i>35</i>
<i>Çalışmada Mantık Ötesi Nedir?</i>	<i>41</i>
<i>Çalışmada "Şabat Arifesinde Çaba Sarf Etmeyen, Şabat Günü Ne Yiyecek" Nedir? ...</i>	<i>48</i>
<i>Çalışmada, İyi Büyürse Kötü de Büyür Ne Demektir?</i>	<i>56</i>
<i>Çalışmada "Kötülerin Üzerine Gelen Felaket Erdemlilerle Başlar" Nedir?.....</i>	<i>62</i>
<i>Çalışmada, "Merdiven Diagonaldır (Çaprazdır)" Ne Demektir?</i>	<i>68</i>
<i>Çalışmada Gerekli Olan Kuşvetler Nelerdir?</i>	<i>75</i>
<i>Damadın Yemeği Nedir?</i>	<i>82</i>
<i>Çalışmada, 'Kem Gözlü Adamın Ekmeği' Nedir?</i>	<i>92</i>
<i>"Kalbine Yanıt Ver" Ne Demektir?</i>	<i>95</i>
<i>Çalışmada 'Erdemliler Günahkârlar Sayesinde Görünür Hale Gelir' Ne Demektir? .</i>	<i>100</i>
<i>Çalışmada Boş bir Masada Kutsama Yasağı Nedir?</i>	<i>105</i>
<i>Çalışmada, Yaradan'ı Kutsamadan Önce Selam Verme Yasağı Nedir?.....</i>	<i>112</i>
<i>Çalışmada "Sayılarda Kutsama Yoktur Ne Demektir?</i>	<i>118</i>
<i>Çalışmada Şabat'a Neden Şin-Bat Denir?</i>	<i>126</i>
<i>Çalışmada Kötü Eğilimin Yükselmesi ve İftira Etmesi Ne Demektir?.....</i>	<i>133</i>
<i>Çalışmada "Sarhoş Bir Adam Dua Etmemelidir" Nedir?</i>	<i>138</i>

<i>Neden Özellikle Pesah Gecesinde Dört Soru Sorulur?</i>	146
<i>Çalışmada Kişi Acı Otu Yutarsa, Çıkamaz Nedir?</i>	155
<i>Çalışmada "Eğitimsiz Birinin Kutsamasını Hafife Almayın" Nedir?</i>	163
<i>Çalışmada "Kusuru Olan [Fedakârlık] Etmez" Nedir?</i>	169
<i>Çalışmada "Kendini Kirleten, Yukarıdan Kirletilir" Ne Demektir?</i>	176
<i>Çalışmada Acı Çekmek Ne Anlama Gelir?</i>	184
<i>Kişinin Testi Geçtiğini Kim Bilmelidir?</i>	193
<i>Çalışmada Tora'yı Almak İçin Yapılan Hazırlık Nedir? - 2</i>	201
<i>Menorayı Yakmanın Çalışmadaki Anlamı Nedir?</i>	208
<i>Çalışmada, Putperestlere Tora'yı Öğretme Yasağı Nedir?</i>	218
<i>Çalışmada Yağ "İyi Eylemler" Olarak Adlandırılır Ne Demektir?</i>	224
<i>Çalışmada Casuslar Nedir?</i>	231
<i>Çalışmada Barış Nedir?</i>	238
<i>Çalışmada "Oğulları Olmayan Kişi" Nedir?</i>	243
<i>Çalışmada "Çünkü Bu, Milletlerin Gözünde Sizin Bilgeliliğiniz ve Anlayışınızdır"</i> <i>Nedir?</i>	250
<i>Çalışmada "Başlangıcı Dikenli Sonu Düzlük Olan Yol" Ne Demektir?</i>	256
<i>Çalışmada Hâkimler ve Görevliler Nedir?</i>	262
<i>Çalışmada "Tora Sadece Kötü Eğilimin Aleyhinde Konuşur" Nedir?</i>	268
<i>Çalışmada "Onlar Her Gün Gözünüzde Yeni Gibi Olacaklar" Nedir?</i>	274
<i>Günlük Program</i>	281
<i>Çalışmada "Kuyruk Değil Baş Olalım" Ne Anlama Gelir?</i>	286
<i>Çalışmada Başarısızlığın Anlamı Nedir?</i>	291
<i>Dünyanın Tora İçin Yaratılmış Olması Ne Anlama Gelir?</i>	297
<i>Çalışmada Erdemlinin Nesilleri İyi İşlerdir Ne Anlama Gelir?</i>	302
<i>Çalışmada İnsan Yaratılmadan Önce Toprak Meyve Vermiyordu Ne Anlama Gelir?</i>	311
<i>Kişi Çalışmada Gururu Ne Zaman Kullanmalıdır?</i>	319
<i>Çalışmada Dua ve Şükür Zamanı Nedir?</i>	326
<i>Çalışmada Esav'ın "Tarla Adamı" Olarak Adlandırılması Ne Anlama Gelir?</i>	333

<i>Çalışmada "Yeryüzüne Bir Merdiven Kurulur ve Üstü Cennete Ulaşır" Ne Demektir?</i>	340
<i>Çalışmada Bilgelerimizin "Kral Davud'un Bir Hayatı Yoktu" Demesi Ne Anlama Gelir?</i>	347
<i>Çalışmada, Hanuka Mumunu Sola Yerleştirmenin Anlamı Nedir?</i>	354
<i>Çalışmada Tora Neden "Orta Çizgi" Olarak Adlandırılır? - 1</i>	361
<i>Yaradan ve Şehina'nın Birleşmesi ile Tüm Kötülüklerin Kefaretinin Ödenmesi Ne Anlama Gelir?</i>	368
<i>Çalışmada Gerçek Hesed Nedir?</i>	374
<i>Çalışmada, Mısır'ın Vekili Düşmeden Önce, Onların Haykırıları Cevaplanmadı Ne Demektir?</i>	380
<i>Çalışmada "Moral Eksikliği ve Ağır Çalışma" Nedir?</i>	388
<i>Çalışmada Arınmak İçin Gelen Kişinin Aldığı Yardım Nedir?</i>	395
<i>Şabat Konuşması Neden Hafta İçeri Konuşması Gibi Olmamalıdır?</i>	403
<i>Çalışmada Tora'ya Neden 'Orta Çizgi' Denir - 2</i>	411
<i>Çalışmada Yarım Şekel Nedir? - 2</i>	419
<i>Çalışmada "Ben Hiçbir Şey İçin Varım, Sen de Hiçbir Şey İçin Varsın" Ne Demektir?</i>	427
<i>Amalek'i Silme Sırası Nedir?</i>	435
<i>Çalışmada Musa'nın Ay'ın Doğuşuyla İlgili Kafasının Karışık Olması Ne Anlama Gelir?</i>	444
<i>Çalışmada "Yanmış Bir Sunu Olmaya Gelen Her Şey Erkektir" Ne Anlama Gelir? ..</i>	452
<i>Çalışmada "Bütün Uluslar Efendimize Şükredin" Ne Demektir?</i>	460
<i>Çalışmada "Efendimiz Kadar Kutsal Olan Yoktur, Çünkü Senden Başkası Yoktur" Nedir?</i>	466
<i>Çalışmada "Her Çimen Tanesinin Üstünde Ona Vuran ve Büyümesini Söyleyen Bir Görevli Vardır!" Ne Demektir?</i>	474
<i>Çalışmada "Büyükleri Küçükler Hakkında Uyarmak" Nedir?</i>	482
<i>Çalışmada "Tora İnsanın Gücünü Tüketir" Ne Demektir?</i>	490
<i>Çalışmada Yaradan'ın Adının "Yasa ve Emir" Olması Ne Anlama Gelir?</i>	498
<i>Çalışmada 'Sayılmış Olanda Kutsama Yoktur' Ne Demektir?</i>	506
<i>Çalışmada "İsrail Yaradan'ın Arzusunu Yerine Getiriyor" Ne Anlama Gelir?</i>	515
<i>Çalışmada "Yeryüzü Korktu ve Hareketsiz Kaldı" Ne Demektir?</i>	525

<i>Çalışmada "Sıradan Bir Kişinin Kapları" Nedir?</i>	<i>531</i>
<i>Çalışmada, "Damadın Yemeğinin Tadını Çıkaran Kimse" Ne Demektir?</i>	<i>539</i>
<i>Çalışmada "Esav ve İsmail'in Çocukları Tora'yı Almak İstemediler" Ne Demektir?547</i>	
<i>Çalışmada "Şehina İsrail İçin Tanıklıktır" Ne Demektir?</i>	<i>555</i>
<i>Çalışmada "Kutsama Kabı Dolu Olmalıdır" Nedir?.....</i>	<i>562</i>
<i>"Kudüs İçin Yas Tutan, Onun Sevincini Görmekle Ödüllendirilir" Sözü Çalışmada Ne Anlama Gelir?</i>	<i>570</i>
<i>Çalışmada, 'Çünkü Siz Tüm Halkların En Küçüğüünüz' Nedir?</i>	<i>578</i>
<i>Çalışmada Kişinin Topuklarıyla Çiğnediği Hafif Mitzvot Nedir?.....</i>	<i>585</i>
<i>Çalışmada Kutsama ve Lanet Nedir?</i>	<i>593</i>
<i>Çalışmada "Sunağın Yanına Kendin İçin Bir Aşera Dikmeyeceksin" Nedir?</i>	<i>602</i>
<i>Çalışmada İsteğe Bağlı Savaş Nedir - 2.....</i>	<i>610</i>
<i>Çalışmada "Gizli Şeyler Tanrımız Efendimize Aittir" Ne Demektir?</i>	<i>617</i>
<i>Baal HaSulam'dan Çalışmanın Düzeni</i>	<i>623</i>

Tav-Şin-Mem-Tet

(1988 - 1989)

Tövbenin Ölçüsü Nedir?

Makale No. 1, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

“Dön, Ey İsrail, Tanrın Efendi’ne, çünkü suçundan ötürü başarısız oldun.” diye yazılıdır (Hoşea 14). Şunları anlamalıyız:

1) “Tanrın Efendi’ne” ne demek? Tövbe “Tanrın Efendi’ne” ulaşmadıysa hala tövbe olarak kabul edilmiyor gibi görünüyor. Öyleyse, tövbenin “Tanrın Efendi’ne” ulaşip ulaşmadığını nasıl bilebiliriz? Kim yukarı çıkıp ulaşip ulaşmadığını görebilir?

2) “Çünkü suçundan ötürü başarısız oldun.” sözlerini anlamalıyız. Tövbenin “Tanrın Efendi’ne” yükselmek zorunda olmasının nedeni bu gibi görünüyor. Birbirleriyle nasıl ilişkili olduklarını anlamalıyız.

3) “Suçundan ötürü başarısız olduğun için”in anlamını anlamalıyız. “Suçun” ne anlama geliyor? İnsanın suçundan başka bir şeyden dolayı başarısızlık olabilirmiş gibi görünüyor. Bu yüzden ayet bize “başarısız olduğun için” der, yani başarısızlığın başka bir şeyden değil, suçundan kaynaklandı. Öyleyse, kişinin kendisine suçlarından gelmediğini düşünebileceği o diğer şey nedir?

Başarısızlık, kişi şimdi artık iyi bir iş yapabileceğini hesapladı ama sonra, bir şey yüzünden başarısızlığa uğradığı için, işinde kaybetti demektir. Bu, yolda yürüyen ve görmediği bir taş ayağı takılıp düşen birisi gibidir. Maneviyatta bunu, düştü ve yolda ayağı bir taş takıldı, diye anlamalıyız.

Bu yüzden, tökezlemesine ve yarı yolda düşmesine neden olan taşın ne olduğunu bilmeliyiz. Yazılan gelir ve der ki başarısızlığın suçundan ötürüydü ki bu (suçun), tökezleyip düşmene neden olan taştır. Tökezleme taşından sakınmak için bunu bilmemiz gerekir. O halde neden kişinin suçunun, Yaratan’ın yolunda yürüyememesi

ve Tora ve Mitzvot'u (emirler/iyi işler) yerine getirememesine neden olan bir tökezleme taşı olduğunu anlamalıyız.

Mesele şu ki ilk suç bilgi ağacı günahıyla başlar. Adam HaRișon sünnetli doğmuştur (Avot de Rabbi Natan, 2. baskı, 5). Ancak daha sonra, günah sebebiyle, sünnet derisini giydi (Sanhedrin 38). "Panim Masbirot'a Giriş"te yorumladığı üzere, sünnet derisini giymek üç saf olmayan Klipot'un [kabuklar/pullar] sünnet derisine gönderme yapar. Doğduğu zaman bu deriye sahip değildi çünkü Adam HaRișon'un dışsal bedeni, der Ari, Asiya'nın Malhut'unun Bina'sına yükselen, "Bina'da tatlandırılan Malhut" denen, Malhut'tandı. Buna sünnetli doğmak denir.

Bilgi ağacı günahıyla, kendi üzerine boş mekândan Gadlut [büyüklük/yetişkinlik] formu olan yargı niteliğinden Malhut'u çekti. Buna sünnet derisini giydi, denir. Yani, kişinin işlediği tüm günahların geldiği üç saf olmayan Klipot'u üzerine çekti. Yani, Adam Harișon'un kendisinin günah aracılığıyla ortaya çıkardığı almanın Gadlut'u tüm günahlara yol açar, zira günahların kökü akıl ve kalpten uzanır.

Bununla, "'Suçundan ötürü başarısız oldun' ne demektir?" diye sorduğumuzu yorumlayabiliriz. Bu, bilgi ağacının günahından uzanan suçundan bahseder. Buna "suçun" denir, yani tüm yaratılanların ayağının takıldığı taş, kişinin gelip "Buna değerse, eğer Tora ve Mitzvot'a uymak kar getirirse anlamak istiyorum." demesidir, yani bilgi ağacının günahı yüzünden Adam Harișon'un kendisine uzattığı almanın Gadlut'undan uzanan kendisi için alma bundan ne kazanacak.

Bu, maddesellikte, yolda yürüyen birisinin yoldaki bir taşla takılıp düşmesi gibidir. Taşı görmez ve bu yüzden düşer. Benzer şekilde çalışmada da kişi Yaratan'ın yolunda yürümek istediğinde, taşı görmez. Taş, alma arsızudur, zira Even [taş], [İbranice] Avin [anlayacağım] kelimesinden gelir, yani her şeyi anlamak ister – bundan alıcı kendisi için ne haz alacaktır.

Bir kişiye İlâhi Takdir'in iyi ve iyilik yapan olduğuna mantık üzeri inanması gerektiği söylendiğinde, "Bunun böyle olduğunu görmek istiyorum." der. Fakat inanmak anlamaya karşıdır. Anlamak, gördüğünün gerçek olduğunu söyler ve görmediğin ise, bunun gerçek olup olmadığını nasıl söyleyebilirsin? İnanması gerektiği söylendiğinde, der ki "İnandığının gerçek olduğunu nereden biliyorsun?" İnsanların düşmesine neden olan tökezleme taşı budur.

Bundan şu sonuç çıkar ki başarısız olmamıza sebep olan taş sadece inanç eksikliğidir. Kişi ihsan etme çalışmasının yolunda yürümeye başladığı zaman, Yaratan'a şikâyet eder: "Neden yüzünü bu ikisini – akıl ve kalbi – aşabilelim diye Yaratan'ın yerleştirdiği gizlemeyi aşamayacağımız kadar gizledin?"

Aslında soru şudur: Neden Yaratan bizi inanmak zorunda bıraktı da aksine, yani çalışmaya başlayan herkesin Yaratan'ın büyüklüğünü hemen göreceği gibi, yapmadı? Yaratan'ın inançla çalışmamızı zorunlu kılması birçok kişinin çalışmadan uzaklaşmasına sebep olur. Sanki Yaratan, inançla çalışmayı tüm o başarısız olanlar için bir tökezleme taşı haline getirmiş gibidir. Bunu neden yaptı?

Baal HaSulam bununla ilgili demiştir ki Yaratan'ın bunu böyle yapmasının, çalışmamız "Ve Efendi'ye ve hizmetkârı Musa'ya inandılar." formunda olmasının, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan tam amacı başarmanın en iyi yolu olduğuna inanmalıyız. Yaratılanlar, Yaratan'ın yaratılanlara vermeyi amaçladığı haz ve hoşnutluğu almak olan amacın mükemmelliğine tam da inançla erişebilirler.

Ancak, Yaratan bunu başka türlü, yani bilme aracılığıyla, yapamazdı dememeliyiz. Kesinlikle Yaratan her şeye gücü yetendir ve O istediği her şeyi yapabilir. Bununla birlikte, yaratılışın amacına, bunun O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğuna, inanmamız gerektiği gibi amacı başarmanın yoluyla ilgili de inanmalıyız, yani inancın en iyi ve en başarılı yol olduğuna. O nedenle, Yaratan, inanç yolunu seçti, zira insan amacın tamamlanmasına ancak inançla ulaşabilir.

Buna göre, "Suçundan ötürü başarısız oldun", sözünün açıklaması, Adam HaRiştôn'un bilgi ağacı günahı sebebiyle kendi üzerine uzattığı alma kaplarının Gadlut'udur. Şu sorduğumuzu yorumlamalıyız: "Suçundan ötürü başarısız oldun" ile "Dön, ey İsrail, Tanrın Efendi'ne" arasındaki ilişki nedir?

Bir kişi yükselip de tövbesi "Tanrın Efendi'ne" ulaştı mı diye bakabilir mi diye sormuştuk. Yukarıdakine göre, şöyle yorumlamalıyız: Tüm başarısızlıklar, kişinin bütünlüğe erişememesi ve yarı yolda başarısız olması, sadece, kişiyi düşüren tökezleme taşı olan ilk günah yüzündendir. O nedenle, kişi tövbe etmek istediğinde ve tövbenin ne olduğunu bilmediğinde bilgemiz der ki "Dön, ey İsrail, Tanrın Efendi'ne."

Bu demektir ki, kişinin yaptığı her şey "Tanrın Efendin" için olacak. Buradan çıkan sonuç şu ki "O'na doğru" demek "Yaptığın her şeyin Tanrın Efendin için olduğunu bilene kadar." demektir. Yani, kendisi için yaşamaya değmediğini hissettiği bir dereceye ulaşmıştır ve Yaratan uğruna yaşar. Buna "tövbe" denir.

Ancak bu dereceye ulaşmamışsa, bu henüz "tövbe" olarak kabul edilmez. Bunun sebebi, kendisi için almak olan "Suçundan ötürü başarısız oldun." dur. Yani tek başarısızlık kişinin Yaratan'a Dvekut'u [bütünleşme] başaramamasıdır. Doğal olarak, bunu düzeltmek "Tanrın Efendi'ne" ulaşarak olur ki orada kişinin tüm eylemleri sadece ihsan etmek içindir. Buna "tövbe" denir.

Bunun için kişinin yukarı çıkıp tövbesinin “Tanrın Efendi’ne” ulaşip ulaşmadığını görmesi gerekmez. Daha ziyade, kişinin kendisi hayatta Yaratan’ın faydası için olandan başka bir amacı olup olmadığını görür ve hisseder ve kendisi için yaşamaya değmediğini söyler.

Bununla birlikte kişi bunda kendisini kandırabilir. Yani, kendi faydasına büyük haz getireceğini düşündüğü için Yaratan uğruna çalışmakla hemfikir olabilir.

Yine de bununla ilgili gerçeği de görebilir çünkü kurala göre, bir kişi gerçekten Yaratan’a tutunmak isterse ve zaten form eşitliğindeyse o zaman Tora’da gözlerinin açılmasıyla ödüllendirilmesi gerekir. “Kim Tora Lişma’yı [O’nun uğruna] öğrenirse ona Tora’nın sırları gösterilir.” kuralına göre hala Tora’nın sırlarıyla ödüllendirilmemişse, bu, sadece Yaratan’a fayda vermeyi amaçlamaktan hala uzak olduğunun işaretidir.

“Zohar Kitabı’na Giriş”te (Madde 33) şöyle yazılıdır: “Bu, Tora ve Mitzvot Lişma’daki çalışmadır, ödül almak için değil ihsan etmek için. Bu çalışma kişinin kendisi için alma arzusunu arındırır ve onu bir ihsan etme arzusuyla değiştirir. Kişi alma arzusunu arındırdığı ölçüde NRNHY denen ruhun beş bölümünü almaya değer hale gelir, çünkü onlar ihsan etme arzusunda durur ve alma arzusu bedeni kontrol ettiği sürece kişinin bedenini kıyafetlendiremez, zira kıyafetlenme ve form eşitliği el ele gider. Ve kişi hiçbir şekilde kendisi için olmayıp tamamen ihsan etme arzusunda olmakla ödüllendirildiğinde üst NRNHY’ı ile form eşitliğini edinmekle ödüllendirilir.

Buna göre, görürüz ki kişi ihsan etme yolunda yürüyorsa, Tora’nın sırlarıyla ödüllendirilmelidir. Ödüllendirilmemişse, bu hala kendini sevmeye olduğunun işaretidir, sadece ihsan etmek için çalışmak istediğini hissetmesine rağmen. Bu sebeple, o zaman kendini sevmekle değil, Yaratan sevgisiyle ödüllendirilmek için daha fazla tavsiye ve taktik aramalıdır. Bununla birlikte, hatırlamalıyız ki kendi çıkarı olmaksızın, Yaratan sevgisiyle ödüllendirilmek insanın gücü dahilinde değildir. Daha ziyade, bu Yaratan’ın bir armağanıdır.

Ancak, bilmeliyiz ki bir kişi amaçsız olarak yalnızca eylemler yapmaktan çıkmak istediği ve ihsan etme amacıyla hareket etme çalışmasına başlamak istediği zaman, bunda çok iş vardır, çünkü beden ihsan etme amacını duymaya başladığında hemen direnmeye başlar ve kişiye bu çalışmadaki karanlık renkleri göstererek onun bu çalışmaya devam etmesine izin vermez.

O durumda kişi, sadece Yaratan’ın yardım edebileceğine inanmalıdır. İşte burası kişinin gerçek bir dua edebileceği yerdir. Buna “gerçek” denir çünkü bu gerçekten hakikattir. Yani, Yaratan insanı kendine yardım edemeyecek şekilde yapmıştır, bunun sebebi de şudur: “Kli olmadan ışık olmaz,” birkaç defa söylemiş olduğumuz gibi. Baal

HaSulam'ın söylediği üzere, insan Yaratan'ın yardımına ihtiyaç duysun diye Yaratan insanı kendi başına kendini sevmekten çıkamayacak şekilde yapmıştır. Yaratan nasıl yardım eder? Kutsal bir ruhla, Zohar'da yazıldığı üzere. Yoksa bir kişi Tora'nın ışığını alma ihtiyacına sahip değildir ve onun için hazırlanmış Neşama'nın NRNHY'ını almaya ihtiyaç duymayarak Tora ve Mitzvot'u yerine getirmekle yetinir.

Fakat özsevgiden çıkamayıp form eşitliği ile ödüllendirilemediğini gördüğü zaman, Yaratan'ın yardımına ihtiyaç duyar. O, kişiye nasıl yardım eder? İnsanın içinde ifşa olan, "üst ışık" denen, kutsal bir ruh ile, böylece kişi içinde "yukarıdaki Tanrı'nın bir parçası" olan bir ruh olduğunu hisseder. Bundan şu sonuç çıkar ki insan üstesinden gelme gücüne göre Yaratan'ın ışığının ifşasını artırır. Bu nedenle, Yaratan kalbini katılaştırdı ki böylece insan kendisindeki kötülüğü yenemesin ve Yaratan'a ihtiyaç duysun. Bununla, insanın Neşama'nın NRNHY'ı ile ödüllendirilmesi gerekecektir.

Ancak, kalbin bu katılaşma düzeni tam da kişi ihsan etmek için çalışmak istediği ve Lişma'yı [O'nun için] başarmak için çaba sarf ettiği zaman gelir. Sonra kalbin katılaşması başlar.

Bu, çocuğuna kendi başına yürümeyi öğretmek isteyen bir anneye benzer. Diz çöker ve çocuğun kendisine yaklaşmasına izin verir. Çocuğun yaklaştığını görünce ondan uzaklaşır, böylece çocuk eskisinden daha çok kendi başına yürümeye alışacaktır. Ancak çocuk annesine yaklaşmakta zorlandığı için ağlamaya başlar ve annesi uzaklaştığı için ağlamaktadır. Annesinin ondan nefret ettiğini ve bu yüzden ondan uzaklaştığını düşünür. Annesini haklı çıkartıp, olumlu bir şekilde yargılayamaz, uzaklaşmasının çocuk için en iyisi olduğunu anlamaz.

Oysa çocuk yürümeye başlamadıkça anne ondan uzaklaşmadı. Bunun yerine, yürüdüğü her yerde onu elinden tuttuğunu ve ona rehberlik ettiğini gördü.

Çalışmada da durum aynı. Bir kişi yalnız yürümeye başlamadan önce, yani çalışması ihsan etme amacı olmadan sadece pratik kısımda olan genel halktan çıkmadan önce, annenin çocuğu elinden tuttuğu ve ona yol gösterdiği düşünülür. Yani, kişi üst olanın uzaklığını hissetmez. Aksine, çalışmasında hiçbir kusur görmez. Doğal olarak, O'nun kendisinden uzaklaşıyor olduğunu söyleyemez, çünkü O'nun yakın olduğunu hisseder.

Bunun sebebi, ödülü kişisel çıkar olan genel halkın yolunu takip ediyor olmasıdır. Dolayısıyla, bu görüş bedene yakındır. O nedenle, beden çalışmasına direnmez ve kişi bütün hisseder. Bundan, annesi onu elinden tutup ona rehberlik ediyor gibi bir durumda olduğu sonucu çıkar.

Ancak genel halktan çıktığı ve ihsan etmek için çalışmak istediğinde, tek başına yürümeye başlamış bir çocuk gibidir. O zaman anne ondan uzaklaşır. İhsan etme çalışmasını başardığını her düşündüğünde, yukarıdan kendisine ihsan etme çalışmasından hala uzak olduğu gösterilir. Uzak olduğu nasıl gösterilir? Ona her seferinde “ihsan etmek için”in ne olduğunu göstererek. O zaman, bu düşünceler ona yabancı düşünceler getirir, hatta o kadar ki bazen mücadeleden kaçmak ister.

Ardından, ona bir yakınlaşma daha verilir ve artık anneye yakın olduğunu düşünmeye başlar. Ama bir kez daha, O’nun kendisinden uzaklaştığı gösterilir. “Bizden uzağa gitme.” nin anlamı budur. Ayrıca yazılıdır ki “Yüzünü bizden gizleme.” Bunun iki anlamı vardır: 1) Bizden uzaklaşman mücadelen kaçmayı istememize sebep oluyor. 2) Bizden uzaklaşma, bunun uzaklaşmak olmadığını, bunu bizim için yaptığını anlamamızı sağla, böylece yaptığın her şeyin yalnızca bizim iyiliğimiz için olduğunu bilelim.

Çalışmada Büyük ya da Küçük Bir Günah Nedir?

Makale No. 2, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

İlk olarak, neye “çalışma” dendiğini bilmemiz gerekir. Yani kullandığımız “çalışma” kelimesinin anlamı nedir? Bize uymamız için Tora'nın 613 Mitzvot'u [emirler/iyi ameller] ve büyük bilgelerimizin [De Rabanan] yedi Mitzvot'unun verildiğini bilmeliyiz. Ayrıca İsrail bilgelerinin kurduğu İsrail geleneklerine de, her yerde kendi geleneğine göre, uymalıyız. Bizim için neyin büyük bir Mitzva [Mitzvot'un tekili] neyin büyük bir ihlal olduğunu belirlediler.

Örneğin bilgelerimiz, “Babaya ve anneye saygı büyüktür çünkü Yaratan bu konuda kendi ihtişamı konusunda olduğundan daha katıydı.” (Kudüs Talmudu, Bölüm 1, 5:1) dediler. Ya da “Sadaka vermek hayır işinden daha büyüktür.” (Sukkah 49) ve bunun gibi daha birçoklarını söylediler. Aynısı ihlaller için de geçerlidir. Bilgelerimiz, “İftira cezası, putperestliğin cezasından daha kötüdür.” (Midraş Gadol ve Gedolah, Bölüm 18) dediler.

Öyle anlaşıyor ki birini diğeriyle karşılaştırarak büyük bir Mitzva'nın ve küçük bir Mitzva'nın ne olduğunu belirlediler. Ayrıca, ihlallerle ilgili olarak, hangisinin ağır bir ihlal olduğunu ve bunun karşısında hangisinin küçük bir ihlal olduğunu belirlediler. Onların belirlediklerinin gerçekten öyle olduğuna inanmalıyız. “Bilgelere inanç”ın anlamı budur, onların söylediklerine inanmamız ve onlardan şüphe etmememiz gerektiğidir. Tüm bunlara “Tora” denir, yani insanın elinin onunla hiçbir bağlantısı yoktur.

“Çalışma” adını insandan, onun yaptıklarından alır çünkü çalışan kişi onları nasıl muhafaza edeceğini ölçüp biçer. Yani, eylem üzerindeki niyeti değiştirmek hiçbir şekilde kişinin elinde değildir. Daha ziyade bu, sebeple ilgilidir, yani çalışanın Tora ve Mitzvot'a riayet etmesine yol açan sebebin ölçüleri vardır.

Bu, Maimonides'in söylediği gibidir: "Bu nedenle, küçüklere, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken, onlara sadece korkudan ve ödül almak için çalışmaları öğretilir. Daha çok bilgi kazanana ve daha çok bilgelik edinene kadar onlara bu sır azar azar öğretilir." (Hilhot Teşuva, Bölüm 11).

Maimonides'in sebebin ölçüleri olduğunu söylediğini görüyoruz, yani "kadınlar", "küçükler" ve "eğitimsiz insanlar" Lo Lişma [O'nun uğruna değil] sebebine sahiptirler. Ama zaten daha çok bilgi ve bilgelik kazanmış olanlara Lişma [O'nun uğruna] olan farklı bir sebep verilir ki bu kendileri için değil onları Yapan'a memnuniyet ihsan etmek için çalışmaları gerektirir.

Buradan, eylem açısından küçük ile büyük arasında hiçbir fark olmadığı sonucu çıkar. Ancak niyette, yani Tora ve Mitzvot'a uyma nedeninde, insanlar arasında farklılıklar vardır. Bazı insanlar genel halka, ya da Maimonides'in dediği gibi "eğitimsiz insanlar" sınıfına aittir. Genel halk ile birey arasında fark vardır. Yani, bazı bireyler genel halkın yolunda yürümek ve kendi iyilikleri için çalışmak istemezler, onların kalplerinde ihsan etmek için çalışmak için bir tutku uyanmıştır.

İhsan etme çalışmasının kişinin veren olduğu anlamına geldiğini, ödül almak için yapılan çalışmada ise Yaradan'ın veren olduğunu bilmeliyiz. Aralarında büyük bir fark vardır çünkü çalışma sebebi işin karşılığında ne aldığıdır. Böylece kişi Mitzvot'u ödüle göre değerlendirir. İşin büyük ve önemli bir mükafatı varsa, onu büyük bir Mitzva olarak görür çünkü kişi ödülü incelemektedir.

Tersine, insanın veren olduğu ihsan etme çalışmasında göz önünde tutulan, alıcının, yani verdiği kişinin, büyüklüğüdür. Alıcı ne kadar büyükse vermek o kadar büyük ve önemlidir. Bu, bilgilerimizin söylediği gibidir: "O [kadın], önemli bir kişiye verirse ve o [erkek], "Böylelikle bağlandın [evlendin]." derse sanki o [erkek] vermiş gibidir çünkü o [kadın] onun [erkeğin] kendisinden almasından haz aldı."

Böylece, vermenin büyüklüğünün kime verdiğimizize bağlı olduğunu görüyoruz. Bununla eylemin büyüklüğünü ölçeriz. Yani, büyük birine verirse bu "büyük verme" olarak kabul edilir. Küçük birine verirse bu "küçük vermek"tir.

Bundan ihsan etme çalışmasının derecesini ölçebiliriz. Bir kimse küçük bir krala ihsan ederse bu küçük bir iştir çünkü veren, küçük bir krala verirken çok etkilenmez. Ama kişi büyük bir krala ihsan ederse verme eylemi büyüktür çünkü "o [kadın], onun [erkeğin] kendisinden almasından haz aldı." Bu büyük bir zevk çünkü kişi büyük bir krala ihsan ediyor.

Böylece, vermenin büyüklüğünün veya küçüklüğünün kişinin kendisine bağlı olduğunu görüyoruz. Tora ve Mitzvot'ta çalışan kişi hangi sınıfa ait olduğunu belirler.

Halen “halkın öğrettiği emirler” adı verilen eğitimdeyse bu onun hala kendisi için Tora ve Mitzvot’ta çalıştığı anlamına gelir, Maimonides’in “Küçüklere, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken, onlara ödül almak için çalışmaları öğretilir.” sözlerinde bahsedildiği gibi, ki buna Lo Lişma denir.

“Öğretilir” demek, şimdiye kadar çalışmaya alıştığı gibi demektir, ki bu Lo Lişma zamanıydı ve kişinin ödülün ölçüsüne göre küçüklüğü ve büyüklüğü ölçmesi demektir. Ancak ihsan etmek için çalışanlar, çalışmayı alanın büyüklüğüne göre ölçerler.

Buna göre, aynı Mitzva’yı yapan iki kişinin olabileceğini anlayabiliriz. Biri için, çalışmasını büyük bir krala verdiği için bu büyük bir Mitzva sayılacaktır. Bu nedenle, büyük bir krala hizmet ettiğini hisseder, bu da büyük bir krala hizmet etmenin büyük ayrıcalığı kendisine verildiği için onu sevindirir ve mutlu kılar ve sevincinin sonu yoktur.

Tersine diğeri, yaptığı her şeyde büyük bir krala hizmet ettiğini düşünmez, daha ziyade küçük bir krala hizmet ettiğini düşünür. Yani, kimsenin onun emirlerine uymayı takdir etmediğini görür. Bu krala üzüldüğü için onun emirlerine uyar. Bu durumda, kişi kralın ona karşı düşünceli olması gerektiğini anlar çünkü başka kimse krala bakmak istemiyorken o, kral için üzülmemektedir. Bu durumda kişi, yaptığı iş için kralın ona ne ödediğini ölçer.

Kralın kendisine verdiği ödül onun için parlamıyorsa, kralın kendisine emrettiği her şeyi yapmasına rağmen, o zaman bunu tembelce, canlılık olmadan yapar çünkü yaptığı iş için kralın ona vereceği ödül onun için parlamaz.

Bu demektir ki aynı şeyi yapan bu iki kişiden birine göre, büyük bir krala hizmet etmekten çok canlılık ve sevinç aldığı için büyük bir emri yerine getirdiği kabul edilirken, diğerrinin sevinci yoktur ve bunu zorla yapar çünkü daha sonra alacağı ödülün önemi ona parlamaz.

Dolayısıyla aralarında büyük bir fark vardır: Birisi, yerine getirdiği Mitzva’nın küçük bir Mitzva olduğunu düşünür, yani pek de önemli değildir, diğeri ise onu büyük bir Mitzva olarak görür, yani Mitzva’nın önemini ve büyüklüğünü kavrayamadığını söyler ve daha sonra bunun için kendisine herhangi bir ödül verilmesine gerek olmadığını hisseder.

Daha ziyade büyük bir krala hizmet etme ayrıcalığından büyük bir zevk aldığından dolayı şu anda ödülü hisseder. Bundan şu sonuç çıkar ki ödülü çoktan aldığı için hoşnuttur. Ödül alacağına inanması gerekmiyor ve ödülle ilgili hiçbir şüphesi yoktur ki ödül ve ceza meselesinden şüphe duyduğu için mutsuz olduğunu söyleyebilelim çünkü ödülü tam yerinde almıştır ve başka bir ödül beklemez.

Aksine, büyük bir krala hizmet etmenin haz verdiğine ve bunun için, büyük bir krala hizmet etme ayrıcalığına sahip olmak için, doğmaya değer diye inanır. Anlaşılan o ki neyin büyük bir Mitzva veya neyin küçük bir Mitzva sayıldığını kişinin kendisi belirler.

Bununla birlikte, bazen tam tersi olabilir, yani tüm eylemlerinin yalnızca eylemin her detayı ve inceliğiyle sıralı [düzenli] olmasını amaçlamak için olduğu tek bir çizgi üzerinde yürümektedir. Bu dünyada veya sonraki dünyada daha sonra ödül almak için Tora ve Mitzvot ile meşgul olur ve Mitzva'yı yaparken ödül ve cezaya inanır ve bilgilerimizin, hangisi büyük bir Mitzva ve hangisi daha az önemli diye belirlediğine göre olan en önemli Mitzvot'u yapmakta titizdir.

Büyük bir Mitzva olarak seçtiği Mitzva'yı yaptığında mutludur ve en önemli kişinin kendisi olduğunu hisseder çünkü diğerlerinden daha büyük bir mükafatı vardır. Doğal olarak Mitzva'yı büyük bir şevkle yapar.

Ancak kendisiyle aynı büyük Mitzva'yı yapan arkadaşı, ödül almak için çalışmak istemez. Aksine, ihsan etmek için çalışmak ister. Ve ihsan etmek için çalışmak için, karşılığında hiçbir şey almadan hizmet etmeye değer, büyük ve önemli bir krala hizmet ettiğine inanmalıdır. Yaradan'a olan inancı büyük bir Kral'a hizmet ettiğini hissettiremezse o zaman sevinçle çalışma gücü yoktur.

Bunun yerine, o zaman direnmenin üstesinden gelerek zorla çalışır çünkü beden küçük bir krala ihsan etmek için çalışmaya değmediğini görmesini sağlar. Ona, "Ödül almak için çalışan arkadaşını anlayabiliyorum, büyük bir krala mı yoksa küçük bir krala mı hizmet ettiği önemli değil çünkü esas olarak ödüle bakıyor." der.

Bu nedenle, büyük ya da küçük bir kral olması fark etmez çünkü onu büyük bir kral yapan şey esas olarak ödüldür. Küçük bir ödül verirse o küçük bir kraldır. Burada, Yaraticısına memnuniyet ihsan etmekte olduğundan farklı bir düzen olduğu anlaşılıyor. Yaraticısına memnuniyet ihsan etmekte, bu onu Tora ve Mitzvot ile uğraşmaya mecbur eden tek sebeptir, Tora ve Mitzvotla uğraşmaya mecbur eden sebebin ödül almak olduğu düzenin aksine.

İnsanın duygularına göre gerçeği belirlemenin imkânsız olduğunu görüyoruz. Bir kişi memnuniyetle ve şevkle çalıştığını gördüğünde yine de bu, doğru yolda olduğu anlamına gelmez. Bu nedenle bilgilerimiz, "Kendine bir Rav [öğretmen] yap." dediler, çünkü sadece Rav ona rehberlik edebilir ve hangi yöne gittiğini saptayabilir.

Ama çalışan bir kişi, hangisinin iyi, hangisinin kötü olduğunu hissettiği halde, gerçeği hala bilemez çünkü hala tek bir incelemeyi anlayabilir – "acı ve tatlı" incelemesini. Bu böyledir çünkü mutlu olduğunda ve hevesle çalıştığında tatlı bir tat

hisseder. Bu nedenle doğru yolda olduğunu söyler. Ancak zorla çalışması gerektiğinde kişi acı bir tat alır. O zaman, kişi düşünüş durumunda olduğunu anlar ve doğru bir inceleme diye bilerek, bu anlayışı alır.

Ancak, “acı ve tatlı” incelemesi, bilgi ağacı günahından önceydi. Bilgi ağacı günahından sonra bize “gerçek ve yalan” adı verilen farklı bir inceleme verildi. Yani kişi bir durumda tatlılığı tadabilir ama bu bir yalandır ve acı bir tat alabilir ama bu gerçektir.

Bu, “Panim Masbirot’a Giriş” (Madde 16)’te yazılana benzer: İçimizde, uygulanan bu iki tür incelemeyi derinlemesine bilmeliyiz: İlk incelemeye “iyi ve kötü incelemesi”, ikinci incelemeye “gerçek ve yalan incelemesi” denir.

İlk inceleme, acı ve tatlı hissi ile çalışan fiziksel bir aktif güçtür. Kötü hissettirdiği için acılık biçiminden iğrenir ve onu reddeder, iyi hissettirdiği için tatlılık biçimini sever ve kendine çeker.

Bunlara ek olarak, Yaradan'ın ikinci incelemede çalışan entelektüel bir aktif güç yerleştirdiği insan türü vardır: bulantı noktasına kadar iğrenerek yalanı ve gösterişi reddeder, gerçek meseleleri ve her faydayı büyük bir sevgiyle çeker. Bu incelemeye “gerçek ve yalan incelemesi” denir. Bu, her biri kendi derecesine göre sadece insan türü için geçerlidir.

Bu ikinci aktif gücün yılan yüzünden yaratıldığını ve insana geldiğini bil. Yaratılıştan, sadece iyi ve kötü incelemesinden olan ilk aktif güce sahipti. Bu da o zaman ona hizmet etmek için yeterliydi.

Buna göre, bir kişi “acı ve tatlı” yı kılavuz saymak istediğinde bilgi ağacı günahından sonra o incelemenin artık doğru olmadığını görüyoruz. Bunun yerine, bir kişi yalana dalmışken çalışmada tatlılık hissediyor olabilir veya tam tersi olabilir. Bu nedenle, “Kendine bir rav yap ve şüpheden ayrıl” dediler (Avot, Bölüm 1:16).

Nasıl hissettiğini kişinin kendisinin belirlemesine rağmen Yaradan'la Dvekut'a [tutunma/bağılılık] ulaşmamızı sağlayan hakikat yolunda olmasa da zira Yaradan ile Dvekut'a götüren yolun zıttı yönünde yürüyor olabilir, yine de tatlılık hissedebilir. Yaradan ile Dvekut'a götüren yolda tüm emeği form eşitliğini elde etmek içindir ve bu tüm dereceler için geçerlidir, Aviut [bayağılık] üzerindeki Masah'ın [perde] anlamı bu olduğu üzere, ki özellikle buraya (Aviut'un üzerine) Masah yerleştirilerek haz ve memnuniyet açığa çıkar.

Bununla bilgilerimizin şu söylediklerini yorumlamalıyız: “Hafif bir Mitzva'ya ağır bir Mitzva'da olduğu gibi dikkat edin, çünkü Mitzvot'un ödülünü bilmiyorsunuz.”

(Avot, Bölüm 2: 1). “Babaya ve anneye saygı büyüktür, çünkü Yaradan bu konuda kendi ihtişamı konusunda olduğundan daha katıydı,” ya da “Sadaka, hayır işinden daha büyüktür,” ve bunlar gibi birçoklarını söylemiş olan bilgilerimizin sözlerinde görünüşte bir çelişki vardır. “Hafif bir Mitzva'ya ağır bir Mitzva'da olduğu gibi dikkat edin.” dedilerse büyük olması ne anlama geliyor, bir Mitzva'nın bir diğerinden daha büyük olduğu nasıl ifade edilir?

Mitzvot'u yaparken, kişinin kimin Mitzvot'una uyduğunu bilmek imkansızdır. Elbette, bize uymamızı emreden büyük bir kralın Mitzvot'una uyan birisi, küçük bir kralın Tora ve Mitzvot'una uyan birinden, kesinlikle daha önemlidir. Öyle anlaşıyor ki hafif ama büyük bir kralın yapılmasını emrettiği bir Mitzva, kişinin uyduğu küçük bir kralın ağır bir Mitzva'sından kesinlikle daha önemlidir.

İnsan her zaman düşüş ve yükseliştedir, yani bazen büyük bir krala hizmet ettiğine inanır, bazen de tam tersine. Bu nedenle bilgilerimiz, büyüklüğün veya küçüklüğün emre değil, emirleri verenin büyüklüğüne bağlı olduğunu bilmemiz gerektiğini öğretti. Kişinin önemsemesi gereken budur, her seferinde büyük bir kral olduğuna inanmak. Başka bir deyişle, Yaradan'ın büyüklüğünü elde etmeye çalışmalıdır. Bu en önemli şeydir, başka şeyler değil.

Gözyaşı Kapısı ile Geri Kalan Kapılar Arasındaki Fark Nedir?

Makale No. 3, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Bilgelerimiz şöyle der, (Berahot 59), “Rabbi Elazar dedi ki ‘Tapınağın yıkıldığı günden beri dua kapıları kilitlendi. Duanın kapıları kilitlenmiş olmasına rağmen, gözyaşlarının kapıları kilitlenmemiştir.’” İnsanlar sorar, gözyaşlarının kapıları kilitlenmediyse, kapılar kilitli değilse neden kapılara ihtiyaç var?

Görüyoruz ki, küçük çocuklar bir şey istedikleri için ağladığında veya bir kişi çocukları oyun oynarken gördüğünde ve bir çocuk diğerinden bir şey kaptığında ve çocuk ağlarsa, insanlar yanından geçerken buna aldırış etmez çünkü herkes, şimdi kavga etmelerine rağmen, daha sonra barışacaklarını bilir. Bu nedenle çocukların bu ağlamalarına kimse aldırış etmez.

Fakat bir yetişkin sokakta yürüdüğünde ve insanlar onun ağladığını görünce, neden ağladığını bilmek ister, bu yanından geçenlerin dikkatini çeker, çünkü kesinlikle bir yetişkin boş yere ağlamaz. Bu nedenle bir yetişkinin ağlaması ilgi uyandırır; kişi belki ona yardım edebilir.

Bu, çalışmada da aynı şekildedir. Tora ve Mitzvot'u [emirleri / sevapları] tüm detaylarıyla yerine getiren ve kendilerini eksiksiz ve korku içinde gören insanlar vardır. Fakat bilgilerimizin “Çok, çok alçakgönüllü olun” deyişini özümsememiz gerektiğinden, bu, onların düşük seviyede olduklarını söylemelerini sağlayacak bazı kusurları içlerinde aramalarını gerektirdiğinden, onların çok fazla çalışmasına neden olur.

Örneğin, bilge bir öğrenciye, dünyadaki pek çok insanın onun kadar bilge olmadığı ve Yaradan'dan korkmadığı halde, hala kendisini nasıl bu kadar düşük ve günahkâr görebildiğini soran birisini duydum. Bu kişi bilge öğrenciye alçak gönüllü olduğunu ve yalan söylediğini söyleyerek devam etti. Bilge öğrenci onu, "İftira tozundan kimse kurtulamaz" diyen bilgilerimize inandığını söyleyerek cevapladı. Bu nedenle, zaten bir kusura sahipti. Kendisinin tam bir kişi olduğunu bilen bilge öğrenci gibi bir kişi, Yaradan'a Tora ve Mitzvo't'a bağlanma gücü vermesi için ağladığında, temel bir mesele için ağlamaz ki - Yaradan onu Tora ve Mitzvo't'a yakınlaştırsın. Daha doğrusu, o sahip olduğu bütünlük için bazı eklemelerden yoksundur. Acı bir şekilde ağlasa da zevki ile ilgili ağladığından kimse ağlamasına aldırmaz etmez.

Buradan, bu kişinin önünde gözyaşı kapıları olduğu ancak bunların kapalı olduğu ortaya çıkar ve bedensellikte olduğu gibi duanın girmesine izin vermezler, kişi zevkler için değil, ihtiyaçlar için ağlar.

Bu, yurt dışından gelen ve bir kasabaya veya küçük bir yerleşim yerine giden bir kişinin alegorisine benzer. Yerleşim yerinin yetkilisi, yerleşim yerinde kalacak bir yer vermek için ondan 10.000 dolar talep eder. Ancak bu Yahudi gerekli miktara sahip değildir. Rabbi'nin yanına gider ve içini döker. Rabbi ona, Şabat'ta Tora okumasından [Şabat ayının en önemli anı] önce cemaatle konuşacağını ve kesinlikle bağışta bulunacaklarını vaat eder.

Böylece Rabbi, Rusya'dan gelmiş çocuklarıyla ilgilenen bu adamın nasıl çok acı çektiğini feryat ederek anlatır, 'şimdi yaşayacak yeri ve işi yok ve biz bu kişiyi kurtarabiliriz' der. Rabbi'nin feryadı cemaati etkiler ve ona gerekli meblağı verirler.

Altı ay sonra, Rabbi bir kez daha cemaate gelir ve bir kez daha feryat etmeye ve haykırmaya başlar: "Şefkatli Yahudiler, şimdi benim de 10.000 Dolara ihtiyacım var. Karım bir düğünde idi, başka bir Rabbi'nin karısı da Amerika'dan geldi ve 10.000 dolar değerinde bir elmas yüzük takmış. Şimdi karım da ona böyle bir yüzük almamı istiyor" der. Rabbi ağlayarak sesini yükseltir ama kalabalıktan hiç kimse Rabbi'nin karısının yüzüğü için bağış yapmaz. Rabbi daha yüksek sesle feryat etmeye başlayınca, kalabalık onun ağlamasına gülmeye başlar. Cemaat hakkında sızlanan Rabbi "Neden sıradan bir kişi için para toplamaya geldiğimde, her biri kalbinin arzusuna göre verdi de şimdi ben, Rabbi olan bilge bir mürit için para istediğimde, kimse bana yardım etmiyor? Tora'nın ihtişamı nerede? "

Buradan çıkarılacak ders; bir kişi ağladığında ve gözyaşları ihtiyacının üzerine çıktığında, yani Yaradan'a bilge bir öğrenci bile olmayan basit bir kişi, sadece Yaradan'a inanan bir Yahudi olmasına rağmen yardım için haykırıp feryat ettiğinde, "Ve Efendiniz Tanrı'nızı tüm yüreğinizle ve tüm ruhunuzla sevin" le öz sevgiye dalmayan, basit bir

kişi olmak istediğinde bile, yani her zaman Yaradan'ı sevmeyi ve kendi iyiliğı için çalışmamayı istediğı halde yine de kendini sevmenin üstesinden gelme gücüne sahip olmadığını ve yaptığı her şeyin kendi iyiliğı için olduğunu görür. Böylelikle Şema okumasını [her Yahudi duasında önemli bir bölüm] özümseyemediğinde bile onu Yahudi olarak kabul ettiren şeyin ne olduğunu ve "Ve Efendiniz Tanrınızı seveceksiniz" dendiğinde, ondan ne kadar uzakta olduğunu anlar. Bunun üzerine ağlar ve doğru olan herhangi bir şeyle ödüllendirilmek için zaten her şeyi yaptığını görür ve zaten duasıyla tüm kapılara gitmiştir, ancak tüm kapıların kilitli olduğunu görmüştür. Sonra ızdırap içinde ağlamaya başlar.

Bu gözyaşları, gözyaşları kapısına geldiğinde, bu kapının kilitli olmadığını görür çünkü o zevk talep etmemekte, Tora ve Mitzvot'un mülkiyeti için eklemeler istememektedir ki o zaten sahiptir. Daha ziyade, sadece basit bir Yahudi olmayı, Yaradan'a inanmayı ve O'nu sevmeyi ve kendini sevmeye dalmamayı istiyordur. Ama Yaradan uğruna hiçbir şey yapamayacağı için, sadece Yahudi olamadığını hisseder.

Yani kendi kendine sorar, "Ben Yaradan'a inanıyorum ve O çok büyük, yine de O, Yaradan'ın yararı karşısında kendi çıkarımdan vazgeçemeyeceğimi görmekte." Bu nedenle, sözde bir bağlılık olarak değil, Yaradan'a gerçekten inanmak için inançtan yoksun olduğundan yakarır ve ağlar. Bu, Yaradan'a inandığını fısıldayan ama aslında, "cennetin krallığının yükünü kendime üstleniyorum" dediğinde etkilenmeyen, her şeyi kendi iyiliğı için yapan ve Yaradan için çalışmak için hiçbir gücü olmayan adama benzemektedir. Karısı için bir elmas karşılığında para verilmesini isteyen bilge mürid Rabbi hakkındaki alegoride olduğu gibi, böyle bir kişi için, lüks değil gereklilik istediğinden gözyaşı kapılarının ona kilitlenmediğı söylenir.

Gözyaşlarının kapılarının kilitli olmadığını söylenmesi üzerine, "Kilitli değillerse, neden ilk etapta bir kapı gerekli?" diye sorarız. Cevap şudur; zevk ile ilgili ağlayanların önünde gözyaşlarının kapısı kilitlendi. Onların gözyaşları gereksiz yere ağlayan bir çocuğun gözyaşları ya da Rabbi hakkındaki alegoride olduğu gibidir.

Bu, yaşamla ölüm arasında durduğunu gören, herkesi ilgilendiren zorunluluk yüzünden ağlayanlar için böyle değildir, çünkü kişi bilgilerimizin "Günahkarlara yaşamlarında 'ölü' denir" dediğine inanır. Yaradan ile hiçbir Dveku't'a [bağlılık] sahip olmadıklarından ve kendini sevmeye dalmış olduklarından, bu, Hayatların Hayatı'ndan ayrılık olarak kabul edilir ve bu yüzden ölü olarak adlandırılırlar. Bundan şu sonuç ortaya çıkar ki kişi sadece yaşam verilmesi için ağlamaktadır. Şüphesiz yaşam için dua eden kişi, ölümden korkan kişi, kalbinin derinliklerinden ağlar ve onun duası saf ağlama değildir.

Ancak görünürde kişi, çocukların ağlaması gibi ya da Rabbi alegorisindeki gibi gereksiz bir şey için ağlıyorsa, bunu söyleyemez. Ancak, yukarıda, kişinin ne istediği bilinmektedir, böylelikle talebine cevap verilir, çünkü yukarıdan lüksler verilmez, kişi kendisine verileni saklayamadığı gibi Sitra Ahra [diğer taraf] da hepsini alacaktır. Bu nedenle, kişi duasının kabul edilmediğini görürse, yaptığı talebi gözden geçirmeli ve gerçekten cennetin merhametine ihtiyacı olup olmadığını veya eksikliğinin sadece bir lüks olup olmadığını görmelidir. Kişi inanmalıdır ki ihtiyaç için dua ettiğinde, hayatının kurtarılmasını ve “günahkarlara 'ölü' denir” koşulu içinde kalmamayı istediğinde, söylendiği gibi “Gözyaşlarının kapıları kilitlenmemiştir” şeklinde duası cevaplanacaktır. Bunun karşılığında, kişi Yaradan ile Dvekut ile ödüllendirilecektir.

Bu, Baal HaSulam'ın "Duanın kapıları kilitlendiğinde, gözyaşlarının kapıları kilitlenmemiştir" sözleriyle ilgili olarak açıkladığı şeye benzer. Yani gözyaşlarının kapıları ne zaman kilitli değildir? Bir kişi tüm kapılara gidip ve hepsinin onun önünde kilitlendiğini gördüğündedir. Bu durumda, tüm kapıların kilitli olduğunu ve Yaradan'a yaklaşma umudunun olmadığını görünce kalbinden feryat ve gözyaşları fışkırır. Bu gözyaşları, gözyaşı kapılarının kilitlenmemesine neden olur.

Ancak, bir kişi tüm kapıların kilitlendiğini görmeden önce, salt gözyaşları gözyaşlarının kapısında kabul edilemez. Bu nedenle, Yaradan'ın kendisini yaklaştırması için hala gerçek bir arzusu olmadığından gözyaşlarının kapısı ona önceden kilitlenmiştir. Daha ziyade Keduşa'ya kendi başına da yaklaşabileceğini düşünmektedir. Sonuç olarak, duası eksiktir ve Yaradan'ın kendisine yardım etmesine gerçekten ihtiyacı vardır.

Buna göre, "Bir kapı kilitlendiğinde bizim için bir kapı aç" ile (Yom Kippur kapanış duasında) talep ettiğimiz şeyi yorumlayabiliriz. Neden özellikle bir kapı kilitlendiğinde, bize açılan bir kapıya ihtiyacımız olduğunu anlamalıyız. Bütün gün dua ediyorduk, öyleyse, yalvarışımızın kabul edilmesi için neden bu yeterli değil ve ancak şimdi, bir kapı kilitlendiğinde, sanki sadece şimdi dua edebiliyoruz gibi kapının açılmasını istiyoruz, önceki ettiğimiz dualar yeterli değil mi?

Mesele şu ki, iki tür dua etmeliyiz:

1) Bir kişi ihtiyaçları için Yaradan'a dua etmeye geldiğinde, neye ihtiyacı olduğunu hala bilmez. Yaradan'a dileğini yerine getirmesi için acı bir şekilde ağlıyor olabilir, ancak çocuklarla ilgili alegoride veya bilge murid Rabbi ile ilgili alegoride olduğu gibi, önemsiz şeyler için dua ediyordur. Bu nedenle, bir kişinin ilk duası, Yaradan'ın ona gerçekten neye ihtiyacı olduğunu bildirmesi ve böylece ne soracağını bilmesidir.

Roş Haşana [yılın başlangıcı] duasında ve Yom Kippur [Kefaret Günü] Musaf [tamamlayıcı] duasında, "Halkınız için, İsrail'in evi için sizin önünüzde dua ve ayin istemeye hazır olan halkınızın, İsrail'in evinin ağzı olun. Onlara ne söyleyeceklerini öğretin; söyleyecekleri şeyi anlamalarını sağlayın, soracakları şeyi cevaplayın; nasıl yüceltileceğini bilmelerini sağlayın." deriz.

Bilinir ki çalışma açısından her insan küçük bir dünyadır. Bu nedenle, "Sizin halkınız, İsrail'in evi", kişinin kendisi anlamına gelir. "Halkınızın elçisi, İsrail'in evi", kişinin dua etmesi ve Yaradan'ın onu kurtarmasını istemesi anlamına gelir. Dua eden kişi, kişinin kendisi için "elçi" olarak adlandırılır ve kişinin kendisi "Sizin halkınız, İsrail'in evi" olarak kabul edilir. Kişi gerçekte neye ihtiyacı olduğunu bilmediğinden, elçimizin ne için dua edeceğini bilmesi için dua etmeliyiz. Yaradan, neyin önemli neyin önemsiz olduğunu, yani neyin gereklilik ve neyin lüks olarak kabul edildiğini bir kişiye bildirmelidir.

Bu yüzden "Onlara ne söyleyeceklerini öğretin; ne söyleyeceklerini anlamalarını sağlayın; soracakları şeyi cevaplayın." diye dua edenler için dua etmemiz söylenir. Yaradan'ın bize ne için dua etmemiz gerektiğini bildirmesi için dua ediyoruz. Bir kapının kilitlendiği anda, bilgiye zaten sahip olduğumuza inanırız yani ne için dua etmemiz gerektiğini zaten biliriz çünkü ihtiyacımız olan ana şey için nasıl dua edeceğimizi zaten biliriz.

2) O zamanda, kişinin gerçek bir ihtiyaç için, gerçek gözyaşı döktüğü ikinci tür dua başlar. Bununla ilgili "Bir kapı kilitlendiğinde bizim için bir kapı aç" diye dua ederiz. Bir kapı kilitlendiğinde, ne için dua edeceğimiz bilgisini zaten yukarıdan aldığımıza inanıyoruz. Bu nedenle "Kapıyı kapatma" diyoruz, sanki şimdi bütün duaların sonunda gerçek bir dua isteyebiliriz.

Bununla, Roş Haşana ve Yom Kippur'da söylediğimiz "Ve herkes O'nun endişeye cevap verdiğine, tövbe edenlere bir kapı açtığına inanıyor," sözünü yorumlayabiliriz. Kapı açıksa kapıyı açmak için neden dua etmemiz gerektiğini anlamalıyız. Yani, dua ettiği duada çok basit bir yol varsa- gözyaşı dökmek, Yaradan kapıyı açsın diye neden dua etmemiz gerekiyor? Gözyaşları kapısının kilitli olmadığı, dolayısıyla kişinin ağlama seçeneğine sahip olduğu ve kapı kendisi için açılsın diye bir iyilik istemesine gerek olmadığı bilinir. Öyleyse "Ve herkes O'nun endişeye cevap verdiğine, tövbe edenlere bir kapı açtığına inanıyor" diye yazıldığı gibi, kişinin buna neden inanması gerekiyor? Ne de olsa iyi bir çözüme sahiptir - tövbe eden kişi gözyaşlarıyla ağlayacak ve o kapı kilitlenmeyecek.

Ancak, bir kişinin gerçekten neye ihtiyacı olduğunu bilmesi için önce dua etmesi gerekir. Sonra yukarıdan ona lükse ihtiyacı olmadığı bildirilir, ancak Zohar'ın "Ya da

günahını ona bildir" ayeti hakkında söylediği gibi, Yaradan ona günahı bildirir. O zaman neye tövbe etmesi gerektiğini yani eksik olduğu şeyi düzeltmesi gerektiğini bilir.

Bunun sonucu olarak kişi, "günahkârlara yaşamlarında 'ölü' denir" denildiği gibi, günahkâr olduğunu bildiğinde, alma arzusunun kontrolü altına alınmış olması gerçeğinin onu Hayatın Hayatından ayırdığını anladığında, bunun üzerine düşünür ve tövbe etmek ister. Kendini sevmekten çıkıp tüm kalbiyle Yaradan'ı sevebilmek için, yukarıdan yardım almak ister. Bu nedenle, Yaradan'ı sevmesi gerekirken kendini sevdiği için, günahkâr olduğunu hisseder.

Bunun sonucu olarak, kapıyı çaldığında, Yaradan'ın onu yaklaştırması ve onu kendi kötülüğünün kontrolünden çıkarması için elinden geleni yaptığını anlıyoruz. Buna "gerçek gözyaşları" denir. Bu, açıkladığımız "Kapı kilitliyken bizim için bir kapı aç." ın anlamıdır. Yani bütün kapıların kapalı olduğunu gördüğü için, kapıyı çalmaya başlar. Kapının kilitlendiği anda, zaten dua ettiği ve günahın nedeni kendisine bildirildiği zaman, gerçek gözyaşları dökmeye başlar yani o anda sadece bir Yahudi olmak ister. O zaman, vuruşları gözyaşı olarak kabul edilir ve bu, "Tövbe edenlere bir kapı açan" sözünün anlamıdır.

Çalışmada Su Seli Nedir?

Makale No. 4, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar, Nuh (Madde 148), “Bak işte, yeryüzüne tufanı getiriyorum.” ayetini yorumlar.

Bunlar onun kelimeleridir: “Rabbi Yehuda açtı: ‘Bunlar, İsrail Oğullarının kavga ettikleri yer olan Meriva’nın [İbranice: kavga etme] sularıdır.’ O sorar: ‘İsrail Oğulları Yaradan’la başka yerde kavga etmedi mi?’ O cevaplar: ‘Bunlar, suçlayana güçlenmesi için güç ve kuvvet veren kavga sularıydı çünkü tatlı su var ve acı su var, Keduşa [kutsallık] ve sağ çizginin tersi. Temiz su var ve bulanık su var, Keduşa ve sol çizginin tersi. Barış suyu var ve kavga suyu var, Keduşa ve orta çizginin tersi. Dolayısıyla ayet, ‘Bunlar, İsrail Oğullarının Yaradan’la kavga ettiği Meriva sularıdır.’ diyor, orta çizginin tam tersi olduğuna işaret ederek, çünkü uzatmamaları gereken şeyi – tersini, ‘kavga suları’ olarak adlandırılanı – kendilerine uzattılar ve içinde kirlendiler ‘Ve O, onlarda kutsandı,’ diye yazıldığı üzere.”

Üç çizgiye karşılık geldiğini söylediği üç tür suyun anlamını anlamalıyız. Bu, çalışmada nedir? Zohar elbette üç tarzda tezahür eden üç tür bolluk meselesinin olduğu yüksek derecelerden bahsediyor, ama çalışmada biz bundan ne öğrenebiliriz?

İlk olarak, çalışmada “su seli”nin ne olduğunu bilmeliyiz. Bu sel, “her canlıyı yok eden” bir sabotajcıydı. Kişi ihsan etme çalışmasında çalışmaya başladığında bedeninin şikâyet ettiği bilinmektedir: “Senin için bu çalışma da ne?” “Kendi çıkarın için çalışmak istememenin ne anlamı var ki? Çünkü hayattan zevk alacağını görmek zorundasın ve ihsan etmek, kendin için çalışmayacağın anlamına gelir. Bize Musa aracılığıyla emrettiği Tora ve Mitzvo’u [emirler/iyi ameller] yaparak Yaradan’ı memnun etmek için çalışmaktan ne çıkar sağlayacaksın? Seni çalışman için, Tora ve Mitzvo’ta emek verdiğin için, ödüllendirecek mi?”

“Buna karşılık, bana ödülsüz çalışmak istediğini söylüyorsun. Ödülsüz çalışmak diye bir şeyi anlamak nasıl mümkün olabilir? Hiçbir anlamı yok! İçkin doğamız haz ve

zevk alma arzusu ve eğer bir şeyde çaba sarf edersek, çabalarımızın karşılığında haz ve zevk alıyor olmamız gerekir. Dolayısıyla bu, doğamıza aykırı!" Buna "Ne" argümanı denir.

Bununla birlikte, bir kişi bedenine "Yaradan'a, O'nun İyilik Yapan İyi olarak dünyayı yöneten gözetmen olduğuna, inanmalıyız." dediğinde başka bir argüman daha vardır ki beden bununla Yaradan çalışmasına direnir. O sırada beden kişiye gelir ve "Sesine itaat etmem gereken Efendi de kim?" diyen Firavunun argümanını yapar. Yani Yaradan'a inanması zordur. Yaradan için çalışabileceğini söyler, ancak şu şartla: Yaradan'ın büyüklüğünü hissederse, O'nun için çalışmanın zahmete değer olduğunu anlayacaktır.

Fiziksellikte gördüğümüz gibidir: Yüce bir insan gelir ve birçok insan onun yüce olduğunu saptarsa ve sağduyu onun yüce olduğunu söyleyenlerle hemfikir olursa, o zaman tıpkı fiziksellikte olduğu gibi, kişi çalışabilir ve büyük olana hizmet edebilir. Açıktır ki Yaradan'ın yüce olduğunu hissedebilseydi, Yaradan'a da çalışabilir ve hizmet edebilirdi. Ancak Yaradan'a ilişkin bu hisse sahip değiliz. Daha ziyade, gördüğümüz gibi, Şehina [Kutsallık] sürgünde ve Yaradan'ın büyüklüğüne dair hiçbir duyumsama yok. Öyleyse, Yaradan'ın faydası önünde kendi çıkarını nasıl hükümsüz kılabilir?

O ikisi – Mi ve MA [sırasıyla "Kim" ve "Ne"] – birleştğinde, Mayim kombinasyonunu yaratır. Ölmelerine neden olan, "Yeryüzündeki su seli" sözlerinin anlamı budur. Yani, "Kim" ve "Ne" olmak üzere iki soru olan bu sular yüzünden "hayat" denen tüm maneviyat kayboldu. Keduşa'nın yaşam ruhu onlardan ayrıldı ve ölü kaldılar, "Kötülere yaşamlarında 'ölü' denir." diye yazıldığı gibi. Çalışmada buna "tufanın suları" denir. Bu sular yüzünden çalışmada öldüler ve "Kim" ve "Ne" argümanları nedeniyle Yaradan çalışmasına devam edemediler.

Zohar'da (Madde 200), "Rabbi Yosi, 'Sel suyuyla gelen ölüm meleğini gördü ve o nedenle gemiye girdi' dedi." diye yazılanın anlamı budur. Bu, sabotajcının ki o ölüm meleğidir, "Kim" ve "Ne" argümanlarının içerisinde olduğu anlamına gelir.

Çalışmada geminin tufandan kurtuluşu, mantık üstü meselesinin olduğu anlamına gelir. Bu, gözleri kapalı yürümek istemek olarak kabul edilir, yani akıl ve duyular bilgelerimizin bize söylediklerini anlamasa da, onlar bilgelere inancı üstlenirler ve bilgelere inancı üstlenmemiz gerektiğini söylerler "Ve onlar Efendi'ye ve O'nun hizmetkârı Musa'ya inandılar." diye yazıldığı gibi. İnanç olmadan maneviyatta hiçbir şey başarılamaz.

Bu anlayışa örtülü Hasadim olan ve "merhameti arzulamak" olarak adlandırılan Bina denir. Bu, hiçbir şeyi anlamak istemediği anlamına gelir ve her şey hakkında,

bunun kesinlikle O'nun kendisiyle yaptığı Tanrı'nın Hesed'i [lütuf/merhamet] olduğunu söyler. Yaradan'ın kendisiyle ve tüm dünyayla yaptığı Hasadim'i [Hesed'in çoğulu] görmemesine rağmen yine de Yaradan'ın O'nun dünyasına "Ve hepsi O'nun herkese iyi olduğuna, iyiye ve kötüye iyilik yapan iyi olduğuna inanır." diye yazıldığı gibi iyiliğin özel İlahi Takdiriyle önderlik ettiğine inanır.

Bu, örtülü Hasadim'dir, yani bunun Hasadim olduğunu görmemesine rağmen yine de mantık üstü inanır ve "Gözleri var, görmezler." der. Bu, "gemi" olarak da adlandırılır, çünkü kişi örtülü Hasadim'e girip her şeyi mantık üstü kabul etmektedir ve o yerde Sitra Ahra'nın [diğer taraf] hiçbir kontrolü yoktur. Bu böyledir, çünkü Sitra Ahra'nın sorduğu tüm sorular sadece mantık dâhilinde kontrol edebilir, ancak mantık ötesi, bu bölge Keduşa'ya aittir, zira tüm sorular sadece dış akla göredir.

Tersine, iç akıl kişi form eşitliği ile ödüllendirildikten sonra gelir. O zaman içsel akıl içinde anlar ve dışsal aklın doğru olduğunu düşünmüş olduğu her şeyin, artık içsel akılla ödüllendirildiği zaman, dışsal aklın tartıştığı her şeyin asılsız olduğunu görür, Baal Hasulam'ın Tav-Şin-Gimel [1942-43]'de bir makalede yazdığı gibi.

Buna göre, "sabotajcı sel suyunun içinde olup kişiyi öldürür" demek, "Kim" ve "Ne" olan suyun içinde, yani bu itirazlarla, insanları öldürür demektir. Zohar'ın "Rabbi Yosi 'Sel suyuyla gelen ölüm meleğini gördü ve o nedenle gemiye girdi.' dedi." diye söylediğinin anlamı budur.

Başka bir deyişle, bu argümanlarla yaşam ruhunu kaybedeceğini gördü. O zaman, mantık üstü niteliğine girdi ki bu Bina'dır ve merhameti arzular, yani sadece ihsan etmek ve hiçbir şey almamak istiyor. Bunun yerine, kendi payından memnundur ve Yaradan'ın çalışmasıyla ilgili her ne anlayış ve hisse sahipse bunu büyük bir ödül olarak görüyor. Ayrıca "Kim" ve "Ne" den duyduğu tüm argümanlardan da mutludur çünkü artık mantık ötesi gidebiliyor. Bununla su selinden kurtulur.

Yukarıdakine göre Zohar'ın şu söylediklerini yorumlayabiliriz: "Dünyada olduğu zaman sabotajcı tarafından görülmemek için kişi kesinlikle saklanmalıdır ki sabotajcı ona bakmasın, çünkü gördüğü herkesi yok etme izni vardır." (Nuh, Madde 196).

(Ve Madde 200'de) "Bu yüzden Yaradan, Nuh'u örtmek ve onu gözden uzak tutmak istedi. Ve Nuh gözden, sel suyundan, saklanabildi çünkü su onu gemiye girmesi için sıkıştırdı. Sel suyunu gördü ve korktu, bu nedenle gemiye geldi."

Sabotaj yapan bir melek hakkında Nuh gemiye girerse gemide olduğu için meleğin onu göremeyeceğinin nasıl söylenebileceğini anlamalıyız. Yaradan sabote eden meleğin onu görmemesi için Nuh'a gemiye girmesini öğütlediyse, bunu nasıl anlayabiliriz? Açıkçası, gemiyi görünce ne düşünecekti, bunun içinde insanların olmadığı boş bir

gemi olduğunu mu? Sabotajcı cismani olsa bile, gemide ne olduğunu kesinlikle görmek isterdi, bir melek ile ilgili bu daha da böyleyken, gemide ne olduğunu görmüyor mu? Bu mümkün mü?

Çalışmada, sabote eden meleğin mantık dâhilinde yürüyeni gördüğünü yorumlamalıyız. Onlarla “Kim” ve “Ne” argümanlarıyla tartışabilir. Ancak Yaradan ona “örtülü dünya” olarak adlandırılan Bina’ya girmesini söyledi, yani dışsal olanlardan, dışsal akılla gidenlerden gizlendi, zira ortak bir dile, yani dışsallığa, sahip oldukları için sabotajcı onları görebilirdi.

Ama mantık ötesine geçenler, her şeyi Yaradan'a olan inanç nedeniyle ve onlara nasıl gidecekleri ve Yaradan ile Dvekut'a [bağlanma] nasıl ulaşacakları konusunda rehberlik eden bilgelere olan inanç yoluyla yapanlar, "Tora'nın akli" olarak adlandırılan içsel zihinle ödüllendirilirler ve görüşü alma kapları olduğu için, orada sabote eden meleğin görme olanağının olmadığı olduğu kabul edilir.

Bu nedenle bilgilerimiz, “Bir kere sabotajcıya izin verildiğinde, o iyi ile kötü arasında ayrım yapmaz.” dediler. Bunun, sabotajcıya izin verildiğinde iyi kabul edilen, ihsan etmek için almakla uğraşanlara bile, almakla uğraştıkları için, iftira atabileceği anlamına geldiğini yorumladık. Bu nedenle onlar da, Sitra Ahra’nın hiçbir tutunuşunun olmadığı ihsan etme kapları olan Bina’ya girerler. Bu, sabote eden meleğin gemide kimin olduğunu görememesi olarak kabul edilir, çünkü o yalnızca iftira atabileceği ve suçlayabileceği alma kaplarına tutunabilir.

Ama gemiye, bir ihsan etme kabı olan Bina’ya, giren biri, Sitra Ahra onları görmez. Yani, Sitra Ahra’nın çalışmaya karşı savunduğunu anlamayı mümkün kılan ortak bir dilleri yoktur.

Kişi mantık üstü, inanç, olarak kabul edilen ihsan etme yolunda yürüdüğünde inanç noktasına kadar Sitra Ahra onunla tartışabilir. Fakat kişi inanç gemisine, mantık ötesine, girer girmez Sitra Ahra inanç kapısında kalır ve devam edemez.

On Sefirot’un Çalışılması’nda (Bölüm 14) yazıldığı gibi: “Bu Bina, hala Roş’tan [baş] (bütünlük anlamına gelir) yoksun olarak kabul edilmez çünkü Bina, Tzimtzum’un [kısıtlama] herhangi bir gücünden ıstırap çekmez.” Bu demektir ki Bina, bir ihsan etme kabı olan merhameti arzulayan olarak kabul edildiğinden, kendisi için hiçbir şeye ihtiyacı yoktur ve mantık ötesinde yapabileceği herhangi bir şeyde, verecek bir şeyi olduğunu hisseder. Yani, Tzimtzum’a “eksiklik” denir ve eksiklik her zaman kişinin bir şeyi alma arzusundan kaynaklanır. Alması gerekiyorsa ve biri müdahale ederse, yani veren kişi, “Evet, sana vereceğim ama sadece benim şartlarımla. Şartlarımı kabul

edersen, alacaksın. Aksi takdirde almayacaksın.” der. Burada müdahaleler için yer vardır.

Yani, alıcı verenin gerekli bulduğu şartları karşılamaya uygun değilse o zaman veren eksiktir. Yani, verenin şart koştuğu koşullara “sınırlamalar ve kısıtlamalar” denir ve alıcı bu koşulları karşılamaya her zaman istekli değildir.

Ama verenden hiçbir şey almak istemezse verenin sadece kısıtlamalara göre vermek istemesini önemsemez çünkü verenin vermesiyle hiçbir ilgisi yoktur. Buna Bina denir, ihsan etme kabı. Vermek ve hiçbir şey almamak ister.

Bununla birlikte, burada vermek ve hiçbir şey almamak isteyen Bina’da büyük bir derinlik var. Burada, altta olan, veren, tarafında zaten bir koşul vardır. Yani, alttaki ihsan etmek istemekle der ki “Sadece Sana sunacağım şarta göre Sana ihsan etmeye hazırım. Yoksa Sana hiçbir şey veremem.” Koşul nedir? “Senin gerçekten önemli olup olmadığını görmek istiyorum. Ve sadece önemli de değil, Sana her şeyi verebilmeyi ve kendim için hiçbir şey bırakmayıp ‘tüm kalbinle ve tüm ruhunla’yı yerine getirmeyi, bunu Sana ancak Senin yüceliğini ve önemini hissetmem şartıyla verebilirim. O zaman her şeye hazır olacağım. Aksi takdirde, benden istediğini Sana veremem.”

Bu demektir ki kişi Yaratan’ın büyüklüğünü hissetmediği zaman beden O’nun önünde “tüm kalbinle ve tüm ruhunla” ilga olamaz. “Sadece Senin önem ve büyüklüğünü görmem koşuluyla Senin için çalışmayı kabul ediyorum.” diye bir koşul sunarak aslında o zaten Yaratan’dan – Yaratan’ın büyüklüğünü – edinmek istemektedir yoksa tüm kalbiyle çalışmak istemeyecek. Dolayısıyla kişi zaten sınırlıdır ve gizliliğin yönetimi altına koyulmuştur ve ihsan etmekten başka hiçbir şey istemediğini söyleme özgürlüğü yoktur. “Tüm işlerin Yaratan uğruna olacak”ı yerine getirmeden önce bir şey istediği için bu gerçek değildir. Yani, önce Yaratan’ın büyüklüğünü almak ister ve sonra Yaratan’ın önünde ilga olacağını söyler. Elbette buna Bina denmez çünkü Bina merhamet arzular ve hiçbir şey istemez, o ise istemektedir.

Bu demektir ki niteliği merhamet arzulamak olan Bina, yani hiçbir şey almaya ihtiyacı yoktur, dolayısıyla özgürdür çünkü sadece almak isteyen biri sınırlıdır ve diğerlerinin görüşüne bağlıdır. Eğer kişi gözleri kapalı gidiyor ve bir büyüklüğe ya da başka herhangi bir şeye ihtiyaç duymuyorsa, buna “özgürlük” denir.

Ancak Bina niteliğine ulaşmadan önce bunun çok iş olduğunu bilmeliyiz. Yani hissiyle ve aklıyla azla yetinmek ve payıyla, sahip olduğuyla, mutlu olmak. Bu kişi payından memnun olduğu için her zaman bütünlük içinde olabilir.

Fakat bu niteliği henüz elde etmemişse ve alma arzusunun üstesinden gelemediğini görüyorsa kişi ne yapabilir? O zaman, kendisine yardım etmesi için Yaradan’a dua

etmelidir ki çalışmada gözü kapalı gidebilsin ve hiçbir şeye ihtiyaç duymasın ve Yaradan için her şeyi yapabilsin, bedenine buna karşı koymasına rağmen.

Yani, Yaratan'a kendisine nasıl yardım etmesi gerektiğini söylemez. Aksine, Yaratan'ın önünde koşulsuz olarak kendisine boyun eğdirmeli ve iptal olmalıdır. Fakat bedenini yenemediği için, Yaradan'dan eğilime karşı savaşı kazanmasına yardım etmesini ister zira alçaklığını anlar.

Bu nedenle, Yaradan'dan kendisine merhamet etmesini ister çünkü o diğer insanlardan daha kötüdür. Onlar Yaradan'ın hizmetkârı olabiliyorlar, o ise onlardan daha kötüdür. Öz-sevgi içinde alma arzusuna hepsinden daha çok sahip olduğunu görür. Bu nedenle, bu kadar alçak olabildiği için kendinden utanır. Bu nedenle, Yaradan'dan kendisine merhamet etmesini ve onu kötü eğilimin yönetiminden kurtarmasını ister.

Yine de diğer insanlardan daha önemli olduğu için yardım istemiyordur. Daha ziyade, diğer insanlardan daha kötüdür çünkü alma arzusu daha gelişmiştir ve onun içinde daha şiddetli bir şekilde işler.

Ancak, Yaradan'ın büyüklüğüne dair daha fazla bilgi verilmesini ve böylece kötülüğün yönetiminden çıkabilmeyi, istemez. Bu doğru olmasına rağmen Yaradan'a, O'na koşullar sunmak istediğini ve ancak o zaman O'nun önünde iptal olacağını söylemek istemez. Aksine, az anlayışla ve az duyguyla kalmayı kabul eder, şu anda sahip olduğundan daha fazlası değil. Ama üstesinden gelme gücü olmadığı için, Yaradan'dan ona üstesinden gelme gücünü vermesini ister, beyin, akıl veya duygu değil.

Kişinin Yaradan'a verdiği herhangi bir tavsiye, şart koşuyormuş gibi görünür, sanki kişinin bir statüsü ve görüşü varmış gibi. Ama kişinin Yaradan'a şartlar sunması ve "Bana mesela çalışmada iyi bir tat verirsen, Senin için çalışabilirim. Aksi takdirde yapamam." demesi kişinin küstahlığıdır. Bunun yerine, "Kendimi hükümsüz kılmak ve kayıtsız şartsız teslim olmak istiyorum, sadece öz-sevgiden gerçekten çıkabilmek ve Efendi'yi 'tüm yüreğinle' sevebilmek için bana güç ver." demeli.

Bir kişi şartlar koyuyorsa bu, kişinin alçaklığına işaret etmez. Aksine bu, kişinin kendini değerli ve gururlu gördüğünü gösterir. Sanki şöyle diyor: "İnsanların geri kalanı akılsızdır; onlar Senin için çalışabilirler. Ama ben diğer insanlar gibi değilim; Yahudi olmanın ne demek olduğunu ve Yaradan çalışmasının ne olduğunu daha iyi biliyorum." Bu nedenle, Yaradan'a, ona kendi anladığı gibi davranması gerektiğini söyler, Yaratan'ın anladığı gibi değil.

Buna göre, Zohar'ın üç izlenim getirdiği üç çizgi meselesini anlayabiliriz: 1) Tatlı su ve Keduşa'nın tersi, acı su. "Sağ"ın bütünlük anlamına geldiği bilinmektedir, Baal HaSulam'ın Tav-Şin-Gimel'deki [1942-43] makalesinde kişi mantık ötesi tam olduğuna inanmalıdır diye yazdığı gibi. Tamın tersi şudur ki Sitra Ahra gelip ona tüm eksiklikleri, Yaradan'ın yolunu nasıl takip etmediğini gösterir, böylece kişiyi üzüntü durumuna sokar, o kadar ki savaştan kaçmayı diler. O zaman sadece zaman öldürmek ister ve her şeyi siyah görür.

2) "Sol çizgi" kişinin kendi gözlerine göre gerçekte neye benzediğini, bütün mü eksik mi, görmek için mantık dâhilinde iç gözlem yapmak istediği zamandır. Kendisini bu incelemeye hazırladığı ve şimdi Efendi'yi kalp ve ruhla sevmesine yardım etmesi için Yaradan'a dua etmek istediğinden dolayı sol çizgiye geçtiği için buna "berrak su" denir, zira burada atık veya karışım yoktur. Aksine, Yaradan'a dua edebileceği bir yer bulmak ister.

Bunun tersine, Keduşa'nın tersi şikâyetlerle gelir ve onun iyi olduğunu ve dua edecek bir şeyi olmadığını görmesini sağlar. Buna "bulanık su" denir çünkü "berrak" orada karışım olmadığı anlamına gelir. Yani, kendi görüşüne ve aklına göre gördüğü gibi gerçeği görür. Yanıldığını ve Yaradan'ı "tüm yüreğinle" sevmekle ödüllendirilmesine yardım etmesi için Yaradan'a dua etme gücüne ve arzusuna sahip olduğunu görür. O sırada Keduşa'nın tersi gelir ve ona iyi olduğunu ve dua edecek hiçbir şeyi olmadığını söyleyerek oraya yalan karıştırır. Bu bulanık sudur, yalanın karıştığı yerdir, şu bakımdan ki onun iyi olduğunu ve dua edecek hiçbir şeyi olmadığını söylerler.

Zohar'ın "Barış suyu vardır ve Keduşa ve orta çizginin tersi olan kavga suyu vardır." dediğini de yorumlamalıyız. Yasa, orta çizginin iki çizginin birleşimidir: Zira Keduşa'nın sağ çizgisi bütünlüktür ve sol çizgi kişinin mantık dâhilinde eksik olduğunu gördüğü anlamına gelir. Tam tersine, kişi eksikliklerle doludur.

Bu nedenle orta çizgi iki çizgiden oluşur. Yani, ona koşulunu, mantık dâhilinde ona nasıl görüldüğünü gösteren mantığa sahip olmadan önce mantık üstü gitmek imkânsızdır. Sonra denebilir ki aklın onu yapmaya mecbur ettiğine bakmıyor. Aksine, aklın üstüne çıkar ve bilgelere, bilgelerin kendisine söylediklerine, inanır ve kendi aklını kullanmaz.

Fakat ona bir şey söyleyecek akıllı ve mantığı yoksa mantık ötesi gittiği söylenemez. Bu nedenle orta çizgiye "barış" denir zira iki çizgiye ihtiyacı vardır. Yani iki zıt çizgisi var ve her ikisine de ihtiyacı var.

Ama neden buna “barış” denir? İki çizgisi birden olduğunda sağ çizgiyi sol çizginin üzerinde yükseltmelidir, diye yorumlamalıyız, Zohar’da yazdığı üzere. Bu demektir ki bütünlük çizgisi mantık ötesinde, sol çizgide, inşa edilir ve bununla Yaradan’ı sevme arzusunu ediniriz. Bu, mantık ötesinin Segula’sıdır [erdem/deva].

Bu Baal Hasulam’ın söylediği gibidir, Yaradan mantık ötesinde O’na hizmet etmemizi ister, Yaradan bu yolu seçti çünkü yaratılan varlıkların Dvekut ile ödüllendirilmesinin en başarılı yolu budur ve o zaman onlar barışla ödüllendirilirler. Bu, şöyle yazdığı gibidir: “Efendi Tanrı’nın söyleyeceklerini duyacağım, çünkü O, halkına ve takipçilerine barıştan söz edecek ve budalalığa dönmelerine izin vermeyecek.” (Mezmurlar 85). Bundan şu sonuç çıkar ki iki çizginin birleşmesine “barış” deniyor ve bu Keduşa’daki orta çizgidir.

Tersine, Keduşa’nın tersine “kavga suları” denir, çünkü “kavga suları” denilen uzatmamaları gerekeni kendilerine uzattılar ve bunun içinde kirlendiler. Bu, Keduşa’nın tersinin sol çizgiyi sağ çizginin üzerine yükselttiği anlamına gelir, yani Keduşa’nın tam tersini söyledi.

Keduşa’nın yolu, “mantık üzeri”nin söylediğine direnen “mantık dâhilinde” ye ihtiyacımız olmasıdır. Sol çizgiyi kullanmaları ve onunla meşgul olmaları gerekmesinin nedeni, sol çizgide yürümek ve onu dinlemek istemeleri değildir. Aksine, mantık ötesi gitmek için yer açmak için mantığı kullanmaları ve onunla ilgilenmeleri gerekmektedir. Ama Keduşa’nın tersi ne yaptı? Sol çizgiyi sağ çizgiyi kontrol etmek için, yani mantık dâhilinde gitmek için uzattılar.

Bu gerçek Tuma’a [kirlilik/saf olmama], çünkü çalışmada Tuma’a “kalbin ağırlığı” olarak adlandırılır. Yani alma arzusu kalbi bloke eder, böylece Keduşa form eşitsizliği nedeniyle kalbe giremez. Böylelikle, Yaradan’ın onlara neden haz ve zevk vermediği konusunda Yaradan’la bir tartışma çıktı ki bu barışın tam tersidir. Bu nedenle mantık ötesi inançla gitmeye çalışmalıyız.

Dünyanın Yaratılışının İhsan Etme Yoluyla Olması Ne Demektir?

Makale No. 5, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

A talar, dünyanın yaratımının eksiklik nedeniyle olmadığını çünkü Yaradan hakkında O'nun eksik olduğunun söylenemeyeceğini açıkladılar. Aksine, dünyanın yaratılması ihsan etmek içindi. Yani, söylendiği gibi (Midraş Rabbah, Bereşit'te), "Yaradan, Adam HaRişon'u yaratmak istediğini meleklerle söylemiştir. Melekler de O'na; 'İnsan nedir ki, onu hatırlaman gerekiyor?' diye sormuştur.

Yaradan onlara şöyle cevap verdi: "Bu nasıl bir şeydir? Bu, sarayının bolluk içinde olduğu ama misafirlerinin olmadığı bir kral gibidir." Bu bir eksiklik değildir; O, yarattığı varlıkların ihsan etmesini istiyor ki yarattıkları zevk alabilsinler. Eksiklik bir kişinin alması gereken, ancak alamadığı şeydir. Bu bir eksiklik olarak kabul edilir. Ancak ihsan etmek bir eksiklik olarak kabul edilmez. Bu nedenle, O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusundan dolayı dünya yaratılmıştır. O'nun yüceliğinden yaratılmıştır, eksikliğinden değil.

Ama bir şey alan kişinin bir eksikliği olmalıdır. Yani, kişi aldığı şeyden haz almak istiyorsa, kişi sadece istediği şeyleri almayı seçmelidir. Aksi takdirde, aldığı şeylerden zevk alamayacaktır. Zevk almak istese de bu imkansızdır. Doğamızda gördüğümüz budur. Dahası, aldığı zevkin boyutu özlemin boyutuna bağlıdır. Böylece, bir şeye olan özlem, ondan alınacak zevkin boyutunu belirler ister çok ister az olsun.

O'nun iyilik yapma arzusu yaratıklarının haz ve neşe duymasıdır. Yaratıklarına her zaman zevk almayı arzulayan bir istek ve özlem koydu. İstedikleri şeyin eksikliğini

gideremezlerse, acı çekecek ve eksikliği giderememekten kaynaklanan acının boyutu da özlemin boyutuna bağlı olacaktır.

Bazen, acı öyle bir hale gelir ki, bir insan eksikliği giderilip tatmin olmadığında "Yaşamaktansa ölmeyi tercih ederim" der. Ama bunun nedeni, eksikliğinden çektiği acıdır. Doğal olarak, arzusuna kavuşamadığında; "Yaşamaktansa ölmeyi tercih ederim" dediği arzusunu elde ettiğinde yaşadığı tatminden dolayı aldığı ne büyük bir zevktir!

Çalışmayla ilgili olarak da, kişi Yaradan ile Dvekut koşuluna gelemeyişinde öyle bir eksiklik yaşamalıdır ki, "Yaradan ile Dvekut'a gelemesem bu yokluk bana öyle eziyet etsin ki 'Yaşamaktansa ölmeyi tercih ederim.' demelidir.

Buna "gerçek arzu" denir ve bu arzu tatmin edilmeye layıktır. Çalışma her seferinde şu şekilde ilerler; kişide Dvekut özlemi uyanır ve Yaradan ile Dvekut'a doğru ilerlerken, Yaradan'a ne kadar yaklaşıp yaklaşmadığını her zaman kontrol eder, yani "Ve Tanrı'nı tüm kalbinle seveceksin." dendiğinde, Yaradan'ı gerçekten seviyor mu, yoksa hala kendini mi seviyor? kontrol etmelidir.

Bilgelerimizin dediği gibi (Sukkah 45), "Yaradan'ın rızasından başka bir niyetle çalışmaya katılan herkes Yaradan'dan koparılır. Bu yapabileceği her şeyi sadece Yaradan adına yapabilmek için dua etmesi gerektiği anlamına gelir, yani tek amacı ihsan etmek olmalıdır. Bununla birlikte, kendisi için de biraz ister, bu da "Yaradan rızası" niyetinden başkadır. O, Yaradan'ın kendisine yardım edeceği dua sırasında, kendi alma arzusu için de ister ki bu da ihsan etme arzusunun tam tersidir.

İşte bu yüzden "Yaradan'dan koparılmıştır." Yani, Yaradan dünyayı O'nun yarattıklarına iyilik yapmak için yaratmıştır ve bu dünyadaki form eşitsizliğinden dolayı Yaradan'a ulaşamamaktadır. Bu nedenle, her seferinde, doğru yolda yürüyüp yürümediğini görmek için kendini eleştirmelidir. Eğer öyle olmadığını görürse, bu ona acı vermelidir. Ancak acısı büyük olmalıdır, yani acı ihtiyacın sonucudur.

Yani birinin mutlaka acı çekmesi gerektiği anlamı çıkmaz, ancak bir ihtiyaç olmalıdır ve ihtiyacın karşılanmaması acıya neden olur. Başka bir deyişle, çektiği acı, ihtiyacının ölçüsüne tanıklık eder.

Yaratılan varlıkların alma arzusuyla doğuşu gereklidir, zevk alma arzusu ve özlemi olmadan, zevk kavramına sahip olamayız, alma arzusu ve zevk birbirini izler, ancak zaten bir arzumuz ve zevk özlemimiz varken neden zevk alamıyoruz ve zevk almak için emek vermeliyiz? Yoksa bedensel veya manevi zevk bize hiç mi verilmeyecek?

Cevap: Hayat Ağacı kitabında yazıldığı gibi, yukarıda belirtilen O'nun yarattıklarına iyilik yapma niyetiyle ilgili: "Tzimtzum [kısıtlama] O'nun amellerinin

mükemmelliğini gün ışığına çıkarmak içindir." Orada (On Sefirot'un Çalışması, Bölüm 1) "Her dal köke benzemek istediği için yaratılan varlıklar Yaradan'dan zevk aldıklarında, içlerinde utanç olacaktır. Bu nedenle, yaratıklarının lehine bir düzeltme yapılmıştır, eğer ihsan etmek için alırlarsa, zevklerin kabulü sırasında utanılacak bir şey olmamış olacaktır."

Buna göre, Yaradan kendi büyüklüğünden yarattıklarına iyilik yapıyorsa, kötülüğün nereden geldiğini anlamalıyız. Bu, hazzı ve zevki almak istemeyene "kötü" dendiğini ima ederler, ancak bolluğu almak istemiyorsa neden "kötü" olarak adlandırılır da hazzı ve zevki alana "erdemli" denir?

Tora ve Mitzvot'a (emirleri/iyilikleri) girme işi, bilgilerimizin dediği gibidir: "Ben kötü bir eğilim yarattım; Tora'yı bir şifa olarak yarattım." Tora ve Mitzvot sayesinde kötülük düzeltilecek. Ama kötü olan nedir? Bize utanç veren, eşitsizlik nedeniyle haz ve zevk alamamamızdır. Utanç nedeniyle haz ve zevk bize verilemez, çünkü utanç hazzın ve zevkin eksiksiz olmasını engeller. Bu yüzden bize haz ve zevk verilmez. Bu nedenle şöyle söylenir, onlara sadece haz ve zevk verilmemekle kalmaz bir de 'kötü' diye adlandırılırlar.

Haz ve zevk alamıyorlarsa neden "kötü" dendiklerini anlamalıyız. Yaradan dünyayı yüceliğinden yarattığından beri, her şeye sahip olan ve hiçbir şeye ihtiyaç duymayan zengin bir adam gibidir. Fakirlere sadaka vermek ister fakirin sadaka aldığı anda sevinmesini ister, tatsızlık hissetmesini istemez." Sadakayı büyük veya küçük veririm, ama bir şartla!" der, yani sadakanın büyüklüğü ve küçüklüğü verene değil, alıcıya bağlıdır.

Bunun nedeni, Veren'in bakış açısından, alıcının elde edebileceğinden çok daha fazlasını verebileceğidir. Yani, alıcı Veren'in kendisine ne kadar haz ve zevk verebileceğini bilemez, çünkü alıcı Veren'in ne olduğunu bilmez. Bunun yerine, alıcı haz ve zevk talep etmeye çalıştığı ölçüde değerlendirildiğine göre Veren'in ona o ölçüde verebileceğini anlar ve gerçekten de, Veren'in ona vereceği şey, insanın zekâsının da üstündedir ve insan, akli üzerindeki hiçbir şeyi değerlendiremez.

Bu nedenle, alıcı hayal edebileceğinden daha değerli ve önemli şeyler olduğuna inanmalıdır, çünkü alttakinin tüm elde ettikleri bedensel, dış zihin üzerine kuruludur, oysa maneviyat bir iç zihin üzerine kuruludur. Kaynaklarda bununla ilgili olarak şöyle yazılmıştır: "Her alt dünya, üstündeki dünyaya göre, tüm dünyaya kıyasla bir hardal tohumu gibidir." Bu sebeple, büyük veya küçük bir bağış olduğunu söylediğimiz üsttekinin tüm verdikleri üsttekine değil, alttakinin Veren'in şartlarını karşılama kabiliyetine bağlıdır. Sadece alttakinin, koşulları karşılamaya çalıştığı ölçüde alma

kapasitesi vardır. Yani alttaki büyük almayı bir amaç edinirse, alacağı bağış aynı ölçüde büyük olur.

Ve Veren'in vermek istediği, alttakinin karşılması gereken koşullar nelerdir? Yaradan dünyayı yüceliğinden yarattığından O eksik değildir, peki O'nun iradesindeyse neden alt olana ihtiyacı vardır? Öyle görünür ki Veren alıcıdan, karşılığını almadıkça vermek istemez.

Cevap; Yaradan vermenin şartlarını önceden koymuştur, Veren'in verme özlemi çok güçlü olmasına rağmen bu şart; alıcının sadece yakarıp yalvarmasıyla sadaka alamayacağıdır. Veren bu nedenle, alıcıdan kabulden vazgeçmesini ve sadakayı sadece alıcıya bahşeden Verene verdiği zevk nedeniyle almasını ister. Bilgelerimiz buna şöyle der: "Bütün amelleriniz kendi iyiliğiniz için değil, cennet uğruna olacak."

Ancak, Yaradan'ın herkesin sadece O'nun için çalışmasını istemesinin kendi iyiliği için ve bu durumun Yaradan'ın faydasına olmadığını bilmeliyiz, sanki O'nun buna ihtiyacı varmış gibi. Aksine, yarattıklarının Yaradan'ın iyiliği için çalışması, yarattıklarının yararınadır! Yani, yarattıkları Veren'den sadaka aldıklarında tatsızlık hissetmesinler diye. Bu yüzden Veren, her şeyi kendi iyilikleri için değil, Yaradan'ın iyiliği için yapmaları gerektiği şartını yerleştirdi.

Şimdi ne sorduğumuzu anlayabiliriz, Tora ve Mitzvot'a girmek istemeyenlere neden "kötü" denir? Ne de olsa, Haham Hanania Ben Akaşia'nın dediği gibi, Tora ve Mitzvot İsrail'i onunla temizlemek için verildi. Bunu Tora ve Mitzvot'a girmeyen kimsenin haz ve zevk almaması izler.

Ama neden onlara "kötü" denir? Bu, ölümcül bir hastalık olan kanser hastalarının ameliyat edildiği bir hastaneye gelen harika bir doktor gibidir. Bir tedavisi olduğunu ve tedaviyi alırlarsa hepsinin hayatta kalacaklarını söyler. Dahası, herkesin artık hayattan zevk alacaklarını söyleyecektir. Yani, şimdi artık bu zevkleri almak için dünyaya gelmenin değerli olduğunu gördüklerini söyleyeceklerdir. Ve daha sonra, herkes gönülden diyecektir ki, "Dünya olsun diyen O'dur."

Ancak, doktorun hastaneye gelmesine izin vermeyen bir grup insan vardır. Ve doktor sonunda hastaneye girdiğinde, birkaç ricadan sonra ve tedavisini hastalara verdiğiğinde, bu grup müdahale eder ve doktorun tedavisini almamaları gerektiği konusunda ısrar eder. Soru şudur: Hastalar kontrolleri altında olduğu için bu hastaların iyileşmesine izin vermeyen bu gruba hangi isim verilmelidir? Ve öyledir, çünkü hasta oldukları sürece, bu grubun çıkarları vardır, ancak hastalar iyileşirse, bu grubun hiçbir çıkarı kalmayacaktır. Bu nedenle onlar kötü kabul edilirler.

Her biri, doktorun hastaların iyileşmesine izin vermedikleri için onları cezalandırabilir konumda olduğunu ve doktorun kesinlikle bunu yapması gerektiğini anlarlar. Kimse doktorun bu kötülere kendisine itaatsizlik ettikleri için kızgın olduğunu düşünmeyecektir, çünkü doktor sadece hastaların iyiliği için kötülere cezalandırmaktadır. Yani, doktor hastaları büyük ölçüde iyileştirmek ister ve bunun için herhangi bir ödüle ihtiyaç duymaz, çünkü doktorun hastaların ona vereceği hiçbir şeye ihtiyacı yoktur, ancak sadece hastaları iyileştirmeye gelir, böylece hastalar kendilerini iyi hissedecek ve hayattan zevk alabileceklerdir. Elbette, doktorun bu yaptığını görenler, doktorun bunu kendi iyiliği için yaptığını söyleyemezler.

Bu nedenle doktor, hastaların tedaviyi almasına izin vermeyen bu grubun kötü olduğunu ve cezayı hak ettiğini söylediğinde, çekeceği cezalar sayesinde, kötülerin hissedeceği bu acılar, bunun doktor için değil, hastaların iyiliği için olduğunun anlaşılmasını sağlayacaktır. Böylece bu anlayış tedaviyi alabilmeleri için hastalara müdahale etmeyi bırakmalarına neden olacaktır.

Bununla, Yaradan'ın dünyayı yüceliğinden yaratmasını ve yarattıklarının Yaradan'ı tamamlayacak bir şey verebilecek hiçbir eksik olmadığını, Yaradan'ın tam olduğunu ve O'nda hiçbir eksik olmamasına rağmen, yine de yaratıklarının hayattan zevk almasını istediğini, Yaradan'ın haz ve zevk almalarını istediği için yaratıklarına her şeyi alma şartını belirlediğini anlamalıyız. Böylece haz ve zevk utanç duymadan olacaktır. Buna "O'nun yaptıklarının eksiksizliği" denir.

Bu, doktorun ölüme yakın olan hastalara vermek istediği "hayatlarındaki kötülere 'ölü' denir." denilen tedavidir. "Bağış yapma arzusu" adı verilen tedavi sayesinde Dvekut'a ulaşacaklar ve Yaşam Yaşamına bağlı kalacaklar. Bunu hastaların tedavi almasını istemeyenlerin, "ihvan etme arzusu" adı verilen tedavi ile ödüllendirilebilecekleri Tora ve Mitzvot'a girmelerine izin verilmemesi izler. Kelim'de Yaradan haz ve zevki bahşeder, çünkü Kelim'de haz ve zevk aldıklarında, "formun eşdeğeri" adı verilen Dvekut'u kaybetmeyecekler. Dvekut, "kötülere 'ölü' denir." durumundan çıktıkları ve yaşamla ödüllendirildikleri anlamına gelir.

Bu nedenle, bu grubun tedavinin alımını istemediği ve müdahale etmediği ne anlama gelir? Neye müdahale etmektedirler? Tora ve Mitzvot'a girmelerine izin verilmeyerek, ihvan etmeleri için amaç olan tedaviyi almış olurlar. Doğal olarak, tedavinin alımına müdahale ettikleri için neden kötü kabul edildikleri açıktır. Yani, hayatla ödüllendirilecekleri tedaviye "ihvan etme arzusu" denir. Müdahale eden güçler, bilgelerimizin dediği gibi "Tora ve Mitzvot" adı verilen tedaviyi almalarına izin vermezler, "Ben kötü eğilimi yarattım; Tora'yı bir şifa olarak yarattım."

Bu sebeple müdahale edenler, yani 'kötü' olarak kabul edilenler cezaları hak eder. Hissedecekleri acı sayesinde, tedavinin alımına müdahale etmeyi bırakacaklardır. Böylece Yaradan'ın yaptığı her şeyin, yani cezaların, yaratılan varlıklar için olduğu sonucuna varırlar.

Çalışmada Mantık Ötesi Nedir?

Makale No. 6, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Roş Haşana'nın (İbrani Yeni Yılı), Musaf (tamamlayıcı) duasında şöyle yazılmıştır: "Bu nedenle Efendi, İsrail'in Kralı ve kurtarıcısı, Ev Sahiplerinin Efendisi şöyle dedi: 'Ben ilkim ve sonum ve Benden başka Tanrı yoktur.'" "İsrail'in Kralı" sözlerini anlamalıyız. O, dünya milletlerinin kralı değil midir? Ne de olsa, O dünyanın kralıdır.

Gerçek şu ki, Yaradan hakkında söylediğimiz tüm şeylerin Yaradan'ın Kendisi hakkında olmadığını bilmeliyiz, bununla ilgili şöyle söylendiği gibi, "O'nda hiçbir düşünce veya algı yoktur." Aksine Yaradan'a atfettiğimiz tüm unvanlar, yaratılanların O'nu bu adlara göre nasıl edindiğidir, "Biz seni yaptıklarından biliriz." yazıldığı gibi.

Bu nedenle, Yaradan dünyanın hükümdarı olmasına rağmen, yaratılanlar O'nun hükümdarlığını tanımak istemeseler bile, Yaradan'ın hükümdar olmak için onların rızalarına ihtiyacı yoktur. Yaradan, onlara sormadan hükmeder ve istediğini yapar. Dünyada kimsenin söz hakkı yoktur, ancak O, istediğini yapar ve yaratılanların rızasına ihtiyaç duymaz. "Ben tam bir inançla inanırım ve tüm işleri yalnız O yapar, yapıyor ve yapacaktır." yazıldığı gibi.

Yine de şunu sorabilirdik: Eğer O bize sormadan bizim üzerimizde krala, her halükarda bize hükmediyorsa, neden O'nun krallığının yükünü kendi üzerimize almalıyız? Cevap, O'nun üzerimizde hüküm sürdüğünü bilmemizin gerektiğidir ve bir kişi cennetin krallığının yükünü mantık ötesi üstlenmeden önce -yani bu, akılla anlayamadığımız anlamına gelir- O'nun rehberliğinin o iyi ve iyilik yapan formunda olduğunu görmez. Bunun yerine, her insan hayatında hazdan, zevkten yoksunluk hisseder. Her biri "mantık içinde" denilen, Yaradan'dan istediği ve dua ettiği şeyin hemen kabul olduğunu görebilseydi, Yaradan'ın duayı duyduğuna inanmak zorunda

olmayacağını düşünürdü çünkü kendisi kendi gözleriyle Yaradan'ın ona yardım ettiğini görürdü.

Fakat birkaç kez Yaradan'a dua ettiğinde ve dua ettiği hiçbir şeyi almadığı gerçeğinin kanıtladığı gibi Yaradan'ın duasını kabul etmediğini düşündüğünde, kişi kendini güçlendirmeli ve “Çünkü Sen her ağzın duasını duyarsın.” şeklinde yazılanlara inandığını söylemelidir. Bu mantığa aykırı olduğundan, mantık ona Yaradan'ın kendisine cevap vermediğini gösterdiğinden, galip geldiğinde ve aklın ve mantığın onu neye inanmak zorunda bıraktığını söylediğinde, “Bakmıyorum, daha ziyade ben bize Yaradan'ın her ağzın duasını duyduğunu söyleyen bilgelere inanıyorum.” der, işte buna “mantık üstü inanç” denir.

Cennetin krallığının yükünü bu şekilde üstlenmekle, daha sonra “Ve sen Efendin Tanrıyı tüm kalbinle seveceksin.”le ve Yaradan'ın vermek istediği zevk ve hazzı bahşettiği “ihsan etme kapları” denilen form eşitliği, Kelim (kaplar) ile ödüllendiriliriz.

Şimdi Yaradan'ı üzerimizde taçlandırarak neyi edinmemiz gerektiğini anlıyoruz, çünkü bununla Yaradan'dan zevk alabileceğimiz Kelim'i elde ederiz. Bu nedenle, Yaradan ile hiçbir bağlantımız olmadığında, O bize hiçbir şey vermez, bizde olmayan bir şeyden zevk alamayız, yani Yaradan'dan zevk alamayız.

Kişi ancak Yaradan'a inandığı ölçüde Yaradan'dan aldığını söyleyebilir. Ancak Yaradan'a inanmayan O'ndan alamaz. O'nun yaratılanlara vermek istediğini kişi O'ndan ancak O'na inandığı ölçüde alabilir.

Ancak, cennet krallığının yükünü üstlenme derecesine ulaşmak için çok çalışmak gerekir. 1) Kişi, Yaradan'a inancı yoksa O'ndan nasıl bir şey isteyebileceğini bilmelidir. 2) Cennet korkusuna sahip olması kişiye ne verecektir? Yani, cennetin krallığının yükünü kişi kimin uğruna üstlenmelidir? Kendi iyiliği için mi yoksa Yaradan'ın iyiliği için mi? Bunun Yaradan için olduğunu söylersek, soru şudur: O'nun kral olduğuna inanırsak, bu Yaradan'a ne verir? Bu O'na ne katar? Etten kemikten bir kralın saygıya ihtiyacı olduğunu anlayabiliriz, ancak Yaradan'ın yarattıklarının Kendisine saygı duymasına ihtiyacı mı vardır? Yaratan yarattıklarına muhtaç mıdır?

Bu, “Zohar Kitabının Giriş” (Madde 191)'de yazıldığı gibidir: “En önemlisi olan korku, kişi Yaradan'dan korktuğundadır çünkü O yücedir ve her şeye hükmeder. O yücedir çünkü O, tüm dünyaların yayıldığı köktür ve O'nun yüceliği, eylemleriyle görülür. Ve O, her şeye hâkimdir, çünkü yarattığı, yukarıda ve aşağıda tüm dünyalar O'nun yanında bir hiçtir, çünkü O'nun özüne hiçbir şey katmazlar.” Başka bir deyişle yaratılanların tamamı O'na bir şey katmaz. Öyleyse “Bütün işlerin cennet uğruna olacak, kendi uğruna değil.” yazıldığı gibi bizim neden Yaradan uğruna çalışmamız

gerekir? Sonuçta Yaradan bizim O'nun için yaptığımız çalışmalardan hiçbir şey almaz çünkü O'nun hiçbir eksikliği yoktur. O halde neden ihsan etmek için çalışmamız gerekir?

Gerçekten de, bu sadece yaratılanların iyiliğinedir, çünkü bununla Yaradan'la form eşitsizliğinden kurtulacaklar ve “O merhametliyse, sen de merhametlisin.” denilen form eşitliği ile ödüllendirileceklerdir. Sanki yaratılanların saygısına ihtiyacı varmış gibi, Yaradan, onların uğruna çalışmasına ihtiyaç duymaz. Daha ziyade, “yalnızca cennet uğruna” denilen Yaradan için çalışarak, yaratılanlar bundan faydalanacak ve bundan zevk alacaklardır. Buna Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlemenin, O'nun eylemlerinin mükemmelliğini ortaya çıkarmak, yani yaratılanların utanmadan zevk alabilmesi için olması denir. Bu, Yaratan ile form eşitliğinin ve Dvekut'un [bağlanmanın] anlamıdır.

Bununla, “İsrail'in Kralı” sözleri hakkında ne sorduğumuzu anlayacağız. O, dünya milletlerinin kralı değil midir? Cevap, çalışmada her kişi, Zohar'da yazıldığı gibi bir dünyadır. Bu nedenle insan, dünya uluslarından ve İsrail'den oluşur. Bu nedenle, “İsrail kralı”nın anlamı, bir kişi cennetin krallığını üzerine aldığında, O'na “İsrail'in kralı” denmesidir.

Başka bir deyişle, "İsrail", kişi O'nun kişinin kralı olduğunu söylediğinde, Yaşar-El (Yaradan'a doğru) anlamına gelir. Diğer bir deyişle, kişi kendi perspektifinden yani yaratılanlar O'nun kendileri üzerindeki egemenliğini kendi iradeleriyle kabul etmeden Yaradan'ın dünyanın kralı olduğunu söylemez. Aksine, “İsrail kralı”, kişinin cennetin krallığının yükünü bilinçli olarak üzerine alması anlamına gelir.

“Dünya milletleri”, Yaradan'ın onları, kendileri farkında olmadan yönettiği anlamına gelir. Yani Yaradan'a olan inanç hakkında hiçbir fikirleri olmamasına ve cennetin krallığı meselesini bir kez bile düşünmek istememelerine rağmen Yaratan dünyanın kralıdır. Bu, Yaradan'ın dünya milletlerinin kralı olduğu, yani onlar üzerinde hüküm sürdüğü ve onlar Yaradan'ın tüm işleri yaptığının ve yapacağının farkında olmadan, O'nun istediğini yapması olarak kabul edilir. Bu nedenle, “İsrail'in kralı” dendiğinde bu, cennetin krallığını bilinçli ve isteyerek üstlenenlere atıfta bulunur. Buna “İsrail kralı” denir.

"Bir kişi bilinçli ve bilinçsiz olarak geri öder." yazıldığı gibi (Avot 3:20), "bilinçli", "İsrail'in kralı" anlamına gelir, "bilinçsiz", kişinin şuarsuz olmasına ve inancı bir kez düşünmemesine rağmen, Yaradan'ın yönettiği dünya milletlerini ifade eder. İnsanın bu yönüne “kişinin içindeki dünya milletleri” denir.

Buna göre, “İsrail'in Kralı, Efendi böyle dedi.” ifadesi, O'nun krallığının yükünü üstlenenlere “Onun kurtarıcısı, ev sahiplerinin efendisidir.” dediği anlamına gelir. Yani,

Yaratan'ın onları, kontrolü akıl ve kalpte olan dünya milletlerinden kurtardığını hissederler. “Akılda” demek, dünya milletlerinin sadece aklın doğruladığı şeylerin doğru olduğunu söylemeleri ve bir kişiye mantık ötesi inanç yolunda gitmesine izin vermemeleridir. “Kalpte”, bir kişinin kendini sevmekten çıkmasına izin vermemeleri anlamına gelir. Aksine, kalbin istediği ve hissettiği şeyin kendi iyiliği için olduğunu söylerler, bu eylemlere izin verirler. Fakat kişi ihsan etmek için çalışmak isterse, buna var güçleriyle direnirler ve kişi onların kontrolünden çıkamaz. Bunun yerine, Yaradan'ın Kendisi kişiyi onların yönetiminden kurtarır.

“İsrail'in kralı ve kurtarıcısı” sözlerinin anlamı budur. Yani, “İsrail'in kralı” olarak adlandırılan cennetin krallığını bir kez üstlerine aldıklarında, Yaradan'ın onun kurtarıcısı olduğunu, yani yalnızca Yaradan'ın onları kötülüğün kontrolünden kurtardığını ve kendilerinin bunu gerçekleştirmede güçsüz olduklarını anlarlar.

“Ev sahiplerinin efendisi” sözlerini bu şekilde yorumlamalıyız. Bu isim, Baal HaSulam'ın yorumladığı gibi, Tzevaot (ev sahiplerinin) iki kelime olduğunun söylendiği anlamına gelir: Tze [ayrıl/çık] ve Ba [gelir]. Yani, Tzava (ordu) savaş adamlarıdır. Bunlar, her gün kötü eğilimle savaşmaya giden insanlardır. Onlara "ordu" denir. Bu nedenle, kurtuluşla ödüllendirildikten sonra, yani kötü eğilimi yendikten ve kötülüğün denetiminden çıktıktan sonra, çalışmadaki gidişatları düşüler ve yükselişler yoluyla olur, buna Tzevaot (Tzava'nın çoğulu [ordu] denir.) Yani, bazen onların kontrollerinden çıkarlar ve sonra tekrar onların kontrolleri altına girerler. Bu nedenle, düşüşler ve yükselişlerin adı Tzevaot'tur.

Çalışma sırasında kişi, “Ben kendim için değilsem kim benim için?” demelidir. O sırada çalışmada, düşüş ve yükselişleri kendilerinin yaptığını, Tzava “güçlü adamlar” denilen savaş adamları olduklarını düşünürler. Daha sonra, kurtarıldıklarında, Efendi'nin ev sahibi [Tzevaot] olduğunu, yani Yaradan'ın yaşadıkları tüm düşüş ve yükselişleri yaptığını anlarlar.

Başka bir deyişle, düşüşler bile Yaradan'dan gelir. Bir insan sebepsiz yere bu kadar çok düşüş ve yükseliş yaşamaz. Aksine, Yaradan tüm bu çıkışlara sebep olmuştur. “Çıkış”ı “Keduşa'dan [kutsallıktan] çıkış” ve Ba [gelir]'i “Keduşa'ya gelmek” olarak yorumlayabiliriz. Yaradan her şeyi yapar. Bu nedenle, kurtuluştan sonra Yaradan, “Ev Sahiplerinin Efendisi” olarak adlandırılır. Ve O kimdir? “İsrail kralı ve kurtarıcısı.”

Buna göre “Kurtarıcılar, Esav'ın dağına hükmetmek için Sion Dağı'na çıkacaklar.” Har [dağ], Yetziot [çıkış] kelimesinden Zion safhasına yol açan düşünceler olan Hirhurim [düşünceler/tefekkürler] anlamına gelir. Zion Dağı, bir kişinin üzerine düşüş getiren, yani kişinin kendisini kutsallıktan atması anlamına gelen tefekkür ve

düşünceler anlamındadır. Bu düşünceler -daha sonra ifşa olmuş olacak- kurtarıcıların "Esav'ın dağına hükmetmek için" çıktıkları yerdir.

"Esav'ın dağı", kötü Esav'a ait düşünceler ve tefekkürler anlamına gelir. "Hükmetmek", kötü Esav'ın düşüncelerini fethetmek ve onlara boyun eğdirmek anlamına gelir. Ve "Kurtarıcılar yükselecek" in anlamı nedir? Esav'ın dağına fethetmeleri için onları kim kurtardı? Bu, Zion Dağı'dır. Yani, düşüşler anlamına gelen Keduşa'dan çıkmalarına neden olan düşünceler, Esav'ın dağına fethetmelerine yardımcı olan düşüncelerin ta kendisidir.

"O, darbenin kendisinden bir sargı yapar." yazıldığı gibi. Gerçek şu ki, o sırada Keduşa'dan Sitra Ahra'nın (diğer taraf) otoritesine düştüğü için "darbe" olarak adlandırılan düşüşleri vardı, bu düşüşlerden sadece iyilik geldi. Bu, aynı zamanda "Ölümler diyarına indirir ve bizi yükseltir." yazıldığı gibi adlandırılır. Birinin herkesten daha kötü olduğunu görmesi, ona elinden geleni yaptırır ve Yaradan'ın onu dışarı çıkardığını ve kötü Esav'ın kontrolünden kurtardığını görene kadar kişinin dinlenmemesini sağlar. "Kurtarıcılar, Esav'ın dağına hükmetmek için Sion Dağı'na çıkacaklar." sözlerinin anlamı budur.

"Ve krallık Efendi'nin olacak." diye yazılmıştır. Bu, özellikle o zaman, krallığın Yaradan'ın olacağı anlamına gelir, yani kurtuluş sırasında, "İsrail'in kralı ve kurtarıcısı" yazıldığı gibi.

Ve bundan önce, krallık Efendi'nin değil midir? Dünyayı başka kim yönetir? Malhut'un iki adı olduğunu yorumlamalıyız: 1) Zion, 2) Kudüs. Çalışmada, Zion'un, Malkut'un henüz kendi içinde, kendinden ortaya çıkmadığı zaman olduğunu söylemeliyiz. Buna içeride olan Malhut denir, yani Malhut'un dünyanın hükümdarı olduğu ve dünyada başka bir kuvvet olmadığı ve sadece Yaradan'ın kral olduğu yaratılanlar için hala aşikâr değildir. Bu anlayış hala yaratılanlardan gizlidir. Malhut'un bu yönüne "Zion" denir, yani Keduşa'dan Yetziot [çıkır].

O zaman, bir kişi maneviyata ihtiyacı olmadığını hissettiği için Sitra Ahra'nın kendisini yönettiğini düşünür. Bu, Yaradan'ın büyüklüğüne olan inancın gizli olduğu anlamına gelir. Kişi bazen çalışmadan öyle bir çıkar ki, Yaradan çalışmasının varlığını tamamen unuttur. Bu, coşkuyla çalıştığı ve bu günden itibaren kutsal çalışmada temelli olarak kalacağını düşündüğü zaman, safhasından düşmesi olarak kabul edilir.

Bununla beraber, bir süre sonra birden Keduşa'dan tamamen atıldığını görür. Yani, sıfır noktasını hatırlamaz, yani Keduşa'dan kovulduğu ve fiziksel dünyaya düştüğü anı hatırlayamaz, çünkü düşüş sırasında kişi bilinçsizdir ve hiçbir şey hatırlamaz.

Maddesellikte olduğu gibi, kişi yüksek bir yerden düştüğünde düştüğünü hatırlamaz. Ancak kendine geldiğinde hastanede olduğunu görür. Yani çalışmada da bu böyledir.

Bu, “Zion” olarak kabul edilir. Yani, kurtuluş zamanında, cennetin krallığını açıkça gördüğünde, kişi Yaradan'ın onu kötü Esav'dan kurtardığını fark eder. Ardından hükümdarlığı ifşa olan Malhut'a "Kudüs" denir. Bu, tüm bu düşüşlerin de kraldan geldiğini görmenin zamanıdır. Yani, sahip oldukları tüm yabancı tefekkür ve düşünceler ki orada başka bir kuvvet yoktu daha ziyade onları Yaradan gönderdi. Başka bir deyişle, Yaradan onlara düşüşleri de gönderdi ki böylece onlar aracılığıyla Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duysunlar.

Bundan Zion Dağı'nın— “Kurtarıcılar, Esav'ın dağına hükmetmek için Sion Dağı'na çıkacaklar.” denildiği gibi—şimdi aynı zamanda "Siyon" olarak adlandırılan Malhut olduğunu söylüyorlar. Başka bir deyişle, gücü gizlenmişti ve Esav'ın dağının hükmedilmesine yardım etti. Yani onlar kötü Esav'ın niteliğini yendiler, yani Esav'ın niteliğini ıslah ettiler ve artık dünyada başka bir güç olmadığını anladılar.

“Ve krallık Efendi'nin olacak.”ın anlamı budur, yani şimdi krallığın o zaman da Efendi'nin olduğunu ve O'ndan başkası olmadığı için sadece şimdi değil, daha önce de böyle olduğunu görürler. Artık kurtulduklarına göre, bunun daha önce de böyle olduğunu edinirler.

Ancak bizler, gizlilik sırasında da her şeyi Yaradan'ın yaptığına inanmalıyız. Fakat bu mantık ötesidir. Tersine şimdi bunun böyle olduğunu edinirler. Ancak ardından, “gelecekte” olarak adlandırılan ıslahın sonuna gelmeleri gerekecek ve o zaman “Efendi tüm dünyanın kralı olacak.” yani dünya milletleri üzerinde bile. Bu, Yaradan'ın dünya milletleri arasında da ifşa olacağı anlamına gelir, “Çünkü en küçüğünden en büyüğüne kadar hepsi Beni bilecekler.” yazıldığı gibi.

Buna “Efendi tüm dünyanın kralıdır.” denir. Yani, ıslahın sonundan önce bile, Yaradan tüm yeryüzünün kralıdır, ancak buna “bilinçsizce” denir. Yani, onlar Yaradan'ın dünyanın lideri olduğunu bilmezler. “Yukarıdaki ve aşağıdakilerdeki tüm İşlerinde kim sana ne yapacağını ve ne çalışacağını söyleyecek?” yazıldığı gibi. (Sabah Duasında, Şema de Korbanot bölümünde) Her şeyi ancak O yapar ve dünyada O'ndan başka güç yoktur.

Ancak bu, Yaradan'a inanan İsrail halkı için geçerlidir. Onlarla ilgili olarak, Yaradan'ın kral olduğu söylenebilir. Yani bilinçli olarak, onlar da Yaradan'ın onlara hükmettiğini bilirler. “Bilinçsizce” denilen, Yaradan'ın kendisinin kral olduğunu bilmesi şart değildir. Bilakis onlar, cennetin krallığının yükünü mantık üstü bir inanç olarak üstlendiler ve onu mantık dâhilinde gibi kabul ederler.

Buna “bilinçli” denir, yani çalışmada “mantık üstü inanç”, akıl bunun böyle olduğunu görmese de buna inanmamız gerektiği anlamına gelir ve bunun, kişinin inanmak istediği gibi olmadığına dair çeşitli kanıtları vardır. Buna “mantık üstü inanç” denir, yani kişi mantık dâhilinde görüyormuş gibi inandığını söyler. Buna çalışmada “mantık üstü inanç” denir.

Başka bir deyişle, bir kişinin bunu üzerine alması birçok çalışmadır; mantığa aykırıdır. Yani, beden buna razı değildir ama yine de mantık dâhilindeymiş gibi kabul eder. Böyle bir inanç Yaradan'ın yardımını gerektirir. Bu nedenle, böyle bir inanç için insanın dua etmesi gerekir ki, sanki mantık dâhilinde edinmiş gibi Yaradan kişiye Kendisine benzeme gücünü versin.

Başka bir deyişle, kişi her şeyi mantık çerçevesinde anlaması için Yaradan'a dua etmemelidir. Bunun yerine, Yaradan'a mantığın ötesini mantık dâhilindeymiş gibi varsayma gücü vermesi için dua etmelidir.

Ancak bunun öncesinde, Yaradan'ın arzusunun bu olduğuna dair bilgelere inanması gerekir zira Yaradan'a inancı mantık ötesi üzerimize alacağız. Ve burada, bu sırayla, düşüşler ve yükselişler başlar. Bazen kişi inançta güçlenir, bazen de derecesinden düşer ve Yaradan'a dua ederken, O'nun kendisine yardım edeceğine inanması gerekir. Yine de, kişi ihtiyacı olan yardımı aldığını göremez.

O zaman da, kişi her şeyin Yaradan'dan geldiğine mantık ötesi bir şekilde inanmalı ve aynı zamanda “Ben kendim için değilsem, kim benim için?” demelidir. Sonra “Siyon Dağı” safhasına, ardından da “Esav'ın dağı” safhasına gelir, çünkü o zaman tüm çalışma - kurtuluşla ödüllendirilmeden önce - onların denetiminden çıkmak içindir.

O zaman, çalışmayı bilmeye geliriz, şöyle yazıldığı gibi: “Bu nedenle Efendi, İsrail'in Kralı ve kurtarıcısı, Ev Sahiplerinin Efendisi şöyle dedi: 'Ben ilkim ve sonum ve Benden başka Tanrı yoktur.' ve krallık Efendi'nin olacak ve Efendi tüm yeryüzünün kralı olacak.” Bu, “Etten olan herkes Senin adınla çağırarak, dünyanın tüm kötülerini sana döndürmek için dünyanın tüm sakinleri bilecek ve tanıyacak.” yazıldığı gibidir. Yani o zaman herkes Yaradan'ın kral olduğunu bilecektir ve bundan önce, O'nun kral olduğunu yalnızca İsrail halkı bilecektir.

Çalışmada “Şabat Arifesinde Çaba Sarf Etmeyen, Şabat Günü Ne Yiyecek” Nedir?

Makale No. 7, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Bilgelerimiz dedi (Avoda Zara 3), “O'na dediler ki, 'Dünyanın Efendisi, bize peşinen ver, biz yapacağız.' (Tora'yı bize şimdi ver ve onu uygulayacağız.) Yaradan onlara şöyle dedi: 'Ahmaklar, Şabat [Sebt] arifesinde çalışan, Şabat'ta yiyecek. Şabat arifesinde çalışmayan, Şabat'ta nereden yiyecek?’”

Çalışmada şunu anlamalıyız: 1) “Şabat arifesindeki çaba” nedir? 2) Çalışmada “Şabat” nedir? 3) “Şabat” niteliğini elde etmek için neden çaba sarf etmeliyiz?

Şabat'a "cennet ve yeryüzünün yaratılmasının sonucu" denildiği bilinmektedir. Yani cennet ve yeryüzünün yaratılış amacı Şabat içindi. Başka bir deyişle, O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusunun ifşası herkese ifşa olduğu zaman buna “Şabat” denir. Bundan, O'nun rehberliğinin iyi ve iyilik yapan şeklinde olduğunu herkese ifşa etmek için büyük bir iş olduğundan, O'nun “Bütün işlerinden Şabat ettiği (dinlendiği/durduğu)” sonucu çıkar.

O zaman, çalışma, Hol'u (kutsal olmayan/hafta içi) Kodeş'e (kutsal'a) dönüştürmek anlamına geldiğinden, hafta içi niteliğinde yapılacak başka bir iş yoktur. Keduşa (kutsallık), kişi kendisini herhangi bir alma kabından ayırdığında ve tüm bu işi ihsan etme amacıyla yaptığında, Kodeş anlamına gelir, “Kutsal olacaksın, çünkü ben kutsalıyım.” yazıldığı gibi. Bu, Yaradan veren olduğu için, yaratılanların da form eşitliğine ulaşması gerektiği anlamına gelir.

Fiziksellikte insanın sadece rızkı için çalıştığını görürüz. Rızık, vücudun beslendiği gıdalar anlamına gelir. Bu demektir ki, yiyecekler onun vücuda verdiği şeylerdir, hem

yeme, içme vb. denilen fiziksel hayat, hem de onur, bilgi, güç, yönetim vb. denilen manevi besindir.

Bu besinleri elde etmek için insanın çaba göstermesi gerekir. Aksi takdirde, alamaz. Bu, insanın emeğine karşılık almaya can attığı besinlerin yiyecek yemek gibi, çabanın da yemek için hazırlık gibi olduğu anlamına gelir. Açıktır ki, çaba harcamaya uygun olmayan biri fiziksel ya da duygusal besinleri alamaz. Başka bir deyişle, bir kimse kendisine bir şey verilmesini isterse, verenin istediği şartlar yerine getirilmedikçe veren vermez.

Bu nedenle, “ihسان etmek için” denilen Keduşa'da insan, kendisi için alma arzusuyla yaratılmıştır, ancak Veren, kişiden, “Bütün işlerin cennet uğruna olacak.” olarak kabul edilen Kendisi için çalışmasını talep eder.” Aksi takdirde, Veren alıcıya kendini sevmek kaplarında verirse, her şey Keduşa'dan bolluğu çalan Sitra Ahra'ya (diğer tarafa) gidecektir. Keduşa, kişinin yaptığı için Yaradan için olduğu anlamına gelir. Niyet kendisi için ise, buna “form eşitsizliği” denir ve bu, Keduşa'nın tam tersidir.

Ancak bu hem akılda hem de kalpte doğaya aykırı olduğu için buna “çaba” denir ve yemek için hazırlık budur. Yani insanın “ihسان etmek” denilen Kli'yi elde etmek için kendisine değil, Yaradan'a fayda sağlamayı hedeflemesi, büyük bir emek ve zahmettir. Buna “yemek hazırlığı”, denir “yemek” ise “Şabat” tır.

Buradan, insanın kalbindeki dünyeviliği ortadan kaldırmak ve onun yerine Keduşa'yı yerleştirmek için çaba sarf etmemiz gerektiğinde çalışmanın "hafta içi" kabul edildiği sonucu çıkar. Keduşa, Yaradan ile Dvekut (bütünleşme) anlamına gelir ve “dünyevi”, Yaradan'dan ayrılma anlamına gelir. Bütün çalışma, ihسان etme niyetini alma arzusunun üzerine yerleştirmektir. O zaman, kişi Yaradan'a bağlanır, "Sen kutsal olacaksın, çünkü ben Efendi kutsalım." denildiği gibi. Bunun için, kişi Yaradan'ın vermek istediğini alabilen Kelim'i (kapları) edinir: “yemek” denilen haz ve zevki. Bu Şabat yemeğidir ve “Şabat arifesinde (Şabat'tan önce) çaba sarf etmeyen Şabat günü ne yiyecek?” sözlerinin anlamıdır.

Baal HaSulam, kişisel fayda elde etmek için çalışmak değil, Yaradan uğruna çalışmak ve her şeyi Yaradan adına yapmak hakkında bir alegori verdi, aksi halde tüm bolluk Klipot'a gidecektir. Bu, Bir Bilgenin Meyvesi (Bölüm 1, s.158) kitabında şöyle anlatılmaktadır: “Kendisi için herhangi bir işe ihtiyaç duymayan büyük, iyiliksever bir kral, yalnızca ülke halkını sevindirmek istemiştir. Ülkedeki tüm insanlara bir ferman göndermiş ve bu amaçla sarayında bir yer ayırmıştır.

“Belirlenen yerin dışında çalışmanın yasak olduğunu ve mükâfatlarının çalıştıkları, kendileri için lezzetli yemekler hazırladığı yerde onlarla birlikte olduğunu açıkça

belirtmiştir. İş başladığında, onlar kimin kendisi için çalışıp, kimin çalışmadığını öğrenmek için kralın işlerini incelemek üzere gözetmenler hazırladığını düşünmüşlerdir. Ancak kral saklanmış ve denetim yoktur. Fakat kendilerinin harika buluştan haberleri yoktur: Kral, lezzetlere ve şekerlemelere bir çeşit pis toz koymuştur ve panzehir olarak işyerine şifalı bir toz koymuştur.

“Bununla, denetim kendiliğinden olmuştur. Onu sevenler, kralın emirlerini titizlikle yerine getirdiler ve tam olarak belirlenen yerde çalıştılar ve böylece şifa tozunu soludular. Yemek vakti geldiğinde şekerlemelerin tadı daha önce hiç tatmadıkları bir tattı. Doğal olarak, kralı övdüler.

“Fakat kralın, bunun için onu sevmeleri gereken erdemini anlamayan alçaklar, denetim olmadığını görünce kralın emirlerini gerektiği gibi yerine getirmediler. Yemek vakti gelip şekerlemelerin tadına baktıklarında, ağızları bahsi geçen tozdan dolayı kötü bir tatla doldu ve kralı lanetleyip karaladılar.”

Buna göre, kurulan Tzimtzum (kısıtlama) ve yargı nedeniyle Tora ve Mitzvot'ta (emirlerde/iyi işlerde) bulunan haz ve zevki hissetmek imkânsızdır, dolayısıyla alma kaplarında herhangi bir ışık hissetmek imkânsızdır. Alma kaplarında, ışık ve Kli (kap) arasındaki form farklılığından dolayı yalnızca karanlık ve ölüm vardır. Bu nedenle, alma kapları ile Tora ve Mitzvot'ta tat hissetmek istediğimizde, orada tat yoktur. Alma kaplarında, bizler yalnızca fiziksel hazlarda tat elde ederiz, tatlılığın ifşa olduğu yerde kişi fiziksel tatları edindiği zaman.

Bu bilerek yapılmıştır ki, yaratılış var olsun, böylece kişi “Yaradan ile birleşme için Kelim” olarak adlandırılan ihsan etme kaplarını almadan önce bile haz alacak bir şey olsun, yani kişi haz aldığı anda Yaradan'dan uzaklaşmış olmaz. Ve insanın canlılık ve haz aldığı bir şeye sahip olması için, kapların kırılması nedeniyle ince bir aydınlanmanın parladığını, üzerinden tüm bedensel hazların beslendiği Klipot'ta (kabuklar) parlayan küçük bir Keduşa aydınlanmasının olduğunu öğrendik.

Bu nedenle, fiziksel hazlarda, bir kişi haz ve yüksek ruhlara sahip olabilir. Ama O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusundaki birincil niyet olan gerçek hazları hissetmeye gelince, orada gizlilik ve saklanma tozu, karanlık ve acı vardır ve Tora ve Mitzvot'ta tat yoktur. Yani saklanma ve gizlilik, Tzimtzum'un ıslahı ile oraya yerleştirilen acı tozdur.

O, iyileştirici tozu Tora ve Mitzvot'ta emeğin içine yerleştirmiştir. Yani şifalı tozu tam olarak Tora ve Mitzvot'ta çaba sarf etmekte bulursunuz. Ve neden özel olarak çabadadır ve sırf Tora ve Mitzvot'a bağlı kalmak, bir kişiyi yemekteki acı tozdan iyileştirmek adına şifalı tozu almak için yeterli değildir? Bunu anlamak için öncelikle

Yaradan'ın yemeğe yerleştirdiği acı tozu iyileştiren tozun ne olduğunu ve şifalı tozu elde etmek için bir yer bulabileceğimiz Tora ve Mitzvot'taki çabanın ne olduğunu bilmeliyiz.

Asıl emeğin mantığa karşı çalıştığımızda olduğu bilinmektedir. Yani, bir insan neden çalışması gerektiğini bilmediğindedir ve mantığına karşı çalışması gerekir. Bu çok zordur ve buna “Tora ve Mitzvot'ta emek” denir. Ancak, bir kişinin neden Tora ve Mitzvot'ta mantığa karşı çalışması gerektiğini -ki bu çok zordur- ve herkesin buna muktedir olmadığını ve neden Tora ve Mitzvot'ta herkesin yapabileceği bir şekilde mantık dâhilinde çalışmadığımızı anlamalıyız.

Mesele şu ki, “emek” denilen mantık üstü olanın ne olduğunu bilmeliyiz zira Tora ve Mitzvot'a bağlılıkta çabalamak zorundayız. Şöyle ki insan kendisi için alma arzusıyla yaratılmıştır. Bu alma arzusunda bir ıslah olduğundan, bolluğun alınmasında form eşitsizliği olmayacaktı, daha ziyade bolluğun alınması sırasında bile kişi “form eşitliği” olarak adlandırılan Dvekut'ta kalacaktı, bu yüzden bir Tzimtzum ve kısıtlama yapılmıştır.

Bu demektir ki, bir kişi alma kaplarında zevk ve haz almak istediğinde, hiç ışık görmez, sadece karanlık görür, buna “ışıksız alan” denir. Bununla birlikte, kişi “O merhametli olduğundan, sen de merhametlisin.” olarak kabul edilen ihsan etme kaplarını biçimlendirmelidir.

Bu Kelim'leri nasıl elde edebiliriz? Bu, ihsan etme kaplarını elde etmek için Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğumuzda, Tora ve Mitzvot'taki emekle yapılır. Bu, bir kişinin Tora ve Mitzvot'taki çalışması için herhangi bir ödül almak istemediği anlamına gelir, ancak ödülü ve ödemesi, her şeyi kendi iyiliği için değil, Yaradan'ın hatırı için yapacak güce sahip olacak olmasıdır.

Bu demektir ki, kişi kendi adına ödül almak, zevk ve haz elde etmek için Tora ve Mitzvot'a uyuyorsa buna “Tora ve Mitzvot'u akılla uygulamak” denir. Yani beden buna itiraz etmez, çünkü bu hazdan kendisi için alacağına inandığı ölçüde buna “mantık içinde” denir.

Maimonides bu nitelik hakkında şöyle söyler: “Küçüklere, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken, onlara sadece korkudan ve ödül almak için çalışmaları öğretilir. Bilgi edinip çokça bilgelik kazanıncaya kadar, onlara bu sır azar azar öğretilir.” (Hilhot Teşuva, s. 60b)

Maimonides sözlerinden, Tora ve Mitzvot'u uygulamanın iki yolu olduğunu görürüz: 1) Kişinin kendi iyiliği için, bu da ödül almak ve mantık üstü çalışmamak içindir. Ödül ve cezaya inandığı ölçüde, kişi her şeyi kendi menfaati için aldığından, bu

çalışmaya mantık içinde olan “cahillerin çalışması” denir. Çalışmada bu emek olarak kabul edilmez (her ne kadar genel halk bunu emek olarak kabul etse de.)

2) Tora ve Mitzvot'ta emek. Yani, bunun için herhangi bir ödül almak adına olmaksızın kişi Tora ve Mitzvot ile meşgul olur. Aksine, tamamen Yaradan için çalışır. Bu mantığa aykırıdır, çünkü mantık kişinin kendi iyiliği için çalışmasını zorunlu kılar. Bu nedenle, kendi iyiliği için değil, yalnızca Yaradan için çalışma gücü elde etmek adına, kişi Tora ve Mitzvot'u uyguladığını söylediğinde, beden tüm gücüyle direnmeye başlar ve “Ne? Sen deli misin? Yaradan'ın önünde kendini iptal etmeye mi çalışıyorsun? Söyle bana, bundan ne elde edeceksin?” diye haykırır.

Bu yol “büyük emek” olarak kabul edilir, çünkü bu doğasına zıt olduğundan, haklılık ve ortak akıl bedenle yan yana geldiğinde, kişi kendi bedenine karşı savaşmak zorundadır. Buna “emek” denir, çünkü bu, mantık üzerindedir ve beden Yaradan için çalışmayı kabul etmez.

Bu, Tora ve Mitzvot'u emekle uygulamak olarak kabul edilir. Yani, Tora ve Mitzvot'a bağlılığıyla, kişi tam olarak emek biçiminde öğrenerek elde edilebilecek ihsan etme niteliğiyle ödüllendirilmek ister - bilgelerimizin “Kötü eğilimi ben yarattım; Tora'yı da şifalı bir ot olarak yarattım, çünkü içindeki ışık onu ıslah eder.” dediği niyetle Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğu zaman.

Bu, kişinin Yaradan'a karşı sevgisi olmadığını, daha ziyade kendisini sevdiğini gördüğü anlamına gelir. Yaradan adına tek bir hareket yapamaz çünkü beden buna karşı çıkar. Her seferinde üstesinden gelir, ancak ilerleyemez. Aksine, tam tersidir: Üstesinden gelmek için harcadığı onca emekten sonra, ilerlemekten çok gerilediğini görür.

Bu emek kişiye Yaradan'ın ona yardım etmesi için dua etmesi adına yer verir. Buradan, gerilediğini her gördüğünde aslında duasında ilerlemekte olduğu sonucu çıkar, çünkü gördüğü gibi, hedeften uzaktır ve bu nedenle, tehlike yerini gördüğü için daha yürekten dua edebilir.

Bu, kötünün onu alt edebileceğinden ve mücadeleden kaçması gerektiğini düşündüreceğinden kişinin korktuğu anlamına gelir. Yani beden, bu çalışmanın halka değil, güçlü karakterli insanlara verildiğini düşünmesini sağlar. Şimdi hakikat yolunda yürümeyi, yani kendi iyiliği için değil, Yaradan uğruna yürümeyi kendi üzerine almış olsa da, başaramadığı ve gerilediği için, kötünün ona galip gelmesinden ve mantık içinde bedenin haklı olduğunu düşündürmesinden korkar, zira gerçeği gördüğünden, bedenin ona söylediklerinden şüphe duymaz ve bu çalışmanın seçilmiş bir azınlığa ait olduğunu düşünür.

Bu nedenle, bu onu mücadeleden kaçma tehlikesinden kurtarmak için kalbinin derinliklerinden Yaradan'a dua etmeye sevk eder. "Dünyanın efendisi, lütfen şimdi bana yardım et, hala Sana dua edecek gücüm varken, daha sonra ne olacağını bilmediğimden; Senden yardım isteyecek biri olmayabilir."

Bu nedenle, "Dünyanın efendisi, ruh hala içimdeyken bana yardım et, çünkü daha sonra öleceğimden ve ayrılığa düşebileceğimden korkuyorum." der ki bu umutsuzluktur ve hiçbir şey yoktur ve orada O'na dua etmeyi mümkün kılmak için küçük bir ölçü bile olsa Yaradan'a inanç yoktur.

Umutsuzluğa düşen insan, artık yardım istemez. Kişi, safhasından çıkacağına güvendiği sürece, "Elinizin altında olan her şeyi yapın." örneğinde olduğu gibi çalışmaya devam eder.

Bundan, emeğin, kişinin ihsan etme içinde çalışmak istemesi gerçeğinin, onun emek vermesine neden olduğu sonucu çıkar. Bu da kişinin Yaradan'ın kendisine yardım etmesi için dua etmesine ve "Arınmaya gelene yardım edilir." diyen bilgelere inanmasına neden olur.

Sonuç olarak, iyileştirici toz emekte bulunur. Yani, Lişma'ya ulaşmak için Tora ve Mitzvot'taki çalışması, ardından edindiği Lişma, onun "haz ve zevk" denilen yemekten haz alma kabiliyetine sahip olmasını sağlar. Kişi hâlihazırda yemekteki gizlilik ve saklılığı ortadan kaldıran ihsan etme kaplarına sahip olduğu için, zira gizlilik, yemeğin tadına bakmak isteyen herkesi uzaklaştırır ve kişi yemek hakkında onun acı olduğunu söyler.

Bununla bilgilerimizin; "Ahmaklar, Şabat arifesinde çalışan, Şabat'ta yiyecek." dediklerini yorumlayabiliriz. Çalışmada "Şabat yemeği" nedir diye sorduk. Bilgelerimizin dediği gibi yorumlamalıyız ki Yaradan, Adam HaRiştin'u yaratırken, "Bu nasıl bir şey? Kulesi bollukla dolu, fakat misafiri olmayan bir kral gibidir." dedi. Yemeğe "bollukla dolu bir kule" denir.

Buna "Şabat yemeği" denir. Bu emeğin tamamının hafta içi (İbranice: ayrıca, "laik günler") olduğu, ihsan etme kaplarının edinilmesi olan çalışmanın tamamlanmasından sonradır. Haftanın (laik) günlerine, tüm İsrail için genel yemeği alabilen Kelim'in yapımı olan "altı günlük eylem" denir. Bu, bilgilerimizin "İsrail" olarak adlandırdıkları ıslahın sonunda olacaktır, dünyanın yaratılması İsrail içindi dedikleri gibi. "Başlangıçta (Tanrı) yarattı ve İsrail dışında başlangıç yoktur." yazıldığı gibi, "İsrail'in başlangıcı". Başka bir deyişle, bollukla dolu kule tüm kolektif içindir.

Bireysel olarak yemek, kişinin eylemlerini ıslah ettiği ve Yaşar-El (Yaradan'a doğru) olarak adlandırılan "İsrail" safhasına geldiği zamandır. Bu, kişinin tüm eylemlerinin El

(Tanrı) denilen Yaradan adına olduğu anlamına gelir. O zaman bireysel olarak “yemek” ile ödüllendirilir. İslahın sonunda, tüm bireyler, şifalı toz alegorisinde belirtildiği gibi, Yaradan'ın “Şabat arifesinde çaba sarf eden Şabat günü yiyecek.” dediği gibi, yemeği almaya uygun Kelim ile geleceklerdir.

Başka bir deyişle, Tora ve Mitzvot'ta emek sarf ederek, orada, emekte, Tzimtzum'u ve gizlenmeyi iptal eden şifanın yemekte yattığını bulacaklardır.

Buna göre, Masehet Şabat'ta (s. 119) sunulanı yorumlamalıyız: “Hükümdar, Rav Joshua ben Hanania'ya, 'Şabat yemeğinin neden bu kadar güzel bir kokusu var?' dedi. Rav; 'Bizim Şabat denilen, içine koyduğumuz özel bir baharatımız var ve bu ona güzel bir koku verir.' dedi. Hükümdar 'Bize biraz ondan ver.' dedi ve Rav, 'Şabat'ı yerine getirene bu faydalıdır ve Şabat'ı yerine getirmeyene hiçbir faydası yoktur.' diye cevapladı.

Kelimenin tam anlamıyla Şabat'ı yerine getiren kişi ile ilgili olsa da, çalışmada “Şabat'ı yerine getirmek” kelimesini “Ve babası meseleyi muhafaza etti.” sözleriyle yorumlamalıyız. Yani kişi oturur ve bekler ve şöyle der: “Şabat yemeğine '613 emanet şeklinde 613 Mitzvot içinde kıyafetlenmiş haz ve zevk' denildiği için, kokusu güzel olan Şabat yemeğini alabilen Kelim'i ne zaman elde edebileceğim?”

Sulam'da (Zohar üzerine yorum) (1. Kısım)'da yazıldığı gibi, “Her Mitzva'da özel bir ışık emanet edilmiştir. Bu Şabat yemeği olarak kabul edilir. Bu 613 Mitzvot'u; 'İçindeki ışık onu ıslah eder' niteliğine nasıl ulaşılacağına dair ipuçları anlamına gelen tavsiyeler olarak uygulamakla geldiğinden, bunu özellikle çalışma ve emekten sonra alabiliriz.”

Bu nedenle, “uygulayan biri”nin anlamı, 613 Mitzvot'u ihsan etmeye nasıl ulaşılacağına dair tavsiyeler şeklinde uygulamaktır, çünkü tam olarak ihsan etme kaplarında Şabat yemeğinin tadını çıkarabiliriz, çünkü o zaman Tzimtzum ve gizlilik, ihsan etme kaplarında haz ve zevkten kaldırılmış olur. Bu, şifalı toz hakkında yukarıda bahsedilen alegori gibidir: 613 Mitzvot'u tavsiyeler olarak uygularken bulunan toz, haz ve zevkin üzerinde yatan acı tozu iyileştirir. Bu nedenle, Tora ve Mitzvot'ta bulunan ihsan etme kaplarını emek yoluyla elde edemezsek, haz ve zevk üzerindeki gizlilik kalır.

Bununla bilgelerimizin söylediklerini yorumlayabiliriz (Avot 2:21), “Emeklerinizin karşılığında size ödeme yapması için ev sahibinize güvenebilirsiniz ve bilin ki; erdemlilerin ödülü gelecekte verilir.” Bu şaşırtıcıdır, çünkü bizler ödül almak için çalışmamalıyız. O halde niçin "Bilin ki, erdemlilerin ödülü gelecekte verilir." derler?

Buna göre, bilgilerimizin erdemlilerin gelecekteki ödölünün ne olduğunu bize açıkladığını yorumlamalıyız.

Yani mükâfat almak için verdikleri bütün emekler, onların mükâfatının ne olduğu bize anlatıldı. Bu gelecektedir, yani yalnızca, ihsan etme kapları olan “Bütün işlerin cennet uğruna olsun.” diye çalışmakla ödüllendirileceklerdir. Bunun için, alma kapları olan şimdi sahip olduklarından farklı Kelim'i “gelecekte” edinmek adına, tüm emeklerini verirler. Gelecekte onlar ihsan kapları ile ödüllendirileceklerdir ve “Erdemlilerin mükâfatı gelecektedir.”in anlamı budur.

Çalışmada, İyi Büyürse Kötü de Büyür Ne Demektir?

Makale No.8, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

A yet şöyle der: "Oğullar onun içinde koşuyorlardı ve o, 'Eğer öyleyse, neden ben?' dedi ve Efendi'yi aramaya gitti." (Yaratılış 25:22). RAŞİ bilgelerimizin sözlerini getiriyor: "'koşmak' kelimesi, Şem ve Ever Tora'sının kapılarının önünden geçerkendir. Yakup koşuyor ve dışarı çıkmak için bastırıyordu. Puta tapınmanın kapılarının önünden geçiyordu, Esav dışarı çıkmak için bastırıyordu. Başka bir yorum: Birbirleriyle mücadele ediyor ve iki dünyanın mirası hakkında kavga ediyorlar."

Hamilelik sırasında birinin Keduşa'ya [kutsallık] ve diğerinin putperestliğe yöneldiğini görüyoruz. Bu nedenle, Tora'nın bize daha sonra "Oğlanlar büyüdü ve Esav bir avcı, tarlanın adamı oldu ve Yakup çadırlarda yaşayan, dürüst bir adamdı." diye söylediği yenilik nedir? Muhtemelen doğdukları zamanki niteliklerine göre devam ettiler.

RAŞİ bunu şöyle açıklıyor: "'Oğlanlar büyüdü.' küçük oldukları sürece yaptıklarıyla tanınmadılar ve insan, doğası hakkında titiz değildir. On üç yaşına geldiklerinde biri ruhban okuluna, diğeri de putperestliğe yöneldi."

Çalışmada bunu, Yakup ve Esav'ı bir kişide nasıl öğrendiğimizi, anlamak için önce Yakup ve Esav'ın çalışmadaki niteliklerini anlamalıyız.

Keduşa'ya karşı olduğunu öğrendiğimiz tüm kötülüğe çalışmada "kendisi için alma arzusu" dendiği, Keduşa'ya ise "Kutsal olacaksın çünkü ben Efendin kutsalım." diye yazıldığı üzere "Yaradan'a ihsan etme arzusu" dendiği bilinmektedir. "Kutsal", kişinin kendisi için almaktan elini çektiği ama sadece ihsan etmek için aldığı anlamına gelir,

zira Yaradan yaratılanlara ihsan eder ve yaratılanlar da Yaradan'a ihsan etmelidir, atalarımızın dediği gibi, "O merhametli olduğu gibi, siz de merhametli olun."

Bu nedenle, kişinin kendisi için alma arzusuna Esav ve Yaradan'a ihsan etme arzusuna Yakup diyoruz. Şimdi Esav'ın ne demek olduğunu anlayabiliriz, RAŞİ şöyle yorumluyor: "Hepsi ona böyle diyordu çünkü o tamamlanmıştı ve saçları tamamen gelişmişti, tıpkı çok yaşlı biri gibi. Bu, kişinin kendisi için alma arzusunu ima eder ve bunun üzerinde çalışmaya gerek yoktur çünkü Yaradan bunu zaten yapmıştır, şöyle ki yaratıklarına iyilik yapma arzusu alma arzusunu yarattı. Bu nedenle, kötü eğilime Zohar'da yazıldığı üzere "aptal yaşlı kral" denir.

Fakat Yakup denilen ihsan etme arzusu, kişi bu arzuyu elde etmeden önce çok fazla çalışma gerektirir. Bu, Yaradan tarafından kendiliğinden yapılan Esav'ın tam tersidir. İhsan etme arzusu insanın çalışmasına aittir çünkü bu, Tzimtzum [kısıtlama] ıslahından uzanır; "alma arzusu" olarak adlandırılan Malhut, Yayıcı gibi veren olmaya özlem duyduğu zaman Tzimtzum [kısıtlama] ıslahını yapmıştı. Bu nedenle, sadece ihsan etmek üzere almak için Tzimtzum ıslahını yaptı ve bununla form eşitliğini elde eder.

Buna Esav niteliği denir, RAŞİ'nin Esav hakkında yorumladığı gibi, "Hepsi ona böyle dediler çünkü o tamdı [yapılmış] ve tamamen gelişmişti." Başka bir deyişle, kişinin alma kapılarını elde etmek için çalışmasına gerek yoktur. Daha ziyade, kişi doğar doğmaz, kötü eğilime sahiptir, Zohar'ın doğar doğmaz kötü eğilime sahip olduğunu söylediği gibi, "Günah kapıda çömelir." yazıldığı üzere. "Kapı"nın rahmin açılması olduğunu yorumlar. "Günah" olarak adlandırılan kötü eğilim, Davut'un "Günahım her zaman önümde." dediği gibi, derhal ona gelir.

Tersine, Yakup ihsan etme kaplarıdır. İnsanı kontrol etmeleri aldatmacayla gelir, şöyle yazıldığı gibi (Yaratılış 27:35), "Ve dedi ki, 'Kardeşin aldatıcı bir şekilde geldi ve senin nimetini alıp götürdü.'" Bu aldatmaca ile ilgili olarak, Baal HaSulam, Tora ve Mitzvot'a [emirler/iyi işler] bağlanmanın başlangıcı Lo Lişma'da [O'nun iyiliği için değil] olduğundan dolayı dedi, çünkü alma arzusu buna hemfikir olabilir ancak daha sonra, bunun aracılığıyla Lişma [O'nun iyiliği için] ile ödüllendiriliriz. Sonra Esav, "Beni aldattın!" diye bağırır "Ve dedi ki, 'Ona hakkıyla Yakup denmiyor mu, çünkü iki kez ayağımı kaydırıp yerime geçti!'" diye yazıldığı gibi. "İki kez" in akılda ve kalpte ne anlamına geldiğini yorumlamalıyız. Lo Lişma'da başlıyoruz, bu nedenle beden çok fazla itiraz etmiyor, çünkü kişi, onu sadece "kendini sevmeye" denenen beden uğruna çalıştığına inandırıyor.

Ancak, daha sonra kendini sevmenin bu yönetiminden çıkmak ve Yaradan sevgisi ile ödüllendirilmek ise, işte burada gerçek çalışma başlar ve burada çalışmanın düzeni

başlar ve kişi o zaman, Yaradan ile Dvekut'a [yapışmaya] götüren yola ayak basmak isteyen bir kişi olarak kabul edilir.

Çalışma, İbur [gebe kalma/döllenme] ile başlar, kendi için alma arzusundan çıkıp ihsan etme arzusuna girmek istediğimiz zaman. "Ve oğlanlar içinde koşuyordu." sözlerinin anlamı budur. RAŞİ "koşmak" kelimesini şöyle yorumladı: Şem ve Ever Torasının kapılarının önünden geçtiği zaman Yakup koşuyor ve dışarı çıkmak için bastırıyordu ve puta tapınma kapısının önünden geçerken Esav dışarı çıkmak için bastırıyordu.

Baal HaSulam bunu şöyle açıkladı; kişi çalışmaya başladığında, bu, çelişkili düşüncelerin ona geldiği zamandır. Yani, ihsan etme çalışmasına başlamadan önce, çalışma düzenindeki süptil anlayışları gerçekten fark edemez, ancak ihsan etme çalışmasına başlamak istediği zaman, içinde bulunduğu her koşulu hissedebilir.

Bir kişi Tora kapılarının önünden geçtiğinde, kişinin uyandığını ve - "çünkü onlar bizim yaşamımız ve günlerimizin uzunluğu" olarak kabul edilen - bir Tora yerine girmesi gerektiği düşüncelerinin kişiye geldiğini söyledi. Bu, Yakup niteliğinin uyanışı olarak kabul edilir. O zaman, sonsuza dek bu tür düşünceler içinde kalacağını düşünür, çünkü yaşamın amacının bu olduğunu hisseder ve maddeselliğe dikkat etmeye değmez, zira yaşamda önemli olan ve kişinin uğruna yaşaması gereken bu değildir.

Fakat daha sonra, puta tapınmanın kapılarının önünden geçtiğinde, yani sokağa çıkıp tüm insanların kendini sevmeye daldıklarını ve ihsan etmekle hiçbir şekilde ilgilenmediklerini gördüğünde, hemen onların yolunu izlemesi gerektiği düşüncelerini alır ve Lişma konusunda yaptığı tüm çalışmaları, hayatta önemli olanın bu olduğunu unutur. Şimdi, tamamen farklı düşünmektedir. Buna "puta tapınma" denir, kişi Yaradan'a değil, kendisine hizmet ettiğindedir.

Çalışmada, buna "puta tapınma" denir, bu da kişinin içindeki Esav'ın dışarı çıkıp onlara katılmak için baskı yaptığını gördüğü anlamına gelir. Ancak, bunu sadece İbur sırasında, kişi kendini sevmekten ihsan etmek için olan Yaradan sevgisine geçmek istediğinde görürüz. Fakat hala genel halk gibi çalışırken, içinde olmasına rağmen tüm bu duyguları fark edemez.

Bunun nedeni basittir. Atalarımızın dediği gibi, "Kişiyi hiç ilgilendirmeyen bir mesele, bilmiyorum." Bu, bir şey kişi için çok az ilgi çekiciyse onun hakkında düşünmediği anlamına gelir. Bu nedenle, özellikle "ihsan etmek için" denilen bireylerin yolunda yürümek isteyenler, çalışmada ilerleyip ilerlemediklerini bilmek istedikleri için, eleştiri duyguları her küçük şeyi fark edecek şekilde gelişir. İyi olup olmadıklarını

bilmek için her küçük şeyi görürler. Bu nedenle, Yakup ve Esav arasındaki yukarıda bahsedilen koşu İbur'da başlar.

Şöyle yazılmıştır: "Ve oğullar onun içinde koşuyorlardı ve o, 'Eğer bu böyleyse, neden ben?' dedi." Yani, kişi bir Yaradan sevgisi için, bir kendini sevmek için özlem duyduğunda ve sonra "Eğer bu böyleyse, neden ben?" der, yani iniş ve çıkışlarının sonsuz olduğunu görüyorsam ve ihsan etme yolunda çalışmaya başladığımdan beri, her ikisinden de eli boş bırakıldıysam tüm bu çalışmaya neden ihtiyacım var?

Yani, genel halk gibi çalışırken, her gün Yaradan çalışmasında ilerlediğimi biliyordum, çünkü her gün iç gözlem yapabiliyor ve ne kadar süre dua ettiğimi, ne kadar çok şey öğrendiğimi görebiliyordum ve bakacağım bir şey vardı. Mutlu ve şevклиdim, çünkü sadece eylemlere bakıyor ve Tanrı'ya şükürler olsun ki çalışmada başarılı olduğumu görüyordum.

Ama şimdi ihsan etme niyeti üzerinde çalışmaya başladığıma göre bana, Yaradan'ın yapılmasını emrettiği için ve Tora ve Mitzvot'a uyulmasını emrettiği için yaptığım eylemlerin yeterli olmadığı, aynı zamanda ihsan etmeyi amaçlamam, yani Yaradan için olması gerektiği söylendi. Yine de, ne kadar çaba gösterirsem göstereyim, galip gelemeyeceğimi görüyorum. Elimden geleni yaptığımı düşünmeme rağmen bir adım ileri gitmiyorum. O zaman amaç nedir? Eğer bu böyleyse, neden ben? Genel halk tarzındaki çalışmayı neden bıraktım?

"Ve o, Efendi'yi aramaya gitti." sözlerinin anlamı budur. Yani, artık başka seçeneği olmadığını gördü, çünkü artık genel halka geri dönemiyordu, çünkü bir kez gerçeğin yolu olduğunu gördüğünde artık sadece pratikte çalışamıyordu. Bu nedenle, Efendi'yi aramaktan, O'nun kendisine yardım etmesinden, başka seçeneği yoktu, atalarımızın, "Arınmaya gelene yardım edilir." dediği gibi.

Kişi, "Şimdi atalarımızın ne dediğini görüyorum, 'İnsanın eğilimi onu her gün yener. Ve eğer Yaradan'ın yardımı olmasaydı, onun üstesinden gelemezdi.'" der. Üstesinden gelemeyeceğine inanmasına gerek yoktur çünkü bunu mantık dâhilinde görür.

Fakat mantık dâhilinde çalışanlar, Yaradan'ın onlara yardım ettiğine inanmalıdırlar, çünkü mantık dâhilinde Tora ve Mitzvot'la meşgul olduklarını görürler ve beden biraz tembellik etmek istediğinde bedenin aylaklığının hemen üstesinden geldiklerini görürler ve çalışmalarında bir kusur olduğunu görmezler. Nicelik ve nitelik olarak kendilerinden daha büyük insanlar olduğunu görmelerine rağmen, büyüklüğün sonu olmadığı bilinmektedir ve Tanrı'ya şükürler olsun ki, önemli insanlar arasında sayıldığını görür ve asla kötü düşüncelere kapılmadığını, yani içinde kötülük

olmadığını düşünür. Ama aksine, neredeyse iyidir, çünkü "Yeryüzünde iyilik yapan ve günah işlemeyen erdemli bir insan yoktur." Bu nedenle, hataları olduğuna mantık ötesi inanır, ancak bunun tek nedeni, gerçekte maneviyattaki durumu o kadar da kötü olmasa da, aşağılığı arıyor olmasıdır.

Tersine, ihsan etmekte çalışmaya geçmek isteyenler için, Tora ve Mitzvot'ta hiçbir ilerleme kaydedemedikleri mantık dâhilindedir ki böylece ihsan etmeyi amaçlayabilsinler diye. Bu nedenle, Yaradan'dan kendilerine yardım etmesini talep etmekten başka seçenekleri olmadığını görürler. Ayrıca, Yaradan'ın yardımını için dua etmeleri de zordur çünkü Yaradan'ın dualarını duyacağından şüphe duyarlar.

Bunun onlara gelmesinin sebebi zaten birçok kez galip gelip Yaradan'dan ihsan etme çalışmasına katılabilmelerine yardım etmesini istemeleri ancak ihsan etme çalışmasında hiçbir ilerleme almamalarıdır. Bu nedenle, büyük bir güçlenmeye ihtiyaçları vardır ki böylece onlara yardım etmesi için Yaradan'a dua edebilsinler. Yani, ihsan etme çalışması bakımından mantık dâhilinde çıplak ve yoksun olduklarını görüyorlarken, mantık ötesi Yaradan'ın onlara yardım edeceğine inanmaları gerekir. Bu, genel halk gibi çalışırkenki hallerinin tam tersidir.

Şimdi, Neden "Çocuklar büyüdü ve Esav bir avcı, tarlanın adamı oldu ve Yakup çadırlarda yaşayan dürüst bir adamdı." diye yazıldı? diye sorduğumuzu açıklayacağız. "Yenilik nedir?" diye sormuştuk. Elbette, İbur döneminde nasıldılarsa, büyüdüklerinde de öyle olacaklardır. RAŞİ bunu açıklar ve şöyle der: "Küçük oldukları sürece, eylemleriyle tanınmadılar ve insan, doğası hususunda titiz değildir. On üç yaşına geldiklerinde biri ruhban okuluna, biri de putperestliğe yöneldi."

Bunu atalarımızın söylediği şekilde yorumlamalıyız (Kiduşin 40), "Atalarımız şöyle dediler: 'Kişi kendini her zaman yarı suçlu, yarı masum olarak görmelidir. Eğer bir Mitzva'yı yerine getirirse, ne mutlu ona ki kendine erdemlilikten yana hüküm vermiştir.'" Soru şudur: Kişi bir Mitzva'yı yerine getirdikten ve kendisine erdemlilikten tarafa hüküm verdikten sonra, kendisini yarı suçlu, yarı masum olarak görmesi gerektiğini hala nasıl söyleyebilir? Sonuçta, kendisine zaten erdemlilikten yana hüküm verdi.

Atalarımızın dediği gibi açıklamalıyız (Sukot 52), "O yaşlı adam ona öğretti: 'Dostundan daha büyük olanın, eğilimi de ondan daha büyüktür.'" Şunu da anlamalıyız: Eğer kişi yüce olursa, neden kötü eğilimi de büyür? Yukarıda söylendiği gibi, bunun nedeni, yarı yarıya olmaları gerektiğindendir, yoksa karar vermek, seçim yapmak imkânsız olur. Bir kez bir Mitzva'yı yerine getirdiğinde, zaten erdemlilikten yana hüküm vermiştir ya da tam tersi. Bu nedenle, ona kötülük eklendiğinde, kişi yüce hale geldiğinde bir Mitzva'yı yerine getirdikten sonra her büyüdüğünde kötülüğün ona

eklendiği sonucu çıkar. Bu yüzden her zaman yarı iyi yarı kötü durumdadır. Bu yüzden şöyle der: "Kişi kendini her zaman yarı suçlu, yarı masum olarak görmelidir."

Bununla, RAŞİ'nin "Ve oğullar büyüdü." diye açıkladığı şeyi yorumlayabiliriz. "Küçük oldukları sürece, eylemleriyle tanınmadılar ve insan, doğası hakkında titiz değildir." Yani, kişi küçük olduğunda, kendisinde çok fazla iyilik yoktur. Doğal olarak, çok fazla kötülük de yoktur ki içindeki kötülük belirginleşsin. Bu yüzden RAŞİ şöyle yorumluyor: "Eylemleriyle tanınmadılar ve insan, doğası hakkında titiz değildir."

Fakat büyüdüklerinde, her ikisi de büyür ve sonra iyi eğilim ile kötü eğilim arasında bir ayrım vardır. Bu bize, çalışmanın başlangıcında, İbur sırasında, yani bir kişi genel halkın çalışmasından bireylerin çalışmasına geçmeye başladığında, kötünün hemen içinde görünmeye başladığını öğretir. Ancak, o kadar belirgin değildir. Yine de, "Oğlanlar büyüdü" yazıldığı gibi çalışmada yükselmeye ve büyümeye başladığında büyümenin ölçüsü ve düzenine göre, kötülük de büyür. Yaptığı iyilik ne kadarsa, o ölçüde içindeki kötülük de büyür, söylendiği gibi, böylece yarı suçlu, yarı masum olacaktır.

Şimdi RAŞİ'nin "Başka bir yorum: Birbirleriyle mücadele ediyor ve iki dünyanın mirası hakkında kavga ediyorlar." diye açıkladığı şeyi anlayabiliriz. Aralarında hangi amaçla kavga olması gerektiğini anlamalıyız. Bilgelerin dediği gibi (Berahot 5), "Rabbi Levi dedi ki, 'Kişi her zaman kötü eğilim üzerinde iyi eğilimi kızdırmalı.'" RAŞİ kötü eğilime karşı savaş açması gerektiğini açıklar. Bu savaşın amacının ne olduğunu anlamamız gerekiyor. Bir insan içindeki kötünün uyanmadığını görseydi daha iyi olmaz mıydı? Neden onu uyandırmaya ve onunla savaşmaya ihtiyacı var? Kendini riske atmasaydı daha iyi olurdu çünkü onu yenemeyebilir, atalarımızın dediği gibi, "Kişi kendini tehlikeye atmamalı".

Çalışmada, ihsan etmeyi başarmak istediğimizde, Mitzvot'u yerine getirdiğimizde veya Tora'yla meşgul olduğumuzda her şeyi ihsan etme amacı ile yapmak istediğimizi söylemeliyiz. Buna kötü eğilim üzerinde iyi eğilimi kızdırmak denir, çünkü kişi bedenine "Kendi iyiliğimiz için değil, Yaradan'ın iyiliği için çalışmalıyız." dediğinde, beden hemen öfkelenir ve tüm gücüyle direnir. Kişiye şöyle der, "Her şeyi yapabilirsin, ama kendi iyiliğimiz için değil, Yaradan'ın iyiliği için mi? Böyle bir şey söz konusu olamaz." Öyle anlaşılıyor ki, eğer onu kızdırmazsa asla gerçeğe ulaşamayacaktır.

Çalışmada “Kötülerin Üzerine Gelen Felaket Erdemlilerle Başlar” Nedir?

Makale No. 9, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Bilgelerimiz şöyle dedi (Baba Kama 60), "Dünyada kötüler olmadığı sürece, dünyaya hiçbir felaket gelmez, fakat bu erdemlilerle başlar."

Felaket kötülerin başına gelmeliyse, erdemlilerin neden felaketi hak ettiğini anlamalıyız. Erdemlilerin suçu nedir?

Çalışmada önce felaketin ne olduğunu, çalışmada nelerin “kötü” olduğunu ve nelerin “erdemli” olduğunu yorumlamalıyız. Bütün bunları anlamak için “çalışmanın” ne olduğunu bilmeliyiz. Ayrıca öncelikle neden çalışmamız gerektiğini anlamalıyız, yani çalışmak zorunda kalarak ne kazanıyoruz? Sonuçta, dünyada var olan her şeyi kim yarattı? Hepsi Yaradan tarafından yapıldı. Öyleyse, ister maddi ister manevi ihtiyaçlar olsun, elde etmek istediğimiz her şey için çalışmamız gereken bu dünyayı hangi amaçla yarattı?

Bütün bunları anlamak için öncelikle yaratılışın bütününün anlamını, yani Yaradan'ın dünyayı hangi amaçla yarattığını anlamamız gerekir. Bunun cevabı, bilgilerimizin dediği gibi, “O'nun yarattıklarına iyilik yapmaktır”. O, bu sebeple yaratılanları yaratmış ve onlarda zevk ve haz alma arzusu ve özlemini yerleştirmiştir. Buna “yaratılışın amacı” denir. O zamandan beri Yaradan'la form eşitliği olmadığından, yaratılanlar haz ve zevkten utanç duyacaklardır.

Bu nedenle, yalnızca ihsan etme amacıyla almak için “Tzimtzum [kısıtlama] ve gizleme” adı verilen bir ıslah yapıldı. Alttakinin bu Kli'yi yapması gerektiğinden ve bu

doğaya aykırı olduğundan, Yaradan yaratılanları haz ve zevk alma arzusuyla yarattığından, doğal olmayan her şeyi yapmak insan için zordur. Buna "emek" denir.

Bu nedenle, emeğin, bir kişinin kendini zorlaması gerektiği anlamına gelmediği sonucu çıkar. Daha doğrusu, bu bir sonuçtur. Doğaya aykırı olduğu için bu eylemi yapmak zordur ve bu da emektir. Bu, insanla Yaradan arasında böyledir, fakat insanla insan arasında, utanmamak için aynı ıslah vardır, çünkü insan utanç ekmeğini yemekten korkar.

Bu nedenle, işçinin ev sahibine işi verdiği ve işi için ev sahibinin kendisine para verdiği uzlaşma meselesi verildi. Doğal olarak, burada utanılacak bir şey olmaz.

Ayrıca, insanla insan arasında, ev sahibinin arzusu onun için emek vermemiz değil, onun için çalışmamızdır. Bu, takas meselesi olan ürünle ilgilidir - çalışan ev sahibine ürünü verir ve karşılığında ev sahibi ona para verir.

Bir alıcı ve satıcı ile tam tersidir. Satıcı alıcıya ürünü, alıcı da satıcıya parayı verir. Öyle ya da böyle, ikisi de vermelidir. Aksi takdirde, biri verir ve diğeri sadece alır ve hiçbir şey vermezse, burada bir form eşitsizliği vardır ve alıcı utanç duyar.

Buradan, emeğin amacının emek değil, utancı önlemek için her ikisinin de vermesi gerektiği olduğu sonucu çıkar. Doğası gereği insan sadece almak için yaratıldığından, bu emektir. Dolayısıyla emek, hedef yani amaç değil, yalnızca bir sonuçtur. Buradan ihtiyacımız olanın emek değil, form eşitliği olduğu sonucu çıkar. Emek gelir zira doğamız gereği buna sahip değiliz.

Artık neyin “kötü”, neyin “erdemli” olduğunu ve neden “Dünyada kötüler olmadıkça, dünyaya hiçbir felaket gelmez.”i anlayabiliriz. Çalışmada “felaket”, haz ve zevkin ifşa olmaması yani form eşitsizliğinden dolayı O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusunun yaratılanlara ifşa olamayacağı anlamına gelir. İnsanda “form eşitliği” denilen ihsan etme kapları olmadığı sürece, bereketin yaratılanlara inmesini engelleyen sebep budur. Buradan, “kötü”nün Yaradan’dan uzak olan kişi olduğu sonucu çıkar. Bu nedenle, çalışmada “kötü”, Yaradan’la form eşitsizliği içinde olan, “O nasıl merhametliyse, sen de merhametlisin.” şeklinde olmayan kişidir.

Sonuç olarak, bir kişide “kötü” niteliği nedeniyle üst bolluğun aşağılara inemeyeceği, çünkü çalışmada kişinin kendisinin, alma kıvılcımları olan kötülerden oluştuğu düşünülür. Bu, "Dünyada kötüler olmadıkça, dünyaya hiçbir felaket gelmez."in anlamıdır. Demek ki bolluğun dünyaya gelmemesi, insanda haz ve zevki engelleyen alma arzusundan dolayı dünyaya gelen bir bela olarak kabul edilir.

Bununla Yaradan'a itaat etmeyen kötüler hususunu yorumlayabiliriz. Musa aracılığıyla Yaradan'a itaat etmemizi emretti, ya da bizi cezalandıracaktır. Bunun hakkında sormalıyız, saygı isteyen etten kemikten bir kralın kendisine itaat etmeyi cezalandıracağını anlayabiliriz, fakat Yaradan neden Kendisine itaatsizlik ettiği için bizi cezalandırıyor? Onun yaratılanlardan saygı görmeye ve onura ihtiyacı var mı? Ve eğer saygı görmezse, gücenir mi?

Bu, bir insanın kümese girip emir vermesi gibidir ve kümestekiler ona itaat etmezler. Kişinin bunlardan rahatsız olduğu söylenebilir mi? Bu, yaratılanlar ve Yaratan açısından çok daha fazlasıdır. Yaradan'ın, Kendisine itaat etmeyen yaratılanlara gücendiği ve bu nedenle onlara felaketler gönderdiği nasıl söylenebilir?

Bununla birlikte Yaradan'ın intikamının tüm hususunun Yaradan için değil, yaratılanlar için olduğuna inanmalıyız. Yani çektikleri cezalar onları, yaratılanların ondan alması olan Yaradan'ın arzusuna; haz ve zevkle ödüllendirilmeye getirecektir.

Bu, ıstırabın yaratılanları ihsan etme meselesini üstlenmeye getirdiği anlamına gelir, çünkü sadece onlar Yaradan'ın vermek istediği üst bolluğu alabilen gerçek Kelim'dir (kaplar). 'Dünyada kötüler olmadığı sürece, dünyaya hiçbir felaket gelmez.' yazılanın anlamı budur. Bu sebeple acı çekerler. Yani, çalışmada yaptıkları her şey onlara acı bir tat verir, çünkü ihsan etme kapları yoktur, zira sadece o kapların içinde zevk ve haz parlar. Bundan, insanın içindeki alma olan kötülerin, iyinin alınmasını engellediği sonucu çıkar.

Nahmanides'in dediği gibi (On Sefirot'un Çalışması, Kısım 1, Madde 1'de sunulmuştur), "'Bir', 'Benzersiz' ve 'Birleşik' arasında bir fark vardır. Yorum: 'Tek Kuvvet ile hareket etmek için birleşmek', kişi onun Birliğine yakışır şekilde ihsan etmeye çalıştığı zamandır. İşini yapmak için böldüğünde ve operasyonları birbirinden farklı olduğunda ve iyi ve kötü yapıyor gibi görüldüğünde, o zaman O'na 'Benzersiz' denir, çünkü tüm farklı operasyonların tek bir sonucu vardır: iyilik yapmak. Yani Bu, O'nun her bir eylemde benzersiz olduğu anlamına gelir."

Yorumladığımız gibi, "gelen felaket" meselesi, Yaradan'ın, kişi O'na itaat etmediği için intikam alma meselesi değildir. Aksine, O, O'na itaat etmemizi ve Tora ve Mitzvot'a Yaradan için değil, yaratılanlar için uymamızı ister, çünkü O'nun kendisi için bir şeye ihtiyacı olduğu hiçbir eksikliği yoktur.

O'nun alttakilerden tek istediği, tatsızlıklar olmadan haz ve zevk almaları, ancak hazzın tamamen eksiksiz olmasıdır. Haz alırken utanma olsaydı, hazda bütünlük olmazdı. Buradan kötülerin hissettikleri felaketin kendi iyilikleri için olduğu sonucu çıkar, çünkü bu onların davranışlarının düzeltilmesine neden olacaktır.

Ancak çalışmadaki eylemleri düzeltmenin manasını bilmeliyiz. Bu, yaptığımız her eyleme bir niyet koymamız gerektiğidir. Niyetimiz, bu eylemle Yaradan'a memnuniyet getirmek istediğimizdir. Bununla Yaradan ile Dvekut'u [bağlanmayı] başaracağız. Kişinin eylemi yaparken, kendisine fayda sağlamak gibi bir amacı olmamalıdır, ancak tüm kaygıları Yaradan'ı nasıl memnun edeceği olmalıdır.

İhsan etme yolunda yürümek isteyen bu kişilere “erdemliler” denir. Yani, tüm niyetlerinin ihsan etmek olduğu dereceye henüz ulaşmamış olsalar da, ona ulaşmak isterler. Onlar, “Erdemli” mertebesine ulaşmak anlamında “erdemlilerin yolunda yürüyener” olarak kabul edilirler. Bitişinden sonrasıyla adlandırılırlar.

Fakat halk gibi çalışanlar, “erdemlilik” derecesine ulaşma niyetiyle ilgilenmeyenlerden, bizler hakikat yolundaki çalışmalarda onlardan bahsetmeyiz. Aksine, onlar eylemler üzerindeki çalışmaya aittirler. Tora ve Mitzvot'taki niyetler, Maimonides'in yazdığı gibidir, "Onlara ödül almak için öğretilir." Sadece Yaradan için çalışmamız gerektiğini hali hazırda anlamış olanlar, işte onlar hakikat yoluna ulaşmaya doğru yürüyor olarak kabul edilirler.

Henüz ulaşamadıkları halde, Maimonides onlara “O sır parça parça onlara gösterilir” der. Peki, “küçüklere, kadınlara ve eğitimsizlere” açıklanması yasak olan sır nedir? Sır, tek başına eylemin yeterli olmadığı fakat ödül almama ve ihsan etme niyetinin de olması gerektiğidir. Aksine, kişinin tüm hazzı Yaradan'a hizmet etme yeteneğindedir. Bu onun ödülüdür ve onun için bir servet değerindedir. Bu nedenle onların yaptıkları çalışma karşılığında başka bir şeye ihtiyaçları yoktur, ancak Kral'a hizmet etmeleri tüm hazlarıdır ve bekledikleri de budur.

Şimdi sorduğumuz şeyi yorumlayabiliriz: Eğer felaket dünyaya kötüler yüzünden geliyorsa, neden erdemlilerden başlıyor? Cevap, erdemli olanların hakikat yolunda yürümek isteyenler olmasıdır. Henüz ulaşamamışlar da o çizgide yürürler. Bu nedenle, bu felaketin, Tora ve Mitzvot'ta toz tadı hissetmeleri olduğunu bilmeliyiz. “Onlar bizim hayatlarımız ve günlerimizin uzunluğu” diye hissetmeleri gereken yerde acı bir tat duyarlar.

Kendilerine sorarlar, Ama dünyanın yaratılışının amacı, O'nun yarattıklarına iyilik yapmaktır, peki bu nerede? Biz tam tersini görüyoruz! Karşılık beklemeden Krala hizmet ederken çalışmada tatlılık hissetmeliyiz fakat görüyoruz ki beden buna karşı çıkıyor. Bu, onların, tüm bu eksikliğin, Kralın alçak bir kral olması ve hiçbir önemi olmamasından kaynaklandığını anlamalarına neden olur.

Aksi takdirde, Kralın önemini hissetmiş olup kendilerini O'nun huzurunda feshetmiş olurlardı, küçüğün büyüklere hizmet etmesinin doğal olarak büyük bir

ayrıcalık olduğunu gördüğümüzden, büyükten önce feshedecek bir çalışma yoktur. O zaman neden Yaradan'a karşı bunu görmüyoruz? Bu konuda söylemeliyiz ki, dünyanın Kralı olan Yaradan'ın büyüklüğüne inanmıyoruz. Aksine! Zohar'da buna "Sürgündeki Şehina (Kutsallık)" veya "Topraktaki Şehina" denir.

Bu nedenle, ihtiyacımız olan tek şey, Yaradan'ın büyük ve önemli bir Kral olduğuna inanmaktır. Sonuç olarak özellikle, erdemli olmak ve karşılıksız Yaradan'a hizmet etmek isteyen, "erdemli" olarak adlandırılan kişiler arasında, onlar içlerindeki kötülüğü görür ve hissederler. Yani içlerindeki kötüler yüzünden haz ve zevk alamadıklarının felaketini hissederler. Basitçe kötü olduklarını, Yaradan'ın büyük ve önemli bir Kral olduğuna dair inançtan yoksun olduklarını hissederler ve sizler bundan daha büyük bir kötülüğe sahip değilsiniz. Onlar basitçe Yaradan'a olan inançlarının eksik olduğunu görürler. Sonuç olarak, bir insandaki kötüler ne zaman ifşa olur? Tam da kişi erdemli olmak istediğinde.

Bununla "Fakat bu erdemlilerle başlar." diye yazılanları yorumlamalıyız, "Erdemli olanla başlar." felaketin en başından itibaren belirginleşmeye ve hissedilmeye başladığı anlamına gelir, yani kişi genel halkın çalışmasından bireylerin çalışmasına geçmeye başlar başlamaz, çünkü bireylerin çalışmasına "erdemlilerin yolu" denir.

Bu nedenle bilgilerimiz, bir kişi ihsan etmek için çalışmaya başlar başlamaz, felaketin kişide ortaya çıktığını - kişinin, Yaradan'a olan inançtan uzak olduğunu ve dolayısıyla onun yarattıklarına vermek istediği haz ve zevki almaktan uzak olduğunu hissettiğini ima eder. Bu tür safhalarda, bir kişi kendi içinde inişler ve çıkışlar görür. Dolayısıyla "fakat erdemlilerle başlar"ın anlamı, "başlar"ın kişinin erdemlilerin yoluna girmeye başladığı zaman olduğudur.

Ancak genel halk gibi çalışanlar, kötülüğün kontrolü altına alındıklarını hissetmezler. Yaradan'a olan inançlarının eksik olduğunu görmezler. Aksine, başkalarına verebilecekleri kadar çok inançları olduklarını bilirler. Hatta başkalarına neden doğru yolda yürümedikleri vaazını ederler ki onlar da önemli olanın maddiyat değil maneviyat olduğunu anlasınlar.

Bu insanlar onların sözlerini işitince, her şeyi Yaradan için yapmamız gerektiğine dair kendilerine verdikleri nasihati ki "Yaradan için" in ne demek olduğunu bilmeleri gerekir, aksi halde vaaz vermiyor olurlardı diye düşünürler. Ama gerçekte, ihsan etmenin ne olduğunu bile bilmezler çünkü ihsan etmek doğaya aykırıdır ve bir kişi galip gelmenin ve ihsan etme işine girmenin ne kadar zor olduğunu gördüğünde, bir başkasını nasıl azarlayabilir? Kişi Yaradan'ın büyük bir Kral olduğuna inanmak için inancının eksik olduğunu görür zira doğası gereği küçükler büyüklere hiçbir ödül olmadan hizmet edebilir.

Ama halktan insanlar, Yaradan için çalışmamız gerektiğini söylediklerinde, onlara öğretilirken duydukları dışında, bu sözün anlamını bile bilmezler. Duyduklarını anlamamışlardır ama bu sloganı sürdürürler çünkü içlerinde kötülük sadece kıl kadardır, atalarımızın dediği gibi, "Kötülere kıl kadar, erdemlilere ise yüksek dağ gibi görünür."

Bunun nedeni, kişinin düzeltebileceğinden daha kötüsünü görmeyeceği bir ıslah olmasıdır. Bu nedenle çalışmadaki "kötüler", Yaradan için çalışmaya gerek duymayan, Tora ve Mitzvot'a kendi iyiliği için uyanlardır. Bu nedenle, içlerindeki kötülük, yani kişinin kendisi için alma arzusu, onlarda kötü olarak görünür. Bu, kötü eğilimin bir kıl payı olması olarak kabul edilir.

Ancak, ihsan etme yolunda yürümek ve alma arzusunu ıslah etmeye başlamak isteyen erdemli kişiler, onlar her seferinde içlerindeki kötülüğün daha fazla görüldüğünü, ta ki o "yüksek bir dağ" gibi olana kadar görür. Bu nedenle, kendileri için Yaradan'a inancı istemekle meşgul olduklarından, başkalarına ders veremezler. Bu, bilgelerimizin dediklerini açıklar: "Dünyada kötüler olmadığı sürece, dünyaya hiçbir felaket gelmez, fakat bu erdemlilerle başlar."

Çalışmada, “Merdiven Diyagonaldir (Çaprazdır)” Ne Demektir?

Makale No.10, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Ayet şöyle der (Yaratılış 28:12), “Bir düş gördü ve yeryüzüne, tepesi göğe uzanan bir merdiven inşa edildi. Ve işte, Tanrı'nın melekleri onun üzerinde inip çıkıyorlardı.” Merdivenin çapraz olarak durması gerektiğinin ne anlama geldiğini anlamalıyız, çünkü görüyoruz ki eğer bir merdiven dik bir şekilde duruyorsa, ona tırmanmak imkânsızdır. RAŞİ, bilgelerimizin açıklamasını şu sözlerle getiriyor: “Rabbi Elazar, Rabbi Yosi Ben Zimra adına dedi ki, 'Bu merdiven Beer Sheba'da duruyor ve eğiminin ortası Tapınağın tam karşısına ulaşıyor.'” Bu, merdivenin çapraz olarak durması gerektiği anlamına gelir. Bu, bize çalışmada ne anlatır? Ayrıca bu metni yorumlayanların sorusunu da anlamalıyız, “Neden 'Tanrı'nın melekleri yükseliyor' ve sonra 'iniyor' denilmiştir? Oysa bunun tam tersi yazılmalıydı.”

Bütün bunları anlamak için, önce Tora ve Mitzvot'un [emirlerin/iyi eylemlerin] gözetilmesiyle, bize verilen, yaratılıştaki çalışmanın ne olduğunu anlamalıyız. En nihayetinde, yaratılışın amacı, O'nun yarattıklarına iyilik yapmasıydı. Öyleyse neden bu çalışmaya ihtiyacımız var, şöyle yazıldığı gibi, “Çaba gösterdim ve buldum, inan; çaba göstermedim ama buldum, inanma.” Bu çaba, bu emek neden ve O'nun yarattıklarına iyilik yapması olan yaratılışın amacında bize ne katıyor?

Hayat Ağacı kitabının (başlangıcında) yazılanlara göre, “O'nun eylemlerinin mükemmelliğini ortaya çıkarmak” için Tzimtzum [kısıtlama] ıslahı vardı. Yani, “almak için almak” olarak adlandırılan Malhut'un yerine gizlilik ve saklanma yerleştirildi ve Aviut [kalınlık] olarak adlandırılan alma arzusunun yerinde Masah'ın [perdenin] ıslahı yapıldı. Bu, kişinin ihsan etme amacıyla alabileceğinden fazlasını almayacağı anlamına

gelir. Çalışmamıza neden olan ve bilgilerimizin özellikle "Çaba gösterdim ve buldum, inan!" demelerinin nedeni budur.

Fakat emek nedir? Doğası gereği insan, kendi iyiliği için alma arzusuyla doğar. O Kli'de [kapta] bir Tzimtzum ve gizlilik olduğundan ve kişinin ihsan etmek için çalışması gerektiğinden ve bu doğasına aykırı olduğundan emek demektir, çünkü bu zor bir iştir. Bu nedenle, eğer biri Yaradan için çalıştığını söylüyor ancak hiç çaba hissetmiyorsa, Yaradan için değil, kendi iyiliği için çalışıyor olmalıdır. Kişi Yaradan uğruna çalıştığında bunun işareti "alma arzusu" olarak adlandırılan bedenin buna direnmesidir. Bu nedenle, Yaradan'ın yardımını almamız gereken noktaya kadar, ihsan etmek için kendi başımıza çalışmak çok zordur. Bununla ilgili şöyle denmiştir: "İnsanın eğilimi onu her gün yener. Yaradan'ın yardımı olmasaydı, asla üstesinden gelemezdi." Bu, Yaradan için yapmamız gereken çalışma olarak adlandırılır.

Sanki Yaradan'ın kişinin çalışmasına ihtiyacı varmış gibi O'nun hatırı için değil, ancak gerçekten yalnızca Yaradan için çalışmalıyız. Daha doğrusu, bu, O'nun eylemlerinin mükemmelliğine uyar, çünkü kendisi için değil de Yaradan için çalışan bir kişi, haz ve memnuniyeti utanmadan almaya uygun hale gelir, buna "utanç ekmeği" denir, çünkü kişi kendisi için değil, ihsan etme niyetiyle alır.

Ancak, çalışma sırasında, kişinin Dvekut [bir olma] derecesini elde etmesi gerektiğinde, yazıldığı üzere "ve O'na tutunmak için", kişi tek ayak üzerinde yükselmez, iki ayağa ihtiyaç duyar - sağ ve sol. Bilgelerimizin söylediği gibi (Sotah 47), "Sol daima uzağa itmeli ve sağ yakına çekmelidir." Bunu şöyle yorumlamalıyız, kişi, bir yandan Yaradan'dan uzaklaştırıldığını yani "ihsan etmek" olarak adlandırılan Yaradan ile Dvekut'tan ne kadar uzak olduğunu ve kendini sevmeye daldığını görmelidir.

Ve ihsan etme çalışmasını artırmak istedikçe bir o kadar geri çekildiğini yani içindeki kötülüğün her geçen gün daha da yoğunlaştığını görür. Sonunda kendini sevmekten kurtulmasının imkânsız olduğuna karar verir ve Yaradan kendisine yardım etmedikçe kaybolduğunu söyler. "Şimdi artık Yaradan'ın yardım ettiğine inanmaya ihtiyacım yok." der. Bilakis, şimdi, Yaradan ile Dvekut ile ödüllendirildiğinde, Yaradan'ın kendisine yardım ettiğini mantık çerçevesinde gördüğünü söyleyecektir.

Bu, şöyle yazıldığı gibidir (Mezmurlar 127), "Efendimiz bir ev inşa etmedikçe, onu yapanlar evin içinde boşuna çalışır." Yaradan'dan, alma arzusunun kontrolünden çıkmasına yardım etmesini istemekten başka yapabileceği hiçbir şey yoktur.

Bazen Yaradan'dan kendisine yardım etmesini isteme gücüne bile sahip değildir. Ne kadar kusurlu ve yozluklarla dolu olduğunu görme yolunda yürüdüğünde buna

“sol bacak” denir. Bilindiği üzere çalışmada “Sol” düzeltme gerektiren bir şeyi ifade eder. Buna “Sol her zaman itmeli.” denir.

Diğer bacağa “sağ” denir, çünkü çalışmada düzeltme gerektirmeyen bir şeye “sağ” denir. Yani kişi, Kralın hizmetkârları arasında olmakla büyük bir ayrıcalığa sahip olduğunu bilmelidir. Yani, Tora ve Mitzvot ile meşgul olmak için kendi ihtiyaçları uğruna çalışmaktan ayıracağı az bir zaman için ki buna “Yaradan çalışması” denir, bu kutsal çalışmayı yapmak istemesinin kendi gücünden kaynaklandığını söylemez. Aksine, Yaradan ona Tora ve Mitzvot'u biraz olsun kavrayabilmesi için bir düşünce ve arzu vermiştir ve o, Kral için bir hizmet yapma ayrıcalığı ile ödüllendirildiği için mutludur.

Bunun için Yaradan'a şükreder, çünkü dünyada birçok insanın böyle bir ayrıcalığa sahip olmadığını görür ve Yaradan'a yakın olduğunu hisseder. Bu “ve sağ yaklaştırır” sözlerinin anlamıdır, yani sağ bacak, kişinin kendini Yaradan'a yakın hissetmesidir.

Tam olarak iki bacak üzerinde yukarı ve tekrar yukarı çıkarak, Kral'ın sarayına ulaşabilir miyiz? Bununla şu yazılanları yorumlayabiliriz “Ve işte, tepesi göğe ulaşan bir merdiven yeryüzüne konuldu.” Yani Kral'ın sarayına tırmandığımız merdivenin iki ucu vardır. 1) “Yeryüzüne bir merdiven konuldu.” Bu, “toprak” olarak adlandırılan sol çizgidir. Kişi, dünyeviliğin ortasına yerleştirildiğini, kendini sevmeye battığını, “sol iter” sözlerinde olduğu şekliyle görmelidir. İşte o zaman kalbin derinliklerinden dua etmek için bir yer vardır, çünkü o zaman kişi, Yaradan için hiçbir şey yapamayacağını kendi aklının, mantığının içinde görür ve onu içindeki kötülüğün yönetiminden ancak O kurtarabilir. Bununla ilgili, “Yaradan'ın yardımı olmasaydı, kişi bunun üstesinden gelemezdi.” denilir. 2) “Tepesi gökyüzüne uzanıyor.” diye yazılmıştır. Merdivenin diğer ucu “cennettir”, kişi sanki tam bir bütünlük içindedir çünkü o kendi kaderinden memnundur, Yaradan çalışması ile olan ufacık temasından, kendi payına düşenle mutludur. Krala hizmet etmek ve Onunla günde bir an bile olsa konuşmakla ödüllendirilmek büyük bir ayrıcalık olduğu için, bundan mutlu olduğunu hisseder; bu, kişinin moralinin yüksek olması için yeterlidir ve bunun için Kral'a teşekkür eder ve O'nu över.

Kral'ın sarayına tırmandığımız bu merdivenin çapraz olarak durduğu anlaşılıyor. Yani, “yeryüzüne kurulmuş bir merdiven” olan bu merdivenin alt kısmı, aslında dik bir şekilde duran bir merdiven gibi aşağıya doğru değildir, aksi halde ona tırmanmak imkânsız olurdu, tıpkı dünyevi hayatta gördüğümüz gibi. Bu, maddesel dünyada bile merdivenin çapraz olarak durması gerektiğini gösterir ve eğim ise “yukarının” gerçekten yukarıda olmadığını gösterir.

Ve aynı şekilde, "aşağıda" da aslında "aşağıda" değildir. Bilakis, söylendiği üzere, "tepesi göğe ulaştığında", kişi bütünlük olan sağ çizgide yürüdüğünde, bu son değildir. Bunun yerine, hâlâ yeryüzünde olduğunu görmek için "yerde" de yürümesi gerekir. Ve sol olan "yerde" yürürken, "tepesi göğe uzanır" denilen sağda da yürümesi gerektiğini bilmelidir. Yani her iki koşul da çelişkili ve zıt olmasına rağmen birbirlerinden o kadar da uzak değiller, bir uçtan diğer uca yürümek için uzun bir mesafe yaratıyorlar. Yani her iki çizgide de yürümemiz gerekir ve buna "eğim" denir, yani bu, iki çizgide yürümemiz gerektiğini gösterir.

Bu, merhamet niteliğinin yargı ile ilişkilendirilmesi olan Tzimtzum Bet [İkinci Kısıtlama] adı verilen ıslahtan uzanır, bilgilerimizin söylediği üzere; "O, dünyayı muhakeme/yargı niteliği ile yarattı", buna "'yüksek önem' olarak adlandırılan, yukarı ve aşağının olduğu düz çizgi denir ve bu en saf olanıdır. Sefira Keter olarak kabul edilir, en saf ve hiçbir eksiği olmayandır. Aşağıdaki demek, önemsiz, düşük öneme sahip olan, en kalın olan demektir, alma arzusu olan Sefira Malhut olarak kabul edilir. Dünyanın var olamayacağını gördü, bu nedenle onu yargı niteliği ile ilişkilendirdi." "Alma arzusu" olarak adlandırılan yargı niteliğinin Malhut'u yaratılmış varlıkların kökü olduğundan, onu ihsan etmek için çalışmaya dönüştürmek zordu. Buna "dünya var olamazdı." denir.

"Kabala Bilgeliği Önsöz'de" (Madde 58) söylediği üzere, "'Dünyanın var olamayacağını gördü.' yani bu, bu yolla, Behina Dalet'ten [Dördüncü Aşama'dan] yaratılacak olan Âdem'in, ihsan etme eylemlerini elde etmesinin imkânsız olduğu anlamına gelir. Bu nedenle O, 'MidatHa Rahamim'i [merhamet niteliğini] ilk sıraya koydu ve onu MidatHa Din [yargı niteliği] ile ilişkilendirdi.' Yaradan, Sefira Malhut'ta yapılan nihai gücü, MidatHa Din'i kaldırdı ve onu Bina'ya yükseltti – MidatHa Rahamim. Onları birbirleriyle ilişkilendirdi ve böylelikle Behina Dalet'ten çıkan Âdem'in Guf'unun [bedeninin] ihsan etme niteliği ile bütünleşmesini sağladı."

Bundan, dünyanın, özellikle Malhut'un Bina'ya yükselişiyle var olabileceği sonucu çıkar. ARI, Malhut'un Bina'ya yükselişini "çapraz bir çizgi" olarak adlandırır. (On Sefirot Çalışması, Bölüm 6'da) yazılanların anlamının bu olduğunu söyler, "'Suyun ortasında bir gök kubbe olsun ve su ortadan ikiye bölünsün.' sözlerinin anlamı olan Tzimtzum'un kendisi bir parsa [kısım] yerleştirdikten sonra."

Alef [harfinin] anlamı budur, Alef'in çizgisi diyagonaldır, (On Sefirot Çalışması, Bölüm 6'da) söylediği gibi, "Tzimtzum'daki iki noktanın bağlantısı Alef'in çizgisidir. Ve her derecenin birinci niteliği bir Yod'dur. Yukarıdan gelen çizginin üzerinde, derecenin Keter ve Hohma'sını içerir, "üst sular" olduğu gibidir, bu Yod'a benzer. Dolayısıyla merhamet niteliğinin yargı ile ilişkilendirilmesine "diyagonal/çapraz" denir.

Bu köktür ve neden, maddesellikte de bir merdivene ancak Tzimtzum Bet olarak kabul edilen çapraz bir şekilde durduğu zaman tırmanabiliriz. Merdiven dik bir şekilde durduğunda “Yargı niteliği” olarak kabul edilir, var olamaz.

Ancak bilmeliyiz ki bu iki uç, “üçüncü yazı gelip aralarında hüküm verinceye kadar birbirini inkâr eden iki yazı” olarak kabul edilir. Yani, iki çizgi gereklidir, çünkü orta çizgiye her ikisi ile ulaşırız, çünkü önünde iki çizgi olmadıkça orta çizgi var olamaz. Bu nedenle, bir anlaşmazlık olduğunda, “Üçüncüsü gelir, aralarında karar verir ve barış yapar.” denilebilir. Ancak anlaşmazlık olmazsa barışmaya da gerek olmaz. Yani barış istiyorsak, önce bir anlaşmazlık üretmeliyiz, yoksa barış yapacak bir yer olmaz.

Ancak soru şu: Neden barışa ihtiyacımız var? Daha iyi olurdu ki böylece, anlaşmazlık olmasaydı, barışa ihtiyaç olmasaydı daha iyi olurdu bunu anlayalım. Buna sağduyu denilir.

Cevap, doğamızda bu iki zıtlık olduğundan, yani doğa bizi bu şekilde yarattığı için buradan, bu anlaşmazlığın gerçek olduğu sonucu çıkar. Yani, yaratılış amacı açısından, Yaradan'ın haz ve mutluluk alma arzusu verdiği bir doğaya sahibiz. Ve yaratılışın ıslahı açısından, biz tam tersi yöne doğru gitmeliyiz, yani ihsan etmeye, tıpkı Yaradan gibi, “O merhametli olduğu gibi, sen de merhametlisin.”

Buradan, bu iki uç noktanın içimizde olduğu sonucu çıkar. Ve söylediğimiz o ki, anlaşmazlık gereklidir, bilgelerimizin söylediği üzere, “Kişi daima kötü eğilimi iyi eğilime ezdirmelidir.” RAŞİ'nin yorumladığı üzere, “Kişi onunla savaşmalı.” Bu, kişi içindeki kötülüğü ortaya çıkarmalıdır anlamına gelir. Kişi, tartışma yoluyla kötülük üretmez. Aksine, içimizdeki kötülük gizlenmiştir ve eğer oraya Keduşa'nın [kutsallığın] ışığı girerse, içimizdeki alma arzusu derhal uyanır ve her şeyi kendisi için alır. Bu derhal Tuma'a [kirlilik] ve Klipot [kabuklar] tarafına gidecektir.

Bu nedenle, bir savaş yapmalıyız, bununla kötülük saklandığı yerden çıkacak ve iyi eğilimle savaşacaktır.

Bu, özellikle savaş yoluyla ortaya çıkar, çünkü iyi eğilimle savaşmak ister. Gerçek yüzünü gösterdiğinde, kişi onun ne kadar “yüksek bir dağ” olduğunu görür ve tek yolunun Yaradan'dan kötülüğü yenmesi ve yalnızca ihsan etmek amacıyla çalışabilmesi için yardım etmesini istemek olduğunu anlar.

Bununla “Üçüncü yazı gelip aralarında hüküm verinceye kadar birbirini yalanlayan iki yazı.” sözlerinin manasını anlayacağız. Merdivenin iki ucu birbirine zıt olduklarını gösterir. Bir yandan, “yeryüzüne konulmuştur”, bu alçaklığı gösterir, öz-sevgiye dalmış olduğu için Yaradan'dan ne kadar uzak olduğunu mantıklı bir şekilde gördüğü zaman ki buna form eşitsizliği denir. Öte yandan, “tepesi göğe ulaşır”, sanki

tam bir bütünlük içindedir ve kendi payına düşenden memnundur ve cennetteymişçesine mutludur ve maddesellikle hiçbir bağı yoktur. Bu, çapraz duran merdiven olarak kabul edilir. “Üçüncü yazı gelip aralarında hüküm verinceye kadar birbirini yalanlayan iki yazı.” sözlerinin anlamı budur.

Bu, orta çizgidir. Yani bu iki satır, “orta çizgi” denilen, Yaradan olarak adlandırılan üçüncü bir yazı doğurur. Bu, bilgilerimizin (Nida 31a) da söylediği gibidir, “İnsanda üç ortak vardır: Yaradan, babası ve annesi. Babası beyazı; annesi kırmızıyı eker ve Yaradan onun içine bir ruh ve bir can yerleştirir.”

“Beyazı babası verir.” sözlerini yorumlamalıyız. Babası, çalışmadaki ilk anlayıştır, bütünlük adı verilen sağ çizgidir. İkincisi, bir eksiklik anlamına gelen sol çizgidir. Bu “kırmızıyı verir” yani eksikliği verir demektir. İşte o zaman, Yaradan can ve ruh verir çünkü o zaman Yaradan kişiye gerekli yardımı verir, Zohar’da yazıldığı üzere, “Kutsal bir ruh tarafından yardım edilir.” Buna “Yaradan ruh verir ve can verir.” denilir. Bu, RAŞİ’nin söylediklerini yorumlar, “Bu merdiven Beer Şeba’da durur ve eğiminin ortası Tapınağın tam karşısına ulaşır.” Yani, orta çizgi Tapınağın tam karşısındadır, zıttadır, bu Yaradan’dır.

Şimdi, neden “Ve işte, Tanrı’nın melekleri yükseliyordu.” ve sonra “indiler” diye yazıldığını yorumlamalıyız. Önce “indiler”, sonra “yükseliyordu” yazılmalıydı. Bunu çalışmada açıklamalıyız: Kendileri için değil, yalnızca Yaradan için çalışmak isteyenlere “Tanrı’nın melekleri” denir yani onlar bu dünyaya Tanrı’nın elçileri olarak yani Tanrı’ya hizmet etmek için gelmişlerdir.

Bilgelerimizin söylediği gibi (Sukkah 72), “Onlar bir Mitzva’nın [emrin/iyi eylemlerin] elçileridir.” Ve RAŞİ orada yorumlamıştır, topluluğun başkanını selamlamaya gittiklerinden ve kişinin Ravını [büyük öğretmenini] yürüyerek selamlaması gerektiği için, yani Mitzvot [Mitzva’nın çoğulu] ile meşgul olduğumuzda “bir Mitzva’nın habercileri” yani Komutanın habercileri olduğumuz anlamına gelir. Başka bir deyişle, onlar dünyaya Yaradan’ın elçileri olmak için geldiler ve hepsi Yaradan’ın yapmalarını emrettiği her şeyi yapmalı ve bunlara uymalı, şöyle yazıldığı gibi, “Tanrı’nın yapmak için yarattığı şey.” Sulam’da [Zohar’ın Merdiven Tefsiri’nde] (“Zohar Kitabının Giriş bölümünde”) şöyle açıklanmıştır, “yaratılmış” yokluktan varlık, var oluş anlamına gelir. Bu, Yaradan’dan gelen alma arzusunu ifade eder. “Yapmak” yaratılmış varlıklarla ilgilidir, yani Yaradan için çalışmaları gereklidir. Yaradan için çalışanlara “Yaradan’ın melekleri”, daha önce söylendiği gibi “Yaradan’ın elçileri” denir.

Bununla yazılanları yorumlamalıyız (Moed Katan 17a), “Eğer Rav Yaradan’ın bir meleği gibiyse, ondan öğrenmeye çalışsınlar. Eğer değilse, ondan öğrenmeye

çalışmasınlar. Bununla ilgili sorarlar, Rav'dan öğrenmek isteyen kişi önce Yaradan'ın meleğini mi görmeli? Yaradan'ın meleğinin suretini gördükten sonra, Yaradan'ın meleğine benzeyen bir Rav aramanın zamanı o zaman mıdır?"

Yukarıda yazılanlara istinaden bunu şöyle yorumlamalıyız, Rav öğrencilerine ihsan etmek için yapılması gereken çalışmayı öğretiyorsa, yani kişinin bu dünyaya neden geldiğini, Yaradan için yapması gereken çalışmayı, kişinin Yaradan'ın bir elçisi olduğunu ve bu dünyada toprak sahibi olmadığını tam aksine Yaradan'ın hizmetkârı olduğunu. "Yaradan'ın elçisi", "Yaradan'ın meleği" anlamındadır. "Rav, Yaradan'ın bir meleği gibiyse, ondan öğrenmeye çalışsınlar." sözlerinin anlamı budur.

Şimdi neden önce "Ve işte, Tanrı'nın melekleri yükseliyordu." yazıldığını anlayabiliriz. Bunun nedeni, çalışmada Yaradan'ın meleği olmak, Yaradan için çalışmak demektir, bu da ilk önce merdiveni çıkmamızı gerektirir, buna "sağ" denir, "Başı göğe uzanır." olarak adlandırılır ve sonra iniş gelir, buna sol denir, "yeryüzüne kurulmuş" olarak adlandırılır ve sonra tekrar yeniden. Buna "yükseliş ve düşüş" denir. Daha sonra orta çizgi ile ödüllendirilirler, yani Yaradan ruhu verir ve sonra Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirilirler.

Çalışmada Gerekli Olan Kuvvetler Nelerdir?

Makale No. 11, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Bilgelerimiz şöyle söylemiştir: “Rabbi Yitzak dedi ki, 'Biri size 'çalıştım fakat bulamadım' derse, inanmayın; 'Çalışmadım ama buldum.' derse, inanmayın; 'Çalıştım ve buldum.' derse; inanın.” “İnanmak” ne anlama geliyor anlamalıyız. Yalan söyleyen insanlardan mı bahsediyoruz? Burada Tora ile meşgul olan kişilerden bahsediyoruz; şüphesiz onlar düzgün insanlar. Neden yalan söylediklerini düşünelim? Peki, neden “inan” ya da “inanma” diyor?

Bunu anlamak için öncelikle emeğin anlamını bilmeliyiz. Çabanın, emeğin, kişinin doğaya aykırı şeyler yapması gerektiği zaman olduğunu hâlihazırda defalarca söyledik. Yani, kendimiz için alma arzusuyla doğduğumuzdan, Dvekut [birleşme] ve form eşitliğine sahip olabilmek için - özellikle bu yolla utanç duymadan haz ve mutluluk almak mümkün olduğundan - her şeyi ihsan edebilmek için, yapmamız gereken bir düzeltme, bir ıslah vardı. Aksi takdirde, “gizleme ve saklanma” denilen ışıksız bir boşlukta kalırız, orada öz-sevgiyle meşgul olurken herhangi bir Keduşa [kutsallık] hissetmeyiz.

Bu nedenle, doğaya aykırı olan ihsan etmek için çalışmaya başladığında, beden buna direndiği için, buna “emek” denir. Beden, kendi yararına olmayacağını gördüğü her harekete tüm gücüyle direnir ve bunu aşmak için büyük bir güç gerekir. “Çalıştım” veya “Çalışmadım” denilen, çalışmanın asıl başladığı yer burasıdır.

Bunu sormuştuk, insanlar gelip “Çalışmadım, buldum.” dediklerinde nasıl “inanma” denilebilir? Nihayetinde, hâlihazırda “bulmuş” olan insanlardan bahsediyoruz. Elbette bunlar düzgün insanlar. Yalan söyledikleri söylenemez! O halde, neden yalan söylüyorlarmış gibi onlara “inanma” diyor? Fakat aslında emek verdiler, o halde “Çalışmadım, buldum.” derken neden çalışmadıklarını söylüyorlar?

Cevap, kişi ihsan etme çalışmasına başladığında, bedenin direnmeye başlamasıdır. Daha sonra kişi, içindeki kötülüğü yenecek güce sahip olmak için Tora ve Mitzvot'un [emirlerin/iyi işlerin] Segula'sını [gücünü] kullanmaya başlar. Tora ve Mitzvot'tan alacağı yardımla, tam tersini görür. Her defasında daha ileriye gideceğini, öz-sevgi için çalışmanın faydasız olduğunu hissedeceğini ve kötülüğün, kendisi önünde teslim olma zamanının geldiğini düşündü ve bu duygunun kendisine yukarıdan verildiğine ve bundan sonra kötülükle hiçbir teması olmayacağına inanıyordu. Ancak birdenbire, bir kez daha tam bir alçaklık içinde olduğunu, kendini sevmeye daldığını ve gizlilik hissettiğini ve O'nun yarattıklarına iyilik yapması olan yaratılışın amacından saklandığını görür. Bununla ödüllendirilmek için ilk önce Yaradan sevgisiyle ödüllendirilmemiz gerektiğine inansa da, yalnızca kendisini sevdiğini görür ve Yaradan'ın önünde iptal olacağını kabul edemez ve dünyada başka hiç bir otorite olmadığını, her şeyin Yaradan'a ait olduğunu ve alttakinin bir isme dahi layık olmadığını söyler.

Bu nedenle, Yaradan'ın önünde iptal olma düşüncesi kişiye geldiğinde, beden ona karşı durur ve onu düşündürür, "Nasıl kendini Yaradan'ın önünde iptal etmek ve kendine ait bir gerçeklik olmasın istiyorsun, yani yalnızca Yaradan'ın otoritesi var ve sen bir isme layık olmak istemiyor musun?" Bu doğaya aykırıdır, çünkü insan yaşadığı sürece var olmak ve varlığını hissetmek ister. O halde, Yaradan'ın önünde kendini iptal etmesi ve varlığını kaybetmesi gerektiği nasıl söylenir?

O zaman beden bunu kabul etmediğini söyler. Buna "sürgün" denir, yani kişinin içindeki "dünya milletleri" ondaki "İsrail'i" kontrol altına alır. "İsrail'in" Yaşar-El [Yaradan'a doğru] anlamına geldiği bilinmektedir. Yani, kişi kendine ait bir gerçekliğe sahip olmak istemez, Yaradan'ın önünde doğrudan iptal olmak ister. Mısır'daki sürgünde olduğu gibi, Mısırlılar İsrail halkını kontrol altına aldılar ve onlar Mısırlıların yönetiminden çıkamadılar. Aksine, yazıldığı üzere, "Seni Mısır diyarından çıkaran Tanrın Efendin benim." Bu demektir ki, kişi kendi başına bedenin denetiminden kurtulma ve ortaya çıkma gücüne sahip olamaz. Aksine, ancak Yaradan'ın Kendisi onları bu sürgünden kurtarabilir.

Şimdi ortaya çıkan soru şudur: Kişi büyük çabalar sarf etmiş, birçok iniş ve çıkış koşulundan geçmiş ve birçok kez umutsuzluğa kapılmıştır, yani "Bütün çalışman cennet uğruna olacaktır." ayetinin kendisi için değil, üstün vasıflı, güçlü ve cesur kimseler için olduğu kanaatine varmıştır. Ancak kendisi bunu başaramayacaktır ve bu çalışmadan ayrılması gerektiğine çoktan karar vermiştir. Ancak daha sonra yukarıdan başka bir uyanış almıştır, öyle ki, mevcut durumdan önceki kararını unutmuştur. Şöyle söyler; "Şimdi görüyorum ki atın üstüne geri döndüm ve ben de ihsan etme durumuna

ulaşabilir ve öz-sevgiden çıkabilirim.” Ancak daha sonra aniden bir kez daha derecesinden düşer.

Bir de unutkanlık meselesi var. Yani, kişi daha önce ihsan etmek için çalışmaya gelebileceğini söylediğini unuttur ve bir kez daha derecesinden düşeceği bir zamanın gelebileceği aklının ucundan bile geçmemiştir. Aksine, şimdi ilerleyeceğinden emindir. Ancak, kişi şimdi düşündüğü gibi olmadığını görür. Bu tür düşünceler ve koşullar durmadan kişinin üzerine gelir.

Bu nedenle, Yaradan'ın Kendisi kişiye yardım ederek onu sürgünden kurtardığı zaman, kişi ne diyeceğini bilemez, ancak bir yandan görür ki gösterdiği tüm çaba hiçbir sonuç vermemiştir. Mantık dâhilinde görür ki eğer Yaradan kendisine yardım etmemiş olsaydı, çalışmayı terk ederdi, çünkü birçok kez benzer düşünceler aklına gelmiştir. O halde, verdiği emeğin kendisine hiçbir şey kazandırmadığını gördüğüne göre, “Emek verdim ve buldum.” diyemez mi? Bulmakla ödüllendirilmiş olması, yalnızca Yaradan'ın kurtarması ile olmuştur, bu yüzden kişi gelir ve “Çalışmadım fakat buldum.” der. Yani verdiği emeğin, gösterdiği çabanın yaratmış olduğu hiçbir fark yoktur.

Şimdi soruyu anlayacağız, kişinin yalan söylediğinden nasıl şüphelenebiliriz? Yukarıda yazılanlara göre, bu basittir: Kişi gördüğünü söyler ve gösterdiği çabanın kendisine hiçbir şekilde fayda sağlamadığını görmektedir. Bu nedenle dürüst bir açıklama yapar: “Çalışmadım.” Yani amaca ulaşma konusunda hiçbir şey yapmamıştır. Yani gösterdiği onca çabaya rağmen, çalışmanın başlangıcında hissettiğinden bile daha aşağı bir alçaklık halinde kalmıştır çünkü ihsan etme çalışmasına ilk başladığında, kişi içinde çok az bir kötülüğe sahip olduğunu ve kesinlikle bunun üstesinden gelme gücüne sahip olacağını, ihsan etmek için çalışabileceğini ve kendisi için alamayacağını düşünmüştür.

Ancak yaptığı çalışma ve gösterdiği çaba karşılığında kişi ne kazandı? Kazandığı şey, kişinin en kötü alçaklığa ulaşmış olmasıdır. Verdiği emek kişinin daha fazla kötülüğü algılamasına ve Keduşa'yı bulup içine girmemesine neden olmasına rağmen, o halde nasıl olur da “Çaba gösterdim ve buldum.” diyebilir. Bu nedenle, çabanın değersiz olduğu anlamına gelen doğru bir açıklama yaptığını bilir. Böylece, bulmaya neden olanın çaba olmadığından emindir. Bu nedenle “Çalışmadım, fakat buldum.” der. Onun gözünde, yalan söylemiyordur.

Şimdi sormalıyız, doğruyu söylüyor olmasına rağmen, neden “İnanmayın” diyorlar? Böylece, bilgilerimizin “İnanmayın” dediği, doğru olmayan sözlerinde ne buluyoruz?

Mesele şu ki bir kural vardır: “Kli [kap] olmadan ışık olmaz.” Yani eksiklik olmadan dolum olmaz. Bu nedenle, kişi Yaradan'a ihsan etmeye gelmek için çaba gösterdiğinde, ne kadar çok çabalarsa, içinde o kadar çok dolum ihtiyacı uyanır. Yani ihsan etme derecesine ulaşma çabası ölçüsünde, ondan ne kadar uzak olduğunu görür.

Ayrıca veren, ihsan eden olmaktan uzak olduğunu kişiye kim gösterir? Çalışmanın kendisi. Bu, bir hırsız yakalayan bir kişiye benzer, hırsız ondan kaçmak ister. Dolayısıyla kişi hırsız tutuyor ve hırsız buna çok fazla direnç göstermiyorsa, kişinin hırsız tutmak için büyük çaba sarf etmesine gerek yoktur. Ancak hırsız daha fazla direnç göstermeye başlarsa, kişi de hırsızın kendisinden kaçmasını önlemek için daha fazla çaba sarf etmelidir. Ve hırsız kişiden daha güçlüyse ve kişi hırsızın kendisinden kaçacağını görürse, yardım çağırmak için çığlık atmaya ve “Yardım edin!” diye bağırma başlar.

Peki, kişi ne zaman yardım ister? Tam olarak kendi kendini kurtaramadığı zaman. O zaman “Yardım edin!” diye bağırma başlar. Ancak hırsız küçük bir çocuk olsaydı ve kişi onu ellerinin arasında tutuyor olsaydı, normalde, “Çocuğu kaçırmaktan alıkoymama yardım edin çünkü benden kaçmak istiyor ve onu tutacak gücüm yok!” diye bağırma başlar.

Kesinlikle herkes ona gülerdi çünkü normalde yapılması gerekenleri kimsenin yardımı olmadan yapabileceğimiz durumlarda kimseden yardım istemeyiz. Bunun nedeni, “Eksiklik olmadan dolum olmaz.” Dolayısıyla, yardıma ihtiyacı olmadığı zaman, lüzumsuz yardım istediğinde, herkes ona güler, çünkü bu yaratılışın ıslah mertebesine uymaz.

Bundan şu sonuç çıkar, bir kimse diğer insanlara muhtaç olmadığı ve kendi rızkı olduğu zamanda, yine de kendi rızkı için yardım ve destek isterse, kişi karşılarında durup yardım istiyor olmasına rağmen, ona gülerler. Görüyoruz ki, merhamet dilendiği ölçüde, onu tanıyanlar – ihtiyacı olmadığını bilenler - ona güler ve hiçbir şey vermezler.

Şimdi neden “Çalışmadım ancak buldum.” dediğinde, bilgilerimizin “İnanmayın” dediğini anlıyoruz. Açıkladığımız gibi, kişi dürüst bir açıklama yapar. Ancak açıkladığımız üzere eksiklik olmadan dolum verilmez. Bu nedenle, kişinin çalışması, çabalaması ve “Bütün çalışan cennet için olacak.” derecesini elde etmek için gereken her şeyi yapması gerekir. Çalışmada verdiği emek, gösterdiği çaba ölçüsünde Yaradan'ın yardımına daha da muhtaç hale gelir. Daha sonra, bir Kli'ye sahip olduğunda, yani Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyduğunda, ihsan etme derecesine ulaşmanın hiçbir yolunu görmediğinde bu, yukarıdan yardım aldığı zamandır.

Buradan her ikisinin de doğru olduğu sonucu çıkar. Kişi “Çalışmadım” demeli, yani çabası değersizdir, çünkü çabası karşılığında hiçbir kazanç sağlamadığını görür. Aksine, çabalarıyla, emeğin değersiz olduğunu anlamıştır, yani emekle hiçbir şey elde edilemez. Bunu mantık dâhilinde görür ve burada kendisine emeğin değil yalnızca Yaradan’ın yardım edeceğine mantık ötesinde inanmakta bir sorun yoktur.

O zaman kişi “Çalışmadım ancak buldum.” diyebilir. Bu nedenle, kişi herkese emeğin değersiz olduğunu söyler. Kişi kendi düşüncesine göre doğruyu söylüyordur. Ancak bilgilerimiz onun hakkında, emek vermediğine “inanma” dediler çünkü “Kli olmadan ışık olmaz, eksiklik olmadan dolum olmaz.” Bu nedenle, Yaradan’ın yardımına her seferinde daha fazla ihtiyaç duyacak şekilde eksikliği artırdığı için gerçek bir eksiklik elde edene kadar, çabaya/emek vermeye ihtiyacımız var. Yaradan, eksikliğin, doluma uygun olacak şekilde, ne zaman tamamlandığını bilir ve daha sonra kişiye dolumu verir.

Sonuç olarak, kişi çalışmazsa, çaba göstermezse, Yaradan’ın ona dolumu verebileceği bir yeri yoktur. Böylece görüyoruz ki, çabanın, emeğin değeri o kadar fazladır ki, emek vermeden bir şey bulunmaz, yukarıda da söylendiği gibi, “Eksiksiz dolum olmaz.” Bu nedenle “Çalışmadım ancak buldum, inanmayın.” denmiştir. Gerçekten de emek olmalı, çünkü bu bize Yaradan’ın kurtuluşuna duyulan ihtiyacı verir.

Bu nedenle kişi gelip, “Emek verdim de bulamadım.” deyince, “İnanma” derler. Yani, eğer kişi gerçekten çabaladıysa ve Yaradan’ın kendisine dolum vermesi için ihtiyacı edindiye, Yaradan ona dolumu kesinlikle verecektir. Tam aksine, kişi dolumu almak için yeterince çalışmamıştır. Fakat bu ihtiyaç ne zaman tamamlanır? Bunu ancak Yaradan bilir. Bu nedenle, kişi çabalarını artırmalı ve Yaradan kendisine yardım edene kadar çalışmadan kaçmamalıdır.

Bununla sorduğumuz soruyu anlamış olacağız, “Bütün çalışan cennet uğruna olacak” derecesine ulaşabilmek için kişinin hangi kuvvetlere ihtiyacı vardır? Kişinin büyük becerilere, güçlü bir arzuya ve cesur bir kalbe vb. ihtiyacı var mıdır? Yani, insanlar arasında bulduğumuz, onları diğerlerinden üstün kılan tüm bu şeyler de büyük güçlere sahip olmayı mı gerektirir? “Çalıştım ve buldum, inan.” yazılmış olduğundan, büyük güçlere ihtiyacımız olduğunu ima eder.

Bununla ilgili olarak “Çalışmadım fakat buldum, inanmayın.” dediler. Yani, büyük bir güç ya da büyük beceriler değil, yalnızca bir arzu – Yaradan’a bağlanmayı istemek gerekir. Ancak ondan sonra Yaradan kişiyi herhangi bir emek veya büyük çaba olmaksızın yakınlaştırır. Yukarıda da söylendiği gibi kişi “bulmak” ile ödüllendirilince “Ben çalışmadım.” der, çünkü tüm emeğinin, çabasının hiçbir adı hak etmediğini görür, çünkü dünyanın en büyük güçlerine sahip olsa bile, bu kendisine yardım etmeyecektir.

Yaradan ile Dvekut'a ulaşmak ve kendini sevmenin kontrolünden çıkmak yalnızca Yaradan'ın onu kişinin alma kaplarının kontrolünden kurtarmasıyla mümkün olur. Şöyle yazıldığı gibi, "Tanrınız olmak için sizi Mısır diyarından çıkaran Tanrınız Efendiniz benim." Kişinin içindeki hiçbir güç buna yardımcı olamayacaktır.

Bununla (Hanuka şarkısında, Kurtuluşumun Kudretli Kayası'nda) yazılanları açıklayabiliriz: "Haşmonluların günlerinde Yunanlılar etrafımda toplandılar ve kulelerimin duvarlarını kırdılar ve bütün yağları kirlettiler." İçimizdeki eksikliği ortaya çıkarmak için çaba göstermeye ihtiyacımız vardır, çünkü ancak o zaman tam olarak neye ihtiyacımız olduğunu bilmek ve eksikliği gidermek mümkün olur, bunu özellikle kişi Keduşa'ya yaklaşmak yani her şeyi cennet uğruna yapmak istediğinde görebiliriz. Bu, rolü, "Yunanlılar" olarak adlandırılan Klipot'un yönetiminden Keduşa'yı çıkarmak olan "Haşmonluların" niteliği olarak kabul edilir.

Tam olarak kişi mantık ötesi inançla yapılabilen Keduşa'ya yaklaşmak istediğinde, içinde "Yunanlıların görüşleri" belirmeye başlar. Bu, inanca karşı bir Klipa'dır [Klipot'un tekili]. O zaman görürüz ki ihsan etme çalışmasına başlamadan önce Yunanlılar kişinin içinde ifşa olmamıştır ve kişi Yaradan'a yeterince inandığını, Tora ve Mitzvot'u çalışma gücüne sahip olduğunu ve tek yerine getirmesi gerekenin daha fazla Tora ve Mitzvot yapmak olduğunu düşünür.

Ancak, kişi bir Haşmonlu olmak istediğinde, yani dünyayı yalnızca Keduşa yönetecektir, "Yunanlılar" yani inancın karşıtı olan Klipa, her seferinde daha güçlü bir şekilde ortaya çıkar ve özellikle "kulelerimin duvarlarını" kırmak ister. İnanç "duvardır" ve tüm büyüklük, kişinin Yaradan'a olan inancının ölçüsüne bağlıdır, Zohar'da "Kocası kapılarda bilinir." ayeti hakkında yazıldığı gibi, yani her biri kendi kalbindeki inancına göre. Yani, "On Sefirot Çalışmasına Giriş" Madde 14'te yazıldığı üzere, her insanın Yaradan'a inancının ölçüsü farklıdır.

Şimdi kulelerimin duvarlarının yıkılmasını, yani inançlarının olmadığını, mantıktan öteye gidemediklerini anlıyoruz. Bu, tam olarak Yaradan'a ihsan etmek için çalışmaya başlamak istedikleri zamandır; yani "Yunanlılar etrafımda toplandı." ve Yunanlıların düşüncelerinin gelmeye başlama zamanıdır, bu da bizim yalnızca aklın yapmaya değer olduğunu iddia ettiği yere gitmemize izin verir. Ancak akla aykırı olan, direnmekte ısrar eder ve kişinin bir zerre dahi kıpırdamasına izin vermez. Bu çabanın, emeğin başladığı zamandır. Yani, tam olarak ihsan etme çalışmasında yol almaya başladığımızda, ancak o zaman kişinin kendi doğasına, yani kendisi için alma arzusuna karşı hiçbir şey yapamayacağını görürüz.

Bu nedenle, Yaradan onlar için bir mucize yarattığında, yani onlara yardım ettiğinde, herkes yaptıkları tüm çalışmanın kendileri için hiçbir şey yapmadığını yani

tüm çabalarının boşuna olduğunu gördü, çünkü onları fethedemediler, (“Çünkü Mucizeler” de) yazıldığı gibi; “Güçlüleri zayıfların, birçoklarını da azınlığın eline teslim ettin.”

Yani, doğal olarak, orada az sayıda ve zayıf oldukları için kazanmalarının bir yolu yoktu. Böylece Yaradan'ın kendilerine yardım ettiğini mantıkları dâhilinde gördüler. Bu bize, ‘Yaradan yardım ettiğinde, özellikle güçlü bir kişiye yardım eder, zayıf bir insana ise etmez.’ denilemeyeceğini öğretir.

Şimdi kişide hangi büyük güçlerin ve iyi niteliklerin olması gerektiğini görebiliriz ki böylece Yaradan ona Kendisine yaklaşması için yardım etsin. Çalışmada, “Güçlüleri zayıfların eline teslim ettin.” sözlerini yorumlamalıyız, yani kişinin içindeki Yunanlıların güçlü düşüncelerinin ve güçlü arzularının, düşünceleri zayıf ve beceriksiz “İsrail’in” eline geçmesi anlamına gelir. Kişinin içinde bulunan dünya milletlerinin arzularını yenmek için güçlü bir istek ve yeteneğe sahip değillerdir. Ve yine de bu güçlüleri zayıfların eline Sen teslim ettin. Bu “mucize” olarak adlandırılır çünkü bir kişinin bunların üstesinden gelebilmesi doğal değildir.

Bu, bize kişinin ihsan etmek için Yaradan uğruna bir işçi olmaya uygun olmadığını söyleyemeyeceğini öğretir. Bu nedenle, kişi güçlülerin en güçlüsü olsa dahi, doğayı yenemeyeceği gösterilmiştir. Aksine, Yaradan yardım edendir, bilgilerimizin dediği gibi, “Çalışmadım fakat buldum, inanmayın.” Yani bulmak, ihsan etme kaplarını bulmak demektir ve bunu Yaradan verir.

Bu, şöyle yazıldığı gibidir (Mezmur 33), “Kral güçlü bir ordu tarafından kurtarılmaz; güçlü bir adam büyük bir güçle teslim edilmez. İşte, Efendimizin gözü Kendisinden korkanların canlarını ölümden kurtarmak için O'nun merhametini [Hesed'i] umanların üzerindedir.” “İşte, Efendimizin gözü” sözlerinin anlamı, Yaradan'ın onlara Hesed niteliğini vermesini, yani onlara ihsan etme kaplarını vermesini bekleyen, “O'nun Hesed'ini umut eden” insanlara bakmasıdır.

Damadın Yemeği Nedir?

Makale No. 12, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Bilgelerimiz şöyle dedi: "Damadın yemeğinin tadını çıkarıp onu memnun etmeyen kişi, beş sesle ihlal eder." (Berahot 6). Bu yemeğe neden "gelinin yemeği" değil de "damadın yemeği" dendiğini anlamalıyız. Tora'da, Yakup'la ilgili olarak, yemeği Yakup'un değil, Lavan'ın [Laban] yaptığını görüyoruz, şöyle yazıldığı gibi: "Ve Lavan bütün yöre halkını toplayıp bir ziyafet verdi." (Yaratılış 29:22).

Düğündeki danslara gelince, bunun tam tersini görüyoruz. Bilgelerimiz, "Damadın önünde kişi nasıl dans eder?" demedi, "Gelinin önünde nasıl dans eder?" dedi. (Ketubot 16b). Onların sözleri şunlardır: "Kişi gelinin önünde nasıl dans eder? Beyt Şammay, 'olduğu gibi gelin' der. Ve Beyt Hillel, 'Güzel ve zarif gelin' der! Beyt Şammay, Beyt Hillel'e şöyle dedi: 'Eğer topal ya da kör olsa, biri onun hakkında 'Güzel ve zarif gelin' der mi? Fakat Tora, 'Sahte bir meseleden uzak durun' demiştir.' Beyt Hillel, Beyt Şammay'a şöyle dedi: 'Senin sözlerine göre, eğer biri piyasada kötü bir satın alma yaptıysa, onu gözünde övmeli mi yoksa eleştirmeli midir? Elbette, kişi onu gözünde övmelidir. Bu nedenle bilgiler, 'İnsanın eğilimi, insanlara karşı her zaman hoş olmak olmalıdır' dediler.'"

Bu iki ifadeyi anlamak için, bunu çalışmada yorumlamalıyız. Gelin, sürgün zamanı, yüzün gizliliğinde çalışma zamanı anlamına gelir. Bu durumda Yaradan sevgisi ve Yaradan'ın yüceliğinin ihtişamı kişiye parlamaz ki böylece bu hep kişinin gözünün önünde olsun ve kişi derecesinden düşmeyip her zaman daha da yükseğe çıksın. Bunun yerine, kişi "sürgün zamanı" olarak adlandırılan yüzün gizliliği içindedir. Bu, kişinin hala kendisi için alma arzusu olan "dünya uluslarının" kontrolü altında olduğu anlamına gelir.

Bu demektir ki, kişi alma arzusunun otoritesinden çıkmadığı sürece, Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik hala onun üzerindedir. Kişi, her seferinde gizliliğin üstesinden gelmeli, Yaradan'ın rehberliğini görmeli, O'nun gerçekten iyi olduğunu ve iyilik

yaptığını ve Yaradan'dan aldığı her şeyin sadece iyilik olduğunu söylemelidir. Doğal olarak, kişi minnettar olmalı ve ona bolluk verdiği için Yaradan'ı kalbinin derinliklerinden övmelidir.

Bu bakımdan, kişi, "Gözleri var ama görmezler" diye yazıldığı üzere, gördüklerinin ve söylediklerinin üstesinden gelme gücüne bazen sahip olur. Ama bu sadece yükseliş sırasındadır.

Fakat daha sonra, kişiye alma arzusunun düşünceleri gelir ve bunun gerçekten böyle olduğunu, Yaradan'dan aldığı her şeyin iyi olduğunu mantık ötesi görmeyi ve kabul etmeyi talep eder. Beden buna inanmasına izin vermez ve kişi derecesinden düşer.

Kişi, düşüş koşulundan çıkmanın yolunun duadan geçtiğini bilmesine rağmen, bu durumda dua edecek gücü yoktur. Her ne kadar kişinin ihtiyaç duyduğu her şey için Yaradan'a dua etmesi gerektiğine dair bir kural olmasına rağmen, dua edemediği için de dua etmelidir. Ancak bazen bunun için bile dua edecek gücü olmaz. Bu nedenle, bu durumda, kişi tam düşüştür.

Bununla birlikte, bazen kişi unuttuğu ve düşüşte olduğunu hissetmediği bir noktaya kadar kötüleşir. Birkaç kez söylediğimiz gibi, kişi o kadar alçağa düşer ki, bilinçsiz kalır. Demek ki, o zaman "ölüler diyarında" olduğunu farkında değildir. Ancak iyileştiğinde, en alçak noktada olduğunu ve dua etme gücüne bile sahip olmadığını görür.

İşte o zaman, kişi kendini canlandırmalı ve şöyle demelidir, "Şimdi tüm kalbimle, 'Yükselişlerin şarkısını söyleyebilir, derinlerden Sana seslendim, Efendimiz' diyebilirim, çünkü bulunduğum yerden daha alçakta olmak imkânsız." Şüphesiz, kişi hakikat halinden ister ve o zaman Yaradan ona yardım etmediği sürece kaybolduğunu görürse, kendi başına hiçbir şey yapamayacağını görecektir. Bu nedenle, o zaman Yaradan'a şöyle demelidir, "Beni kurtarman için dua bile edemiyorum. Bu yüzden, beni ancak Sen kurtarabilirsin." Sonra şöyle der, "Dar yerden, Efendimize seslendim; bana geniş açılmayla cevap ver, Efendimiz." Düşüşler ve yükselişler vasıtasıyla, kişide Yaradan'ın yardımı için bir ihtiyaç ve eksiklik oluşur. Bu durumda, insanda, her seferinde, Yaradan'ın doldurması için Kelim [kaplar] tezahür eder.

Sulam'da [Zohar'a Yorum] ("Zohar Kitabı'na Giriş", Madde 125.") şöyle yazılmıştır: "Sürgün günlerine 'gece' denir, çünkü bu, O'nun yüzünün İsrailoğullarından gizlenme zamanıdır. O zaman, ayrılığın tüm güçleri, Yaradan'ın hizmetkârlarını kontrol eder. Yine de tam da o zaman, gelin kocasıyla bağ kurar–Tora ve Mitzvot [emirler/iyi işler] aracılığıyla, o zamanlar "Tora'nın destekçileri" olarak kabul edilen erdemliler. 'Tora'nın

sırları' olarak adlandırılan tüm yüce dereceler onlar tarafından ifşa edilir, çünkü onlara bu yüzden, onları yapanlar denir, zira görünüşe göre Tora'yı yaparlar.

Sürgün sırasında, O'nun yüzünün gizliliği söz konusu olduğunda, çalışmanın adının "gelin" olduğunu görüyoruz. Bu durumda, ayrılığın tüm güçleri kişiyi kontrol eder, yani kişiye Yaradan'dan ayrı hissetmesine neden olan düşünceler gelir. O zaman, kişi bir ikilemle karşı karşıya kalır: 1) Ya çalışmadan kaçır ve Keduşa'dan [kutsallık] tamamen ayrılır, ya da 2) Yaradan'ın, bu düşüncelerden kurtulmasına yardım etmesi için elinden geleni yapar. Öyle ki, Yaradan yüzünü aydınlatacak ve o zaman ayrılık güçlerinin kontrolü için yer kalmayacaktır.

Bu demektir ki, kişi bu düşüncelerin kendisinden gitmesi için dua etmeye gerek duymaz. Bunun yerine, kişi Yaradan'dan yüzünü aydınlatmasını, yüzünü ondan gizlememesini istemelidir. Öyle ki, kişi Yaradan'a bu düşüncelerin kendisinden gitmesi için dua ederse, o zaman ayrılık güçlerinden hiçbir şey almamış olur ve ayrılık güçlerinin düşünceleri, kendisine gelmeden önceki haline geri döner. Böylece hiçbir şey kazanmamış olur. Bu, boşuna acı çekmek olarak kabul edilir. Fakat kişi ayrılık güçlerinin teslim olması için, Yaradan'dan yüzünü aydınlatmasını isterse, o zaman Yaradan'ın yakınlığı ile ödüllendirilerek, derecede yükselir.

Öyle anlaşılıyor ki, "gelin", "Yaradan'a inanç" olarak kabul edilen "cennetin krallığının yükünü kabul etme" çalışmasıdır. Bunun karşısında, kişinin Yaradan'a mantık ötesi inanmasına izin vermeyen ayrılık güçleri vardır. Dışsal aklın emrettiğine göre, ayrılık güçleri kişiyi, Yaradan'dan ayırır. Bu nedenle, bu durumlarda düşüşler ve yükselişler vardır, çünkü inancın tüm temeli, mantık ötesidir. Sonuç olarak, ayrılık güçlerinin yeri vardır, yani kişinin akla aykırı davranmasına izin vermezler.

Bununla, sorduğumuz soruyu, bilgilerimizin, neden gelinle ilgili olarak "Kişi gelinin önünde nasıl dans eder?" diye sorduğunu değerlendirmeliyiz. Dansla ilgili olarak, dans ettiğimizde, kişinin bir yukarı çıktığını bir aşağı indiğini, ve bazen doğuya, batıya, kuzeye ve güneye düştüğünü görürüz. Yani, dans sırasındaki düşüşler altı yöne doğrudur. Düşüşler, kişinin Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyması için gelir. Demek ki, bu bilerek yapılmıştır ki böylece kişi, Yaradan'ın yardımı olmadan, içindeki dünya uluslarının kontrolünden kendi başına çıkamasın.

Fakat Yaradan neden kişinin kendisinden yardım istemesini ister? Bu, Baal HaSulam'ın dediği gibidir; kişi Yaradan'ın ona vermek istediği Nefeş-Ruah-Neşama'yı (NRN) elde etme ihtiyacı ve aciliyetine sahip olmayıp, çok az şeyle yetindiği için, yardım istediğinde, Yaradan'ın ona yardımı, NRN'ı vermesidir. Zohar'da şöyle yazıldığı gibi: "Arınmaya gelene yardım edilir. Ve şöyle der: 'Ona neyle yardım edilir? Kutsal bir ruhla.'"

Bu, kişi ne zaman daha fazla arınmak isterse, ona daha yüksek bir ruh ile yardım edildiği anlamına gelir. Öyle anlaşılıyor ki, kişi talebine göre, yukarıdan her seferinde daha yüksek bir derece alır ve bu sayede NRN'ını alır. Bu nedenle, kendisinden yardım istememizi istemekle Yaradan, her seferinde daha yüksek bir dereceye yükselmek zorunda kalmamıza sebep olur.

şimdi neden damadın önünde değil, "Kişi gelinin önünde nasıl dans eder?" diye sorduklarını anlayabiliriz. Bunun nedeni, dansın, ayrılık güçleri hüküm sürdüğünde "O'nun yüzünün gizliliği" olarak adlandırılan sürgün sırasında geçerli olan düşüşler ve yükselişler anlamına gelmesidir. Ancak, soru şudur: 'Düşüş ve yükselişlerin varlığına ne sebep olur?' Bu konuda, Beyt şammay ve Beyt Hillel arasında bir ihtilaf vardır.

Beyt şammay "olduğu gibi gelin" der. Demek ki, kişi, çalışmadan aldığı tat ölçüsünde, üstesinden gelmeli ve şöyle demelidir: "Önemini hissetmesem bile, yine de cennetin krallığını mantık ötesi inançla üzerime alıyorum." Ve şöyle demelidir: "Çalışmak ve Kral'a hizmet etmek istediğim için, bu çalışmada nasıl bir tat aldığım benim için önemli değil." Aksine, hepsi mantık ötesi olmalıdır. Demek ki, kişi kutsal çalışmayı yapmayı kabul ettiğini söylemelidir, "Bütün hayatım boyunca bu tatla kalsam bile." Buna "olduğu gibi gelin" denir.

("Çalışmanın Düzeni" makalesinde) Baal HaSulam'ın dediği gibi, Yaradan'ın rehber olduğuna sadece inançla inanmalıyız. Öyle ki, inanç, mantık dahilindeki anlayıştan, daha düşük bir öneme sahip olmasına rağmen, kişi bu yolda yürümeyi seçer.

Üstelik, kişinin mantık ötesi gitmesinin sebebi, başka bir seçeneği olmadığı için değildir. Daha ziyade, kendisine bilgi verilse bile, mantık ötesi gitmeyi seçer. Buna "olduğu gibi gelin" denir. Başka bir deyişle, kişi büyük ve önemli bir Kral'a hizmet ederken hissetmesi gerektiği gibi, önem duygusuna sahip olmamasına rağmen, cennetin krallığını üstlenir. Ne hissettiğini umursamayıp her şeyi büyük bir sevinçle kendi üzerine alır.

Yine de her şey mantık ötesi olduğu için, bu çalışmada düşüşler ve yükselişler vardır. Bu nedenle, gelin koşulundaki çalışma sırasında, "danslar" olarak adlandırılan düşüşler ve yükselişler vardır.

Beyt Hillel, dansın mutlaka Beyt şammay'ın görüşü gibi olmadığını söyler, ki şammay "olduğu gibi gelin" dememiz gerektiğini, yani kişi için önemi çok az olmasına rağmen, kişinin bunu üstlendiğini ve sadece bu şekilde "danslar" olarak adlandırılan düşüşler ve yükselişler olduğunu söyler. Bizim görüşümüze göre ise, bu kadar az önemi olacak şekilde inancı üstlenmek isteyen işçiler konusunda çok katı olmamıza gerek yok.

Bunun yerine, ne hissettiğini dikkate almayacak şekilde inancı kabul edip, gelinin gerçekten güzel ve zarif olduğunu söylemelidir ("zarif", Hesed [lütuf, ama aynı zamanda merhamet] ipliğinin ona uzatıldığı anlamına gelir). Kişinin hissetmemesi, henüz hissetmeye layık olmadığı içindir, ama daha sonra onun güzelliğini, ne kadar güzel ve zarif olduğunu gerçekten görecektir. Ve yine de şimdi bu duyguya sahip olmadığı için, çalışmada "danslar" olarak adlandırılan düşüşler ve yükselişler meselesi vardır.

Öyle anlaşıyor ki, bu sadece çalışma "gelin" koşulundayken geçerlidir. Bu yüzden bilgelerimiz, "Kişi gelinin önünde nasıl dans eder?" dedi, "Damadın önünde nasıl dans eder?" demedi. Fakat bir yemekten bahsederken, buna "gelinin yemeği" değil, "damadın yemeği" denir, çünkü yemek, bilgelerimizin şöyle dediği gibidir: "Şabat [Sebt Günü] arifesinde emek harcayan kişi, Şabat'ta yer. Ama Şabat arifesinde emek harcamayan, Şabat'ta nereden yiyecek?" çünkü Şabat "göklerin ve yerin yaratılmasının sonucu" dur. (Avoda Zara, s. 3).

Şabat, yaratılışın nihai amacı olan haz ve memnuniyetin alındığı bir zamandır. Bu nedenle Şabat'a "göklerin ve yerin yaratılmasının sonucu" denir. Haz ve memnuniyetin verilmesi, yaratılanlara haz ve memnuniyeti veren Yaradan'a işaret eden damat ile ilgilidir. Bilgelerimizin "derecede in ve bir zevce seç." (Yevamot 63) diye söyledikleri üzere, Yaradan'a "damat" denir. "Damat", Matan Tora [Tora'nın Verilmesi] kitabında "Ve Efendi dağın tepesine indi" diye yazıldığı gibi, daha düşük bir dereceye inip, bir zevce alması gerektiği anlamına gelir. İnişle ilgili olarak, Yaradan, "derecede inen" kelimesinden gelen bir damattır.

Düşüşün anlamını Yaradan'la ilgili olarak yorumlamalıyız. ARI'nin sözlerinde açıklandığı üzere, yaratılmış varlıkların O'nun ışığını alabilmeleri için, ışık, aşağıda olanlar edinim için uygun olana kadar birçok kez kısıtlandı ve azaltıldı. Eğer ışık çok büyükse, aşağıda olanlar O'nun bolluğunu alamazlar, çünkü "ışığın önünde, meşalenin önündeki bir mum gibi iptal olurlar."

Yaradan için buna, tıpkı O'nun yüceliğinden inme anlamında olduğu gibi "indi" denir. Başka bir deyişle, aşağıda olanlar, O'nun yüceliğini görmeye uygun değildir. Daha ziyade, her birinin kabiliyeti ölçüsünde Tzimtzum [kısıtlama] kişiden kaldırılır ve ışık ortaya çıkar. Bu bakımdan, Yaradan'a "damat" denir. İsrail halkını ihtiyacı olan her şeyi vermek için gelin olarak aldığı zaman, Ketuba'da [damadın geline karşı sorumluluklarını ana hatlarıyla belirten resmi bir mektup] yazdığı gibi, damat geline şunu verir: "Emek harcayacağım ve saygı duyacağım ve besleyeceğim ve ihtiyaçlarını karşılayacağım ve geçindireceğim ve giydireceğim."

Başka bir deyişle, Yaradan, İsrail halkını gelin olarak aldığında, ona ihtiyacı olan her şeyi verir. Buna "damadın yemeği" denir, damat olan Yaradan, "aşağı dereceden" sözlerinden, yaratılan varlıkları besler ve onların ihtiyaçlarını karşılar. Öyle ki, her birine edinimine göre vermek için Kendisini alçaltmalıdır, çünkü tüm kısıtlamalar bundan dolayı gerçekleşmiştir ve isimlerin çokluğu meselesinin tamamı buradan gelir.

Açıkça görülüyor ki, kişi Yaradan'dan haz ve memnuniyet aldığında, bu koşuldayken, bolluğun alınması sırasında, düşüşlerin ve yükselişlerin olacağı söylenemez. Bu sadece yüzün gizliliği koşulundayken, kişinin, hissettiği şeyin üstesinden gelmesi ve Yaradan'ın iyi olduğunu ve iyilik yaptığını söylemesi gereken zamandır ve kişi bunu her zaman yapamaz.

Ancak haz ve memnuniyetin alımı sırasında, "danslar" olarak adlandırılan düşüş koşullarına sahip olmak imkânsızdır. Bu yüzden onlar, "Kişi damadın önünde nasıl dans eder?" demediler, çünkü Yaradan'a "gelini" aldığında, damat ve gelin arasında birleşme olduğunda "damat" denir, ve birleşme "form eşitliği" anlamına gelir.

Demek ki, bir bütün olarak İsrail halkı veya tek bir birey form eşitliğine ulaştığında, buna "birleşme" denir. O zaman, yüzün gizliliği kalkar ve her biri Yaradan'ın yüzünün ifşasını alır. Buna "damadın yemeği" denir. Bu yüzden, orada, damatla, çalışmanın o dönemde farklı bir şekilde alındığını, yani damadı memnun etmemiz gerektiğini söylediler.

Bununla birlikte, bilgilerimizin ne dediğini anlamalıyız: "Damadın yemeğinin tadını çıkarıp, onu memnun etmeyen herkes beş sesle ihlal eder. Peki eğer onu memnun ederse, ödülü nedir? Rabbi Yehoşua Ben Levi, 'Beş sesle verilen Tora ile ödüllendirilir' dedi." (Berahot 7). Damadın yemeğinin çalışmada neyi sembolize ettiğini, damadın yemeğinin tadını çıkaran herkesin onu memnun etmesi gerektiğini anlamalıyız. Maddesellikte, damadı neden memnun etmemiz gerektiğini anlamak zordur. Zaten mutlu değil midir? Onu damat olmaya kim zorladı ki? Tabii ki mutludur, şöyle yazıldığı gibi: "Gelini olan damadın sevinci kadar." Maddesellikte, kesinlikle bunun cevapları vardır, ama çalışmada bu, bize ne ifade ediyor?

Mesele şu ki, tüm çalışmamızın Tora ve Mitzvot'u yerine getirerek form eşitliğini sağlamak olduğu bilinmektedir. Yani, tüm çalışmamızın, kendimize değil, Yaradan'a memnuniyet getirmek olduğu bir koşula gelmeliyiz. Bu çalışma haline, "gelin" denir, yani orada "danslar" olarak adlandırılan düşüşler ve yükselişler vardır.

Daha sonra, bu çalışma, aşağıdaki tarafından tamamladığında bu, "Elinizden gelen ve gücünüzün yettiği her şeyi yapın" olarak kabul edilir. O zaman buna "çalışmanın sonucu" denir. Bu, "gelin" in anlamıdır, "Musa sona erdirdiğinde" diye yazıldığı gibi, ki

bu çalışmanın aşağıda olanın perspektifinden sonuçlandırılmasıdır. O zaman kişi, kalıcı inançla ödüllendirilir. Öyle ki, kişi, "Tüm çalışmanız Yaradan rızası için" derecesine gelmiştir. Bu nedenle, kişi, o zaman "Kral'ın yemeği" olarak adlandırılan yukarıdan aldığı bolluğu, kendi iyiliği için değil, ihsan etmek için almalıdır.

Başka bir deyişle, o zaman, bu hazzı kendisini memnun etmek istediği için değil, Yaradan dünyayı yarattıklarına iyilik yapmak için yarattığından dolayı, Yaradan'ı memnun etmek istediği için aldığını söylemeye istekli olmalıdır. Eğer kişi, haz ve memnuniyeti almazsa, O'nun niyeti gerçekleşmez. Yaradan, kişinin şu anda zevk almasıyla, O'nun amacının pratikte ifşa olmasından zevk alır. Öyle anlaşıyor ki, kişi bununla bilgilerimizin söylediklerini yerine getirir: "Damadın yemeğinin tadını çıkarıp onu memnun etmeyen kişi", ama kişi, O'nu memnun eder.

Doğrusu şunu anlamalıyız: 1) Damadı nasıl memnun edebiliriz? 2) Neden damadı memnun etmemiz gerekiyor?

Çalışmada, İsrail halkının, Yaradan'ı memnun etmesi gerektiği nasıl söylenebilir? Yaradan hakkında, O'nun bizim sevincimize ihtiyaç duyduğu, O'nu memnun edeceğimiz gibi bir şey söylenebilir mi?

3) Kişi, onu memnun etmezse neden beş sesle ihlal eder? Neden özellikle beş ses? 4) Onu memnun eden herkes ödüllendirilir. Ödülü nedir? Rabbi Yehoşua Ben Levi, "Beş sesle verilen Tora ile ödüllendirilir" dedi. Bunu da anlamalıyız. Her insan ödülün, bir sonraki dünyada olduğunu bilir. Neden Tora'nın ödül olduğunu söylüyor? Tam tersi anlamına geliyor gibi görünüyor, Tanna Devei Eliyahu'da yazıldığı gibi: "Kuralları her gün okuyan herkesin bir sonraki dünyaya sahip olması garanti edilir." Öyle anlaşıyor ki, Tora için aldığımız ödül, bir sonraki dünyadır. Ama burada, Rabbi Yehoşua Ben Levi, ödülün Tora olduğunu söylüyor.

Söylenildiği gibi, tüm çalışmamız, Tora ve Mitzvot'u yerine getirerek, bununla form eşitliğine ulaşmayı hedeflemektir, şöyle yazıldığı gibi: "O merhametli olduğu için, siz de merhametli olun." Bu koşula, "gelin" denir.

Yaradan'dan aldığımız her şey, ister maddesellik ister maneviyat olsun, Yaradan'dan aldığımız her haz "damadın yemeği" olarak adlandırılır. Demek ki, kişinin tadını çıkardığı her şeye "yemek" denir. Bu nedenle, kişinin Yaradan'dan aldığı tüm hazlara "damadın yemeği" denir.

Kişi alarak form eşitsizliğine girer ve bu, ayrılığa neden olur ve O'nun yüzünün ışığı ayrılık yerinde ifşa olmasın diye, bu anlayışın üstünde Tzimtzum ve gizlilik vardır. Yaradan, kişiye zevk alması için bir şey verir ve Yaradan'ın bir şey vermesiyle kişi, bundan, derece olarak bir yükseliş almalıdır. Demek ki, kişi Keduşa'ya daha yakın

olmalıdır, çünkü artık Yaradan'ın iyi olduğuna ve iyilik yaptığına inanmaya daha uygun niteliktedir. Bundan dolayı, Yaradan'ı sevmeyi üstlenmek zorunda kalmıştır, zira O besler ve ihtiyaçları O giderir.

Bunun kanıtı, kişinin artık beslenmiş olmasıdır. Beden vardır ve mutlu bir yaşam sürer, mutlaka yeme ve içmeden değil. Bunun yerine, kişi, insanın ruhuyla ilgili olan besinlere, yani saygıya, bilgiye ve Yaradan'a hizmete de ihtiyaç duyar. Herkes, kendi ruhuna göre, ruhunu yükseltecek şeylere ihtiyaç duyar. Bütün bunlara "besinler" denir. Bu nedenle, kişinin Yaradan'dan aldığı her haz, kişiyi mantıken Keduşa'ya yaklaştırır. Ama aslında, hazzın alınmasından kaynaklanan form eşitsizliği nedeniyle daha da uzaklaşır.

Bu nedenle, eğer kişi, Yaradan'dan hazzı alırken, Yaradan'a ihsan etmek için alarak Kral'ı memnun etmeye çalışır ve sevinci, onu Yapan'a memnuniyet ihsan etmeyi amaçlamaktan kaynaklanırsa, böylece bir ihsan etme Kli'si [kap] elde eder ve bu Kli ile Yaradan'ı memnun eder, çünkü yaratılışın amacı iyilik yapmaktır.

Bu, Yaradan'ı hoşnut eder, çünkü şimdi Yaradan, kişi artık ihsan etmek üzere alabildiği için, insana haz ve memnuniyet verebilmektedir. Bu durumda, "Efendi kendi işlerinden memnun kalır" yani yaratılış çalışmasından memnun kalır, ayeti gerçekleşir, çünkü O'nun arzusu, yarattıklarına iyilik yapmaktır.

Tzimtzum yüzünden, Yaradan kendisini yarattıklarından gizlemek zorunda kaldı. Fakat kişi hazzı alırken, Yaradan rızası için almak niyetinde olduğunda, bu, yaratılanlara verdiği için, Yaradan'a zevk verir.

Öyle anlaşıyor ki, Yaradan'a fayda sağlama amacıyla aldığı her haz, kişinin kendi içinde "ihsan etmek için almak" adı verilen bir Kli'yi yaratır. Bu Kli kişinin içinde büyüdüğünde, her vermeden sonra, Kelim'in [kaplar] büyümesinin ödülü ne olur? İhsan etmek için olmaları olur. Daha sonra kişinin ödülü, "Yaradan'ın isimleri" olarak adlandırılan Tora ile ödüllendirilmesi olacaktır, çünkü aldığı şey, artık ihsan etmek için olacaktır.

Dolayısıyla, Rabbi Yehoşua Ben Levi'nin dediği gibi, ödül Tora olacaktır. Peki, kişi Kral'ı memnun edebileceği bir derece ile ödüllendirildiğinde ne olur? Sadece, onu Yapan'ı memnun etmek istediğinde? Ve ödülü nedir? Bu, kişinin Yaradan'ı memnun ettiği için ödül alması gerektiği anlamına gelmez. Daha ziyade, Kral'ı memnun edebilmesinin ödül olduğunu söyler.

Kral'ı nasıl memnun eder? Tora'yı alarak. O'nun yarattıklarına iyilik yapmak, Yaradan'ın yaratılan varlıklara vermek istediği faydadır; bu, O'nun tanrısallığının yaratılanlara ifşasıdır. Buna "Tora" denir, "Yaradan'ın isimlerinde olduğu gibi, Tora"

anlamına gelir. Öyle anlaşılıyor ki, kişinin ödülü, Yaradan'ın ona Tora'yı verebilmesidir, çünkü Yaradan bu vermeden zevk alır ve bu, O'nu memnun eder.

Dolayısıyla, "Damadın yemeğinin tadını çıkarıp onu memnun etmeyen herkes", kişinin hala kendini sevmeye dalmış olduğunu ve yaptığı her şeyin sadece Yaradan'ın iyiliği için olduğunu söyleyemeyeceği anlamına gelir. Bu durumda, Yaradan Tora'yı veremez, çünkü hepsi Sitra Ahra'ya [diğer tarafa] gidecektir. Bu yüzden "beş sesle ihlal eder" dediler. Beş Behinot'un [anlayışlar] Yaradan'ın isimleri olarak tecelli eden tüm dereceleri ve tüm dünyaları içerdiği bilinmektedir. Bunlar Yod'un ucu ve dört harf, Yod-Hey-Vav-Hey'dir. Dünyalarda onlara AK ve ABYA ve ruhlarda Nefeş, Ruah, Neşama, Haya ve Yehida denir.

Bu nedenle, "beş sesle ihlal eder" in anlamı, kişi, tüm eylemlerinin kendisi için değil, sadece Yaradan'ın iyiliği için olması niyetini elde etmeye çalışmadığı için, yukarıda bahsedilen beş Behinot'un tezahür etmemesine neden olmasıdır. Bu demektir ki, kişi, Yaradan'ı memnun etmek için çalışması gereken yerde, sadece kendisini memnun etmekle ilgilenmektedir. Bununla, üst bolluğun tezahür etmesini engeller.

Öyle anlaşılıyor ki, insan aşağıda bolluğun önlenmesine neden olur. Bu demektir ki, insan cennetin ihtişamını ifşa etmek için -ki buna yaratılışın amacı olan "Tanrısallığının yarattıklarına ifşası" denir- çaba göstermesi gereken yerde, Yaradan'ın şanının ifşa edilmemesine neden olan şeyler yapar. Bunun yerine, Sitra Ahra'nın ihtişamı ifşa olur ve Şehina [Tanrısallık] tozun içindedir.

Buna her insanın içindeki "dünya ulusları altında sürgünde olan Şehina" denir. Demek ki, kişi, İyilik Yapan İyi'nin ifşa olmasını ve ihsan etmeye niyet ederek, gizliliğin ortadan kaldırılmasını sağlamaya çalışmak yerine, içindeki dünya uluslarının daha da yükselmesine neden olur.

Dünya ulusları, kişinin kendisi için alma arzusudur. Onun için çalıştığımızda güç kazanır ve niteliği tezahür eder. Bu durumda, insandaki İsrail onun altına iner ve buna "beş sesle ihlal" denir.

Fakat ihsan etmek için çalışırsak, Keduşa güç ve kontrol kazanır. Kişi, damadın yemeklerinin tadını çıkarıyorsa ve niyeti onu memnun etmekse, bu demektir ki, ödülü, kendisine Yaradan'ı memnun etme ayrıcalığının verilmiş olmasıdır. Ödülün işareti, yani amacının gerçekten Yaradan'ı memnun etmek olduğunu bilmenin yolu, Rabbi Yehoşua Ben Levi'nin dediği gibidir, "Kişinin ödülü Tora'dır." Eğer kişi, Tora ile ödüllendirilirse, yani amacı gerçekten sadece Kral'ı memnun etmekse ve bu onun tek ödülüysen, Tzimtzum ve gizlilik doğal olarak kişiden kaldırılır ve kişi, O'nun yüzünün

ışığının ifşası ile ödüllendirilir. Buna "Tanrısallığının yarattıklarına ifşası" olarak adlandırılan "Yaradan'ın isimlerinin Tora'sı" denir.

Öyle anlaşıyor ki, "gelin" inanç çalışması, yani cennetin krallığının yükünün kabulüdür. Fakat burada düşüşler ve yükselişler, yani koşulsuz teslimiyet demek olan kişinin Yaradan'a vermesi gereken şey meselesi vardır. Başka bir deyişle, kişi cennetin krallığının yükünü üstlenme konusunda hiçbir his ve heyecan duymadığı halde, mantık ötesi inancı kabul etmelidir. Kişi bu koşulla hemfikir olmalı ve bu alçaklıkta çalışıp O'na hizmet etmesinin, Yaradan'ın arzusu olması gerektiğini söylemelidir. Bu yüzden, bu inanç hakkında ne hissettiğini umursamaz, zira kendisi hakkında, yani kendi menfaati için kaygısı yoktur, sadece Yaradan'ın yararı ile ilgilenir. Eğer O, kişinin bu halde kalmasını istiyorsa, kişi de bunu koşulsuz olarak kabul eder. Buna "koşulsuz teslimiyet" denir.

Bu bakımdan, inanç "aşağıda" olarak adlandırılır, yani insan için daha az öneme sahiptir. Bir Bilgenin Meyvesi kitabında şöyle yazılmıştır: "İnanç, düşük öneme sahip olduğu için aşağıda demektir." Bu nedenle, inanç yere atıldığında, yani inancın büyüklüğüne değer verilmediğinde yılan olur. Başka bir deyişle, bu durumda, kişi inanç üzerine çalışmaya başladığı zamandakinden daha kötü hale gelir. Bundan önce, kişi halen kutsal olarak kabul ediliyordu ve inançtan yoksun değildi. Ama şimdi mantık ötesi inancı üzerine almaya başladığına göre, inancı önemsizdir, çünkü akli sebepsiz yere inanmasına izin vermez. Bu nedenle, yılan Klipa'sına [kabuklar] düşer. Bu nedenle, kişi Keduşa'ya girmek istediğinde onu kuyruğundan yakalar; burada "kuyruk" her şeydeki son anlayıştır. Başka bir deyişle, inancı tüm alçaklığıyla, yani mantık ötesi kabul eder. O zaman o, bir asa olur. Orada, kurtarıcının elinde bir asa olduğu şeklinde yorum yapar. İsrail'in kalplerini cennetteki babalarına yönlendirmek için elinde bir asa bulunan "sadık çoban" ın anlamı budur.

Diğer taraftan damat verendir. Yaradan'ın yaptıklarına gelince, O'nun niteliği, yarattıklarına iyilik yapmaktır. Bu nedenle, "damadın yemeğinin tadını çıkaran herkes" diye söyledikleri üzere, buna "damadın yemeği" denir.

Çalışmada, 'Kem Gözlü Adamın Ekmeği' Nedir?

Makale No. 13, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar, Şemot'ta (Mısır'dan çıkış) (Madde 21) şöyle yazılmıştır: 'Rabbi Hiya 'Kem gözlü bir adamın ekmeğini yemeyin' diye başladı, zira ekmeği yemek ve bundan zevk almak ya da o kem gözlü adamdan haz almak iyi değildir. Ve İsrail, Mısır'a indiğinde, Mısırlıların ekmeğini tatmamışlardı, Mısır'da, sürgünde bırakılmamışlardı ve onlara zarar veremezlerdi' (Madde 23). Şöyle der, 'Dünyada, kem gözlü adamın ekmeğinin dışında kötü ekmecek yoktur. Ne diyor? 'Mısırlılar, İbranilerle ekmecek yiyemediklerinden, bu Mısırlılar için iğrenme, nefret uyandıran şeydir'. Bu, İbranilerin yemeğine bakamadıkları anlamına gelir. Dolayısıyla bu, kem gözlü ekmektir.'

'Kem gözlü adamın ekmeğinin yasaklanmasını, İsrail'in Mısırlıların ekmeğini tatmayacak şekilde yasaklanmasını yoksa sürgünde kalamayacaklarını anlamalıyız. Bu çok kafa karıştırıcıdır. 'Kem gözlü adamın ekmeği' ile sürgün arasındaki bağlantı nedir? Bu, neden sürgünde olmalarına, bunun ciddi bir yasak olduğunu kastetmelerine sebep oluyor? Bu, Tora'dan gelen negatif Mitzvot'a mı (belirli eylemler üzerindeki yasaklar) yoksa büyük bilgilerimiz tarafından, sürgünün garanti edilmesine mi dâhildir?

Çalışmada bunu anlamak için, daima önümüzdeki iki şeyi hatırlamalıyız:

1) Yaratılışın amacı, yarattıklarına iyilik yapmaktır. Bu bize, yaratılışın amacında bulunan haz ve memnuniyeti alan bütünlüğü ve erdemi elde etmemiz gerektiğini hatırlatır. Bundan önce kişi, eksik kabul edilir, çünkü yaratılışın amacına ulaşmamış ve halen çalışmanın ortasındadır. Kabala'da, bir kişinin ruhunun kökünde NRNH'Y'a ulaşmakla ödüllendirilmesi gerektiği düşünülür.

2) Yaratılışın ıslahı. Form eşitsizliği, ayrılık yarattığından ve insan, haz ve memnuniyeti alabilmek için yaratıldığından, kişinin haz almak için bir arzusu ve özlemi

olmalıdır ve bu alma arzusu kişiyi kökünden ayırır. Yaradan, ihsan etmek istediğinden, yaratılan varlıklar, almak için bir arzuya sahiptirler, bu yaratılanları, Yaradan'dan uzaklaştıran ayrılığa sebep olur. Bundan dolayı, Tzimtzum (kısıtlama) ve gizlilik olarak adlandırılan bir düzeltme yapıldı, bu yüzden ayrılığı düzeltmeden önce, yaratılanlar kökünü -yani onları kimin yarattığını- hissedemezler.

Şöyle yazılmıştır (Kabala İlmine Giriş, madde 10), 'Dolayısıyla, bu Nefes'in, bedene bürünmüş olan Yaşam Işığının, O'nun Özü'nden, var oluştan var oluşa, uzandığını görüyorsunuz. Dört ABYA dünyasından geçtikçe, Guf (beden) denilen planlanmış Kli'ye (kap) ulaşıncaya kadar, O'nun Yüzü'nün Işığından gittikçe uzaklaşır.

Ve Kli'nin içindeki Işık başlangıcını algılayamayacak kadar azalmış olsa bile, kişi, onu Yaradan'ı memnun etmek için Tora ve Mitzvot'a (emirler/iyi işler) bağlanarak, Guf denilen Kli'sini yarattığı zaman, yaratılışın düşüncesine tam ölçüde dâhil edilen büyük bolluğu almaya layık olana kadar arındırır'.

Buna göre, çalışmamızın, kendini sevmekten çıktığını anlayabiliriz, yani varlığının devamlılığı, beden devamlılığından olmalıdır ki böylece bir yaşamı olur ve yaşamdan zevk alabilir, kişi, kendisi için haz aldığı için, bu 'kem gözlü' olarak adlandırıldığından, alma arzusu yüzünden yaşamdan zevk alamaz, yani bir verici olmak istemez, yalnızca kendisi için almak ister. Başkalarına hiçbir şey vermek istemediği ve kendini sevmeye gömüldüğü zaman, buna 'kem gözlü' denir.

Bu, 'kem gözlü' olarak adlandırılır. Bundan dolayı, kişinin 'ekmek' denen yediği besinler, kişi haz aldığından, 'kem gözlü adamın ekmeği' olduğu için yasaklanmıştır. Yani, kişi kem gözlü bir adamın ekmeğiyle haz alır ve kendini doyurur. Şöyle ki kem gözlü adam, kişiye haz vermekten hoşlanır. Başka bir ifadeyle 'kem gözlü' olarak adlandırılan alma arzusu, haz alır ve bütün hazlar ve kişinin aldığı yüksek ruhlar bundan gelir. Kişi bunu almayı kabul etmez, çünkü bu haz, form eşitsizliğinden dolayı, kişinin Keduşa'dan (kutsallık) ayrılmasına sebep olur.

Şimdi sorduğumuzu anlayabiliriz, İsrail sürgünde kaldığından, 'Kem gözlü adamın ekmeğini yemeyin' yasağı, neden büyük bir yasaktır? Şöyle der, 'İsrail, Mısır'a indiğinde, Mısırlıların ekmeğini tatmamıştı, Mısır'da sürgünde bırakılmamıştı.' 'Sürgün', İsrail halkının Yaradan'a ihsan etmek için çalışmadığı, ancak yalnızca kendileri için almak üzere çalıştıkları anlamına gelir. Onların ve kişiye egemen olan alma arzusunun kontrolünden çıkamadıklarında bu, 'Mısır'daki sürgün' olarak adlandırılır. Bu yüzden Zohar, eğer Mısır'da sürgüne indiklerinde, yememek için -yani Mısırlıların haz aldıklarından haz almamak için, kendisi için alma arzusu olan kem göz- ihtiyatlı davrandıklarını söyler, sürgünde onların kontrolü altına giremezlerdi. Bunu, kem gözlü adamın yasaklanmasının önemini, onun ekmeğinin tamamıyla almak için

olması ve bunun Keduşa'dan tamamen ayrılmaya sebep olması izler. Bu, 'Kem gözlü adamın ekmeğini yemeyin' yasağıdır. Yani, Tora ve Mitzvot'taki bütün çalışmamız, kendimiz için alma arzusunun sürgününden çıkmak içindir. Başka bir deyişle, -Tora ve Mitzvot'a bağlanırken- ödülümüzün, bununla sürgünden ve kendimiz için alma arzusunun köleliğinden çıkmakla ödüllendirilmek olmasını, Yaradan'ı memnun etmek için çalışabilmeyi ve Tora ve Mitzvot'taki çalışmamız için başka hiçbir ödül talep etmemeyi hedeflemeliyiz.

Başka bir ifadeyle, -Tora ve Mitzvot'a tutunurken- büyük ve önemli bir Kral'a hizmet ettiğimiz duygusu ile ödüllendirilmeyi istiyoruz ve bu sayede, O'nun yüceliği hissiyatından, içimizde Yaradan sevgisi olacaktır. Dolayısıyla, bizim tüm hazzımız, Yaradan'a hizmet etmekten gelecektir; bizim ödülümüz budur ve çalışmamız için Yaradan'ın bizi başka bir şekilde ödüllendirmemesidir. Ayrıca, çalışmanın kendisinin ödül olduğunu ve dünyada, Yaradan'a hizmet etme ayrıcalığından daha büyük bir ödül olmadığını hissedeceğiz.

Diğer taraftan, çalışmada Mısırlıların ekmeği tam tersidir, şöyle yazıldığı gibi, 'Çünkü Mısırlılar, bu, Mısırlılar için bir iğrençlik, nefret olduğu için İbranilerle ekmek yiyemediler'. 'İğrenme, nefret', çobanları hor görmeleri anlamında 'bütün çobanlar, Mısırlılara iğrenç gelir' ayetinden gelir. Bundan dolayı, Mısırlıların, İbranilerin yiyeceklerini hor görmesinin anlamı, İbranilerin bütün ekmeklerinin yani onların gıdalarının ihsan etmek için olması ve Mısırlılar için ekmeğin tamamının kem gözlü yani almak için olmasıdır. İbranilerin ekmeğinin ihsan etmek için olduğunu ve ihsan etmenin iğrenç ve değersiz olduğunu duyduklarında, zira onlar, kendi faydaları için almak için değil de ihsan etmek için çalışmalıydılar, bu çalışmayı değersiz olarak kabul ederler ve bunda hiçbir tat almazlar.

Bu nedenle, Mısırlılar ihsan etmek için çalışmamız gerektiğini duyar duymaz, kendilerini alçaltmaları gerektiğini yani onların kişinin kendi menfaatini görmesi gerektiği ve kendi menfaati için hiçbir şey yapamayacakları emri altında olan bütün gerekçeleri hissetmeye başladılar.

Bundan dolayı, beden, Mısırlıların yönetimi altındayken, ihsan etmek için çalışmamız gerektiğine dair küçük bir işaret, ipucu duyar duymaz bu çalışmayı derhal küçümser ve halen bunun fikriyle teslim olmayacaklarını ve İbranilerin ekmeğini yemeyeceklerini iddia ederler, onlar için bu ekmek, nefret ve iğrenmedir, çünkü bu ekmek, mantığa karşıdır.

"Kalbine Yanıt Ver" Ne Demektir?

Makale No. 14. Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar'da (VaEra, Madde 89'da) şöyle yazılmıştır: "Rabbi Elazar başladı ve dedi ki, 'Efendi'nin, O'nun Tanrı olduğuna dair bugünü bil ve kalbine yanıt ver.' Şöyle sorar: 'Şöyle demeliydi, 'Efendi'nin, O'nun Tanrı olduğuna dair bugünü bil' ve sonunda "'Ve kalbine yanıt ver", çünkü Efendi'nin Tanrı olduğunu bilmek, kişiyi kalbine bu şekilde yanıt vermeye yeterli kılar. Ve eğer kalbine karşılık vermişse kişinin kesinlikle bilgisi vardır. Ayrıca, şöyle demeliydi: 'Levacha ['kalbine' çift Bet ile] yerine 'Libha'ya yanıt ver' [kalbine bir Bet ile].

Musa'nın, bu konuda ısrarcı olmak ve "Efendi, O Tanrı'dır" olduğunu bilmek istiyorsanız, o zaman "kalbinize yanıt verin", dediği şekilde yanıtlıyor. Bilin ki, kalbiniz [çift Bet ile] demek, kalpte bulunan iyi eğilim ve kötü eğilimin birbirine karışması ve bir olması, yani her iki eğiliminde de kötü eğilimin, kötü niteliklerini iyiye çevirmesi demektir. İşte o zaman artık iyi eğilim ile kötü eğilim arasında bir fark kalmaz ve o zaman "Efendi, O Tanrı'dır" olduğunu anlarsınız.

Bunu bilmenin ne anlama geldiğini anlamalıyız, yani "Efendi, O Tanrı'dır" olduğunu bilirsek, Rabbi Elazar'ın sorusu olan "Kalbine yanıt ver" e geliriz. "Kalbine yanıt ver" ile ödüllendirilmeden önce, "Efendi, O Tanrı'dır" olduğunu bilmenin imkânsız olduğunu söylediğinde verdiği yanıtı da anlamalıyız. Birinin bir diğerine bağlı olduğu bağ nedir, yani kişi özellikle Yaradan'a kötü eğilimle de hizmet ettiğinde bunu bilebilir miyiz?

Bunu anlamak için öncelikle yaratılışın amacı meselesini ve yaratılışın ıslahı meselesini ortaya koymalıyız. Yaratılışın amacının, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu bilinmektedir. Bu, Yaradan'ın tüm yaratılanların haz ve mutluluk almasını

istediği anlamına gelir. Bunu almalarından önce yaratılışın amacındaki kusursuzluk görünür olmaz, çünkü dünyada henüz haz ve mutluluğa erişememiş anlayışlar vardır.

Bu nedenle, yaratılışın amacının mükemmelliği, özellikle herkes haz ve mutluluğa eriştiği zaman ortaya çıkar. Buna, ARI'nin söylediği üzere, On Sefirot Çalışması'nda yazıldığı gibi "Dünya yaratılmadan önce O ve O'nun adı birdi" denir. Bu demektir ki, O'nun yarattıklarına vermek istediği haz ve mutluluğa dair, orada ışığı alan Malhut de Ein Sof [Sonsuzluğun Malhutu] adı verilen bir Kli [kap] vardı. "O" olarak adlandırılan ışık ve "O'nun adı" olarak adlandırılan Kli birdi, yani ortada herhangi bir form eşitsizliği yoktu. Yaratılışın amacı budur.

Daha sonra yaratılışın ıslahı meselesi geldi, ARI'nin şöyle söylediği gibi: "Eylemlerinin mükemmelliğini ortaya çıkarmak için Kendini kısıtladı." Orada, Ohr Pinimi'de [Baal HaSulam'ın ARI hakkındaki açıklamasında], utancı önlemek için, form eşitsizliği, alan ve Veren arasında ayrılığa neden olduğundan ve aynı şekilde, kökte var olmayan her şey dallarda tatsızlığa neden olduğundan, bu nedenle, Tzimtzum [kısıtlama] ve gizleme yoluyla alttakilere ihsan etmek için çalışınlar diye alma kaplarını düzeltmeleri için bir yer verilmiştir, şeklinde yorumlar.

İşte o zaman, alan ve veren arasında form eşitliği olacak ve sonra O'nun yarattıklarına ihsan etmek istediği tüm ışık, aşağıdakiler arasında ortaya çıkacak ve bir kez daha "Yaradan Birdir ve O'nun adı Birdir" olacaktır. Bu demektir ki, Eyn Sof dünyasında, alma kaplarında ifşa edilen haz ve mutluluk, bu ışık, ihsan etmek için çalışmak üzere ıslah edilen alma kaplarında açığa çıkacaktır.

Bundan şu iki şey çıkar: 1) Yaratılışın amacından uzanan alma arzusu, çünkü O'nun arzusu, yarattıklarına iyilik yapmaktır. Bu nedenle, O, yaratmış olduklarının içinde bir arzu, haz ve mutluluk alma arzusu yaratmıştır. "Kötü eğilim" olarak adlandırılan kötü, bu anlayıştan kaynaklanır, niteliği yalnızca kendisi için almaktır. 2) Tzimtzum'dan ve yaratılışın ıslahını gerçekleştirmek için yapılan gizlilikten uzanan alma arzusu. Buna, "iyi eğilim" denir, ihsan etme arzusu vasıtası ile Dvekut [bütünleşme] denilen form eşitliğine ulaştığımız için, bununla, O'nun yarattıklarına vermek istediği haz ve mutluluğu alırız ve böylece yaratılış amacına tam olarak ulaşırız.

Böylece, kişi kutsal çalışmaya başlamak, çalışmak istediğinde ve ödül almak için çaba sarf ettiğinde, kişinin ödülü Yaradan ile Dvekut olacak yani tüm çalışması Yaradan için olacaktır, işte o zaman, yaratılışın amacından dolayı, kendisi için alma arzusuyla doğmuş olan beden, tüm gücüyle direnir. "Fakat yaratılışın amacı, O'nun yarattıklarına iyilik yapmasıdır ve Yaradan, aşağıdakilerin Kendisine bir şey vermesine ihtiyaç duymaz!" diye haykırır.

“Öyleyse,” diye sorar, “Neden hiçbir karşılık beklemeden her şeyi Yaradan rızası için yapmak adına çaba göstermeliyim? Nihayetinde, yaratılışın amacı bu! Eğer kendimiz için değil de Yaradan için çalışmamız gerektiği doğru ise, o zaman neden içimizde kendimiz için alma arzusunu yarattı? Bunun yerine içimizde ihsan etme arzusunu yaratmalıydı, o zaman tüm yaratılanlar Yaradan için çalışırdı.

“Bunun yerine siz, O’nun, yarattıklarına iyilik yapmak istediği için, içimizde alma arzusunu yarattığını ve daha sonra bizim Yaradan için çalışmamızı istediğini söylemeye çalışıyorsunuz. İçimizde kendi menfaatimiz adına hiçbir şey bırakmadan, kendimiz için almayı iptal etmek ve tüm benliğimizi iptal etmek istiyorsak, bu büyük bir ızdırap.”

Bilgelerimizin şöyle söylediği gibi (Sukkah 45) “Yaradan rızası için olanı başka bir şey ile karıştıranın kökü bu dünyadan kazınır.” Bu demektir ki, kişi her şeyi Yaradan rızası için yapar fakat bunun içine biraz bile olsa kendisi için bir şey katarsa, buna “başka bir şey” denir ve kişinin kökü dünyadan yani bir sonraki dünyadan kazınır. Başka bir deyişle kişi, insanın Tora ve Mitzvot'taki çalışması için aldığı ödülle ödüllendirilemez.

Dolayısıyla O’nun yarattıklarına iyilik yapma arzusunun, O’nun için çalışırken, bize ızdırap vermesini anlayamıyoruz. Alma arzumuzdan vazgeçmemiz gerektiğinde, O neden acı çekmemize ihtiyacı duyar? Bu nedenle, zorlanarak çalıştığımızda ve içimizdeki alma arzusunun üstesinden gelmek için çaba sarf ettiğimizde, bedenimize akıllı olmaya gerek olmadığını söylüyoruz

Bunun yerine, bize Tora ve Mitzvot'u karşılığında hiçbir şey almadan uygulamamız gerektiğini öğreten ve şunu söyleyen bilgilerimize inanmalıyız (Avot, Bölüm 1:3): “Rav'a [yüce öğretmen] ödül almak için hizmet eden köleler gibi olmayın, bunun yerine Rav'a hizmet ederken ödül almamak üzere köleler gibi olun.” derdi.”

Bu demektir ki, Yaradan'ın herhangi bir eksikliği olmadığına veya O'nun için çalışmamıza ihtiyacı olmadığına inanmalıyız. Daha doğrusu, O'nun için çalışmamız gerektiği gerçeğinin aslında bizim iyiliğimiz için olduğuna inanmalıyız. Demek ki, bununla yaratılışın amacına ulaşacağız – yani aşağıdakiler haz ve mutluluk alacaklar. Ancak, bu çalışma yaratılışın ıslahı içindir.

Gerçi akla ve mantığa aykırı olduğu için kişi buna razı olmaz ve sürekli bunun üstesinden gelmek zorundadır, çünkü her üstesinden geliş ancak bir süre için çalışır ve kişi her defasında yeniden üstesinden gelmelidir. Bu duruma “yargı” denir, yani kişi hala Tzimtzum'un ve O'nun yüzünün ışığını ortaya çıkarmasın diye oluşan yargının kontrolü altındadır ki böyle olmasaydı herkes Yaradan'ın dünyayı nasıl bir haz ve mutluluk rehberliği ile yönettiğini hissedebilirdi.

Bunun yerine her biri yargı niteliğinin dünyada nasıl da mevcut olduğunu görür zira her biri hem maddesellikte hem de maneviyatta eksiklik hisseder. O zaman kişi, bütün dünyanın yargı niteliği olan Elokim'in (Tanrı) adıyla yönetildiğini söyler. Kişi yine de gerçekte her şeyin merhamet olduğuna ama şu an için böyle hissetmesi gerektiğine inanmalıdır, zira her şey ıslahın yolunu takip eder, özellikle bununla haz ve mutluluk olan yaratılış amacına ulaşmak mümkün olabilecektir.

Artık 'Kalbine yanıt ver' ve 'Efendi, O Tanrı'dır' farkındalığı arasındaki bağlantı hakkında söylediklerimizi anlayabiliriz. Kişi bütün çalışmalarının, 'ihvan etmek için' olarak adlandırılan Yaradan rızası için olduğu bir dereceye ulaşmadan önce, dünyada olan her şeyin Yaradan'ın dünyaya iyilik yapan iyi ile davrandığını göremez.

Bunun yerine kişi bunun böyle olduğuna inanmalı ve yazıldığı üzere 'Gözleri var ama görmezler' demelidir. Bunun yerine dünyanın yönetiminin Elokim adı verilen yargı niteliği aracılığıyla yapıldığını görür. Ancak daha sonra alma kaplarını ihvan etmek üzere ıslah ettiği ihvan etme kaplarıyla ödüllendirildiğinde, bu kötü eğilimiyle de Yaradan için çalışabilir anlamına gelir, zira kötü eğilim, dünyada gördüğümüz tüm kötülüklerin türediği 'kendi iyiliği için alma arzusu' olarak adlandırılır. Bu aynı zamanda insan ve insan arasında da geçerlidir, çünkü dünyadaki tüm savaşlar, hırsızlıklar ve cinayetler kişinin kendi iyiliği için alma arzusundan kaynaklanır.

Kişi, haz alma arzusunu ihvan etmek için çalışmak üzere düzelttiğinde, form eşitliğini alır. Yaradan ile Dvekut'u alır ve dünyada mevcut olan Tzimtzum ve gizlilik ondan ayrılır. O zaman yalnızca iyiyi görür ve Dvekut ile ödüllendirilmeden önce hissettiği her şeyin yalnızca kişiyi form eşitliğine getiren ıslahlar olduğunu anlar. Dolayısıyla dünyanın yönetiminin, Elokim denilen yargı niteliği ile olduğunu düşündüğü şeyin HaVaYaH [Yaradan] denilen merhamet olduğunu görür.

Bununla, "Kalbine yanıt ver" ile "Efendi, O Tanrı'dır" arasındaki bağlantıyı yorumlamalıyız. Kalbe yanıt vermekle ödüllendirilmeden önce, yani kişi form eşitsizliğindeyken ve uzak olduğunda, kendisi için alan biri, Verenden, "uzaklık" adı verilen form açısından farklı olduğundan, buradan, form eşitliğinin, alıcıyı Veren'e geri döndürmek olarak kabul edildiği sonucu çıkar. Buna "Kalbine yanıt ver" denir [İbranice'de Hashivota hem "dönüş" hem de "cevap" anlamına gelir].

O zaman kişi düşündüğü her şeyin, dünyanın Elokim olan yargı tarafından yönetildiğini görür, oysa şimdi görür ki, HaVaYaH [Yaradan], Elokim'dir [Tanrı]. Demek ki, başlangıç olarak, "Efendi için, O, Tanrı'dır" yazıldığı üzere, her şeyin merhamet niteliğinde olduğu ifşa olur. Ancak, kişi "form eşitliği" adı verilen kalbe geri dönmekle ödüllendirilmeden önce, bizler her şeyin Elokim denilen yargı niteliği olduğunu düşünürüz.

Buna göre, sordukları şu soruları yorumlamalıyız: ‘Yaradan İsrail halkını Mısır'dan çıkarmak istediye, neden Musa'yı İsrail halkının Mısır'dan çıkmasına izin vermesini istemek ve yalvarmak için gönderdi? Görüyoruz ki O, orada, Mısır'daki atalarımıza mucizeleri yani Mısır'ı vuran tüm o belaları göndermiştir ki İsrail halkı bu belalardan hiçbirini çekmemiştir. Öyleyse Yaradan neden İsrail halkını Firavun'un iradesine karşı çıkarmadı?’

Kelimenin tam anlamıyla, buna verilebilecek birçok cevap vardır, ancak bunu çalışmada yorumlayacağız. Her bir insanın yetmiş ulustan ve İsrail halkından oluşan küçük bir dünya olduğu, yani kişinin içindeki İsrail niteliğinin, Yaşar-El [Yaradan'a doğru] olarak kabul edildiği bilinmektedir. Bu demektir ki, kişinin yaptığı her şey Yaradan rızası içindir. Bu nitelik, yetmiş millet olan Klipot [kabuklar] arasında sürgündedir. Mitzrayim [Mısır], İsrail'i onun içinde Meitzerim [acıtır/darlaştırır] anlamına gelir ve Mısır'ın Kralı Firavun, İsrail halkını yöneten ve kontrol eden niteliktir. Yaradan, insanın bedeninin bir seçim yapmasını, yani içindeki kötülüğün teslim olmasını ister, içindeki genel alma arzusunun yönetimden çıkması için bir yer açacaktır... (gerisi kayıptır).

Çalışmada ‘Erdemliler Günahkârlar Sayesinde Görünür Hale Gelir’ Ne Demektir?

Makale No. 15, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar’da (Şemot [Mısır’dan Çıkış], Madde 370) şöyle yazar: “‘Sevdiğim bana ait, ben de O’na, O, zambakların arasında otlatır.’ Zambakların dikenleri olduğu için, Yaradan, dünyasını erdemli ve günahkârlarla yönetir. Nasıl ki zambaklar dikenleri olmadan ayakta kalmaz, erdemliler de günahkârlar olmadan ayırt edilmez.”

Bu, günahkârlara, erdemlilerin ayırt edilebilir olması için ihtiyaç duyduğumuzu ima eder. Soru şudur: “Bu ayırt etmeye kim ihtiyaç duyar?” Bütün sırları bildiği için, Yaradan açısından bu söylenemez. Dünya açısından ise şöyle yazılmıştır: “Efendin Tanrıyla alçakgönüllülükle yürü.” Bu demektir ki, kişi eylemlerini insanlardan saklamalıdır. Bu nedenle, bu, kişinin kendisiyle ilgilidir anlamına gelir.

Soru şudur: “Kişi neden erdemlileri günahkârlar sayesinde tanımaya ihtiyaç duyar?” Bu ayırt etmeye neden ihtiyacım olsun? Yani günahkârlarla erdemlileri ayırt etmek ve bilmek ne işe yarar? Kişinin erdemlilerin yaptığını yapması yeterli değil midir? Ayrıca aksi taktirde sanki erdemli olmak imkânsızmış gibi, özellikle günahkârlar sayesinde erdemlilerdeki ayrımı bilmesi gerekir mi?

Çalışmada, her şeyin tek bir bedende olduğunun söylendiği biliniyor. Demek ki, günahkâr ve erdemli aynı bedendedir. Bu nedenle soru, Zohar’da “Yaradan, dünyasını erdemliler ve günahkârlar aracılığıyla yönetir” dendiği üzere, erdemlilerin ve günahkârların hangi nedenle aynı bedende olması gerektiğidir. Her insan küçük bir

dünya olduğu için, O'nun, dünyayı yalnızca erdemliler aracılığıyla yönetmesi muhtemelen daha iyi olurdu. Günahkârlara neden ihtiyacım var? Cevap, erdemlilerin ayırt edilmesi içindir. Dolayısıyla erdemlilerin günahkârlar aracılığıyla tanınmasının faydasını yani bu ayırım ile ne kazandığımızı anlamalıyız.

Mesele şu ki, bir Mitzvot (emirler/iyi işler) uygulaması ve bir de Mitzvot niyeti olduğu biliniyor yani kişinin Tora ve Mitzvot'ta çaba sarf ederken çalışmasından ne istediği. Bunda iki çeşit ödül olduğunu öğrendik: 1. Lo Lişma (O'nun rızası için değil) 2. Lişma (O'nun rızası için).

Lo Lişma demek, kişi çalışması için hem bu dünyada hem de bir sonraki dünyada ödüllendirilmelidir demektir. Zohar'ın ('Zohar Kitabı'na Giriş' Madde 190), "Lo Lişma olan korku, asıl korku değildir" (Madde 191) şeklinde söylediği gibi, bu çalışma esas olarak kabul edilmez. Der ki, "Asıl korku, O yüce ve hükmeden olduğu ve O'nun huzurunda her şey bir hiç olarak kabul edildiği için, kişinin Efendisinden korkmasıdır ve kişi arzusunu 'korku' denen yere yerleştirmelidir."

Dolayısıyla eylemleri gerçekleştirirken, hem Tora'yı öğrenirken hem de Mitzvot'u uygularken iki tür niyet olduğu sonucu çıkar. Genel halkın çalışması ödül almak içindir, bireyin çalışması ise Yaradan rızası içindir ve ödülleri Kral'a hizmet edip edemeyecekleridir. Demek ki, ihsan etmek üzere çalışabilmeleri için onlara yakıt veren hazzın tamamı, Kral'ı memnun ettiklerini, O'nun için çalışma arzusunu ve düşüncesini onlara verdiği için, Kral'ı övdüklerini ve şükrettiklerini hissetmek ve çalışmaları için başka bir ödül almamaktır.

Ödül almak için "Kral'ın yüceliğini hissetmemize gerek yok" derler. Aksine Tora ve Mitzvot'u yerine getirdiğimizde alacağımız ödülün önemini ve büyüklüğünü dikkate almalıyız. Ancak Yaradan, onlar için, çalışmanın başında olduğu gibi aynı yücelik ve önem seviyesinde kalabilir.

Ancak niyetleri Yaradan'ı memnun etmekse, bu durumda, çalışmalarını arttırmak istediklerinde, Yaradan'ın yüceliğini arttırmalıdır, zira O'nun yüceliği ölçüsünde, O'nun huzurunda kendilerini iptal edebilir ve yaptıkları her şeyi yalnız Yaradan rızası için yapabilirler. Zohar'ın "Kocası kapılarda bilinir" ayeti hakkında söylediği gibi, her biri "kalbinde üstlendiği şey" e göredir.

Bu yüzden, Yaradan'ın rızası için çalışmak isteyenler, çalışmak üzere yakıta sahip olmak için, her gün Yaradan'ın yüceliğine olan inancı edinmek üzere çaba sarf etmelidir, zira Yaradan'ın yüceliği, onları, O'nun için çalışmaya zorlayan şeydir ve onların çalışmadan aldıkları tüm haz budur.

Bu nedenle, bazen sahip oldukları Yaradan'a olan inancın ölçüsüyle yetinebileceklerini, halihazırda erdemli olduklarını ve Yaradan'a olan inançlarını arttırmaya gerek olmadığını düşünen bu insanlar, Yaradan onlara erdemli olarak davrandığında yani onları biraz olsun yakınlaştırdığında, onlara bir arzu, özlem verdiğinde ve çalışmadan tat aldıklarında, zaten inancı eksik olmayan, Yaradan'ın yüceliğine inanan tam ve tamam insanlardan olduklarını düşünürler. Eylemler dışında ilerlemeye ihtiyaç duymazlar. Ancak sahip oldukları Yaradan'ın yüceliği onlar için yeterlidir. Bu, Yaradan onlara erdemlilere davrandığı gibi davranıyor olarak kabul edilir.

Bu yüzden, kişi, Yaradan'ın yolunda ilerlemesi, tüm çalışmasının Yaradan'ın rızası için olmasıyla ödüllendirilmesi ve bu durumda yükseliş koşulunda olduğunu hissetmesi için daha ne yapmalıdır? Bu nedenledir ki, Yaradan, dünyasını günahkârlarla yönetir. Demek ki, o zaman Yaradan kişiye günahkârların yani O'nun için çalışmanın değerli olmadığını, yalnızca kendisi için çalışmanın değerli olduğunu düşüncesini verir. Böylece kişi, düşüşten dolayı acı çeker ve kendisine verilen bu düşüşün, Yaradan'ın yolunda ilerlemesi, Keduşa'nın (kutsallık) bilgisiyle ödüllendirilmesi için olmadığını düşünür. Aksine kişi, bireyler gibi çalışmadığı, genel halkın çalışmasına ihtiyaç duyduğu için gerilediğini düşünür. Ve genel halktan ayrıldığı için oradan da buradan da elleri boş ayrılır, zira genel halka dönemez.

Bu nedenle, kişi bu koşulda cennetle yeryüzü arasında kalır ve durumunun diğer insanlardan çok daha kötü olduğunu hisseder. O zaman bütün kalbiyle Yaradan'dan talep edebilir ve dua edebilir; şöyle yazıldığı gibi, "Ey Efendimiz beni affet çünkü acınacak durumdayım. İyileştir beni Efendimiz çünkü kemiklerim perişan ve Sen ey Efendimiz ne zamana kadar?" Yani durumumun diğer insanlardan daha kötü olduğunu hissettiğim, maneviyata tutunmadığım bu koşulda daha ne kadar kalacağım?

Bu yüzden kişinin şu yazılanlara inanmaktan başka bir seçeneği yoktur, "Çünkü Sen her ağzın duasını duyarsın." Baal HaSulam, kişinin, Yaradan'ın her ağzın duasını yani dünyada daha aşağısının ve daha kötüsünün olamayacağı, dünyadaki en kötü ağzın duasını bile duyacağına inanması gerektiğini açıklamıştır. Yine de Yaradan onu duyar, bilgelerimizin şöyle dediği gibi, "Arınmaya gelene yardım edilir."

Bunu Zohar'da şöyle yorumlar: "Ona kutsal bir ruh verilir." Dolayısıyla Yaradan, kişiye günahkârın düşüncelerini vermiştir ki böylece Yaradan'ın yardımını isteyebilsin. Aksi taktirde, çalışmanın başında bulunduğu durumda kalacak ve ömrünün sonuna kadar da bu şekilde kalacaktır.

Böylece sorduğumuz soruyu, günahkârlar olmasaydı erdemliler ayırt edilemezdi ifadesinin ne anlama geldiğini değerlendirebiliriz. Erdemlilerin kimlerde ayırt edilmesi

gerektiğini ve bu farkındalığın amacının ne olduğunu sorduk. Cevap, Yaradan'ın, dünyasını erdemliler ve günahkârlarla yönetmesidir. Ancak bu bağlamda, dünyasını neden erdemliler ve günahkârlarla yönetmesini gerektiğini de sormalıyız. Dünyayı yalnızca erdemlilerle yönetseydi, bu, yarattıklarına iyilik yapmak olan, yaratılış amacının gerçekleşmesi için yeterli olmaz mıydı? Eğer dünyasını yalnızca erdemlilerle yönetseydi, yarattıklarına iyilik yapmak olan, yaratılış amacının gerçekleşmesi daha kolay olurdu. O halde günahkârlar ne için?

Bunun cevabı, günahkârlar olmasaydı, erdemlilerin ayırt edilemeyecek olmasıdır. Bu demektir ki, erdemlilerin tamlığı ve yüceliği, edindikleri derece görünür olmazdı. Bunun yerine, erdemliler çalışmanın başındaki derecede kalırdı ve erdemlilerin derecelerinde ilerleyemezlerdi. Bu nedenle, erdemlilerin yüceliğinin ve erdemlerinin görünür olması için, dünyasını erdemliler ve günahkârlarla yönetmesi gerekiyordu. Yaradan, kişiye erdemliyi göndererek, onu, Yaradan çalışmasına yakınlaştırır.

Eğer kişi düşüşten acı çekmemiş olsaydı, hayatı boyunca bu şekilde kalmak zorunda kalacak ve yaratılış amacına dâhil olan haz ve memnuniyetin gizli olduğu, Tora'nın aklında hiçbir ilerleme gösteremeyecekti. Erdemlinin erdemi görünür olmayacaktı, zira hangi amaçla daha yüksek bir seviyeye ihtiyaç duyacaktı?

Aslında, erdemlilerin erdeminin, bilgelerimizin şöyle dediği gibi (Okatzin'in sonunda) olduğunu bilmeliyiz: "Yaradan, 'Onların hazinelerini doldurayım diye, Beni sevenlere zenginlik bahşetmek için' dediği gibi, her bir erdemliye 310 dünyayı miras olarak bırakmaya yazgılıdır."

Bu yüzden, "erdemli" derecesine ulaşmaya ihtiyaç duymak ve onların erdemlerinin görünür olması için, O'nun, dünyasını erdemliler ve günahkârlarla yönetmesi gerekiyordu. Dolayısıyla erdemlinin belli olması için günahkâr da gerekir zira O, dünyasını tam olarak günahkârlarla yöneterek, kişiye, tıpkı erdemlilerin niteliğini verdiği gibi, günahkârların da düşünce ve arzularını verir. Demek ki, kişiye kendini sevme arzusunun verir.

Ancak bu bilerek yapılır, böylece insan, Yaradan'ın kendisinin, Yaradan çalışmasını, zamanında, erdemlinin derecesinin ne olduğunu kendi üstüne aldığı anda, bireyler tarzındaki çalışmasının başlangıcında, kendi aklına göre anladığı koşulda kalmasını istemez. Yaradan kişiye bu şekilde davranmamış olsaydı yani aklına ve kalbine aykırı olan düşünce ve arzular vermeseydi, kişi, zaten erdemlinin derecesinde olduğunu düşünürdü ve erdemlinin derecesi kişide mutlak aşağılıkta kalırdı, zira ekleyecek bir şeyi olmadığını bilirdi.

Bu, “Yaradan, dünyasını erdemlilerle yönetir,” hiçbir eksiklik hissi olmadan insana erdemlinin derecesini verir olarak kabul edilir, Yaradan kişiye “erdemli”nin ne demek olduğunun anlayışında daha yüksek bir dereceyi vermelidir. Bu, erdemlinin erdeminin, 310 dünyayı edinmesi gerektiğinin söylendiği üzere, erdemlinin ayırt edilememesi olarak kabul edilir. Buna ihtiyacı olmayacaktır.

Eğer bir eksiklik yoksa, bir dolum verilmesi imkânsızdır, zira kişi Klipot’un (kabuklar) bunu kendi otoritesine almasını engelleyemez. Bundan sadece Klipot kazançlı çıkabilir ve bu Keduşa’ya zarar verir, bilgilerimizin şöyle dediği gibi, “Tzor (Tyre) yalnızca Kudüs’ün yıkımından inşa edildi.” Dolayısıyla tam olarak bir eksiklik olduğunda ve bu eksiklik için bir dolum verildiğinde, kişi, dışsal olanlara bundan bir fayda gelmemesi için, ne kadar dikkatli olması gerektiğini bilir.

Dolayısıyla kişi, bilgelere ve onların bize nasıl rehberlik ettiğine, onların dünyalarına inanmalıdır. Sürekli düşüşlerden acı çekmesi gerçeğinin, bütünlüğe ulaşmaya layık olmadığı için geldiğini söylememelidir. Aksine, bütün düşüşler ona yukarıdan gelir! Bu, insanın ruhunun tüm NRNHY’ını edinme ihtiyacına sahip olması içindir. Yaradan’ın, kişiye bu düşüşleri üstesinden gelmesi ve zorlayarak çalışması için gönderdiğini söylemek, büyük bir güç gerektirir. Buna, Baal HaSulam’ın açıkladığı gibi, “Kişi zorlanır ta ki Yaradan ‘istiyorum’ diyene kadar” denir.

Çalışmada Boş bir Masada Kutsama Yaşağı Nedir?

Makale No. 16, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar'da şöyle yazar, Yitro (Madde 437): "'Tanrı'nın adını boş yere ağzına almayacaksın.' Rabbi Shimon başladı, 'Ve Elisha ona dedi ki: 'Senin için ne yapabilirim? Söyle bana, evde neyin var?' Elisha ona dedi ki, 'Üzerinde Yaradan'ın kutsamasının olabileceğı bir şeyin var mı?' Kişinin boş bir masada kutsama yapmaması gerektiğini öğrendik. Nedeni nedir? Çünkü yukarıdaki kutsama boş bir yerde değildir.'" (442'de) Şöyle der, "Dolayısıyla, kutsal ismi boş yere kullanmamalıyız, şöyle yazıldığı gibi, 'Tanrı'nın adını boş yere ağzına almayacaksın.'"

Üstten bir kutsamanın boş bir masada neden olamayacağını anlamalıyız. Sonuçta, Yaradan'ın yaratılan varlıklara vermek istediğı kutsama, haz ve mutluluktur. Dolayısıyla, neden alıcılar önce kutsamanın olabilmesi için yer oluşturmak üzere hazırlanmak zorundalar, yani yukarıdaki kutsamayı almak için uygun bir yer oluşturmak zorundalar?

Mesele şu ki, masa, üzerinde yemek yediğimiz bir yer, yani kişinin kendini sürdürdüğü ve üzerine çeşitli hazların zevk vermek üzere yerleştirildiğı bir yerdir. Buna "masa" denir. Boş olmamalıdır, ancak kişinin zevk aldığı bir şeyi olmalıdır ve ancak o zaman kişi Yaradan'ı kutsayabilir. Bu demektir ki, eğer kişi Yaradan'ı kutsar ancak masada hazırlanmış hiçbir haz yoksa, bu yasaktır, şöyle yazıldığı üzere, "Kişi boş bir masada kutsama yapmamalıdır."

Rabbi Shimon'un kanıt olarak ne getirdiğini anlamak zordur. Elisha ona sordu, "Evde neyin var?" Soru, 'Zevk alabileceğın bir şeyin var mı?' idi, yoksa kutsama gelemez. Oysa, "kutsama" denen yağın kesildiğini görüyoruz, bunun nedeni boş Kelim [kaplar] olmamasıdır; şöyle yazıldığı gibi, "Ve o dedi ki, 'Git, kendin için ödünç kaplar al, boş kaplar, az olmasın.' ...Ve ona dedi ki, 'Tek bir kap daha yok' ve yağ durdu."

Kutsamanın kesilmesinin, masanın boş olmasından kaynaklanmadığı sonucu ortaya çıkar. Daha ziyade, yağın kutsanmasının kesilmesi, boş Kelim'in yokluğundandır. Bu, boş Kelim'in de olması gerektiği anlamına gelir.

Çalışmada bunu anlamak için, çalışmanın düzeni içerisinde sahip olduğumuz zıtlıkları bilmeliyiz. Bir taraftan, insanın Yaradan'ı yüceltmesi ve ardından dua etmesi gerektiğini görüyoruz. Açıkça, kişi övgüleri gerçekleştirirken, Yaradan'ın iyi olduğunu, kötülere ve iyilere iyilik ettiğini ve O'nun merhametli ve lütufkâr olduğunu söyler. O sırada, kişinin eksik olduğu, yani maneviyatta veya maddesellikte bir şeyden yoksun olduğu söylenemez. Aksi halde bu demektir ki, kişi sadece söylüyordur ama kalbi onunla değildir. Demek ki, kalbi, ağzıyla söylediğinden farklı düşünüyordur. Bu nedenle, Yaradan'a şarkı söylemek ve teşekkür etmek ve O'nun erdemlerini dile getirmek imkânsızdır. Ancak kişi, kendi hakkında bolluk sahibi olduğunu ve hiçbir şeyden yoksun olmadığını söyler. Peki insan kendini çıplak ve muhtaç bulduğunda bunu nasıl söyleyebilir?

Baal HaSulam bununla ilgili olarak, kişinin kendisini, sanki Yaradan'a tam inanç ile ödüllendirilmiş ve Yaradan'ın dünyayı iyi ve iyilik yapan şeklinde yönettiğini zaten hissediyormuş gibi tasvir etmesi gerektiğini söylemiştir. Kişi kendisine ve dünyaya baktığında, kendinin ve tüm dünyanın, her birinin kendi derecesine göre, eksik olduğunu gördüğünde, bununla ilgili demelidir ki, "Gözleri var ama görmezler," yani mantık ötesi. Bu şekilde kişi kendinin tam ve tamam bir insan olduğunu ve hiçbir şeyden yoksun olmadığını söyleyebilir. Doğal olarak, Yaradan'ı mantık ötesi olarak yüceltebilir.

Ayrıca kişinin sağ çizgide yürümesi gerektiğini söylemiştir, bu, her şeyin yönlendirildiğini ve insanın özgür seçiminin olmadığını gözlemlemek ve söylemek içindir. Buna göre, Baal Shem Tov demiştir ki, gerçeğin öncesinde kişi "Ben kendim için değilsem, kim benim için?" demelidir ve gerçekten sonra ise "Her şey İlahi Takdir altındadır." demelidir. Başka bir deyişle, Yaradan kişiye Tora ve Mitzvot'ta [emirler/iyi işler] bir şeyler yapmak üzere bir düşünce ve arzu vermiştir ve kişiyi O'na hizmet etmesi için düşünce ve arzu vermek üzere, yani Tora ve Mitzvot'u gözlemlemek üzere, sadece tüm ulusların arasından değil, hatta İsrail halkının içinden seçmiştir. O, kişiyi, O'na hizmet etmek için bir yer vermek üzere, diğer insanların arasından seçmiştir.

Bu, küçük bir hizmet olmasına yani O, kişinin Lo Lişma (O'nun rızası için değil) demek olan, O'nun sarayının dışında çalışmasına izin vermesine rağmen, yine de saraya girmesine izin vermemiştir yani kişi, Yaradan'dan halen izin yani ihsan etmek üzere çalışmak için bir arzu ve özlem almamıştır ve yaptığı her şeyi sadece kendi menfaati için yapıyordur. Bu, 'Kral'ın sarayının dışında' olarak kabul edilir. Ancak kişi, bunu da

büyük bir ayrıcalık olarak görür, O, kendisini diğer insanların arasından seçmiştir. Kişi bundan dolayı mutlu hisseder, bu, bir kişiyi tatmin edebilir ve kişinin Yaradan'a, onu çalışmaya kabul ederek ödüllendirdiği için teşekkür edip, şükretmesini sağlar.

Buna çalışmada "sağ çizgi" denir. Şöyle ki, Lo Lişma dahi olsa, Kral'a hizmet etme ayrıcalığına sahip olmayan halkın geri kalanına baktığında kişi mutlu hisseder. Yine de çok önemlidir, çünkü eylem açısından kişi, Kral'a hizmet ediyordur ve eylemlere ekleme yapmamak gerekir. Demek ki, kişi Mitzvot eylemine ekleme yapmak istese bile, bu yasaktır, şöyle yazıldığı gibi, "Ekleme yapmamalısın ve çıkarmamalısın." Bu yüzden, bunu büyük bir ayrıcalık olarak görür.

Bu nedenle kişi, diğerlerine baktığında, Tora ve Mitzvot ile onların hiçbir bağlantılarının olmadığını, onların alçaklıklarını, neye dalmış olduklarını yani elde edebilecekleri tüm hazların, sadece her hayvanın sahip olduğu giysilerde kıyafetlenen hazlar olduğunu, yukarıdan sadece bu giysilerden haz almalarına izin verildiğini ve Tora ve Mitzvot'la herhangi bir bağlantılarının olmadığını görür ve her şeyin yukarıdan geldiğine inanır. Kişi bundan neşe ve mutluluk çıkarmalıdır.

Baal HaSulam dedi ki, kişi bu neşe ve mutluluktan alırsa, neşe vasıtasıyla kutsanmış kabul edilir ve bu durumda "Kutsanmış Kutsal'a tutunur." Buna "Lo Lişma'dan Lişma'ya [O'nun rızası için] geliriz" denir, zira içindeki ışık kişiyi ıslah eder, çünkü kişi bu durumda kendini kutsanmış hisseder ve böylece üst kutsama kişinin üzerinde olabilir; bu form eşitliği olarak kabul edilir.

Ancak bir kişi lanetlenmiş ve eksik hissediyorsa, Yaradan ile hiçbir eşitliği yoktur, çünkü Yaradan bütünüyle tamdır. Sonuç olarak, kutsamanın form eşitsizliğinden kaynaklanabileceği hiçbir yer yoktur.

Bu koşula "sağ çizgi", yani içinde hiçbir eksikliğin olmadığı bütünlük denir. Peki "sağ" koşuluyla bağlanan kişi, ne yapmalıdır? Yaradan'ı yüceltmeli, teşekkür etmeli ve Tora'ya bağlanmalıdır, çünkü zaman, Tora'nın ışığını alma zamandır, zira kişi, kutsanmış ve hiçbir eksikliği olmayan bir insan olarak kabul edildiği bütünlük koşulundadır. Doğal olarak, kişinin üzerinde kutsamanın olması gereken bir zamandır, yukarıda söylendiği gibi, "Kutsanmış olan Kutsal'a tutunur."

Ancak tek bir bacak üzerinde yürümek imkânsızdır. Demek ki, kişi tek bir bacak üzerinde ilerleyemez. Zira, "Kli olmadan ışık yoktur," yani "Eksiklik olmadan dolum olmaz," kuralı vardır ve sağ çizgide kişi bütünlükte olduğundan, kişinin ilerleyebilmesi için hiçbir yeri, Yaradan'ın onun ihtiyaçlarını karşılamasına ihtiyacı yoktur; zaten hiçbir ihtiyacı yoktur.

Bu nedenle, o anda kişinin yanlışlarını görmeye çalışması gerekir ki Yaradan'ın onun ihtiyaçlarını karşılaması için dua etmesi üzere bir yeri olsun. Bu "kutsama" denen, Yaradan'ın üst bollukla doldurabileceği boş Kelim'i kişinin elde etmesi olarak kabul edilir. Boş Kelim, yani eksiklikler yoksa, kişi onları ne ile doldurabilir?

Bu kişinin "sol çizgi"de yürümesi olarak kabul edilir. Maneviyatta, "sol" ıslah gerektiren bir şey anlamına gelir. Bu demektir ki, kişi zamanının ufak bir kısmını kendini eleştirmeye ayırmalıdır ve kendi için değil, sadece Yaradan rızası için çalışmak için ne kadar çaba harcayabileceğini ve eğer onu Yapan'a memnuniyet vermek için çalışmazsa, yaşamak istemediğini ve benzeri, söyleyip söyleyemediğini görmelidir.

O anda bunu kendi başına yapamadığını fark eder, ona ancak Yaradan yardım edebilir. Dolayısıyla artık kişinin kalbinin en derininden dua edebileceği andır. Şöyle ki, kişi "ihسان etmek için değil, kendi için alma arzusu" denen, yaratıldığı doğayı değiştirmek için ne kadar da güçsüz olduğunu görür ve hisseder.

Ancak gerçekte, kişi kendisinin tek başına değiştiremediği bu yoksunluğun, yani doğasının, bu farkındalığın yukarıdan geldiğine inanmalıdır. Demek ki, kişi yukarıdan, ihسان etmek için çalışamayacağı gerçeği hakkında bilgilendirilir.

Kişi bilmelidir ki, bu herkese gösterilmez. Genellikle, yani genel halk gibi çalışan insanlar,

kutsal cansız gibi çalışma için güç aldıkları ve bitkisel olanla hiçbir bağlantıları olmadığı için kendilerinde kusur görmezler. Daha ziyade, bireylerin yolunda yürümeye çalışanlar, Dvekut [bütünleşme] derecesine ulaşmayı özledikleri ölçüde, hakikati, yaratılmışların verici olmaktan ne kadar uzak olduğunu görmek üzere yukarıdan yardım alırlar.

Bu nedenle, üsttekinin, ihسان etmek üzere çalışabilmeleri için gerekli yardım vermediği sonucu çıkar. Daha doğrusu, üstteki, Kli'yi yani yukarıdan yardım alma ihtiyacını da verir, çünkü onlar kendi başlarına ihسان etmek üzere çalışamazlar. Başka bir deyişle, üstteki, aynı zamanda ihtiyacı, yani boş Kelim'i-alma kaplarının üstesinden gelemeyeceklerini- verir. Bunu da üstteki verir.

Ancak bu eksiklikle ilgili yardım, özellikle bireylerin yolunda yürümek isteyenlere verilir. Halkın tarzında çalışan insanlara bu bilgi basit bir nedenden dolayı açıklanmaz; onların ihسان etmek için çalışmak gibi bir arzuları yoktur, bu durumda onlara ne açıklayacaklar ki?

Ancak, burada bir mesele vardır, yeni başlayan birinin bireylerin yolunda yürümesi zordur ve ihسان etmenin zor olduğunu görmeye başlar ve bu farkındalığın kendisine

yukarıdan bir hediye olarak verildiğini söyleyemez. Aksine, bu farkındalık, bedenin alçaklığı nedeniyle ona gelmiştir. Der ki, ihsan etme çalışmasının yolunda yürüyenlerin hepsi, “Onların doğalarında bu kadar çok kötülük yok; bu yüzden bu yolda yürüyebiliyorlar. Ancak bu, benim için zor.” Bunun doğası gereği herkes için zor olduğuna inanmak onun için zordur ve Yaradan'ın Kendisi bu otoriteden kurtulmasına yardım etmedikçe, bir kişinin kendini sevmenin kontrolünden çıkma gücüne sahip olmasının hiçbir yolu yoktur.

Bu, halkını Mısır'daki sürgünden kurtaran Yaradan olarak kabul edilir, Pesah Haggadah'ında [hikâye/anlatı] yazıldığı gibi “Benim ve bir elçi değil, Benim ve bir seraf [melek türü] değil, Benim Efendiniz ve bir başkası değil.” Bunu, Yaradan'ın, halkını Mısır'dan yalnızca O'nun çıkardığını söylediği şekilde yorumlamalıyız, şöyle yazıldığı gibi “Benim ve bir seraf değil.” Bu demektir ki, kişi bir serafın ateşinin gücüne sahiptir, bu yüzden kendini sevmekten çıkabilir. Kişi, yanan bir ateşe sahip olsa bile, yine de doğasına karşı çıkacak güce sahip olmayacaktır, aksine Yaradan onları çıkaracaktır.

Bu “Benim ve bir elçi değil” sözlerinin anlamıdır. Bu demektir ki, Tanrı'nın misyonunu yerine getirmek isteyen kişiye, bu yardım etmeyecek ve böylece onların kontrolünden çıkma gücüne sahip olacaktır. Daha doğrusu, kişiye hiçbir şey yardım etmeyecektir. Kişi, kudretlilerin en kudretlisi olsa bile, Yaradan bu sürgünden çıkmak için ona güç vermedikçe, bu kişisel menfaatinin kontrolünden çıkamayacaktır.

Bu nedenle, kişi, Yaradan için hiçbir şeyin zor olmadığını söylemeli ve inanmalıdır. Bundan dolayı, kişi kendisi için zor olduğundan, ihsan etme çalışmasının kendisi için olmadığını söyleyemez. Bunun yerine, kişi inanmalıdır ki, tüm düşüşler, kişinin her düşüşte Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyması içindir, çünkü ihtiyaç Kli olarak nitelendirilir ve bu Kli'ye Yaradan ışık yerleştirebilir; bilindiği üzere, Kli olmadan ışık olmaz.

Ancak Kli tümüyle bir defada oluşmaz. Daha ziyade, her düşüş kişiye O'nun yardımı için bir ihtiyaç verir. Örneğin, bir düşüş bir santimetrelilik bir ihtiyaç yaratır ve ikinci düşüşte ise kişi bir kez daha ihtiyaç duyar; burada kişi sadece Yaradan'ın kendisine yardım edebileceğini söylemelidir. Bundan kişinin bir santimetre daha aldığı ve sadece iki santimetre derinliğinde bir Kli'ye sahip olduğu sonucu çıkar. Kişinin yüz düşüşü olduğunda, yüz santimetre derinliğinde bir Kli'si vardır. Böylece, Kli (büyür), yani kişinin ihtiyacı ve arzusu, Yaradan'ın ona büyük bir Kli yardım edeceği (ve vereceği) şeklindedir.

Yine de şunu sormalıyız, Kli'nin ölçüsü nedir? Baal HaSulam bununla ilgili olarak, bir kişinin, Kli'nin boyutunun ne kadar ihtiyaç ve arzuya sahip olması gerektiğini Yaradan'ın bildiğine inanması gerektiğini söylemiştir. Yaradan, Kli'nin ışığı alabildiğini

gördüğünde, Kli'yi hemen olabildiğince doldurur. Bu nedenle düşüşlerden etkilenmemek gerekir. Bunun yerine, kişi “Efendi’nin kurtuluşu göz açıp kapayıncaya kadardır” demeli ve her düşüşün hemen ardından kendisine bir Kli, Yaradan’ın anında doldurabileceği bir arzu vermesinin yeterli olabileceğine inanmalıdır.

Ancak kişi Yaradan’dan halen yardım almadığını görünce, Yaradan’ın kendisine yardım etmesi için duasını artırmalıdır ve umutsuzluğa kapılmamalıdır. Bu düzene “sol çizgi” denir, bu, özellikle şimdi kişinin alçaklığını, ihsan etme çalışmasından ne kadar uzak olduğunu hissetmesi gerektiği anlamına gelir.

Ancak kişi, sol çizgideki bu çalışmayı uzatmamalıdır. Kişi, çalışmasının sadece kısa bir zamanını Yaradan’ın eksiklikle çalışması için ayırmalıdır. Çoğu zaman, kişi azla yetindiğinde, “sağ” denen bütünlük içinde çalışmaya bağlanmalıdır. Demek ki, kişi, yaptığı çalışmadan aldığı tat ve duygu ne olursa olsun, kendi payına düşenden mutludur ve kendini tam hisseder, bunun için Yaradan’a şükreder ve dünyanın en mutlu insanı olduğunu hisseder.

Bu durumda, kişi, kendisine verdiği bu iyilikten dolayı, Yaradan’ı kutsayabilir — en küçük derecede bile olsa, Yaradan’ın işçisi olma yeteneğine sahip olmasının onun için bir önemi yoktur. Bunun nedeni, Yaradan için önemli olduğunu görmesidir, çünkü başkalarına bu hizmeti bile vermemişken, Yaradan’ın, önünde durması ve en küçük hizmeti yapması için kendisini seçtiğine inanır. Bunun için Yaradan’ı kutsar.

Şimdi sorduğumuz, ‘Yaradan neden masada bir miktar yemek olmadıkça, kutsamasını veremez ve boş masada kutsama yasaktır?’ sorusunu anlayabiliriz, Bunun nedeni, bilgilerimizin dediği gibi, form eşitliği olması gerektiğidir, “Lanetli, Kutsal’a bağlanmaz.” Bu nedenle, kişi Yaradan’ı kutsadığında ve Yaradan kendisine yemek yani Keduşa’yı [kutsallığı] kavramak gerçeğini vermesinden haz aldığına, bu, masanın boş olmaması olarak kabul edilir ve kutsama, onun içinde olabilir. Buna “sağ çizgi” denir ve günün çalışmasının çoğu bu çizgide olmalıdır.

Kişinin delil olarak getirdiğini, kadına evde neyin olduğunu sorduğunu da yorumlamalıyız. Kişi, bundan, masanın boş olmaması gerektiğini öğrenir. Ancak boş Kelim’e ihtiyacımız olduğunu görüyoruz, zira “kutsama” adı verilen yağın durması, artık boş Kelim olmadığı için midir?

Cevap şöyledir, çalışmada ilerlemek için boş Kelim olan, “eksikler” olarak adlandırılan sol çizgiye de ihtiyacımız vardır. Ancak Kelim’i yapmak için tek şey, kişinin sol çizgide çalıştığı ve bolluğun boş Kelim’e döküldüğü zamandır. Bu, özellikle kişi, kutsanmış olduğu ve hiçbir şeyden yoksun olmadığı bir durumdayken yapılı ve “Kutsanmış, Kutsal’a bağlanır”.

Çalışmada, Yaradan'ı Kutsamadan Önce Selam Verme Yasası Nedir?

Makale No. 17, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar, Tetzaveh, madde 51'de şöyle yazar: "Rabbi Yehuda, 'Nefesi burun deliklerinde olan adamı bırakın, ne için ciddiye alınmalı?' diye başladı. Peygamber, insanların birbirine yaklaşmaması için diğer insanlardan uzak durması ve diğer insanların da ondan uzak durması konusunda mı uyarıyordu? Ayetin, Yaradan'ı kutsamadan önce, dostuna selam vermek için kapısına gelen birinden bahsettiğini söyler. Bununla ilgili 'Bırakın'" denildi.

Görünüşte, kişinin Yaradan'ı kutsamadan önce dostuna selam vermesi yasası nedir? Öyle görünüyor ki, kişi sanki Yaradan'ı onurlandırmadan önce dostunu onurlandırıyor. Ama Yaradan'ın onurlandırılmaya ihtiyacı var mıdır ki eğer kişi dostundan önce O'nu kutsamazsa, bunun, O'nun onurunda bir leke olduğunu söyleyebiliyoruz?

Bu, bir adamın kümese girip, bir horozun diğerine baktığını ve mülk sahibi olan adama aldırmadığını görmesine benzer. Horozun, mülk sahibini lekelediği söylenebilir mi? Yaradan'a kıyasla yaratılan varlıklar açısından bu çok daha fazlasıdır. O'nun insana olan uzaklığı, insanın Yaradan'a kıyasla herhangi bir şey olarak kabul edilemeyecek kadar fazladır, kişinin Yaradan'ın ihtişamını lekelediğini söyleyebiliriz.

Ayrıca şu yazılanları da anlamalıyız: "Ayet, dostunun kapısına gelen birinden bahseder." Neden özellikle dostunun kapısı? Neyi ima ediyor? Dostunun kapısına gelmiyorsa, kişinin dostuna selam vermesine izin verilir mi? Bunu insanın çalışması

açısından değerlendirmeliyiz çünkü çalışmada bahsettiğimiz her şey, kişinin içindedir yani kişinin dostu da selamı da aynı insandadır.

İnsanın çalışmasının, Yaradan'la "form eşitliği" olarak adlandırılan Dvekut'a (bütünleşme) ulaşmak olduğu biliniyor. Arzusu, yarattıklarına iyilik yapmak olan Yaradan açısından öğrendik ki, yaratılanlarda haz ve memnuniyete özlem duymak olarak kabul edilen, bir alma arzu yaratmıştır. Buna "yaratılışın amacı" denir. Gerçi utanç duymamak için, Tzimtzum (kısıtlama) ve gizlilik denen bir ıslah yapılmıştır ki böylece bizler Keduşa'yı (kutsallık) ve Keduşa'da bulunan haz ve memnuniyeti hissetmeyelim.

Her gün, "Tüm dünya O'nun ihtişamıyla doludur" dememize rağmen, onda halen gizlilik vardır, bu yüzden buna inanmamız gerekir. Gerçi kişi, ihsan etmek üzere eylemlerini ıslah etmediği müddetçe, bunu hissetmeyiz. Bunun yerine, ihsan etme kaplarını edinmek, kişinin çalışmasına bağlıdır. O ölçüde, Tzimtzum ayrılır ve kişi, Yaradan'ın varlığını hissetmeye başlar. Bizim tüm çalışmamız budur, "Yaradan'la Dvekut" olarak adlandırılan, form eşitliğine ulaşmak.

İhsan etme kaplarıyla ödüllendirilmek için, Baal HaSulam'ın insanın içindeki üç ruh meselesini yorumladığı gibi, çalışmanın tam bir sırası vardır: 1) Keduşa'nın Nefes'i (ruh), bunda ıslah edilecek hiçbir şey yoktur. 2) Saf olmayan üç Klipot'un (kabuklar) Nefes'i, bu yalnız ıslahın sonunda ıslah edileceğinden, bunda ıslah edilecek hiçbir şey yoktur. 3) Yarı iyi yarı kötü olan Klipat Noga'nın [Noga Klipa'sı (Klipot'un tekili)] Nefes'i. İnsanın tüm çalışması bu Nefes'tedir. Kişi, bir Mitzva (emir/iyi iş) yerine getirirse, bu Nefes Keduşa'ya bağlanır. Eğer bir günah işlerse, bu Nefes saf olmayan üç Klipot'un Nefes'ine bağlanır. Bu nedenle kişi, bu Nefes'te (ruh) iyi ve kötü arasında karar verebilir ve tüm çalışması yalnızca bu Nefes'tedir.

Bu yüzden, kişi Tora ve Mitzvot'a gerçekten bağlanmaya başladığında, Yaradan'la Dvekut'a (bütünleşmeye) ulaşmak için önünde iki yol vardır. Yaptığı çalışmanın ödülü, Yaradan rızası için değil, kendi yararı için olacaktır, bu Klipa'nın Nefes'ini beslemeyi istemek olarak kabul edilir, kişinin çalışmasının ödülünü o alır ya da çalışması sayesinde Keduşa'yı beslemek ister yani çalışması için ödülü, yalnızca Yaradan rızası için olur; bu durumda çalışması Keduşa'nın Nefes'ini besler. Bu, Klipat Noga'nın Nefes'inin, Keduşa'nın Nefes'ine katılması olarak kabul edilir.

Ancak bilmeliyiz ki, "Bütün çalışmalarınızın Yaradan rızası için olduğu" dereceyi edinmek birden olmaz. Daha ziyade bilgilerimizin şöyle söylediği gibidir, "İnsanın eğilimi onu her gün yener ve Yaradan'ın yardımı olmasaydı üstesinden gelemezdi." Demek ki, bilgilerimizin şu iki şeyi bizlere söylemeye geldiklerini görüyoruz: 1) Kötüye tek seferde boyun eğdirmek imkânsızdır. Daha ziyade her gün, yeni bir çalışma vardır,

şöyle yazıldığı gibi, “İnsanın eğilimi onu her gün yener.” 2) Kişi, Yaradan’ın yardımı olmadan ona boyun eğdiremez.

Bu iki anlayış “ışık ve Kli” olarak adlandırılır. Bu demektir ki, kişinin bulduğu eksiklik, kötülüğün onu kontrol etmesi, Kli’dir. Demek ki, kişi, Yaradan rızası için çalışmaktan ne kadar uzak olduğunu ve “Efendini tüm kalbinle sev,” vb. gibi, kendi yararı için değil meselesini hisseder. Beden, böyle bir şeyin nasıl olabileceğini anlayamaz çünkü böyle bir şeyin olması, gerçekte tüm akla ve mantığa aykırıdır.

Kişi, cennetin krallığının yükünü üstlenme meselesini yalnızca bununla, Yaradan ona kalbinin tüm dileklerini verirse anlayabilir. Demek ki, kişi Yaradan’ın insana hizmet edeceğini ve bütün ihtiyaçlarını karşılayacağını anlayabilir. Ama tam tersi olduğunda yani insanın Yaradan’a hizmet etmesi ve her zaman “Efendimiz O’nun çalışmalarıyla sevinecektir” yazıldığı üzere, Yaradan çalışmasından zevk alsın diye, Yaradan’ı nasıl memnun edebileceğini düşünmesi gerektiğinde yani yaratılanlar olan Yaradan’ın çalışması O’nu hoşnut etmek olduğunda, işte o zaman kişi, “Yaradan’ı memnun etmekle ne kazanacağım?” diye sorar, zira insanın bedeni yalnızca kendi menfaatiyle ilgili olan şeyleri anlar.

Kişinin hissetmeye başladığı eksiklik, Yaradan rızası için çalışamaması, Kli (kap) yani Yaradan rızası için çalışabilmek adına bir arzuya sahip olmasına, birisinin yardım etmesi için bir ihtiyaç olarak adlandırılır. Kişinin yukarıdan aldığı yardım, Yaradan’ın ona yardım etmesi, “ışık” olarak kabul edilir. Bu ikisi aynı anda değil, teker teker ortaya çıkar.

Bu yüzden “İnsanın eğilimi onu her gün yener.” denilmiştir. Demek ki, ışık ve Kli bir günde tamamlanmaz. Daha ziyade, Kli ışığı tam olarak almaya uygun olan eksikliği tam ölçüsünde alana dek “Kuruş kuruş büyük bir meblağda birikir.”

Bu, Zohar’da (“Zohar Kitabı’na Giriş,” Madde 140) şöyle yazıldığı gibidir, “Günden güne söz ifade olur ve geceden geceye bilgi ifşa olur,” vb. Bu böyledir çünkü son ıslahtan önce, alma kaplarımızı, kendi menfaatimiz için değil, yalnızca bizi Yapan’ı memnun etmek üzere almaya uygun hale getirmeden önce, Malhut “iyiliğin ve kötülüğün bilgisinin ağacı” olarak adlandırılır. Bu böyledir çünkü Malhut, insanların eylemleri yoluyla dünyanın rehberliğidir. Bu rehberlik, ihsan etmek ve O’nun bizim lehimize tasarladığı haz ve memnuniyetle ödüllendirilmek üzere alma kaplarımızı eninde sonunda ıslah etmemiz için bizleri yeterli hale getirir ... İyiliğin ve kötülüğün rehberliği sıklıkla düşüş ve yükselişlerimize sebep olur ... Bilin ki, her yükseliş ayrı bir gün olarak kabul edilir ... zira tüm o geceler, birbiri ardına gelen pek çok gün haline gelene dek, Yaradan’la Dvekut’u (bütünleşme) durduran düşüşler, ızdırap ve

cezalardır. Şimdi, gece ve karanlık da erdemler ve iyi işler haline geldiğinde ... artık durmalar yoktur ve 6000 yılın tümü büyük bir güne bağlanır.

“... ‘Günden güne söz ifade olur,’ sözlerinin anlamı budur, zira bir günü bir sonraki günden ayıran sözcük, artık büyük bir övgü haline gelmiştir ve erdem haline geldiği için onu övmüştür. Bu nedenle, Efendimiz için hepsi bir gün oldu... zira sadece hepsi bir arada toplanarak, bu yüce bilgiyi almaya layık hale geldiler.”

Dolayısıyla “Gündüzler ve geceler” olarak adlandırılan, yükseliş ve düşüşler yoluyla, bu yüce bilgiyi tam ölçüsünde alabilmek için bir araya geldiklerinde, orada büyük bir Kli (kap) yani büyük bir ihtiyaç olmalıdır. Bu, kişinin her geçen gün Yaradan’ın, kendisine, kendine sevgiden çıkması için yardım etmesine daha fazla ihtiyaç duyduğunu görmesiyle olur. Her gün demek, yükselişler demektir yani kişi, her gün yardım alır, buna içindeki ışık kişiyi ıslah ettiği için, “ışık ve bolluk” denir.

Bu, Yaradan’ın kişiye yardım etmesi olarak kabul edilir çünkü özellikle her ikisi aracılığıyla, Yaradan’ın, kişinin lehine tasarladığı haz ve memnuniyeti almaya uygun olan bir Kli ediniriz. Bu, kişinin ıslahı ve O’nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacını almak üzere yeterli olması olarak kabul edilir.

Ancak çalışmanın en zor kısmı, çalışmanın düzeninin birbirini inkâr eden iki yazı şeklinde olmasıdır. Bu ikisinin nasıl doğru olabileceğini anlamak zordur.

Mesela, Baal HaSulam’ın çalışma düzeni hakkında yazdığı makalede, “Çalışmayı Yaradan’a atfederken, çalışma nasıl görünürse görünsün, Yaradan’ın çalışmamızı kabul ettiğine inanmak.” diye yazılmıştır. Demek ki, kişinin çokça bilgi ve anlayışla çalışıp çalışmaması önemli değildir, ancak çalışmasını Yaradan’a atfetmesi yani ihsan etme niyetiyle çalışması önemlidir. Yaradan, kişinin çalışmasını, herhangi bir anlayış olmadan en basiti bile olsa, seve seve kabul eder. Ancak kişi ihsan etmeyi amaçlamalıdır. Öyle ya da böyle kişi, özellikle ihsan etmeyi amaçlamasa, Yaradan’la konuşmayı amaçlasa da O’nun duyacağına inanmamız gerektiğini söylemiştir. O halde kişi, Yaradan’ın, onun duasını duyacağına inanmalıdır.

Diğer yandan, Bir Bilge’nin Meyvesi (1. Cilt, s. 119) kitabında, kişinin Yaradan’ı edinmeye yani tam bir farkındalıkla O’na bağlanmaya özlem duyması gerektiği, bunun, Yaradan olarak kabul edildiği yazılmıştır. Bu demektir ki, kişi, kendisinde maneviyatı arzulayan hiçbir şey bulamasa bile, tam ve bütün olarak kabul edilen sağ çizgide yürümeli, Yaradan’a dua etmeli ve O’na şükretmelidir. Ama kişi buna göre, Yaradan’a nasıl şükredip, O’na söylediği şeyleri Yaradan’ın duyduğunu yani çalışmasını Yaradan’a atfettiğini ve çalışması nasıl görünürse görünsün bu çalışmayı kabul ettiğini nasıl söyleyebilir?

Ancak, yalnızca Yaradan'la ilişkilendirir ve "Yaradan'a dönüyorum ve inanıyorum ki, O, benim isteklerimi yerine getirir." derse, kişi, bununla mutlu olur ve üstün hisseder. Demek ki, insanların geri kalanının maneviyatla bağı yoktur ve kişi, Yaradan'ın ona, her ne şekilde olursa olsun maneviyatı olmadığına dair bir his verdiğine inanır. Ancak gerçek şu ki, maneviyatla ilgili düşünmeye ilgi duyması, var olup olmaması ya da şu an tamamen alçaklıkta olması yani derecelerde yükselmek ve aşağılıktan kurtulmak için hiçbir arzusunun olmadığını görmesinin bir önemi yoktur. Ama Yaradan'a şükreder çünkü insanların geri kalanı, maneviyata dair hiçbir düşünceye sahip değilken, kendisi en azından maneviyat hakkında düşünüyordur.

Kişi, Yaradan'a şükredebilirse, bu ona sevinç verir ve Lo Lişma'dan (O'nun rızası için değil) Lişma'ya (O'nun rızası için) gelir. Bu sayede bütünlük seviyesinden yükselir ve dolayısıyla hesap yapmadan ve Yaradan'a şükretmeden önce, içinde olduğu aşağılık koşulunu unutsa bile, bu ona her zaman bu koşuldaymış gibi görünür.

Bu, "Kutsanmış olan Kutsal'a tutunur" anlayışından uzanır, zira kişinin Yaradan'a teşekkür etmesi, tam ve bütün hissetmesini sağlar ve kişi, bu sevinci yaydığı ölçüde, derecelerde yükselebilir. Bu yolun doğru olduğunu yani insanın, Keduşa'nın önemini değerlendirme gücünün olmadığını, ancak Yaradan için, Keduşa'nın herhangi bir şeyine dokunmanın bile, bütün maddesel şeylerden son derece daha önemli olduğunu söylemeliyiz.

Maddesel şeylerle ilgili olarak kişi bilmelidir ki, bunun için Yaradan'a şükretmeye değer, zira bu maddesel hazları onlara, onları alanlar, sevinç ve mutluluk hissetsin diye Yaradan vermiştir. Diğer taraftan, gizlilik ve saklanmayla ilgili öğrendiğimiz üzere, ıslah amacıyla Keduşa'yı vermiştir. Ancak kişi, ona o kadar da önemli görünmediği, takdir etmediği bir meselenin önemi ona ifşa olduğunda, çok daha fazla şükredebileceğine inanmalıdır. Her şeye rağmen, Yaradan çalışmasına gelmek isteyen biri, bilgelere inanmalı ve Keduşa'ya ufacık bir dokunuşun bile çok büyük bir şey olarak kabul edildiğini söylemelidir. Kişi, bunun üzerinde çalışmalı ve o küçük şeyden sevinç duyana dek meseleyi takdir etmelidir.

Bilgelerimiz buna "Kim zengindir? Payına düşenden memnun olan, azla yetinen." demiştir. Demek ki, kişi küçük şeyler için, onlar büyük şeylermiş gibi şükran duyabilir. Bu nedenle kişinin sahip olduğu her bağlantı, negatif olan bile, pozitif kabul edilir.

Başka bir deyişle, kişinin çalışma için hiçbir arzusu ve özlemi olmadığını görüp, hissetmesi gerçeği, hakikaten negatif olsa da bundan kendini ayırabilir ve maneviyatla ilgili en azından bir düşünceye sahip olduğunu görebilirse, Yaradan'ın çalışma hakkında düşünmesine bile izin vermediği insanlar olduğunu görürken, maneviyatla uğraştığı için Yaradan'a şükreder ve O'nu över. İnanır ki, Yaradan, bir maneviyat

meselesi olduğuna dair bilgi vermek için kendisini seçmiştir ve bu kutsal çalışmaya girmesine ve yapmasına sadece Yaradan'ın izin vermediğini söyler. Eğer kişi, bu koşuldan sevinç ıkarabilirse, bu, onu aşağılık koşulundan çekip çıkarabilir ve Keduşa'ya alabilir.

Ancak diğer taraftan, kişi, hakikat yolundaki çalışmanın değerini yani kişinin ıslah etmesi gereken şeyi, kendi içinde uyandırmalıdır. Orada yazıldığı gibi, kişi tamlığı, bütünlüğü edinmeli ve ruhu bedene düşmeden önce sahip olduğundan, 620 kat fazlasıyla ödüllendirilmelidir. Bu, "sağ" niteliği ile çelişse de yine de doğrudur yani bütünlük, tam da kişinin ıslah etmek zorunda olduğu şeyi, ıslah etmeye gelmesidir.

Artık Yaradan'ı kutsamadan önce, dostuna selam verme yasağı hakkında sorduğumuz soruyu anlayabiliriz. Bilmeliyiz ki, çalışmada her insan tam bir dünyadır. Dolayısıyla kişinin dostu demek, onun Klipat Orla'nın (Noga) Nefeş'ine sahip olması anlamında, bedeni demektir. "Selam vermek" ise Yaradan'ı kutsamadan önce, tamlığa ve bütünlüğe sahip olmak anlamına gelir. Demek ki, kişinin temeli, Yaradan'ı kutsamak yani yaptığı her şeyi, saf olmayan üç Klipot'un Nefeş'i olan kendi menfaati için değil, Yaradan rızası için yapmak olmalıdır. Bu yüzden, kişi ilk olarak her şeyin Yaradan rızası için olmasını amaçlamaya çalıştığında, ancak o zaman dostuna selam verebilir yani dostuna boyun eğdirir, Yaradan için çalışmaya da boyun eğdirir.

Dolayısıyla kişi, dostuna selam vermeden önce Yaradan'ı kutsarsa, bu, Yaradan'ın ihtiyaının ifşa olmasını istiyor anlamına gelir; şöyle yazıldığı gibi, "Efendimiz insanın yollarını desteklediğinde, düşmanları bile onunla barış yapacaktır." Olması gereken de budur, başka bir şey değil. Dostunun kapısına gelme yasağının, vb. nin anlamı budur.

Çalışmada “Sayılarda Kutsama Yoktur Ne Demektir?”

Makale No. 18, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar’da (Ki Tissa, Madde 2) şöyle yazılmıştır: “Gel ve gör: Sayılanın üzerinde bir kutsama olmadığı tespit edilmiştir. Ve eğer dersiniz ki, ‘İsrail nasıl sayıldı?’ O, onlardan ruhları için kefareti aldı ve kefaretin tamamı toplanıncaya ve sayıya ulaşınca kadar, onların hesap yapmadıklarını tespit ettiler. Öyle anlaşılıyor ki, başlangıçta, İsrail, kefareti alırken kutsanmıştır. Daha sonra kefareti sayarlar ve İsrail’i bir kez daha kutsarlar. İsrail’in başlangıçta ve sonunda kutsandığı ve içlerinde veba olmadığı ortaya çıkar. O sorar, ‘Sayım nedeniyle bir veba neden ortaya çıkıyor?’ O cevap verir, ‘Çünkü sayılarda kutsama yoktur. Ve kutsama gittiği için, Sitra Ahra [diğer taraf] onun üzerindedir ve zarar verebilir.’”

Şunu anlamalıyız: 1) Sayılan şeyde kutsama yoksa, sonuçta insanların sayısını bildiğimize göre, insanları saydığımızda ya da insanların yerine, kefareti saydığımızdaki fark nedir? Böylelikle, sonuçta sayılarını bildiğimize göre kefareti takas etmemiz nasıl yardımcı olur? 2) Kefaret neden tam veya çeyrek şekel değil de özellikle yarım şekeldir? Yarım, bizim için ne anlama geliyor? 3) Ayet neden “Zengin daha fazlasını ve fakir daha azını vermeyecek” der? Belli bir sayıyı bilmemiz ve takas yapmamız gerekirse, insanları saymak yerine başka bir şeyi saymamız durumunda, herkes için aynı olması gerektiğini, yoksa sayımı yapmanın mümkün olmayacağını bilmeyen bir kişi var mı? Bu bize ne öğretir? 4) Başında ve sonunda kutsanmışsak ortada sayım olmasının bize ne faydası var? Sayılarda kutsama olamazsa, kutsamalar sayımı bozar mı?

Çalışmada, tüm bunları anlamak için, ulaşmamız gereken amaca dikkat etmeliyiz. Ulaşmak istediğimiz her amacın, çaba gerektirdiği bilinmektedir. Çaba olmadan hiçbir şey başarılamaz. Öyleyse, Yaradan çalışmasında, ulaşmak istediğimiz ve uğrunda çabaladığımız amacımız nedir?

Cevap, “form eşitliği” denen, Yaradan ile Dvekut’u [bütünleşme] elde etmektir. Şöyle ki, Yaradan'ın dünyayı yaratmaktaki amacı, yarattıklarına iyilik yapmak olduğu gibi, bizim amacımız da Yaradan'a iyilik yapmak olmalıdır. Başka bir deyişle, kişi Yaradan'ı memnun edecek şeyler yapmalıdır. Buna “form eşitliği” denir.

Bu demektir ki, bu iki form bir araya geldiğinde, Yaradan'ın amacı, yaratılan varlıkların amacında kıyafetlenir. Yaratılışın amacı olan, O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu, onu Yapan'a memnuniyet verme arzusuna bürünür ve buna "ihسان etmek için almak" denir. Dolayısıyla, çabamızın ödülünün, tıpkı maddesel meselelerde çaba sarf ettiğimizde ve karşılığında arzuladığımız hedefe ulaştığımızda olduğu gibi, hedefe ulaşmak olduğunu söylemeliyiz, çünkü hiçbir şey çaba göstermeden verilmez.

Dolayısıyla, kişi amacına ulaşmak için “Yaradan ile Dvekut” denen hakikat yolunda, tüm eylemlerinin ihسان etmek için olduğu yerde yürümek istediğinde, “acı çekmek” denen çabayı sarf etmelidir. Bu, kişinin doğasına aykırı davranması gerektiği anlamına gelir, yani insan Kelim [kaplar] ile kendini memnun etmek için yaratılmıştır ve kendi iyiliği için değil, Yaradan'ı memnun etmeye giden yolda yürümelidir.

Ancak beden buna direnir. Bunun üzerine savaşlar çıkar. Bir ihسان etme arzusu galip gelir ve bir alma arzusu zafere ulaşır. Yine de alma arzusuna karşı gelebilmemiz için sahip olacağımız tüm güçleri, Tora'dan almamız gerektiğini bilmeliyiz. Bilgelerimizin şöyle dediği gibi, “Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım.”

O halde kişi, Tora ile meşgul olduğunda ve Tora üzerinde çalıştığında beklediği ödül nedir? Yaradan'a ihسان etme arzusu ile ödüllendirilmeyi hedeflemektir. Bu, kişinin "ihسان etmek için" denen Lişma'ya [O'nun rızası için] ulaşmak üzere Tora öğrendiği şeklinde düşünülür. Bu, “O'nun niteliklerine tutunmak” olarak kabul edilir.

Buna göre, Tora'da iki şekilde çalışılır: 1) Kişi, kendi çıkarını elde etmek için, örneğin "Rabbi" olarak anılmak veya ona para ödenmesinde olduğu gibi, Tora çalışmasında çaba gösterir. 2) Kendi çıkarına karşı çıkma gücü elde etmek için Tora çalışır. Bunu takiben, burada çalışmada yapılacak farklı bir idrak olduğu sonucu çıkar. Şöyle ki, kişi bedene aykırı olan bu niyet için Tora'da çalışacak güce sahip olmak üzere, çok çaba sarf etmelidir. Dahası, beden ona elinden geldiği kadar direnir ve bu niyetle kişiye Tora'da çalışacak enerjiyi vermek istemez. Ama Lo Lişma'da [O'nun rızası için

değil], beden görür ki, karşılığında almak istediğini alırsa, beden ona çalışması için yakıt verir ki Tora ve Mitzvot'ta [emirler/iyi işler] çaba sarf edebilsin. Çünkü almayı umduğu ödül, bedene karşı gelmez. Dolayısıyla beden ona çalışması için enerji verebilir.

Dolayısıyla kişi, çalışarak kendi çıkarını elde edebileceğini gördüğünde, bir şeyler yapma ve büyük çabalar sarf etme gücüne sahip olur ve çalışmasında bir zayıflık yoktur. "Kadınlar, küçükler ve eğitimsiz insanlar" ilk olarak bu şekilde eğitilir, çünkü bir kişiyi, Tora ve Mitzvot'a bağlanmaya ikna etmek ancak Lo Lişma aracılığıyla mümkündür.

Ancak, kişinin hedefini değiştirmesi gerektiğinde, yani Tora ve Mitzvot'taki çalışmasının başlangıcında, çaba vasıtasıyla elde etmek istediği amacı--kişisel fayda iken, şimdi hedefini değiştirir. Bu, "Keyif alabilmek için alma arzusunun amacına ne zaman ulaşacağım?" diye düşündüğü yerdi. Kişi artık hedefi özler ve "Ne zaman Yaradan'ı memnun edebileceğim ve kişisel çıkardan vazgeçebileceğim?" der.

Bu amaç doğaya aykırı olduğu için, kişinin Yaradan'a daha fazla inanmaya ihtiyacı vardır, çünkü her zaman Yaradan'ın yüceliğini edinmek üzere çaba sarf etmelidir. Demek ki, kişi Yaradan'ın yüceliğine inandığı ölçüde bu niyetle çalışabilir. Bu nedenle, kişinin Yaradan'ın yüceliğini ve önemini fark etmek üzere gözlerini açması için her gün dua etmek kişiye düşer, böylece kişinin ihsan etme amacıyla çalışacak yakıtı olur.

Bu konuda yapılacak iki muhakeme vardır: 1) Kişinin onu Yapan'a memnuniyet verme arzusuna sahip olması, 2) Eylemlerin, kişide Yaradan'ı memnun etmek üzere bir şeyler yapma arzusunu uyandırması için bir şeyler yapmak. Başka bir deyişle, kişi, ışığı ve Kli'yi [kap] elde etmek için yoğun bir şekilde çalışmalı ve uğraşmalıdır. Işık, kişinin Yaradan'dan, bütün gün Yaradan'a memnuniyet getirmek için can attığı bir arzu aldığı anlamına gelir. Kli bir arzudur, yani kişi Yaradan'a ihsan etmek ister. Kişi, bu ikisini, yani hem ışığı hem de Kli'yi Yaradan'dan almalıdır.

Ancak kişi, bunu talep etmelidir ve bunun hakkında şöyle yazılmıştır: "Zion, kimse ona ihtiyaç duymaz." Bilgelerimiz, "Bu, onun aranması gerektiği anlamına gelir" dediler, yani daha aşağıda olanlar tarafında, Yaradan'ın onlara hem ışığı hem de Kli'yi vermesi yönünde bir talep olmalıdır.

Buna göre (Roş Aşana'nın Musaf [ek] duasında) yazılanları yorumlamalıyız: "Uzaktakiler duyacak ve gelecek ve Sana bir krallık tacı verecek." Bilindiği üzere çalışmanın sırası şöyle yazıldığı gibidir, "Yapacağız ve duyacağız." "Yapmak", yaratılanlara aittir. Buna "Tanrı'nın yapmak için yarattığı" denir. Demek ki, yapma kısmı bize aittir ve bununla Yaradan'ın duymamıza izin verdiği duymakla

ödüllendirileceğiz. Ancak yaratılanlar, Yaradan için olan ve sadece Yaradan'a ait olan çalışmayı kendi kendilerine, çıkar gözetmeksizin üstlenemezler.

Gerçi, duymak Yaradan'dan gelir, tıpkı Tora'nın verildiği zamanda olduğu gibi, İsrail halkının Yaradan'dan "Ben" ve "Sen sahip olamayacaksın" diye duyduklarında olduğu gibi. Ama bundan önce Tora'yı almak için bir hazırlık vardır, bilgilerimizin dediği gibi (Şabat 87), kısıtlama ve kaçınma konusu vardır. Yazıldığı üzere, "Ve bugünü ve yarını adayacaksın." Daha sonra, Tora'yı duymakla ödüllendirildiler.

Bununla, "Uzaktakiler duyacak ve gelecek", yani uzakta oldukları gerçeğini, hayatın bir Tora'sı [yasa] olduğu gerçeğini duyacak ve gelecekler şeklinde yorumlamalıyız; buna, yazıldığı şekliyle "Çünkü yaşamın kaynağı Sen'dendir" denir, bu Yaradan'la Dvekut'tur ancak insan ondan uzaktır. Bu uzaklaşma aynı zamanda Yaradan'dan da gelir, çünkü bir şeyden uzak olmak ancak kişi bir gerçekliğin olduğunu açıkça bildiğinde mümkündür ama nedense kişi ondan uzaktır.

Dolayısıyla kişinin, öncelikle Yaradan'a inancı olmalıdır, daha sonra Yaradan'dan uzak hissettiğini söyleyebilir. Dolayısıyla, bu duygu kişiye, bunu uzaktan hissetmesi dışında, Yaradan'ın dünyayı izlediği ve bir yargı ve yargıç olduğu hissini vermelidir. Yoksa Yaradan'dan uzak olduğunu ona kim söyleyecek?

Bu nedenle kişi kendisini Yaradan'dan uzak hissettiğinde, Yaradan insana uzaktan görünerek onu bu konuda uyarır. Bu demektir ki, Yaradan ondan gizlendiğinde, kişi uzak bir koşulda olamaz, çünkü ona uzak olduğunu kim söyler? Ancak Yaradan'ın ona biraz görünmesiyle, uzaklarda olduğu hissine kapılır.

"Uzaktakiler duyacak"ın anlamı budur, yani Yaradan onlara duymayı gönderir ki böylece uzakta olduklarını hissetsinler ve yaklaşsınlar, yani Yaradan'dan onları yakınlaştırmasını talep etsinler, böylece ihsan etme kapları olan form eşitliğini elde edebilsinler. Ancak kişi, bu Kelim'leri ancak yukarıdan yardım alarak elde edebilir. Buna "Kli'de kıyafetlenen ışık" denir, yani bu güce duyulan arzuda kıyafetlenen ışık.

Şöyle yazıldığı gibi (Mezmurlar 127), "Efendi bir ev yapmazsa, onu yapanlar boşuna çabalarlar." "Efendi bir ev yapmazsa"nın anlamı, kalbin bir Keduşa [kutsallık] binası haline gelmesidir. "Boşuna çabalamak", emeğin boşuna olduğu anlamına gelir. "Onu yapanlar", bir Keduşa yapısı inşa etmek isteyenlerdir. Bilmeli ve inanmalıdırlar ki, O'nun yardımı olmadan olmaz, O hem Kli'yi, yani ihsan etme arzusunu ve özlemini, hem de kişinin ihsan etmek için çalışabilmesi için aldığı güç olan ışığı verir. O her şeyi verir ancak önce kişi eylemi yapmalıdır. Şöyle ki, çalışmadan önce kişi, "Ben kendim için değilsem, kim benim için." Sonra şöyle demelidir: "Efendi bir ev yapmazsa, onu yapanlar boşuna çabalarlar."

Tora'nın verilmesinden önce olduğu gibi, yani Sina Dağı'nda verilen Tora'yı İsrail halkının duyabilmesi için, kısıtlama ve kaçınma verilen İsrail halkı tarafında hazırlık vardı. Bu, aşağıda olanın tarafında hazırlık olarak kabul edilir. Sonrasında, Tora'yı Yaradan'dan almak mümkündür.

Bununla birlikte, hazırlık sırasında, kişi "tüm eylemlerinin ihsan etmek için olması için çalışabilme ihtiyacı" olarak adlandırılan bir Kli ile ödüllendirilmeden önce, bu ihtiyaç, kişinin içinde yükselir ve alçalır. Bazen Yaradan'ın kendisine her şeyi Yaradan adına yapabilme gücü vermesini arzular ve Yaradan'dan kendisine yardım etmesini ister. Bazen, daha sonra bir düşüş yaşar, yani Yaradan'a memnuniyet getirmeye gerek duymaz. Bunun yerine, kendisi için alma arzusu için hazlarla kendini tatmin edecek ögütler ve taktikler için can atar.

Eğer düşüş sırasında kişiye maneviyatla ilgili bir düşünce – ihsan etmek için çalışması gerektiği – gelirse, kişi, Yaradan hakkında, Yaradan'ın neden kendi çıkarı için çalışmayı yasakladığı ve kendi çıkarı için çalışırsa Yaradan'ın bunu neden önemseydiği hakkında düşünmeye başlar.

O zaman kişi, Tora ve Mitzvot'tan tamamen şüphe duyar, neden bize eziyet etmek istiyor ve bize uyulması zor yasalar veriyor? Eğer O, gerçekten merhametli bir babaysa, neden birçok yasak yoluyla O'nun Mitzvot'unu yerine getirmemizi sağlıyor? vb. Bazen bir yükseliş sırasında, kişi Yaradan'ı ve O'nun bize neden "Ruhunuzu koruyun" gibi önemli emirleri verdiğini de düşünür.

Peki, Yaradan, insanın yemesinin, içmesinin vb. zorunlu olduğu gerçeğini, bunları ne amaçla yarattı? Bunların varlığı, bir insanı daha akıllı ve cennetten daha çok korkan biri yapar mı? Bu nedenle kişi, hiçbir manevi fayda görmediği halde, maddesel hazlara neden ihtiyaç duyduğunu sorar.

Bu şekilde kişi yükselir ve düşer. Bazen maddesel hazların bize ilk başta neden verildiğini anlamaz, çünkü artık insanın asıl amacının Yaradan'a bağlanmak olduğunu anlar, o halde bu maddesel hazlar neden yaratıldı?

Düşüş sırasında ise tam tersidir. Kişi kendine şöyle sorar: Bize birçok şey neden yasaklandı? ve genel olarak, kendi çıkarımız için çalışmak neden yasak ve biz sanki Yaradan için çalışmaya mecburuz ve eğer değilsek, o zaman bu dünyada ve bir sonrakinde acı mı çekmeliyiz?

Bu çalışmanın hazırlık dönemindeki sırasındır. Şöyle ki, kişi daimî inançla ödüllendirilmeden önce mancınıktadır, uçtan uca savrulmakta ve seçme özgürlüğünün olmadığını görmektedir. Aksine, yukarıda istedikleri şey, kendisi hakkında söz sahibi olmayan bir çömlekçinin elindeki çamur iken, onunla ne yaptıklarıdır.

Kişi içinden geçtiği bütün koşulların kendisi için olduğuna inanmalıdır. Öyle ki, kişi özellikle yükselişler ve inişler aracılığıyla arzu edilen tamamlanmaya ulaşacaktır, şöyle yazıldığı üzere, "Öldüren, dirilten ve kurtuluş getiren bir kral." Çalışmada ölüm olarak kabul edilen düşüşler ve çalışmada yükseliş olarak kabul edilen "hayata getirir" aracılığıyla, özellikle bununla O "kurtuluş getirir", yani insan bütünlüğe ulaşır.

Şimdi sorduğumuz şu soruyu anlayabiliriz, Neden ilk etapta İsrail'i sayma ihtiyacı duyarız? Yani saymak tehlikeli bir durum iken kim sayıyı bilmek ister, şöyle yazıldığı gibi "Sayılarda kutsama yoktur." Ayrıca, sonunda İsrail'in sayısını biliyorsak, onlara verilen ıslahın- kefareti vermenin- ne önemi var? Ayrıca saymanın başında ve sonunda kutsamamız bize ne katar?

Çalışmada, bir kişinin içindeki her şeyden bahsederken, İsrail'in sayılmasının ne olduğunu bilmeliyiz. Lişma'yı yani ihsan etmeyi edinme çalışması, "bütünlük" adı verilen sağ çizgide başlar. Bu, kendisine kutsama verilen bir adam olarak kabul edilir. Bundan dolayı, kişi mutlu olmalı ve onu Keduşa'da biraz tutunma ile ödüllendirdiği için Yaradan'ı yüceltmeli ve O'na teşekkür etmelidir, ancak ne kadar sahip olursa olsun, bilir ki bunu da hak etmiyor.

Bu, azla yetinmek olarak kabul edilir. Bu nedenle, kişinin onu saymak, İsrail'in kaç niteliğine sahip olduğunu yani çalışmasının yüzde kaçının Yaşar-El olabileceğini söylemek, Keduşa için ne kadar çaba sarf etmeye istekli olduğunu görmek için hiçbir nedeni yoktur. Bu hiç de ilginç değildir, çünkü kişi der ki, "Tora ve Mitzvo'ta sahip olduğum her şey, dünyadaki tüm hazlardan daha önemlidir."

Bunun hakkında şöyle sorabiliriz, madem bu kadar önemli, kişi neden azla yetiniyor? Kişi, buna kendi kendine cevap verir, "Muhtemelen Yaradan tarafından bana verileden daha büyük bir pay verilmesini hak etmiyorum ve görüyorum ki buna bile sahip olmayan insanlar var." Sonuç olarak o, mutlu olacağı bir şeye sahip olduğu için, içinde kutsama olan bir kişidir ve Yaradan ona, Yaradan ile sevinmesini kavrayabilmesi için akıl ve anlayış vermişken, diğer insanların saçmalıklara sevindiğini ve mutlu olduğunu görür.

Bu, kişi içindeki Yaşar-El'i, yani kalbindekileri saymaya gelmeden önce, kişinin öncelikle İsrail'i kutsaması olarak kabul edilir. Öyle ki, kişi, içindeki İsrail'in kutsandığını, yani kutsandığı için sevinmek üzere bir nedeni olduğunu ve elindeki azla yetindiğini söyler.

Daha sonra İsrail sayılır, yani kişi solun niteliğine geçer ve ne kadar Tora'ya ve cennet korkusuna sahip olduğunu kendi kendine incelemeye başlar. O sırada kişi, kusurlarla dolu olduğunu görür ve o zaman bir veba çıkabilir, yani kişi umutsuzluğa

düşebilir ve mücadeleden kaçabilir ve bu ihsan etme çalışması, ona göre değil diyebilir. Ancak kişi, artık tek bir çizgide çalışamaz, çünkü artık kendini kandıramaz ve bu gerçek çalışmadır diyemez, çünkü sol ona hakikatin çalışmasının ne olduğunu söyleyip durur.

"Sayılarda kutsama yoktur" sözünün anlamı budur, çünkü kişinin her zaman eksiklikleri vardır, yazıldığı üzere, "Yeryüzünde iyilik yapıp da günah işlemeyen erdemli bir kimse yoktur." Dolayısıyla, bir eksikliğin olduğu yerde, Klipot'a [kabuklar] bir tutunma vardır kuralına göre, Klipa [Klipot için tekil] kişiye bunun ona göre olmadığını gösterir. Bu şikayetlerle o kişiyi öldürür, yani o, maneviyatta kişinin neyi vardıysa kişiden alır ve kişi "Hayatlarında kötülere 'ölü' denir" formunda kalır.

Yazılanların anlamı budur, sayılan hiçbir şeyin kutsaması yoktur, çünkü o her zaman eksiktir ve her eksiklikte Klipot'a bir tutunma vardır. Buna "veba" denir, yazıldığı üzere, "Ve onları saydığınızda, onlarda veba olmayacak." Öyle ki, kefare vasıtasıyla, sayımdan dolayı ölüm olmayacak. Bu demektir ki, sol çizgide çalışırken yani sol çizgide yürüyor olmamıza ve bir veba olmasına rağmen, kefare vasıtasıyla onlarda veba olmaz.

Bu nedenle, bize eksikliğin Klipot tarafından görülebilmesi gerektiği tavsiyesi verildi: "Ve siz onları saydığınızda, her biri kendi ruhu için kefare verecek." Demek ki, kişi İsrail'in niteliğine yüzde kaç dahil olduğunu hesapladığında, buldukları eksiklikleri dikkate almamalıdır.

Bunun yerine, ruhları için Yaradan'a kefare olması için ne kadar ıslah yapmaları gerektiğini hesap etmelidirler, yani eksikliklere değil, eksikliklerin ıslahına bakmalıdırlar. Bu sayede, Klipot içinde olan ruhları, onlardan ortaya çıkacak ve Yaradan'a tutunacaktır. Buna, gerçekleştirmeleri gereken ıslahları sayarak, "Ve her birine ruhu için kefare verdiler" denir.

Böylece onlar sadece ıslahları görebilirler, bilgilerimizin dediği gibi (Yevamot 38), "Tahsil edilecek senet tahsil edilmiş sayılır." Dolayısıyla, ıslahlara bakınca kişi sanki yapmış gibidir ve burada bir noksanlık yoktur.

"Sayılan herkesin vereceği budur" sözünün anlamı budur. Eksikleri görmeyi "sayılmış olan herkes" olarak yorumlamalıyız. "Yarım şekel", yazıldığı gibi (Bir Bilgenin Meyvesi, Cilt 1, s 95), "Dua, yarım eder" anlamına gelir. Kendisi için dua edenin durumu, kişide bütünlüğün olmaması, sadece yarısının olmasıdır, çünkü bütün olanın dua edecek hiçbir şeyi yoktur. Bu nedenle bilgilerimiz bizi ödül almak için değil, bütünlük için çalışmamız konusunda uyardı.

Bu, bir kişinin verdiği yarım olarak yani kendisi için alma arzusu olan, kişiyi Yaradan'dan uzaklaştıran bir Kli olarak kabul edildiği anlamına gelir ve bu Kli'nin

“ışık” olarak adlandırılan Yaradan'a bağlanması için dua etmeliyiz.” Işık Kli'de parladığında, bu bütünlük olarak kabul edilir. "Bir dua, yarım eder" ifadesinin anlamı budur, burada "yarım" Kli anlamına gelir, çünkü Kli olmadan ışık olmaz.

Dolayısıyla kişi, dua ettiğinde ve eksikliğini hissettiğinde, eksikliği dolduracak yer vardır. Şöyle devam eder, "Bunu verecekler" kelimeleri, yani yarım olan Kli, "aşağıdan uyanma" olarak adlandırılan, yarım olan Kli anlamına geldiği sonucu çıkar, söylendiği gibi, eksiklik için dua, zaten bir ıslah olarak kabul edilir.

Örneğin bir kişi, lekeleri çıkarması için ceketini temizleyiciye verdi. Çamaşırhanenin sahibine, "Sana ne kadar ödeyeceğimi bilmek için yapman gereken düzeltmelerin sayısını sayıyorum" diyor. Kişi çamaşırhanenin sahibinden lekeleri düzeltmesini ve çıkarmasını ister. Ancak, kişinin üzerindeki lekenin çok olduğunu görünce ümitsizliğe kapıldığı söylenemez, çünkü kişi ceketinde ne kadar eksiklik olduğunu görmek için lekeleri saymaz. Daha ziyade, kaç düzeltme yapması gerektiğini sayar.

Dolayısıyla kişi artık eksikliklerini değil, ıslahlarını düşünüyor. Doğal olarak, onlarda (lekelerde) bir veba olduğu, yani kişinin mücadeleden kaçması ve gerçeklik yolundaki çalışmanın kendisine ait olmadığı söylenemez.

Bundan anlaşıldığı üzere, insanlardaki eksiklikleri değil, kefareti saymamız büyük bir ıslahtır. Bu, bilgilerimizin dediği gibidir, "Tahsil edilmek üzere olan senet, tahsil edilmiş sayılır." Yani ıslaha giriştiğimizde zaten düzeltilmiş gibi olur çünkü kişi artık eksikliklere değil ıslahlara bakmaktadır.

Yukarıda sözü edilen "ruhu için Yaradan'a kefareti" adı verilen kefareti ıslahına ek olarak, yani ıslahtan, Yaradan ile Dvekut olacağından bahsettiğimizde, saymadan önce kutsamalıyız. Bu, "kutsama" denilen sağ çizgide yürümemiz gerektiği anlamına gelir, yani o hiçbir eksiği olmayan bir kişidir. Daha sonra, "sayma" adı verilen sola ve sonra tekrar "kutsama" adı verilen sağa kayarız. Yazılanların anlamı şudur ki, başındaki ve sonundaki kutsama ile sayım gerçekleşecek ve onların içinde hiç veba olmayacak, daha ziyade bununla gerçek bütünlüğe ulaşacaklardır.

Çalışmada Şabat'a Neden Şin-Bat Denir?

Makale No. 19, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar'da şöyle yazılmıştır: "Şabat nedir? Neden ona 'Şabat' deniyor? O nokta yükseldiği ve ışığı parladığı için mi? O zaman, bir olmak için HGT de ZA olan babalarda taçlanır ve her şeye 'Şabat' denir. Yani, babalarla birlikte Malhut'a 'Şabat' denir. Şabat, Şin-Bat [kız evlat] harflerine sahiptir çünkü Şin'deki [ש] üç Vav [3 kez Vav], üç baba'yı, HGT'ı, ima eder ve Bat [kız evlat] olarak adlandırılan o da onlarda taçlanır."

Orada şu da yazılıdır (Madde 181): "Meselenin anlamı, noktanın, nerede olursa olsun, gözün kalbi olmasıdır. Yani, "gözler" olarak adlandırılan Hohma'yı içerir ve "Bizi gözbebeği gibi tut" dediği gibi, Bat [kız evlat] olarak adlandırılır. O tüm gözün kalbi [gözbebeği] olduğu için, ona Bat denir. Yani, gözde üç renk, HGT vardır. Dördüncü renk, Malhut olan siyah bir noktadır ve sadece onun içinde Ayin [göz] adı verilen Hohma ortaya çıkar. Bu nedenle o, gözün tüm renklerinin kalbidir." Orada şöyle der: "Tüm o altı gün -HGT NHY -Malhut olan tek, kutsal bir noktada birleşir ve tüm günler onun içinde birleşir." (Madde 177)

Bunu çalışmada yorumlamalıyız. Baal HaSulam, yukarıda belirtilen altı günlük çalışmanın, ZA'in HGT NHY'i olan ZA'i ve Şabat'ın, Malhut'u ima ettiği hakkında sordu. Eğer böyleyse, o zaman altı hafta içi gün Şabat'tan daha önemli olmalıydı zira ZA Malhut'tan daha yüksek bir derecedir.

Dedi ki: "Altı hafta içi günün ZA'i ima ettiği doğrudur, ancak tüm dünya Malhut'un yönetimi altındadır çünkü Malhut'a 'İsrail meclisi' denir, bu da onun İsrail'in tüm ruhlarını içerdiği anlamına gelir ve Malhut'ta olmayan hiçbir şey bu dünyada ifşa olmaz. Bununla birlikte, ZA ve Malhut arasında bir birleşme olmadığı ve ZA'in bolluğu Malhut'a uzanmadığı sürece, buna 'hafta içi' denir."

Şabat birleşme olarak kabul edilir, yani ZA, Malhut ile birleşir, bu da ZA'in altı Sefirot'unun hepsinin Malhut'ta parladığı anlamına gelir. Bu yüzden, ZA'in Keduşa'sı [kutsallığı] Malhut'a uzandığı için ona "bir kutsallık Şabat'ı" denir. "Hafta içi", birbirlerinden ayrıldıkları anlamına gelir, çünkü alttakiler için bolluğu alan Kli [kap] olan Malhut, "alan Malhut", ZA olan Veren'le form eşitsizliği içindedir. Alttakiler, Malhut'un onlara ihsan etmek istediği bolluğu almaya, yani ihsan etmek için çalışmaya uygun olmalı, yani form eşitliğinde (olmalı).

Bu yüzden Tora ve Mitzvot'ta [emirlerde/iyi işlerde] çalışarak kendimizi ıslah etmemiz için bize altı iş günü verildi. İhsan etmek ile meşgul olduğumuz ölçüde, her biri yukarıdaki, Malhut'taki, ruhunun kökünü ihsan etmek için çalışmaya doğru ıslah eder. Öyle anlaşıyor ki, altı iş günü boyunca, Malhut alttakiler tarafından ıslah edilir ve sonra Malhut, ZA ile form eşitliği içindedir ve ZA'in bolluğu Malhut'a uzanır.

Bu nedenle, Şabat Malhut olarak kabul edilir ve altı gün Malhut'tan daha yüksek bir derece olan ZA'i ima etse de altı hafta içi günden daha önemlidir. Tüm dereceler, alttakilere ne ölçüde ihsan ettikleri ile ölçülür. Altı iş gününde, Malhut'u ihsan etmek için çalışmaya ıslah etme çalışmasının ortasında oldukları için, ZA henüz ihsan edemez. Sadece Şabat'ta, Malhut'un ihsan etme çalışması tamamlandığında, Şabat daha önemli olarak kabul edilir, çünkü o zaman ZA derecesi Malhut'un ıslahı yoluyla alttakilere parlar. Bu yüzden Şabat'a "Bir'in sırrı" denir, bu da ZA ve Malhut'un form eşitliği yoluyla birleşmesidir. Bu yüzden ona "barış Şabat'ı" denir, yani Şabat'ta, veren olarak kabul edilen ZA ile alan olarak kabul edilen Malhut arasında zaten barış vardır.

Şabat'ta, Malhut halihazırda ihsan etmek için çalışmaya doğru ıslah edilmiştir ve aralarında herhangi bir ayrılık yoktur. Bu nedenle, ona "kutsanmış bir barış Şabat'ı" denir, çünkü o zaman kutsamalar Malhut'a ve alttakilere uzanır. Bu nedenle Şabat, altı iş gününden daha önemlidir.

Bilgelerimiz şöyle dedi: "Yaradan onlara dedi ki: 'Aptallar, Şabat arifesinde çalışıp çabalamış olan, Şabat'ta yer. Şabat arifesinde çalışıp çabalamamış olan, Şabat'ta nereden yiyecek?'" (Avoda Zara 3). Bu, Şabat yemeğinin çalışmanın bir ödülü olarak kabul edildiği anlamına gelir. Kişi çalışmadıysa, nereden ödüllendirilecek? Çalışma olmadan, sadaka veya hediye almak mümkündür, ancak bir ödül [Sakar, hem "ödül" hem de "maaş" anlamına gelir] almak mümkün değildir çünkü özellikle çalışma karşılığında ödül vardır. Bu yüzden Yaradan onlara, "Şabat arifesinde çalışıp çabalamamış olan, Şabat'ta nereden yiyecek?" dedi.

Yine de bu gerçekten şaşırtıcı. Yaradan neden "Şabat arifesinde çalışıp çabalamamış olan, Şabat'ta nereden yiyecek?" dedi. Sonuçta, Yaradan onlara sadaka veya hediye olarak verebilir.

Cevap şudur ki, çalışma olmadan yemeğin tadını çıkarmak şu bilinen sebepten imkânsızdır: Hazzın alınmasından dolayı utanç ekmeği olmasın diye, "Tzimtzum [kısıtlama] ve üst ışığı gizleme" adı verilen bir ıslah yapıldı ve böylece Yaradan'ın yaratılanlara vermek istediği haz ve memnuniyet ifşa olmamıştır.

Bunun yerine, Tora ve Mitzvot'un Segula'sında [çaresinde/erdeminde] emek vermek yoluyla, ihsan etme kaplarını elde ederiz ve o ölçüde gizlilik kaldırılır ve haz ve memnuniyeti almak mümkün olur. Fakat ihsan etme kaplarını elde etmeden önce, haz ve memnuniyet olan yaratılışın amacından zevk almak imkansızdır. Bu nedenle, Yaradan'ın ona bir hediye veya sadaka olarak vermesi gerektiğini söylemenin bir anlamı yoktur, zira orada kesinlikle utanç olacaktır ve bu utanç hazzın tadını bozar.

Maddesellikte gördüğümüz gibi, kişi utanç ekmeğini yemekten [bağış almaktan] utanır, ancak özellikle emek yoluyla [alır]. Burada emek, alma kaplarını, ki insan bunlarla doğdu, doğaya karşı olan ihsan etme kaplarına döndürmektir ve doğaya aykırı olan her şeyi yapmak zordur ve ihsan etme kaplarını elde etmek büyük çabalar gerektirir. Bu konuda şöyle denilmiştir: "Arınmaya gelene yardım edilir." Yani, O'nun yardımı olmadan, kişinin onları elde etme şansı yoktur.

Şimdi, altı iş gününün, ZA'e ait olan ihsan etme kaplarını yapma meselesini oluşturduğunu anlayabiliriz, çünkü ZA derecesi Malhut'a ihsan etmektir. ZA'den bolluğu alan Malhut'un alttakilere verebilmesi için, Malhut'u ZA gibi bir verici olmaya ıslah etmeliyiz. Buna "birleşme" yani form eşitliği denir.

Bu nedenle, altı iş gününe "kutsallığın olmadığı günler" denir, kişinin kendisi için alma arzusundan ortaya çıkar ve onu Keduşa'ya kabul eder yani Keduşa'ya hizmet eder. Demek ki, çalışma seküler olanı kutsal yapmaktır. Her ne kadar kişi her gün bir niteliğini ıslah etse de ilk gün [Pazar] Hesed niteliğine, ikinci gün [Pazartesi] Gevura niteliğine karşılık gelir, vb., her bir ıslah hemen aşikâr olmaz.

Bunun yerine, altı günün tamamı ıslah edildiğinde Şabat aşikâr olur. Başka bir deyişle, yedi günlük çalışma dizisi tamamlanmadığı sürece, kişide Şabat durumu aşikâr olmaz. Bu, insanın çalışmada ilerliyor mu yoksa çalışmaya başladığı zamanki gibi aynı koşulda hareketsiz mi duruyor, bunu görememesine veya hissedememesine neden olur.

Bazen, kişi tam tersini görür – gerilediğini. Yani, ihsan etme çalışmasına başlamadan önce, Tora ve çalışma için daha fazla tutkusu vardı ve şimdi çalışma için motivasyonunun azaldığını görüyordur. Bu böyledir çünkü her hafta bir derece olarak kabul edilir. Derecenin ortasında, durumu gerçekte olduğu gibi görmek imkânsızdır,

Çünkü bu, daha önce aŗađıda olanın yukarı doğru yükseldiği ve yukarıda olanın alçaldığı bir tekerlek gibidir ve tüm bunların bir sonucu olarak makine ilerler.

Sadece alıŗmanın sonunda, şabat geldiği zaman, bu, şabat'a ait altı iŗ gününü tamamladığı anlamına gelir. Sonra, ihsan etme kapları olan ZA'in Malhut'a girdiği dŗnlr. Buna şabat denir.

Bu nedenle, altı iŗ günü ZA'e ait olmasına rağmen, Malhut'ta hala parlamaz çünkü alıŗmamızın kalbi Malhut'tadır, şöyle yazıldığı gibi: "şaday'ın [Efendi'nin] krallığındaki [Malhut'taki] dünyayı ıslah etmek için."

Öyle anlaŗılıyor ki, Kelim alıŗması, kendi için alma arzusunu çıkarıp atmak ve bunun yerine ihsan etme arzusunu yerleŗtirmektir. Buna hafta içi günlerin alıŗması denir, bu da Kelim'in ıslahıdır. Bu alıŗma şabat'ta yasaktır çünkü şabat'a ıŗıđın Kelim'in içinde parlayabildiği zaman olan "yemek yeme zamanı" denir. Bu yüzden şöyle yazılmıŗtır, "şabat arifesinde alıŗıp abalamamıŗ olan", yani ihsan etme kaplarını hazırlamamıŗ olan, "şabat'ta nereden yiyecek?" ünkü haz ve memnuniyet olan yemeğin kıyafetlenebileceği Kelim'i yoktur.

Bununla, "O neden onlara yemeği hediye veya sadaka olarak veremiyor?" diye sormuŗ olduğumuzu anlayacağız. Bunun sebebi, hediye veya sadakada Tzimtzum nedeniyle haz ve memnuniyetin girebileceği hiçbir ihsan etme kabının olmamasıdır.

Yine de şabat'a "hediye" dendiğini görüyoruz, bilgelerimizin şöyle dediği gibi: "'Bilin ki ben Efendiniz sizi kutsuyorum', Yaradan Musa'ya şöyle dedi: 'Musa, hazinemde adı şabat olan iyi bir hediyem var ve onu İsrail'e vermek istiyorum, git ve onlara haber ver.'" (Beitza 16)

Bu kafa karıŗtırıcıdır. Neden "şabat arifesinde alıŗıp abalamamıŗ olan, şabat'ta nereden yiyecek" dedi? alıŗmada şunu da sormalıyız: Ama O onlara şabat yemeğini hediye olarak verebilirdi çünkü şabat'a "hediye" denir, yani şabat'ı alıŗma olmadan bile vermek mümkündür.

Ancak, bilgelerimizin Yaradan'ın Musa'ya "Git ve haber ver" demesi hakkında sormalıyız. şunu sormalıyız: Hangi amaçla onlara hediye hakkında önceden haber vermek zorundaydı? Anlıyoruz ki hediye karŗılıđında bir şey istiyorsak, o zaman bilgilendirilmeleri gerekir ki böylece hediyein verilmesi için gerekli koŗulları yerine getirsinler. Bu nedenle, burada da "Git ve onlara haber ver" dediğinde bu, O'nun hediye karŗılıđında bir şey talep ediyor olması gerektiği anlamına gelir.

Yine de hediye karŗılıđında birinin nasıl olur da bir şey isteyebileceğini anlamalıyız, zira hediyein alıcısı bir şey verirse o artık hediye olarak kabul edilmez. Bunu şöyle

yorumlamalıyız: O, "Git ve onlara haber ver" dediği zaman, onlara bir hediye vermek istediği için kendilerinden çalınacağı korkusu olduğu bilincini verdi. Bu nedenle, hediye Verenden, hediye için kimsenin bu önemli hediye onlardan alamayacağı güvenli bir yer yapmalarını talep etti. Aksi takdirde, hediye Verenden, onlara hediyein önemini bildiremezdi bile çünkü duymaması gerekenler bunun önemli olduğunu muhtemelen duyup hediye onlardan alabileceklerdi.

Bu nedenle, O'nun onlara hediye verebilmesi için, önce bir hediye vermek istediğini onlara bildirmeye ihtiyacı vardı, şöyle yazıldığı gibi: "Git ve onlara haber ver", "ve onlara hediyein önemini bildireceğim, böylece hediyein tadını çıkarabilecekler." Sonra onlara, dışsal olanlardan uzak tutulsun diye hediye için bir yer hazırlamak üzere çokça hazırlık yapmaları gerektiğini bildirdi. Öyle anlaşıyor ki, onlara hediye vermek için koyduğu koşul, hediye için güvenli bir yer hazırlamalarıydı. Bu, hazırlık karşılığında bir hediye vermek olarak kabul edilmez.

Dışsal olanlardan uzak tutmak nedir? Şudur: Eğer ihsan etme kapları hazırlarlarsa bu kaplarda "hediye" olarak adlandırılan Şabat'ı alacaklar. Buna "dışsal olanlardan uzak tutmak" denir, ki dışsal olanlar ancak alma kaplarına tutunabilirler. Oysa ihsan etme kapları için bu böyle değildir; bunlardan kaçarlardı. Bu Kelim'i hazırlama işine "hafta içi" denir ve hafta içinde her bir gün, ima edilen Kelim'i HGT NHY olarak adlandırılan ZA'in Sefirot'una kabul etmeliyiz.

İhsan etme çalışması tamamlandığında, "yemek" olarak adlandırılan Şabat ışığı gelir ve altı iş günü boyunca edinilen Kelim'de kıyafetlenir. Öyle anlaşıyor ki, çalışmanın tam ifşası "Bir'in anlamı" olarak adlandırılan Şabat'ta, "alma kapları" olarak adlandırılan Malhut altı iş günü çalışması sırasında ihsan etmeye dönüştürüldüğü zaman, aşikâr olur.

Yani, hafta içi edindikleri ihsan etme kapları çalışması Şabat'a girer. Bu demektir ki Şabat'ın "Gadlut'ta [büyüklükte/yetişkinlikte] parlayan Malhut" olarak adlandırılmasının sebebi, hediyein alınmasından önceki hazırlık çalışmasıdır. O zamanda, "hediye" olarak adlandırılan Şabat ışığı bu ihsan etme kaplarında kıyafetlenebilir. Ondan sonra, dışsal olanların kontrolü yoktur çünkü dışsal olanların tutunduğu alma kapları yoktur. Bu nedenle, Şabat'a "Ve tüm yargılar ondan geçer" denir.

Bu yüzden hediye Şabat denir, zira Yaradan Şabat'ı emek karşılığında vermedi, Şabat'ı bir hediye olarak verdi. Ve altı iş günü boyunca çalışmamızın gerekmesinin nedeni, onun için bir yer yapmak, yani dışsal olanların ona tutunamayacağı güvenli bir yer yapmaktır, zira Şabat'ta, ihsan etme kapları önceden ıslah edilmiştir ve ihsan etme kaplarının hüküm sürdüğünü gördükleri bir yerden kaçarlardı.

Bu nedenle, Şabat'a "kutsal" denir zira dışsal olanlar, altı iş günü boyunca olan hazırlık sayesinde her şeyin ihsan etme kaplarında parladığı zaman olan Şabat'ın Keduşa'sından kaçarlar.

Yukarıdakine göre, "Musa, kendi payının hediyesiyle sevinecek" diye yazılanı yorumlamalıyız. Neden "Hediyelerden nefret eden yaşayacaktır" (Süleyman'ın Özdeyişleri 15:27) diye yazıldığını anlamalıyız. Eğer öyleyse, eğer "hediyelerden nefret eden yaşayacak" ise, "Musa, payının hediyesiyle sevinecek" ne anlama gelir?

Cevap şudur: "Çünkü Sen ona sadık bir hizmetkâr dedin." "Sadık bir hizmetkar" nedir? Atalarımızın dediği gibidir: "Ödül almadan rav'a [büyük öğretmene] hizmet eden köleler gibi olun", bu da kişinin tüm işinin ihsan etmek olduğu ve hiçbir şey almadığı anlamına gelir.

Buradan, kişinin alması gerçeğinin, Yaradan'ın ona vermek istemesinden kaynaklandığı sonucu çıkar. Bu nedenle, onun almasına "ihsan etmek için almak" denir. Öyle anlaşıyor ki, hediye alması kendisi için almak istediği için değil, ihsan etmek istediği içindir. İyilik yapmak Yaradan'ın arzusu olduğu için, bu nedenle kişi haz ve memnuniyeti kabul eder, O'nun arzusunu tatmin etmek için, zira Yaradan'ı memnun etmek ister.

Ancak Yaradan'ın neye ihtiyacı var? Elbette bu, yaratılış amacının tam olarak gerçekleştirilmesi içindir. Bu nedenle, kişi, Kral'ı memnun etmek için Kral'ın hediyesini kabul eder. "Çünkü sen ona sadık bir hizmetkar dedin" sözlerinin anlamı budur.

Şimdi, Zohar'ın şu sözlerini yorumlayabiliriz: "Şabat nedir?" diye sorar ve şöyle cevap verir, "Şin-Bat, çünkü Şin'deki üç Vav, üç babayı, HGT'ı ve Bat [kız evlat] olarak adlandırılan Malhut'un onlarda taçlandığını ima eder" çünkü onda Hohma'nın çoğunluğu vardır, şöyle yazıldığı gibi, "Bizi gözbebeği gibi tut," ki gözbebeği gözün kalbidir. Gözde üç renk, HGT, vardır ve dördüncü renk siyah bir nokta, Malhut'tur.

Üç Vav'daki her Vav, kişinin ihsan etme kaplarını edinmesi gereken çalışma zamanı olan altı iş gününü ima eder. Gerçekten de her gün, kişi Şin'de üç Vav tarafından ima edilen üç çizgi üzerinde yürümelidir.

Başka bir deyişle, her gün sağda ve solda yürüyerek, her ikisinden oluşan orta çizgiye geliriz. Başka bir deyişle, "bütünlük hali" olarak adlandırılan sağda yürümeye başlarız ve sonra saymaya geçeriz, ki bu, kişinin emeğinden elde ettiği kârı saymaya başladığı zamandır. Daha sonra sağa geri döner.

Bu sağ ve solun dönüşüyle, iki çizgiden doğan orta çizgiye ulaşırız. Sonra, üç Vav çalışmasıyla, Şabat'ın siyah olan "Malhut noktası" olarak adlandırıldığı Şabat durumuna

geliriz ve "siyah bir nokta" olarak adlandırılır çünkü Tzimtzum, "alıcı Kli" denen Malhut üzerineydi. Bu nedenle ışık onun kendisinin üzerine parlamaz. Ancak, üç Vav'ın, üç çizgisindeki altı iş günündeki çalışma olan ıslahı yoluyla, kendi özüne ait olan ışığı, Hohma ışığını, alabilir. Ona Bat-Ayin ["gözbebeği" ama aynı zamanda "gözün kız evladı"] denir, burada Ayin [göz] Hohma olarak adlandırılır ve siyah noktada Hohma ışığı ortaya çıkar. Bu, iş günleri yoluyla Şabat'ın görüldüğü Şabat'tır.

Çalışmada Kötü Eğilimin Yükselmesi ve İftira Etmesi Ne Demektir?

Makale No. 20, , Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar'da (madde 20) şöyle yazılmıştır: "Yasa budur,' İsrail meclisidir. Yükselen Malhut, onu hakikatin yolundan saptırmak için kişinin aklına gelen kötü düşüncedir. O yükselen ve insana iftira atan yakılmış adaktır ve iftira atmasına izin vermemek için ateşte yakılmalıdır. Bu yüzden, bütün gece sunağın tepesindeki yakılacak odundadır.' 'Gece' kimdir? İsrail meclisi, insanı bu arzudan arındırmak için gelen Malhut'tur. Bu nedenle, asla söndürülmez, içinde ebedi bir ateş yanar."

Yükselen ve insana iftira atan kötü düşüncenin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Ayrıca 'gece'ye Malhut denmesinin ve yukarıya iftira atmasın diye bu kötü düşüncüyü ateşte yakmanın ve bu ateşin söndürülmeyecek olmasının ne anlama geldiğini de anlamalıyız. Ateş nedir?

Biliniz ki, temelimiz, dayanağımız inançtır. Öyle ki, bilgilerimizin söylediği her şeyi hissetmesek veya anlamasak da inanmalıyız. İnanç olmadan konuşacak bir şey yoktur. Demek ki, bizlere söylenen 'Çaba gösterdim ama bulamadım, inanma' sözlerine inanmalıyız. Daha doğrusu, kişi gerekli çabayı gösterdiğinde, bilgilerimizin bizlere söylediği şeye ulaşacaktır.

Yani öncelikle yaratılış amacının 'O'nun yarattıklarına iyilik yapmak' olduğuna inanmalıyız. Ancak yaratılanlar, bu haz ve memnuniyete hemen ulaşamaz yani herkes "Dünya olsun' diyene ne mutlu" diyebilecek yani herkes yaratılmış olmaktan ve bollukla dolu bir dünyada olmaktan sevinç duyabilecektir. Gel gör ki, tüm yaratılışın az ya da çok acı çektiğini görüyoruz. Hepsini 'Yaradan'ın bizlere vermek istediği bu haz

ve memnuniyet nerede?’ diye sorar. Cevap, O’nun işlerinin mükemmelliğini gün ışığına çıkarmak için bir ıslahın olmasıdır. Öyle ki, haz ve memnuniyeti alırken yaratılanlar utanç hissetmesin. Bu amaçla, iyiliği almaya uygun olan Kelim’i (kaplar) edinene ve bunda ‘utanç ekmeği’ olarak adlandırılan bir eksiklik hissetmeyene dek, haz ve memnuniyetin bizden gizlendiği yerde, Tzimtzum (kısıtlama) ve gizlilik vardır.

Bu nedenle, henüz iyiliği göremesek de kendimizi buna uygun olan Kelim’i edinmek için nitelikli hale getirirsek, bu bolluğu alacağımıza inanmalıyız; bilgelerimizin şöyle söylediği gibi, ‘Çaba sarf ettim ama bulamadım, inanma.’ Daha doğrusu ihsan etme kaplarını edinmek için çaba sarf eden herkes, haz ve memnuniyeti alacaktır. Bu yüzden kişi, ihsan etme çalışmasına bağlanmasının üzerinden bir süre geçtiyse ve bunun için emek verdiyse, gereken çabayı göstermemiş olduğu ve bu yüzden bu Kelim’le ödüllendirilmediği sonucuna varmamalıdır.

Ancak bu Kelim’i yani ihsan etme kaplarını almak için, burada tam tersi bir çalışma vardır. Öyle ki, normalde kişi bir zanaat öğrendiğinde, her gün biraz olsun ilerleme kaydeder, ama biraz daha fazla, ama biraz daha az. Mesleği bırakanların tamamı, ilerleme görmedikleri için bırakmıyorlar. Diğer yandan ilerliyorlar ancak çok yavaş ilerliyorlar ve en azından bu mesleği çok yavaş ilerledikleri için uzun yıllar boyunca öğrenmeleri gerektiğini görüyorlar. Bu yüzden de bırakıyorlar.

Bununla birlikte, ihsan etme çalışmasını öğrenirken, düzen tam tersidir. Çalışmada sadece ilerlemediklerini değil, gerilediklerini bile görürler. Aslında soru, neden gerilemeleri gerektiğidir yani kişi görmesi gereken şey yerine, kendisi için alma arzusunun onu Keduşa’dan (kutsallık) ayırdığını ve her seferinde kötülükten iğrenmesi gerektiğini yani kendisi için almak üzere çalışmak istemediğini görür. Ancak her zaman Yaradan için çalışmaya özlem duyar, bu durumda kendisi sevmeye daha büyük özlem duyduğunu ve ihsan etmek üzere hiçbir şey yapamadığını görür.

Baal HaSulam bununla ilgili demiştir ki, aslında kişi ilerler yani her seferinde kendi gerçek durumunu, kendini sevmeye ne kadar battığını görmeye doğru ilerler. Bu böyledir, çünkü kişinin ıslah etmeden önce, kendi gerçek durumunu görmemesi için yukarıdan bir ıslah vardır. Bu yüzden, kişinin, kendini sevmekten çıkmak için çaba gösterdiği yukarıda görüldüğü, içindeki kötülük ona ifşa olduğu ölçüde, dünyadaki en kötü insan olduğunu bilecektir. Öyle ki, diğer insanlardaki kötülük onda olduğu kadar ortaya çıkmaz. Bu nedenle, kişi neyin eksik olduğunu görür ve o zaman Yaradan’dan onu kurtarmasını ve içindeki kötülükten onu çıkarmasını isteyebilir.

Böylece şu yazılanları yorumlayabiliriz: ‘Efendi O’nu çağıran herkese, O’nu gerçekten çağıran herkese yakındır.’ Demek ki, gerçekte aşağılıklarını, geri kalan insanlardan daha düşük olduklarını ve içlerindeki kötülüğün kontrolünden kendi

başlarına çıkamayacaklarını görürler. Bu nedenle bu 'O'nu gerçekten çağıran' olarak adlandırılır, zira görürler ki, kendini sevmenin kontrolünden çıkmak son derece imkânsızdır.

Bu yüzden, tam olan bir şeye yani O'nun yardımı için tam bir arzuya sahipler. Baal HaSulam'ın şöyle dediği gibi, 'Bir dua yarım eder.' Demek ki, kişi 'bir dua yarım eder' denen aşağıdan bir uyanış yani Kli (kap) verdiğinde, Yaradan'ın yerine getirmesini istediği şeye (arzu) denir. Kli'nin yarısı tamamlandığında, dolum gelir. Burada, 'yarım' demek kişi, bir eksikliği olduğunu görüyor ancak ihsan etme kaplarına sahip değil demektir.

Öyle görünüyor ki, kişi kendisi hakkında eksikliğini tamamen ıslah edemeyeceğini yani ihsan etme arzusunu edinmek için elinden gelen her şeyi zaten yaptığını bildiğinde, Yaradan yardım etmezse kendine-sevgide kalacağını yüzde yüz bildiğini söyleyebilir. Buna 'tam bir Kli'ye sahip olmak' yani bir eksikliğe sahip olmak denir. O zaman, eksikliğin tatmini, doyumu gelir, çünkü Yaradan kişiye ihsan etmek için bir arzu ve özlem vermiştir.

Düzen bilgelerimizin şöyle dediği gibidir, "Kişinin içinde üç ortak vardır: 'Yaradan, babası ve annesi. Babası, kişiye beyazı verir,'" şöyle söylendiği gibi (Nida 31), "Bilgelerimiz dedi ki, 'İnsanın içinde üç ortak vardır. Yaradan, babası ve annesi. Babası beyazı eker, annesi kırmızıyı eker ve Yaradan kişinin içine bir can ve bir ruh yerleştirir.'"

'Sağ' kişinin babasından yani yaratılış amacının ışığı olan Hohma ışığından sonra isimlendirilir. Hohma ışığı, 'O'nun yarattıklarına iyilik yapma' ışığıdır ve bu ışık özellikle alma kaplarına gelir. Bu ışığın üzerinde Tzimtzum ve gizlilik vardır ki ıslah edilmeden önce alma kaplarına parlamasın ve ihsan etmeyi hedefleyebilsin.

Bu yüzden, bu ışık parladığında, onunla birlikte bir Tzimtzum olduğu gerçeğini de görürüz yani bu ışık aracılığıyla ayrılığa gelebileceğimizi hissederiz. O zaman kişi, olduğundan daha da kötü bir hale gelir. Öyle ki, manevi ışığı almak ve bolluğu almak için almak isteyen Klipot'a (kabuklar) geçirmek ister. Bu nedenle kişi alma kaplarını hiç kullanmamayı üstlenir. Bu Hohma olarak adlandırılan babasının beyazı vermesi yani alma arzusunu kendisi için kullanmaması kişiyi 'beyazlaştırır' olarak kabul edilir, zira ışık kişinin kendisi için alma arzusuna bağlanmanın Yaradan'dan nasıl da uzaklaştırdığını görmesini sağlar. Bu nedenle kişi artık alma arzusunu kullanmamaya karar verir ve bu 'beyaz' olarak adlandırılır.

Gerçi bir arzu olmadan bir şeyler yapmak mümkün değildir ve kişi artık kendisi için almak istemez. Bu yüzden 'Annesi kırmızıyı verir.' 'Annesi' Bina'dır, niteliği ihsan etme arzusudur. Malhut'a 'siyah' yani alma arzusu dendiği, Malhut olarak

adlandırıldığı, üzerinde Tzimtzum olduğu yani ışığın ona parlamadığı biliniyor. Bu nedenle ona 'karanlık' denir. Malhut Bina'ya dahil olduğunda, Bina'ya 'kırmızı' denir. Annesinin yani Bina'nın kişiye ihsan etme arzusunu vermesinin anlamı budur ve bu durumda kişi ihsan etme eylemleri yapabilir. Bu, Yaradan 'ın 'bir can ve bir ruh vermesi' yani ihsan etme kaplarına gelen üst bolluk olarak kabul edilir. Buna 'Partzuf'un doğumu' denir yani yeni bir derece doğar.

Dolayısıyla her şey yukarıdan gelir. Demek ki, kendi başına yapması için alma arzusunu bir kenara atma gücü kişinin kendi elinde değildir. Daha doğrusu buna 'Babası beyazı verir' denir. Ayrıca her şeyi ihsan etmek üzere yapabilmeye kişinin gücü yetmez. Aksine yalnızca bu ihsan etme eylemlerini yapmayı isteme gücü bizlere yukarıdan gelir. Buna, 'Annesi kırmızıyı eker' denir.

Yukarıdakilere göre, sorduğumuz soruyu, 'O yükselir ve kişiye iftira eder' söyleminin ne anlama geldiğini yorumlayabiliriz. 'Tora budur' yani kişiye yukarıdan güçler veren çalışmanın düzeni budur diye yazılmıştır. Tora'ya 'İsrail Meclisi,' Malhut dendiğini ve kişinin cennet krallığını üstlenmesi gerektiğini söyler. Sonra sıra, öncelikle kişinin içindeki kötülüğü hissetmeye başlamasına gelir, zira ihsan etme çalışmasına başlamadan önce, oturup Tora öğrendiği ve Mitzvot'u yerine getirdiği için, ona kendisi zaten erdemliymiş gibi görünüyordu, başka ne yapması gerekirdi ki?

Şüphesiz, daha çok öğrenen ve Mitzvot (emirler) ile ilgili çok daha titiz olan daha yüce erdemliler vardır ancak yine de daha yüce erdemliler olduğuna inansa da kendisi de erdemlidir. (Bundan) dolayı kişi kendi alçaklığını, onlar gibi erdemli olmadığını hisseder ve alçaklığını ancak bundan alır.

Ancak kişi, ihsan etme çalışması olan hakikatin yolunda çalışmaya başladığında, her seferinde kendine-sevgiye battığını ve ihsan etmek üzere hiçbir şey yapamadığını görmeye başlar. Daha doğrusu Tora ve Mitzvot'u izleyerek kendisi için alma arzusunun bundan hoşlandığını her gördüğünde, çalışabilir. Aksi taktirde tamamen güçsüzdür.

Bu, 'Yakılmış adağın Tora'sı (yasası) budur' olarak adlandırılır. Zohar der ki, 'Kişiyi hakikatin yolundan saptırmak için kişinin aklında gelen kötü bir düşüncedir.' Peki aklına gelen kötü düşüncüyü ona veren kimdir? Ne de olsa çalışmaya başlamadan önce erdemliydi ve şimdi neden kötü bir düşünce alıyor?

Makul olan bunun tam tersinin olmasıydı, artık hakikatin yolunda yürümek istediğine göre, kötü olanları değil, iyi düşünceleri almalıydı. Bunun cevabı, 'Yakılmış adağın Tora'sı budur' yani Malhut olan İsrail Meclisi'nin kişiye bu kötü düşünceleri göndermesidir. Aksi taktirde, eğer kötülüğün düşüncelerini kendisine bildirmezse, asla ıslah edemeyecekti.

Öyle görünüyor ki, ona kötü düşünceleri Tora gönderiyor ama sonra çaresizliğe düşüyor. Kişi, öyle bir alçaklığa gelir ki, gördüğü alçaklığa, nasıl da kendine sevgiye battığına bakılırsa Yaradan'ın kendisine yardım edebileceğine inanamaz. 'O yükselir ve kişiye iftira eder' diye yazılanların anlamı budur. Bu kötü düşünce kişinin aklına gelir ve Yaradan'ın yardımına layık olmadığını görmesine neden olur. Daha doğrusu, Yaradan sadece ondan daha önemli olan insanlara yardım eder. Çalışmada 'yükselme ve iftira etme'nin anlamı budur. Tora'nın ateşiyle yakmalıyız, şöyle yazıldığı gibi, 'Benim sözüm ateş gibidir.' Ancak Yaradan herkese yardım eder.

Çalışmada "Sarhoş Bir Adam Dua Etmemelidir" Nedir?

Makale No. 21, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Bilgelerimiz (Iruvin 64) şöyle dedi, "Sarhoş bir adam dua etmemelidir. Ve eğer dua ederse, onun duası iğrençtir." Bu demektir ki, onun dua etmemesi daha iyidir, çünkü onun duası iğrençtir. Ama "iğrenç" ne anlama gelir?

Ensest ile ilgili olarak da "iğrenç" kelimesine rastlıyoruz. Genel olarak, "iğrenç", "İğrenç bir şey yememelisiniz" dendiği üzere, tiksindirici anlamına gelir. "Gel ve gör burada işledikleri kötü iğrençlikleri" vb. Çalışmada bunu anlamalıyız. Bu nefret uyandırdığına göre, sarhoşken kişinin dua etmemesi neden daha iyidir?

Zohar, şu ayet hakkında sorar (Shmini, Madde 61), "Şarap veya bira içmeyin": "Rabbi Hiya açtı, 've şarap insanın kalbini keyiflendirir.' Kişi, eğer rahip mutlu olmalıysa ve herkesten daha çok yüzünün aydınlanması gerekiyorsa, neden şarap içmesi yasaklanmıştır? diye sorar. Çünkü onda mutluluk ve yüzün aydınlanması vardır. Ancak başlangıçta şarap mutluluktur ve sonu ise hüzündür. Ve rahip her zaman mutlu olmalıdır. Dahası, şarap Levililer tarafından gelir, çünkü Tora ve Tora'nın şarabı Gevura tarafından, rahiplerin tarafı ise Hesed'dir."

Orada da şöyle yazılıdır (Madde 66): "Bu nedenle, bir rahip çalışmak için Tapınağa girdiğinde, eylemleri gizli olduğundan ve şarap sırları açığa çıkardığından, şarap içmesi yasaktır. Bu yüzden bu sesi yükseltmektir" ve bu sesin yükseltilmesi, Levililer'e aittir.

Çalışmada rahibin ne olduğunu, çalışmada "Rahibin çalışması gizlidir" ifadesinin ne anlama geldiğini ve bir Levili'nin ne olduğunu anlamalıyız. Ayrıca Levililer neden rahiplerin aksine seslerini yükseltme ihtiyacı duyuyorlar ve şarap neden başında

mutluluk ve sonunda hüzündür, yani "başlangıç" olarak kabul edilen ve "son" olarak kabul edilen şey nedir?

Öncelikle, çalışmanın ne olduğunu bilmeliyiz. Bilindiği üzere, Yaradan'ın çalışmasında iki tavır vardır: 1) Lo Lişma [O'nun rızası için değil], 2) Ödül almak için değil. Bu demektir ki, kişi Yaradan'a, O'nun dünyanın Kral'ı olduğuna inanır ve Yaradan'ın yüceliğine olan inancı ölçüsünde, Kral'a hizmet etmenin büyük bir ayrıcalık olduğunu hisseder.

Ama Kral'a ne ile hizmet edebilir ki Kral tat alsın? Cevap, Yaradan'ın Musa aracılığıyla bizlere O'na nasıl hizmet edebileceğimizi emrettiğine inanmamız gerektir. O, bize bilgelere inancın yanı sıra Mitzvot de Rabanan [büyük bilgelerimizin emirleri] olarak adlandırılan bilgilerimizin bize kattığı her şeyi izlemek için Tora ve Mitzvot'u [emirler/iyi işler] verdi. Ayrıca, O bize onların izlememiz için verdiği gelenekleri verdi. Bütün bunları izlemek, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek, O'nu memnun etmek içindir ve bütün hazzımız, bu büyük ayrıcalığa sahip olmanın içindedir ve bundan tüm hayatımızı elde ederiz.

Öyle ki, yaratılış amacının O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olması gerçeğinden gelen haz ve memnuniyet olmadan yaşamak imkânsız olduğu için, yaratılanlara haz alma arzusu ve özlemi işlenmiştir, aksi takdirde kişi dünyada var olamaz. Bu nedenle, tüm yaratılanlar, doğar doğmaz haz almalıdır.

Küçük ve büyük arasındaki tek fark kıyafetlenmedir. Demek ki, haz bir şeyin içinde kıyafetlenmelidir. Dolayısıyla, kıyafetler kişinin olgunlaşmasına göre değişir. Örneğin, bir çocuk oyunlardan hoşlanır ve olgunlaştığında ise kıyafetlerini değiştirir.

Benzer şekilde, kişi, Tora ve Mitzvot'u izlerken kutsal çalışmayı yapmaya haz almak için başlar. Kişiye, tıpkı maddesel çalışmada olduğu gibi, çalışması karşılığında bir ödül sözü vermelidir. İnsan dinlenmekten büyük haz alsa da çalışma ona bir ödül, yani zevk alacağı şeyler vereceği için dinlenmeyi bırakıp çalışmaya koyulur.

Kişinin çalışmadan aldığı bu haz iki şekilde gelir: 1) "Maaş" denilen ödeme. Kişi, maaş sayesinde kendisine haz verecek şeyleri satın alabilecektir. 2) Bazı insanlar çalışmalarının karşılığında maaş almak için değil, saygı görmek için çalışır. Zevk aldıkları ve onlara çalışma için yakıt sağlayan şey de budur.

Bu, kutsal çalışmada da aynıdır. Bazıları yaptıkları çalışmanın karşılığında ödül almak veya saygı görmek için çalışır. Bunda da iki tavır vardır: 1) Yaratılan varlıklar onlara para verecek veya saygı gösterecektir. 2) Onlar çalışmalarının karşılığında Yaradan'ın kendilerine para, saygınlık vb. vermesini isterler. Zohar'ın yazdığı gibi,

onlar ki yaptıkları çalışma karşılığında Yaradan'ın bir sonraki dünyayı kendilerine vermesini isterler. Bütün bunlara “ödül almak için” denir.

Ancak, motivasyonu Kral'a hizmet etmek olan, sadece ihsan etmek için çalışmak isteyenler, Zohar'ın dediği gibi (“Zohar Kitabı'na Giriş,” Madde 191), “En önemli olan şey olan korku, kişinin Efendi'sinden korkmasıdır, çünkü O yüce ve hükmedendir, tüm dünyaların özü ve köküdür ve O'nun yanında her şey bir hiçtir... Ve kişi arzusunu 'korku' denen yere koyacaktır.”

Burada, bu çalışmada, asıl ağırlık başlar, zira kişi motivasyonunu, genel halkın anlayabileceği, çalışma karşılığında ödül aldığı genel olarak kabul görmüş olandan toplamamalıdır. Öyle ki, çalışma, Tora ve Mitzvot'tadır, ancak kişi ödülü başka bir şeyden alır ve yalnızca bu, ödülü almayı ummak, kişiyi çalışmaya zorunlu kılar. Demek ki, kişi çalışmada kendini, almayı umduğu ödüle göre ölçer, yani alacağı ödüle göre çalışmada ne kadar çaba sarf edeceğini ölçer.

Ama hiçbir karşılık beklemeden, ancak Yaratan'ını memnun etmek için çalışmak isteyenlerin ölçüsü, Yaradan'ın yüceliğidir. Yani insan, Kral'ın yüceliğini ne kadar tasavvur ederse, çalışacak enerjiye o kadar sahip olur. Yazılmıştır ki (“On Sefirot Çalışmasına Giriş,” Madde 14), her birinin Yaradan çalışmasına ne kadar çaba sarf etmesi gerektiğini belirleyen belirli bir inanç ölçüsüne sahip olduğu kısmi inanç vardır.

Bu, onun Zohar'da şu ayet hakkında söylediği gibidir: "Kocası, herkesin kalbinde tasavvur ettiğine göre kapılarda tanınır." Bu, her insanın Yaradan'ın yüceliğinin bir ölçüsüne sahip olduğu anlamına gelir ve bir insandaki Yaradan'ın yüceliği, kişinin kalbinde tasavvur ettiğine göredir. Şöyle ki, Yaradan'ın yüceliğinin ölçüsü yoktur ki böylece kişi Yaradan'ın yüceliğinin gerçek ölçüsüne sahip olabilsin, şöyle yazıldığı gibi, “O'nun yüceliği araştırılamaz. Bir nesil diğerine Sen'in eserlerini övecek.” Çalışmadaki “nesilden nesile” meselesinin aynı kişide olduğunu, yani her koşula “nesil” denildiğini öğreniyoruz.

Böylece, bir yükseliş sırasında, kişi Yaradan'ın yüceliğinin belirli bir ölçüsüne sahiptir. Bir düşüş sırasında, kişi Yaradan'ın yüceliğinin farklı bir ölçüsüne sahiptir. Buna “Bir nesilden diğerine” denir. Bu demektir ki, bu nesiller vasıtasıyla, yani yükseliş ve düşüşler vasıtasıyla, insan, bu iki koşulda, O'nun yüceliğini ne kadar takdir ettiğini hesapladığında ve kendini çalışmada güçlendirdiğinde, bununla daha sonra "Senin eserlerini övecek" ile ödüllendirilir. Öyle ki, kişi düşüş koşulunun bile daha iyi için olduğunu, daha kötü için olmadığını görür.

Bunun nedeni, "Işğın Avantajı Olarak" dendiği üzere, Baal HaSulam'ın açıkladığı gibi (Şamati, Makale No. 34, " Işğın Karanlığın İçindeki Avantajı Olarak" ["Toprağın

Kazancı”)), bir kişi bir şeyi ancak onun karşıtından değerlendirebilir.” Dolayısıyla "Bir nesilden diğerine" demek, her ikisinden "Sen'in eserlerini öveceğiz" koşuluna geliriz demektir. Her seferinde tekrarlanan bu koşullar aracılığıyla ve her gün "nesiller" adı verilen birkaç koşul olabilir, tüm bu "birçok nesil"den bütünlüğe ulaşırız. Ancak çalışmanın ortasında mücadeleden kaçmamamız sağlanır.

Buna göre, ihsan etmek ve herhangi bir ödöl almamak, ancak çalışmanın kendisinin ödöl olacağı halde çalışmak için yakıta sahip olmak üzere, O'na inanmalıyız, yani O'nun yüceliğine etmeliyiz. Yaradan'ın yüceliğine inanç olmadan, ihsan etmek için çalışma gücü yoktur. Demek ki, tam olarak Yaradan'ın yüceliğini hissettiği anda, kişi ödöl almadan çalışmaya hazırdır.

Buna karşılık, çalışmanın kendisi ödöldür, zira Yaradan'ın gelip, kişinin O'na hizmet etmesine izin verdiği bu hizmetle karşılaştırıldığında, büyük bir Kral'a hizmet etmek, dünyadaki herhangi bir servetten daha değerlidir. Bu nedenle, tüm düşüncelerimizi Yaradan'ın yüceliğini hissetmeye nasıl geleceğimize odaklamalıyız ve o zaman her şey bu durumu takip eder.

Çalışmaya başladığımızda “bütünlük” denilen sağ çizgiden başlamamız gerektiği bilinmektedir. Şöyle ki, kişi mümkün olduğu kadar mantık ötesi inanmaya çalışmalı ve Keduşa'da [kutsallık] sadece küçük bir hizmet yapabilse de bunun çok önemli olduğuna inanmalı ve konunun önemini takdir edecek zekâsı olmadığını söylemelidir.

Bu, bilgilerimizin şöyle dediği gibidir, “Yürür ve yapmaz, yürümenin ödölü kişinin elindedir.” Bu, ne şekilde olursa olsun, kişinin maneviyatla küçücük bir teması bile takdir etmesi gerektiği anlamına gelir. Yaradan her şeyi kabul eder ve o kişinin hesabına kaydeder ve kuruş kuruş büyük bir miktara dahil eder.

Bu, Baal HaSulam'ın "Çalışmanın Düzeni" adlı makalesinde yazıldığı gibidir, çalışmayı Yaradan'a yöneltmeli ve O'nun çalışmamızı kabul ettiğine inanmalıyız ve bu çalışmanın nasıl göründüğünün bir önemi yoktur. Öyle ki, Yaradan, çalışmada bir şey yapıyorsa, herkesi dikkate alır ve kişinin o anki amacının ne olduğunun bir önemi yoktur, ancak Yaradan her şeyi hesaba katar. Bu nedenle, kişi de mutlaka Yaradan'ın çalışmasında olan her şeyi düşünmeli ve her şeyden zevk ve keyif almalı, çünkü kişi maneviyatla temasa geçme ayrıcalığına sahiptir.

Kişi, yürüse ama yapmasa bile, yürümenin ödölü onun elindedir, denildiği üzere, Yaradan'a, kendisini maneviyatta herhangi bir şeyle ödüllendirdiği için çok teşekkür etmelidir. Bu nedenle kişi, en azından onu sinagoga gitmekle ödüllendirdiği için Yaradan'a teşekkür etmelidir. Kişi bunun için Yaradan'a teşekkür ettiğinde ve sadece

teşekkür etmekle kalmayıp, bununla mutlu olması gerektiğinde, buna “sağ”, bütünlük denir ve bu Hesed [merhamet] niteliğidir, sağ çizgidir.

Başka bir deyişle kişi, maneviyatta bir şeyler yapmasına izin vererek, Yaradan'ın ona merhamet ettiğini söyler. Bu niteliğe “rahip” denir, yani kişi, kutsal çalışmayı yapıyor olarak kabul edilir.

İnsan sağ çizgide yürüdüğünde, her zaman mutlu olabilir, buna “merhamet istemek” denir. Yani kişi payına düşenle, elindekiyle mutludur ve Yaradan'a iftira etmez. Başka bir deyişle, kişi mutlu olduğunda iftiraya yer yoktur, çünkü mutlu olduğunda, O'nun İyi ve İyilik yapan olarak davranmadığından şikâyet etmez. Bu durumda kişi “kutsanmış” kabul edilir.

“Rav'ına [Öğretmene] İnanç” adlı makalede yazılmıştır ki, bu, bir kişinin “kutsanmış, kutsanmışa tutunur” olduğu için yüksek bir derece ile ödüllendirilebileceği zamandır. Ama kişi iftira attığında, Yaradan'ın kendisine dünyevilik değil de maneviyat vermesini istese bile yine de aralarında bir fark yoktur. Daha doğrusu, kişi durumundan şikâyet ettiğinde ve hoşnut olmadığında ve Yaradan'ın kendisine İyi ve İyilik Yapan olarak davrandığını söyleyemediğinde, bu iftira olarak kabul edilir ve iftira yasağı herkes tarafından bilinir.

Dolayısıyla insan, sağ çizgide yürüdüğünde ve aklına kötüleyen düşünceler geldiğinde, bunları reddetmeli ve iftirayı dinlemek yasaktır demelidir. Kişi, bu düşünceler gelip, “Biz yabancı düşünceler değiliz. Aksine kendini kandırmamanı, senin çalışma koşulunun yanlış olduğunu görüp, düzeltmeni istiyoruz. Bu nedenle kişi hakkında güzel düşünceler getiriyoruz.” deseler de kişi, iftira atan tüm kötü düşünceleri reddetmek ve uzaklaştırmak için yapabileceği her şeyi yapmalıdır.

O zaman, kişi demelidir ki, “Eğer bunu benim yararım için söylüyorsan, neden ben sol çizgideyken bana gelmiyorsun?” yani bir kişinin tek bir koşulda ayakta durması değil, yürümesi gerektiği sonucuna vardığı zaman. “Sağ” azla yetinmek demektir. Ama ikinin ve bana nerede yanlış olduğumun söylenmesinin gerekli olduğu biliniyor.

“Bunun yerine, tam olarak sağ çizgide yürümek istediğimde, bana geliyorsun. Bu yüzden seni dinlemek istemiyorum.” Buna “sağın bütünlüğü” denir. Bu nitelik, her zaman bir bütünlük içindedir, çünkü kişi payına düşenden memnundur ve Yaradan'a pek çok kez teşekkür etmekten başka bir şeyle ilgilenmez. Bu nitelik “rahip” olarak kabul edilir ve daimî mutluluktur.

Ancak bu çalışma gizli kabul edilir, yani bütünlüğünü dışa yansıtmaz. Buna “örtülü Hasadim [merhametler]” denir. Bu demektir ki, kişi bunun önemini dışa vuramaz, çünkü dışsal olanlara gösterecek hiçbir şeyi yoktur, çünkü onlar hemen ona şunu

sorarlara, “Neye bakıyorsun? Mutlu olduğunu ve payına düşenden memnun olduğunu görüyoruz, bu yüzden sahip olduğun şeyleri, maneviyatta hangi mülkleri edindiğini ve mutlu olduğun şeyleri bize göster.”

Kişi onlara, “Payıma düşenle mutluyum” diye cevap verir. Ama onlar kişiye, "Maneviyatta gerçek hiçbir şeyinin olmadığını görüyoruz, yine de mutlusun" derler. Böylelikle kendini kandırıyorsun.” Ve gerçek nedir? Kişi der ki, "Ben mantık ötesine geçiyorum, bu yüzden bana sorduğunuz soruları mantıklı bir şekilde cevaplamaya ihtiyacım yok" der.

Ancak bilmeliyiz ki, “dışsal olanlar” başka bedenler anlamına gelmez. Daha doğrusu, kişinin kendisi birçok düşünceden oluşur, Zohar'da şöyle yazıldığı gibi, "İnsan küçük bir dünyadır ve dünyadaki tüm uluslardan oluşur."

Şimdi Levili'nin ne olduğunu, çalışması gizli yani mantık ötesi olan bir rahibin, aksine neden kişinin sesini yükselttiğini açıklayacağız. Orada bütünlük olduğu için, kişi her zaman memnuniyet içinde olabilir. Levililer, Hohma'nın aydınlanması olan "sol" dur ve Hohma alma kaplarına gelir. Bir rahip olarak kabul edilen Hasadim ise aksine ihsan etme kaplarına gelir.

Alma kapları, almaya bağlanan Kelim'den [kaplar] sonra alınmamaları için sürekli koruma gerektirir. Korumaları, Hasadim'i de çekmeleridir ve bu Hasadim, ihsan etmek için onu tutma niyetini gözetir. Buna “ihsan etmek için almak” denir. Almak olan eylemden sonra alınır alınmaz, kişi derecesinden düşer, çünkü Keduşa'dan ayrılmış olur.

Dolayısıyla, Levililerin çalışması yüksek sesle yapılır, yani "Hasadim'i ifşa etmek" denilen Hohma'nın aydınlanması orada parlar. İfşa etmek, "sesi yükseltmek" olarak adlandırılır, çünkü alma kaplarında, dışarı doğru ifşa edilir. Bu yüzden kişi, başlangıçta bunun neşe getirdiğini, sonunun ise hüznü olduğunu söyler.

Biz “başlangıç” ve “son” nedir diye sorduk. "Başlangıç" demek, kişinin Hasadim ile karıştığı zaman demektir. O zaman kişi, Hohma'yı da kullanabilir. Ama sonunda, kişinin Hasadim'i sona erdiğinde, kişi Hasadim'le ne kadar karışmış olsa da özde, yani sadece Hohma'da kalır. O zaman Hohma'yı Hasadim olmadan kullanmak imkânsızdır ve bu kişiye üzüntü verir, çünkü kişi her zaman Hasadim'in kıyaflenmesine ihtiyaç duyar, ancak buna sahip değildir.

Diğer taraftan her zaman memnun olması gereken bir “rahip”, yalnızca Hesed olan sağ çizgide yürümelidir, çünkü “kişi Hesed [merhamet] ister” ve payından memnundur ve Gadlut'a [büyüklük, yetişkinlik] ihtiyacı yoktur. Doğal olarak, kişi, her zaman memnuniyet içinde olabilir.

Bu, şu yazılanlara benzer (On Sefirot Çalışması, Bölüm 14). Orada iki muhakeme olduğu yazılıdır: 1) Kutsama, 2) Oyulmuş özgürlük. Orada, Or Pnimi'de [İç Işık], "örtülü Hasadim'e 'özgür' denildiğini" yorumlar, çünkü kişinin hiçbir şeye ihtiyacı olmadığı için hiçbir eksiği yoktur. Bu nedenle, kişi kendini özgür hisseder, alması gereken bir şeyin kölesi değildir. Bundan kişinin hiçbir şeyin kölesi olmadığı sonucu çıkar.

Bu, kişinin tam olarak payına düşenle yetindiğinde böyledir ve buna "rahip", çalışması gizli olan, sahip olduklarını dışa yansıtmayan kişi denir. Öyle ki, kişi sahip olduklarının dışa vurulmasına ihtiyaç duymaz, sahip olduğu her şeyin yeterli olduğuna mantık ötesi inanır.

Bununla birlikte, Levililer sola, yani "Tora'nın şarabı" olan Hohma'ya aittir. Tora aslında ifşa edilmelidir, çünkü Tora bilgiyle birlikte olmalıdır, çünkü Daat [bilgi] sağ ve sol arasında karar veren "orta çizgi" olarak adlandırılır, bu da kişinin sahip olduğu Hasadim'den daha fazla Hohma almayacağı anlamına gelir. Kişi Hasadim'den daha fazla Hohma almak istiyorsa, bu "içebileceğinden daha fazla şarap içmek" olarak kabul edilir. O zaman kişi "sarhoş" olur ve Hasadim'den daha fazla Hohma'ya sahip olmadığını görmek için tartan, orta çizgi adı verilen Daat'ını kaybeder.

Bununla bilgilerimizin şu söylediklerini yorumlamalıyız, "Sarhoş bir adam dua etmemelidir. Eğer dua ederse, onun duası iğrençtir." Şöyle ki, kişi, orta çizgi olan Daat'ı kaybettiğinde ve kendisine Hasadim'den daha fazla Hohma verilmesi için dua ettiğinde, buna tiksindirici olduğu için "iğrençlik" denir, çünkü kişi, Yaradan'a kendisine Hasadim olmadan Hohma vermesi için dua eder, bu da Keduşa'ya değil dışsal olanlara gidecektir.

Buna göre, bilgilerimizin söylediklerini (VaYikra Rabbah 1:15) yorumlamalıyız, "İçinde Daat olmayan her bilge öğrenci, bir leş ondan daha iyidir." Demek ki, kişi, Hasadim'den daha fazla Hohma alır. Bundan, onda "sağ" ve "sol" arasında karar veren Daat denen bir orta çizgi olmadığı sonucu çıkar. Söylendiği üzere, "bir leş ondan daha iyidir", yani kişi, içinde Daat olmadığı için iğrençtir ve "gerekenden daha fazla şarap içen" bir "sarhoş" olarak kabul edilir, yani Hasadim'den daha fazla. Kişi "Tora'nın şarabı" denilen Tora'nın kendisine verilmesi için bu şekilde dua ettiğinde, duası iğrençtir, yani tiksindirici olarak kabul edilir.

Bunu bilgilerimizin dediği gibi anlayabiliriz (Avot, Bölüm 3), "Bilgeliği eylemlerinden daha fazla olan kişi nasıl biridir? Dalları çok, kökleri az olan bir ağaçtır ve rüzgâr gelip onu kökünden söker." Şöyle ki, eyleme "sağ" denir, Kişinin Hesed ve ihsan etmek için kutsal çalışmayı yapmanın değerli olduğunu bilgisi ve aklıyla anlaması gerekmez. Bunun yerine, "Sesine itaat etmem gereken Efendi de kim?" diye soran Firavun'un sorularıyla veya "Bu çalışma neye yarar?" diye soran günahkâr adamın

sorusuyla akıl ona gelse de kişi mantığın ötesine geçebilir." Buna, onlara mantığın ötesine geçtiğini söyleyerek cevap verir. Kişi onlara bilgelik ve akılla cevap vermediği için buna "eylem" denir. Onlara teoride değil daha ziyade pratikte çalıştığını söyleyerek cevap verir ve bu onun tüm sevincidir, yani mantık ötesi inancı sürdürür.

Daha sonra, kişi Hohma ile ödüllendirildiğinde, Hohma'yı destek olarak kullanmak istemez ve "Artık inanca ihtiyacım yok, çünkü temel olarak aklım var" der. Buna "Kişinin bilgisi eyleminden fazladır" denir. Ancak kişi, Yaradan onun almasını istediği için Hohma'yı alır. Alır ama kendi faydası için değil.

Kişi eylemlerinden daha çok Hohma almak istiyorsa, buna "sarhoş" denir ve kişinin duası iğrençtir. Bu nedenle, her şey orta çizgi olan mantıkla olmalıdır, bu nedenle sağdan daha fazla sol yoktur.

Neden Özellikle Pesah Gecesinde Dört Soru Sorulur?

Makale No. 22, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Gördüğümüz gibi, insan ne zaman soru sorar? Eksik olduğu zaman. "İhtiyacım olduğunu düşündüğüm şeye sahip olamamaktan dolayı neden acı çekmem gerekiyor?" diye sorar. Yaradan'a şikayetler ve taleplerle gelir ve "Neden acı çekmem gerekiyor?" diye sorar. Fakat bir kişi bolluğa sahip olduğunda, özgür olduğuna, hiçbir şeyin kölesi olmadığını hissettiğinde, "Neden" diye sorması için yer açan, sahip olmadığı şeyin ona acı verdiğini hissetmediği zaman sorulacak hangi sorular vardır?

Bu nedenle, neden özellikle özgürlük bayramı olan Pesah gecesinde sorular sorduğumuzu anlamalıyız. Ayrıca bu sorular, kişi tam da hiçbir şeyden yoksun olmadığında dört kez "Neden" anlamına gelen "dört soru" olarak adlandırılırlar.

ARİ'nin söylediğine göre, Pesah gecesi Şabat gecesinden daha tamdır. Şabat gecesinde Malhut'un Mohin de Neşama'ya yükselişi olduğunu, ancak Pesah gecesinde, Şabat gününde olduğu gibi Malhut'un Mohin de Haya'ya yükselişi olduğunu söyler (bkz: Şaar HaKavanot). Bu nedenle, neden özellikle bütünlük zamanında soru sorduğumuzu anlamalıyız. Elbette bunun birçok cevabı var ve bunu çalışmada yorumlayacağız.

Tora ve Mitzvot'ta [emirler] bize verilen çalışmanın, onlar aracılığıyla kendimizi haz ve memnuniyet almaya layık olacak şekilde ıslah etmemiz için olduğu bilinmektedir, zira insan bunun için yaratılmıştır, yaratılışın amacının O'nun yarattıklarına iyilik yapması olduğu bilindiği üzere. Ancak, hazların alınmasından kaynaklanan utançtan kaçınmak için, her dal kendi köküne benzemek istediğinden ve

kök yaratılanlara ihsan ettiğinden, veren ve alan arasında form eşitsizliği vardır ve bu da bizde utanca sebep olur.

Bu nedenle, bunu ıslah etmek için, üst İlâhi Takdir üzerine bir Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik yerleştirildi. Böylece, Tzimtzum ve gizlilik yoluyla, bir yer yaratıldı ki orada Yaradan'dan o kadar uzaktayız ki bu, O'nun yarattıkları üzerindeki rehberliği hakkında çok az anlayışa sahip olmamıza yol açıyor. "On Sefirot'un Çalışılmasına Giriş"te (Madde 42-43) bunun hakkında yazılmıştır. Orada der ki, İlâhi Takdir açık olsaydı ve örneğin, yasak bir şeyi yiyen birisi hemen oracıkta boğulsa ve bir Mitzva yerine getiren ise hemen onun içinde bu dünyadaki en büyük hazlara benzer harika bir zevk keşfetse, o zaman, hangi aptal bunun yüzünden hayatını hemen kaybedeceğini bile bile yasak bir şeyin tadına bakmayı bile düşünürdü, ya da büyük bir bedensel hazzı almak için bu, eline geçtiğinde beklerdi? Dolayısıyla, utancı ıslah etmek için yapılan Tzimtzum ve gizlilik, Yaradan'dan tüm uzaklığımıza ve tüm emeğimize neden olur.

Tzimtzum ve gizliliğin alttakilere fayda sağlamak için yapıldığı sonucu çıkıyor. Bu nedenle, İlâhi Takdir'le alakalı olarak "Yaradan bize neden bize görüldüğü gibi davranıyor, zira iyilik görmüyoruz ve sürgünde, yoksullukta vb. acı çekiyoruz?" diye sormanın bir anlamı yoktur. Başka bir deyişle herkes, Yaradan'ın neden bize karşı gizli bir rehberlikle davrandığından, sadece bunun iyi olduğundan şikayet eder.

Bu nedenle, O'nun rehberliğine – yarattıklarına davranış biçimine – iftira atmak yasaktır. Bunun yerine, tam da gördüğümüz gibi olması gerektiğine mantık üstü inançla inanmalıyız. Ve ne hissettiğimize gelince, Tora'nın yollarında yürümeliyiz, bilgelerin bize hissettiğimiz tüm bu hislerle nasıl davranacağımız hususunda yol gösterdikleri gibi, ve bu hislere ilişkin olarak mantık üstü bir inançla "Gözleri var, görmezler" demeliyiz, 1943 tarihli makalede yazıldığı gibi.

İftira yasağı olduğu bilinmektedir. Bununla birlikte genellikle, çok kötü olan iftiranın insanla insan arasında olduğu düşünülür. Ama gerçekte, iftira öncelikle insan ile Yaradan arasındadır, şöyle yazıldığı gibi (Şemot Rabba, Bölüm 3, 12): "Musa, Yaraticısına iftira atan yılanın eylemini yakaladı, şöyle denildiği gibi: 'Çünkü Tanrı biliyor ki, ondan yediğin gün gözlerin açılacak ve iyiyi ve kötüyü bilerek Yaradan gibi olacaksın.'"

Yukarıda söylenenlerle, iftiranın neden diğer şeylerden daha kötü olduğunu görebiliriz. Çünkü iftira öncelikle ona "Yaradan sana bilgi ağacından yememeni, onu gizli ve saklı tutmanı emretti" deyip Yaradan'a iftira atan yilandan gelir. Yılan bununla ilgili ona şöyle dedi: "O'nun sana söylediğine, bilgi ağacının alttakilerden saklı kalması gerektiğine, itaat etmemelisin." Bilakis, onun argümanı her şeyin açık olması gerektiği idi.

Bu yılanın iftirasıydı. Öyle anlaşıyor ki İlâhi Takdir'den, Yaradan'ın yaratılanlara gizli rehberlikle davranmasının yanlış olduğundan bahsediyordu. Ama gerçekte gizlilik sadece, yaratılanların utanmadan haz ve memnuniyeti alabilmeleri içindir. Bu sadece, yaratılanlar her şeyi Yaradan uğruna aldığı anda olabilir, yani tüm alımlar sadece ihsan etmek için olacaktır.

Demek ki yılanın iftirası bir parça değildir. Malhut'tan uzanan alttakilerin, "form eşitliği" olarak adlandırılan Dvekut'a [yapışma] ulaşabilmeleri ve bu sayede, "utanç" olarak adlandırılan herhangi bir tatsızlık olmadan haz ve memnuniyeti almalarını sağlayan ıslahın gerçekleşmesi için Malhut'a uygulanan ıslahın tamamından bahsediyordu.

Bu ıslah nedeniyle, Yaradan'dan ayrılma olan kendine-sevgiden çıkabilmemiz ve form eşitliğine ulaşabilmemiz için bize Tora ve Mitzvot verildi, bilgilerimizin "Kötü eğilimi yarattım; şifası olarak da Tora'yı yarattım." dediği gibi. Yılanın iftirasına göre, açık İlâhi Takdir olacak, yani, Yaradan Adem'e açıkça "Ama bilgi ağacından yemeyeceksin" demiş olmasına rağmen, her şey ifşa edilecek. Aksine, bu muhakeme örtülmelidir ve yalnızca ıslahın sonunda bu muhakemeyi aydınlığa kavuşturmak mümkün olacaktır.

Bu konuda da yılan ona Yaradan'a itaat etmemesini söyledi. Başka bir deyişle, Yaradan bunu, Yaradan'ın yarattıkları üzerindeki – İyilik Yapan İyi – rehberliğinin gizli olmasını, Adem'in iyiliği için değil, başka nedenlerle yaptı. Yılanın iftirasının genel bir şey olduğu ortaya çıkıyor, yani Tora ve Mitzvot'un gücüyle yapmamız gereken hiçbir ıslahın adamın amacı için olmadığını söyledi.

İftiranın, tüm yasakların en şiddetlisi olmasının nedeni budur, zira iftira Tora'nın tamamını kapsar. Yani bu iftira ile, yapılmış olan hiçbir ıslahın yapılmaması gerekir. Bu nedenle, insan ve Yaradan arasındaki yasak çok ciddi olduğu için, insan ve insan arasındaki yasak da ciddi bir meseledir, Rabbi Akiva'nın Tora'nın büyük kuralı olduğunu söylediği "dostunu kendin gibi sev" hakkında söylediğimiz üzere.

O halde, iftira atan kişi, "Dostunu kendin gibi sev" kuralının tam tersini yapar. Bu nedenle, insanla insan arasındaki iftira da bir kuraldır. Bu yüzden bu, bu kadar ciddi bir yasaktır.

Yukarıdakilerle, bilgilerimizin şu söylediklerini yorumlayabiliriz (Sanhedrin 38): "Rav Yehuda dedi ki: 'Rav, 'Adam HaRişon sapkındı' dedi.' Ve RAŞİ şöyle açıklıyor: 'Sapkındı', putperestliğe meylettiği anlamına gelir.'"

Bunu anlamak çok zordur. Adam HaRişon Yaradan'la konuştu. Yaradan'la konuşan biri nasıl sapkın olabilir ki – nasıl olur da yüreği putperestliğe meyleder? Ne de olsa,

Yaradan onunla konuştu, öyleyse kişi kalbi puta tapınmaya meyil edecek kadar nasıl yanılabilir?

Yukarıda söylediğimiz gibi, Yaradan ona bilgi ağacının gizli olması gerektiğini ve ıslahın bitiminden önce ifşa edilmemesi gerektiğini söyledi. Yılan ona gelip Yaradan'a itaat etmemesini, bu büyük hazzın bilgi ağacında bulunduğunu ve Yaradan'ın ondan bunu sakladığını söylediğinde yılanın iftirasına kulak verdi. Buna, "sapkındı" denir.

RAŞİ bunu, onun kalbinin putperestliğe meylettiği, yani kalbinin yılanın ona söylediklerine – yılanın ona tavsiye ettiği gibi, dünyada açık İlahi Takdir'in olmasının daha iyi olacağına – meylettiği şeklinde yorumladı. Buna, "sapkın" denir, ki o, O'nun yönetimini beğenmeyendir. Bu, yılanın tavsiyesine göre düşündüğü anlamına gelir. Şöyle ki, eğer bilgi ağacı ifşa olup açık İlahi Takdir olsaydı, birçok kişi kutsal çalışmayla meşgul olurdu, yukarıda bahsedilen şu sebepten ki her şey akılda, mantıkta kıyafetleneceği ve hiçbir şey mantık üstü olmak zorunda olmayacağı için herkes Tora ve Mitzvot'u yerine getirecektir.

Başka bir deyişle, bilgi ağacı her şeyin mantık dahilinde ifşa edildiği anlamına gelir ve yemekten imtina etme emri buna geldi. Yani, Yaradan'a yönelik çalışmamız mantık dahilinde değil, mantığın üzerinde olmalıdır, her şey mantık dahilinde kıyafetlenseydi Yaradan'ın hizmetkarlarının çoğalacağını düşünmek mantıklı olmasına rağmen.

İlahi Takdir hakkında kötü konuşan yılanın iftirasının anlamı budur. Yaradan, Yaradan çalışmasını mantık üstü yaptığı için bu, Yaradan her şeyi mantık dahilinde yapamazdı anlamına gelmez. Bunun yerine, anlamasak da, bu rehberliğin en iyisi olduğuna inanmalıyız.

Ve Baal HaSulam da öyle söylemiştir – Yaradan'ın, "ihسان etmek için almak" denen, form eşitliği olan "Yaradan'la Dvekut" olarak adlandırılan hedefe ulaşmanın en başarılı yolunun bu olduğunu bildiği için mantık üstü inanç yolunu seçtiğini.

Her ne kadar bilgi ağacının günahı, "Panim Meiroṭ uMasbirot Kitabına Giriş"te açıklandığı gibi, yüksek derecelere – ıslahın sonunun ışığıyla – ilgili olsa da çalışmamızla ilgili olarak, bunu yukarıdaki gibi yorumlamalıyız; yani, O'nun yaratılanlar üzerindeki rehberliğinin iyiliksever olduğuna inanmak istemediğini söyleyerek İlahi Takdir'e iftira atan biridir, ve kişi mantık üstü inanmalıdır.

Ancak, kişi şöyle der: "Eğer açık İlahi Takdir olsaydı, eğer Yaradan'ın tüm yaratılanlara iyiliksever bir şekilde ihسان ettiğini aklımla görebilseydim ve eğer mantık dahilinde olsaydı yalnızca bu şekilde Tora ve Mitzvot'u yerine getirebilirdim." Bu – bir insanın özellikle mantık dahilinde gitmek isteyip mantık üstüne inanmaması – bilgi ağacının günahından kaynaklanır. Bu nedenle, O'nun iyi ve iyilik yapan olduğuna

inanmadığı zaman Yaradan'a iftira atmaktadır. Bu, yılanın Yaradan'ı Adam HaRișon'a kötülediği zamana dayanır.

Mantık dahilinde gitmek isteyen bir kişiye "bilgi ağacının günahı" denir. Bu günah iki şekilde, ondan uzanan iki soruda ortaya çıkar: 1) "Efendi kimdir ki O'nun sesine itaat edeyim?" diye soran Firavun'un sorusu, yani akla aykırı olan herhangi bir şeye inanması zordur. Ve ondan, başka bir şey daha uzanır, ikinci bir soru: "Kişi neden kendine değil de Yaradan'a fayda sağlamak için çalışsın?" Başka bir deyişle, "Kendi iyiliğim için değil de Yaradan'ın iyiliği için çalışarak ne kazanacağım?" diye soruyor.

Yukarıda söylenenlerle, ne gördüğümüzü anlayabiliriz. Şöyle ki, kişi üstesinden geldikten ve hakikat yolunda yürümeyi üstlendiğini söyledikten ve bilgelere inançla inanmaya başladıktan sonra bile akıl, her gün gelişip ilerlemesi gerektiğini dikte eder. Yine de, kişi aslında bunun tam tersi olduğunu görür – her gün gerilemektedir. Böylece akıl ona şöyle dedirtir: "Bu ihsan etme çalışması bana göre değil. Daha ziyade, bu çalışma seçilmiş bir azınlık için." Mücadeleden kaçmasının daha iyi olacağını anlar.

Ve ona ne söylenir? Bir kez daha mantık üstü inançla gitmesi ve aklın onu yapmaya zorladığı şeyi göz ardı etmesi gerektiği. "Rav'ına İnanç" (1943) makalesinde yazıldığı gibi, kişi gerçek durumunu göremez. Bunun yerine, mantık üstü gitmelidir ve sadece bu şekilde hedefe ulaşıp Yaradan'la Dvekut [bütünleşme] ile ödüllendirilebiliriz.

Bununla birlikte, ilerlemek yerine gerilediğimizi mantık dahilinde hissetmenin bize ne verdiğini anlamalıyız. Başka bir deyişle, düşüşte olduğunu hangi amaçla hissetmeye ihtiyacı vardır? Bunun faydası nedir? Görüyoruz ki, yükseliş durumunda, kişi maneviyat arzusu taşıdığı zaman, tüm dünyanın elde etmek için peşinden koştuğu sıradan hazları gereksiz yere yaratılmış gibi görür, yani Yaradan tüm yaratılmışları manevi şeylerden zevk alacak şekilde yaratsaydı daha iyi olurdu.

Peki, düşüş düşüncelerine gelince, kişi her yükselişten sonra bir düşüşe gelmesi gerçeğiyle ne kazanır? Sonuç olarak, kişi her zaman sorar: "Yükselişler ve düşüşler kaç tane ve neden onlara ihtiyaç duyuluyor ki? Yükseliş durumunda kalabilseydim daha iyi olurdu."

Ancak cevap, önemini bilmeden herhangi bir şeyi takdir etmenin imkansız olduğudur. Başka bir deyişle, bir kişinin bir şeyden aldığı zevkin konunun önemine bağlı olduğuna dair bir kural vardır. Bazen bir kişiye önemli bir şey verilir ve eğer onu takdir edebilirse ondan büyük zevk alabilir. Ancak, o şeyin değerini bilmediği için onun önemini anladığı kadarıyla ondan zevk alması dışında ondan zevk alamaz.

Örneğin, bir kişi dışarıdan çok güzel olmayan bir nesneyi, bir kitabı, satın alır ve daha sonra o kitap yeniden basılır ve daha pahalıya mal olur, ancak fazla parası

olmadığı için bu kitabı satın almıştır. Satıcı da kitabın öneminin farkında değildi ve ona düşük bir fiyata sattı. Ama bir süre sonra bir adam evine gelir, kitabı görür ve şöyle der: "Bu kitap 300 yıl önce basıldığı için bir servet değerinde çünkü dünyada böyle sadece üç kitap var." Artık kitabın büyük değerini duyduğuna göre, kitaptan zevk almaya başlar.

Ders, yükselişi nasıl takdir edeceğimizi bilmediğimizdir. Yani, Yaradan'a inanma gücüne sahip olmanın ve Yaradan'ın büyüklüğü hakkında bir miktar duyumsamaya sahip olmanın tek bir anının bile değerini anlamıyoruz. Bir yükseliş durumunda, meşalenin önündeki bir mum gibi, herhangi bir sebep ve mantıklı açıklama olmaksızın O'nun önünde iptal olmayı arzularız. Doğal olarak, Yaradan'ın bizi yakınlaştırdığı ve bir yakınlık verdiği gerçeğinden bize getirmesi gereken neşe ve coşkuyu almamız gerekirken, biz bundan keyif alamayız çünkü onu takdir edecek öneme sahip değiliz, alegoride açıklandığı gibi, yalnızca önemine göre zevk alabiliriz.

Bu yüzden bize düşüşler verildi: Yükselişlerin önemini öğrenebilmemiz için, "karanlığın içinden ışığın avantajı olarak" diye yazıldığı gibi. Özellikle düşüşler yoluyla, kişi yükselişleri öğrenip takdir edebilir ve sonra yükselişlerin tadını çıkarabilir ve "Onlar bizim hayatlarımız ve günlerimizin uzunluğu" hissine gelebilir. Ancak kişi, Tora ile meşgul olmak ve Mitzvot'u yerine getirmenin Yaradan'ın hizmetkarı olarak kabul edilmesi için yeterli olduğunu düşündüğü için inanç ihtiyacını bilmediğinde ona yükselişleri takdir etmesi için yukarıdan düşüşler verilmez.

Onların çalışması dışıdır. İçer girmeye hiç niyetleri yoktur. Yani, Keduşa'nın [kutsallığın] önünde tamamen iptal olmaya niyetleri yoktur – ve kutsal, "kendinden ayrılmış ve elini çekmiş" anlamına gelir, şöyle yazıldığı gibi: "Sen kutsal olacaksın zira ben kutsalım" – işte o zaman sadece Yaradan'ın otoritesi vardır çünkü alttaki, kökün önünde iptal olmak ister ve tüm gördüğü, yalnızca Yaradan'a fayda sağlamak için yaşamının değerli olduğudur.

Bir kişinin sadece Yaradan'a memnuniyet vermek için yaşamak istediği bir durumda olması için, Yaradan'ın uğruna kendini iptal etmeye değer kılmak amacıyla Yaradan'ın büyüklüğüne büyük bir inanç duyması gerekir. Yetiştirilme döneminde edindiği inanç ona yetmez. Yetiştirilme sırasında edindiği inançla, Tora ve Mitzvot'u tüm detayları ve hassasiyetleriyle çalışabilir ve yerine getirebilir. Bunun nedeni, Yaradan'ın önünde kendini iptal etmek zorunda olmamasıdır. Bunun yerine, Yaradan'dan, Yaradan'ın Musa aracılığıyla bize emrettiği Tora ve Mitzvot'u yerine getirmesi karşılığında, Yaradan'ın tüm dileklerini yerine getirmesini ister.

Ödül ve cezaya inanır ve kesinlikle bilgelerimizin dediği gibi (Avot, Bölüm 2, 21): "Eğer çok Tora çalıştıysan, çalışmanın karşılığını ödemesi için ev sahibine güven." Bu

nedenle, onu Tora ve Mitzvot'a uymaya zorlayan temel, ödülü verene değil, ödüle bağlı olduğundan Yaradan'a olan inancın büyüklüğüyle değil, ödülün büyüklüğüyle veya küçüklüğüyle ilgilenmek zorundadır. Bu nedenle, yükseliş ve düşüşler, Yaradan'ın büyüklüğüne ve önemine inanmak söz konusu değildir. Burada geçerli olan tek şey, Tora ve Mitzvot ile meşgul olması veya her zaman ödüle inanmadığı için bunları yerine getirme konusunda zayıflamasıdır.

Bu, ödül almak için Tora ve Mitzvot ile meşgul olanların – bazen ödül ve cezaya inanmayan insanlar arasında yer almaları nedeniyle – düşünceleriyle bir kişiyi etkileyebilmelerine neden olur. Bu onun Yahudilikten tamamen sapmasına bile neden olabilir. Bu nedenle, fikirlerinde özgür olan insanlarla temasa geçmemelidirler çünkü onlara ödül ve cezaya inanç hakkında yabancı düşünceler getirirler. Ancak kural olarak, Lo Lişma [Onun rızası için değil] ile meşgul olanlar iniş çıkışlar yaşamazlar, yani düşüşlerin varlığına gerek yoktur.

Fakat Yaradan'ın öneminden dolayı çalışmak isteyenler, Yaradan'ın önemine ve büyüklüğüne olan inancı her zaman artırmaya ihtiyaç duyanlar, yani sadece Yaradan'ın önemi ve büyüklüğü onları Yaradan'la Dvekut'a ulaşmak için Tora ve Mitzvot'a uymaya mecbur kılar, her zaman Yaradan'ın büyüklüğünü varsaymalı ve takdir etmelidir. Onlar her zaman şöyle bir değerlendirmede bulunmalıdırlar ki, eğer maneviyat üzerine bir kavrayışları varsa bunun nedeni Yaradan'ın onları yaklaştırmasıdır, yoksa bundan kendileri için bir fayda elde edeceklerini görmedikçe kendileri tamamen güçsüzdürler. Bundan asıl işin kendini iptal etmek olduğu sonucu çıkıyor. Ancak bu doğaya aykırıdır; bunu ancak O'nun kurtarıcı sayesinde başarabilirler.

Böylece, yükseliş sırasında, kişi bunun doğal olduğunu ve Yaradan'ın yardımına hiç ihtiyacı olmadığını düşünür. Bu nedenle, "düşüşler" adı verilen bir ıslah yapıldı ve burada kişiye her zaman gücünün ölçüsü gösterilir – kendi başına ne yapabileceği ve bunu nasıl göreceği. Ama zaten insan olduğunu ve kendileri için çalışan hayvanlar gibi olmadığını düşündüğü durumundan fırlatılıp atıldığında, sonradan kendini içinde bulunduğu bu alçaklığa onu atmak istediklerini hemen hissedemez bile.

Düşüş sırasında, düşmeye başladığını görmez. Aksine, düştüğü zaman bilinçsiz kalır. Bir süre aşağıda kaldıktan sonra, yukarıdan da yardım alır ve ona "Bil ki şimdi düşüştesin" denir. Bilinçsiz olduğu söylenmeden önce, hiçbir şey bilmemektedir. Ancak, bunun da böyle olduğuna inanmalıdır çünkü bilmek kendiliğinden gelmez. Aksine, kişi bilmelidir ki, bu düşüşler kendisine yükseliş halini nasıl takdir edebileceğini öğrenmesi için verilmiştir. Ancak, düşüş sırasında kişi bundan hiçbir şey öğrenemez.

Ancak, yükseliş sırasında gerçek bir yargıda bulunup şöyle diyebilir: "Şimdi bir inanç durumundayım ve bu bana Yaradan'dan geldi. Aksi takdirde, hemen kendine-sevgi durumuna düşerdim." Eğer bu hesaplamayı yapmaz ve kendisini yaklaştırdığı için Yaradan'a şükretmezse hemen atılır. Anlaşılan o ki, Yaradan'a yaklaşımdan gerçek bir haz elde etmek, bunu takdir edemediği sürece imkansızdır, "Karanlığın içinden ışığın avantajı olarak" diye yukarıda söylendiği gibi.

Buradan şu sonuç çıkar ki, yaratılanların haz ve memnuniyeti almaları ve hissetmeleri için bu düşüşlerin hepsi gerekiyordu. Onlara "sürgün" denir ve buna "Sürgündeki Şehina [Kutsallık]" veya "Tozdaki Şehina" denir. Yalnızca bu şekilde kişi haz ve memnuniyeti hissedebileceği Kelim'e [kaplara] sahip olacaktır.

Yukarıda söylenenlerle, neden özellikle özgürlük zamanında, Pesah gecesinde, tam bütünlük olduğunu anlayacağız, ARİ'nin Malhut'un Mohin de Haya'ya sahip olması nedeniyle Malhut'un aynı Gadlut'a sahip olduğunu söylediği gibi, ve Pesah gecesini de böyledir.

Cevap, tam da bir yükseliş sırasında, kişi düşüşleri düşündüğü zaman, yükselişlerin önemini ortaya çıkarma gücüne sahip olduklarıdır. Aksi takdirde, kendisine servet değerinde bir şey verilen ve bunu sanki değeri birkaç kuruşmuş gibi kullanıp bunun keyfini çıkaran bir kimsenin durumuna benzer.

Böylece, özellikle özgürlük zamanında, soruları sormak mümkündür. Yani bu, sorularla ilgili değildir, cevapları anlamak için sorulara ihtiyacımız var, Baal HaSulam'ın şu yazılan hakkında söylediği gibi: "Halkına söyle, komşusundan ödünç alsın." RAŞİ bunu şöyle yorumladı: O, erdemliler "Yaradan, 'Ve onlara hizmet edecekler ve onlara eziyet edecekler'i yerine getirdi ve 'Sonra büyük mallarla çıkacaklar'ı yerine getirmedi." demesini diye onları uyardı. Bir soru var: "Eğer Yaradan İsrail halkına büyük mallar vermek istese, Yaradan onlara veremez miydi? İsrail halkına sahtekarlık yapmalarını ve Mısırlılardan gümüş ve altın kaplar ödünç almalarını söylemek zorunda mıydı?"

Cevap şudur: Yaradan İbrahim'e, "Bu toprağı miras alman üzere sana vermem için" dediğinde, İbrahim, "Onu miras alacağımı nereden bileceğim?" diye sordu. "Ve Avram'a dedi ki, 'Kesin olarak bil ki, soyun kendilerinin olmayan bir ülkede yabancı olacak... Sonra da büyük mallarla çıkacaklar.'" Şöyle sordu: "Yaradan'ın Avram'ın 'Nereden bileceğim...' sorusuna verdiği yanıtta ne görüyoruz ki kendilerine ait olmayan bir ülkede, yani sürgünde bulunarak, Avram toprağı miras alacaklarından emin olabildi?"

Dedi ki, Kli [kap] olmadan ışık olmadığı için – yani eksiklik olmadan doyum olmaz ve Avram Yaradan'a "İsrail toprağı" olarak adlandırılan bu kadar büyük ışıklara ihtiyaç

duyacaklarını görmediğini söyledi – Yaradan ona, sürgünde kalarak ve Yaradan'dan kendilerini sürgünden kurtarmasını isteyerek onları kurtacağını söyledi. Peki onları nasıl kurtaracak? Sadece büyük ışıklarla, çünkü "İçindeki ışık onu ıslah eder." Yani, o zaman büyük ışıklara ihtiyaç duyacaklar.

Bu konuda, Yaradan'ın Mısırlılardan Kelim'i [kapları] ödünç almasını söylemesinin nedeninin bu olduğunu açıkladı – yani Mısırlıların katılığını alın, ancak ödünç olarak – ışıkları almak ve sonra Kelim'i onlara geri vermek üzere. Başka bir deyişle, cevapları anlamak için soruları aldılar. Yukarıda da söylendiği gibi, karanlığın içinden olmadıkça ışığı anlamak imkansızdır. Bu yüzden bütün sorular özellikle özgürlük zamanında gelir.

Çalışmada Kişi Acı Otu Yutarsa, Çıkamaz Nedir?

Makale No. 23, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Şaar Hakavanot'ta [Niyetler Kapısı] şöyle yazar: "Bu, Gematria'da 'ölüm' olan Maror'un [acı ot] anlamıdır. Bunlar, 'ölüm' olarak adlandırılan Klipot'un [kabukların] tutunduğu ve yaşamı çekerek onu tatlandırıldığı yargılardır. Kişinin acıyı tatması ve eğer onu yutarsa görevini yapmamış olmasının nedeni de budur, çünkü dişlerin öğütmesi otuz iki diş aracılığıyla tatlandırır." Çalışmada "ölüm" olarak adlandırılan acı otun ne olduğunu ve otuz iki dişin çiğnemesiyle acının tatlandırılmasının ve onu yutarsa artık kişinin acıyı tatmamasının ne anlama geldiğini anlamalıyız. Tüm bunlar çalışmada nasıl açıklığa kavuşturulmuştur?

Bunu anlamak için öncelikle neden çalışmaya ihtiyacımız olduğunu bilmemiz gerekir. İnsanın maddesellikte bile çaba göstermeden hiçbir şey elde edemediğini görüyoruz. Bunun cevabı bilinmektedir, her dal köküne benzemek istediğinden ve bizi yaratan kökümüz yarattıklarına iyilik yapmak, yani ihsan etmek amacıyla yarattığından, bu nedenle yaratılan varlık aldığı anda, bir başkasından bolluk alırken hoşnutsuzluk hisseder. İşte çalışma bize bu yüzden verilmiştir.

Kişi çalışmasının karşılığını aldığı anda utanç duymaz. Kişinin utanç ekmeğini yemeye istekli olmadığını söyleriz çünkü ekmek karşılığında çalışmaktadır. Bu, birbirleriyle değiş tokuş ettikleri, birinin iş, diğerinin ekmek ya da para vb. verdiği bir değiş tokuş gibi görünüyor.

Maddesellikte, kişiler arasında bu çok açıktır. Ama insan ve Yaradan arasında, kişinin Tora ve Mitzvot [emirler/iyi işler] için çalıştığını ve karşılığında O'nun kişiyi ödüllendirdiğini nasıl söyleyebiliriz? Ne de olsa bilgilerimiz ödül almak için çalışmamamız gerektiğini söylediler. Dolayısıyla, Tora ve Mitzvot'ta çalışmanın faydası nedir? Maddesellikte, çalışmamız gerektiğini anlayabiliriz çünkü çalışmadan alınan

ödül utanca neden olur. Bu nedenle, kişi ödül almak istediğinde, ödül üzerinde çalıştığına dair ödül üzerinde bir ıslah vardır ki böylece ödülü alınca utanç ekmeği olmasın.

Bu nedenle çalışmanın ödül üzerinde bir ıslah olduğunu anlıyoruz. Ama ödül almak için çalışmıyorsak, çalışmaya neden ihtiyacımız var? Islah edilecek bir şey yoksa çalışma hangi amaca hizmet eder, madem ki ödül almıyor, o halde çalışma neden? Çalışma ile ilgili olarak, maddesellikte, bir kişinin çalışması gerektiğinde bunun nedeninin, çalışmayı birinin başkası için yapması, diğerinin de o çalışmaya ihtiyaç duyması olduğunu da anlamalıyız. Örneğin bir fırın sahibi, elemana ihtiyaç duyar, yoksa ihtiyacı olan ekmeği üretemez. Yaradan açısından bu böyle değildir. O eksik midir ve yaratılanların O'nun için çalışarak eksikliğini tamamlamasına mı ihtiyaç duyar?

Buradan, sorunun iki yönü olduğu sonucu çıkmaktadır: 1) Bize, çalışmanın karşılığında ödül alabilmemiz için çalışma verildi. Bununla, utanç ıslah edilir ki kişi utanç ekmeğini yemiş gibi olmasın. Bu Yaradan'ın çalışması hakkında söylenemez çünkü biz ödül almak için çalışmıyoruz. 2) Bu, insanla insan arasında söylenebilir çünkü dostunun onun çalışmasına ihtiyacı vardır. Ama insanla Tanrı arasında, Yaradan'ın insanın çalışmasına ihtiyacı olduğunu nasıl söyleyebiliriz?

Cevap şudur: Gerçekte, bilgilerimizin neden ödül almak için çalışmamamız gerektiğini söylediklerini sormalıyız, çünkü tüm çalışma meselesi utanç ekmeği olmaması üzerine kurulmuştur? Bu nedenle, maddesel gerçeklikte de insan ve insan arasında, utanç ekmeğini yememe kuralının utanç nedeniyle de geçerli olduğunu görüyoruz. Bu nedenle, eğer çalışma hazzı ve memnuniyeti ıslah ediyorsa ve böylece alındığında utanç duyulmayacaksa, çünkü o zaman artık bir hediye ya da sadaka olarak görülmeyecekse, neden Yaradan'a göre ödül olmadan çalışmamız gerekiyor? Bunun yerine, şimdi haz ve memnuniyet yeni bir isim alır: "ödül". Buna göre, neden ödül almak için çalışmamamız gerekiyor?

Bunun cevabı On Sefirot Çalışması'nda (Bölüm 1, Histaklut Pnimit, Madde 7) verilir ve burada kişi bilgilerimizin ne dediğini sorar, utanç ekmeğini düzeltmek için bir ıslah vardı ki O bu dünyayı yarattı. Burada bir çalışma gerçeği vardır, "Çünkü onlar çalışmalarının karşılığı olarak ödülleri Bütün Olan'dan alırlar ve bu sayede utanç kusurundan kurtulurlar." Orada kişi şunu sorar: "Fakat cevapları gerçekten tuhaf. Bu nasıl bir şey? Bu, arkadaşına, 'Bir dakika benimle çalış, karşılığında sana hayatının geri kalanında dünyadaki tüm hazları ve hazineleri vereceğim' diyen bir insan gibidir. Gerçekten de bundan daha büyük karşılıksız bir armağan yoktur, çünkü ödül çalışmayla hiçbir şekilde kıyaslanamaz, çünkü çalışma ebedi dünyadaki ödül ve hazla karşılaştırıldığında geçici, değersiz olan bu dünyadadır." Ve orada (Madde 20'de) kişi

şöyle yanıt verir: "Yaradan ile yaratılanlar arasında, utanca neden olan form eşitsizliği olduğundan, onlar, Yaradan'ına memnuniyet vermek için Tora ve Mitzvot'a bağlanma yoluyla, ruhun alma kaplarını ihsan etme kaplarına çevirirler. Yani, kendisi için çok önemli bolluğu arzu etmez, ama bolluğu, ruhların O'nun bolluğundan haz almasını isteyen Yaradan'ına memnuniyet bahşetmek için alır."

Artık ne sorduğumuzu anlayabiliriz, insanla insan arasında, kişinin bir ödül için yaptığı çalışmanın, utanç ekmeğini yememesi için olduğunu anlayabiliriz, çünkü bunun utanca neden olduğu bilinir ve çalışma yoluyla, kişi çalışmanın karşılığında ödül aldığı için utanç kusuru ıslah edilir. Ama Yaradan açısından, ödül almak için çalışmamamız gerekiyorsa, çalışmanın ıslahı nedir?

Ayrıca insanla insan arasında insanın dostunun çalışmasına ihtiyacı olduğunu anlayabileceğimizi söyledik, ama Yaradan bakımından, neden O'nun insanın çalışmasına ihtiyacı var? O eksik midir ki insanın çalışmasına ihtiyaç duysun?

Hakikaten insan ile Tanrı arasında, çalışmanın zevk ve haz alma ıslahı olduğu söylenemez ki, utanç kusuru hissedilmesin. Bu ancak insanla insan arasında böyledir, çünkü çalışmayı veren kişiye çalışmasına göre ödeme yapar. Sonuç olarak, bir ödül için çalışmak, birbirleriyle yer değiştirdikleri bir tür takastır ve burada artık utanç yoktur, çünkü her ikisi de alır- biri çalışma alır, diğeri ödül alır. Ama Yaradan'a göre, biri çalışma alır, diğeri ödül alır diyebileceğimiz bir eşitlik yoktur.

Bu iki nedenle böyledir: 1) Yaradan'ın insandan çalışma teslim aldığı söylenemez çünkü Yaradan eksik değildir veya insanın çalışmasına ihtiyaç duymaz. 2) On Sefirot Çalışması'nda söylediği gibi, Yaradan'ın çalışanın aldığı ödül çalışmaya eşit değildir, çünkü ödülle karşılaştırıldığında çalışma, bir kişinin arkadaşı için bir dakika çalışmasına benzer ve karşılığında hayatının geri kalanı için teminat alır, çünkü Yaradan'ın çalışanı sadece bu dünyada çalışır ve karşılığında sonsuzlukta ödülünü alır. Ama insanla insan arasında bu böyle değildir.

Bu nedenle, orada yazıldığı gibi, insanın Tora ve Mitzvot'ta çalışması, insan ve insan arasında olduğu gibi değiş tokuş amacıyla değildir. Daha ziyade çalışma, Tora ve Mitzvot çalışmaları aracılığıyla kişinin yeni bir şey, ikinci bir doğa almasıdır. Şöyle ki, kişi doğuştan sahip olduğu kendisi için almayı isteme doğası yerine, ihsan etmek ve hiç ödül almamak için Tora ve Mitzvot'a bağlanarak, çalışmasının karşılığında ödül alacaktır.

Peki Tora ve Mitzvot'taki çalışması karşılığında kişinin almayı beklediği ödül nedir? Yaradan'ın ona ikinci bir doğa verecek olmasıdır: ihsan etme kapları. Şimdiye kadar, kişi almak için alma arzusunun kaplarına sahipti. Şimdi kişi "ihsan etme kapları"

adı verilen yeni Kelim [kaplar] edinecektir. Bu nedenle, Tora ve Mitzvot çalışması sırasında, kişi ihsan etmek için bağlanmayı hedeflemelidir. Şöyle ki, çalışma sırasında her zaman, Tora ve Mitzvot'taki çalışması karşılığında Yaradan'ın kendisine vermesini umduğu ödülü hedeflemelidir.

Bu niyette kişinin ihsan etmek için hedeflediği iki şey vardır: 1) Hangi ödülü umduğunu bilmek, 2) Ödülünden iyi tat almak, yani bu ödülünden zevk almak. Yani ödülün ölçüsü, ona duyulan özleme bağlıdır. Maddesellikte büyük bir ödül ve küçük bir ödül vardır, bu da konunun önemi ile ölçülür, çünkü normalde nadir bulunan, pek çok insanda olmayan ve elde edilmesi zor olan bir şey, maddesellikte önemli kabul edilir.

Benzer şekilde, herkes her şeyi Yaradan'ın rızası için yapmaya gelebileceğini düşünür, çünkü bu, kişinin çalışmanın Yaradan'ın rızası için olmasını istemeyi amaç edinmesi, sadece bir niyettir. Kişi, sadece eylemin zor olduğunu, niyetlerin ise çok kolay olduğunu ve ancak kişinin arzusuna bağlı olduğunu ve kişi isterse o zaman yapabileceğini düşünür.

Ancak bu yolda yürümeye başlayanlar, yaptıklarının Yaradan'ın rızası için olmasını isteyenler, eylemlerinde ve ihsan etme niyetlerinde ne kadar çabalarını arttıırırlarsa, bundan o kadar uzak oldukları gerçeğini keşfederler. Şöyle ki, bu çalışmada bir Segula [güç/çare/nitelik] vardır -kişinin ihsan etme eylemleriyle hiçbir bağlantısı olmadığı gerçeği kişiye yukarıdan ifşa edilir. Ama insan ihsan etme çalışmasına başlamadan önce, insanın doğasına aykırı olduğu için bu yoldan uzak olduğu gerçeğini göremediğimiz bir ıslah vardır.

İnsan her şeyi kendisi için yapmak üzere doğar. Utanç duymamak için kişi her şeyi Yaradan'ın rızası için yapmalı ve tüm varlığını iptal etmelidir. Beden bunu nasıl kabul edebilir? Zohar'ın "Ya da günahını ona bildir" ayeti hakkında söylediği gibi, Yaradan bunu ona bildirir, yani yukarıdan, bir kişinin kendi için alma arzusunu ıslah etmek istediğini gördüklerinde, kişiyi bundan uzak olduğu gerçeği ile uyarırlar. Ardından kişi bu ödülü kimsenin kazanamayacağını görmeye ve meselenin önemini anlamaya başlar.

Dolayısıyla, kişi "ihsan etme kapları" olarak adlandırılan bu ödülü hak etmenin ne kadar zor olduğunu ancak o zaman görmeye başlar ve ona bu Kelim'i yalnızca Yaradan verebilir. Sonuç olarak, herkesin elde edemeyeceği değerli bir şey olduğu için kişinin ödülü gözünde önem kazanır.

Buna göre, biz bu ödülün -ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmenin- önemini görüyoruz. Kişinin elde etmenin ne kadar zor olduğunu görmeden konunun önemini anlaması mümkün değildir. Kişi ihsan etme kaplarına kavuştuğunda büyük bir ödülle

ödüllendirildiğini görür ki, bu çok değerli bir şeydir çünkü bu büyük şeyi kendi başına elde edemez ve ona bu Kelim'i ödül olarak yalnızca Yaradan'ın Kendisi verebilir.

Nitekim, ödül almak için çalışmak yasaktır demelerinin nedeni, kişinin yaptığı çalışma için ödülünü istediğinde gerçek ödülünden kaçmış olmasıdır. Bununla, neden çalışmamız gerektiğini anlayacağız, zaten Yaradan'ın O'na herhangi bir şekilde yardım etmek için bizim çalışmamıza ihtiyacı yoktur. Cevap, bu çalışmanın sadece bizim için olduğudur. Yani, çalışma yoluyla ödülün önemini elde ederiz. Ve bu sadece önem değil, ancak çalışma yoluyla, önemi elde etmemiz, onun tüm yaşamımız olmasındandır, çünkü Yaradan'la Dvekut [bütünleşme] olmadan O'ndan uzağız ve Yaradan'ın yarattıklarına iyilik yapmak üzere yarattığı tüm zevk ve haz, ışıkla eşitliğe sahip olunmasına bağlıdır.

ARI'nın dediği gibi kapların kırılma nedeni Kelim'in ışığa dayanamamasıydı. Bunun üzerine ışıklar ayrıldı ve Kelim kırıldı. Bu, veren olan ışık ile alıcı olan Kli [kap] arasında ters bir ilişki olduğu anlamına gelir. Eşitlik olması için, alıcının kendi yararına olduğu için değil, ancak yarattıklarına iyilik yapmak isteyen Yaradan'ın arzusunu gerçekleştirmek istediği için alması şeklinde bir ıslah vardı ve sadece bu nedenle aldığı bir haz vardı. Buna "eşitlik" denir, çünkü artık ikisi de eşittir zira ikisi de veren olarak kabul edilir. Yani, ışık Kli'ye verirken, Kli yalnızca Veren'e ihsan etmek istediği için alır.

Şimdi Baal HaSulam'ın Musa'nın Yaradan'dan istediği sözler hakkında ne söylediğini anlayabiliriz (Çıkış 33:18-21): "Ve o dedi ki, 'Lütfen, Sen'in ihtişamını göster bana.' Ve Efendi dedi ki, 'İşte Benimle bir yer.'"

O dedi ki, 'İşte burada Benimle bir yer' ne demektir? O dedi ki, "İti [benimle], [İbranice'de] inanç, dua ve çalışma için bir kısaltmadır. Yani, Yaradan'ın yüceliğiyle ödüllendirilebileceğimiz yer burasıdır. Yaradan'ın yüceliğini, (Roş Aşana'nın Onsekiz Duasında) "Halkına ihtişam ver" diye dua ettiğimiz şeklinde yorumlayabiliriz, bu da Yaradan'ın ihtişamının İsrail halkının içinde ifşa olacağı anlamına gelir, böylece her biri ve hepsi Yaradan'ın yüceliğini öyle bir hissedecek ki, insanın tek derdi bir şeyler yapmak, Yaradan'ı biraz olsun memnun etmek olacak ve başka hiçbir şey onları ilgilendirmeyecek.

Ancak bunun tam tersi olduğunda, Şehina [Kutsallık] tozun içindeyken, Yaradan'ın yüceliği gizlenir ve bize Tora ve Mitzvot'u yerine getirmemizi emreden Komutan'ın önemini ne görürüz ne de hissederiz, bunun nedeni O'nun bizim çalışmamıza ihtiyaç duyması değildir. Daha ziyade, O bizi ödüllendirmek ister. Bize Tora ve Mitzvot verildi çünkü bilgelerimizin dediği gibi, "Yaradan İsrail'i arındırmak istedi, dolayısıyla onlara bol miktarda Tora ve Mitzvot verdi", "Kabala Bilgeliğine Giriş" makalesinin başında yazıldığı gibi. Bu nedenle Yaradan'ın yüceliğini elde etmek için, "Bana ihtişamını göster"

deme sebebinin bu olduğunu yorumlayabiliriz. Bunun birçok yorumu olmasına rağmen, çalışmada ayeti şu şekilde yorumlamalıyız: "Bana ihtişamını göster", Yaradan'ın yüceliğinin ifşa olacağı anlamına gelir.

"(Benim yanımda) bir yer" emrini, kişinin her birinin Yaradan'ın yüceliğiyle ödüllendirilebileceğine inanmak için inancı üzerine alması gerektiği şeklinde yorumlamalıyız. Kişi buna inandığı zaman, Yaradan'ın yüceliğinin neden daha çalışmaya başlamadan önce ifşa edilmediğini ve sadece gizliliğin ifşa edildiğini bilmelidir. Bilgelerimizin bunun bir ıslah olduğuna dair sözlerine inanmalıdır ki insan "kendisi için değil Yaradan'a vermek" olarak kabul edilen form eşitliğini edinebilsin.

Bu nedenle, kişinin üzerine alması gereken inançla ilgili olarak, "cennet korkusu" ile ödüllendirilmemişse, Yaradan'ın yüceliği ile ödüllendirilmenin yani saklanmanın ve gizlenmenin kendisinden kaldırılmasının imkânsız olduğuna da inanmalıdır. Korku, yazıldığı gibi ("Zohar Kitabının Girişi"), "Form eşitliğine sahip olmadan inanca sahip olamaz" anlamına gelir. Form eşitliğine sahip olmak için, kişi yaptığı her şeyde korku duymaya çalışmalıdır, (orada) yazıldığı gibi, "Korku, kişinin Yaratan'ına memnuniyet getirme konusunda azalacağından korkması anlamına gelir."

Bundan şu sonuç çıkıyor ki, kişi çalışmaya başladığında inançla başlar, ancak beden bu çalışmaya direnir ve sonra bedenın üstesinden gelmesi ve her türlü tavsiyeyi araması gereken bir çalışma koşulu gelir, bilgilerimizin söylediği gibi, "Savaşı hilekarlıkla yönetmelisin" çünkü beden kendi çıkarından vazgeçmek istemez. Kişi ne kadar çaba gösterirse, o kadar hiçbir şey yapamayacağını hissetmeye başlar, çünkü ona göre yapabileceği her şeyi yapmıştır. Çalışmadan sonra kişi, yalnızca Yaradan'ın yardım edebileceğini anlar ve bu onun elinde değildir. Ardından üçüncü koşul gelir- bir dua- ve sonra dua kalbin derinliklerinden gelir, çünkü ona Yaradan'dan başka hiç kimsenin yardım edemeyeceği tamamen açıktır.

Ancak kişi Yaradan'ın ona yardım edebileceğini anladığında ve gerçek tavsiyenin sadece dua olduğunu anladığında, beden gelir ve kişinin şunu görmesini sağlar: "Görüyorsun, kaç kez dua ettin ama yukarıdan hiçbir cevap alamadın. Bu nedenle, neden Yaradan'ın sana yardım etmesi için dua etmeye zahmet edesin ki? Yukarıdan hiçbir yardım alamadığını görüyorsun." O zaman kişi dua edemez. Bu durumda bir kez daha inanç yoluyla üstesinden gelmeli ve Yaradan'ın her ağzın duasını duyduğuna ve kişinin usta ve iyi niteliklere sahip olup olmamasının ya da tam tersinin bir önemi olmadığına inanmalıyız. Bunun yerine, kişi üstesinden gelmeli ve mantık ötesinde inanmalıdır, her ne kadar kişinin mantığı birçok kez dua ettiğini ve yukarıdan hiçbir yanıt almadığını iddia etse de kişi gelip nasıl bir kez daha dua edebilir? Bu da üstesinden gelmeyi, yani mantığın ötesinde çaba göstermeyi ve Yaradan'ın bu

görüşünün üstesinden gelmesine ve dua etmesine yardım etmesi için dua etmeyi gerektirir.

Demek ki, inanç, dua ve çaba birbirini takip eden üç şey olmasına rağmen, gerçekte bunlar üç şeydir ama bu üç şey iç içe geçmiştir. Şöyle ki, kişi her koşulda üçüyle birlikte çalışır. Başka bir deyişle, biz inançla başlasak da diğer tüm anlayışlar da inanca dahildir, çünkü kişi üstesinden gelmeye başladığında "İnsan, 'Ben kendim için değilsem, kim benim için?' demelidir" diyen bilgelere inanmalıdır. Yani kişinin kendi başına çalışıp hedefe ulaşması gerekir. Üstesinden gelemediğini ve çaba gösteremediğini gördüğünde, Yaradan'ın kendisine yardım etmesi için dua ettiğinde hiçbir değişiklik görmediği halde duanın yardımcı olduğuna inanmalıdır, şöyle yazıldığı gibi, "Çünkü Sen her ağzın duasını duyarsın." Dolayısıyla burada da mantık ötesi meselesi var. Ancak genel düzen inançla başlamak, ardından çalışmak ve sonrasında dua etmektir.

Buradan en önemli şeyin inanç olduğu sonucu çıkar, çünkü yaptığımız her şeyde inançla çalışmalıyız. Yani kişinin çalıştığı tüm Kelim'in temeli inançtır. Kli'den sonra ortaya çıkan ışığa "inanç ışığı" denmesinin nedeni budur. Bu Kli, bilgelere olan inanç ve Yaradan'a olan inanç temelinde inşa edilmiştir, şöyle yazıldığı gibi, "Ve onlar Efendi'ye ve O'nun hizmetkârı Musa'ya inandılar."

Artık bilgilerimizin ne dediğini anlayabiliriz: "Kişi acı otu yutarsa, çıkamaz." ARİ, Maror'un [acı ot] Gematria'da ölüm anlamına geldiğini söyledi. Bunun bize Maror'un Gematria'da ölüm olduğunu ima ettiğini, yani Klipot'un tutunduğu yargıların onun içinde olduğunu anlamamız gerekir. Bunu (Pesah (Hamursuz) Haggada'sında [hikâye]) söylediğimiz gibi yorumlamalıyız: "Yediğimiz bu Maror, ne için? Mısırlıların hayatlarını acılaştıran ağır çalışmaları için."

Ağır çalışma, İsrail halkının "kendini sevme" adı verilen Mısırlıların kontrolünden çıkmak istemesiydi; ihsan etmek için bir şey yapmanın üstesinden geldiklerinde, Mısırlıların düşünceleri hemen onlara geldi ve günahkâr adamın sorusunu sordu: "Bu çalışma sizin için nedir?" Yaradan rızası için çalışmak. Onlar her galip geldiklerinde Mısırlıların soruları hemen geliyordu. Buna "ağır çalışma" denir; Mısırlılar hayatlarını acılaştırdığı için onların kontrollerinden çıkmaları zordu.

ARİ bu konuda, Gematria'da Maror'un ölüm olduğunu söylüyor, bu da Mısırlıların onları kontrollerinden çıkarmak istemedikleri, günahkâr adamın sorusu gibi, istedikleri biçimde kalmalarını istedikleri anlamına geliyor. "Günahkârlara hayatlarında 'ölü' denir" biçiminde kalmanın anlamı budur." Buradan, bunun sadece acı değil, aynı zamanda gerçek bir ölüm olduğu sonucu çıkıyor. Şöyle ki "hayatlarını acılaştırdılar" demek, İsrail halkının ölü kalmasını istiyorlardı demektir.

Dolayısıyla ağır çalışma, acıyı tattıklarında, kendileri için çalışarak ölümün tadını tattılar anlamına gelir. Söylediği şeyin anlamı budur, Maror'un ölüm olarak kabul edildiği ve Klipot'un tutunduğu yargıların anlamı budur; burada yargı, yargı altında oldukları yani alma kaplarını kullanmalarının yasak olduğu anlamına gelir ve Klipot'un tüm beslenmesi, almak için almak isteyen alma kaplarından gelir. O halde kişi alma koşulundayken, maneviyattan gizlenme ve saklanma halindedir.

Bunun ıslahı, "Acıyı tatmasının nedeni budur ve eğer onu yutarsa görevini yapmamış olur, çünkü dişlerin öğütmesi otuz iki diş aracılığıyla tatlandırır" diye yazıldığı gibidir. Otuz iki dişin bilgeliğin otuz iki yolunu ima ettiğinin bilindiğini, yani özellikle bir kişinin yaşam ve bilgelik durumunda olduğu düşünülen bir yükseliş durumuna ulaştığında, acıyı tatmak için acı otu çiğnemesi gerektiği şeklinde yorumlamalıyız, çünkü sadece bir yükseliş sırasında Maror'un ne olduğunu, yani "karanlığın içinden gelen ışığın avantajı" gibi düşüşün tadının nasıl olduğunu hissedebiliriz.

Demek ki, kişinin karanlığın ve ölümün tadını almadan, yaşamın ve ışığın gerçek tadını alması mümkün değildir. Böylece, Maror yükseliş yoluyla tatlandırılır, çünkü sadece bir düşüş olan karanlık yoluyla ışıktaki bir tat hissedilir. Bu da karanlığın artık ıslah edilmiş olduğunu gösterir. "Ve yaşamı uzatarak onu tatlandırmak için" sözlerinin anlamı budur.

Çalışmada "Eğitimsiz Birinin Kutsamasını Hafife Almayın" Nedir?

Makale No. 24, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar (Nasso, Madde 10), "Eğitimsiz birinin kutsamasını hafife alma" der. Bu, "Gündüzleri, Efendi merhametini emredecektir" demektir. Megilla'da (s 15) o şöyle der: "Eğitimsiz birinin kutsamasını asla hafife alma."

Bunun Yaradan çalışmasında bize ne öğretmek istediğini, yani tek bir kişinin içinde öğrendiğimizde, "eğitimsiz biri"nin ne anlama geldiğini anlamalıyız. İlk olarak, "eğitimsiz biri"nin genel olarak ne anlama geldiğini anlamamız gerekiyor.

Masehet Megilla'da (s 12b) Rav Kahana şöyle dedi: "Öyle anlaşılıyor ki, eğitimsiz biri önce atlar." Bu demektir ki, "eğitimsiz biri"nin ne demek olduğu onun kınamasında söylenmiştir; kendini göstermeyi ve bilge görünmeyi seven basit bir kişidir. O halde, çalışmada "eğitimsiz birinin kutsamasını" nasıl yorumlamalıyız? Ayrıca, Zohar'ın ne dediğini anlamamız gerekir: "Eğitimsiz birinin kutsamasını hafife alma." Bu, "Gündüzleri Efendi merhametini emredecektir" demektir. Eğitimsiz birinin kutsaması ile O'nun merhameti arasındaki bağlantı nedir?

İnsanın çalışmasının "üçüncü yazı gelip aralarında karar verene kadar birbirini inkâr eden iki yazı" olarak adlandırılan iki çizgide olduğu bilinmektedir. Bilgelerimizin dediği gibidir (Sota 47): "Sol daima uzağa iter ve sağ yakına çeker."

Çalışmada, "sağ yakına çeker"i yorumlamalıyız. Kişi çalışmada ilerlediğinde ve Yaradan'a yaklaşma koşulunda olmak istediğinde ve kendisinde herhangi bir eksiklik görmek istemediği zamandır, zira şimdi Yaradan'a şarkılarla ve övgülerle meşgul olmak ister ve eğer kendisinde bir eksiklik görürse, Yaradan'a tüm kalbiyle teşekkür

edemez çünkü eksiklikleri vardır ve Yaradan'ın eksikliklerini doldurmasını ister. Öyle anlaşılıyor ki, kişi şimdi Yaradan'ın eksikliklerini doldurması için dua ediyor. Bu nedenle, minnettarlığı zaten eksiktir. Yani, teşekkür etmenin ortasında, Yaradan'ın kendisine ihtiyacı olan her şeyi vermediğini iddia eder. Bu nedenle, bütünlükle meşgul olmak istediğinde, ki böylece Yaradan'a sunduğu şükranlar kalbin derinliklerinden olacaktır, kendisinde herhangi bir eksiklik görmemelidir.

Ancak, çalışmasının kusurlarla dolu olduğunu görüyorken, kişinin nasıl hiçbir eksiğinin olmadığını söyleyebildiğini ve bunun yerine Yaradan için çalıştığı için Yaradan'a şükredip O'nu övdüğünü anlamalıyız. Tora ve çalışmada kendi eksikliğini görüyorken nasıl yalan söyleyebilir? Cevap şudur: kişi iç gözlem yapıp alçaklığını, beceri ve niteliklerde diğer insanlardan daha kötü olduğunu, görürken yine de Yaradan ona Tora ve Mitzvot'ta [emirler/iyi işlerde] bir şeyler yapması için bir düşünce ve arzu vermiştir ve bu hizmetin değersiz olduğunu bilir ve kendisinden daha önemli birçok insan olduğunu görür, yine de Yaradan onlara Keduşa [kutsallık] meselelerinde bir şeyler yapmaları için bir düşünce veya arzu vermemiştir ve kendisine ise bir düşünce ve arzu vermiştir. Bunun için kişi, Yaradan'a sanki maddesellikte bir servet elde etmiş gibi teşekkür eder. Maddesel şeyler, içlerinde hangi ruh halini verirdi? Bu tasvirden sevinç ve mutluluk alır ve bu kendisine memnuniyet verir.

Bu, daha önce kulaklarının sağır olduğu şeyleri daha sonra duyacak kulaklara sahip olmasına neden olur. Şimdi, sevinç vasıtasıyla, tüm organları uyanık hale gelmiş ve her şeyi anlamış ve tefekkür etmiştir, çünkü Mitzva'nın [Mitzvot'un tekili] sevinci aracılığıyla ona gelen sevinç nedeniyle maddesellikte de şimdi tamamen farklı bir kişi olacaktır. Bütün bunlar ona Keduşa'daki meseleleri takdir ettiği için geldi.

Bununla birlikte, kişi Keduşa'nın önemini tüm gücüyle takdir etmesine rağmen, hala gerçek önem ölçüsü kadar önem vermeyi başarmadığına inanmalıdır, çünkü hiç kimse Keduşa'nın ne kadar önemli olduğunu değerlendiremez ve sadece yükselmiş olanlar, manevi bir meseleyi nasıl takdir edeceklerini bilirler.

Bilgelerimiz, maneviyata ne kadar önem atfedeceklerini biliyorlardı, bilgelerin şöyle dediği gibi (Berahot 7): "Rabbi Zira, 'Öğrenmenin ödülü koşmaktır' dedi." RAŞİ, bir bilgenin dersini dinlemeye koşan insanların ödülünün, esas olarak koşmanın ödülü olduğunu yorumladı, zira çoğu anlamamaktadır. MAHARŞA, "Bilge olanların öğrenmeye ihtiyacı yoktur, çünkü yasaları, söylendiği gibi, her halükârda ödülleriyle koşmak olduğunu zaten biliyorlar" diye yorumlar, yani koşmanın ödülüdür.

"Abaye, 'Kallah'ın [hac festivalinden önceki bir Şabat'ın] ödülü sıkmadadır' dedi." RAŞİ, "Hacdadan önceki bir Şabat'ta, herkes hac yasalarını duymak için toplanır" yorumunu yaptı. Bunun anlamı, yasaları anlamayan insanlar olmasına rağmen,

birbirlerine kenetlenmenin [sıkıştırılmanın] ödülüne sahiptirler. MAHARŞA da bu konuda şöyle der: "Eğer dinleyici bilge bir öğrenciyse ve buna ihtiyacı yoksa, sıkmanın ödülüne sahiptir."

Buna göre, bilgilerimizin maneviyatın önemini nasıl takdir ettiklerini görebiliriz, zira onlar şöyle dediler: "İnsanlar bilgenin ne dediğini anlamasalar bile, bilgenin sözlerini duymaya koştukları için yine de ödülleri vardır." Dahası, MAHARŞA'nın şöyle dediğini görüyoruz; kendileri bilge öğrenciler olan ve yasaları kendi başlarına bilenler bile, yine de bilgenin sözlerini dinlemeye gelirlerse, ödülleri vardır. Ve kesinlikle, ödül sadece çalışma için verilir.

Öyle anlaşıyor ki, kişi Yaradan çalışmasıyla ödüllendirildiği için mutlu olmalıdır. Öğrenim yeri veya toplanma yerine gelse ve öğrenmese bile, yürümenin ödülüne sahiptir, yani bu Yaradan çalışması olarak tanımlanır. Bunun kanıtı, bu çalışmanın mükâfatının olmasıdır.

Buradan çıkan sonuç şu ki, kişi sağ çizgide yürüdüğünde ve şarkı söyleme ve Yaradan'ı övme işiyle meşgul olmak istediğinde, bütünlüğe sahip olduğunu görmelidir. Yani, kişi alçaklığını ve hiçbir şey anlamadığı halde nasıl Yaradan'ın ona en azından öğrenim yerine yürüme arzusu ve özlemi verdiğini takdir etmeli ve demelidir ki: "Yaradan'ın beni en azından bir hizmet için seçmesi servetimin önemini takdir edemem." Maddesellikte bir servet kazanmış gibi, o zaman nasıl mutlu olacaksa, mutlu olmalıdır. Bu sevinç kişiye Yaradan'a, O'nun iyi olduğuna ve iyilik yaptığına inanma gücü verir.

Fakat kişi daha önce vermiş olduğu emek sayesinde maneviyatta ne kadar kazandığını hesaplamaya ve ilerlememiş olduğunu görmeye başladığında, gördüğü şey edinimine göre doğru olmasına rağmen, bu koşulda, Keduşa'dan [kutsallıktan] ayrılır çünkü bu durumda, O'nun İlâhi Takdiri'ne iftira atmaktadır ve Yaradan'ın rehberliğinin İyi ve İyilik Yapan şeklinde olduğunu söyleyemez.

O halde, bununla kişi Keduşa'dan daha çok uzaklaşır. Yani, eksik olduğunu gördüğü ölçüde ve tüm yoksun olduklarını görür ve Yaradan'a birkaç kez dua ettiği ancak Yaradan'ın yakarışı için kendisine hiçbir şey vermediğini gördüğü ölçüde, "Her ağzın duasını duyarsın" inancını derhal lekelemektedir.

Öyle anlaşıyor ki, bu durumda, kişi şimdi gerçeğin yolunda yürüdüğünü söyler ve bütünlüğe sahip bir kişi olduğu konusunda kendini kandırmak istememektedir ve yürüdüğü yolun doğru olduğundan emindir. Ancak, kişi kendisine yol açamaz, bilgilerimizin bizim için hazırladığı yolu kabul etmelidir.

Bu gibi konular hakkında, Baal HaSulam, ("Bizi Seçtin"de) "Ve bizi tüm dillerin arasından yükselttin." dediğimiz hakkında sordu. Oysa dünyada tek bir dil vardır, o da kötü eğilimin dilidir. Bu nedenle, "Ve bizi tüm dilden yükselttin" demeliydi. Çoğul biçimde "tüm diller"in anlamı nedir? Kutsal melekler ve saf olmayan melekler olduğunu söyledi. Yani, bazen, kötü eğilim, bizi kışkırtan ve bundan hiçbir şey kazanmayacağımız için Tora ve Mitzvot'la meşgul olmaya ihtiyacımız olmadığını söyleyen bir güç aracılığıyla iyi bir şey yapmamızı engeller. Bazen bize gelir ve şöyle der: "Bunu yapmamalısın; bu sadece Tora ve Mitzvot'la meşgul olmana engel olur." Öyle anlaşılıyor ki, bize tam tersini, Tora ve Mitzvot'la meşgul olmamızı istediğini, söyler, bu nedenle bize yapmak, öğrenmek, düşünmek, vs. istediğimiz şeyleri yapmamamızı tavsiye eder.

Öyle anlaşılıyor ki, kişi "sağ çizgide" yürümesi gerektiğinde, kutsal melek ona gelir ve şöyle der, "Alçaklığına bak, Tora'dan ve inançtan nasıl yoksun olduğunu gör ve ayrıca Mitzvot'u yerine getirme konusunda da eksiksin." Onu ölümler diyarına indirir ve onunla kutsal bir melek gibi konuşur.

Ve ne olur? Sonunda, kişi bir düşüş yaşar ve Keduşa'da hiçbir şey yapmayı düşünemez. Bu nedenle, kişi sağ çizgide yürümesi gerektiğinde, sağın bütünlüğüne itiraz eden herkese karşı savaşmalı ve Sitra Ahra'nın [diğer tarafın] kendisiyle kutsal bir melek gibi giyinmiş olarak konuştuğuna mantık üstü inanmalıdır.

Ancak, daha sonra kişi, "sol çizgi" adı verilen diğer tarafa geçmelidir ve burada büyük özen gerekir. Geçmişini, kusurlarla dolu olduğunu, gördüğünde kusurları için dua edebilme kabiliyetine hazır olmalıdır. Aksi takdirde, çalışmaya soldan başlamak yasaktır, Zohar'da yazıldığı gibi, "dua etmeden ve yalvarmadan elleri kaldırmak yasaktır." "Elleri kaldırmak", kişinin ellerine bakması anlamına gelir, yani elinde maneviyattan ne var, biraz ilerlemiş mi ilerlememiş mi.

Hemen dürüst bir dua etmeye ve yalvarmaya razı olması dışında, bakmak yasaktır. Aksi takdirde, umutsuzluğa, üzüntüye ve melankoliye düşecek ve mücadeleden kaçmak zorunda kalacaktır. Öyle anlaşılıyor ki, kişinin sol çizgiden dua için bir yer alması gerekirken, ki sol çizgiye geçmesinin tek nedeni budur, bu nedenle, eğer hemen bir dua edebileceğinden emin olamazsa sağ çizgide kalmalıdır ta ki bununla Yaradan'ın kendisine yardım etmesi için dua etme gücüne sahip olacağından emin olana kadar ve "Efendi her ağzın duasını işitir"e inanacaktır.

Aksi takdirde, bu yasaktır, çünkü o koşulda, kişi şükredemez ve ayrıca onu bu koşuldan kurtarması için Yaradan'a dua edemez. Kişi İlahi Takdir'e iftira atmaya başladığı bir durumda olduğunda, dua gücünü hemen kaybeder çünkü beden

Yaradan'ın "her ağzın duasını duyduğuna" inanmaz. Öyle anlaşılıyor ki, her iki şekilde de eli boş kalıyor. Bu nedenle sağ çizgide kalmalı ve sol çizgiye girmemelidir.

Bu, bilgelerimizin "Aldığınız herhangi bir dönüş sadece sağdan olmalıdır." diye söylediklerinin (Yoma 16) anlamıdır. "Herhangi bir"in anlamı "genellikle"dir. Yani, genel olarak, kişi sağ çizgide yürümelidir. Sol çizgide yürümeye ancak eksiklikleri için dua edebileceğinden emin olduğunda izin verilir. Aksi takdirde, buna hazır olduğunu hissedene kadar sağda kalmalıdır.

Bu nedenle, eğer hatalı olduğuna dair düşünceler onun içinde kendi iradesi dışında uyanmışsa ve düşünceleri ona "Sen pissin! Keduşa meseleleriyle uğraşmaktan nasıl utanmıyorsun?!" derken kişi Tora'nın sözlerini nasıl söyler ve Yaradan'a nasıl dua edebilir. Bu konuda, kişi der (demelidir) ki şöyle yazılmıştır: "Ben, onların Tuma'a'larının (kirliliklerinin) ortasında onlarla birlikte yaşayan Efendi'yim." Yani, olabilecek en düşük alçaklıkta olmama rağmen, yine de yazılanlara, Yaradan'ın en aşağı seviyede bile yaşadığına inanıyorum.

Ancak, bilgelerimizin "Her kim gururlu ise, Yaradan der ki 'Ben ve o aynı yerde yaşayamayız.'" dediği gibi O, gururlular arasında değildir. Bu nedenle, kişi kendini bütün hissettiğinde, sağ çizgiye göre, alçaklığını takdir ettiği zaman yine de Yaradan'ın ona Keduşa'ya biraz tutunma verdiğini söylediğinde ve kişinin edinmesi gereken Keduşa ile karşılaştırıldığında bu "biraz", "eğitimsiz kişi" olarak adlandırılır.

Fakat eğer kişi alçaklığına göre, "Bunun için Yaradan'a teşekkür ediyor ve O'nu övüyorum" derse, bu konuda "Ben onların Tuma'a'sının ortasında onlarla birlikte yaşayan Efendi'yim." diye yazılan söylenebilir. Bundan mutlu olduğu zaman, "Şehina [İlahilik] sadece sevinçten dolayı mevcuttur" ile ödüllendirilebilir.

Öyle anlaşılıyor ki, bu alçaklık vasıtasıyla, yani Yaradan ona Keduşa'ya biraz tutunma verdiği için, eğer kişi bunu takdir edip sevinci sadece bundan alırsa, kutsallığın basamaklarını tırmanabilir. O zaman kişi, "Fakirleri tozdan kaldır", "O yoksulları çöplükten kaldıracak" diyebilir. Yani, kişi alçaklığını, yetersiz olduğunu, yani fakir olduğunu hissettiğinde bilgelerimizin dediği gibidir (Nedarim 41): "Abaye, 'Bizim geleneğimizde, fakir yoktur, bilgide hariç' dedi." Yani, "Fakir yoktur, bilgide hariç." olması, atalarımızdan gelen bir gelenektir, bu, babamızdan miras kalmıştır.

Bu yüzden yetersiz olduğunu, yani fakir olduğunu söyler, zira Keduşa'ya dair hiçbir bilgisi yoktur – ona "fakir ve yetersiz" denir. Sonra, eğer Keduşa'ya herhangi bir tutunma varsa, fakir olmasına rağmen, "Fakirleri tozdan kaldırır" der. Yani, fakir olmasına rağmen, Yaradan kendisini yine de kaldırdığı için kişi bir dua eder. "Yoksulları çöplükten kaldırır." Kişi yoksul olduğunu hissetmesine rağmen, Yaradan

onu yine de yükseltmiştir ve bunun için kişi Yaradan'ı över. Eğer Keduşa'ya herhangi bir tutunma varsa, zaten Yaradan'ı övebilir ve O'na teşekkür edebiliriz.

Şu yazılanları yorumlayabiliriz (Mezmurlar 97): "Efendi'den memnun olun, siz erdemli olanlar ve O'nun kutsal adının hatırasına şükredin." "Erdemli'nin, Yaradan'ın erdemli olduğunu söyleyen kişi olduğunu yorumlamalıyız, çünkü Keduşa'ya herhangi bir tutunmaya sahipse, kendisi kadar fakir ve yoksul olan birine maneviyata biraz tutunma verdiği için, derhal "Efendi erdemlidir" der. Onlara "erdemli" denir, şöyle yazıldığı gibi: "Erdemli kimdir? O, Yaratıcısını haklı çıkartandır."

Maneviyata tutunmanın ölçüsü, bununla ilgili olarak "Bundan mutluyum" diyebilmesidir. Ayet, "Ve O'nun kutsal adının hatırasına şükranlar sunun" der, yani "O'nun kutsal adının hatırası" için, O'nun kutsallığını hatırladıkları gerçeği için, teşekkür eder ve överler. "O'nun kutsal adının hatırasına şükranlar sunun" sözlerinin anlamı budur. Yani, eğer Kutsal ismi sadece hatırlarlarsa, sadece bunun için bile Yaradan'a teşekkür ederler, yani sadece hatırlama üzerine hemen Yaradan'a teşekkür etmeye uyanırlar.

Ama gururu olan ve "İnsanların geri kalanı, ki onların beyni yoktur, herhangi bir akıl ve mantık olmadan Yaradan'ın hizmetkarları haline gelebilir, ancak beyinleri olan ve diğer insanlar kadar aptal olmayan benim gibi bir adam değil" diyen kişi şöyle der: "Eğer Yaradan O'nun için çalışmamı istiyorsa, bana karşı düşünceli olmalı ve bana Tora'nın ve duanın tadını vermelidir. Aksi takdirde, kendi anladığım şekilde hizmet edeceğim, Senin istediğin şekilde değil."

Bununla ilgili şöyle yazılmıştır, "Efendi Kraldır, O gururda kıyafetlenir." Yani, Yaradan böyle insanlara karşı bir gurur giysisi gibi davranır ve onlardan etkilenmez ve onlarda gururdan başka bir şey kalmaz. Bu yüzden şöyle yazılmıştır, "Efendi yüksektir ve alçak olan görecektir." Alçaklığıyla, bir adam görebilir. Fakat yüksek olana, kendisini diğerlerinden daha yüksek gören kişiye "Ve uzaktan yüksek" denir, yani Keduşa'dan uzaklaşır.

"Eğitimsiz birinin kutsamasını hafife alma' nedir?" diye sorduğumuzu şimdi anlayabiliriz. Bu demektir ki, kişi kendisinin eğitimsiz birisi olduğunu, Keduşa ile sadece hafif bir teması olduğunu hissettiğinde, ki o zaman, elde etmesi gereken bütünlüğe kıyasla "eğitimsiz biri" olarak kabul edilir, yine de Yaradan'ı kutsayıp ve O'na teşekkür ettiğinde, "Bunu hafife alma." Aksine, kişi bunu bir servet elde etmiş gibi takdir etmeli ve gerçek bütünlüğü edinmiş gibi Yaradan'a şükredip O'nu kutsamalıdır.

Çalışmada "Kusuru Olan [Fedakârlık] Etmez" Nedir?

Makale No. 25, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar'da (Emor, Madde 41) şöyle yazılmıştır: "'Onların nesilleri boyunca senin Ztohumundan kim olursa olsun, bir kusuru vardır.' Rabbi Yitzhak şöyle söyledi, 'Çünkü o kusurludur ve kusurlu olan kutsalda hizmet etmeye uygun değildir.' Kusurlu olanın kendisine inancının olmadığını ve o kusurun da kendisine şahitlik ettiğini tespit ettik. Herkesten daha eksiksiz ve inanç dolu olması gereken bir rahip için durum bundan daha da fazlasıdır."

Şunu anlamalıyız: Buna göre, kişi kusurlu olarak doğmuşsa, Yaradan'a olan inancı edinmek için bir seçeneği var mıdır veya başka seçeneği yoktur ve inançsız mı kalmalıdır? O kişiye, "Önce doktorlara gidip seni kusurundan iyileştirip iyileştiremeyeceklerini öğren, ondan sonra gelip inanç hakkında bilgi edinebilirsin" denilse ne yapılmalıdır? Bu olabilir mi?

Mesele şu ki her şeyi dal ve kök açısından öğreniyoruz. Bu, Tora'da ifşa olan kısımdır, yani Mitzvot'un [emirler/iyi eylemler] tüm çalışması bize dal ve kök yoluyla verilmiştir. Ancak gizli olandan, yani eylemden değil de niyetten söz ederken her şeyi çalışmaya göre yorumlarız. Bu nedenle, "kusur veya bozukluk" olarak adlandırılan şey eylemle değil amaç ile ilgilidir.

Maneviyatta, kusurların ve bozuklukların nereden uzandığını bilmeliyiz. Onlar, Keduşa'nın [Kutsallığın] kıvılcımları Klipot'a [kabuklara] düştüğünde meydana gelen parçalanma nedeniyle bize gelirler. Bu kıvılcımlar sayesinde Klipot, haz almak için çalıştığında ona haz vererek, kişiyi Yaradan çalışmasından uzaklaştırma gücünü kazanmıştır ve kişi kendi yararına olan Kelim'de [kaplarda] aldığı hazdan vazgeçemez ve Yaradan rızası için çalışamaz.

Kişi ihsan etme çalışmasıyla meşgul olduğunda, tüm bu eylemlerde hiçbir tat veya koku olmadığını hisseder. Kişi üstesinden gelerek, ihsan etme eylemlerini gerçekleştirdiğinde, bu çalışma tüm organlarla olmaz. Yani tüm organlar bu çalışmayı kabul etmez. Buradan kişinin kusurlu olduğu sonucu çıkar. Yani, ihsan etme amacı ile çalıştığında, kendisi için değil de yalnızca Yaradan rızası için çalışmak istediğinde, tüm üstesinden gelmelerden sonra bile hala bu çalışmayı kabul etmeyen bazı organları vardır. Buradan kişinin organlarının eksik olduğu sonucu çıkar, bu kutsal çalışmada “kusurlu” olarak adlandırılır.

Tüm bunlar, yani organlarının kişinin çalışmasıyla hemfikir olmaması, ihsan etme çalışmasında bir kusur olduğunu hissettikleri içindir. Dolayısıyla kendileri, yani çalışanlar kendileri, bu çalışmada bir bütünlük olmadığını, çalışmanın tamamen kusurlu olduğunu söylerler. Böyle bir koşulda, yani kendileri çalışmada bir kusur olduğunu söylerken, çalışmada bütünlük olduğu nasıl söylenebilir? Ayrıca kusurları olan bu çalışma Yaradan’a nasıl verilir?

Bedensellikte bu, bir kimsenin bir krala hediye vermesi ve ona sadık bir tebaa olduğunu göstermek istemesine benzer. Ancak kalbi onunla değildir. Yani, kendisine “Kral için çalışmaktan ne elde edeceksin?” diye soran organları vardır. “Onun için özveriyle çalışman karşılığında kralın sana para ödeyeceğini mi sanıyorsun?” Bunu, kişinin kendisinin bu çalışmanın kusurlu olduğunu söylemesi takip eder. Bu, (Midraş Rabbah, Nasso 13’te) şöyle yazıldığı gibidir, “Fırıncısının kötü olduğuna şahitlik eden hamurun vay haline!”

Ancak şunu sormalıyız, kişi neden kendisinin kusurlu olduğunu söyler? Bunun cevabı, inancının olmamasıdır. Kişinin hakiki bir Yaradan inancı olsaydı, O’nun dünyayı İyilik Yapan İyi olarak yönettiğine, Yaradan’ın yüceliğine ve önemine gerçekten inansaydı, o zaman insanın kendi içinde herhangi bir direnç olması mümkün olmazdı. Bu böyledir çünkü doğada küçük olanın büyük olanın önünde tıpkı bir mumun bir meşalenin önünde iptal olduğu gibi ilga olduğunu görürüz; seçme özgürlüğü yoktur. O’nun yüceliği kişinin kalbine yerleşmediği sürece bir seçim vardır, yani O’nun yüce olduğunu söyleme ve seçme -ya O’nun yüce olduğunu edindiği için kendisi tarafından ya da O’nun yüce olduğunu söyleyen başkaları tarafından ve onların görüşünü takip eder. Kişinin daha sonrasında iptal olmamak gibi bir seçeneği olmaz, meşaleye doğru çekilen bir mum gibi çekilmekten başka bir seçeneği yoktur. Ancak o zaman yüce olana hizmet etmeyi büyük bir haz olarak görür ve bundan daha büyük bir mutluluğu yoktur.

Bu nedenle buradan, çalışmada bir kusuru olan kimsenin çalışmasının da kusurlu olduğu sonucu çıkar. Neden kusurludur? Yaradan’a – O’nun dünyanın Kralı olduğuna

ve dünyaya İyilik Yapan İyi olarak yönettiğine inancı olmadığı için. Aksi takdirde, tüm organlar yüce Kral'a hizmet etmeyi kabul edeceğinden, hiçbir kusuru olmazdı. Ancak Kral'ın yüceliğine inancı olmadığından, Kral'ın rızası için yaptığı işler kusurludur.

Yani yaptığı çalışma tatsız olduğundan, kişi bunu tüm organlarıyla yapamaz. Buradan çalışmasında birkaç kusur olduğu sonucu çıkar. Ya bir organ eksiktir veya kendisine tat veren herhangi farklı bir şeyle çalıştığında olduğu gibi işlev görmez.

Peki, kendisinin kusurlu olduğunu gören kişi ne yapabilir? Tek çalışması, Yaradan'dan kendisine inancın gücünü vermesini istemektir, Yaradan'ın yüceliğine, büyüklüğüne inanacak güce sahip olmayı istemek, yani Tora ve Mitzvot'ta yaptığı her şeyde, "aşağıdan bir uyanış" olarak gerçekleştirdiği tüm eylemlerle bunu hedeflemelidir, Yaradan, O'nun yüceliğine, büyüklüğüne tüm kalbiyle inanması için kişiye yukarıdan güç verecektir. İşte o zaman yaptığı tüm şeylerde bütünlük olacaktır.

Yani, çalışmasında düşünce, söz ve eylem olacaktır, çünkü tamamlanmış olan her şeyde üç anlayış vardır: 1) eylem, 2) düşünce, eylem yoluyla, Yaradan'ın, kendisine, Yaradan'ın yüceliğine olan inancın gücünü vereceğinin düşüncesi, 3) konuşma, yani dua, çünkü düşünce kişinin Yaradan'a dua etmesine neden olur, buna "konuşma ve dua" denir. Kişi inancın eksikliğini edindiği ölçüde, yani burada dua ölçülür, çünkü kişinin hissettiği, Yaradan'ın doldurmasını istediği eksikliğe "dua" denir. Ancak kişi, Yaradan'a zaten dua ettiğini fakat Yaradan'ın kendisine hala yardım etmediğini zihniyle gördüğünde, dua etme gücünü kaybeder.

Fakat kişinin dua edebilmesi için de dua etmesi gerekir. Bilgelere inanmalı ve şöyle demelidir: "Gördüğüm ve zihnin beni zorunlu kıldığı şeye "mantık dâhilinde" denir. Buna rağmen bilgelerin söylediklerine mantık ötesi inanmalıyım (Berahot 32), "Rabbi Hama Bar Hanina şöyle söylemiştir, 'Kişi dua ettiği halde duasına yanıt verilmediğini görürse tekrar dua etmelidir, şöyle söylendiği gibi, 'Yaradan'ı umut et, güçlü ol, kalbini kuvvetlendir ve Yaradan'a umut bağla.'" Buradan, bilgelere inanç olmadan kişinin ıslah yolunda hiçbir şey yapamayacağı sonucu çıkar. Bilindiği üzere, "Ev sahiplerinin görüşü, Tora'nın görüşüne zıttır." Dolayısıyla kişi, Yaradan'ın hizmetkârları arasında kabul edilenler dışında, Yaradan'ın yolunda yollar açamaz.

Temel eksiklik, kişi Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğunda ve bedeni ona direnmediğinde, yani kendisine yabancı düşünceler getirmediğinde, bu koşuldayken, sanki dünyevi hayatta büyük bir servet elde etmişçesine yaptığı işten haz alması için duyduğu temel eksikliğin inanç olduğunu düşünmez. Çünkü o zaman tüm dünyanın takdir ettiği önemli bir şeyi elde etmekten dolayı kesinlikle çok ilham alır ve mutlu olur. Öyle bir zamanda aldığı haz ve mutluluk ne olurdu?

Kişi büyük bir Kral'a hizmet ettiğine inanıyorsa, buna neden şimdi sevinemez ayrıca Kutsallık (Keduşa) ile meşgul olmasıyla ilgili olarak neden haz ve mutlulukla dolamaz? Nedeni, inancının olmamasıdır. Bu nedenle kişi azla yetinmemelidir, çünkü kendisinde eksik olan şey en gerekli olan şeydir, bir ek veya bir tamamlayıcı değil. Eğer kişi buna dikkat etmezse, yalnızca eylemde çalışan "genel halk" durumunda kalmalıdır. Ancak şunu da unutmamak gerekir ki, "Hedefi olmayan bir eylem, ruhsuz beden gibidir." Bu nedenle, kişi üstesinden gelmeli ve tüm diğer çalışanlardan farklı olmalı, Yaradan'ı içini amaçlayan, Yaradan'ın hizmetkârlarına katılmalıdır.

Kişinin sağ çizgide yürümesi gerektiğini, eksik olmadığını, elindekiyle mutlu olduğunu söylemesi gerektiğini öğrenmemize rağmen, sağ çizgide de büyük bir ilham ve coşku olmalı çünkü kişi yüce bir Kral için çalışıyor ve ona hizmet ediyordur. Kişi, Yaradan'ın öneminin büyüklüğünü takdir edemese de sanki bu büyük bir şeymiş gibi azla yetinmekle mutlu olarak, yine de bunun üzerinde çalışmalıdır. Ve büyük önemi hissetmediği gerçeği için hem de biraz olsun maneviyatı kavrayabildiği, maneviyata tutunabildiği için Yaradan'a şükreder. Bunun için Yaradan'a övgüler yağdırır.

Ancak gerçekte düzen, kişinin bütünlük ve azla yetinme olan sağ çizgiden sola kayması gerektiğidir, yani neden hiçbir anlayışının olmadığı ve Yaradan'ın neden maneviyat konusunda kendisine daha fazla idrak vermek istemediği üzerine düşündürmektir. Burada bir eksiklik olmalı ve bu iyi eylemlerle düzeltilmelidir, "bilgi fakiri" kalmamalı, aksine, Yaradan'ın, tıpkı O'nun hizmetkârı sayılmak isteyenlere yardım ettiği gibi kendisine de yardım etmesi için her türlü çabayı göstermelidir.

Ancak kişi, çizgileri birbirine karıştırmamaya dikkat etmelidir, aksi takdirde her çizginin asıl gerçekliğini göremeyecektir. Bunun yerine, bir kez mesafeleri gördüğünde ileri gidebilir çünkü şimdi artık iki bacak üzerinde çalışabilir. Bilinir ki insan tek bacak üzerinde yürüyemez, yani tek bacak Yaradan'ı övmek ve O'na şükretmek olarak kabul edilir, bu başlangıçtır. Ve övgü ise, bir ölçüye kadar Yaradan'la konuştuğuna inanabilmesindedir.

Buradan, bir miktar inanç sahibi olduğu ölçüde, Yaradan'a şükrettiği sonucu çıkar. Yaptığı her şey için kendisini ödüllendirdiği ve O'nun emirlerini yerine getirme düşüncesini ve arzusunu verdiği için Yaradan'a şükreder. Bunun için Yaradan'ı kutsayabilir ve O'na şükredebilir.

Her Mitzva [emir/iyi eylemler] için şükretmemiz gerektiği gibi, Tora'yı da kutsamalıyız. Bilmeliyiz ki "kutsamak, şükretmek", bu nimet için O'nu kutsuyoruz, şükrediyoruz demektir. Bu nedenle, O'nu kutsamıyorsa kişi, Mitzvot'u önemli bir şey olarak görmediği ve bunu, O'nu kutsamaya degecek bir şey olarak hissetmediği içindir.

Yani Yaradan'ın bize verdiği şükür tıpkı hediyeye benzer, âdet olduğu üzere hediye ne kadar olursa bizim şükürümüz, kutsamamız da o kadardır.

Bu nedenle, buradan, kişinin Mitzva'yı gerçekleştirmeye ve onu kutsamaya gelmeden önce, mantık ötesi inancı üstlenmesi gerektiği sonucu çıkar. Yani, Tora ve Mitzvot'un önemini hâlâ hissetmese dahi, bunların çok önemli şeyler olduğuna aklının, mantığının ötesinde inanmalıdır. Kişinin, Tora ve Mitzvot'un büyüklüğünü hissetmeye hâlâ uygun olmaması nedeniyle, "utanç ekmeğinden kaçınmak" diye bir ıslah olduğu için ve bu nedenle de Tora ve Mitzvot'ta bir gizlilik olduğundan, çalışmaya mantık ötesi başlamalı ve duygularımızı hiçe saymalıyız. Aksine, "Gözleri var, görmezler" demeliyiz. Tora ve Mitzvot'un önemine olan inancımız vasıtasıyla üstesinden geldiğimiz ölçüde, ancak bu ölçüde şükredebiliriz. Yani, kişinin Yaradan'a sunduğu şükür, Tora ve Mitzvot'a verdiği önemin derecesine bağlıdır.

Yukarıdakilere göre, bilgilerimizin (Nedarim 81'de) söylediklerini yorumlamalıyız, "Bilge öğrenciler neden oğullarından bilge öğrenciler vermezler? Rabina şöyle söyledi, 'Çünkü onlar önce Tora'da şükretmezler.'"

Bilge öğrenciler ile ilgili olarak önce Tora'da şükretmediklerinin nasıl söylenebileceğini anlamalıyız. Sonuçta, görüyoruz ki sıradan insanlar [hizmet esnasında] Tora okumaya geldiklerinde, duanın lideri Tora'dan okumaya başlamadan önce, bir dua, bir kutsama söylerler. Ancak bilge öğrencilerle ilgili olarak bilgilerimiz, ilk önce Tora'yı kutsamayan bilge öğrencilerin olduğunu ve bu nedenle onların oğullarının bilge öğrenciler olmadığını söylediler.

Tam kelime anlamıyla açıklandığında bunun birçok yanıt vardır. Ancak tek beden dâhilinde öğrendiğimiz çalışmada, aynı beden içinde bilge öğrenciler ve bilge öğrencilerin oğulları nedir? Bunu, vermemiz gereken kutsiyetin ilk önce niyetle olması gerektiği şeklinde yorumlamalıyız. Yani, bize büyük bir hediye verdiği için Yaradan'ı kutsamak adına, Tora'yı takdir etmeye gönül vermezler. Doğal olarak, yaptıkları kutsama – yani verdiği hediye için Yaradan'a sundukları şükür – olması gerektiği gibi değildir. Buradan, Tora'yı Veren'in öneminden yoksun oldukları sonucu çıkar.

Söylenenlerin içindeki anlam budur, yani onlar ilk önce Tora'yı kutsamamışlardır. "İlk önce" demek, kutsamayı, şükranlarını sunmadan önce bunun önemini düşünmedikleri anlamına gelir ve bu oğullarının, yani anlayışlarının, bilge öğrenciler gibi olmadığı anlamındadır. Yani bunlar, Tora'yı öğrenip de hâlâ Tora'nın görüşüne ulaşamadıklarını görenlerdir, yani Tora'nın görüşünün, otoritenin iptali olduğunu anlamışlardır, bu, kendi çıkarları için çalışmanın iptal etmeleri gereken şey olduğunu anlamaları gerektiği anlamına gelir. Ve görürler ki Tora öğrenmelerine rağmen, beden

tüm varlığını iptal etmesi ve yalnızca Yaradan için çalışması gerektiğini hala anlamamışlardır.

Bu, bilgilerimizin “Bir adam çadırda ölürse” ayeti hakkında söylediği gibidir. Şöyle söylenmiştir, “Tora ancak onun için canını verende vardır.” Kişi sorar, “Bu anlayışa varmak için neyi düzeltmeliyim?” Bunun nedeninin “ilk önce Tora’yı kutsamamış olmaları” olduğu söylenmiştir. Yani, Yaradan’a, Tora için sundukları şükür, Tora’nın önemini yani Tora’nın bize ne vermesi gerektiğini ve kişinin Tora ve Mitzvot’a hangi amaçla ihtiyacı olduğunu kavrayamadıklarından, tüm kalpleriyle değildir.

Kişi, Tora ve Mitzvot’un kendisine getireceği fayda ve dereceyi düşündüğünde, konunun önemine istinaden Yaradan’ı kutsayacaktır. Ancak gerçek bir hesaplama yapmayan kişi, Yaradan’ı kutsasa dahi, “kalbi kendisine eşlik etmemektedir,” çünkü konunun önemini takdir edemiyordur.

Bu nedenle, hazırlık olmadığında, yani Tora ve Mitzvot’a (Maneviyat ve Islahlara) neden ihtiyaç duyduğunu amaçlayacak bir niyeti olmadığında, kişi bilge bir öğrenci anlayışına ulaşamaz. Bu, kendisine, “Neden “bilge öğrenci” denmiştir de yalnızca “bilge” denmemiştir?” diye sorulduğunda Baal HaSulam’ın söylediği gibidir. Çünkü “bilge” Yaradan demektir ve Yaradan’ın niteliğini O’ndan öğrenen kimseye ise “bilge öğrenci” denir.

Bu, bilgilerimizin söylediği gibidir, “O’nun sıfatlarına sarılın: O merhametliyse, siz de merhametlisiniz.” Bunu şu soru takip eder, “Bilge öğrenciler neden oğullarından bilge öğrenciler vermezler?” Bu, en önemlisinin, kişinin kendi menfaatleri için değil ihsan etmek için çalışmayı kendi üzerine alması gerektiğini anlaması olduğu anlamına gelir. Bu “bilge öğrenci” olarak adlandırılır. Bu nedenle, bilge öğrenciler olan oğullar vermek isteyen bir kişiye verilecek olan tavsiyenin, Yaradan rızası için çalışmamız gerektiğini anlamaları olduğunu söylemişlerdir. Şükürlerini sunmadan, kutsamadan önce ne için şükrettiğini hedeflemesi yani Yaradan’a şükretme sebebini amaçlaması gerekir. Buna “Çünkü onlar ilk önce Tora’yı kutsamadılar” denir. Yani, kutsiyet atfetmeden, şükretmeden önce Tora ve Mitzvot’un kendilerine ne getirmesi gerektiğine dikkat etmediler.

Ancak kişi, Tora ve Mitzvot’un insanları arındırmak için verildiğini hedeflediğinde, Rabbi Hanina Ben Akaşa’nın söylediği üzere, bunu, Tora ve Mitzvot’tan (Maneviyat ve Islahlardan) elde edilen tüm kazancın temizlenme, arınma olması takip eder. Arınmadan sonra ne gelir, yani arınmayı almakla ne kazanırlar? Cevap, yaratılışın amacına inanmamız gerektiğidir, yaratılışın amacı ise O’nun gücü nispetinde yarattıklarına iyilik yapmasıdır. İşte o zaman insanın takdir edemeyeceği bir haz ve

mutlulukla ödüllendirileceklerdir. Bilgelerimizin söylediği üzere bu “Bu göz, Senden başka, Kendisini bekleyenler için yapacak Tanrı görmedi” olarak adlandırılır.

Şimdi sorduğumuz şeyi anlayabiliriz, Zohar’ın, “İçinde kusur olan bir adam [fedakârlık] sunmamalıdır” sözünün anlamı nedir? Bu böyledir çünkü kişi kusurludur ve kusurlu olanın içinde inanç yoktur ve o kusur kişiye şahitlik eder. Bu her insan için geçerlidir, ancak bu bir rahip için daha da böyledir. Bununla ilgili olarak şöyle sorduk, kişi kendisinde bir kusur olduğunu görse ne yapabilir? Artık inancı olamaz mı? Hiç günah işlemediği halde dünyada seçme özgürlüğüne sahip olmayan bir insan var denilebilir mi? Eğer kişi kusurluysa bu neden kendisinin suçudur?

Cevap şöyledir, kutsal çalışmadan söz edildiğinde, yani kişinin çalışmasının kutsallıkta olacağından söz edildiğinde, bu şöyle yazıldığı gibidir, “Ben kutsal olduğum için sen kutsal olacaksın.” Yani yapacakları her şey Yaradan için, O’na ihsan etmek için olacaktır. Bu çalışma Lo Lişma’da [Onun için değil] başlar, bilgilerimizin söylediği üzere, “Lo Lişma’dan Lişma’ya [O’nun için] geliriz.”

Lo Lişma ile başlamanın nedeni, Bir Bilgenin Meyvesi kitabında yazıldığı gibidir: “İnsan, ‘kendi iyiliği için alma arzusu’ denilen bir Kli ile doğduğundan, buradan, ihsan etmeye başlamasının imkânsız olduğu sonucu çıkar. Bunun yerine, Lo Lişma’da başlarız ve “onun içindeki ışık kişiyi ıslah eder.” Kişinin, Lo Lişma koşulunda kalmaması gerektiğini bilebilmesi adına, Yaradan’ın rızası için çalışmak istediğinde, çalışmasında kusurlar olur. O zaman, tüm organlar bu çalışmaya razı olmaz. Bu nedenle, yürümemiz için bize “iki bacak” adı verilen iki çizgi verilmiştir. Bunun öncesinde kusurları ve bozuklukları vardır ve tüm bunlar inançtan yoksun olduğu içindir. Bu nedenle kişi, Yaradan’dan kendisine inancın gücünü vermesini istemelidir.

Çalışmada "Kendini Kirleten, Yukarıdan Kirletilir" Ne Demektir?

Makale No. 26, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar'da (BeHaalotha, Madde 67) şöyle yazılmıştır: "'Ya da uzak bir yolda' nedir? Bunun nedeni kendini kirleten kişinin yukarıdan kirletilmesidir. Bu nedenle, İsrail tohumunun tutunduğu o yer ve yoldan çok uzak bir yoldadır, çünkü, Keduşa'dan (kutsallıktan) uzak olan Sitra Ahra'ya [diğer tarafa] atıfta bulunan uzak bir yola bağlanmış, size, İsrail'e, yaklaşımdan uzaklaşmıştır. Rabbi Yitzhak şöyle dedi: "Eğer bir ruh için kirletilirse veya uzak bir yolda ise." diye yazılmıştır. Bu, onların iki şey olduğu anlamına gelir." Rabbi Yosi şöyle dedi: 'Burada, 'bir ruh için kirletilmiş' dendiğinde, yukarıdan kirletilmeden önce anlamına gelir. Ve burada, 'uzak yolda' dendiğinde, bunun, kişinin yukarıdan kirletildikten ve Sitra Ahra olan uzak bir yola düştükten sonra olduğu anlamına gelir.' Bu demektir ki, her ikisinde de yukarının Keduşa'sı onların üzerine olmayacak ve İsrail yaparken onlar Pesah Bayramı'nı yapmayacaklar."

Ayrıca Zohar'da (BaHar, Madde 46) şöyle der: "'O'nun krallığı her şeye hükmeder.' Bu nedenle, Şehina'ya [Tanrısallık] 'Efendi'ye bir sunu', 'Efendi'ye yanmış bir sunu' denir. Her şey Efendi'ye ve O'nun Şehina'sına kurban edilmelidir. Daha sonra, Şehina herkese dağıtır, 'Ve ev halkına av verir.' diye yazıldığı gibi. 'Ve O'nun krallığı her şeye hükmeder'i yerine getirmek için her şeyi dağıtır; hayvanlar için ve hatta köpekler için bile yiyecek de."

Kendini kirleten birinin neden yukarıdan kirletildiğini anlamalıyız. Yukarıdan kirletilmesi neden insanın suçudur? Neden Pesah Bayramı'nı yapamamakla cezalandırılır, ki Zohar "Eğer bir ruh için kirletilirse veya uzak bir yolda ise" sözlerinin

anlamının bu olduğunu söyler? Yukarıdan kirletilmeden önce "bir ruh için kirletilir" ve yukarıdan kirletildikten sonra "uzak bir yolda", hem de İsrail yaparken o, Pesah Bayramı'nı yapmayacaktır.

Bunu anlamalıyız. Eğer kendini kirletmişse, artık Pesah sunusunu yapamaz, öyleyse yukarıdan hangi amaçla kirletilir? Ayrıca, yukarıdan yapılan Tuma'a [kirlilik/arı olmama] onun suçu değilse, neden yukarıdan kirletilir?

Bu nedenle, şunu anlamalıyız: 1) Arı olmadığı için Pesah sunusunu yapamıyorsa, yukarıdan hangi amaçla kirletilir? 2) Seçim kişinin yaptığı bir şey olduğuna ve yukarıdan kirletildiği zaman, bu Tuma'a ona seçimle gelmediğine göre, neden kirletilir? 3) Zohar'ın, "O'nun krallığı her şeye hükmeder" ayeti hakkında ne yazdığını da anlamalıyız, şöyle ki Şehina [Tanrısallık] herkese besin dağıtır—hayvanlara ve yaratıklara ve hatta Klipot [kabuklar] olan köpeklerle ve eşeklerle bile. Şehina, kendisinin aleyhtarları ve Keduşa'nın düşmanları olduklarına göre neden onlara besin sağlamalı?

Yukarıdakileri anlamak için, önce çalışmada Keduşa ve Tuma'a'nın ne olduğunu bilmeliyiz. Eylemlerde, Tuma'a ve Tahara [arılık/paklık] açıktır, Tora'da yazıldığı gibi veya bilgilerimizin Tuma'a, Keduşa ve Tahara hakkında ekledikleri gibi. Fakat çalışmada Tuma'a, Tahara ve Keduşa'nın anlamı nedir?

İlk olarak, dünyadaki tüm davranışların takip ettiği ve Yaradan çalışmasında davranışlarımızın dayandığı çoğu zaman birbiriyle çelişkili görünen iki ilkemizi her zaman hatırlamalıyız.

1) Yaratılışın amacı, ki bu O'nun yarattıklarına iyilik yapma isteğidir ve bunun için yaratılanlarda canları hazları çeksın diye bir arzu ve özlem yarattı. Buna "kendisi için alma arzusu" denir. "Yokluktan varlık" olarak adlandırılan tüm yaratılmışlar, bu tabiatla, yani yaratılanların tatmin etmenin hasretini çektikleri bir eksiklik olarak kabul edilen, yaratılan bu arzuyla ortaya çıkmışlardır. Bu Kli [kap] kişiye çalışmaksızın gelir, zira bu Kli'yi Yaradan'a atfederiz ve Kli'yi genişleten hiçbir çalışmamız yoktur, ama bu arzu her nerede almak için bir miktar hazza sahip olduğunu (görür veya hissederse), derhal tüm enerjisiyle oraya koşar. Sanki Yaradan'ın arzusunu, yani Yaradan'ın istediği şeyi—yaratılanların O'nun onlara vermek istediği hazzın tadını çıkarmalarını—tatmin etmek ister gibi görünür.

2) Hazların alınmasından utanç duymamak için yaratılışın ıslahı. Bunun, her dal köküne benzemek istediği için olduğu bilinmektedir. Bu nedenle, alma arzusunun perspektifinden, kişinin reddetmek ve herhangi bir zevk almamak istediği bir düzeltme yapıldı. Bunun yerine, Yaradan yaratılanların haz ve memnuniyet almalarını istediği için, zira yaratılışın amacı buydu, kişi hazları almaya gelir. O zaman kişi utanç

hissetmeyecektir çünkü şimdi form eşitliği vardır, yani Yaradan ihsan etmek istediği gibi, yaratılanlar da O'na ihsan etmek isterler, böylece O, "O dedi ve O'nun arzusu yapıldı"nın tadını çıkaracaktır ve sadece bu yüzden haz ve memnuniyet almak isterler.

Ancak, "ihsan etmek için almak" olarak adlandırılan bu Kli, yokluktan varlık olarak bunu yaratan Yaradan'a atfettiğimiz "kendisi için alma arzusu" olarak adlandırılan Kli'nin tam tersidir. Bu nedenle, eğer kendi iyiliğimiz için değil, sadece Yaradan'ın iyiliği için çalışmak istiyorsak, bu zor bir çalışmadır çünkü Yaradan'ın yarattığı Kli'ye karşı savaşmalıyız.

Işıkların ayrılması, kapların kırılması, Keduşa, Tuma'a, Sitra Ahra [diğer taraf] ve Klipot gibi öğrendiğimiz tüm eksiklikler bu çalışmadan gelir. Ayrıca, Zohar'da ve Kabala kitaplarında açıklandığını gördüğümüz tüm isimler sadece yaratılışın ıslahından uzanır.

Bu böyledir, çünkü yaratılışın ıslahının Kelim'ini yaratılanlara atfediyoruz, Hayat Ağacı'nın başlangıcında yazıldığı ve On Sefirot'un Çalışması'nda açıkladığı gibi, şöyle ki Malhut de Eyn Sof adı verilen ilk alma arzusu, almak için almak değil ihsan etmek için almak istediğini söyledi.

Doğal olarak, Yaradan'ın tam tersi olan, yarattığı doğaya karşı çıkmak istiyorsak, bu bize sıkı çalışma ile gelir. Üst dünyalarda bu, ışıkların ayrılmasına ve kapların kırılmasına neden oldu ve sonra Klipot ortaya çıktı ve Keduşa ile Tuma'a arasındaki mesafe yapıldı.

Keduşa'ya "form eşitliği" denir. Dvekut'un [tutunma/yapışma] anlamı budur, şöyle yazıldığı gibi: "Kutsal olacaksın, zira Ben kutsalım." Bu demektir ki, nasıl ki Yaradan yarattıklarına sadece iyilik yapmak istiyorsa, yaratılanlar da kendilerine değil, Yaradan'a iyilik yapma derecesinde olmak istemelidir.

Öyle anlaşılıyor ki, yaratılışın ıslahına ulaşmadan önce ve hala kendini sevmeye dalmışken, kişi haz ve memnuniyeti alamaz ve Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik onun üzerinedir. Yani, muzdarip olduğumuz tüm gizliliklerin, ıslahların sırasının böyle olmasından kaynaklandığını söylemeliyiz, şöyle ki bununla tüm yaratılanlar ıslahın sonuna ulaşacaklar, yani kendileri için alma niteliği ile ortaya çıkan tüm Kelim, ihsan etmek için çalışmaya ıslah edilecek. Doğal olarak, haz ve memnuniyeti alabileceklerdir. Bu demektir ki o zaman, ıslahın sonunda, Tzimtzum'a ve gizliliğe artık ihtiyaç kalmayacaktır. Bu, "Ve Öğretmenin artık Kendisini gizlemeyecek" sözlerinin anlamıdır.

Bundan çıkan sonuç, uzaklık ve yakınlığın şu olduğudur: Kişi her şeyi ihsan etmek için yaparsa "Kutsal olacaksın" denildiği gibi, Keduşa'ya yakındır; eğer her şeyi kendi iyiliği için yaparsa, Keduşa'dan uzaktır.

Buna göre, şunu sormalıyız: Eğer haz ve memnuniyet yapılan Tzimtzum nedeniyle alma kaplarında parlamazsa, yaratılan varlıklar ihsan etme kapları ıslah edilmeden önce dünyada nasıl var olacaklar? Hazsız yaşamak imkânsız olduğu için, zira yaratılışın düzeni böyleydi, yaratılanlar hazzı nereden elde edebilirler?

Bu nedenle, Tzimtzum'dan hemen sonra, ışık ayrıldığında, Reşimot'un [hatıraların] Kelim'i yaşatmak için kaldığını öğreniyoruz. Işığın ayrıldığı ilk Kelim'e Kelim de Igulim [çemberlerin kapları] denir ve ışıktan geriye kalan Reşimo [Reşimot'un tekili] Kelim'i yaşatır. Yine de sadece Keduşa'nın Kelim'i hakkında bu söylenebilir, Adam Kadmon'un Partzufim'inde Reşimot'un ışıkların ayrılmasından sonra Kelim'de kaldığının açıklandığı gibi.

Tersine, ışıkların ayrılmasından sonra Kelim'in Klipot'a düştüğü Nekudim dünyasında, Reşimot'un Atzilut'un yerinde kaldığını öğreniyoruz, çünkü ışığın parçaları olan Reşimot, Klipot'a giremez. Aksine, onları yaşatmak için Kelim'e sadece kıvılcımlar düştü. Yani, Klipot'a düşen Kelim'in ve onların tüm canlılıklarının tek nedeni, Keduşa'nın kıvılcımlarının içlerine düşmesidir. Klipot'un tüm canlılığı bundan gelir, ARİ'nin yorumladığı gibi: Keduşa'da bulunana kıyasla "çok ince ışık" olarak adlandırılan sadece "zayıf ışık", maddesel dünyaya düşen tüm canlılıktır.

Başka bir deyişle, bunun tüm yaşamları olduğunu hissettikleri için tüm dünyanın elde etmek için kovaladığı tüm yaşam ve maddesel hazlar, ruhsal hazlara kıyasla çok ince bir ışıktan başka bir şey değildir ve manevi hazların üzerinde, "yaratılışın amacı" olarak adlandırılan O'nun yarattıklarına iyilik yapma niyeti vardı.

Bununla, Keduşa'nın neden Klipot'a besin vermesi gerektiğini anlayacağız, çünkü aksi takdirde var olamayacaklardır, çünkü O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu, yaratılmışların hiç haz ve memnuniyeti yoksa, var olamamalarına ve ölmelerine neden olur. İnsan sadece kendi iyiliği için almak için bir doğayla doğduğundan, Klipot'un kontrolü altındadır. O haldeyken, Keduşa'dan canlılık almak imkansızdır. Bu nedenle, Tora ve Mitzvot'la meşgul olmaya başladığında bile, Lo Lişma'da [Onun iyiliği için değil'de] başlamalıdır, aksi takdirde nereden yaşam alacak? Bu nedenle, Keduşa Klipot'a besin verir, böylece Klipot, kontrolleri altındayken yaratılanları yaşatan hayat ve besinlere sahip olur.

Sadece, Tora ve Mitzvot'taki ıslah eden ışık vasıtasıyla Lişma'ya [O'nun iyiliği için'e] ulaştıklarında, yani ihsan etmek için çalışabildikleri zaman, Tzimtzum adı verilen gizleme ve saklama onlardan ayrılır. O zaman, canlılıklarını, gerçek hazların ortaya çıktığı Keduşa'dan alabilirler ve Keduşa'nın sadece "zayıf ışığını" aldıkları gibi değil, Keduşa'nın gerçek ışığını [alabilirler].

Bununla, Zohar'ın "Ve O'nun krallığı her şeye hükmeder" dediği hakkında sorduğumuzu, yani şunu anlayacağız: Şehina herkese, yaratıklara, hayvanlara ve hatta Klipot olan köpeklere ve eşeklere bile besin dağıtır. Şehina'nın onları hangi amaçla yaşatması gerektiğini anlamalıyız.

Işık ve haz olmadan var olmak imkânsız olduğundan ve dünyada onları yaşatacak başka bir güç olmadığından, "O'ndan başkası yok" diye yazıldığı gibi, Şehina onları yaşatır ve onları yaşatmak için onlara besin verir. Şehina, her birine kendi derecesine göre besinleri dağıtır, şöyle dediği gibi: "Tüm sunular Efendi'ye ait olmasına rağmen, bunların niteliksiz sunular olanlarını köpeklere verir, bir köpek olarak adlandırılan Samel'e verir ve bazıları "yönetici melekler" ve bazıları "insanlar" gibidir.

Bu, Şehina'nın her birine kendi niteliğine göre besin dağıttığı anlamına gelir. "İnsan" olan kişiler vardır, "saf yaratıklar" olarak olanlar ve "köpekler" olarak olanlar var. Şehina hepsine besin verir. Ancak, kişinin Keduşa'nın basamaklarında yükselme çabalarına göredir aldığı bolluk. Yani, eğer kişi tek hazzının Kral'a hizmet etmek olduğu bir dereceye gelirse, Keduşa'ya uygun olan bolluğu alır. Eğer kişi sadece kendisi için almak için çalışabiliyorsa, erdemine göre alır.

Bu nedenle, gerçeğin yolunda yürümek isteyen, ancak kendisi için alma arzusunun üstesinden gelemeyen, ancak üstesinden gelebilmek için beslenmek isteyenler, Keduşa'dan alırlar ve buna "içindeki ışık onu ıslah eder" denir. Hazırlıklarına göre besinler alırlar. Yani, ihsan etme eylemlerini gerçekleştirebilme konusunda canlılık kazanırlar.

Tersine, hâlâ "köpekler" olanlar—Zohar'da, köpekler gibi Hav-Hav [Ver, Ver] diye havlarlar diye yazıldığı gibi—kişisel çıkar kapları içinde canlılık almalıdırlar.

Bu, kendine-sevgiden çıkmak isteyen insanlar için böyle değildir. Bazen ihsan etmek için çalışmak istemekten besinleri, yani canlılığı alırlar, ancak ihsan etme kapları ile aldıkları besinleri takdir etmedikleri zaman, onlara can attıkları bazı şehvetler verilir ve şehvetin hazzı hakkında düşünmeye başlarlar. O zaman spiritüel çalışmayı tamamen unuturlar ve anında bir düşüş yaşarlar ta ki içinde bulundukları durumu artık hissetmeyene kadar. Gerçekte, bilinçsizlik durumundadırlar, yani daha önce tüm kalpleriyle meşgul oldukları maneviyat meselesi olduğunu fark etmezler, aniden bunu tamamen unutmışlardır.

Sonunda, iyileşip düşüşte olduklarını hissetmeye başlarlar. Ancak, sanki bir araba kazası geçirmiş ve bilinçsiz kalmış gibidirler. İyileştiklerinde bir hastanede olduklarını görürler.

Aynı şekilde, ihsan etme amacına ulaşma yolunda yürüyen bir kişi aniden kalbine giren bir tutku tarafından vurulup bilinçsiz hale gelmiştir. Yani, maddesel dünyaya düştü. Bir süre sonra iyileşir, yani yukarıdan iyi olmadığına dair bir açıklama duymuştur.

Tutku meselesi herkes için aynı değildir. Bazen, kişi Yaradan'ın iyiliği için değil, kendi iyiliği için çalışmasının kendisi için daha iyi olacağı düşüncesiyle karşılaşır. Bu düşünce ona çarptığında, kalbine nüfuz etmemesi için düşüncenin üstesinden gelmek için hala zamanı varken tehlikeyi önceden görmediyse, buna "yol kazası" denir. Ancak, tutkunun formu herkes için aynı değildir. Her insanda, tutku farklı bir formda kıyafetlenir. Aynı kişinin içinde bile, tüm zamanlar aynı değildir ve her seferinde tutku bir insanda farklı bir şekilde kıyafetlenir, hepsi zamana göredir.

Tutku bir yem gibidir. Balık yakalamak istediğimizde, oltayı alır ve üzerine bir hayvan veya bir et parçası asarız. Balık, eti gördüğünde ondan alabileceği hazzı görür. Ve hazzı gördüğü zaman, başka hiçbir düşüncesi yoktur ve o zaman bununla, yani yemi ısıtır, öleceğini, çünkü insan onu sudan çekip çıkaracak ve böylece ölecektir, kavrayamaz. O zamanda, bunun hakkında düşünmekle ilgilenmiyordur.

Aynı şekilde, kişi bir şehvet gördüğünde, bu onu bu tutkuyu almaya çeken bir yemdir ve o zaman bununla manevi anlamda öleceğini, tüm çalışmanın Yaradan uğruna yapılması gerektiğini, şehvete baktığı zaman bunun kendisini yaşadığı manevi sudan çıkaran bir yem olduğunu düşünecek zamanı yoktur. Ve manevi sudan çekip çıkarıldığı anda, maneviyatta ölür ve bilinçsiz kalır. Başka bir deyişle, kişi maneviyatta zaten ölmüş olduğunun farkında değildir, çünkü dünyada maneviyat olduğunu bile hatırlamıyor ve her şeyi unutmuştur.

Ancak, daha sonra, iyileşme ona yukarıdan gelir ve şimdi bir düşüş durumunda olduğunu görür. Yani, yükseliş sırasında, tüm şehvetlere kendisinden ayrı bir şey olarak bakmıştı, yani onlara çekim duymuyordu. Kalbinde, onlar hakkında düşünmek bile istemediği, reddeden bir güç olduğunu hissediyordu. Fakat aniden, onlarla doğrudan bir ilişki kurar, yani aklına ve hissine yakın hale gelirler, öyle ki iyileştiğinde, aralarındaki ilişkinin nasıl yaratılmış olduğunu anlamaz.

Ancak, bir kural vardır: "Üst olan, alt olanın yerine indiğinde O, onun gibi olur." Yani, aralarında herhangi bir mesafe olmadan, görünüşte birlikte olurlar, tıpkı üstteki Kendisi'nin yukarıda yerindeyken olduğu gibi. Aynı şekilde alt olan, üst olanın yerine yükseldiğinde, sanki her zaman üst olanın yerindeymiş gibi, ortak bir ilişki alır. Alt olanın durumundan uzaklaşır (kurala göre: "Alt olan, üst olanın yerine yükseldiğinde O'nun gibi olur").

Anlaşılan, bu yem "vizyona" benzer. "Vizyon" illa ki gözlerle değildir. Daha ziyade, "vizyon" aynı zamanda düşüncedir, yani aklın vizyonudur. Başka bir deyişle ister akılda ister kalpte olsun, günahkâr bir düşünce ortaya çıkarsadır ve "göz görür ve kalp göz diker [tamah eder] " diye bir kural vardır, bu yüzden görerek kesinlikle göz dikmeye başlayacaktır. Kişi görmekten sorumlu tutulamazsa da yani bir düşünce bir kişiye geldiğinde bu, neden onun suçudur veya aniden gözleriyle gördüğünde, ne yapabilir?

Baal HaSulam, bilgilerimizin şu dediği hakkında sorarak bunu açıkladı: "Bir kişi, aptallık ruhu ona girmedikçe günah işlemez" (Sotah 3). "Neden günah işleyebilsin diye aptallık ruhunun ona girmesine izin veriliyor?" diye sordu. Aptallık ruhu onun içine girmeseydi, günah işlemeyecekti. Öyleyse, aptallık ruhunun ona girmiş olması neden insanın suçudur? "Göz görür ve kalp göz diker [tamah eder] " kuralı vardır diye cevapladı. Öyle anlaşıyor ki, görmek insanın suçu olmasa da eğer görmekten tövbe etmezse, bu konuda sanki yanıltılmış gibi olsa da göz dikmeye gelmek zorundadır ve göz dikmek zaten bir günahtır.

O halde, aptallık ruhunun ona girdiği gerçeği, kişi için büyük bir ıslahtır, böylece Keduşa'yı çok fazla lekelemeyecektir, çünkü günah sırasında artık Keduşa'nın önemini hissetmez, zira aptallık ruhu zaten onun içindedir ve doğal olarak Keduşa ondan kaçır. Yani, hatadan hemen tövbe etmiş olsaydı, göz dikmek [tamah etmek] olan gerçek günaha girmeyecekti. Ve eğer tövbe etmezse, aptallık ruhu gelir.

Şimdi şu sormuş olduğumuzu anlayabiliriz: "Neden kişi kendini kirlettiğinde yukarıdan kirletilir?", Zohar'ın ayet hakkında söylediği gibi, "Eğer kişi bir ruh için kirletilirse veya uzak bir yolda ise." Cevap, bunun nedeninin, çalışmada kişinin kendisini kirletmesidir. Yorumlamalıyız—vizyon içinde. Eğer kendini kirletmiş ve tövbe etmemişse, yukarıdan kirletilmelidir, yani aptallık ruhunun içine girmesine izin verirler.

Bu, insanın en yükek hayrınadır çünkü kişi sebepsiz yere çalıştığında kasıtlı olarak hareket ettiğini söyleyebilmemiz için kişinin hiçbir sebebi olmadığı için sanki günah işleme niyeti olmadan çalışıyormuş gibidir. Bu nedenle, yukarıdan kirletilmek bir ıslahtır ve doğal olarak, neden kirletildiği konusunda hiçbir soru yoktur, çünkü bununla ona bir iyilik yaparlar. Doğal olarak, ister sadece görerek kirletilsin, ki bu kesinlikle bir hata olarak kabul edilir ve daha sonra göz dikerek kirletildiğinde bu daha da çok böyledir, bunlar Keduşa'ya yakın olmadıklarını zaten gösterirler.

Görmek yanlışlıkla olmuş olsa da kişinin içinde henüz aptallık ruhu yoktu. Ama göz dikme zamanında, artık zaten aptallık ruhuna sahipti. Her ne kadar ama yukarıdan kirletildiği zaman kişinin içinde iki şey vardır; görmek ve göz dikmek, diye sorabilirsek

de belki de kişinin tek bir şey olma ihtimaline sahip olduğunda bile, yaklaşmaya zaten layık olmadığını söylemek istiyor.

Çalışmada Acı Çekmek Ne Anlama Gelir?

Makale No. 27, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Yom Kippur'da (Kefaret Günü), 'Onsekiz Dua'da (Tanrım, Yaratılana Kadar) deriz ki, 'Senin huzurunda işlediğim günahları, acı çekme yoluyla değil, çok olan merhametinle sil.' Nasıl oluyor da günahlarımızı silmesine dair dua ettiğimizde, O'nun huzurunda şartları belirliyoruz ya da günahlarımızı silmesini istiyoruz. O halde 'ama acı çekme yoluyla değil' koşulu nedir?

Zohar'da (BeHekotai madde 42) şöyle yazar: "Rabbi Yosi başladı, 'Oğlum, Efendimizin disiplinini reddedip, O'nun ihtarlarından nefret etme.' İsrail öyle sevilir ki, Yaradan onlara öğüt vermek ve onları doğru yola yönlendirmek ister. Ve ona olan sevgisinden dolayı, onu doğru yola yönlendirmek için, sopası her daim O'nun elindedir, ki kişi böylece sağa ya da sola sapmasın. Yaradan sevmediği, nefret ettiği kişiden ihtarını kaldırır. 'Ama Esav'dan nefret ettim,' bu yüzden de sopayı ve ihtarını ondan kaldırdım, bu yüzden ona kendimden bir parça vermeyeceğim, çünkü Benim ruhum ondan nefret ediyor. Ama seni gerçekten seviyorum ve O'nun ihtarından nefret etmeyin.' 'Nefret etmeyin' nedir? Dikenlerden kaçan biri gibi ondan nefret etmeyin, çünkü İsrail'i köleleştiren krallar, kişinin bedenindeki dikenler gibidir."

Bunu anlamalıyız. Ortak akıl, Yahudi olmayan, Yaradan'a karşı hareket edenler için, Yaradan'ın sopayı tutması gerektiğini şart koşar. Ancak O'nun sevdiği İsrail halkı için şöyle yazıldığı gibi olmalıdır, "Sevgi bütün günahları örter." O halde neden özellikle sevdiği İsrail'e sopa ile eziyet ediyor?

Ayrıca "O'nun ihtarından nefret etmeyin", kralların İsrail'i köleleştirmesi, insanın bedenindeki dikenler gibidir, yorumunun ne anlama geldiğini de anlamalıyız. Gerçi "Nefret etmeyin" yani kralların köleleştirmesi anlamına gelen dikenlerden kaçmayın diyor. Sırf onları sevdiği için onlara krallardan kaçmayın demiş olabilir mi?

“Ama Esav’dan nefret ettim” bu yüzden de ihtarı ondan kaldırdım, “bu yüzden ona kendimden bir parça vermeyeceğim” sözlerinin ne anlama geldiğini de anlamalıyız. Öyle görünüyor ki, eğer onu uyarsaydı, onun Yaradan’da bir parçası olacaktı. Onlar nasıl bağlanır? Sanki ızdırap onların Yaradan’dan bir parça almalarına neden oluyor.

Bilmeliyiz ki, çalışma meselesinden bahsederken hem İsrail hem de Esav, dünya halklarından ya da seküler insanlardan değil, Tora ve Mitzvot’u (emirler/iyi işler) yerine getiren insanlardan söz eder. Daha doğrusu bu, yalnızca inancı olan ve Tora ve Mitzvot’u yerine getiren insanlarla ilgilidir. O halde kişinin içindeki ‘İsrail’ niteliği ve kişinin içindeki ‘Esav’ niteliği arasındaki fark nedir?

Tora ve Mitzvot’u yerine getirme kuralına göre niyetin, Tora ve Mitzvot’un yerine getirilmesinin, bu dünyada veya bir sonraki dünyada ödül almak için olup olmadığının veya kişinin niyetinin ihsan etmek ve hiçbir şey almamak olup olmadığının da idrakinde olmalıyız. ‘İsrail’ niteliğinde, amaç, kişinin, karşılığında hiçbir şey almak istemediği ancak her şeyin Yaradan’a doğru olacağı Yaşar-El’dir (Yaradan’a doğru). Bu, çalışmada kişinin içindeki ‘İsrail niteliği’ olarak kabul edilir.

Ancak kişi, Tora ve Mitzvot’u yerine getirme karşılığında ödül istiyorsa bu, ‘Esav’ olarak kabul edilir. Esav demek, Asu yani kişi kendisi için bir nüfuz alanı yapıp, Yaradan’ın bu alanı doldurmasını istiyor demektir. Kişi, Yaşar-El demek olan kendi nüfuz alanını, hükmünü iptal etmeyi yani kendi alanını hükümsüz kılıp, O’nun huzurunda ‘Yaradan’a doğru’ olarak adlandırılan ilga olmayı istemez ve kişinin tek amacı budur. Kişi bunu istemez. Bu nedenle, kişinin çalışmasında iki nitelik görürüz. ‘Ödül almak için’ ya da ‘ödül almak için değil.’

Kişinin Yaradan’la Dvekut (bütünleşme) istediğinde, ihsan etmek üzere çalışmasının, bir düşüş ve yükseliş dizisinin başladığı yer olduğunu hatırlamalıyız. Demek ki, kişi yaptığı her şeyi, karşılığında ödül almaya odakladığında, ödül ve cezaya inandığında, doğuştan gelen alma arzusu, daha büyük hazları almaya itiraz etmez.

Ancak kişi, ödül almama yolunda yürümek istediğinde, bu doğasına aykırı olduğu için, kötü eğilimle gerçek savaş başlar, zira onun varlığı yalnızca burada olduğundan, kişi kötü eğilimi bu dünyadan söküp atmak ister. Ve alma arzusunun adına, ‘kötü eğilim’ e gelince, bunun nedeni İsrail halkının yürümek istediği bu yolu bize kötü olarak göstermesidir. Öyle ki, kişinin kendi otoritesini iptal etme ve Yaradan’ın huzurunda ilga olma arzusunun intihar olduğunu iddia eder. Bunun yerine ‘iyi’ olarak adlandırılan şey ne olurdu? Bu, kişi, Yaradan’dan insanın kendi otoritesini genişletmesini, tüm eksikliklerini gidermesini talep edip, o kişi, Yaradan için çalışmazsa olurdu.

Başka bir deyişle, kötü eğilim kişiye şunu sorar, “Senin aklın nerde ki Tora ve Mitzvot’ta bu kadar çok çalışıyorsun, hangi ödül için?” Bilgelerimizin şöyle dediği gibi, “İçindeki ışık kişiyi ıslah eder.” Bu demektir ki, kötülük Yaradan’ın huzurunda ilga olmak istemediğinden, tam tersine insanın içindeki kötülük, insanın var olmasını istediğinden, kişiye, Tora ve Mitzvot’u yerine getirirse böylelikle ödüllendirileceği tavsiyesi verilir. Demek ki, Tora ve Mitzvot olmaksızın böylesine büyük bir ödülü almak imkânsızdır ve yalnızca Tora ve Mitzvot’un gücüyle böylesine büyük bir ödüle ulaşabiliriz, böylece kişi, Yaradan’ın huzurunda iptal olur ve insanın otoritesi görünür olmaz ve her şeyi Yaradan alır.

Böyle bir ödül konusunda kötü eğilim şöyle haykırır, “Ama sen varlığını, benliğini kaybediyorsun! Varlığının sona ermesine neden olacak eylemler yapıyorsun! İnsan bunun için çalışıp, uğraşmalı mıdır?!” Dolayısıyla kötü eğilim kişinin çalışmasının düzenine dair ona kötü resimler gösterir.

Buna ‘acı çekmek’ denir. Öyle ki, kişi, hakikatin yolunda yürümek ve Yaradan’la ‘form eşitliği’ denen Dvekut’a ulaşmak istediğinde, bu sorular ona gelir ve kişi düşüş yüzünden acı çeker yani kişi bu iddiaların üstesinden gelemmez. Bu, akılda ve kalpte derhal tezahür eder. Kişi bu düşüşten kurtulmaya ve içinde olduğu durumu düşünmeye başladığında, Yaradan’dan uzak olmanın acısını çeker.

Kişi maneviyatta yükselişle ödüllendirilir ödüllendirilmez, o andan itibaren güçlü olacağını ve Yaradan’a iftira eden dünya uluslarının krallarının sözlerine karşı duyarsız kalacağını düşünmeye başlar. Demek ki, muhakkak Tora ve Mitzvot’a bağlanmanın değerli olmadığını söylemezler. Daha doğrusu kendini kaybetme ödülüne bağlanmaya ve ayrıca tüm emeğin kişinin kendisi için de değil de Yaradan rızası için olmasını istemeye değmeyeceğini söylerler.

Bu, kişiye, bedenindeki dikenler gibi büyük ızdıraplar verir ve kişi içinde olduğu bu durumdan kurtulmak ister. Der ki, “Ben muhtemelen bu çalışmaya lâyık değilim, yoksa düşüşlerden dolayı acı çekmezdim.” Dolayısıyla bu ızdıraplar, onlardan, bu niyetle O’nun için çalışmanın değerli olmadığını duymasıdır.

Bu yüzden burada iki şey vardır: 1) Sözleriyle İsrail’i köleleştiren kralların iddiaları. Öyle ki, kişi, kötü eğilimin ona gösterdiği kötü tasvirlerin ızdırabından dolayı, yalnızca kendi menfaati için çalışabilsin diye onu köleleştiren kralların kontrolüne girer.

Genel olarak dünya uluslarının bütün krallarına ‘kötü eğilim’ denir. Her kral kendi bakış açısına sahiptir ve kişiye “Benim yolumda yürü; çalışmada sana haz vereceğim” der. Başka bir deyişle, bütün krallar aynı şeyi söyler: “Yaradan için çalışmaktansa kendin için çalışman çok daha iyidir.”

Öyle görünüyor ki, kişinin çektiği ızdırap, Yaradan rızası için çalışamaması, mücadeleden kaçmak istemesine neden olur. Bu ızdıraplar, kişinin, bu çalışmanın kendisi için olmadığını görmesini sağlar, çünkü bu yol seçilmiş insanları, seçilmiş azınlığı gerektirir ve önemsiz sıradan insanlar 'ihlan etmek amacıyla çalışmak' denilen bu çalışmaya yaklaşamaz.

Daha da kötüsü, kötü eğilim ona kutsal bir meleğin kıyafetini giyerek gelir ve "Ama görüyorsun ki ben haklıyım. Tora ve Mitzvot'a nasıl kuvvetli bir şekilde bağlandığına ve coşkuyla dua ettiğine bir bak. Eğer önceden neden böyleydi diye sorarsan, bu aynen benim dediğim gibidir, zira sen kendi menfaatin için, ödül almak için çalışmıştın. Bu yüzden çalışmak için gücün vardı. Peki, her defasında 'Kırılmış, bütün olandan daha fazladır' denen yani yükselişlerden çok düşüşler olduğu anlamına gelen düşüşlere devam ettiğini görüyorsan üstesinden gelmenin ne anlamı var."

Ayrıca, kutsal bir meleğin kıyafetindeyken kötü eğilim kişiye der ki, "Önceden, çalışmada ilerliyordun ve her gün Tora ve Mitzvot'taki Keduşa'nın (kutsallığın) varlığından ediniyordun. Ama sen bunu karalıyor ve yalnızca Yaradan rızası için çalışmak istediğini söylüyorsun. Ancak görüyorsun ki, bu çalışmada geriye doğru gidiyorsun, düşüşler yaşıyorsun yani bozukluğun, kötülüğün giderek kötüleşiyor. Çalışmada pratikte Tora ve Mitzvot'u izlerken daha başarılıydın. Ne kadar ilerlediğini sen kendin gördün. Ama şimdi, çalışmadaki enerjin ve heyecanın nerede? O halde," der ona, "Bu yoldan dön."

Dolayısıyla dünyanın tüm uluslarının kralları olan kötü eğilimin sözleri aracılığıyla onlar, İsrail'i köleleştirir ve ihlan etmek üzere çalışmak isteyen bu işçilerin bedenlerini sokarlar. Bu şu soruyu getirir, hakikatin yolunda yürümek, Yaradan'la Dvekut'a ulaşmak ve O'nun önünde iptal olmak isteyen bu insanlar, neden böylesine bir ızdırapı, tahammül edemeyecekleri düşüşleri hak eder ve mücadeleden kaçmak ister?

Ve diğer yandan, ödül almak için çalışanlar, Yaradan'dan uzak olduklarını hissetmenin acısını çekmezler. Bunun yerine, her geçen gün ilerlediklerini hissederler. Şüphesiz, ilerlediklerini gördüklerinde, çalışmak için enerjileri olur. Düşüşleri olduğunu hissetmezler, sadece bazen daha çok ilerlediklerini ve bazen daha az ilerlediklerini ancak hiçte gerilemediklerini hissederler.

Bunun cevabı, kişi çalışmada bir eksiklik ve bozukluk hissetmediğinde, ıslah edecek bir şeyinin olmamasıdır. Bu yüzden, bu insanlar sadece pratikte, uygulamalı Mitzvot'ta çalışabilen insanlardır, ekleyecek ya da çıkaracak bir şey yoktur, şöyle yazıldığı gibi, "Ekleme ve çıkarma."

Ve henüz niyete ihtiyaç duymadıkları için ve niyet demek 'ihsan etmek' denen form eşitliğini edinmek anlamına geldiğinden, doğal olarak, onlar, O'na tutunmak istemezler. Bu demektir ki, ödül almamak üzere çalışmak gibi bir anlayışları da yoktur. Bu nedenle, Yaradan onlara, Yaradan'dan onlara ızdırap yani Yaradan'dan uzak olmanın hissiyatını vermez ki böylece Yaradan'dan kendilerini yakınlaştırmalarını istesinler.

Maimonides'in yazdığı gibi, aksi takdirde anlamayacakları için "kadınlara, küçüklere ve cahillere ödül almak üzere çalışmaları öğretilir." Ne zaman ki, "Bilgiye ulaşır ve bilgelik edinirler, o zaman bu sır onlara öğretilir," bu da ihsan etmek için Lişma (O'nun rızası için) çalışmamız gerektiğidir.

Artık sorduğumuz soruyu, Yaradan'ın, sevgilileri olan İsrail'e neden eziyet ettiğini anlayabiliriz. Üstelik Yaradan onlara der ki, "Sizleri sevdiğim için bu dikenlerden nefret etmenizi istemiyorum," zira İsrail'i köleleştiren bu krallar, onların bedenindeki dikenler gibidir.

Şöyle yazılmıştır, "O'nun ihtarlarından nefret etmeyin" yani mücadelen kaçmayın ve ihsan etme amacıyla yapılan bu çalışmanın size göre olmadığını söylemeyin. Bu demektir ki, İsrail niteliğine atıfta bulunarak, Yaradan'ın sevdiği kişiler, Yaşar-El'i (Yaradan'a doğru) ve kişinin içinde var olan alma arzusunu iptal etmek isteyenler, Yaradan'ın huzurunda ilga olabilmek için Yaradan'ın onlara boyun eğme gücü vermesini isterler.

Ancak kişi, alma arzusunun üstesinden gelemeyen, zira alma arzusu, kişinin, emek sarf etmesinin ve çaba göstermesinin asıl sebebinin, kendine olan sevgisini tatmin edebilmek olduğunu görmesini sağlar. Ancak bu kişi, tam tersini, kendine olan sevgisinin kaldırılmasını ve Yaradan sevgisiyle ilgili olan şeyler üzerinde çalışabilmeyi ister. Öyle ki, kişi kendi menfaati için değil, Yaradan rızası için yani Yaradan'ı memnun eden şeyler için çalışmak ister.

Bu kişi, kendisi için çalışmıyorsa insanın bütünlüğü edineceğini söyleyen, bilgiçlik taslayan pek çok kişi varken, kendisi için çalışamama gücüne sahip olmaktan doyum almadığını söyler. Ancak Yaradan'ın yaratılanları bu amaçla yaratmadığını, bundan zevk almaları gerektiğini söyler. Daha doğrusu yaratılış amacı, O'nun yarattıklarına iyilik yapmaktır. Bu yüzden yaratılanlar da form eşitliğinde çalışmalı yani bütün özlemleri Yaradan'a iyilik yapmak olmalıdır.

Öyle görünüyor ki, insanın bütünlüğe ulaşma amacının yalnızca kendisi için çalışmamak olduğunu, insanın yaratılma amacının sadece bu olduğunu ve bu yüzden yaratıldığını söyleyen kişi, doğruyu söylemiyor. Bunun yerine kişi, Yaradan rızası için

alışıp çalışmadığını yani Yaradan'ın hoşuna gidip gitmediğini görmek için kendini her zaman incelemelidir. Bu demektir ki, kişi kendine olan sevgisini değiştirmek ve Yaradan sevgisine ulaşmak ister, çünkü sadece bu şekilde yaratılanlar, 'O'nun yarattıklarına iyilik yapmak' denen yaratılma amacına ulaşacaklardır.

Bu nedenle, Yaradan sevgisine ulaşmak isteyenler, bu derece onlardan halen uzak olmasına rağmen yine de bunu edinmek isterler, bunlara "Yaradan'ı sevenler" denir. Baal HaSulam'ın ayet hakkında söylediği gibi, "bilgelik bilgeye verilecek." "şöyle mi söylemeliydi, 'bilgelik aptallara verilecek?'" diye sordu. Onlar halihazırda bilge olduklarına göre, bilgelik onlara ne verir? Ayrıca Yaradan onlara vermedennce, bilgeliği nereden elde edecekler? Sadece sonrasında, bilgeliğe zaten sahip olduklarında.

'Bilge'nin bilgelik isteyenler anlamına geldiğini söyledi. Kişi, henüz bilgelik istemese de bilgeliği arzular, amacına göre ona 'bilge' denir. Bu nedenle, bilge olmak isteyen kişi, Yaradan'ın ona bilgelik vereceğine inanmalıdır.

Bu şekilde, Yaradan'ı sevmek isteyen kişinin, Yaradan'ı zaten seven bir kişi olarak kabul edildiğini yorumlamalıyız. Bu yüzden, Yaradan onlara sevgiyi yani kendine-sevgiyi iptal etmeyi vermek ve Yaradan sevgisiyledllendirmek ister. Zohar onlara, Yaradan'ın elinde onları doğru yola gtrmekzere bir sopa tuttuğunu söyler. Bu demektir ki, yaşadıkları düşüşlerden dolayı çektikleri acının Yaradan'dan geldiğine inanmalıdır. Demek ki, bedenlerindeki dikenler gibi olan aldıkları bu yabancı düşünceleri onlara gönderen Yaradan'dır.

Kişi, Yaradan'ın daha çok yükseliş göndermesinin daha iyi olacağını ve bu düşüşlere neden ihtiyaç duyduğunu yani bunların amacını anlasa da bunun cevabı, buna 'Yaradan'ın elindeki sopa kişiye doğru yolu gösterir' denilmesidir. Aksi taktirde, kişi yükseliş koşulunda kalırsa, bütünlüğü edindiğini dşünecek ve aşağılık, bayağılık koşulunda kalacaktır, çünkü ıslah etmesi gereken hiçbir eksiklik hissetmeyecektir.

Bu nedenle, Yaradan kişiye bayağılığını ve halihazırdastn olduğunu, diğer insanların sahip olduğu bayağı dşüncelere sahip olmadığını dşündğn gösterir. Kişi birdenbire görür ki, genel halk gibi çalışan,dl almak için çalışıyor olarak kabul edilen insanlardan çok daha kötü dşüncelere sahiptir.

Kişi, kendi menfaati için değil de yalnızca Yaradan rızası için çalışmak istediğini ve kesinlikle onların derecelerinden çok daha yüksek bir derecede olduğunu söyler. Ancak ansızın görür ki, onlardan daha dşk bir derecededir. Dolayısıyla hissettiği ızdırıp, Yaradan'dan kendisini gerçekten yakınladıştırmasını talep etme ihtiyaçı duymasına neden olur. Bu nedenle, buzellikle İsrail olarak kabul edilen, 'İsrail' olmak isteyen insanlarla ilgilidir. Yaradan onlara çalışmadan düşmemeleri için, bu dşşleri gönderir.

Bu, O “doğru yola iletmek için elinde sopa tutuyor” olarak kabul edilir. “Doğru yol” doğrudan Kral’ın sarayına götüren yoldur.

Bu, yalnızca Esav olarak kabul edilenler için böyle değildir. Bu sadece eylemdir, kişinin kendi menfaatinin iptal olacağı niyeti olmayan eylemlerdir ve onlar Yaradan rızası için bir şeyler yapmak istemezler. Ancak onları Yaradan’la Dvekut’a götürme amacı gütmeyen ve Yaradan’la Dvekut meselesini düşünmeden eyleme razı olurlar, şöyle yazıldığı üzere, “Ve O’na tutunmak için.” Onlar için Yaradan, ihtar etmek üzere elinde bir sopa tutmaz.

O der ki, “Ama Esav’dan nefret ettim, bu yüzden de ondan sopayı kaldırdım, ona Ben’de bir parça vermemek için ihtar ondan kaldırdım.” Bu demektir ki, “Onun, Benimle Dvekut’a sahip olmasını istemiyorum.” Bu nedenle O der ki, “Ruhum ondan iğreniyor,” yani onların tüm çalışması kendi menfaatleri için olduğundan “Ruhum ondan iğreniyor” ve ona Ben’de bir parça vermeyeceğim. Öyle ki, ona, Bana tutunması için ızdırap vermeyeceğim. Benim için bir arzuları olmadığından, Benim de Esav niteliğinde olan, kendini tam ve tamam olarak görenler için bir arzum yok. “Esav”, kişinin halihazırda kendi üzerine düşeni Asah (yaptığı) ve kendini tam ve tamam olarak kabul ettiği anlamına gelir.

Yine de kişi, Yaradan’dan uzak olma hissiyatından dolayı ‘ızdırap’ olarak adlandırılan bir düşüşü yaşamamak için ne yapabilir? Bütün ızdıraplar, kişinin, zaten manevi bir derece ile ödüllendirildiğini düşündüğü için, azla yetinip düşük bir derecede kalmaması içindir. Bu yüzden, kişinin önemini azaltmak gereklidir yani kişi ne kadar eksik olduğunu kendisi görmelidir. Bu durumda kişi, bayağılığından onu kurtarması için Yaradan’dan talep etmeye gelir.

Peki, kişi nasıl olur da bayağılık koşuluna düşmeyebilir? Bunun için tavsiye, kişi, düşünce ve arzu yoluyla Yaradan’la Dvekut’tan halihazırda uzak olduğunu ölçüp biçer ve görürse yani yükseliş sırasında bile halâ kendisini göz önüne alır ve kendi kusurlarını hissetmeye başlarsa, işte o zaman kendi seviyesinden düşmesine yani ona, kendisinin eksiklik koşulunda olduğunu hissedene dek, bayağı düşüncelerin verilmesine gerek kalmayacaktır.

Bunun yerine, kişi, yükseliş sırasında bile derece olarak nasıl yükseleceğine dair tavsiye aramalıdır. Bu durumda, ona yukarıdan düşüşler verilmesine gerek duymaz, zira kişi bayağılığa düşmeden önce bile tavsiye aramaya başlamıştır.

Artık öyle görünüyor ki, kişi içinde bulunduğu durumda kusurlarla doludur. Bununla kişi, ona yukarıdan düşüşler verilmesi ihtiyacından kurtulabilir.

Ancak normalde, düzen, yükseliş sırasında, kişinin kendindeki kusurları araştırmak istememesidir. Bu yüzden ona yukarıdan düşüşler verilmelidir.

Bununla, bilgilerimizin şu söylediklerini (Şabat 152) yorumlayabiliriz, “Kaybetmediğimi ararım.” Bu demektir ki, yaşlı bir adam iki büküm yürüyor, bir şeyler arıyormuşçasına her zaman yere bakıyordur. Der ki, “Hiçbir şey kaybetmedim yine de arıyorum.” “Yaşlı, bilgeliği edinmiş olandır” şeklinde yorumlamalıyız. Öyle ki, kişi “Geleceği gören bilgedir.” Kişi, boş Kelim’i edinmek için düşüşe gelebileceğine göre, Yaradan onları doldurabilir ya da kişi bayağılık koşulunda kalır, çünkü eksiklik hissetmez. Bu durumda, kişi, yükseliş koşulunu kaybettiğinde, maneviyatta bir kez daha nasıl yükseleceğine dair tavsiye aramaya başlar.

Bu yüzden, yaşlı yani bilge olan ve geleceği gören kişi, yükseliş koşulunu kaybetmeden önce maneviyatta nasıl yükseleceğini araştırmaya başlar. Manevi derecelerde yükselmekle ilgili bütün tavsiyeleri izler ve bu da içinde olduğu koşulda eksiklikleri arayarak olur. Bu durumda, önemini kaybetmesine gerek kalmaz ki böylece kendisindeki eksikleri bulup görsün, zira kişi, Yaradan’ın doldurabileceği boş Kelim’e sahip olmak için eksikleri arayacaktır.

Yükseliş koşulundaki en iyi tavsiye, kişi, manevi bir derece olduğunu hissettiğinde ve eksiklikleri bulmak istediğinde, bu koşulda, Tora’yı derinlemesine araştırmalı ve Tora ve insan arasındaki bağlantıyı bulmalıdır. Kişi bundan Yaradan’a nasıl hizmet edileceği hakkında bilgi alabilecektir, şöyle yazıldığı gibi, “Bilgisiz bir ruh da iyi değildir” ve şöyle yazıldığı gibi, “Bizlere Sen’den bilgelik, anlayış ve bilgi ver.” Bu durumda kişi, içindeki eksikliği görecektir ve boş Kelim’e sahip olacaktır. Böylece gerçek bir düşüşün gelmesinden kurtulacaktır.

Artık şu soruyu açıklayacağız, günahlarımızı silmesi için Yaradan’a dua ettiğimizde, neden O’nun önünde şartlar koşuyor ve ‘ama ızdırap yoluyla değil’ yani ‘düşüşler yoluyla değil’ diyoruz? Bir düşüş sırasında, O’ndan ayrılırız, zira düşüş sırasında her şey bayağılıktadır. Buna, “Şehina (Kutsallık) tozun içinde” denir. Kendi bayağılığımızı hissetmemiz gerektiği için, tıpkı kutsal topraklardan sürüklendiğimiz gibi, Şehina’nın da sürgünde olmasına neden oluruz. Bunun yerine, düşüş sırasında, ‘ulusların toprağı’nın arzusunu alır ve böylece Keduşa’yı alçaltırız.

Bu nedenle, O’ndan, Keduşa’ya girebilmek için günahlarımızı silmemize yardım etmesini talep ederiz. Ancak bu, ‘düşüşler’ denen ızdırap yoluyla gelmeyecektir, çünkü düşüşler Keduşa’nın alçaltılmasına neden olur, buna, “Şehina tozun içinde” ya da ‘Şehina sürgünde’ denir. Keduşa’nın alçaltılmasına neden olduğumuz için bu ızdırabın gelmemesi için dua ederiz.

Bilgelerimiz şöyle der (Berachot s 5), “Rabbi Yohanan zayıftı. Rabbi Hanina’ya gitti. Ona dedi ki, ‘Acı çekmeyi sever misin?’ ‘Ne onlar ne de onların ödülü’ diye cevap verdi. Herkes bunu sorar. Nihayetinde, pek çok erdemli ızdırabı üstlenmiştir, o halde Rabbi Yohanan neden ‘Ne onlar ne de onların ödülü’ demiştir?

Baal HaSulam bunu yorumladı ve Klipot'a (kabuklara) inen Keduşa'nın tüm kıvılcımları ıslah edilmediği için ertelenen Şehina'nın sürgünü hakkında tartışıklarını söyledi. Bu nedenle, bir ödül olmasına yani Klipot arasında olmak üzere alçalmış olan her şeyin Keduşa'ya geri dönmesine rağmen, ki bu çok büyük bir ödüldür -her şey ıslah edilecektir- ama bu arada, her şey ıslah edilene kadar, Şehina sürgündedir, herkes onu alçaltır ve hizmetçiyi, yani Klipa'yı (Klipot'un tekili) yüceltir. Bu Şehina'nın tahammül edemediği kederidir. Bununla ilgili “Ne onlar ne de ödülleri” dedi.

Çalışmada neyin acı verdiğini görüyoruz. Onlar Şehina, onlar yüzünden alçaklıkta olduğundan, acı çeker. Bunu anlamak için, bir kişinin Yaradan'dan uzak olduğu için pişmanlık duyduğunda, yalnızca kendi yararı için alma arzusunun içinde olduğunu söylediği "Kutsallık Sürgünde" (Şamati, Makale No. 1) makalesini incelemeliyiz, kişi, "insan" niteliğine uygun olmayan hayvanlar gibi, acıyı yönlendirmelidir ki bu, insan olmak istediği için değildir ve bu yüzden acı çeker, bu, daha çok Şehina'nın kederinden kaynaklanır.

Bununla ilgili bir alegori verir, belli bir organında ağrısı olan bir kişinin ağrısı öncelikle kalpte ve insanın bütünü olan zihinde hissettiğini söyler. Aynı şekilde insan, Şehina'nın "İsrail topluluğu" adı verilen özel bir parçasıdır. O, acının çoğunu hisseder ve pişman olunması gereken şey de budur. Çalışmada buna “acı çekmek” denir.

Kişinin Testi Geçtiğini Kim Bilmelidir?

Makale No.28, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar şöyle der (BaMidbar, Madde 7), "Tora ve tapınak kurulduğunda, Yaradan Tora'nın ordularını, Tora'da ve ZA'de kaç ordu olduğunu ve tapınakta kaç ordu olduğunu saymak istedi. Bu nedenle, ZA ve Malhut'un orduları olan İsrail sayılmıştır ve bu nedenle, onlar tarafından bilinirler."

Bu konuyu, yani Yaradan'ın kaç ordu olduğunu bilmek için İsrail'i saymak istemesi meselesini anlamalıyız. Kimin bilmesi gerekir? Yaradan'ın mı? Ancak, her şey O'na açıktır ve O'nun tarafından bilinir. Sayıyı bilmek için aşağıda onları gerçekten sayması mı gerekir? Bu nedenle, Yaradan'ın, ZA ve Malhut'un ordularının sayısını bilmek için İsrail'i saymaktan bahsetmesinin kimin ihtiyacı için olduğunu söyleyebiliriz, şöyle yazıldığı gibi, "Yaradan Tora'nın ordularını saymak istedi, Tora'da kaç ordu vardır"?

Baal HaSulam, İbrahim ile ilgili söylenenlerle alakalı benzer bir soru sormuştur: "Ve O dedi ki, 'Elini delikanlıya doğru uzatma ve ona hiçbir şey yapma, çünkü şimdi biliyorum ki Tanrı'dan korkuyorsun.'" Şöyle sordu; Yaradan, İbrahim'in Tanrı'dan korktuğunu imtihandan önce bilmiyor muydu? O halde "çünkü şimdi biliyorum" ne anlama gelir? "Çünkü şimdi biliyorum" demek, sınavı geçtiğinize göre artık Tanrı'dan korktuğunuzu biliyorsunuz anlamına gelir demiştir.

Yine de kişinin Yaradan'dan hangi amaçla korktuğunu bilmesi gerektiğini anlamalıyız. Bu, kişiye çalışmada tatmin verebilir çünkü dünyada yapacak başka ne vardır ki, bilgilerimizin söylediği gibi (Berahot 33), "Rabi Hanina şöyle söyledi, 'Tanrı korkusu dışında her şey Tanrı'nın elindedir.'" Bu, her şeyi Yaradan'ın yaptığı, insanın yapması gereken tek şeyin ise Yaradan'dan korkmak olduğu anlamına gelir, şöyle söylendiği gibi "Ve şimdi, İsrail, Tanrın Efendin senden korkmandan başka ne istiyor?" Öyleyse, kişinin Yaradan'dan korktuğunu bilmesi için neden bir sınavdan geçmeye

ihtiyacı vardır? Yaradan'dan korkup korkmadığını bilmemesi daha iyi olurdu ve bu da kişide, Yaradan'dan korkan biri haline gelmek için kutsal çalışmayı artırma ihtiyacına neden olurdu.

Bilgelerimizin şöyle söylediğini görüyoruz (Berahot 61b), "Raba dedi ki, 'Kişi tam anlamıyla erdemli olup olmadığını ruhunda bilmeli'." Burada da aynı soru geçerlidir: Kişi kendi durumunu bilmeye neden ihtiyaç duyar, zira bunu bilmek ona tatmin verecektir, o halde bunu bilmenin çalışmadaki faydası nedir?

Tüm bunları anlamak için, kutsal çalışmada sahip olduğumuz iki ilkeyi hatırlamalıyız: 1) Yaratılışın amacı, bu, O'nun yarattıklarına iyilik yapmasıdır, yani yaratılanların haz ve mutluluk almasıdır. Bu haz ve mutluluk alma durumuna ulaşmadan önce tamamlanmaya, yani yaratılışın amacına ulaşmış olmayız. 2) Yaratılışın ıslahı. Bilinir ki, utanç ekmeğine sahip olmamak için yani yaratılanların haz ve mutluluğu aldıktan sonra rahatsızlık duymaması için Tzimtzum [kısıtlama] ve gizleme yapılmıştır ve bu nedenle yaratılış amacından haz ve mutluluk duymazlar, kendileri için değil, Yaradan için çalışırlar. Bu, kişideki utancı ortadan kaldırır çünkü dünyada sahip olduğu her şey kendi iyiliği için değil, Yaradan, yarattıklarının dünyada haz almalarını istediği için olacaktır ve onların bundan haz almalarının tek nedeni budur. Kendileri için, yani haz almak istedikleri için haz almayı istemezler ve dünyadaki tüm hazlardan vazgeçerler.

Yani, kişi, kendisi için bir şey almak istemiyordur, tam aksine her şeyde, eğer haz ve mutluluk alması yukarıya bir memnuniyet getirecekse ancak o zaman haz ve mutluluk alacağını düşünür. Aksi takdirde ondan vazgeçer. Buna "yaratılışın ıslahı" denir yani yaratılışın amacı bir kıyafetlenme vasıtası ile edinilir ve bu kıyafetlenme, haz ve mutluluk geldiği zaman utancın içeri girmesine izin vermez. Bu giysi "ihsan etme arzusu" olarak adlandırılır.

Artık çalışmada korkunun ne olduğunu anlayabiliriz. Daha önce korku hakkında şöyle söylenmiştir, "Tanrı korkusu dışında her şey Tanrı'nın elindedir." Fakat bu, neden Tanrı'nın elinde değildir? Öğrendiğimiz üzere, her şeyi Yaratan'a atfederiz yani yaratılan varlıklara her şeyi Yaradan verir. Vermemek Yaradan'a ait değildir, çünkü O'nun arzusu yarattıklarına iyilik yapmaktır.

Çünkü korkunun anlamı "Zohar Kitabına Giriş" (Madde 203'te) yazıldığı gibidir, "Korku, kişinin, Yaradan'ına hoşnutsuzluk getirmekte başarısız olacağından korkması demektir." Bu nedenle, Yaradan'dan kendisine haz ve memnuniyet vermesini istemekten kaçınır, çünkü bu Yaradan rızası için değil de kendisi için olabilir ve bu da Klipot'a [kabuklara] giden bolluk olarak kabul edilir. Buradan, almamak için duyulan korkunun insana özgü olduğu sonucu çıkar, yani kişi, Yaradan rızası için olmayacağı

korkusuyla almak istemez. Bu çalışma kişiye aittir. Yani, almak için almamayı aşağıdakilere atfederiz, çünkü Yaradan'ın bakış açısından, O yalnızca ihsan eder.

Buna HaVaYaH adı verilir, burada farklılıklar yoktur, şöyle yazıldığı gibi, "Ben Efendiniz [HaVaYaH] değişmem." Aksine, O, her zaman vermek ister. Bu nedenle, almaktan ötürü duyulan korku yaratılanlara aittir ve onların yapması gereken tüm çalışma budur. Dünyadaki tüm ıslahlar bu noktayla ilgilidir -kendi menfaatimiz için hiçbir şey almadığımız bir dereceye gelmek için kendimizi ıslah etmek, bilgilerimizin şöyle söylediği gibi, "Tüm işlerin cennet için olacaktır."

Şimdi bu farkındalığı, yani kişinin Tanrı korkusuna sahip olması farkındalığını yorumlayabiliriz. Kişi, gidip Yaradan'dan kendisine Tora'nın ışığını vermesini isteyebilmek için bunu bilmelidir, orada hakiki haz vardır, bu, "O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu" olarak adlandırılır. Cennet korkusuna sahip olması nedeni ile hâlihazırda birçok sınavdan geçtiğini ve bunlara dayandığını kendi gözleriyle görür, yani kişi zaten kendinden emindir, aldığı her şey ihsan etmek için olacaktır. Aksi halde bu sınavlara dayanamazdı çünkü kişinin bir sınava dayanamamasının tek nedeni, kendisi için alma arzusuna batmış olmasıdır. Ancak, yalnızca kendi menfaati için haz alma yolundan ayrılmış bir kişi, her hazda, ilk önce bunun Yaradan'a ne gibi bir memnuniyet getireceğini inceler, sonra haz alır.

Buna "şimdi artık Biliyorum ki Yaradan'dan korkuyorsun" denir, yani kişi hâlihazırda bu farkındalığa sahiptir. İşte o zaman, bu koşul "ihsan etmek için ihsan etmek" olarak adlandırılır. Daha sonra, "insanın çalışması" adı verilen Yaradan korkusu derecesini edindiğinde kişi ileri gitmeli ve Yaradan'dan, O'nun yarattıklarına vermek istediği hazzı ve mutluluğu kendisine vermesini istemelidir çünkü Yaradan'a memnuniyet vermek istiyordur ve kişinin hazzı O'nun düşüncesini gerçekleştirmektir – yani yaratılanların O'ndan haz ve memnuniyet almasıdır. Kişinin tüm hazzı budur. Bu nedenle kişinin bu farkındalığa ihtiyacı vardır.

Şimdi Zohar'ın söyledikleri hakkında sorduğumuz şeyi yorumlayabiliriz, "Tora ve tapınak kurulduğunda, Yaradan Tora'nın ordularını, tapınakta kaç ordu olduğunu saymayı diledi." Bunu kimin bilmesi gerekiyor diye sorduk. Yaradan bunu saymadan dahi bilmez mi? Cevap İbrahim'in cevabı ile aynıdır, "şimdi biliyorum", yani Yaradan, şimdi artık İbrahim'in de Yaradan'dan korktuğunu bildiğini biliyordur.

Bunu da benzer şekilde yorumlamalıyız, yani İsrail halkının şimdi artık hangi dereceye sahip olduklarını, Tora'nın niteliklerine mi yoksa tapınağın niteliklerine mi ait olduklarını bilebilmek için bu farkındalığa ihtiyacı vardır. Orada, Tora ve tapınağın, ZA ve Malhut'a ait olduğunu söyler yani "Yaradan'ın, Kendi Şehina'sı [Kutsallık] ile birleşmesi" anlamına geldiğini söyler. Zohar'ın "Tora'da kaç ordu var" demesinin

nedeni budur, yani hangi dereceye ait olduklarını bilmek için, "tapınakta kaç ordu var" der, yani bunların kaç tanesi Şehina'ya aittir. Buradan, saymanın tüm amacının yalnızca insanın bilmesi için olduğu sonucu çıkar. Yaradan'a gelince, O, elbette her şeyi saymadan bilir.

Buradan, en önemli olanın, insanın kendisinin hangi koşula ait olduğunu bilmesi olduğu sonucu çıkar. Bu, Rabba'nın söylediği gibidir, "Kişi, tam bir erdemli olup olmadığını kendi ruhunda bilmelidir." Tüm bunlar, kişinin doğru yolda olup olmadığını anlaması içindir, yani yaratılma amacına ulaşmak için ne yapması gerektiğini bilir, şöyle söylendiği gibi, "böylelikle, boşu boşuna uğraşmayacağız."

Sıradan bir kişinin, genel halk tarafından kabul edilenden çıkarak bireysel bir işçi haline gelme gücüne sahip olabilmesi yani bireysel olarak ne yapması gerektiğini, nasıl son derece dikkatli olunacağını ve yalnızca kendi çıkarı için çalışmak zorunda kalmaktan nasıl kurtulacağını anlamak için Hayata Dair Konuşmalar (s 34) adlı kitaptan Lublin Kâhini öyküsünü sunacağım.

"Mogalitza Hahamı bir keresinde, Lublin Hahamı, Kiduş'tan [Şabat'ın başlangıcından] önceki Şabat arifesinde, odasına kapatıldığında, hahamın aniden kapıyı açtığını ve evin kendisinin en büyük öğrencilerinden olan yüce hahamlar ve bilgelerle dolu olduğunu söyledi. Haham onlara döndü ve şöyle dedi: 'Şöyle yazılmıştır 've O'ndan nefret edenlerin yüzlerine karşı, onları yok etmek için onlara karşılık verir.' Tercümesi şudur, O, Kendi düşmanlarına, onları bir sonraki dünyadan yok edebilmek için, yaptıkları iyiliklerin, iyi eylemlerin karşılığını bu dünyada verir. (Açıklama: Yaradan, O'nun düşmanlarına, bu dünyada yaptıkları iyiliklerin karşılığını onları kaybetmek, yok etmek için öder ki bir sonraki dünyaya sahip olamasınlar.) Bu nedenle sizlere soruyorum, kötü bir adam paranın peşindeyse bunu anlayabilirim, tamam, kendisine yüklü bir ödeme yapılır. Ve eğer kötü olan saygının peşindeyse, kendisine büyük miktarda saygı verilir. Ancak bu kötü olan kişi ne saygı ne de parayı istiyor, bunun yerine dereceleri seviyor veya bir haham ya da öğretmen olmak istiyorsa, ona nasıl ödeme yapılır? Bu dünyada yaptığı iyilikler – onu bir sonraki dünyadan uzaklaştırır (Açıklama: Bu dünyada iyilik yapan o insanlara nasıl ödeme yapılıyor ki onlar bir sonraki dünyaya gitmesinler?) Hakikaten, haham olmak isteyen ve öğretmen olmak isteyen bu yukarıdan verilir, dereceleri sevene ise dereceler verilir ki bir sonraki dünyayı kaybetmesin.' Sonra derhal kapıyı kapattı." Hikâye buraya kadardı.

Bu hikâye, ihtiras ve saygıdan vazgeçtiklerinden kendilerini tamamlanmış sanan insanların var olduğunu gösterir. İhtiras veya onur peşinde olan insanlarla ise, bu kişilerle konuşmak şöyle dursun, onlara bakmaya bile değmez gözüyle bakarlar. Yani, alma arzularını tatmin etmek için Tora ve Mitzvot'u [emirler/iyi işler] yerine getiren

insanları görürler, ancak ihtirasa kesin olarak izin verilir, aksi halde iyi eylemler gerçekleştirmiş sayılmazlar. Ve ayrıca, Tora ve Mitzvot'u saygı görmek için yerine getirenleri görürler, oysa onlar, yani yüksek dereceler, haham ya da öğretmen olmak isteyenler ise muhtemelen bunu genel halkın iyiliği için istediklerini düşünürler.

Lublin Kâhini bu kişiler hakkında, onların, Yaradan'dan nefret edenler olduklarını söylemiştir. Ancak, Tora ve Mitzvot ile meşgul olduklarından, Yaradan, onları istedikleri şeye yani Yaradan'dan kendilerine vermesi için dua ettikleri şeye göre ödüllendirir. Buradan, Yaradan'ın, onların isteklerini yerine getirdiği sonucu çıkar. Ancak bilmelidirler ki almaları, Yaradan kendilerinin isteğini yerine getirdiği içindir, ancak bilmeleri gerekir ki, Yaradan'ın kendi dileklerini yerine getirmesini istemekle, bir sonraki dünyayı kaybetmişlerdir, çünkü bu şekilde Yaradan'dan nefret eden kişiler haline gelirler, şöyle yazıldığı gibi "ve onlara, O'ndan nefret edenlerin yüzlerine karşı, onları yok etmek için karşılık verir." O halde, istediklerini almakla, yani O'nun, kendi isteklerini yerine getirmesiyle, bu nedenle, bir sonraki dünyayı kaybedeceklerini bilmelidirler.

Burada anlaşılması gereken iki şey vardır: 1) Bu dünyada ödüllendirilirse, neden bir sonraki dünyayı kaybetmek zorundalar? Bilgelerimiz şöyle söylemiştir (Berahot 8a), "Yaptığı çalışmadan haz alan kişi, Yaradan'dan korkandan daha yücedir." Ve Yaradan'dan korkan bir kimse hakkında şöyle yazılmıştır, "Efendimizden korkan adama ne mutlu." Verdiği emekten haz alan kişi hakkında şöyle yazılmıştır: "Kendi emeğinle yersen, ne mutlu sana bu dünyada, ne mutlu sana bir sonraki dünyada." Dolayısıyla görüyoruz ki, bu dünyada mükâfatlandırılan bir kişinin bir sonraki dünyada kaybetmesi gerekmiyor. Öyleyse, Yaradan'dan nefret edenler ile ilgili olarak, bu dünyada ödül alıyorlarsa, neden kaybettiklerini söylüyoruz?

2) Kişi, "İyi eylemler" olarak adlandırılan Tora ve Mitzvot'u yerine getiriyorsa neden Yaradan'dan nefret ediyor olarak kabul edildiğini anlamalıyız.

Kötü eğilimin "düşman" [nefret] olarak adlandırıldığını görüyoruz, şöyle yazıldığı gibi, "Düşmanınız açsa, ona ekmek verin." Kötü eğilimin neden kişinin düşmanı olduğunu anlamalıyız. Bilakis o, kişiye, kendi kendine eziyet etmesi için değil, keyfine bakması için günah işlemesini öğütler. Buradan, insanı neşelendiren bir şeye aslında "sevgi dolu" denmesi gerektiği sonucu çıkar, o halde buna neden "nefret" denir?

Bu dünyadaki tüm çalışmamızın Yaradan ile Dvekut [bağlılık] ile ödüllendirilmek için olduğunu söyleyen bilgilerimize inanmalıyız. Yani O, yaratılanlara haz ve memnuniyet vermeyi diler, bu "yaratılışın amacı" olarak adlandırılır. Ancak, ihsan etmek için çalışmak üzere alma arzumuzu ıslah etmeden bunu bize vermesi mümkün değildir, aksi takdirde utanç duyarız.

Bu nedenle, "form eşitliği" denen Dvekut'a ihtiyacımız vardır, yani Yaradan'dan almak istediğimiz tüm haz ve memnuniyet kendi iyiliğimiz için değildir, çünkü otoritemizi iptal etmek ve (yalnızca) tek bir otoriteye sahip olmak isteriz: Yaradan'ın otoritesi. Ancak ondan sonra "O söyledi ve O'nun isteği yerine getirildi" deki hakiki haz ve mutluluğa sahip olabiliriz, yani Yaradan'ın arzusu tamamen yerine getirilmiştir, yani yaratılanlar, Yaradan'ın onlara vermek istediğini yani haz ve mutluluğu alabilirler.

Kötü eğilim, kişiyi Yaradan rızası için değil, kendi menfaati için çalışmaya sevk eder ve böylece kişiye zarar verir. Bu nedenle "kötü eğilim" denmiştir.

Şimdi şu soruyu anlayabiliriz, neden kişi Tora ve Mitzvot'u yerine getirdiğinde ve iyi eylemler gerçekleştirdiğinde -ve bunların iyi eylemler olduğunun kanıtı, Yaradan'ın onu iyi eylemleri için ödüllendirmesidir- yine de kendisine "Yaradan'ın düşmanı" denir? Şöyle yazıldığı gibi "ve onlara, O'ndan nefret edenlerin yüzlerine karşı onları yok etmek için karşılık verir." Bu böyledir çünkü kişi, her ne kadar iyi eylemler yapsa da bu, Yaradan'ı sevdiği için değil, Yaradan'ın bunun karşılığında kendisini ödüllendireceğine inandığı için böyledir. Yaradan'ı sevdiği için değil, kendi menfaati için çalışır, Tora ve Mitzvot'u yerine getirir.

Ancak şunu anlamalıyız, 1) Bir başkası için çalışan, ödüllendirilmeyi hedefleyen ve Yaradan için çalışmayan kişi veya O'nun emirlerini, O'na olan sevgisinden dolayı yapan ve yerine getiren kişi bu durumda O'nun düşmanı mı kabul edilmelidir? Burada, kişinin O'nun için, O'na olan sevgisi için değil, kendine olan sevgisi için çalıştığını söyleyebiliriz. Ancak bu kişi neden Yaradan'ın düşmanı olarak görülür? Kendi menfaati için çalışıyorsa onu Yaradan'ın düşmanı yapan nedir?

2) Yaradan'ı sevme emrinin anlamı nedir? O, bizim Kendisini sevmemizi mi istiyor? Bizim sevgimize ihtiyacı var mı? O eksik mi ve bu nedenle mi bize Kendisini sevmemizi emretti? Şöyle yazıldığı gibi "Ve Tanrın Efendin'i seveceksin"? Cevap şudur, O, bize Kendisini sevmemizi bizim iyiliğimiz için emretmiştir. Yani, O'nu sevmek, bizim Tora ve Mitzvot'u yerine getirmemizi sağlayacaktır. Diğer bir deyişle, Tora ve Mitzvot'u O'nu memnun etmek, için yerine getiririz, çünkü sevgi, doğası gereği kişiyi onlara, sevdiklerine memnuniyet vermeyi istemeye mecbur eder.

Bu, tıpkı ebeveynlerin çocuklarına karşı duyduğu sevgiye benzer. Onlar, çocuklarının mutlu olmasını ister ve onları sevdiklerinden, hayattan zevk alsınlar diye sürekli onlar için verici olmaya çalışırlar. Ders şudur, onlar Tora ve Mitzvot'u Yaradan'a olan sevgileri nedeniyle yerine getirirler. Doğal olarak karşılığında hiçbir şey istemezler. Böylece, Yaradan'ın kendilerine vermek istediği hazzı ve memnuniyeti alma kaplarında değil, ihsan etme kaplarında alacaklardır. Yani, Yaradan'ın bundan memnun olduğunu, yaratılışın amacının yani O'nun yarattıklarına haz ve memnuniyet

vermek istemesinin, O'nun istediği şekilde gerçekleştiğini bildiklerinden haz ve mutluluk duyarlar. Başka bir deyişle, onların hazzı ve mutluluğu alışlarında bir bütünlük vardır ve bu nedenle içlerinde utanç olmaz.

Tora ve Mitzvot'u ödül için, yani karşılığında bir ödül istediği için yerine getiren kişi, Yaradan'ın düşmanı olarak kabul edilir, çünkü Yaradan'ı engeller ve Yaradan'ın istediği şeyi – yani yarattığı varlıklara verme arzusunu- geciktirir ki bu Yaradan'ın memnuniyet duyduğu şeydir. Ve o kişi bunun gerçekleştirilmesini geciktirir çünkü orada Kli [kap] ve bolluğun alınması üzerindeki utancı gideren kıyafetlenme orada eksiktir. Kişi bu nedenle Yaradan'ın düşmanı olarak kabul edilir.

Kişi, "Arınmaya gelene yardım edilir" diyen bilgilerimizin sözlerine inanmalıdır. Bu demektir ki, kişi arınmaya geldiğinde yani Tuma'da [kirlilikte] olduğunu ve Keduşa'dan [kutsallıktan] hala çok uzak olduğunu hissettiğinde, bu farkındalığın yukarıdan geldiğini söylemesi gerekir. Yani, arınmak için gelmesinin nedeni, yukarıdan yardım alması ve Keduşa'dan uzakta olduğunun kendisine bildirilmiş olmasıdır.

Bu, kişi bu farkındalığı takdir etmeli ve bunun, Keduşa'dan uzak olmasından dolayı kendisi ile ilgili bir memnuniyetsizlik hissetsin diye "yukarıdan bir uyanış" olduğunu söylemesi gerektiği anlamına gelir. Normalde, kişinin Yaradan ile Dvekut eksikliği nedeniyle duyduğu bir endişe yoktur. İnsan herhangi bir şeyin eksikliğini hissedebilir ve ona sahip olmadığı için üzülebilir. Ancak, Yaradan'dan uzak olmanın acısını hissetmez, kişi ne kadar uzak olursa olsun yokluğunu, hissettiği daha önemli kaygıları olduğundan bunu fark etmez.

Ancak nadiren bu kadar aşağılık bir durumda olduğu için utanmaya başladığını hisseder. Bunun öncesinde, daha önceki zamanlarda da aynı durumda olmasına rağmen bunu fark etmemiştir. İşte o zaman kişi bunun kendisine yukarıdan geldiğine inanmalıdır, "Arınmaya gelene yardım edilir" sözlerinde olduğu gibi. Diğer bir deyişle, arınmaya neden şimdi gelmiştir ve içinde bulunduğu bu alçaklık durumuna neden artık tahammül edemiyordur? Kişi bunun kendisine yukarıdan geldiğini söylemelidir.

Ancak kişi, "Bu farkındalık bana yukarıdan gelene kadar bekleyeceğim ve sonra kendimi arındırmam gerektiğini düşüneceğim" dememelidir. Baal HaSulam bununla ilgili, bu, kişi için hakikate dönüşmeden önce, kişinin "Ben kendim için değilsem, kim benim için?" demesi gerektiğini söylemiştir yani bana yalnızca ben yardım edebilirim, eğer kendimi hazırlar ve Dvekut'a doğru ilerleten eylemler yaparsam. Sonrasında, yani bu, kişi için hakikate dönüştükten sonra, her şeyin yukarıdan geldiğini söylemeli, "Gücüm ve elimin kudreti bana bu zenginliği kazandırdı" dememelidir.

Bu nedenle görüyoruz ki, dayandığı tüm sınavlara istinaden kişi, bir yandan güçlü bir insan olduğunu bilmelidir, şöyle yazıldığı gibi, “şimdi artık Yaradan’dan korktuğunu biliyorum” yani kişi güçlü, kudretli olanlardandır. Öte yandan, “Yaradan bana yardım etti” demelidir. Ancak hangi taraftan olursa olsun, imtihanı geçtiğini görür. Bunu bilmek kişiye, şimdi artık Yaradan’dan kendisini serbest bırakmasını ve hedef ulaşmasını talep edebileceği konusunda güven verir.

Çalışmada Tora'yı Almak İçin Yapılan Hazırlık Nedir?

- 2

Makale No. 29, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Bilgelerimiz (Şabat, sayfa 87'de) şöyle söylemiştir, Tora'nın verilmesi esnasında orada olan hazırlık meselesinde, rahiplerin krallığı meselesi, kısıtlama Mitzva'sı [emri/iyi eylemi] ve çekimser kalma meselesi vardı. Bu, genel halk içindi.

Tora ve Mitzvot'u [Mitzva'nın çoğulu] genel olarak yani yalnızca uygulamada yerine getiren insanlar vardır. Bu demektir ki, onlar, Yaradan'ın bize Tora ve Mitzvot'u yerine getirmemizi emrettiğini ve O'na itaat etmemiz karşılığında, bizi emeğimiz için ya da bedenin arzuladığı birçok şeyden vazgeçmekle ödüllendireceğini kastederler. Bedenin talep ettiklerine itaat etmemek bizler için büyük çaba gerektirir, buna rağmen yine de Yaradan'ın sesini, yani Yaradan'ın istediğini yerine getirmeye çalışırız. Yani, Yaradan'ın arzusu karşısında kendi arzumuzu iptal ederiz. Bunun karşılığında O bizi bu dünyada ve gelecek dünyada ödüllendirecektir, şöyle söylendiği gibi, "Bu dünyada ne mutlu size, gelecek dünyada da ne mutlu size." Bu, genel halkın çalışmasıdır.

Ve bir de bireylerin çalışması vardır. Onlar, Tora ve Mitzvot'u bireysel olarak yerine getirmek isterler. Yani genel halkın ne yaptığı umurlarında değildir; Yaradan'ın neden Tora ve Mitzvot'u yerine getirmemizi emrettiğini bilmek isterler. O, eksik midir ki O'na iyilik yapıp, O'nun Tora ve Mitzvot'unu yerine getirecek birilerine ihtiyaç duysun? Aksine, O'nun bize vermiş olduğu Tora ve Mitzvot'un bizim iyiliğimiz için olduğu kesindir. O zaman, Tora ve Mitzvot'u yerine getirirlerse bunun yaratılan varlıklara ne gibi faydalar geleceğini düşünmeye ve dikkat etmeye başlarlar. Yani, Yaradan'ın bize emrettiğini yerine getirmeyerek ne kaybettiklerini, yerine getirmekle ne kazandıklarını.

Bu, bilgelerimizin (Avot, Bölüm 2'de) şöyle söylediği gibidir "Hafif bir Mitzva'ya tıpkı önemli bir Mitzva'da olduğu gibi dikkat edin, çünkü Mitzvot'un ödülünü bilemezsiniz ve bir Mitzva'nın bedelini ödülüne kıyasla ve bir günahın (günahta yaşadığınız mutluluğun) ödülünü de bedeline kıyasla değerlendirin." Bu nedenle, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmenin faydalarını yani bundan kimin fayda sağlayacağını düşünmeye başladıklarında, bilgelerimizin sözlerini görürler (Avot, Bölüm 1), "Rav'a [yüce olana] hizmet eden köleler gibi olun, ödül almak için değil ve cennet korkusu üzerinizde olsun."

Bu demektir ki, ödül almak için çalışmamamız gerektiği gerçeği, bu, yani Tora ve Mitzvot'u gözetmek Yaradan için olmayacağından ve O'na hizmet edilmesi gerekli olduğundan böyledir. Bu doğru olsaydı yani O'nun bizim çalışmamıza ihtiyacı olsaydı, tıpkı bu dünyada bizim birileri için bize ödeme yapmaları karşılığında çalıştığımız gibi, O'nun da kesinlikle bunun karşılığını ödemesi gerekirdi. Bir kişinin, bir çalışanın emeğine ihtiyacı varsa, ona kesinlikle bir ödeme yapar, çünkü dünya bu şekilde işler. Bilgelerimiz ödül almak için çalışılmaması gerektiğini söylediklerine göre, bunun nedeni, bu çalışmanın bizim için, yani bizim kendi iyiliğimiz için olmasıdır.

Dolayısıyla, kişi kendi iyiliği için bir iş yapıyorsa, yani bu işe ihtiyacı varsa, ama birisi bize ortaya keyif alacağımız eksiksiz bir ürün çıksın diye nasıl çalışacağımızı bilmemiz için sadece iş planını vermişse, ona iş planını veren kişinin de yaptığı iş için ona ödeme yapması gerektiğini nasıl söyleyebiliriz? Bizim dünyamızda bunun tam tersini görüyoruz: Bir kimsenin, verdiği iş planı karşılığında bize bir ödeme yapması gerekir, çalışma planını veren kişi de çalışan kişiye, aldığı iş planına göre çalışıp çalışmadığına istinaden ücret ödemez.

Bu, bir ev inşa etmek isteyen birinin durumuna benzer. Kişi, kendisi için bir iş planı yapması için bir mühendise gider. Bu durumda ödemeyi yapması gereken kimdir? Mühendis mi planı alan kişiye yoksa kişi mi mühendise kendisine nasıl bir ev inşa edeceğini gösteren bir çalışma planı verdiği için ödeme yapmalıdır? Açıktır ki, kişi mühendise ödeme yapar.

Yukarıdakilere istinaden, açıkça bellidir ki Yaradan, Tora ve Mitzvot'u bize kendimizi ıslah etmemiz için vermiştir ki böylece bir Keduşa [kutsallık] yapısına sahip olalım. Bu nedenle, burada çalışma planı için ödeme yapması gereken kimdir? Kesinlikle biziz, çünkü Tora ve Mitzvot olmadan -ki bu bizim Keduşa [Kutsallık] yapısı için planımızdır, bizim için bir Keduşa yapısı inşa etmek kesinlikle imkânsız olurdu. Bu, bilgelerimizin şöyle söylediği gibidir, "Eğer Benim ahdim hem gündüz hem de gece için olmasaydı, o zaman göklerin ve yerin hükümlerini koymazdım." Yani, Tora ve Mitzvot olmasaydı yani dünyanın yapısı olan göğün ve yerin kanunları olmasaydı, var

olmak imkânsız olurdu. Daha ziyade, özellikle, eğer biz dünyayı Tora'ya göre inşa edersek, dünya var olabilir.

Buradan anlıyoruz ki, bize Tora ve Mitzvot planını verdiği için Yaradan'a ödeme yapabileceğimiz hiçbir şeyimiz olmamasına rağmen, bunun için yapabildiğimiz yalnızca şükredebilmek ve övgüler sunabilmektir, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmemiz karşılığında bir ödül talep etmemeliyiz, yani Yaradan'ın planını kullanarak kendi evimizi inşa etmemizin karşılığında bir ödeme yapmasını talep etmemeliyiz.

Bunu anlayan insanlar, "bireylerin yolu üzerinde, Yaradan'ın çalışmasından yürüyenler" olarak kabul edilir. Genel halkın Tora ve Mitzvot'a uyulmasını anlama biçimiyle karşılaştırıldığında farklı bir perspektifleri vardır yani Yaradan'ın kendilerine, O'nun çalışma planı olan Tora'nın kanunlarını takip etmelerinin karşılığında ödeme yapmasını beklerler. Onlar, Yaradan'ın kendilerine verdiği plana uymalarını istediğini ve bunun Yaradan rızası için olmasını istediğini anlarlar. Ve bu nedenle, O'nun bu planını izledikleri için Yaradan kendilerine ödeme yapmalıdır.

Bu, bilgelerimizin (Midraş Rabbah, Bölüm 1:1'de) söylediği gibidir, "Başka bir yorum: Amon bir zanaatkârdır [Uman]. Tora der ki, 'Ben Yaradan'ın çalışan aracıydım.' Etten kemikten bir kral saray yaptığında, onu kendi hüneriyle değil, bir mimarın hüneriyle yapar. Ve bir mimar onu kafasına göre inşa etmez, planlar, diyagramlar kullanır (bunlar binaların çeşitli diyagramlarını içeren kitaplardır, zanaatkârın nasıl bir ev inşa edeceğine dair bir plan yapmasını sağlarlar). Böyoece Yaradan Tora'ya baktı ve dünyayı yarattı."

Bunun bize çalışmanın şekli, dünyanın nasıl yaratıldığı, Yaradan'ın Tora'ya baktığı, yani Tora'nın O'nun dünyayı yarattığı plan olduğu hakkında ne öğretmek için geldiğini anlamalıyız.

Yaratılışın amacının O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu bilinmektedir. Dünyanın yaratılmasının sebebi buydu. Bu nedenle Yaradan, yarattıklarında bir arzu ve haz alma özlemi yaratmıştır ve haz olmadan var olmak imkânsızdır.

Görüldüğü üzere, intihar eden bir kişi, içinde bulunduğu an, yani "şimdi" denilen zamanda haz alabileceği herhangi bir şey görmediğinden, ayrıca geleceğe dair de haz alabileceğini düşündüğü bir şey bulunmadığından intihar eder. Aksine, dünyanın kendisi için karardığını ve parlamadığını görmektedir. O zaman intihar etmekten başka çaresi kalmamıştır çünkü bu sayede azaplardan kurtulacağını düşünür.

Bu nedenle insanın her zaman haz almak istemesi Yaradan'ın yarattığı doğanın bir sonucudur, yani yaratılan her varlık yalnızca haz almayı arzular. Bilmeliyiz ki, "kötü

eğilim" olarak adlandırdığımız her şey yalnızca "özlemi tatmin etmek için haz almak arzusu" denilen bu niteliktir.

Kişinin kendisi için alma arzusuna “kötü eğilim” denmesinin nedeni, yaratılışın ıslahı ile ilgili olarak açıklanır. Yani, yaratılan varlık Yaradan'dan aldığında, bunda bir form eşitsizliği vardır, bu da kişinin dostundan kendisi için almaktan dolayı utanmasıyla sonuçlanır. Bu nedenle kişi utanç ekmeğini yemekten utanır. Buradan şu sonuç çıkar, eğer kişi hazzı ve mutluluğu alma kaplarında alırsa, bolluğu alırken rahatsız hisseder. Dolayısıyla, kişi kendisi için alma arzusunun Kelim'ini [kaplarını] iptal etmediği sürece haz ve mutluluğu alamayacağına dair bir ıslah vardır. Buradan, kişinin haz ve mutluluğu almasının önündeki tek engelin, kendisi için alma arzusu olduğu sonucu çıkar. Alma arzusunun kötü eğilim olmasının nedeni budur.

Ancak, "Kendi arzunu O'nun arzusunun önünde iptal et" yazıldığı gibi, bu nasıl iptal edilebilir? O Tora'dır, bilgilerimizin şöyle söylediği gibi, “Yaradan, ‘Kötü eğilimi ben yarattım; Tora’yı da şifa olarak yarattım’ dedi.” Bu, Yaradan'ın şöyle söylediği anlamına gelir: "Haz alma arzusunu yaratmış olmam ve bunun yaratılışın doğası olması, söylendiği gibi, yaratılışın 'yokluktan var olma' olarak adlandırılması, burada yeni bir şeyin yaratıldığı anlamına gelir." Bu, bu alma arzusu hakkında söylenmiştir. Yaradan şöyle söylemiştir, “Tora'yı şifa olarak yarattım.” Yani “içindeki ışık onu ıslah eder”.

Dolayısıyla, Tora olmasaydı, dünyanın varoluşu da olmazdı, çünkü dünyanın ıslahından kaynaklanan gizlilik ve saklanma nedeniyle yaratılan varlıklar ışık olmadan, karanlıkta kalmak zorunda kalırdı. Doğal olarak dünyanın varoluşu da olmazdı. Bu, Yaradan'ın Tora'ya bakıyor olmasının anlamıdır yani Tora bir çalışma planıdır. Yani bu plana istinaden dünya, Tora vasıtası ile inşa edilecek ve dünyada var oluş olacaktır. Bu, “Kötü eğilimi Ben yarattım, Tora'yı da şifa olarak yarattım” sözlerinin anlamıdır.

Tora çalışması ile ilgili olarak, bilgilerimiz (Hagigah 13'te) şöyle söylemiştir: “Bir putpereste Tora'dan bir kelime dahi verilmez, şöyle söylendiği gibi, ‘Bunu hiçbir ulus için yapmadı ve onların hükümleri bilmesine izin vermedi.’” Çalışmada putperestlerin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Çalışmada her şeyi tek bir bedende öğreniriz, Zohar'da yazıldığı gibi insan küçük bir dünyadır. Öyleyse, çalışmada putperestler ve İsrail ne anlama gelir?

İsrail'in, kişinin tüm eylemlerinin kendi iyiliği için değil, Yaradan rızası için olmasını istediği anlamına geldiğini zaten söylemiştik. Buna Yaşar-El [Yaradan'a doğru] adı verilir yani tüm eylemleri doğrudan Yaradan'a yöneliktir. Bir putperest ise bunun tam tersidir: onun tüm eylemleri kendi menfaati içindir. Yani iki otoriteye sahip

olmak istemektedir. Bu, Yaradan'ın otoritesinden kendi otoritesine, haz ve memnuniyet çıkarmak istediği anlamına gelir.

Başka bir deyişle, kişi, dünyada iki otoritenin kalmasını ister: Yaradan'ın otoritesi ve kendi otoritesi. Buna "putperestlik" denir ki bu bize yabancı bir çalışmadır. "İsrail", kişinin Yaradan rızası için çalıştığı anlamına gelir, yani eylemlerinin tümü Yaradan rızası için olan kişi, "Yaradan'ın işçisi" olarak kabul edilir. Ancak kişi Yaradan rızası için değil de kendisi için çalışıyorsa, bu onun çalışmasının Yaradan rızası için çalışmak değil, putlara tapmak olarak adlandırıldığı anlamına gelir.

Dolayısıyla, çalışmada puta tapanlar ve İsrail arasındaki tüm fark "İsrail" in Yaradan'ın rızası için çalışmak istediği anlamına gelmesidir ve kişi hala kötü eğilimin kölesi olmasına ve ona boyun eğdirememesine rağmen, Yaradan'ın rızası için çalışmaya götüren yolda yürüdüğü, bu dereceye ulaşmak istediği için zaten "İsrail" olarak kabul edilir.

Ancak kişi "bireyler" koşulu olarak kabul edildiğini söylediğimiz "İsrail" koşulunda çalışmak istediğinde, o zaman kişinin içindeki tüm kötülük kendisine karşı durur. Yani, kişi "İsrail" olarak yürümeye karar vermeden önce, çalışması genel halk tarzındayken, yapıyor olduğu şeylere bakmış ve gerçekleştirdiği tüm eylemler için bir ödül -bu dünyanın ödülünü ve bir sonraki dünyanın ödülünü alacağına inanmıştır. Bu durumda iyi eylemler yapmak onun için kolaydır çünkü bu, "kendisi için alma arzusu" denen kötü eğilime karşı değildi.

Ancak şimdi artık kendi otoritesini iptal etmek ve dünyada tek bir otorite – Yaradan'ın otoritesini- bırakmak için çalışmak istediğinden, kendisi için alma arzusu buna itiraz eder. O zaman kötü olanın sorusu gelir ve "Bu çalışma senin için nedir? Kendi iyiliğin için çalışmak istemiyorsan, bundan ne elde edeceksin?" diye sorar. Buna verilebilecek bir cevap yoktur, ancak yazıldığı üzere, "onun dişlerini köreltin."

Buradan, kişinin kötü eğilimin kontrolünden çıkabilmesi için yardıma ihtiyacı olduğu sonucu çıkar. Böyle bir zamanda kişinin tek seçeneği Yaradan'ın söylediği şu sözlerdir: 'Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da şifa olarak yarattım.' Dolayısıyla, şimdi, kişinin kendisini kötü eğilimin kontrolünden çekip çıkarması için Tora'nın yardımına ihtiyaç duyduğu gerçek zamanıdır.

Yukarıdakilere göre, kişi Tora'yı alabilmek için kendi içinde nasıl bir hazırlık yapmalıdır? Kişinin Tora'ya bir ihtiyaç duyması gerekir ve duyulan bir ihtiyaç, bir Kli [kap] olarak adlandırılır. Bir eksiklik olmadan bir dolum da olamaz. Bu, bir kişinin dostunu akşam kendisi için hazırladığı bir yemeğe davet ettiğinde, dostuna nasıl bir hazırlık yapması gerektiğini sorduğu duruma benzer. "Senin evine yemeğe gelmek için

kendimi nasıl hazırlamalıyım?" Dostu muhtemelen ona, 'Benim evime gelmeden önce sakın evde yemek yeme, çünkü o zaman bana geldiğinde hiçbir şey yiyemezsin,' diyecektir.

Benzer şekilde, Tora'yı alabilmek için de kişi kendini hazırlamalıdır -Tora'nın doldurabileceği, Kli denilen bir ihtiyaca sahip olmalıdır. Bu özellikle Yaradan için çalışmak istediğinde geçerlidir, çünkü bu durumda "Bu çalışma senin için nedir?" diye bağırarak bedenin direnciyle karşılaşır. Ancak kişi, yalnızca Tora'nın bir kişiyi kötü eğilimin kontrolünden kurtarabileceğini söyleyen bilgelere inanır. Bu yalnızca 'İsrail' yani Yaşar-El [Yaradan'a doğru] olmak isteyenler için söylenebilir. Onlar, kötü eğilimin kendilerine, onun kontrolünden çıkmaları için izin vermediğini görürler ve işte o zaman Tora'yı almak için bir ihtiyaç duyarlar ve böylece Tora'nın ışığı onları ıslah edebilir.

Şimdi bilgilerimizin şu sözlerini anlayabiliriz, "Bir putpereste Tora'dan bir kelime dahi verilmez, şöyle söylendiği gibi, 'Bunu hiçbir ulus için yapmadı ve onların hükümleri bilmesine izin vermedi'" çünkü onların Tora'ya ihtiyaçları yoktu. Bize yabancı olan çalışmayı yapan yani kendi menfaati için çalışan bir kişi Tora olmadan yaşayabilir çünkü onun Tora'nın yardımına ihtiyacı yoktur. Yalnızca İsrail -Yaradan rızası için çalışmak isteyenler- Tora'nın ışığına ihtiyaç duyar çünkü "onun ışığı kişiyi ıslah eder." Yani Tora olmadan içindeki kötülüğü yenmesi imkânsızdır.

Bununla bilgilerimizin şu sözlerini yorumlayabiliriz, "Tora, ancak onun için kendini ölüme teslim eden kişide vardır." "Vardır" kelimesini anlamalıyız. Bu bize ne anlatıyor? Bunu, bilgilerimizin şu sözlerine göre yorumlamalıyız, "Yaradan şöyle söyledi, 'Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da şifa olarak yarattım.'" Yani Tora şifa olmalıdır. "Kli olmadan ışık olmaz, eksiklik olmadan dolum olmaz" olduğuna göre bu kimin için böyledir?

Bu nedenle, kendi benliklerini öldürmek isteyenlerin, yani kendi çıkarları için alma arzularını öldürmek ve her şeyi Yaradan için yapmak isteyenlerin, bunu kendi başlarına yapamayacaklarını gördüklerini söylediler. Yaradan onlara şöyle söyledi: "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da şifa olarak yarattım."

Ancak kendilerini iptal etmek istemeyen ve iki otorite olmasını isteyenlerde -yani bu kişinin otoritesinin kalacağı, Yaradan'ın onlara vereceği, onların da O'nun emrindeki haz ve mutluluğu çekerek bunu alıcılara teslim edeceği anlamındadır- Tora var olmaz. Yani Tora onlar için bir şifa haline gelmez çünkü onlar Tora'nın şifa olmasını istemezler ve Kli dediğimiz bir arzu veya bir ihtiyaç mevcut değilse, ışık da yoktur.

Çalışmada putperestlere Tora öğretmenin neden yasak olduğunu şimdi anlayabiliriz. Bu, bize yabancı bir çalışmayı uygulayan yani kendi menfaati için çalışan

bir kişi anlamına gelir, çünkü Tora kötü eğilim içindir, bu nedenle şu sözler onu iptal etmek isteyen ancak bunu yapamayan kişi için söylenmiştir, "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da şifa olarak yarattım."

Ama kendi menfaati için çalışmak isteyen kişinin -ki bu putperestliktir- Tora'ya ihtiyacı yoktur. Dolayısıyla, bu kişi Tora'yı öğrenirse, Tora'nın vermek istediğı şey açısından Tora onda var olmayacaktır. Öyleyse, Tora'nın alınması için yapılması gereken hazırlık nedir? Tora'nın yardımına ihtiyaç duymaktır. Ve bu da her şeyi Yaradan'ın rızası için yapmayı amaç edinebilmeyi istemekle olur. Ardından Tora'nın yardım etmesine ihtiyaç duyarız.

Menorayı Yakmanın Çalışmadaki Anlamı Nedir?

Makale No. 30, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

“Kandilleri yükselttiğinizde” ayetini RAŞİ, kalbin yükselmesinden sonra olarak yorumlar. "Yakıldıkları zaman" diye yazılmıştır, yükselmeyi ima eder, alev kendiliğinden yükselene kadar yakılmaları gerekir.

“Yedi mum menoranın [yedi kollu şamdanın] önünde parlayacak.” "Menoranın önü" ile ilgili birçok yorum getirilmiştir. Kelimenin tam anlamıyla, yedi mumun tümü lambanın önünde parlayacak anlamına gelir. Bu durumda, menoranın önü kimdir? Çalışmadaki tüm menora meselesini anlamalıyız."

Şöyle yazılmıştır: "Bir mum bir Mitzva'dır [emir/iyi eylem] ve Tora [yasa/öğreti] ışıktır." Bu, mumu, Tora aracılığıyla yaktığımız anlamına gelir. Ayrıca, "Efendi'nin mumu insanın ruhudur." Bedensellikte, ışığı, parlayabilmesi için yalnızca karanlık bir yerde yakmamız gerektiğini görüyoruz, şöyle yazıldığı gibi, "karanlığın içinden gelen ışığın avantajı gibi." Bu, "Kli [kap] olmadan ışık yoktur" anlamına gelir, Kli ise bir eksiklik ve ihtiyaçtır. Bu, Kli'nin içinde hiçbir şey olmayan boş bir şey olmadığı anlamına gelir. Bu, bir eksiklik olarak kabul edilmez. Aksine, dolum almaya uygun bir Kli'nin, dolum için bir eksikliğe sahip olması gerekir. Yani, kişinin almak istediği her şey, onu almaktan haz almak içindir.

Aksi takdirde, kişi, bir şeyi eksiklik olmadan alabilse de ondan zevk alması, eksikliğini duyduğu şeye duyduğu özlemin ölçüsüne bağlıdır. Dolayısıyla, özlem hazzın ölçüsünü belirler. Bu nedenle, ışığın parlamasını sağlayarak ondan zevk alabilmek için, kişi ışığa karşı bir eksiklik ve özlem duymalıdır. Bu da bir ihtiyaç olmadan başarılamaz. Bir ihtiyaç sağlamak için tek yol yaratılışın amacını, yani Yaradan'ın yaratılanları neden yarattığını ve yaratılanların Yaradan'ın arzusunu yerine getirmek için ne yapmaları gerektiğini düşünmektir.

Başka bir deyişle, kişi yaratılışın amacına, Yaradan'ın yarattıklarına iyilik yapmak olduğuna inandığında, tüm gün ne kadar haz ve memnuniyet duyduğunu hesaplayıp görmek istediğinde, ki bunun için Yaradan'a sadece O'ndan haz ve memnuniyet aldığı için teşekkür etmelidir, böylece dünyadan çok keyif aldığı için "Ne mutlu 'Dünya var olsun' diyene" diyebilir, işte o zaman tüm günlerinin ne kadar az ve kötü olduğunu görmeye başlar. Bazen yaşamı anlamsızdır ve "Ne mutlu 'Dünya var olsun' diyene" demek yerine, "Hiç yaratılmamış olmak yaratılmış olmaktan daha iyidir" der.

Kişi yaratılışın amacının iyilik yapmak olduğuna inandığında, herkese ifşa edilen haz ve memnuniyeti görmemesinin nedenini düşünmeye başlar. Haz ve memnuniyetin gizlenmesinin nedenini bilmek istediğinde, yaratılış amacında bir ıslah olduğunu söyleyen bilgelere de inanmalıdır.

Yani, yaratılış amacının utanç duymadan tamamlanması için, doğası gereği her dalın köküne benzemek istediği bilinmektedir. Dolayısıyla, Yaradan verdikçe, aynı şekilde, bir kişi kendisi için almak zorunda kaldığında, hoşnutsuzluk hisseder. Bunu düzeltmek için, seçime yer açmak amacıyla Tzimtzum [kısıtlama], gizlilik ve saklanma vardı. Yani, gizlilik ve saklama sayesinde, kişi ihsan etmek için çalışmak isterse, çalışmak için yer vardır. Başka bir deyişle, çalıştıktan sonra ihsan etmek için alabilecek şekilde çalışmak için yer vardır ki buna "form eşitliği" denir.

Aksine, Tora ve Mitzvot'ta [Mitzva'nın çoğulu] kıyafetlenmiş olan haz ve mutluluk açığa çıkarsa, Zohar'da, saklanma ve gizlilik döneminde 613 öğüt olduğu yazıldığı üzere, burada öğütlendiği şekilde Tora ve Mitzvot'u yerine getirerek 613 depozito ile ödüllendiriliriz. Sulam'da [Zohar'ın tefsirinde] bunun anlamının daha sonra, yani bu 613 öğüt sürecinin tamamlanmasının ardından, 613 depozit ile ödüllendiriliriz olarak yazılmıştır, bunlar 613 Mitzvot'ta biriken 613 ışıktır. Ancak o zaman Tora ve Mitzvot'ta var olan şey ifşa olur. Bunlara "kutsal isimler" denilir ve bunlar İyilik Yapan İyi olarak adlandırılan Yaradan'ın genel adını ortaya çıkaran ayrıntılardır. Zohar'ın sözleriyle bu "Tora, Yaradan ve İsrail birdir" olarak adlandırılır.

Buna göre insanın çalışmasını yani Yaradan'ın, yarattıklarının haz ve mutluluk alması demek olan yaratılış amacını gerçekleştirmesi, ayrıca Tzimtzum ve gizliliğin ortadan kalkması için kişinin ne yapması gerektiğini anlayabiliriz. Burada yalnızca tek bir şey vardır ve bu Dvekut [birleşme], "form eşitliği" olarak adlandırılır. Yaratılan varlıkların gerçekleştirmesi gereken tüm ıslah budur, çünkü içimizdeki bütün kötülükler, form eşitsizliğinden dolayı bizi haz ve mutluluk almaktan alıkoyar, buna "ayrılık" denir. Islah etmemiz gereken şey budur ve ardından her şey yerine oturacaktır.

Ancak, doğuştan sahip olduğumuz doğa ihsan etme değil, kendimiz için alma arzusu olduğundan, kişi hakikate ulaşmak için çalışma yolunda yürümek istediğinde,

yani kişi kendi iyiliği için değil, Yaradan'a memnuniyet ihsan etme arzusu edinmek istediğinde, beden tüm gücüyle direnmeye başlar.

Kişi bedenine şöyle der: "Bil ki, dünyada kendi iyiliğin için var olmayı isteyerek, dünyadaki başka hiçbir şeyi umursamadan, yaptığın her şeyde tek kaygının ihsan eylemleri gerçekleştirerek alma arzusunun ne kadar kazanacağı olduğu ve Yaradan'ın yararını düşünmek bile istemeden, bununla Yaradan'ın yaratılan varlıklara haz ve memnuniyet vermek istediği yaratılış amacını engelliyorsun. Engel sensin ve ben senin aklını iptal edemem ama Yaradan'ın 'Kötü eğilimi ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım' dediğini söyleyen bilgilerimizin sözlerine inanıyorum. Bu nedenle, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek istiyorum, bu sayede seni tamamen iptal edebileceğim. Bilgelerimizin söylediği şeyi yerine getirmek istiyorum: 'Tora sadece onun için kendini ölüme bırakan kişide var olur'. Bu nedenle, seni Tora denilen Segula [çare/erdem] ile öldürmek istiyorum."

Böylece bedene şöyle der, "Kendi görüşlerini al ve beni yalnız bırak çünkü ben seni öldürebilmek için Tora öğrenmek istiyorum." Doğal olarak o anda beden var gücüyle direnir ve şu ayeti takip eder, "Seni öldürmeye geleni önce sen öldür." Bu nedenle, kötü eğilim tüm gücüyle kişiyi bu amaçtan yani Tora ve Mitzvot'u yerine getirmekten alıkoymaya çalışır. Ya eylemlerine müdahale eder ya da kutsal çalışmasını aksatmak için her seferinde kendisine getirdiği yabancı soru ve düşüncelerle kişiyi rahatsız eder.

Sonuç olarak, hakikat yolunda yürümek ve kendileri için alma arzusunu iptal edip her şeyi Yaradan rızası için yapmak isteyenler inişler ve çıkışlar yaşarlar. Ödül almak için Tora ve Mitzvot'u yerine getiren kişiler için durum böyle değildir. Onlar doğaya, yani kötü eğilime karşı gelmedikleri için böyle düşüşler yaşamazlar. Ancak, "Lo Lişma'dan [O'nun rızası için değil], Lişma'ya [O'nun rızası için] geldiğimiz" için, bu kişiler de zaman zaman düşüşler yaşarlar.

Ancak kötü eğilimi iptal etmek isteyen ve bu nedenle Tora ve Mitzvot'la meşgul olan kişiler için bu günlük bir mücadeledir. Yani, kişi bazen yukarıdan yardım alır, "Arınmaya gelene yardım edilir" diye yazıldığı gibi ve artık zirvede olduğunu düşünür, yani artık ilerlemiş ve Keduşa'nın [kutsallığın] basamaklarını tırmanmıştır. Ama aniden tekrar aşağı düşer. "Tora'da gözlerini açmakla ödüllendirilmek" olarak adlandırılan kalıcı bir inançla ödüllendirildiği bir duruma gelene kadar, kötü eğilime karşı savaşın süreci böyledir.

Bununla ilgili ("On Sefirot Çalışmasına Giriş", Madde 98'de) şöyle yazılmıştır, "Her insan, O'nun açık İlahi Takdir'inin edinimini bulana dek Tora'da çalışabilir. Kişi açık İlahi Takdir'e eriştiğinde, sevgi, ona doğal kanallardan kendiliğinden uzanır. Buna kendi çabasıyla ulaşacağına inanmayan kişi için ise bu durum, bilgilerimizin 'Çaba sarf

ettim ve buldum' sözlerine inanmamasından kaynaklanır, bu kişi, emek vermenin her insan için yeterli olmadığını zannetmektedir.

Buna göre menoranın çalışmadaki manasını yorumlamalıyız. RAŞİ bunu, alevin yükselmesinden sonra "yükselttiğinizde" olarak yazıldığı şeklinde yorumlamıştır. Şöyle yazılmıştır, "Yükselirken olduğu gibi "yakıldıklarında" da alev kendi kendine yükselene dek yakılmaları gerekir."

O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu olan yaratılışın amacını ışık, yaratılanları da ışığı alan Kelim [kaplar] olarak yorumlamalıyız. Ancak Kelim uygun hale getirilmelidir. İçlerine yayılan ışığı bozmamak için temiz olmalıdırlar. Çünkü öğrendiğimiz üzere varlığın özü, Ein Sof'tan [sonsuzluktan/sonu olmayandan] ortaya çıktığı şekliyle, kendisi için alma arzusudur, bu haliyle bu Kli ıslahtan yoksundur.

Diğer bir deyişle, Yaradan vermek istediği hazzı ve memnuniyeti arzulamak ve almak için özlem duymak üzere alma arzusunu yaratmış olsa da O'nun işlerinin bütünlüğü hala eksiktir, yani alttakilerin bolluğu aldıklarında hissettikleri utanç vardır. Buna "Kelim'in ıslahı" denir. Yani, alan ve veren arasındaki form eşitsizliğinden dolayı "ayrılık" olarak adlandırılan kötülük, "kendisi için alma arzusu" olarak adlandırılan bu kötülük temizlenmelidir. Kli kendisi için alma arzusundan arındığında, "haz ve memnuniyet" olarak adlandırılan bolluğu almaya uygun hale gelecektir. Bedensellikte olduğu gibi, bir kişi atıklarla kirlenmiş bir kaba şarap dökmez, çünkü atıklar şarabı bozar. Bu nedenle, öncelikle kap temizlenmelidir, ancak ondan sonra içkiyi kabul edebilir, daha önce değil.

Menorada gerçekleşen de budur. Menora yağ ve kömür kalıntılarından temizlendikten sonra içine yağ konulduğunda, mumların ıslah edilmesi, bize bu çalışmada bedenlerimizin içlerindeki atıklardan temizlenmesi gerektiğini ima eder ki bu da kişinin kendisi için alma arzusudur. Daha sonra beden Tora'nın ışığını alabilir. Ancak beden temizlenmeden Tora'nın ışığını içinde barındıramaz.

Bununla birlikte, kişinin tüm çalışmalarını sadece Yaradan'ın rızası için yapması, bedeninin doğasına aykırı olduğu için, bedeni kendisi için alma arzusundan arındırmak çok zordur. Tora ve Mitzvot bize bedendeki kötülüğü temizlememiz için verilmiştir ki böylece Yaradan'ın ışığı onda olabilsin, bilgilerimizin şu sözleri gibi, "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da şifa olarak yarattım." Ancak aynı zamanda, kendi içinde Tora ve Mitzvot'u gözlemlemek bedeni alma arzusunu arındırmak için yeterli değildir; bunun için dua da gerekir.

Dua, kişinin yerine getirdiği Tora ve Mitzvot'un Yaradan'ın rızası için değil, yaratılan varlığın iyiliği için olduğunu bilmesi gerektiği anlamına gelir. Bunun anlamı

şudur: "Sana gerçek anlamda hizmet etmek için kalplerimizi arındır" diye yazıldığı gibi, kişi kalbini arındırmak istediğinden, dua yoluyla, kalbinin arınması için dua ettiğinde, kişinin yerine getirdiği Tora ve Mitzvot'un insanın iyiliği için olduğunu hatırlayacaktır. O zaman kötülüğün kişiyi nasıl kontrol ettiğini ve onun yönetiminden çıkamadığını görür. Başka bir deyişle, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek ve dua etmek ona kalbin saflığını getirir.

Ancak, insan kalbin arılığı hakkında düşünmeye başlamadan önce her şeyin kendisine bağlı olduğunu düşünür. Yani, kendisi için değil de sadece Yaradan rızası için bir şeyler yapmak istediğine, bu arzuları kullanmak istemediği için, bunun kendisine bağlı olduğunu düşünür. Bu böyledir çünkü kişi, insanın bedenindeki kötülüğü takdir edemez. Bu, kişinin çalışmasına göre aşamalı olarak ortaya çıkar. İçindeki kötülüğü iptal etmek istediğinde, içindeki kötülük, kişinin bunu iptal etmeye duyduğu istek ölçüsünde açığa çıkar, ta ki Yaradan'ın kendisine yardım etmemesi halinde mahvolacağını hissedene kadar.

O zaman kişi şunu sormaya başlar, "Yaradan bunu neden yaptı? Yani bir yandan bize bir seçim yapmamız gerektiğini, yani kendimiz için alma arzusu olan kötülükten nefret etmemizi ve iyiliği yani Yaradan'a ihsan etme arzusunu seçmemiz gerektiğini söylüyor. Ancak aynı zamanda kendim için alma arzusunun yönetiminden çıkıp ihsan etmek için çalışamayacağımı da görüyorum."

Cevap şu ki, kişi ancak "İnsan eliyle kurtuluş boşunadır" dediği bir duruma geldiğinde yani kendi kendine yardım edemeyeceğine ve iyiyi seçemeyeceğinde. Başka bir deyişle, kişi, bu meselenin her açıdan çok zor olduğunu gördüğünde kendisine yukarıdan bir yardım gelir ve "Arınmaya gelene yardım edilir" ayeti gerçek olur. Yani kişi arınmaya geldiğinde, ihsan etmeye ulaşma yolunda yürümeye ve içindeki kötülüğü kökünden söküp atma çalışmasına başladığında bunun kendi elinde olmadığını görür. O zaman, Kli insanın bakış açısından, yani eksiklik açısından, kötülüğün kontrolünden çıkmasına yardım etmesi için Yaradan'a muhtaç hale geldiği zaman tamamlanır.

Bunun öncesinde içindeki kötülüğü kendi başına yenebileceğini düşünüyordur. Bu durumda Yaradan'a ihtiyacı olmayacak ve bedeninin arınmasını, alma arzusunun elinden kendi gücüyle alacaktır. Böyle bir durumdayken Yaradan ile Dvekut, kişi için, hiçbir şekilde aslında olması gerektiği gibi önem teşkil etmiyordur ve bu bir kusur olarak görülür.

Bu, kendisine altından bir kap verildiğinde onu bakır bir kap zanneden bir kimseye benzer. Kabı kendisine veren kişiye, kendisine sanki bakır bir kap hediye edilmiş gibi teşekkür eder. Bu kişi, hediyeyi verenin, hediyeyi alan kişinin hediye karşılığında minnet göstermesine ihtiyacı olmadığı halde, hediyeyi verene ne büyük bir üzüntü

yaşatır. Aslında hediye verenin üzüntüsü, hediye alan kişinin büyük bir haz almasını istemesinden kaynaklanır. Hediye alan büyük bir mutluluk duyduğunda, bu aslında verenin neşesidir. Sonuç olarak, alıcı, hediyein önemini takdir edemediğinde, hediye verenin amaçladığı şekilde mutlu olmaz. Böylece hediye veren derin bir üzüntü duyar.

Ders şudur ki, Yaradan bir kişiye herhangi bir şey verdiğinde, ondan mutluluk duyması için verir. Oysa insan hiçbir şeyi önemine göre değil her şeyi ancak alıcının o hediyeye kendi verdiği değer ölçüsünde takdir edebilir. Bu konuda şöyle yazılmıştır: "Karanlığın içindeki ışığın avantajı gibi", yani karanlık, kişinin içindeki eksikliği nasıl hissettiğini ifade eder. Eksiklik hissiyatı ölçüsünde daha sonra ışıktan haz alabilir.

Bir defasında kendimiz hakkında, Yaradan'a şükürler olsun ki ayaklarımızın üzerinde yürüdüğümüzü görebileceğimizi söylemiştim. Elbette ellerimizi ve ayaklarımızı kullanabildiğimiz gerçeğinden mutluluk duyarız. Ancak mutluluğumuz nerede? Ellerimiz ve bacaklarımız gibi kullanabileceğimiz çok önemli şeylere sahip olduğumuz için sevinmeliyiz.

Örneğin belden aşağısı felçli hastaların bulunduğu bir hastaneye girdiğimizi varsayalım, kiminin bacağı, kiminin eli veya her ikisi birden felçli olan hastaların. Onlara, alır almaz iyileşecekleri bir çaremiz bir tedavimiz olduğunu söyleseydik yani ayaklarının üzerinde yürüyebileceklerini ve ellerini kullanabileceklerini; Yaşayacakları sevinci hayal edebiliyor muyuz? Gerçekte, onların hissedecekleri bu sevinci gerçek anlamda takdir dahi edemeyiz.

Buradan, onlar kadar mutlu olabilmek için ihtiyacımız olan tek şeyin karanlık olduğu sonucu çıkar. Yani onların hissettikleri karanlığı hissetseydik, biz de onlar kadar mutlu olurduk.

Şimdi soru şu: Ellerimizi ve bacaklarımızı kullanabildiğimiz için gerçekten mutlu mu olmalıyız? Yani, bu çok önemli bir şey ve biz bunun için Yaradan'a şükretmeli ve bundan mutlu mu olmalıyız?

Ya da aslında bu küçük bir şeydir, üzerine sevinmeye gerek yoktur ve tıpkı bizim yaptığımız gibi zaten olması gereken bu deriz. Yani, konunun önemini hissetmediğimizden bunun için bir memnuniyet duymak zorunda da hissetmeyiz. Veya belki de Yaradan'a felçli olmadığımız için teşekkür etmeli ve bunun için sevinmeli miyiz?

Ancak, iç gözlem yapsak ve Yaradan'a teşekkür etsek bile, bundan sevinç duyamayacağımızı görüyoruz çünkü yukarıda da söylediğimiz gibi, ışığın avantajı karanlığın içinden gelmektedir. Bu sayede seçim meselesinin, iyiyi seçmenin, yani ihsan

etme arzusunun ve kötünden nefret etmenin neden bu kadar zor olduğunu görebiliriz. Çünkü karanlığın tadını tatmak zorundayız.

Ancak, karanlık bize gerçekte olduğu gibi gösterilmemelidir. İçimizdeki kötülüğün ölçüsünü görebilseydik çalışmadan hemen kaçırdık. O zaman karanlığı hissetmezdik çünkü kişi, bunu karanlık olarak hissetmediğinden, kendisi için alma arzusunun yönetimi altında olmasını umursamaz. Ancak gücü yettiğinde çalışan, iniş ve çıkışlar yaşayan bir kişi, kendisi için alma arzusunu bir türlü yenemediğinden, karanlığın tadını tattığını söyleyebilir.

Dolayısıyla, bir insanın hakikat yolunda yürümek istediğinde aldığı düşüşler, alacağı yardımın hissedilmesi için birer araçtır. "Arınmak için gelene yardım edilir" diyen bilgilerimizin sözlerine inanmalıyız. Kişi ilerleme kaydetmediğini gördüğünde mücadeleden kaçmamalıdır. Kişi bazen bu çalışmanın bize göre olmadığını ve üstesinden gelme yolunda yürüyebilecek özel insanlar gerektirdiğini söyleyen ajanların düşüncelerine kapılır.

Bütün bunların kendisine gelmesinin nedeninin, her defasında nasıl ilerlediğini görmesi gerektiği olduğunu anlar. Ancak, ilerlemenin, karanlığı elde etmek için olduğu, elde etmesi gereken tek Kli'nin bu olduğu hiç aklına gelmez. Bir Kli, dolum için bir ihtiyaçtır. Yani, eksikliği doldurabileceği bir şeyi yoksa karanlıkta olduğunu hisseder. Bu nedenle, kişi çalışmada ilerlemediğini söylememelidir.

Dolayısıyla, mücadeleden kaçmak ister, çünkü bu gerçek değildir, çünkü her seferinde ışığı edinmekten yani Yaradan'ın ona "ihسان etme arzusu" denilen Kli'yi vermesinden ne kadar uzak olduğunu görür. Kişi ihسان etme arzusunu kendi başına elde edemez ve işte o zaman dünyanın kendisi için karardığını hissetmeye başlar. O zaman ışık yani yukarıdan yardım gelir, "Arınmak için gelene yardım edilir" diye yazıldığı gibi.

Bu doğrultuda, çalışmada menora, bedeni yani bedenın parlaması için yakılması gerektiğini ima eder, şöyle yazıldığı gibi, "Efendi'nin mumu insanın ruhudur" yani beden ruhu edinmelidir. O zaman Yaradan'ın adı kişinin adıyla anılır, "Efendi'nin mumu" denildiği gibi.

Beden ne zaman Efendinin mumu olarak kabul edilir? Parlaması için onu yakmamız gerektiğinde, yani kişi ruhu edindiğinde, yani ihسان etme arzusunu edindiğinde. Zohar'ın "Arınmak için gelene yardım edilir" dediği gibi, bu bir ruh olarak kabul edilir. Zohar "Ona nasıl yardım edilir?" diye sorar ve "kutsal bir ruhla" diye yanıtlar, yani ona yukarıdan bir ruh verilir. O zaman, bedene "Efendinin mumu" denir, çünkü Yaradan'ın ruhu bedende kıyafetlenmiştir. Diğer bir deyişle, yukarıdan yardım

gelmeden önce, kendisi için alma arzusu bir bedende kıyafetlenmişti. Şimdi ise ihsan etme arzusu bedende kıyafetlenmiştir.

Bununla birlikte, kişi yukarıdan yardım alana kadar karanlıktadır. "Tüm çalışmaların Yaradan'ın rızası için olacak" şeklinde olmak için her üstesinden geldiğinde ve menorayı, yani bedeni aydınlattığında, düşüşler ve yükselişler yaşar. Bu nedenle ayet menoranın yakılmasını "Mumları yükselttiğinizde" diye adlandırır, çünkü alev yakılır yakılmaz yükselmez. Yani, üstesinden gelme sırasında bedeni aydınlatır ve kutsal çalışmayı yapmaya başlar, ancak daha sonra bu dereceden aşağı iner.

Dolayısıyla, kişi menorayı yaktığında, beden Yaradan'a memnuniyet getirmek ve Yaradan'ın sevgisine sahip olmak için çalışacaktır, "ateşin külleri Efendinin alevi olduğu gibi", üstesinden geldiğinde ve ihsan etmek için her şeyi yapma yolunda yürümeye başladığında, çalışmanın ortasında bir düşüş aldığı ve bir kez daha alma kaplarına düştüğü gerçeği mantıklıdır, ancak daha sonra bir kez daha ihsan etmek için çalışmak için bir arzu ve özlem alır, ancak yine derecesinden düşer.

Bu, kişi bunun sonsuz olduğunu görene dek kendini tekrar eder. Bu nedenle, "Çalışmada bir ilerleme olması gerektiğini görüyorum" der ki bu, kişinin yaptığı çalışmanın O'nun için olduğuna dair bir işaret olacaktır, yani O'nun yapmasını istediği şeyi başaracak, yani her şeyi Yaradan rızası için yapmaya gelecektir. Oysa bunun tam tersini görür. Bu nedenle, kişi şöyle demek ister, "Bu çalışma, menorayı yani bedeni yakmak istemek, bana göre değil. Aksi halde çalışmada böyle düşüşler yaşamazdım".

Bu nedenle metin bize "Yükselttiğinizde" der "yandıklarında" değil, bu, bize, menorayı yakmakla meşgul olduğumuzda gözümüze görünen her şeyin, -tüm hallerin -yükseliş olduğunu anlatmak içindir. Başka bir deyişle, çalışma esnasında aldığımız en kötü düşüşler dahi yükselişlere aittir, çünkü ışığın avantajı karanlığın içinden gelir.

Bu demektir ki kişi, düşüşlerinde de gördüğü gibi, ihsan etme çalışmasının kendisine göre olmadığını söyleyemez. Ayet bununla ilgili olarak, "Mumları yükselttiğiniz zaman" der ve bu her şeyin bir yükseliş olduğunu bizlere anlatmak içindir. Dolayısıyla, kişi bunun kendisi için değil de daha yetenekli insanlar için olduğunu söylememelidir. Bunun ihsan etme çalışmasının bir düzeni olduğunu daha iyi anlamak için ayet gelir ve "Bu menoranın işçiliği, çekişle işlenmişti" der.

Midraş'ta (Beha'alothe – (Yükselttiğinizde) şöyle yazılmıştır: "Menoranın işçiliği nasıldı? Musa yukarı çıktığında, Yaradan dağda ona, Kendisi Tapınağı nasıl yapacağını gösterdi. Yaradan ona menoranın işçiliğini gösterdiğinde, Musa'nın kafası karıştı. Yaradan ona şöyle dedi: 'İşte, senin önünde yapıyorum.' Musa bununla ilgili yine de şaşkındı. 'Menora, çekiş işçiliği ile yapılacak,' dedi yani bunu yapmak oldukça zor.

Yaradan ona dedi ki, 'Altını ateşe at, menora kendi kendine yapılacaktır, şöyle söylendiği gibi, 'menoranın işçiliği çekiç ile işleme işiydi.'"

RAŞİ, "Menoranın yapılışı böyleydi" ayetini şöyle yorumlar: "Yaradan tarafından kendi kendine yapılmıştır." Çalışmada menorayı yapmanın zor olmasının bize ne ima ettiğini anlamalıyız. Menora bedene işaret eder, kutsal çalışmayı yapmak için bedenin yanması gerekir, tıpkı maddesellikte çalışması için bir menoranın yanması gibi.

Ancak bu çok zordur, çünkü kişinin kendi çıkarı için değil Yaradan rızası için çalışması doğasına aykırıdır. Bu nedenle Musa bu çalışmayı zor bulmuştur. Yani, tüm İsrail'e menora çalışmasını yapmaları gerektiğini, menoranın önünde yakılması gerektiğini, "menoranın önünde" Yaradan'ın olduğunu nasıl söyleyebilirdi?

Diğer bir deyişle, Yaradan insanın önünde durandır, şöyle yazıldığı gibi, "Efendimiz her zaman önümdedir." Beden aydınlatıldığında, kendi iyiliği için parlamamalıdır. Aksine, beden Yaradan rızası için parlamalıdır. Buna "Yedi mum menoranın önünde parlayacak" denir; burada yedi mum, altı çalışma günü ve Şabat'ı temsil eder. Bu, beden, ruhun ışığından parlamalıdır anlamına gelir, "Efendi'nin mumu insanın ruhudur" sözlerinde olduğu gibi. Burada her şeyin "menoranın önünde" olması gerekir yani her şey Yaradan'ın rızası için olmalıdır kendi menfaati için değil.

Bununla, gerçekten Yaradan'ın neden "Bu menoranın işçiliği, çekiçle işlenmiş altın işçiliği" dediğini yorumlamalıyız. Yani, Yaradan neden menora yapmanın zor olması gerektiği anlamına gelen "çekiçle dövme işçiliği" demiştir? Bunun bilgilerimizin söylediği şu sözlerin anlamı olduğu şeklinde yorumlamalıyız, "Yaradan ona menoranın işçiliğini gösterdiğinde, Musa'nın kafası karıştı." Yani şöyle sordu, "Yaradan neden bunu yapmayı zor hale getirdi?" Buna yukarıda söylenenlerle cevap vermemiz gerekir, "Karanlığın içinde gelen ışığın avantajı gibi." Bu nedenle O, karanlığı tatsınlar ve böylelikle Yaradan'ın kendilerine ihsan etme kaplarını vermesiyle Yaradan'a yaklaşabilmenin önemini bilsinler diye menorayı kasten zorlaştırdı.

Ancak Musa şöyle sordu: "Aydınlık ile karanlığı ayırt edebilmek için karanlığın var olması gerektiği doğrudur. Ancak, alma arzusunun kontrolünden çıkamadıklarına göre, bunun zor olmasının ne gibi bir faydası var? Doğru, karanlığı tadacaklar ancak asla ışığa ulaşamayacaklar. Dolayısıyla karanlığın içinden gelen ışığın avantajıyla asla ödüllendirilemeyecekler. Diğer bir deyişle, karanlığı alacaklar ancak ışıkla, yani ihsan etme kaplarıyla nasıl ödüllendirilecekler?"

Yaradan'ın cevabının bu konuda geldiğini yorumlamalıyız. "Yaradan ona, 'Altını ateşe at ve menora kendiliğinden oluşacaktır' dedi." Bu, Yaradan'ın Musa ile insanın kendi başına ihsan etme kapları edinemeyeceği konusunda hemfikir olduğunun doğru

olduğu anlamına gelir. "O zaman ihsan etme kaplarını nasıl edinecekler?" diye soruyorsunuz. Onlara, "Altını atın" deyin, yani Ze-Hav [İbranice: "bunu verin" ama aynı zamanda Zahav (altın)] olarak adlandırılan alma arzusunu kastedin. Başka bir deyişle, sadece kendileri için alma arzusunu atmak isterlerse, menora, yani beden, böylece "menoranın önünde" parlayacaktır ve menoranın önünde Yaradan vardır, bu da menoranın kendi başına yapılacağı anlamına gelir.

Doğal olarak, Yaradan bir kişiye ihsan etme kapları verebilir, tıpkı insana alma kapları verdiği gibi. RAŞİ'nin "Bu, menoranın işçiliğiydi" ayeti hakkında yorumladığı şeyin anlamı budur. Soru şudur: Menorayı kim yaptı? Yaradan sayesinde, kendi kendine yapılmıştır. Buradan, kişinin sahip olduğu düşüşlere bakmaması gerektiği sonucu çıkar, çünkü "Yükseldiğinizde" diye yazıldığı gibi, her şey yükseliş olarak kabul edilir.

Çalışmada, Putperestlere Tora'yı Öğretme Yasası Nedir?

Makale No. 31, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar'da (Hukat, Madde 2) şöyle yazılmıştır: "Orada şöyle yazılmıştır, 'Ama Vav'ın Zeklenmesi olmadan Zot [Bu], Tora'nın kanunudur,' ki bu Malhut'tur ve 'Tüzük' olarak adlandırılır ve 'Tora' olarak adlandırılan ZA'den gelir. Yine de ZA olan Tora'nın kendisi değil, sadece Tora'nın yargısı, Malhut olan Tora'nın hükmüdür. Öte yandan, 'Bu Tora'dır', Malhut olan İsrail Meclisi'ni Yaradan'a dahil etmek için, her şeyin birlik içinde olduğunu gösterir, böylece her şey bir olacaktır."

Zohar'ın Malhut'u neden "tüzük" adıyla adlandırdığını anlamalıyız. Yani, Malhut neden akıl olmadan sadece bir kanun olmalıdır, RAŞİ'nin şöyle yorumladığı gibi: "'Bu Tora'nın kanunudur', çünkü Şeytan ve dünya ulusları İsrail'i 'Bu Mitzva [emir/iyi iş] nedir ve bunun ne anlamı var?' demek için sayarlar. Bu nedenle, onun hakkında şöyle yazılmıştır: 'Bu bir түзük, Benim nezdimde bir hükümdür; bundan şüphe etmeye izniniz yoktur.'"

Peki, bu ne zaman bir kanun olarak kabul edilir? Sadece, dünya ulusları "Bu Mitzva nedir?" diye sordukları ve onlara cevap vermek zorunda kaldığımız zaman. Cevap nedir? "Bu bir kanun, bir hükümdür." Bu, tam da "Neden?" diye sorduklarında insanın kanunu uyguladığını ima eder O zaman kişinin Mitzva'yı bir kanun nedeniyle yerine getirdiği söylenebilir. Aksi takdirde, bu Mitzva'yı bir kanun olduğu için yerine getirdiğini gösteren hiçbir şey yoktur.

Şunu da anlamalıyız: Bu Mitzva akılda kıyafetlenmiş olsaydı daha iyi olmaz mıydı? Böylece Mitzva'yı yerine getirmek daha kolay olurdu. Yaradan neden Mitzva'yı yerine

getirmenin daha zor olduğu bir kanun olmasını istiyor? Ne de olsa bir kural vardır, "Yaradan yarattıklarına karşı şikâyet etmez (iftira etmez)" (Avoda Zara 3).

O'nun bu Mitzva'nın bir kanun olmasını neden istediğini anlamalıyız. Çalışmadan bahsederken, iki şeyi ayırt etmeliyiz: 1) uygulama, 2) niyet.

Maddesel dünyada, kişinin esas olarak ödüle baktığını görüyoruz. Mesela, bir kişi ona işi veren bir işveren için çalışıyor olsun ve işveren ona şöyle desin: "Benim için çalışmanı istiyorum, ama bu işe neden ihtiyacım olduğunu anlayacak kadar aklın yok. Sana emrettiğim şeyleri yapmanı emretmeme gerek kalmasaydı benim için daha iyi olacağını düşünebilirsin, ancak bunları benim için yapmana neden ihtiyacım olduğunu sana açıklayamam. Karşılığında bana, neden çalıştığını anladığın başkaları için çalışarak ne kadar kazandığını söyle, ben de bu işi istediğim için, sana başkalarıyla kazanacağından on kat daha fazlasını ödeyeceğim."

Kuşkusuz birçok insan ödüle ve maaşa baktığı ve o da on kat daha fazla ödediği için böyle bir işe atlardı. Örneğin, normal ücret ayda 1.000 dolardır ve bu işveren 10.000 dolar ödeyecektir. Elbette, böyle bir işle ilgili olarak, mantık ötesi çalıştıklarını, işlerine "kanun" dendiğini söylemeyecektir, çünkü bu işi yapmanın değerli olması mantık dahilindedir, zira bir kişinin çalışmasının ana nedeninin ücret olması sağduyu gereğidir. Dolayısıyla, kim daha fazla ödüyorsa, orada çalışmanız gerekir. Buna "mantık dahilinde" denir.

Yaratılanlar neye "mantık ötesi" der? Kişinin herhangi bir ödeme veya ödül olmadan çalışması gerektiğinde, buna "mantık ötesi" denir. Bu, yaratılışın amacı nedeniyle böyledir ve yaratılışın amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapmaktır, yani "kendisi için alma arzusu" denen yaratılanların haz ve memnuniyet almalarıdır. Yani, yaptığı her şey yaratılanın iyiliği için olacaktır, çünkü O'nun dileği budur. Bu nedenle, kişiye ödül olmadan çalışması gerektiği söylendiğinde, buna "mantık ötesi" denir, bu da akla, yani yaratılışın amacına aykırıdır.

O zaman, kişiye ihsan etmek için çalışması gerektiği söylendiği zaman hemen günahkârların sorusu gelir: "Kendi çıkarınızı değil, Yaradan'ın yararını umursadığınız bu çalışma sizin için nedir?" Açıkçası, makul bir cevap vermeliyiz, çünkü "Doğaya karşı çıkmak istiyorsun!" diyerek dosdoğru bir argüman ortaya koyuyor. Peki bilgilerimiz ne cevap verilmesi gerektiği konusunda ne dediler? "Dişlerini körelt," yani bunun cevabı yoktur, sadece kanundur.

Onu yenmek isteyip "Kral için çalışmaya değer" dediğimizde, daha akıllı hale gelir ve günahkâr Firavun'un şu sorusunu sormaya başlar: "Efendi kimdir ki, onun sesine itaat etmeliyim?" Buradan çıkan sonuç şudur ki, burada iki haklı argüman vardır. Ve

Baal HaSulam'ın söylediğine göre bu tek bir argümandır, ancak kişi kendini sevmeye devam etmek ister ve bu nedenle bilge biri gibi tartışır. Yani, "Gerçekte, ben kudretli bir adamım, üstesinden gelemeyen sıradan halktan biri değilim. Ancak, Yaradan'ı tanımıyorum. Eğer Yaradan bana ifşa olsaydı ve O'na inanmak zorunda kalmasaydım, derhal Yaradan'ın iyiliği için çalışırdım."

Kişinin gurur içinde olduğu ortaya çıkar. Yani, kendini sevmede kalmak ister ve bu nedenle üstesinden gelemeyen diğer insanlar gibi olmadığını, gördüklerini isteyen ve üstesinden gelme ve bunun kendileri için iyi olup olmadığını görme gücü olmayan küçük çocuklar gibi olduğunu söyleyerek bilge kişinin argümanını ileri sürer. "Öte yandan ben, 'insan' denilenim ve kendimi kontrol edebilirim. Ama Yaradan O'nun için çalışmamı istiyorsa, O'nu algılayamayalım ve sadece O'nun İlahi Takdiri'ne inanalım diye Kendisini gizlememeli. Bu hiç mantıklı değil.

Kendine-sevgiyi bir gurur giysisiyle kıyafetlendirdiği ortaya çıkıyor. Yani, kendisi için alma arzusu onun gurur duymasına neden olur. Başka bir deyişle, kişinin söylediği her şey, inanmak istememesi, aslında kendisi için alma arzusunu iptal etmek istememesinden kaynaklanır.

Baal HaSulam bununla ilgili olarak, bu mantık ötesi inanç yolunun ve ayrıca kendi iyiliğimiz için değil, O'nun için çalışmamız gerektiği gerçeğinin, Yaradan'ın tüm bunları kendi iyiliği için istediği için olmadığına inanmamız gerektiğini söyledi. Aksine, bunların hepsi insanın iyiliği içindir. Başka bir deyişle, Yaradan'ın yaratılanlara haz ve memnuniyet verme ve bu tam memnuniyete sahip olmaları, yani memnuniyeti alırken herhangi bir utanç hissetmemeleri arzusundadır ve bunun için O bize bir tavsiye vermiştir: O'nun için çalışmak. Bununla, haz ve memnuniyet alabilecek ve hazzı alırken herhangi bir tatsızlık hissetmeyeceğiz.

Bu nedenle, utanç duymamak için, bize "mantık ötesi inanç" adı verilen başka bir şey verildi. "Giriş bölümünde söylediği gibi, "Eğer İlahi Takdir ifşa edilmiş olsaydı," Yaradan rızası için herhangi bir şey yapmak tamamen imkânsız olurdu. Aksine, eğer Mitzvot'tan [Mitzva'nın çoğulu] alınan zevk maddesel zevklerden daha fazla ifşa edilmiş olsaydı, her şeyin kişinin kendi iyiliği için olması gerekirdi". Maddesel hazlardan vazgeçmenin ve şöyle demenin ne kadar zor olduğunu görüyoruz: "Hazzı sadece Yaradan'ın rızasını amaç edindiğimde alacağım. Aksi takdirde, hazzı almak istemiyorum."

Tora ve Mitzvot'un tatları söz konusu olduğunda, ARI'nın kırılma nedeniyle kutsal kıvılcımların Klipot'a [kabuklara] düştüğünü söylediğine inanmalıyız. Zohar buna "zayıf ışık" yani Keduşa'dan [kutsallık] gelen küçük bir aydınlanma der. Maddesel dünyadaki tüm hazlar bundan gelir.

Böylece, kişinin, küçük hazlar üzerinde bir seçim yapıp, maddesel hazları sadece Yaradan rızası için almamaya dikkat ettiğini, yani Yaradan'ın iyiliğini hedefleyemediğini, aldığı her hazdan vaz geçmeye istekli olduğunu söylemesi ne kadar zor ise, Tora ve Mitzvot'ta kıyafetlenmiş haz ve memnuniyet ifşa olsa bunun ne kadar daha zor olduğunu hesaplayabiliriz. Bu durumda yaratılanlar her şeyi Yaradan'ın rızası için yapmayı seçemeyip haz ve memnuniyeti kendi iyilikleri için alırlar.

Bu nedenle, yaratılanların kendilerini ıslah edebilmeleri için, haz ve memnuniyeti alırken Dvekut'a [bütünleşme] ve form eşitliğine sahip olabilmeleri için, Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik vardı. O zaman, Tora ve Mitzvot'taki haz ifşa edilmemişse ve kişi Tora ve Mitzvot'u inançtan dolayı yerine getiriyorsa, yani Tora ve Mitzvot'u, Tora ve Mitzvot'tan haz aldığı için seçmediyse, haz ve memnuniyet henüz ifşa edilmediğinden, kişi alma kaplarını ıslah etmeden önce, yaptığı her şey kendi iyiliği için değil Yaradan'ın rızası için olacağından, o kişide hala gizlilik ve saklanma vardır. O zaman, seçim için yani kendi iyiliği için mi yoksa Yaradan'ın rızası için mi çalıştığını seçmek ve görmek için yer vardır.

Öte yandan, eğer ödül ve haz ifşa edilmiş olsaydı, yaratılan varlıklar kendileri için alma durumunda kalmaya mecbur olacaktı, çünkü açık İlâhi Takdir yüzünden Tora ve Mitzvot'tan uzaklaşamayacaktı. Şöyle der ("On Sefirot Çalışmasına Giriş," Madde 43): "Örneğin, Yaradan yarattıklarıyla açık bir Takdir ilişkisi kursaydı, yasak bir şeyi yiyen herkes oracıkta boğulurdu ve bir Mitzva'yı yerine getiren herkes onda bu dünyadaki en güzel hazlar türünden harika hazlar keşfederdi. Öyleyse, hangi aptal, tıpkı ateşe atlamayı düşünmediği gibi, bu yüzden hayatını hemen kaybedeceğini bilerek yasak bir şeyi tatmayı düşünebilir? Ayrıca, hangi aptal herhangi bir Mitzva'yı mümkün olduğunca çabuk yerine getirmeden bırakır?" Buradan şu sonuç çıkar ki, bu inanç meselesi ve kişinin kendi çıkarı için değil, ihsan etmek için çalışması meselesi tamamen insanın iyiliği içindir.

Yukarıdakilere göre, sorduğumuz şu soruyu anlayabiliriz: Neden bize mantık ötesi inanç şeklinde çalışma düzeni verildi? Mantıklı olan o ki, eğer Yaradan bize Tora ve Mitzvot'taki çalışmayı akıl ve mantık dahilinde verseydi, kutsal çalışmayı yapmak daha kolay olurdu ve Yaradan yarattıklarına karşı şikâyetle bulunmaz, öyleyse bunu neden yaptı?

Cevap şudur ki, yaratılanların sadece gizlilik ve saklama yoluyla bütünlüğe ulaşmaları, yani bütünlük içinde haz ve memnuniyeti almaları, yani hazzı alırken tatsızlık hissetmemeleri mümkündür. Bu nedenle, tam olarak kalplerimiz ve akıllarımızla Yaradan'a doğru gidebildiğimiz zaman, tam olarak bu yol en başarılı olanıdır ve herkesin düşündüğü gibi, yani şöyle değildir: Yaradan bize mantık dahilinde verirse, yani açık İlâhi Takdir'e sahip olursak, bu şekilde yaratılanlar

bütünlüğe ulaşır. Yazıldığı gibi, bu konuda "Çünkü Benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değildir." diyebiliriz.

Yukarıdakilere göre, "Malhut neden, 'Tora'nın tüzüğü' olarak adlandırıldığı üzere, 'tüzük' olarak adlandırılıyor?" diye sorduğumuzu yorumlayabiliriz. Zohar orada Malhut'un "Tora'nın tüzüğü" olarak adlandırıldığını, Tora'nın kendisinin değil, Malhut olan Tora'nın hükmü olduğunu söyler, ancak Malhut ve Tora'yı tek bir birleşime dahil etmeliyiz.

Malhut'a neden "tüzük" dendiğini sormuştuk. Cevap, Malhut'un "cennetin krallığı" olarak adlandırıldığıdır, bu da inançtır, Yaradan'a inanmaktır, O'nun dünyayı iyi ve iyilik yapma rehberliği ile gözettiğine inanmaktır.

Bir kişi iç gözlem yapmaya başladığında, hatalarla dolu olduğunu görür. Dolayısıyla, beden bunların hepsinin ihsan olduğunu nasıl anlayabilir? İster maddesellikte ister maneviyatta olsun, hissettiğimiz kötü durumlar için dua etmemize rağmen, ancak daha sonra, yani duadan sonra, bir kişi dua ettiğinde ama duası kabul edilmediğinde ister maddesellikte ister maneviyatta olsun, tam bir alçaklık içinde olduğunu gördüğünde, o zaman üstesinden gelmesi ve Yaradan'ın adının İyilik Eden İyi olduğunu söylemesi gerekir.

Bu çok zahmetli bir iştir çünkü kişinin bedenini sorduğu sorulara verecek hiçbir rasyonel cevabı yoktur. Bunun yerine, "Cennetin krallığının yükünü mantık ötesinde üzerime alıyorum ve Yaradan'ın hükmünün böyle olduğunu söylüyorum" demelidir. Bilgelerimiz bununla ilgili şöyle dediler: "Dünya ulusları İsrail'i, 'Bu Mitzva nedir ve tadı nedir?' diye söylemek için saydıklarından dolayı ne cevap vermeliyiz? 'Bir kanun, bir hüküm koydum Önüme ve bundan şüphe etmek yasaktır.'"

Bu yüzden cennetin krallığına "tüzük" denir. Ancak bu kanun, Tora'nın kanunudur, Tora'nın kendisi değildir. Yani, Tora ile ödüllendirilmek için, Tora'nın bize verdiği kuralları üzerimize almalıyız. Aksi takdirde, Tora'yı almak imkânsızdır. Kişi cennetin krallığını kendi üzerine aldığı anda, o kişiye "İsrail" denir çünkü mantık ötesi üzerine aldığı cennetin krallığı aracılığıyla, kendine-sevgiden çıkar ve o zaman Tora'yı kendisi alabilir.

Aksi takdirde, eğer kişi henüz ihsan etme kapları ile ödüllendirilmemişse, aldığı tüm Tora, Keduşa'ya değil, Sitra Ahra'ya [diğer tarafa] gidecektir. Yani, yaratılanların alması gereken haz ve memnuniyet olan Tora'nın ışığı Klipot'a gidecektir. Bu nedenle, kişi tam olarak İsrail olmakla ödüllendirildiğinde, cennetin krallığı ile ödüllendirildiğinde, yani yaptığı her şeyde Yaradan'ı hoşnut etmekten başka bir düşünceye sahip olmadığında, o zaman kendisine Tora verilebilir.

Bu nedenle, çalışmada putperestlere Tora öğretme yasağının, kişi puta tapma durumunda olduğu sürece, hala kendini sevmeye dalmışken Tora öğrenmenin imkânsız olduğu anlamına geldiği sonucuna varılır. Bu demektir ki, bir tüzük olan ve "göklerin krallığı" olarak adlandırılan mantık ötesi inanç, kişinin kendini sevmekten kurtulması ve böylece göklerin krallığını zihninde ve kalbinde benimsemek istediğinde verilen çalışmanın düzenine göre ödüllendirilmesi için bir yoldur. O zaman kişi "İsrail" niteliğiyle ödüllendirilir, yani tüm eylemleri sadece Yaradan'ın rızası içindir. O zaman Tora'yı alabileceği ve Klipot'un Keduşa'dan ememeyeceği zamandır.

Bununla bilgelerimizin söylediklerini yorumlayabiliriz (Hulim 89), "Dünya sadece kavga sırasında kendini dizginleyen biri için vardır." Bir kişi kavga sırasında kendini tutmayıp diğerine cevap verirse, bu nedenle dünyanın neden var olamayacağını anlamalıyız. Çalışmada bu, Zohar'da "Her insan kendi içinde ve kendi başına küçük bir dünyadır" diye yazıldığı gibi, "dünyanın" kişinin kendisi olduğu anlamına gelir. Dolayısıyla bu, bir kişi bedeniyle kavga etmeye başladığında ve bilgelerimizin "Kişi her zaman iyi eğilimi kötü eğilime karşı kışkırtmalıdır" sözüne uymak istediğinde, RAŞİ'nin "eğilimin savaşı" olarak adlandırdığı, onunla savaşıması gerektiği şeklinde yorumladığı anlamına gelir, " yani bir kişi bedenden her şeyi Yaradan'ın rızası için yapmasını talep ettiğinde, bu kötü eğilimi çileden çıkarır çünkü onun otoritesini tamamen iptal etmek ister ve bir kişi yaptığı her şeyin Yaradan'ın rızası için olmasını ister, o zaman beden ona sadece mantıklı argümanlarla gelir.

Ama eğer kişi yaşamak istiyorsa, yani tam bütünlüğe ulaşmak ve Yaradan'ın arzusunu yerine getirmek istiyorsa, ki Yaradan'ın arzusu yarattıklarına iyilik yapmaktır, yani yaratılış düşüncesindeki haz ve memnuniyet olan Tora'nın ışıyla ödüllendirilmek istiyorsa, o zaman bedene rasyonel argümanlarla cevap vermek yani kendisinin mantık dahilinde ilerlediğini söylemek yasaktır, zira mantık dahilinde almak için olmalıdır. Bunun yerine, kavga sırasında kendini dizginler ve ona şöyle der: "Aklın perspektifinden bakıldığında haklısın ama ben mantık ötesi gidiyorum."

Çalışmada Yağ "İyi Eylemler" Olarak Adlandırılır Ne Demektir?

Makale No. 32, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar'da (Balak, Madde 43'te) şöyle yazılmıştır: "Bilgenin gözleri başındadır." "İnsanın gözleri başka nerede olabilir ki?" diye sorar. Belki de dünyanın en bilgesinin bize söylediği gibi bedeninde veya kolunda mı? Öğreniyoruz ki "Kişi çıplak başla dört adım yürümemelidir." Bunun nedeni nedir? Bunun nedeni Şehina'nın [Kutsallığın] kişinin başının üzerinde olmasıdır ve her bilge kişinin gözleri ve sözleri başındadır. Yani aynı çizgidedir. Başının üzerinde durur, bu Şehina'dır ve gözleri orada yani başının içinde Şehina'da olduğunda kişi bilmelidir ki, başında yanan o ışık yağa muhtaçtır, çünkü insanın bedeni fitildir ve ışık fitilin üzerinde yanar. Kral Süleyman feryat etti ve şöyle dedi, 'Başında yağ eksik olmasın', çünkü başındaki ışık yağa yani iyi eylemlere muhtaçtır. Bu konuda şöyle der: "Bilgenin gözleri başındadır" başka bir yerde değil.

Şunu anlamalıyız; Yaradan kişiye Yaradan'ın ışığını veriyorsa o halde kişi neden iyi eylemlere yani yağa ihtiyaç duyar. Bu demektir ki, mum, fitildeki yağ miktarına bağlı olarak yanar. Diğer bir deyişle, bedensellikte, fitilin ancak içindeki yağ miktarına göre yanabildiğini görüyoruz. Peki bu durum maneviyatla nasıl ilişkilendirilir? İyi eylemlerde bir eksiklik olduğunda, kişiye bunu neden Yaradan veremez ki böylece ışık ondan kesilmesin? Sonuçta Yaradan'ın kişiye ışık vermesi, yaratılışın amacından, yani O'nun yarattıklarına iyilik yapmasından kaynaklanmaktadır. O halde, Yaradan, neden Kendisine iyi eylemler versin diye aşağıda olana ihtiyaç duyar?

Sorduğumuzu anlamak için, Yaradan, yaratılan varlıklara haz ve mutluluk vermek istiyorsa, onların Kendisine yağ vermelerine neden ihtiyaç duyuyor? Cevap şudur,

O'nun eserlerinin tamamlanabilmesi için gizleme ve saklama meselesi vardı ki böylece O'nun rehberliği açık bir biçimde gösterilmemiş olacaktı. Ancak yalnızca yaratılan varlıklar Kelim'lerini [kaplarını] kendileri için alma arzusundan ıslah ettiklerinde ve "ihسان etme arzusu" adı verilen form eşitliğine ulaştıklarında, bu sayede utanç meselesi –Veren ile olan form eşitsizliğinden kaynaklanan utanç meselesi- ıslah edilmiş olacaktır.

Dolayısıyla, Veren'in bakış açısına göre bolluğun kesilmesi söz konusu olmasa da “Ben Efendiniz değişmem” yazıldığı üzere, bu ıslah Malhut de Ein Sof adlı ilk alıcıda gerçekleştirilen ıslahın perspektifinden gerçekleştirilir, aşağıda olan, her şeyi ihسان etmek için alamadığı sürece, ışık aşağıdakine parlamayı bırakır. Dolayısıyla, ışığın, başının üstünde parlayabilmesi için kişinin, iyi eylemler yani ihسان etme eylemleri yapması gerekir. Bu, kişiyi her şeyi ihسان etmek için yapabilmeye götürecektir ve böylece ışığın kalıcı olarak mevcut olabileceği bir yer olacaktır.

Şimdi şu yazılanları yorumlayabiliriz, “Bilgenin gözleri başındadır.” Baal HaSulam'a göre bilge olmayı isteyen kimse zaten "bilge" olarak adlandırılır. Buna göre, bu ifade, bilge olmak isteyen kişinin kendi başına bakması gerektiği anlamına gelir, yani Şehina'nın kendi başında olduğuna inanması gerektiği anlamına gelir, bilgelerimizin “Kişi çıplak başla dört adım yürünmemelidir” demesinin nedeni budur. İnsanın başının insanın zihni anlamına geldiğini ve zihnin açığa çıkmaması gerektiğini açıkladık, yani zihnini ve aklını sanki akli yokmuş gibi örtmeli ve mantık ötesi gitmelidir, çünkü tam da mantık ötesinde ihسان etmek için her şeyi alabilir. Bu şekilde kişi, Şehina'nın başının üzerinde, yani mantığın ötesinde olduğunu hissetmekle ödüllendirilebilir.

Bu, Baal HaSulam'ın söylediği gibidir, kişi yükselişte olduğunu hissettiğinde şu sözleri sarf etmemelidir, “Artık O'nun rehberliğinin iyi ve iyilik yapan şeklinde olduğuna inanmama gerek yok çünkü artık bunun böyle olduğunu hissediyorum.” Bu şekilde mantığın içine geri döner ve hemen derecesini kaybeder çünkü artık mantığın ötesine geçmesine gerek olmadığını söyleyerek mantığın ötesindeki inancı kusurlu hale getirmiştir.

Bu bir kez daha kendini sevmeye düşmek olarak adlandırılır, bunun üzerinde bir Tzimtzum [kısıtlama] ve gizleme vardı, bu nedenle ışık ondan ayrılmış ve kişi karanlıkta kalmıştır. “Gözleri başındadır” denildiğinde, bu, kişinin, başındaki cennetin Malhut'una (krallığına) baktığı anlamına gelir, bu da tam olarak başının açığa çıkmayıp, örtülü olduğu ve mantığının üzerine çıktığında olur. Bu, “iyi eylemler” olarak adlandırılır. Peki, iyi eylem nedir? Bu, kişinin mantığının ötesine geçerek başını örtmesidir.

Dolayısıyla, insanın bedeni, başındaki ışığa ihtiyaç duyan fitildir ve ışık, yağı olduğu sürece parlar. Eğer yağ yoksa, ışık fitilden ayrılır.

Yukarıda bahsedildiği üzere "yağ" iyi eylemler anlamındadır. Kişi yağ eklediği yani "başını örttüğü", yani hislerini örttüğü sürece mum yanar, bu da kişi bu yükselişi destek olarak görmüyor –yani artık ışığı mantığı dâhilinde hissediyor demektir.

Bu, şimdi artık cennetinin krallığını temellendirebileceği bir şeye sahip olduğu anlamına gelir. Bunun sonucunda kişinin artık yağı yoktur yani “mantık ötesi” olarak adlandırılan iyi eylemleri yoktur. Bu nedenle, yağ eksikliğinden dolayı fitil söner. "Yağ neden 'iyi eylemler' olarak adlandırır?" şeklinde sorduğumuz sorunun anlamı budur.

Cevap şudur: İyi eylemler, fitildeki yağa benzer. Yağ tükendiğinde ışık da kesilir. Benzer şekilde, iyi eylemler durduğunda, ışık ayrılır ve kişi bir kez daha alçaklığın olduğu yere düşer.

Baal HaSulam'a göre, kişi yükseliş durumuna geldiğinde, yani her şeyi Yaradan'ına memnuniyet getirmek amacıyla yapmak için çalışmanın değerli olduğunu hissettiğinde, "Şimdi cennetin krallığını inşa etmek için bir temelim var, çünkü artık mantık ötesi gitmeme gerek yok." dememelidir. Aksine, "Şimdi, özellikle mantık ötesi gitmem gerektiğini görüyorum ve bunun kanıtı, özellikle mantık ötesi giderken Yaradan'ın beni daha da yakınlaştırması ve sevmesidir.

Kişi, Yaradan'ın kendisini sevdiğini nasıl bilebilir? Bu konuda Baal HaSulam bir kural ortaya koymuştur: Eğer kişi Yaradan'ına sevgi duyuyorsa, bu durumda Yaradan'ın da onu sevdiğini bilmelidir, şöyle yazıldığı gibi, "Efendi senin gölgendir." "Bu nedenle şu andan itibaren yalnızca mantık ötesi gitmeyi üstleniyorum, çünkü Yaradan'ın beni bu şekilde daha da yakınlaştırdığını görüyorum." Böylelikle, çalışmasında yükselişi bir temel olarak ele almaz çünkü şimdi, hissediyor, Yaradan'ın bir işçisi olmayı istiyordur. Daha doğrusu, bu yükselişi, Yaradan'ın yolunun özellikle mantık ötesi olduğunun bir kanıtı olarak alır ve bundan sonra yalnızca mantık ötesi gitmeye çalışır.

Bu doğrultuda, Zohar'ın (Balak, Madde 71'de) ne demek istediğini anlayabiliriz: "Ve yeryüzünün ekmeğinden yediğiniz zaman, Efendinize bir sunu yükselteceksiniz" sözü, 'dalga sunusu' demeti hakkında söylenmiştir. Neden "dalga"? Rahip onu yukarı doğru dalgalandırdığı için mi bu bir dalgadır? Yukarı veya aşağı doğru dalgalandırması bizi ne şekilde ilgilendirir? Tnufa [dalga] kelimesinin İbranice harfleri olan Tnu-Peh [ağız vermek] anlamına geldiğini söylemiştik. Yani, "Tanrınız Efendinize ihtişam verin", çünkü Peh ihtişamdır, Malhut anlamına gelir ki buna "ihtişam" denir ve bunun Yaradan'a verilmesi gerekir. Bu nedenle onu yükseltmeliyiz, çünkü yukarıda, ZA'da ihtişam vardır ve yalnızca İsrail bu ihtişamı, yani Malhut'u inşa ettiğinde ve onu İhtişamın Kralı'na verdiğinde, yukarıdaki için yücelik vardır. Bu, Tnu-Peh'in anlamıdır, "ihtişam ver" anlamındadır. Bu kesinlikle yükseltme yani Malhut'u ZA'e yükseltmektir.

Dalgalanma çalışmayı ima eder. Yani, kelime anlamı her ne kadar demeti kaldırmamız, yükseltmemiz gerektiği olsa da yani "dalga sunusu demeti" yazıldığı şekliyle, Zohar, bunun bize çalışmada ne öğretmek için geldiğini sorar. Bunu, krallığı Yaradan'a yükseltmemiz gerektiği şeklinde açıklar, çünkü Peh'e [ağız] krallık denir ve aynı zamanda Peh "ihtişam" demektir, şöyle yazıldığı gibi, "Tanrınız Efendinize ihtişam verin". Bu nedenle, Peh'i, yani krallığı [Malhut'u] Yaradan'a vermek zorundayız.

Krallığı Yaradan'a vermemiz gerektiğinin ne anlama geldiğini ve onların Peh'i, yani ihtişamı Yaradan'a vermeleri gerektiğinin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Tora ve Mitzvot'u bireysel olarak yerine getirmekten bahsettiğimizde, yani form eşitliği olarak adlandırılan Yaradan ile Dvekut'a ulaşmaktan, kişisel çıkarlardan vazgeçmek ve yalnızca Yaradan'a yarar sağlayan şeyi yapmaktan bahsettiğimizde, bu çalışma "Şehina [Kutsallık] toz içinde" veya "Şehina sürgünde" olarak adlandırılır.

Diğer bir deyişle, kişi kendi yararı için çalıştığında, yani çalışmasının karşılığını almak amacıyla çalıştığında, alacağı ödülü düşündüğünden çalışması için yakıtı vardır. Ancak kişi ödül alma amacı olmadan çalışmak istediğinde, beden gelir ve kendisine "Bu çalışmanın sana sağlayacağı yarar nedir?" diye sorar. Bu nedenle, o zaman bu çalışmanın tadı toz gibi gelir. Beden bundan zevk almadığı için kişi, üstesinden gelerek Tora ve Mitzvot'u [emirleri/iyi eylemleri] yerine getirir de büyük bir çaba harcayarak çalışır.

Buna karşılık, kişi bedene, "Eğer bana Tora ve Mitzvot'u neden yerine getirdiğimi sorarsan," diyerek, şunları söylemelidir: "Şimdiye kadar senin için çalıştım. Ancak şimdi fark ettim ki, bundan böyle Yaradan rızası için çalışmalıyız. Seninle savaşamam, çünkü sen benden daha güçlüsün, şöyle yazıldığı gibi, 'Onu, kendisinden daha güçlü olanın elinden kurtardı.' Bu nedenle Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek istiyorum ve 'İçindeki ışık kişiyi ıslah eder' diyen bilgilerimize inanıyorum; çünkü ancak Tora ve Mitzvot'u yerine getirerek seni yenmeyi başarabilirim. Bu nedenle beni rahatsız etmemeni rica ediyorum, aksi halde seni iptal edemem."

Açıkça görüldüğü üzere, beden ne cevap verir? Bilinen bir kural vardır, "Seni öldürmeye geleni önce sen öldür." Doğal olarak, beden elinden geleni yapar. Üstesinden gelemeyeceği noktaya kadar ona pek çok kötü düşünce getirir.

Kişi kendi başına üstesinden gelemediğini gördüğünde ne yapmalıdır? Tek seçeneği, "Arınmaya gelene yardım edilir" diyen bilgelere inanmaktır. Yani o zaman, yukarıdan kendisine yardım etmesi için Yaradan'a dua etmelidir, böylece bedenini yenebilmek için gücü olsun.

Kişi, Yaradan'ın yardımını ne için istemelidir? Kişi, "kendi çıkarı için almak arzusu" olarak adlandırılan içindeki kötülüğü yenemez, çünkü Şehina tozun içindedir. Başka bir deyişle, bir meşalenin önündeki mum gibi, küçük olanın büyük olanın önünde iptal olduğu bir doğa kanunu olduğundan, kişi Yaradan rızası için çalışamaz çünkü Kral onun gözünde önemli değildir. Bu "Şehina tozun içinde" olarak adlandırılır.

Bu durumda, kişi, Yaradan'dan Şehina'yı tozdan kaldırmasını talep eder. Diğer bir deyişle, Şehina "cennetin krallığı" olarak adlandırılır ve değeri tozla aynıdır. Yiyecek kutsamasında söylediğimiz gibi, "Merhametli Olan, Davut'un yıkılmış kulübesini bizim için kaldırarak"; burada "Davut'un kulübesi", toz içinde yatan cennetin krallığı anlamına gelir. Yaradan'dan krallığı yükseltmesini isteriz ki böylece onun önemini görebilelim ve bundan böyle bize toz içindeymiş gibi gelmesin, çünkü içimizdeki kötülüğü iptal edemememizin sebebi budur.

Diğer taraftan, eğer cennetin görkemi ortaya çıksaydı, beden meşalenin önündeki mum gibi iptal olurdu. Bu, Musaf [tamamlayıcı] Dualarında söylediğimiz şu sözlerin anlamıdır: "Günahlarımız yüzünden topraklarımızdan sürüldük ve topraklarımızdan uzaklaştık." Yani, "Alma kapları" olarak adlandırılan günahlar yüzünden "topraklarımızdan uzaklaştık." Adama [toprak] kelimesi, "Adameh (Ben Üst Olan'a benzeyeceğim) kelimesinden gelir. Üst Olan'a benzer olmak, alttakinin de Üstteki gibi ihsan etme arzusu içinde olmak istediği anlamına gelir. Kişi yalnızca kendisi için almak istediğinden bundan uzaklaşmıştır.

Bu nedenle, Yaradan'a dua eder ve şöyle söyleriz, "Babamız, Kralımız, Krallığının ihtişamını bize yakında göster." Yani, Yaradan ihtişamını bize ifşa ederek, yani Şehina'yı tozdan kaldırarak ve Malhut'u [krallığı] yücelterek, "küçük büyüğün önünde iptal olur" kuralı aracılığıyla alma arzumuzu iptal edebileceğiz.

Ancak soru şudur: Malhut'u tozdan yükseltmesini neden O'ndan talep etmemiz gerekir? Neden Malhut'un önemini O bize göstermiyor da onun toz içinde olduğunu bizim kendi gözlerimizle görmemizi istiyor?

Cevap şudur: Eğer Malhut'un görkemi açığa çıksaydı, seçim yapamazdık ve bütün her şey alma kaplarına giderdi. Kişinin kendisi için alma arzusunun kontrolünden çıkması tamamen imkânsız olurdu. Ancak cennetin krallığı üzerinde gizlilik varken ve cennetin krallığının yükünü mantığın ötesinde kabul etmemiz gerekirken, alma kaplarındaki bolluğu alma yasağı kişide kök salar. Bu nedenle kişi ödül almak için değil, Kral'ın ihtişamı nedeniyle çalışmaya başlar. Bu nedenle, kişi Yaradan'dan, Kendisini aşağıda olanlardan saklamasını değil, "Krallığının ihtişamını üzerimizde göstermesini" ister, böylece kendimizi iptal etme ve yalnızca Kralın ihtişamı için çalışma gücüne sahip oluruz.

Artık Tnufa'nın, "Tnu-Peh" [ağız vermek] kelimesinin anlamını anlayabiliriz. Yaratılan varlıkların Yaradan'a, yani Malhut'a bir ağız vermeleri gerektiğinin ne anlama geldiğini yorumlamalıyız. Bu, alttakilerin, cennetin krallığını üstlenmeleri gerektiği anlamına gelir, yani toz içinde olan Malhut'u yükseltmeleri gerekmektedir; onun toz içinde ve aşağıda olduğunu değil asıl yerinin cennet olduğunu söylemeleri gerekir. Bu, "cennetin krallığı" olarak adlandırılır ve bu, onun tozdan yükselterip asıl ait olduğu önemli yere yani cennetteki yerine geri konulduğu anlamına gelir. İşte o zaman Malhut'a Peh adı verilir.

Şöyle söylenmiştir: "Tanrınıza, Efendinize ihtişam verin," çünkü Peh yüceliktir, yüce Kral için erdem ancak İsrail bu ihtişamı yani krallığı inşa ettiğinde ve bunu İhtişamın Kralı'na verdiğiğinde mevcuttur.

Yani tüm çalışmamız, tüm eylemlerimizi Şehina'yı tozdan yükseltmeye, yani Malhut'u yükseltmeye yönlendirmektir. Bu, onu saygıdeğer kılmak, erdemliliğin ne demek olduğunu anlamak ve kendi çıkarımız için değil Yaradan rızası için çalışmaya değer olduğunu anlayabilmek adına cennetin krallığını üstlenmek anlamına gelir.

Ancak, bu çalışma doğaya karşı olduğundan çok zorlu bir iştir. Bu nedenle, bize birçok yükseliş ve düşüş yaşatır, bazen kişi umutsuzluğa kapılır ve "Bu çalışma bana göre değil" der ve mücadeleden kaçmayı ister çünkü çalışmada hiçbir ilerleme görmüyordur. Dahası, ilerlemediğini hatta daha da geriye gittiğini görür; yani şimdi kendine olan sevgiye daha çok battığını ve hatta bu ihsan etme çalışmasına başlamadan önce bu kadar da dünyevi olmadığını fark eder.

Bu nedenle şimdi daha fazla kötülüğe sahip olduğunu görür. Ancak soru şudur: Gerçek nedir? Yaradan'ın sevgisini kazanmak için gösterdiği tüm çaba anlamsız ve yararsız mıydı? Bilgelerimiz tarafından söylenen kurala göre, "Kişi her zaman kendini yarı suçlu, yarı masum olarak görmelidir. Eğer bir Mitzva (Mitzvot'un tekil hali) yerine getirirse ne mutlu ona, çünkü kendisini erdem tarafına mahkûm etmiştir." O halde soru şudur, kişi kendini erdem tarafına mahkûm ettikten sonra, artık çoğunlukla değerli olduğuna göre kişi nasıl yarı suçlu, yarı masum olabilir?

Bu, bilgeliklerimizin (Sukkah 52'de) söylediği gibidir, "Dostundan yüce olan kişinin eğilimi ondan büyüktür." Ancak neden ona daha büyük bir kötü eğilim verilmiştir? Cevap şudur, kişi bir miktar kötülüğü her bastırdığında ve bu kötülük Keduşa'ya [Kutsallığa] girdiğinde, kendisine ıslah etmesi için daha büyük bir kötülük payı verilir. Yani, bir önceki kötülüğü bastırdığından şimdi kendisine bir kez daha hatta daha fazla kötülük verilir. Yani iyiliğin ölçüsüne göre, kötülük kendisine o ölçüde verilir.

Bu nedenle, "Dostundan yüce olan kişinin eğilimi ondan büyüktür" kuralına göre, iyi ve kötü her zaman eşit ağırlıktadır. Dolayısıyla, kötülük ancak insanın elde ettiği iyiliğin ölçüsüne göre tanınır ve kişinin içinde bulunan kötülük bu ölçüde ortaya çıkar.

Buna istinaden az miktarda iyiliğe sahip olan kişi, yalnızca az miktarda kötülüğe sahip olur, aksi halde dengesi bozulur ve seçim yapamaz, çünkü kötü, iyiden daha fazla olacaktır. Bu nedenle, kişiye içindeki kötülük yalnızca içindeki iyiliğin ölçüsünde gösterilir, yani insan her zaman yarı iyi, yarı kötü durumda olur.

Böylelikle, düşüşler ve yükselişler yoluyla kötülük yavaş yavaş ıslah edilir ve kişi her zaman bilgilerimizin "Arınmak isteyeneye yardım edilir," sözlerini hatırlamalı ve buna inanmalıdır. Bununla birlikte, kişi mutlaka aşağıdan bir uyanış sağlamalıdır ve sonra Keduşa'nın Peh'i ile ödüllendirilir, şöyle söylendiği gibi, "Bir ağız ver, Tanrın Efendine ihtişam ver."

Çalışmada Casuslar Nedir?

Makale No. 33, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Zohar'da (Şlah, Madde 18'de): şöyle yazılmıştır "Bu ayete baktım, çünkü Süleyman şöyle dedi: 'Çünkü insanoğullarının kaderi ile hayvanların kaderi aynıdır. Biri ölürken diğeri de ölür ve herkes için tek bir ruh vardır,' çünkü burada inançsızlar için bir açılma vardır. Şöyle yanıt verir, 'Dünyanın aptallarının söylediği şu sözleri tekrarlar: Bu dünya tesadüflerle yönetilir ve Yaradan bunları denetlemez. Aslında insanın ve hayvanın kaderi aynıdır.' Süleyman onlara ne söylemişti? Şöyle demiştir, "İnsanoğlunun ruhunun yukarıya doğru yükseldiğini kim bilebilir? Peki ya hayvanın ruhunun aşağıya, yeryüzüne doğru indiğini? Yukarı doğru, yüksek yerlere mi çıkar ya da hayvanın ruhu, aşağıya doğru, yeryüzüne mi alçalır, bunun hakkında şöyle yazıldığı gibidir, 'O, insanı Tanrı'nın suretinde yarattı', ve şöyle yazılmıştır, 'İnsanın ruhu, Yaradan'ın mumu.'"

Buradan bir soru ortaya çıkar: Süleyman şöyle dediğine göre, "Çünkü insanoğullarının kaderi ile hayvanların kaderi aynıdır. Biri ölürken diğeri de ölür ve herkes için tek bir ruh vardır." Zohar şunu sorar: Bu, Süleyman'ın inançsızlara bir kapı açtığı anlamına mı gelir? Süleyman'ın bunu aptalların gözünden söylemiş olduğu yanıtını verir. Süleyman aptallara baktığında onları "hayvan" olarak adlandırdı, şöyle yazıldığı gibi, "İnsanoğulları hakkında kendi kendime şöyle dedim: 'Tanrı onları, yalnızca bir hayvandan başka hiçbir şey olmadıklarını görmeleri için ayırdı.'" "Ayırdı" burada, Yaradan onları yalnız kalmaları, insanlarla bağ kurmamaları ve bu bakış açısını insanlara ulaştırmamaları için ayırdı anlamındadır.

Süleyman onlara ne cevap verdi? "İnsanoğlunun ruhunun yukarıya doğru yükseldiğini kim bilebilir?" yani yüksek, kutsal bir yere, üst ışıktan beslenmek üzere, bunun yanı sıra hayvanın ruhunun ise aşağıya, yeryüzüne doğru alçaldığını, insanoğlu için olmayan o yere doğru alçaldığını kim bilebilir?

Bunu çalışmada anlamalıyız. Yani, bunu, tüm bu koşulları içeren, tüm bu koşullardan oluşan yani tüm bu sorulara sahip olan bir kişide nasıl öğreneceğimizi anlamalıyız. Mesele şu ki, kişi Tora ve Mitzvot'u (emirleri/iyi eylemleri) gözetmeye başlamak istediğinde, Yaradan çalışması hakkında casusluk yapmaları için yani bunun değerli olup olmadığını görmek adına casuslar gönderilir. O zaman kötü eğilim kişiye Tora ve Mitzvot ile meşgul olanların görüntülerini, onların yalnızca kendi çıkarlarını umursadıklarının görüntülerini gösterir. Onlar Yaradan'ın hizmetkârı olduklarını söylemektedir ancak kişi onların kendileri için çalıştığını görür. Tek fark, onlar, yaptıkları çalışmanın karşılığında Yaradan'ın kendilerine ödeme yapmasını istediklerini söylerler, dünyasal insanlar ise yaptıkları bir iş karşılığında yalnızca kendileri gibi insan olan bir kişiden ödeme kabul ederler. Yine de hepsi kendi çıkarları için çalışırlar.

Ancak bilgilerimizin şöyle söylediğini duyduk, "Kötüler, kendi yaşamlarında "ölü" olarak adlandırılır" çünkü Yaradan verendir ve kendi çıkarları için çalışanlar Hayatların Hayatından ayrılırlar ve bu nedenle "ölü" olarak adlandırılırlar. Hatta bilgilerimizin sözlerine delil olarak sundukları şu ifadeler vardır (Berahot 17), "Tora ile Lo Lişma'da (O'nun rızası için değil) meşgul olan bir kimse doğmamış olsa daha iyidir."

Bu nedenle Zohar, Süleyman'ın, insanın içindeki casuslar hakkında şunları söylediğini söylemiştir, yani dünyanın aptallarının söyledikleri şu sözleri tekrarlardı, bu dünya tesadüflerle yönetilir ve Yaradan bunları denetlemez, aslında insanın ve hayvanın kaderi aynıdır, biri öldüğü gibi, diğeri de ölür ve hepsi aynı ruha sahiptir. Yani her ikisi de "ölü" olarak adlandırılır; dindar veya dünyevi olsun, hepsi kendi çıkarları için çalışır.

Süleyman şöyle söyledi: "İnsanoğlunun ruhunun yukarı doğru yükseldiğini kim bilebilir? Peki ya hayvanın ruhunun aşağıya, yeryüzüne doğru indiğini?" Yani, bilgilerimizin (Pesahim 50'de) söylediği şu sözleri inanmalıyız, "Kişi Lo Lişma'da olsa bile her zaman Tora ve Mitzvot ile meşgul olmalıdır, çünkü Lo Lişma'dan Lişma'ya [Onun rızası için] gelir."

Bu nedenle, çalışmaya başladığında Lo Lişma'da yani kendi iyiliği için koşulunda başlasa dahi, yani tıpkı bir hayvan gibi yalnızca hayvani arzularıyla meşgul olan insanlar şeklinde başlasa dahi, bu hayvani arzularıyla meşgul olan kişiler sonuçta hangi dereceye ulaşacaklar? Süleyman bununla ilgili olarak şunları söylemiştir, onlar "aşağıya, yeryüzüne inen" "hayvanın ruhu" derecesine ulaşacaklar. Yani onlar dünyevilikte, kendileri için alma kaplarında kalacaklar ki bu da "toprak" denen en aşağı şeydir.

Ancak Tora ve Mitzvot ile meşgul olanlar, Lo Lişma'da yani kendi iyilikleri için olsa dahi, yine de Lo Lişma'dan Lişma'ya gelirler. Bu nedenle, öz sevgiden ortaya çıkacaklar ve "Yaradan ile Dvekut [bütünleşme]" denilen form eşitliğine ulaşacaklar ve yaşamla ödüllendirilecekler, şöyle yazıldığı gibi "Ve sizler, Tanrınız Yaradan'a sarılanlar, bugün her biriniz hayattasınız."

Bu nedenle Süleyman şöyle söylemiştir, "İnsanoğlunun ruhunun yukarıya doğru, yüksek bir yere yükseldiğini kim bilebilir?" "Kim bilebilir", "Ve Lo Lişma'dan Lişma'ya gelir" ve "Arınmaya gelene yardım edilir" diyen bilgilerimizin sözlerine inanmamız gerektiği anlamına gelir. Böylelikle bunu nasıl takdir edeceğini bilen ve bilgilerimizin sözlerine inanan kişi, "insanın ruhu" olarak kabul edilen Yaradan ile Dvekut'a ulaşacaktır. Yani, bunlar, hâlâ "hayvan" niteliğinde olmalarına, hâlâ yalnızca kendi çıkarları için çalışıyor olmalarına rağmen "insan" niteliğiyle meşgul olanlardır.

Baal HaSulam, "bilgelere, bilgelik verecektir" ayetini yorumlamıştır. Yaygın bir soru şudur: "Aptallara bilgelik verecektir" denmeliydi. Buna cevap olarak, bilge olmak isteyen bir kişi hâlihazırda "bilge" olarak adlandırılır demiştir. Ancak bilgeliğe yönelik bir arzusu olmayan kişiye "aptal" denir, şöyle yazıldığı gibi: "Aptalın anlamaya yönelik hiçbir arzusu yoktur."

Bu nedenle, "insan" olmak isteyenler denmiştir, bilgilerimizin söylediği üzere, "Size 'insan' denir, dünya uluslarına ise 'insan' denmez, burada 'dünya ulusları' kişinin içindeki öz sevgi anlamına gelir; buna 'dünya ulusları' denir. Ancak 'İsrail', Yaşar-El [Yaradan'a doğru] anlamına gelir, bu da 'İsrail' içerisinde sahip olduğu her şeyin doğrudan Yaradan'a yönelik olduğu anlamına gelir.

Bu nedenle, "insan" niteliğine ulaşma yolunda yürümek isteyen bir kişi hakkında ayet şöyle söyler: "insanoğullarının ruhu yukarıya doğru yükselirse", yani yüksek bir yere, yani Yaradan'a, bu konu hakkında şöyle yazılmıştır, "O, insanı Tanrı'nın suretinde yarattı" ve "İnsanın ruhu, Yaradan'ın mumu".

Bu demektir ki "Tanrı'nın suretinde" demek Yaradan veren, ihsan eden olduğundan insan da veren yani ihsan eden olduğu bu dereceye ulaşmalıdır. Ancak, insan çalışmaya Lo Lişma'da başladığından, veren yani ihsan eden olduğu bir dereceye nasıl ulaşabilir? Cevap bilgilerimizin söylediği gibidir, "Arınmaya gelene yardım edilir". Zohar şöyle sorar, "Ne ile?" ve şöyle cevaplar, "kutsal bir ruh ile". Yani Yaradan ona bir ruh verir böylece kişi bu ruh vasıtası ile yardım alır. Bu, "İnsanın ruhu, Yaradan'ın mumu" anlamına gelir.

"İnsanoğulları hakkında kendi kendime şöyle dedim: 'Yaradan onları ayırdı'" ayetinin anlamı budur. Zohar, "ayırdı" ifadesini, Yaradan'ın, onları yalnız kalacakları

ve insanoğullarıyla bağlantı kurmayacakları bir şekilde ayırdığı anlamına geldiği şeklinde yorumlar ki böylece tüm bu görüşlerini insanlara açıklamayacaklardır. Çalışmada bu, kişinin, kendisine hayvan bakış açısını benimsetmek isteyen, insan bakış açısına ise aldırış etmemesi gerektiğini söyleyen casusların argümanlarına karşı dikkatli olması gerektiği anlamına gelir yani beden insan niteliğine ulaşabilir ve onların hayvani bakış açıları, insani bakış açısını dikkate almalarına izin vermez. Bu nedenle, Süleyman onları bu görüşlere kapılmamaları için ekstra özen göstermeleri gerektiği konusunda uyarır.

Bu nedenle “ayırdı” denmiştir, yani onları tek başlarına kalacak şekilde ayırdı. Bu demektir ki, casuslar aynı kadere sahip olduklarına dair şikâyetlerle gelir, bu, her ikisinin de “ölü” olarak kalması, yani ayrı oldukları anlamına gelir, çünkü her ikisi de kendi menfaatleri için çalışır ve her ikisine de “hayatlarındaki kötü ‘ölü’ olarak adlandırılır” denir. Ancak kendimizi hazırlamalı ve casusları dinlememeliyiz veya bu çalışmanın boşuna olduğunu söylediklerinde ya da her halükârda “hayatlarındaki kötü 'ölü' olarak adlandırılır” olarak kalacaksın, o halde hiçbir şey elde edemeyeceğini bile neden boşuna çalışasın ki dediklerinde, onların görüşlerini dikkate almamalıyız. Bu yolla, hayvanlar gibi olan bu akılsızlar, insanın bedenini yönetirler.

Ancak casusların temel argümanı şudur; Tora ve Mitzvot'un tadı en azından hayvani arzulardan alınan hazzın açığa çıktığı ölçüde açığa çıksaydı, Yaradan rızası için çalışmak değerli olurdu. Ancak görüyoruz ki, "Onlar bizim hayatlarımız ve günlerimizin uzunluğudur" dediğimiz Tora ve Mitzvot'ta hiçbir duygunun tadına sahip değiliz, oysa hayvani arzularda var olan tadı hissederiz. Peki, Yaradan neden önümüze böyle bir gizleme koymuştur? Kendisini alt seviyedekilere ifşa etse kesinlikle daha iyi olurdu. İncanın yolu insanları Yaradan yolunda yürümekten uzaklaştırırsa dahi, neden her şeyi inanç ile yapmamız gereklidir? Bu nedenle casuslar bu yolun tamamen kabul edilemez olduğunu söylerler.

Baal HaSulam bunun hakkında şöyle söylemiştir, eğer Tora ve Mitzvot'un tadı ortaya çıksaydı, özgür seçime sahip olmak, yani Yaradan adına bir şeyler yapmak imkânsız olurdu. Bedensel hazlarda görüyoruz ki, ARİ'nin de söylediği gibi, bedensellikte sahip olduğumuz tüm tatlar, maneviyatta bulunanlarla karşılaştırıldığında küçücük birer ışıktır ve onları ihsan etmek için yönlendirmek ne kadar zordur. Büyük hazları ise ihsan etmek amacı ile gözetmek kesinlikle imkânsız olacaktır.

Şunu sorabiliriz: Eğer O'nun İlâhi Takdiri, İyilik Yapan İyi şeklinde açığa çıksaydı, tüm yaratılanlar O'nun önünde tıpkı bir "meşalenin önündeki mum gibi" iptal olurdu. Cevabı şudur; haz ve mutluluk hissettiğinde, alma arzusu utanca bakmaz. Bunun

yerine, utanca rağmen almak ister, tıpkı bedensel arzular da olduğu gibi kişi hiçbir utanca bakmaz ve tutkusu onu her ne olursa olsun almaya yönlendirir. Ancak, daha sonra pişman olur, yani tutku onu terk ettikten sonra hiç utanmadan, tıpkı bir hayvan gibi davrandığı için utanmaya başlar. Bilgelerimizin şu sözlerinin anlamı budur: "Kötüler pişmanlıkla doludur" çünkü çalışmada "kötü", kişinin kendisinin kötü olduğunu hissetmeye başlaması anlamına gelir. Ancak bunun sonrasında yaptığı şeyden utanmaya başlar.

Bu, maneviyatta da böyledir. Eğer haz ve mutluluk açığa çıksaydı, kişi bunu almak için alırdı. Ancak sonra yani arzusunu tatmin ettikten sonra utanç duyardı. Ve kendisini ıslah edebilmesinin hiçbir yolu olmazdı. Ancak bir gizlenme olduğunda ve çalışmaya mantık ötesi bir inançla başlarken, kişi, kendisi için almayı yasaklayan egzersizler yapmaya başlar. Bu nedenle, kişi ihsan etmek uğruna çalışma konusunda çaba gösterdiğinde, bu dereceyi yukarıdan gelen yardım olmadan elde edemese de yardım istediğinde, kendisine ihsan etmek için alma gücüne sahip olabilmesi için yardım verilmesini talep eder. Bu nedenle kişinin Yaradan'ın büyüklüğünü göreceği ve O'nun önünde iptal olacağı söylenemez. Aksine, kendisi için alma arzusunun hazzını alacaktır.

Ancak kişi, ihsan etmek için ilk önce gizlilik döneminde çalıştığında Yaradan'a şöyle der, "Senin büyüklüğünü hissetmesem bile Sana koşulsuz hizmet etmek istiyorum. Senin büyüklüğüne ve hizmet etmeye değer olduğuna inanmak istiyorum." Böylelikle, Yaradan'a koşulsuz olarak hizmet etmeyi kabul eder. Bunu yapamasa bile, hiçbir hissiyata sahip olmadan dahi olsa, yalnızca Yaradan'ın rızası için hizmet edebilsin diye Yaradan'dan kendisine bu gücü vermesini ister.

Kişi herhangi bir ödül olmadan çalışmaya istekli olduğu bu seviyeye ulaştığında, bilgilerimiz bu çalışmaya herhangi bir ödül olmaksızın "Tora Lişma" adını verir. O zaman kişi Tora'nın sırlarının açığa çıkmasıyla ödüllendirilir.

Bu noktada, yani hâlihazırda yemeği görebilir hale geldiği zaman, Masahim [perdeler] çalışması başlar. Ancak bu noktada yemeğin ne kadarını ihsan etmek için alabileceğini hesaplamalıdır. Ancak o kadarını almalıdır, daha fazlasını değil.

Burayı, örneğin, kendisine beş tabak yemeğin verildiğini gördüğü şeklinde anlamalıyız. Ancak onları yalnızca görmektedir. Hiçbirinin tadını bilmez çünkü hiçbirini tatmamıştır. Ancak inançlı bir insan olduğundan, yani almak için almayacağından emin olduğundan, almak için almama derecesine ulaştığından zaten yemeği görebiliyordur.

Bu nedenle yemeği görse dahi, "niyet" olarak adlandırılan bir Zivug de Hakaa [çarpma yolu ile eşleşme] inşa etmeden, yemeğin ne kadarını ihsan etmek için

alabileceğini bilmeden yine de tadına bakmaz. Zivug de Hakaa'yı inşa ettikten sonra yemeğin tadına bakar. Ancak hâlâ ihsan etmek için alamıyorsa, Tzimtzum (kısıtlama) ve gizlilik hâlâ kişinin üzerindedir ve o hiçbir şey göremez. Bu nedenle, kişi, tam olarak herhangi bir sebep veya mantık olmaksızın, yalnızca Lişma adı verilen mantığın ötesinde çalışabildiğinde Tora'nın sırlarıyla ödüllendirilir.

Buradan çıkan sonuç şudur; casusların en büyük günahı, yalan değil doğruları söyleseler dahi, akıl ve mantık doğrultusunda konuştuklarından, bu nedenle, tüm günahları, Yaradan'ın herkese yardım ettiğine ve bizim de "Yaradan'ın tüm düşmüş olanlara yardım ettiğine" inanmamız gerektiğine inanmamalarıdır. Eğer kişi Yaradan'ın ona yardım edemeyeceği kadar alçak olduğunu söylerse, o kişi inancını lekeliyor demektir, çünkü Yaradan'ın her şeye kadir olduğuna inanmamaktadır. Böyle durumlarda insanın aklına bu tür düşüncelerin gelmesi kişi için oldukça zordur.

Ve en zor olan da kişinin gerçeği gördüğünü düşünmesidir. Çalışmadan kaçması ile ilgili kimseyi suçlamaz ancak şöyle söyler, "Yaradan'ın erdemli olduğu doğrudur, ancak kötü niteliklerim diğerlerinininki gibi olmadığından, alma arzumu yenecek güce sahip değilsem ne yapabilirim ki? Bu nedenle çalışmayı bırakmalıyım ve umut edecek başka bir şeyim kalmadı".

Ancak bazen de aksini söyler: "Dostlarımdan daha iyi olduklarını söylemiyorum. Daha ziyade gerçekten hakikati görmüyorlar ve maneviyatta bir şeyler yaptıklarını düşünüyorlar. Bu nedenle, mevcut koşuldaki durumu yani bir adım bile ileri gitmediklerini hissetmiyorlar. Bu nedenle çalışmaya devam edebiliyorlar ve çalışmalarında herhangi bir eksiklik görülüyor. Bu nedenle her zaman memnuniyet içindeler."

Kişinin çalışmadan kaçmasının sebebinin ne olduğu hiç önemli değildir. Önemli olan, öyle bir koşulda kişi için Yaradan'ın herkese yardım edebileceğine inanmak yani O'nun yalnızca büyüklere yardım edeceğinin, küçüklere ise yardım etmeyeceğinin söylenemeyeceğine inanmak oldukça zordur. Bununla kişi Yaradan'a olan inancı lekelemektedir. Bunun yerine kişi, "Yaradan tüm düşenleri destekler" sözüne inanmalıdır.

Dolayısıyla buradan casuslar meselesinin inanç eksikliğinden kaynaklandığı sonucu çıkar. Yani insana bahsettikleri tüm hatalar: 1) bu, bedenın doğasına aykırı olduğu için çok zor olmasından kaynaklanır, çünkü beden var olmak ister ve burada Yaradan'a "tüm kalbinizle ve tüm ruhunuzla" hizmet etmeniz gerektiği anlatılır. Bu, kalbin bakış açılarıdır. 2) Tüm çalışmaların mantık ötesi bir temele dayandığına inanmalıyız. O halde, bu yolda yürüyebilmek nasıl mümkün olabilir?

Böylelikle, bu casusların yalan söylemediklerini görürüz. Öyleyse İsrail topraklarını kötüleyen casusların sözlerindeki günah nedir, Zohar'ın söylediği gibi, İsrail toprakları demek, "İsrail toprakları" olarak adlandırılan cennetin krallığı anlamına gelir ve bu yalnızca "İsrail" niteliği ile mi ilgilidir? Ancak onlar, "Yukarıdaki iki nedenden dolayı, bununla ödüllendirilmenin mümkün olmadığını görüyoruz" dediler. Dolayısıyla günah, Yaradan'ın büyüklüğüne, O'nun her şeye kadir olduğuna ve "Arınmaya gelene yardım edilir" diyen bilgelere inanmamalarıdır.

Bu nedenle, ıslah Yaradan'a dua etmektir, yani bu konuda yalnızca O'nun yardım edebileceğine ve "Sen her ağzın duasını işitirsin" sözlerine inanmaktır, Baal HaSulam'ın açıkladığı üzere burada "her ağız" mümkün olan en alçak ağzın bile duasını işitir anlamındadır.

Çalışmada Barış Nedir?

Makale No. 34, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Ayete şöyle der: "Bu nedenle de ki, 'Bakın, Tanrısı için kıskandığı ve İsrailoğulları için kefareti ödediği için... ona barış antlaşmamı veriyorum."

Bunu çalışma içinde anlamalıyız. 1) "Tanrısı için kıskandığı için" nedir? 2) "Ve İsrailoğulları için kefarette bulundu" nedir? 3) "Benim barış antlaşmam" nedir?

Çalışmanın düzeninin, bir kişinin hedefin tamamlanmasını gerçekleştirmesi gerektiği, yani kişinin O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusundaki haz ve memnuniyeti alacağı bilinmektedir. Ancak, insanın bunu almayı hak edebilmesi için, "İsrail" niteliğine karşı çıkan "dünya uluslarının" niteliği olan Sitra Ahra [diğer taraf] ile savaşıması gerekir.

"İsrail" onların tüm eylemlerinin Yaşar-El [Yaradan'a doğru] olduğu anlamına gelirken, "dünya ulusları" Keduşa'nın [kutsallığın] tam tersidir ve her şeyi kendi çıkarları için isterler, bunun için de Yaşamların Yaşamından ayrılırlar. Bu nedenle, "ulusların merhameti günahıdır" diye yazıldığı için onlara "ölü" denir ve Zohar, "Yaptıkları tüm iyilikleri kendileri için yaparlar" diye yorumlar. Bu, onların sadece kendi çıkarları için çalıştıkları anlamına gelir, çünkü insan kendisi için alma arzusuyla doğmuştur ki bu bir Klipa'dır [kabuk].

"Zohar Kitabı'na Giriş"te (Madde 11) şöyle yazar: "Ve bozulma zamanı olan ilk on üç yıl boyunca kişi bu sistemin otoritesi altında kalır. Ve on üç yaşından itibaren Yaradan'ına hoşnutluk bahşetmek için Mitzvot [emirler/iyi işler] ile meşgul olarak, içine işlenmiş olan kendisi için alma arzusunu arındırmaya başlar ve onu yavaş yavaş ihsan etmeye dönüştürür. Bu sayede kişi yaratılış düşüncesindeki kökünden kutsal bir ruh oluşturur. Ve bu ruh Keduşa dünyalarının sisteminden geçerek bedende kıyafetlenir. Bu ıslah zamanıdır. Ve kişi böylece Ein Sof'taki [Sonsuzluk] yaratılış düşüncesinden Keduşa dereceleri biriktirir, ta ki bunlar onun içinde kendisi için alma arzusunu, kendi

çıkartı için değil, tamamen onu Yaratan'ı hoşnut etmek için çalışmasına yardımcı olana kadar. Bu sayede kişi Yaratıcısı ile form eşitliği kazanır."

Bu nedenle, bir kişinin kendisini form eşitliğine sahip olacak şekilde nitelikli hale getirmesi gerekir, çünkü tam olarak ihsan etme kapları aracılığıyla haz ve memnuniyetin tamamlanmasını elde edebilir. Ancak, ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmek için, ki bunlar Yaradan'ın rızası için çalışan kaplardır ve insanın doğuştan sahip olduğu doğasına aykırıdır, çünkü insan bunun tam tersi olarak doğar - sadece kendisi için alma arzusuyla -bu nedenle, kişi Lo Lişma [O'nun rızası için değil] olarak adlandırılan ödül ve ceza için çalıştığı sürece, beden çalışmaya çok fazla direnmez.

Ancak kişi kutsal çalışmaya bağlanmak, onu ihsan etme kaplarını edinmek için bir araç haline getirmek istediğinde -ki bu doğasına tamamen aykırıdır -beden "kim" ve "ne" sorularıyla, yani " ajanlar" olarak adlandırılan zihne ve kalbe karşılık gelen sorularla gelir. Kişi her seferinde üstesinden gelse de o zaman çalışmanın tüm düzeni yükselişler ve düşüşler şeklinde ve kişi form eşitliğine ulaşmaktan vazgeçmek istediği bir duruma gelir.

Ayrıca, çoğu zaman mücadeleden kaçmak ister çünkü çalışmasının boşuna olduğunu görür ve geçmişte gördüğü gibi iyi olacağını ummak için hiçbir nedeni yoktur. Bu nedenle, ihsan etme çalışmasına başlayan birçok kişi bunun çok zor olduğunu görür ve bu nedenle bu çalışmayı bırakır ve bu çalışmanın sadece yüce insanlar için olduğunu, kendisi gibi olanlar için olmadığını söyler.

Bu, bir kişinin Yaradan'a şikâyetleri ve talepleri olduğu ve Yaradan'la anlaşmazlık içinde olduğu ve tartıştığı zamandır: 1) Yaradan neden onu almayı isteyen bir doğayla yaratmıştır? 2) Yaradan neden onun alma kaplarını iptal etmesini istiyor? Sonuçta, Yaradan iyidir ve iyilik yapar, öyleyse neden bize karşı bizim anlayacağımız şekilde davranmıyor? Bizler yükseliş ve düşüşleri öyle anlarız ki, bazen yükseliş sırasında Yaradan'la barış içinde oluruz ve O'nun hakkında dünyayı iyilik yapan iyi olarak yönettiğini söyleriz. Ancak düşüş sırasında, O'nun iyilik yapan bir iynin rehberliğiyle davrandığını söyleyecek gücümüz yoktur. Dolayısıyla her zaman ihtilaf içindeyiz.

Gerçekten de çalışmanın düzeni neden bu kadar zordur ki yükselişler ve düşüşler gerektirir? Bunun bilinen cevabı, " Karanlığın içinden gelen ışığın avantajı gibidir" diye yazılan şeydir. Başka bir deyişle, kişinin ışık için bir eksikliği ve ihtiyaçı yoksa ışığı alması mümkün değildir.

Bu nedenle, bir kişi içindeki dünya uluslarının Yaradan'a itiraz ettiğini gördüğünde ve içindeki İsrail düşmanına tahammül edemediğinde, Tanrısı için kıskanç olur ve sahip

olduğu hiçbir düşüşe bakmaz ve elinden geleni yapar ve içindeki kötülere yenebilmesine yardım etmesi için Yaradan'a haykırır.

Kişi bu sayede üstesinden gelir ve mücadeleden kaçmaz. O zaman, Yaradan ona bir antlaşma verir. Yani, kişi Yaradan'dan ihsan etme kapları demek olan bir hediye olarak, Yaradan'la arasında barış olacağına dair O'nunla bir antlaşma yapar. Bu, antlaşma yapmak olarak kabul edilir, ki bu da "kendisi için alma arzusu" olarak adlandırılan Klipa'dır [kabuk] ve sünnet derisi yerine, Yaradan ona ihsan etme kapları verir ve bununla barış anlamına gelen bir antlaşma yaparlar.

Dolayısıyla, kişi Yaradan rızası için çalışmak istediğinde, bedenindeki tüm dünya uluslarının çalışmayı karaladığını gördüğünde, kişi Tanrısı için duyduğu kıskançlık sayesinde, çoğu zaman onların görüşlerinin üstesinden gelir ve şöyle der, "'Arınmaya gelene yardım edilir" diye yazıldığı gibi, Yaradan'ın bana yardım edeceğinden eminim" dediğinde, ona gülerler ve şöyle derler: "Ama Yaradan'ın sana yardım edeceğini kaç kez söylediğini kendin de görüyorsun, yine de çalışmaya başladığın zamankiyle aynı durumdasın. Bu nedenle, bu yolu terk et" derler.

Burada, bir kişinin " çünkü Tanrısı için kıskançtı" denilen büyük bir güçlendirmeye ihtiyacı vardır. O zaman kişi Yaradan'a dua eder ve şöyle der: "Bize değil, ey Efendimiz, bize değil, Senin adına ihtişam ver. Neden uluslar 'Onların Tanrısı nerede' desinler?"

Dolayısıyla o zaman kişi Yaradan'ın ihtişamı için haykırır, "Yaradan'ın bana yardım edeceğine güveniyorum" dediğinde içindeki ulusların onunla nasıl alay ettiği ortaya çıkar. O zaman, "Onların Tanrısı nerede, çünkü sen, İsrail, Yaradan'ın sana yardım edeceğini söylüyorsun?" derler. Ve kişi Yaradan için kıskanç olduğunda, Şehina'nın [Tanrısallığın] ihtişamıyla ilgilendiğinde, yani Şehina'nın toz içinde olmasından üzüntü duyduğunda ve onların ihsan etmek amacıyla yapılan çalışmayı nasıl hor gördüklerine dayanamadığında, buna Pinhas hakkında yazılmış olan şey denir, "Bu nedenle, 'Bakın, ona barış antlaşmamı veriyorum, çünkü o Tanrısı için kıskançtı' deyin."

Bu, Şamati [Duydum] kitabında (Makale No. 1) yazıldığı gibidir, bir kişi Yaradan'ın onu yakınlaştırmadığına pişman olduğunda, bunun kendi iyiliği için yani Yaradan'dan uzak olduğu için olmamasına dikkat etmelidir, çünkü bununla kendi yararı için bir alıcı haline gelir ve alan ayrılık içindedir. Bunun yerine, Şehina'nın sürgünde olmasından yani Şehina'nın üzüntüsüne sebep olmasından dolayı pişmanlık duymalıdır. Kişi kendi kendine, bunun bir kişinin küçük bir organında acı hissetmesi gibi olduğunu tasvir etmelidir. Bununla birlikte, acı öncelikle zihinde ve kalpte hissedilir, çünkü zihin ve kalp insanın bütünüdür. Aynı şekilde, kişinin Yaradan'dan uzak olduğunda hissettiği acı, insan kutsal Şehina'nın sadece belirli bir parçası olduğundan ve Şehina İsrail'in

ruhunun bütünü olduğundan, bu nedenle, kişisel acı genel acıyla kıyaslanamaz. Buna "Şehina'nın üzüntüsü" denir.

Kişi bundan pişmanlık duyduğunda, buna "Tanrısı için kıskandığı için" denir. Böyle bir kişiye Yaradan, "Ona barış antlaşmamı veriyorum" der. "Barış", demek, yazıldığı gibi (Mezmurlar 85), "Efendimiz Tanrı'nın ne diyeceğini duyacağım, çünkü O, halkına ve takipçilerine barış diyecek ve onların aptallığa dönmelerine izin vermeyecek." demektir. Başka bir deyişle, o zaman Yaradan onlara "Barış" der, yani o zaman barış yapılır çünkü Yaradan ona hediye olarak ihsan etme kaplarını verir ve doğal olarak artık Yaradan rızası için çalışmaya itiraz eden kimse yoktur.

Ancak kişi barış antlaşmasını almadan önce, dünya uluslarına ait olan tüm alma kapları, "Efendimiz Tanrı'nın ne söyleyeceğini duyacağım, çünkü O barış diyecek ve onların aptallığa dönmelerine izin vermeyecek" diye yazıldığı gibi, Yaradan rızası için çalışan bir kişiye itiraz ederler.

Bu, onların artık kendi çıkarları için çalışmak istedikleri yerde düşüşler yaşamayacakları anlamına gelir, çünkü bir "aptal" Keduşa yolunda yürümeyen kişidir. Ancak tüm eylemlerinin ihsan etmek için olacağı Keduşa yolunda yürümek isteyen kişiye "bilge" denir. Baal HaSulam'ın dediği gibi, "Bilge öğrenci kimdir? 'Bilge' olarak adlandırılan Yaradan'dan öğrenendir." Başka bir deyişle, O'ndan "O nasıl merhametliyse, siz de öyle merhametlisiniz" niteliğini öğrenir. Bu demektir ki, bir kişi tıpkı Yaradan'ın veren olduğu gibi veren olmayı öğrendiğinde, ona "bilge" denir. Bunun tersi de "aptal" olarak adlandırılır.

Böylece, bir kişinin barış antlaşmasıyla ödüllendirilmiş olması, "Tanrısı için kıskanç olduğu içindir", yani içindeki dünya uluslarının, Yaradan rızası için çalışmak olan kutsal çalışmayı küçümsediğini gördüğü içindir.

"Ve İsrailoğulları için kefarete bulundu" diye yazılanın anlamı budur. Bu, onun Tanrısı için kıskanç olduğu anlamına gelir, çünkü bununla İsrailoğulları için kefaretlmesini, böylece Yaradan rızası için çalışma gücüne sahip olmalarını ister ki bu Yaradan rızası için çalışabilecekleri anlamına gelen Yaşar-El olarak adlandırılır. Bu sayede O'nun antlaşmasıyla ödüllendirilirler, böylece aptallığa geri dönmezler.

Ancak burada zor bir soru vardır: Eğer kişi kıskançlık gücüne sahip değilse ve ajanların iddialarını duyduğunda ve yaptıkları iftiraları duymamak için onlardan kaçmak istediğinde, ancak onlardan uzaklaştıkça, söyledikleri şeyleri yine de dinlemek için içinde bir arzu ve özlem uyandırılırsa ve o anda derecesinden düşüp onların ağına düşerse ne yapabilir?

Bunun için tek tavsiye duadır. Yani, kişi Yaradan'dan ajanların görüşüne kapılmamayı istemelidir. Ancak sadece ajanların düşünceleri onu kovaladığında, bu çalışmanın kalbi ajanların peşine takılmamaktır. Peki ama gerçekten de ajanların iddialarına neden yer vardır? Cevap, "Karanlığın içinden gelen ışığın avantajı gibi" yazıldığı üzere, karanlığın içinden gelmedikçe ışıktaki iyi bir tat hissetmenin imkânsız olmasıdır.

Midraş Rabbah'ta (96) şöyle yazar: "Onun yolları hoşluk yollarıdır ve tüm yolları barıştır. Tora'da yazılı olan her şey barış amacıyla yazılmıştır. Ve Tora'da savaşlar yazılmış olsa bile, savaşlar bile barış amacıyla yazılmıştır."

Savaşların barış amacıyla yazılmış olmasının ve bu nedenle Tora'ya "ve onun tüm yolları barıştır" denmesinin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Bunun kelimesi kelimesine açıklamaları olmalı, ancak çalışmada, "Neden ajanların iddialarına ve tüm bu düşümlere ihtiyacımız var?" diye sorduğumuzu yorumlamalıyız.

Bunun nedeninin, konuya duyulan ihtiyaç dışında hiçbir şeyi anlamamanın mümkün olmaması olduğunu açıkladık. "Eksiklik olmadan doyum olmayacağına" göre, Tora'da yazılı olan tüm savaşların çalışma ile ilgili olduğu sonucuna varılır. Ve eğer savaş yani sadece kendisi için çalışmak isteyen eğilim ile Yaradan rızası için çalışmak isteyen kişi arasında bir savaş yoksa, barışta iyi bir tat hissetmek mümkün olmadığından, o zaman karanlık meselesi yani yükselişler ve düşüşler vardır. O zaman, insanın içinde Yaradan'ın ona yardım edeceğine dair bir ihtiyaç doğar, çünkü kişi kendi başına, kendine olan sevginin kontrolünden nasıl çıkabileceğini göremez.

O zaman, Yaradan'ın kendisine yardım etmesine gerçekten ihtiyaç duyar. Bu durumda Yaradan ona "Benim barış antlaşmamı" verir. Yani, Yaradan ona bir hediye verir: Yaradan'la Dvekut [bütünleşme] ile ödüllendirildiği ihsan etme kaplarını. Ve o zaman "Ve Tanrın Efendini tüm kalbinle seveceksin" ayeti, bilgilerimizin şöyle dediği gibi, "her iki eğiliminle hem iyi eğiliminle hem de kötü eğiliminle" gerçekleşir. Buna "Benim barış antlaşmam" denir.

Çalışmada "Oğulları Olmayan Kişi" Nedir?

Makale No. 35, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Bilgelerimiz (Masehet Nedarim 64'te) şöyle söylemiştir, "Oğulları olmayan herhangi bir kişi ölü sayılır." Zohar (Pinhas, Madde 92'de) şöyle yazar: "Oğulları olmayan bir adama 'kısır' denir, adamın karısı da 'kısır' olarak adlandırılır. Benzer şekilde, Mitzvot [emirler/iyi eylemler] olmazsa, Tora 'kısır' olarak adlandırılır. Bu nedenle önemli olanın öğrenmek değil, eylem olduğunu öğreniyoruz." Ayrıca Zohar'da (Madde 91'de) şöyle söylenir: "Tora 'ağaç' olarak adlandırılır, şöyle yazıldığı gibi, 'Ona bağlananlar için bir hayat ağacıdır.' Ayrıca, insan da bir ağaçtır, şöyle yazıldığı gibi, 'Çünkü insan tarlanın ağacıdır', Tora'daki Mitzvot [Mitzva'nın çoğulu] ise meyveler gibidir." Diğer bir deyişle, Tora ve insan "ağaç" olarak adlandırıldığından, meyve vermeyen bir ağacın hiçbir şey doğurmayan kısır bir insana benzemesi gibi, bu nedenden dolayı, eğer oğulları yoksa insan da Tora'da "kısır" olarak adlandırılır.

Bunu anlamalıyız. Meyve vermeyen insana da ağaca da "kısır" dendiğini anlayabiliriz. Ancak kişi, eğer Tora'yı öğrenir fakat Tora'nın Mitzvot'unu yerine getirmezse, Tora neden "kısır" olarak adlandırılır? Burada, kişi Tora'daki Mitzvot'u yerine getirmek istemiyorsa bu neden Tora'nın suçu olsun? Buna istinaden bilgilerimizin söylediği şu sözleri örnek verir, "Eyleme götüren öğrenim yücedir." Bu demektir ki, Tora eyleme götürmelidir, eğer eyleme yol açmıyorsa, eyleme yol açmamasından dolayı bu sanki Tora'nın suçu gibi olur. Yani sanki hata kişide değil, Tora'dadır. Bu mümkün müdür?

Yukarıda söylenenleri anlayabilmek için öncelikle Yaradan'ın bize bahsettiği ve bu hediye için O'na şükrettiğimiz Tora ve Mitzvot meselesinin tamamını anlamalıyız, şöyle söylediğimiz gibi, "Bütün milletler arasından bizi seçen ve bize Kendi kanununu [İbranice: Tora] veren." Tora konusunu iki şekilde anlıyoruz, Zohar'da yazıldığı üzere

("Zohar Kitabına Giriş", "On Dört Emrin Tümü ve Yaratılışın Yedi Gününe Nasıl Bölündükleri Hakkında Genel Açıklama"): "Tora'daki Mitzvot, Pekudin [emirler/depozitolar] ve ayrıca 613 Etsot [nasihatler/ıpuçları] olarak adlandırılır. Aralarındaki fark, her şeyde Panim (ön/yüz) ve Ahor (arka/sırt) bulunmasıdır. Bir şey için yapılan hazırlığa Ahor denir, bu konunun başarılmasına yani edinilmesine ise Panim adı verilir. Benzer şekilde Tora ve Mitzvot'ta da 'Yapacağız' ve 'Duyacağız' vardır. Tora ve Mitzvot'u, 'O'nun sözünün uygulayıcıları' olarak yerine getirirken, duymakla ödüllendirilmeden önce, Mitzvot'a '613 Etsot' denir ve bunlar Ahor olarak kabul edilir. 'O'nun sözünün sesini duymakla' ödüllendirildiğinde ise 613 Mitzvot Pikadon [depozito] kelimesinden gelen Pekudin haline gelir. Bu böyledir çünkü 613 Mitzvot vardır ve her Mitzva'da (Mitzvot'un tekil hali) benzersiz bir derecenin ışığı biriktirilir ve bu, Mitzvot'un Panim'idir."

Ancak Tora ve Mitzvot konusunu genel olarak bilmeli ve anlamalıyız, "yapmak" burada ne ile ilgilidir veya "duymak" ne anlama gelir? Yani, duymak en önemli şey ise, kişinin çalışmaya Ahor denilen "O'nun sözünün uygulayıcıları" olarak başlaması hangi amaçla gereklidir? Neden hemen Pekudin denilen Panim'le başlamıyoruz? Bu çalışmanın sanki bir anlamı yokmuş gibi görünüyor.

Önümüzde iki konu olduğu biliniyor: Yaratılışın amacı ve yaratılışın ıslahı. Yaratılışın amacı, O'nun arzusunun yarattıklarına iyilik yapmak olmasıdır, yani yaratılan varlıkların O'ndan haz ve hoşnutluk almasıdır. Bu nedenle O, yaratılan varlıklarda haz alma arzusunu yaratmıştır. Bu Kli (kap), yani haz ve hoşnutluk alma arzusu, Yaratılmış varlıklarda var olan özlemi dindirmek için Yaradan'dan gelir çünkü O, bunu Kendi amacı için yaratmıştır çünkü bir şeye özlem duymadan o şeyden haz almak imkânsızdır. Herhangi bir şeyden alınabilecek tüm hazzın yalnızca o şeye duyulan özlem ölçüsünde alınabileceği bilinmektedir. Hazzın ölçüsü budur ve kişinin neyi arzuladığının hiç önemi yoktur ancak o şeye duyduğu özlem onu önemli kılar.

Bu nedenle Yaradan'dan gelen bu Kli bütünlüğe sahiptir. Yani kişi, bir şeyden haz alabileceğini gördüğünde, o hazzı elde etmek için elinden geleni yapar. Ancak yaratılmış varlıkların yapması gereken Kli, Yaradan'ın Kli'sine göre zıt formdadır ve bunu yapmak oldukça zordur çünkü bu, Yaradan'ın yarattığı Kli'nin niteliğiyle çelişir. Kişi bu Kli'yi yaratamaz, bilgelerimizin söylediği gibi, "İnsanın eğilimi onu her gün yener ve Yaradan'ın yardımı olmasaydı kişi bunun üstesinden gelemezdi."

Soru şudur, İnsan bunun üstesinden gelemiyorsa ve kötü eğilimin üstesinden gelmeyi yalnızca Yaradan sağlayabiliyorsa, o halde kişi ne yapmalıdır? Cevap şöyledir: Kişinin, üstesinden gelmeye başlaması gerekir, yani kendisinde kötü eğilimi yenme arzusu olduğunu kendisi görmelidir. Eğer kişide bunu yenmek için bir arzu yoksa ona

nasıl yardım edilebilir? Yardım, kişinin elde edilmesi zor bir şeyi istediği anlamına gelir. O zaman istediğini elde etmesi için kendisine yardım edildiği söylenebilir. Ancak kişinin bir arzusu yoksa, ona acı çektiren bir şeyi elde edebilmesi için kendisine yardım ettiğimizi nasıl söyleyebiliriz? “Yardım”, kişiye acı çekmesi için değil, haz alması için yardım edildiği anlamına gelir.

Bu nedenle, eğer kişi, Yaradan çalışmasını yani ihsan etme çalışmasını Lişma’da (O’nun rızası için) yapmayı gerçekten istiyorsa o zaman her şeyi Yaradan rızası için yapmayı istemelidir. İnsan gerçekten Yaradan rızası için çalışmak istediğinde, beden tüm gücünü göstermeye başlar, kişinin, her şeyi özellikle kendi menfaati için yapmasını ister ve bu çalışmaya tüm gücüyle direnir, kişiye casusların haklı olduğuna dair tüm argümanlarını sunar. Ancak bundan sonra eğer birisi gelir ve ona yardım ederse, o kişi bu yardımdan memnun olur ve yapılan yardım için çok minnettardır. Ancak böyle bir durumda kişinin yukarıdan yardım aldığı söylenebilir, bilgilerimizin söylediği gibi, "Arınmaya gelene yardım edilir".

Ancak kişi bu çalışmaya başlamamışsa, iki şey eksiktir: 1) Yardıma ihtiyacı olmadığını, isterse bunu yapabileceğini ve adam olduğunu zanneder. Bu nedenle yardıma ihtiyacı yoktur. Buradan, ışık için bir Kli’si olmadığı sonucu çıkar. 2) “Bütün çalışman cennet uğruna olacaktır” koşuluna ulaşmak için çaba göstermemişse, o zaman, kendi iyiliği için değil ama Yaradan’ın rızası için çalışmak için güç verilmesini bile istemez. Bunun yerine, yalnızca kendi iyiliği için çalışmak ister. Tora ve Mitzvot’u yerine getirerek kendi iyiliği için hiçbir şeye sahip olamayacağını duyarsa, bunu bir lütuf olarak değil bir lanet olarak görür.

Bu nedenle bu çalışmaya tek başına başlaması gerekir. Daha sonra yavaş yavaş Yaradan rızası için çalışmaya değer olduğuna dair bir arzu edinir ve kişi için yükselişler ve düşüşler başlar. Yani, Yaradan rızası için çalışmanın faydalı olduğunu anladığında ve “Bu çalışma senin için ne?” yani Yaradan rızası için çalışmak senin için ne diye soran bedeni argümanlarına teslim olduğunda kişi için yükselişler ve düşüşler başlar. Yükselişler ve düşüşler aracılığıyla, ihsan etmek için çalışmanın faydasını ve kendini sevmeden çıkamazsa neleri kaybedeceğini anlamaya başlar.

Kişi, bu mücadelenin üstesinden gelerek çalışmadan kaçmadığında, Yaradan’ın ona yardım etmesi ve kendisi için almaktan çıkabilmesi için gereken yardımı vermesi için her şeyin üstesinden gelerek duasını arttırdığında, işte o zaman, Yaradan’ın kendisine yardım edeceğine inanmak için büyük bir üstesinden gelmeye ihtiyacı vardır. Yani, gördüğü her şeyin alma arzusunun kontrolü nedeniyle ortaya çıkmış olmasının daha zor olduğuna inanmalıdır ve her defasında, kendi kötülüğünün, başkalarının kötülüğünden daha fazla olduğunu görmeye başladığını görür, böyle bir zamanda

Yaradan'ın kendisine kesinlikle yardım edeceğini söylemesi gerekir çünkü "Artık gerçeği öğrendim; Yaradan'ın yardımı olmadan bunun imkânsız olduğu gerçeğini."

Alma arzusunun kontrolünden çıkmasına yardımcı olması için gerçekleştirmeyi düşündüğü hiçbir eylem kendisine yardımcı olmamıştır. Tam tersine alma arzusu güçlenmiştir ve ihsan etme çalışmasına karşı daha fazla direnç gösterir. Böyle bir durumda kişi üstesinden gelmeli, casusların tavsiyelerine boyun eğmemeli ve Yaradan'ın kendisine yardım edeceğine dair mantık ötesi ilerlemelidir, bilgilerimizin söz verdiği üzere, "Arınmaya gelene yardım edilir."

Ancak kişi bilgelere inanabilmek için üstesinden gelme gücünü nereden alabilir? Bu ancak Tora'nın gücüyle olur. Bu, bilgilerimizin şöyle söylediği gibidir, "Yaradan şöyle söyledi, 'Kötü eğilimi ben yarattım; Tora'yı da şifa olarak yarattım.'" Yani, kişi, savaş esnasında karanlığın Kelim'ini (kaplarını) elde etmesi gerektiğinde, Tora aracılığıyla, üstesinden gelme gücünü edinir, böylece daha sonra "Karanlığın içinden gelen ışığın avantajı olarak," bunu ayırt etme yetisine sahip olur. Yaradan, onun ışığı almaya uygun Kelim'e sahip olduğunu anlayana dek Tora kişiyi çalışma sırasında destekler, daha sonra 613 Pekudin ile ödüllendirilir.

Ancak çalışma esnasında kişi casuslara sahipken Tora ve Mitzvot'a 613 Etzot adı verilir yani bu, casuslardan nasıl kurtulacağına dair 613 öğüt anlamına gelir. Bu nedenle, kişi Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğunda, çalışması için talep ettiği ödülün casuslara karşı savaşma gücü olmasını hedeflemelidir.

Buradan, Tora'nın kendisine bu ödülü vermesini istediği anlaşılıyor. Eğer kişi bu ödülü alamazsa işte o zaman Tora meyve vermeyen bir ağaca veya oğlu olmayan bir insana benzer. Diğer bir deyişle, Tora kişi için, casuslara karşı savaşma gücü olan oğullar yaratmamıştır. Tora ona bu gücü verdiğiğinde ise buna "meyve veren ağaç" denir ve bu, oğulları olan bir insan gibidir.

Bununla şu sordüğümüzü anlayacağız: İnsan neden ağaca benzer? Bunun anlamı her ikisinin de meyve vermesi gerektiğidir. Ve ağacın meyve verebilmesi için ihtiyacı olanın verilmesi gerektiği gibi yani "toprağının işlenmesinin" gerektiği gibi, insan da 613 Pekudin [depozit] adı verilen hedefe ulaşabilmek için ihtiyaç duyduğu besinleri kendisine vermelidir yani Tora ve Mitzvot'u, onun içindeki ışığın kendisini ıslah edeceğini hedefleyerek yerine getirmelidir.

Bu nedenle, insanın eylem aracı olarak bilinen, kendisi için alma arzusunu ihsan etme kaplarına dönüştürmek anlamına gelen, eyleme ihtiyacı vardır. Buna "alma kaplarını ihsan etme kaplarına dönüştürmek" adı verilir.

Buna "eylem" denir. Yani, insan bu eylemi gerçekleştiremeyecek olduğundan Yaradan, tıpkı bize alma kaplarını verdiği gibi ihsan etme kaplarını da vermelidir. Ancak yukarıda bahsedildiği üzere "Kli olmadan ışık olmaz", "eksiklik olmadan dolum da olmaz." Bu nedenle, kişi bu ihtiyacı karşılamak için çalışmalı ve elindeki tüm taktikleri uygulamalıdır. Çalışmasının ölçüsünde, Yaradan'ın bu konuda kendisine yardım etmesine ihtiyaç duyar. O zaman Yaradan kişiye "ihsan etme kapları" adı verilen bu eylem araçlarını verir. Bu, Tora ve Mitzvot aracılığıyla yapılır, çünkü "içindeki ışık kişiyi ıslah eder."

"Tanrı'nın yapmak için yarattığı" olarak yazılan sözlerin anlamı budur. Baal HaSulam'ın söylediği gibi "yarattığı" demek yeni bir şey demektir, yokluktan var olmak anlamına gelir. Bu, yeni bir şey olan alma arzusuna işaret eder çünkü O bunu yaratmadan önce gerçeklikte alma kavramı yoktu. Buradan, alma arzusunu Yaradan'ın yarattığı ve O'nun yaratıklarının ise bu alma arzusunu ihsan etme arzusuna dönüştürmeleri gerektiği sonucu çıkar. "Yapmak" bu anlamdadır yani onu ihsan etme arzusuna haline getirmektir.

Ancak yaratılışın eserini değiştirmemiz mümkün değildir, ayrıca, alma arzusunun işleyişini Yaradan böyle yarattıysa, bu nasıl değiştirilebilir? Cevap, kişinin bu arzuya nasıl ulaşacağı konusunda tavsiye alması gerektiğidir. Buna "yapmak" denir. Her ne kadar bunu yani yaratılışın eserini değiştiremeyeceğimizden bunu kişinin kendisinin yapamayacağını ancak Yaradan'ın Kendisinin yapması gerektiğini söylesek dahi bu yine de kişinin kendisiyle anılmaktadır.

Bunu Baal HaSulam'ın "bilgelere bilgelik verecektir" ayeti hakkında söylediklerinden anlayabiliriz. Şöyle sordu, "'Aptallara bilgelik verecek' demeliydi". Şöyle yanıt verdi, "bilge" henüz sahip olmadığı halde bilgeliği arayan kişidir, çünkü bir aptal bilgelik aramaz, şöyle söylendiği gibi, "Aptal bilgeliği arzulamaz". Bu nedenle, kişi ihsan etme kaplarını nasıl elde edeceği konusunda tavsiye ve taktikler aradığında, buna "yapmak" olarak söylendiği üzere "yerine getirme" denir.

Bununla şu yazılanları yorumlayabiliriz: "Önemli olan öğrenmek değil, çalışmaktır." Zohar, kişinin eğer Mitzvot'u yoksa yalnızca Tora'ya sahipse ona "kısır" dendiğine dair kanıt getirir, ayrıca bu durumda Tora'ya da "kısır" denir çünkü Tora'nın Mitzvot'u olan meyveleri, kişinin de oğulları yoktur. Bu, bilgelerimizin şu sözlerini ima eder: "Oğulları olmayan herkes ölü sayılır." Çalışmadan bahsettiğimizde bu, Mitzvot'a sahip olmayan kişinin "kısır" olduğu anlamına gelecektir, tıpkı Zohar'ın "hayat ağacı" dediğinde onu Tora'ya benzetmesi gibi. Ayrıca, "İnsan tarladaki bir ağaçtır" ifadesi, Mitzvot'u olmayan kişi hakkında Tora'da "kısır" denildiği anlamına gelir. Yani kişi bilmelidir ki, eğer öğrenmekte olduğu Tora kendisini Mitzvot'a yönlendirmiyorsa, Tora onun için kısırdır. Zohar bu konuda şöyle der: "Bu nedenle, en önemli şeyin öğrenmek

değil, eylem olduğunu öğreniriz." Dolayısıyla Tora, Tora'nın Mitzvot'una sahip değilse kısır kabul edilir.

Bununla sorduğumuz soruyu yorumlayabiliriz: Kişi eğer Mitzvot'a sahip değilse Tora neden "kısır" olarak adlandırılır? Tora, o kişi açısından "kısır" olarak adlandırılır çünkü "en önemli olan öğrenmek değil, eylemdir." Yani, Yaradan şu sözleri söylediğinden, "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da şifa olarak yarattım", bu demektir ki, kişinin içindeki kötülüğü yenebilmesi için Tora'nın ışığı gereklidir. Böylece, Tora öğrenen ama Tora'nın kendisine ışık getirmesini istemeyen kişi, eylemlerini Yaradan'ın rızası için yapabilir, ki bu kötü eğilime karşıdır, çünkü insanın içindeki kötülük özellikle kişinin kendi iyiliği için çalışmak ister ve Yaradan'ın rızasını amaçlamaya tüm gücüyle direnir ve yenilmez. Bu nedenle, Yaradan bize Tora'nın gücüyle ilgili öğüt vermiştir, yani Tora, içindeki, kişiyi ıslah eden ışığı aracılığıyla bize güç vermelidir.

Bu, Tora'nın kişinin içindeki kötüyü iyiye çevirdiği anlamına gelir, yani kişi Tora aracılığıyla ihsan etme kaplarını elde edebilir. Buna, "Yaradan'ın yapmak için yarattığı" sözlerinde söylendiği gibi "eylem" adı verilir.

Dolayısıyla Tora, vermesi gereken yardımı vermiyorsa, Tora'nın o kişide kısır olduğu kabul edilir. Ayrıca Tora'yı, vermesi gereken yardım olmadan alan bir kişiye, burada hem kişiye hem de Tora'ya "kısır" denir yani onlar, hiçbir şey doğuramaz.

Artık bilgelerimizin (Nedarim 81'de) söylediklerini yorumlayabiliriz, "Bilge öğrenciler neden oğullarından bilge öğrenciler vermezler? Çünkü ilk önce Tora'yı kutsamazlar." Bunun nedenini anlamak oldukça zordur. Basit ev sahiplerinin dahi Tora okumaya davet edildiklerinde [Şabat günü], Tora'yı kutsadıklarını görüyoruz. Onlar da kutsal diyorlar. O halde nasıl oluyor da bilge öğrenciler ilk önce Tora'yı kutsamıyorlar? Yukarıda söylenenlere istinaden Tora öğrenmeyi ve Tora öğrenmeye başlamadan önce Tora'yı öğrenmekle neyi amaçladığını belirlememeyi yorumlamalıyız, yani Tora ile meşgul olmak karşılığında neye ulaşmak istedikleri anlamına gelir çünkü kendilerine bir fayda sağlamadıkça herhangi bir şeyi yapmaları mümkün değildir.

Bunun cevabı, ilk önce Tora'yı kutsamamış olmalarıdır. Yani başlangıçta Tora'nın kendilerine kutsallık getirmesi gibi bir niyetleri yoktu, kutsallık burada ihsan etme anlamındadır. Diğer bir deyişle, Tora'nın kendilerine kutsallık Kelim'ini, yani ihsan etme kaplarını vermesini amaç edinmediler. Bu nedenle, onların Tora'ları, bilge öğrenciler olarak adlandırılacak oğullar veremez. Aksine, öğrendikleri Tora kendilerine ihsan etme eylemleri olan Mitzvot'ları sağlamaz; kısır kalırlar ayrıca onların Tora'ları da kısırdır.

Başka bir deyişle, Tora öğrenen bu bilge öğrenciler oğullarını yani Mitzvot adı verilen eylemleri doğurmazlar çünkü onların bilge öğrencilerden geldiği aşikâr olmalıdır yani bunların “ihسان etme eylemleri” olarak adlandırılan ve Tora’nın ışığının ortaya çıkardığı iyi eylemler olduğu apaçıktır. Buna “Bilge öğrenciler oğullarından bilge öğrenciler vermezler” denir yani onların eylemlerinden, Tora’nın ışığı ile doğmuş olmaları gereken “bilge öğrenciler” oldukları apaçık ortada değildir. Yani, onlar Tora öğrenirler ve Tora’nın ışığı eylemlere yol açmalıdır yani tüm eylemleri Yaradan rızası için, Yaradan’la Dvekut ile yani Hayatların Hayatı ile bir olmakla ödüllendirilmek için olacaktır. O halde neden buna sahip değiller? Çünkü “ilk önce Tora’yı kutsamamışlardır.” Yani, Tora öğrenmeye başlamadan önce akıllarını, Tora’yı, Tora’nın ışığının onlara, kendilerini ıslah edecek Segula’yı (çare, güç ve niteliği) getirmesi için çalışacaklarına dair hedeflememişlerdir.

Buna istinaden bilgilerimizin ne söylediğini anlayabiliriz, "Oğulları olmayan herhangi bir kişi ölü kabul edilir" çünkü oğullar Mitzvot’tur yani yaptığı her Mitzvot ihسان etmek içindir. Buna Hayatların Hayatı ile Dvekut denir. Doğal olarak, kişi eğer ihسان etme kaplarına sahip değilse, Hayatların Hayatından ayrıdır ve bu nedenle ölü olarak kabul edilir, bilgilerimizin söylediği gibi, "Hayatlarında kötülere 'ölü' denir."

Artık bilgilerimizin şu ayet hakkındaki sözlerini anlayabiliriz, “Zion, kimse onu talep etmez” yani bir talep gereklidir. Bu, Zion’un, cennetin krallığı anlamına gelen Malhut [krallık] olarak adlandırıldığı anlamına gelir. Bu, kişinin tüm eylemlerinin kendi iyiliği için değil Yaradan rızası için olması gerektiği anlamına gelir, şöyle yazıldığı gibi, “Tanrı’yı hatırlıyorum ve her şehrin, kendi yıkıntıları üzerine kurulduğunu ve Tanrı’nın şehrinin ise yeraltı dünyasının dibine indirildiğini her gördüğümde inliyorum."

Yani, kişinin kendi menfaatini ilgilendiren bir şey iyidir ve herkes bunun tam olması için her zaman çaba gösterir. Ya kutsal çalışma olan “Tanrı’nın şehri”, yani Yaradan rızası için çalışmak, bu çalışma ise önemsiz bir çalışmadır.

Bu Tora’nın ışığını gerektirir. Yani, Tora öğrenen kişi çalışmaya başlamadan önce Tora’dan, kendisine ışığı Yaradan rızası için çalışabilmesi amacıyla vermesini talep etmelidir.

Çalışmada “Çünkü Bu, Milletlerin Gözünde Sizin Bilgeliğiniz ve Anlayışınızdır” Nedir?

Makale No. 36, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Şöyle yazılmıştır (Deuteronomy 4:6), "Öyleyse onları tutun ve yapın; çünkü bu, S milletlerin gözünde sizin bilgeliğiniz ve anlayışınızdır, onlar tüm bu koşulları dinleyip şöyle söyleyecekler, 'Kesinlikle bu yüce millet bilge ve anlayışlı bir millettir.'"

Dünya uluslarının, İsrail'in "bilge ve anlayışlı bir millet" olduğunu söylediklerini görmediğimize göre bunu anlamalıyız.

Ayrıca metinden anlaşılıyor ki tüm milletler, özellikle "onları tutun ve yapın" yoluyla İsrail halkındaki bilgeliği ve anlayışı göreceklidir. İsrail halkı içinde dahi seküler olanların, daha dindar olanları, Tora ve Mitzvot'u (emirleri/iyi eylemleri) yerine getirdiklerinden dolayı küçümsediklerini görüyoruz, o halde, dünya uluslarının, onları tuttukları ve yaptıkları için İsrail halkına saygı duyacaklarını nasıl söyleyebiliriz?

Bunu çalışmada yorumlamalıyız. Çalışmada, kişinin kendisinin, dünyadaki tüm milletleri içinde barındıran küçük bir dünya olduğu bilinmektedir. Her ulusun kendine özgü bir arzusu olduğundan, Keduşa'nın (kutsallığın) yedi niteliği olduğu ve bunların karşısında Tuma'a'nın (kirliliğin) yedi niteliğinin bulunduğu ve her bir niteliğin ise on taneden oluştuğu bilindiği üzere, bu nedenle, genel olarak yetmiş millet vardır. Ve İsrail vardır.

Yetmiş millet, İsrail niteliğini kontrol etmek ister, çünkü İsrail tüm eylemlerinin Yaradan rızası için olmasını ister, çünkü Yaşar-El (Yaradan'a doğru) kişinin tüm eylemlerinin Yaradan için olacağına işaret eder. Ancak bir insanın içindeki dünya milletleri, yaptıkları her şeyin özellikle yalnızca kendileri için olmasını isterler. Kötü eğilimi “dünya milletleri”, iyi eğilimi ise “İsrail” olarak adlandırırız.

Çalışmanın düzeni şu şekildedir, kişi yalnızca Yaradan rızası için çalışmak istediğinde, dünya milletleri olan kötü eğilim gelir ve tüm gücüyle buna direnir. Bunların her biri, her milletin içinde bulunan arzusun köküne göre, kişiye, kendisinin yolunda gitmesi gerektiğini düşündürür. Akılcı ve mantıklı argümanlarla kişiye kendilerinin haklı olduğunu düşündürürler.

Karşılarındaki kişinin kendilerini dinlemek istemediğini her gördüklerinde daha güçlü argümanlarla ve haklı olduklarına dair daha net kanıtlarla gelirler. Kişinin anlamasını sağladıkları sebepler ve argümanlar doğrultusunda, kişinin kendilerine verecek hiçbir cevabı olmayacağından emindirler. Dolayısıyla dünyanın en akıllılarının kendileri olduklarından emindirler çünkü kendi akıl ve mantıklarına göre, insan aklının, kendilerine ancak aptalca cevaplar verebileceğini ve bu cevapların kendi akıl ve mantıkları önünde bir kenara atılacağını görürler. Bu durumda, doğal olarak, kişi dünya milletlerinin yolunu takip etmek ve putlara tapmak zorunda kalır, yani bize, Keduşa'ya yabancı olan çalışmayı yapmak zorunda kalır çünkü Keduşa Yaradan rızası için çalışmak anlamına gelir oysa onlar kendileri için çalışmak isterler. Onların tüm eminliği tamamen kendi akıllarına bağlıdır, mantıklı olduklarına inanırlar.

Gerçekten de kötülükleri akıl, bilgelik ve bilgiyle konuşsa ve dünyanın en akıllısı olduklarını bilseler bile, bir insan kötülüğünü nasıl yenebilir? Onlar kendi argümanlarından o kadar emindirler ki, insan sonsuza kadar onların kontrolünde kalacaktır.

Keduşa'nın gücünün mantık ötesi inanç olduğunu bilmemiz gerekir. Yani onlar argümanlarıyla gelip o argümanların ne kadar doğru olduklarını gösterdiklerinde, onlara argümanlarının yanlış olduğu söylenmemelidir. Bunun yerine kişi içindeki dünya milletlerine şöyle söylemelidir: “Söylediğiniz her şeyin doğru olduğunu bilin. Mantıklı konuşursak haklısınız ve size verecek hiçbir cevabım yok. Ancak bize mantık ötesi bir çalışma verildi yani sizin haklı olmadığınıza mantık ötesi inanmamız gerekiyor. Ve inanç üzerine yapılan bu çalışma mantık ötesi olması gerektiğinden, bana getirdiğiniz doğru argümanlar için size çok teşekkür ederim çünkü kişinin aklı ve mantığı olmadığı sürece, mantığının üzerine çıktığını söyleyebilmek mümkün değildir. Ancak bunun sonrasında mantığının üzerinde ilerlediği söylenebilir.

Ancak ortada mantık yoksa kişinin mantık ötesi gittiği söylenemez. Yani, “mantık ötesi” demek, bu yol, mantık dâhilinde olan yoldan daha önemlidir demektir. Ancak, kişiye, “Bu yolda yürü!” denilebilecek başka bir yol bulunmadığında, kişinin, mantık ötesi ilerleyebileceği bir yolu seçtiğini söylemek mümkün değildir. Bu nedenle, insanın içindeki dünya milletlerinin görüşlerini yenebilmesi kesinlikle tam olarak mantık ötesi inancın gücü sayesinde mümkündür.

Artık sorduğumuz soruyu anlayabiliriz, “Çünkü bu, milletlerin gözünde sizin bilgeliğiniz ve anlayışınızdır” sözlerinin anlamı nedir? Yazılanlar “onları tutun ve yapın” diyor. “Onları tutun ve yapın” ne anlama geliyor diye sorduk.

Yukarıda söylenenlere istinaden, kendi yollarının yani mantık dâhilinde olan yolun hakikat yolu olduğuna dair mantıklı argümanlarla gelen milletlerin argümanlarına karşı sahip olduğumuz tüm güç, onlara ancak mantık ötesi inanç yoluyla cevap verebilmemizdir. Mantık ötesi, onlara verilen cevap mantık dâhilinde olmadığından, “yapmak” anlamına gelir. Mantık dâhilinde cevap vermediğimiz takdirde buna “O’nun sözünü yerine getirenler” denir.

Bu, “İnsanı ve hayvanı Sen kurtar, Efendimiz” sözlerinin anlamıdır. Bilgelerimiz şöyle söylemiştir, “Onlar, akıl yürütmede insan gibi kurnaz olan ve hayvan gibi davranırlar”. Yani, onlar sanki hiç mantıkları yokmuş gibi mantığın ötesinde giderler ve bu yolla içlerindeki dünya milletlerini mağlup ederler.

Bu (Midraş Rabbah, Ecclesiastes s. 12’de) şöyle söylendiği gibidir “Kendi kendime insanoğulları hakkında dedim ki”. Bunlar onun sözleridir, “İnsanoğulları hakkında’, erdemlilerinin söylediği sözlerle ilgili. Peki, Tanrı onları neden yarattı? Onlara, kendi erdemlerinin ölçüsünü netleştirmek için ki böylece kendilerinin hayvan olduklarını görsünler, İsrail’in O’nu nasıl bir hayvan gibi takip ettiğini görmeleri ve bunu dünya milletlerine göstermeleri için.”

İsrail’in O’nu nasıl bir hayvan gibi takip ettiğini dünya milletlerine neden göstermemiz gerektiğini anlamalıyız. Yukarıdakilere istinaden, dünya milletleri, kişinin kalbindeki dünya milletleri anlamına gelir. Kendi iyiliğimiz için değil Yaradan rızası için çalışmak istediğimiz, kimin haklı olduğunu bizimle tartışmak istemeleri gibi bizim bunu mantık dâhilinde yapmadığımız gerçeği onlara gösterilmelidir. Tam tersi, yaptığımız her şeyi mantık ötesi inançla yapıyoruz. Bunu herhangi bir sebep ya da uyum olmaksızın hayvanlar gibi yapıyoruz. Bu nedenle asla görüşlerinizi dinleyeceğimizi düşünmeyin çünkü bizim için her şey mantığın ötesindedir.

Bunu, yani sizin duymaya ihtiyacınız olan tüm cevapların üstesinden gelebilmemiz için Yaradan’dan bize yukarıdan yardım etmesini talep ederiz. Sizin sorularınız “Kim”

ve "Ne" olarak adlandırılan iki soruya dâhildir. Bilgelerimize olan inancımızla, Yaradan'ın yardımını aramamız gerektiğine ve O'nun kesinlikle bize yardım edeceğine inanırız, bilgelerimizin şöyle söylediği gibi, "Arınmaya gelene yardım edilir." Yani O, Kendisini mantık ötesi takip edebilmemiz için ve İsrail'in, O'nu nasıl bir hayvan gibi takip ettiğini dünya uluslarına gösterebilmek için bize yardım edecektir. Çalışmaların anlamı budur, "Öyleyse onları tutun ve yapın çünkü bu, ulusların gözünde sizin bilgeliğiniz ve anlayışınızdır."

Yani, mantık ötesi olan eylemleri gözeterek, yerine getirerek ve bu yoldan sapmayarak, dünya uluslarının kontrolünden çıkmayı kesinlikle başaracaksınız ve içindeki dünya milletleri Keduşa'nın önünde iptal edilecekler, şöyle yazıldığı gibi "Ve Tanrı'nız Yaradan'ı tüm kalbinizle seveceksiniz." Bilgelerimiz "Her iki eğiliminizle de" demiştir bu da kötü eğilimin de iyiye dönüşeceği anlamına gelir. Buradan, "kötü eğilim" olarak adlandırılan "dünya milletlerinin" de Yaradan'ın hizmetkârları olacağı sonucu çıkar.

O zaman, kişinin içindeki dünya milletleri, kendileri de iyilikle ödüllendirildiklerinde görecekler ki dünya uluslarını yenebilecekleri ve onları Keduşa'ya kabul ettirebilecek tüm bilgelik, "onları yapmak" olarak adlandırılan mantık ötesi inançtır. Yani, İsrail niteliğinde bulunan tüm bilgelik, özellikle bir hayvan gibi davranmalarındadır ve bu onların tüm bilgeliğidir.

"Kim tüm bu yasaları duyup, 'Şüphesiz bu büyük millet bilge ve anlayışlı bir millettir' diyecek?" sözlerinin anlamı budur. Yani, dünya milletleri de "tüm kalbinizle, her iki eğiliminizle de" sözlerinde olduğu gibi Keduşa'ya kabul edildiklerinde, dünya milletleri olan kötü eğilim de Keduşa'ya girdiğinde, o zaman görürler ki İsrail'in sahip olduğu tüm bilgelik, onların bu yasaları duymuş olmalarıdır ki bu da bir eylemdir.

O halde onlar bilge ve anlayışlı bir millettir çünkü onların bilgeliği bizim sandığımız gibi yalnızca sorgulama ve akılla elde edebileceğimiz bir bilgelik değildir. Aksine, onlar, tam olarak O'nu bir hayvan gibi takip ederek bilgelikle ödüllendirilmişlerdir yani tam olarak "mantığın ötesinde çalışmak" olarak adlandırılan "yaparak" bilgelikle ödüllendirildiler. Buradan, O'nu bilgelikle değil bir hayvan gibi takip ettikleri için onlara "bilge ve anlayışlı bir ulus" denildiği sonucu çıkar.

"Mantık ötesi" olarak adlandırılan eyleme ilişkin olarak (Midraş Tanhuma'da) söylenenleri yorumlamalıyız "'Ve öyle olacak çünkü' ayette söylendiği gibi, 'Kötü günlerde neden korkayım, topuklarımın kötülüğü beni kuşatacak (çevreleyecek).' Çünkü bunların arasında, insanların farkına varmadığı ve onları topuklarının altına attığı hafif Mitzvot vardır yani bunlar hafiftirler, bu nedenle Davut yargı gününden

korkuyordu. Şöyle derdi, 'Dünyanın Efendisi, ağır Mitzvot'tan korkmuyorum; korktuğum şey hafif Mitzvot'tur.'"

Çalışmada hafif ve ağır Mitzvot'un anlamını anlamalıyız. "Hafif" önemsiz anlamına gelir. İnsanın mantık ötesi çalışması gerektiği gerçeği kişi için hiçbir önem teşkil etmez ve bu çalışma kendisine toz tadı gibi gelir. Bu "Şehina [Kutsallık] toz içinde" olarak adlandırılır. Yani, kişinin cennetin krallığının yükünü mantık ötesinde üstlenmesi gerektiği gerçeği, bu çalışma "toz içindedir".

Yine de Mitzvot'u yerine getirmeli, iyi eylemler yapmalı ve Tora'yı öğrenmeliyiz ki Yaradan bu çalışmayı tozdan, yani alçaklığından kaldırsın, bizler dua ettikçe Yaradan Şehina'yı tozdan kaldıracaktır, şöyle yazıldığı gibi, "Merhametli Olan, O, Davut'un düşmüş kulübesini bizler için kaldıracak." Onun alçaklık içinde olmasının nedeni, Yaradan'ın yapmış olduğu gizlemedir ki böylelikle seçme şansı olabilmesi için yer olur, yani böylelikle "Yaradan'la Dvekut [bütünleşme]" adı verilen ihsan etmek için çalışabiliriz anlamına gelir. Bizlere bu çalışmanın yüzün gizliliği şeklinde verilmiş olmasının nedeni budur.

Bu nedenle, çalışmamızın kalbi, gizlilik süresince, çalışma esnasında yaptığımız hazırlık yoluyla, kendimiz için ihsan etme kapları oluşturmaktır. Yaradan tarafından verilen alma kaplarımız vardır ve bu Kelim'in (kapların) üzerinde onları kullanmamamız için bir ıslah vardı çünkü bunlar Yaradan'a zıt formda olduklarından ayrılığa neden olurlar. Bu nedenle, Tora ve Mitzvot bize, onlar aracılığı ile ihsan etme kaplarını elde edebilmemiz için verilmiştir.

Bu nedenle, tüm iftiracılar ve suçlayıcılar çalışma üzerinde ortaya çıkar ve şöyle derler "Yaradan'a hizmet etmeyi kabul ediyoruz, ancak Tora ve Mitzvot'u gözlemleyerek ulaşmak istediğiniz hedefe katılmıyoruz." Kişiye birçok argüman, yani tüm bu amacın uğruna çalışmaya değer olmadığını düşündüren düşünceler getirirler. Bu nedenle, kişi eğer ihsan etme kaplarını elde etme hedefini değiştirmeyi kabul etmezse, kişinin Tora ve Mitzvot'u bu amaç için gözetmesine izin vermezler ve kişinin yerine getirdiği her eylem kendisine büyük çabalarla gelir.

Kişi amacını unutup genel halk gibi çalışmaya, yani yaptığı çalışmanın karşılığında ödül almak amacıyla çalışmaya başladığında, çalışmaya saygı duyacak ve enerjiyle çalışacak güce yeniden sahip olur çünkü bu durumda çalışmanın amacı kişinin arzusuna aykırı değildir. Ancak kişi çalışmaya başladığı ve amacı unutarak nihayetinde bir kez daha Tora ve Mitzvot'u ihsan etme kaplarını elde etmek için çalışmak istediğine uyandığında, casusların argümanları bir kez daha kişinin aleyhine yükselir ve bu çalışmada kendisine toz tadı hissettirir. O zaman bir kez daha kişinin ilerlemesi zorlaşır. Buna "hafif Mitzvot" denir, yani kişinin kendi iyiliği için değil, Yaradan rızası için ihsan

etme kaplarını elde etmek amacıyla çalışması gerektiği anlamına gelir. Bu çalışmada korkmak için neden vardır çünkü muhalifleri çok fazladır.

Bu durum “ağır Mitzvot” için böyle değildir çünkü o kişi için önem teşkil eder. Yani, eğer bir kişi ödül almak için çalışıyorsa, bunu ciddi bir mesele olarak görür, çünkü Tora ve Mitzvot'u yerine getirmediği takdirde kendi kişisel yararını kaybedecektir. Ancak, ödül de kayıp da Yaradan rızası için ise bu kişi için o kadar da önemli değildir.

Bu nedenle, kişi burada küçümser çünkü kendi iç gözlemini yapar ve şöyle söyler, “Zaten her durumda, hiçbir şey kaybetmeyeceğim”, kendisi için hiçbir şey almayacağını söylediği ve Tora ve Mitzvot'un kendi faydası için değil öncelikle Yaradan için yerine getirilmesi gerektiğini söylediğinden, bu durumda yaptığı çalışmadan kim fayda görebilir? Yalnızca Yaradan. Bununla, kişi bu çalışmayı küçümser ve aşağılamış olur. Bu nedenle, sıklıkla kendi kendine şöyle der, “Çalışma için çaba harcamama bile gerek yok. Kolay gelirse çalışabilirim. Ancak en ufak bir rahatsızlığım dahi olsa üstesinden gelebilecek gücüm yok.”

Bunun nedeni, Lo Lişma [O'nun rızası için değil] çalışmasının önemli olmamasıdır, dolayısıyla bunun üzerinde çaba harcamaya değmez. Diğer bir yandan, Lişma'da [O'nun rızası için] çalışmaktan ne elde edecektir? Bu nedenle, kişi genellikle en iyisinin uyumak ve tüm bu şeylerden biraz uzaklaşmak olduğunu söyler çünkü bunlar kendisine umutsuzluk ve hoşnutsuzluktan başka bir şey getirmez. Buna "hafif Mitzvot" denir, "insanlar bunun farkında olmaz ve onları topuklarının altına atarlar."

Davut bunun hakkında şöyle söylemiştir, “Kötü günlerde, topuklarımın kötülüğünden” yani kişinin küçümsediği hafif Mitzvot'tan neden korkayım? Yani, ihsan etme çalışmasına girmek istediğimizde bundan, belki de onları gözetemeyeceğimden korkuyorum. Bu durumda, yani ihsan etme kaplarını elde etme konusunda bize ancak Yaradan yardımcı olabilir. Yani, insana alma kaplarını Yaradan verdiğinden, bizim de O'ndan, alma kapları yerine ihsan etme kaplarını vermesini talep etmemiz gerekir.

Yani, insan tıpkı kendi menfaati için çalışmaktan haz aldığı gibi Yaradan rızası için çalışmaya da büyük önem verecek ve bundan haz alacaktır. Yani, Krala hizmet etmenin kendisi için büyük bir ayrıcalık olduğunu hissedecektir ve bizler bunu "tutun ve yapın çünkü bu, ulusların gözünde sizin bilgeliliğiniz ve anlayışınızdır" yoluyla elde ederiz.

Çalışmada "Başlangıcı Dikenli Sonu Düzlük Olan Yol" Ne Demektir?

Makale No. 37, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Midraş Tanchuma'da (s 318b) şöyle yazılmıştır: "Bakın, önünüze koyuyorum. 'Üsttekinin ağzından kötü ve iyi çıkmayacak' diye yazılmıştır. Musa da onlara iki yol gösterdi -iyi ve kötü, yaşam yolu ve ölüm yolu, bir kutsama ve bir lanet. İki yolun başında yol kenarında oturan yaşlı bir adam hakkında bir alegori vardır: Bir yol ki başlangıcı dikenli, sonu düzlüktür; diğeri ise başlangıcı düzlük, sonu dikenliktir. Yaşlı adam bu iki yolun başında oturur ve gelip geçenleri uyarırmış: "Bu yolun başının dikenli olduğunu görseniz de onu kullanın, çünkü sonu düzlüktür. Bilge olan herkes onu dinlemiş ve o yolu seçmiş. Bu adam biraz zahmet çeker, ama huzur içinde gider ve huzur içinde gelir. Ama onu dinlemeyenler gidip sonunda hüsrana uğradılar. Bu nedenle siz ve soyunuzdan gelenler yaşamı seçin."

Bunu çalışmada yani Tora ve Mitzvo'tu [emirleri/iyi işleri] yerine getirme çalışmasında anlamak için şu iki yolun farkına varmalıyız: 1) Lo Lişma [O'nun rızası için değil], 2) Lişma [O'nun rızası için].

Bilinen odur ki, çalışmada, yaratılışın amacı ile yaratılışın ıslahı arasındaki farkı ayırt etmeliyiz. Yaratılışın amacı insanın bütünlüğe ulaşması, yani Yaradan'ın yaratılan varlıklara vermek istediği haz ve mutlulukla ödüllendirilme. Buna "O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu" denir. Bu nedenle, yaratılan tüm varlıklar yalnızca haz ve memnuniyet almaya özlem duyarlar.

Bu nedenle, kişi her gün yeniden haz ve memnuniyet duymayı arzular ve geçmişte sahip olduklarıyla yetinmez. Kişi daha ziyade her gün haz ve memnuniyet almaya

başlar. Bu, kişinin her gün haz ve memnuniyet alması gerektiği anlamına gelir. Bazı insanlar geçmişte kendilerine haz ve memnuniyet veren şeylerden şimdide haz alır. Ancak, geçmişten şimdide haz alamıyorlarsa, bu geçmişten şimdide haz almak olarak kabul edilmez. Yani, kişi her gün memnuniyet hissetmelidir. Kişi dün kazandıklarından bile haz alabilir ya da dün saygı gördüğü için bugün haz alabilir vs.

Dolayısıyla “Onun yarattıklarına iyilik yapma arzusu” kişinin her gün yeniden haz aldığını hissedeceği anlamına gelmelidir. Bununla birlikte, yalnızca şu anda hem geçmişten hem de gelecekte aldığı hazdan zevk alabilir. Kişi haz alırken, eğer şimdiki zamandan haz alıyorsa, bu haz alma olarak kabul edilir.

Bu nedenle hem maddesellikte hem de maneviyatta, kişi geçmişten veya gelecekte bağımsız olarak şu anda yaşamdan zevk aldığını hissetmelidir. En büyük haz ve memnuniyete sahip olsa bile, şimdiki zamanda haz ve memnuniyet hissetmezse, anda hissettiği azap yüzünden ölebilir çünkü haz alacak hiçbir şeyi yoktur.

Ancak bu, anda hissettiği ızdırabın ölçüsüne bağlıdır ve bu konuda, yani ızdırabın ölçüsü söz konusu olduğunda, iki insan aynı değildir. Yine de tüm insanlar andan haz almalıdır. Fakat maddesellikte, örneğin yeme, içme ve uyumada olduğu gibi, bazı insanların çok yemesi, çok içmesi ve çok uyuması gerekir.

Aynı şekilde, haz alma konusunda da insanlar arasında haz alma ihtiyacının miktarı bakımından farklılıklar vardır. Bazı insanlar çok fazla hissetmeye ihtiyaç duyarken, bazıları azla yetinebilir. Ancak hepsi de şimdiki zamanda haz almaya ihtiyaç duymaları bakımından eşittir. Eğer geçmişte sahip olduklarından şimdiki zamanda kendilerine haz sağlayamazlarsa ve şimdiki zamanda parlayacak gelecekteki bir hazzı kendileri için tasavvur edemezlerse, dünyada var olamazlar. Bu, Yaradan’ın yaratılış amacındaki arzusunun, yarattıklarına iyilik yapma arzusu olduğu gerçeğinden kaynaklanır.

Bu nedenle, bilgilerimizin dediği gibi (Minşot 43), her gün kutsamamız için bize yüz kutsama verilir: “Kişi her gün yüz kutsama yapmalıdır. Ayrıca her gün dört Şema [günde dört kez okunan metin] okunmalıdır: ‘Sunuların Şeması’, ‘Işık Yaratan’ın Şeması’, ‘Akşam Şeması’ ve ‘Başucunda Şema’ ve günde üç kez dua etmek.”

Bu, maneviyatta her seferinde kişinin yaptığı çalışmayla ilgili benzersiz bir ışık çekmesi gerektiğini gösterir. Bunun nedeni, Tzimtzum [kısıtlama] olarak adlandırılan ıslah nedeniyle, Yaradan’ın yaratılanlara vermeyi düşündüğü hazzı ve memnuniyeti yaratılanların tek seferde alamamasıdır. Yaratılanların hazzı ve memnuniyeti almak için alma kaplarında değil, ihsan etme kaplarında almaları için, yaratılanların çalışmasına göre, bolluk onlara kadar uzanır.

Bu nedenle, bir kişi çalışmaya başladığında, doğası gereği kendi iyiliği için olmadıkça herhangi bir hareket yapmanın değerli olduğunu anlamadığından, Maimonides, ödül almak için Tora ve Mitzvot'u yerine getirmekle başlamamız gerektiğini söyler, çünkü kişi başka türlü anlayamaz. Ancak daha sonra, kişiye tüm eylemlerini ihsan etmek için yapması gerektiği gösterilir.

Beden bu yolu kabul edemediği için kişi şöyle sormaya başlar: "Neden ben de dünyanın geri kalanı gibi çalışmıyorum, onların emekleri tamamen eylemlerle ilgili ve ihsan etmek için hiçbir çalışmaları yok? Ama bana ihsan etme yolunda yürümem gerektiği söylendiğinde, çalışmam iki yönlü oluyor. Yani, Tora ve Mitzvot'u uygulamada yerine getirmenin yanı sıra, ihsan etme amacı üzerinde de çalışmam gerekiyor. Bu da dünyanın geri kalanından iki kat daha fazla çalışmam gerektiği anlamına gelir. Öyleyse," diye bağırır bedeni, "Benim hayatımdan ne istiyorsun?!"

Bu demektir ki beden, "Neden ben diğer insanlardan daha fazla böyle bir cezayı hak ediyorum, toplumun genelinin yapmadığı fazladan bir çalışmam var? Bu nedenle," der beden, "eylemde bile çalışmana izin vermeyeceğim. Sen ihsan etmeyi amaçlamasan da benim onlarla hiçbir ilgim yok. Bu nedenle eylemlerine itiraz edeceğim çünkü sen kendin için çalışmak istemiyorsun."

Buradan şu sonuç çıkar ki, eğer bir kişi hakikat yolunda yürümek istiyorsa, çalışmalarında şu üç ayrımı yapmalıdır: 1) Tora ve Mitzvot'u pratikte yerine getirmek için çalışmak, 2) Niyet üzerinde çalışmak. Yani, kişi Tora ve Mitzvot'u yerine getirdiği için herhangi bir ödül istemez ancak ödül almak için de çalışmaz. 3) Kişi çalışmak istediğinde, yani Tora ve Mitzvot'u herhangi bir ödül olmadan yerine getirmek istediğinde, çalışması iki yönlüdür: Eylem üzerinde, yani Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeye karşı hatta eylemin kendisi üzerinde bile büyük bir direnç gösterir zira beden Tora ve Mitzvot'u herhangi bir ödül olmadan yerine getirmeye karşı çıkar. Buradan şu sonuç çıkar ki, beden bu niyetlere karşı çıktığı için kişi çalışma sırasında hâlâ ihsan etmeyi amaçlayamasa da amaç olmasa bile eylemin kendisine karşı da bir direnç vardır. Beden sorar: "Ne yapıyorsun? Tora ve Mitzvot'u yerine getirirken yaptığın çalışma için herhangi bir ödeme istemediğini söylüyorsun." Buradan çıkan sonuca göre, kişi sadece amaç üzerinde çalışmakla kalmaz, ki bu genel halkın çalışmasında olmaz, aynı zamanda Tora ve Mitzvot'u pratikte yerine getirmek daha zor olduğu için, eylemde de iki yönlü bir çalışması vardır.

Buna karşılık, genel halk tarzında çalışanların bedenleri uygulamadaki çalışmaya o kadar da direnmez, çünkü orada beden "Bu çalışma senin için ne ifade ediyor?" diye soramaz, çünkü kişi ödül ve cezaya inandığını, dolayısıyla boşuna çalışmadığını, emeğinin karşılığını alacağını söylediğinde hemen yanıt alır.

Ancak hakikat yolunda, yani ihsan etmek amacıyla çalışmak isteyenler için ödül ve ceza geçerli olsa da, yani onlar da genel halk gibi çalışan insanlar gibi ödül ve cezaya inansalar da, ödül ve cezaları birbirine benzemez. Genel halkın ödül ve cezası kendi yararınadır. Bu demektir ki, Tora ve Mitzvot'u yerine getirirlerse kendi iyilikleri için ödül alacaklarına inanırlar. Bunu yapmazlarsa, cezalandırılacaklar ve çalışmalarının ödülünü de kaybedeceklerdir.

Ancak bireylerin yolunda çalışanların ödülü, Yaradan'ın onlara kendi iyilikleri için değil, sadece Yaradan'ın rızası için çalışma ayrıcalığı vermesidir. Onların tüm hazzı Yaradan'a memnuniyet getirebilmektir ve ceza da kendileri için alma arzusunun hükmü altında kalmalarıdır. Onların tüm cezası budur.

Onlar bilgilerimizin söylediklerine, Yaradan'ın " Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım" dediğine inanırlar. Yani, onlar sadece kendileri için alma arzusu olan kötü eğilimin kontrolünden çıkacakları ve sadece Yaradan rızası için çalışabilecekleri bir ödül almak için öğrenirler. Şüphesiz, böyle bir amaç için, kişinin kendi iyiliği için alma arzusu olan beden, kişiye onu dünyadan söküp atabilecek güçleri vermeye direnmelidir.

Bilgelerimizin Kral Davut'la ilgili olarak "Ve kalbim içimde katledildi" ayeti hakkında söyledikleri gibi. Bilgelerimiz Davut'un kötü eğilimi oruç tutarak öldürdüğünü söylerler. Doğal olarak, eylemde bile -kişi hala ihsan etmeyi hedefleyemediğinde -beden hemen direnir ve tek bir hareket yapmasına bile izin vermez, zira beden Kral Davut hakkında söylendiği gibi, kişinin kendisini öldürmek için bu eylemleri kullanmak istediğini bilir.

Buradan şu sonuç çıkar ki, eylemler amaçsız olduğunda bile beden zaten büyük bir direnç gösterir. Bunun tek yolu, kişinin yapmak istediği her şeyde Yaradan'ın yardımını alması gerektiğidir. Yani, kişi bireylerin yolunda yapmak istediği her küçük şey için, Yaradan'dan bunları yapmasına yardım etmesini istemelidir. Yine de bilmeliyiz ki, kişinin bu onun için zor olduğu için yapmak istediği her bir şeyi Yaradan'dan talep etmesi gerektiği gerçeği, kişinin her zaman Yaradan'a dua etme ihtiyacını kazandığı büyük bir ıslahattır.

Başka bir deyişle, kişi ne için dua edeceğini bilir. Aksi takdirde, kişi Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duymayabilir. Bu nedenle, kişi her zaman Yaradan'a bağlı olduğu ve O'na ihtiyaç duyduğu için kazanır. Aksi takdirde, kişi en iyi eylemleri yapabilir, ancak iyi eylemler, iyi eylemler yapmaya gitmesine rağmen, eylemi gerçekleştirirken Yaradan'ı hatırlamasını zorunlu kılmayacaktır. Bunun nedeni bu şekilde yetiştirilmiş olması olabileceği gibi, kendisine bunu kimin emrettiğini hatırlamadan, sadece alışkanlıktan dolayı yapıyor olması da olabilir.

Öte yandan, kişi için bu eylemleri yapmak zor olduğunda, Yaradan’dan kendisine yardım etmesini talep etmelidir. Dolayısıyla, eylem sırasında Yaradan’ı hatırlar çünkü eylemi gerçekleştirmek için O’ndan yardım istemektedir. Bu, kişinin dünyada bir Yaradan olduğunu ve O’na hizmet etmemiz gerektiğini hatırlatan bir şeye sahip olduğu gerçeğine dikkat etmesi açısından çok büyük bir faydadır.

Yukarıda anlatılanlara göre, “Başlangıcı dikenli, sonu düzlük olan yol nedir?” diye sorduğumuzu anlayabiliriz. Mesele şu ki, Yaradan’ın çalışmasında iki yol vardır: 1) Kişinin kendi yararı için, 2) Yaradan’ın yararı için.

Kendi yararına olan yol “başlangıcı düzlük olan” olarak adlandırılır, zira beden buna karşı koymaz. Beden ödül ve cezaya inandığı için, bu çalışmada kendini zorlamasına rağmen çalışmayı kabul eder. Ancak ödüle baktığında, bu çalışma “başlangıcı düzlük olan” olarak kabul edilir, yani beden bu yolun kabul edilebilir olduğunu anlar çünkü bu kişinin kendi iyiliği içindir.

Ama “sonu dikenlidir”. Yani, sonunda, yazıldığı gibi (“Zohar Kitabına Giriş,” Madde 138), İyilik Yapan İyi olarak O’nun İlahi Takdirini hissedemediğini görür, “Alıcılar, O’nun yaratılış düşüncesinde bizim iyiliğimiz için tasarladığı tam iyiliğini alabilmeleri için tamamlanmadıkları sürece, rehberlik iyi ve kötü, ödül ve ceza şeklinde olmalıdır. Bu böyledir çünkü alma kaplarımız hala kendi için alma ile lekelenmiştir. Alma kaplarını yaratıldıkları şeklin aksine kullandığımızda, İlahi Takdir’in bizimle ilgili işleyişinde zorunlu olarak kötülük hissederiz.”

Dolayısıyla, “sonu dikenlidir.” “Dikenler” bu yolun acı verdiği anlamına gelir, yani kişi Tora ve Mitzvo’ta sarf ettiği onca çabadan sonra, yine de O’nun İlahi Takdirini iyi ve iyilik yapan olarak hissetmez.

Bu da kişinin çalışmasında ödül ve ceza meselesine neden olur. Yani, O’nun rehberliğinin iyilik ve kötülük şeklinde olduğu gerçeği, Sulam’da [Baal HaSulam’ın Zohar üzerine yorumu] yazıldığı üzere, ödül ve cezayı genişletir: “Dolayısıyla, kişi kendini kötü hissettiğinde, Yaradan’ın rehberliğini inkâr eder ve aynı ölçüde üstün Operatör ondan gizlenir. Bu dünyadaki en büyük cezadır.

“Böylece, O’nun rehberliği ile ilgili olarak iyi ve kötü hissi, beraberinde ödül ve ceza hissini de getirir, çünkü kim Yaradan’a inançtan ayrılmamaya gayret ederse, İlahi Takdir’de kötü bir tat aldığında bile ödüllendirilir. Ve eğer çaba göstermezse, Yaradan’a inançtan ayrıldığı için cezalandırılacaktır.”

Yukarıdakilere göre ne sorduğumuzu anlayabiliriz: Başlangıcı düzlük, sonu dikenli olan yol nedir? Bu, genel halkın ödül almak için çalıştığı yolun “başlangıcının bir düzlük

olduğu” anlamına gelir. Yani beden bu yola direnmez çünkü ona “Kendi yararın için ödül ve cezaya inanmalısın” denmiştir.

Yani, eğer Tora ve Mitzvo’u yerine getirirse, kendi yararına kazanacaktır. Ve eğer yerine getirmezse, kendi yararını kaybedecektir. Kişi bunu anlayabilir çünkü bu, insanın doğasında var olan Kli [kap], yani “kendisi için alma arzusudur”.

Ama “onun sonu dikenlerdir”. Yani, sonunda bütünlüğe, O’nun İlahi Takdirinin iyi ve iyilik yapan bir formda olduğunu görmenin ödülüne ulaşamaz. Bunun yerine, iyilik ve kötülüğün hükmü altına girer. Dolayısıyla, “tüm işleri yapan ve yapacak olan yalnızca O olmasına” rağmen, bu yine de iyi ve kötüyü hissedenlerden gizlenir, çünkü “kötülük” zamanında Sitra Ahra’ya [diğer tarafa], Sulam’da yazıldığı gibi, O’nun rehberliğini ve O’na olan inancı gizleme gücü verilir. Böylece “bilgelikten yoksun olarak ölürler”. Buna “onun sonu dikenlerdir” denir.

Tersine, “başlangıcı diken ve sonu düzlük olan” yol, hakikat yolunda yürüyüp Yaradan’ı hoşnut etme derecesine ulaşmak isteyenlerin başlangıcının diken olduğu anlamına gelir, çünkü kişi kendisi için değil, sadece Yaradan rızası için çalışmak istediğinde, beden yaptığı her şeye itiraz eder ve her seferinde yeniden üstesinden gelmesi gerekir ve her üstesinden geldiğinde ve beden direndiğinde, onu dikenler gibi sokar ve ona acı verir.

Dolayısıyla kişinin yürüdüğü yol dikenler üzerinde yürümek gibidir ve her seferinde mücadeleden kaçmak ister. Ama “bilge olan herkes onu dinler.” Yani bilgelere inancı olan kişi onu dinler. “Onu alır. Biraz gayret eder, ama huzur içinde gider ve huzur içinde gelir.” Şöyle yazıldığı gibi, “Çünkü onun yolları hoşluk yollarıdır ve tüm yolları barıştır.” Zira daha sonra, ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildiğinde, düz bir yolda yürümüş olur.

Bu, “Efendimiz insanın yollarını güzelleştirdiğinde, düşmanları bile onunla barış yapacaktır” diye yazıldığı gibidir, zira o zaman kişi yaratılış düşüncesinde bulunan haz ve mutlulukla ödüllendirilir, bu da O’nun yarattıklarına iyilik yapmasıdır. Onlar ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildiklerinde, orada Sulam’da şöyle yazılmıştır: “O zaman, O’nun İlahi Takdiri tüm dünyada ifşa olacaktır, çünkü şimdi, kötülükler ve cezalar faydalara ve erdemlere dönüştüğünde, Yapıcılarına ulaşmak mümkün olacaktır, zira şimdi O’nun ellerinin işi için uygun hale gelmişlerdir. Şimdi O’nu övecek ve kutsayacaklardır.” “Bu nedenle yaşamı seçin; siz ve soyunuz”

Çalışmada Hâkimler ve Görevliler Nedir?

Makale No. 38, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

“Bütün kapılarında kendine hâkimler ve görevliler atayacaksın” diye yazılmıştır. Çalışmada neyin "hâkimler" ve neyin "görevliler" olduğunu anlamalıyız. Ayrıca çalışmada "tüm kapılarınızda" ifadesinin ne olduğunu da anlamalıyız. Ayrıca, "Kendin için sunağın yanına Aşera [putperestlik ağacı] dikmeyeceksin" diye yazılanları da anlamalıyız. Bilgelerimiz şöyle der: "Kim layık olmayan bir hâkim atarsa, İsrail'de bir Aşera dikmiş gibi olur." Ayrıca, çalışmada değersiz bir hâkimin ne olduğunu ve yasağın neden "Aşera dikmiş" kadar şiddetli olduğunu da anlamalıyız.

Maddesellikte, bir mahkeme salonu olduğunu ve oradaki düzenin, herkesin adaletin kendi tarafında olduğunu iddia etmesi ve hâkimlerin hükmü verip, kimin haklı olduğuna karar vermesi şeklinde olduğunu görürüz. Ama hâkimler, kimin haklı olduğuna çoktan karar vermiş olsalar bile, bu sadece potansiyel olarak böyledir. Adaleti görüyoruz, ama suçlu bulunan kişi hâkimlerin verdiği karara uymak istemiyor, bu yüzden hüküm polise veriliyor ve polisler de hükmü uyguluyor. Yani görevliler, suçlunun hakkından geliyor ve onun arzusu hilafına hükmü infaz ediyorlar. Ancak hükmün infazı için bir mahkeme kararı olmadığı sürece, kişi hâkimlerin iyi olduğunu, ancak hükme itiraz etmediği halde, hükme itaat edemeyeceğini söylüyor.

Düzen şu ki, görevliler hükmü infaz etmeye geldiklerinde, görevlilerle tartışmak imkânsızdır çünkü onlar sadece adalet sarayının elçileridir. Bu nedenle, görevlilerle tartışmaya yer yoktur, zira tartışmak ve kişinin aklından geçen her şeyi söylemesi yalnızca mahkemede mümkündür. Birisi tartışmak istediğinde, görevliler ona güler ve "Boşuna konuşuyorsun; hâkimlerin söylediklerine uymak zorundayız" derler.

Aynı şey çalışma için de geçerlidir. Bir kişi hakikat yolunda yürümek istediğinde, iyi eğilim ile kötü eğilim arasında bir savaş başlar ve her biri "Hepsi benim" iddiasında bulunur. Yani, kötü eğilim tüm bedenın kendisine ait olduğunu iddia eder, bu da bedenın yalnızca kişinin kendi iyiliğı için çalışması gerektiğı anlamına gelir. İyi eğilim ise tüm bedenın yalnızca Yaradan rızası için çalışması gerektiğini savunur. Peki iki taraf birbiriyle tartıştığında ne yapılmalıdır? Kararı vermesi için bir hâkime gideriz. Hâkim bedenın kime ait olduğunu, yani bedenın kimin için çalışması gerektiğini söyler.

Dolayısıyla kişinin kalbindeki bu hâkim -ki kişi bedenın kime ait olduğunu söylemesi gerektiğı için ona itaat etmek ister- bu hâkimin değerli olması gerekir. Ama bu hâkimin değerli olup olmadığını nasıl bilebiliriz? Bu yalnızca hâkimin yüceliğine bağlıdır. Başka bir deyişle, hâkimin çalışmanın yüceliğini ve önemini ne ölçüde anladığını, yani büyük bir krala mı yoksa küçük bir krala mı hizmet ettiğimizi görmeliyiz.

"Değerli bir hâkim" demek, uğruna çalışmamız gereken Kral'ın yüce ve önemli bir Kral olduğunu, kişinin hayvani arzulardan alabileceğı her türlü hazdan vazgeçmeye değer olduğunu kalben kabul ettiğini anlaması demektir. Kişi Kral'a hizmet etmenin verdiği hazzın bu dünyanın tüm hazlarından çok daha önemli olduğunu anlar. Vazgeçmeye değer olan bu konu, ancak hâkim Yaradan'ın yüceliğini biliyorsa ve bunu edinmişse mümkün olabilir.

Ya da başka türlü de olabilir: Eğer bize Yaradan'ın yüceliğine mantık ötesi bir şekilde inanmamız gerektiğini söyleyen bilgelere inanıyorsa. Yani, kişi Yaradan'ın yüceliğini mantık dahilinde görmekle ödüllendirilmemiş olsa, tam tersine, cennetin krallığının yükünü mantık dahilinde üstlenmek istese de her seferinde buna direnir. Ve o zaman, beden, yani kişinin kalbindeki hâkim, kişinin kendisine söylediğı hiçbir şeyden etkilenmezse kişi ne yapabilir? Her ne kadar dinlese ve kişiye, mantıklı olmadığını söylemese de bu "fısıldayanların sesini duymayan sağır bir engerek yılanı gibidir" şeklinde yazılmış olana benzer.

İlk olarak, kişi bedenın, Yaradan rızası için çalışmaya değer olduğu konusunda hakeme ve hâkime itaat etmek istemediğı kararına varmış olmasının doğal olduğunu söylemelidir, zira insan doğası gereğı kendisi için alma arzusıyla doğmuştur. Bu nedenle, hâkim Yaradan'ın rızası için çalışmamız gerektiğini söylese de o bunu yani bir insanın zevk almadığı bir şeyi yapmasının nasıl mümkün olduğunu anlamaz. Ancak hâkim ona tüm kaygılarının Yaradan'ın sevinci olduğu bir dereceye ulaşması gerektiğini söylemiştir. Hâkim ona Tora'dan kanıt getirmesine rağmen, "Bizi ihtişamı için yaratan Tanrımız kutsaldır" ve "Efendimizin tüm işleri O'nun rızası içindir", beden ısrar eder ve " Görüyorum ki, aklıma ve mantığıma aykırı olan bir şeyi yapmam gerekiyor" der.

Dolayısıyla bu durumda iki yaklaşım vardır: 1) "Haklı olsan bile sana itaat etmek istemiyorum. Bu nedenle," der beden, "emrine itaat etmeyeceğim." 2) "Bazen sana itaat etmek istiyorum ama edemiyorum, çünkü ne zaman doğaya uygun olmayan bir şey yapсам ızdırap çekiyorum ve bu ızdıraplara, yani Yaradan'ın rızası için çalışmaya tahammül edemiyorum" der. Bu gerçek bir ölüm ve kendimi ölüme nasıl terk edebilirim?"

Bu nedenle, kişi zorlayıcı bir şekilde hareket etmelidir. Yani, bilgelerimizin şu söylediğine inanmalıdır: "Arınmak için gelene yardım edilir." Bu, kişinin bedenine şunu söylemesi gerektiği anlamına gelir: "Söylediğin şey -doğaya aykırı şeyler yapamayacağın- doğrudur. Ancak, eylemlerin esas olarak niyette olduğunu bilmeliyiz, yani niyetin, kişinin yaptığı eylemin Yaradan'ın rızası için olacağı yönünde olması gerekir."

Beden bunu anlayamasa da doğaya, yani akla ve zekâyâ karşı olduğu için, bunu kendi aklıyla değil, sadece inancıyla yapar. Bu yüzden buna "bir eylem" denir. Ve bir kişi Tora ve Mitzvot'u [emirleri/iyi işleri] akılla değil de eylemle yerine getirmek istediğinde, eğer hakikate ulaşmak istiyorsa, -hâkimlerin söylediklerini uygulamak istediğinde -Yaradan rızası için çalışmamız gerektiğini söylemelidir. Buna "görevliler" denir ve görevliler söz konusu olduğunda, onlarla tartışmanın bir anlamı olmadığını, görevlilerle tartışmanın söz konusu olmadığını, yani kendilerine söylenenleri duymadıklarını görürüz.

Maneviyatta da durum aynıdır. Kişi mantık ötesine geçtiğinde bedenle tartışmamalıdır. Bedene "Senin haklı ya da haksız olman bizim için önemli değil" demelidir. Belki beden yüzde yüz haklıdır ama görevliler hâkimin emrini uygular ve kişi Yaradan'a görevlilere güç vermesi için dua etmelidir ki suçlu olanın üstesinden gelebilsinler. Maneviyatta bu, kişinin Yaradan'a kendisinin üstesinden gelmesi için güç ve kudret vermesi için dua etmesi gerektiği anlamına gelir, ki böylece bedeni yenebilir ve hâkimlerin söylediklerini yerine getirebilir.

Bununla ne sorduğumuzu anlayacağız, Çalışmadaki "hâkimler ve görevliler" nedir? Bu, beden kime ait olduğunu belirleyecek hâkimler atamamız gerektiğidir. Yani, bu beden çalıştığında, onun çalışmasından istifade eden kimdir? Kazanç, kişinin kendi yararına mı yoksa Yaradan'ın yararına mıdır? Kişi daha sonra hâkimlerin kararını uygulamak için üstesinden gelme gücüne ihtiyaç duyar ve üstesinden gelme gücüne "görevliler" denir. Bu "tüm kapılarınızda" olmalıdır.

"Tüm kapılarınızda" ne demek diye sormuştuk? Kelimenin tam anlamıyla, her kapıda hâkimler ve görevliler olması gerektiği anlamına gelir gibi görünüyor. "Kapılarınız" diye yorumlamalıyız. Zohar'ın "Kocası kapılarda bilinir" ayeti hakkında

söylediği gibi. "Kapılarda" ifadesini, "Her biri kalbinde kabul ettiğine göre" şeklinde yorumlar. Demek ki, kişi kalbinde Yaradan'ın yüceliğini ve büyüklüğünü kabul ettiği ölçüde, her şeyi yerine getirebilmek için oraya "hâkimler ve görevliler" atamalıdır.

Şimdi sorduğumuz soruyu anlayabiliriz: "Kendin için bir Aşera, sunağın yanına herhangi bir ağaç dikmeyeceksin" ne anlama geliyor? Bilgelerimiz şöyle der: "Kim layık olmayan bir hâkim atarsa, İsrail'de bir Aşera dikmiş gibi olur." Biz de sorduk: Neden bu yasak, sanki kişi İsrail'de puta tapmayı ekmiş kadar şiddetli?

Yukarıdakilere göre, çalışmada her insan küçük bir dünya olduğu için, kötü eğilim ile iyi eğilim arasında bir kavga olduğunda, her biri "Hepsi benim", yani "beden bana ait" iddiasında bulunur. Kötü eğilim, beden, Yaradan rızası için değil, kişinin kendi iyiliği için çalışması gerektiğini, Yaradan rızası için çalışmanın bize yabancı bir çalışma olduğunu iddia eder. Ve beden, Yaradan rızası için çalışması gerektiğini söyleyen iyi eğilime itaat etmemiz gerektiğinden, sonuç olarak, bir kişi değersiz bir hâkim atadığında, yani Yaradan rızası için çalışmamız gerektiğini söylemeyi bilmeyen ama beden, Yaradan rızası için çalışmamız gerektiğini söyleyen bir hâkim atadığında, İsrail'de puta tapıcılığı yerleştirmiş olur, zira hâkim Yaradan rızası için çalışmamız gerektiğini anlamaz ama bize yabancı bir çalışma olan beden, Yaradan rızası için çalışmamız gerektiğini söyler.

"Değersiz bir hâkim" hakkındaki yasağın bu kadar şiddetli olmasının nedeni budur, çünkü hâkim kişiye Aşera adı verilen puta tapmasını söyler. Bu nedenle, eğer kişi ne yapacağını bilmek istiyorsa ve içindeki hâkime güvenmek istiyorsa, önce bu hâkimin tüm gerçeği içeren bir karar verip veremeyeceğini, yani ona hakikat yolunda yürümesini, yani Yaradan'ın rızası için çalışmasını söyleyip söyleyemeyeceğini görmelidir.

Yukarıdakilere göre, bilgelerimizin söylediklerini yorumlamalıyız (Tanhuma 8), "Tümüyle gerçek olan bir yargıda bulunan herkes bir sonraki dünyanın yaşamıyla ödüllendirilir." Bu, öteki dünyanın yaşamıyla ödüllendirilmek isteyen kişinin, Tora'da ve çalışmada çok fazla emek gerektirmeyen çok kolay bir yol olduğunu ima eder. Kişi bunun yerine, bütünüyle doğru olan bir hüküm vermeye çalışırsa, öteki dünya ile ödüllendirilecektir. Yukarıda anlatılanlara göre, çalışma düzenindeki bir "hâkim", beden, kime ait olduğuna, yani beden, Yaradan rızası için mi yoksa kişinin kendi iyiliği için mi çalışması gerektiğine karar veren kişidir.

Dolayısıyla, kişinin kalbine yerleştirdiği bu hâkim, beden, kime ait olduğuna, yani kimin uğruna çalışması gerektiğine, Yaradan rızası için mi yoksa Yaradan rızası için değil de kişinin kendi iyiliği için mi çalışması gerektiğine karar verir. Eğer hâkim değerli bir hâkim değilse ve Yaradan'ın yüceliğini takdir etmeyi bilmiyorsa ve hâlâ kendisi için

alma arzusu yüzünden önyargılıysa ve kişi "kimin için çalışılması gerektiği konusunda hâkimin kararını ve söylediklerini dinleyeceğim" diyorsa, bu hâkimin görünüşte bir Aşera, yani putperestlik diktiği sonucuna varılır.

Demek ki, kişinin itaat etmek istediği bu hâkim ona Yaradan için çalışmanın değersiz olduğunu söylüyor. Eğer kişi bu hâkimi dinlerse, puta tapmak zorunda kalacak ve Yaradan rızası için çalışmayacaktır.

Bu nedenle bilgilerimiz şöyle dediler: "Layık olmayan bir yargıç atayan kişi, sanki bir Aşera dikmiş gibidir." Bu konudaki ciddiyetin ne olduğunu sorduk, eğer hâkim layık değilse, bu sanki puta tapmak gibi midir? Buradaki ima, yapılan çalışmanın gerçekten puta tapmak olduğudur, çünkü Yaradan için çalışmamıza gerek olmadığını söyler. "Sanki İsrail'de bir Aşera dikmiş gibidir" der, zira herkes "İsrail" yani Yaşar-El [Yaradan'a doğru] niteliğine sahip olmalıdır, yani "tüm çalışmalarınız Yaradan rızası için olacak". Ancak değersiz hâkim, kişinin kendisi için çalışmasının daha iyi olduğunu söyler. Buna "puta tapma" denir.

Bu sayede bilgilerimizin söyledikleri hakkında ne sorduğumuzu anlayacaksınız: "Tümüyle gerçek olan bir yargıda bulunan herkes bir sonraki dünyanın yaşamıyla ödüllendirilir." Öyleyse, öteki dünyanın yaşamıyla ödüllendirilmek için neden bu kadar çok çalışmalı ve zahmet çekmeliyiz? Ne de olsa daha kolay bir yol vardır -tümüyle doğru olan bir hüküm vermeye çalışmak ve böylece öteki dünyanın yaşamıyla ödüllendirilmek.

Çalışmada bu, "gerçek" ve "tüm gerçek" olduğu anlamına gelir. "Gerçek", kişinin kalbindeki hâkimin ona ödül alabilmesi için Tora ve Mitzvot'a uyması gerektiğini söylediği anlamına gelir. Yani, yerine getirdiği Tora ve Mitzvot, kendi çıkarı için bir ödül ve ceza ile birlikte olmalıdır. Dolayısıyla bir yandan buna "gerçek" denir. Maimonides'in şöyle dediği gibi, "Bu nedenle, küçüklere, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken, onlara sadece korkudan ve ödül almak için çalışmaları öğretilir. Daha fazla bilgelik kazanana kadar, bu sır onlara yavaş yavaş gösterilir" (Hilchot Teshuva, Bölüm 10).

Bu, hâkimin gerçeğe dair bir hüküm verdiği anlamına gelir.

Diğer taraftan, "tüm gerçek", hâkimin kendi iyiliğimiz için değil, Yaradan'ın rızası için çalışmamız gerektiğini söylediği anlamına gelir. Buna "tüm gerçek" denir, yani eylem doğrudur ve niyet de doğrudur. Buna "tüm gerçek" denir.

Yine de "tüm gerçeğin" ne anlama geldiğini yorumlamalıyız. Bu, gerçeğin doğru olduğu, herkesin bunun doğru olduğunu kabul ettiği ve kişinin açıkça bunun gerçek olduğunu söylemediği anlamına gelir. Bunu On Sefirot Çalışması'nda (Bölüm 13)

yazılanlara göre anlayabiliriz, burada on üç niteliğin yedinci ıslahını yorumlar: 1) El [Kel diye okunur], 2) Merhametli, 3) Lütufkâr, 4) Erech [uzun], 5) Apaim [yüz. Erech Apaim "uzun yüz" veya "sabırlı" anlamına gelir], 6) Merhamette Büyük, 7) Ve Gerçek.

"Ve Gerçek"in ne olduğunu yorumlamaktadır. Onun sözleriyle, "Bu nedenle, bu ıslahı 'Ve Gerçek' adıyla adlandırır, çünkü aşağıdaki iki Kutsal Elma'nın ifşa olmasıyla, O'nun aşağıdakiler üzerindeki İlâhi Takdir'inin hakikati ortaya çıkar. Bu nedenle, O'nun İlâhi Takdir'inin ifşasına 'Ve Gerçek' denir, çünkü bu O'nun arzusunun gerçeğidir ve dünyalardaki tüm gizlemeler yalnızca O'nun İlâhi Takdiri hakkındaki bu gerçeği ortaya çıkarmak için gelir, ki bu da yarattıklarına iyilik yapmaktır. Bu nedenle ZA'daki bu ıslaha 'Ve Gerçek' adı verilmiştir."

Yukarıdakilere göre, "Tümüyle gerçek olan bir yargıda bulunan herkes bir sonraki dünyanın yaşamıyla ödüllendirilir." ifadesinin anlamını anlayabiliriz. Bu demektir ki, o zaman, kişinin bedenindeki tüm dünya ulusları gerçeği görürler -Yaradan'ın arzusunda, yani O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusunda bulunan haz ve mutlulukla ödüllendirilirler. Ve buna "tüm gerçek" denir.

Çalışmada "Tora Sadece Kötü Eğilimin Aleyhinde Konuşur" Nedir?

Makale No. 39, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

// Eğer düşmanlarına karşı savaşa gidersen ve Tanrın Efendin onları senin eline teslim ederse ve tutsaklar arasında güzel bir kadın görürsen ve onu kendine eş olarak alırsan" diye yazılmıştır. RAŞİ, "Tora sadece kötü eğilimin aleyhinde konuşur, eğer Yaradan ona izin vermezse, kişi onunla yasak dahilinde evlenir" yorumunu yapar.

Bunu anlamamız gerekir. Eğer Yaradan kötü eğilimi kişiyi günah işlemeye teşvik etmesi için güçlendirmeseydi daha iyi olmaz mıydı? O zaman kadına izin vermek gerekmezdi çünkü onunla yasak dahilinde evlenmezdi. Ayrıca RAŞİ'nin çalışmada "Eğer savaşa çıkarsanız" ayetiyle ilgili olarak "isteğe bağlı savaştan" söz ettiği yorumunun ne anlama geldiğini de anlamalıyız. Çalışmada geçen "isteğe bağlı savaş" nedir?

Ayrıca bilgilerimizin ne dediğini de anlamalıyız (Kiduşin 30), "Kötü eğilimi ben yarattım; Tora'yı da şifa olarak yarattım." Sanki Tora'yı kötü eğilim için yaratmışım gibi görünüyor. Yani, kötü eğilim olmasaydı, Tora'ya ihtiyaç olmazdı. Burada da şunu sormak gerekir: Ama O'nun başka bir yolu daha vardı, bu da kötü eğilimi yaratmamaktı ve o zaman Tora'ya da gerek kalmazdı.

Bilinir ki, dünya sadece Tora sayesinde var olmuştur, bilgilerimizin dediği gibi, "Gece gündüz ahdim olmasaydı, göklerin ve yerin hükümlerini koymazdım." Ancak burada O'nun Tora'yı kötü eğilim nedeniyle yarattığı ima edilmektedir. Çalışmada bunu anlamalıyız.

Kötü eğilimin kim olduğunu, Tora'nın kimin için yaratılması gerektiğini bilmeliyiz, şöyle yazıldığı gibi, "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı bir şifa olarak yarattım." Ayrıca Tora'nın neden "şifa" olarak adlandırıldığını da anlamalıyız. Görüyoruz ki, bir yemek pişirdiğimizde, yemeğin lezzetli olması için yemeğe bir baharat koyuyoruz. Bu, asıl olanın yemek olduğu ve baharatın sadece lezzet veren bir katkı olduğu anlamına gelir. Ancak söylenene göre, Tora sadece bir çeşnidir. Buradan asıl şeyin kötü eğilim olduğu ve Tora'nın sadece kötü eğilime tat verdiği sonucu çıkar. "Çünkü onlar bizim hayatımız ve günlerimizin uzunluğudur" denildiği üzere, aslolan Tora olduğuna göre, bunu nasıl anlayabiliriz?

"On Sefirot Çalışmasına Giriş" bölümünde açıklananlara göre, kötü eğilimin "kötü eğilim" olarak adlandırılan haz ve mutluluk alma arzusu olduğunu anlıyoruz. Bu "yaratılışın kalbidir". Yani, dünyada yarattığı yeni bir şey olduğunu söyleyebileceğimiz şey, ki bu şey O yaratmadan önce mevcut değildi, sadece haz alma arzusudur. Bu arzu, haz ve zevk alma özlemi, dünyanın yaratılmasından önce mevcut değildi, zira Yaradan'da, O'nun alması gereken hiçbir eksiklik ya da arzu yoktur.

Orada şöyle der: O, bu arzuyu neden yarattı? Yaratılış amacı için, zira dünyayı yaratmasının nedeni O'nun iyilik yapmayı arzulamasıydı ve Yaradan'ın yarattığı doğamızda sadece bedenin arzuladığı şeylerden haz ve zevk alma olduğunu görüyoruz. Dahası, haz ve zevkin ölçüsü özleme bağlıdır. Bu nedenle içimizde haz ve zevk alma arzusu yaratmıştır ve bu yaratılışın kalbidir. Başka bir deyişle, eğer bu alma arzusu dünyada var olmasaydı, O'nun yaratılanlara vermek istediği hazzı ve zevki alacak kimse olmayacaktı.

Dolayısıyla yaratılışın kalbi haz ve zevk alma arzusudur ve bu olmadan yaratılıştan söz etmek mümkün değildir. Ancak, alma arzusuna neden "kötü eğilim" dendiğini ve eğer gerçekten kötüyse, O'nun onu neden yarattığını anlamalıyız.

Mesele şu ki, Yaradan haz ve zevk aldıklarında hoşnutsuzluk hissetmemelerini istediğinden ve Yaradan'ın yarattığı doğada da her dal köküne benzemek istediğinden ve kökümüz, yani Yaradan, Veren olduğundan ve O'ndan almak zorunda olan yaratılan varlıklar Yaradan'a zıt olduklarından, bundan utanç duyarlar. Bu nedenle, bir Tzimtzum [kısıtlama] ve gizleme yerleştirilmiştir; haz ve zevk, kişinin kendisi için alma arzusunun Kelim'i [kapları] için parlamaz, sadece Yaradan vermek istediği için haz ve zevki almak istedikleri yerde parlar, çünkü yaratılışın amacı budur, O'nun arzusu yarattıklarına iyilik yapmaktır ve yaratılan da Kral'ın emrine itaat etmek ister ve bu nedenle alır.

Bu, "ihvan etmek için almak" olarak adlandırılan bir ıslahattır. Bu nedenle iki sistem oluşturulmuştur: Keduşa [kutsallık] sistemleri ve Tuma'a [kirlilik] ve Klipot

[kabuklar/peeller] sistemleri. "On Sefirot Çalışmasına Giriş "te (Madde 10) yazıldığı gibi, "O, ihsan etme arzusunu Keduşa'nın ABYA sistemine işledi, kendileri için alma arzusunu onlardan çıkardı ve onu Tuma'a'nın ABYA dünyalarının sistemine yerleştirdi. Bu nedenle, Yaradan'dan ve Keduşa'nın tüm dünyalarından ayrı düştüler."

Dolayısıyla bu alma arzusuna "kötü eğilim" denir çünkü dünyadaki tüm kötülöklere o sebep olur. Bundan dolayı, yaratıklar zevk ve haz alamazlar ve bundan dolayı Keduşa'nın canlılığından yoksun kalırlar, zira ışık ve bolluk onu kullanmanın yasak olduğu bir yerde parlayamaz. Bu, dünyaların basamaklandırılmasından dolayı bu alma arzusundan Klipot'un dünyaya geldiğı ve insanı yönettiğı ve kişinin, Tora'nın ışığının olduğu, Tora ve Mitzvot'un [emirler/iyi işler] gücü ve "içindeki ışık onu ıslah etmedikçe", yani kişiyi kendisi için alma arzusunun yönetiminden özgür kılmadıkça, onların yönetiminden çıkmaktan tamamen aciz olduğu için başımıza geldi.

Şimdi sorduğumuz soruyu, RAŞİ'nin neden "ve onu kendine eş olarak alırsın" ayetini yorumladığını, bilgilerimizin açıklamasını getirerek anlayabiliriz (Kiduşin 21), "Tora sadece kötü eğilimin aleyhinde konuşur. Bırakın kesilmiş leşlerin etini yesin, ama kesilmemiş leşlerin etini yemesin." Bazıları şöyle sorar: Yaradan kötü eğilime neden günah işlemeye teşvik etme gücü verdi? Yaradan kışkırtıcıyı güçlendirmeseydi ve ona yasak olana izin vermeye gerek kalmasaydı daha iyi olmaz mıydı? Bilgelerimiz bu konuda şöyle der: "Tora sadece kötü eğilimin aleyhinde konuşur."

Bunun cevabı, çalışmada kötü eğilimin "kendisi için alma arzusu" olarak adlandırılmasıdır. Alma arzusu olmasaydı, yaratılış diye bir şey de olmazdı. Alma arzusu nerede bir haz görürse, arzusunu tatmin etmek ister ve arzusunu tatmin etmek istediğinde, özlemini çektiğı şeyden zevk almak mümkün olur. Yaradan bu doğayı yarattığı için, bu doğa değişikliklerden zarar görmez. Bununla birlikte, ıslahlar için bir yer vardır, bu da onları iptal etmek değil, onlara bu şeyin ıslah edildiğı bir şey eklemektir. Ancak bu doğayı değiştirmez zira doğayı Yaradan yaratmıştır ve alma arzusu da Yaradan'ın yarattığı bir şeydir. Dolayısıyla, insan bunu iptal etme gücüne sahip değildir.

Genel ıslah, ihsan etme niyetidir. Buna "yargıların hafifletilmesi" denir. Yani, kişinin alma arzusunu kullanmasının ve kendi çıkarı için zevk almasının yasak olduğu yerde yapılan yargı, bununla Yaradan'la form eşitsizliğine girdiğimiz içindir. Ancak, Yaradan almamızı istediğı için aldığımızda ve kendimiz için almamayı tercih ettiğimizde, bununla alma yasağının yargısı hafifletilir.

Ancak, bilmeliyiz ki, ihsan etmek için almanın bu niteliğı gerçek bir ıslahtır. Yani, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacı, bu şekilde, kişi haz alma arzusunu kullandığında, ancak form eşitliğı olan Dvekut [bütünleşme] içinde

kalmadıkça gerçekleşemez. Demek ki, kişi alır ama zevk almazsa, bu alma "iyilik yapma" olarak kabul edilmez, zira biz kişinin aldığı şeyden değil, zevk aldığı şeyden söz ediyoruz. Başka bir deyişle, üstteki alttakinin zevk almasını ister ve eğer kişi zevk almazsa, o zaman üsttekinden hiçbir şey almamış olur. Buna "yargıların hafifletilmesi" denir.

Bu, bütünlüğün kalbidir. Bununla birlikte, üst köklerin perspektifinden sıralanabilen şeyler vardır, ki bu yüzden ihsan etmek için çalışırlar ve ihsan etmek için bile kullanılması yasak olan şeyler vardır. Başka bir deyişle, kişi hem yasak olan bir şeyi yapmak istediğini hem de ihsan etmeyi amaçladığını söyleyemez. Eğer bir şey yasaklanmışsa, bunun nedeni dal ve kök açısından Tora'nın yasakladığı ve Tora'nın izin verdiği şeylerin olmasıdır.

Genel olarak, Tora'da üç ayırım yapmalıyız: 1) Mitzva [emir / iyi eylem], 2) izin, 3) yasak.

Mitzva ve günah konusunda, amaçsız bir eylemde bile dikkatli olmalıyız, çünkü kişinin niyeti olmasa bile uygulamada bir Mitzva meselesi vardır. Aynı şekilde, yasaklamada da herhangi bir niyet olmasa bile eylemde bir günah vardır. Ancak niyetle ilgili asıl çalışma, izin verilen şeyde, onu yapmakta Mitzva olmadığında, ancak yapmazsa da günah işlemediğindedir. O zaman, kişi izin verilen şeyi yaptığında, yani izin verilen şeyi yaparken Yaradan'ın rızasını amaçladığında, o izin verilen şey Keduşa'ya girer.

O zaman buna Mitzva denir. Başka bir deyişle, "izin" olma durumundan ortaya çıkar ve Mitzva alanına girer. Ve tam da burada eğilime karşı savaşın kalbi atar, zira beden kişiye bir yasak olmadığını bunu yapmaktan neden kendini alıkoyduğunu söyler. Ancak kişi buna cevap vermek zorunda kaldığında, ona şöyle diyebilir: "Bir Mitzva yapmalıyım. Bu nedenle, bir Mitzva'yı yerine getirdiğimde, bir şey yapmış olurum. Bir günah işlemediğimde de bir Mitzva yapmış olurum, bilgilerimizin şöyle dediği gibi: 'Eğer bir kişi oturur ve bir günah işlemezse, sanki bir Mitzva yapmış gibidir.

"Ancak, bana izin verilen bir şeyi yapmamı söylediğinde, Yaradan'ın rızası için amaçlayamayacak olsam bile, bu bir Mitzva değildir. Bu nedenle, ben hiçbir şey yapmadım. Ve aylak bir işçi olmak istemiyorum, yani boşa giden şeyler yapmak istemiyorum." Dolayısıyla, Mitzvot ve günahlar çalışmasında, çalışma zorunludur. Ancak izin verilen şeylerde, bu eylemle ilgili herhangi bir zorunluluk bulunmadığında, özellikle niyet onu gerçeğe dönüştürür ve Keduşa'ya dahil eder.

Yukarıdakilere göre, RAŞİ'nin "Eğer savaşa giderseniz" ayeti hakkında yorumladığı şeyi, "isteğe bağlı savaştan" söz ettiği şeklinde yorumlamalıyız. Çalışmada, "izni" ihsan

etmek için amaçlamak zorunda olduğumuz şeklinde yorumlamalıyız. Eğilim konusunda asıl çalışma vardır. Eylemde herhangi bir yasak olmadığı için, eğilim kişinin onu dünyadan söküp atmak istediğini görür. Yani, kişinin eylemde yaptığı Mitzvot ve günahlarla ilgili olarak, kişi sadece Yaradan'ın rızası için çalışmak istediğini söylemediği için, eğilim çok fazla direnç göstermez. Ancak bedenın iyiliği için değil de ihsan etmek amacıyla çalışmaya başladığında, kötü eğilimle gerçek çalışma başlar.

Tora ve Mitzvot İsrail'i arındırmak için verildiğinden, (Matan Tora ["Tora'nın Verilişi"] makalesinde) yazıldığı gibi, "Bunlar bilgilerimizin sözleridir, 'Birinin boğazından veya ensesinden kesilmesine Yaradan neden aldırır? Ne de olsa Mitzvotlar sadece insanları arındırmak için verilmiştir' ve bu arındırma, kirlenmiş bedenın temizlenmesi anlamına gelir ki bu da tüm Tora ve Mitzvotların gözlemlenmesinden ortaya çıkan amaçtır."

Dolayısıyla, sadece Yaradan'ın rızası için niyeti ile ilgili olarak bedenle konuşurken, kendi menfaatimizi iptal etmek istediğimizde, bedenle gerçek anlaşmazlık o zaman ortaya çıkar. Bu, izin verilen konularda eğilime karşı bir savaş olduğunda tam olarak açıktır. O zaman savaş eylem üzerinde değildir, çünkü eylem üzerinde bir yasak yoktur. Savaş sadece amaç üzerinde olabilir, kişi bunu sadece Yaradan'ın rızası için ister, bedenın iyiliği için değil. Daha doğrusu, bilgilerimizin dediği gibi, bedeni öldürmek ister, "Tora sadece onun için kendini ölüme atan kişide vardır."

Şimdi sorduğumuz soruyu yorumlayabiliriz: Tora sadece kötü eğilimin aleyhinde konuştuğuna göre, Tora neden güzel kadına izin verdi? Sonuçta, Yaradan'ın güzel bir kadına izin vermesine gerek kalmayacağı daha kolay bir yolu vardı, yani kötü eğilime onu kışkırtma gücü vermeyecek ve yasaklanmış bir şeyi değiştirip izin vermesine gerek kalmayacaktı.

Cevap nedir? "Tora sadece kötü eğilimin aleyhinde konuşur." Kelimenin tam anlamıyla, güzel bir kadının yasaklanması meselesini anlamak çok zordur. Tıpkı "Yasaklanan şeye karşı büyük bir şehvet duyarken Tora neden diğer yasaklara izin vermedi?" diye soranlar olduğu gibi. Aslında bu konuda Tora ve Mitzvot hakkında hiçbir fikrimiz olmadığı, bunun insan aklı için kavranamaz olduğu cevabını vermeliyiz. Bunun yerine, bilgilerimizin dediği gibi (Safra, RAŞİ, Kedoşim), "Kişi 'Domuz eti imkânsızdır' dememeli, aksine 'Bu mümkün, ama göklerdeki Babam benim hakkımda böyle karar verdiyse ben ne yapabilirim?' demelidir. Başka bir deyişle, Tora ve Mitzvot'un tamamı Yaradan'ın hükümleridir ve insanın aklı oraya ulaşamaz. Doğal olarak, "Tora neden güzel bir kadına izin verdi?" diye soramayız (Bkz. Ohr Chaim, Ki Tetze).

Sorduğumuz soruyu şöyle yorumlamalıyız: "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı bir şifa olarak yarattım" sözünün anlamı nedir? Bu, kötü eğilimin meselenin özü olduğunu ve Tora'nın ana madde değil, yemeğe eklenen bir katkı maddesi gibi olduğunu ima eder. "On Sefirot Çalışmasına Giriş" bölümünde açıklandığına göre, yaratılışın kalbi haz ve zevk alma arzusudur. Yaradan'ın alma arzusunu yaratmasının nedeni, yarattıklarına iyilik yapmayı dilemesidir. Ancak Veren ve alan arasındaki form eşitsizliği nedeniyle, alma arzusundaki form eşitsizliğinin ıslah edileceği, ihsan etmek için çalışmak üzere onu ıslah etmek bize verilmiştir.

Bu nedenle, haz alan şeyin esas olarak alma arzusu olduğu sonucu çıkar. Ancak, kendi iyiliği için alırsa, buna "kötü eğilim" denir çünkü içindeki form eşitsizliği Yaradan'dan ayrılmasına neden olur ve Tzimtzum'un ıslahı nedeniyle haz ve zevk, ayrılan Kelim'e ulaşmaz. Dolayısıyla, alma arzusunun hazzı ve zevki alabilmesi için, kötü eğilime bir tat verilmelidir ki bu sayede alma arzusunda bir lezzet olsun, yani alma arzusunda haz ve zevk olsun.

Eğer ihsan etme arzusu olan tat verilmezse, alma arzusunda hiçbir tat olmayacaktır çünkü zevk ve haz oraya ulaşmadığı için hiçbir şey olmayacaktır.

Ancak burada yapılması gereken dört ayrım vardır: 1) Hazzı alan Kli. 2) Kli'nin aldığı hazzın hoş bir tadı olmalıdır. Yani, içinde utanç olmamalı, ama iyi bir tat hissetmelidir. 3) İyi tat ihsan etme arzusudur. Buna, ihsan etme arzusunun yemeği lezzetlendirmesi için baharatlandırması denir. 4) "İhsan etme arzusu" olarak adlandırılan bu lezzeti özellikle Tora aracılığıyla almak mümkündür, çünkü şöyle yazılmıştır: "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da onun için bir şifa olarak yarattım." Bu, Tora'nın, yani içindeki ışığın, ihsan etme arzusunu verdiği ve ihsan etme arzusunun da utancı yemekten uzaklaştıran bir lezzet verdiği anlamına gelir, çünkü utanç yemekte bulunabilecek tüm lezzeti bozar ve bu yüzden Verici gerçek hazların hiçbirini veremez, çünkü alttakilerin Kelim'ine ulaştığında her şey bozulacaktır. Bütün çalışmamız budur -bolluğa uygun Kelim'i edinmek.

Artık "Tora sadece kötü eğilimin aleyhinde konuşur" ifadesini yorumlayabiliriz. Yasaklanan ya da izin verilen her şey, Yaradan'ın hükmüne göredir. Yani, son ıslahtan önce bile ıslah edilebilecek ve Keduşa'ya dâhil edilebilecek şeyler vardır ve bu yüzden bize 613 Mitzvot verilmiştir. Tora'da belirtilen ıslahlar sayesinde Tora'nın güzel kadına izin vermesinin nedeni budur. Bu, Yaradan'ın neye izin verdiğini ve neyi yasakladığını edinmek için aklımızın ötesindedir. Dolayısıyla, "Tora neden izin verdi?" diye sorabileceğimiz hiçbir ipucumuz yoktur, çünkü Tora ve Mitzvot'un tüm meselesi "İsrail'i onlarla arındırmaktır". Dolayısıyla, Tora'nın ıslahlar aracılığıyla güzel bir kadına izin vermesi de insanları arındırmak niyetiyledir.

Çalışmada "Onlar Her Gün Gözünüzde Yeni Gibi Olacaklar" Nedir?

Makale No. 40, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

Bilgelerimiz (RAŞİ, Tavo 3 Deuteronomy 26:16, Yitro 13:10'da) ayet hakkında şöyle söylemiştir, "Bugün Tanrınız Efendiniz size bu kanunları ve hükümleri yerine getirmenizi emrediyor. Bunları tüm kalbinizle, tüm ruhunuzla yerine getirmeye dikkat edeceksiniz." "Her gün, sanki onları Sina Dağı'ndan bugün almışsınız gibi sanki onlar size bugün emredilmiş gibi her gün gözünüzde yeni olacaklar."

"Sanki size bugün emredilmiş gibi" olmasının bizlere ne kattığını anlamalıyız. Neden yalnızca "Tora'yı aldıktan sonra, Sina Dağı'nda" yeterli değildir ve neden "sanki bize bugün emredilmişler" gibi onları üzerimize almamız gereklidir? Bu bize çalışmamız açısından ne katar?

Shaar HaKavanot'ta [Niyetler Kapısı Bölüm 2'de) şöyle der: "Şema okumasında [her duadaki bölüm] ve her zaman akşam, sabah ve öğlen olmak üzere her gün üç defa, hafta içi günlerde, Şabat'ta ve iyi günlerde ettiğimiz dualar ile ilgili olarak bilmelisiniz ki, hafta içi edilen dualar ile Şabat günlerinde, ayların başında, iyi günlerde veya bayram haftası günlerinde edilen dualar arasında büyük fark vardır. Dahası, iyi günlerin içinde dahi, Pesah'ta edilen dua ile Şavuot'ta (Haftalar Bayramı) edilen dua aynı değildir. Ayrıca, hafta içi günlerde de bir gün edilen dua ile diğer bir gün edilen dua arasında büyük fark vardır. Dünyanın yaratılışından sonuna kadar, bir diğerine benzeyen tek bir dua bile yoktur, ayrıca bir diğerine benzeyen tek bir insan da yoktur ve biri bir diğerinin ıslah etmediğini ıslah eder, çünkü duanın emredilmesinin amacı,

ölen yedi Edom kralının sıralamasını yapmaktır. Her gün, her bir dua, yeni kıvılcımlar ortaya çıkarır.”

Tora, Mitzvot [emirler/iyi eylemler] ve dua aracılığıyla ayrıştırmamız gereken Edom'un yedi kralının parçalanması konusunu anlamak için bilinen iki şeyi hatırlamalıyız: 1) yaratılışın amacı 2) yaratılışın ıslahı. Yaratılışın amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapmasıdır yani yaratılanların haz ve mutluluk almasıdır. Yaratılışın ıslahı, yaratılanların, haz ve mutluluğu aldıklarında alan ve veren arasındaki form eşitsizliğinden dolayı utanç hissetmemeleridir. Bunun yolu, ışığın, kişinin kendisi için almasının üzerinde parlamadığı bir ıslah olmasıdır. Bu nedenle, kişi kendisi için alma kaplarına batmış olduğunda, gizlilik ve saklanma onun üzerinde olur ve kişi Keduşa'nın (kutsallığın) önemini hissedemez çünkü Keduşa tam olarak kişinin Yaradan'ına memnuniyet ihsan etmek istediği yerde var olur.

Bunun öncesinde yani kişi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmedikçe -çünkü üst ışık yalnızca bu Kelim'de (kaplarda) mevcuttur- her şeyi inançla kabul etmeli, Yaradan'ın dünyayı iyi ve iyilik yapan olarak yönettiğine ve Yaradan'ın yüceliğine inanmalıdır “çünkü O yüce ve hükmedendir.” Kişi, yüce bir Kral'a hizmet etmenin büyük bir ayrıcalık olduğuna inanmalıdır.

Ancak bunun büyük bir ayrıcalık olduğunu söylemek sözlü olarak ifade etmek anlamına gelmez. Aksine, kişinin büyük bir Kral'a hizmet etmekten dolayı büyük bir haz duyması gerekir. Peki kişi büyük bir Krala hizmet ettiğini ne zaman söyleyebilir? Büyük bir haz duyduğu zaman. Eğer kişi Kral'a hizmet etmekten hâlâ haz almıyorsa, bu, onun büyük bir Kral'a hizmet ettiğine inandığı bir seviyeye ulaşmadığının işaretidir.

"O'nun krallığı her şeye hükmeder" diye yazılanlara inanmalıyız. Baal HaSulam dünyada başka hiçbir güç olmadığını, tüm eylemleri yalnızca O'nun yaptığını ve yapacağını söylemiştir. Ayrıca, Klipot'u [kabukları] Keduşa ayakta tutar ve Klipot, Keduşa'nın onlara verdiği canlılık dışında hiçbir canlılığa sahip değildir. “Hepsini sen ayakta tutuyorsun” sözlerinin anlamı budur. “Onun krallığı her şeye hükmeder” sözlerinin anlamı Malhut de Atzilut'un onlara hayat vermesidir, aksi takdirde var olmaları mümkün olmayacaktı.

Dolayısıyla, Yaradan'ın alma arzusunu haz almak için yarattığını, onun haz ve mutluluk alması gerektiğini aksi takdirde dünyada var olamayacağını öğreniriz. Bu demektir ki, her ne kadar haz ve mutluluk oraya ulaşmasını diye kişinin kendisi için alma arzusu üzerine bir Tzimtzum (kısıtlama) ve gizlilik yerleştirilmiş olsa da bu arzu, var olabilmesi için çok küçük bir canlılık alır -çünkü eğer iptal edilmiş olsaydı ıslah edilecek hiçbir şey kalmazdı- ki böylece iptal edilmesin. Aldıkları bu canlılık, kutsal

kıvılcımlar Klipot'a düştüğünde canlılık alsınlar ve iptal edilmesinler diye kapların kırılmasından gelir.

Buradan, haz almadan yaşayamayacağımız sonucu çıkar. Ancak, kişi cennetin krallığının yükünü üzerine almadığı sürece canlılığını yalnızca Yaradan'dan alır. Fakat kişinin, yaşamını kendisine Yaradan'ın verdiği söyleyecek kadar Yaradan'a inancı yoktur. Bu nedenle yaşamının doğadan geldiğini söyler.

Ancak şunu söylemeliyiz ki, gerçekte, Yaradan, Kendisini bu kıyafetler içinde dünyevi olanlardan gizler. Yine de buna yani Yaradan'ın Kendisini bu kişiden gizlediğine inanmazlar, çünkü kişi Yaradan'ın ihsan eden olduğuna inanamaz. Yaradan Kendisini bir ayrılık giysisi içinde gizler böylelikle Yaradan'ın hazzı kişiye giysiler ile kıyafetlenmiş olarak gelir ve haz bu giysilerde kıyafetlenmiştir.

Benzer şekilde, oturup et, balık ve benzeri yiyeceklerden oluşan bir öğün ile beslenen insan için de besinler olduğunu görüyoruz. İnsan bundan zevk alır. Yemekten arta kalanları ise kedilerin yemesi için çöpe atar. Kediler ise bu arta kalanların tadını çıkarır. Kedilerin çöpte buldukları yiyeceklerden tam anlamıyla memnun olduklarını görürüz. Dolayısıyla, köpeklerin, tavukların ve diğerlerinin de yemek yemekten keyif aldıklarını anlıyoruz, ancak aradaki fark, bu atıklar onlar için tatmin ediciyken, insanların bu atıklardan zevk almamasıdır.

Aynı şey Yaradan çalışmasında da geçerlidir. Bazı insanlar atıklardan, yani Klipot'tan -Keduşa'nın onlara verdiği ince ışıktan -zevk alırlar ve bundan tam bir tatmin elde ederler. Bir de diğer insanlar gibi aldıkları şeylerden haz duyan insanlar vardır. Bunlar "Keduşa atığı" olarak kabul edilir. Ancak bu yiyecek onları tatmin etmez çünkü atıktan zevk almak için doğmaya değmeyeceğini düşündükleri bir dürtüleri vardır.

Başka bir deyişle, onlar hayvanlara, yani yaratıklara, hayvanlara, kümes hayvanlarına ve benzerlerine verilen aynı yiyeceğin "konuşan" olarak kabul edilen insan için yiyecek olamayacağını, onun da hayvanlara benzeyeceğini, yani hayvanları besleyen aynı şeyin konuşanı da besleyeceğini hissederler. Bu his onları rahat bırakmaz ve uğruna doğmaya ve hayattan zevk almaya değer olduğunu söyleyebilecekleri başka bir besin kaynağı aramaya başlarlar.

Bu da onları maneviyat arayışına iter ve cennetin krallığının yükünü, Tora ve Mitzvot'un yükünü üzerlerine almalarına neden olur. Ancak burada da Tora ve Mitzvot'un yükünü üstlendikten sonra, bazıları Lo Lişma'dan [O'nun rızası için değil] tatmin olurlar. Maimonides'in dediği gibi, önce ödül almak için Tora ve Mitzvot'la uğraşmaları öğretilir. Ve öyle de olmalıdır, böylece çalışmalarının sırasını

değiştirmeyeceklerdir. Ancak, "Bilgi edinene ve daha fazla bilgelik kazanana kadar, bu sır onlara yavaş yavaş öğretilir."

Soru şudur: "Bilgi edininceye kadar" şeklinde olduklarını nereden biliyoruz? Yanıt, kişinin içsel bir dürtü alması ve "Çünkü O, ulusların gözünde senin bilgeliğin ve anlayışındır" diye yazılanın anlamının bu olduğunun söylenemeyeceğini hissetmesidir. O zaman bilgisinin arttığı açıktır ve Maimonides'in dediği gibi, onun için "daha çok bilgelik kazanırlar". Başka bir deyişle, kişi bilge olmuş ve Tora ve Mitzvot'ta da bir içsellik olduğunu hissetmeye başlamıştır.

Daha sonra "onlara bu sır öğretilir" yani niyetimiz üzerine de çalışmamız gerektiği sırrı öğretilir yani kişinin tüm çalışmasını ihsan etmek için yapmaya çalışması gerekir. İşte o zaman kişi Yaradan ile Dvekut'a (bütünleşmeye) ulaşır ve yaratılışın amacının hazzı ve mutluluğuyla ödüllendirilir. Daha sonra kişi insan için uygun olan yiyecekler ile beslenir, Keduşa'nın, onların sürdürülebilirliğini sağlayabilmek için Klipot'a attığı artıklarla değil.

Ancak bu, yalnızca dünyadan silinmemeleri için onları ayakta tutmaya yetecek ince bir ışıktır. Eğer dünyada alma arzusu iptal edilirse ıslah edecek hiç kimse kalmayacaktır. Fakat öğrendiğimiz üzere, yaratılışın kalbi alma arzusudur, yaratılışın ıslahı meselesi hariç yaratılışın tüm özü budur, yani yaratılış "alma arzusu" olarak adlandırılır ve bu nitelik, yaratılışın amacından dolayı yaratılmıştır. Başka bir deyişle, O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu, alma arzusunu yoktan var etmiştir.

Yaratılışın ıslahı, ihsan etme niyetinin alma arzusunun üzerine yerleştirilmesi, ardından kişinin haz ve mutluluğu almaya uygun hale gelmesidir. O zaman, form eşitliği olan Dvekut ile ödüllendirilerek, "Çünkü O, ulusların gözünde senin bilgeliğin ve anlayışındır" derecesine ulaşırız. Yani, ancak "çoklu otorite" olarak adlandırılan ulusların yönetiminden çıktığımızda ve tek otoriteye ulaştığımızda, kişi yalnızca Yaradan'ın otoritesine sahip olduğunda, işte o zaman Hohma'nın (bilgeliğin) ve Bina'nın [anlayışın] ışığıyla ödüllendiriliriz.

Bununla birlikte, kişi zaten içsel bir dürtü almış olsa ve yalnızca ödül almak için değil ihsan etmek için çalışmak istiyor olsa da zihin, insanın ilerlemesi gerektiğini ve her gün bir önceki günden daha fazla güçlenmesi gerektiğini ileri sürer. Aslında burada tamamen mantık ötesi olan yeni bir düzen başlar. Yani, düşüşler ve yükselişler burada başlar ve kişi burada bazen "İlk günler bundan daha iyiydi" der.

Bir günde birden fazla düşüş ve yükseliş olabileceği gibi, bir haftada da birden fazla düşüş ve yükseliş yaşanabilir, öyle ki, kişi çoğu zaman umutsuzluğa kapılır ve kötünün

kontrolünden hiçbir zaman çıkabileceğini göremediğini ve alma arzusuna teslim olması gerektiğini söyler.

Ancak Tora ve Mitzvot'taki çalışmanın çoğunun o kadar da önemli olmadığını zaten fark etmiştir çünkü Tora ve Mitzvot'u gözetmekteki birincil önem onu Yaradan'ın rızası için yerine getirmek olmalıdır, bu, kişinin, en önemli olanın Yaradan'ın rızası için çalışmak olduğunu fark ettiği anlamına gelir. Bu farkındalık, kişinin, önemin eksikliğini hissetmesine neden olur yani bir amaç olmaksızın eylem halinde çalışmanın hiçbir önemi yoktur.

Kişi bilgelerimizin "Kişi her zaman Lo Lişma'yı öğrenmelidir ve Lo Lişma'dan [O'nun rızası için] Lişma'ya gelecektir" dediğini bilmesine rağmen, o zaman kişinin içindeki kötülük ona bunun Lo Lişma'dan Lişma'ya geldiğimiz için önemli olduğunu doğru olduğunu düşündürür, ama -kişinin içindeki kötülük- Lişma'ya ulaşamayacağını görürsün der. Bunu kendin de görebilirsin.

Öyle ki, önce içindeki kötülük ona Yaradan rızası için çalışabileceği bir dereceye ulaşmaktan vazgeçmesi gerektiğini düşündürür. Ona umutsuzluk düşünceleri verdikten sonra, şöyle der: "Asıl noktanın Yaradan için olduğunu çoktan öğrenmiş olan sizler, Yaradan rızası için olmayanın değersiz olduğunu anlamışsınızdır." Bu nedenle, Lo Lişma'nın o kadar da önemli olmadığını deneyimlerinizden zaten bildiğiniz için, tüm eylemleri sürdürmek için bu kadar çaba sarf etmesine gerek olmadığını düşünmesini sağlar. Dolayısıyla, Tora'da, duada ve benzeri şeylerde tolerans gösterebilirsin.

Sonuç olarak, kişi düşüş sırasında geriler ve zihninin ona düşündürdüklerini takip eder. Kişi tüm alçaklığıyla düşüş halindeyken, kendisiyle gurur duyar ve Tora'yı ve Mitzvot'u tüm detaylarıyla yerine getiren insanları gördüğünü, ancak onların Yaradan rızası için çalışmadıklarını görmesine rağmen, onlar gibi olamayacağını söyler.

Kişi gururunu bahane ederek kendini mazur görür. Şöyle ki, onlar henüz önemli olanın her şeyi Yaradan'ın rızası için yapmak olduğuna dair bu önemli bilgiye gelmemişken, ben onlardan daha yüksek bir derecedeyim ve önemli olanın Yaradan'ın rızası olduğunu biliyorum. Bu nedenle, Yaradan'ı amaçlamadan, sadece eylemde gözlemlemenin çok fazla faydası olduğunu, tüm detaylarıyla gözlemlemek için çaba sarf etmeye değdiğini görmüyorum.

Buna "günah, günahı tetikler" denir. Öyle ki, umutsuzluğa kapılma günahı Lo Lişma çalışmasını küçük görmesine neden olur. Lo Lişma çalışmasını bir kez küçük gördüğünde, bu onun gurur derecesine gelmesine, yani kendisini diğerlerinden üstün

görmesine, gerçeği kendisi gibi anlamayan diğer insanlardan daha iyi bildiğini düşünmesine neden olur.

Kişi yine de mücadeleden kaçmazsa, yani günahlarını toplum içinde ifşa etmezse, bir süre sonra yukarıdan ona acınır ve bir uyanış daha verilir ve bir kez daha yükselişe geçer. Sonrasında kötülük onunla tartışmak için bir kez daha yanına gelir ve aynı süreç kendini tekrar eder. Tavsiye, kişinin yapmaya alışkın olduğu eylemlerden kaçması değil, tam tersine daha fazla eylemde bulunmasıdır.

Ancak bunu yalnızca mantığın ötesinde yapabilir. Kişi, düşüş esnasında yaptığı bu çalışmaya mantık ötesi temelinde dışsal eylemler eklediğinde, bununla, "Yaradan ile Dvekut" adı verilen hedefe doğru büyük adımlar attığına inanmalıdır. Baal HaSulam bu konu hakkında şöyle demiştir: "Efendimizin yolları düzdür; erdemliler bu yollarda yürür ve günahkârlar bu yollarda başarısız olurlar."

Eğer kişi düşüş halindeyken çalışmasına mantığının ötesinde gitmeyi esas alan eylemler ekleyebilirse, akli ona "günah, günahı tetikler" şeklinde bir işleyiş gösterse dahi aklının üzerinde güçlendiğinden, çalışmasının zamanını yaklaştırmış olur ve hedefe daha erken ulaşabilir.

Bu nedenle, yükseliş esnasında, kişinin eylemlerini ve niyetlerini sıraya koyması gerekir. Yani, asıl önemli olanın amaç olduğunu hissettiğinde aynı zamanda eylemin de çok önemli olduğunu düşünmelidir çünkü o Kral'ın emirlerini yerine getiriyordur ve bizler eylemin O'nun için ne kadar önemli olduğunu kavrayamayız. Baal HaSulam'ın söylediği gibi, Lişma'nın önemini ne kadar takdir etsek de Yaradan için Lo Lişma çok daha önemlidir ve bizler Lişma'nın dahi önemini anlayamayız. Bu nedenle, yükseliş esnasında, kişi gerçekleştirdiği eylemi küçümsememeyi hatırlamalıdır.

Ancak, aynı zamanda kişi çalışmasını yalnızca Yaradan'ın rızası için yapmaya çalışmalıdır. Bir kural vardır: İnsanın alıştığı her şey onun için bir davranış yani neden yaptığını bilmesine gerek olmayan bir şey gibi olur. Buna "ezberden" denir, yani kişi bunlara alışmıştır.

Ancak, Tora ve Mitzvot insanları arındırmak için verildiğinden, buradan kişinin Mitzvot'u gerçekleştirirken bu çalışmanın kendisine Yaradan ile Dvekut'u sağlamasını hedeflemesi gerektiği sonucu çıkar. Dolayısıyla, kişi bu çalışmadan ne istediğini bilmelidir.

Bu nedenle, kişi bir alışkanlıktan dolayı çalışıyorsa herhangi bir ödüle ihtiyacı yoktur. Bu nedenle, Tora ve Mitzvot'u alışkanlıkla yerine getirmek de bir yandan yüce bir şeydir, bilgelerimizin söylediği gibi, "Yaradan bir eyleme iyi bir düşünce ekler." Bu demektir ki, kişi iyi bir düşünce ile ödüllendirildiğinde yani eylemlerini ihsan etmek

için hedefleyebilmekle ödüllendirildiğinde, o zaman, yaptığı tüm eylemler, Yaradan rızası için olmayan tüm her şey, Yaradan tarafından daha önce gerçekleştirilmiş olan tüm eylemlere eklenir ve bunların hepsi Keduşa'ya girer. Buradan şu sonuç çıkar, kişi ne kadar çok eyleme sahipse daha sonra bunların üzerinde, onların, Yaradan rızası için olması düşüncesi de o kadar çok olur.

Artık bilgilerimizin ne söylediğini anlayacağız, “Her gün, sanki onları Sina Dağı'ndan bugün almışsınız gibi, sanki onlar size bugün emredilmiş gibi, her gün gözünüzde yeni olacaklar.”

Burada iki anlam vardır: 1) O zaman nasıl Tora'yı almak için hazırlık yaptılarsa, aynı şekilde, kişi her gün Tora'yı ve Mitzvot'u almaya hazırlanmalıdır. Buna hazırlık sayesinde ulaşabiliriz. Ancak, kişi hazırlıksız yalnızca alışkanlıkla çalışırsa, bununla, yaratılışın amacı ile ödüllendirilmez. Her ne kadar bu da büyük bir şey olsa dahi, bu yolla “babanın Tanrı'sını bil” derecesine ulaşabileceği bir yerde olsa da ki bu da kesinlikle hedefe yöneliktir, bu nedenle şöyle söylemişlerdir, “sizin gözünüzde yeni olacaklar” çünkü bununla Yaradan ile Dvekut'a ulaşacaklar.

2) Eğer bunlar “gözünüzde yeni” değilse, bu kişi için “ezberden”, yani alışkanlıktan kaynaklanan bir şey olacaktır. O zaman da Tora ve Mitzvot'u mantık ötesinde yerine getiremeyecektir çünkü ancak mantık ötesi çalışarak Keduşa'nın bilgisiyle ödüllendirilmeyi hak edecektir. Buradan şu sonuç çıkar, kişi alışkanlıktan dolayı çalıştığında yani Tora ve Mitzvot'u günlük programına sabitlenmiş bir gelenek olarak yerine getirmesi gerektiğini hissettiğinde, ilerleyemez. Bu nedenle, “Her gün sizin gözünüzde yeni olacaklar” denmiştir, çünkü bununla kişi, yaratılanların haz ve mutluluk almak ile ödüllendirilmesi olan yaratılışın amacı ile ödüllendirilecektir.

Shaar Hakavanot [Niyetler Kapısı] kitabında yazılanlara göre, “Her gün sizin gözünüzde yeni olacaklar” sözlerinin anlamı, bunun hakikat olmasıdır. Yani, kitapta anlatıldığı üzere, kişi, her gün, kapların kırılması esnasında düşenlerden gelen yeni anlayışları ıslah eder. Bu demektir ki, kişi Sina Dağı'nda aldığı Tora'yı tekrarlamaz, aynı şeyleri tekrarlamaz. Aksine, Sina Dağı'nda kendisine verilen Tora ile her geçen gün yeni anlayışları ıslah etmelidir. Dolayısıyla, “sanki size bugün emredilmiş gibi” ifadesi, her gün, Tora vasıtası ile ıslah edilecek farklı anlayışlar olduğu anlamına gelir.

Buradan kişinin neden her gün yemek yemesi gerektiğini, yılda bir kez yemek yemenin yılın geri kalanı için neden yeterli olamayacağını öğreniyoruz. ARİ'nin sözlerine istinaden, her yemekte, bunu herkes hissetmese dahi, kırılmadan gelen yeni anlayışlar ayrıştırılır. Ancak bu, İsrail'in tamamına verilmiştir ve kolektiftaki tüm bireyler bu seviyeye gelmelidir, şöyle yazıldığı gibi, “Çünkü en küçüğünden en büyüğüne kadar hepsi Beni tanıyacak.”

Günlük Program

Makale No. 41, Tav-Şin-Mem-Tet, 1988/89

1) Gece Yarısı Islahı: Şehina'nın [Kutsallığın] sürgünü için yas tutmak.

2) Nicelik ve nitelik olarak inancı tesis etmek.

3) Kötü ile ilgili olarak: Kötülüğün yukarıdaki ve aşağıdaki dünyalarda, bu dünyada neden olduğu acı ve ızdırabı, yaratılan varlıklara ölüm getirdiğini ve tüm yaratılışın acı çekmesine neden olduğunu tasvir edin. Bu nedenle, bireyin kötülüğü genele mal olur, zira genel ve birey eşittir ve aralarında hiçbir fark yoktur.

4) Ayrıca kötülükten nefret edin çünkü "Siz Efendiyi sevenler kötülükten nefret edin, O kendisini izleyenlerin ruhlarını korur; onları kötülerin elinden kurtarır" ve kişinin amacı kötülüğü tamamen ayırmak olacaktır.

5) Soyulan ruhların durumunu tasvir edin ve onlar için merhamet dileyin.

6) Yaradan'ın yüceliğini tasvir edin.

7) Sevgiyi, sevgiyi ifşa eden tavırlarla tasvir edin.

8) Öğrenimin sırası Lişma [Onun rızası için] olmalıdır. Bu, öğrenimin kişiye Tora'nın ışığını getirmesini istediği anlamına gelir, böylece ışık onu ıslah edecektir, bilgelerimizin şöyle dediği gibi, "İçindeki ışık onu ıslah eder." Yukarıdan yardım olmaksızın, kişi gerçek inanç ve ihsan etme ile çalışamaz, Yaradan'a inancı olduğunu ve Yaradan'ın yardımını olmaksızın ihsan etmek için çalışmaya hazır olduğunu söyleyerek kendini kandıramaz, çünkü sadece "içindeki ışık onu ıslah eder".

Bu nedenle, sadece inanç ve ihsan etmekten bahseden konuları öğrenmek için belirlenmiş bir zaman ayırmak iyidir, zira kişi bu konuları öğrendiğinde, bu tür düşüncelere tutunur ve o zaman Tora'nın ışığına tutunmayı kabul etmek daha kolay olur.

Ancak bunu sadece kötülükten nefret etmek için çalıştığımız ölçüde ediniriz. Kötülükten nefret etmeye "O'nun sözünü yerine getirmek", Tora'nın ışığına ise "O'nun sözünün sesini duymak" denir. Her ikisi birlikte bütünlüktür, çünkü her şey iki şeyden oluşmalıdır: sağ ve sol, yani kötülükten nefret ve ışık ve Kli [kap] gibi olan iyiliğin sevgisinden.

Tav-Shin-Nun

(1989 - 1990)

Çalışmada "Kuyruk Değil Baş Olalım" Ne Anlama Gelir?

Makale No. 1, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Bilgelerimiz şöyle der: "Aslanlara kuyruk olun, tilkilere baş olmayın" (Avot, Bölüm 4). O halde, "Kuyruk değil baş olalım" derken ne demek istiyorlar?

Çalışmanın sırası, "ihşan etmek için" denilen ıslah yolunda yürümek isterken, çalışmanın temelinin mantık ötesi inanç olması gerektiğidir. Demek ki, beden bir kişinin kendisi için değil de Yaradan rızası için çalışmak istediğini gördüğünde, "Kim" sorusunu soran kötü Firavun'un sorusuyla ve günahkâr olanın "Bu çalışma senin için nedir?" sorusuyla gelir. Makul bir şekilde düşünerek, bu sorulara akıl olan zihinle cevap vermeli ve başımız yokmuş gibi cevap vermemeliyiz. Başka bir deyişle, bu sorulara ne cevap vereceğimizi aklımızla araştırmalı ve irdelemeliyiz.

Bu konuda bedene şöyle dememiz gerektiği söylenmiştir: "Akıl açısından sen haklısın ve benim sana verecek bir cevabım yok. Ancak Tora'nın yolu mantık ve aklın ötesinde bir yol izlememizi gerektirir."

Buna göre, "Aslanlara kuyruk ol ve tilkilere baş olma" ifadesini yorumlamalıyız. Bu, beden "Kim" ve "Ne" sorularıyla geldiğinde, ona başla, yani akılla ve mantık dahilinde cevap vermeyin demektir. Bunun yerine, "Aslanlara kuyruk olun." "Aslan" Hesed [merhamet] niteliğidir, zira üst Merkava'da [yapı] Hesed ve Gevura olan bir aslan ve bir öküz ile Tifferet niteliği olan bir akbaba vardır. "Tilkilere" der çünkü onların sordukları sorular akılla ilgilidir ve bir tilki akıllı kabul edilir; bu yüzden onlara "tilki" denir.

Kişi şöyle yanıt vermelidir: "Sana akılla, yani zihinle yanıt vermiyorum. Aksine, kuyruğun başı takip ettiği gibi ben de aslanları takip ediyorum. Bana gelince, benim

başım yok, ama Hesed niteliğini takip ediyorum ki bu da örtülü Hassadim'dir [merhametler]." Demek ki, onların Hassadim olduğunu görmese de yani ondan gizlenmiş olsa da yine de mantık ötesinde onların Hassadim olduğuna inanır.

Buna "aslanlara kuyruk olmak" denir. Bunun anlamı şudur: "Ben sadece ihsan etmek olan Hesed'in niteliğini takip ediyorum. Kişi, demelidir ki, Yaradan'ın dünyayı iyi ve iyilik yapma niteliğiyle izlediğine mantık ötesi inandığı için, bu nedenle İlahi Takdir'in gizlendiğini görse de kişinin gözüne göre başka türlü olması gerektiğinden, yine de Yaradan'ın bu şekilde her şeyi mantık ötesi inançla kabul edebilirse insan için daha iyi olacağını istediğine inanır, çünkü bu sayede kendini sevmekten kurtulup Yaradan rızası için çalışabilecektir.

Bu demektir ki, eğer İlahi Takdir herkese ifşa edilmiş olsaydı, bir kişi ihsan etme kaplarını edinmeden önce bile, insanın ihsan etmek için iyiliği alabilmesi tamamen imkânsız olurdu. Daha ziyade, kişi ihsan etme kaplarını edinmek için her türlü çabayı gösterdikten sonra, ihsan etmek için haz ve memnuniyet alabilir, ki bu da ıslahın olması gerektiği gibidir.

Bilgelerimizin "Cennet korkusu dışında her şey cennetin elindedir" dedikleri bilinmektedir. Bu, Yaradan'ın cennet korkusu dışında her şeyi verdiği anlamına gelir. Bunu ise Yaradan vermez.

Gerçekten de şunu sormalıyız: Neden vermez? Ama önce cennet korkusunun ne anlama geldiğini bilmeliyiz. "Zohar Kitabı'na Giriş "te (Madde 203) açıklandığı üzere, korku, kişinin "Yaradan'ı memnun etme konusunda düşüşe geçeceğinden" korkmasıdır. Kişi, bu nedenle bolluğu almaktan korkar. "Ve Musa bakmaktan korktuğu için yüzünü sakladı" diye yazıldığı gibi. Bilgelerimiz, "'Musa yüzünü sakladı' sözüne karşılık, 'Efendinin gördüğü sureti' ile ödüllendirildi" diye açıklamışlardır. Buradan, Yaradan'a sadece vermeyi atfettiğimiz ve vermemenin Yaradan'a ait olmadığı sonucu çıkar. Bu nedenle cennet korkusunun yaratılan varlıklara ait olduğunu söyleriz; onlar kendilerini sadece Yaradan'ın rızası için olacağından emin olmadıkları sürece almaktan alıkoyarlar.

Tüm bunlar yaratılan varlıkların çalışmasıdır, ki onlar mantık ötesinde çalışmalıdırlar. Bizim için çalışmanın düzenini ayarlayan bilgelere inanmaksızın bir şey yapmak mümkün değildir. Kişi çalışmasını "aslanlara kuyruk" olarak kabul ettikten sonra, sadece bizim için düzenledikleri şekilde yürümek amacıyla bilgeleri takip eder.

Bilgelerimizin dediği gibi (Avot, Bölüm 1:4), "Onların (bilgelerin) ayaklarının tozuyla tozlanın." Bartenura onları izlemeniz gerektiği yorumunu yapar, çünkü

yürüyen kişi ayaklarıyla toz kaldırır ve onu izleyen kişi onların ayaklarıyla kaldırdıkları tozla dolar.

Bilgelerimizin bu alegoriyle bize ne ima ettiklerini anlamalıyız. Bilgelere inancın peşinden giden kişinin onların yoluna baktığı ve onların da mantık ötesine geçmemiz gerektiğini söyledikleri şeklinde yorumlamalıyız. O zaman kişi, onların yolunu izlemenin gerçekten değerli olup olmadığını görmek için ajan gibi olmaya başlar. Bu, bilgelerin adımlarının onları takip edenlerin gözlerine giren tozu tekmelemesi olarak kabul edilir. Yani, kişi bilgelerin yolunu anlamak istediğinde, bize onları gözlerimiz kapalı olarak izlememiz gerektiğini, aksi takdirde toz gireceğini söylerler. Önemsiz bir şeye "toz" denir, yani bundan daha büyük bir alçaklık olamaz.

İnsana her şeyi akla göre anlaması için akıl ve zekâ verildiğinden ve burada bilgelere inancı kabul ederek yürümemiz söylendiğinden ve kişi bu yolu anlamak istediğinden ve kişi kendisi için alma arzusunun yönetimi altında olduğu sürece neyin iyi neyin kötü olduğunu bilemez. Ancak her şeyi bilgelerin bizim için belirlediği şekilde kabul etmelidir, yoksa gözlerine toz ve kir girecek ve ilerleyemeyecektir ama bilgelerin sözlerini eleştirmedeğimizde ve onların sözlerini mantık dahilinde kabul etmek istemediğimizde, özellikle bu sayede Keduşa'nın [kutsallığın] bilgisi [aklı] ile ödüllendiriliriz.

Bu böyledir çünkü mantık ötesi gitmemizin tüm nedeni kendimizi sevmeye dalmış olmamızdır. Dolayısıyla, mantık ötesi inanç sayesinde, ihsan etme kaplarıyla ödüllendiriliriz ve o zaman ihsan etme kaplarındaki haz ve memnuniyet ifşa olur. Zohar'ın sözleriyle, buna "Akıl yayılır ve odaları ve koridorları doldurur" denir. Demek ki, Kelim [kaplar] uygun olduğunda, akıl hem iç Kelim'de hem de dış Kelim'de yayılır.

"Baş olalım, kuyruk olmayalım" sözünü bununla yorumlamalıyız. Bilindiği gibi, yaratılış amacının bir sırası ve yaratılışın ıslahının bir sırası vardır. Bu nedenle, yaratılışın ıslahı düzeninde, ihsan etme kaplarını edinmeliyiz, yoksa hazzı ve memnuniyeti almamız mümkün değildir. Bu nedenle, işleyiş "aslanlara kuyruk olmaktadır" ve ardından işleyiş, her şeyin mantığın ötesinde olmasıdır.

Kişi daha sonra bu yolla ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildiğinde, Zohar'da yazıldığı üzere, "Keduşa'nın akli" olarak adlandırılan ve aklın odaları ve koridorları doldurduğu bir Keduşa aklıyla ödüllendirilir. Başka bir deyişle, ödüllendirilen bir kişideki Keduşa aklına "baş" denir. Bu nedenle, Yaradan'dan istediğimizde ve "Olsun" dediğimizde, yaratılışın amacı olan "akıl" ve "baş"a ulaşmayı isteriz.

"Kuyruk değil baş olalım"ın anlamı budur, yani "Başka bir Tanrı kısırdır ve meyve vermez" diye yazıldığı gibi, akli olmayan Sitra Ahra'nın [diğer tarafın] kuyruğu olarak

kalmayacağız. Aksine, "akıl" ile ödüllendirileceğiz, ki bu da kişinin ihsan etme kaplarını edinme çalışmasının ardından elde ettiği meyvelerdir, ki bunlar O'nun yarattıklarına ihsan etmek istediği hazzı ve memnuniyeti almaya uygun Kelim'dir.

Bu nedenle, eğer bir kişi hala "baş" olarak adlandırılan "Keduşa'nın aklı" ile ödüllendirilmediğini görürse, bu onun hala kendine olan sevgi kaplarından arınmadığının bir işaretidir. Bu yüzden hâlâ bir "akla" sahip değildir. Başka bir deyişle, başlangıçta kişinin Keduşa'nın kıyafetlenebileceği Kelim olan ihsan etme kapları ile ödüllendirildiği, mantık ötesi inancı kabul etme tarzında yürümediği içindir. Bu nedenle Keduşa'ya dair bir aklı yoktur.

Bu, Duvna'nın Sayer'inin "Beni çağırmadın Yakup, çünkü çaba gösterdin İsrail" ayeti hakkında söylediklerine benzer. Eğer kişi Yaradan'ın çalışmasında hâlâ emek hissediyorsa, bu onun hâlâ Yaradan için çalışmadığının, daha ziyade kendi iyiliği için çalıştığının bir işaretidir. Bu yüzden çalışmasında efor sarf eder. Tersine, Yaradan'ı hoşnut etmek için çalışacak şekilde Kelim'ini ıslah ettiğinde, çalışmaktan zevk alır çünkü büyük bir Kral'a hizmet ettiğini hisseder ve bu onun için büyük bir servet değerindedir. Yaratılışın amacı bu olduğu için, kişinin Keduşa'nın baş, akıl ve mantık koşuluna gelmesi gerektiği sonucuna varılır.

Yukarıdakilere göre, Zohar'ın söylediklerini yorumlamalıyız (Pinhas, Madde 143), "Rabbi Aba dedi ki, 'Rabbi Şimon'dan duyduğum bir şeyi hatırlıyorum, o da Rabbi Eliezer'den duymuştu. Bir gün uluslardan bir bilge Rabbi Eliezer'e geldi ve ona şöyle dedi: 'Sana üç soru sormak istiyorum: 1)Sizin için başka bir Tapınak inşa edileceğini söylüyorsunuz, ama sadece iki kez inşa edilebilir... çünkü yazı onlara 'İsrail'in iki evi' demiştir. Ayrıca, İkinci Tapınak hakkında, 'Bu son evin ihtişamı ilkinden daha büyük olacak' diye yazılmıştır. 2)Yüce Kral'a diğer tüm uluslardan daha yakın olduğunuzu söylüyorsunuz. Kral'a yakın olan kişi her zaman mutludur, kederli değildir... Ama siz her zaman acı çekiyorsunuz, sıkıntı içindesiniz ve tüm halklardan daha fazla yas içindesiniz. 3)Sağlıklı olmak için leş ya da helâl olmayan yiyecekler yemiyorsunuz. Biz istediğimizi yeriz ve güçlü kuvvetli oluruz vs. Yaşlı adam, yaşlı adam, bana hiçbir şey söyleme, çünkü seni duymayacağım'. Rabbi Eliezer gözlerini kaldırdı, ona baktı ve onu bir kemik yığınına çevirdi. Öfkesi yatıştığında başını çevirdi ve ağladı. ... Günahkâr adamın ona sorduğu bu soruları bir gün İlyas'a sordum, o da gök kubbenin okulunda, sözlerin Yaradan'ın huzuruna dizildiğini söyledi ve öyle de oldu."

Yahudi olmayan kişi, ona üç soru sorduğunda, Rabbi Eliezer'in neden onu bir kemik yığınına çevirdiğini, oysa İlyas'ın ifşasıyla ödüllendirildiğini ve ona aynı üç soruyu sorduğunu anlamalıyız. Rabbi Eliezer'in bu soruları sormasına neden izin verilmişti?

Yukarıda anlatılanlara göre, yani mantık ötesi gitmemiz gerektiğine göre, sorulara yer yoktur. Demek ki, tilkilere baş olmak, yani sorulara başla, yani akıl ve zekâyla, yani "Kim" ve "Ne" sorularına cevap vermek yasaktır. Bunun yerine, "aslanlara kuyruk olun", yani sağduyunun bedenini söylediği şekilde olduğunu söylemeliyiz, ancak mantık ötesi gitmeliyiz. Bu sayede daha sonra "Keduşa'nın aklı" ile ödüllendiriliriz ki bu da kuyruk değil baş olmaktır. Başka bir deyişle, Keduşa'nın başı ile ödüllendiriliriz.

Bununla, Rabbi Eliezer'in Yahudi olmayanla yaptığı tartışmayı bize anlattığı bu eylemin ne olduğunu yorumlamalıyız. Bu bize çalışmada ne verir? Çalışmada bunu tek bir kişide yorumlamalıyız. Yani, beden soru sorduğunda ve her şeyi mantık dahilinde anlamak istediğinde, bedene "Soruların beni ilgilendirmiyor, çünkü ben mantık ötesi gidiyorum" demeliyiz. "Ona baktı ve onu bir kemik yığınının çevirdi" sözünün anlamı budur. Yani, onu bir kemik yığınının çevirmek, onun sorularını ifade eder, zira kişi mantık ötesi gittiğinde soru yoktur ve her şey iptal edilir. Sonrasında, günahkâr adamın, kendisine sorduğu sorulardan dolayı "öfkesi yatıştığında", İlyas'ın ifşasıyla ödüllendirildi ve İlyas yukarıda öğrenilenlere göre ona tüm sorularla ilgili Keduşa'nın aklını verdi.

Çalışmada Başarısızlığın Anlamı Nedir?

Makale No. 2, Tav-Şin-Nun, 1989/90

“Ey İsrail, Tanrın Efendine dön, çünkü günahında başarısız oldun” diye yazılmıştır (Hoşea 14). RADAK, “Günahında başarısız oldun” ifadesini, “Günahında başarısız olduğumu gördün, çünkü O'na tövbe etmenden [geri dönmenden] başka hiçbir şey seni düşüşünden kurtaramaz” diye yorumlar. “O'na kadar” derken “O'na” demektedir. Bilgelerimiz şöyle der: “Tövbe büyüktür, çünkü ‘Tanrınız Efendinize’ denildiği gibi, tahta kadar ulaşır.”

“Çünkü günahında başarısız oldun” ifadesinin ne olduğunu anlamalıyız. Kişi sanki bir şey yapmış ve önceden göremediği bir başarısızlık, bir hata yapmış gibi görünüyor. Ama eğer bir kişi günah işliyorsa, burada ne gibi bir başarısızlık vardır? Başından beri uygunsuz bir şey yapmaya niyetlenmiştir, zira yapılması yasak olan bir şeyi yapmıştır.

Başarısızlık, aslında kişinin suçu olmadığı, ama bu konuda başarısız olduğu anlamına gelir. Ayrıca tekil olarak “Tanrınız Efendinize”, “Tanrınıza” sözlerinin anlamını da anlamalıyız. Ayrıca, “tahta” ifadesinin ne anlama geldiğini de anlamalıyız.

“Çünkü günahında başarısız oldun” ifadesini, Adam HaRişon'un bilgi ağacında işlediği ilk günah olarak yorumlamalıyız; burada yapılan hata, yılanın tavsiyesine kulak vermesiydi. Yaradan ona bilgi ağacından yememesini söyledi ama o yılanın tavsiyesini dinledi, eğer ihsan etmek için çalışırsa yemesine izin verilecekti.

Yılan, Yaradan'ın bilgi ağacından yememesini emrettiğini, çünkü onun içinde bulunduğu durumun onu yemeye uygun olmadığını söyledi. Ama eğer yollarını ıslah ederse, kesinlikle, bu şekilde Yaradan ona bilgi ağacından yemeyi yasaklamamıştı.

Dolayısıyla, Adam HaRişon'da bir hata ve başarısızlık vardı. Yani, O'nun arzusuna karşı hareket etme niyetinde değildi. Aksine, yılanın tavsiyesine uyarak, büyük bir ıslah

gerçekleştirmeye niyetlenmişti, yılan ona bunun tam tersi olduğunu ve Yaradan'ın bu eylemden hoşlanacağını tavsiye etmişti (bilgi ağacının günahı konusunu yorumladığı "Panim Masbirot'a Giriş" bölümüne bakınız).

Adam HaRişon'un hatası buydu; ona bilgi ağacından yemenin bir günah değil, bir Mitzva (emir/iyi iş) olduğunu söyleyen yılanın tavsiyesine kulak vermişti. Ama sonunda, "Ve ikisinin de gözleri açıldı ve çıplak olduklarını anladılar" diye yazıldığı üzere, günah işlediğini gördü.

RAŞİ, "ve çıplak olduklarını anladılar" diye yorumlamıştır: "Kör bir insan bile çıplak olduğunu bilir. Öyleyse 've onlar çıplak olduklarını biliyorlardı' ifadesinin anlamı nedir? Elllerinde bir Mitzva vardı ve ondan yoksun bırakıldılar" (yoksun bırakılmak çıplak, çıplak, soyunmuş anlamına gelir).

Bu demektir ki, yılan ona söylediği her şeyin kendi iyiliği için değil Yaradan'ın rızası için olduğunu düşündürmesine rağmen, yılanın tavsiyesine kulak asması gerektiğini gördü, çünkü ona kendini arındırmaya ve Yaradan'ın rızasını hedeflemeye hazırlanırsa, bu konuda Yaradan'ın hiçbir emri olmadığını söylemişti (bkz. "Panim Masbirot'a Giriş," Madde 17).

Bununla bilgilerimizin söylediği şeyi (Sanhedrin 38) yorumlamalıyız, "Adam HaRişon bir hırsızdı." RAŞİ onun "putperestliğe meylettiği" yorumunu yapar. Yaradan'la konuşan Adam HaRişon için nasıl böyle bir şey söylenebildiğini, onun bir putperest olduğunu nasıl söyleyebildiğimizi anlamalıyız.

Öğrendiklerimize göre, inanç mantık ötesi inanmak anlamına gelir. Bu nedenle, kendisi Yaradan'dan bilgi ağacından yememesi gerektiğini duymasına rağmen, Yaradan'ın emrine inanmak zorunda olduğu söylenemez, ancak yılan ona geldikten ve Yaradan'ın neden yememesini söylediğini mantık dahilinde anlamasını sağladıktan sonra anlamına gelir, Adam HaRişon yılanı şöyle demeliydi: "Her ne kadar mantık dahilinde haklı olsan da, yani bilgi ağacından ihsan etmek amacıyla yersem, Yaradan bu yemekten hoşnut olacaksa da ve senin yüzde yüz haklı olduğunu görsem de, ben yine de mantık ötesi gidiyorum. Yaradan'ın emrini herhangi bir akıl ya da mantık olmadan yerine getirmek istiyorum, çünkü senin inanca eklediğin şeye zaten 'puta tapmaya yönelmek' deniyor."

Ama Adam HaRişon Yaradan'ın kendisine emrettiği şeye bir şeyler ekledi. İşte bu yüzden "Adam HaRişon bir putperestti" dediler. Bu günahı bizlere çalışmadaki gizlilik uzanır, çünkü kendimize duyduğumuz sevgiden uzaklaşmak bizim için zordur. Doğal olarak, O'nun iyi ve iyilik yapan formundaki rehberliğine inanmak bizim için

zordur, ki böylece bir insanın hissettiği her şey için O'nu övme ve O'na şükretme gücüne sahip olalım - bu sadece iyidir.

O'nun rehberliğine, dünyasını iyilik yapan iyi olarak yönettiğine olan bu inanç eksikliği, Yaradan'dan çok uzak olmamıza neden olur. Bir kişi kimin için çalıştığını hissediyorsa, hizmet edebilir ve gücünün ötesinde şeyler yapabilir. Ancak kişi kendini sevdiği sürece, kalıcı bir inanca sahip olmak için gerekli olacak şekilde O'nun varlığını hissedemez.

Bu, ("Zohar Kitabına Giriş," Madde 138), "Kişi kendini kötü hissettiğinde, inkâr... onun üzerine çöker" diye yazıldığı gibidir, yani kişi form eşitliğine sahip olmadan inanç sahibi olamaz. "Yaratılanın Yaradan'dan ifşa edilen kötülüğü alamayacağı bir yasadır, zira yaratılanın O'nu kötülük yapan olarak algılaması Yaradan'ın yüceliğinde bir kusur oluşturur, çünkü bu tam Operatör'e yakışmaz."

Bununla onun Cennet Bahçesi'nden kovulup gizlenmesini ve saklanmasını yorumlamalıyız ve bunun için onu takip eden tüm nesillere dünyada bir lider olduğuna ve O'nun da iyilik yapan iyi bir rehberlikle gözettiğine inanmaları adına çok iş düşmektedir. Bir kişi böyle bir inanca sahip olmadığında, bu onun işlediği tüm günahlara neden olur, çünkü Adam HaRişon'un ilk günahından bu yana insan kendini sevme niteliğine sahiptir ve doğal olarak inanç yükünü üzerine almaktan acizdir.

Bu da her şeyin Adam HaRişon'un kendini sevmeye düştüğü ilk başarısızlığından kaynaklandığını gösterir. Bu, sonraki nesillerin basit bir inanç çalışmasına sahip olmasına neden olmuştur, çünkü bir kişi kendini sevdiğinde, Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik onun üzerindedir ve üst ışık onun için parlamaz. Bu nedenle, kişi Yaradan'a sadece mantığın ötesinde inanabilir, zira alma arzusu kişinin inkârına neden olur.

Böylece, Adam HaRishon'un bilgi ağacıyla yaşadığı başarısızlık, bizim inanç eksikliğimize neden oldu. Doğal olarak, tüm günahlar da bundan kaynaklanır. Bu nedenle, tek öğüt, insanın Tanrısallığı kişisel olarak hissetmesi için inançla ödüllendirilmesidir, böylece kişinin tüm İsrail'in inancına sahip olması için genel halka ihtiyacı olmayacaktır. Bunun yerine, kişi "Tanrınız Efendinize" olduğu ölçüde tövbe etmelidir. Yani, kişi "Efendinin senin Tanrın olduğunu" kişisel olarak hissetmelidir ve o zaman bilgi ağacının kusuru düzeltilecektir.

Bununla "Tanrın Efendine" ifadesinin ne olduğunu yorumlayabiliriz. Başarısızlık, kişinin aklına göre niyetinin ne olduğunu söyleyen yılanın tavsiyesine kulak vermesinden kaynaklandığı için, kişi "Efendi senin Tanrındır" ile kişisel olarak ödüllendirilene kadar tövbe etmeli ve kimsenin peşinden gitmemelidir.

Demek ki, kişi çalışmanın hangi yollarla, yani hangi niyetlerle olması gerektiğini ve çalışma şeklini gördüğünde genel halkı takip etmemelidir. Başka bir deyişle, genel halktan bir kişinin hedeflediği amacı dikkate almamalıdır. Aksine, kişisel olarak "Efendi Tanrınızdır" ile ödüllendirilene kadar tövbe etmelidir.

Bu şöyle yazıldığı gibidir ("On Sefirot Çalışmasına Giriş," Madde 54), "Yaradan kişinin çaba ölçüsünü tamamladığını ve Yaradan'a olan inancını güçlendirdiğini gördüğünde, ona yardım eder. O zaman kişi açık İlahi Takdire, yani yüzün ifşasını edinir. Sonra, tam bir tövbe ile ödüllendirilir, yani Yaradan'a bir kez daha kalbiyle, ruhuyla ve gücüyle sarılır, sanki açık İlahi Takdir'e erişerek O'na doğal olarak çekilmiş gibi. ...Şöyle yazılmıştır: "Tövbe neye benzer?" ... "Tüm gizemleri bilen, kişinin ahmaklığa geri dönmeyeceğine tanıklık ettiğinde." Yani, kişi tam bir tövbe ile ödüllendirildiğinden ne zaman emin olabilir? "Bütün gizemleri bilen, ona tanıklık ettiğinde". "Bu, kişinin yüzün ifşasını edineceği anlamına gelir; o zaman kişinin kendi kurtuluşu, ahmaklığa geri dönmeyeceğine tanıklık edecektir."

Buna göre, "Tanrınız Efendinize" nedir diye sorduğumuzu yorumlamalıyız. Bu, kişinin tövbe etmesi, yani Yaradan ona yardım edene kadar elinden geleni yapması ve açık İlahi Takdirle, yani yüzün ifşasıyla ödüllendirilmesi anlamına gelir. O zaman "Tanrınız Efendiniz" olarak kabul edilir, yani kişi Yaradan'ın yüzünün ifşasını kişisel olarak edinmiştir. Buna "Tanrınız Efendinize" denir, yani kişisel olarak ödüllendirilmiştir ve buna da "Tanrınız Efendi" denir.

Şimdi bilgilerimizin "Tövbe büyüktür, çünkü tahta kadar ulaşır" (Yoma 86) sözünün anlamı hakkında ne sorduğumuzu açıklayacağız. Bozukluğu görmediğimiz sürece herhangi bir şeyi ıslah etmenin imkânsız olduğu bilinmektedir. Bu nedenle günahı görmeden tövbe etmek de mümkün değildir. Başka bir deyişle, kişi kötülüğü gerçek haliyle görmezse kötülük ıslah edilemez.

Maddesellikte olduğu gibi, kişi bir şeyin ağırlığını görmezse onu kaldıramaz. Dolayısıyla, kişi içindeki kötülüğün gerçek formunu görmediğinde, kötülüğün üstesinden gelebilmek için tam bir yardım talep edemez. Bilindiği gibi, "İnsanın eğilimi onu her gün yener ve Yaradan'ın yardımı olmasaydı, bunun üstesinden gelemezdi." Bu nedenle, kişi kötülüğün ölçüsünü görmezse, duası eksik kalır.

Örneğin, bir kişi Yaradan'dan kendisine az miktarda kötülük konusunda yardım etmesini isterse, bu sayede tövbe ile ödüllendirilir, sonuç olarak yukarıdan gelen yardım sadece az miktarda kötülüğü ortadan kaldırmak içindir, içindeki tüm kötülüğü değil. Bu, bir kişinin doktora gelip ateşi olduğunu söylemesine ve doktordan ateşini düşürmek için kendisine bir hap vermesini istemesine benzer. Doktor "Ateşiniz kaç?" diye sorar ve o da "38 derece (santigrat)" [100,4f] der. Doktor ona bir hap verir ama hap

işe yaramaz. Bunun üzerine doktor ona "Ateşin daha yüksek olmalı" der. Peki doktor ne yapar? Ateşini kendisi ölçer ve ateşinin 40 dereceden (santigrat) [104f] fazla olduğunu görür. Sonra doktor ona 40 derece ateşi olan birine uygun bir ilaç verir.

Buradan çıkarılacak ders şudur: Bir kişi kurtuluşa erişmek için dua etmelidir ve eğer kişi içindeki gerçek kötülük için dua etmez de kendisinde birazcık kötülük olduğunu düşünürse, duası yukarıdan yardım çekmez, sadece kendisinde birazcık kötülük olan biri için yardım çeker. Bu nedenle, kişi hakikat yolunda yürümeye başladığında ve Yaradan'ın yardımını istediğinde, Yaradan ona her seferinde içindeki kötülüğün bir parçasını gösterir. Sonuç olarak, kişi Tora ve Mitzvot'ta [emirler/iyi işler] her üstesinden geldiğinde, hakikat çalışmasına başlamadan öncekinden daha kötü hale geldiğini düşünmeye başlar.

O zaman "başlangıcı düşünme" durumuna gelir. Yani, bu çalışmaya başladığına pişman olur. Bu çalışmaya başlamasının tüm nedeni Yaradan'a yaklaşmaktır. Ama şimdi bunun tam tersini, ilerlemek yerine geriye gittiğini görür.

Bununla birlikte, kişi her seferinde daha da kötüye gittiğini görmesi dışında, bu çalışmada ilerleme kaydettiğine inanmalıdır. Yukarıdaki alegoride olduğu gibi, hastanın değil doktorun ateşini ölçtüğü yerde, Yaradan "ateşini ölçer", yani her seferinde ona kötülüğe nasıl battığını gösterir, öyle ki kişi böyle bir şeyin olabileceğine inanamaz.

Öyle ki, kişi Tora ve Mitzvot'taki emeğini artırmaya başladığında böyle bir durumun nasıl olabileceğini anlayamaz ve her geçen gün daha iyi olduğunu görmesi gerekirdi. Ancak gerçekte, daha da kötüye gittiğini görür.

Cevap şudur ki, kişi hakikat yolunda yürümeye başladığında, çalışmada üstesinden geldiği ölçüde, içindeki kötülük ekilir, böylece Yaradan'dan gerçek kötülük için yardım isteyebilir. Yani, o zaman kişi Yaradan kendisine yardım etmedikçe, içindeki kötülüğün kontrolü her geçen gün daha da güçlendiğinden, kötülüğün kontrolünden çıkmasının tamamen imkânsız olacağını görür. Ancak tüm bunlar Yaradan'ın kurtuluşuna ihtiyaç duyması içindir, çünkü özellikle o zaman Yaradan'ın yardımı için bir arzu ve ihtiyaç alır.

Bu, "On Sefirot Çalışmasına Giriş"te (Madde 138) yazıldığı gibidir: "Gizlilik ifşanın sebebidir. Onun ıslahından sonra, ifşa anında, gizlilik, onu tutan ışığa bir fitil gibi ifşa olur. Ve gizlilik ne kadar büyükse, ona tutunacak ve ıslah edildiğinde ortaya çıkacak ışık da o kadar büyük olacaktır."

Buna göre, "Tövbe büyüktür, çünkü tahta kadar ulaşır" sözünün anlamını yorumlamalıyız. Baal HaSulam Kisse'yi [Taht] iki şekilde yorumlamamız gerektiğini

söylemiştir: 1) Kissui [örtü] kelimesinden, örten, 2) Kisse [sandalye] kelimesinden, Kral'ın oturması için uygun olan.

Kötülüğün tanınmasını edinen bir kişi hem zihninde hem de kalbinde ne kadar uzakta olduğunu, her şeyin engellendiğini ve örtüldüğünü, Yaradan'la Dvekut [bütünleşme] ile ödüllendirilmeyi mümkün kılan hiçbir giriş görmediğini gördüğünde, buna " örtülü taht" denir.

Bu derece bir Kli [kap] ve Yaradan'ın kurtuluşu için gerçek bir ihtiyaç olarak kabul edilir. Bu tahtta, Yaradan'ın yardımını daha sonra ifşa edilir, "Arınmak için gelene yardım edilir" de olduğu gibi. Dolayısıyla, bu kadar alçakta olan taht, yani bir alçaklık ve aşağılanma durumu hisseden kişi, onun üzerinde olan Kral'ın ihtişamıyla ödüllendirilmiştir. Buradan aynı alçaklığın taht haline geldiği sonucu çıkar.

Buna göre, "Tövbe büyüktür, çünkü tahta kadar ulaşır" şeklinde yorumlayabiliriz. Peki, kişi tövbe ettiğini ne zaman anlar? Bunun işareti, önceki tahtın ışığın ifşasıyla ödüllendirilmiş olmasıdır. Bu, tahtta oturan İhtişamın Kralı ifşa olana kadardır.

Dünyanın Tora İçin Yaratılmış Olması Ne Anlama Gelir?

Makale No. 3, Tav-Şin-Nun, 1989/90

RAŞİ, bilgilerimizin "Başlangıçta [Tanrı], 'yolunun başlangıcı' olarak adlandırılan Tora ve 'İsrail'in kutsalları, ilk mahsulü' olarak adlandırılan İsrail için yarattı" sözlerini getirir.

"Dünya Tora için yaratıldı" ifadesinin ne anlama geldiğini anlamalıyız. "Tora," basitçe söylemek gerekirse, Kral'ın emirleridir ve onlara uyulmasını emreder. Ancak Kral'ın emirleri eksik midir ve onları yerine getiren birilerinin olmasını mı ister? Onların duyguları var mıdır?

Kral'ın Kendi emirlerine uyulmasını istediğini söyleyebiliriz. Ancak bu, onlara emretmek isteyen ve bundan zevk alan etten kemikten bir kral için geçerlidir. Ama Yaradan için bunu, O'na saygı gösterilmesini ve emirlerine uyulmasını istediğini söyleyemeyiz.

Ayrıca dünyanın İsrail için yaratıldığını, yani Tora için yaratılmadığını söyleyen bilgilerimizin sözlerini de anlamalıyız. Bu nedenle, dünyanın yaratılışının iki nedeni mi olduğunu yoksa tek bir nedeni mi olduğunu, yani her ikisinin de aynı şeye mi işaret ettiğini anlamalıyız.

Dünyanın yaratılış nedeninin O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu olduğu bilinmektedir. Eylemlerinin mükemmelliğini gerçekleştirmek için, yani utanç olmaması için, bir Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik oluşturulmuştur, böylece alıcı ihsan etme niyetine sahip olmadıkça haz ve memnuniyet parlamaz. Aksi takdirde, Yaradan'ın yüzünün gizlenmesi vardır. Bu nedenle, bize O'nun dünyasını İyilik Yapan İyi olarak

yönettiğine dair inanç emri verildi, böylece Yaradan'a inanç emri ve inanç temelinde Tora ve Mitzvot'u [emirleri/iyi işleri] yerine getirerek, utanç meselesi ıslah edilecektir.

Ancak, kendileri için alma arzusuyla yaratılan yaratılanların yaratılışı nedeniyle, yaratılanlar tüm eylemlerinin kendi iyilikleri için değil Yaradan'ın rızası için olduğu bir dereceye ulaşamazlar. Bu nedenle alma arzusuna "kötülük" denir ve bu kötülüğün yolunda yürüyen kişiye de "günahkâr" denir. Kişinin kendi çıkarı için alma arzusuna, yapması gereken tek şey her şeyi sadece kendini düşünerek yapmak olduğu için "kötü eğilim" denir ve bu da kişiye zarar verir.

Bu, bir kişinin Yaradan'ın yaratılanlara vermek istediği haz ve memnuniyeti edinmemesinin tek sebebinin bu olduğu anlamına gelir, zira bu nitelikte "kendi için alma arzusu" adı verilen bir ıslah vardır, çünkü alma arzusu, arzusu sadece ihsan etmek olan Yaradan'a alma arzusu bir verici olamadığı sürece zıttır.

Form eşitliğine sahip olmak yani kişinin alırken, almanın ihsan etmek için olmasını amaçlayabilmesi zaten ihsan etmesi olarak kabul edilir. Buna "form eşitliği " veya Dvekut [bütünleşme] denir, zira maneviyatta, kişi alma eyleminde olsa da eşitlik Dvekut olarak adlandırılır. Buna "ihsan etmek için almak" denir.

Ancak, kişi form eşitliğini nasıl edinebilir? Yaradan bu alma arzusunu yarattığına göre, Yaradan'ın yarattığı doğayı iptal etmek nasıl mümkün olabilir? Bu konuda bir ıslah yapılmıştır: alma arzusunun doğasını iptal etmek mümkün olmasa da bunun üzerine bir de ihsan etme niyeti eklenmiştir. Buna göre, alma arzusu, yani kişinin haz alabileceği bir şey görmesi, devam eder. Başka bir deyişle, kişi sonunda yine de haz alır ama farklı bir niyetle. Buna "ihsan etmek için almak" denir.

Ancak, kişinin kendi yararı için almaktan ziyade Yaradan'ın yararı için almaktan farklı bir amacı nasıl olabilir? Bilgelerimiz bu konuda şöyle der: "Yaradan, 'Kötü eğilimi ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım' dedi." Başka bir deyişle, Tora ve Mitzvot'un Segula'sı [erdem/fazilet/çare] sayesinde kişi ihsan etme arzusunu edinebilir. Bu, kişinin ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilebileceği tek yoldur ve bilgilerimiz bu konuda şöyle der: "İçindeki ışık onu ıslah eder."

Dolayısıyla kişi Tora aracılığıyla ihsan etme kaplarını edinecek ve ardından Yaradan'ın yaratılan varlıklara vermek istediği haz ve memnuniyeti alabilecektir. Bu bakımdan, Tora'ya kişinin ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildiği 613 ipucu anlamına gelen "613 öğüt" denir.

Sonrasında, kişi Tora aracılığıyla ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildikten sonra, Yaradan'ın düşüncesinde bulunan hazzı ve memnuniyeti almalıdır. Bu haz ve memnuniyet aynı zamanda "Tora" olarak da adlandırılır, yani o zaman 613 öğüt 613

teminat haline gelir. Bu, her Mitzva'da [Mitzvot'un tekili] özel bir ışık olduğu anlamına gelir.

Bu, şöyle yazıldığı gibidir ("Zohar Kitabı'na Giriş," "On Dört Emrin Genel Açıklaması ve Yaratılışın Yedi Gününe Nasıl Bölündükleri," Madde 1), "Tora ve Mitzvot'ta 'Yapacağız' ve 'Duyacağız' vardır, bilgilerimizin şöyle dediği gibi, 'O'nun sözünü yerine getirenler, O'nun sözünün sesini duyanlar. Başlangıçta yaparlar ve sonunda duyarlar. Tora ve Mitzvot'u 'O'nun sözünü yerine getirenler' olarak gözlemlerken, duymakla ödüllendirilmeden önce, Mitzvot'a '613 öğüt' denir ve Ahor [geri/arka] olarak kabul edilir. 'Sözünün sesini' duymakla ödüllendirildiklerinde, 613 Mitzvot, Pikadon [birikim] kelimesinden gelen Pekudin olur, çünkü her Mitzva'da benzersiz bir derecenin ışığı biriktirilir."

Yukarıdakilere göre, sorduğumuz soruyu, dünyanın Tora için yaratılmış olmasının ne anlama geldiğini yorumlayabiliriz. Tora'nın duyguları var mıdır ki, kendisini gözlemleyecek birine ihtiyacı olduğunu hissetsin? Ayrıca şunu da sorduk: Ama başka bir yerde bilgilerimiz dünyanın İsrail için yaratıldığını söylediler?

Mesele şu ki, her ikisi de aynı şeye, dünyanın yaratılış nedeninin O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu olduğuna işaret eder. Yazıldığına göre (Midraş Rabbah, Beresheet), Yaradan Adam HaRiçon'u yaratmak istediğinde, melekler buna itiraz ederek şöyle derler: "İnsan nedir ki onu düşünesin? Neden bu zahmete giriyorsun?" Yaradan onlara şöyle cevap vermiştir: "Bu, kulesi bollukla dolu olan ama hiç misafiri olmayan bir krala benzer.

Buradan, insanın yaratılışının O'nun yarattıklarına iyilik yapmak için olduğu sonucu çıkar. Bu nedenle dünyanın yaratılışının Resheet [başlangıç] olarak adlandırılan İsrail için olduğunu söylediler. Peki, O'nun onlara vermek istediği haz ve memnuniyet nedir?

Bilgelerimiz gelip bize bu haz ve memnuniyetin Tora olduğunu söylediler. Yani, dünyanın yaratılışı İsrail'in Tora'da bulunan hazzı ve memnuniyeti alması ve bundan zevk alması içindir.

"Dünya İsrail için yaratıldı" dediklerinde ve "Dünya Tora için yaratıldı" dediklerinde, bunun aynı şey olduğu anlaşılır.

Ancak burada İsrail demek olan alıcılardan ve yine burada İsrail'in aldıklarından söz edilmektedir. Yani, biri Kli [kap] perspektifinden konuşur, diğeri ise ışık perspektifinden konuşur. Yine de her ikisi de tek bir ışık ve Kli'dir.

Bununla birlikte, "Dünya Tora için yaratıldı" sözlerini iki şekilde yorumlamalıyız: 1) Tora 613 öğüt, kötülüğe boyun eğdirmek için 613 ipucu olarak kabul edilir, "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım" diye yazıldığı gibi. Demek ki, kötülük Tora aracılığıyla ıslah edilir çünkü "Tora'daki ışık kişiyi ıslah eder".

Bilgelerimizin söylediklerini (Şabat 33) bu şekilde yorumlamalıyız: "Gece ve gündüz Benim ahdim olmasaydı, göklerin ve yerin hükümlerini yerleştirmedim." Onlar "gece ve gündüz" ifadesini, "Ve gece gündüz onun üzerinde düşüneceksin" şeklinde yazıldığı üzere, Tora olarak yorumlamışlardır. Başka bir deyişle, Tora olmasaydı, dünya var olmazdı.

Bunu, ışığı kişiyi ıslah eden Tora sayesinde dünyanın var olabileceği şeklinde yorumlamalıyız. Başka bir deyişle, haz ve memnuniyet almak mümkün olacaktır çünkü Tora yaratılanlardaki kötülüğü ıslah edecek ve utanç kusurunun ıslah edileceği bir form eşitliğine sahip olacaklardır.

Doğal olarak, eğer Tora ıslah etmeseydi, haz ve memnuniyeti almaları imkânsız olurdu. Dolayısıyla "Göğün ve yerin emirlerini yerleştirmedim", ki böylece her şey yararsız olurdu.

Sonuç olarak burada Tora sadece öğütler, yani iyiyi elde etmek için ipuçları olarak kabul edilir.

2) Tora, kutsal isimler olan 613 teminat olarak kabul edilir. "Zohar Kitabı'na Giriş"te ("On Dört Emrin Genel Açıklaması ve Yaratılışın Yedi Gününe Nasıl Bölündükleri", Madde 1) söylendiği gibi, "Her Mitzva'da, ruhun ve bedenın 613 organı ve tendonundaki benzersiz bir organa karşılık gelen benzersiz bir derecedeki bir ışık biriktirilir. Buna göre, kişi Mitzva'yı yerine getirirken, ruhundaki ve bedenindeki ilgili organa, o organa ve tendona ait olan ışık derecesini aktarır. Bu, Mitzvot'un Panim'i [yüzü/önü] olarak kabul edilir" ve daha sonra Pekudin olarak adlandırılır.

Artık bilgilerimizin "Dünya Tora için yaratıldı" sözünü yorumlayabiliriz, yani dünyaların yaratılış sebebinin O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğunu söyleyebiliriz. Bu haz ve memnuniyet, genel adı İyilik Yapan İyi olan "Yaradan'ın isimleri" olarak adlandırılan Tora'da bulunur.

Yaradan'a verilen isimler sadece "Seni eylemlerinden biliriz" şeklindedir. Bu nedenle, Yaradan'dan kendileri ve tüm dünya için haz ve memnuniyet edindikleri için, bilgilerimizin "Kendisi için iyi olan ve başkalarına da iyilik yapan" dediği gibi, O'nu İyilik Yapan İyi olarak adlandırdılar. Bu, Yaradan'dan bolluk aldıklarını ve aynı zamanda Yaradan'ın başkalarına da iyilik yaptığını algıladıkları anlamına gelir.

Ancak, Yaradan'ın Kendisinden bahsedemeyiz, çünkü Zohar'da şöyle yazar: "O'nda hiçbir düşünce veya algı yoktur." Bu, Yaradan'ın Kendisi hakkında konuşmanın imkânsız olduğu anlamına gelir çünkü Yaradan'da hiçbir edinimimiz yoktur. Sonuç olarak bilgilerimizin dünyanın Tora için yaratıldığını söylediği şey ile dünyanın İsrail için yaratıldığını söylediği şey aynı şeydir. Tek fark ışık ve Kli arasındadır. Işığa "Tora" ve ışığı alan Kli'ye de "İsrail" denir.

Bu konu Bir Bilgenin Meyvesi kitabında (Bölüm 1, s 118) "Tora, İsrail ve Yaradan birdir" şeklinde açıklanmıştır. Bunlar onun sözleridir: "Böylece, Tora'nın 613 Mitzvot'u ve Rabanan'ın yedi Mitzvot'u [büyük bilgilerimizin emirleri] olan 620 ismin anlamının aslında ruhun beş özelliği, yani NRNHYY olduğunu görürsünüz. Bunun nedeni NRNHYY kaplarının yukarıdaki 620 Mitzvot'tan olması ve NRNHYY ışıklarının her bir Mitzva'daki Tora'nın ışığı olmasıdır. Buradan Tora ve ruhun bir olduğu sonucu çıkar. Bununla birlikte, Yaradan, yukarıdaki 620 Mitzvot'ta bulunan Tora'nın ışığında kıyafetlenmiş Ein Sof [sonsuzluğun] ışığıdır."

Görüldüğü gibi "İsrail" ve "Tora" aynı şeydir, tek fark ışık perspektifinden mi yoksa Kli perspektifinden mi konuştuğumuzdur.

Ancak, çalışmanın sırası, bilgi ağacının günahından sonra doğduğumuz için, zaten Tzimtzum ve gizliliğin olduğu kendi iyiliğimiz için alma arzusuna dalmış olmamızdır. Bu nedenle, çalışmalarımızın düzeni Lo Lişma [Onun rızası için değil] çalışmasında başlar. Yani, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeye başladığımızda, Lo Lişma bile olsa inanmalıyız, zira inanç olmadan, Lo Lişma bile olsa, çalışamayız.

Çalışmanın inanç temelinde olduğu her yerde, bu zor bir çalışmadır. Demek ki, sadece ödül ve cezanın ifşa edildiği yerde, çalışma "mantık dahilinde" olarak adlandırılır çünkü sonuçları hemen görürüz.

Ancak ödül ve ceza örtülü olduğunda ve sadece ödül ve cezaya inanmamız gerektiğinde, Lo Lişma bile büyük bir çabadır. Ancak bu yine de o kadar kötü değildir çünkü kişinin kendisi için alması arzusunun doğasına aykırı değildir. Ama "ihsan etmek için" denilen Dvekut'a ulaşmak istersek, beden tüm gücüyle direnmeye başlar ve yukarıdan yardım almadan alma arzusunun kontrolünden çıkmak mümkün değildir.

Bu konuda, "Yaradan'ın yardımı olmasaydı, kişi bunun üstesinden gelemezdi" denmiştir. Bunun için tavsiye Tora'dır, çünkü "içindeki ışık kişiyi ıslah eder". Sonrasında, kişi ihsan etme kapları ile ödüllendirildiğinde, "Yaradan'ın isimleri" olarak adlandırılan nitelik ile ödüllendirilir ki bu da O'nun yaratılan varlıklara vermeyi düşündüğü haz ve mutluluk anlamına gelir. Söylediklerinin anlamı budur, dünyaların yaratılış sebebinin O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğudur.

Çalışmada Erdemlinin Nesilleri İyi İşlerdir Ne Anlama Gelir?

Makale No. 4, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Bilgelerimiz, "Bunlar Nuh'un nesilleridir; Nuh erdemli bir adamdı" ayeti hakkında, "Size erdemlilerin nesillerinin öncelikle iyi işler olduğunu öğretmek için" derler. Bunu anlamalıyız, çünkü bilgelerimiz (Nedarim 64), "Oğlu olmayan kişi ölü sayılır, demişlerdir, şöyle yazıldığı gibi, 'Bana oğullar ver, yoksa ölürüm'." Dolayısıyla, iyi işlere sahip olan erdemliler yine de ölü sayılırlar. Bu erdemliler için söylenebilir mi?

Çalışmada baba ve oğul "neden ve sonuç" olarak adlandırılır. Başka bir deyişle, potansiyele "baba" ve daha sonra pratikte ortaya çıkan şeye de "oğul" denir. Potansiyel, babanın beynindeki bir damla gibidir ve ortaya çıkan sonuca "doğum", potansiyelden fiili hale gelen sonuca da "oğul" denir.

Bu nedenle, bir insan bir şey yapmayı düşündüğünde, önce kendisine bu eylemden haz verecek olan şeye dair ne yapmak istediğini düşünmelidir, zira insanın dinlenmeyi sevdiği bilinmektedir. Bunun nedeni, kökümüzün tam bir dinlenme halinde olmasıdır, bu nedenle yaratılanlar da dinlenmeyi arzular ve kendilerine dinlenme halinde sahip olduklarından daha fazla haz getirmediğçe tek bir hareket bile yapmazlar.

Bu nedenle, erdemli, yani erdemli derecesinde olmak isteyen kişilere, erdemli derecesine ulaşmamış olmalarına rağmen erdemli denir. Baal HaSulam'ın ayet hakkında yorumladığı gibi, "Bilgeye bilgelik getirecektir". Soru şudur: "Aptallara bilgelik getirecek" demesi gerekmez miydi? Neden "bilgelere" deniyor? Gerçekten de bilgeliği arayan kişi zaten "bilge" olarak adlandırılır, oysa bir aptal bilgeliği istemez, çünkü "Aptal bilgeliği arzulamaz" diye yazılmıştır.

Buradan şu sonuç çıkar ki, erdemli olmak isteyen kişi ne yapması gerektiğini, yani neyi arzulaması gerektiğini zihninde kendisi için düzenler. Bilgelerimiz "iyi işler" derler, yani kişi iyi işler yapabileceği bir duruma nasıl gelebileceğini düşünür. Bu demektir ki, kişi elinde iyi işler olduğunda, kendisinin erdemli olduğunu bilecektir, bilgilerimizin şöyle dediği gibi (Berakot 61), "Rabba, 'Kişi kalbinde erdemli mi yoksa günahkâr mı olduğunu bilmelidir' dedi." Bu nedenle kişi, zihninde, "potansiyel" olarak kabul edilen, yaptığı her şeyin iyi bir eylem olduğu bir duruma gelmek için ne yapması gerektiğini kendisi için düzenler.

Bununla birlikte, kişinin erdemli olduğunu bilmek için neyin iyi bir eylem olduğunu bilmemiz gerekir. İyi eylemlerin Tora'da, duada ve Mitzvot'un [emirlerin/iyi işlerin] yerine getirilmesinde yorumlandığı şeklinde değerlendirmeliyiz. İyi bir eylemi, kişinin eylem sırasında kendini iyi hissetmesi olarak yorumlamalıyız. Örneğin, bir kişi ayakta durup Yaradan'a dua etmek istediğinde, kendini Kral'ın huzurunda duruyormuş gibi hissetmek ister, çünkü o zaman kişinin tüm kalbi ve akli Kral'a verilmiş olur. Kral'ın yüceliği ve önemi nedeniyle, kişinin dikkatinin Kral'dan uzaklaşması mümkün olmaz.

Dolayısıyla, burada iki şey vardır: 1) Kralla ilgili olmayan başka bir düşüncenin girebileceği hiçbir yer yoktur. O anda, Kral'ın yüceliğinden duyduğu korku nedeniyle, sanki dünyada kendisi ve Kral'dan başka hiç kimse yokmuş gibidir. 2) Kişi o sırada Kral ile konuşma ayrıcalığına sahip olduğu için kendini iyi hisseder.

Aynı şekilde, kişi bir Mitzva'yı [Mitzvot'un tekili] yerine getirmek için geldiğinde, yerine getireceği Mitzva'nın iyi bir Mitzva olacağını düşünür. Yani, kişi Mitzva'yı yerine getirirken, artık Kralı memnun edeceğini hissetmelidir. Bu nedenle, kişi Mitzva'yı yerine getirirken, Kral'ı memnun etme ayrıcalığına sahip olduğunu yani artık Kral'ın, onun Kral'ın emrini yerine getirmesinden hoşlandığını hissetmelidir. Buna "iyi bir eylem" denir.

Kişi bu şekilde hissettiğinde ve Mitzva'yı yerine getirirken başka hiçbir şey düşünmediğinde, Kral'ın emirlerini yerine getirdiğinden, tüm düşüncesi Kral'ın şu anda yaptığı şeyden gerçekten hoşlanıp hoşlanmayacağını merak etmektir. Bu, kişinin "iyi işler" olarak gördüğü şeydir.

Ayrıca, kişi Tora öğrendiğinde, Tora öğrenmeye hazırlanır, yani önce hangi Tora'yı öğrenmek üzere olduğunu düşünür -Tora'daki bilgelikten zevk almayı mı yoksa bunun Yaradan'ın Tora'sı olduğunu, Tora'nın tamamının Yaradan'ın isimleri olduğunu ve Tora ile Yaradan arasındaki bağı anlamak ve görmekle hala ödüllendirilmediğini kendi içinde uyandıracak güce sahip olmayı mı amaçlar. Kişi yine de en azından

bilgelerimizin söylediklerine inanmak ister: "Tora, İsrail ve Yaradan birdir" ve bu onun iyi işler olarak gördüğü şeydir.

Dolayısıyla, erdemli olmak isteyen kişi, iyi olacak şeyler yapmak istediği konusunda hazırlanır ve bunu yansıtırken, ona "erdemli" denir. Yani, zihninde yaptığı hazırlıkla, "oğullar veren bir baba" olarak adlandırılan, iyi işleri doğurmak ister.

"Nuh erdemli bir adamdı" diye yazılmıştır, buna "Bunlar Nuh'un nesilleridir" yani erdemlilerin nesilleri olan iyi işler denir. "Nuh erdemli bir adamdı" ayeti, onun iyi işlerle ödüllendirildiği anlamına gelir. Yani, eylem sırasında, eylemlerinin gerçekten iyi olduğunu hissetti ve eylemlerini gerçekleştirirken memnuniyet duydu ve içlerindeki iyiliği hissetti. Eylemler iyi olduğu için, Mitzvot'u yerine getirmenin verdiği haz ve memnuniyetle ödüllendirildi.

Yukarıda anlatılanlara göre, bilgilerimizin "Oğlu olmayan kişi ölü sayılır" sözünü anlayabiliriz. Nuh'un bu sözünden, sadece iyi işleri olan bir kişinin mi erdemli sayılacağı anlaşılıyor diye sorduk. Ama "Oğlu olmayan ölü sayılır" diye yazılmıştır, yani erdemli kişiler bile oğulları yoksa ölü sayılırlar. Yukarıda söylenenlere göre, oğulların "iyi işler" olarak adlandırıldığı yerde, "Oğlu olmayan ölü sayılır" ifadesinin anlamı, kişinin iyi işleri olmadığı ve ölü sayıldığıdır, zira erdemli kişiler yaşamlarında Yaşamların Yaşamından ayrıldıkları için "ölü" olarak adlandırılırlar.

Ancak, insan neden iyi işler yapmaya ihtiyaç duyar? Yani, kişinin erdemli olmayı istemesine ne sebep olur? Ayrıca, insan beden uğruna yapmaya alıştığı tüm ihtiyaçlarını neden terk etmek zorundadır? Kişi yemeye, içmeye, güzel giysilere ve benzeri şeylere alışmıştır ve kitaplardan ve yazarlardan bir ruh meselesi olduğunu, kişinin ruh meselelerini edinmesi gerektiğini duymasına rağmen, kendisine bir beden verildikten sonra, kişi edinmek için uğraşması gereken ruhun ne olduğunu sormaya başlar. O zaman beden, "Bir ruha sahip olmakla ne kazanacağım?" diye sorar. Dahası, "Ruh nedir ki ona ulaşmayı hak edeyim?" diye sorar.

Bu soruya yanıt olarak kişiye "Beden olmadan ruh olmaz" denir. Bu nedenle insana makine gibi bir beden verilmiştir ve bu makine ile istediği her yere gidip gelebilir. Bu nedenle makineyi korumalı ve ona yağ, su ve yakıt gibi ihtiyacı olan her şeyi vermeliyiz. Ancak makineye ihtiyacı olan her şeyi verdikten sonra, makine yapması gerekeni yapacak ve kişiyi gitmesi gereken yerlere götürecektir. Kişi kesinlikle bir makineyi alıp ona ihtiyacı olan her şeyi verdikten sonra onu bırakıp gitmez ve onu kullanmaktan vazgeçmez.

Aynı şekilde, kişi bedeni hakkında da düşünmelidir. Beden, görevi kişiyi ihtiyaç duyduğu yere götürmek olan bir makine gibidir. Kişi bedenin ruhu edinmek için bir

araç olduğunu ve insanın bu nedenle bedenle birlikte yaratıldığını anladığında, beden bir araç olduğunu anlar. Bu, Bir Bilgenin Meyvesi kitabında (Bölüm 1, s. 117) anlatılanlara benzer: "Bununla anlayacaksınız ki, bir ruh bedene girmeden önce, bir ağacın dalı gibi köke bağlı olsa da, yalnızca küçük bir noktadır. Bu noktaya 'ruhun ve onun dünyasının kökü' denir. Eğer bu dünyaya bir bedenle girmemiş olsaydı, yalnızca kendi dünyasına, yani kökteki kendi parçasına sahip olacaktı. Ancak, Tora'nın 613 yolu olan ve Yaradan'ın gerçek isimleri olmaya geri dönen Yaradan'ın yollarında ne kadar çok yürümeye başlarsa, eriştiği isimlerin seviyesine göre boyu o kadar büyür, ancak boyunu daha önce kökte olduğundan 620 kat daha fazla artırması gerekir."

Dolayısıyla, bilgelere inanıyorsak, bu dünyada neden birçok temel arzuyu içinde barındıran bir bedenle doğduğumuzu düşünmek için yer vardır. Ayrıca, tüm alçaklığına rağmen bu beden, ruhun alçak bedene inmeden önce ulaşamayacağı yüce bir madde için yaratıldığını nasıl söyleyebiliriz -bir bedene bürünmeden önce sahip olduğundan 620 kat daha fazla?

Bu bağlamda, bunun böyle olduğuna dair bilgelere inanmak için inançla çalışmalıyız. Ancak bunun için bilgelere inanmamız şart değildir. Aksine, her bir adım için, bu dünyada bedenlerimizle bizim için düzenlendiği şekilde ilerlemenin yolunun bu olduğuna inanmalıyız. Aksi takdirde, Yaradan'ın yolunda yürürken yolumuzda tökezleriz.

Bununla birlikte, inanç konusunda, Yaradan'ın yolunda nasıl ve ne şekilde yürüyeceğimizi bizim için düzenleyen gerçek rehberlere de ihtiyacımız vardır, çünkü çoğu zaman kişi tüm gücünü çalışmadaki ana şey olmayan bir şeye verir. Sonuç olarak, doğru yerde, yani kutsallığın basamaklarında tamamlanmak için ihtiyaç duyduğu en önemli şeyde çaba göstermek için ne zamanı ne de enerjisi kalır.

Sadece kitaplardan öğrenmek mümkün olmadığından, bir kişi diğerine benzemediğinden, her birinin farklı eğilimleri olduğundan, ARI'nın dediği gibi, "Bir kişi diğerine benzemez ve bir gün diğerine benzemez ve Helbona [reçine] Levona'nın [tütsü] düzeltmeyeceğini düzeltir," bu nedenle, her kişinin kendi kesin düzenine ihtiyacı vardır ve bir kişinin çalışma düzeni diğerininkine uymaz. Bu nedenle, herkes özellikle kendisine uygun olan düzeni takip etmelidir.

"Panim Masbirot Kitabına Giriş "te (Madde 3) sunulduğu gibi, "Konuşan türlerde dört bölüm ayırt ediyoruz. Bu amaçla, Yaradan kitlelere 'kıskançlık', 'ihtiras' ve 'onur' adı verilen üç eğilim aşılamıştır. Bunlar sayesinde kitleler, bütün bir insanın yüzünü ortaya çıkarmak için derece derece gelişir."

Cansız, bitkisel, hayvansal ve konuşan canlıları, hiçbirinin diğerini anlamadığı dört dereceye göre yorumlamalıyız. Başka bir deyişle, her biri bir insanın bu dünyada nasıl davranması gerektiğini anlamaktadır ve hiçbirisi diğerini anlayamamaktadır.

Örneğin, cansız ilk aşamadır. Bu tür sadece ihtirastan anlar. Bazen yan yana yaşayan iki komşu görürüz ve saygı ve kontrole ilgili ikinci derece olan bitkisel seviyede bulunan kocalardan birinin karısı cansız seviyedeki kocanın karısının yanına gider ve komşusunun ailesiyle birlikte masanın yanında nasıl oturduğunu ve ailesiyle birlikte nasıl yemek yediğini görür ve ailesine iş gününün nasıl geçtiğini ve şimdi nasıl dinlendiğini ve ailesiyle birlikte oturup yemek yemekten nasıl keyif aldığını anlatır.

Bitkisel seviyedeki kişinin karısı eve döndüğünde, ailesiyle birlikte yemek yemek için kocasının dükkândan dönmesini bekler. Ancak kocası geldiğinde, "Şu anda sizinle yemek yiyecek vaktim yok çünkü kamu yararına bir toplantıya davetliyim" der. Karısı sorar: "Neden komşun dükkândan gelip ailesiyle birlikte oturup yemek yiyor, hiçbir yere koşmuyor, ailesiyle birlikte rahat ve neşeli bir şekilde oturuyor da sen aileni hiç düşünmüyorsun ve aklın sadece başkalarında? Onları tanıyıp tanımadığını bile bilmiyorum, ama ailemizin hak ettiği zamanı veriyorsun ve başkalarını bizden daha çok görüyorsun!"

O da komşusunun başkaları için hiçbir şey hissetmediğini söyler. O, civcivleri olan bir tavuk gibidir, onlarla birlikte gezinir ve sadece civcivleriyle ilgilenir. "Aynı şekilde komşumuzun da bir tavuktan daha fazla aklı yok. Benim de onun gibi olmamı ister misin? Tavuk gibi bir koca ister misin?"

Kadın komşusuna döner ve ona sorar: "Neden işten sonra ailenle yemek yiyorsun ve kocam gibi olmak yerine bir tavuk gibi davranıyorsun?" Adam cevap verir: "Ben senin kocam gibi deli değilim, dinlenmek ve ailemle mutlu olmak için ihtiyacım olan değerli zamanımı başkalarına veriyorum." Kuşkusuz her ikisi de haklıdır, ancak kimse diğerini anlamamaktadır.

İkinci durum ile üçüncü durum arasında da durum aynıdır. Örnek olarak iki komşuyu ele alalım. Bir kadın diğerini ziyaret ediyor ve komşunun oğlunun sabah sekizde kalkıp işe gittiğini görüyor. Akşam olduğunda, tıpkı diğer tüm insanlar gibi geliyor ve iyi davranıyordur. Daha sonra, halkın yararına bir şeyler yapmak için toplantılara gider ve sonra her zamanki gibi diğer tüm insanlar gibi döner ve uyur.

Kadın eve döndüğünde oğluna sorar: "Neden sık sık sana yemek hazırladığımı görüyorum ve sabah kalktığımda sen kitaplarının başında otururken ışığın hala açık olduğunu ve yemeğin dokunulmadan önünde durduğunu görüyorum? Komşumun oğlu neden bir insan gibi davranıyor?"

Oğul cevap verir: "Ben bilgiyi seviyorum, bu yüzden her şeyden vazgeçip bilgi edinmeye değer olduğunu düşünüyorum. Buna karşılık, komşunun oğlunun bilgiyle hiçbir bağlantısı yok; o bir hayvan gibi, halkın ihtiyaçları için çalışıyor, yani onun gibi hayvanlar için ne uygunsa o şekilde. Yani, bilgi olmadan kendimi bir hayvana benzer görüyorum. Ama komşunun oğlu, ki kendisi hayvan niteliğine aittir, bilgisi olmayan bir kişiye 'hayvan' denildiğini nasıl anlayabilir?"

O kadın komşusuna, oğlunun kendi oğlu hakkında bir hayvan olduğunu söylediğini anlattığında, o oğul annesine şöyle der: "Ben kafamı bilgiye gömecek kadar deli değilim. Bana kim ve ne verecek? Kimse benimle konuşmak istemeyecek ve herkes dünyevi konular hakkında hiçbir fikrim olmadığını söyleyecek. Buna karşılık, halkın ihtiyaçları için çalıştığım ve akıllı insanların kamu yararına bir şeyler yapmak için bir araya geldiği toplantılara gittiğimde, kendi ihtiyaçlarımla değil kamu yararıyla ilgilendiğim için birçok kişi bana saygı duyacaktır. Komşunun oğlu ise sadece kendi ihtiyaçlarıyla ilgileniyor, bu yüzden kitaplara dalıyor."

Sonuç olarak, her biri yürüdüğü yolun hakikat yolu olduğunu söyler ve her ikisi de bir diğerini anlamaz.

Bu durum konuşan seviye için daha da geçerlidir. Hayvan seviyesinden olanlar konuşan seviyeyi anlayamazlar. Yani, Yaradan'ın çalışmasıyla meşgul olanlar, hayatları boyunca kitaplara dalan ve önemli olanın akıl olduğunu ve sadece aklın belirleyici olduğunu söyleyen akıllı insanlara benzerken, Yaradan'ın çalışmasıyla meşgul olanlar mantık ötesine geçmemiz gerektiğini söylerler, onlara gülerler ve şöyle derler: "Akıl olmadan biz hayvanlar gibiyiz. Nasıl olur da mantığın ötesine geçmemiz gerektiğini söylerler?" Bu, birinin diğerini anlamadığı anlamına gelir.

Biri diğerinin dilini anlamadığında buna "Babil nesli" denir.

Buna göre, bir insan doğduğundan beri içinde bulunduğu eğilimlerden nasıl çıkabilir? Entelektüel olarak, bir insanın eğilimleri dışında düşünmesinin nasıl mümkün olduğunu anlamak imkânsızdır. Ve orada (girişte, Madde 3'te) şöyle der: "Bu nedenle, bize insanın uğraşması ve emek vermesi gereken ıslahlar verildi. Aksi takdirde, tüm yaratılanlar dinlenme durumunda olurdu, çünkü yaratılanların kökü olan Yaradan tam bir dinlenme durumundadır ve her dal köküne benzemek ister."

"Kıskançlık", "ihtiras" ve "onur" olarak adlandırılan bu ıslahlar insanı bu dünyadan çıkarır (Avot, Bölüm 4:28). Burada, kıskançlık ve saygı sayesinde, insanın içindeki ihtiras eğilimlerini, Lo Lişma [Onun rızası için değil] amacıyla başkalarının iyiliği için çalışmaya başladığı bitkisel seviyeye dönüştürmenin mümkün olduğunu söyler. Aynı şekilde, bilgilerimizin "Yazarların kıskançlığı bilgiyi artırır" dediği gibi, kişi kıskançlık

yoluyla bilgi seviyesine geçebilir. Ve aynı şekilde, kişi Lo Lişma aracılığıyla hayvan seviyesinden konuşan seviyeye de geçebilir.

Yine de kişinin girdiği dereceye karşı gerçek bir eğilimi yoksa Lo Lişma nasıl yardımcı olur? Bilgelerimiz bu konuda, Tora ile ilgili olarak, "Tora'nın içindeki ışık onu ıslah eder" demişlerdir. Lo Lişma aracılığıyla Lişma'ya [O'nun rızası için] geldiğimiz ortaya çıkıyor. Bu nedenle, "Kişi her zaman Lo Lişma'yı öğrenmelidir, çünkü Lo Lişma'dan Lişma'ya geliriz" demişlerdir.

Bununla birlikte, cansız, bitkisel, hayvansal ve konuşan olarak adlandırılan bu dört bölümün aynı kişi için geçerli olduğunu bilmeliyiz. Orada yazdığı gibi, kişinin kendisi bir koşuldan diğerine geçer: "Yine de herhangi bir Segula [çare/erdem/güç] olmadan kalanların bu durumlarının nedeni güçlü bir arzularının olmamasıdır. Dolayısıyla, yukarıda bahsedilen üç eğilim de onların içinde bir karışım halinde çalışır. Zaman zaman ihtiraslı, zaman zaman kıskanç ve zaman zaman da onur arzularlar. Yine de arzuları paramparça olur ve gördükleri her şeyi arzulayan çocuklar gibidirler ama hiçbir şey elde edemezler. Bu nedenle onların değeri undan sonra kalan saman ve kepek gibidir."

Şimdi bir kişinin çalışma sırasında nasıl üç durumu olduğunu anlayabiliriz: 1) kalıcı durum, 2) yükseliş durumu ve 3) düşüş durumu.

Bu demektir ki, kişi kalıcı durumundan çıkmak istediğinde, genel halk gibi Tora ve Mitzvot'u gözlemlediği sabit bir rutin olduğu bilinmektedir. Bu, Tora ve Mitzvot'u uygulamada yerine getirmeye özen gösterdiğimiz, yani ihsan etme amacına dikkat etmediğimiz anlamına gelir. Buna Lo Lişma denir. O kişi her gün Tora ve Mitzvot'ta ilerlediğini gördüğü için, genellikle sürekli olarak bu durumda olabilir. Bu böyledir çünkü kişi iyi olup olmadığını görmek için sadece eyleme bakar ve gözlemleme konusunda az ya da çok titiz davranır. Bu nedenle her gün Tora ve Mitzvot'u edinir. Ve bir kural vardır: Kişi başarılı olduğu yerde, bundan haz alır ve devam edebilir. Bu nedenle bu duruma "kalıcı durum" denir.

Buna karşılık, ikinci durum yükseliş dönemidir. Bu, bir kişinin yazarlardan ve kitaplardan, Tora ve Mitzvot'u gözlemleyerek edinmesi gereken Tora ve Mitzvot'un tatları meselesi olduğunu, Yaradan'la Dvekut [bütünleşme] üzerinde çalışması gerektiğini, kişinin Tora ve Mitzvot'tan istenen ana şey olan Tanrısallığı edinmesi gerektiğini duyduğu anlamına gelir. Kitaplar, sonunda her kişinin bu derece ile ödüllendirileceğini söyler.

Bu kişi kutsallık derecelerinde yükselmeye başlar ve artık farklı bir dünyada olduğunu hissetmeye başlar, sanki daha önce içinde bulunduğu durumla şimdiki

durumu arasındaki fark gece ile gündüz arasındaki fark gibidir. Ancak bu yolda yürümeye alışık değildir ve bir düşüşe geçer.

Kişinin yükselişleri ve düşüşleri arttığında bazen umutsuzluğa kapılır ve "Bu yol bana göre değil" der ama sahip olduğu kalıcı duruma geri dönemez. Gerçekte kişi her üç durumdan da bir şeyler öğrenmelidir. Bilgelerimizin şöyle dediği gibi, "Öğretmenlerimden çok şey öğrendim, dostlarımdan daha fazlasını ve en çok da öğrencilerimden öğrendim." "Öğretmenlerim" yükseliş durumlarıdır, "öğrencilerim" düşüş durumlarıdır ve "dostlarım" kalıcı durumlarıdır.

Başka bir deyişle, kişi düşüş koşulunu kullanmalıdır. Yani, yükseliş sırasında, o sırada sahip olduğu düşünceler ve arzular üzerinde düşünmelidir. Başka bir deyişle, öğrenme öncelikle yükseliş zamanında, yani "öğretmenlerim" olarak adlandırılan Gadlut [yetişkinlik/büyüklik] zamanında yapılır, çünkü kişi ancak yükseliş sırasında düşünecek beyne sahip olur.

Daha sonra, düşüş koşulundan öğrenmeye başladığında, bu, düzenli olarak alıştığı rutinin altında olan öğrencilerinden öğreniyor olarak kabul edilir. Bir kişi bu koşuldan öğrendiğinde, çok şey öğrenir, çünkü artık Yaradan'a onu diğer hayvanlar gibi yattığı çöplükten ve çöpten kurtardığı için şükredebilir ve teşekkür edebilir; bu hayvanların yiyeceği sadece insanların çöpe attığı atıklardır ve kedi gibi hayvanlar gelip bu atıklarla beslenirler. Kişi şimdi, yükseliş sırasında, Yaradan'ı bunun için övebilir ve O'na şükredebilir.

Baal HaSulam, kişinin Yaradan'a ne kadar övgü ve şükran duyarsa, o ölçüde yükseldiğini söylemiştir. Kişinin neye sahip olduğu önemli değildir. Önemli olan Yaradan'a yakınlaşmaktan ne kadar etkilendiğidir. Bir kişi ne ölçüde şükran duyarsa, o ölçüde derece olarak yükselir.

Kişi aynı zamanda dostunun durumundan da ders almalıdır. Yani, yükseliş sırasında, o zamanki çalışmasının hangi anlayış üzerine inşa edildiğini düşünmeli ve incelemelidir.

Buradan şu sonuç çıkar ki, bir kişi yükseliş sırasında mevcut durumundan öğrenirse, bu çok fazla bir şey öğrenmediği şeklinde değerlendirilir. Ancak "dostunun" durumundan öğrendiğinde, yükseliş durumundan daha fazla şey öğrenir. "Ve en çok öğrencilerimden [öğrendim]" düşüş zamanı anlamına gelir. Buna "ve en çok öğrencilerimden" denir.

Bununla birlikte, tüm öğrenmenin özellikle yükseliş sırasında olduğunu unutmamalıyız. Buradan şu sonuç çıkar ki, kişi yükseliş sırasında yukarıda bahsedilen durumlardan bir şey öğrenmezse, fazla bir şey öğrenmemiş sayılır. Bu nedenle, düşüş

sırasında kişi hiçbir şeye karar vermemeli, sadece Yaradan'a onu alçaklıktan kurtarması için dua etmeli ve Yaradan'ın duayı duyduğuna inanmalıdır.

Çalışmada İnsan Yaratılmadan Önce Toprak Meyve Vermiyordu Ne Anlama Gelir?

Makale No. 5, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar'da (VaYera, Madde 1'de) şöyle yazılmıştır: "Rabbi Hiya şöyle başladı, 'Yeryüzünde tomurcuklar belirdi; budama zamanı geldi.'" Bu demektir ki, Yaradan dünyayı yarattığında onun hak ettiği tüm gücü yeryüzüne yerleştirmiştir ve bu, her şeyin toprakta olduğu, bulunduğu anlamına gelir. Ancak insan yaratılana dek dünya meyve vermemiştir. İnsan yaratıldığında, dünyada her şey ortaya çıkmış ve yeryüzü, içerisinde depolanmış olan meyveleri ve güçleri ortaya çıkarmıştır. Ardından şöyle denildi, "Yeryüzünde tomurcuklar belirdi, budama vakti geldi ve topraklarımızda kumru sesi duyuldu." Bu, insan yaratılmadan önce dünyada bulunmayan Yaradan'ın konuşmasıdır. İnsan bir kez var olduğunda, her şey var olur.

Toprağın neden insan yaratılmadan önce meyve vermediğini anlamalıyız. Toprak ile insan arasındaki bağ nedir, eğer orada insan olmazsa, toprak her şeye sahip olsa dahi yine de insan var olmadıkça meyve vermez mi? Ayrıca, insan yaratılmadan önce Yaradan'ın konuşmasının dünyada mevcut olmaması ne anlama gelir? Neticede birkaç kez şöyle yazılmıştır "Ve Tanrı şöyle söyledi, 'Işık olsun.'"

Bunu çalışmada yorumlamalıyız. Bilgelerimiz "Başlangıçta Tanrı yarattı" ayeti hakkında, bunun Resheet [başlangıç] olarak adlandırılan İsrail için olduğunu söylemişlerdir, şöyle yazıldığı gibi, "İsrail'in kutsallığı, onun mahsulünün başlangıcı [Resheet]." Bu, yazıldığı üzere, dünyanın yaratılış amacının, O'nun yarattıklarına iyilik yapması olduğu anlamına gelir. Bu demektir ki, O yarattıklarında haz ve mutluluk alma

arzusu yarattı ve bu arzuda, yani bu arzuda, haz ve mutluluğu almak için özlem duymasına neden oldu. İnsanın oradan alabileceği haz ve mutluluk bununla ölçülür.

Buna “Yaradan’ın eseri” denir, yani O, yarattıklarına vermek istediği hazdan keyif alma arzusunu yaratmıştır. Görünen odur ki, dünyada hiçbir eksiklik yoktur; dünyada alma arzusuna ait olan bolluk bulunmaktadır. Yani O, vermek istediği haz ve mutluluk ölçüsünde bir Kli (kap) yaratmıştır. Yani, alma arzusu Yaradan’ın yarattığından daha büyük değildir, dolayısıyla Yaradan’ın vermek istediğini alabilir. Buradan anlaşılıyor ki, haz ve mutluluk mevcuttur, haz ve mutluluğu alacak Kli mevcuttur, o halde eksik olan nedir?

Bu toprakların Malhut olarak adlandırıldığı bilinmektedir. Yani, Yaradan’dan bolluğu alma arzusuna Malhut denir. Bu, Malhut’un bolluğu ruhlar için aldığı anlamına gelir, bu nedenle Malhut’a ruhların toplamı olan “İsrail topluluğu” adı verilir. Buradan, Malhut’un, tüm ışığı ruhlar için zaten almış olduğu sonucu çıkar. Soru şudur, Yaratılanlar, neden Malhut’tan, onun yaratılanlar için almış olduğu bolluğu alamazlar ve neden dünyada gizliliğin gücü bulunur ve dolayısıyla da kumrunun sesi bizim topraklarımızda duyulmaz. Yani, neden Yaradan’ın konuşması dünyada duyulmaz da bunun yerine herkes gizliliği hisseder ve O’nun İlahi Takdiri ’ne inanmak çok büyük bir çaba gerektirir ve neden haz ve mutluluk dünyada görünür değildir?

Cevap şudur, çünkü Yaradan orada utanç olsun istememiştir. Bu nedenle, Tzimtzum (kısıtlama) adı verilen bir ıslah ve üst İlahi gücün açığa çıkmaması için bir gizlilik yapılmıştır. Ve bunun yerine bizim, Yaradan’ın dünyayı İyi ve İyilik Yapan olarak yönettiğine inanmamız gerekir. Bu, tüm gerçekliğimiz bu olmasına rağmen bizlerin, kendimiz için alma arzusundan vazgeçebilmemize ve yapmamız gereken tüm çalışmayı yapabilmemize neden olur.

Diğer bir deyişle, yaratılmış varlıklarla ilişkilendirdiğimiz her şey yalnızca alma arzusudur. Ancak, alma arzusunu doğanın ortaya çıkardığı şekliyle kullanmak yasaktır, bizler doğanın üzerine çıkmalıyız. Başka bir deyişle, doğamız, kendimiz için alma arzusudur. Buradan şu sonuç çıkar, bir kişiye kendimiz için alma arzumuzdan vazgeçmemiz gerektiği söylendiğinde, içimizde bunu anlayabilecek hiçbir organ yoktur. Beden “Kim” ve “Ne” sorularını sormaya başlar, yani beden, Yaradan’ın Kendisine seslenen her bir kimseyi gerçekten duyuyor olduğuna dair akılcı bir kanıt ister.

Beden kişiye karşı çıkar, “Görüyorsun, Yaradan’dan, ihtiyacın olduğunu düşündüğün şey konusunda sana yardım etmesini birçok kez istedin. Şu ana dek duana bir cevap alamadığını görüyorsun. O halde, neden her gün ‘Çünkü Sen her ağzın duasını işitirsin’ diyorsun? Eğer öyleyse neden sana yardım etmiyor? Buradan,

mantığın bedeni haklı bulduğu ortaya çıkar yani beden makul ve mantıklı bir gerekçe ileri sürüyordur.

Bu konuda bedene mantığın ötesinde ilerlediğimiz cevabını vermemiz gerekir. Yani, her ne kadar mantık, Yaradan'ın her ağzın duasını kabul etmediğini ileri sürse de kişi, Yaradan'ın ona cevap vermediği gerçeğini, kendisinin hala Yaradan'dan gelen kurtuluşu almaya uygun olmaması nedeniyle olduğu şeklinde açıklayabilir, fakat gerçekte, Yaradan İsrail'in duasını ıstır. Yani İsrail olarak kabul edilmediğinizden, O, senin duana cevap vermek istemiyordur.

Beden bir kez daha sorar, "Görüyorsun ki 'Sen her ağzın duasını ıstırsın' sözlerine inanmamız gerekiyor, duada söylediğimiz gibi, 'Çünkü Sen her ağzın duasını ıstırsın.' Dolayısıyla Yaradan senin duanı da duymuş olmalı. Dahası, eğer O her ağzın duasını ıstırmıyorsa, sen neden dua etmeye ihtiyaç duyuyorsun?"

Kişi böyle bir koşula geldiğinde mantık ötesi ilerlediğini söyleyebilir. Yani, mantık çok önemli olmasına ve bedenin mantıklı konuştuğunu görmesine rağmen kişi yine de mantık ötesi ilerlememiz gerektiğini söylemelidir. Yani, bizler de defalarca dua ettiği halde duasına cevap alamaması gibi çelişkileri görürüz. Ancak daha sonra, kişi tüm bunların üstesinden gelerek mantığının ötesine geçtiğinde bu "mantık ötesi inanç" olarak adlandırılır.

Benzer şekilde, kişi kalbin niteliğinden vazgeçerek "Ben kendi çıkarım için olandan vazgeçiyorum ve yalnızca Yaradan'ın menfaatini önemsiyorum" dediğinde bu elbette mantık ötesidir. Diğer bir deyişle, mantık ötesi demek, kişi kendisine, inancın mantıktan çok daha yüksek bir seviyede olduğunu söylemelidir anlamına gelir. Bu nedenle aklın ve mantığın sesine değil, inancın sesine itaat eder. Bize akıl, mantık verildiğini gördüğümüz ve her insanı aklının ve mantığının seviyesine göre ölçtüğümüz için bu akla ve mantığa aykırıdır, şöyle yazıldığı gibi, "İnsan aklına göre övülecektir" (Özdeyişler 12), ve aklı daha fazla olan daha önemli bir kişidir. Bu nedenle bize mantık ötesi ilerlememiz gerektiği söylendiğinde bu aklımıza, mantığımıza aykırıdır.

Bu nedenle kişi, bedeni "Kim" ve "Ne" sorularını sormaya başladığı bir aşamaya geldiğinde asıl çalışma o zaman başlar. İşte o zaman Yaradan'dan, Firavun ve kötünün "Kim" ve "Ne" sorularını duymayalım diye bize güç vermesi için yardım istemeliyiz. Bunun hakkında şöyle söylenmiştir, "Eğer Yaradan'ın yardımı olmasaydı, kişi üstesinden gelemezdi," çünkü kişi onların kontrolünden kendi başına çıkarak "mantık ötesi ilerliyorum" diyemez çünkü bu doğaya aykırıdır.

Yukarıdakilere istinaden sorduğumuz şu soruyu yorumlayabiliriz, Bunun, insan yaratılmadan önce meyvesini vermeyen toprak ile arasındaki bağ nedir? Çalışmada

insan, hayvan niteliğinin kontrolünden çıkan kişi olarak ele alınmaktadır. “Hayvan” yalnızca kendi çıkarını düşünen kişi anlamına gelir, tıpkı bir hayvan gibi, insan ise içinde cennet korkusunu barındıran ve korkudan dolayı çalışan kişi demektir, Zohar bunu “Çünkü O büyüktür ve hükmeder” olarak belirtir, burada kişi yalnızca Yaradan’ın büyüklüğü nedeniyle çalışır ve kendi çıkarlarını değil yalnızca Yaradan’ın menfaatini, iyiliğini önemser. Bu, bilgilerimizin şu ayet hakkında söylediği gibidir, “Sonuçta, Tanrı’dan korkun ve O’nun emirlerini yerine getirin, çünkü insanın bütünü budur.” Rabbi Elezar “‘çünkü insanın bütünü budur’ nedir?” demiştir. “Tüm dünya yalnızca bunun için yaratıldı” (Berachot 6).

Bundan şu sonuç çıkar, insan, içinde cennet korkusu bulunan bir kişi olarak kabul edilir. Peki, cennet korkusu nedir? Yani korku nedir? Bu, onun (Zohar Kitabına giriş, Madde 191’de) şöyle söylediği gibidir, “Hem birinci hem de ikinci korku, bunların ikisi de kişinin kendi menfaati için değildir, bunlar, yalnızca onun Yaradan’ına memnuniyet veremeyeceğinden korkmasından kaynaklanır.”

Yukarıdakilere göre Adam’ın (Âdem’in) ne anlama geldiğini zaten biliyoruz. Cennet korkusu olan kişi yani her şeyi ihsan etmek için yapamayacağından korkan kişidir. Buna "adam" denir. “Hayvan” ise bunun tam tersidir, yalnızca kendi çıkarlarını düşünen kişiye denir, şöyle yazıldığı gibi (Ecclesiastes 3) “Kim biliyor insan ruhunun yukarıya çıktığını, hayvan ruhunun ise aşağıya, yeraltına indiğini?” “İnsanın ruhunun” yukarıya çıkmasını, yaptığı her şeyin Yaradan rızası için olması şeklinde yorumlamalıyız. Kişinin niyeti, yaptığı her şeyin yalnızca ihsan etmek için olması olduğunda bu “yukarı doğru” olarak adlandırılır. Kişi bundan memnuniyet alır.

“Hayvan ruhu” ise yaptığı her şeyde, her şeyi "aşağıya doğru", yani “yeryüzüne, toprağa doğru” ister, buna dünyevilik denir çünkü kişinin kendisi için alma arzusu “toprak” olarak adlandırılır. Bu kişi, herhangi bir şey yaptığında bunun yalnızca kendi yararı için olacağını görür. Kişi ruhu yani hoşnutluğunu buradan alır. Yani, eylemlerinden, ancak bunlar kendisine bir fayda sağladığı takdirde hoşnutluk alır. Eğer alma arzusunun bundan bir keyif alamadığını görürse, çalışacak güce sahip olmayacaktır. Herhangi bir nedenden dolayı çalışmak zorunda olsa bile, hiç iyi bir ruh hali içinde değildir.

Artık insan ve toprak arasındaki bağı anlayabiliriz. Şöyle sorduk, Hak ettiği tüm güç ve ihtiyacı olan her şey bu topraklarda olmasına, bulunmasına rağmen, insan yaratılmadan önce toprağın dünyada meyve vermemesi ne anlama gelir? Mesele şu ki, çalışmada "bu topraklar" cennetin krallığıdır, bu İsrail topluluğudur, o, bolluğu tüm yaratılanlar için alır çünkü tüm ruhlar ondan gelmiştir. Yaradan’ın perspektifine göre her şey mümkün olan en mükemmel şekilde zaten ıslah edilmiştir.

Bu, onun ("Zohar Kitabı'na Giriş", Madde 13'te) söylediği gibidir, "Konu şu ki, O'nun ruhları yaratma düşüncesi tüm her şeyi tamamladı çünkü O'nun bizler gibi eyleme ihtiyacı yoktur. Yaratılması kaderinde olan tüm ruhlar ve tüm dünyalar anında ortaya çıktı ve ıslahın sonunda, ruhlardaki alma arzusu tamamen ıslah edildikten ve saf ihsan etmeye dönüştürüldükten sonra ruhların alması amaçlanan tüm haz ve mutlulukla doldular. Bu böyledir çünkü O'nun sonsuzluğunda geçmiş, şimdi ve gelecek birdir."

İnsan ile toprak arasındaki bağı yani insan var olduğu takdirde toprağın meyvesini vermesi konusunu bununla yorumlamalıyız. "Toprak" tamamen ıslah edilmiş alma arzusu anlamına gelir. Yaradan'ın perspektifinden her şey mükemmel bir şekilde tamamlanmıştır ve buna eklenecek hiçbir şey yoktur, şöyle söylendiği gibi, "Bütün ruhlar, tüm haz ve mutlulukla dolu olarak bir anda ortaya çıktı." Ancak yaratılanların, Malhut'un meyvelerinin tadını çıkarabilmeleri için "toprak" olarak adlandırılan Malhut, alma arzusunu, ihsan etmek için çalışma yönünde düzeltmelerinden önce bunu yaratılan varlıklara vermez çünkü gerçekleştirecekleri ıslah, onların içinde form eşitliğine neden olacaktır.

Görünen o ki kişi, yukarıya doğru ihsan etmek olarak kabul edilen, "insanın ruhu yukarıya doğru gider" ifadesinde olduğu gibi, "insan" seviyesine ulaşmadığı sürece "toprak" olarak adlandırılan Malhut, onlar için aldığı haz ve mutluluğu yaratılan varlıklara gösteremez. Burada "insan" yaptığı her şey Yaradan için olan kişi anlamına gelir, hayvanın ruhu "aşağıya doğru iner" ise yaptığı her şey kendi çıkarı için olan demektir.

Zohar şöyle der: "Tomurcuklar yeryüzünde belirdi", yani her şey yeryüzündeydi, ancak insan yaratılınca dek dünyada meyve vermedi. Yaratılan varlık "insan" niteliğine ulaşmadan önce Yaradan, "toprak" denilen Malhut'tan herhangi bir meyve görmez.

Artık Zohar'da "kumrunun sesi bizim topraklarımızda duyuldu" sözlerinin insan yaratılmadan önce dünyada var olmayan Yaradan'ın konuşması olduğunun söylenmesi hakkında sordüğümüz soruyu anlayabiliriz, hâlbuki Tora'da birçok kez insan yaratılmadan önce "Ve Tanrı şöyle buyurdu" yazılmıştır. Bunun anlamı şudur, kişi "insan" mertebesine ulaşmadan, yani içinde bulunduğu hayvan koşulundan çıkmadan önce "insan" gizlilik halindedir ve Yaradan'ın sesini duymak imkânsızdır.

Bu, "İnsan niteliği yaratılmadan önce dünyada Yaradan'ın sesi yoktu" olarak kabul edilir. Ancak yalnızca "insan" mertebesine ulaştıktan sonra kişi "Yaradan'ın konuşmasını" duyar. "Yaradan'ın konuşmasına" Tora denir ve daha sonra kişi, "Yaradan'ın isimleri" adı verilen Tora ile ödüllendirilir. Buna "Yaradan'ın konuşması"

denir. Tora, diğer bilgelikler gibi bir bilgelik değildir. Aksine, Tora Yaradan'ın konuşmasıdır.

Kişinin "insan" mertebesine ulaşması ve hayvan niteliğinden çıkması kolay değildir. Bu böyledir çünkü Yaradan çalışmasında kişi daima form eşitsizliği içerisinde ve yalnızca iki aşırı uçtan bir orta çizgi doğabilir. Bu, ARI'nin şiirinde yazdığı gibidir, "Sağ ve sol, ikisinin arasında da bir gelin." Bu, iki zıt olan sağ ve soldan "gelin" adı verilen cennetin krallığının doğduğu anlamına gelir.

Malhut'a "inanç" dendiği bilinmektedir. İnançla ödüllendirilebilmek için ilk önce, hayvanın ruhunun aşağıya doğru inmesi şeklinde söylendiği üzere, "kendini sevmek" adı verilen hayvan halinden çıkmamız gerekir. Aşağıya doğru demek verilen önemin azalması demektir ve bu, yalnızca kendisi için çalışabilen bir hayvanın niteliğidir.

Yaratılan varlık kendisi için alma arzusunun kontrolü altında olduğu sürece ancak kısmi inancı alabilir. Bu, inişleri ve çıkışları olduğu anlamına gelir. Düşüşler esnasında kişi inancın gücünü kaybeder çünkü bu düşüş kendisine bir kusurdan dolayı gelmiştir ve tüm kusurlar kişiye yalnızca kendini sevmeye batmış halde olduğu zamanda gelir. Bu nedenle, Kral'ı lekelememek adına, yaratılan varlığın gerçekleştirmesi gereken bir ıslah vardır, "Zohar Kitabına Giriş" (Madde 138, 'Bu bir yasadır' sözleriyle başlayan bölüm) de açıklandığı gibi: Kişi Kral'ın varlığına olan inancını kaybeder.

İnsanın tek bacak üzerinde yürüyemeyeceği, ancak iki bacağı üzerinde yürüyebileceğine dair bir kural olmasına istinaden, bu maneviyata da işaret eder. "Sağ" bütünlük anlamına gelir. Bunun ilk başlangıcı, yani, yaratılan varlık Yaradan çalışmasına başlamak istediğinde, Yaradan'a inanması gerekir. Ne kadar inanca sahip olduğu önemli değildir ancak sahip olduğu tüm inanç ile Tora ve Mitzvo'tu (emirleri/iyi eylemleri) uygulamaya başlayabilir ve her geçen gün, elinden geldiği kadar fazlasını ekler.

Ancak, bu durum "sağ" olarak değil "tek çizgi" olarak kabul edilir. Buna "Keduşa'nın [Kutsallığın] cansızlığı" adı verilir. Ve bu cansız durumundan "bitkisel", "hayvansal" ve "konuşan" adı verilen tüm diğer dereceler meydana gelir, şöyle yazıldığı gibi (Ecclesiastes 3), "Her şey tozlandı". Zohar bunu "güneşin çarkı dahi" olarak yorumlar (Tzav, Madde 173). Yani herkes Keduşa'nın cansızlığında başlamalıdır.

Ancak şunu bilmeliyiz ki, kişinin, dünyevilikte olduğu şekilde, onun ortaya çıkması için çaba göstermesine gerek yoktur. Aksine, cansız yine doğanın gelişimi doğrultusunda gelişim gösterir. Diğer bir deyişle, kişi maddiyatta yani dünyevilikte cansız olanı bozmadığı takdirde o şey gelişim gösterir. Örneğin, kişi toprağı bozmadığı veya topraktan taşları boşaltmadığı takdirde toprak yine de gelişim gösterecektir.

Bu, Keduşa'nın cansızlığında da böyledir. Kişi eğer eylemlerini bozmazsa kendi cansız Keduşa'sı da gelişim gösterir. Ancak, kendisindeki cansız Keduşa niteliğini sürdürmek için herhangi bir niyet veya düşünceye gerek yoktur.

Aksine, kişi eğer "bitkisel" niteliğini edinmek istiyorsa, bedensellikte olduğu şekilde ilerlemelidir, burada bitkiselin özel bir muamele gerektirdiğini görüyoruz. Bitkiye yiyecek yani su verilmesi, gerekli ışığın sağlanması yani bitkiye, cansızlıktan büyüyebileceği şartların sağlanması yani çiftçilik vb. işler yapılması gerekir. Ayrıca kişinin, cansızlıktan yetiştirmek istediği bitkiye ait olmayan diğer bitkileri de ondan uzaklaştırılması gerekir, böylece bedensel olarak birbirine karışan yabancı otlar da kökünden sökülmüş olur.

Benzer şekilde, Keduşa'nın bitkiselliğinde, düşüncelerimizi ve arzumuzu bu cansızlığa bakmaya adanmış yani çiftçiliğini yapmalıyız. Yani, içimizdeki alma arzusunu ihsan etmek için çalışmaya çevirmeliyiz ancak o zaman "sağ" ve "sol" çalışmadan bahsetmek yerinde olur. Daha önce tek çizgi olan şeyi, yani eylemi kişi "sağ çizgi" olarak kullanmalıdır. Yani, kişi bu eylemi takdir etmeli ve kendisini son derece kolay bir şekilde, basit eylemler yaparak ödüllendirdiği için Yaradan'a teşekkür etmeli ve buna bile layık olmamasına rağmen, Yaradan kendisine, O'na kolaylıkla hizmet etme hediyesini verdiği için Yaradan'a minnettar olduğunu söylemelidir.

Aynı zamanda kişi sol çizgiye geçmeli ve gerçekten Yaradan için mi yoksa kendisi için mi yani kendi menfaati için mi yoksa Yaradan'ın rızası için mi çalışıyor diye kendini eleştirmelidir. Kişi, kendini sevmeye bu derece batmış olduğu için dua etmelidir.

Bazen Yaradan'ın kendisine yardım etmesi ve onu, kendisine olan sevgisinin yönetiminden kurtarması için dua edemediğini görür. Hatta bazen daha da kötü bir durumda olur; Yaradan'ın onu öz-sevgiden çıkarması için dua etmek dahi istemez. Tam aksine, kendisi için alma arzusunu mümkün olan her şekilde tatmin etmesi için Yaradan'ın kendisine yardım etmesini ister. Buna "sol" denir çünkü maneviyatta ıslah edilmesi gereken bir şey "sol" olarak adlandırılır.

Bundan, burada da iki karşıtlık olduğu ortaya çıkar. Bir yandan kişiye, çalışmanın düzeninin, kişinin bir çizgiyi tam anlamıyla yani sonuna kadar gözetmeye çalışması gerektiği olduğu söylenir. Yani, yaratılan varlığın "tek çizgi" olarak adlandırılan cansız durumunda olduğu ve kendisini bir bütün olarak hissettiği zaman gibi, o zaman mutlu ve neşeliydi çünkü bütünlüğe sahip olduğunu biliyordu ve eklemesi gereken tek şey nicelikti.

Ancak nedeni, bitkisel hakkında hiçbir fikri olmamasıydı. Cansızın, insanın yaratması gereken bir bütünlük olduğunu sanıyordu. Bu nedenle, bütünlük

duygusundan dolayı iyi bir ruh haline sahipti ve diğer tüm yaratılanların neden kendisi kadar akıllı olmadıklarını anlayamıyordu.

Ancak şimdi "bitkisel" niteliğine ilişkin bir anlayışa sahip olduğundan artık tek çizginin bütünlüğüne sahip değildir. Bu nedenle, şimdi sağı takdir edebilmek ve ondan, tek çizgi halindeyken aldığı canlılık gibi canlılık alabilmek için büyük çaba sarf etmesi gerekir. Bunun nedeni, sol çizgi, kişinin, bunun bütünlük olmadığını görmesini sağlamıştır.

Gerçekten de neden sağ çizgide yürümemiz gereklidir? Cevap, bunun hakikat olmasıdır. Yani kişi, gerçekten de birazcık dahi olsa sahip olduğu, Keduşa'ya tutunmasını büyük bir talih olarak görmelidir ve bu, Yaradan'a teşekkür etme zamanıdır. Daha sonra sol çizgiye geri dönmelidir çünkü bu da doğrudur yani bizler Yaradan uğruna çalışmalıyız. Bu ikisinden, sağın bütünlüğü ve öneminden ve solun eksikliğinden, kişi orta çizgiyle ödüllendirilir. "Sağ ve sol ve ikisinin arasında bir gelin" sözlerinin anlamı budur.

Kişi Çalışmada Gururu Ne Zaman Kullanmalıdır?

Makale No. 6, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Şöyle yazılmıştır (2. Tarihler, 17): "Efendimizin yollarında onun kalbi gururluydu." Mişna'da ise (Avot, Bölüm 4:4), "Çok ama çok alçakgönüllü ol" denmektedir. Dolayısıyla bu, " Kalbi gururluydu" şeklinde yazılanla çelişir.

Zohar (VaYera, Madde 17), "'Ve Efendimiz ona Mamre Meşeleri'nin yanında göründü' diye sorar. Neden başka bir yerde değil de Mamre Meşeleri'nde? Bunun nedeni Mamre'nin ona sünnet hakkında bir öğüt vermiş olmasıdır. Yaradan İbrahim'e kendisini sünnet etmesini söylediğinde, İbrahim arkadaşlarına danışmaya gitti. Aner ona, 'Doksan yaşını aştın; kendine eziyet edeceksin' dedi. Marme ona, 'Keldaniler'in seni ateşe attığı günü, dünyanın çektiği kıtlığı, adamlarının kovaladığı ve vurduğu kralları hatırla' dedi. Yaradan seni bunların hepsinden kurtardı. Kalk ve Efendinin emirlerini yerine getir. Yaradan Mamre'ye şöyle dedi: 'Ona sünnet lehine tavsiyede bulundun, bu yüzden ona sadece senin evinde görüneceğim' dedi."

Bunu anlamak zordur. Eğer Yaradan ona kendisini sünnet etmesini emrettiyse, arkadaşlarına Yaradan'a itaat edip etmemesi gerektiğini sormaya mı gitti? Ya Mamre aksini söyleseydi? Yaradan'ın sözüne değil, Mamre'nin tavsiyesine kulak verecekti. Bunu söyleyebilir miyiz?

Mamre'nin ona ne söylediğini anlamak da zordur, Yaradan'a itaat etmesini, O'nun seni ateşten kurtardığı gibi kesinlikle kurtaracağını söylemiştir. Bu, Mamre'nin ona Yaradan'a itaat etmesini söylemesinin temelini, tıpkı onu ateşten kurtardığı gibi, onu da kurtaracağı için olduğunu ima eder. Aksi takdirde, itaat etmemelisiniz.

Aynı şeyi bilgilerimizin söylediği yerde de görürüz (RAŞİ bilgilerimizin sözlerini getirir, Yaratılış 11:28), "'Terah 'babasının huzurunda,' babasının yaşamı sırasında öldü.

Bazıları, Terah'ın Nemrut'a oğlu Avram'ı, heykellerini kırıp fırına attığı için şikâyet ettiğinde, babasının onun yüzünden öldüğünü söyler. Haran oturup kendi kendine şöyle dedi: 'Avram kazanırsa, ben de onunla beraberim. Nemrut kazanırsa, ben de onun yanındayım. Avram kurtulunca Haran'a, "Sen kiminlesin?" diye sordular. Haran, "Avram'la birlikteyim" diye yanıtladı. Onu fırına attılar ve yandı."

Haran hakkında görüyoruz ki, Yaradan'ın kendisini kurtarması koşuluyla kendisini adamayı üstleneceğini söylediği için yakıldı. Öyleyse, neden Avram'ın durumunda, Mamre ona "Yaradan'a itaat etmelisin" dediğinde, O Avram'ı yani dünkü Avram'ı fırından kurtardığına göre, O bugün kendini sünnet ettiğinde de Avram'ı kurtaracaktır? Bu tıpkı Haran ve Avram'ın ateş fırınındaki durumuna benzer. Buradaki tek fark, ikisinin de aynı olması ama aynı bedende, yani Avram'ın iki durumunda olmasıdır.

Gerçek anlamda, Haran, Avram ve ateş fırınında, Yahudi olmayanlar yani yabancıların hem Avram'ın hem de Haran'ın Yaradan'a itaat etmemesini istediklerini görüyoruz. Yaradan'ın ona öğrettiği sünnette durum böyle değildir. Demek ki, yabancıların Yaradan'a itaat etmemesini söylemesi ile Yaradan'ın ona itaat etmesini söylemesi arasında bir fark vardır.

Yabancılar bir kişinin puta tapmasını ve Yaradan'a olan inancından uzaklaşmasını istediğinde, kişinin koşulsuz adanmışlık göstermesi gerektiğini söylemeliyiz. Bu nedenle Haran, İbrahim gibi hayatta kalması koşuluyla kendini adamaya hazır olduğunu söylediğinde, bu adanmışlık olarak kabul edilmez. Bu yüzden fırında yakılmıştır.

Yaradan ona kendini sünnet etmesini söylediğinde ve o da arkadaşlarına danışmaya gittiğinde durum böyle değildir. Bunu farklı bir şekilde yorumlamalıyız, Yaradan'ın ona kendisini sünnet etmesini söylemesinin yüksek bir derece olduğunu ve kendisinin hala buna layık olmadığını düşündü, çünkü eğer Yaradan ona kendisini sünnet etmesini söylediğinde ve kendisi hala buna layık değilse, o anda içinde bulunduğu seviyeden bile düşebileceğini düşündü, zira "Ve ben toprak ve külüm" yazıldığı gibi, kendisinin alçaklık içinde olduğunu biliyordu. Bu nedenle, bu yüksek dereceye çıkmasına ve kendini sünnet etmesine izin verilip verilmediğini yoksa buna layık olana kadar beklemesi gerekip gerekmediğini sormaya gitti.

Bu nedenle Aner ona, "Doksan yaşını aştın; şimdi yüksek derecelere çıkmaya ve sünnet Mitzvası'na [emir/iyi eylem] layık olmak için daha fazla çalışmaya başlayarak kendine eziyet edeceksin" dedi. "Daha yüksek derecelere ödüllendirilmek için şimdi büyük çabalar göstermeye başlamak için çok yaşlısın. Bu, muhteşem bir geleceği olan genç bir adam için uygundur, doksanını çoktan aşmış olan senin için uygun değil. Dolayısıyla bu sana göre değil."

Ancak, Mamre'ye sormaya geldiğinde, Mamre ona şöyle cevap verdi: "Görüyorsun ki Yaradan senin alçaklığına bakmıyor; bırak da layık olduğun zamanı O söylesin, o zaman sana yardım edebilir, bilgilerimizin dediği gibi, 'Arınmak için gelene yardım edilir'. Toz ve kül olduğunu hissettiğinde Yaradan sana yardım edemez, ama fırına atıldığında Yaradan'ın yine de sana yardım ettiğini görürsün, çünkü O merhametli ve bağışlayıcıdır."

Bilgelerimizin şu ayet hakkında söyledikleri gibi: "'Ve affettiğimi affedeceğim', her ne kadar buna uygun ve layık olmasa da." Bu nedenle, burada da sünnet Mitzvası ile Yaradan, layık veya uygun olmasan da daha yüksek bir seviyeye girmeni ister. Bu nedenle, git ve Efendinin emrini yerine getir ve kendi alçaklığına bakma.

Bu, Baal HaSulam'ın Yaradan'ın söylediği şey hakkında dediği gibi, "Şimdi senin Tanrı'dan korktuğunu biliyorum." Soru şudur: Yaradan geleceği bilmiyor mu ki, "Şimdi biliyorum" dedi, yani "senin Tanrı'dan korktuğunu" şimdi mi biliyor? Demek ki, bu İbrahim'in artık Tanrı'dan korktuğunu bildiği anlamına gelir.

Soru şudur: İbrahim'in bunu bilmeye neden ihtiyacı vardı? Şunu söylemeliyiz ki, artık Tanrı'dan korktuğunu bildiğine göre, İbrahim daha yüksek bir seviyeye çıkabilir ve bunun kendisi için çok yüksek olabileceğinden korkmaz. Tam tersine, zaten yükselebilir.

Aynı şekilde Rabba'nın (Berakot 61) "Kişi kalbinde tam bir erdemli olup olmadığını bilmelidir" dediğini de yorumlayabiliriz. Burada bunu neden bilmesi gerektiğini de anlamalıyız. Gerçekten de bu sayede daha yüksek derecelerde yürümeye çalışacak ve bunun kendisi için çok yüksek olduğunu düşünmeyecektir. Bu yüzden Mamre ona, hissettiği alçaklığa, toz ve kül olduğuna bakmamasını tavsiye etti. Aksine, Yaradan sünnet Mitzvası aracılığıyla derece derece yükselmeni mi istiyor? Git ve bunu yap ve hiçbir şeye bakma. "Efendimiz yüsektedir ve alçakta olanlar görecektir" ayetinin anlamı budur, "Efendimiz alçakta olanları yükseltir" diye yazıldığı gibi.

Şimdi ne sorduğumuzu anlayabiliriz: İbrahim neden Yaradan'a itaat edip etmeme konusunda arkadaşlarına danıştı? Bunun anlamı şudur: Sünnet emrini yerine getirdikten sonra ödüllendirileceği yüksek dereceye girmek için beklemeli ve kendini nitelikli hale mi getirmeli, yoksa bunu hemen yapmalı ve toz ve kül olduğunu hissettiği alçaklığını görmezden mi gelmeli? Arkadaşlarına sorduğu şey budur, Yaradan'ın emrini yerine getirip getirmeyeceği değil.

Bununla, ateşe atıldığında neden arkadaşlarının tavsiyesine başvurmadığını, cennetin adını kutsamak için ateşe atılmayı kabul ettiğini de anlayacağız. Ancak bu,

koşulsuz bağlılık göstermemiz gereken, yani "Ben çok alçağım; bu yüzden O bağlılık göstermemi istemiyor" demek anlamına gelen inanç niteliğidir.

Ancak putperestlikte kural "Öl ama ihlal etme" şeklindedir. Bu nedenle Haran, Yaradan'ı sadece Avram gibi hayatta kalması koşuluyla adanmışlıkla kutsamak istediğinde, bu açıkça "Öl ama ihlal etme" değildir, çünkü onun görüşü öldürülmemesi koşuluyla fırına atılmayı kabul ettiğiidir. Dolayısıyla o, puta tapmada var olan "Öl ama ihlal etme" Mitzva'sına hiç uymamıştır. Haran'ın fırında yakılmasının nedeni budur.

Buna karşılık Avram'ın görüşü "Öl ama ihlal etme" şeklindeydi. Bu nedenle, tam Mitzva sayesinde fırından kurtuldu. Orada onunla konuşan ulusların, ondan puta tapmasını talep etmelerinin anlamı budur.

Ancak Yaradan'ın kendisini sünnet etmesini söylediği sünnet emriyle, Yaradan kesinlikle Avram'dan derece olarak yükselmesini talep etti. Nemrut'la birlikte Yaradan'ı kutsadıktan sonra, Yaradan İbrahim'den ne istedi? Kesinlikle, daha yüksek bir seviyeye yükselmesini. Bu konuda, belki de böylesine yüksek bir seviyeye yükselmeye hâlâ layık olmadığını düşündü, bu yüzden arkadaşlarına ne yapması gerektiğini sormaya gitti, zira sünnet Mitzvası'nı yerine getirerek kazanacağı Gadlut'a [yücelik/yetişkinlik] hâlâ layık olmadığını hissediyordu. Dolayısıyla burada tamamen farklı bir durum söz konusudur.

Yukarıdakilere göre, çalışmada iki koşul olduğunu görüyoruz: 1) inanç, 2) Tora.

İnanç koşulunda, kişi alçak olduğu için Yaradan'ı kutsama emrini yerine getiremez, ki bu İsrail'de genel halk tarafından yapılır, hatta sıradan insanlar arasında bile Yaradan'ı kutsamak için öldüklerini duyuyoruz.

Bu nedenle, kişi hakikat yolunda Yaradan çalışmasına başladığında, bedenindeki dünyanın tüm ulusları ona gülse bile, mantık ötesi inanç yükünü üzerine almalıdır. Kişi bedenindeki Yahudi olmayanların önünde Yaradan'ı kutsamalı ve Yaradan'a inandığını ve O'na tüm kalbi ve ruhuyla hizmet etmek istediğini söylemelidir. Ve onlar onunla aynı fikirde olmasalar bile, kişi Yaradan'ı sevmeyi üstlendiğini söyleyebilir. Kişi bunu söylerken hiçbir şey hissetmese bile, görüşüne katılmayan organlardan etkilenmemelidir. Yapabileceği şeyi yapar. Yani hem konuşmada hem de eylemde bunu zorlama yoluyla yapabilir. Ve her ne kadar içinde hiçbir şey hissetmese de, yine de aşağıdan bir uyanış gerçekleştirir.

Bu konuda "Ve yapacağın her şeyde seni kutsayacağım" denmiştir. Demek ki, Yaradan daha sonra ona yaptığı şey için kutsama gönderecektir. Kişi üstesinden geldikten sonra herhangi bir kutsama aldığı görmese de yani üstesinden gelmeden önce olduğundan daha fazla Yaradan'a yakınlık hissetmese de, beden kişiye şöyle sorar:

"Bana aklının ve mantığının üstesinden gelersen Yaradan'ın sana kutsama vereceğini yani bununla maneviyatın önemini hissedeceğini söylemiştin. Ama görüyorsun ki, bir şeyleri zorlamayla yapmaya çalıştığın zaman, çalışmadan önceki halinle aynı durumda kalıyorsun."

Bu soruya şu yanıt gelir: "Eğer kutsamayı anında hissetseydim, o zaman bunu ödül almak için yapardım." Bu, "İbrahim'in fırından kurtulduğunu görürsem, ben de onunla beraberim" diyen Harran'ın durumuna benzer. Burada da "Kendimi eğmeye ve bedenim arzusuna karşı iyi işler yapmaya istekliyim, ancak sonrasında iyi bir duygu, Yaradan'a hizmet etmenin ödül yani iyi bir duygu almak için ne kadar değerli olduğunu görmek şartıyla" der.

Sonuç olarak, eğer bir kişi zorlama ile çalıştıktan hemen sonra ödül almak istiyorsa, daha sonra zorlama ile çalışmak zorunda kalmamak için zorlama ile başlamış gibidir. Dolayısıyla, kişi inancı kabul ederken koşullar öne sürer. Ancak cennetin krallığını kabul etme inancı koşulsuz teslimiyet şeklinde olmalıdır. Bu nedenle, inanç söz konusu olduğunda, kişinin kendisini çok alçakta hissettiği, cennetin krallığının yükünü üstlenmenin ona göre olmadığı söylenemez. Ayrıca kişi, "Şu anda bunun için havamda değilim; daha iyi bir ruh halinde olduğum zamanı bekleyeceğim ve o zaman cennetin krallığının yükünü üzerime almaya çalışacağım" dememelidir. Aksine, bu görev her yerde ve her zaman cennetin krallığının yükünü üstlenmek için her insanın görevidir.

Öte yandan, Tora'dan söz edildiğinde, bu kişinin alçaklığını hissetmesi gereken zamandır. Bilgelerimiz, "Tora'yı putperestlere öğretmek yasaktır," ancak sadece İsrail'e öğretilir dediklerine göre, kişi önce gerçekten "İsrail" olarak kabul edilip edilmediğine bakmalıdır. Bu, kişinin Tora öğrenmeye layık olup olmadığına bakması gerektiği anlamına gelir. Eğer hala layık olmadığını görürse, layık olmaya çalışmalıdır ve o zaman Tora'yı öğrenebilecektir.

Kişinin layık olmak için kendini nitelikli hale getirmesinin yolu nedir? Bunun yolu bilgelerimizin söylediği gibidir: "Yaradan, 'Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım' dedi." Başka bir deyişle, kişi önce Tora'yı öğrenmelidir, böylece Tora onu "İsrail" olarak kabul edilmeye yönlendirecektir. "İsrail" niteliğine sahip olduğunda, Tora'yı öğrenmek için derecesi yükselecek ve o zaman "Yaradan'ın isimlerinde olduğu gibi, Yaradan'ın Tora'sı" olarak adlandırılacaktır. "İsrail" olmakla ödüllendirilmeden önce, kendisini "İsrail" yapacak olan Tora ve Mitzvot ile meşgul olmaya çalışmalıdır. O zaman O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan "yaratılışın amacı" denilen tam bir bütünlüğe gelme zamanıdır.

Ancak, Tora ve Mitzvot'la meşgul olduğunda, kişi iki çizgi üzerinde -sağ ve sol- yürümek zorunda olduğundan, yani bir bütünlük ve bir eksiklik zamanı olduğundan,

bir yandan Yaradan'a şükretmelidir ve Yaradan'dan çok fazla iyilik aldığını hisseden kişi daha fazla şükretme yeteneğine sahip olur, bu nedenle kişi Tora ve Mitzvot'la meşgul olduğunda, bu sanki Yaradan onu Kral'ın hizmetkârları arasında olmak için yakınına getirmiş gibi bütünlük içinde olma zamanıdır. Ancak kişi kendine yalan söylememeli ve böyle hissetmediği halde Kral'a hizmet ettiğini hissettiğini söylememelidir. Peki, bunu hissetmezse Yaradan'a onu yakınına çektiği için nasıl minnettar olabilir?

Kişi bunun yerine, o anda tam bir alçaklık içinde olmasına rağmen, yani hâlâ kendini sevmeye dalmış olmasına ve hâlâ mantık ötesinde bir şey yapamamasına rağmen, Yaradan'ın ona Tora ve Mitzvot'la meşgul olma düşüncesi ve arzusu verdiğini ve ayrıca kendisiyle konuşan ve argümanlarıyla aklını kurcalayan ajanların üstesinden gelebilmesi için ona biraz güç verdiğini söylemelidir. Ve hâlâ maneviyata karşı bir kavrayışı vardır.

O zaman kişi buna dikkat etmeli ve Yaradan'ın kendisiyle ilgilendiğine ve Kral'ın sarayına giden yolda ona rehberlik ettiğine inanmalıdır. Bu da Yaradan'ın onu izlediği ve ona düşüşleri verdiği için mutlu olması gerektiği anlamına gelir. Yani, kişi anlayabildiği kadarıyla Yaradan'ın ona yükselişler verdiğine inanmalıdır, zira kişi yükselişleri kendisinin aldığını kesinlikle söyleyemez, ancak Yaradan onu yaklaştırmak ister; bu yüzden ona yükselişleri verir.

Aynı şekilde, kişi düşüşleri de Yaradan'ın verdiğine inanmalıdır, çünkü Yaradan onu yaklaştırmak istemektedir. Bu nedenle, kişi yapabileceği her şeyi sanki bir yükseliş halindeymiş gibi yapmalıdır. Bu nedenle, düşüş sırasında biraz üstesinden geldiğinde, buna "aşağıdan uyanış" denir. Kişi yaptığı her eylemin Yaradan'ın arzusu olduğuna inanır ve bu sayede daha büyük bir yaklaşma ile ödüllendirilir, yani kişi Yaradan'ın kendisini daha da yaklaştırdığını hissetmeye başlar.

Baal HaSulam'ın dediği gibi, kişi mutlu olduğunda, maneviyata biraz olsun tutunabildiği için ayrıcalıklı olduğunu hissettiğinde, o kişiye "kutsanmış" denir ve "Kutsanmış olan, Kutsal'a tutunur." Yani, kişi artık Yaradan'ın onu kutsadığını hissetmeye başlar ve hiçbir eksiklik hissetmez. Ancak, bu özellikle kişi Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğunda böyledir.

Yine de kişi zamanının bir kısmını sol çizgide çalışmaya ayırmalıdır, çünkü bu ona içindeki eksiklikler için dua etme yeri verir. Bütünlük sırasında, kişi Yaradan'a onu biraz daha yaklaştırdığı için minnettar olduğunda, bu zamanın, "sol" tarzında çalışırken hissettiği eksikliklerinin doyumunu alma zamanı olması gerekir.

Sonuç olarak, duanın cevabı kişi dua ettiği zaman gelmez, çünkü o zaman "lanetlenmiş" durumdadır, yani eksiktir ve tam olan eksik olana bağlanmaz. Aksine, kişi bütünlüğe sahip olduğunu bildiği için değil, kendini alçakta hissettiği için bütün hissettiğinde ve maneviyat üzerinde sahip olduğu tutuşu büyük bir servet olarak gördüğünde, bundan bütünlüğü türetir ve buna bile layık olmadığını söyler. Bu, "sol" tarzında çalışırken hissettiği şeyin doyumunu alabileceği zamandır.

Şimdi ne sorduğumuzu anlayabiliriz, neden bir yandan "Çok ama çok alçakgönüllü ol" derken, diğer yandan "Ve kalbi Efendimiz'in yollarında gururluydu" diye yazılmıştır, zira bunlar aynı konuda iki karşıttır. Yanıt, bunların aynı konuda ama iki zamanda iki karşıtlık olduğudur.

Başka bir deyişle, kişi cennetin krallığına girdiğinde, mantık ötesi inancı üstlendiğinde, beden buna karşı çıktığında ve ona şimdi bunun zamanı olmadığına dair birçok bahane sunduğunda ve ona mantık ötesi Yaradan'a inanç çalışmasına dikkat etmeyen diğer insanlardan kanıt getirdiğinde, bu konuda "Ve kalbi Efendimizin yollarında gururluydu" demelidir. Kişi, kimseye bakmaz ama bunun hakikat yolu olduğu konusunda karardır ve kimseye bakmamalı ya da bedenin ondan anlamasını istediği şeyi duymamalıdır -"Git ve Yaradan'ın çalışmasının ne olduğunu anlayan saygın insanlara bak." Bu konuda derler ki, "Ve kalbi gururlandı", herkesten daha iyi anladığı için gururlandı.

Ancak kişi Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğunda ve ne öğrendiği ya da ne dua ettiği hakkında hiçbir fikri olmadığını gördüğünde, o zaman gururlanmamalı ve eğer Tora ve Mitzvot konularını anlamıyorsa, neden kitaplara boş yere baktığını söylememelidir. O zaman bilgelerimizin dediği gibi, "Çok ama çok alçakgönüllü olmalıdır". Başka bir deyişle, kişi alçakgönüllü olmalı ve ne kadar çok insanın maneviyatı kavrayamadığını gördüğü için, sahip olduğu kavrayıştan memnun olduğunu söylemelidir. Bu nedenle, burada kişi hiçbir şeye layık olmadığını hissetmeli ve mutlu olmalıdır.

Çalışmada Dua ve Şükür Zamanı Nedir?

Makale No. 7, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Bilgelerimiz şöyle der (Berahot 32): "Kişi her zaman Yaradan'ı övmeli ve sonra dua etmelidir." Ayrıca (Roş Aşana 35), "Rabbi Elazar, 'Kişi her zaman duasını oluşturmali ve sonra dua etmelidir' dedi."

Neden önce Yaradan'a övgüde bulunmamız gerektiğini anlamalıyız. Kişi bir eksiklik koşulundaysa ve eksikliğini gidermek için Yaradan'a dua etmek istiyorsa, o zaman O'nun yardımına ihtiyaç duyar. Öyleyse, neden önce Yaradan'a övgüde bulunmalıdır?

Etten kemikten bir kral söz konusu olduğunda, önce krala saygımızı göstermemiz gerektiğini anlayabiliriz, böylece kral bizim onu sevenler arasında olduğumuzu görecektir ve bu nedenle dileğimizi yerine getirecektir. Fakat bu Yaradan'la ilgili olarak nasıl söylenebilir? Yaradan'ın bir kişinin Yaradan'ı sevenler arasında olduğunu göstermesine ihtiyacı var mıdır ki, o zaman ona yardım etsin, aksi takdirde etmesin?

Sonuçta, Yaradan merhametli ve bağışlayıcıdır. Kişi değersiz olsa da Yaradan Kendisine dua edenlere yardım eder, Baal HaSulam'ın On Sekiz Dua'da söylediğimizi açıkladığı gibi, "Çünkü Sen her ağzın duasını duyarsın," yani hangi ağzın dua ettiği önemli değil, herhangi bir ağzın duasını, bu ağız önemsiz olsa bile, Yaradan yine de duyar. Öyleyse, neden önce Yaradan'a övgüyü oluşturmamız?

Bunu yorumlamak için, öncelikle Zohar'ın (Chayei Sarah, Madde 224) sözlerini aktarmalıyız, "Gel ve gör, 'Ve o konuşmasını bitirmeden önce, işte, Rebeka çıktı. 'Geldi' denmesi gerekirdi, 'kızı Rahel geldi' diye yazıldığı gibi. Neden 'çıktı' deniyor? Bunun, Yaradan'ın onu, hepsi kötü olan şehir halkının arasından çıkardığını ve Rebeka'nın çıkıp

şehirdeki diğer insanlardan ayrıldığını, çünkü onun erdemli olduğunu gösterdiğini söyler."

RAŞİ, " Varsayalım ki kadın yürümüyor" ayetini (Yaratılış 24:39) yorumlar. Şöyle yazar: "'Bana' diyor [İbranice'de "varsayalım" ve "bana" aynı şekilde yazılır]. Eliezer'in bir kızı vardı. İbrahim'in onun kızıyla evlenmesi için kendisine dönmesi amacıyla bir neden arıyordu. İbrahim ona şöyle dedi: 'Benim oğlum kutsanmış, sen lanetlisin ve lanetliler kutsanmışlara tutunmaz.'"

Çalışmada İshak ve Rebeka'nın anlamının yanı sıra Eliezer'in kızı meselesinin anlamını da yorumlamalıyız. Zohar şöyle yazar (Chayei Sarah, Madde 94), "Ona dedi ki, 'Efendim, Mişna yazarlarının ruhla ilgili olarak yorumladıkları bu bölümü nasıl söylediklerini duyarsa, İbrahim'in ruh ve Sara'nın beden olduğunu söyleyecektir.'"

Bu şekilde, Zohar'da (Chayei Sarah, Madde 249) yazıldığı gibi, İshak ve Rebeka meselesini yorumlamalıyız, "Rabbi Yehuda, 'Annesi Sarah' dedi, çünkü İshak'ın formu İbrahim'in formu gibiydi, benzer şekilde Rebeka'nın formu da Sarah'inki gibiydi. Bu yüzden 'Annesi Sara' diye yazılmıştır."

Bununla aynı zamanda İshak'ın ruh, Rebeka'nın ise beden olduğunu da yorumlamalıyız. İnsanın çalışma düzeninde, kişi Yaradan'la Dvekut'u [bütünleşme] edinmek istediğinde, her zaman iki çizgi üzerinde yürümelidir -sağ ve sol. "Sağ" bütünlük anlamına gelir, kişi yaptığı çalışmadan memnuniyet duyduğu ve kendisini Kral'ın hizmetkârları arasında olmakla ödüllendirdiği için Yaradan'a överek şükrettiği zamandır. Kişi maneviyatta bir dereceye ulaştığını görür ki bu Yaradan'ın diğer işçileri açısından böyle değildir. Yine de kendi alçaklığının farkındadır ve Yaradan'ın kendisini neden bu dereceye ulaşmamış diğer insanlara tercih ettiğini bilmez. Bu nedenle Kral'a şükreder ve övgüler sunar ve "Efendiye sevinçle hizmet edin" diye yazılanları yerine getirebilir. O anda Yaradan'a kendisine yardım etmesi için dua edecek hiçbir şeyi yoktur, zira içinde bulunduğu durumda hiçbir eksiklik hissetmez.

Ancak daha sonra, kişi sol çizgide çalışmaya başladığında, içinde bulunduğu durumu sorguladığında ve zihninde ve kalbinde kusurlu olduğunu gördüğünde ve daha da kötüsü, bazen normalden daha fazla kendini sevmeye dalmış olduğunu gördüğünde, o kadar alçalır ki Yaradan'ın kendisini bu alçaklıktan kurtarmasını istemez. Aksine, maddesel yaşamdan haz ve memnuniyet alamadığı için öfkelenir. Bundan dolayı, bazen sol kişinin dua etmesine ve Yaradan'dan bir şey istemesine bile izin vermez. Öyleyse, kişi kendisini nasıl bütün bir insan olarak hissedebilir ve Yaradan'a teşekkür edebilir?

Bununla birlikte, çalışmanın esas olarak yükseliş sırasında olduğunu bilmeliyiz, çünkü sadece yükseliş sırasında insanın çalışmasının sağ ve sol olmak üzere iki çizgide olduğundan bahsedebiliriz. Diğer taraftan, kişi düşüş sırasında ölü olarak kabul edilir. Bir ölüyle konuştuğumuzu ya da ölüden bir şey istediğimizi, onun bir şey yapacağını söyleyebilir miyiz?

Bu nedenle, kişi çalışma halindeyken, iki şekilde çalışması gerektiği söylenebilir: 1) sağ, 2) sol. "Sağ", öncelikle kişinin içindeki bütünlüğün mantık ötesi üzerine inşa edildiği, solun ise akıl ve zekâ üzerine inşa edildiği anlamına gelir. Yani, o sırada kendini gördüğü gibi yargılar, bilgilerimizin şöyle dediği gibi, "Bir yargıç sadece gözlerinin gördüğüne sahiptir" (Baba Batra 131).

Görünen o ki, kişi sol ile meşgul olduğunda ve gerçeği, ne kadar alçak ve kendine sevgiye dalmış olduğunu gördüğünde, o zaman nasıl bütünlük halinde olduğunu ve kendisine Keduşa [kutsallık] içinde olduğu böylesine büyük bir armağan verdiği için Yaradan'a minnettar olduğunu söyleyebilir? Bu gördüğü gerçeğin tam tersidir ve kişi gerçeği gördüğünde nasıl mutlu olabilir?

Buna iki şekilde cevap verilebilir: 1) Tav-Şin-Gimel'in (Şamati, Makale No. 40, 1943) öğretmenine inançla ilgili makalesinde, Baal HaSulam'ın bir kişinin bilgelere, onların bizim için düzenledikleri şekilde, inançla gitmesi gerektiğini söylediği yazılıdır. Sözleri biraz değiştirilerek şöyledir: Öğrenci, "sağ " ve bütünlük yolunda yürümek için öğretmenin ona söylediklerine inanmalıdır. Öğrenci, Yaradan'a tam bir inançla zaten ödüllendirilmiş olduğunu ve Yaradan'ın tüm dünyayı İyilik Yapan İyi olarak yönettiğini organlarında zaten hissettiğini kendine tasvir etmelidir. Bu demektir ki, tüm dünya O'ndan sadece iyilik alır ve kişi kendisine baktığında çıplak ve yoksul olduğunu görmesine ve dünyaya baktığında da dünyanın çile çektiğini görmesine rağmen -her biri kendi derecesine göre çile çeker- bu konuda "Gözleri var ama görmezler" diye yazılmış olanı söylemelidir. Yani, kişi "onlar" koşulunda olduğu yani "onların" iki otoritesi olduğu sürece, "onlar" gerçeği göremezler. Bu nedenle kişi kendisinin ve tüm dünyanın bir bütünlük içinde olduğuna mantık ötesi bir şekilde inanmalıdır.

Dolayısıyla bu şekilde Yaradan'a bize bolluk verdiği için teşekkür edebilir ve etmelidir. Buna sol çizginin tam tersi olan "sağ çizgi" denir. Yani, sol çizgide, "Bir yargıç sadece gözlerinin gördüğüne sahiptir" denildiği üzere, mantık dahilinde yürürüz. Başka bir deyişle, bu özellikle akılla birlikte ve aklın üzerinde değildir. Ancak "sağ" ile çalışmaya geçildiğinde, sol, sağın mantığının ötesinde bir temel üzerine inşa edilmesinin nedenidir.

Bilgelerimizin şöyle dediği gibi: "Sol iter ve sağ yaklaştırır." Başka bir deyişle, "sol" koşulu kişinin nasıl reddedildiğini ve Yaradan'ın çalışmasından nasıl ayrıldığını

gösterir. "Sağ yaklaştırır" ise ona Yaradan'ın çalışmasına yakın olduğunu gösterir. Bu demektir ki, kişi solla meşgul olduğunda, sol onu reddedilme koşulunu, reddedildiğini ve çalışmadan ayrıldığını görmeye getirmelidir. Sağla meşgul olduğunda ise, Yaradan'a yakın olduğunu gördüğü bir koşula gelmelidir. Kişi "sağ" için Yaradan'a şükretmeli ve "sol" için Yaradan'a dua etmelidir çünkü kişi maddeselliğin içinde sadece iki ayak üzerinde yürüyebilir. Bu, kişinin iki çizgi üzerinde yürümesi gerektiğini gösteren maneviyattan uzanır.

Bütünlükle ilgili olarak, başka bir yol daha vardır. Eğer kişi hem zihin hem de kalp olarak geride olduğu için çıplak ve yoksul olduğunu gördüğü yani kendini sevmeye dalmış olduğunu ve Yaradan rızası için çalışmak için herhangi bir arzusu olan tek bir organı bile olmadığını gördüğü bir koşula gelirse, o zaman artık "kötülüğün tanınması" denilen kendi gerçek durumuna gelmiş olduğunu görür.

Bu gerçeğin, yani kötülüğün farkına varmasının ona yukarıdan bir armağan olduğunu ve kendisine gerçeğin gösterildiğini söyler. Aksi takdirde kendini kandırarak ve yolunu değiştirmesine gerek olmadığını, çünkü kesinlikle hakikat yolunda yürüdüğünü düşünecekti. Böylece kötülüğünü sonsuza dek sürdürebilirdi. Ama şimdi, gerçeği görmesi için ona yukarıdan bir ifşa gelmiştir.

Bu, Zohar'da "Ya da günahını ona bildir" ayeti hakkında yazıldığı gibidir. Bu, Yaradan'ın kişiye günah işlediğini bildirdiği, yani yukarıdan kendisine günah işlediğinin bildirildiği şeklinde yorumlanır. Başka bir deyişle, kötülüğün tanınması yukarıdan gelen bir ifşadır. Bu nedenle, kişi Yaradan'ın kendisiyle ilgilendiği, ona rehberlik ettiği ve ona gerçek durumunu gösterdiği için sevinir. Bu kişiye Yaradan'ın ellerinde gerçeğin ifşasıyla ödüllendirilmenin bütünlüğünü verir. Bütünlüğü aldığı bu anlayış, Yaradan'ın onu yaklaştırdığını ve ona gerçeği gösterdiğini söylediği anlamına gelir.

Dolayısıyla, şimdi Yaradan'ın onu kötü hissettiği için Keduşa'dan reddettiğini söyleyecek bir durumda değildir. Aksine, bu ona Yaradan'ın onu daha yakına çektiğini hissettirir. Buna "sağ yaklaştırır" denir. Doğal olarak, bu durumda, tamamen kötü olduğunu gördüğünde, üstesinden gelebilir ve bu kötülükten nasıl çıkacağına dair tavsiye isteyebilir. Dolayısıyla Yaradan'a şükreder ve O'nu över.

Sonuç olarak, kötülüğün tanınması konusunda yukarıdan bir farkındalık aldığını gördüğü için artık kutsanmış olarak kabul edilir. Yaradan'a teşekkür ettiğinde, Yaradan'dan bir kutsama aldığı için kesinlikle "kutsanmış" olarak adlandırılır ve o zaman Yaradan'la Dvekut'a gelebilir zira "kutsanmış olan kutsal olana tutunur".

Bu, Baal HaSulam'ın bilgilerimizin "Dünya ya tam günahkârlar ya da tam erdemliler için yaratıldı" (Berachot 61) sözünü yorumladığı gibidir. "Bunun tam erdemliler için olduğunu anlayabiliriz, ama 'tam günahkârlar için' denebilir mi?" diye sordu.

Kişinin kendisinin kötü olduğunu bildiği zaman, kesinlikle tövbe etmek için elinden geleni yapacağını açıklamıştır. "Tam erdemliler için" sözlerini, Yaradan'ın dünyanın yaratılışı sırasında vermek istediği haz ve memnuniyetle ödüllendirildikleri için dünyadan zevk alan kişiler olarak yorumlamalıyız, zira onlar zaten ihsan etmek için Yaradan'ın ışığını alacak Kelim'e [kaplara] sahiptirler, çünkü bu Kelim'lerde yaratılışın amacı ifşa olur ki buna "O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu" denir.

Aynı şekilde, kişi zaten kötülüğün tanınmasıyla ödüllendirildiğinde, bu kötü durumdan çıkmak için elinden geleni yapmaya yönelik içsel bir güdüye sahip olduğu için Kelim'dir. Ancak kötülüğü hissetmediğinde, bu kötü durumdan çıkması için onu uyandıracak kimse yoktur, zira bu durumdan çıkmak için elinden geleni yapmasını gerektirecek kadar kötü hissetmez.

Bundan şu sonuç çıkar ki, kişinin kendisinin tamamen kötü olduğunu gördüğü bir duruma gelmiş olmasının zaten büyük bir değeri vardır. Bunun kanıtı, "Dünya ya tam günahkârlar için yaratılmıştır" denildiği üzere, dünyanın kendisi için yaratıldığını zaten söyleyebilmesidir. Ancak kötü durumu keşfetmeden önce, "Dünya ya tam günahkârlar ya da tam erdemliler için yaratılmıştır" denildiği gibi, dünyada var olma hakkı yoktu. Buradan kötülüğün farkına varmadan önce dünyada var olmaya hakkı olmadığı sonucu çıkar.

Bu nedenle, kişi kötülüğün tanınmasına ulaşmışsa, bu, onun halihazırda dünyada bir kavrayışa sahip olduğu şeklinde değerlendirilir. Bu bakımdan, kişinin bütünlüğe sahip olduğu ve bunun için Yaradan'ı zaten övüp şükredebildiği ve Yaradan'la zaten bir bağı olduğu düşünülür ve ona zaten "kutsanmış" denebilir ve "kutsanmış olan kutsal olana tutunur".

Bu durumda olabilir ve bu onun derece olarak yükselebileceği zamandır, yani memnuniyet zamanında, eksiklikleri için ettiği tüm duaları alabilir. Bilgelerimizin şöyle dediği gibi, "'Şehina' [Kutsallık] sadece sevinç sırasında hazır bulunur." "Ve o, çalan bir müzisyen gibi olacak ve Efendimizin ruhu onun üzerinde olacak." Buradan, kişinin Şehina'yı aşlamakla ödüllendirildiği birincil zamanın özellikle bütünlük zamanı olduğu sonucu çıkar, çünkü özellikle bütünlük zamanı ruhunu alabileceği zamandır.

Yukarıdakilere göre bilgilerimizin söylediklerini şöyle yorumlayabiliriz: "Eliezer'in bir kızı vardı. Onun İshak'a eş olmasını istiyordu." Kelimenin tam anlamıyla bunu

anlamak zordur. Ne de olsa Eliezer'in kızı bir bilgenin kızıydı, bilgelerimizin şöyle dediği gibi (Yoma 28b), "Ve İbrahim hizmetkârına, evinin büyüğüne, kendisine ait olan her şeyi yöneten kişiye dedi ki. Rabbi Eliezer, efendisinin öğretisinin yöneticisinin Eliezer'in ev halkından olduğunu söyledi." Orada ayrıca, "İbrahim'in hizmetkârı Eliezer yaşlıydı ve bir ilahiyat okulunda oturuyordu" dediler.

İbrahim bu eşleşmeyi kabul etmedi ve "Lanetlenmiş olan kutsanmış olana tutunmaz" diye yanıtladı. Betuel'in kızı ve kötü Lavan'ın kız kardeşi olan Rebeka'yla evlilik konusunda durum böyle değildi. Bilgelerimiz Betuel'in Eliezer'e ölüm iksirini içirmeye çalıştığını, böylece servetin onlara kalacağını söylerler. Başka bir deyişle, o sadece kötü değildi; aynı zamanda bir katildi. Yine de Cebrail geldi ve kâseyi değiştirip Betuel'e verdi ve Betuel öldü.

Rebeka da kötü bir çevreden gelmesine rağmen, "Ve Rebeka çıktı" diye yazıldığı gibi, bu eşleşme iyi bir eşleşmedir. Başka bir deyişle, Yaradan onu kötü olan tüm kasaba halkının arasından çıkardı. "Rebeka çıktı" çünkü o erdemliydi. Gerçekte, bir kişiye iki eş sunulursa, biri bir bilgenin kızı, diğeri ise kötü insanların evinden ve kötü insanların şehrinden geliyorsa, elbette bilgenin kızını seçecektir.

Ancak çalışmada, Eliezer'in durumunun bir "sol" durumu olduğunu yorumlamalıyız, çünkü sürekli "Eli [Tanrım], Ezer [yardım et!], çünkü kötülüğün yönetimi altındayım" diye haykırıyordu. Dolayısıyla solun kızı olan bu kadın, Neşama [ruh] olarak adlandırılan İshak'ın niteliğini, yani ruhu almak için beden olan "eş" olarak kendisine verilmesi için dua ettiğinde, İbrahim bunu kabul etmedi çünkü bir kişi solda olduğunda ve "Tanrım, kötülükten kurtulmama yardım et" diye haykırdığında, o beden "lanetlenmiş" koşulundadır. Ona İshak'ın, yani ruhun "kutsanmış" olduğunu ve "lanetlenmiş olanın kutsanmış olana tutunamayacağını" söyledi.

Zohar'da (Toldot, Madde 49) şöyle yazar: Bu nedenle, Eliezer bir bilge olmasına rağmen, hakikat niteliğinden yoksun olduğunu hissetti. Her zaman "sol" koşulundaydı ve her zaman Yaradan'ın onu neden duymadığı ve ona bir ruh vermediği konusunda şikâyetleri vardı, zira "içindeki ışık onu ıslah eder". Her ne kadar sol "doğru konuşsa da", her şey "yargıç sadece gözlerinin gördüğüne sahiptir" denildiği üzere mantık üzerine inşa edildiğinden, gerçekte lanetlenmiştir.

Bu nedenle İbrahim ona, "Lanetli", yani "lanetli" durumdaki beden, kişinin kişisel ruhu olarak kabul edilen Şehina'nın aşılmasını alamaz demıştır. Bu böyledir çünkü Şehina, ruhların toplamı olan Malhut olarak adlandırılır. Bu nedenle Malhut'a "İsrail'in meclisi" denir. Dolayısıyla, bu durumda beden, "ruh" olarak adlandırılan İshak'ın niteliğini almaya uygun değildir, tıpkı bedenin "eş" ve ruhun "koca" olarak adlandırıldığı söylendiği gibi.

Bununla birlikte, Rebeka, çalışmada, bedeninin solun ona gösterdiği her şeyi, gerçek durumunu, tüm organlarının kötü olduğunu, sadece kendini sevmeyi ilgilendiren şeyleri anladığını, ancak Yaradan'ın yararı ile ilgili olarak, "solun" ona gösterdiği gibi hiçbir şey yapamayacağını ifade eder.

"Kent'in bütün halkı günahkârdı" sözünün anlamı budur, çünkü bedene "kent" denir, çünkü şöyle yazılmıştır (Vaiz 9:14): "Küçük bir kentti, içinde az insan vardı. Büyük bir kral geldi ve orada bilgeliğiyle kenti kurtaran yoksul bir bilge buldu." Tek başına yaşayan erdemli bir kadın olan Rebeka, kent halkının arasından çıktı.

Neden "çıktı" diyor? "Bu, Yaradan'ın onu tüm kent halkı arasından çıkardığını gösterir" diyor. Bu, bu bedeninin kendisini bütün olarak, yani erdemli olarak hissettiği anlamına gelir, çünkü Yaradan ona gerçeği bildirmiştir. Bundan dolayı mutludur ve bu kendi içinde bütünlük olarak kabul edilir, Yaradan ona bildirmiştir, ya da yukarıda bahsedilen ikinci nedenden dolayı, mantığın ötesinde bütünlüğe sahip olduğuna inanır çünkü öğretmenine olan inancıyla mantığın ötesine geçmemiz ve "Gözleri var ama görmezler" dememiz gerektiğine inanır.

Bütünlük durumunda, "ruh" olarak adlandırılan İshak'ın koşuluyla ödüllendirilebiliriz. Bu, iki zıttın tek bir bedende ama iki zamanda olduğu anlamına gelir. Bize en önemlisinin, biraz sol çizgiye sahip olduktan sonra, sağ çizgide yürümek olduğu söylenir. Bu, "Kişi her zaman Yaradan'a övgüyü oluşturmalıdır" sözünün anlamıdır, buna "sağ" denir, "ve sonra dua", buna "sol" denir ve kişi sonrasında sağa döner.

Çalışmada Esav'ın "Tarla Adamı" Olarak Adlandırılması Ne Anlama Gelir?

Makale No. 8, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar (Toldot, Madde 75'te) şöyle söyler, "Burada 'Becerikli bir avcı, tarla adamı' yazılmıştır ve orada (Nemrut hakkında) 'O, Efendi'nin önünde güçlü bir avcıydı' diye yazılmıştır. Orada yazıldığı anlamı ile bu insanların zihinlerini avlıyor ve onları Yaradan'a isyan etmeleri için yanıltıyordu anlamına gelir, burada ise 'Tarla adamı' insanları soymak ve öldürmek anlamına gelir. Esav, kendisinin de İshak gibi dua etmek için sahada olduğunu söylemiştir, şöyle yazıldığı gibi 'Ve İshak sahada dolaşmaya ve avlanmaya çıktı ve İshak'ı kandırdı.'"

Çalışmada Esav hakkında söylenen iki şeyin ne olduğunu, yani "becerikli bir avcı" ile "tarla adamı" arasındaki farkın ne olduğunu anlamalıyız. Ayrıca Zohar'ın neden "saha adamı, çünkü onun payı yaşanan bir mekânda değil ıssız bir yerdedir, çölde, sahadadır ve bu nedenle o 'saha adamı' olarak adlandırılır" dediğini anlamalıyız. Fakat Nuh'a da "toprağın adamı" deniyordu, şöyle yazıldığı gibi "Ve Nuh, yeryüzünün adamı, başladı." Ayrıca, İshak'ın kendisi hakkında da şöyle yazılmıştır "Ve İshak sahada dolaşmak için dışarı çıktı." Ayrıca İshak'ın Yakup hakkında şu yazılanları söylediği yazılmıştır "Ve dedi ki, 'Bakın, oğlumun kokusu, Efendi'nin kutsadığı tarlanın kokusu gibidir.'" O halde, Esav söz konusu olduğunda "saha adamı" sözlerinin insanları soymak ve öldürmek anlamına geldiği nereden yola çıkarak ima edilmiştir? Bunu çalışmada yorumlamalıyız.

Şöyle yazılmıştır “Tanrı’nın yapmak için yarattığı.” Yani, Yaradan dünyayı yarattıklarına iyilik yapmak amacıyla yaratmıştır. Ve bu amaç için “haz ve mutluluk alma arzusu” adında yeni bir şey yaratmıştır. Öğrendiğimiz üzere, O’nun vermek istediği haz ve mutluluğun tadını çıkarabilmek için alınacak haz, o şeye duyulan ihtiyaç ve özleme göredir, zira kişinin o şeyden alabileceği hazzın ölçüsünü, o şeye karşı duyduğu özlem belirler.

Dolayısıyla ilk olarak bu yokluktan varlığı alma arzusu ortaya çıktı. Bu “Tanrı’nın yapmak için yarattığı” olarak adlandırılır. “Yapmak” yaratılışın ıslahıdır, çünkü bununla İhsan Eden ile alan arasında bir fark olur. Bu nedenle utanç ekmeği konusu yani utanç meselesi vardır. Bu sayede ihsan etme amacını edinebiliriz yani bu hazzı ve mutluluğu almaya yönelik duyulan büyük özleme rağmen almama anlamına gelir. Yine de utanç hissetmemeleri için yaratılanlara bu çalışma verilmiştir.

Buna “çalışma” denir çünkü bu, Yaradan’ın yaratılışı yarattığı doğaya aykırıdır, Yaratılışın amacı O’nun yarattıklarına iyilik yapmasıdır demek kişinin aldığı söylenebilecek her şey yani kişinin almaya yönelik arzusunun olduğu her şey, bu doğayı yaratmış olan Yaradan’dan gelir. Bunun aksine, Yaradan’ın vermek istediği haz ve mutluluğu alamamayı ise yaratılmış varlıklara atfederiz. Bu nedenle, ihsan etme amacımız olmadığı sürece haz ve mutluluğu almama yönündeki bu ıslah “yapmak” olarak adlandırılır ve yaratılanlar, doğaya aykırı olsa dahi bunu yapmak zorundadırlar.

Bu alma arzusu, Malhut olarak adlandırılır çünkü bilindiği üzere ışıkları alacak olan Kli’ye (kap) Malhut denir. Öğrendiklerimize istinaden, bu Malhut’un üzerinde bir Tzimtzum (kısıtlama) ve gizlilik vardı ve Malhut, kendisi için alma arzusu açısından ışıksız kalmıştı. Ancak yalnızca üzerine ihsan etme arzusunu yerleştirmek mümkün olduğu zaman, o ölçüde, Tzimtzum ve gizlilik ondan ayrılır ve o bolluğu alabilir. Aksi takdirde Malhut’a, ışık olmayan “boş alan” adı verilir. Buradan, “Tanrı birini diğerinin karşısında yarattı” örneğinde olduğu gibi daha sonra iki sistemin oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Diğer bir deyişle, tıpkı Keduşa’nın (kutsallığın) ABYA’sı olduğu gibi onun karşısında da Tuma’a’nın (kirliliğin) ABYA’sı vardır.

Malhut’un, aldığı şeye bağlı olarak çeşitli isimleri vardır: “toprak”, “yeryüzü”, “deniz” ve “toz”. İnsan “yeryüzü” adı verilen bu Malhut’tan uzanır, şöyle yazıldığı gibi “Ve Efendimiz Tanrı insanı yeryüzündeki tozdan yarattı.” Bu, hakkında “Her şey tozdandı” denilen Malhut’tur. Zohar’da (Tzav, Madde 173) şöyle söylenmiştir “Her şey tozdandı, hatta güneşin çarkı bile.” Bu, konuştuğumuzda yalnızca Kelim’e (kaplara) bürünmüş ışıklardan bahsettiğimiz anlamına gelir, çünkü Kli olmadan ışığın olmadığı ve tüm Kelim’in alma arzusu olan Malhut’tan uzandığı bilinmektedir.

Bu, sözünü ettiğimiz her şeyin yalnızca Keduşa'da ya da Klipa'da [kabukta] bulunan alma arzusu olan Malhut'tan olduğu anlamına gelir. Tek fark, Keduşa'nın, ihsan etmek için çalışan bir arzuyu üzerine yerleştirmedikçe veya alma arzusunu kullanmaktan kendini kısıtlamadıkça, alma arzusunu kullanmamasıdır. Bunun aksine Klipa, alma arzusunu almak için kullanmak ister. Bu demektir ki, bir kişinin ihsan etme kaplarını kullandığı söylendiğinde, bu, ihsan etme kaplarının bir şeyler yaptığı anlamına gelmez çünkü alma arzusunda ihsan etme kapları yoktur, yaratılışın bütünü tek bir alma arzusu olarak kabul edilir, bilindiği üzere alma arzusu dışındaki her şeyi Yaradan'a atfederiz.

Yaratılış, "yokluktan var olma" olarak adlandırılır ve bu, özellikle Yaradan'ın yarattığı eksiklikle ilgilidir. Ancak, kişinin ihsan etme arzusunu kullandığını söylediğimizde bu, kişinin alma arzusunun kendi niteliğini değil, arzusu hiçbir şey almak değil yalnızca ihsan etmek olan Yaradan'ın arzusunu kullandığı anlamına gelir.

Yukarıdakilere istinaden, "saha adamı" olarak adlandırılan Esav hakkında söylenen "saha" kelimesinin anlamını anlayabiliriz. İshak'ın da sahaya çıkmış olduğunu görüyoruz ve ayrıca Yakup hakkında İshak'ın şöyle söylediği yazılmıştır "Bakın, oğlumun kokusu, Efendi'nin kutsadığı tarlanın kokusu gibidir." Bu, "tarla" kelimesinin, alma arzusu olan Malhut demek olduğu anlamına gelir ve orada Keduşa olarak adlandırılan, ihsan etme amacıyla çalışmaya doğru ıslah edilip edilmeyeceğine dair bir seçim meselesi vardır. Bu, İshak'ın "Efendi'nin kutsadığı tarla gibi" sözleri ile ilgilidir.

Onu ihsan etmek için çalışmak üzere ıslah etmez ve almak için almak ile meşgul olursak buna "saha adamı" denir ve bu bir Klipa'dır, şöyle söylendiği gibi "saha adamı, insanları soymak ve öldürmek için." Bu Esav'la ilgilidir. Ancak İshak hakkında şöyle yazılmıştır "Ve İshak tarlada dolaşmaya çıktı." O, alma arzusu olan Malhut niteliğinin, ihsan etme amacıyla çalışabilmesi için Malhut olan alanı ıslah etmeye gitmiştir. Bu, "dünyayı Shadai krallığıyla ıslah etmek" olarak adlandırılır. Shadai isminin Yesod anlamına geldiği bilinmektedir, Yesod ise İhsan Eden olan Yesod Tzadik [erdemli] olarak adlandırılır. Niyet, almak olan Malhut'u ıslah etmektir, böylece o, ihsan etmeyi amaçlayan Yesod niteliğine benzer hale gelir. Bu, "İshak tarlada dolaşmaya çıktı" sözünün anlamıdır.

Benzer şekilde, Yakup hakkında da Yakup'un şöyle söylediği yazılmıştır "Bakın, oğlumun kokusu, Efendi'nin kutsadığı tarlanın kokusu gibidir." Diğer bir deyişle İshak, Yakup'un Malhut'u ıslah ettiğini gördü, böylelikle Malhut olan tarlada Yaradan'ın kutsamasını görmek mümkün oldu.

Ancak Zohar'ın Esav'a ilişkin olarak, bu alandan neden kınayan bir şekilde bahsettiğini anlamalıyız. Bunun “becerikli bir avcı” ve sonra da “tarla adamı” yazılmış olmasından kaynaklandığı şeklinde yorumlamalıyız. “Becerikli bir avcı” Nemrut’tan gelir şeklinde yorumlar çünkü Nemrut “Efendi’nin önünde güçlü bir avcıydı.” Zohar bunu “İnsanların zihinlerini avlıyor ve onları Yaradan'a isyan etmeleri için yanıltıyordu” şeklinde yorumlar.

Yetenekli bir avcı ile tarla adamı arasındaki farkı anlamalıyız. Öğrendiklerimize istinaden, akıl ile kalp arasında bir fark vardır. Baal HaSulam şöyle açıklar, zihin mantık ötesi inancı ifade eder. Kalp ise yalnızca kendi iyiliği için çalışan kalpteki arzu anlamına gelir. Bu, yani kendi iyiliği için demek kişinin çabasının karşılığında alacağı ödüle değdiğini gördüğü sürece, dünyadaki her işi yapmaya istekli olması demektir. Buradan şu sonuç çıkar “becerikli bir avcı” veya “tarla adamı” denildiğinde bunlar çalışmada “zihin” ve “kalp” olarak adlandırılan iki şeydir.

Artık yazılanların, Esav hakkında, onun yetenekli bir avcı olduğunu söyleyip söylemediğini anlayabiliriz ve biz Nemrut'tan avlanmanın ne anlama geldiğini, insanların zihinlerini avladığını ve onları Yaradan'a karşı isyan etmeleri için yanlış yönlendirdiğini öğreniyorsak, bu zihindeki, yani inançtaki bir kusurdur. Bundan “Tarla adamı” cümlesini nasıl yorumlayacağımızı biliyoruz. Bu demektir ki, o, zihni kusurlu kıldığı gibi kalbi de kusurlu kılmıştır. Bu nedenle “tarla adamı” cümlesini kendini sevmek anlamında yorumlarız yani onun tarlası insanları soymak ve öldürmekle ilgiliydi. Tarlada, iyilik yönünde bir seçim yapmak zorundaydı ki böylelikle orada kutsama olsun. Ancak o tam tersini yaptı, ölümü ve öldürmeyi o tarlaya yaydı.

Bunu çalışmada yorumlamalıyız. İnsan alma arzusu ile yaratıldığından ve bunu ihsan etmek için çalışmaya doğru ıslah etmesi gerektiğinden, bunu ıslah edebilmek için yani bir seçim şansı olabilmesi için yani kişinin Tora ve Mitzvot’u [emirleri ve iyi eylemleri] kendi menfaati için değil ihsan etmek için gözetebilmesi için bir Tzimtzum ve gizlilik yapılmıştır. Gizlilik aklın içine, mantık dâhiline yerleştirildiğinden, burada kişi çalışmaya mantık ötesi inanç biçiminde başlamalıdır.

Bu, seçimle ilgili çalışmanın başladığı zamandır, yani kişi, bir yük olan cennetin krallığının yükünü tıpkı “bir öküzün yükü yüklendiği gibi” kabul etmelidir. Diğer bir deyişle, beden, yaptığı çalışma ile ne yapıldığını görmedikçe hiçbir şey yapmayı kabul etmese dahi bu böyledir çünkü bu “Tanrı’nın yapmak için yarattığı” doğadır yani kişi ne yaptığını görmelidir yani çalışması ile ne yapıldığını görmelidir. Yaptığı çalışmadan kimin haz aldığını görmelidir.

Bu nedenle, kişi Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğunda çalışmasını kimin aldığını görmek ister. Islah amacıyla bir gizlilik ve saklanma yapıldığından, kişi çalışmasını

kimin aldığını görmez ve hissetmez ve çalışmasını Yaradan'ın aldığına mantık ötesi bir şekilde inanmalıdır. Ancak beden buna inanmak istemez.

Bu nedenle bu çalışma bize “öküzün yüke koşulması gibi” verilmiştir. Başka bir deyişle, öküzün zorlamayla çalışması ve sahibinin istediğine itaat etmesi gibi, insan da bedenine Tora ve Mitzvot'un yükünü almak isteyip istemediğini sormamalıdır. Aksine onu zorlamalı, bilgilerimize ve hakikatin yolunun bu olduğuna inanmalıdır.

Ayrıca bir de “yük taşıyan eşek gibi” anlayışı vardır yani bu, kalbin niteliğidir. Diğer bir deyişle, kişi ödül almak için çalışmamalıdır. Dolayısıyla, bedene hiçbir karşılık beklemeden çalışması söylendiğinde, bu çalışma ona yük olur ve insanın acı çekmesini istediği beden bu yükten kurtulmak ister. Yani böylece beden, bu çalışmanın karşılığında alacağı şüpheli ve kesin olmayan bir ödül için bile yükü taşıyabileceğini anlar. Ancak “Karşılıksız çalışın ve yükleri taşıyın” denildiğinde her saniye bu çalışmadan kurtulmak ister. O zaman “yük taşıyan eşek gibi” denilmiştir. Yani kişi, bedeni aynı fikirde olmasa dahi bu yönde yürümek zorundadır.

Buradan emeğin iki şekilde olduğu çıkar: 1) öküzün yüke olduğu gibi 2) eşeğin yüke olduğu gibi. Bir kimse Esav'ın yolundan yürürse ona "usta bir avcı, tarla adamı" denir. Yani, bedeni Yaradan'a olan inanca isyan etmek istediğinde, tıpkı "becerikli bir avcı" olarak adlandırılan Nemrut gibi inançtan yoksundur ve bu da “akıl” niteliğini lekelemektedir. Ayrıca o “tarla adamıdır” yani insanları soyar. Bu, kişinin kendi içindeki “insanı” soyduğu ve başkalarını değil yalnızca kendini düşünen bir hayvan olarak kaldığı anlamına gelir.

Şöyle yazılmıştır “tarla adamı, insanları soymak ve öldürmek için”. Bunun anlamı, kişi eğer içindeki insanı soyar ve kendisi için alma arzusu olan “kötü” koşuluna girerse, o zaman “Hayatlarındaki kötülere ‘ölü’ denir” durumundadır çünkü onlar Hayatların Hayatından ayrılmışlardır. Buna “kalp” denir. Baal HaSulam, gerçekte kalp niteliğinin insanın birincil niteliği olduğunu, yani bunun kök olduğunu ancak insanın buna inanmak istemediğini çünkü insanın gördüğünde ve hissettiğinde daha çok haz aldığını söylemiştir. Bu nedenle, kendini küçük düşürmek, gözleri kapalı ilerlemek ve bilgilerimizin söylediği her şeye inanmak istemez.

Ancak birincil temel, bilgelere olan inançtır, şöyle yazıldığı gibi (Şabat 31) “Şammai'ye gelen ve 'Senin kaç kanunun [Tora] var?' diyen bir yabancı hakkında bir hikâye vardır. Şöyle yanıt verdi 'İki, yazılı Tora ve sözlü Tora.' Ona şöyle dedi, 'Yazılı Tora hakkında sana inanıyorum ancak sözlü Tora ile ilgili sana inanmıyorum. Yazılı Tora'yı bana öğretmek için beni dönüştür.' Ona kızdı ve azarlayarak onu kovdu. Hillel'e geldi: 'Beni dönüştür'. İlk gün ona 'Alef, Bet, Gimel, Dalet' dedi. Ertesi gün onları, ona tersine çevirdi (Tav, Şin, Reiş, Kof gibi). Ona, 'Fakat dün bunları bana bu şekilde

söylemedin mi?’ dedi. Şöyle söyledi: ‘Bana güvenmiyor musun? Bu yüzden sözlü olan ile ilgili de bana güven.’” RASHI “Bana güvenmiyor musun” sözlerini şöyle yorumlar “Bunun Alef, bunun da Bet olduğunu nereden biliyorsun? Ancak bunu ben sana öğrettiğim ve sen bana güvendiğin için ‘sözlü konusunda da bana güven.’” Buradan, Hillel’in ona, bilgelere inanmadıkça hiçbir şey olmadığını söylediğini görüyoruz.

Ancak inanç, aklın argümanıdır. Yani, kişi der ki “Her şey mantık dâhilinde olsaydı, mantık ötesi inanmak zorunda olmasaydım, hiç ara vermeden ilerlerdim.” Ancak Baal HaSulam, gerçekte onun inanamamasının nedeninin alma arzusu –yani kişinin bir hayvan gibi yalnızca kendi iyiliği için çalışmak istemesi olduğunu söylemiştir. Bu şu anlama gelir, kişi mantık ötesine geçmenin kendisi için zor olduğunu iddia ettiğinde, bu, insanın içindeki hayvan olan kendine sevgiden kaynaklanır. Buna engel olan tek şey budur. Bu nedenle “Yüke koşulan öküz ve yükü yüklenen eşek gibi” yazıldığı üzere akıl ve kalp olmak üzere iki kuvvete ihtiyaç vardır.

Bu nedenle, eğer zihnimizde ya da kalbimizde “kişinin kendisi için alma arzusu” olarak adlandırılan, Malhut anlamına gelen tarlayı ıslah edersek buna Yakup hakkında söylenen “Efendi’nin kutsadığı tarla” adı verilir. Ve benzer şekilde, İshak hakkında da şöyle yazılmıştır “Ve İshak tarlada dolaşmaya çıktı.” Bu Malhut’un ıslah edilmesidir. Fakat “tarla adamı” olarak adlandırılan Esav, eylemde sanki o tarlayı ıslah edecekmiş gibi görünür, ancak “ihسان etmek için” denilen ve Malhut’un tüm ıslahı olan niyette, kişinin kendini kandırması için yer vardır, çünkü bu kalbe verilen bir şeydir ve bunu izlemenin mümkün olduğu dışarıdan belli değildir.

Dışarıdan görülebilen eylemlerde durum böyle değildir, kişi kendini aldatıp aldatmadığını kontrol edebilir. Bu nedenle Zohar şöyle yorumlar “Ve Esav, İshak gibi dua edebilmek için tarlada olduğunu söyledi” şöyle yazıldığı gibi “Ve İshak tarlada dolaşmaya ve avlanmaya çıktı ve İshak’ı aldattı.” Bu demektir ki, tarlaya dua etmek için gitti yani o tarlayı ıslah etmek için oraya gitti, tıpkı İshak gibi, ancak “avlanmak” demek tıpkı insanların zihinlerini Yaradan’a isyan etmeye yönlendiren Nemrut gibi avlandı demektir. Bununla Esav kendisini de yanıltmıştır ve bu da “insanları soymak için” denildiği üzere soygunculuğa kadar uzanır.

Bu, bilgilerimizin Adam HaRişon hakkında söylediği gibidir. Bilgi ağacından yediği için hırsız olduğunu, onu tekil otoriteden yani Yaradan’ın otoritesinden çıkardığını söylemişlerdir. Diğer bir deyişle, her şey Yaradan’ın rızası için olmalıdır ve bilgi ağacından yiyerek kendi otoritesine düşmüş yani her şeyi kendisi için almak istemiştir.

Aynı şey Malhut’u ıslah etmek amacıyla tarlaya giren Esav için de geçerlidir. Dışarıdan bakıldığında onun ihسان etmek için çalışmadığı belli olmuyordu. Yazıldığı

üzere Esav, tıpkı İshak gibi dua etmek için girdiğini, yani Malhut olan tarlayı ıslah etmek için girdiğini söylemişti.

Ancak, kendini kandırmıştır. Tekil otorite için yani Yaradan'ın rızası için olması gereken niyet, "insanları soymak için" olmuştur. Yani, tıpkı Adam HaRishon'un hırsızlık yapması ve hırsız olması gibi Esav da her şeyi kendi iyiliği için yaptı. Bu "insanları soymak" olarak adlandırılır.

Bu nedenle, kutsal çalışmayı yapmaya, yani her şeyi Keduşa'ya çevirmeye başlayan bir kişi dışsallığa dikkat etmelidir böylelikle çalışmasında eylemlerini Lo Lişma'da [O'nun rızası için değil] gerçekleştirirken kendini kandırmaz. Bedenine şunu söylemelidir "Tora ve Mitzvot Lo Lişma ile meşgul oluyorum ve bununla Lişma [O'nun rızası için] hedefine gelmek istiyorum." Şöyle söyleyen bilgilerimizin sözlerine inanır "Kişi her zaman Tora ve Mitzvot Lo Lişma ile meşgul olmalı ve Lo Lişma'dan Lişma'ya gelmek isteriz." "İçindeki ışık kişiyi ıslah eder" diyen bilgilerimize inanır ve bununla ödüllendirilir.

Çalışmada "Yeryüzüne Bir Merdiven Kurulur ve Üstü Cennete Ulaşır" Ne Demektir?

Makale No. 9, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar şöyle der (VaYetze, Madde 52), "'Ve işte, yeryüzüne bir merdiven kuruldu'. Merdiven nedir? Diğer tüm derecelerin bağlı olduğu bir derece, yani tüm derecelerin kapısı olan Nukva'dır [Aramice: dişi]. (Ve Madde 53'te), Bakın orada, "'Ve Tanrı'nın meleklerinin onun üzerinde yükselip alçaldığını görürsünüz. Bunlar, bu merdiven üzerinde yükselen ve alçalan tüm ulusların atanmışlarıdır. Ve İsrail günah işlediğinde, merdiven aşağı indirilir ve bu atananlar yukarı çıkar. İsrail eylemlerini iyileştirdiğinde, merdiven yükselir ve tüm atananlar aşağı iner ve yönetimleri iptal edilir. Her şey bu merdivene bağlıdır."

Çalışmada yukarıdakilerin hepsini anlamalıyız: 1) Neden her şey bu merdivene bağlıdır, İsrail günah işlerse merdiven aşağı iner ve İsrail eylemlerini iyileştirdiğinde merdiven yükselir? 2) Merdivenin yükseldiği ya da alçaldığı söylendiğinde bu ne anlama gelmektedir? Bu bize çalışmada ne öğretir?

İnsanın Yaradan'la Dvekut [bütünleşme] derecesine ulaşmaya çalışması gerektiği bilinmektedir ki bu da form eşitliği demektir. Bir kişi Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirildiğinde, "Zohar'ın Tamamlanması İçin Bir Konuşma" makalesine bakın, "Şimdi O'na bir kez daha bağlanmakla ödüllendirilen kişinin erdemini anlayabiliriz. Bu, kişinin Tora ve Mitzvot'taki [emirler/iyi işler] güç aracılığıyla içine işlenmiş olan alma arzusunu tersine çevirerek Yaradan'la form eşitliği ile ödüllendirildiği anlamına gelir. Bu, onu O'nun Özünden ayıran ve ihsan etme arzusuna dönüştüren şeyin ta kendisiydi.

Buradan şu sonuç çıkar ki, kişi tıpkı bir zamanlar bedenden kopmuş olan ve bedenle yeniden birleşen organ gibidir: Tıpkı bedenden ayrılmadan önce olduğu gibi, bedenin geri kalanının düşüncelerini bir kez daha bilir. Ruh da böyledir: O'nunla eşitliği edindikten sonra, O'ndan ayrılmadan önce bildiği gibi O'nun düşüncelerini bir kez daha bilir. O zaman 'Babanın Tanrısını tanı' ayeti onda gerçekleşir, çünkü o zaman kişi tam bilgi ile ödüllendirilir ki bu Tanrısal bilgidir. Ayrıca kişi Tora'nın tüm sırlarıyla ödüllendirilir, çünkü O'nun düşünceleri Tora'nın sırlarıdır."

Bir kişinin form eşitliğini edinebilmesi için ve bu, Yaradan'ın yarattığı doğaya aykırı olduğu için çok zor bir mesele olduğundan, öğrendiğimiz üzere, yaratılanların O'nun onlara vermek istediği haz ve mutluluktan zevk alabilmesi için, ki bu dünyanın yaratılış sebebidir, çünkü O yarattıklarına iyilik yapmayı arzular ve arzu ve özlem olmadan bir kişi zevk alamaz, bu nedenle, O'nun yokluktan var ettiği yaratılışın özü, kişinin kendisi için alma arzusudur. Bu, arzusu yaratılanlara ihsan etmek olan Yaradan'dan formun zıtlığıdır. Bu nedenle, ıslah Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlemeydi, burada kişi önce Yaradan'a inanmalıdır ve o zaman kişinin kendi iyiliği için değil Yaradan'ın rızası için çalışmasından bahsedebiliriz.

İnanç çalışmasında pek çok ölçü vardır. "On Sefirot Çalışmasına Giriş "te (Madde 14) yazdığı gibi, kısmi inanç ve tam inanç vardır. Dolayısıyla, insanın kendini iptal edebilmesi ve cennetin krallığının yükünü kabul edebilmesi için yapması gereken esas çalışma, Yaradan'ın yüceliğini ne ölçüde takdir ettiğine bağlıdır. Bu, Zohar'da yazıldığı gibi, korkunun öncelikle O yüce ve hükmeden olduğu için olması gerektiğidir. Bu, bir kişinin büyük bir Kral'a hizmet etmek için Tora ve Mitzvot'a uyması gerektiği anlamına gelir. Dolayısıyla, insanın öncelikli çalışması tam bir inançla ödüllendirilmek için çalışmaktır, çünkü ancak o zaman, kişi yüce bir Kral'a sahip olduğunu bilirse, bedeni O'nun önünde iptal olacak ve yüce bir Kral'a hizmet etmekten büyük bir zevk duyacaktır.

Zohar'da bu çalışma, kişinin "Şehina'yı [Kutsallığı] tozdan yükseltmek" için kutsal çalışmayı yapması gerektiği şeklinde değerlendirilir. Selihot'ta [bağışlanma duaları] şöyle yazar: "Tanrı'yı hatırlıyorum ve her şehrin kendi temeli üzerine inşa edildiğini ve Tanrı'nın şehrinin cehenneme indirildiğini gördüğümde ağlıyorum." "Tanrı'nın şehri" cennetin krallığıdır ve yaratılanlar arasında son derece alçaktır. Doğal olarak, alçak olduğunda, alçak bir kral için çalışmak nasıl mümkün olabilir? Ancak kral yüce bir krala, kralın önemine ve yüceliğine göre, ona hizmet etmek isteyen ve krala fayda sağlamak için kendi çıkarlarını iptal eden insanlar vardır.

Şimdi insanın çalışmasının öncelikle yüce bir Kral'a sahip olduğuna dair inanca ulaşmak olduğunu anlayabiliriz. Bu, Şehina'nın Gadlut [büyüklük/yetişkinlik] içinde olması olarak kabul edilir. Dolayısıyla insanın çalışması "Şehina'yı tozdan

yükseltmektir". O zaman, kişinin tüm eylemleri ihsan etmek için olabilir. Eğer bir kişi Tora ve Mitzvot'ta Şehina'yı tozdan yükseltmek için çalışmazsa ve göklerin krallığı toz kadar önemli ise, Sitra Ahra [diğer taraf] İsrail niteliğini kontrol edebilir ve kişiyi tüm Kralların Kralı için değil, aptal ve yaşlı bir kral için çalışmaya zorlar.

Buradan, insanın öncelikli çalışmasının niyet ve amaç -kişinin Tora ve Mitzvot'la meşgul olarak ne kazanmak istediği -üzerinde olduğu sonucu çıkar. Bunun cevabı, kişinin Sitra Ahra'nın kontrolünden gelen kötü eğilimle yaptığı ana çalışmanın, Yaradan'ın yüceliğine olan inanç eksikliği olduğudur. Zohar'ın sözleriyle, buna "Şehina'yı tozdan yükseltmek" denir, bilgilerimizin şöyle dediği gibi, "Habakkuk geldi ve sonra birine karar verdi: erdemli olan inancıyla yaşayacaktır" (Makot 24).

Zohar'ın sözleriyle, inanca Malhut, Malhut'a da "korku" denir. Bilgelerimizin şöyle dediği gibi: "Tanrınız Efendiniz sizden ne ister? Sadece O'ndan korkmanızı." Bu, kişinin Yaradan çalışmasında ilerlemek için korkudan başka bir şeye ihtiyacı olmadığını bilmesi gerektiği anlamına gelir ki buna "inanç" denir. Bilgelerimizin şöyle dediği gibi (Berachot 6), "İçinde cennet korkusu olan herkesin sözleri duyulur."

Gerçek anlamda konuşursak, bunu anlamak zordur. Ne de olsa İsrail'de pek çok erdemli vardı, öyleyse Tanrı neden onları ıslah etmedi? Ne de olsa, cennet korkusu olanın sözleri duyulur. Ancak çalışmada, sözlerin kişinin bedenine söylediği her şeyi, bedeninin ona itaat etmek istemediğini gördüğünde, kendisiyle ilgili olarak söylendiği şeklinde yorumlamalıyız. Kişi elinden gelen her şeyi yapar ama bedeninin üstesinden gelemmez. O zaman bilgilerimiz ona bedeni kontrol altına alabilmesi için ihtiyacı olan şeyin tek bir şey olduğunu söyler: cennet korkusu, çünkü ancak cennet korkusu olduğunda sözleri bedeni tarafından duyulacaktır.

Yukarıdakilere göre, Zohar'ın şu sözlerinin anlamını sorguladığımız sözlerini yorumlamalıyız: "Merdiven nedir? Diğer tüm derecelerin bağlı olduğu bir derece, yani tüm derecelerin kapısı olan Nukva'dır [Aramice: dişi]." Cevap şudur: Nukva olan merdiven, "inanç " ve "cennet korkusu " olarak adlandırılan cennetin krallığını ifade eder. Demek ki, kişinin ödüllendirilebileceği tüm dereceler yalnızca merdivene bağlıdır, çünkü o tüm derecelerin kapısıdır. Başka bir deyişle, her şey kişinin sahip olduğu inanca bağlıdır. Yani, sadece kısmi inanca veya tam inanca sahip olan kişi arasında bir fark vardır. Buradan her şeyin merdivene, yani Keduşa'nın tüm temeli ve tüm derecelerin kapısı olan cennetin krallığına bağlı olduğu sonucu çıkar.

"Ve işte Tanrı'nın melekleri onun üzerinde yükselir ve inerler" ayeti hakkında söylediklerinin anlamı budur. Bunlar, bu merdiven üzerinde yükselip alçalan tüm ulusların atanmışlarıdır. Ve İsrail günah işlediğinde, merdiven aşağı indirilir ve bu atananlar yukarı çıkar." Bu demektir ki, eğer kutsal Şehina olan Malhut günahlar

yüzünden alçalırsa -ki "günahlar" Yaradan'ın rızası için değil, sadece kendi çıkarları için çalıştıkları anlamına gelir -her biri ruhunun kökünde ayrılığa neden olur.

Başka bir deyişle, onlar, Tora ve Mitzvot'ta çalışarak birleşme yaratmaları gereken yerde, ayrılığa neden olurlar. Yani, arzuları sadece kendileri için almak olan tüm bu "dünya uluslarının atanmışları" kendi önemlerinde yükselirler. Bu yüzden hükmederler, çünkü önemli olan hükmeder.

Bu nedenle, İsrail halkı ihsan etmeye bağlandığında, Keduşa'nın ortaya çıkacağı aşağıdan bir uyanışa neden olurlar. Bu demektir ki, Malhut, Yaradan'la birleşmek istemesi anlamında, yükselecek ve Sitra Ahra, yani kişinin kendisi için alması, doğal olarak ön plandan düşecektir.

Buna, "Tüm atananlar aşağı iner ve yönetimleri iptal edilir denir. Her şey bu merdivene bağlıdır." Bu, her şeyin "merdiven" olarak adlandırılan inancın büyüklüğüne bağlı olduğu anlamına gelir. Bu nedenle, "İsrail günah işlediğinde merdiven iner" der. Bunun anlamı, merdivenin alçalması olarak kabul edilen Şehina'nın alçalmasına neden oldukları ve Sitra Ahra ile Klipot'un [kabukların] öneminin arttığıdır. Bu, kendini sevmekle ilgili her şeyin öneminin arttığı ve Yaradan'ın yararıyla ilgili her şeyin, kişinin alçaklığın ve hoşnutsuzluğun tadını hissettiği ve Yaradan'ın yararıyla ilgili hiçbir şey yapamadığı anlamına gelir. Bu, merdivenin alçaltılması olarak kabul edilir.

"Onlar eylemlerini geliştirdiklerinde, merdiven yükselir." Demek ki, aşağıdan bir uyanışla, Şehina'nın tozdan yükselmesine neden olurlar ve tüm atananlar aşağı iner. Yani, Sitra Ahra ile ilgili tüm düşünceler, arzular ve eylemler, yani kendi için almayla ilgili olan her şey, kişiye alçakça ve iğrenç görünür ve kendi için almayla ilgili olan bu tür konularla uğraşmak aşağılıktır.

Yukarıdakilere göre, merdivenin teraziye benzediği sonucu çıkar: Bir kefe yukarı çıkarsa, diğer kefe aşağı iner. Bu nedenle, eğer iyi eylemler varsa, yani eylemlerinin Yaradan'a yükseleceği bir şekilde meşgul olurlarsa, bu merdivenin yükselmesi olarak kabul edilir, yani onun için cennetin krallığı yükseliştir. O zaman, kendi için almaya ait olan, yani Keduşa'nın zıttı olan diğer kefe iner. Yani, dünya uluslarının atanmışları iner. Başka bir deyişle, uğruna çalışmaya değer olma açısından inerler. Bu, kişinin içindeki İsrail niteliğinin onları kontrol ettiği, yani dünya uluslarının düşünce ve arzularının kendileri için almak olarak kabul edildiği şeklinde değerlendirilir.

O zaman, kişinin tüm kaygıları Yaradan'ı nasıl hoşnut edeceğidir. Kişiye kendisi için alma düşünceleri geldiğinde, merdiven olan inancın yönetimi bunları derhal iptal eder. Bu nedenle, insanın tüm çalışması, yaptığı şeyin inanç getirmesini, Yaradan'ın

yüceliğine inanmayı amaçlamaktır. Bundan yola çıkarak hedefe ulaşacaktır, çünkü bu bir kişinin ulaşmak istediği tüm derecelerin kapısıdır.

Zohar'da, Idra Zuta'da (Madde 135) şöyle yazar: "Aşağıdakilerin yaptığı eylemler, iyi ya da kötü, aşağıda da görünür." Bunlar onun sözleridir: "ZA'nın Eynaim'i [gözleri] ödül ve cezanın İlahi Takdir'idir. Bazen ifşa olur, bazen de gizlenir. Aşağı olanlar eylemlerini iyileştirdiklerinde, O'nun İlahi Takdir'ine ulaşmakla (yani O'nun İlahi Takdir'inin iyi ve iyilik yapmak şeklinde olduğuna) ödüllendirilirler ve O uyanıktır, uyuklamaz ya da uyumaz. Eğer onlar eylemlerini kötüleştirirlerse, İlahi Takdir gizlenir ve 'Efendi görmeyecek ve Yakup'un Tanrısı anlamayacak' derler. Bu, 'Tanrıları uyuyor' sözünde olduğu gibi uyku olarak kabul edilir. Bu böyledir, çünkü eylemlerini kötüleştirdiklerinde, sol çizgiyi sağa üstün kırlarlar ve sonra gözler onlardan gizlenir ve 'Efendi görmeyecek' derler. Bu nedenle kendilerini onlardan uzak tutmazlar ve günah işlemekten korkmazlar. 'Onlar uykudadırlar ve uykuda değildirler' sözünün anlamı budur. Günahkârlar için uykudadırlar, erdemliler içinse uykuda değildirler."

"İyilik de kötülük de Yüceler Yücesi'nin ağzından çıkmıyor mu?" (Ağıt 3) diye yazıldığı üzere, O'nun rehberliğinin üsttekinin bakış açısından bir dinlenme durumunda olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla, her şey alttakilerin çalışmasına bağlıdır. Bu nedenle, "Aşağıdakilerin yaptığı çalışma nasılsa, iyi ya da kötü, aşağıda öyle görünür" der. Bu, bir Mitzva'nın [Mitzvot'un tekili] bir Mitzva'yı tetiklediği anlamına gelir. Demek ki, eğer aşağıdakiler eylemlerini geliştirirlerse, yani iyi işler yaparlarsa, yani niyetleri Yaradan'a fayda sağlamak olursa, bu kesinlikle bir Mitzva olarak kabul edilir ve başka bir Mitzva'yı tetikler. Yani, Yaradan'ın onlara sadece iyilik bahsettiğini hissederler. Buna "açık İlahi Takdir" denir. Başka bir deyişle, Yaradan'dan aldıkları hazzı ve mutluluğu görürler ve o zaman herkes ayağa kalkar ve Yaradan'ı över.

Ama eğer alttakiler eylemlerini daha da kötüleştirirlerse, yani her biri sadece kendi yararına olan şeyleri yapmakla ilgilenirse, o zaman bir günah bir günahı tetikler. Başka bir deyişle, İlahi Takdirin iyi ve iyilik yapma şeklinde olmadığını ve sadece yüzün gizlenmesini hissettiklerini söylerler. Yaradan'ın duayı işitmediğini söylerler, çünkü O'ndan birçok kez talep etmişler ama cevap alamamışlardır. Bu nedenle, "Efendi görmeyecek ve Yakup'un Tanrısı anlamayacak" derler, çünkü daha önce işledikleri günah -her şeyi kendileri için almak amacıyla yapmayı istemek - yüzün gizlenmesine neden olur.

Ama kişi kendi kendine şöyle der: "Görüyorum ki Yaradan'ın bize ihsan etme arzusu vermesi için zaten birçok dua ettim, yani Yaradan'dan bize her şeyi ihsan etmek için yapma arzusunu vermesini istiyoruz, yani Yaradan'dan kendi iyiliğimiz için çalışabilmemiz için değil, Yaradan'ın rızası için çalışabilmemiz için bize yardım

etmesini istiyoruz. Öyleyse, O neden dualarımıza cevap vermiyor? Bu durumda, O'nun her ağzın duasını duyduğunu nasıl söyleyebiliriz?"

Ancak, Yaradan'ın her ağzın duasını duyduğuna mantık ötesinde inanmalıyız. Ve mantık dahilinde, eğer bir kişi çalışmanın düzenini anlamak istiyorsa, yukarıdan kendisine kendi çıkarı için olanın değil, Yaradan'ın rızası için olanın bildirildiğini söylemelidir. Demek ki, ona yukarıdan neyin kendi çıkarı için olmadığı hissi verilmiştir. Kişi bunu, yani kendisi için hiçbir şey bırakmaması gerektiğini hissettiğinde, bunu yapamayacağını görür zira kişi neyin kendi iyiliği için olmadığını bilmediği sürece, Yaradan'dan yardım ister ki böylece kendi iyiliği için değil Yaradan'ın rızası için çalışabilsin.

Ama yukarıdan her şeyi sadece Yaradan için yapmanın ne demek olduğu hissini aldığında, kişi Yaradan'ın ona bu gücü vermesini istemez ve tüm gücüyle direnir. Bu nedenle, kişi Yaradan'dan kendisine alma arzusunun üstesinden gelme gücü vermesini istemeye başladığında, kişi halen "tamamen Yaradan için"in ne olduğunu bilmediği için, bedeninin tam direnme gücüne sahip değildir.

Bu nedenle, duasına yukarıdan cevap verildiğinde, cevap nedir? Cevap yukarıdan gelir, ona gösterirler, ki böylece ne istediğini bilsin, öyle ki daha sonra "ne istediğimi bilmiyordum" diyebileceği bir aldatma olmasın. Bu nedenle kişi Yaradan'ın duayı işittiğini bilmelidir. Ve şimdi alma arzusunun üstesinden gelme gücü için dua etmeden önceki halinden daha kötü olduğunu görmesinin nedeni, bunun duasına yukarıdan gelen cevap olmasıdır.

Bu nedenle kişi duasının işitilmediğini söylememelidir. Daha ziyade, yukarıdan gelen yanıtın kişinin anladığı şey değil, onların yukarıda onun bilmesinin en iyi olduğu şeyin ne olduğuna dair anladıkları şey olduğunu söylemelidir. Başka bir deyişle, kişi ihsan etmekten ne kadar uzak olduğunu ve bedeninin tüm organlarının buna itiraz ettiğini bilmelidir. Kişi Yaradan'dan öyle bir şey ister ki, bedende Yaradan'dan yaptığı bu talebi kabul edecek tek bir unsur bile yoktur. Ve o zaman, kişi Yaradan'dan bedeninin üstesinden gelmek için güç verilmesini istemeye başlamadan önce bilmediği yeni bir şey görür, ki böylece kendi iyiliği için değil, sadece Yaradan'ın rızası için bir şeyler yapabilsin.

Kişinin edindiği bu yeni farkındalık, bedeninin, kendisi için alma arzusunu iptal etmek adına böyle bir duayı kabul etmediğini görmesidir. Dolayısıyla, soru şudur: Kişi neden bazen kendisi için alma arzusunu iptal etmek ister? Yani, çoğu zaman Yaradan'dan kendisine ihsan etme kapları vermesini istediğinde, tüm bedeninin buna direndiğini ve duasının sadece sözde kaldığını, yani sadece boş sözler olduğunu görür. Yine de tüm kalbiyle dua edebileceği zamanlar olduğunu görür. Cevap, bunun zaten

duanın cevabı olduğudur, yani Yaradan ona tüm kalbiyle bunun için dua etme gücü vermiştir. Bu nedenle, kişi Yaradan'ın kendisini yakınlaştıracığı konusunda umutlu olmalıdır.

Çalışmada Bilgelerimizin "Kral Davud'un Bir Hayatı Yoktu" Demesi Ne Anlama Geliyor?

Makale No. 10, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar şöyle der (VaYişlah, Madde 52-54): "Rabbi Şimon der ki, 'Kral Davud'un, dünyaya gelmeden önce Adam Harişon'un kendisinininkinden ona verdiği yetmiş yıl dışında hiçbir hayatı olmadığını öğrendik.' Başka bir yorum: Ataların her biri ona hayatlarından verdiler. İbrahim ona hayatından verdi, Yakup ve Yusuf da öyle. İshak ona hiçbir şey bırakmadı, çünkü Kral Davud, onun tarafından geldi."

Yorum: "Kral Davud, ışık olmayıp karanlık olduğunda, sol taraftan gelen Nukva olduğu için bir hayatı yoktu zira sadece sağ taraftan, 'Hayat Ağacı' olarak adlandırılan ZA'den, hayat vardır. İshak da sol taraftandı ama 'İbrahim İshak'ı doğurdu' diye yazıldığı gibi İbrahim'e dahil edildi, bu nedenle ve ayrıca [İshak'ın] bağlanması nedeniyle hayatı vardı. Ve bu sadece kendisi içindi ama esasen sol çizgiden olduğu için Davud'a hayat veremezdi."

"Sadece sağ taraftan hayat vardır" dediğindeki "sağ"ın ne olduğunu ve "ışık değil karanlıktır" dediğindeki "sol"un ne olduğunu anlamalıyız. Ayrıca sol olan İshak'ın neden hayata sahip olup yine de İbrahim olan sağ ile Hitkalelut'a [kaynaşmaya/dahiliyete] ihtiyaç duyduğunu, oysa Davud'un hiç hayatı olmayıp her birinin kendi hayatından Davud'a vermesi gerektiğini de anlamalıyız.

Çalışmada bunu anlamak için, öğrendiklerimizi; önümüzde iki şey olduğunu hatırlamalıyız: 1) Yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılışın amacı. Bu, tüm

yaratılanların amaca ulaşması ve Yaradan'ın amacında var olan, O'nun yarattığı, haz ve memnuniyet ile ödüllendirilmesi gerektiği anlamına gelir. 2) Yaratılışın ıslahı, ki bu utanç ekmeği olmamasıdır. Bu amaçla, Or Hozer [Yansıyan Işık] adı verilen bir ıslah oluşturuldu, bu da alttakilerin ihsanı Yaradan'a iade etmesi anlamına gelir. Yani, haz ve memnuniyeti kendi iyilikleri için değil, ihsan etmek için almak isterler.

Bu ikisi birbirine zıttır çünkü Yaradan yaratılanlarda kendileri için alma arzusu yaratmıştır, yani yaratılanlar haz alacaktır, öğrendiğimiz üzere, O'nun tüm amacı buydu. Islah, kendileri için alma arzusu ile yaratılmış olan yaratılanların niteliğinin tam tersidir, bu nedenle şimdi, yaratılanlar doğalarına aykırı bir şey yapmalıdır, yani ihsan etmelidir.

Başka bir deyişle, çalışma alttakilerin ihsan etme eylemlerini ve ihsan etme niyetini gerçekleştirmek zorunda kalmalarıyla başlar. Daha sonra, ihsan etme niyetiyle haz ve memnuniyet alabilecekleri çalışma başlar.

İhsan etmeyi amaçlayabilsinler diye çalışma ve seçim için bir yer olması amacıyla Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik yapılmıştır. Bu demektir ki, ihsan etmeyi amaçlayamadığı sürece kişi gizlilik altına alınır. Başka bir deyişle, ihsan etmeyi amaçlayamaması ve sadece kendi iyiliği için çalışmak istemesinin yanı sıra, bu gizleme yoluyla başka bir şey daha gerçekleşmiştir ve bu en zor olanıdır –mantık üstü inançla ödüllendirilmesi için insanın sıkı çalışma yapması gerekir çünkü gizlilik nedeniyle yaratılanların Yaradan'dan aldıkları haz ve memnuniyeti mantık dahilinde göremez oysa yaratılışın tüm amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu nedeniyleydi. Ne var ki, bu iyiliği ne kendisi ne de diğer insanlar açısından göremez.

Öyle anlaşıyor ki, kişi, çalışıp form eşitliğini edinmek, yani ihsan etme kaplarına sahip olmak zorunda olmasının yanı sıra, Yaradan'ın, O'nun dünyasına iyi ve iyilik yapan formunda rehberlik ettiği inancıyla ödüllendirilmek için çalışmak zorundadır. Peki tüm bunlara kim sebep oldu? Her şey, yaratılışın ıslahı nedeniyle yerleştirilen Tzimtzum ve gizlilik ile yapılmıştır.

Ancak burada ciddi bir soru ortaya çıkıyor: Gizliliğin, yaratılışı ıslah etmek amacıyla gerçekleştiğini söylüyoruz ama bu gizliliğin bir sonucu olarak iki anlayış ortaya çıkıyor: 1) inanç eksikliği meselesi, 2) kendisi için alma arzusunu kullanma yasağı, ki bunlara genel olarak "akıl ve kalp" denir. Soru şudur: Kim önce gelir? Yani, kişi önce inançla ödüllendirilip sonra kendi iyiliği için değil de Yaradan'ın rızası için çalışmakla mı ödüllendirilmelidir, yoksa tam tersi mi olmalıdır?

Mantıklı olan, kişinin önce imanla ödüllendirilmiş olması gerektiğidir ve daha sonra benliğini iptal ettiği ve kendi çıkarı için değil, sadece Yaradan'ın yararına çalıştığı

söylenbilir. Bu mesele, yani kişinin her şeyi sadece Yaradan rızası için yapması gerektiği, kişinin Yaradan'ın yüceliğine ne kadar inandığına bağlıdır. O ölçüde Yaradan için çalıştığı söylenbilir. Bu, önemli olmayan bir şey için büyük çaba sarf etmenin imkânsız olduğu anlamına gelir çünkü daha önemli bir şey için daha fazla çaba sarf etmemiz doğaldır.

Bu, kişinin verebileceği emeğin nesnenin önemine bağlı olduğu anlamına gelir. Doğal olarak, kişinin kendisi için alma arzusunu terkedip sadece Yaradan için çalışması için, Yaradan kişi için ne kadar önemliyse, O'nun için çalışmak da o kadar kolay olur. Buradan şu sonuç çıkar ki, kişinin kendi hazzını bırakıp yükselebilmesi ve Yaradan rızası için çalışabilmesi için, Yaradan'a inançla ödüllendirilmesi gerekir. Sonrasında, kişi Yaradan'ın önünde kendini iptal edebilecek ve her şeyi Yaradan rızası için yapabilecektir. Sağduyunun dikte ettiği budur, yani çalışmanın düzeni böyle olmalıdır.

Ancak, Sulam'da [Zohar'a Merdiven Yorumu'nda] ("Zohar Kitabı'na Giriş", Madde 138) yazılana göre bunun tam tersi gibi görünmektedir: Bir kişi Kelim'ini [kaplarını] "form eşitliği" olarak adlandırılan ihsan etmek için çalışmaya ıslah etmekle ödüllendirilmeden önce inanca sahip olamaz. Orada, ihsan etme kaplarına sahip olmadığı sürece kişinin Yaradan'dan haz ve memnuniyeti alamayacağını ve Yaradan'ın dünyaya İyilik Yapan İyi olarak yönettiğine inanamayacağını söylüyor. Bundan şu sonuç çıkar ki, kişi Yaradan'a iftira atmaktadır. Bu nedenle, o zaman artık Yaradan'ın dünyaya İyilik Yapan İyi olarak yönettiğine inanmaz.

Daha da kötüsü, O'nun İlâhi Takdiri'ni inkâr etmektedir, şöyle yazıldığı gibi: "İslahtan önce, Malhut'a 'iyiyle kötüyü bilme ağacı [bilgi ağacı]' denir çünkü Malhut O'nun bu dünyadaki rehberliğidir. Alıcılar, yaratılış düşüncesinde O'nun bizim lehimize tasarladığı tüm iyiliğini alabilecek şekilde tamamlanmadıkları sürece, rehberlik iyi ve kötü şeklinde olmalıdır.

..."Efendi her şeyi kendi amacı için yaratmıştır' diye yazılmıştır fakat biz tam tersini söylüyoruz. Bu nedenle, O'nun iyilik ve kötülük rehberliğini ödül ve ceza rehberliği olarak tadarız, zira bunlar birbirine bağlıdır; şöyle ki, alma kaplarını kullandığımız için İlâhi Takdir'in işleyişinin bizim için kötü olduğunu zorunlu olarak hissederiz. Yaratılanın Yaradan'dan ifşa edilmiş kötülüğü alamayacağı bir yasadır, çünkü yaratılanın O'nu kötü olarak algılaması bu tam olan Operatör'e yakışmadığı için Yaradan'ın yüceliğinde bir kusurdur. Bu nedenle, kişi kendini kötü hissettiğinde, Yaradan'ın rehberliğini inkâr etmiş olur ve üstün Operatör de aynı ölçüde ondan gizlenmiş olur. Bu dünyadaki en büyük cezadır.

"Böylece, O'nun rehberliğine ilişkin iyi ve kötü hissi beraberinde ödül ve ceza hissini de getirir, çünkü Yaradan'a olan inançtan ayrılmamak için çaba gösteren kişi İlâhi

Takdir'de kötü bir tat aldığı anda bile ödüllendirilir. Ve eğer çaba göstermezse O'na olan inançtan ayrıldığı için bir ceza alacaktır. Bundan şu sonuç çıkar ki, tüm işleri tek başına O yapar, yapıyor ve yapacak olsa da yine de bu, iyiyi ve kötüyü hissedendenlerden gizli kalır, çünkü kötülük sırasında Sitra Ahra'ya [diğer tarafa] O'nun rehberliğini ve inancı gizleme gücü verilir. Böylece kişi ayrılığın müthiş cezasıyla karşı karşıya kalır ve sapkın düşüncelerle dolar. Ve tövbe edildiğinde kişi, buna karşılık gelen ödülü alıp bir kez daha Yaradan'a tutunabilir."

Böylece, kişi ihsan etme kapları ile ödüllendirilmeden önce Yaradan'a inanca sahip olmasının imkânsız olduğunu görürüz, çünkü ancak o zaman kişi tam bir inanca sahip olur. Öyleyse soru şudur: Eğer bir kişinin inancı yoksa, Yaradan'a inanca sahip olmadan önce her şeyi Yaradan rızası için nasıl yapabilir?

Bunun cevabı, insanın kısmi inanca yani genel halktan aldığı inanca sahip olduğudur. İsrail'deki genel halkta, Saran Işık formunda bir inanç vardır. Bu, genel olarak İsrail'in bütününde parlayan inanç ışığıdır ve her biri bu inançtan alır. Buna "kısmi inanç" denir ve "Keduşa'nın [kutsallığın] cansız" olarak adlandırılır. Herkes çalışmasına "cansız" şeklinde başlar.

Bu yazıldığı gibidir ("On Sefirot'un Çalışılmasına Giriş", Madde 14): "Bir keresinde bilgelerimizin şu sözünü yorumlamıştım: 'Tora'sı zanaatı olan kişi.' Onun inancının ölçüsü Tora'yı uygulamasında aşıkardır, zira Umanuto [iş/zanaatı] kelimesinin harfleri, Emunato [inancı] kelimesinin harfleriyle aynıdır. Bu, arkadaşına güvenen ve ona borç para veren kişinin durumu gibidir. Bir sterlin söz konusu ise ona güvenebilir ama iki sterlin isterse ona borç vermeyi reddeder. Tüm mal varlığını ona zerre kadar şüphe duymadan da emanet edebilir. Bu son inanç 'tam inanç' olarak kabul edilir ve önceki formlar 'eksik inanç' daha doğrusu 'kısmi inanç' olarak kabul edilir."

Bu nedenle kişi çalışmasına, Saran Işık şeklinde inanca sahip olan İsrail'in bütününe inançla başlar. Bu inançtan, her biri çalışmasına başlaması, bireyin çalışmasına başlamak istemesi için yeterli olan inancın bir parçasını alır, yani kişi "Ve Tanrın Efendi'ni seveceksin" olarak adlandırılan İç Işık formundaki inançla ödüllendirilecektir. "Tanrın", bireysel bir idraktır, kişinin inancı genel halk üzerine inşa edilmediği zamandır, ki oradan yalnızca "kısmi inanç" adı verilen kısmı alır. Bununla birlikte, bireysel inançla ödüllendirilir ve buna "tam inanç" denir, genel halka ihtiyacı olmadığı zamandır.

Tam inançla ödüllendirilmek için kişi önce form eşitliği şeklinde çalışmalıdır, yani tüm çalışması ihsan etmek için olacaktır. Bir kez ihsan etme kaplarını elde etmekle ödüllendirildiğinde, ancak o zaman tam inançla ödüllendirilebilir çünkü o zaman "Ve Tanrın Efendi'ni tüm kalbinle seveceksin." diye yazılanı yerine getirebilir.

Ancak, bir kişi tam inançla ödüllendirilmek için form eşitliğı şeklinde çalışmaya başladığı zaman çalışma "akıl" ve "kalp" olarak adlandırılan iki yönde gider. Yani, büyük ve önemli bir kişiye ihsan etmek istemediğimiz sürece ihsan etmek için çalışmak imkânsızdır. Bu nedenle, kişi zamanının bir kısmını "akılda" ve bir kısmını da "kalpte" çalışmaya vermelidir.

İşte gerçek çalışma burada, kişi bireysel inançla çalışmak istediğinde başlar, çünkü burada inişler ve çıkışlar vardır, çünkü bu çalışmanın temeli Yaradan'ın rızası için çalışmaktır, ki bu da kendi iyiliğı için alma arzusuyla yaratılmış olan insan doğasının tam tersidir. Dolayısıyla, eğilime karşı gerçek savaş burada başlar. Bu nedenle, çalışmada bir düzen olmalıdır, aksi takdirde bu yolda devam edemez, yani Yaradan ile Dvekut'a [bütünleşmeye] ulaşamaz.

Kişi, çalışmanın zor olduğunu görür çünkü her zaman mantık üstü gitmelidir, yani her zaman mantığı ona kendi iyiliğı için olmadıkça çalışmaya değmeyeceğini düşündürmektedir ve her seferinde mantığı onun şunu görmesini sağlar: "Kendin için alma arzusuyla doğduğunu görüyorsun, öyleyse nasıl kendini iptal etmek ve kendi yararını değil, Yaradan'ın yararını düşünmek istersin? Yaradan uğruna çalışmaktan ne elde edeceksin?" Mantığımız, kişinin ödöl almak için Tora ve Mitzvot'ta [emirler/iyi işler] kutsal çalışmayı yapmasını anlayabilir. Bu normal bir yoldur, birileri için çalışırız ve patronun kim olduğu önemli değildir, ancak her zaman iş için ne kadar ücret aldığımızı düşünürüz, çünkü belirleyici olan ödöldür. Bu genel halkın çalışmasıdır.

Ancak, kişi ihsan etmek için çalışıp bununla kendisine tam bir inanç bahşedilmesini istediğı zaman burada yükselişler ve düşüşler başlar, çünkü ödöl olmadan çalışmak imkânsızdır. Peki, kişi ne zaman ödöl olmadan çalışabilir? Sadece, önemli bir kişiye ihsan etmek istediğı zaman. Bunu bir ödöl olarak görür. Bu, bilgilerimizin "kişinin ondan aldığı haz" hakkında söylediğı gibidir, yani kişi, önemli birinin onun hediyesini kabul etmesinden keyif alır.

Bu, daha küçük olanın Kral'a hizmet edebilmesi durumunda keyif almasının doğal olduğu anlamına gelir. Bundan şu sonuç çıkar ki, kişi ihsan etmek için çalışmak istediğı zaman Yaradan'ı takdir etmelidir ki böylece Yaradan'a ihsan edebilsin ve O'nun rızası için çalışma gücüne sahip olsun. O halde, Yaradan'ın önemini kaybettiğinde – Zohar buna "Şehina [Kutsallık] toz içinde" der, Keduşa'nın önemini hissetmeyip onu toz olarak gördüğü zamandır – o zaman ihsan etmek için çalışmak için güçsüzdür. Bu yüzden çalışma hem akılda hem de kalptedir.

Ancak, çalışma sırasında, kişi Yaradanla Dvekut ile ödüllendirilmek olan hedefe ulaşmak için çalıştığı zaman düzen, maddesellikte olduğu gibidir; kişi, sağ ve sol, her iki bacağını kullanmadığı sürece yürüyemez. Bu, bilgilerimizin dediğı gibidir (Sotah

47): "Sol her zaman uzağa itmeli ve sağ yakına çekmelidir." "Sağ", Yaradan'a yaklaştıran demektir, yani kişinin Yaradan'a yakın hissettiği zamandır. Hala bu duyguya sahip olmasa bile "Ve payından memnundur ve 'kutsanmış' olarak adlandırılır." diye söylendiği gibi (Makale No. 9, Tav-Şin-Nun), sanki tamamen bütün hissediyormuş gibi mantık ötesi gitmelidir.

O zaman, "Kutsanmış olan, Kutsal Olan'a tutunur" ve bundan canlılık alır çünkü Yaradan'a yakındır. Buna "hayat ağacına tutunmak" denir, üzerinde Tzimtzum veya yargı olmayan ihsan etme kaplarını kullandığı zamandır. Bu nedenle insan, "bütünlük" olarak adlandırılan sağ taraftan, Hayatların Hayatı'ndan hayatı uzatır.

Buna karşılık, "sol" ıslah gerektiren bir şeydir. Kişinin, çalışmasını eleştirdiği zamandır, ve hatalarını (görür). Hiçbir şeyinde bütünlüğe sahip olmadığı için Keduşa'dan reddedildiğini görür. Doğal olarak, lanetli olduğunu görür ve "lanetli, Kutsal Olan'a tutunmaz". Dolayısıyla kişi, o zaman Yaradan'dan ayrılır ve doğal olarak hayatı yoktur. Solda, mantık dahilinde hesaplamasını yaptığında, çıplak ve yoksul olduğunu görür. Bu nedenle, bir kişi sol çizgide yürüdüğünde hayatı yoktur.

Yukarıdakilere göre, Zohar'ın, Kral Davud'un dünyaya gelmeden önce hiçbir hayatı olmadığına dair sözleri hakkında sorduğumuz soruyu yorumlayabiliriz. Bunun nedeni şudur: Kral Davud üzerinde bir Tzimtzum bulunan Malhut olduğu ve Davud "Malhut'un bütünü" olarak kabul edildiği için, ki bu da ıslah gerektirir, yani alma kaplarında bulunan alma arzusunun tamamı ıslah edilmelidir, bu nedenle, içinde ihsan etme kaplarının bulunduğu Kelim'e [kaplara] dahil edilmesi gerekiyordu. Böylece, genel Malhut da düzeltilecektir.

Buna "ıslahın sonu" denir, yani Kral Mesih'e "ıslahın sonu" denir. Bu, genel Malhut'un ihsan etmek için çalışmak üzere ıslah edilmesi anlamına gelir. Bu yüzden Zohar yalnızca, yargı niteliğinden olmayan İbrahim, Yakup ve Yusuf'un kendi niteliklerinden Davud'a verdiklerini söyledi, ki böylece hayatı olsun diye. Yani, onlar sayesinde "sağ" a ait olan, Hesed [merhamet] olan ihsan etme kaplarına sahip olacaktı, bu da yargı niteliğinin zıttı olan alma kaplarıdır. Bu yüzden sol olan İshak'tan alma kapları olan yargı niteliğini almamıştır.

"Solda hayat yoktur"un anlamı budur çünkü bir kişi "sol" şeklinde yürüdüğünde, bu demektir ki, kişi eksiklerini görür ve bir eksikliğe "yargı niteliği" denir, bu nedenle solda hayat yoktur. Daha ziyade sağdadır, "Çünkü o merhameti arzuluyor" formuna bağlandığı ve hiçbir şeyden yoksun olmadığında; bu, insanın yaşadığını hissettiği zamandır. Fakat bir kişi çıplak ve yoksul olduğu bir koşulda olduğu zaman, hayatının olmadığı kabul edilir. Kişi, hatalarını hissettiğinde ve gelecek onun için parlamadığında

– eksikliklerini hiç gideremeyecek – o zaman kişi "Yaşamaktansa ölmeyi tercih ederim" der.

Bununla, "Kral Davud'un hayatı yoktu" diye yazılanı yorumlamalıyız. Bu demektir ki, dünyanın yaratılışıyla ilgili tüm mesele, yaratılanların haz ve memnuniyeti alması içindir. Bu nedenle, çalışmanın düzeni şudur; kişi önce yaratılışın amacına, yani yaratılanların haz ve memnuniyet almasının Yaradan'ın arzusu olduğuna inanmalıdır. Eğer buna inanıyorsa, "Yaradan'ın almamı istediği haz ve memnuniyete sahip olmamamın sebebi nedir?" diye düşünmelidir.

Sonuç olarak, eğer kişi, alması gerektiğine inanırsa, o ölçüde yokluğu hissederek. Yokluğu hissettiğinde eksikliğini giderememesinin sebebini aramaya gider. O zaman, eksikliğimizin Dvekut, yani form eşitliği olduğunu söyleyen bilgilerimizin sözlerine inanmalıyız, "O merhametli olduğu gibi, siz de merhametlisiniz." diye yazıldığı gibi.

Bu demektir ki, kişi, Yaradan'ın bütün dünyaya bolluk bahsettiğine inandığı ölçüde, kendisi de o ölçüde Yaradan'a ihsan etmelidir. Sonra, kişi Yaradan'ın tüm dünyaya verdiğine inandığında, bundan tıpkı önemli insanlara hizmet etmenin büyük bir ayrıcalık olduğunu gördüğümüz bedensellikteki önemli bir kişi gibi Yaradan'ın önemini ve büyüklüğünü almalıdır ve bu hizmetin kendisinden haz ve memnuniyet alır ve başka bir ödüle ihtiyaç duymaz. O halde, "akıl"a olan inancı ölçüsünde, o ölçüde inançla da çalışabilir.

Ancak, insan kendisi için alma arzusu olarak doğduğundan, bu şekilde hayat yoktur. Bundan, kalpteki nokta olan Kral Davud niteliğinin hayatı olmadığı sonucu çıkar. Başka bir deyişle, hayat ışığı orada parlamaz.

Bu nedenle, ihsan etmek olan "sağ" niteliği Kral Davud niteliği ile birleştiği zaman yargı niteliği olan Malhut'un "sağ" niteliğinden hayat alacağı yazıldığı gibi, "merhamet niteliğinin yargı ile birleşmesi" gerçekleşmiştir. Dolayısıyla alma kapları demek olan "sol" niteliği olan İshak değil, Hesed ve merhamet niteliği olan İbrahim, Yakup ve Yusuf niteliği, Kral Davud niteliğine yerleştirildi

Çalışmada, Hanuka Mumunu Sola Yerleştirmenin Anlamı Nedir?

Makale No. 11, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Atalarımız şöyle der (Şabat, s.22): “Hanuka mumu soldadır, böylece Hanuka mumu solda, Mezuza (Tora’da belirtilen ayetlerle yazılmış ve kaplanmış bir parşömen parçası) sağda olur.” Raşi şöyle yorumlar: “Mezuza sağdadır, şöyle yazıldığı gibi; “Beitekha (senin evin)- Derekh Bi’atkha (geldiğin yol), kişi yürümeye başladığında sağ ayakla yürümeye başlar.”

Shaar Hakavanot (Niyetler Kapısı) kitabında (s.326) şöyle der: “Fakat Hanuka ve Purim konusu farklıdır zira sabah duasıyla ilgili olsa da her ikisi de Hod’dadır, Yakup’un Netzah’da ve Malhut’un Hod’da olduğunu açıklamıştık. Buna göre hafta içi bir gün, her ikisi de Hod’da olan Hanuka ve Punim’den daha kutsaldır.”

Fakat mesele şudur ki, o sırada aydınlanmayı kocası aracılığıyla değil kendi başına alır zira hafta içi bir günde Yakup, onun (kocasının) aydınlanmasını ve Netzah ve Hod’dan gelen onun (karısının) aydınlanmasını emer. Sonrasında o (kocasısı), ona (karısı) aydınlanmasını verir ve bu aydınlanma, onun vasıtasıyla Hod’dan yayılır. Fakat şimdi, Hanuka ve Punim’de o, kocası vasıtasıyla değil kendi başına Hod’dan gelen aydınlanmadan payını alır.”

Çalışmada Mezuza sağda ve Hanuka mumu solda ne demek anlamalıyız. Bu bize ne öğretir? Ayrıca, Shaar Hakavanot kitabında yazılana göre Hanuka ve Purim’in her

ikisinin, tek bir anlayış olduğunu, yazıldığı gibi hem Hanuka'nın hem Purim'in Hod'dan yayılan tek bir anlayış olduğunu anlamalıyız.

Eğer Purim'de şölen ve sevinç varsa ve kişinin, Hanuka sırasında Purim yemeğini yemesi gerekiyorsa neden her ikisi de aynı kökten besleniyor, atalarımızın dediği gibi: "Bu mumlar kutsaldır, onları kullanma iznimiz yok"? Çalışmada öğrendik ki bir insan tüm dünyayı içinde barındırır. Bu demektir ki İsrail ve yetmiş ulus tek bir insanın içindedir.

Diğer bir deyişle insan içinde, yetmiş ulusta var olan tüm kötü nitelikleri barındırır. Yetmiş ulusun, tıpkı "Tanrı onları, birbirinin zıttı olarak yarattı," ifadesinde olduğu gibi, Keduşa'nın (kutsallık) yedi zıt niteliğinden uzandığı biliniyor.

Yetmiş ulusun anlamı budur yani bir insanın içindeki İsrail, yetmiş ulusun hükmünde olduğu zaman İsrail halkının, ulusların yönetimi altında sürgünde olması demektir. Bu, kişinin içindeki arzular ve özlemler İsrail'i kontrol ediyor ve içindeki İsrail kısmı, yalnızca kendi menfaati için çalışıp Yaradan adına çalışmıyor anlamına gelir.

Kişinin, içindeki dünya uluslarının hükmünden kurtulmasının nasıl mümkün olacağını mantık dahilinde anlamak tümüyle imkânsızdır. Çünkü kişinin onların hükmünden çıkma çabası boşunadır. Aksine, her seferinde sürgünden çıkmanın mümkün olmadığını daha fazla görür. Bu nedenle Mısır'dan çıkışı daima hatırlamalıyız, şöyle yazıldığı gibi: "Mısır topraklarından çıktığın günü hatırlaman için," yani şu yazılana inan: 'Seni Mısır topraklarından çıkaran Efendin, Tanrın Benim ... sana Tanrı olmak için.'

Bu demektir ki, tıpkı Yaradan'ın İsrail halkını Mısır'dan çıkarması ve onların "Sana Tanrı olmak için" ile ödüllendirilmeleri gibi O, bizi de 'Sana Tanrı olmak için' ile ödüllendirilmemiz için yetmiş ulusun hükmünden kurtarabilir.

Kişi, Mısır'daki insanlardan daha kötü olduğunu ya da Yaradan'ın sadece onları, onların hükmünden çıkarmaya gücü olduğunu söylememelidir. Ama kişi kendi bayağılığını gördüğünde, umutsuzluğa kapılır ve Mısır'dakilerden daha kötü olduğunu söyler.

Mısır'dan çıkıştan önceki İsrail halkı, Yaradan onlara görünüp kurtarmadan önce zaten Tuma'a'nın (kirliliğin) kırk-dokuz kapısındaydı, diyen Ari'nin sözlerine inanmalıyız. Sonuç olarak kişi, tüm bayağılığını gördüğünde bile mücadeleden kaçmamalı ve Yaradan'ın onu sürgünden, dünya ulusları arasında olmaktan kurtaracağına inanmalıdır.

Böylece bütün temelin tümüyle inanca dayandığını, sürgünden çıkmanın sadece inançla mümkün olduğunu görebiliriz. Kişi, mantığına göre yargılasa da onu dikkate almamalıdır. Fakat gerçek durumunu göreceakla sahip olduğunda, bu onun mantık ötesi gitmesine olanak tanır. Diğer bir deyişle kişi, Yaradan'ın yardımını olmadan mantık ötesi gidemez. Ancak, mantık dahilinde ilerleyebildiğini gördüğünde, O'nun yardımına ihtiyacı duymaz.

Kişiyegereken asıl şey, kendi bütünlüğünü edinmesi yani NRNHY de Neşama ile ödüllendirilmesidir. Bu, özellikle Yaradan'a ihtiyaç duymakla gelir. Atalarımız bununla ilgili şöyle der: "Arınmaya gelene yardım edilir." Ve Zohar sorar: "Ne ile yardım edilir? Kutsal bir ruhla. Kişi doğduğunda ona, saf bir hayvan seviyesinden bir ruh verilir. Eğer daha fazla ödüllendirilirse ona, Ruah verilir."

Bu nedenle kişinin, ona yardım etmesi için Yaradan'a ihtiyaç duyması büyük bir şeydir zira kişinin kurtuluşu, yukarıdan daha büyük güçlerin verilmesindedir. Her seferinde yeni güçler yani yeni bir ruh olarak sonunda ruhunun köküne ait olan bütün NRNHY'yı alır. Öyle anlaşıyor ki "mucize", kişinin elde edemeyeceği bir şey demektir. Öyle ki yukarıdan bir mucize verilmeden kişinin bir şey elde etmesi imkânsızdır. Sadece bu şekilde gerçekleşene "mucize" denir.

Bu sebeple kişi, kötü eğilimin zaten farkında olduğu, içindeki ulusların hükmünden çıkmasının imkânsız olduğu, içindeki İsrail'in onların altında sürgünde olduğu ve onların gücünden çıkabilmenin bir yolunu göremediği bir aşamaya geldiğinde Yaradan onlara yardım edip onları dünya uluslarının otoritesinden çıkardığı ve İsrail halkının, onlara hükmetmesi için her şeyi tersine çevirdiğinde buna "mucize" denir.

Bu, Yaradan'ın onları Mısır topraklarından çıkarması yani Yaradan'ın onları Mısır ıstırabından çıkarması olarak kabul edilir. Kişi, Mısır'dan çıkışta gerçekleşen bu mucizede olduğu gibi, Yaradan çalışması yolunda yürüyen herkesi, Yaradan'ın kurtaracağına inanmalıdır çünkü kişinin kendini-sevmenin hükmünden çıkması ve sadece Yaradan için olanla ilgilenmesi gerçek bir mucizedir.

Ve kişi buna geldiğinde, Lişma'yı (O'nun adına) edindiği kabul edilir. Bu demektir ki kişi, Yaradan inancıyla ödüllendirilmiş ve Yaradan için çalışma gücünü kazanmıştır, buna Lişma denir. Kişi, Yaradan'a ihsan etme yoluna bağlandığında yani yaptığı her şey Yaradan için olduğunda, bu "sağ" olarak da adlandırılır. Öyle ki kişi, Yaradan'a Hesed (lütuf/merhamet) yani memnuniyet vermek ister.

Ancak, bilmeliyiz ki kişinin her şeyi Yaradan için yapmak istemesi sadece yaratılışın ıslahıdır. Bu, yaratılışın amacı değildir. Yaratılışın amacı, insanın alma

kaplarına haz ve mutluluğu almasıdır. Ancak, alma kaplarında “ihşan etmek için” olarak adlandırılan bir ıslah olmalıdır.

Yaratılış amacının bereketine, yaşamın ışığı, Hohma (bilgelik) denir, tıpkı “Bilgelik, ona sahip olana yaşam getirir” ifadesinde olduğu gibi. Ayrıca, ıslah olmaya ihtiyaç duyan bir şeye “sol” denildiğinden, Hohma ışığı “sol” olarak adlandırılır, “Gücü, bir dışındaki gibi zayıflamış güçsüz bir el” ifadesinde olduğu gibi. Buna “sol” denir.

Hohma ışığında olması gereken ıslah nedir? Bu, Hasadim (merhamet) denilen sağdır. Diğer bir deyişle Hohma denilen haz ve mutlulukla, yaratılış amacıyla ödüllendirilmiş kişiye, “Yapacağız ve duyacağız” formunda Tora ve Mitzvot çalışması verildiğinden, Hasadim ışığı bir kez daha çekilmelidir -ihşan etme kaplarına gelen bereket. Bu demektir ki eylemde Tora ve Mitzvot’u yerine getirmek ve yapmakla, duyma aşamasıyla da ödüllendiriliriz.

Başka bir deyişle kişi, zorla da olsa Tora ve Mitzvot’u yerine getirmelidir. Kişinin Tora ve Mitzvot’u yerine getirmek için bir arzuya sahip olduğu ve yerine getireceği bir zamanı beklemesine gerek yoktur. Aksine kişi, bunun üstesinden gelmeli ve sadece eylemde yerine getirmelidir, ancak yapmak kişiyi, sonrasında duymaya yani daha sonra kişinin Tora ve Mitzvot’un önemini duymasına getirecektir. Diğer bir deyişle kişi, Tora ve Mitzvot’ta bulunan haz ve mutlulukla ödüllendirilecektir. İsrail’in, “Yapacağız ve duyacağız” demesinin anlamı budur. Bu nedenle Hesed’e bağlanmak demek olan sağda, ihşan etme kaplarında, kişi her şeyi kendisi için değil Yaradan için yerine getirir.

Sonuç olarak, “Yapacağız ve duyacağız” kuralına göre yapılan eylem, amacı etkiler. Bu demektir ki kişi yukarıdan Hohma aldığında, eylem mutlaka yapılmalıdır böylece amaç, eylem gibi olur. Öyle görünüyor ki, alma eylemi niyeti etkiler ve onu da almak için haline getirir. Dolayısıyla kişi eylem sırasında bile, ihşan etme amacıyla Hohma ışığını çektiğinde, “Yapacağız ve duyacağız” kuralı gereği, eylemden gelen bereketi alır.

Bu nedenle “Yapacağız” söz konusu olduğunda, Hohma ışığını kıyafetlendirmek için özen gereklidir. “Yapacağız”, ihşan etme eylemidir ve bu şekilde ihşan etmek için niyetiyle de ödüllendiriliriz. Aynı zamanda “Duyacağız” demek, eylem gibi amaç da ihşan etmek olacak demektir. Bu, Hohma ışığını alan, alma kaplarını korur böylece haz ve mutluluğu almanın üzerindeki ihşan etme niyetini koruyabilir ve bu, ihşan etmek için alma formunda olur.

Yukarıda söylenenlerle sağda durması gereken Mezuza’nın anlamını yorumlayabiliriz. Mezuza, tuttuğu kişiyi koruduğu için Mezuza’nın sağda olmasına dair bir işaret vardır. Başka bir deyişle, Hesed olarak kabul edilen korumak sağa aittir, Hesed’in (merhamet, nur) Kelim’i (kaplar) sağ olarak kabul edilir yani ıslahı gerekmez.

Fakat Hohma sol olarak kabul edilir çünkü Hohma alma kaplarına gelir ve onlar ıslah gerektirir.

Raşi bu nedenle şöyle der: 'Beitecha (senin evin)-Derech Bi'atcha (geldiğin yol)', yani sağda yürümeye başlayan kişi. Bu şöyle yorumlanmalıdır; kişinin kutsal çalışmaya gelmesinin başlangıcı sağla olur yani ihsan etme kapları, ihsan etmek için olacaktır. Sonrasında, kişi solda yani alma kaplarını ihsan etmek için ıslah etmek adına yürümeye başlar.

Bu nedenle maddesellikte yürümeye başlayan kişinin, sağ ayakla başladığı yazılmıştır. Bu maneviyata işaret eder yani kişi, Yaradan çalışmasının başlangıcında sağla yani bütünlükte başlamalıdır. Başka bir deyişle çalışmada yaptığı her şey için, Tora ve Mitzvot'ta uygulama kısmında biraz anlayışa sahip olsa da kutsal çalışmada, ona çalışma arzusu ve düşüncesi verdiği için Yaradan'a şükretmelidir.

O sırada, kişi henüz amaçla ilgili düşünmez çünkü niyetle ilgili idrak etmesi gereken iki konu vardır.

1. Niyet yani Tora ve Mitzvot'a bağlanmaya onu zorlayan kim? Bütün dostları Tora ve Mitzvot'a bağlandığı ve herkes dua edip sinagogdaki Tora derslerine girdiği için içinde bulunduğu çevre mi yoksa Tora ve Mitzvot'u sadece Yaradan onları yerine getirmemizi emrettiği ve atalarımızın Tora ve Mitzvot'un yerine getirilmesi ile ilgili söylediklerine inandığı için mi yerine getiriyor?

2. Ödül niyeti, Tora ve Mitzvot'u yerine getirerek ne alacağı. Bazıları, çalışmaları

karşılığında ödüllendirilmeyi bekler, Zohar'da yazdığı gibi Tora ve Mitzvot'a bağlanmanın üç sebebi vardır: a) bu dünyada ödüllendirilmek b) gelecek dünyada ödüllendirilmek c) Yaradan yüce, büyük ve yöneten olduğu için, ödüllendirilmemek.

Bu nedenle kişinin Tora ve Mitzvot'taki çalışmasının başlangıcı, ödüllendirilmek içindir. Bunda da gelinecek iki anlayış vardır:

1) Bazen kişi inancında yeterince güçlü değildir ve Yaradan çalışmasını yapamaz ki böylece ödüllendirilsin, zira kişi bilinçaltında iyi işler yapmasını sağlayacak inançtan yoksundur. Ancak, dostları yüzünden çalışır çünkü onlar tarafından dışlanmak istemez.

Kişinin iyi işler yapmasını sağlayan Yaradan değildir, dostlarından utandığı için bunu yapar.

Kişi bilmelidir ki Yaradan için değil dostları istediği için çalışmak, son derece aşağı bir seviyedir. Ancak, bu hafife alınmamalıdır. Kişi, böyle eylemler için de Yaradan,

dostlarına onların istediği gibi kişinin eyleme geçmesini sağlayacak gücü verdiği için de Yaradan'a şükretmelidir. Bu, Yaradan onu gizlilikte izliyor olarak kabul edilir. Diğer bir deyişle Yaradan, kendisini onu iyi işler yapmaya zorlayan dostlarının kıyafetinde gizliyordur.

Burada atalarımızın şu sözlerini (Avot, bölüm 3:20) yorumlamalıyız: "Ve onlar bilerek ya da bilmeyerek kişiden aldılar." "Bilerek" demek, kişi bilerek Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeyi arzuluyor demektir. Diğer bir deyişle kişi, Yaradan için iyi eylemler yaptığını söyler. Burada onu zorlayan Yaradan'dır. "Ve onlar bilmeyerek ondan alacaklar" demek, kişi Yaradan'ın Tora ve Mitzvot'unu yerine getirdiğini bilmeden, dostları onu zorladığı için Tora ve Mitzvot'u yerine getirdiğini düşündüğü için iyi işler yapıyor demektir.

Kişi, dostlarının arzusunu yerine getirdiğini düşünmesine rağmen, farkında olmadan Yaradan'ın arzusunu yerine getirdiği düşünülür. Bilmeyerek Yaradan'ın arzusunu yerine getirdiğine inandığında yani Tora ve Mitzvot'u sadece dostlarının arzusunu yerine getirdiğini düşündüğü için yerine getirdiğini bildiğinde buna, "yüzün gizliliği" denir. Diğer bir deyişle Yaradan kendini dostların kıyafetiyle saklamaktadır ve kişi, Yaradan'ın arzusunu bu şekilde yerine getirmektedir.

2) Eğer kişi, gizlilik vasıtasıyla ona yardım ettiği için Yaradan'a şükrederse -şimdi dostları nedeniyle çalıştığını söyleyebilme seçeneği vardır ve Yaradan'la bir teması yoktur ya da Yaradan'ın kendisini, dostlarının kıyafetinde sakladığına ve bu nedenle Tora ve Mitzvot'a bağlandığına inanır ve eğer seçimini yapıp sadece dostlarının kıyafetiyle kıyafetlenen Yaradan'ın, onun iyi eylemler yapmasına yardım ettiğini söylüyor ve bunun için Yaradan'a şükrediyorsa- bu ona, büyük bir yükseliş getirir: Yaradan'ın yüzünün ifşasıyla ödüllendirilir. Diğer bir deyişle mantık ötesi gittiği için şimdi bazı aydınlanmalar aldığından, Yaradan ona, Yaradan'ın arzusunu yerine getirmesi için bir arzu ve düşünce verir. Bu nedenle Yaradan ona yardım eder, böylece Ahoraim (sırt/arka) vasıtasıyla daha sonra Yaradan'ın Panim'iyle (yüz/ön) ödüllendirilir. Bu demektir ki, bilerek almakla ödüllendirilmiştir.

Bunu takiben, Hasadim olarak adlandırılan sağ yani Mezuya, kişi ihsan etmek için ihsan etmek aşamasında olduğu zaman yerine getirilmiş olur. Bu, "yaratılışın ıslahı" olarak kabul edilir. Ancak Ari şöyle der; Hanuka ve Purim, her ikisi de sol olan Hod olarak kabul edilir. Bu, Hohma bereketini ifade eden haz ve mutluluğu doğru şekilde alabilmek için, ıslah gerektiren yaratılış amacını işaret eder. Bu nedenle Hanuka, Hohma ışığına işaret etmek için soldadır.

Ancak, Hanuka'da Hanu Koh (oraya park etme) aşaması vardır yani Baal Ha Sulam'ın açıkladığı gibi orada, sadece duraklama vardır ama orası savaşın sonu

değildir. Diğer bir deyişle orada “sol” denilen, güneş ışığı parlamaktadır ama kıyafetlenmeden yoksundur, Hohma’yı muhafaza etmek alma kaplarında olur, zira alma kaplarının içinde Sitra Ahra’nın (öteki taraf) tutuşu vardır ve orada “sağ” denen, Hassadim ışığı vardır

Bu nedenle mucize, sadece maneviyatla ilgilidir. Bu demektir ki, yaratılış amacının ışığı parlamaktadır ancak Hasadim kıyafetlenmesi, eksiklik olduğu için bunu kullanmak yasaklanmıştır. Kullanılabilmesi için henüz gerçekleşmemiş bu anlayışa “maneviyat” denir. Bu nedenle Hanuka mumlarını, onlara bakmak dışında kullanmak yasaklanmıştır çünkü kıyafetlenmeden yoksundur.

Fakat Purim’de Hasadim denilen kıyafetlenmeye sahiptir, şöyle yazıldığı gibi (TAS, 15. bölümün sonu): ‘Dolayısıyla mesele zaten gerçekleşmiş olduğu yani Hohma ışığını ihsan etmek için kullanabilecekleri için, Purim’de şölen ve sevinç vardır.’

Çalışmada Tora Neden "Orta Çizgi" Olarak Adlandırılır? - 1

Makale No. 12, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar şöyle yazar (Miketz, Madde 238): "Gel ve gör, her gün gün doğduğunda, Cennet Bahçesi'ndeki bir ağacın üzerinde tek bir kuş uyanır ve üç kez seslenir ve sözcü yüksek sesle şöyle haykırır: 'Aranızda görüp de görmeyenler, neden var olduklarını bilmeden dünyada olanlar ve Efendilerinin ihtişamını gözlemlemeyenler, Tora onların önünde duruyor ve onu derinlemesine incelemiyorlarsa, onlar için yaratılmamış olmak, yaratılmış olmaktan daha iyidir."

Sulam'da [Zohar yorumu] bunu şu şekilde yorumlar: "Görmek Hohma'dır. Sağ çizgiye değil de sol çizgiye tutunanlar görürler ve görmezler, zira soldaki Hohma, sağdaki Hasadim'in [merhametlerin] ışığında kıyafetlenmeden parlamaz. Dolayısıyla, orada Hohma olmasına yani 'görmelerine' rağmen, Hasadim'in kıyafetlenmesinden yoksun oldukları için yine de Hohma'yı alamazlar. İşte bu yüzden görmezler.

"Neden var olduklarını bilmeden dünyada bulunanlar" diye yazılmıştır. Bu, sola değil sağa tutunanlara, dünyada Hasadim'in ışığıyla beslenenlere söylenir. Ancak, neden var olduklarını bilmezler, yani GAR'dan yoksundurlar, zira 'sol' olmadan 'sağ'ın aydınlatması, Roş'u [başı] olmayan VAK'tır."

Onlar Efendilerinin yüceliğini görmezler, Tora önlerinde durur ve onu derinlemesine incelemeyizler. Tora, "orta çizgi" anlamına gelir, bu da iki çizgiyi birbiriyle birleştiren "Tora" olarak adlandırılan ZA'dır.

Onlar ihsan etmek için çalıştıklarında Hasadim demek olan sağda ilerlediklerinde, bunun neden Efendilerinin ihtişamını gözlemlememek olarak kabul edildiğini

anlamalıyız. Sonuçta, onlar ödül almak için değil, sadece Yaradan yüce ve hükmeden olduğu için O'na ihsan etmekle meşguldürler ve tüm canlılıkları cennetin ihtişamını arttırmak içindir ve bu yüzden tüm eylemlerini ihsan etmek için yaparlar.

Yaratılışın amacı olarak kabul edilen Hohma ile zaten ödüllendirilmiş olanların neden Efendilerinin ihtişamını gözlemlemiyor olarak kabul edildiklerini ancak sadece Tora 'orta çizgi' olarak adlandırıldığı için Tora'yı üzerlerine aldıklarında, Tora aracılığıyla Efendilerini yüceltmeye geldiklerinden, Efendilerinin ihtişamını gözlemliyor olarak kabul edildiklerini de anlamalıyız.

Önümüzde duran şu iki mesele hakkında birçok kez konuştuk: 1) Yaratılışın amacı, ki bu aşağıdakilerin haz ve zevk alması içindir, yani tüm yaratılanlar, İyilik Yapan İyi ediniminde Yaradan'ın onlara nasıl davrandığını hissedeceklerdir, bilgilerimizin "iyi" olarak yorumladığı gibi, zira O kişiye karşı iyidir. Başka bir deyişle, kişi Yaradan'dan sadece iyilik aldığını ve iyilik yaptığını hisseder. "Başkalarına" demek, kişinin Yaradan'ın başkalarına da iyilik yaptığını görmesi demektir.

2) Yaratılışın ıslahı, ki bu da utanç ekmeğine sahip olmamak için, yaratılanların zevk ve haz alırken utanç hissetmemeleri amacıyla, hazzın ve iyiliğin kişinin kendi iyiliği için alma arzusu üzerinde parlamayacağı, ancak yaratılanların sadece ihsan etmeyi amaçlayabilecekleri bir ıslahın yapılmasıdır. Ancak o zaman, zevk ve haz, yaratılanların üzerine akar.

Ancak bu yalnızca, ihsan edebilmenin ıslahına gelmeden önce dünyanın var olabilmesi, yaratılanların var olabilmesi içindir. Eğer onlar haz ve zevke sahip değillerse, dünyada var olamazlar, çünkü haz ve zevke duyulan ihtiyaç, yaratılan varlıklara O'nun yarattıklarına iyilik yapması demek olan yaratılış amacından gelir. ARI, haz ve zevkin, Klipot'a [kabuklara] düştüklerinde, Nekudim dünyasındaki kapların kırılmasından geldiğini söyler ki Zohar buna "ince bir ışık" der; bu, Keduşa [kutsallık] içinde olanlara bahsedilen haz ve zevke kıyasla, Tora ve Mitzvot'ta (emirler/iyi işler) açığa çıkan haz ve zevke kıyasla çok ince bir ışıktır, Zohar'da ruhun 613 organının karşısında 613 Mitzvot olduğunun yazıldığı gibi. Ancak Keduşa'nın kıvılcımları, Klipot'a sadece onların devamlılığını sağlamak için düşer.

Ancak çalışmanın düzeni, sağdan başlamaktır. Yine de "sağ" kelimesinin birçok anlamı vardır ve bağlamına göre anlaşılır. Başka bir deyişle, eksik olana kıyasla bütünlük her zaman "sağ " olarak adlandırılır. Ancak neyin tam, neyin eksik olduğu o anda tartışılan konuya göre değişir. Başka bir deyişle, duruma göre ihtiyacımız olan şeye, buna "sağ" denir.

Bu nedenle, kişi Tora ve Mitzvot'tan uzak olduğuunda, "solda" kabul edilir. Yani, Keduşa "sağ" olarak adlandırılır ki bu da Tora ve Mitzvot'u gözlemlediğinde insanın bütünlüğüdür. Ancak Keduşa'dan bahsetmeye başladığımızda, Tora ve Mitzvot'u gözlemlemekten uzak olan insanlardan bahsetmeyiz, dinden uzak olanlardan, seküler olanlardan hiç bahsetmeyiz.

Dolayısıyla, konuşmaya başladığımız durum, onların Tora ve Mitzvot'u sadece eylemlerinde gözlemlemeleridir. Onlar "tek çizgi" olarak kabul edilirler. Bilindiğı gibi, karşısında "sol" yoksa, "sağ" dan söz edemeyiz ya da tam tersi. Dolayısıyla, bu bağlamda, çalışmaya eylemlerde başlayanlara "tek çizgi" denir, zira başlangıç buradadır. Ancak akılla hiçbir bağlantısı olmayan seküler insanlarla karşılaştırıldığında, onlar bütünlüğe sahip oldukları için "sağ" olarak kabul edilirken, sekülerler "solcu" olarak adlandırılır.

Yine de ihsan etmek amacıyla çalışmak isteyen insanlardan bahsetmeye başladığımızda, sadece eylemlerde bulunan insanların eksik olduğunu söylemeliyiz. Bu durumda onlara "sol" dememiz gerekir, yani onlar bütünlükten yoksundurlar. Buna karşılık, ihsan etmek için çalışmak isteyenlere "sağ" denmelidir.

Ancak, derecelerin sıralanışı hakkındaki gerçeğe göre değil de çalışanın kendi hissiyatı açısından konuşacak olursak, sadece eylemlerde çalışan bu kişinin, Tora ve Mitzvot'u bir bütün olarak gözlemlerken kendi durumunu hissettiğini söylemeliyiz. Dolayısıyla ona göre bu durum, bütünlük anlamına gelen "sağ" üzerinde yürümek olarak kabul edilir.

Ayrıca, onlar niyetlerdeki çalışmayı bir eksiklik olarak hisseder, zira kendileri için alanın yönetiminden çıkamayacaklarını görürler. Dolayısıyla kişi kendi eksikliğini hisseder. Bu nedenle, bunun "sol" olarak kabul edildiğini söylemeliyiz. Yani, normalde, ıslah edilmesi gereken bir şeyin "sol" olarak adlandırıldığını söyleriz, bilgilerimizin söylediğı gibi, Tefillin'i sol ele koyarız zira "Senin elin, zayıf bir el" diye yazılmıştır, çünkü gücü azalmıştır ve yardıma ihtiyacı vardır.

Bu nedenle, kutsal çalışmayı bütünlüğe sahip bir şekilde yapmak, her şeyi ihsan etmek için yapmak isteyenler, çalışmalarını eleştirdiklerinde ve hâlâ iyi olmadıklarını gördüklerinde, niyet olmaksızın yapılan eylemlerdeki çalışmaya kıyasla bu duruma "sol" denir. Başka bir deyişle, kişi eylemi de kullanmalıdır.

Dolayısıyla, kişi ihsan etmek için bir şey yapamasa da eylemler açısından kendisini hâlâ bir bütün olarak hissettiğini söylemelidir. Niyeti olmasa bile yine de Keduşa [kutsallık] eylemleri gerçekleştirebilmesinin büyük bir ayrıcalık olduğunu söyler. Yaradan'ın ona Tora ve Mitzvot'a niyet etmeden sadece eylemlerle katılma düşüncesi

ve arzusu vermesi büyük bir ayrıcalıktır. Buna "sağ" denir çünkü kişi bütünlük içinde olduğunu ve bunun için Yaradan'a şükretmeye değer olduğunu hisseder.

Bu nedenle, daha sonra niyete geçtiğinde ve eksik olduğunu gördüğünde, ihtiyacı olan tek şey Yaradan'ın ona yardım etmesi ve ihsan etme amacıyla çalışabilmesi için ona güç vermesi için dua etmektir. Buna, önceki duruma kıyasla "sol" denir.

Ancak, kişi Yaradan'ın kendisine yardım etmesiyle zaten ödüllendirildiğinde, ihsan etme eylemlerinde olsa da ihsan etmek için çalışabildiğinde, çünkü ihsan etme eylemlerinde ihsan etmeyi amaçlamak daha kolaydır, oysa haz alma eylemlerinde henüz ihsan etmeyi amaçlayamaz, bu duruma "sağ" denir. Ancak bu durum bir önceki duruma kıyasla "sağ" olarak adlandırılır.

Kişi ihsan etmek için çalışmak istediğinde ama başarılı olamadığında, buna "sol" denir ve orada Yaradan'ın ihsan etmeyi amaçlayabilmesine yardımcı olması için dua edebileceği bir yer vardır. Ama şimdi Yaradan ona yardım ettiğine ve ihsan etme eylemleriyle ihsan etmeyi amaçlayabildiğine göre, şimdi sahip olduğu bütünlük için şükretmelidir ve buna "sağ" denir. Bu ışığa "Hasadim'in ışığı" denir ve kişi ihsan etmek için eylemler gerçekleştirme gücüne sahip olduğunda, bu yaratılışın ıslahı olarak kabul edilir.

Ancak, ıslah açısından bu durum bütünlük olarak kabul edilse de yaratılışın amacı açısından bu durum yine de bütünlük olarak kabul edilmez, çünkü kişinin yaratılışın amacına ulaşması gerekir. Bu nedenle, bütünlük açısından bu "sağ" olarak kabul edilir ve kişi ihsan etmek amacıyla ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildiği için Yaradan'a teşekkür etmelidir.

Ancak yaratılış amacının ıslahının yokluğuna gelince, bu bir eksiklik olarak kabul edilir. Bu nedenle, kişi, "Hohma'nın ışığı" olarak adlandırılan yaratılış amacını almakla ödüllendirilmişse, bu kesinlikle "yaratılışın ıslahının ışığı" olarak adlandırılan sadece Hasadim'in ışığı ile ödüllendirildiği duruma kıyasla tam bir bütünlük olarak kabul edilir. Buna "sağ" denmesi gerekirken, bu durum da eksik olarak kabul edilir. Bu nedenle, "ıslah gerektiren sol" olarak adlandırılır, zira ihsan etmek için Hohma'nın ışığını uzatmış olsalar bile, haz alma eylemi ihsan etmek için olması gereken niyetle çeliştiği için kişinin hâlâ korunmaya ihtiyacı vardır.

Bu nedenle, biz şimdi her ikisini de içeren orta çizgiyi, yani Hasadim'in ışığını genişletmeliyiz: Hohma'nın yanı sıra Hasadim'in Hitkalelut'u [birleşmesi/karışması].

İki şey vardır: 1) yaratılışın ıslahı, 2) yaratılışın amacı.

Buna sağdan ve soldan dahil olan "Tora" veya "orta çizgi" denir. O zaman, Yaradan'ın yarattıklarına vermek istediği haz ve zevk olan, yaratılışın amacının ışığını kullanabiliriz. Bu, Hasadim ile Hitkalelut olmadan önce, yaratılış amacının ışığının parlamayacağı anlamına gelir, zira bu iki niteliğin bir arada olması gerekir. Buna "Tora" denir.

Şimdi sorduğumuz soruyu, "sağ" niteliğinde yürüyen, çalışmaları sadece ihsan etmek olan ve "Hasadim'in ışığı" olarak adlandırılan bollukla zaten ödüllendirilmiş olan kişilerin, neden "Efendilerinin ihtişamını gözlemlemeyen" kişiler olarak görüldüğünü anlayabiliriz. Ayrıca, zaten sağdan ortaya çıkmış ve zaten "sol" olarak adlandırılan Hohma ile ödüllendirilmiş olanlar, yine de "Efendilerinin ihtişamını gözlemlemiyor" olarak kabul edilirler ve Tora önlerinde durur, ancak onu derinlemesine incelemeyiz. Eğer zaten Hasadim ile ödüllendirilmiş ve Hohma ile ödüllendirilmiş kişilerden bahsediyorsak, bu kişilerin Tora'yı derinlemesine incelemediklerini anlamak çok zordur. Bunu söyleyebilir miyiz?

Ancak, daha önce açıkladıklarımıza göre, "sağ" sadece yaratılışın ıslahı olan Hasadim ışığı anlamına gelir. Sonuç olarak, onların Yaradan'ın yaratılan varlıklara vermek istediği şey olan yaratılış amacının ışığını, O'nun yüceliğinin ifşa olduğu, "O'nun Tanrısallığının yarattıklarına ifşası" olarak adlandırılan zevk ve hazzı yaymakla meşgul olmadıkları sürece, yaratılan varlıklara ifşa edilecek olan Efendilerinin ihtişamına bakmadıkları ortaya çıkar.

Temel eksiklik budur, yani O'nun Tanrısallığını bu dünyada ifşa etmek, ki yaratılışın amacı da budur -O'nun Tanrısallığını yaratılan varlıklara ifşa etmek. Tüm kısıtlamalar ve ıslahlar, yaratılan varlıkların bu amaca ulaşması için gerçekleşmiştir. Dolayısıyla, sadece sağda yürüyenler, ki bu yaratılışın ıslahıdır, burada kesinlikle temel bir eksiklik vardır. Bu demektir ki, onlar en önemli olanın, yani amacın dışındaki her şeyi yapmışlardır. Bu nedenle onların Efendilerinin ihtişamını gözlemlemedikleri düşünülür.

Ayrıca, yaratılışın amacı olan Hohma ışığıyla zaten ödüllendirilmiş olanlara, başka neye ihtiyaçları olduğunu sorduk. Cevap şudur: Hohma ışığının Hassadim ışığının kıyafetlenmesi olmadan alttakilere parlamayacağına dair bir kural olduğundan, Hohma ışığı alma kaplarına geldiğinden, ihsan etmek için ışığı çekmiş olsa da kişi alma kaplarını kullandığından, eylemden sonra çekilmekten korunmaya ihtiyacı vardır.

Bu nedenle, kişi, Hasadim ışığı olan kıyafetlenmeyi genişletmelidir ki bu da ihsan etme kaplarını giydirmektedir ve yaratılışın ıslahı olarak kabul edilir. Bu nedenle, kişi, yaratılış amacının ışığını genişletmiş olsa da onu kullanamaz çünkü bu ışık Hasadim kıyafetlenmesi olmadan parlamaz. Doğal olarak, o da bunu gözlemleyemez. Başka bir

deyişle, yaratılışın amacı O'nun Tanrısallığının ifşasını görmek amacıyla onda ifşa olmaz, tıpkı solda yürüyenlerin de Efendilerinin ihtişamını gözlemlemediklerinin yazıldığı gibi.

"Tora onların önünde durur ve onlar onda çaba göstermezler" diye yazılanın anlamı budur. Tora, orta çizgi, ZA anlamına gelir ve iki çizgiyi birbiriyle birleştiren 'Tora' olarak adlandırılır." Başka bir deyişle, "orta çizgi" olarak adlandırılan Tora aracılığıyla, iki niteliğin bir arada bulunduğu, yani yaratılışın amacı, aynı zamanda "Efendilerinin ihtişamı" olarak adlandırılan, O'nun Tanrısallığının yaratılanlara ifşa edilmesi ve aynı zamanda "sağ" olarak kabul edilen "Hasadim ışığı" olarak adlandırılan yaratılışın ıslahının kıyafeti vardır. Bu nedenle, bu ikisi birbirinden ayrıldığında, yaratılışın amacı, yaratılan varlıklara parlamaz. Bu, onların "Efendilerinin ihtişamını gözlemlemedikleri" şeklinde değerlendirilir. Ancak bir kez Tora'ya daldıklarında, yaratılışın amacı parlar. Zohar'ın sözleriyle, buna "Tora, İsrail ve Yaradan birdir" denir.

Şimdi söylediklerimizi ("Makale No. 11, Tav-Şin-Nun") anlayabiliriz, Hanuka mumu soldadır ve onun ışığının kullanılmaması gerekir çünkü Hohma olan sol, zaten yaratılanlara uzatılmıştır, ancak sağ ve solun birlikte olması için "Tora" olarak kabul edilen orta çizgiyi uzatmadıkları sürece, Hasadim'in ışığıyla gelen Hasadim'in kıyafetlenmesinin yokluğundan dolayı, ışık onu kullanabilecekleri ölçüde parlamaz.

Ancak Purim'de, On Sefirot'un Çalışması'nda (Bölüm 16'nın sonu) açıklandığı üzere, oruç tutmaları ve haykırmaları yoluyla "sağ" denilen Hasadim'in ışığını yaydılar. Dolayısıyla Hanuka'da sağ taraftan tamamlanmış olmalarına rağmen, Hohma'yı genişletmek için sola kaydardıklarında, artık sağdaki Hasadim'e sahip olmadıkları ortaya çıktı.

Bu, Hohma'nın "sol" olarak adlandırıldığı Hohma'nın uzantısından sonra yaydıkları Hasadim'e "orta çizgi" adı verildiği anlamına gelir. Bundan şu sonuç çıkıyor ki, Hanuka'da bir Hanu-Koh koşulu vardı [buraya park edilmiş]. Yani "sağ" niteliğine sahiptiler. Mucize, bütünlük içindeki "sağ"a sahip olmalarıydı. Ama "sol" niteliği bütünlükten yoksundu, çünkü orta çizgi olan Tora'dan yoksunlardı.

Dolayısıyla orta çizgi olan Şabat'ta mumlar kullanım içindir. Buna "evde barış" denir, örneğin "Hohma'da [bilgelik] inşa edilmiş bir ev vardır." Bu nedenle, Şabat bütünlüğü ifade ettiği için "Şabat [Sebt] mumu ile Hanuka mumu arasında, Şabat mumu önce gelir". Malhut'a bahşeden, "ev" olarak adlandırılan, "orta çizgi" adı verilen Yesod niteliği vardır. Bu nedenle Şabat mumu bütünlüğe işaret eder. Şabat'a "barış Şabatı" denmesinin nedeni budur zira orta çizgi olan Yesod, "sağ" ve "sol" olarak adlandırılan çizgiler arasında barışı sağlar.

Yukarıdakilerden, Hanuka mucizesinin "yaratılışın ıslahı" olarak adlandırılan "sağda" olduğu ve onların bütünlüğe sahip olduğu sonucu çıkıyor. Buna mucize, maneviyat üzerindedir denir, zira Kelim [kaplar] açısından "maneviyat" olarak adlandırılan ihsan etme kapları ve bu Kelimler iyi eğilime aittir.

Diğer taraftan, alma kapları maddeselliğe, yani kötü eğilime atfedilir; açıkladığımız gibi, "Ve Tanrınız Efendinizi tüm kalbinizle seveceksiniz", yani her iki eğiliminizle de. Yani ihsan etme kapları olan iyi eğilimle Yaradan'ın rızası için çalışmalıyız. Ama aynı zamanda kötü eğilime ait olan alma kaplarıyla da. Onlar da Yaradan rızası, yani ihsan etmek için almak amacıyla kullanılmalıdır.

Dolayısıyla Hanuka'da, ARI Hanuka ve Purim'in her ikisinin de "sol" olarak kabul edildiğini söylediğinde, Hanuka mumu soldadır. Her ne kadar ihsan etme kapları açısından sağ "bütünlük" olarak adlandırılrsa da solun aydınlatması gerçeği yani Hasadimi olmayan Hohma ve Hohma'yı Hasadim olmadan kullanmanın yasak olması, ama bu başlı başına harika bir şeydir, onlar yaratılış amacını genişletmişlerdir. Ancak yine de ışığını kullanmak yasaktır.

Bu nedenle Hanuka'da Hohma'nın Hasadim olmadan kullanılması yasak olduğundan mucizenin maneviyatla ilgili olduğu düşünülmektedir. Bu yüzden manevi bir mucize olarak kabul edilir ki bu henüz bizim kullanabileceğimiz şekilde inmemiştir. Bu bakımdan Hanuka, orta çizgi hâlâ eksik olduğundan, hem sağdaki Hasadim'in bakış açısına göre, hem de soldaki Hohma'nın bakış açısına göre "manevi bir mucize" olarak kabul edilir.

Yaradan ve Şehina'nın Birleşmesi ile Tüm Kötülüklerin Kefaretinin Ödenmesi Ne Anlama Gelir?

Makale No. 13, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar'da (Vayigaş, Madde 23), "Rabbi Yehuda başladı ve dedi ki, 'İşte, krallar toplandı' Yahuda ve Yusuf'a atıfta bulunur, çünkü her ikisi de kraldı." (Madde 27'de) "Rabbi Yehuda der ki, 'Arzu ve birlik ifşa olduğunda, iki dünya, ZON, birbirine bağlanır ve bir araya getirilir. Biri ZA'dır, hazineyi açar ve ihsan eder, diğeri Malhut'tur, bolluğu toplar ve içinde biriktirir. Ve o zaman, 'İşte krallar toplandı.'" (Ve Madde 28'de) "'Birlikte geçip gittiler' der, çünkü dünyadaki tüm kötülükler ZON birbirine bağlanana kadar geçip gitmez ve affedilmez, şöyle yazıldığı gibi, 'Ve günahı geçip gider'. Benzer şekilde, 'Birlikte geçip gittiler' demek, kötülüklerin geçip gittiği, affedildiği anlamına gelir." (Ve Madde 30'da) "Gördüklerinde şaşırıp kaldılar. Her iki kral, tek bir arzuda birleştğinde, iki dünyanın arzusu olan ZON'u gördüler. 'Şaşkına döndüler, dehşete kapıldılar ve telaşlandılar', çünkü tüm davacılar susturuldu ve dünyadan uzaklaştırıldı ve hüküm süremez oldular. Sonra varlıkları iptal edildi ve hükümranlıkları feshedildi."

Suçların kefaretinin neden ZA ve Malhut olarak adlandırılan iki dünyanın bağlanmasına bağlı olduğunu anlamalıyız, çünkü kralların "toplandıklarını, birlikte geçip gittiklerini" söylüyor. Ayrıca neden her zaman bağlı olmadıklarını ama "Gördüklerinde şaşırıp kaldılar, dehşete kapıldılar ve telaşlandılar" diye yazıldığı gibi, yargıların suçların kefareti aracılığıyla yönetildiği bir zaman olduğunu da anlamalıyız, çünkü suçların kefareti ZA ve Malhut'un bağlanmasıyla gelir. Bu nedenle, her zaman

bağlı değildirler. Bu neden böyledir? Onları her zaman bağlı olmaktan alıkoyan ve yargıların hüküm sürmesine izin vermeyen kimdir?

Bilinir ki, tüm kötülükler kişinin kendisi için alma arzusu aracılığıyla gelir. Öyle ki, tüm yaratılanlar "yokluktan var oluş" olarak adlandırılan, yaratılışın özü olan "alma arzusu" denen Malhut'tan geldiği için, yaratılanların eksikliklerini gidermek için haz ve memnuniyet almayı arzuladıkları bu eksiklik, Malhut'taki arzudan gelir.

Öğrendiğimiz üzere, yaratılışın amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğundan, haz ve memnuniyet, eksikliğin ve maddeye duyulan özlemin yoğunluğu ile ölçüldüğünden, maddeye ulaştıklarında o ölçüde zevk alabilirler. Bu nedenle, Yaradan'ın yaratılanlara vermek istediği ışık ve bolluk için eksikliğin tam ölçüsünü içeren Malhut yaratılmıştır.

Bu Malhut, genel alma arzusudur. Yani, Yaradan'ın yaratılanlara vermek istediği haz ve memnuniyet ölçüsünde, bu ışık için arzu yarattığını söylemeliyiz. ARI'nın sözleriyle buna Ein Sof [sonu olmayan/sonsuzluk] denir. Hazzı alırken utanç ekmeği meselesine sahip olmamak için, "Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik" adı verilen bir ıslah vardı; burada haz ve memnuniyet sadece ihsan etmek için amaçlayabildikleri ölçüde parlar, çünkü bununla utanç meselesi ıslah edilmiş olacaktır. Ve Keduşa'daki [kutsallık] düzen de böyledir; ihsan etmek için hedefleyebilecekleri miktardan daha fazlasını asla almayacaklardır.

Ancak, bu ıslahtan sonra daha fazla şey gelir. Bu demektir ki, kendisi için alma arzusu Keduşa ile karıştığında, kapların kırılması gibi yeni bir şey meydana geldi ve bu nedenle kaplar kırıldı. Ayrıca, kutsal kıvılcımların Klipot'a [kabuklara] düşmesine neden olan bilgi ağacının günahı meselesi de vardı. Dolayısıyla, kapların kırılması ve bilgi ağacının günahı, daha sonra gelen varlıkların, alma arzusunun besinini Klipa'nın [Klipot'un tekili] ABYA'sından almasına neden olmuştur.

Bu şöyle yazılmıştır ("Zohar Kitabı'na Giriş," Maddeler 10-11), "Ve ruhların Kli'sinde [kabında] bulunan bu ayrılığı onarmak için, O, tüm dünyaları yarattı ve onları iki sisteme ayırdı; bunlar Keduşa'nın ABYA'sı olan dört dünya ve onların karşısında Tuma'a'nın [kirliliğin] ABYA'sı olan dört dünyadır. Ve ihsan etme arzusunu Keduşa'nın ABYA sistemine yerleştirdi, kendileri için alma arzusunu onlardan çıkardı ve onu dünyaların sistemine, Tuma'a'nın ABYA'sına yerleştirdi. Bu nedenle, Yaradan'dan ve Keduşa'nın tüm dünyalarından ayrı düştüler."

Sonuç olarak, kişi kendisi için alma arzusunun hükmünden çıkmadığı sürece, bu onu günah işlemeye, yani Keduşa'dan ayrılmaya iter. Yani, kötülükler aracılığıyla kişi Keduşa'dan uzaklaşır ve Klipot'un içine çekilir. Bu nedenle, yaratılan varlıkların her

birinin, günahı aracılığıyla, ruhunun kökünde, Atzilut'un Malhut'unda -ki Malhut tüm ruhların toplamıdır, bu nedenle Malhut'a "İsrail meclisi" denir, Keduşa'nın Malhut'udur- Keduşa'dan ayrılmasına neden olduğu sonucu çıkar. Bu, günahıyla Keduşa'nın Klipa'ya inmesine neden olan bir kişi olarak kabul edilir.

Böylece bunun, kişinin ruhunun kökünde, Yaradan ve Şehina [Kutsallık] arasında ayrılığa neden olduğu kabul edilir. Bu, Malhut'un ZA ile form eşitliği içinde olmadığı anlamına gelir. ZA "veren", Yaradan olarak adlandırılır ve Malhut verenin zıttı olan alıcıdır. Yani, tüm günahlar sadece kişinin kendisi için alma arzusunu tatmin etmek istemesinden kaynaklanır. Dolayısıyla, kişi yukarıda, Malhut'ta bulunan ruhunun kökünde ayrılığa neden olur.

Kişi tövbe ettiğinde, kişinin kendi üzerine aldığı bu tövbe nedir? Kişinin bundan sonra her şeyi kendi iyiliği için değil, Yaradan'ın iyiliği için yapacağını söylemesidir, yani tüm eylemleri ihsan etmek için olacaktır ki buna "form eşitliği" denir. Böylece tövbe ederek, ruhunun kökü olan Malhut'un da Yaradan olarak adlandırılan, verici olan ZA gibi, sadece ihsan etmesine neden olur.

Buna "Yaradan ve Şehina'nın birleşmesi" denir. Yani, Yaradan veren olduğu için, aynı şekilde "Şehina" olarak adlandırılan Malhut da ihsan etmek için çalışır. Doğal olarak, Yaradan Malhut'a ihsan edebilir ve o zaman bolluk aşağıya doğru yayılır. Öyle görünüyor ki, günah aracılığıyla yukarıda bir kusur oluşmuş ve bu da ayrılığa neden olmuştur. Şimdi, tövbe aracılığıyla, ayrılık ıslah edilmiş ve birleşme gerçekleşmiştir. Bu, birleşme yoluyla kötülüklerin, yani kişinin eylemleriyle neden olduğu bozuklukların da ıslah edilmesi olarak kabul edilir.

Bununla, "Ey İsrail, Tanrın Efendine dön" diye yazılanları yorumlayabiliriz. "Tanrın Efendine dön" ne anlama gelir? Bilindiği gibi "Efendi" ZA olarak adlandırılır ki bu merhamet niteliğidir, yani veren demektir. "Tanrın" yargıdır, yani üzerinde Tzimtzum bulunan alma arzusu olan Malhut'tur ve "ihsan etmek için" denilen Masah [perde] ıslah edilmedikçe alma arzusunu kullanmanın yasak olduğuna dair bir yargıdır.

İsrail'in günahı Malhut'un "veren" olarak adlandırılan ZA'dan uzaklaşmasına neden olduğundan ve tüm günahlar sadece kendisi için alma arzusundan kaynaklandığından, Malhut üzerinde bir yargı olduğu ortaya çıkar. Bu nedenle, Malhut'un ZA'ya yaklaşması ölçüsünde tövbe etmeliyiz ki buna "form eşitliği" ve Dvekut [bütünleşme] denir.

Başka bir deyişle, ZA nasıl veriyorsa, Malhut da tövbe etmekle, böyle bir ıslahı elde edecektir, bundan böyle tüm eylemlerin ZA gibi Rahamim [merhamet] olarak adlandırılan ihsan etmek için olacağını söylediğimizde, tövbenin, ıslahtan önce "yargı

niteliği" olarak adlandırılan Malhut'un, ıslahtan sonra ZA gibi Rahamim [merhamet] olmasına neden olduğu sonucu çıkar.

Bununla, "Dön, ey İsrail" ifadesini, bir kişinin etmesi gereken tövbenin, yargı niteliği olan "Tanrın" olarak adlandırılan Malhut'u, merhamet olan "Efendi" haline getirmek olduğu şeklinde yorumlayabiliriz. Bu birleşme, kötülüklerin neden olduğu, Yaradan ve Şehina arasında uzaklık yaratan tüm bozuklukları ıslah eder. Sonuç olarak, bu birleşme sayesinde tüm kötülüklerin kefareti ödenmiş olur.

Yukarıdakilere göre, sorduğumuz soruyu yorumlamalıyız: Suçların kefareti neden ZA ve Malhut adı verilen iki dünyanın birleşmesine bağlıdır? Yukarıda söylendiği gibi, tövbe ederek, "Efendi sizin Tanrınız olacak" ölçüsünde, yani Malhut ve ZA arasında birleşmeye, yani form eşitliğine neden olarak, kötülükler yoluyla gerçekleşen bozukluk -ki bu kötülükler alma arzusuyla yapılarak Malhut ve ZA arasında ayrılığa neden olmuştur- ıslah edilecektir.

Herkesin yaptığı kötülüklerle ruhunun kökünde, Malhut'ta ayrılığa neden olduğunu, gerçekleşen bu ayrılığın Keduşa'yı Klipot'a indirdiği anlamına geldiğini söyleyen bilgilerimizin sözlerine inanmamız gerektiğinden, ıslah olup tövbe ederek ve bundan böyle her şeyin ihsan etmek için olacağını ve kendisi için almayacağını söylemesiyle, kişi, kökünde bozulmaya sebep olan şeyin Keduşa ile yeniden bağlanmasına, yani ZA gibi bir verici haline gelmesine neden olur. Dolayısıyla, kötülükler yüzünden bolluktan uzaklaşmıştır, zira alan ile veren arasında, yani ZA ile Malhut arasında bir ayrılık vardır ve artık yeniden birleşmişlerdir.

Bu, şu sözlerin anlamıdır: "Arzu ve birlik ifşa olduğunda, iki dünya, ZON, birbirine bağlanır ve bir araya getirilir. Biri ZA'dır, hazineyi açar ve ihsan eder, diğeri Malhut'tur, bolluğu toplar ve içinde biriktirir. Ve sonra, 'İşte krallar toplandı'." Bunun anlamı şudur: Veren ve alan arasındaki birlik, tövbe yoluyla sağlandıktan sonra, alanın, ihsan etmek üzere her şeyi alması için, verenin, form eşitliği yoluyla alana verebileceği sonucu çıkar.

Yukarıdakilere göre, sorduğumuz soruyu anlayabiliriz: Neden her zaman bağlı değiller, ancak yargıların hüküm sürdüğü zamanlar vardır? Bunun nedeni, kötülükler varken, kötülüklerin ayrılığa neden olması ve doğal olarak yargıların olmasıdır. Yargılar, kişinin kendisi için alma arzusu üzerinde bir yargı olduğu için, bolluğun, form eşitsizliği nedeniyle orada parlayamayacağı anlamına gelir, dolayısıyla aşağıda kötülük olduğunda, bu Malhut'un kökünde, yukarıda form eşitsizliğine neden olur.

Buradan yargıların hükmettiği sonucu çıkar. Yani, sadece kötülüklerden kaynaklanan ve kendisi için alma arzusu olan Sitra Ahra [diğer taraf] hükmeder. Başka bir deyişle, kendisi için alma arzusuna bağlananların kötülükleri, Sitra Ahra'ya güç

eklenmesine neden olur. Yani, tıpkı ihsan etmeye bağlandığımızda, yukarıdaki kökte, ihsan etme arzusunun gücünün eklenmesine, bunun da birleşmeye, yani form eşitliğine neden olması gibi, bunun tersi de geçerlidir: Kendisi için alma arzusuna bağlandığında, kontrol etme gücünü Klipot alır.

O zaman yargılar hükmeder sözlerinin anlamı budur. Bu durumda bolluk aşağıya uzanmaz, zira tüm bolluk Sitra Ahra'ya gidecektir, çünkü Keduşa'nın Malhut'u ZA ile arasındaki ayrılık ve uzaklık nedeniyle alamaz. Bu, kralların beraber olmadıkları anlamına gelir. Yani, "bağ" olarak adlandırılan form eşitliği olduğunda, "birlikte geçip giderler", yani kötülükler geçip gitmiş ve kefaret ödenmiştir.

"Gördüklerinde şaşırdılar, dehşete kapıldılar ve telaşlandılar, çünkü tüm davacılar susturuldu ve dünyadan uzaklaştırıldılar ve hüküm süremez oldular" sözlerinin anlamı budur. Buradan, bir kişinin yaptığı her şeyin, ruhunun kökünde, daha iyi ya da daha kötü olmasına neden olduğu sonucu çıkar.

Bununla Neila [kapaniş] duasında yazılanları yorumlayabiliriz: "Sen günahkârlara el uzatırsın ve Senin sağın geri dönenleri karşılamak için uzanır." Ayrıca bilgilerimiz, "Elini uzatan herkese verilir" demişlerdir. Normalde herkes elini kapatır ve bir ödül alacağını görmedikçe, diğerine vermek istemez, ancak bu durumda elini uzatır. Başka bir deyişle, kişi ödülü almak için elini açar. Bu nedenle diğer kişi de elini açar ve diğerine verir. Fakat bir ödül olmaksızın elini bu şekilde uzatan kişi elini kapatır ve karşısındakine hiçbir şey veremez.

Bu nedenle, çalışmadan yani bir kişinin yukarıdan almak istediği şeyden yani Yaradan'ın kişinin "eller" denilen Kelim'ine [kaplarına] ihsan edeceği şeyden bahsettiğimizde, aşağıdaki eylemdeki düzen, kişinin her ne şekilde yaparsa yapsın, bunun yukarıda, ruhunun kökünde uyanmasıdır.

Bu nedenle, eğer bir kişi elini uzatırsa, yani elini açar ve kapatmaz, ancak yukarıda ihsan etmek isterse, sonuçta ruhunun kökünde, Malhut, "form eşitliği" olarak adlandırılan bir verici olarak kabul edilir. O zaman ona verilir, çünkü artık "krallar toplandı, birlikte geçip gittiler" denilen bir form eşitliği vardır. Başka bir deyişle, bolluk Malhut'a ve ondan da ZA ve Malhut olan kralların birleşmesine neden olanlara dökülür.

Bu yüzden "Elini uzatan herkese verilir" demişlerdir, çünkü kişi yukarıda, kendi kökünde birleşmeye neden olmuştur. Dolayısıyla, eğer bir kişi yukarıdan kendisine bir şey verilmesini istiyorsa, özünde ihsan etme kapılarını uyandırmalıdır.

Ancak bazen kişi elini uzatmak ve verici olmak ister ama bunu yapamaz. Bedeni bunu kabul etmez. O zaman ne yapabilir? Tek yolu duadır. Yine de Yaradan'ın

eksikliğini gidermesi, yani ihsan etmek için çalışabilmesi için birçok kez dua ettiğini, ancak Yaradan'ın sanki onu gözetmiyormuş gibi ona cevap vermediğini görür.

Dolayısıyla, bir kez daha nasıl dua edebilir? Kendisine hiçbir şekilde ilgi gösterilmediğini görmüştür. Bu düşünceler onu duadan uzaklaştırır. O halde, kişi bu düşüncelerin aklını karıştırdığı bir duruma geldiğinde ne yapmalıdır?

Yanıt, Baal HaSulam'ın dediği gibi, kişinin "Ve öyle ki, onlar seslenmeden önce, Ben yanıt vereceğim; onlar konuşurken, Ben işiteceğim" şeklinde yazılı olana inanması gerektir. Bunun, bir kişinin şimdi dua etmeye gelmiş olmasının, eksik olduğunu görmesini sağladığım için olduğuna ve Yaradan'ın eksikliğini gidermesi için dua etmeye gelmesi gerektiğine inanması gerektiği anlamına geldiğini söyledi.

Demek ki, kişi önce kendisinin başladığını düşünmemelidir. Aksine, ona dua etme arzusu vererek Yaradan'ı başlatmıştır. Dolayısıyla, kişi eksikliği için dua ettiğinde, duanın cevabını göremeyerek Yaradan'ın kendisini gözetmediğini söyleyemez. Aksine, başlayan Yaradan'dır.

Buna "Ben ilkim ve Ben sonum" denir. Yani, "Seninle teması ben başlattım" ve kişi bundan uyanmalıdır. Ancak, kişi çalışmayı tamamlamaz. Aksine, şöyle yazılmıştır: "Efendi benim için bitirecek." Bununla, "Sen günahkârlara el uzatırsın" diye yorumlamalıyız. Bu demektir ki, Yaradan eli, yani günahkârlara eksiklikleri için dua etme gücünü verir, kişi değil. Ayrıca, kişi, duasına Yaradan'ın yardım edeceğine güvenmeli ve pes etmemelidir.

Çalışmada Gerçek Hesed Nedir?

Makale No. 14, Tav-Şin-Nun, 1989/90

RAŞİ, Yakup'un Yusuf'a "Benim için merhamet ve hakikati yap" dediği ayeti yorumlar. Ölülere yapılan Hesed [merhamet/iyilik] gerçek Hesed'dir, çünkü kişi karşılığında bir ödül beklemez. Bu da demektir ki, Yusuf ondan "Lütfen beni Mısır'a gömme" diye iyilik istediğinde, karşılık beklemeden gerçek Hesed'i yerine getirmesini istemiştir. Bunu anlamalıyız, çünkü sağduyuya göre, bu sorun için ona para ödeseydi, bunu onun için yapacağından kesinlikle daha emin olurdu, çünkü bir şeyin tam olarak yapılmasını istediğimizde, daha yüksek bir ücret ödememiz adettendir. Öyleyse, neden diğer yolu, yani işi herhangi bir ödeme olmadan yapmayı seçti?

Daha da kafa karıştırıcı olan, RAŞİ'nin "Ve sana kardeşlerinden bir Şekem daha fazla veriyorum" (Yaratılış 48:22) ayeti hakkındaki sözlerine göre, RAŞİ "'Sana veriyorum', 'kardeşlerinden bir Şekem daha fazla' çünkü benim gömülmemle uğraşıyorsun. Asıl Şekem sana kardeşlerinden bir pay daha fazla olacak." Dolayısıyla bu, herhangi bir ödeme yapmadan anlamına gelen gerçek bir Hesed ile çelişirken, burada ona "bir Şekem", yani kardeşlerinden bir pay daha fazla öder.

Çalışmada tüm bunları Yakup'un Yusuf'a işin sırasını ima ettiği şeklinde yorumlamalıyız. Tora ve Mitzvot'ta [emirler/iyi işler] bize verilen çalışmanın sırasının da çelişkili görüldüğünü görüyoruz. Bir yandan bilgilerimizin, dünyaların yaratılış nedeninin O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu, yani yaratılanların O'ndan haz ve memnuniyet alması olduğunu söylediklerini görürüz, çünkü Yaradan mutlak bir bütünlük içindedir ve yaratılışı yaratmasının tek nedeni yaratılan varlıklara bolluk vermektir, yazıldığı gibi (Midraş Rabbah, Beresheet), "Yaradan insanı yaratmak istediğinde meleklerle karşılık verdi. Dedi ki: "Bu, kulesi bollukla dolu olan ama hiç misafiri olmayan bir krala benzer. Bu ne zevk verir?" Dolayısıyla O'nun yarattığı her

şey, yaratılanların haz ve memnuniyet duyması ve O'nun rehberliğini iyi ve iyilik yapan olarak hissetmesi içindir.

Öte yandan, yaratılış amacının tam tersi olan bir şey yani bir Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik getirildiğini, kişinin kendi çıkarı için almasının yasaklandığını görüyoruz. Bunun yerine, aldığımız her şey Yaradan'ın rızası için olmalıdır. Bu, asıl çalışmamızın O'nun için çalışmak olduğu anlamına gelir. "Bizi kendi ihtişamı için yaratan Tanrımız kutsaldır" sözlerinin anlamı budur. Demek ki, tüm yaratılış sadece O'nun yüceliği içindir, yaratılan varlıklar için değil. İşte bu yüzden bize 613 Mitzvot verilmiştir.

Bilgelerimizin dediği gibi, "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı ise bir şifa olarak yarattım" der Yaradan. Başka bir deyişle, kişi Yaradan rızası için çalışamaz çünkü kötü eğilim onu engeller. Bu nedenle, Yaradan bize 613 Mitzvot vermiştir ki Zohar bunları "613 Eitin" (yani öğütler) olarak adlandırır, bu sayede Yaradan rızası için çalışabiliriz.

Görünüşte bu, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacının tam tersidir. Mesele şu ki, ARI'nın söylediklerine inanmalıyız: "O'nun dünyaları yaratmak, oluşacakları oluşturmak ve eylemlerinin mükemmelliğini gün ışığına çıkarmak olan mutlak arzusu ortaya çıktığında." On Sefirot Çalışması'nda, Ohr Pnimi yorumunun başında, "O'nun eylemlerinin mükemmelliği'nin, O'nun yaratılanlara vermeyi düşündüğü haz ve mutluluğun, böylece içlerinde bütünlük olacağı, böylece haz ve mutluluğu alırken utanç duymayacakları anlamına geldiğini, buna "O'nun eylemlerinin mükemmelliği" dendiğini açıklar.

Dolayısıyla, gerçekleşen Tzimtzum, yaratılanlar her şeyi cennet uğruna, Yaradan'a fayda sağlamak için yaptıklarında ışığın parladığı ve o zaman haz ve mutluluğu alacakları ve utanç duymayacakları, her şeyi kendi iyiliğimiz için değil de Yaradan rızası için yapmamız gereken Tzimtzum'un ıslahıdır. Öyleyse, Yaradan'ın rızası için çalışmamızın tek sebebi, yalnızca kendi iyiliğimiz içindir. Bu sayede utanç ekmeğinin tatsızlığı olmadan tam bir haz ve memnuniyet alacağız. Buna "O'nun eylemlerinin mükemmelliğini ortaya çıkarmak" denir, yani O'nun yarattıklarına iyilik yapmak istediği eylem, yaratılanlar haz ve memnuniyet aldığı anda tamamlanmış olacaktır.

Dolayısıyla, yaratılışın amacı ile yarattıklarına iyilik yapmak arasında bir çelişki yoktur, yani amaç yaratılan varlıklara fayda sağlamaktır ve Yaradan'ın kendisine hizmet edilmesini istemesi değildir. Aksine, her şey yaratılan varlıklar içindir ve O'nun hiçbir eksiği olmadığı için Yaradan'ın iyiliği için değildir. Dahası, O yaratılan varlıkların bu hazzı ve memnuniyeti aldıktan sonra kendilerini iyi hissedecekleri ve herhangi bir tatsızlık hissetmeyecekleri şekilde mutlu olmalarını ister.

Kural şudur ki, utanç ekmegini yiyen herkes utanır. Yaradan onları bu utançtan kurtarmak ister; bu nedenle, "Tzimtzum ve gizlilik" adı verilen bir ıslah yapmıştır; onlar her şeyi Yaradan'ın rızası için yapma ıslahına sahip olmadıkları sürece, bu gizlilik yerleştirildiği için haz ve memnuniyeti alamazlar, böylece daha sonra, her şeyi Yaradan'ın rızası için yaptıklarında, almak ve keyfini çıkarmak istedikleri haz ve memnuniyet sadece Yaradan'ın rızası için olur, başkalarından karşılıksız bir hediye olarak rızık alan bir kişiye mevcut olan utançtan kurtulmuş olurlar.

Yukarıda söylenenlerden, yaratılışın amacının O'nun yarattıklarına iyilik yapmak, yani yaratılan varlıkların iyiliği için olması ile yaratılışın ıslahı, yani her şeyi kendi iyiliğimiz için değil Yaradan'ın rızası için yapmamız gerektiği, bunun da yaratılan varlıkların iyiliği için olduğu ve Yaradan'a hizmet edilmesi ya da bir şey verilmesi gerekmediği arasında bir çelişki olmadığı sonucu çıkar. Aksine, her şey yaratılan varlıkların iyiliği içindir.

Şimdi sorduğumuz şeyi açıklayabiliriz: Yakup neden Yusuf'a kendisi için "gerçek merhamet" yapmasını söyledi? Bu, Yakup'un burada yapmamız gereken çalışmanın düzenini belirlediği konusuna işaret eder. Ona yaratılışın ıslahı düzenini ve yaratılışın amacı konusunu ima etti ki bunların ikisi de aynı amaca, yaratılanlara fayda sağlamaya yöneliktir.

Bu nedenle ona çalışmaya "gerçek merhamet" tarzında yani herhangi bir ödül olmadan ancak her şeyi kendi çıkarı için değil de Yaradan'ın rızası için yapmamız gerektiğini söylemeye başladı, Matan Tora (başlangıçta) kitabında yazıldığı üzere, bir kişi başkalarının iyiliği için çalıştığında, bu Yaradan'ın emri nedeniyle de olmalıdır, yani kişinin yaptığı her şey Yaradan'ın rızası için olmalıdır ve o zaman doğal olarak yaptığı her şeyde Yaradan'a bağlanmış olacaktır.

Sonrasında, Yaradan'ın rızası için çalışmamız gerektiği gerçeğinin kişinin kendisine fayda sağlamak için olduğunu ima etti, yani kişi gerçekten Yaradan'ın rızası için çalışırsa ve kendi çıkarı için bir şey istemezse, Yaradan'a bir şeyler vermek isteyeceği bir dereceye gelir ki Yaradan da bundan zevk alsın. O zaman, kişi Yaradan'ı memnun edebileceği tek bir şey olduğunu görür -Yaratılışı bu yüzden yarattığı için O'ndan haz ve mutluluk almak. Dolayısıyla, Yaradan'ı mutlu etmek ister. Ve kesinlikle, bir kişi Kral'ın hediyesinden ne kadar keyif alırsa, Kral da o kadar keyif alır.

Bu, birinin dostuna bir hediye vermesine benzer. Çoğu zaman, hediye alan kişi, dostundan aldığı hediyeyle överse, dostu daha çok keyif alır. Ancak hediye alan kişi ona "Bana verdiğin hediyeyle gerçekten ihtiyacım yok" derse, dostu bundan zevk almaz. Aksine, alıcı hediye ne kadar çok ihtiyaç duyarsa, veren de o kadar çok keyif alır. Bu, alıcının hediye verene duyduğu minnettarlık ölçüsünde ifade edilir. Bu nedenle, kişi

Yaradan'ın kendisine verdiği haz ve mutluluktan daha fazla zevk almaya çalıştıkça, yukarıda, aşağıda olanın aldığı zevkten daha fazla memnuniyet olacaktır.

Bu nedenle, Yusuf herhangi bir ödül olmaksızın ihsan etmek amacıyla çalışmayı üstlendiğinde, ihsan etmek amacıyla yaptıklarının hazzını ve memnuniyetini almalıdır. Bu nedenle Yakup'un ona, "Ve sana kardeşlerinden bir Şekem daha fazla veriyorum" dediği yazılıdır. RAŞİ'nin yorumuna göre, "Şekem" kardeşlerinden bir pay daha fazla anlamına gelir, çünkü benim gömülmemle uğraşıyorsun, yani o zaman herhangi bir ödül almadan çalışmayı üstlendiğin için, şimdi ödemeyi yani ihsan etmek için çalışmada ortaya çıkması gereken ışık ve bolluğun bir kısmını alma zamanı geldi, zira ihsan etmek için çalışma öncelikle bu amaç için, karşılıksız hediye alan birinin duyduğu utanç olmadan haz ve mutluluğu alabilmek içindir.

"Bir Şekem" sözleriyle ilgili olarak, Baal HaSulam'ın "Şekem'inden [omzundan] yukarı, tüm insanlardan daha yüksek" olan Kral Saul hakkında yazılanları yorumladığı şekilde yorumlamalıyız (1 Samuel 9). Maddesel anlamı, halkın geri kalanından bir baş kadar daha uzun olduğu, yani başının tüm halktan daha yüksek olduğudur. Maneviyatta derecelerin Roş [baş] ve Guf [beden] olarak ikiye ayrıldığını söylemiştir. Guf, onun içinde hâlâ bütünlük olmadığı, Roş ise kişinin bütünlüğe zaten sahip olduğu anlamına gelir.

Bütünlüğün, kişinin, "ihsan etme kapları" olarak adlandırılan yaratılışın ıslahıyla zaten ödüllendirilmiş olduğu anlamına geldiğini yorumlamalıyız. Bu demektir ki, kişi, ihsan etme kaplarının eylemleriyle zaten ihsan etmeyi hedefleyebilir. Bu, ihsan etme kaplarında kıyafetlenen Hasadim [merhametlerin] ışığıyla ödüllendirildiği şeklinde değerlendirilir. Ayrıca, kişi, yaratılış amacı ile ödüllendirilmiştir, yani kapları ihsan etmek için kullanabilir. Bu, kişinin Hohma ışığı ile ödüllendirildiği anlamına gelir.

Dolayısıyla, "omzundan yukarıya doğru" ifadesi, Roş adı verilen bütünlükle ödüllendirildiği anlamına gelir. Benzer şekilde, Yakup'un Yusuf'a söylediği, "Ve sana kardeşlerinden bir Şekem daha fazla veriyorum" sözünü de yorumlamalıyız. Bu demektir ki, yaptığı işi gerçek bir merhamet olarak, yani karşılıksız kabul ederek, sonrasında alma kaplarını ihsan etmek için kullanma bütünlüğü ile ödüllendirilmiştir. Başka bir deyişle, iki şeyle birden ödüllendirilmiştir: 1) yaratılışın ıslahı, 2) yaratılışın amacı.

Yukarıdakilere göre, Şabat şarkısında yazılanları yorumlamalıyız: "Yedinciye kutsayanın ödülü büyüktür, yaptığı çalışmaya göre." "Yaptığı çalışmaya göre ödülü büyüktür" sözündeki yeniliğin ne olduğunu anlamalıyız. Gerçi bu durum maddesel dünyada da geçerlidir; herhangi bir işçi çalıştığı süreye göre maaş alır. O halde, bize gelip, çalışmasına göre ödül aldığını söylemesindeki yenilik nerede? Daha da kafa

karıştırıcı olanı, ödül almak için değil, cennet uğruna, yani Yaradan'a fayda sağlamak için çalışmalıyız, kendimize fayda sağlamak için değil, öyleyse "onun ödülü büyüktür" ne anlama gelir?

Yukarıda söylendiği gibi, kişi altı iş günü boyunca kendi çıkarı için değil, ihsan etmek için yaratılışın ıslahında çalıştıktan sonra, bundan herhangi bir ödül almak için çalışmadığı sonucu çıkar. Aksine, her şey Yaradan'ın rızası içindir. Sonuç olarak, kişi ödül almak için çalışmadığı ölçüde, Şabat geldiğinde -ki bu "öteki dünyanın bir benzeridir", cennetin ve dünyanın sona ermesidir - ödül alır. Yani, alma kaplarını kullanır ve yaratılışın amacı olan haz ve mutluluğun tadını çıkarır, zira artık her şeyi ihsan etmek için alabilir.

Dolayısıyla, kişi zevk almazsa, bu tıpkı ev sahibinin bir misafire yemek vermesi ve misafir için bollukla dolu bir kule yapmaya çalışmasına benzer. Ancak misafir ev sahibine "Yemeğinizden hiç zevk almadım" derse, ev sahibi nasıl memnun olabilir? O halde, konuk yemekten ne kadar keyif alırsa, ev sahibi de o kadar mutlu olur.

Bu bilgilerimizin şöyle dediği gibidir (Berahot 58): "İyi bir konuk ne der? 'Ev sahibi benim için ne sıkıntılar çekti? Ve bütün bu sıkıntıları sadece benim için çekti' der. Ama kötü bir konuk ne der? 'Ev sahibinin çektiği sıkıntılar yalnızca karısı ve çocukları içindir' der."

Çalışmada iyi bir misafir ve kötü bir misafirin ne olduğunu yorumlamalıyız. Bir kişi kötülüğünü, yani kendi iyiliği için alma arzusunu ıslah etmediğinde, kötülüğün hükmü altındadır. Bu nedenle şöyle der: "Yaradan'ın bize Tora'yı ve Mitzvot'u yerine getirmemiz için vermesi, bizim çalışmamıza ihtiyacı olduğu içindir. Bu nedenle bize Tora ve Mitzvot'u yerine getirmemizi emretti. Karşılığında bize ödeme yapacaktır." Yani, O dünyayı yarattıklarına iyilik yapmak için yaratmadı. Aksine, derler ki, O dünyayı kendi iyiliği için yarattı.

Ancak O, bizim O'nun için çalışmamızı ister ve karşılığında bize ödeme yapacaktır. Bu nedenle, bazen kötü misafir, "O'nun için çalışmak, yani Tora ve Mitzvot'unu yerine getirmek istemiyorum ve ödülünden vazgeçiyorum" der. "Ne de onlar" yani Tora ve Mitzvot'taki çalışma, "ne de onların ödülü" der. Başka bir deyişle, Yaradan'ın bize emrettiği bu çalışma, bu çalışmanın ödülü değerli değildir.

Çalışmada iyi bir misafir, kötüyü zaten ıslah etmiş ve ihsan etme kaplarına sahip olan kişidir. Sonrasında, yaratılış amacı ile ödüllendirilir, yani zaten kötüyü ıslah ettiği için haz ve memnuniyet alır. Sonra şöyle der, "Ev sahibinin çektiği tüm sıkıntılar benim içindi" ve Yaradan'ın muhtaç olan olduğu, O'nun için çalışmamız gerektiği için değildi.

Aksine, O'nun için çalışmak bizim yararımızdır, böylece hazzı ve memnuniyeti alabilir ve hazzı alırken utanç hissetmeyiz.

Ancak kötü bir misafir, hâlâ kötülüğünün hükmü altında olan biri, yani almak için alan biri, bunun tam tersini, (Yaradan'ın) her şeyi Kendisi için yaptığını, yaratılan varlıkların iyiliği için yapmadığını söyler.

Yukarıdakilere göre, merhamet ve gerçeği iki şey olarak yorumlamalıyız: 1) Hesed, her şeyi kişinin kendi iyiliği için değil, sadece Yaradan'ın rızası için yapması anlamına gelir. 2) "Hakikat", o zaman gerçeği görmekle dünyaların tüm bu ıslahlarla birlikte yaratılmasının sebebinin sadece yaratılanların iyiliği için olduğu, böylece onların haz ve memnuniyet alacakları anlamına gelir. Ancak Hesed ile ödüllendirilmeden önce, hakikat, dünyanın yaratılışının O'nun yarattıklarına iyilik yapmak için olduğu gerçeği ifşa edilmez.

Çalışmada, Mısır'ın Vekili Düşmeden Önce, Onların Haykırıışları Cevaplanmadı Ne Demektir?

Makale No. 15, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar (Şemot (Mısır'dan Çıkış), madde 341) şöyle der: 'Vekili, İsrail üzerinde hâkim olduğu müddetçe, İsrail'in haykırıışları duyulmadı. Vekili düştüğünde, şöyle yazılmıştır, 'Mısır kralı öldü' ve hemen 'Ve İsrail'in çocukları çalışmaktan iç çektiler, ağladılar ve haykırıışları Tanrı'ya ulaştı.' Ama o zamana kadar, haykırıışları cevap bulmadı.

Şunu anlamalıyız, vekilleri düşmeden önce, haykırıışlarının cevaplanmadığı söyleniyorsa, vekillerinin düşmesine kim sebep oldu ve böylece haykırıışlarını duymak mümkün oldu? Ayrıca, vekilleri onlara hükmettiğinde, neden haykırıışlarının cevaplanmasının imkânsız olduğunu da anlamalıyız. Vekilleri, İsrail'in dualarını engelleme gücüne sahip midir? Şu yazılanları da (Mısır'dan Çıkış 5:22) anlamalıyız: 'O zaman Musa, Efendi'ye döndü ve 'Efendimiz, neden bu insanlara zarar verdin? Beni bunun için mi yolladın? Senin adına Firavun'la konuşmaya geldiğimden beri, Firavun, bu insanlara zarar veriyor ve Sen de kendi halkını kurtarmıyorsun,' dedi. O zaman Efendi, Musa'ya şöyle dedi: 'Şimdi, Firavun'a neler yapacağımı göreceksin, güçlü bir el yüzünden, Firavun onları gönderecek.'

Musa, 'Senin adına Firavun'la konuşmaya geldiğimden beri, Firavun, bu insanlara zarar veriyor ve Sen de kendi halkını kurtarmıyorsun' dediği zaman, Musa'nın bu itirazını anlamalıyız. Musa'nın şikayeti doğruymuş gibi gözüküyor, zira Yaradan'ın cevabı, Musa'nın doğru söylediğini gösteriyor. Ancak Yaradan, 'Şimdi Firavun'a neler

yapacağımı göreceksin,' diyor. Başka bir deyişle, Musa, Yaradan'ın Firavun'a neler yapacağını görecekti. Görünüşe bakılırsa, 'Sen göreceksin' yani Musa'nın göreceğini, söylemiş olmalıydı, yani 'şimdi' sözünü 'sen' sözüne çeviren Alef harfi ile olmalıydı yani Atah (sen) olmalıydı. Atah sözü niçin Ayin harfi ile (anlamı 'şimdi' olarak) yazılıyor? Bu, daha önce Musa Firavun'a geldiğinde ve o, bu insanlara zarar verdiği zaman, Mısır'dan çıkılamayacağı anlamına geliyor. Ama şimdi, güçlü bir el ile Firavun'un onları göndermesi ve çıkarması için bir yer vardır.

Özellikle neden şimdi Mısır'dan çıkış için bir yer olduğunu anlamalıyız. Burada anlamamız gereken iki şey vardır: 1) Musa, Yaradan'ın elçisi olarak geldiği zaman, İsrail halkının durumunun neden daha kötüye gittiğini 2) Durum kötüleştikten sonra, Mısır'dan çıkış için bir yer olabilmesinin neden özellikle şimdi mümkün olduğunu.

Bunu çalışmada yorumlamalıyız. ARİ der ki, Mısır'daki sürgün, Keduşa'nın (kutsallık) bakış açısının sürgünde olmasıdır. Bu, Mısır'ın Klipa'sının, İsrail halkına hükmettiği anlamına gelir. İsrail halkı ifadesini, Yaradan adına çalışmak isteyen ve kendi menfaati için çalışmak istemeyen tüm halk olarak yorumlamalıyız, bilindiği gibi, 'İsrail', Yaşar-El (Yaradan'a doğru) yani her şey Yaradan için demektir.

Firavun'un yönetimi tam tersidir; yalnızca kendi menfaati için çalışmak. Bu sebeple, Keduşa'nın bakış açısı, Yaradan adına yani ihsan etmek için çalışmamız gerekir anlamına gelir. Bu anlayış, Mısır kralı Fivavun'un yönetimi altındadır, burada Mitzrayim'de (Mısır), Metzar-Yam'ın (dar deniz) harfleri vardır ve 'dar' sözünün, Hasadim'in (merhamet) kıt olduğu anlamına geldiği bilinir.

Bu, yalnızca alabilir ve hiçbir şey veremez anlamındaki, (İbranice'deki) 'kısık göz' (kıskanç) tabirindeki gibidir. 'Büyük', geniş yani çok vermek, 'dar, kısık' ise tam tersi, yani vermemek anlamına gelir, yani bu, her birinin, yalnızca karşılığında almak için çalışabildiği Mısır'ın Klipa'sıdır (kabuk). Ancak geri dönüşü olmaksızın, yani yalnızca ihsan etmek için yapılan herhangi bir eyleme izin vermez. Bu, Mısır'ın, İsrail niteliğini daraltması (kısıtlaması) olarak kabul edilir.

Bununla, bilgilerimizin şu söylediklerini yorumlayabiliriz: 'İsrail'in Roş (baş) olmasını engelleyen herkes'. Öyleyse, İsrail niteliğini kim kontrol edebilir? Yalnızca Roş olan kişi yönetir. O zaman kişi, İsrail niteliğini engeller ve yalnızca kendisi için almak üzere, Hesed'de (merhamet) bağlanma olarak adlandırılan, Yaradan adına çalışmasına izin vermez. Buna, 'Mısır'ın Klipa'sı' denir.

Bundan dolayı, bilgilerimizin söylediği gibi, çalışmanın sırası şöyledir: 'Kişi Tora ve Mitzvot'a (emirler/iyi işler) daima Lo Lişma'da (O'nun adına değil) bağlanır ve içindeki ılık kişiyi ıslah ettiğinden, Lo Lişma'dan Lişma'ya (O'nun adına) gelir'. Bu

böyledir, çünkü insan, kendisi için alma arzusuyla doğar. Bu sebeple, kişinin bir şey yapmasını, varlığını sürdürmek için çalışma durumundan çıkmasını istiyorsak, kişiye şöyle deriz: 'Şimdiye kadar tüm bedeninin varlığını sürdürmek için aldığın tüm hazlar yalnız maddesel şeylerden gelmektedir diye bilirdin. 'Bedenin varlığını sürdürmesi' diye adlandırılan maddesel şeylerden haz bulurdun. Daha büyük hazzın kıyafetlendiği Tora ve Mitzvot'a bağlan, bundan daha fazla haz alacaksın ve bu yüzden Tora ve Mitzvot'a bağlanmak senin için daha iyidir.'

Bu, bir kişiye şöyle denmesi gibidir: 'Daha önce çalıştığın yerde çalışmayı bırak, on kat daha fazla kazanabileceğiniz bir şirket var.' Eğer kişi söylenene inanırsa, her zaman yaptığı işten kesinlikle ayrılacak ve daha yüksek bir kazanç sağlayacağından, bu yeni yerde işe başlayacaktır.

Buna Lo Lişma denir. Ancak kişi, Lo Lişma'dan Lişma'ya gelir. Bundan dolayı, Lo Lişma'da bile başlamak değerlidir, zira kişi, sonunda Lişma'ya gelir. Maimonides'in sözlerinde olduğu gibi: 'Bundan dolayı, küçüklere, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken, onlar bilgi kazanana kadar, bu, ödül kazanmak için yapılır.'

Bütün bunlar, beden yalnızca ana dilini anladığı içindir. Yani, eğer annenin konuştuğu ilk dil, almanın, yalnızca kendisi için almak üzere çalışmanın, yani yalnızca kendi menfaati için eyleme geçmenin diliyse, beden için ihsan etmenin dili yeni bir şeydir ve beden bunu anlamaz ve bu dili öğrenmek çok zordur. Şöyle ki, bu dili anlamak, ihsan etme arzusunun dilini kavrayabilmek, yukarıdan yardım almayı gerektirir.

Bununla ilgili, bu dili anlamak için 'Arınmaya gelene yardım edilir' denmiştir. Buna, 'Babil nesli' denir, şöyle yazıldığı gibi (Yaratılış 7:11): 'Birbirlerinin dilini duymayacaklar, anlamayacaklar'. Başka bir ifadeyle, onlara her birinin dostu için çalışmak üzere ihsan etme hizmeti verildiğinde, bu paket çok geçmeden dağılıp parçalanır.

Şöyle, yazıldığı gibi, 'Ve şehri inşa etmeyi bıraktılar', zira her birine, dostu için çalışması gerektiği söylendiğinde, bu dili bilmiyorlardı ve hiç kimse, bir diğeri için çalışmak istemedi. Bu sebeple, başkalarının iyiliği için çalışma motivasyonları olmadığından, derhal 'şehri inşa etmeyi bıraktılar'.

Bu nedenle, İsrail halkı Mısır'da sürgünde, Firavun'un, Metzar-Yam'ın (Dar Deniz/Mısır) yönetimi altındayken ve onun yönetiminden çıkmak istediklerinde, bunu yapamadılar. Onlar için, kişinin kendi menfaati için değil de, ihsan etmek için çalışmanın ne anlama geldiği halen açıkça belli değildi. Yaradan adına çalışmayı istemelerine rağmen, bunu yapamadıklarını gördüler. Buna rağmen, neden ihsan

etmeyi hedeflemedikleriyle ilgili her zaman mazeretleri vardı ve Yaradan'dan uzak olduklarını o kadar da hissetmiyorlardı.

Ancak Musa, İsrail halkına geldiğinde ve her birinin Firavun'u ile yani kalplerindeki alma arzusuyla konuştuğunda ve içlerindeki Firavun'un, içlerindeki İsrail niteliğini baskın çıkmaması ve bedenın yararını için değil de, Yaradan adına çalışmasına izin vermesini istediğini söyler. Bu ulusun Firavun'u Musa'nın, yalnız Yaradan hatırı için çalışmaktan söz ettiğini duyduğu zaman, bunun ihsan etmek demek olduğunu anladılar ve bunu kabul etmediler, derhal çalışmada zayıf düştüler ve de beden tüm gücüyle direndiğinden, Keduşa'nın hiçbir eylemini gerçekleştiremediler.

Diğer bir deyişle, Lo Lişma bile şimdi onlar için zor hale geldi. Musa gelmeden önce, çalışmak için güçleri vardı, çünkü halen 'Yaradan'ın hatırı için,' ifadesinin ne anlama geldiğini bilmiyorlardı. Ama Musa gelip, hiçbir şey almamanın ve ihsan etmenin ne anlama geldiğini açıkladığında, her birinin içindeki Firavun sorular sormaya başladı: 1) Yazıldığı gibi, Firavun şunu sordu, 'Sesini dinlemem gereken Efendi de kimdir? 2) Daha sonra 'Bu çalışma senin için nedir?' diyen günahkârın sorusu geldi.

Bunu, İsrail halkının, Musa'dan, Yaradan hatırına çalışmaları gerektiğini duyar duymaz, insanın içindeki kötülüğün gerçek direncinin başlaması izler. Bu, şu sözlerin anlamıdır: 'O zaman Musa, Efendi'ye döndü ve 'Efendimiz, neden bu insanlara zarar verdin? Senin adına Firavun'la konuşmaya geldiğimden beri, Firavun, bu insanlara zarar verdi'. Başka bir deyişle, Firavun denen beden, çalışmaya direnmeye başladı.

Musa'nın sorusu, yerinde bir soruydu. Şöyle ki aklımızla anlıyoruz ki Yaradan'ın emrettiği Tora ve Mitzvot'u izlersek, düzen şöyle olmalıdır; gerçeğin yoluna bağlanırsak, gerçeğin yolunda yürüdüğümüz için, çalışma kesinlikle daha güçlü olmalıdır, oysa Lo Lişma, gerçeğin yolu değildir.

Bu sebeple, Musa, Yaradan adına konuşmaya geldiğinde, çalışma daha güçlü olmalıydı yani gerçek olma niteliği ile kötülüğün üstesinden gelmeliydi. Oysa, Musa ne gördü? Şöyle yazılmıştır: 'Senin adına, Firavun'la konuşmaya geldiğimden beri, Firavun bu insanlara zarar verdi', yani kötülüğün üstesinden gelmek zorlaştı. Başka bir deyişle, onlar, daha iyi hale gelmedikleri, yani onlar kötülüğün üstesinden gelmek için daha çok güçlenmedikleri gibi, tam tersine, kötülük daha da fazla güç kazandı.

Oysa gerçek şu ki, her şeyi ihsan etmek için yapmanın ne demek olduğunu anlamadan önce, Tora ve Mitzvot'a bağlanırken, tutunacak bir yer verildiğinden, insanın içindeki kötülük, o kadar da karşı çıkmıyordu. Halbuki beden, Yaradan'a ihsan etmenin ve kendi menfaati için hiçbir şey almamanın ne demek olduğunu duyduğunda,

yani kötülüğü kökünden söküp atmak istediğinde ve ona Tora ve Mitzvot'ta tutunacak bir şey vermediğinde, elbette bütün gücüyle direnir ve iptal edilmeye izin vermez.

Dolayısıyla kötülüğün içinde yeni bir şey oluşmamıştır. Şöyle ki, kişi kötülüğü şimdi almamıştır; içindeki kötülüğün bununla bir ilgisi yoktur ve aslında onun içinde atıl durur. Ama kişi bütün eylemlerini Yaradan'a yönlendirdiğinde ve 'kendisi için almak' adı verilen bedene hiçbir şey vermediğinde, kötü eğilim, kendi gücünü göstermeye başlar ve bedenin yönetimden düşürülmesine karşı çıkar.

Zohar'da, insanın içindeki kötü eğilime, 'yaşlı bir budala kral' dendiği yazar. Buna neden 'kral' denir? diye sorar. Çünkü kötü eğilim, bedeni kontrol eder. Peki, neden 'yaşlı' denir? Çünkü doğar doğmaz kişinin içindedir, oysa iyi eğilim kişiye 13 yıl sonra gelir.

Dolayısıyla kötülük ifşa olmadığı sürece, henüz bunu iptal edecek kimse de yoktur. Ama kötülüğün gücü tam olarak ifşa olur olmaz, onu iptal etmek mümkün olur. Kötülük ifşa olmadığında, yalnızca bir kısmı iptal edilebilir ve bu tamlık, bütünlük değildir, zira yukarıdan kişiye bir şey verildiğinde, tam ve tamam halde verilir.

Aksi taktirde kişiye Yaradan adına çalışabilme gücü verilmiş olsaydı, ifşa olmamış kötü bir kısım, insanın içinde kalsaydı, kötü olan ve insanın içinde henüz ifşa olmayan ve Yaradan hatırına, niyetiyle çalışan bir kısım kalmış olurdu ve bu tamam olarak kabul edilmezdi. Bilgelerimizin söylediği de budur (Sukka 48), "Yaradan hatırına" koşulunu, başka bir şeye ortak eden herkesin kökü dünyadan kazınır.'

Bunu, çalışmada yorumlamalıyız. Bu, eğer kişi, Yaradan adına Tora ve Mitzvot'u izlediğinde, çalışmanın bir kısmı bedenin menfaati için yani bedene de fayda sağlamak için olursa, her şey, kendi menfaati için değil de Yaradan hatırına olması gerektiğinden, o kişi, bu dünyadan, yani manevi dünyadan sökölüp atılır.

Bunu takiben, kötülük kendi gerçek formunda ifşa olmadan önce bunu kökünden söküp atması için kişiye güç verilmesi mümkün değildir. Zira kişi, henüz üstesinden gelmek için ona güç verecek ölçüde kötülüğe sahip değildir, Kli (kap) olmadan ışığın, yani eksiklik olmadan dolumun olmadığı bilinir.

Yukarıdakilere göre, Yaradan'ın ona 'Şimdi Firavun'a ne yapacağımı göreceksiniz' cevabını anlayabiliriz. Şöyle sorduk; Alef ile Atah denmiş olmalıydı, yani Yaradan'ın Firavun'a yapacağını Musa görecekti. Neden Ayin ('şimdi' anlamında) ile Arah diyor?

Açıklamalarımıza göre, yarım bir şey vermek imkansızdır. Daha doğrusu öncelikle kötülüğün tamamı ifşa olmalıdır ve ancak sonrasında yukarıdan, tamam olan şey üzerine yardım gelir. Bundan dolayı, Musa; 'Bu insanlara neden zarar verdin ve onları

neden kurtarmadın' diye sorduktan, daha doğrusu kötülük bütün gücüyle kendini gösterdikten sonra, işte o zaman yukarıdan kurtuluşun geleceği zamandır. İşte bu yüzden, şimdi onlara gereken yardımı yapacağımı göreceksiniz anlamında, 'şimdi' demiştir; yazıldığı gibi, 'Güçlü bir el ile onları gönderecek ve güçlü bir el ile topraklarından çıkaracak'. Ancak şimdi zamanı geldi, zira kötülüğün tamamı, içlerinde şimdi ifşa oldu.

Şimdi, Musa, Yaradan'ın temsilcisi olarak geldiği zaman, durumlarının neden daha kötüye gittiğini anlayabiliriz. Bunun sebebi, daha kötüye gitmeleri değildir, bunun sebebi, Musa'nın, Yaradan adına çalışmak zorunda olmanın ne demek olduğunu onların görmesini sağlamasıdır; yazıldığı gibi, 'Senin adına, Firavun'la konuşmaya geldiğimden beri', yani Yaradan adına çalışmamız ve kötülüğün ifşasına yer vermek için Firavun niteliğini tahtından indirmemiz gerekir.

Bunu takiben, Musa onlara ihsan etme çalışmasının anlamını açıklar, bu çalışmada ilerlerler ve onları kötülüğün nasıl kontrol ettiğini anlamak üzere gerçeğin kademesine erişirler. Musa, onlara Yaradan'ın temsilcisi olarak gelmeden önce, gerçeği, Yaradan'dan ne kadar uzak olduklarını bilmiyorlardı. Dolayısıyla, eylemde her ne kadar kötüye gitseler de gerçekte ilerlediler, çünkü sadece şimdi Yaradan'ın yardımıyla doldurabileceği Kelim'e (kaplar) sahip oldular; bilgelerimizin ifade ettiği gibi, 'Arınmaya gelene yardım edilir'.

Şimdi ikinci soruyu da anlayabiliriz: 'Neden onlar özellikle daha kötüleştikten sonra, Yaradan'ın yardım etme zamanı gelir?' Bu böyledir, çünkü yalnız şimdi, tamam olanı almaya hazır olan Kelim'i edinirler. Bu yüzden 'Şimdi göreceksiniz', Ayin ile yazılır.

Zohar'ın, onların vekilleri düşmeden önce İsrail'in haykırıışlarının duyulmadığını ifade eden sözleri hakkında sorduğumuzla ilgili, 'Ve Mısır kralı öldü' ve derhal 'Ve yakarıışları Tanrı'ya ulaştı' yazar. Ama o zamana kadar, haykırıışları cevap bulmamıştır. Şöyle sorduk: 1) Vekillerinin düşmesine kim sebep oldu? 2) Vekilleri, neden onları dualarından alıkoyma gücüne sahiptir?

Bunu, Bir Bilgenin Meyveleri kitabında, Baal HaSulam'ın açıkladığı şekliyle anlayabiliriz: 'Mesele şu ki İsrail'in çocukları, Mısır'ın onları köleleştirdiğini ve Yaradan'a tapmaktan onları alıkoyduğunu düşündükleri ölçüde, gerçekten de Mısır'da sürgündedirler. Bu sebeple, kurtarıcının tek işi, burada 'Benim, bir elçi değil' ifadesini, başka bir gücün bulunmadığını onlara açıklamaktır, çünkü O'ndan başka bir güç yoktur. Bu gerçekten de kurtuluşun ışığıdır.'

Dolayısıyla aslında sürgün, bizim Mısır'ın bir vekili olduğunu, yani vekillerine yetki verildiğini ve onun İsrail'i yönettiğini düşünmemizdir. Kişi böyle düşündüğünde, onların vekili, ona hükmeder. İsrail halkı, Mısır'ın vekilinin yönetiminden çıkmak istediğinde, Yaradan'dan onun hâkimiyetinden kurtarmasını talep ettiğinde ve Yaradan'ın onları sürgünden ve onun hâkimiyetinden kurtarmadığını gördüklerinde, Yaradan'ın, dualarını duymadığını söylerler.

Bunun kanıtı, O'nun, onların haykırıışlarını duymamasıdır, zira ilerlemek yerine gerilediklerini görürler. Başka bir ifadeyle her seferinde, ihsan etme çalışmasından uzak olduklarını görürler, çünkü kişinin çalışmaya harcadığı çabaya ve Yaradan'a ettiği duaya göre, O'nun, kişiyi Firavun'un hâkimiyetinden kurtarması anlamlı olurdu.

Oysa her geçen gün, kişi tam tersini görür. Şöyle ki, her gün Firavun'un daha büyük bir güçle kendisine hakim olduğunu yani alma arzusuna daha çok bağlı olduğunu ve ayrıca ihsan etme arzusundan daha uzak olduğunu görür. Bu nedenle, kişi Yaradan'ın dualarını duymadığını söyler.

Zohar'da, 'Vekilleri İsrail'e hükmettiği sürece, İsrail'in haykırıışları duyulmadı' şeklinde ifade edilen sözlerin anlamı budur. Bu, vekilleri, İsrail'in dualarını engelliyor olarak anlaşılır. Böyle olduğunu, İsrail halkı söyler; aksi takdirde Yaradan, neden onların haykırıışlarını duymasın ki?

Peki sonunda, yani kötülük bütün formuyla onlara ifşa olduktan sonra ve çalışmanın ortasında mücadeleden kaçamadıklarında ne oldu? O zaman, gerçeği, burada onları dualarından alıkoyan bir vekilin olmadığını, her şeyi Yaradan'ın yaptığını görmekle ödüllendirildiler, yazıldığı gibi, 'Kalbini katılaştırdığım için'. Yani Yaradan, her seferinde Keduşa'dan ne kadar uzak olduklarını görmelerini sağlamıştır, yani Yaradan onlara 'Benim işaretlerimi koyabileceğim' kötülük olarak ifşa olmuştur. Böylece özellikle bütün kötülüğün ifşasıyla, Yaradan tamamlanmış olan bir şeye yardım edebilir.

Buna göre, Zohar'ın, 'vekillerinin düşmesi' dediği 'Ve Mısır kralı öldü', koşulunu görmekle ödüllendirildikleri zaman, şu farkındalığa gelirler; Mısır'ın bir vekili olduğu, bu vekilin yetki sahibi olduğu, haykırıışlarını engellediği, bu yüzden haykırıışlarının yukarıdan duyulmadığı düşüncesinden, bu bakış açısından, İsrail halkı kurtulur.

Bunun yerine, şimdi, Mısır'da, İsrail'in dualarının kabul edilmesini engelleyen bir vekil olmadığını görmekle ödüllendirildiler. Doğrusu, Yaradan dualarını duymuş ve kalplerini katılaştırmıştı. Şöyle ki, Yaradan 'kendisi için alma arzusu' denen, kötülüğün gerçek formunun ifşa olmasını istemiştir.

Bunu, Yaradan'ın, onların dualarını duyması izler. Bu, Mısır'ın yönetiminden çıkmak isteyen İsrail halkının aşağıdan uyandırılışı için değil miydi? Bu demektir ki, bütün çalışmalarının, 'Mısır kralı, Firavun' denen, kendileri için alma arzusunun lehine olduğunu görürler, bu uyanış olmadan, Yaradan onlara kötülüğün formunu ifşa edemez.

Yaradan, kötünün yönetiminden çıkmak isteyenlere, kötünün formunu gösterir. Her seferinde daha kötüye gittiklerini düşünürler, gerçekte ise yaptığımız her şeyde, az ya da çok ilerlediğimiz, ancak gerilemediğimiz mantıklıdır. Bunun cevabı gerilemediğimizdir. Tam tersine, kötülüğün içimizde nasıl çalıştığı gerçeğini anlayarak ilerleriz. Daha sonra kötülüğün tam Kli'sine sahip olduklarında, Yaradan onlara yardım eder ve o zaman herkes Yaradan'ın bütün bu süre boyunca dualarını duyduğunu anlar.

Yukarıdakilere göre, Mısır'ın, onları dualarından alıkoyan bir vekili olduğunu düşündükleri açıktır. Bu vekilin neden İsrail'in dualarını kontrol etme gücüne sahip olduğunu sorduk. Cevap ise, bunu onlar böyle zannederler.

İkinci soru; bu vekilin yetkisini kaybetmesine ne sebep oldu? Hiçbir zaman çalışmadan ve kötülüğün ifşasına bir yer açana dek mücadeleden kaçmamaları sebep oldu. O zaman gerçekte ödüllendirildiler. Burada bir vekil yoktu, ama onlar bu zamana kadar, öyle düşündüler. Bunu bilgilerimizin 'Ayrılması ve elini vermesi birdir' dediği, iki şeyin, aynı anda olması izler.

Yukarıdakilere göre çok fazla güçlenmeli ve mücadeleden kaçmamalıyız, 'Yaradan her ağzın duasını duyar' koşuluna, dünyada yalnızca tek bir güçten, Yaradan'ın gücünden başka hiçbir gücün olmadığına ve O'na yöneltilmiş olan her şeyi, O'nun daima duyduğuna inanmalıyız.

Çalışmada "Moral Eksikliği ve Ağır Çalışma" Nedir?

Makale No. 16, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar, VaEra'da (Madde 65) şöyle yazar: "Rabbi Şimon, 'Moral eksikliğinden dolayı' dedi, bunun anlamı Bina olan Yovel'in [Jübile] onlara dinlenme ve özgürlük vermek için henüz bitmemiş olmasıdır. Ve Malhut olan son ruh, dünyaya doğru yasaları aşılacak üzere henüz dünyayı yönetmiyordu. Dolayısıyla, moral eksikliği vardı. Peki bu hangi ruhtu? İsrail'i kurtaramayan Malhut'tu. 'Ruh eksikliği'nin anlamı budur."

"Sıkı çalışma" ve "ruh eksikliği"nin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Başka bir deyişle, sıkı çalışma ile ruh eksikliği arasındaki bağlantı nedir? Rabbi Şimon'un Malhut ile ilgili olarak ruh eksikliği hakkında ne yorumladığını da anlamalıyız, sıkı çalışma ile bağlantısı nedir?

Yaradan'ın çalışmasındaki çalışma düzeninin, kişinin kendisine Yaradan'ın yaratılanlara vermeyi düşündüğü hazzı ve mutluluğu alabileceği Kelim [kaplar] sağlamak için çalışması gerektiği bilinmektedir. Dünyaların yaratılmasının nedeninin O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu olduğu bilinmektedir. Bu nedenle, yaratılanlarda haz ve mutluluk almak için bir arzu ve özlem yaratmıştır. Hazza duyulan arzu ve özlemde, hazzın tadını ölçeriz, yani kişi haz alacağını düşündüğü bir şeye ne kadar özlem duyarsa, hazzın ölçüsü de o kadar olur. Bu nedenle bir kişinin aldığı hazzın küçüklüğü ya da büyüklüğü, o şeydeki hazzı duyduğu özlemin ölçüsüyle ölçülür.

Buna göre, hazzı alanların idrakleri nereden gelmektedir? Sonuçta, hepsi kendileri için alma arzusuyla yaratılmışlardır, öyleyse kim birine küçük, diğerine büyük haz hissettirir? Yani, hangi aptal çok zevk alabileceği yerde az zevk almak ister ki? Ancak Yaradan "eylemlerinin mükemmelliğini gün ışığına çıkarmak" istediği için, yani yarattıklarına iyilik yapmak tam vermek anlamına geldiği için, yani kişi hazzı ve mutluluğu aldığında herhangi bir tatsızlık, yani utanç hissetmeyeceği için, "Kendisine

ait olmayanı yiyen kişi yüzüne bakmaya korkar" yazıldığı için, bu nedenle, insanın doğası gereği onlarla birlikte yaratıldığı Kelim [kaplar] olan alma kapları üzerine Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik yerleştirilmiştir.

Başka bir deyişle, bu konuda iki husus vardır: 1) Bu Kelim'lerde Keduşa'nın [kutsallığın] bolluğunu alamayız, 2) Kişi ihsan etme kapları edinmediği sürece, Keduşa'da bulunan hazzı ve mutluluğu göremez ve var olabilmeleri için Klipot'a [kabuklara] verilen küçük aydınlatma dışında hazzın tadını algılayamaz. Klipot'un içine düşen bu kıvılcımlardan tüm maddesel hazlar ortaya çıkar.

Bu herkese ifşa edilir, yani haz ifşa edilir, yani her biri kendi yararına haz almak isteyen alma kaplarıyla bu hazları tadabilir. Bunun tersine, O'nun yaratılanlara vermek istediği hazların çoğunlukta olduğu Keduşa'nın hazzı ve mutluluğu, bu alma kaplarından gizlidir. Buna "Tzimtzum ve gizlilik" denir.

Bu nedenle, bu ıslahtan iki şey ortaya çıkmıştır -Kişinin Keduşa'nın hazlarını ancak ihsan etme kaplarını edindiği ölçüde alması mümkündür: 1) Kişi, Yaradan'ın yaratılan varlıklara vermek istediği haz ve mutluluğun çoğunluğunun Keduşa'da bulunduğu inanmalıdır. 2) Doğamıza karşı çalışmalı ve her şeyi kendi iyiliğimiz için değil, sadece Yaradan'ın rızası için almalıyız.

Bu bir derece ayrımını tetikler. Yani, hiç kimse bir diğerine benzemez, zira ARI'nın dediği gibi, Veren'den gelenler açısından herkes aynıdır, "Oluşacaklar oluşmadan ve yaratılanlar yaratılmadan önce, basit, üst ışık tüm gerçekliği doldurmuştu. Ve başlangıç ya da son yoktu, ama her şey basit ışıktı." Ancak daha sonra, sadece ihsan etme kaplarında alma ıslahı yapıldıktan sonra, dünyaların çoğalması gerçekleşti, yani kişinin ihsan etmek için amaçlayabileceği niyete göre birçok ayırt etme gerçekleşti. Buna Masahim'in [perdelerin] çoğalması denir ve bununla bir derece ayrımı gerçekleşmiştir.

Bilgelerimizin dediği gibi (Şabat 152), "Her erdemli kişiye ihtişamına göre bir bölüm verilir." Bu böyledir çünkü alıcının Kelim'i yani "ihsan etme kapları" olarak adlandırılan, ihsan etmek için almak anlamına gelen, alıcının yapması gereken Kelim açısından bir fark vardır. Kişinin kendi yararı için aldığı kaplar Var Eden'den gelir. Kişinin bu Kelim üzerinde çalışmasına gerek yoktur, çünkü Yaradan onu bu Kelim ile yaratmıştır. Dolayısıyla, yaratılan varlıkların tek çalışması ihsan etme kaplarını edinmektir.

Yukarıdakilere göre, insanın çalışmasının ne olduğunu biliyoruz: Bu sadece ihsan etme kaplarını edinmek üzere çalışmaktır. Yani, kişi Yaradan'ın yararını ilgilendirmeyen hiçbir şeyin kendisini ilgilendirmediği bir duruma gelmelidir. Bunun yerine, tek arzusu Yaradan'a hoşnutluk getirebileceği bir duruma gelmektir. Dolayısıyla, bir kişi çalışmaya başladığında, Lo Lişma'da [O'nun rızası için değil], yani

kendi iyiliği için başlar. Daha sonra, Lo Lişma'da çalışıyor olmasının, bilgelerimizin "Lo Lişma'dan Lişma'ya geliriz, çünkü içindeki ışık onu ıslah eder" dediği gibi, Lişma'ya [O'nun rızası için] ulaşmak için sadece bir Segula [çare/güç/nitelik] olduğunu anlamaya başlar ve sonunda Lişma'ya ulaşacağına inanır.

Daha sonra kişi bir adım daha ileri gider ve çaba göstermeye başlar. Kendisini Lişma'ya ulaştıracak şeyler yapar, yani kişinin eylemlerde bulunması ve bu eylemlerin kendisini Lişma seviyesine ulaştırmasına niyet etmesi gerektiğini anlamaya başlar ve Lişma konusunda ne kadar ödüllendirildiğini kendi kendine hesaplar.

O zaman gerçeği görmeye, ihsan etme çalışmasından ne kadar uzakta olduğunu anlamaya başlar. Her seferinde, yalnızca kendini sevmeye ne kadar dalmış olduğunu daha fazla görür. Her geçen gün gerilediğini görür ve o zaman ihsan etmek amacıyla çalışmak istediği çalışması "ağır çalışma" olarak adlandırılır.

Bu iki nedenden ötürü böyledir: 1) Kişi artık "ihsan etmek için" ifadesinin ne anlama geldiğini görmüştür. Kişi bilgelerimize, artık daha önce gerçek anlamını bilmediği "Yaradan'ın rızası için" ifadesinin ne olduğunu gördüğüne inanmalıdır. Aksine, Zohar'ın "Ya da günahını ona bildir" ayeti hakkındaki sözleri hakkında açıkladığımız gibi, "Bunu ona kim bildirdi?" diye sorar. O da "Yaradan" diye cevap verir. Kişi ihsan etme çalışmasından ne kadar uzak olduğunu ve kendini sevmeye ne kadar dalmış olduğunu hissettiğinde, bunu yukarıdan gelen bir ifşa olarak yorumlamalıyız. Şimdi, bu çalışma daha da zorlaşır, yani bir kez yukarıdan "kendi iyiliği için değil, Yaradan'ın rızası için" in anlamı kendisine bildirildiğinde, şimdi çalışması daha da zorlaşmıştır.

Bununla birlikte, kişi sanki şimdi kendisi daha kötü hale gelmiş gibi, ihsan etmek için çalışmaya başladığı zamandan daha kötü hale geldiğini düşünür. O zaman kişi bunun böyle olmadığına inanmalıdır. Aksine, Yaradan'ın ona gerçek durumunu bildirmesiyle gerçeğe doğru ilerlemiştir. Bu çalışma sayesinde, şimdi ona ağır bir çalışma olarak görünen bu çalışmayı yapmaya başladığında, bunun nedeni Yaradan'ın ona ihsan etme çalışmasına henüz dahil olmadığı zamandan daha iyi bir durumda olduğu için ona dönmüş olmasıdır.

Ancak, şimdi onun için daha zor hale gelmesinin ikinci nedeni, normalde bir kişinin bir meslek öğrenmek istediğinde, kendisi için iyi olduğunu düşündüğü mesleği öğrenmek için bir zanaatkâra gitmesidir. Bir süre onunla birlikte öğrendikten sonra ilerlemediğini görürse, zanaatkâr ona "Bu meslek sana göre değil; çok zor, git senin için daha kolay olan başka bir meslek ara ve geçimini bundan sağla" der.

Bu nedenle, Yaradan'ın çalışmasında, kişi ihsan etme çalışmasını yapmaya başladığında ve çalışmanın düzenine göre her gün ilerleme kaydedilmesi gerektiğini

düşündüğünde, bu ihsan etme çalışmasına devam etmenin değerli olduğunu söyler çünkü her şeyi sadece Yaradan'ın rızası için yapmayı bilme mesleğini öğreneceği kesindir.

Ancak kişi bu çalışmada bir süre çaba gösterdikten sonra ilerleme kaydetmek bir yana gerilediğini gördüğünde, bedeni ona şöyle der: "Bu çalışmada enerjini boşa harcıyorsun; bu çalışma sana göre değil. Bu çalışma özel beceriler ve cesur bir yürek gerektiriyor. Git ve herkes gibi başka bir meslek bul ve bir istisna olma."

Dolayısıyla buna "ağır çalışma" denir, çünkü kişi herhangi bir işte, ihsan etme çalışmasında çaba sarf etmek ve yürümek istediğinde, beden ona sadece argümanlarla direnerek çalışmasına izin vermez.

Ve gerçekten de mantık dahilinde, bu kesinlikle doğrudur. Dolayısıyla bedeninden ıstıttığı ıftıralar çalışmayı ona ağırlaştırır ve bu yüzden buna "ağır çalışma" denir.

Ancak, kişi gerçekte ilerleme kaydettiğine inanmalıdır ve her seferinde kendini daha çok sevmeye daldığını ve şimdi daha kötü durumda yani ihsan etme çalışmasına başladığı zamandan daha kötü bir alçaklık durumunda olduğunu görmesinin nedeni "Çünkü onun kalbini katılaştırdım" olmasıdır.

Başka bir deyişle, Yaradan ona her seferinde kişinin kendi çıkarı için değil, sadece Yaradan'ın rızası için çalışmasının ne demek olduğunu gösterir, Yaradan kişinin kendisi için çalışmamasının anlamını bilmesini sağlar. Bu sayede kişi bunun aslında doğasına ne kadar aykırı olduğunu görür. İnsan kendi iyiliği için alma arzusuyla yaratıldığından ve şimdi doğasına aykırı bir şey yapmak istediğinden, buna "ağır çalışma" denmesinin nedeni budur.

Yine de soru şudur: Yaradan neden bir insanın doğasına aykırı çalışamayacağı gerçeğini ona bildirir? Bunun nedeni, şöyle yazıldığı gibidir: "Bu işaretlerimi onun içine yerleştireyim diye." Demek ki, Yaradan kişinin içindeki tüm kötülükleri ifşa ederek ona yardım edebilir, bilgilerimizin şöyle dediği gibi: "Arınmak için gelene yardım edilir." Ve yukarıdan verilen şey, tam bir şey olduğu için, kişinin tam bir Kli'ye [kaba] yani ışığın tamamının girebileceği "tam Kli" denilen tam bir eksikliğe sahip olması gerekir.

Buradan Yaradan'ın bir kişiye yardım etmek için ona kötüyü ifşa ettiği sonucu çıkar. Yani, Kli olmadan ışık olmadığından, kötü tam olarak ifşa edilmediğinde, kişi halen tam bir Kli'ye sahip değildir. "Tam Kli "yi "O'nun yardımı için tam arzu" olarak yorumlayabiliriz, çünkü kötülük ifşa edilmediği sürece, kişi bazen üstesinden gelirse, kesinlikle ihsan etme çalışmasını başarabileceğini söyler. Ayrıca, bazen Yaradan'ın da kendisine yardım edemeyeceğini söyler. Dolayısıyla, kişi ihsan etme çalışmasında gayret gösterdiğinde, sarf ettiği güçler onun mücadeleden kaçmasına izin vermez ve

her seferinde Yaradan'ın yardımına daha fazla ihtiyaç duyar. Sonuç olarak, ağır çalışmanın kendisi, kendisine yardım etmesi için Yaradan'a haykırmasına neden olmuştur.

Bu, Zohar'da (Beresheet Bet, Madde 103) anlatılanlara benzer: "Kişinin tövbe etmeden önce yaşadığı bedensel ve ruhsal sıkıntıların iki yönü vardır:

Yaradan yaptığı her şeyi en iyisi için yapar. Kişi, kendisi için alma doğasına daldığı için çektiği korkunç acılar olmasaydı, asla tövbe ile ödüllendirilmeyeceğini görür. Bu nedenle, iyiliği kutsadığı gibi kötülüğü de kutsar, çünkü kötülük olmasaydı iyilikle ödüllendirilmezdi. Buradan, Merhametli Olan'ın yaptığı her şeyi en iyisi için yaptığı, yani iyiliği tetiklediği sonucu çıkar.

Bu da en iyisi içindir. Sadece yapılan kötülükler iyiliğe sebep olmakla kalmamış, aynı zamanda Yaradan'ın tüm bu kötülükler iyiliğe dönüşene kadar aydınlattığı çok büyük ışıklar aracılığıyla kötülüklerin kendileri de iyiliğe dönüştürülmüştür."

Bu nedenle, özellikle tüm kötülükler ifşa edildiğinde, tam bir ışığın parlayabileceği tam bir Kli olduğunu görüyoruz. Yukarıdakilerden, Yaradan'ın neden kişinin kalbini katılaştırdığını, yani "arzu" olarak adlandırılan kalbin ihsan etme çalışmasına her seferinde daha güçlü bir şekilde direndiğini görürüz. Bunun nedeni sıkı bir çalışmaya ihtiyaç duymamızdır, çünkü kişi ancak sıkı bir çalışmanın acısını çekerek, bu acılarla Yaradan'a, Mısır kralı Firavun'un yönetiminden çıkmasına yardım etmesi için tam bir arzuyla haykırır. Demek ki, özellikle alçaklık durumundan, kişi diğer tüm insanlardan daha kötü durumda olduğunu hissettiğinde, bu onu Yaradan'a kendisine yardım etmesi için tüm kalbiyle haykırmaya iter.

Ancak, bu durumda pek çok iniş ve çıkış yaşanır. Yani, kişi Yaradan'ın kendisini, kendini sevmenin hükmü altında bulunduğu sürgünden kurtarmasını istediğinde, bazen kişi içinde bulunduğu durumun Yaradan'dan geldiğine, yani Yaradan'ın kendisine döndüğüne ve duasını işittiğine inanamaz.

Bu nedenle, kişi bu inanca sahip olduğunda, mücadeleden kaçmaz, yani Yaradan'ın duasını duymadığını gördüğünü bu yüzden de dua edecek kimsenin olmadığını söylemez. Aksine, Yaradan'ın duasını duyduğuna ve Yaradan'ın ona kişinin ne kadar alçakta olduğunu bilme farkındalığını verdiğine inanır, öyle ki kendini sevmeye bu kadar dalmış olacağı hiç aklına gelmemiştir.

Bu nedenle, kişi her seferinde kendini dizginler ve Yaradan'a dua etmekten geri durmaz. "Yaradan içimde beni bu sürgünden kurtaracak gerçek bir arzunun ortaya çıkmasını istiyor olmalı" der. Sonra, kendisine gerçek durumunu açıkladığı için Yaradan'a teşekkür etmeyi ihmal etmez.

Ayrıca, ayağa kalkar ve Yaradan'a dua eder, çünkü Yaradan'ın duayı işittiğini görür, çünkü ona kötülüğü göstermiştir ve kesinlikle kötülükten kurtulmasına da yardım edecektir ki buna "kurtuluş" denir. Başka bir deyişle, Yaradan'ın sürgünde olduğunu görmesine izin verdiğine ve kesinlikle onu sürgünden kurtaracağına inanır.

Ancak, bazen Yaradan'ın bir duayı işittiğine inanmanın onun için zor olduğu düşüşler vardır, çünkü kişi açısından O'na zaten çok fazla dua etmiştir ve eğer Yaradan kendisinden isteneni işitiyorsa, bana yardım etmeliydi diye düşünür. Ve hakkında dua ettiğim şeyden kurtarılmadığım için, Yaradan'ın duasını duymadığını söyler. Belki başkalarını da duyuyordur ama bu neyi değiştirir ki, önemli olan ne hissettiği, yani mutlu ya da üzgün olup olmadığıdır.

Bu düşüşler onun içinde mücadeleden kaçma ve bunun ona göre olmadığını söyleme düşüncelerini uyandırır. Ancak kaçmazsa, başka bir yükseliş yaşar ve farklı düşünmeye başlar ve aldığı tüm kararları unuttur. Bu şekilde, yükselişler ve düşüşler süreci kişinin içinde Yaradan'a yaklaşmak için gerçek bir ihtiyaç belirene kadar devam eder, yani "arzu" denilen Kli tüm doğru şekliyle tamamlanmıştır.

Yine de onun ne zaman tamamlandığını bilen Yaradan'dır ve kişi bunu bilemez. O zaman, Yaradan yardım eder ve kişiyi sürgünden kurtarır.

Şimdi Zohar'ın "Ve Musa İsrailoğullarına böyle konuştu (kurtuluşun müjdelenmesi anlamında), ama onlar moral eksikliğinden ve çok çalışmaktan dolayı Musa'yı dinlemediler" sözlerini nasıl yorumladığını sorduğumuzu anlayabiliriz. "Moral eksikliği, İsrail'i kurtaramayan Malhut anlamına gelir" der. ARI'nın dediği gibi, asıl çalışmanın Malhut'ta olduğunu, Mısır'daki sürgünün Keduşa [kutsallık] görüşünün sürgünde olduğu şeklinde yorumlamalıyız. Bu demektir ki, cennetin krallığını, cennetin krallığının yükünü kabul etmeliyiz çünkü O yücedir ve hükmedendir, yani ödül almak için değil, Kral'ın önemi nedeniyle Kral'a hizmet etmekle ödüllendirildiği için çalışmanın büyük bir zevk olması gerekir, bu sürgündeydi.

Başka bir deyişle, Keduşa'nın önemi ifşa edilmemiştir. Buna " Tozun içindeki Şehina" denir, yani kişi Yaradan rızası için çalışmayı üzerine aldığı anda, bu çalışma alçaklık olarak kabul edilir, çünkü bunda önemin tadını bulamaz. Dolayısıyla, Malhut'un tozun içinde olması, ki bu önemli olmayan bir şeydir, bu onu zor bir çalışma haline getirmiştir.

Buna "ruh eksikliği" denir, yani önemli bir şey olan Malhut, yani Kral'a hizmet eden kişi, bu insanlar arasında "Kral'ın yüzünü gören", krallıkta ilk oturan kişi olarak kabul edilir. Bu, Kral'la birlikte yaşadıkları olarak kabul edilmez ve Kral'ın yüzünü

gördükleri, krallıkta ilk oturdukları kabul edilir, bunu ağır bir çalışma olarak görürler ve onların "ruh eksikliği" olduğunu söyleriz, yani moralleri yüksek değildir.

Ancak Malhut sürgündeyken Klipot'un [kabuklar] yönetimi altında, Malhut'u toz, önemsiz olarak görürler. Malhut, Kral'la birlikte yaşarken hissedilmesi gerektiği gibi yüksek bir moral veremediğinde, buna "ruh eksikliği" denir. Buradan "moral eksikliği ve ağır çalışmanın" birbirine bağlı olduğu sonucu çıkar. Bu demektir ki, Malhut toz içindeyse, önemsizse, bu çok çalışmaya neden olur, çünkü tatsız olan bir şey, kişinin üstesinden geldiği ve çalıştığı her an, bu üstesinden gelme çok zordur ve kişi her zaman üstesinden gelemeyebilir.

"Malhut olan son ruh, doğru yasaları aşlamak için halen dünyayı yönetmedi" demesinin anlamı budur, yani Malhut halen yönetime sahip değildi, böylece herkes ondan gelen tüm yasaların doğru yasalar olduğunu görecekti, yani her şey uyum içinde olacak ve her biri "İlahi Takdir" olarak adlandırılan Malhut'un iyi olduğunu ve iyilik yaptığını hissedecekti, çünkü "Ve O'nun krallığı her şeye hükmeder" diye yazıldığı gibi, dünya O'nun liderliğini takip eder. Bu hala açıklanmamıştı.

Bu, şu sözlerin anlamıdır: "Bu nedenle, moral eksikliği vardı. Peki bu hangi ruhtu? İsrail'i kurtaramayan Malhut'tur." Bu, Malhut'un hâlâ sürgünde olduğu için İsrail'i kurtaramadığı anlamına gelir. Ama sürgünden kurtulduğunda, tam tersine, insana ruh verir, böylece o yüksek ruhlu olur.

Bu nedenle, Musa geldiğinde ve kurtuluşun müjdesini duyurduğunda, böyle bir şeye Mısır'daki sürgünden kurtulacaklarına inanamadılar, çünkü "Ve seni Mısır'ın sıkıntılarının altından çıkaracağım ve seni onların çalışmalarından kurtaracağım" diye yazılmıştır. Yani, sadece ağır çalışma olmayacak değil, aynı zamanda hiç çalışmaları da olmayacaktı. Böyle bir şeyin olabileceğine inanamadılar.

Eğer buna inanmış olsalardı, o zaman inancın gücüyle sürgünden kurtulurlardı. "Ruh" olarak adlandırılan Malhut'un önemi artardı, çünkü şöyle yazılmıştır (Vaiz 3), "İnsanoğlunun ruhu yukarı doğru yükselirse, kim bilir? Ve hayvanların ruhunu, eğer yeryüzüne iniyorsa?" "İnsan oğullarının ruhu"nu, hayvanlıktan çıkıp "insan" olduktan sonra, bilgilerimizin "sana 'insan' denir" dediği gibi, ruhun, yani "ruh" olarak adlandırılan Malhut'un yükseldiği, öneminin arttığı anlamına gelecek şekilde yorumlamalıyız.

Ancak bir hayvandaki ruhun niteliği, kişi hayvanlık durumunda olduğunda, onun için ruhun önemi azalır. Bu nedenle, İsrail halkı kötülüklerini ifşa etmek zorundaydı, böylece tam bir eksikliğe sahip olacaklardı, çünkü o zaman tam yardım gelebilirdi. Bu yüzden İsrailoğulları henüz işitmemişlerdi.

Çalışmada Arınmak İçin Gelen Kişinin Aldığı Yardım Nedir?

Makale No. 17, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar sorar (Mısır'dan Çıkış, Madde 36), "Neden 'Firavun'a doğru gel' diye yazılmıştır? 'Firavun'a git' denmesi gerekirdi. 'Gel' nedir? Musa ondan korkuyordu. Yaradan Musa'nın ondan korktuğunu görünce, 'Bak, Ben sana karşıyım, Mısır Kralı Firavun' dedi. 'Benim Efendiniz' diyorsunuz ya, 'Benim ve bir başkası değil' diye açıkladıkları gibi, bir başkası değil, Yaradan ona karşı savaş açmak zorundaydı."

Bu, neden "Gel" diye yazıldığının cevabının, Musa'nın Mısır Kralı Firavun'u tek başına yenemediği, ancak Yaradan'ın ona karşı savaş açtığı anlamına gelir. Bu durumda, eğer Musa onu yenemiyor sadece Yaradan yenebiliyorsa, neden Musa'ya "Gel" dedi? Musa bu konuda nasıl yardımcı olur ve neden "Firavun'a doğru gel" diye yazılmıştır?

"Firavun'a doğru gel, çünkü Ben bu işaretleri onun içine yerleştirmek için onun yüreğini katılaştırdım" sözlerini de anlamalıyız. Tüm yorumcular ilk beş belâdan sonra Yaradan'ın neden Firavun'dan seçim hakkını aldığını sorarlar. Ve eğer Yaradan ondan seçim hakkını aldıysa, Yaradan'a itaat etmemesi neden Firavun'un suçu olsun?

Yazılanlarda bunun cevabı, "çünkü onun kalbini katılaştırdım" şeklindedir. Peki neden onun kalbini katılaştırdım? Hatalı olduğu için değil, başka bir nedenden dolayı, şöyle yazıldığı gibi, "bu işaretlerimi onun içine yerleştireyim diye." Yaradan işaretlerini yerleştirmek istediği için, ondan seçimi almıştır, ki bu yüzden belâlara maruz kalsın.

Bunu anlamak zordur. Dünyayı yarattıklarına iyilik yapmak için, yaratılanların sadece iyilik görmesi için yaratan Yaradan'ın, işaretlerini göstermek istediği için,

işaretleri göstermek için bir bahanesi olsun diye Firavun'un kalbini katılaştırdığı söylenebilir mi? Bu, dostunun düşüşünden fayda sağlayan birinin durumuna benziyor.

"Ve Yusuf'u bilmeyen yeni bir kral ortaya çıktı" ayeti (Mısır'dan Çıkış) hakkında şöyle denmiştir (Sotah 11): "Rav ve Shmuel, biri 'gerçekten yeni biri' dedi, diğeri de 'hükümleri yenilenen' dedi." Çalışmada Firavun'un insanın içindeki kötü eğilim olduğu yorumlanırken bunun nasıl değerlendirildiğini anlamalıyız. Kötü eğilim "aptal ve yaşlı bir kral" olarak adlandırılıyorsa, onun aslında yeni olduğu nasıl söylenebilir?

Zohar bunun nedeninin, "Günah kapıda çömelir" diye yazıldığı gibi, kötü eğilimin insana doğar doğmaz gelmesinden kaynaklandığını söyler, yani insan doğar doğmaz kötü eğilim onunla birlikte ortaya çıkar, oysa iyi eğilim insana on üç yıl sonra gelir. Bu nedenle, neden "'Ve yeni bir kral ortaya çıktı,' gerçekten yeni" deniyor? Bunun yerine, kötü eğilim olan aptal ve yaşlı kralın kişide yeni bir şey olmadığını söylemeliyiz. Aslında, "İnsan vahşi bir eşeğin sıpası olarak doğar" diye yazıldığı gibi, insan doğar doğmaz o da mevcuttur. O halde, "gerçekten yeni" ne demektir?

Yukarıdakileri anlamak için, Tora ve Mitzvot'ta [emirler/iyi işler] bize verilen çalışmanın ne olduğunu bilmeliyiz. Yani, bu çalışmaya neden ihtiyacım var? Yaratılışın amacının, O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusundan kaynaklandığını öğrendik. O halde neden kendimizi zorlamamız gerekiyor? Haz almak, bu haz alma eylemi "çalışma" olarak adlandırılır mı?

Haz almanın bir ödül olarak kabul edildiğini ve çalışma olarak görülmediğini görüyoruz. Ancak, öğrendiğimiz üzere, yaratılanların haz aldıklarında utanç duymamaları için, dal köküne benzemek istediğinden ve kökümüz yaratılanlara ihsan ettiğinden, kişi kökte olmayan bir şey yaptığında, bundan hoşnutsuzluk duyar. Bu nedenle, yaratılanlar haz aldıklarında hazda bütünlük hissetsinler ve haz alımında kusur olmasın diye, bunu düzeltmek için Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik adı verilen bir ıslah yapıldı. Bu demektir ki, yaratılanlar ihsan etme kapılarını edinmedikleri sürece, Yaradan'ın onlara vermek istediği hazzı alamayacaklar ve hissetmeyeceklerdir.

Bu nedenle, Tora ve Mitzvot'a bağlandıklarında, Tora ve Mitzvot'ta kıyafetlenen hazzı ve memnuniyeti henüz hissetmezler. Bu nedenle, bu çalışma olarak kabul edilir, zira Kral'ın önemi, O'nun önemi ve yüceliği nedeniyle O'na hizmet etmeye değer olduğu henüz ifşa olmamıştır. Bu, Şehina'nın [Kutsallığın] her birimizin içinde sürgünde olması olarak kabul edilir. Dolayısıyla, eğer önem yoksa, Şehina'nın tozun içinde olduğu yani bunda hiçbir tat olmadığı düşünülür.

Bilgelerimiz, bilgi ağacının günahı yüzünden, yılanın Havva'ya geldiğini ve içine pislik attığını söylerler. Baal HaSulam, kötü eğilim olan yılanın Havva'nın içine pislik

attığı, yani Havva'nın "Bu-ne" diye anlamasına izin verdiği şeklinde yorumlamıştır. Yani, yılan "Havva" olarak adlandırılan Malhut'a bir kusur attı ve cennetin krallığı için çalıştığını söyleyerek, "Bu-ne" dedi.

Sonuç olarak, ihsan etme kaplarını edinmeden önce çalışmamız gerektiği ortaya çıkar; ihsan etme kapları aracılığıyla Yaradan'ın yaratılan varlıklara vermek istediği hazzı ve memnuniyeti alabiliriz. Dolayısıyla, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmenin bir çalışma olduğunu söylediğimizde, bu Tora ve Mitzvot'u yerine getirmenin bir çalışma olduğu anlamına gelmez; çalışma, onları ihsan etmek üzere yönlendirmeden önce Tora ve Mitzvot'u yerine getirirken olur. O zaman çalışma vardır, zira yılanın pislik saçtığının ve lekelediğinin söylendiği gibi, kötülüğün ve yılanın hükmü altındayız.

Bu nedenle, kendimiz için alma arzusunun hükmü altındayız ki bu durumda Tora ve Mitzvot'tan alınan haz ve mutluluk ifşa olmaz. Ve bütün çalışma budur -ihsan etme kapları edinmek, çünkü sadece ihsan etme kapları sayesinde Tora ve Mitzvot üzerine yerleştirilmiş olan Tzimtzum ve gizlilik ortadan kalkar, zira haz ve mutluluk alma kaplarında ifşa olmaz.

Bundan dolayı, o zaman bize bir tavsiye ve Segula [çare] olarak yerine getirmemiz için Tora ve Mitzvot verilir. Yani, Tora ve Mitzvot'u yerine getirirken, henüz amaçlayamadığımız halde, bunların ihsan etmek için olmasını, kişinin yerine getirdiği bu 613 Mitzvot'un ona Lişma'ya [O'nun rızası için] ulaşma yeteneği kazandırmasını amaçlamalıyız. Bilgelerimizin sözleriyle, bu ilerleme Lo Lişma [O'nun rızası için değil] olarak adlandırılır, yani kişi "içindeki ışık onu ıslah ettiği" için Lo Lişma'yı yerine getirerek Lişma'ya ulaşacaktır.

Dolayısıyla, bir kişi ihsan etmek için her şeyi yapamadığını gördüğünde, veren olmak için ne yapmalıdır? Bilgelerimiz bize kişinin Lo Lişma'yı, yani almak için öğrenmesi gerektiğini öğütlemişlerdir. Bu, kişinin Lişma'ya ulaşmasını sağlayacak tek tavsiyedir. Başka bir tavsiye yoktur. Zohar'ın sözleriyle buna "613 Eitin", yani 613 öğüt denir.

Bunlar onun sözleridir ("Zohar Kitabı'na Giriş," "On Dört Emrin Genel Açıklaması ve Yaratılışın Yedi Gününe Nasıl Bölündükleri," Madde 1): "Tora'daki Mitzvotlar Pekudin [Aramice: emirler/teminat] ve 613 Eitin [Aramice: öğütler/ıpuçları] olarak adlandırılır. Aralarındaki fark, her şeyde Panim [ön/yüz] ve Ahor [arka/sırt] olmasıdır. Bir şey için yapılan hazırlığa Ahor, o şeyin edinilmesine ise Panim denir. Benzer şekilde, Tora ve Mitzvot'ta da 'Yapacağız' ve 'Duyacağız' vardır. Tora ve Mitzvot'u 'O'nun sözünü yerine getirenler' olarak gözlemlerken, 'O'nun sözünün sesini duymakla' ödüllendirilmeden önce, Mitzvot'a '613 Eitin' denir ve Ahor olarak kabul edilir. 'Sözünün sesini duymakla' ödüllendirildiklerinde, 613 Mitzvot, Pikadon [birikim]

kelimesinden gelen Pekudin olur. Bu böyledir çünkü 613 Mitzvot vardır ve her Mitzva'da [Mitzvot'un tekili] benzersiz bir derecenin ışığı biriktirilir."

Dolayısıyla, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmenin iki zamanı olduğunu görürüz: 1) Hazırlık sırasında, "O'nun sözünü yerine getirenler" olarak kabul edilir. O zaman buna "çalışma" denir, zira kişi henüz duymakla ödüllendirilmemiştir, çünkü o zaman kişi hâlâ almak için almanın yönetimi altındadır, haz ve memnuniyetin Tora ve Mitzvot'tan gizlendiği bir Tzimtzum ve gizlilik durumu vardır ve kişi 613 Mitzvot'u öğüt olarak yani bu sayede ihsan kaplarıyla ödüllendirilebilecek şekilde gözlemlemelidir.

O zaman, kişi bu Kelim'e sahip olduğunda, Tzimtzum ve gizlilik ondan kalkacak ve O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacını, hazzı ve mutluluğu edinecektir. Bu durumda, 613 Mitzvot'a "613 Pekudin" denir ve her bir Mitzva'da o Mitzva'ya ait ışık biriktirilir.

Bundan sonra, artık çalışmak için yer kalmaz çünkü kişi zaten kendi çıkarı için değil, Yaradan'ın rızası için çalışmakla ödüllendirilmiştir. Bu, Duvna'nın Sayer'inin, "Beni çağırma'dın Yakup, çünkü Benim için çaba gösterdin İsrail" ayetini açıklarken söylediği gibidir. Eğer bir kişi Tora ve Mitzvot'u yerine getirirken çaba sarf ettiğini söylüyorsa, bunun Yaradan'ın "Benim için çalışmıyorsun" dediğinin bir işareti olduğunu söylemiştir. "Beni çağırma'dın Yakup" sözünün anlamı budur. Yaradan rızası için çalışmadığının işareti, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek için çalıştığınızı söylemenizdir, zira kişi Lişma'yı yerine getirdiğinde, gizlilik ve Tzimtzum ortadan kalkar ve "613 Pekudin" olarak adlandırılan Tora ve Mitzvot'ta var olan haz ve mutluluğu edinmeye başlar.

Böylece sorduğumuz şu soruyu da anlamış oluruz: Eğer yaratılışın amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapmaksa, Tora ve Mitzvot'taki çalışma bize nereden geliyor? Cevap utanç duymamak için gizlilik ve Tzimtzum'un yaratılmış olmasıdır. Bundan çıkan sonuç, haz ve mutluluğun alma kaplarında ifşa edilmediğidir.

Dolayısıyla, bir çalışma vardır: 1) çünkü kendi iyiliğimiz için alma arzusuyla doğduğumuz için doğamıza karşı çalışmalıyız, 2) çünkü Tzimtzum'u yaparak, önemli olan şey üzerinde yani mantık ötesi gitmek için çalışmalıyız ve dünyayı İyilik Yapan İyi olarak gözetken bir lider olduğuna inanmalıyız.

Bu iki şey insanın çaba göstermesine ve çalışmasına neden olur ve insanın çalışmanın ortasında mücadeleden kaçmaması adına büyük bir üstesinden gelmeyi gerektirir. Bu böyledir çünkü bir insan bir şey yaptığında, o konuda ilerleme görmelidir. İlerleme görmezse, başarılı olamadığını gördüğü için bunun kendisine göre olmadığını söyler. Bu da içinde bulunduğu mücadeleden kaçmak istemesine neden olur.

Ancak gerçek şudur ki, yukarıdan gelen yani yukarıdan gelen yardım olmadan ulaşamayacağımız iki tür yardım vardır: 1) Kli [kap], yani eksiklik. Yani, gerçek eksikliğin ne olduğunu bilme eksikliği, böylece yukarıdan ne için yardım isteyeceğini bilme eksikliği.

Başka bir deyişle, çoğu zaman kişi bir şeyden yoksundur ve bu yüzden hastalanır. Doktorlar ona ilaç verir ama bu ona yardımcı olmaz çünkü o doktorların düşündüğü şeyden dolayı hasta değildir. Sonuçta bir doktora gider, o da ona bir ilaç yazar, ancak ilaç ona yardımcı olmaz ve tüm doktorlar onu hayatının geri kalanında bu hastalıkla kalabileceği konusunda zaten cesaretlendirmiştir.

Ama sonunda bir profesör gelir ve vücudunda eksik bir madde olduğu için hasta olduğunu ve acı çektiğini, bu yüzden onu iyileştiremediklerini, oysa hastalığa ve acıya neden olan bir şeyden muzdarip olduğunu söyler. Bu nedenle, vücudunda eksik olduğunu düşündüğü maddeye göre ona bir tedavi vereceğini ve hemen iyileşeceğini söyler. Daha sonra onun tamamen iyileştiğini görürler.

Öyle görünüyor ki, kişi Tora ve Mitzvot'u yerine getirebilmek için öncelikle neyin eksik olduğunu bilmelidir. Kişi birçok şey düşünebilir ve her bir şey için bir ilaç alır, ancak bu ona yardımcı olmaz çünkü hakikat yolunda yürüyememesinin nedeni kişinin düşündüğü şey değildir. Bu da Yaradan'a kendisine yardım etmesi, düşündüğü şeyi doldurması için dua ettiği anlamına gelir, ancak düşündüğü şey gerçek değildir. Dolayısıyla, kişi kötü eğilimin kontrolünden kurtulamaz.

Bu nedenle, öncelikle kişi acı çektiği hastalığı bilmek için yukarıdan yardım alır. Yani, niceliksel bir eksikliği olduğunu, yani öğrenmek için daha fazla zamana, daha fazla zekaya, yeteneğe vs. ihtiyacı olduğunu düşünür ve bunun için O'nun kendisine yardım etmesi için dua eder. Ancak gerçekte kişi nitelik bakımından eksiktir, içindeki asıl eksikliğin Üst Rehberliğin var olduğunu hissetmeye önem vermemesi olduğunu bilmelidir. Başka bir deyişle, Yaradan'ın dünyayı İyilik Yapan İyilik tarzında yönettiğine dair inançtan yoksundur. Eğer bunu gerçekten hissedebilseydi, Yaradan'dan haz ve memnuniyet aldığı için sevinirdi ve Yaradan'dan bir an bile ayrılmak istemezdi, çünkü düşüncesini başka şeylere yönelttiğinde ne kaybettiğini bilirdi.

Dolayısıyla, eksikliğinin bu olduğunu değil de çalışmada önemli olmayan başka şeylerden yoksun olduğunu düşünürse, o zaman kişinin yukarıdan alacağı ilk yardım kötülüğünü, esas engelleyen şeyi bilmektir ki bu yüzden Yaradan'ın gerçek bir hizmetkârı olamamaktadır. Bu yardım önce gelmelidir ve daha sonra düzeltmeler yapmak, onları düzeltmek mümkündür. Yani, kişi sadece iki ana şeye ihtiyacı olduğunu bildiği bir duruma gelmelidir, bunlar "akıl" ve "kalp"tir, elde etmek için çaba göstermesi

gereken tek şey budur. Dolayısıyla, bir kişinin yukarıdan aldığı ilk yardım bu eksikliktir.

Ancak bu kişide bir anda değil, yavaş yavaş ifşa olur. Kişi çalışmasına göre, hakikate ulaşmak için ne kadar çaba sarf ederse, o ölçüde yukarıdan yardım alır. Gerçek Kli'yi, yani ihtiyacı olan gerçek eksikliği edindiğinde, o zaman Kli'ye uygun gerçek doyumu alacağı zamandır. Dolayısıyla, kişi yukarıdan hem ışığı hem de Kli'yi, yani "eksiklik" olarak adlandırılan ihtiyacı alır.

Başka bir deyişle, eksik olduğu şey ona zarar verir. Yine de kişinin sahip olmadığı her şey eksiklik olarak kabul edilmez. Mesela, bolluk içinde yaşayan ve hayattan zevk alan bir kişi yanına gelip ona "Neden bu kadar mutlusun? diye sorduğunda, anne babası çok varlıklı ve saygın olan komşumun oğlunun acı çektiğini gördüm. Yani, onu acı çeken bir ifadeyle yürürken gördüm. Ona sordum, 'Arkadaşım, neye ihtiyacın var? Ailen çok zengin, söyle bana, neye ihtiyacın var? Hasta mısın?' diye sordum. O da şöyle cevap verdi: 'Yıllarca emek verdiğim doktorluk diplomamı almam gerekiyordu ama sınavları geçemedim ve şu anda doktorluk diplomam olmadığı için üzgünüm.'" Doktor diploması olmayan herhangi bir kişinin bundan pişmanlık duyduğu söylenebilir mi?

Aksine, yukarıda da belirtildiği gibi, kişinin sahip olmadığı her şey eksiklik olarak kabul edilmez. Eksiklik, bir kişinin istediği ama sahip olmadığı her şeydir. Buna "eksiklik" denir. Bu nedenle, arzusun yoğunluğunu ölçmek istediğimizde, bunu kişinin arzuladığı şeye sahip olmadığında hissettiği acıya göre ölçeriz.

Dolayısıyla, üsttekinin alttakine verdiği ilk yardım onun neyi edinmesi gerektiğinin bilincinde olmasıdır. Bunu edinmemenin verdiği acı, üsttekinin alttakine Kli'yi vermesi olarak kabul edilir. Daha sonra, alttakinin gerçek bir ihtiyacı olduğunda, üstteki ona ikinci yardımı, yani ışığı ve eksikliğin doyumunu verir.

Böylelikle sorduğumuz şu soruyu anlayacağız: Eğer Yaradan Musa'nın Mısır kralı Firavun'la tek başına savaşıp onu yenemeyeceğini biliyorduyorsa, ancak Yaradan'ın Kendisi, "Benim ve bir elçi değil" diye yazıldığı üzere, neden O'na "Firavun'a doğru gel" dedi? Bu, Musa ile birlikte Yaradan'ın yardım edebileceğini ima eder. Ama Yaradan "Benim bir elçi değil" dedi, o zaman Musa burada bize nasıl yardım ediyor? Neden "Firavun'a doğru gel" diye yazılmıştır?

Bu demektir ki, bir kişi Yaradan'ın yolunda yürümeye başlamalı ve hakikate ulaşmalıdır, yani Yaradan'la Dvekt [bütünleşme] ile ödüllendirilmelidir. Sonra, eğer yürüyüşünde ilerlerse, kişi ilk yardımı, neyin eksik olduğunu bilmek için eksiklik hissini alır. Akabinde, sadece iki ana şeyden yoksun olduğunu kavrar: "Zihin" ve "kalp". Ve bununla birlikte, bunlara sahip olmadığı için acı çekmeye başlar. Başka bir deyişle,

buna ihtiyacı olduğunu hisseder. O zaman kişi kendi başına çalışmazsa, buna sahip olmadığı için acı çektiği söylenemez. Yalnızca bir şeye ihtiyaç duyuyorsa, kişi bir şeyi edinmek için çalışmışsa, ona sahip olmadığı için acı çekecek kadar ona ihtiyaç duyduğu söylenebilir.

Bu nedenle "Firavun'a doğru gel" diye yazılmıştır. Bu iki şeye işaret eder: 1) Tıp eğitimi almak için yıllarca uğraşan ve sonunda başarısız olup doktorluk diplomasını alamayan doktorla ilgili alegoride olduğu gibi, kişinin kendisi çaba göstermelidir. O zaman istediği şeye sahip olamadığı için acı çektiği söylenebilir.

Ancak çaba sarf etmediyse, istediği şeyi elde edememekten dolayı acı çektiği söylenemez, zira kişinin bir şeye sarf ettiği emek arzuyu uyandırır, bu nedenle de mücadeleden kaçamaz çünkü bu konuda sarf ettiği tüm çabalar için üzüldür ve her zaman "Belki de sonunda istediğimi elde edeceğim" diye düşünür. Çalışarak, elde edemese bile, her seferinde harcadığı emeğin maddeye olan özlemi uyandırdığı sonucuna varır.

Dolayısıyla burada iki güç vardır:

1) Maddeyi edinmek için değil, maddeyi edinmek için güçlü bir arzu duymak amacıyla çalışmak zorunda olan insanın gücü. Yaradan'ın yardımına duyulan ihtiyacı elde etmek için insanın çalışmasının gerekli olduğu sonucu çıkar. Buna "tam bir arzu" denir. Başka bir deyişle, insanın çalışması maddenin edinilmesine neden olmaz, daha ziyade eksikliğin ve maddeye olan ihtiyacın edinilmesine ve neyin eksik olduğunu bilmesine neden olur. Bunun için, her seferinde daha eksik olduğunu ve Firavun'un yönetiminden çıkamayacağını görerek yukarıdan yardım alır. Bu yardıma "çünkü onun kalbini katılaştırdım" denir. Buradan, gerçek bir şeye gerçek bir ihtiyaç duymak için kalbin katılaşmasının gerekli olduğu sonucu çıkar.

2) Aynı zamanda, "Benim ve bir elçi değil" diye yazıldığı gibi, ışıltı vermesi için Yaradan'ın yardımına sahip olmalıyız. Bu demektir ki, doğası gereği, kendisi için alma arzusu -"aptal yaşlı bir kral" olarak adlandırılır - kişiyi kontrol eder ve insanın doğasını değiştirme yeteneği sadece Yaratan'ın elindedir, yani bu doğayı O yaratmıştır ve O değiştirebilir ve buna bir mucize olan "Mısır'dan çıkış" denir. Bu yüzden "Gel" diye yani ikisi birlikte yazılmıştır, tıpkı bizim "Birlikte gel" dediğimiz gibi, aynı şekilde Yaradan ve Musa.

Şimdi sorduğumuz soruyu anlayabiliriz: Neden "Çünkü Benim bu işaretlerimi onun içine yerleştirebilmek için onun kalbini katılaştırdım" diye yazılmıştır? Bunun dostunun düşüşünden fayda sağlayan biri gibi görüldüğünü söylemiştik. Yani, Yaradan, işaretlerini göstermek için onu kötü yapmıştır. Yukarıdakilere göre, "Benim

bu işaretlerimi yerleştir" ifadesinin anlamı ışığa işaret eder, çünkü ışığa "harfler" denir. Dolayısıyla, ışığı almak için tam bir Kli'ye sahip olsun diye onu kötü, yani eksik yaratmıştır. Bu demektir ki, harfler Yaratan'ın iyiliği için değil, yaratılan varlığın iyiliği içindir.

Bununla aynı zamanda sorduğumuz şeyi de anlayacağız, O eski bir kral olduğuna göre, "Ve yeni bir kral ortaya çıktı" nedir? Cevap, her seferinde hükümlerinin yenilendiğidir. Yani, her seferinde kötü eğilim yeniden yaratılır, çünkü "Ben onun kalbini katılaştırdım". Dolayısıyla, "Arzusu büyük olanın eğilimi de ondan büyük olur".

Şabat Konuşması Neden Hafta İçi Konuşması Gibi Olmamalıdır?

Makale No. 18, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar'da (Beşalah, Madde 70-78) şöyle yazar: "Siz sessiz kaldıkça, Efendiniz sizin için savaşıacaktır. Rabbi Aba, 'Eğer Şabat nedeniyle dilediğini yapmaktan ve söz söylemekten ayağını çevirirsen, Şabat günü konuşman, hafta içi konuşman gibi olmayacaktır' diye başladı. Her gün, kişi bir eylem göstermeli ve aşağıda uyandırması gerekenden bir uyanışa neden olmalıdır. Ancak, Şabat'ta kişi sadece Yaradan'ın ve günün kutsallığının sözleriyle uyanmalıdır, başka bir şeyle değil, zira Şabat'ta aşağıdan bir uyanışa ihtiyaç yoktur. Gel ve gör, burada, Firavun İsrail'le savaşmak için yaklaştığında, o zaman Yaradan İsrail'in aşağıdan bir uyanışa neden olmasını hiç istemedi, çünkü yukarıdan bir uyanış vardı, şöyle yazıldığı gibi, "Efendiniz sizin için savaşıacak ve siz sessiz kalacaksınız," çünkü aşağıdan bir uyanış, sadece yargıyı harekete geçireceği için Rahamim [merhametler] adı onların üzerinde uyanmalıdır."

"Efendiniz sizin için savaşıacak" ve Şabat'ın bitişikliğini ve neden her gün aşağıdan bir uyanışa ihtiyacımız olduğunu, ancak Şabat'ta buna ihtiyacımız olmadığını, çünkü Şabat'ta sadece yukarıdan bir uyanış olduğunu anlamalıyız. Ayrıca Şabat'ta sadece Yaradan'ın sözleriyle ve günün kutsallığıyla meşgul olmamız gerektiğinin ne anlama geldiğini de anlamalıyız.

Önümüzde iki şey olduğu bilinmektedir: 1) Eksiklik, yani özlem. Eksikliği olmayan bir kişi, bu şey, dünyadaki en önemli şey olsa bile, haz alamaz. Kişinin bu konuda bir eksikliği yoksa, onu alabilir ama ondan zevk alamaz, çünkü bu ona duyduğu özlemin ölçüsüne bağlıdır. Dolayısıyla, bir eksiklik zamanımız vardır ve sonrasında her seferinde daha fazla eksiklik alma zamanı gelir.

Demek ki, kişi nerede bir eksiklik hissederse, o eksikliği doldurmaya gider. Eğer o şeyi elde etmek onun için zorsa, onu elde etmek için boşuna uğraştığını değil, bir şey elde ettiğini söyleriz: "Özlem" adı verilen bir Kli [kap] edinmiştir. Başka bir deyişle, doyumunu hemen edinmiş olsaydı, bu doyum, haz açısından bir doyum olarak kabul edilmeyecekti ki bu da öğrendiğimiz gibi, asıl amaçtır, yaratılışın amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusudur, yani onların haz ve zevk almalarıdır.

Buradan şu sonuç çıkar ki, kişi bir şeyi çaba göstermeden alırsa, yani ondan alması gereken hazzı, "özlem" denen hazzı alacak Kli'yi edinecek zamanı yoksa, bu doyum haz veremez çünkü kişinin bu hazzı alacak Kli'si yoktur, çünkü hazzı alacak Kli'ye "özlem" denir ve bir şeye özlem duymak zamana, yani eksikliği hissetme zamanına bağlıdır.

Dolayısıyla, kişi ihtiyacını karşılaması için Yaradan'a dua ettiğinde, bu da kişinin Yaradan'ın kendi eksikliğini gidermesi için ne kadar zamandır dua ettiğine bağlıdır. Bu nedenle, Yaradan ilk olarak ona içindeki Kli'nin büyümesi için yardım eder, buna "özlem Kli'si" denir, yani Yaradan onun duasını duyar. Kişinin duasının karşılığını hemen alamamasının sebebine gelince, bunun böyle olmadığını, Yaradan'ın duasını duyduğunu ve içindeki özlemi artırdığını, böylece hazzı hissetmek için gerçek bir Kli'ye sahip olacağını söylemelidir. Sonuç olarak, kişi istediği şeyi hemen alsaydı, özlem eksikliği nedeniyle zevk alamazdı.

Bununla bilgilerimizin ne dediğini anlayacağız (Suka 52), "Günahkârlara kötü eğilim saç teli gibi, erdemlilere ise yüksek bir dağ gibi görünür." Ancak öncelikle şunu anlamamız gerekir: Çalışma açısından konuştuğumuzda, "çalışma açısından" ne anlama gelir?

Mesele şu ki, Tora ve Mitzvot'a [emirlere/iyi eylemlere] uymanın iki yolu vardır: 1) Yapmak, ki bu eylem olarak kabul edilir. Kişi Tora'yı öğrenir; Mitzvot'u tüm detayları ve hassasiyetleriyle yerine getirir ve buna eklenecek hiçbir şey yoktur. Gerçekten de eylemler açısından kişi erdemli kabul edilir. 2) Çalışma, ki bu kalpte yapılan çalışmadır. Bilgelerimizin sözleriyle, dua genellikle "çalışma" olarak adlandırılır, çünkü bir duaya "kalpteki çalışma" denir ki bu bir niyet, yani kalbin niyeti demektir. Yani kişi Tora ve Mitzvot'u yerine getirirken neden Tora ve Mitzvot'u yerine getirdiğini, kendi iyiliği için mi yoksa Yaradan'ın rızası için mi yerine getirdiğini amaç edinmelidir.

Bu nedenle, eylem açısından erdemli ve günahkâr ile niyet açısından erdemli ve günahkâr arasında ayrım yapmalıyız. Eylemler açısından erdemli olanlar Ultra-Ortodokslar, günahkârlar ise laiklerdir. Ancak niyet açısından, erdemliler ve günahkârlar tamamen farklı bir sıralamadan geçerler. Başka bir deyişle, eylem açısından her ikisi de erdemlidir. Ancak niyet açısından bir fark vardır: Erdemliler

Yaradan için çalışanlardır, günahkârlar ise kendileri için çalışanlardır. Bununla birlikte, çalışma açısından her ikisi de erdemlidir.

Çalışmada yani kalbin amacı ile tüm çalışmanın Yaradan'ın rızası için olmasına niyet ederek yürümek istediğimizde, o zaman çalışmanın düzeni başlar. Bu demektir ki, "kendisi için alma arzusu" olarak adlandırılan kalpteki kötülük, Yaradan rızası için çalışmaya direnir. Ancak, "Tanrı onları birbirinin zıttı yapmıştır", yani kişi hakikat yolunda yürümek istediği ölçüde, içindeki kötülük hakkındaki hakikat de o ölçüde ortaya çıkar.

Kişi hakikat yolunda yürümek için küçük bir arzuya sahip olduğunda, yani her şeyi Yaradan rızası için yapmak istediğinde, onun kötülüğü de küçüktür, zira "biri diğerinin zıddıdır..." Başka bir deyişle, kişinin içindeki Keduşa [kutsallık] ne kadar büyükse, Keduşa'ya karşı direnç de o kadar büyüktür. Dolayısıyla, kişi çalışmasında ne kadar ilerler ve hakikat yolunda daha da fazla ilerlemek isterse, kötülüğü iptal etmesine izin vermemek suretiyle, kötülük o kadar çok ortaya çıkar ve daha güçlü bir şekilde kontrol etmeye çalışır.

"Kim dostundan daha büyükse, onun eğilimi de ondan daha büyüktür." Bu nedenle, erdemli olmak isteyen, eylemlerinin Yaradan'ın rızası için olmasını isteyen kişinin içinde kötülük büyür. Bu yüzden "Erdemliler için kötü eğilim yüksek bir dağ gibi görünür" demişlerdir. Başka bir deyişle, kötülük her seferinde yükselir. Har [dağ] Hirhurim [yansımalar] anlamına gelir. Bu demektir ki, kişinin kötü yansımaları vardır, yani kötü düşünceler her seferinde artar ve yüksek bir dağ haline gelir.

Ama günahkârlara, niyete, bunu, ihsan etmek için yapmaya aldırmayıp, Lo Lişma [O'nun rızası için değil] çalıştıklarına ve Lo Lişma'dan Lişma'ya [O'nun rızası için] geleceklerine inananlara ve buna güvenip "İhtişam sonunda gelecek" diyenlere," yani sadece Yaradan'ı amaç edinme arzusuna sahip olduklarında, kesinlikle üstesinden gelme ve her şeyi Yaradan rızası için yapma gücüne sahip olacaklarına bel bağlayanlara, kötülükleri onlara kıl payı gibi görüldüğünden, bu da amacı edinmenin o kadar da zor olmadığı anlamına gelir.

Bunun nedeni, söylendiği gibi, kötülüklerinin çok büyük olmamasıdır, zira iyilikleri küçüktür, yani Yaradan'ın rızası için her şeyi yapma arzuları küçüktür. Bunun kanıtı, bu çalışmaya başlamak için böyle bir ihtiyaç duymamalarıdır, dolayısıyla onların içindeki kötülük, içindeki kötülüğü göstermeye ve ona direnmeye ihtiyaç duymaz. Bu nedenle, kötü eğilim onlara saç teli gibi görünür. Bu, onlardan hiçbirinin yalan söylemediği, ancak her birinin kendi hissiyatına göre konuştuğu anlamına gelir.

Buna göre, ışığı genişletmenin anlamını ve Kli'yi [kabı] genişletmenin anlamını anlıyoruz. Demek ki, "özlem" olarak adlandırılan haz ve zevkin alınması için henüz bu Kli'ye sahip değiliz, çünkü bu insanın çalışmasına bağlıdır, özellikle çalışma yoluyla "eksiklik" ve "özlem" olarak adlandırılan bu Kli için gelişme söz konusudur. Bu Kli, özellikle emek yoluyla edinilir, yani emek olmadan Kli'yi, yani ihsan etme kaplarını edinme ihtiyacını elde etmek mümkün değildir.

Bu, ihsan etme kaplarının edinilmesinin zaten "ışık" olarak adlandırıldığı anlamına gelir. Yani, bu yukarıdan gelen bir şeydir ve "ihsan etme kaplarının edinilmesi için yukarıdan yardım" olarak adlandırılır.

Işıktaki yapılması gereken iki ayrım olduğu bilinmektedir: 1) İhsan etme kaplarını, yani Kelim'i [kaplarını], diğer bir deyişle daha önce Keduşa'nın dışında olan, yani ihsan etmek için kullanılamayan arzuları edinmek. 2) Bu ışık Kelim'in adını alır, çünkü ışık Kelim'i ıslah etmek için gelir. Buna, Kelim'den sonra "Ahoraim'in [arka] ışığı" denir, çünkü Kelim ışığa göre Ahoraim olarak adlandırılır ve ışığa Panim [yüz/ön] denir.

Çalışmada buna "yukarıdan yardım" denir, Zohar'da söylendiği gibi, "Arınmaya gelene yardım edilir." Ve "Neyle?" diye sorar. Cevap "Kutsal bir ruhla" şeklindedir. Yani, kişiye yukarıdan Neşama [ruh] adı verilen bir ışık verilir ve bu ışık kişiyi arındırır, böylece yukarıdakine ihsan etme gücüne sahip olur, çünkü ışık Veren'den geldiği için, bu ışık kişiye ihsan etmek için çalışabilme gücü verir.

Dolayısıyla, çalışma sırasına göre aşağıdakileri ayırt etmemiz gerekir:

Durum 1) Kişi, yetiştirilme tarzından gelen anlayışından sıyrılmak için uyandığında. Kişi, Tora ve Mitzvot'u gözlemlemeye başladıklarında sahip oldukları aynı anlayışla Tora ve Mitzvot'la meşgul olan genel halkın içine çekilemeyeceğini hisseder. Bu anlayış ve duygu, onlar için uzun zamandır devam etmektedir, ancak Tora ve Mitzvot'ta nicelik dışında herhangi bir ilerleme kaydetmemektedirler. Ancak niteliğe, yani Tora ve Mitzvot'un önemine dair daha fazla duyguya sahip olmaya gelince, buna sahip değillerdir. Tora ve Mitzvot hakkında "Çünkü onlar bizim hayatımız ve günlerimizin uzunluğudur" yazıldığı için, Tora ve Mitzvot niteliğinde nasıl ilerleme olmayacağını merak ederler. Ama bu anlamda, hiçbir şekilde ilerleme kaydetmezler. Bu nedenle, yücelik ve önem açısından ilerleme kaydedebilecekleri bir yer ararlar, ki böylece "Onlar bizim hayatımızdır" olduğunu hissedebilsinler.

Durum 2) "Çünkü onlar bizim hayatımızdır" ilkesine ulaşma yolunda yürümeye başladığımızda, bilgilerimiz bize Tora ve Mitzvot'ta bulunan hayatı hissetmek için verilmesi gereken tavsiyenin, "ve O'na tutunmak" şeklinde yazıldığı gibi, Dvekut [bütünleşme] olduğunu söylerler. Bu demektir ki, "O'nun niteliklerine tutunun, O nasıl

merhametliyse, siz de öyle merhametlisiniz." Bu, Yaradan'ın sadece ihsan etmek istediği gibi, insanın da tüm eylemlerinin kendi iyiliği için değil, sadece ihsan etmek için olmasını isteyecek bir dereceye gelmesi gerektiği anlamına gelir.

İşte bu ikinci durumda, kişi derecesini yükseltmek ve ihsan etmek için Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek istediğinde, Lişma denilen bu nitelikten uzak olduğu kendisine bildirildiği zaman, ilk yardımı alır. Başka bir deyişle, ihsan etme çalışmasına başlamadan önce, "Yaradan'ın rızası için" denilen Lişma'yı çalışmak zorunda olduğunu biliyor olmasına ve bilgilerimizin "Kişi her zaman Tora ve Mitzvot ile meşgul olmalıdır" sözlerine inanmasına rağmen, Lo Lişma olsa bile, çünkü Lo Lişma'dan Lişma'ya gelecektir" (Pesahim 50), Lişma'yı çalışmak için kişinin yukarıdan bir mucizeye ihtiyacı olduğu ya da kendi için alma arzusunun kontrolünden çıkmanın imkânsız olduğu hiç aklına gelmemiştir.

Bu böyledir çünkü kişi sadece birazcık iyiliğe sahipse, ona çok fazla kötülük verilemez, çünkü onu alt edemeyecek ve hemen bu çalışmadan kaçacaktır. Ancak kişi ihsan etme çalışmasına gelmek için enerjiyle çalışmaya başladığında, yaptığı çalışmaya göre, ona bundan ne kadar uzak olduğuna dair bir his ve farkındalık verilir.

Bundan çıkan sonuca göre, kişinin aldığı ilk yardım, içindeki kötülüğün ifşa edilmesidir. Buna "kalbin katılaştırılması" denir, şöyle yazıldığı gibi: "Çünkü onun kalbini katılaştırdım." Bu, Keduşa'nın Ahoraim'ini edinmek olarak kabul edilir. Keduşa'ya Panim denir ve Panim aydınlatan bir şey olarak kabul edilir, şöyle der ("On Sefirot Çalışmasına Giriş," Madde 47), "Öncelikle, yazılanlar hakkında 'Yüzümü gizleyeceğim' dediği 'Yaradan'ın yüzü'nün ne anlama geldiğini anlamalıyız. Bu, dostunun yüzünü gören ve onu hemen tanıyan bir kişi olarak düşünülebilir. Ancak, onu arkadan gördüğünde kimliğinden emin değildir. 'Belki de o dostu değil de başkasıdır' diye şüpheye düşebilir. Önümüzdeki mesele de böyledir: Herkes Yaradan'ın iyi olduğunu ve iyilik yapmanın iyilerin davranışı olduğunu bilir ve hisseder. Bu nedenle, Yaradan yarattıklarına cömertçe ihsan ettiğinde, O'nun yüzünün yarattıklarına görüldüğü kabul edilir, zira o zaman herkes O'nu bilir ve tanır. Ancak, yarattıklarına yukarıda bahsedilenin tam tersi şekilde davrandığında, yani onlar O'nun dünyasında sıkıntı ve eziyet çektiklerinde, bu Yaradan'ın Ahoraim'i olarak kabul edilir, çünkü O'nun yüzü, yani O'nun tüm iyilik niteliği onlardan tamamen gizlenmiştir."

Dolayısıyla, kişi bu durumda, "sürgün" olarak adlandırılan Ahoraim'i kabul edebilir ve kaçmazsa, bunun yerine kendisini sürgünden kurtarması için "Ve Efendiye yakardılar", o zaman Ahoraim'i kabul eder ve bunun Yaradan'dan geldiğini söyler, dolayısıyla O'ndan kendisine sürgünün tadını hissettirdiği gibi, sürgünden çıkmasına da yardım etmesini ister. Buna "ikinci durum" denir.

Durum 3) Bu ikinci yardımdır, kişi ihsan etme kaplarını edinmek için yardım aldığında, bu da kendine olan sevginin hükmü altında olduğu sürgünden çıkması olarak kabul edilir. Yaradan'ın ona bir ruh vermesi olarak adlandırılan yukarıdan gelen yardım sayesinde, bu ışık ona ihsan etme kaplarını verir. Bu öğrendiğimiz gibidir, AB'nin ışığı olarak adlandırılan Hohma'nın ışığı geldiğinde ve Klipot'a [kabuklar] düşen Bina, ZA ve Nukva'nın Kelim'lerini dışarı çıkardığında, almak için almanın yönetimi altına yerleştirilmişlerdir, buna Klipa [Klipot'un tekili] denir, AB'nin bu ışığı onları Klipot'tan çıkarır, yani bu Kelim'lerin ihsan etmek üzere ıslah olmaları için güç verir. Bu, bu Kelim'in Keduşa'ya girmesi olarak kabul edilir, yani kişi onları ihsan etmek için zaten kullanabilir. Buna "Mısır'dan çıkış" denir.

Durum 4) Kişi ihsan etme kaplarında kıyafetlenen ışığı aldığında, o zaman 613 Mitzvot [emirler/iyi eylemler], 613 Pekudin [Aramice: teminat] olarak adlandırılır, yani her bir Mitzva'dan [Mitzvot'un tekili] farklı bir tat alır. Pekudin'in anlamı budur; her Mitzva'da, o Mitzva'ya ait olan özel bir ışık biriktirilir. Bu, maddesel zevklere benzer; etin içinde bir tat vardır ve balığa bürünmüş başka bir tat daha vardır. Aynı şekilde, her Mitzva'da da eşsiz bir tat vardır. O zaman kişi, Tora ve Mitzvot konusunun, "Çünkü onlar bizim hayatımız ve günlerimizin uzunluğudur" sözündeki gibi olduğunu hissetmeye başlar. Bu böyledir çünkü Yaradan'dan Dvekut, "form eşitliği" olarak adlandırılan ihsan etme kaplarını edinmiştir ve bu Kelim'de, yaratılışın amacında olan zevk ve haz kıyafetlenmiştir.

Şimdi "Efendiniz sizin için savaşacak ve siz sessiz kalacaksınız" ve Şabat'ın bitişikliği hakkında ne sorduğumuzu anlayabiliriz. İhsan etme kaplarını edinme çalışması, kötülüğün Gadlut [büyüklük/yetişkinlik] durumunu edinerek geldiğinden, "Çünkü onun kalbini katılaştırdım" diye yazıldığı üzere, bu kötülüğün edinilmesi anlamına gelir, o zaman İsrail halkı kötülükten kaçamayacaklarını gördükleri bir duruma geldiklerinde, yani kötülüğün gücünün her tarafta olduğunu ve doğaları gereği herhangi bir kurtuluş görmediklerini gördüklerinde, bu kötülüğün Kli'sinin tamamlanması olarak kabul edilir.

O zaman Durum 5) gelir, Yaradan onlara ışığı verir ve bu ışık onları ıslah eder. Başka bir deyişle, bu sayede " kendi için alma kapları " olarak adlandırılan kötülüğün yönetiminden çıkarlar ve ihsan etme kapları ile ödüllendirilirler. "Durun ve Efendinizin bugün sizin için yapacağı kurtuluşu görün" ifadesinin anlamı budur. Bu, kötü olanın Kli'si tamamlandıktan sonra, üst olanın tarafında ışığın ifşası için yer olduğu anlamına gelir. Bu, Yaradan'ın onlara ihsan etme kaplarını vermesi olarak kabul edilir.

Sonuç olarak, bu kötüyü artırma işi Hol [kutsal olmayan/hafta günü] ile ilgili bir çalışmadır. Demek ki, çalışma ve Hol bir ve aynıdır, yani tek bir anlayıştır, bilindiği gibi

Keduşa'da hiçbir çalışma yoktur, zira kişi ihsan etme kaplarına sahip olduğunda vermekten zevk alır, ancak henüz ihsan etme kaplarına sahip olmadığında, karşılığında hiçbir şey almadan bir şey vermek zorunda kaldığında bu büyük bir çabadır, zira bu, insanın alma arzusuna aykırıdır.

Bu yüzden ona kutsal değil, Hol denir ve bu yüzden Şabat'ta çalışmak yasaktır, zira Şabat bir dinlenme zamanıdır, çalışma zamanı değil. Başka bir deyişle, Şabat, Keduşa'ya işaret eder ki bu da Şabat'ın Keduşa'sı sayesinde yukarıdan gelen uyanış nedeniyle ışığın parladığı zamandır. Bu nedenle, kalbin katılaşmasında olduğu gibi, kötülüğü arttırmak için çalışmaya gerek yoktur, zira o zaman sadece Yaradan'ın verdiklerinden bahsetmenin zamanıdır, kişinin alması ve kendini sevmekten arınıp arınmadığını düşünmesi ve Kelim'i ıslah etmesi gereken insan hakkında konuşmanın zamanı değildir.

Kötülük üzerindeki çalışma kutsallıkla değil, Hol ile ilgilidir, çünkü kötülüğü, içinde bulunduğu durumu görmek insanın çalışmasıyla ilgilidir. Demek ki, kişi kendine bakar ve alçaklık durumunu ve Yaradan'a nasıl dua etmesi gerektiğini görmek ister ve ilerleyip ilerlemediğine veya tam tersine dikkat eder.

Başka bir deyişle, kişi çalıştığında, bu kişinin görülme zamanıdır, yani eksikliklerini, nelerden yoksun olduğunu görme zamanıdır. Fakat yukarıdan bir uyanıştan, yani Yaradan'ın yaptıklarından bahsederken, sadece Yaradan'a yani O'nun ne vermesi gerektiğine bakmalıyız, diğer bir deyişle kutsal isimlerin anlamını görmeliyiz çünkü her bir isim edinime işaret eder.

Örneğin, bir kişiye baktığımızda ve onun zengin olduğunu gördüğümüzde, o kişinin adı "zenginlik" tir. Ve eğer kişinin her zaman hastaları iyileştirdiğini görürsek, o zaman ona "hastaları iyileştiren" denir. Bu nedenle, Yaradan'dan bahsederken, bazen "hastaları iyileştiren", bazen "besleyen ve yaşatan" veya "tutsakları kurtaran" vb. denir. Bu nedenle, Yaradan'ın verdikleriyle ilgili olan, yukarıdan uyanış zamanı olan Şabat'ta, Yaradan'ın isimlerini görmeli ve incelemeliyiz.

Bu sayede, "Efendiniz sizin için savaşacak ve siz sessiz kalacaksınız" ve Şabat'ın bitişikliğini anlayacağız. Bu böyledir çünkü o zaman, kötülük açısından zaten tamamlanmış olduklarında, kötülükten doğal bir şekilde çıkmanın imkânsız olduğunu, ancak bir mucize ile çıkılabileceğini gördüklerinde, bu kötülüğün yeterince tamamlanmış olması olarak kabul edilir. O zaman, Kelim'i tamamlamaları için onlara ışık vermek üzere yukarıdan yardım gelmelidir, yani alma kapları ihsan etme formunu alacaktır. Bu insanın çalışmasıyla ilgili değildir.

Bu yüzden "Sessiz kalacaksınız" diye yazılmıştır, zira şimdi Yaradan'ın verme zamanıdır. Ayrıca, yukarıdan bir uyanış olan Şabat'ta, sadece Yaradan'ın sahip olduklarından bahsetmeliyiz, çünkü Şabat yukarıdan bir uyanış olduğu için, Şabat'ta sadece Yaradan'ın sözlerinden ve günün kutsallığından bahsetmemiz gerektiğini söyler. Buna karşılık, diğer günlerde, yani hafta içi günlerde, aşağıdan bir uyanış olmalı, yaratılan varlıklar arasında aşağıda olan eksiklikleri davet etmeli ve Yaradan'dan onların eksikliklerini gidermesini istemeliyiz.

Artık "Sessiz kalacaksınız" ve Şabat'ın bitişikliği hakkında ne sorduğumuzu anlayabiliriz. Ayrıca neden hafta içi aşağıdan bir uyanışa ihtiyacımız olduğunu ve Şabat'ta bunun sadece yukarıdan bir uyanış olduğunu da anlayacağız. Ayrıca, "Şabat günü konuşmanız hafta içi konuşmanız gibi olmayacak" ifadesinin ne olduğunu da anlayacağız. Ve Şabat'ta neden sadece Yaradan'ın sözleri ve günün kutsallığı hakkında konuşmamız gerektiğini de anlayacağız.

Çalışmada Tora'ya Neden 'Orta Çizgi' Denir - 2

Makale No. 19, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar'da (Yitro, madde 293) şöyle yazar: "Kabalist Yehuda şöyle der: 'Tora, Gevura tarafından verildi.' Kabalist Yosi der ki: 'Bu nedenle Tora, sol taraftadır.' Ona şöyle der: 'O sağa döndü, şöyle yazıldığı gibi: 'Sağında, onlara kızgın bir yasa.' Ve şöyle yazılmıştır: 'Senin sağın Ey Tanrım, gücünde olağanüstü.' Dolayısıyla solun, sağa dâhil olduğunu görürüz, şöyle yazıldığı gibi: 'Sağında, kızgın bir yasa' ve sağ solun içinde, şöyle yazdığı gibi: 'Senin sağın Ey Tanrım, gücünde olağanüstü.' Bu nedenle sol olan Gevura, sağa dâhildir."

Öyle görünüyor ki, Tora ortadadır yani her iki çizgiyi, hem sağı hem solu içerir.

Ayrıca şöyle yazılmıştır (madde 235): 'Üçüncü ayı, bu ayı Uriel yönetir zira Nissan, Iyar, Sivan HGT'ye karşılık gelir -Michael Hesed'i, Gabriel Gevura'yı ve Uriel Tiferet'i yönetir. "Bütün insan" sözünün anlamı budur, o, Yakup'tur, Tiferet'tir. Ayrıca, "bütün", "bütünlük" sözünden gelir.

Ve şöyle yazılmıştır (madde 242): 'Ve üçüncü ayda, üç dereceye dahil olan üç kişiye yani üç patriğe üçlü Tora verildi, bunlar, Tora (Pentateuch), Peygamberler ve Hagiographa ve üçü birdir.' Bu nedenle Tora, orta çizgi olarak kabul edilir.

Ayrıca şöyle yazılmıştır (madde 296): "Ve bütün insanlar sesleri gördü.' 'Gördü' der oysa 'duydu' demeliydi, diye sorar. Şöyle yanıtlar: 'Bu şekilde öğrendik. Bu sesler karanlığa, buluta ve sise kazınmıştır ve onların içinde, bir beden görüldüğü gibi görünürler.'"

Tora'nın sağı ve solu içermesinin çalışmadaki anlamını anlamalıyız. Ayrıca, Tora "bütünlük" denilen bütün bir insana, Yakup'a, üçüncüde verildi ne demektir? Onlar, seslerin kazındığı bir beden olan karanlığa, buluta ve sise kazındı ne anlama gelir?

Bilinir ki, çalışma düzeninde kişi, öncelikle cennet krallığının yükünü üstlenmeli ve daha sonra Tora'yı öğrenmelidir. Bu böyledir çünkü kişi, cennetin krallığına sahip değilse "kimin Tora'sını öğreniyor?" diye sormalıyız, çünkü kişi, öncelikle Tora'yı verene inanmalı ve daha sonra Tora'yı izlemelidir. Bu nedenle cennet krallığı, 'Assiya' olarak adlandırılır yani kişi mantık ötesi gitmeyi üstlenmiştir.

Diğer bir deyişle mantığı kişiye pek çok soru getirse de onlara şöyle cevap verir: "Bana mantık dahilinde sorular soruyorsun ama ben "inanç" denilen mantığın anlayamadığı, ulaşamadığı, edinemediği bir yerde mantık ötesinde gidiyorum. Dolayısıyla bana sorduğun tüm bu sorular için yer yok."

Buna "sağ" denir, öyle ki Yaradan, dünyayı 'İyilik Yapan İyi' olarak gözetmektedir. Kişi, dünyaya baktığında pek çok sorusu olmasına rağmen mantık ötesi gider ve şöyle der: "Onların gözleri var ama görmezler."

Onun yerine, herkese iyilik verdiği için Kral'a şükreder ve O'nu över. Buna "sağ", Hesed denir yani dünyanın yönetimi Hesed'dedir (merhamet). Bu demektir ki Yaradan, dünyayı sadece Hasadim'le yönetir. Kişi bununla ilgili şöyle der: "Seni her gün kutsayacağım."

Ancak, insanda kötü bir Yetzer (eğilim) vardır. Baal HaSulam bunun Tziur (çekmek) kelimesinden geldiğini söyler. Diğer bir deyişle bu, kişiye Yaradan'ın rehberliğinin, O'nun dünyaya olan tavrının kötü imgelerini gösterir. Ayrıca, "Şehina (Kutsallık) tozun içinde" denilen çalışmanın bayağılığını da gösterir. Dolayısıyla kişi bunların üstesinden gelip "bütünlük" denilen sağda nasıl yürüyebilir ve şunu söyleyebilir; "Tüm yaşamım boyunca, sadece iyilik ve merhamet beni izleyecek"?

Atalarımız bununla ilgili şöyle der: "Yaradan dedi ki: 'Kötü eğilimi Ben yarattım, şifası için de Tora'yı yarattım.'" Öyle anlaşılıyor ki, kişinin bağlandığı Tora, ona şifa olacaktır yani Tora vasıtasıyla kötülüğün üstesinden gelecek ve "sağ" denilen Hesed'in yolundan yürüyecektir. Bu açıdan şöyle denilebilir; Tora, eylemden sonra adlandırılmış sağda verilmiştir. Diğer bir deyişle sağ çizgide yürümesi için kişiyi nitelikli hale getirmiştir. Buna, kişi hiçbir eksiklik hissetmediği zaman, 'sağ'ın bütünlük olarak adlandırıldığı 'Tora'daki ilk anlayış' denir.

Tora'daki "ikinci anlayış", Hohma (bilgelik) denilen soldur. Bu, Tora'nın bilgeliği olarak kabul edilir. Diğer bir deyişle kişi, zaten Hesed yani mantık ötesi inanç denilen sağa sahip olduğunda ve Yaradan'a, Yaradan'ın dünyayı 'İyilik Yapan İyi' olarak yönettiğine inandığında, "Tora'nın bilgeliği" olarak adlandırılan Tora'yı Veren ile ödüllendirilir, şöyle yazdığı gibi: "Tora, bilgelikten gelir."

Diğer bir deyişle kişi, Tora'nın bir vereni olduğuna inandığı an, Tora ile ödüllendirildiği andır. Bilinir ki, Tora, Hohma'dan gelir ve bu anlayışa "sol" denmelidir yani kişi, "örtülü Hasadim" denilen mantık ötesi inanç olan sağ ile ödüllendirildikten sonra gelir.

Ancak, "sol" olarak adlandırılan Hohma'nın açığa çıktığı zamanla ilgili olarak konuştuğumuzda, "orta çizgi" denilen başka bir mesele söz konusu olur ki bu, Hohma, Hasadim'de kıyafetlenmek zorunda demektir. Bunun öncesinde "sağ" denen Hasadim'le "sol" denen Hohma arasında büyük bir mesafe vardır.

Atalarımızın şöyle söylediği gibi: "Tora'yı, Tora sayesinde Lişma'yla ödüllendirilmek amacıyla Tora Lişma'da (O'nun adına) çalışan kişinin Tora'daki niyeti, Hesed derecesini edinmektir yani her şeyi Hesed denen ihsan etmek amacıyla yerine getirme gücüne sahip olmak için çalışır. Tıpkı atalarımızın söylediği gibi: "Kim Hassid'dir (inaçlı/izleyen)? Kendisi için bir şey istemeyip 'Senin olan senin, benim olan da senin'" diyen kişi. Sonrasında Tora aracılığıyla Hesed ile ödüllendirildiğinde, "Ona, Tora'nın sırları gösterilir" (Avot, bölüm 6:1).

Buna halihazırda "sol" denir. O zaman bu sol, sağla iş birliği yapmalıdır. Bu demektir ki sol olan Hohma ışığı, sağ olan Hasadim'de kıyafetlendi ve buna Tora, sağ ve solun arasındaki orta çizgi denir. Bu nedenle Tora'nın, Hesed ve Gevura'yı içerdiği kabul edilir.

Öyle görünüyor ki, ilk aşama, kişinin Lişma derecesine ulaşmayı yani ihsan etmeyi arzuladığı aşamadır. Bu aşamada kişinin sürgünde olduğu, kötü eğilim tarafından yönetildiği düşünülür. Bu noktada Tora'ya ihtiyacı vardır. Buna, "Lişma'yı edinmek için Tora çalışmak" denir yani kişi, atalarımızın şu söylediğine inanmaktadır: "Kötü eğilimi Ben yarattım, şifası için de Tora'yı yarattım." Buna, "Sağ formdaki Tora" yani Hesed, ihsan etmek için denir.

Ve kişi Lişma derecesini elde ettiğinde, ikinci bir aşama gelir ve Tora'nın sırlarının ifşasıyla ödüllendirilir. Dolayısıyla Veren ile yani dünyada bir Veren olduğu ile ödüllendirildikten sonra Veren, kişiye Tora'yı verdiği aşama gelir.

Ama daha fazlası vardır. Kişi, Hasadim denen "Sağın içine dâhil olması gereken Hohma" olarak adlandırılan üçüncü bir aşamaya ihtiyaç duyar. Bu böyledir çünkü Tora, Hohma'dan gelir, bu demektir ki Tora, Hohma'dan gelir ve Hasadim ışığıyla kıyafetlenmelidir. Ayrıca, Hasadim'e "eylem", Tora'ya "Hohma" denir. Kişinin Tora'sı, eyleminden fazla olmamalıdır. Bununla ilgili atalarımız şöyle der (Avot, bölüm 3:12): "Hohma'sı (bilgelik) eylemden büyük olan kişinin Hohma'sı, devamlılık göstermez."

Bunun sonrasında Hohma denilen Tora, orta çizgide parlar. Bu, Tora, Hesed ve Gevura'yı içerir olarak kabul edilir.

Tora Lişma'yı öğrenen bir kişiyle ilgili olarak gelinmesi gereken iki anlayış vardır:

1. Kişi, Yaradan için bir şeyler yapmakla ilgili hiçbir bağının olmadığını, bunun yerine "hepsi benim" diyen kötü eğilimin yönetimi altında olduğunu görür. Bu eğilim, ihsan etmek için bir şeyler yapmasına izin vermez. Tersine, kişi ancak kendi yararına olacağını gördüğünde çalışabilir. Ancak, kendi alma arzusu için bir fayda olduğunu görmezse çalışmak için enerjisi olmaz. Başka bir deyişle kişi, alma arzusunun kazanacağı şeye göre hesap yapar.

Kişi, onun hükmünden çıkmaya çalıştığında, tıpkı makalede (Beshalach, Makale No. 18, Tav-Şin-Nun, 1989/90) yazdığı gibi: "Çalışmada Şabat'tan bahsetmek, hafta içi bir günden bahsetmek gibi değildir demek, ne demektir?" "Kişi kölelikten ve sürgünden çıkmaya çalıştıkça karanlığa, buluta ve sise yerleştiğini görür."

Bu aşamada kişi, atalarımızın "Kötü eğilimi Ben yarattım, şifası için de Tora'yı yarattım" sözlerinin tam tersini görür. Diğer bir deyişle kişinin içindeki kötülük güçlenir yani çalışmaya başladığını, çaba gösterdiğini ve Lişma'yı edinmek amacıyla iyi işler yaptığını ve bunun aksini deneyimlediği için de böyle bir bayağılığa düşmüş olduğunu asla hayal edemez.

Aslında bu ona, "kalbini sertleştirdiğim için" anlayışından gelir. Ve o an, aşağıda olmasının sebebi yukarıdan gelse de karanlıkta hisseden aşağıdakinin hissiyatında - onun için hiçbir şey parlamaz-, yukarıdan geliyor olmasına rağmen sürgünün tadını alır.

Yukarıda söylenenlerle sorduğumuz şu soruyu yorumlayabiliriz; "Zohar'da geçen 'Bu sesler karanlığa, buluta ve sise kazınmıştır ve onların içinde belirirler' ifadesinin anlamı nedir?" Bunu şöyle yorumlamalıyız; "Bu sesler", kişinin ihsan etme amacıyla hareket etmesine güç vermek için gelen, Tora'nın sesleridir. Buna "Lişma'nın ikinci anlayışı" denir yani ihtiyaç duyduğu ve Tora'nın seslerini toplayacağı karanlık, bulut ve sis kabı.

Lişma denilen bu iki anlayış yukarıdan gelir: 1) Kli (kap) yani karanlık. Kişi karanlığa daha fazla tahammül edemediğinde buna ihtiyaç duyar. 2) Işık yani güç. Bu, ihsan etme amacı için güç veren ses, Tora'nın sesi, onu ıslah eden ışıktır. Bu şudur; "Kötü eğilimi Ben yarattım, şifası için de Tora'yı yarattım." Diğer bir deyişle Tora'nın sesi, kötü eğilime Lişma niyetiyle şifa verir.

Bu sebeple şöyle yazılmıştır: “Bu sesler karanlığa, buluta ve sise kazınmıştır ve onların içinde, bir bedenın göründüğü gibi görünür.” Bu demektir ki eğer daha önce “karanlık” ve “eksiklik yeri” denilen Kelim’e sahip olsalardı, o zaman Tora’nın sesi karanlığa girebilir ve orayı aydınlatabilirdi.

Fakat karanlık yer olmadığında yani kişi, ihsan etmek amacıyla hiçbir şey yapamıyor olmanın eksikliğini hissetmediğinde, ışığın gireceği bir yer olmadığı için, ışığın gelmesinden ve aydınlatmasından bahsedilemez. Bu, sağın anlayışıyla yani Hesed’le ilgilidir. Bu demektir ki, kişi başkalarına merhametli davrandığında, Hesed’e “ihsan etme” denildiği için ihsan etme kaplarını edinir. Bu bağlamda Kelim’i zaten tamamlamıştır.

Sonrasında kişi, sol denilen Tora’nın sırlarıyla ödüllendirildiğinde, üçüncü anlayış başlar. Bu, ışık alma kaplarına geldiği için kesinlikle ihsan etmek için olmalıdır. Kişi, ihsan etmek için bir alıcı olmakla ödüllendirilmiş olsa da bu halen sol olarak kabul edilir, zira Hohma’nın Hasadim’de kıyafetlenmesinin ıslahı burada henüz gerçekleşmemiştir. Aksi taktirde bu, ‘Hohma’sı kişinin eylemlerinden büyüktür’ olacaktır.

Burada, Hohma’nın Hasadim’de kıyafetlendiği orta çizgi meselesi başlar. Bu demektir ki, “Hohma’yı alan alma kapları” olarak adlandırılan sol, Hasadim’de kıyafetlenecektir. “Tora, Hesed olan sağdan, Gevura olan soldan gelir” şeklinde yazılanların anlamı budur. Buna “Hohma’nın ifşası” denir.

Ancak, sağ solla, sol sağla kaynaşmalıdır. Bu, Tora’nın ‘orta’ olarak adlandırılması yani Hohma’yı ve iyi eylemleri içermesi olarak kabul edilir, Hohma’sının kişinin eylemlerinden daha büyük olmaması gerektiğini söylediğimiz gibi.

Baal HaSulam, “Ve bütün insanlar sesleri gördü” ayetini açıklamıştır. Bilinir ki, “ses”, “duymaktan” gelen, Bina olarak adlandırılan Hesed demektir. “Görmek”, Hohma olarak adlandırılır, şöyle yazıldığı gibi: “Topluluğun gözleri, topluluğun bilgeleridir.” Ayrıca, alma kaplarında parlayan Hohma’yı, almak için almamak koşulunda tutmak gerekir. Bu şekilde, “ses” ve “duymak” denilen Hasadim’in kıyafetlenmesi yayılmalıdır.

Dolayısıyla “Ve bütün insanlar sesleri gördü” ifadesi, kap seste yani Hesed’de kıyafetlendiğinde onlar Hohma ışığını aldıklarını gördüler, demektir. Bu sebeple seslerde yani Hasadim’de kıyafetlendiğinde onlar Hohma’yı gördüler, diye yazılmıştır. Buna, Hohma’yı ve Hasadim’i içeren “orta çizgi” denir.

Yukarıda söylenenlerle şu sorduğumuz soruyu anlayacağız; “‘Bütün bir insan,’ Tiferet olan Yakup ve Tiferet denilen Tora, üçüncüde verildi demek ve bütünün

anlamının bütünlük olması ne demektir? Şöyle sorduk; ‘Yakup’un ‘bütün bir insan’ olarak adlandırıldığı bütünlük nedir?’”

Cevap şudur; Tora orta çizgidir ve Yakup orta çizgidir, bütünlükten dolayı sağ ve solu içerir. Diğer bir deyişle Hohma ve Hasadim’in kaynaşması söz konusudur. Çalışmada bu demektir ki kişi, Hohma’sının eylemlerinden daha büyük olması yasaklandığı için Hasadim ve Hohma olarak adlandırılan her iki eylemi de içermelidir.

Ancak, kişi “O’ndan başkası yok” koşuluna ve her şeyi Yaradan’ın yaptığına inanmalıdır. Diğer bir deyişle kişi, Baal HaSulam’ın dediği gibi her eylemden önce insana tek seçenek verildiğini söylemelidir zira “Ben kendim için değilsem kim benim için?” Dolayısıyla her şey kişinin seçimine bağlıdır. Ancak bundan sonra kişi, her şeyin İlahi Yönetim’den geldiğini ve insanın kendi başına hiçbir şey yapamadığını söylemelidir.

Bunu, Ari’nin yazdığı şekilde (TAS, bölüm 13, madde 152) açıklamalıyız; “Işığı örten Se’arot (saçlar) meselesi vardır ki böylece onlar değersiz oldukları sürece ışıktan haz almasınlar zira lekeleyebilirler.”

Mesele şu ki, Yaradan’ın bize iyi eylemler yapmamız için bir arzu ve özlem verdiğine inanmalıyız. Kişi değersiz olduğu sürece Yaradan’ın onu iyi şeyler yapmaya zorladığını hissedemez. Yaradan’ın, Kendini kıyafetlerle saklamasının sebebi budur ve bu kıyafet, Lo Lişma (O’nun adına değil) olarak adlandırılır. Diğer bir deyişle Yaradan, bazen Kendini dostlar kıyafetinde saklar.

Örneğin, kişinin şafaktan önce kalkıp çalışmak istemediği bir durum var. Bu yüzden Yaradan, Kendini dostlar kıyafetinde saklar ve kişi yorgun olsa bile yataktan kalkar çünkü kişinin aklına, bütün dostlarının öğrenmek için gelmesinin ama onun gitmemesinin ve o zaman herkesin, onun bayağılığını görmesinin hoş olmayacağına dair bir düşünce gelir. Bu nedenle kalkar ve çalışmalara katılır ve öğrenir. Öyle anlaşıyor ki kişinin, Yaradan’ın emirleri yüzünden yataktan kalkacak enerjisi yoktur, bu nedenle Yaradan onu çalışma için zorlamaz zira eğer sebep buysa yatağında yatardı. Fakat onu dostları mecbur eder.

Ve kişi Lo Lişma’da eylem yaptığında, bu örneğe benzer şekilde hepsi başka bir şeydir. Lo Lişma’da birçok derece olmasına rağmen, bu örnekle ilgili konuşacağız. Biz burada Yaradan onu mecbur ettiği için değil de kendiliğinden Miztvot’u öğrenen kişiye bakmalıyız. Diğer bir deyişle eğer Yaradan’ın emri nedeniyle olsaydı kişi, bedeninin üstesinden gelemez ve iyi eylemler yapmak için onu zorlayamazdı. Ancak kişi, insanlar nedeniyle iyi işler yapma gücüne sahiptir. Dolayısıyla Lo Lişma’da neyin önemli olabileceğini görüyoruz.

Yine de kişi, yukarıda söylenen “O’ndan başkası yok,” koşuluna yani onu iyi eylemler yapmaya zorlayanın Yaradan olduğuna inanmalıdır, fakat henüz onu zorlayanın Yaradan olduğunu bilmeye layık olmadığından, Yaradan kendini onlar vasıtasıyla bu eylemleri gerçekleştirdiği kan ve etle kıyafetlendirir. Bu nedenle Yaradan Ahoraim (sırt/arka) formunda hareket eder.

Diğer bir deyişle kişi, insanların yüzlerini görür fakat bu yüzlerin arkasında bu eylemleri yapan Yaradan’ın durduğuna inanmalıdır. Bu demektir ki, insanın arkasında Yaradan durur ve Yaradan’ın istediği eylemleri yerine getirmesi için onu zorlar. Öyle anlaşılıyor ki, her şeyi Yaradan yapıyor ama insan inanması gerekeni değil, gördüğünü hesaba katıyor. Bu sebeple kişi, onu zorlayan dostlar örneğinde olduğu gibi Lo Lişma eylemlerini yerine getirdiğini söyler.

Ayrıca bu, dostlar olmak zorunda değildir. Daha ziyade herkesin kendine uyan dışsal bir kıyafeti vardır. Bu nedenle örneğin, toplantıya, dostları onu gelmeye zorladığı için gelen kişi şöyle der: “Çalışmaya gelme sebebim Yaradan’dır, Yaradan sadece dostların kıyafetiyle kıyafetlendi.” Dolayısıyla şimdi Yaradan’a sebebi olduğu için şükreder.

Öyle görünüyor ki, kişi Lo Lişma eylemi yerine getirdiğinde, Yaradan Mitzva’yı (Mitzvo’ un tekili) yerine getirmeye onu zorlayan sebep olmadığına ama kişi örneğin; dostları emrettiği ve kişi uymak zorunda olduğu için yerine getirdiğinde, inanmalıdır ki bunu, Yaradan Mitzva’yı yerine getirmesini emrettiği ve Yaradan’ın emrine uymak zorunda olduğu için yaptı. Ancak, Yaradan Kendini dostlarda olduğu gibi, Lo Lişma kıyafetinde sakladı, böylece kişi bu kıyafetlenme ile Lo Lişma’nın sesine uyması gerektiğini düşünür.

Fakat gerçekte, kişi inanmalıdır ki tüm bunlar Yaradan’ın yaptıklarıdır. Bu nedenle kişi, Mitzva’yı yerine getirdikten sonra, Lo Lişma kıyafetinin arkasında duranın Yaradan olduğunu söylemelidir. Sonrasında Yaradan’a bu kıyafetlenme vasıtasıyla O’nun emirlerini yerine getirme arzusu verdiği için şükretmelidir.

Yukarıda söylenenlerle Lo Lişma’nın büyük önemini anlayabiliriz. Bu demektir ki, bu, kişinin düşündüğü gibi değildir -kişinin her şeyi Lo Lişma için yaptığı. Daha ziyade bu şöyledir, kişi, henüz gerçek yönetenin Yaradan olduğu hissiyle ödüllendirilmese de her şeyi Yaradan ona emrettiği için yerine getirir. Bu sebeple kişi, yönetenin Lo Lişma olduğunu düşünür ve dolayısıyla eylem gözünde o kadar da önemli olmaz.

Ancak, “O’ndan başkası yok” olduğuna inanırsa o zaman önceki makalede yazıldığı gibi, aslında Yaradan’ın emirlerini yerine getirir ve Lo Lişma’daki eylemlerinin değerini bilmelidir. Kişinin eylemi, sadece Lo Lişma’da yerine getirdiğini

hayal etmesi, henüz Kral'ın emirlerini yerine getirdiğinin, Kral'a hizmet ettiğinin hissiyle ödüllendirilmemiş olmasındandır.

Bu nedenle eğer gerçekten de Lo Lişma'da Yaradan'ın ona Tora ve Mitzvot'a bağlanmasını emrettiğine inanırsa, kişi Lo Lişma kıyafetlenmesi için Yaradan'a şükredebilir. Bununla kişi, Lo Lişma bile olsa Tora ve Mitzvot'un önemini takdir edebilir. Atalarımız bununla ilgili şöyle der; "Ve onlar kişiden bilerek toplarlar" yani "bilerek", Lişma ve "bilmeyerek", Lo Lişma.

Se'arot (saçlar), ona uygun olmadıkları sürece ışıkla beslenemesinler diye Lo Lişma'nın ışığını örter, yazılmasının anlamı budur. Diğer bir deyişle Se'arot bir kıyafettir ve bu kıyafetin altında ışık durur ve parlar. Fakat ışık aynı zamanda örtülüdür.

Çalışmada Yarım Şekel Nedir? - 2

Makale No. 20, Tav-Şin-Nun, 1989/90

A yet şöyle der: "İsrail halkını saymak için başlarını saydığınızda, her biri kendi ruhu için saydığınız zaman Efendimiz'e bir kefareti ödeyecek ve saydığınız zaman aralarında veba olmayacaktır. Verecekleri para şudur: Kutsallık şekeli olarak yarım şekel. Ruhlarınızın kefareti için Efendimiz'e katkıda bulunmak üzere zenginler daha fazla, yoksullar da yarım şekelden daha az vermeyecekler."

Çalışmada bir şeklin çeyreğinin ya da üçte birinin değil, özellikle yarım şeklin bize ne ifade ettiğini anlamalıyız, burada bütün mesele İsrail'in sayısını bilmektir. Özellikle yarım bize ne ifade ediyor? Ayrıca, neden "Zengin daha fazla, fakir daha az vermeyecek" diyor? Küçük bir çocuk bile birinden az ya da çok alırsak İsrail'in sayısını bilemeyeceğimizi anlar. Ayrıca, "aralarında veba olmayacak" ifadesinin anlamı nedir?

Biliniyor ki, dünyanın yaratılışının amacı, O'nun yarattıklarına iyilik yapmayı arzulamasıdır. Ancak bu iyilik yapmanın tam olabilmesi, yani haz ve zevk alırken hiçbir utanç duyulmaması için Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik adı verilen bir ıslah gerçekleşmiştir. Bu demektir ki, bir kişi eylemlerini ihsan etmek için amaçlamadan önce, Yaradan'a hoşnutluk getirmek için Tora ve Mitzvot ile meşgul olmadıkça, haz ve zevki hissetmeyecektir.

Kişi daha sonra, ihsan etme kaplarına sahip olduğunda, Tora ve Mitzvot'ta bir teminat olarak bulunan haz ve zevk ifşa olacaktır. O zaman, kişi, yaratılış düşüncesinde olan ve O'nun dünyayı bunun için yarattığı hazzı ve zevki alacaktır.

İnsan doğası gereği sadece kendi yararını arzulamak üzere yaratıldığına göre, kişi Yaradan'a ihsan etme niyetiyle nerede çalışabilir? Bu, kişinin Yaradan'ı memnun etmek

için kendini her türlü çalışmaya adanması olarak kabul edilir, zira o zaman beden sorar: "Yaradan zevk alırsa sen ne kazanacaksın?" Bir şeyler yapmalısın ki zevk alasın ve bilgilerimiz bize neden "Tüm işlerin Yaradan'ın rızası için olmalı" dedi? Doğaya aykırı bir şeyi nasıl yapabiliriz?

Beden ayrıca şöyle sorar: "Yaratılanlar kendileri için çalışıyorsa, yani zevk alıyorsa, Yaradan buna neden aldırısın ki? Ne de olsa O'nun arzusu yarattıklarını memnun etmektir." Dolayısıyla bir yandan insan hayattan zevk alabilir, yani kendi iyiliği için çalışabilir ki bu doğaldır. Öte yandan, insanın doğuştan sahip olduğu doğasına göre değil, Yaradan'ın rızası için çalışması gerektiği söylenir.

Ve her türlü cevapla açıklayabilsek de beden bunu anlayamaz. Bazen beden, Yaradan rızası için çalışmanın değerli olduğunu kabul etse de pratikte beden zevk alacağı bir şeyle karşılaştığında ve sadece Yaradan'a fayda sağlayacağı için ondan vazgeçmesi gerektiğinde, kendi menfaatini seçer ve Yaradan'ın faydasından vazgeçer.

Dolayısıyla, bundan iki şey çıkarıyoruz: 1) Bilgelerimizin her şeyi Yaradan'ın rızası için yapmamız gerektiğine dair sözlerine inanmamız gerektiğinden, beden ona yaptığımız tüm açıklamalardan sonra bile bunu anlamasa da bilgilerimiz şöyle demiştir ve Maimonides de pratikte bunu belirlemiştir (Hilchot Teshuva, Bölüm 10), "Bu nedenle, küçüklere, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken, onlara sadece korkudan ve ödül almak için çalışmaları öğretilir. Bilgi edinene ve daha fazla bilgelik kazanana kadar, bu sır onlara azar azar öğretilir."

Soru şudur: "Bilgi edininceye ve daha çok bilgelik kazanıncaya kadar" nedir? Yani, "bilgelik" nedir ve "çok bilgelik" nedir, böylece ona bu sırrı yavaş yavaş ifşa etmemize ne zaman izin verileceğini nasıl belirleyeceğimizi bileceğiz.

İnsanın çalışmasının başlangıcında, bedene, Tora ve Mitzvot'ta [emirler/iyi işler] bulunan zevk ve hazza kıyasla sadece "küçük bir ışık" olan bedensel zevklerden vazgeçmenin değerli olduğunu söylemeliyiz. Buradan şu sonuç çıkar ki, inandığı ve inancı onu aydınlattığı ölçüde, beden küçük bir zevki büyük bir zevkle değiştirmeyi kabul eder. Tıpkı maddesellikte olduğu gibi, bir kişi emek verdiğinde, emeğinin karşılığında elde ettiği ödülü, evinin geçimini sağlayacak besinleri elde etmek için verir, zira emeğiyle kazandığı parayla evine yiyecek aldığında daha fazla haz duyar.

Ayrıca, inancı kişiyi aydınlattığı ve Tora ve Mitzvot ile meşgul olmanın kendisine daha fazla zevk vereceğini hissettiği ölçüde, daha büyük zevkler elde etmek için bedensel zevklerden vazgeçebilir. Ancak bazen kişi ödüllendirileceği inancıyla bir düşüş alır. O zaman bedensel zevklerden feragat etmek onun için zor olur. Ancak kendini kollar ve iyi bir çevrede bulunursa, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmekten daha

büyük bir ödül, yani daha büyük bir zevk alacağını söylediği için, bu doğasına aykırı sayılmadığından bedeni bu çalışmaya direnmez. Dolayısıyla bu sebep, kişiyi Tora'nın yasakladığı bedensel zevklerden vazgeçmeye zorlayabilecek güçlü bir sebeptir ve tüm bunlar daha büyük zevkleri almak içindir.

2) İnsanın "Tüm işlerin Yaradan'ın rızası için olmalı" yani doğasına aykırı olması gereken bir koşula gelmesi gerektiğinden ve bu yaratılışın ıslahının amacı olan yaratılanların utanç duymadan haz ve zevk alabilmeleri için olduğundan, kişinin tüm zevkinin sadece Yaradan'ın rızası için olmasını amaçlaması gereken bir ıslah yerleştirilmiştir. Bu demektir ki, Yaradan yaratılanın hazzından zevk alacaktır, zira yaratılışın amacı budur. Ancak bazen beden, kutsal çalışmayı yapmaya başladığında sahip olduğu aynı akıl ve anlayışla, sürekli olarak aynı akılda olmasının ve hiçbir ilerleme kaydetmemesinin, sadece nicelikte ilerlemesinin imkânsız olduğunu hissederek.

Kişi bunu sormaya başladığında, bu bizim sorduğumuz şey olarak kabul edilir: "Bilgelik" nedir ve "çok bilgelik" nedir? "Bilgelik" kişinin zaten Tora ve Mitzvot'u uyguladığı anlamına gelir. "Çok bilgelik", kişinin Tora ve Mitzvot'un anlamını, kişiyi hangi koşula getirmesi gerektiğini anlamak istediği anlamına gelir. Buna "niyet" denir, Tora ve Mitzvot'u yerine getirirken bunun kişiyi belli bir dereceye getirmesini amaçlamaktır. Buna "çok bilgelik" denir. O zaman ona bu sırrı, yani Lişma [O'nun rızası için] çalışmasının ne olduğunu açıklamaya başlarlar. Başka bir deyişle, ödül almak için değil, tamamen Yaradan'ın rızası için çalışması gerektiğini görmesine izin vermeye başlarlar.

Kişi, "Çok bilgelik" edindiğinde, Tora ve Mitzvot'ta, "Çünkü bu senin bilgeliğin ve ulusların gözündeki anlayışındır" denildiğini anlamaya başlar. Ancak, bunun üzerinde bir gizlilik vardır. O zaman ona bunun doğru olduğu söylenir, üzerinde ıslah amacıyla bir gizlilik vardır, zira amaç insanın Yaradan'la Dvekut'u [bütünleşmeyi] edinmesidir ve bu da "kişinin tüm eylemleri ihsan etmek için olmalıdır" olarak kabul edilen form eşitliği ile elde edilir.

İnsanın Yaradan'ın hizmetkârı olmaya başladığı yer burasıdır. Çalışmada, "Yaradan'a hizmet etmek" demek, kişi kendi iyiliği için değil, Yaradan'ın rızası için çalışıyor demektir. O zaman, kişinin yaptığı çalışma, yani kendi iyiliği için değil Yaradan'ın rızası için çalışmak istemesi, kendisi için alma arzusunun hükmü altında sürgüne girmeye başladığı andır.

Ayrıca, cennetin merhameti olmadıkça bu sürgünden çıkma umudu da yoktur. Yani, Yaradan'ın Kendisi onu sürgünden kurtarmalıdır, tıpkı Mısır'da olduğu gibi (Haggadah'ta [Hamursuz Bayramı anlatısı]), "Ve Efendi bizi Mısır'dan çıkardı, bir melek tarafından değil, Efendi'nin Kendisi tarafından." Bununla birlikte, kişinin kendisi

için alma arzusunun egemenliği altında sürgünde olduğunu hissetmesi gerçeği, kişinin bunu bir anda, yani onun kontrolünden çıkmak için çalışmaya başladığında hissedemeyeceği anlamına gelir.

Daha doğrusu, bu Kli "eksiklik" yani alma kaplarının üstesinden gelme ihtiyacı olarak adlandırılır. Kişi bunu bir anda elde etmez, bu zaman ve çaba gerektirir. Bu durumda, zaman içinde, kişinin kendi kendine çıkamayacağını hissetmesi için yer vardır, ancak zaman kişide bir ihtiyaç ve acıya, sürgünden çıkabilseydi ne kadar iyi olacağını ve sürgündeyken ne kadar kötü olacağını hissetmesine neden olur.

Bu nedenle kişiye yükselişler ve düşüşler verilir ve kişi hem yükselişlerin hem de düşüşlerin kendisine yukarıdan geldiğine inanmalıdır. Aynı zamanda, çalışma sırasında, "Ben kendim için değilsem, kim benim için?" demelidir. Kişi eksikliğin tamamlanmış bir duruma geldiğinde, bu onun doyumunu alacak, eksikliğini giderecek bir Kli'ye [kaba] sahip olması olarak kabul edilir. O zaman üsttekinin onun Kli'sini doldurduğu zaman gelir.

Eksiklik olmadan doyumun olamayacağı gibi, Kli olmadan da ışığın olamayacağı bilinir. Buna göre, tam bir şey "ışık ve Kli" olarak adlandırılır ki bu da iki kısma ayrılır: İlk kısım Kli'dir, yani eksiklik. İkinci kısım ise ışık, yani doyumdur.

Sonuç olarak, bir kişi Yaradan'a eksikliğini gidermesi için dua ettiğinde, buna "yarım" denir, bu da Yaradan'ın kişinin eksikliğini gidermesi için Kli olan bir eksiklik yaratması anlamına gelir. Bu bilgilerimizin söylediği gibidir (VaYikra Rabbah 18), "Dua yarısını yapar." Duayı, bir kişinin eksikliğini gidermesi için Yaradan'a dua etmesi olarak yorumlamalıyız. Bu zaten "yarım" yani kişinin elinde olan ilk yarısı olarak kabul edilir. İkinci yarı Yaradan'ın elindedir, yani Yaradan ışığı vermelidir ve o zaman tam bir şey olacaktır.

Ancak, ışık ve Kli ile ilgili pek çok yorum vardır. Eğer bir Kli'yi tanımlayacak olursak, bunun bir eksiklik olduğunu ve neyin eksik olduğunun önemli olmadığını söyleyebiliriz. Örneğin, bazen bir kişi bolluğu almak için bir Kli'den yoksun olduğunu hisseder, zira bolluk, ihsan etmeyi amaçlayamayan bir Kli'ye ulaşamaz. Kişi kendisi için alma arzusunun kontrolü altında olduğunu hissettiğinden, bundan bolluğu alabilecek bir Kli'den yoksun olduğu sonucu çıkar.

Dolayısıyla kişi bolluğu elde etmek için dua etmemektedir. Aksine, kendisine "ihsan etme arzusu" adı verilen bir Kli verilmesi için dua etmektedir. Böylece, bu durumda, "bir dua yarım yapar", duanın yarım Kli yaptığı ve Yaradan'ın Kli'nin diğer yarısını vermesi gerektiği anlamına gelir. Bu iki yarının aslında tam bir Kli olduğu ve ışık olmadığı sonucu çıkar.

Öte yandan, eksikliğin insanın elinde olduğunu söylemeliyiz. Buna "Kli'nin ilk yarısı" denir. Ve Kli'nin doldurulması, yani ihsan etme arzusuna sahip olmak, "Kli'nin ikinci yarısı" ışık olarak kabul edilir, zira üsttekinin ona verdiği ihsan etme arzusu eksiklik için bir doyumdur ve herhangi bir doyum eksikliğe göre "ışık" olarak adlandırılır.

Yukarıdakilere göre, "Yarım şekel bize ne ifade ediyor?" diye sorduğumuz soruyu yorumlamalıyız, çünkü Tora özellikle yarısı demiştir: "Zengin daha fazla vermeyecek ve fakir daha az vermeyecek." "İsrailoğullarını saymak için başlarını saydığınızda" sözlerini yorumlamamız gerektiğinde, "başların" anlamını, "Kuyruk değil baş olalım" şeklinde yazıldığı gibi yorumlamalıyız, yani onlar Li-Roş'un [bana göre bir baş] harfleri olan İsrail olarak kabul edileceklerdir.

"Her biri kendi ruhu için kefarete ödeyecek" ifadesinin anlamı budur. Yani, bir kişi Sitra Ahra'nın [diğer tarafın] elinden "ruhu için bir kefarete" olarak adlandırılan sürgünden çıkmalıdır. Bu nedenle, " Sayılan herkes bunu verecektir" diye yazılmıştır, yani alma arzusunun yönetimi altına girdikleri için Tora'nın emirlerini çiğnediklerini hissedenler. Yarım şekel, Yaradan'ın onları sürgünden kurtarması için dua etmeleri gerektiği anlamına gelir.

"Dua yarısını yapar" demek, Kli ve bir şey arzusu yarım olarak kabul edilir, yani bununla tam olan bir şeye sahip olacaklar, yani "kutsallığın şekeli" ile ödüllendirilecekler demektir. Bu demektir ki, Kli olan yarım şekele sahip olacaklar ve Yaradan bunun üzerine ışığı yerleştirecek, işte o zaman bu "tam bir şey" olarak adlandırılacaktır. "Bu, sayılan herkesin vereceği şeydir" sözlerinin anlamı budur, yani Tora'nın emirlerini çiğnediklerini hissedenler ve ruhları Keduşa'ya [kutsallığa] girsin yani Yaradan rızası için her şeyi yapacak güce sahip olsunlar diye ruhları için fidye ödemek isteyenler.

Onlar yarım şekel, yani bir dua vermelidirler. Bu demektir ki, onlar dua etmeli ve kendileri için alma arzusunun kontrolü altına yerleştirildikleri sürgünden çıkmak için tam bir eksiklik ve arzu ölçüsüne sahip olana kadar dua etmeyi bırakmamalıdır. Yarısını vererek, kutsallık şekeliyle ödüllendirilecekler, duanın doyumunu olan diğer yarısı da kutsallık şekeliyle birlikte olacak, yani tam bir Keduşa şekeli olacaktır.

Böylece sorduğumuz şeyi anlayacağız: "Zengin daha fazla, fakir daha az vermemeli" derken bize ne anlatıyor? Küçük bir çocuk bile bir şeyin sayısını bilmek istiyorsa, herkesin aynı miktarda vermesi gerektiğini anlar. Bunu çalışma içinde yorumlamalıyız. Tora burada bize büyük bir şey söylüyor: Yaradan için büyük ve küçüğün eşit olduğunu bilmeliyiz, ("Herkes İnansın"), "Eşit olan ve küçük ile büyüğü eşitleyen" diye yazıldığı gibi.

Bu, kişinin iyi işler bakımından zengin olduğunu düşündüğü, bu nedenle Yaradan'ın yardımını hak ettiği ve Yaradan'ın dileğini yerine getirmesi için çok fazla dua etmesine gerek olmadığı anlamına gelir. Bu nedenle, kişi erdemleri ölçüsünde dua etmişse, Yaradan'ın onun dileğini derhal yerine getirmesi gerekirdi. Ve eğer Yaradan ona hemen yardım etmezse, onun anlayışına göre, dua etmeyi bırakır ve kendisinden daha aşağı olan diğer insanların Yaradan'ın onlara yardım etmesi için çok dua etmeleri gerektiğini söyler. Bu nedenle de mücadeleden kaçır.

İşte bu yüzden "Zenginler daha fazla vermemelidir" diye yazılmıştır. Bu, zenginin kendi anlayışına göre çok fazla dua ettiğini düşünmemesi gerektiği anlamına gelir. Aksine, belirli bir eksiklik ve ihtiyaç ölçüsü vardır ve tam olarak çok dua ederek, kişi sahip olduğundan daha büyük bir eksiklik alır. Demek ki, büyük bir ışık büyük bir eksiklik yani alma arzusunun

yönetimi altında sürgünde olması ve dışarı çıkamaması anlamında bir eksiklik hissine sahip olmayı gerektirir.

Kişi gerçek bir acı çekmediği sürece, bu yine de "yarım şekel sayılan bir dua" olarak adlandırılacak kadar gerçek bir eksiklik olarak kabul edilmez. Çalışmada duanın bir eksiklik olduğunu bilmeliyiz, yani kişinin yüreğinde eksikliğini hissettiği şeye "dua" denir, ağzıyla söylediği şeye değil. Bilgelerimizin dediği gibi, "Dua kalpteki çalışmadır", yani kalbin eksikliğini hissettiği şeydir. Kişi sahip olmadığı şeylerden dolayı kalbinde ne kadar eksiklik hissediyorsa, duanın büyüklüğü de o ölçüde ölçülür.

Şekel ile ilgili olarak, Zohar bunun eksiklikleri ve doyumları tarttığımız terazi ile ilgili olduğunu açıklar, zira bunlar ışık ve Kli olarak kabul edilirler. Dolayısıyla, ışık sadece uygun Kli'ye gelebilir, çünkü doyum için eksiklik kalptedir. Bu nedenle ışık da kalpteki duyguya gelir ve dua ederken ağzın söyledikleriyle hiçbir ilgisi yoktur.

Bu nedenle, kişi duada yarısını verdiğinde, ki bu kalpte bir eksiklik hissidir, Yaradan ışığı verecektir, ki bu da Keduşa'dır. Hem eksiklikten hem de ışıktan, bir şekel kutsallık çıkacaktır. "Yarım şekel" sözlerinin anlamı budur, çünkü o zaman bu yarım halen kutsallık değildir. Ama Yaradan "İçindeki ışık onu ıslah eder" sözünde olduğu gibi ona ışığı verdiğinde, "kutsallığın şekelinde" yazıldığı üzere, iki yarım da kutsallığın şekelidir.

Şimdi "Ve yoksullar daha az vermeyecektir" sözlerini anlayabiliriz. Yani, erdemler ve iyi nitelikler bakımından fakir olduğunu hisseden ve zayıf bir karaktere sahip olması anlamında fakir olan kişi, Yaradan'ın kendisine yardım etmesi ve içindeki kötülüğün üstesinden gelme gücü vermesi ve ihsan etmek için çalışabilmesi için dua ettiğinde,

fakir olduğu için duasını kabul etmemesi durumunda Yaradan'ı erdemin tarafına mahkûm eder.

Kişi bu durumda ne yapmalıdır? Sadece mücadeleden kaçmalı ve bu yolun sadece zenginler için olduğunu söylemelidir. Yazılanlar bizi bu konuda uyarır: "Yoksullar daha azını yapmayacaklar." Aksine, sürgünden çıkmak ve kurtuluşla ödüllendirilmek için "Her biri ruhu için bir kefaret ödeyecek". Yaradan için herkes eşittir, "Ve herkes O'nun memnun edilmesi kolay, eşit olduğuna ve küçük ile büyüğü eşitlediğine inanır."

Başka bir deyişle, Yaradan tarafında ayrımcılık yoktur. Aksine, O herkese cevap verir. Ancak, herkes eksikliğini hissetmeli, neyin eksik olduğunu bilmeli ve bunun için dua etmelidir. Ve duanın kendisi, eksikliği ve Yaradan'dan uzak olmanın acısını artırır. Kişi etmesi gereken tüm duaları ettiğinde, şeklin diğer yarısını alır, ki bu o zaman "kutsallığın şeklinde" diye yazıldığı gibi tüm kutsallıktır.

O zaman "aralarında veba olmayacaktır." Bunun anlamı, On Sefirot Çalışması'nda yazıldığı gibi, "Günahkârlar yaşamlarında 'ölü' olarak adlandırılırlar", bunun nedeni alma arzusunun Yaradan'dan farklı bir formda olmasıdır ve formun eşitsizliği ayrılık yaratır. Dolayısıyla, Yaşamların Yaşamından ayrılmışlardır. Bu yüzden onlara "ölü" denir. Kişinin vermesi gereken yarım şekel olan dua aracılığıyla, eğer verme tamamlanırsa, Yaradan diğer yarısını, yani ışığı verir. Bu sayede, kişi zaten ihsan etmek için çalışabilir. Bu, Yaşamların Yaşamına bağlı kalmak için Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirilmek olarak kabul edilir.

Bu nedenle, kişinin Yaradan'a bağlanma çalışmasına girdiğinde bile mücadeleden kaçmasına neden olan iki tavır vardır. Kişi hakikat yolunda yürümeye başladığında, ona yukarıdan alçaklığı yani ne kadar çok üstesinden gelirse, yukarıdan o kadar çok kalp katılaşması aldığı gösterilir, çünkü şöyle yazılmıştır, "Bu işaretlerimi onun içine yerleştireyim diye." Bunun anlamı, bu sayede "harfler" olarak adlandırılan Tora ışığının ifşa edilmesi için yer açılacağı ve bunun kişiyi ıslah edeceğidir. Yani, Kli olmadan ışık olmadığından, kalbin katılaşması yoluyla, eksiklik yeterince ortaya çıkar ve Yaradan ölçünün ne zaman yeterli olduğunu, Kli'nin ne zaman tamamlandığını bilir.

Bu nedenle, bazen bir kişi kendi görüşüne göre zaten çok dua ettiğini, ancak Yaradan'ın onu fark etmediğini gördüğünde mücadeleden kaçır. O zaman, bazen bir kişi duasını kabul etmediği için Yaradan'ı erdemin tarafına mahkûm eder ve bunun her şekilde, erdemlerde ve iyi niteliklerde vb. zayıf bir karaktere sahip olduğu için olduğunu söyler.

Bu konuda "Fakir daha az vermemelidir" denmiştir, yani kişi kendini küçümsememeli ve Yaradan'ın kendisi gibi alçak bir insana yardım edemeyeceğini

söylememelidir, çünkü bu konuda " Efendi yücedir ve alçak olanlar görecektir" denmiştir.

Ve bazen, kişi mücadeleyi bırakır çünkü zengin olduğunu bilir, yani çok fazla Tora'ya ve birçok iyi eyleme sahiptir ve diğerlerinden üstün olduğunu bilir. Bu nedenle, Yaradan'dan ihsan etmek için her şeyi yapabilmesine yardım etmesini istediğinde, Yaradan'ın neden ona ihsan etmediğini, çünkü bunun için zaten birçok dua ettiğini bilir. Bu nedenle, Yaradan'ın ona cevap vermek istemediğini söyler ve bu nedenle de kaçır.

Ve yine de kişi her zaman üstesinden gelmelidir.

Çalışmada "Ben Hiçbir Şey İçin Varım, Sen de Hiçbir Şey İçin Varsın" Ne Demektir?

Makale No. 21, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar, Truma'da (Madde 34) şöyle yazar: "'Ve Benim için bir bağış alacaklar. 'Benim için alacaklar' ifadesi, bir Mitzva [emir/iyi iş] için çaba sarf etmek ve Yaradan için çaba sarf etmek isteyen kişinin, boş yere ve karşılıksız olarak çaba sarf etmemesi gerektiğini gösterir. Aksine, 'Tanrınız Efendinizin size verdiği kutsamaya göre, herkes gücünün yettiği kadarını verecektir' diye yazıldığı gibi, kişi gücüne uygun bir şekilde çaba göstermelidir. 'Ama 'Gelin, satın alın ve yiyin, gelin parasız ve bedelsiz şarap ve süt satın alın' diye yazılmıştır' dersiniz, bu, bedava olduğu anlamına gelir, zira şarap ve süt Tora anlamına gelir. O da şöyle cevap verir: 'Ama Tora'da çaba sarf ederek, dileyen herkese Tora verilir. Yaradan'da, O'nu tanımak için çaba sarf eden herkes, hiçbir ücret ödmeden O'nunla ödüllendirilir. Ancak bir eylemde kendini gösteren Yaradan'daki çaba, karşılıksız ve boş yere alınmamalıdır, çünkü kişi Keduşa [kutsallık] ruhunu yaymak için bu eylemle hiçbir şekilde ödüllendirilmez, ancak tam bir bedel karşılığında ödüllendirilir." "Karşılıksız" konusu (Masekhet Hagigah, s 7'de) "Ben nasıl hiçbir şey için varsam, siz de hiçbir şey için varsınız" şeklinde de dile getirilir.

Şunları anlamamız gerekir:

- 1) Tora'da çaba nedir?
- 2) Yaradan'da, O'nu tanımak için çaba nedir?
- 3) Yaradan'da bir eylemde yer alan çaba nedir?

4) "Karşılıksız ya da bir bedel karşılığında" ifadesinin anlamı nedir? Kime ödeme yapmalıyız? Bizler çalışan kişiye ödeme yapılması gerektiğini görüyoruz, bu da çalışan kişinin ödeme yapması gerektiği anlamına gelir. Böyle bir şeyi kim duymuştur? Hiçbir ücret almadan çalışan insanlar olduğunu görüyoruz, ama çalışıp, kendileri için çalıştığımız kişilere ödeme yapmak? Böyle bir şeyi nerede görüyoruz?

İlk olarak, "çaba göstermenin" anlamı nedir? Şöyle ki, normalde bir kişinin elde etmesi zor olan bir şeyi istediğinde, o şeyi elde etmek için çaba sarf etmesi ve büyük gayret göstermesi gerektiğini görüyoruz. Ancak bol miktarda bulunan bir şey söz konusu olduğunda, çabadan söz edemezsiniz. Aksine, o şeyi isteyen herkes onu alır veya istediği şey için para öder, ancak çabadan söz edemezsiniz.

Örneğin, isteyen herkes için dükkanlarda ekmek ve süt varken, bir kişi "Bugün çocuklar için ekmek ve süt almak için büyük çaba sarf ettim" demez. Ancak bazen, savaş sırasında, dükkanlarda ekmek veya süt olmadığında ve kişi bunları elde etmek için büyük çaba sarf ettiğinde, diğer insanlar bunları elde etmede o kadar başarılı olamadığında, böyle bir durumda çabadan bahsedebilirsiniz.

Ancak Tora ve Mitzvot [emirler/iyi işler] söz konusu olduğunda, çabadan nasıl söz edebiliriz? Yani, Tora ve Mitzvot'a uymanın çaba gerektirecek kadar zor olduğunu nasıl söyleyebiliriz? Ne de olsa ayet şöyle der: "Bugün size emrettiğim bu buyruk sizin için çok zor değildir, uzak da değildir, gökte ya da denizin ötesinde de değildir, çünkü bu konu size çok yakındır." O halde Tora ve Mitzvot'taki çabanın ne olduğunu anlamalıyız.

Yaratılışın amacının, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu bilinmektedir. Bu nedenle, zevk ve haz alma arzusuna sahip varlıklar yaratmıştır. Buna Yaradan'ın yaratılanlar için yarattığı bir Kli [kap] denir ve onlar bu Kli'de haz ve zevk alacaklardır. Bu Kli'nin Yaradan'dan geldiği kabul edilir; dolayısıyla bu Kli yaratılan varlıklarda tamamlanmıştır. Yaratılan varlıklar bu Kli'yi kullanmak istediklerinde, Kli'yi edinmek için herhangi bir çalışma yapmaları gerekmez çünkü bu Kli'yi Yaradan yaratmıştır, dolayısıyla bu Kli'de tam bir bütünlük vardır.

Buradan, yaratılan varlıkların bir şeyden haz alabileceklerini hissettikleri her yerde, "kendi için alma isteği" olarak adlandırılan, yani kişinin kendi yararı için olan bu Kli'yi hemen kullandıklarını görürüz. Kişinin haz almayı istemesi için uyanmasına gerek yoktur, daha ziyade bir şeye giydirilmiş haz ölçüsünde, bu haz kişiyi çeker ve o da onu elde etmek için hazzın peşine düşer. Bu, o şeydeki haz ölçüsünde kişide özlem uyandırdığı ve hazzı elde etmek için her türlü çabayı gösterene kadar oturmasına izin vermediği anlamına gelir.

Ancak daha sonra, "O'nun işlerinin tamlığı" olarak adlandırılan bir mesele olan Tzimtzum'un [kısıtlama] ıslahı gerçekleştiğinde, yani onlar Yaradan'dan haz ve zevk aldıklarında, utanç duymamaları için, "gizlilik" adı verilen bir ıslah yapılmıştır. Bu demektir ki, kişi bir ihsan etme kabı edinmeden önce, açığa çıkacak olan hazzı ve zevki, hazzın ve zevkin ona iyiyi almak için bir uyanış vereceğini görmez.

Bu, seçime yer açmak içindir. Çalışmada, seçim ödül almadan Tora ve Mitzvot'u yerine getirebilmek içindir, zira bir Mitzva'yı yerine getirirken haz açığa çıktığında, kişi Yaradan'ı memnun etmek istediği için Tora ve Mitzvot'u yerine getirdiğini yani kendisi için aldığı hazdan vazgeçtiğini ancak Yaradan yaratılanların zevk almasını istediği için, sadece bu nedenle hazzı kabul ettiğini söyleyemez.

Bu imkânsızdır, zira insan kendisi için almak isteyen bir doğayla doğmuştur. Dolayısıyla, kendisi için hazdan feragat ettiğini nasıl söyleyebilir? Kişi Tora ve Mitzvot'ta bulunan büyük hazdan nasıl vazgeçebilir?

Bu nedenle, "küçük ışık" olarak adlandırılan ışık kıvılcımları, ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmeden önce tüm yaratılışın beslendiği Klipot'a [kabuklara] yerleştirilmiştir. Bu sadece çok ince bir ışık olduğu için, kişi büyük hazlar karşılığında küçük hazları verme çalışmasını yapmaya başlar, yani içinde küçük bir ışıktan başka bir şey olmayan küçük hazlardan vazgeçmenin karşılığında ödül alır.

Bu tıpkı ticaret gibidir - nerede daha çok kazanırsak, orada ticaret yaparız. Bu, çalışmada da böyledir; kişi ancak daha sonra, Tora ve Mitzvot'ta bulunan hazlara kıyasla küçük olsalar da, hazlardan vazgeçmeye alıştığında, bu yine de çalışmaya alışmış olarak kabul edilir ve seçim için yer vardır.

Ancak buna göre şunu anlamamız gerekir: Eğer kişi çalışması karşılığında ödül almak için Tora ve Mitzvot ile meşgul oluyorsa, neden Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek bir çaba olarak kabul edilir? Ne de olsa, bedensellikteki davranış da budur: büyük hazlar elde etmek için küçük hazlardan vazgeçmek. Cevap şudur ki, bedensellikte kişinin yaptığı işten aldığı haz bu dünyada açığa çıkar. Bu nedenle, bir çaba olarak kabul edilemez. Ancak Tora ve Mitzvot'ta, kişinin öteki dünyada bir ödül alacağına inanması gerekir ve bu inanca bağlı olduğu için, burada zaten bir emek vardır, zira kişinin inanması gerekir ve beden inanamaz çünkü doğası gereği görmeye ve bilmeye ihtiyacı vardır. Ancak inanmamız gerektiğinde, zaten yükselişler ve düşüşler vardır.

Buradan, kişinin Tora ve Mitzvot'ta göstermesi gereken çabanın bir idrak olduğu sonucu çıkar. Ama başka bir idrak daha vardır ki o da Yaradan'da çaba sarf etmek, O'nu tanımaktır. Emegimizin karşılığını alabilmek için her ikisini de yerine getirmeye

çalışmalıyız. Yani, hem bu dünyada hem de öbür dünyada ödül alacağımıza inanmalıyız. Bu, Zohar'da ("Zohar Kitabı'na Giriş," Madde 190) yazıldığı gibidir: "Korku üç farklı anlayışla yorumlanır. Oğullarının yaşaması ve ölmemesi için Yaradan'dan korkan ya da bedensel bir cezadan veya kişinin parasına gelecek bir cezadan korkan bir kişi vardır. Dolayısıyla, kişinin Yaradan korkusu kök olarak yer almaz, çünkü kendi çıkarı köktür ve korku da bunun sonucudur. Ve bir kişi vardır ki, Yaradan'dan korkar çünkü o dünyanın azabından ve cehennem azabından korkar. Bu iki tür korku, korkunun özü değildir. En önemli olan korku, kişinin O yüce ve hükmeden olduğu için Efendisinden korkmasıdır." yani hem Tora ve Mitzvot'ta çaba gösterir hem de Yaradan'da çaba gösterir.

Ancak O'nu bilmenin asıl anlamı, O'nun dünyayı İyilik Yapan İyinin rehberliğinde yönettiğini bilmektir ve bizler de O'nu bu açıdan tanımak için çaba göstermeliyiz. O'nu bilmeyi, kişi Yaradan'a dua ettiğinde veya Yaradan'a şükrettiğinde, hangi isme dua ettiğini veya hangi isme şükrettiğini bilmelidir şeklinde yorumlamalıyız. Yani, kişi hasta olan birinin iyileşmesi için Yaradan'a dua ettiğinde, Hastaların Şifacısı ismine dua ettiğini bilmelidir. O zaman, "Esirlerin Kurtarıcısı" ismine dua ettiği söylenemez. Ya da kendisini tutsaklıktan kurtardığı için Yaradan'a şükrettiğinde, Esirlerin Kurtarıcısı ismine şükretmelidir ve Çıplakları Giydiren ismine şükrettiği söylenemez. Hem Tora ve Mitzvot'ta hem de Yaradan'da, O'nu bilmek için sarf edilen çabanın, kişi eğer karşılıksız, parasız ve bedelsiz olarak çaba sarf ederse, ödüllendirilebileceğini söyler.

Öte yandan, Yaradan'da eylem halinde olan çaba, tam bir ödül içindir. "Eylemde bulunmanın" ne anlama geldiğini anlamalıyız. Yazıda "Tanrı'nın yapmak için yarattığı" denmektedir. Bu, Yaradan'ın dünyayı yapmak için yarattığı anlamına gelir. Bu demektir ki, insan Yaradan'ın yarattığı şey üzerinde eylemde bulunmalıdır. Buna "altı iş günü" denir, bu da "eylem" olarak adlandırılan çalışma zamanıdır.

Aynı şekilde Zohar'ın şu sözlerinde de bunu görürüz ("Zohar Kitabı'na Giriş," Madde 67), "'Ve Siyon'a, 'Sen Benim halkımsın' demek için. Ayin'de Patach ile 'Sen Benim halkımsın [Ami]' demeyin, Ayin'de Hirik ile 'Sen Benimlesin [İmi]' deyin, bu Benimle ortak olmak anlamına gelir. 'Efendimizin sözüyle gökler yaratıldı' diye yazıldığı gibi, Ben göğü ve yeri Kendi sözümle nasıl yarattıysam, siz de öyle yarattınız." Ayrıca (Avot, Bölüm 1), "En önemli olan şey öğrenmek değil, eylemdir" ve ayrıca, "Tora'yı öğrenmek muhteşemdir, çünkü bu sayede eylem ortaya çıkar" (Kiduşin 40) demişlerdir.

En önemli olarak hangi eylemden bahsettiklerini anlamalıyız. Bunu, bütünlüğün esas olarak yaratılan varlıkların dünyanın yaratılma amacını, yani O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusunu, yani daha aşağıda olanların O'ndan zevk ve haz almaları için

olduğu şeklinde yorumlamalıyız. Yaratılanların haz ve zevk alabilmesi için, O, yaratılanlarda özlem yaratmıştır, yani haz ve zevki almak için bir arzu ve özlem duymalarını sağlamıştır.

Bu Kli, söylendiği üzere Yaradan'dan gelir. Ancak daha sonra, bu Kli'nin yarım Kli haline geldiği yerde bir ıslah olmuştur. Başka bir deyişle, utanç meselesi olmaması için bir ıslah yapıldıktan sonra, "kendisi için alma arzusu" olarak adlandırılan bu Kli'ye bir Tzimtzum ve gizlilik yerleştirilmiştir. Bu nedenle, "alma arzusu" olarak adlandırılan bu Kli sadece yarım bir Kli olarak kabul edilir, yani kendimiz için alma arzusunu ihsan etmek için çalıştıramadığımız sürece, bu Kli'yi kullanamayız. Ancak üzerine ihsan etme arzusunu yerleştirdikten sonra, bu Kli bolluğu alabilir.

Dolayısıyla Yaradan'ın "alma arzusu" olarak adlandırılan Kli'nin ilk yarısını yaratmıştır. Diğer yarısı, yani ihsan etme niyeti, sadece yaratılanlarla ilgilidir -Masah'ı [perdeyi] alma arzusunun üzerine yerleştirir ve bundan diğer yarısı ortaya çıkar. Bu yarılardan her ikisi de mevcut olduğunda, hazzı ve zevki almaya uygun olan tek bir Kli haline gelirler.

Buradan insanın çalışmasının Kli'nin ikinci yarısını yapmak olduğu sonucu çıkar. Buna "eylem" denir ve "Tanrı'nın yarattığı" ifadesinin anlamı da budur, yani insanın yapmasına gerek olmayan ilk yarı, kendisi için alma arzusu. Ancak ikinci yarı, ki bu ihsan etmek içindir, yaratılan varlıklarla ilgilidir, burada çalışma vardır, çünkü bu doğaya aykırıdır. Dolayısıyla, onu edinmek için burada çok fazla çalışma vardır. Buna "eylem" denir, ki bunu kişi yapmalıdır ve biz Yaradan'a O'nun verdiklerini attettiğimiz için Yaradan tarafından yapılmaz. Demek ki, her ihsan etme, yani verme Yaradan'a aittir ama Kli'nin ikinci yarısı, ki bu aşağıda olanın vermek istediği şeydir, bu aşağıda olana aittir.

Artık sorduğumuz şu soruyu yorumlayabiliriz: Bir eylemde duran Yaradan'daki çaba nedir? Hangi eylemden bahsediyoruz? Kişi Yaradan'da eylemde bulunduğunda, yani Yaradan'a ihsan ettiğinde, bu eylemin daha aşağıda olana ait olduğunu, yani kişinin "ihsan etme arzusu" denilen bu Kli'ye sahip olmak için çalışması gerektiğini yorumlamalıyız.

Maddesellikte olduğu gibi, kişinin insanlara satmak için alet yapma zanaatını öğrenmesi gerekir ve alet yapmak bir meslektir, yani bir anda ya da bir ayda öğrenilmesi gereken bir zanaat değildir. Aynı şekilde, burada da bir kişinin ihsan etme kapları yapma zanaatını öğrenmesi gerekir. Kişi bu Kelim'e [kaplara] sahip olmak istediği anda bunu yapamaz. Aksine, bu, böyle bir Kelim'e, yani ihsan etmek için Tora ve Mitzvot'u gözlemlene yeteneğine sahip olana kadar uzun bir süre boyunca öğrenilmesi gereken bir zanaattır.

Bilgelerimiz şöyle der: "Yaradan dedi ki, 'Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı bir şifa olarak yarattım'" (Kiduşin 30). Bu, Yaradan'ın Kli'nin ilk kısmı olarak kabul edilen alma arzusunu, yani haz için duyulan özlemi yarattığı anlamına gelir, "ve Tora'yı bir şifa olarak yarattım", ki bu da kötü eğilimi iyi bir eğilime dönüştürerek alma arzusunun ihsan etmek için çalışmasını sağlar.

Dolayısıyla bu, Yaradan'ın Kli'nin ikinci kısmını da verdiği anlamına gelir. Bilgelerimizin "Ve Siyon'a 'Sen Benim halkımsın' demek için" ayeti hakkında söylediklerine göre, "Benim halkım [Ami] değil, 'Benimle [İmi]' deyin, bu da Benimle ortaklık anlamına gelir" diye açıklamışlardır. Bu, yaratılanların da yaptığı anlamına gelir. Bu Kli'nin ikinci yarısını, her şeyin Yaradan tarafından yapılmadığı, burada insanın da çalışması olduğu şeklinde yorumlamalıyız.

Bununla birlikte, Kli'nin insana atfettiğimiz ikinci yarısı hakkında, "ihsan etme arzusu" olarak adlandırılan bu Kli'de ışık ve Kli maddesini de ayırt ettiğimiz şekilde yorumlamalıyız. Dolayısıyla, Kli'deki Kli insana aittir, yani Yaradan'ın verdiği "ışık" denir ve insanın verdiği de "Kli" denir, zira Kli'ye "eksiklik" ve ışığa da "eksikliğin doldurulması" denir.

Yaradan Veren olduğundan ve bolluğa "ışık" denildiğinden, ışığı Yaradan'a atfederiz ve "eksiklik" olarak adlandırılan Kli, yaratılan varlıklara aittir, çünkü bu onların tüm köküdür - sadece bir eksiklik - ve Yaradan bu eksikliği doldurur.

Dolayısıyla, ihsan etme kaplarından bahsettiğimizde, bu Kli de yukarıda belirtildiği gibi iki kısma ayrılır. 1) Eksiklik, yani kişi ihsan etme kaplarından yoksun olduğunu hissetmelidir. Bu demektir ki, yaptığı her şeyin kendi menfaati için olduğunu hisseder ve kişinin Yaradan'a tutunması gerektiğine inanır, "Ve O'na tutunmak için" diye yazıldığı gibi, burada Dvekut [bütünleşme] "form eşitliği" olarak adlandırılır. Yaradan'la Dvekut'tan uzak olması kişiye acı verir ve kendisi için, alma arzusunun hükümranlılığından çıkmanın bir yolu olmadığını görür. Buna "eksiklik" denir ve bu insanla ilgilidir, yani insan bu eksikliği hissetmelidir. Bu bir eylem yani ihsan etme kaplarında çalışma olarak kabul edilir.

Kli'nin ışığı, yani Kli ki bu eksiklik, kıyafetlenen doyum olacaktır, yani kişinin ihsan edebileceği güç olacaktır. Buna "Kli'deki ışık" denir ve Yaradan bunu verir. Bununla, sorduğumuz şeyi yorumlayabiliriz, "Bilgelerimiz, 'Tora'yı bir şifa olarak yarattım' dediler," bu da Yaradan'ın "ihsan etme arzusu" denilen Kli'yi de verdiği anlamına gelir, insan değil. Öyleyse, neden Kli'ye insanın eylemdeki çalışmasıyla ilgili olan "eylem" deniyor?

Bunun cevabı şudur: "eksiklik" olarak adlandırılan Kli, Yaradan'ın rızası için bir şey yapamaması kişiye acı verdiğinde, bunu yaratılana atfederiz. Yani, eksiklik yaratılana aittir ve eksikliğin doldurulması Yaradan'a aittir. Bu yüzden "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım" demişlerdir, yani ışık kötü eğilime şifa olur. Başka bir deyişle, Yaradan, her şeyi Yaradan'ın rızası için yapmayı isteme gücü verir.

Ancak kişinin Kli'deki eksikliği kendi bedeninde hissetmesi gerekir. Bu, kişinin Yaradan'la Dvekut'u edinmek için elinden geleni yapması gerektiği anlamına gelir ve bu eksikliği yapmaya "eksiklik" denir ve bu Yaradan'da bir eylemde yer alan çaba nedir diye sorduğumuz şey olarak kabul edilir, yani kişinin Yaradan'ı memnun edebilmek için, O'na hoşnutluk getirmek için Yaradan'da sarf ettiği çaba. Bu arzuya "bir eylem" yani "eksikliği yaratmak" denir. Bu, Yaradan'a hoşnutluk getirebildiği zamandır ve bu, Kli'deki ışıktır.

Şimdi sorduğumuz şeyi, ödülün anlamının ne olduğunu ve "karşılıksız" ifadesinin ne anlama geldiğini açıklayacağız. Görünürde, bunun tam tersi olması gerekirdi. Yani, Yaradan'daki çaba karşılıksız olmalı ve Tora ve Mitzvot'taki çaba ve Yaradan'daki çaba, O'nu bilmek, bir ödül için olmalıdır. Yani, çaba gösterenler ödüllendirilecektir. Ancak, bu, eylemde çaba gösterenlerin bir ücret ödediğine işaret eder!

Bunu anlamak iki nedenden dolayı zordur: 1) Çalışan kişinin ücret ödeyeceği gibi bir şeyi nerede görüyoruz? Hiçbir ücret almadan, gönüllü olarak çalışan insanlar var. Bunu görüyoruz. Ama çalışmasına izin verilmesi için ödeme yapmak? Bunu görmüyoruz. 2) Soru şudur: Bu ücreti kime ödemeliyiz? Bunun Yaradan'a olduğunu söylemeliyiz, ancak Yaradan'ın "kâr" adı verilen bir ödül aldığı nasıl söylenebilir? Yani, eğer kişi Yaradan'ın fayda sağlayacağını düşünmüyorsa, o zaman "eylem" olarak adlandırılan çabasının, kişinin yaptığı bu eylemin o kişiye herhangi bir sonuç vermeyeceğini nasıl söyleyebiliriz?

Ancak, bunu kendi yolumuza göre yorumlamalıyız: Lo Lişma [O'nun rızası için değil] meselesi vardır, ki bu da kişinin ödül almak için Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğu anlamına gelir. Doğal olarak, ödül almak için çalışan kişi her zaman çalışarak ve ev sahibinin emirlerini yerine getirerek ne kazanacağına bakar ve ev sahibinin onun çalışmasından ne kazanacağını hiç düşünmez. Bazen işçi ev sahibinin de kâr etmesi gerektiğini düşündüğünde, bunun nedeni ev sahibinin menfaatini düşünmesi değil, bu işin ev sahibine kâr getirmemesi halinde işletmenin kapanacağını ve kendisinin de işsiz kalacağını bilmesidir. Bunun dışında ev sahibini hiçbir şekilde düşünmez.

Demek ki, işçinin Yaradan'ın bundan kazanç sağlaması gerektiğini düşünmesine gerek yoktur, tabii bir hiç uğruna değilse, yani Yaradan'ın kazanç sağlamasıyla ilgilenmiyorsa. Buna "hiçbir şey için" denir. Ama eylemde çalışmak isteyen kişi, ki bu

Yaradan'a memnuniyet ihsan etmek için bir Kli yapmaktır, bu açıkça bir ödöl yani Yaradan'ın onun çalışmasından keyif alması içindir. Başka bir deyişle, kişi kendi kazancıyla değil, Yaradan'ın kazancıyla ilgilenir. Bu, hiçbir şey için, yani bir kazanç olmadan alma yasağının anlamıdır. Başka bir deyişle, kişi tüm eylemlerini Yaradan'ın keyif alacağı şekilde amaçlamalıdır. Bu, eylemdeki çalışmanın bir ödöl için olması gerektiğine, yani bunun Yaradan'ı ödüllendireceğine işaret eder.

Amalek'i Silme Sırası Nedir?

Makale No. 22, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar, BeŞalah (Madde 471) bölümünde şöyle der, “Rabbi Yitzhak şöyle söylemiştir: ‘Çünkü kesinlikle sileceğim’ diye yazılmıştır, bu da Yaradan’ın sileceği anlamına gelir. Ayrıca, ‘Amalek’in anısını sil’ yazılmıştır, bu da onu silmemiz gerektiği anlamına mı gelir? Şöyle yanıt verir, ‘Ancak Yaradan şöyle söyledi, ‘Amalek’in hafızasını aşağıda siz sileceksiniz ve Ben de Amalek anısını yukarıda sileceğim.’”

Çalışmada, “Aşağıdaki Amalek” ve “Yukarıdaki Amalek” nedir anlamalıyız. Bu, burada, yukarıda ve aşağıda olmak üzere iki Amalek’in silinmesinin söz konusu olduğu anlamına gelir. Ayrıca bu, ilk önce biz Amalek’i aşağıda silmeliyiz ve ancak bundan sonra Yaradan Amalek’i yukarıda silecektir anlamına mı gelir? Bize neden tam bir şey verilmediğini de anlamalıyız, çünkü öğrendiğimiz üzere, “Aşağıdan bir uyanış, yukarıdaki eylemi uyandırır.” Bu, aşağıda yaptığımız şeylerin yukarıda da değişikliklere neden olduğu anlamına gelir, bu da Sitra Ahra’nın [diğer tarafın] iptali ve bolluğun açığa çıkması anlamına gelir. O halde neden Amalek’in aşağıdan silinmesiyle yani bizim eylemlerimizle, yukarıdan da silinmesi sağlanamıyor? Neden işin yalnızca yarısı bize verilmiştir ve neden diğer yarısını Yaradan yapmaktadır? Bu ortaklığın nedeni nedir?

Amalek ile ilgili olarak, onun isminin ne anlama geldiğini de anlamalıyız. Genellikle Amalek “kötü eğilim” olarak adlandırılır. Ancak, özellikle, kötü eğilimin birçok ismi vardır. Bilgelerimiz şöyle söylemiştir (Masehet Sukkah, s. 52), “Kötü eğilimin yedi ismi vardır: Kötü, Sünnetsiz, Saf Olmayan, Düşman, Engel, Kuzey Taşı. Ayrıca, Mısır Kralı Firavun ve Amalek gibi başka adları da vardır.”

Her şeyde iki anlayış idrak ettiğimiz bilinmektedir: Işık ve Kli (kap). Maddesel şeylerde bile, her şeyde içselliği ve dışsallığı idrak ederiz. Dışsallık, Kli olarak

adlandırılır, içsellığa ise “ışık” denir. Örneğin, bir kişi ekmeğe ya da et ve balığa vs. özlem duyduğunda, Kli'ye, yani gördüğü dışsal kısma özlem duymaz. Aksine, görülmeyen iç kısma, yani ekmeğin, etin ya da balığın tadına özlem duyar.

Dahası, görüyoruz ki Kli'de kıyafetlenmiş olan hazzın tadını çıkarabilmek bir hazırlık gerektirir. Kişi, Kli'de kıyafetlenmiş olan, dışsallık olarak kabul edilen haz ışığının tadını ancak hazırlığı ölçüsünde çıkarabilir. Diğer bir deyişle, susadığında su içmeye gelen bir kişi, susamadığı halde su içen bir kişiye benzemez çünkü hazzın alınması için olan Kli, hazza duyulan özlemin seviyesiyle ölçülür.

Bu nedenle, içkiden keyif almak istediğinde insanın içki isteğini uyandırmak için önce acı ve tuzlu yiyecekler yediğini görürüz. Bu, her şeyde böyledir: Özlem olmadan hiçbir şeyden keyif almak mümkün değildir. Bu, yaratılışın başlangıcından kaynaklanır, çünkü yaratılışın amacının, yani O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusunun, zevk ve haz alma arzusunu yarattığını öğreniyoruz. Dördüncü aşama olan özlem ortaya çıkmadan önce o, hala, ışığı ve hazzı almaya uygun bir Kli olarak görülmez.

Şimdi maneviyattaki ışık ve Kli'ye geri döneceğiz, bu da maddesellikte geçerli olan düzenin aynısının maneviyatta da geçerli olduğu anlamına gelir. Hakikatte ise durum tam tersidir: Maddesellikte geçerli olan maneviyattan uzanır. Ancak maddesellik ile maneviyat arasında bir fark vardır. Maddesellikte, "Göz görür, kalp imrenir" denildiği üzere, içsellik olan haz, yani ışık açığa çıkar. Bu nedenle, maddesel bir şeye bakarken, orada içsel bir tat olduğunu az çok hissedebiliriz. Kli'nin dışsallığına bürünmüş olan haz bizi çeker ve içimizde arzu uyandırır.

Buna karşılık, Tora ve Mitzvot (emir ve iyi eylemler) adı verilen, Kelim'in (kapların) dışsallığında kıyafetlenmiş olan manevi hazlar ise Tzimtzum (kısıtlama) ve gizlilik altındadır. Bu nedenle, Tzitzit'in [dua şalı] Mitzva'sına [Mitzvot'un tekili] bürünmüş zevk ve ışığın onu çektiğini ve bu yüzden Tzitzit taktığını söyleyemeyiz. Aynı şey diğer Mitzvotlar için de geçerlidir. Öğrendiğimiz üzere Tzimtzum, yaratılışın ıslahının amacı içindir. Buradan şu sonuç çıkar, dışsal meselelerde kıyafetlenmiş olan maddesel hazlar ile dışsal meselelerde kıyafetlenmiş olan manevi hazlar yani Tora ve Mitzvot arasında büyük bir fark vardır.

Dolayısıyla, Tzimtzum nedeniyle, burada Lo Lişma [O'nun rızası için değil] ve Lişma [O'nun rızası için] meselesi vardır. Bu, manevi hazlar üzerinde yapılmış olan gizlilikten kaynaklanır. Yani, bir kişiye "Tzitzit giymeyi dene, Tzitzit giymenin ne kadar güzel bir his olduğunu göreceksin" denemez. Bu nedenle şöyle söylenmelidir, "Bir Tzitzit giy, bunun karşılığında Tzitzit'in Mitzva'sında kıyafetlenmemiş olan hazzı alacaksın çünkü bunda sen hiçbir tat hissedemezsin."

Bu nedenle kişi şöyle sorar, "Neden bir Tzitzit giymem gerekiyor?" O zaman kişiye şöyle denmelidir, "Bunun karşılığında büyük bir haz alacaksın". "Hangi hazzı alacağım?" O zaman kişiye şöyle denir, "Tora ve Mitzvot çalışmanın karşılığında, Zohar'da yazıldığı üzere rızık, sağlık ve uzun ömür gibi dünyevi hazları seçebilirsin veya Maimonides'in Hilhot Teshuva'nın sonunda söylediğı gibi, bir sonraki dünyada da bir ödöl alırsın."

Buradan şu sonuç çıkar, Lo Lişma, bedensellikte olduğı şekilde Kli'nin iç kısımlarında kıyafetlenmiş olan et veya balıktan gelen bir haz değıl demektir. Yani, Kli'nin içinde kıyafetlenmiş olan ışık kişiye Tora ve Mitzvot'u uygulamaya çekmektedir. Burada, onun alacağı bu Kelim'de kıyafetlenmemiş olan bambaşka bir haz vardır ve bu onu Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeye çeker.

Buna Lo Lişma denir, yani onu çeken Mitzva'daki niyet yani Mitzva'nın içinde kıyafetlenen şey değıldir. Aksine, kişiye Lo Lişma çekmektedir yani Mitzva'da kıyafetlenmemiş olan bir şeydir, kişiye çeken tam olarak budur. Bununla birlikte, Mitzva'da kıyafetlenmemiş olan ve Tora ve Mitzvot olarak adlandırılan Kelim'in dışında olan haz, onu çeken şeydir.

Buna Lo Lişma denir. Yani kişi Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğunda çalışma gücü kazanır çünkü daha sonra ödöl alacaktır. Bu şu demektir, eğer kişi başka bir yerde daha büyük hazlar alabilseydi, Tora ve Mitzvot'tan vazgeçebilirdi. Ancak ödöl ve cezaya inancı olduğundan Tora ve Mitzvot'u yerine getirmesi gerekir. Hatta bu kadar fazla Mitzvot'u yerine getirmek zorunda olmadan da aynı ödölü alsa çok daha mutlu olurdu.

Bu demektir ki, kişiye ilgilendiren şey Mitzvot'u yerine getirmek değıl daha çok ödölün alınmasıdır. Bu, tıpkı maddesellikte olduğı gibidir, her insan daha az saat çalışıp daha yüksek maaş almak ister. Benzer şekilde, çalışması Lo Lişma olan herkes daha fazla Tora ve Mitzvot'u yerine getirmekle değıl tam tersiyle ilgilenir -Yaradan bize daha az Tora ve Mitzvot ve daha fazla ödöl verebileceğine göre, neden bu kadar çok Tora ve Mitzvot gözlemlemeleri gerektiğıyle ilgilenirler. Bu, onu Tora ve Mitzvot ile meşgul olmaya zorlayan Lo Lişma olarak kabul edilir.

Lişma'yı çalışmak isteyenler için ise durum böyle değıldir. Onlar, bizzat Tora ve Mitzvot'un kendilerini, Tora ve Mitzvot ile meşgul olmaya zorlayan sebepler olmasını isterler. Maddesel hazlarda olduğı şekilde, onları dışsallığı kullanmaya çağırın şey dışsallıkta kıyafetlenmiş olan içselliktir. Bu demektir ki, et veya balık yemeye arzu duymalarının nedeni, bunları yerken sarf edecekleri emeğin karşılığında bir ödöl alacak olmaları değıldir. Aksine, etin ve balığın içinde bulunan hazzı arzularlar ve dünyada Yaradan'a bu kadar çok dışsallık, yani her birinde farklı bir hazzın giydirildiğı birçok

şey yarattığı için kızan hiç kimse yoktur ve bir kişi, ekmek ve su ile yetiniyorum ve daha fazla şeyde kıyafetlenmiş daha fazla haz almak istemiyorum der.

Bunun aksine, herkesin ellerinden geldiğince çeşitli anlamlarda dışsal olan şeyleri artırmaya çalıştığını görüyoruz. İnsan et yiyeceği zaman bile etin en güzelini almaya çalışır, yani et yeme konusunda dahi oldukça titiz davranır. Başka bir deyişle, daha iyi bir tat alabilmek için dışsallıkla kıyafetlenmiş hazda, ışıktaki çaba sarf eder.

Kişi Lişma'da çalışırken de aynı şekilde davranır. Bu kadar çok Mitzvot'u olduğu için kızmaz, yani neden 613 Mitzvot var diye üzülmez ve daha azına razı olur, çünkü kişi her Mitzva'da maddesellikte olduğu gibi farklı bir tat olduğuna inanır. Kişi Lişma yolunda yürümek istediğinde, her bir Mitzva'da kıyafetlenmiş olan hazzın içselliğini hissetmese de, Zohar'da yazıldığı gibi, bilgelere bunun böyle olduğuna, 613 teminat olduğuna ve her bir Mitzva'da o Mitzva'ya ait olan özel bir ışığın biriktiğine inanır.

Ve kişi bunu böyle hissetmese de bunun, onlar Tora ve Mitzvot'ta kıyafetlenen ve içsellik olarak kabul edilen hazzı hissetmesinler diye gizlilik ve Tzimtzum olmasından dolayı böyle olduğuna inanır ve bu da alttakilerin iyiliği içindir. Diğer bir deyişle, "Yaradan ile Dvekut [bütünleşme]" adı verilen, ihsan etme amacı ile ödüllendirilmedikleri sürece, eğer haz açığa çıkarsa, bu hazzı mutlak surette almak için alacaklardır, bu da onları Hayatların Hayatından ayıracaktır ve bu maneviyatta ölüm olarak kabul edilir.

Bu nedenle yalnızca ihsan etmek için çalışmak isterler. Yani Kral'a hizmet etmek isterler, Zohar'da söylendiği gibi, "Korkunun özü, O yüce ve hükmeden olduğu için kişinin Yaradan'a hizmet etmesidir," yani Kral'ın yüceliği nedeniyle. Ayrıca yüce birine hizmet ederken haz almak insanın doğasında vardır.

Bu nedenle, ihsan etmek için çalışmak isteyen bir kişinin, hizmet edeceği yüce bir Krala ihtiyacı vardır. O zaman kişi bir ödül beklemez, yani Tora ve Mitzvot'un dışsallığına bürünmüş olan hazzı almak değil yalnızca Tora ve Mitzvot'un dışsallığının sürdürülebilmesi için çalışmayı üstlenmek ister, içselliği istemez çünkü o, eğer içselliği almaya arzu duyarsa bunun ayrılığa neden olacağını söyleyen bilgelere inanır.

Bu nedenle kişi, yalnızca Tora ve Mitzvot'un dışsallığını gözlemlemek için çalışmak ister. Peki, burada kişinin hazzı nedir? "İnsan haz olmadan çalışamaz" kuralına istinaden ve ayrıca O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusundan dolayı kişinin yapılan çalışmadan haz alması gerekir. Ancak fark şudur, bazen kişi bir günlük çalışmasının karşılığında tek bir ödül almak için çalışır, şöyle yazıldığı gibi, "Akşam olunca ona ödülünü verirsin" ya da ödülünü haftalık olarak alacaktır. Ayrıca tüccar olup

gerçekleştirdiği her ticaret sonrasında ödülünü alan insanlar vardır ancak bir ödül olmasaydı çalışmak mümkün olmazdı.

Bu nedenle, ihsan etmek amacıyla yani yüce bir Kral'a hizmet etme niyetiyle çalışmak isteyen insanlar, bundan anında haz alırlar. Yani yaptıkları her eylem onlara zaten haz vermektedir ve tıpkı tüccarlar gibi eylemleri neticesinde bir haz duyabilmeleri için bir ödül almaya ihtiyaçları yoktur.

Ancak burada yani Tora ve Mitzvot ile meşgul olmada büyük bir çalışma vardır, asıl çalışma tam bu noktada başlamaktadır. Eğer insanın temeli, kişinin alacağı hazın yüce bir Kral'a hizmet etmekten gelmesiyse, O'nun yüceliği dünyada ifşa olsaydı, Kral'a hizmet etmek hiç de zor olmazdı. Ancak öğrendiğimiz üzere, Tora ve Mitzvot'ta kıyafetlenen haz ve mutluluk üzerinde bir Tzimtzum (kısıtlama) ve gizleme vardı. Ayrıca, Yaradan'ın Kendisi üzerinde de bir gizleme vardı ki böylelikle O'nun rehberliğine, İyi ve İyilik yapan olduğuna, Şehina'nın (Kutsallığın) toz içinde, sürgünde olduğuna yani O'nun ihtişamının aşağıdakilere ifşa edilmediğine inanalım.

Ancak, bedenimizin üstesinden gelebilmek için çok çalışmamız gereklidir çünkü beden Yaradan'ın içimizde entelektüel bir güç yarattığını görmemizi ve aklımızla hareket etmemizi savunur. Yani aklımıza kulak veririz. Dolayısıyla, bedene, aklımızın bize ne söylediğine bakmamıza gerek olmadığını, aklın üstüne çıkarak Yaradan'a mantık ötesi inandığımızı söylediğimizde beden bunu reddeder.

Bu nedenle, Kral'ın yüceliği ve önemi ifşa olmadıkça Tora ve Mitzvot'u nasıl Kral'ın yüceliği sebebiyle gözetebiliriz, çünkü Sitra Ahra [diğer taraf], O'nun yüceliğini örtmektedir.

Amalek Klipa'sının (kabuk) anlamı budur, şöyle yazıldığı gibi (Ki Tetze Kısmı), "Amalek'in size yaptıklarını, siz yorgun ve bitkin ve Tanrı'dan korkmuyorken yol boyunca başınıza gelenleri hatırlayın." RAŞİ, "yol boyunca başınıza gelen" ifadesinin sıcak ve soğuk anlamında olduğu şeklinde yorumlar; "O seni serinletti ve kaynamalarını soğuttu, çünkü tüm uluslar senden korkuyordu, fakat o başladı ve diğerlerine de yol gösterdi." Orada, Siftey Hahamim'de şöyle yorumlar: "Herkesin korku duyduğu, sıcak bir konu ile dile getirmek istemiştir. Dünya ulusları da senden korkuyordu fakat Amalek seni soğuttu ve tıpkı ılık bir su gibi yaptı."

Buradan Amalek'in bir Klipa olduğu sonucu çıkar. Kişi, üzerine çıkmayı başarabildiğinde ve hakikat yolunda yürümeye başladığında o gelir, insanı zayıf düşürür ve şöyle der, "İhsan etme yolundan ayrılmaktan korkma." Ve kişi Yaradan'ın yüceliğiyle üstesinden geldikçe, kendisi için değil sadece Yaradan için çalışmanın değerli olduğunu söyledikçe, (Amalek gelir) ve kişinin şunu anlamasını sağlar,

"Görüyorsun ki bu çalışmadan yoruldu ve bitkin düştün ve Tanrı'dan korkmuyorsun", bu da İsrail'in sahip olduğu cennet korkusunun, çalışmanın ve büyük bir Kral'a hizmet etmenin değerli olduğunu söylediklerinde, bu görüşünü yani Kral'ın hiçbir önemi olmadığını aşıladığı anlamına gelir. "O halde neden hiçbir karşılık beklemeden, yalnızca Yaradan'ın yüceliği nedeniyle ve O'nun rızası için çalışmak istiyorsun?" O, bu korkuyu tümüyle bozmuştur yani onun tüm amacı, "korkunun özü, O'nun yüce ve hükmeden olmasından kaynaklanmaktadır" olarak adlandırılan cennet korkusunun önemini ortadan kaldırmaktır.

Görünen o ki o, İsrail halkına Tanrı'dan korkmanın öneminin iptalini aşılamıştır, çünkü onun tüm savaşı, onları yüce bir Krala hizmet etme çalışmasında zayıflatmaktır, bunun için, yani Yaradan'ın yüceliğinin önemi için, O'na hizmet etmek ve çalışmak değerlidir.

"Yol boyunca başınıza gelen" sözlerinin anlamı budur, yani bu yolda Kral'a hizmet edebilmekten başka hiçbir ödül istemediğimizde. İşte o, bu önemi bozmuştur.

Bu demektir ki Amalek kişinin çalışmada heyecanlandığını ve hararetlendiğini gördüğünde ve kişi kendisinin bir miktar önem ile ödüllendirilmesinden dolayı hoşnutluk hissettiğinde yani yüce Kral için çalışmaya değer olduğunu hissettiğinde, o gelir ve karalamaya başlar ve kişiden bu önemi çeker alır. Doğal olarak kişi, yüce bir Kral'a bağlı olduğu duygusunun verdiği o sıcaklığı kaybeder.

"Ve sen yorgun ve bitkinsin" sözlerinin anlamı budur. Yani, çalışması esnasında, kişi çok yüce bir Kral'a hizmet ettiğine inandığında hiçbir yorgunluk hissetmeden yaşar. Ancak Amalek ona, Yaradan'ın yüceliğinin iptalini aşıladığında, kişi o anda çalışmada yorgun düşer. Bu Zohar'ın şöyle söylediği gibidir, "Çabanın olduğu yerde Sitra Ahra vardır". Bu demektir ki, kişi şunu bilmelidir; eğer kutsal çalışmayı yapıyor ve bu çalışmayı bir ağırlık ve sırtında bir yük olarak hissediyorsa, bu Sitra Ahra'nın orada olduğuna ve kişiyi zayıflattığına ve bu durumda kişinin yüce bir Kral'a hizmet ettiğini hissedemeyeceğine işarettir.

Buradan Amalek Klipa'sının öncelikle Yaradan'ın yüceliğini hedef aldığı sonucu çıkar, yani Yahudiliğin temeli öncelikle korku üzerine kurulmuştur, "çünkü O yücedir ve hükmedendir." Amalek'in savaşı tam da bu konudaydı yani kişi "Tanrı korkusu" niteliği üzerinde çalışmayacaktır. "ve Tanrı'dan korkmamak" sözlerinin anlamı budur.

Yukarıdakilere istinaden, Zohar'ın "Aşağıda Amalek vardır ve yukarıda Amalek vardır" sözlerinin anlamı hakkında ne sorduğumuzu anlayabiliriz. "Aşağıdaki Amalek" Kli'yi, "Yukarıdaki Amalek" ise ışığı ifade eder. Yani, kişinin Yaradan rızası için çalışmasına izin vermeyen Kli'ye Amalek denir, bu da Amalek'in kişinin

argümanlarına müdahale etmesine rağmen Yaradan rızası için çalışma arzusu anlamına gelir.

Diğer bir deyişle, “Aşağıdaki Amalek” kişinin Yaradan rızası için çalışmak istediği ancak Amalek’in çalışmasına izin vermediği anlamına gelir. Kişi, Cennetin görkemini ortadan kaldıran bu düşünceleri kendisine getirenin Klipa olduğunu anlar, hisseder ve bu ona büyük acı verir. Bu, “insanın çalışması” olarak adlandırılır, yani kişi Amalek'in tüm argümanlarını iptal etmek ister ve yalnızca Kral'ın yüceliği ve önemi nedeniyle çalışmak istediği her seferinde Amalek'in kötülerini tek başına nasıl iptal edebileceğini göremediğini hissetmeye başlar. Kişi görür ki, dua etmekten, yani onun kötülerinden etkilenmemek için Yaradan'a dua etmekten başka yapabileceği hiçbir şey yoktur. Bu, kişinin kalbindeki ve zihnindeki Amalek'i silmek istemesi olarak kabul edilir.

Bu, Amalek'i silme Kli'sini tamamlar; burada kişi, sahip olduğu bu arzu ve eksiklikle Amalek'in yaşamda kendisine neden olduğu kayıpları hisseder ancak yine de bunun üstesinden kendi başına gelemmez. İşte o zaman, kişi ihtiyacı olan tek şeyin Yaradan'ın yardımı olduğunu, Yaradan'ın ona yardım edeceğini hisseder ve "Arınmaya gelene yardım edilir" diyen bilgilerimize inanır ve bu durumda Yaradan onu yani kişinin Amalek'ini iptal eder.

Yukarıdakilere istinaden, Zohar'da şu yazılanlar hakkında sorduklarımızı yorumlayabiliriz. “Yukarıda Amalek vardır ve aşağıda Amalek vardır ve Yaradan yukarıdaki Amalek hakkında şöyle söylemiştir ‘Ben kesinlikle sileceğim’” Yani, onu yukarıdan Yaradan silecektir. Aşağıdaki Amalek hakkında ise Yaradan şöyle söylemiştir, "Amalek anısını silin" ve bu da bunu insanın silmesi gerektiği anlamına gelir. Neden iki Amalek olduğunu ve neden Yaradan'ın her ikisini de yok etmediğini veya neden insanın her ikisini de yok etme gücüne sahip olmadığını sorduk. Bu ortaklık neden?

Bunun anlamı ışık ve Kli'nin var olduğu ve Kli olmadan ışığın olamayacağıdır, tıpkı eksiklik olmadan doyumun olamayacağının bilindiği gibi Ayrıca şunu da sorduk, Amalek'in, kötü eğilimin diğer isimleri arasından daha fazla silmemiz gereken niteliği hangisidir? Cevap şudur, kötü eğilim Yaradan'ı kötüler, yani Tora ve Mitzvot'la meşgul olmaya değmez der. Kişinin kendisini buna zorlayan bir neden olmaksızın tek bir hareket dahi yapamayacağı kuralına istinaden Zohar (“Zohar Kitabı'na Giriş,” Madde 190'da) insanın Tora ve Mitzvot'u yerine getirmesinin üç nedeni olduğunu söyler; “Korku üç anlayışta yorumlanır, bunlardan ikisi uygun bir kök içermez, biri ise korkunun köküdür. İnsan vardır oğulları yaşasın ve ölmesin diye Yaradan'dan korkar ya da bedensel bir cezadan veya parasının cezalandırılmasından korkar. Dolayısıyla O'ndan daima korkar. Buradan şu sonuç çıkar; burada Yaradan'a karşı duyduğu korku

kök olarak yerleştirilmemiştir, bunun kökü kendi menfaatidir korku ise bunun dalıdır. Bir de dünya azabından ve Cehennem azabından korktuğu için Yaradan'dan korkan insan vardır. Bu iki tür korku, korkunun özü ya da kökü değildir. En önemli olan korku, kişinin Efendisinden, O yüce ve hükmeden olduğu için korkmasıdır, tüm âlemlerin, her şeyin özü ve kökü O'nunla karşılaştırıldığında bir hiçtir. Ve kişi arzusunu oraya, "korku" adı verilen o yere yerleştirecektir.

Buna istinaden, görüyoruz ki kişinin Tora ve Mitzvot'u gözetmesine izin vermeyen kötü eğilim olmasına rağmen bunlar "çünkü O yücedir ve hükmeder" olarak adlandırılan korkunun özü ile birbirlerine tamamen zıt değildir. Kişinin, Kral'a, O'nun yüceliğinden ve öneminden dolayı hizmet etmek istemesinin temelinde yatan korkunun özü budur. Amalek özellikle bunu zayıflatmak ister yani kişinin kendisinin, Yaradan'ı, O'na hizmet etmeyi gerektirecek kadar önemli ve yüce görmediğini söyler çünkü sen O'nun rehberliğinin üzerinde yani O'nun dünyayı iyilik yapan iyi olarak yönettiği gerçeğinin üzerinde büyük bir gizlilik olduğunu görürsün.

O ise burada bir gizlilik olmadığını, bunun İsrail halkının söylediği gibi değil de gözlerimizle de görebildiğimiz üzere gerçekten de böyle olduğunu iddia eder, yani hakikatte Yaradan dünyayı iyilik yapan iyi olarak yönetir ancak bizler henüz O'nun İlahi Takdir'inin iyi ve iyilik yapan olduğunu görmekle ödüllendirilmedik. Bu nedenle bu durumda mantık ötesi inanmamız ve "Gözleri var ama görmezler" dememiz gereklidir.

Buna istinaden görüyoruz ki, bu Klipa hakikaten de korkunun özüne aykırıdır. Ancak Klipot'un geri kalanıyla birlikte onlar, O'nun iyi ve iyilik yapan olduğu inancına o kadar da karşı değillerdir. Buradan Amalek Klipa'sının gerçekten de hakiki korkunun tam tersi olduğu sonucu çıkar.

Amalek hakkında yazılan "ve Tanrı'dan korkmuyordu" ifadesinin anlamı budur. Yani, cennetin ihtişamından korkmayı, yani cennetin ihtişamından dolayı korkmayı, bu çizgide yürümemiz gerektiğine dair korkuyu karalamıştır. Amalek'in tüm direnişi bunun içindir, çünkü bu, kişinin edinmekle ödüllendirilmesi gereken gerçek çalışmaya tümüyle aykırıdır.

Bununla, bu Klipa'yı neden silmemiz gerektiğini anlayabiliriz. Onun, burada herhangi bir gizlilik olmadığına dair olan sözlerinde hiçbir doğruluk payı olmadığını söylememiz gerekir. Aksine, görebildiğimiz üzere, bu böyledir. Bu anlayışın silinmesi, yani onun sözlerinde hiçbir hakikatin bulunmadığının söylenmesi gerekir.

Ancak, O'nun rehberliğinin üzerinde gizlilik varken ve Amalek kişinin önünde olanca gücüyle dururken kişi bunu nasıl silebilir? Yaradan bu konuda şöyle der: "Kli'yi

vermelisin," yani eksikliği, yani ihtiyacın olanı, ki böylece neyin eksik olduğuna dikkat edesin.

Yaradan, bu nedenle "Amalek'in anısını sil" der yani O der ki "hiçbir şey yapmanıza gerek yoktur" yani bu "Benim için çalışabilmeniz için herhangi bir ipucu yoktur" anlamındadır, yalnızca "Amalek'in size söylediklerini silin ve mantık ötesi inanın" yani "Benim için çalışmaya değmeyeceğini söyleyerek Beni karalayan Amalek'in mantığının üzerinde inanın."

Eğer "Tanrınız Efendiniz sizden Benden korkmanız dışında ne istiyor?" diye yazıldığı için mantık ötesinde çalışmak istiyorsanız, Amalek özellikle bu niteliğiyle direnir ve siz de onu ortadan kaldırmak istersiniz. Eğer arzunuz doğruysa ama onu ortadan kaldıramıyorsanız, bu onu aşağıdan silmek olarak kabul edilir.

Peki, nasıl sileceksiniz? Cevap şudur, arzu ile – mantık ötesine geçmek isteyerek. O zaman onu yukarıdan Ben sileceğim" yani "size onu silme gücünü Ben vereceğim."

Bunu iki şekilde anlıyoruz, bu da yüzün ifşa edilmesiyle ödüllendirileceğiniz anlamına gelir. Buradan Amalek'in söylediği her şeyin silindiği sonucu çıkar. Yani onun sözleri doğru değildir. Ve ikincisi, gidip yüzün gizliliğini kabul edecek güce sahip olacaksınız.

Ancak, yüzün ifşası daha sonra gelecektir, Musa hakkında yazıldığı üzere, bilgelerimiz şöyle söylemiştir "'Ve Musa bakmaktan korktuğu için yüzünü sakladı', bunun karşılığı olarak 'Efendimizin suretini görmekle' ödüllendirildi.'" Buradan, onu yukarıdan sildiği sonucu çıkar ve bu da yüzün zaten ifşa olduğu anlamına gelir.

Sormuş olduğumuz "Yaradan neden her şeyi kişinin yapmasına izin vermiyor?" sorusunun yanıtı basittir; Yaradan'ın yüzünün ifşası konusuna gelince, Kendi yüzünü yalnızca Yaradan'ın Kendisi ifşa edebilir. Bunu kişiye atfettiğimiz söylenemez. Ayrıca, gizlilik esnasında çalışmak zorunda olan kişi ve Yaradan'ın o kişiye hemen güç vermemesi ile ilgili olarak, neden başlangıcı insan yapmalıdır ve eğer yapmazsa Kli'ye sahip olamayacaktır? Çünkü insanın ilk önce bir eksikliği edinmesi gerekir, ancak bundan sonra Yaradan'ın o eksikliği giderdiği söylenebilir.

Buradan şu sonuç çıkar, "Aşağıdaki Amalek" demek, kişinin, onun Amalek olduğunu hissetmesi ve onun karalamalarını duymak istemediği için onu silmek istemesi demektir. Bu çalışma insana aittir.

Yukarıdaki Amalek, onun tüm tutuşunun gizlilikte olduğu ve daha sonra Yaradan'ın yüzün ifşasını verdiği anlamına gelir. Bunun anlamı Amalek'in yukarıda silinmiş olduğu ve bu işin Yaradan'a ait olduğudur.

Çalışmada Musa'nın Ay'ın Doğuşuyla İlgili Kafasının Karışık Olması Ne Anlama Gelir?

Makale No. 23, Tav-Şin-Nun, 1989/90

RAŞİ, bilgilerimizin “Bu ay” sözleri hakkında söylediği sözleri getirir. İşte onun sözleri: “Musa, ayın doğuşuyla ilgili şaşkındı, hangi ölçüde görülmeli ki kutsanmaya layık olsun. Ona parmağıyla gök kubbedeki ayı gösterdi ve “İşte böyle, görün ve kutsayın” dedi.”

Bunun çalışmada bize ne ifade ettiğini, Musa'nın ayın doğuşuyla ilgili kafasının karışmasının ve Yaradan'ın Musa'ya parmağıyla göstermesinin bize neyi ima ettiğini anlamalıyız. Ayrıca bilgilerimizin ne dediğini de anlamalıyız (Suka 29), “İsrail aya göre sayar, puta tapanlar ise güneşe göre.” Çalışmada aya göre saymak ile güneşe göre saymak arasındaki fark bize ne ifade ediyor?

Yaratılışın amacının O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu olduğu bilinmektedir. Ancak, O'nun eylemlerinin mükemmelliğini ortaya çıkarmak için hem Tora'da hem de Mitzvot'ta bir Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik vardı, çünkü Tora ve Mitzvot'ta haz ve zevk kıyafetlenmiştir ve “Gerçekten de Sen gizleyen bir Tanrısın” yazıldığı üzere, aslında Yaradan'ın Kendisine bir Tzimtzum ve gizlilik koymuştur. Bu demektir ki, Yaradan bizden gizlenmiştir ve bize Yaradan'a inanmamız, O'nun dünyayı iyi ve iyilik yapan bir rehberlikle yönettiğine inanmamız emredilmiştir.

Kişi yaratılışa bakmaya başladığında, kusurlarla dolu olsa da yani İyilik Yapan İyi dünyada ifşa edilmemiş olsa da kişi mantık ötesinde O'nun rehberliğinin iyi ve iyilik

yapan bir tarzda olduğuna inanmalıdır. Bunu görmese de “Onların gözleri var ama görmezler” demelidir.

Bu nedenle, kişi cennetin krallığının yükünü üstlenmeye başladığında, hemen kişiyi Yaradan çalışmasından uzaklaştıran yabancı düşünceler alır. Ve kişi bu düşüncelerin üstesinden geldikçe, bu ayrılık düşünceleri zihnini ve kalbini dürter ve şöyle düşünür: “Şu anda yabancı düşüncelerin üstesinden gelemesem de Tora ve Mitzvo’'a daha fazla önem vereceğim bir fırsatı bekliyorum ve o zaman üstesinden gelecek güce sahip olacağım.” Ve bu arada mücadeleden kaçır.

Baal HaSulam inançla ilgili olarak, insanın her şeyi anlamak ve bilmek istemesinden dolayı bunun insan için çok az önemi olduğunu söylemiştir. Bu nedenle, kişi akla aykırı olan, yani aklın buna erişemediği inancı üstlendiğinde, beden böyle bir çalışmayı üstlenmek istemez, özellikle de bu herhangi bir çalışma olmadığından, aklın üstünde bir temele dayandığından, kişi, “tüm kalbiyle ve tüm ruhuyla” çalışmalıdır, bilgilerimizin şöyle dediği gibi, “ruhunu alsa bile.”

Bu nedenle, meydana gelen gizleme nedeniyle, burada yükselişler ve düşüşler vardır. Bu demektir ki, inanç meselesi insanı her zaman aydınlatmaz. Ama en önemlisi, kişi ödül ve cezaya inanmalıdır. Ve ödül ve ceza ile ilgili olarak, ödül ve ceza inancının bir kişinin içinde bulunduğu her anlayışta geçerli olduğunu ancak insanlar arasındaki farkın Kelim’de [kaplar] olduğunu pek çok kez söyledik.

Bazı insanlar vardır ki, ödül ve ceza onlar için alma kaplarında kıyafetlenmiştir. Bu demektir ki, kişinin alma kaplarının alabildiği şey bir ödül olarak kabul edilir ve alma kaplarında kıyafetlenmeyen ödül hakkında hiçbir şekilde konuşmazlar, zira kendisi için alma arzusunda kıyafetlenmeyen ödül onları ilgilendirmez.

Bir de ödül ve cezanın özellikle ihsan etme kaplarında kıyafetlendiği zaman “ödül ve ceza” olarak adlandırıldıkları insanlar vardır. Öyle ki, eğer yaptıkları çalışma aracılığıyla Yaradan’ı hoşnut etmekle ödüllendirilebilirlerse, bunu bir ödül olarak görürler. Bu amaçla, çalışmanın ve buna gelmenin değerli olduğunu, O’nun Yaradan’a ihsan eylemleri gerçekleştirebilmesinden iyi bir tat ve zevk alacağını söylerler.

Eğer bu duyguya sahip olmadıklarını görürlerse, bunu bir ceza olarak görürler, yani Yaradan onları uzaklaştırıyor ve onları Kral’ın hizmetkârları olarak kabul etmek istemiyordur, zira Yaradan onları ahlâksız insanlar olarak görmektedir. Bu nedenle, Kral’ın sarayına girmelerine izin veremiyordur ve onlar Kral’ın sarayının dışındadırlar. Neden bu cezayı hak ettiklerini anlarlar zira hâlâ kendini sevmeye dalmış durumdadırlar.

Bu nedenle, tüm çalışmaları Yaradan'ın kendilerine sevgiden çıkabilmelerine yardım etmesi içindir. Dolayısıyla genel olarak herkes ödül ve ceza ile çalışmak zorundadır ve bu konuda insanlar arasında bir fark yoktur. Aradaki fark, hangi ödül ve hangi cezadan bahsettiğimizdedir.

Bu yüzden, kişiye kendini sevme kapları içinde ödül ve ceza vaat edildiğinde, beden buna çok fazla direnmez, zira kişi ödül ve cezaya inandığı ölçüde, kendisine gelen ve ödül ve cezaya inanmasına izin vermeyen yabancı düşüncelerin üstesinden gelmesini sağlayan bir yakıta sahiptir.

Ancak ödül ve cezanın ihsan etme kaplarında kıyafetlendiği kişiler söz konusu olduğunda, beden buna tüm gücüyle direnir. Beden şöyle der: "Eğer söylediklerini, yani ödül ve cezaya inandığını kabul ediyorsam, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeye direnmezsem bana ne gibi bir ödül vaat ediyorsun? Ödül, beni tamamen iptal etmen olacak, böylece ben, yani alma arzusu, hiçbir hakka sahip olmayacağım. Bilgelerimizin, 'Kalbim içimde katledildi' dediği Kral Davud'un ki gibi bir ödüle sahip olmak istiyorsun; burada 'katledilmek', oruç tutarak kötü eğilimi öldürdükleri anlamına gelir. Dolayısıyla, Tora ve Mitzvot'a uymanın karşılığında beni öldürmekle ödüllendirileceğine inanıyorsam, umduğum bu ödül benim için gerçek ölümdür, öyleyse beni öldürmene nasıl yardım edebilirim?"

Bu nedenle, ödül ve cezanın ihsan etme kaplarında olmasını, ödüllendirilirse bunun onun ödülü olmasını isteyen kişi söz konusu olduğunda, beden buna kesinlikle karşı çıkar. Dolayısıyla, bu çalışmada yükselişler ve düşüşler meselesi başlar, öyle bir noktaya gelir ki kişi genellikle bu yolun, ihsan kaplarıyla ödüllendirilmenin, bunun onun ödülü olmasının, bu çalışmanın kendisine göre olmadığına karar verir ve bu mücadeleden kaçmak ister.

Bu çalışmada, ödül ve cezada -kişi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmek ister- İlahi Takdir'in yüzü gizlenmelidir, aksi takdirde kişinin Yaradan rızası için bir şey yapabilmesi tamamen imkânsız hale gelecektir.

Bu nedenle, kişi cennetin krallığını kendi üzerine almak istediğinde, gizlilik zamanında, Malhut "ışığını güneşten alan ay" olarak kabul edilir. Ancak Malhut'un kendisinde, Zohar'da yazıldığı üzere, "Malhut'un, kocasının ona verdiği dışında, kendine ait hiçbir şeyi yoktur".

Bu demektir ki, aşağı olan açıdan, cennetin krallığının yükünü üzerine alan kişi, hiçbir şekilde kendi öneminin tadını almaz. "Kendisinden", demek, kişi herhangi bir lezzet istemiyor ama üstteki verirse, alttaki alır demektir. Bu, kocasının ona verdiği

dışında kendisinden hiçbir şeye sahip olmadığı şeklinde değerlendirilir. Sahip olduğu şey budur. Ama kendisi için hiçbir şey istemez.

Aksine, kişi Yaradan'ın hizmetkârı olmayı koşulsuz olarak kabul eder, yani ister önemin lezzetini hissetsin isterse de çalışmasında herhangi bir lezzet hissetmesin. Şöyle der: "Eğer Yaradan'a memnuniyet getirmek istiyorsam, çalışmamdan zevk alıp almadığımı neden umursayayım? Sadece Yaradan'ın çalışmamdan hoşlandığına inanmalıyım. Ve her ne kadar yaptığım çalışmanın tüm kalbimle olmadığını görsem de ve Kral'ın emrini yerine getirdiğimi hissetmesem de zira şimdilik her şey benden saklı ve benim gözümde," der kişi, "yaptığım şeyin hiçbir değeri yok ve Yaradan'ın böyle bir eylemden hoşlandığını nasıl söyleyebilirim ve en azından böyle bir inanç Yaradan'ın bundan hoşlandığı konusunda beni aydınlatırsa, o zaman ben de biraz olsun zevk hissederim."

Bunun cevabı Baal HaSulam'ın dediği gibidir: Kişi bir şey yaptığında ve Yaradan'ın yaptığı şeyden zevk almasını istediğinde, Yaradan'ın zaten yukarıda zevk aldığına inanmalıdır. Eylemin şekli önemli değildir; kişi bu eylemin olabilecek en alçak, en düşük seviyede olduğunu görse bile, kişinin istemesi yeterlidir.

Bu kişinin doğru yolda yürümesi olarak kabul edilir, yani kişi yaptığı çalışmanın mükemmel olduğunu söylemez; kendine yalan söylemez. Bunun yerine, yaptığı çalışmanın daha kusurlu olamayacağını söyler ve bu doğrudur, ancak bize "Efendi yücedir ve alçak olanlar görecektir" yazılı olana inanmamızı söyleyen bilgelere inanır. Bu nedenle Yaradan'ın bu çalışmadan zevk aldığına inanır.

Şimdi sorduğumuz şeyi yorumlamalıyız: Musa'nın ayın doğumuyla ilgili şaşkın olmasının anlamı nedir, ne dereceye kadar görülmeli ve kutsamaya uygun olmalıdır? Ayın doğuşunun, kişinin cennetin krallığının yükünü üzerine almaya başladığı zaman anlamına geldiğini yorumlamalıyız ve "başlamak" insanın doğumunun başlangıcı anlamına gelir, o zaman soru şudur: Cennetin krallığının alınması, yani kişinin kendi üzerine aldığı inanç hangi ölçüdedir?

Kişi bu inanç ölçüsünde eylemde bulunur ve "ayın doğuşu" Yaradan'a olan inancın henüz tüm organlarında hissedilmediği anlamına gelir. Bununla birlikte, kişi zaten krallığı üstlenmek ister, ancak beden buna karşı çıkar ve bedeniyle zorlama yoluyla çalışır. Başka bir deyişle, bir yandan Yaradan'a inanmak ve O'nu sevmek isterken, diğer yandan bedeni buna direnir ve kişi kendi alçaklığını hisseder.

Böyle bir kişi hakkında "yüzün gizliliği" koşulunda olduğunu söyleyebiliriz. Ancak Yaradan'a inançla hiçbir bağlantısı olmayan insanlar, yüzün gizliliği koşulunda

değildirler. Bu demektir ki, onlar Yaradan'ın kendilerinden gizlendiğine yani yaratılışın ıslahı amacıyla O'nu hissetmemeleri için Yaradan'ın Kendisini örttüğüne inanmazlar.

Bu nedenle, onlardan hiç söz etmiyoruz. Aksine, çalışmada konuşmanın başlangıcı, kişinin cennetin krallığının yükünü üzerine almaya başladığı ve bu inanca dayanarak Tora ve Mitzvot'u yerine getirdiği zamandır. Bu kişi ile ilgili olarak, ayın doğuşu, ne ölçüde görülmesi ve kutsanmaya layık hale gelmesi gerektiği konusunu konuşmaya başlarız. Başka bir deyişle, hangi inanç seviyesinde onun zaten Keduşa'ya [kutsallığa] sahip olduğunu ve eylemleri Keduşa'dan olduğu için Yaradan'ın onun yaptıklarından hoşlandığını söyleyebiliriz. Kişinin yaptığı şeyler zorunluluktan kaynaklansa bile, tüm beden kişinin istediklerine direndiği için, "kalbi onunla değilken" Yaradan'ın bu tür eylemlerden hoşlandığı nasıl söylenebilir?

Örneğin, bir kişi dostuna bir hediye verirse ve dostu ona hediye vermesine rağmen bunu tüm kalbiyle yapmadığını, çünkü onu hâlâ sevmediğini bilirse. O kişi ondan hediye almayacaktır. Ancak gerçekte, bir kişi dostunu yemeğe davet etse ve konuk bu davetin içten gelmediğini, zorunluluktan olduğunu bilse, konuk bunu bilirse bu teklifi reddedeceğini görürüz. Öyleyse, gizlilik koşulunda, çalışmasını zoraki bir şekilde yapan bir kişi, Yaradan'ın çalışmasını kabul ettiğini ve bundan hoşlandığını nasıl söyleyebilir?

Ancak, bize tüm çalışmalarımızın, ne kadar çalışırsak çalışalım, eğer kişi çalışmasını Yaradan'a atfederse, tamamen alçaklık içinde olsa bile, Yaradan'ın bundan hoşlandığını söyleyen bilgelere inanmalıyız. Kişi aşağı bir durumdayken bir şeyler yapabildiği için mutlu olmalıdır.

Kişi kendine Yaradan'ın bu çalışmadan hoşlandığını söylemelidir ki bu tamamen mantık ötesidir. Makul bir şekilde düşünüldüğünde, bu çalışma "çalışma" yani Yaradan'ın hoşlandığı önemli bir eylem olarak görülmez. Yine de bize Yaradan'ın zevk aldığını ama bunun mantık ötesi olduğunu söyleyen bilgelere inanır.

Bununla Musa'nın ayın doğuşuyla ilgili neden kafasının karıştığını yorumlamalıyız: Nasıl olur da bir gizlilik koşulu olan doğum sırasındaki böyle bir çalışma hakkında, bunun Keduşa olduğunu ve Yaradan'ın bu tür eylemlerden hoşlandığını söyleyebiliriz?

Şöyle yazılmıştır: "Musa ayın doğuşu konusunda şaşkındı. Yaradan ona bir parmağıyla gök kubbedeki ayı gösterdi ve ona şöyle dedi: 'İşte böyle, gör ve kutsa'."

Ona parmağıyla göstermesi ne anlama geliyor diye sorduk. Bu, Baal HaSulam'ın bilgilerimizin söyledikleri hakkında söylediği gibidir (Taani't'in sonu): "Rabbi Elazar, 'Yaradan erdemlileri affetmeye ve onların arasında yaşamaya yazgılıdır ve her biri

parmağıyla işaret edecektir' dedi." "Parmağıyla işaret etmenin", "görmek" olarak adlandırılan Hohma'nın ışığını ima ettiğini, yani herkesin Hohma'nın [bilgelığın] ifşasıyla ödüllendirileceğini söyledi.

Buna göre, burada "Yaradan Musa'ya parmağıyla gösterdi ve 'Bunun gibi, gör ve kutsa' dedi" şöyle yazıldığı gibi yorumlayabiliriz, "ona gök kubbedeki ayı gösterdi", yani ayın doğuşu gök kubbede görülür. Bilgelerimizin dediği gibi "gök kubbe", "ayırıcı Masah [perde]" dir, "Ve Tanrı gök kubbeyi yarattı ve su ile suyu birbirinden ayırdı" ve aşağı su, "Kral'ın huzurunda olmak istiyoruz" diye haykırdı.

Doğum anında gök kubbede bulunan ay, yüzün gizlenmesindedir. Yaradan dedi ki, "Doğum sırasında gördüğünüz bu ölçüyü, bunun gibi, görün ve kutsayın. Her ne kadar kişinin tüm eylemleri hâlâ zorunluluktan kaynaklandığından, bu tamamen mantık ötesi bir aşağılık olsa da, yine de bu çalışmayı Benim adıma atfederseniz, sanki bir parmağı ile işaret ediyormuş gibi bundan zevk alırım."

Bilgelerimizin sözlerinde söylendiği gibi, "Yaradan erdemlileri affetmeye yazgılıdır ve her biri kendi parmağıyla işaret edecektir." Yani, onlar zaten Hochma ile ödüllendirilmiş gibi bundan zevk alırım. Bu nedenle, eğer bir kişi bunun üstesinden gelirse ve bilgelere inançla yaklaşırsa, yükselebilir zira Yaradan'a şöyle der: "Kendimi kayıtsız şartsız teslim etmek istiyorum, bu yüzden bana bu çalışmada iyi bir tat vermene gerek yok."

Bu demektir ki, kişi Yaradan'a şöyle der: "Eğer Sen benim zevk aldığımı görürsen, o zaman ihsan etmek için çalışabilirim, böylece Sen de zevk alırsın. Aksi takdirde, ihsan etmek için çalışamam." Buradan kişinin Yaradan'a kendisine yani insanın aklına göre nasıl davranması gerektiğini dikte ettiği sonucu çıkar. Bu konuda Yaradan'ın "Benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değildir" dediğini söylemeliyiz.

Aksine, kişi şöyle der: "Tora ve Mitzvo'tu yerine getirmenin önemini takdir etme konusunda ne kadar çok şey anladığım umurumda değil, bundan öyle büyük bir ilham alacağım ki, tüm bedenim Yaradan'a teslim olacak ve her şeyi sevgi ve sevinçle yapacağım. Daha doğrusu, bununla, kutsal çalışmayı sadece zorlamayla yapabileceğimi görüyorum. Bu da kime hizmet ettiğimi anlayacak ve takdir edecek, yani yüce bir Kral'a hizmet ettiğimi hissedecek bilgiye hala sahip olmadığım anlamına gelir. Dolayısıyla, Keduşa'da çalıştığımı nasıl söyleyebilirim? Ne de olsa, Yaradan çalışmasına karşı yabancı düşüncelerim var, öyle bir dereceye kadar ki, her şeyi zorla yapmak zorundayım." Ve kişi yine de bilgelere inançla güvenir.

Bunun cevabı, Yaradan'ın "Bunun gibi, görün ve kutsayın" demesidir. Yani, kişi hâlâ "ay" ın cennetin krallığını ve ayı ifade ettiği yerde, ayın öneminin ölçüsünü

görmese de Yaradan gök kubbede bir parmağıyla, “Ve Tanrı gök kubbeyi yarattı ve gök kubbenin altındaki suları birbirinden ayırdı” yorumunda söylendiği gibi, aşağıdakilere yönelik bir gizlilik olduğunu gösterdi.

Başka bir deyişle, aşağıdakiler yukarı bakamazlar, zira aşağıdakileri gizleyen ve onlardan ayıran bir gök kubbe vardır. Bu, Yaradan’ın, bunun ne ölçüde görülmesi ve kutsamaya layık olması gerektiği konusunda kafası karışan Musa’ya verdiği cevaptı, yani “Bu Keduşa’dır ve bu Keduşa Benim önümde yükselir ve Ben onu Keduşa olarak kabul ederim” diyebilmesi için.

Ona parmağıyla gösterdi. Yani, “Bunun gibi, görün ve kutsayın.” Başka bir deyişle, gök kubbedeki ayın tamamen gizlenmiş olduğu gibi ve kişi onu kutsallaştırır ve der ki, “Maneviyata ne kadar tutunursam tutunayım, bunu sevgiyle kabul ediyorum, çalışmam zorlama olsa bile, bu da önemlidir, Yaradan’a biraz olsun inancım var, yine de kendimi eğebilirim ve Yaradan’ı memnun etmek için zorla da olsa bir şeyler yapabilirim ve bu sahip olduğum en az şeydir.” Kişi bunun kendi gözünde sanki O’nun parmağıyla işaret etmesi kadar önemli olduğunu söylemelidir.

“İsrail, aya göre sayar, puta tapanlar ise güneşe göre sayarlar” sözünün anlamı budur. Bunun bize çalışmada ne öğretmek için geldiğini sorduk? İnsan, “İsrail” niteliğini ve “dünya ulusları” niteliğini içeren küçük bir dünya olduğu için, İsrail’in aya göre, puta tapanların ise güneşe göre saydığı şeklinde yorumlamalıyız.” Önemli bir şeye “sayılan bir şey” denir.

Kişinin içindeki dünya ulusları arasında, bu Yaradan çalışmasının onun için güneş gibi parladığı zamandır. Güneşe “gün” denildiği gibi, bilgilerimizin dediği üzere, “Eğer mesele sizin için ışık kadar, yani parlayan ışık kadar açıksa” (Pesahim 2b). Başka bir deyişle, çalışma konusu kişinin tüm bedeninde parlar. O zaman çalışabilir, Tora ve Mitzvot ile meşgul olabilir.

Ama eğer güneş kişi için tüm bedeninde parlamazsa, kutsal çalışmayı yapamaz. Bu anlayışa “dünya ulusları” denir, onlar sadece güneşe yani özellikle onlar için aydınlattığında hizmet ederler ve üstesinden gelemeler ve zorlayıcı bir şekilde çalışamazlar.

Ancak kişinin içindeki İsrail aya göre sayılır. Yani, güneşten alması gereken ışığın hâlâ görülmediği ayın doğumu sırasında çalışmalarını kutsarlar. Daha doğrusu, “Bunun gibi, görün ve kutsayın.” Kişi yukarıdan bir aydınlık gelene kadar bekleyip ondan sonra çalışmaya başlamaz. Aksine, maneviyatta sahip olduğu anlayış için Yaradan’a teşekkür eder. Buna “İsrail niteliği” denir ve özellikle bununla kişi kutsallığın basamaklarında yükselmekle ödüllendirilir, şöyle denildiği gibi: “Ve Musa bakmaktan

korktuğu için yüzünü sakladı' sözüne karşılık, 'Efendinin suretini gördü' ile ödüllendirildi." Başka bir deyişle, özellikle kutsallık çalışmasını koşulsuz olarak yapmayı üstlenen bir kişi, yaratılış amacına, yani O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusuna ulaşarak ödüllendirilir.

Bunun gibi, Zohar'da (Bereşit Bet, Madde 14), "Bu sarayın içinde, tam bir tövbe ile ıslah olmak için bu dünyada eziyetler çeken ve hastalıklara yakalanan, her gün Efendilerine şükreden ve onları öven ve dualarını asla iptal etmeyenler vardır. Yani, O'nun huzurunda endişe duyan bir insanın doğası, kendisini eksikliklerle dolu olarak görmektir. Bu da kişinin eksikliklerini tamamlamak için her zaman dua etmesini sağlar. Ancak Yaradan'a şükredemez ve övgüde bulunamaz çünkü zihninde şükredeceği ve övgüde bulunacağı hiçbir şey yoktur. Öte yandan, eğer üstesinden gelir ve her gün Yaradan'a kendisine gösterdiği bu büyük şefkat için teşekkür eder ve şükrederse, içinde bulunduğu durumdan mutlaka memnuniyet duyar ve yine de Yaradan'a eksiklikleri için dua edemez ve şikâyet edemez." Zohar şöyle der: "Bu erdemlerin fazileti, her iki tarafta da tam olmalarıdır. Bu nedenle, Cennet Bahçesi'ndeki Hod'un sarayına girmekle ödüllendirilmişlerdir."

Bundan dolayı, her ne kadar birbirleriyle çelişmeler de kişi her iki çizgide de yürümelidir, çünkü özellikle bu sayede Kral'ın sarayına girmekle ödüllendiriliriz.

Çalışmada "Yanmış Bir Sunu Olmaya Gelen Her Şey Erkektir" Ne Anlama Gelir?

Makale No. 24, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar'da (VaYikra, Madde 70) şöyle yazar: "Eğer sunusu yakmalık bir sunuysa. Rabbi Hiya, 'Çünkü Benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değildir' diye başladı. Yaradan'ın düşüncesi üstündür ve her şeyin başlangıcıdır. Bu düşünceden, kutsal ismi tasarlamak için yollar ve patikalar uzanır. Ve bu düşünceden, Malhut olan yazılı Tora ve sözlü Tora yayılır. İnsanın düşüncesi, her şeyin başlangıcıdır. Yollar ve patikalar, bu düşünceden kişinin bu dünyadaki ve öteki dünyadaki yollarını saptırmak için uzanır ve bu düşünceden kendine ve diğerlerine zarar veren kötü eğilimin pisliği ortaya çıkar. Ayrıca bu düşünceden günahlar, kötülükler, putperestlik, ensest ve kan dökücülük de çıkar. Bu konuda şöyle yazılmıştır: 'Çünkü Benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değildir.'

Madde 73'te, "Yakmalık sunu olarak gelen her şey erkektir ve dişi değildir, çünkü yakmalık sunu, kalbin üzerinde yani kalbin üstünde olan düşüncenin üzerinde yükselir ["yükselir" İbranice'de "sunu" ile aynı şekilde yazılır], zira Hohma [bilgelik] olan düşünce, erkek ve Bina [anlayış] olan kalp, 'kalp anlar'da olduğu gibi, dişi olarak kabul edilir." der.

Zohar'da "Benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değildir" diye yazıldığına göre, çalışmada "Yaradan'ın düşüncesinin" ne olduğunu ve çalışmada "insanın düşüncesinin" ne olduğunu anlamalıyız. Ayrıca, "yakmalık sunu erkektir" dediğinde bize ne ima ettiğini de anlamalıyız, zira bu, erkek olan düşünce için kefarettir. Nasıl davranacağımızı bilmemiz açısından bu bize ne ifade eder?

Yaratılışın amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapmak, yaratılanların haz ve memnuniyet duyması olmasına rağmen, O'nun eylemlerinin mükemmelliğini gün ışığına çıkarmak amacıyla, haz ve memnuniyet üzerinde "Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik" adı verilen bir ıslah yapıldığı bilinmektedir. Tüm yaratılanlar, haz ve memnuniyet alma arzusuyla yaratıldığından, insanın o şeyden haz ve memnuniyet alabileceğini bilmediği sürece hiçbir şey yapamayacağı sonucu çıkar. Aksi takdirde, yaratılanların köküne ters düşeceği için kişi, tek bir hareket dahi yapamaz.

Kişi bazen bir eylemde bulunduğunda, bu eylemlerden hiçbir zevk almasa da bunun nedeni, bu sayede daha sonra haz ve memnuniyet alacağını bilmesidir; bu da yaptığı işin, yani yaptığı ve hiçbir zevk almadığı eylemlerinin karşılığında kendisine verilecektir. Sadece çalıştıktan sonra alacağı zevk nedeniyle, şu anda zevk almadığı ama gelecekte alacağı işi yapmak üzere ona güç verir.

Ancak, ödül kesin değilse, zevk almadığı zaman çalışmak için gücü yoktur. Örneğin, bir anne çocuklarını besler. Yiyecekleri satın almak ve onları yemek için hazırlamak bir iş olsa da ve onları beslese de burada iki eylemi ayırt etmeliyiz: 1) Vazgececeği eylemler, 2) Vazgeçmeye niyetli olmadığı eylemler.

Yiyecek satın almaktan ve onları yemek için hazırlamaktan vazgececektir. Zenginler arasında yiyecekleri satın alan kişiler ve bir aşçı olduğunu görüyoruz. Bu da annenin onlarsız da yapabileceğini gösteriyor. Ama çocukların yemek yemesine bakan anne, çocukların yemek yemesine bakarken yemek yemese de o durumda kendinden vazgeçer ama çocukların yemek yemesinden zevk alır. Annenin aklına hiçbir zaman "Küçük çocukların yemek yemesini seyretmek bana ne kazandıracak?" diye düşünmek gelmez.

Bunun için "öteki dünyayı" ya da "bu dünyayı" istemez, çünkü bu eylemden zevk alır, dolayısıyla ödüle ihtiyacı yoktur. Bu nedenle, eğer Tora ve Mitzvot'tan [emirler/iyi işler] alınan tat açığa çıksaydı, bilgilerimizin dediği gibi, 613 Mitzvot'a "613 Pekudin [Aramice: teminat]" denir, Sulam'da [Zohar üzerine Merdiven yorumu] açıklandığı gibi, her Mitzva'da [Mitzvot'un tekili] parlayan özel bir ışık vardır, eğer bu ifşa edilseydi ve onlar buna inanmak zorunda kalmasalardı, tüm dünya sadece Tora ve Mitzvot ile meşgul olurdu.

Ancak, haz ve memnuniyet üzerine bir gizleme konulduğu ve kişi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmeden önce ifşa edilmediği için, bedenden gelen rahatsızlıklar vardır ve bu rahatsızlıklar şöyle haykırır: "Neden haz ve memnuniyet almak için Yaradan'ın insanı yarattığı doğaya karşı gelmek istiyorsun? Bundan vazgeçmek mi istiyorsun?" Kişi bedene ödüllendirileceğine, yani Tora'nın emirlerini yerine getirdiğinde ödüllendirileceğine dair söz verse de beden görünüşte "Hangi Kelim

[kaplar] içinde ödül alacağım, alma kapları içinde mi yoksa ihsan etme kapları içinde mi?" diye sorar.

O zaman, eğer kişi ona "Ödülü alma kaplarında alacaksın" derse, beden şöyle sorar: "Yaradan bize neden bu kadar çok emir verdi? Ne de olsa O merhametli bir Baba'dır, iyidir ve iyilik yapar, öyleyse neden 613 Mitzvot'un yarısını yerine getirmemiz karşılığında 613 Mitzvot'un tamamını yerine getirmemiz için vermek istediği ödülün tamamını bize vermiyor? Tora ve Mitzvot'un küçük bir bölümünü yerine getirmemize karşılık ödülün tamamını vermesinin ne sakıncası var? Ayrıca, 613 Mitzvot'un tamamını yerine getirmek için neden bu kadar çok çalışmamız gerekiyor?"

Bu, çocuklarını yiyecek ve içeceklerle besleyen ancak yiyecekleri satın almak ve pişirmek zorunda olan anne hakkındaki alegoriye benzer. Annenin vazgeçmediği şey, çocuklarının nasıl yemek yediğini görmesi ve bakmasıdır. Küçük çocukları kendisi besler ve bundan keyif alır. Bu işten vazgeçmek istemez, çünkü işin kendisinden zevk alır ve bu iş için herhangi bir ödüle ihtiyaç duymaz.

Dolayısıyla elimizde iki şey var:

1) Bu, akıldan o kadar da uzak değildir. Yani, ödülü alma kaplarında almak isteyen ama Yaradan'ın neden bu kadar çok Mitzvot'u yerine getirmemizi istediğini, yani 613 Mitzvot'un yarısını yerine getirerek vermek istediği tüm ödülü vermiş olması gerektiğini soran kişi, yaptığı çalışmadan zevk almadığı, daha ziyade daha sonra alacağı ödülün zevk aldığı için, bu "öbür dünyada ödül almak" olarak kabul edilir. Bu, çalışma sırasında hiçbir zevk hissetmediği ve çalışmayı istemesinin tek nedeninin, daha sonra gelecek ödül olduğu anlamına gelir.

2) Kişinin ödülü ihsan etme kaplarında almak istediğini, yani Yaradan'ın sevgisine sahip olmak ve Kral'a hizmet ettiğini hissetmek istediğini ödülün anlayabiliriz. Buradan, kişinin bir ödül almayı umduğu ve bu ödülü daha sonra, bu dünyada, yani şimdiki zamanda olan Kelim [kaplar] içinde alacağı sonucu çıkar. O zaman, 613 Pekudin ile ödüllendirildiğinde, her Mitzva'yı "bu dünya" tarzında aldığı anda, "Neden bize bu kadar çok Mitzvot verildi?" demez.

Aynı şekilde, maddesel dünyada da bize bu kadar çok maddesel haz hazırladığı için Yaradan'a kızan kimse yoktur. Aynı şekilde, kişi 613 Pekudin ile ödüllendirildiğinde, o zaman her Mitzva'da farklı bir tat hisseder ve bundan vazgeçmeye niyeti yoktur.

Ancak burada 613 Eitin [Aramice: öğütler] şeklinde çalışırken, yani Tora ve Mitzvot sadece ihsan etme kaplarının nasıl alınacağıyla ilgili "ipuçları" olduğunda büyük bir

kusur vardır, zira bedenin direnci şiddetlidir çünkü insanın doğuştan sahip olduğu alma arzusuna tamamen terstir.

Buradan, bunların (çalışma ve ödül) iki ayrı anlayış olduğu sonucu çıkar. Ödül alma kaplarında olduğunda, kişinin yakıtı vardır çünkü ödül alabilecektir. Bununla birlikte, her zaman çabası vardır zira aldığı ödül "öteki dünyada"dır, yani şimdide değil ama başka bir zamanda, geldiği zaman ödül alacaktır. Başka bir deyişle, kişi daha sonra alacağı ödüle bakar.

Dolayısıyla, ödüle baktığı için, daha az çalışarak daha büyük bir ödül alsa daha mutlu olacaktır. Öyle görünüyor ki, kişi her zaman çaba gösterir çünkü ona göre ödül, kendisini Tora ve Mitzvot'la uğraşmaya zorlayan sebeptir. Bu durum maddesel dünyaya benzer: İş için bize ödeme yapıldığında, iş sadece bir araçtır. Kişi daha az çalışarak ödül alabilseydi, elbette herkes daha az çalışarak daha çok ödül veren bir yeri seçerdi.

Buna karşılık, kişi ihsan etme kapları ile ödüllendirildiğinde, Tora ve Mitzvot üzerindeki gizlilik ve Tzimtzum kaldırılır ve kişi 613 Pekudin ile ödüllendirilir. Bu, gerçekleştirdiği her Mitzva'da, Mitzva'daki tadı edindiği anlamına gelir. Buradan ödülün bu dünyada, yani kişinin içinde bulunduğu mevcut durumda olduğu sonucu çıkar. Kuşkusuz, kişinin çalışmayı bırakması gerektiği söylenemez, zira ödülün alınacağı yer çalışmanın kendisidir. Buradan, "ihsan etme kaplarında", 613 Mitzvot'un "çalışma ve emek" değil, "dinlenme" olarak kabul edildiği sonucu çıkar.

Yukarıdakilere göre, Zohar'ın "Benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değildir" ayeti hakkında söylediklerini yorumlamalıyız. Yaradan'ın düşüncesinden "kutsal ismi tasarlamak" için yollar ve patikalar uzanırken, insanın düşüncesinden "kendine ve diğerlerine zarar vermek için kötü eğilimin pislği" uzanır dediğinde, bu bize çalışmada ne ifade ediyor diye sorduk. Ayrıca bu düşünceden, putperestlik, ensest ve kan dökmenin yanı sıra, günahlar ve kötülükler de gelir."

Metin bu konuda şöyle der: "Çünkü Benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değildir." "Yaradan'ın düşüncesi", yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış düşüncesini ifade eder. Yani, O sadece yaratılanlara bolluk ihsan etmek ister. Bu nedenle, bize yerine getirmemiz için verdiği Tora ve Mitzvot için, O'nun niyetinin, bizim O'na bu çalışmayı vermemiz ve O'nun da bunu kabul etmesi olmadığını söylemeliyiz. Sonuçta, O'nun arzusu sadece ihsan etmektir. Bu yüzden Yaradan'ın düşüncesinden "kutsal ismi tasarlamak için yollar ve patikalar uzanır" der.

"Kutsal ismi tasarlayanın" ne anlama geldiğini anlamalıyız. Öğrendiğimize göre, yaratılışın amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapmasıdır. Bu da Yaradan'ın "kutsal

adının" İyilik Yapan İyi olduğu anlamına gelir. Bu isim, ihsan etme kaplarına sahip olmadıkları sürece yaratılanlardan gizlendiğinden, bilgelerimizin "İçindeki ışık onu ıslah eder" dediği gibi, Tora ve Mitzvot bize Eitin, yani ihsan etme kaplarını edinmek için öğütler olarak verildi.

Dolayısıyla, Tora ve Mitzvot'taki çalışmamız, O'nun bizim Mitzva'sını yerine getirmemize ihtiyacı olduğu için değildir. Aksine, yaratılan varlıklar O'nun Mitzvot'unu yerine getirirler, çünkü bu sayede yaratılan varlıklar kendilerini ıslah ederler ve böylece ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilebilirler. "Kutsal ismi tasarlamak" diye yazılanın anlamı budur, çünkü bu sayede her biri Yaradan'ın isminin İyilik Yapan İyi olduğunu hissedecektir.

Ancak insanın düşüncelerinden "kötü eğilimin pislği" yayılır çünkü "yaratılmış bir varlık" olan insan, yokluktan var olur, sadece nasıl alacağını düşünür ve ihsan etmez. İnsanın kökeni bu olmasına rağmen, gizlilik ve Tzimtzum bu alma arzusunun üzerine yerleştirilmiştir, bu yüzden kötü eğilim insandaki bu düşünceden yayılır. Başka bir deyişle, kişi Yaradan'la Dvekut'a [bütünleşme] sahip olmak için ihsan etme eylemleri gerçekleştirmek zorunda olduğunda, buna "form eşitliği" denir, bu arzu, kişiye gücünü başkalarına vererek acı çekeceğini tasvir eder.

Bu nedenle, kişi Tora ve Mitzvot'u kendi yararını ilgilendiren hiçbir şeyi almamak ve ihsan etmek amacıyla yerine getirmek istediğinde, bu düşünce ona nasıl acı çekeceğini tasvir eder. Bu tasvir gücüyle, kişinin Yaradan'la Dvekut'a ulaşmasını engeller.

Baal HaSulam'ın bilgelerimizin "Yılan Havva'nın üzerine geldi ve içine pislik attı" sözü hakkında söylediği gibi, "Bu düşünceden kötü eğilimin pislği ortaya çıkar" sözlerinin anlamı budur. Zuham'a'nın [pislik] Zu-Ma [bu nedir?] olduğunu söyledi, yani her Keduşa [kutsallık] meselesinde, kötü eğilim olan yılan gelir ve kişiye "Bu nedir?" der, yani " Her şeyi kendi iyiliğin için değil de Yaradan'ın rızası için yapmayı ve çalışmayı istemekten ne elde edeceksin?" "Benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değildir" demek, Yaradan'ın düşüncesinin ihsan etmek olduğu, insanın düşüncesinin ise sadece almak olduğu anlamına gelir.

Şimdi ne sorduğumuzu anlayabiliriz: Zohar'ın "yakmalık sunu erkektir" demesi bize ne ifade eder, zira bu erkek olan düşünce için kefarettir, çünkü düşünce Hohma'dır ve erkek olarak kabul edilir, Bina [anlayış] olan kalp ise "kalp anlar "da olduğu gibi dışıdır.

Bilgelerimiz şöyle der: "Göz görür ve kalp imrenir." "Göz "ün ne anlama geldiğini anlamalıyız. Gözlere Hohma [bilgelik], yani düşünce denildiği ve düşüncenin erkek

olarak kabul edildiği bilinmektedir. Zohar'da bununla ilgili olarak, kişinin cennetin krallığının yükünü üzerine alması gerektiğinde, inandığı bu inanca "akıl" denildiği söylenir. Bu düşünce kalbi etkiler ve sonra kalp, zihninde bir düşünce olarak gelen bu şeye imrenmeye başlar. Bu anlamda göze "düşünce" denir. Bilgelik, gördüğü ve beğendiği şey, kalbe verdiği şeydir; dolayısıyla, kalp zihinde olan şeye imrenir.

Yukarıdakilere göre, Yaradan'ın düşüncesi ihsan etmektir. Bu konuda bilgilerimizin söylediği gibi yorumlamalıyız (Avot, Bölüm 2:1), "Üstünüzde ne olduğunu bilin; gören bir göz." İnsanın kendi üstünde olanı, yani düşüncesinin üstünde olanı bilmesi gerektiğini, orada "gören bir göz" olarak adlandırılan Yaradan'ın düşüncesinin olduğunu yorumlamalıyız. Zohar'ın dediği gibi, "göze" "düşünce" denir ve düşünceye de "bilgelik" denir ki bu da erkektir.

Öğrendiğimiz gibi, Hohma'nın ışığı Veren'den alana gelir. Dolayısıyla, insan yukarıdaki "göze" benzemeli ve Yaradan'a veren olmalıdır. Buna "form eşitliği" denir ve bu "Yaradan'a inanç" olarak adlandırılır. Buna "akıl" yani insanın Yaradan'la form eşitliği içinde olması gerektiğine dair bir düşünce denir.

Bu, "Zohar'ın Tamamlanması İçin Bir Konuşma" adlı makalede yazıldığı gibidir: "Benzer şekilde, tüm eylemlerinizi ihsan etmek ve başkalarına fayda sağlamak için olacaktır. Böylece, formunuzu Yaradan'ın niteliklerinin formuyla eşitleyeceksiniz ve bu manevi Dvekut'tur. Yukarıda bahsedilen form eşitliğinde 'akıl' ve 'kalbin' ayırt edilmesi vardır. Kişinin Yaradan'ı hoşnut etmek için Tora ve Mitzvot'a bağlanması, zihindeki form eşitliğidir. Bunun nedeni Yaradan'ın Kendisi hakkında düşünmemesidir -var olup olmadığı veya yarattıklarını gözetip gözetmediği ve bunun gibi diğer şüpheler. Benzer şekilde, form eşitliğini edinmek isteyen kişi, Yaradan'ın bunları düşünmediği açıkken bunları düşünmemelidir, zira bundan daha büyük bir form eşitsizliği yoktur. Dolayısıyla, bu tür konuları düşünen herkes kesinlikle O'ndan ayrılır."

Bu nedenle, eğer kişi "Üstünüzde olanı bilin; göz görür" sözüne inanıyorsa, "bilmek" Daat [bilgi] anlamına gelir ve Daat bağ ve Dvekut demektir. "Üstünüzde ne var, gören bir göz," yani Yaradan'ın gözü, ki bu Hohma'dır [bilgelik] ve "bilmek" Dvekut'u ifade eder, kişi "üstünüzde" olana bağlı kaldığında, ki bu "akıl" dır, yani inançtır.

"Göz görür ve kalp imrenir" kuralına göre, yani "erkek" olan düşünce "imrenme ve arzu" olan kalbe verir, o zaman "inanç" olan düşünce Yaradan'a denk olduğu için, alma arzusu olan kalp de kendi niteliği olan almayı kullanmak istemez, aksine bu düşünceden etkilenir ve bu düşünce gibi bir veren olmak ister. Buradan şu sonuç çıkar ki, eğer kişi "zihinde" form eşitliği ile tamamlanırsa, bu kalbi etkiler, böylece kalp de "Bütün işlerin Yaradan'ın rızası için olacak" sözündeki gibi olur.

Bu, bilgilerimizin "Kimin içinde cennet korkusu varsa, onun sözleri duyulur" dedikleri hakkında açıkladığımız gibidir. Bu demektir ki, inanç olan cennetin krallığının yükünü üstlenen herkesin, beden onların sözlerini duyar, yani yukarıdaki nedenden dolayı tüm beden onların sesine itaat eder, eğer düşünce mantık ötesi inanç, form eşitliği ise, o zaman erkek olan düşünce, dişi olan kalbi etkiler, şöyle yazıldığı gibi, "Kalp anlar." Zohar'ın "Bina kalptir" demesinin anlamı budur ve o dişidir.

Bu nedenle, eğer bu bir yakmalık sunuysa, erkektir. Bunun nedeninin, yakmalık sununun erkek olan Hohma'nın, düşüncenin kefaretni ödemek için gelmesi olduğunu söyler. Yani, eğer kişi günah işlediye, yani mantık ötesi inanç olan düşüncesini lekelediye, lekelediği şeyi ıslah etmelidir. İnanç "gözün gördüğü" olarak ayırt edildiğinden, ki bu "yukarıdan gelen bilgeliktir", yani Yaradan'ın düşüncesi O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusudur, yani alttakilere ihsan etmektir ve o kişi bunu lekelemiştir, yani dünyanın yaratılanları İyilik Yapan İyi olarak gözetten bir lideri olduğuna inanmamaktadır. İnsan Yaradan'ı övmeli ve ona teşekkür etmelidir, eğer kişi Yaradan'ın "erkek" olarak adlandırılan Veren olduğuna inanmazsa, ona karşılık gelen ve lekelenen ayırt etme yetisi demek olan bir erkek sunusu getirmelidir. Bu nedenle, düşüncenin lekelenmesi çok ciddidir, çünkü yaratılış amacının tüm meselesi budur. Kişi buna inanmadığında, günah işlediği ve düşünceyi lekelediği kabul edilir ve aynı anlayışta ıslah yapması gerekir.

Yukarıdakilere göre, Zohar'ın "Eğer sunusu yakmalık bir sunuysa", "çünkü Benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değildir" sözleri hakkında söylediklerini yorumlamalıyız. "Ayrıca, Malhut olan yazılı Tora ve sözlü Tora da bu düşünceden ortaya çıkmıştır" der. Çalışmada Malhut'un "göklerin krallığı" yani inanç anlamına geldiğini, "Sözlü Tora "nın ise Tora olarak adlandırıldığını yorumlamalıyız. Başka bir deyişle, bilgilerimizin "Putı tapanlara Tora'yı öğretmek yasaktır" dediği gibi, kişi inançla ödüllendirilmemişse Tora ile ödüllendirilmesi mümkün değildir.

Ancak inançla ödüllendirildikten sonra Tora ile ödüllendirilebilir. "Bu düşünceden" yani O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış düşüncesinden, inancı ve Tora'yı genişletmek sözlerinin anlamı budur. Yani, herkesin O'nun rehberliğine neden bir gizlilik koyduğunu ve bunun için inanca ihtiyacımız olduğunu sorduğu yerde, bize inanç verildiği gerçeğinin cevabı, bunun da "eylemlerinin mükemmelliğini ortaya çıkarmak için" denilen, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak için olduğudur. O'nun düşüncesine bağlı kaldığımızda, her şeye sahip oluruz. Bu, insanın düşüncesinin söylediğinden farklıdır, ancak bu düşünceden, "Benim düşüncelerim sizin düşünceleriniz değildir" diye yazıldığı gibi, günahlar ve kötü eylemler ortaya çıkar.

Bu nedenle, insan tüm çalışmalarını yalnızca O'nun düşüncesiyle Dvekut'ta olmaya odaklamalı ve O'nun dünyayı İyilik Yapan İyi olarak gözettiğine inanmalıdır. Kişi bu inanca sahip olduğunda, her şeyle ödüllendirilecektir.

Çalışmada "Bütün Uluslar Efendimize Şükredin" Ne Demektir?

Makale No. 25, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Yazıda şöyle der (Mezmurlar 117): "Bütün uluslar Efendimize şükredin; bütün halklar O'nu övün, çünkü O'nun merhameti bize üstün geldi ve Efendimizin gerçeği sonsuzdur, Şükürler olsun." "Çünkü O'nun merhameti bize üstün geldi" diye yazıldığına göre, neden bütün ulusların Yaradan'ı övmesi gerektiğini anlamalıyız. Öyle görünüyor ki, bunun tam tersi olmalıydı, İsrail halkına merhamet edildiğinde, ulusların Yaradan'a kızması gerekirdi. Oysa burada, "Bütün uluslar O'nu övün, çünkü O'nun merhameti bize üstün geldi" denmektedir. Bu mümkün olabilir mi?

Bunu çalışmaya göre yorumlamalıyız. Bir kişiden söz ettiğimizde, her insan küçük bir dünya olduğundan, Zohar'da yazıldığı gibi, kişide "dünya ulusları" niteliği vardır ve "İsrail" niteliği vardır ve kişideki İsrail, dünya uluslarının hükmü altında sürgündedir.

Başka bir deyişle, İsrail'in Yaşar-El [Yaradan'a doğru] anlamına geldiği, tüm eylemlerinin Yaradan'a doğru olduğu yani her şeyin Yaradan rızası için olmasını istediği bilinmektedir. Ancak, dünya uluslarının düşünceleri sadece kendi çıkarlarıyla ilgilidir, bilindiği gibi her ulusun kendi ihtirası vardır. Onlar içlerindeki İsrail'i yönetirler ve İsrail'in yapması gerekeni yapmasına izin vermezler. Bunun yerine, her seferinde, her ulus kendi ihtirasını kişiye zorla kabul ettirir ki o da bunu yapsın. Buna "İsrail halkının sürgünde olması" denir.

Ancak bilmeli ve inanmalıyız ki, kişinin alma kaplarında alabileceği her şey, ihsan etme kaplarında alınan maneviyatla kıyafetlenmiş hazzın ışığına kıyasla, küçük bir

ışıktan daha fazlası değildir. Ve yine de bilgilerimiz bir kural olarak şöyle demişlerdir: "Kişi, dileklerinin yarısı elinde olduğu halde ölmez."

Demek ki, "Yüzü olan iki yüz ister" kuralına göre, dünyada, dünyanın en mutlu insanı olduğunu söyleyebilecek tek bir kişi bile yoktur. Dolayısıyla, dünyada kaygısız, huzurlu ya da barış içinde olan tek bir kişi bile yoktur. Aksine, "Kıskançlık, ihtiras ve onur insanı dünyadan çıkarır" diye yazıldığı gibi, her birinin kendi eksikliği vardır.

Sonuç olarak, her insan eksikliklerini gideremediği için acı çeker. Ancak ödüllendirilen ve Yaradan'dan ihsan etme kaplarını alan kişi, bu Kelim [kaplar] içinde Yaradan'ın yaratılan varlıklar için hazırladığı hazzı ve zevki alır ve o zaman kişi tamamen iyilik dolu bir dünyada yaşar. Bilgelerimizin dediği gibi (Avot, Bölüm 6:1), "Rabbi Meir der ki, 'Tora Lişma [O'nun rızası için] ile meşgul olan herkes birçok şeyle ödüllendirilir. Dahası, tüm dünya onun için değerli olur' der."

Başka bir deyişle, kişi dünyanın onun için nasıl değerli olduğunu görür, zira kişi her şeyi Lişma olarak adlandırılan Dvekut [bütünleşme] denen form eşitliği olan ihsan etme kaplarında aldığı anda, "O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu" olarak adlandırılan yaratılış düşüncesinde bulunan zevk ve haz, O'nun kudreti ölçüsünde kendisine verilir.

Bu, Matan Tora ["Tora'nın Verilişi"] makalesinde (Madde 6) açıklandığı gibidir: "Bilgelerimiz bize dünyanın Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek dışında başka bir amaçla yaratılmadığını söyler. Yani, Yaradan'ın, yarattıklarını yarattığı andan itibaren amacı, Tanrısallığını başkalarına ifşa etmektir. Çünkü O'nun Tanrısallığının ifşası, yaratılanlara hoş bir lütuf olarak ulaşır ve bu lütuf istenilen ölçüye ulaşınca kadar sürekli artar. Ve bu sayede, aşağıdakiler gerçek bir farkındalıkla yükselir ve O'nun için bir araç olurlar ve nihai tamamlığa ulaşınca kadar O'na tutunurlar."

Bu nedenledir ki, kişi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildiğinde, yaratılış düşüncesinde olan zevk ve haz ile ödüllendirilir. Buna, "Efendimiz bir adamın yaptıklarını beğenirse, düşmanları bile onunla barışır" denir. Rabbi Yehoşua Ben Levi, "Bu yilandır" diye yorumlar (Kudüs Talmudu, Terumot 8:3). Yılan, yetmiş ulusun vekili olan kötü eğilimdir. Söylendiği gibi, kişinin bedenindeki dünya ulusları niteliği, onun zevk ve haz ile ödüllendirilememesine neden olur.

Bu nedenledir ki, kişi haz ve zevk aldığı anda, alma kapları da kişinin alma kaplarını ihsan etmek için kullanması sayesinde hafifletilir. Bu nedenle, onlar da haz ve zevki alırlar. Buna "Efendimiz insanın yollarını desteklediğinde" denir, yani kişi sadece Yaradan'ın rızası için çalıştığında, buna "Lişma'ya bağlanmak" denir. O zaman, Rabbi Meir'in sözlerinde söylendiği gibi, birçok şeyle ödüllendirilir.

Bu nedenle, kişinin bedenindeki dünya ulusları da Yaradan'a şükretmelidir, çünkü artık "Hesed'in [merhametin] Kelim'i" olarak adlandırılan ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilen kişi sayesinde haz ve zevk almaktadırlar. "Bütün uluslar Efendimiz'e şükredin; bütün halklar O'nu övün" sözlerinin anlamı budur. Ama neden Yaradan'ı övmelidirler? "Çünkü O'nun merhameti bize üstün geldi."

Yani, Hesed'in Kelim'i, alma kaplarına üstün geldiği için böyledir. Peki Hesed'in üstün gelmesini sağlayacak gücü kim verdi? Bilgelerimizin dediği gibi, bunu sadece Yaradan verir: "İnsanın eğilimi onu her gün yener. Yaradan ona yardım etmedikçe, kişi bunun üstesinden gelemez."

Buradan ulusların da "merhameti bize üstün geldiği için" Yaradan'a şükretmeleri gerektiği sonucu çıkar. Bizler Yaradan'ın merhametiyle ödüllendirildik ve bununla şimdi "Efendimiz'in gerçeğini" yani Yaradan'ın dünyayı iyi ve iyilik yapan bir rehberlikle gözettiğini ve bunun şimdi tüm uluslara ifşa edildiğini görüyoruz.

Dolayısıyla "düşman" olarak adlandırılan insanın düşmanları, ki bu kötü eğilimdir, "Düşmanın açsa ona ekmek ver" diye yazıldığı üzere, bilgilerimizin söylediği gibi, kötü eğilime atıfta bulunarak, Kral Süleyman'ın kötü eğilime "düşman" adını vererek onunla barış yapacağını söyler. Buna, "Ve Tanrın Efendini bütün kalbinle, her iki eğiliminle de seveceksin" yani iyi eğiliminle ve kötü eğiliminle seveceksin denir. Kişinin alma kapları, ihsan etmek için alma gücünü edindiğinde, o zaman Yaradan'a kötü eğilimle de hizmet eder. Yani, kötü eğilim de Yaradan'ı sever, çünkü o da haz ve zevk alır.

On Sefirot Çalışması'nda Dikna'nın on üç ıslahının yedincisi olan "ve gerçek" ıslahı hakkında yorumladığı gibi, "ve Efendimizin gerçeği" diye yazılmasının nedeni budur; "ve gerçek" denmesinin nedeni, bu ıslahta gerçeğin bu olduğunun, yaratılışın amacının bu olduğunun herkese ifşa edilmesidir: O'nun yarattıklarına iyilik yapması.

Bu nedenledir ki, bu çalışmada Zohar'ın söylediklerini yorumlamalıyız: Tüm ulusların üzerlerinde bir bakanı vardır, ancak İsrail halkına gelince, onları sadece Yaradan yönetir, çünkü İsrail halkı Efendi'nin payıdır, zira Zohar'da "Ulusların lütfu günahtır, çünkü yaptıkları tüm iyilikleri kendileri için yaparlar" ayeti hakkında yazıldığı gibi, dünya ulusları kendileri için alırlar. Yani, yaptıkları her şeyi sadece kendi çıkarları için yaparlar.

Buna "yetmiş ulus", yani "yetmiş hükümdar" denir ve her ulusun özel bir ihtirası vardır. Bu genellikle "kötü eğilim" olarak adlandırılır, zira insanın Yaradan'dan ayrılmasına neden olur. Bu, dünya ulusları üzerinde hüküm süren bakanlar olarak kabul edilir. Başka bir deyişle, dünyayı yöneten bir Yaradan olduğunu hissetmezler.

Öte yandan, Yaşar-El [Yaradan'a doğru] anlamına gelen İsrail'in niteliği, Yaradan'ın payında olduklarını hissederler, zira tüm eylemleri kendi iyilikleri için değil Yaradan'ın rızası içindir. Bu, Yaradan'ın İsrail halkını Kendi payına aldığı ve onları hiçbir bakanın yönetmediği şeklinde değerlendirilir. Başka bir deyişle, İsrail'in niteliğine giren kişi, kendisini sadece Yaradan'ın yönettiğini ve başka hiçbir gücün yönetmediğini söyler.

Bu hem yükselişlerde hem de düşüşlerde, her şeyi Yaradan'ın yaptığı anlamına gelir. Bu, (Şabat [Sebt] Sabah Duası'nda) "Tanrı, tüm işlerin Efendisidir" denildiği gibidir. Yani, kişinin yaptığı her şeyde Operatör Yaradan'dır. Baal HaSulam'ın dediği gibi, kişi önce her şeyin kendisine bağlı olduğunu söylemelidir, bilgilerimizin dediği gibi, "Ben kendim için değilsem, kim benim için?" yani her şeyi insan yapar. Ancak olay gerçekleşikten sonra, her şeyi Yaradan'ın yaptığını söylemelidir, zira tüm eylemlerin Efendisi O'dur.

Yukarıdakilere göre, yazılanları yorumlamalıyız (Mezmurlar 89), "Gökler Senin mucizelerini övecek, ey Efendimiz; kutsalların meclisinde de Senin sadakatini. Çünkü göklerde kim Efendimize benzer? Tanrıların oğulları arasında kim Efendi'ye benzer?" Bilmemiz gereken asıl şey, ne yapmamız gerektiği olduğundan, göklerin Yaradan çalışması için şükretmesinin bizi nasıl ilgilendirdiğini anlamalıyız.

Çalışmada, "cennet" ve "yeryüzünün" insanın içinde bulunduğu iki durum olduğunu yorumlamalıyız: 1) Yükseliş durumunda, bir kişinin "cennette" olduğu kabul edilir. Yani cennete, göklere "veren" denildiği için, eğer bir kişi yükseliş halindeyse, o zaman Yaradan'a ihsan etmek istiyor demektir. Bu, kişinin yaptığı tüm çalışmaların Yaradan'ın rızası için olduğu anlamına gelir. 2) Kişi düşüş durumunda olduğunda ve yeryüzüne düştüğünde, "yeryüzü" alma niteliğidir. Başka bir deyişle, kişi alma arzusunu tatmin etmedikçe hiçbir şey yapamayacağı bir duruma düşmüştür. Buna "yeryüzü" denir.

Yukarıdakilere göre, kişi her şeyi Yaradan'ın yaptığına inanmalıdır. Demek ki, kişi alma arzusunun üstesinden geldiğinde ve sadece Yaradan rızası için çalıştığında, "Cennet senin mucizelerini övecek, ey Efendimiz" denir. Yani, bu eylem gerçekten harikulade bir eylemdir, zira insan doğası gereği, kendi yararına olmayan hiçbir şey yapamaz. Ama şimdi Yaradan onu göğe, cennete yükseltmiştir.

"Ve o insanlar şükredecekler" diye yazılmıştır, şu anda "cennet" durumunda olanlar, Yaradan'a şükredeceklerdir, çünkü bu çalışma sadece Yaradan tarafından yapılır, insan tarafından değil, zira insan kendi yararını ilgilendirmeyen hiçbir şey yapamaz, çünkü böyle bir doğayla yaratılmıştır.

"Kutsalların topluluğundaki sadakatiniz de." Bu, "Kutsal olacaksın, çünkü Ben kutsalım" yazıldığı gibi, şimdi kutsal olduklarını hisseden toplulukta olan inanç anlamına gelir. Yani, Yaradan nasıl ihsan etmek istiyorsa, insan da sadece ihsan etme arzusuna sahip olmalıdır, "Kutsallar meclisinde de sadakatiniz" diye yazıldığı üzere, bu da Yaradan'ın mucizelerinden gelir -onlar inançla ödüllendirilmişlerdir ve bundan dolayı kutsallar meclisi olarak kabul edilirler. Burada [İbranice'de] çifte bir anlam vardır.

"Göklerde olanlar için" diye yazılmıştır. Yani, göklerde olan, göklerde olmakla, yani "cennet" denilen ihsan etme arzusuyla ödüllendirilen biri "Seninle karşılaştırılabilir mi?" Bu kafa karıştırıcı görünüyor, çünkü kelime anlamına göre ayetin "Göklerde olan Efendimize benzer" demesi gerekirdi. Bu hatayı yapabilecek ve birinin kendisini Yaradan'a benzer şekilde değerlendireceğini söyleyebilecek biri var mı?

Çalışmada, yazının bize kişinin üstesinden gelmenin, çalışmasının ve verdiği emeğin, bununla cennetin niteliği -bir verici- haline geldiğini düşünmemesi gerektiğini söylediğini yorumlamalıyız. Ancak, kişinin bununla hiçbir ilgisi yoktur, Yaradan'ın kişiyi kendini sevmekten, Yaradan rızası için ihsan etme arzusuna çekebilmesine yardım etmiştir.

Daha sonra ayet bu konuda şöyle der: "Tanrıların oğulları arasında kim Efendi'ye benzer?" Başka bir deyişle, bu güçlü ve kudretli insanlar, kötülüklerinin üstesinden gelme gücüne sahip olmalarının, kendi güçleriyle olduğunu düşünmemelidirler. Aksine, her şey Yaradan'ın gücünden gelir, şöyle yazıldığı gibi, "Kim Efendi'ye benzer?" Yaradan'ın yardımı olmadan kötülüğün üstesinden gelebilir.

Yine de "Arınmak için gelene yardım edilir" diye yazılmıştır, bu da insanın çalışmasının Yaradan'a yardım ettiğini, yardım etmek için bir yer açtığını ima eder, öyleyse neden her şeyin Yaradan tarafından yapıldığı söylenir? Bilgelerimizin "Arınmak için gelen kişi" sözünü yorumlamalıyız. Yani, kişinin arınmak için kendi başına geldiğini görürsek, ki bu aşağıdan bir uyanıştır, bunun cevabı "Ona yardım edilir" olur.

Demek ki, kişinin arınmaya gelmiş olması yukarıdan gelen bir yardımla gerçekleşmiştir. Aksi takdirde, arınmak için gelmezdi. Buradan, arınmak için geldiği gerçeğinin de yaratılan varlıktan değil, Yaradan'dan geldiği sonucu çıkar. Bu insan aklıyla çelişir, bir yandan "Arınmak için gelen" deriz, bu da insanın yapmayı seçebileceği anlamına gelir ve diğer yandan her şeyi Yaradan'ın yaptığını söyleriz, bu yüzden birbirleriyle çelişirler.

Maimonides, Mişna üzerine yorumunda (Avot, Bölüm 3:15) şöyle yazar: "Her şey beklenir; her şey Yaradan tarafından önceden ifşa edilir ve bilinir ve izin verilir. Bununla birlikte, insan iyiyi ya da kötüyü seçme hakkına sahiptir. Başka bir deyişle, insan özgür seçime sahiptir. Yaradan'ı bilmek, O'nun her şeyi önceden bildiğini bilmek, kişiyi hiçbir şekilde zorunlu kılmaz. Her ne kadar bu bizim edinim ve anlayışımıza göre imkânsız olsa da Yaradan'ın bilmesi bizim bilmemizle aynı değildir. Aralarında hiçbir benzerlik yoktur, çünkü O ve O'nun bilmesi birdir. Sınırlı aklımızla Yaradan'ın varlığına erişemediğimiz gibi, O'nun bilgisine de erişemeyiz."

Böylece, Maimonides'in sözlerinde, birbiriyle çelişen yukarıdaki iki konuyu anlamamanın bizim edinimimizde olmadığını görüyoruz. Baal HaSulam, her ne kadar birbirleriyle çelişmeler de bunun kişinin İlahi Takdir ile ödüllendirilmesinden önce olduğunu söylemiştir. Ancak, İlahi Takdir ile ödüllendirildikten sonra, bunun bir çelişki olmadığını anlayabilir. Ancak dışsal akılla bunu anlamak mümkün değildir.

Bu, ödül ve ceza ile İlahi Takdir arasında bir çelişki olduğu anlamına gelir, ancak her şeyle ilgili olarak mantık ötesi gitmeli ve her ikisini de yapmalıyız. Zohar'ın (Tazria, Madde 6) sözlerinde gördüğümüz gibi, "'Çünkü onun fiyatı incilerden çok daha yüksektir. 'Değer' demesi gerekirdi, onu satın almak inciden daha zor, neden 'fiyatı' diyor' diye sorar. O da şöyle cevap verir: 'Ona tamamen bağlanmayan ve onunla bütün olmayan herkesi satar ve onları başka uluslara teslim eder. Sizin dediğiniz gibi, 'Ve İsrailoğulları Efendimiz'i terk ettiler' ve Efendimiz onları Sisera'nın eline sattı. Ve böylece hepsi Tora'nın sırları ve içselliği olan o yüksek ve kutsal incilerden uzak kalırlar, çünkü onlardan hiçbir payları olmayacaktır."

Dolayısıyla burada ödül ve cezadan söz etmektedir. Yani, çalışmada, bir kişi yukarıdan bir uyanış aldığı ve bu yükseliş durumunu nasıl sürdüreceğini bilmediğinde, Kral onu az da olsa Keduşa'ya [kutsallığa] girmeye çağırdığında, bunu gerektiği gibi takdir etmediği için, o zaman Keduşa'nın kişiyi diğer uluslara sattığı şeklinde yorumlamalıyız. Demek ki, diğer ulusların düşünce ve arzuları onu kontrol eder. Buradan şu sonuç çıkar ki, kişi bir yandan "Her şey İlahi Takdir altındadır" diğer yandan da ödül ve ceza vardır demelidir. Ancak, bu Maimonides'in sözlerinde olduğu gibidir.

Çalışmada "Efendimiz Kadar Kutsal Olan Yoktur, Çünkü Senden Başkası Yoktur" Nedir?

Makale No. 26, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar der ki (Tazria, Madde 37), "'Eğer bir kadın döllenirse, erkek bir çocuk doğurur. Rabbi Yehuda, 'Efendimiz kadar kutsal olan yoktur, çünkü Senden başka hiç kimse yoktur ve Tanrımız gibi bir kaya yoktur' diye söze başladı. Bu ayet kafa karıştırıcıdır. 'Efendimiz kadar kutsal olan yoktur' diye yazılmıştır. Bu, Yaradan'dan biraz daha kötü olsa da kutsal olan başka birinin daha olduğunu ima eder. Ayrıca, 'Tanrımız gibi bir kaya yoktur' ifadesi de başka bir kaya olduğunu, ancak Yaradan'dan biraz daha kötü olduğunu ima eder. Birçok kutsal kişi olduğu yanıtını verir. Yukarıda kutsal olanlar vardır, yani melekler ve İsrail de kutsaldır, ama hiçbiri Yaradan kadar kutsal değildir. Peki bunun sebebi nedir? "Çünkü Senden başkası yoktur. Aksine, Yaradan'ın kutsallığı onların, meleklerin ve İsrail'in kutsallığı olmadan vardır, çünkü O'nun onların kutsallığına ihtiyacı yoktur. Ancak onlar Sen olmadan kutsal değildirler. 'Ve Tanrımız gibi bir kaya yoktur', Yaradan'ın bir form içinde bir form yani annesinin formu içinde Ubar'ın [embriyo] formunu oluşturduğu anlamına gelir."

"Eğer bir kadın döllenirse, erkek çocuk doğurur" ayeti ile "Efendimiz kadar kutsal olan yoktur ve Tanrımız gibi bir kaya yoktur" ayeti arasındaki bağlantıyı anlamalıyız. Ayrıca, İsrail halkının Yaradan'a Keduşa [kutsallık] verdiğini söylemeyi nasıl düşündünüz, bunun için metnin bize "Efendimiz kadar kutsal olan yoktur" demesi gerekir? Ayrıca, "Tanrımız gibi bir kaya yoktur" ifadesini Yaradan'ın form içinde form oluşturması olarak yorumlamasının anlamı nedir?

Çalışmanın düzeninin, "Kutsal olacaksın, çünkü Ben kutsalım" diye yazıldığı gibi, Yaradan'la Dvekut'a [bütünleşme] ulaşmamız gerektiği bilinmektedir. Bu demektir ki, Yaradan kutsal ve almaktan uzak olduğu için, zira Yaradan sadece ihsan eder ve almaz, biz de kutsal olmalı ve almaktan uzak durmalıyız ve tüm eylemlerimiz sadece Yaradan'a ihsan etmek için olmalıdır.

Ancak, kendimiz için alma doğasıyla doğduğumuza göre, nasıl Keduşa ile ödüllendirilebilir ve kendini sevmekten ayrılabiliriz? Kendisi için alma arzusunun bu niteliğine "kötü eğilim" denir ve bilgelerimiz bu konuda şöyle der: "Yaradan dedi ki, 'Kötü eğilimi yarattım; Tora'yı bir şifa olarak yarattım.'" Başka bir deyişle, Lişma'ya [O'nun rızası için] ulaşmak için Tora ve Mitzvot [emirler/iyi işler] ile meşgul olan kişiyi Tora'daki ışık ıslah edecektir. Bu, kişinin kötülüğün yönetiminden çıkacağı ve iyilik yapacağı anlamına gelir. Yani, kişi "ihsan etme eylemleri" olarak adlandırılan iyi işler yapabilecektir.

Bu nedenle, sadece insanın Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğu zamanki eylemleri, onun Keduşa ile ödüllendirilmesine, yani kutsal olmasına ve kendisi için alma eylemlerinden ayrılmasına neden olur ve "O nasıl merhametliyse, sen de öyle merhametlisin" koşulunda olacaktır. Buna "Ben kutsal olduğum için sen de kutsal olacaksın" denir.

Bu nedenle, bilgelerimizin "Ben kendim için değilsem, kim benim içindir?" dediği gibi, kişi bizzat kendisi aracılığıyla Keduşa ile ödüllendirilmiştir. Diğer bir deyişle, "Ödül kedere göredir." Bu, bilgelerimizin "Arınmak için gelene yardım edilir" dediği gibi, kişinin ödüllendirilmek için sarf ettiği emeğe göre, o ölçüde ödüllendirildiği anlamına gelir.

Dolayısıyla bu, Yaradan'ın bir kişi aşağıdan Keduşa vermeden önce yukarıdan yardım, yani yukarıdan Keduşa vermediği anlamına gelir. Bu demektir ki, kişi kendini kutsadığı ve arınmak için geldiği zaman, Yaradan ona yukarıdan Keduşa verebilir. Bu nedenle, yaratılanlar aşağıdan Keduşa verene kadar Yaradan'ın yukarıdan Keduşa veremeyeceği sonucu çıkar.

Şimdi Zohar'ın kutsal olan ama Yaradan'dan biraz daha kötü olan başka birinin daha olduğunu ima ettiği "Efendimiz kadar kutsal olan yoktur" ifadesine nasıl cevap verdiği hakkında sorduğumuz soruyu yorumlayabiliriz. "Efendimiz kadar kutsal olan yoktur" diye yazılmış olmasının, "Senden başkası yoktur" anlamına geldiğini söyler. Ancak, Yaradan'ın Keduşa'sı onların Keduşa'sı olmadan vardır, çünkü Yaradan onların Keduşa'sına ihtiyaç duymaz. "Ancak, onlar Sensiz kutsal değildir."

Yaradan'ın sahip olduğu Keduşa'yı aşağıdan, İsrail'den aldığını söylemeyi nasıl düşünebilirsiniz diye sorduk, bunu söyleyebilir miyiz? Ancak, çalışma söz konusu olduğunda, bilgilerimizin sözlerinin her yerinde Yaradan'ın İsrail halkına Keduşa verdiği gerçeğinin onlara ihtiyacı olduğu için olduğu ima edilmesine rağmen, önce insan tarafında bir uyanış olmalıdır, yani insanın Keduşa için bir arzusu olmalıdır, ondan sonra Yaradan Keduşa verebilir.

Buradan Yaradan'ın aşağıdan gelen Keduşa'ya ihtiyacı olduğu ve sonra onlara Keduşa verebileceği sonucu çıkar. Zohar bize bu konuda şöyle der: "Efendimiz kadar kutsal olan yoktur." Bu, insanın hiç Keduşa'sı olmadığı anlamına gelir, yani Yaradan'ın verdiği Keduşa, insanın Keduşa'sına ihtiyaç duymaz. Başka bir deyişle, kişi önce "arınmaya gelen" formunda olmalıdır ve ondan sonra Yaradan ona Keduşa verebilir.

Bu konuda şöyle der, "Çünkü Senden başkası yok," çünkü Sana yardım edecek, Keduşa'sını verecek kimse yok, yani Sana aşağıdan Keduşa verecekler, çünkü "Senden başkası yok," dünyada Yaradan'dan başka bir güç yok. Başka bir deyişle, (dua kitabında "Bize Dair "den sonra sunulan On Üç İlke'de) şöyle yazıldığı gibi, İlahi Takdir'e inanmalıyız: "Yaradan'ın, adı kutsanmış olarak, tüm yaratılanları yarattığına ve yönettiğine ve tüm eylemleri sadece O'nun yaptığına, yapmakta olduğuna ve yapacağına tam bir inançla inanıyorum."

Bu, bir kişinin iyi işler yaptıktan sonra, Keduşa ile, kutsal olmakla ödüllendirileceği, yani tüm eylemlerinin sadece ihsan etmek için olacağı anlamına gelir, bu sanki insanın Yaradan'a yardım ettiği anlamına gelir. Zohar bu konuda şöyle der: "Çünkü Senden başkası yok." Aksine, her şeyi Yaradan yapar ve O'na yardım etmesi için insanın Keduşa'sına ihtiyacı yoktur. Bunun yerine, "O tek başına tüm işleri yapar, yapmaktadır ve yapacaktır" ve insanın bunda hiçbir rolü yoktur.

Öyleyse, "Arınmak için gelene yardım edilir" ifadesi ne anlama gelir? Sanki insan yapıyormuş gibi görünüyor! Bunu, insanın daha önce değil, şimdi arınmaya geldiğine inanması gerektiği şeklinde yorumlamalıyız. Kişi şimdi arınmak için geldiğinde, bu eylem yukarıdan gelen yardımdan kaynaklanır. Başka bir deyişle, daha önce yukarıdan bir uyanış vardı ve bu da ona arınmaya ve kendini kutsamaya gelme arzusu ve özlemi veriyordu. Şimdi arınmaya gelişi insanın gücüyle değildir, bu daha çok yukarıdan gelir.

Bilgelerimizin söylediklerini (Avot, Bölüm 5:27) bu şekilde yorumlamalıyız: "Ben Heh Heh, 'Ödül kedere göredir' der." Bu, kişinin Tora ve Mitzvot'u uygularken çektiği acı ölçüsünde ödülünün de artacağı anlamına gelir. Bu, kişinin bir şey yaptığını ve bunu yaptığı için ödüllendirildiğini ima eder. Bununla birlikte, bunu da yukarıdaki şekilde yorumlamalıyız, yani insan Yaradan'la Dvekut'tan uzak olduğunu ve kendini sevmeye

dalmış olduğunu hissettiğinde yaşadığı üzüntü ve emeğe "ödül" denildiğine inanmalıdır.

Başka bir deyişle, Yaradan kişiye, dünyanın akışına kapılıp giden ve kendilerini diğer hayvanlardan daha yüksek dereceye çıkaran şeyin ne olduğunu düşünmeyen genel halkın durumunda kalmak istememesi için bir uyanış vermiştir. Bu demektir ki, onlar hayvanların beslendiği şeylerle beslenirler ve Tanrı'nın suretinde yaratıldıklarını hissetmezler, yani Tanrısallıkla herhangi bir bağlantıları olduğunu ve hayvan seviyesine değil, konuşan seviyeye uygun olan maneviyattan beslenmeleri gerektiğini hissetmezler.

Bu bir ödüldür. Yani, hissettikleri acı ve sarf ettikleri emek Yaradan'ın onlara verdiği gerçek ödüldür. Bunun, kişi çaba sarf ettiğinde kendiliğinden gelen bir emek olduğunu düşünmemeliyiz. Aksine, bu Yaradan'ın onları Yaradan'ın çalışmasına çağırdığı, diğerlerini ise çağırmadığı bir ödüldür. Dolayısıyla, hissettikleri keder ve acının yanı sıra, Yaradan'ın kendileriyle bağ kurmak istemesinden dolayı mutlu olmalıdırlar.

Yukarıdakilere göre, "Ödül kedere göredir" sözünü yorumlamalıyız, yani kişi Yaradan'ın kendisini ödüllendirmesini ne ölçüde takdir etmelidir? Cevap şudur: Yaradan'dan uzak olmaktan dolayı hissedebileceği üzüntü ve sarf ettiği emeğe göre, ödülün ölçüsü budur.

Bu demektir ki, ödülün kârının ne kadar olduğunu bilmek istediğimizde, kişi Yaradan'ın çalışmasından uzak olmaktan dolayı ne kadar acı ve ızdırap çektiğini değerlendirmelidir. Ödülün ölçüsü budur. Başka bir deyişle, kişi maneviyatın önemini hissetmeden önce maneviyatın eksikliğini takdir etmesi mümkün değildir. Maneviyatın önemi ölçüsünde, kişi ona olan ihtiyacını da o ölçüde hissedebilir.

Bu da eksiklik hissini zaten bir ödül olduğu anlamına gelir. Dolayısıyla, "Kedere göre" diyen Ben Heh Heh'in sözlerini yorumlamalıyız. Bir kişi Yaradan'dan uzak olduğu için pişmanlık duyduğunda, bu kişiden gelmez, ancak Yaradan ona bu hissi vermiştir, kişinin kendisi değil.

Bu demektir ki, Yaradan onun için maneviyatın önemini aydınlattığında, kişi o ölçüde maneviyattan uzak olduğu için üzülür. Bu nedenle, kişinin arınmak için geldiği şeyin kişiden gelen bir çalışma olduğunu söylememeliyiz. Aksine, Yaradan ona gelip arınması için bir düşünce ve arzu vermiştir.

Buradan şu sonuç çıkar ki, Yaradan'ın ona verdiği Keduşa'nın, yukarıdan gelen Keduşa'nın, kişinin O'na yardım ettiğini söyleyebileceğimiz, insanın çalışmasından

kaynaklanmaz. Aksine, "Senden başkası yoktur." Zohar'ın sözlerinde olduğu gibi, Yaradan'ın onların, yani alttakilerin Keduşa'sına ihtiyacı yoktur, her şeyi O yapar.

Bilgelerimizin "Ve şimdi Beni yalnız bırak" ayeti (Çıkış 32:10) hakkındaki sözlerini bu şekilde yorumlamalıyız. RAŞİ şöyle yorumlamıştır: "Musa'nın onlar için dua ettiğini ve O'nun 'Ve şimdi Beni yalnız bırakın' dediğini hâlâ duymadık. Ancak burada O, ona bir kapı açtı ve meselenin kendisine bağlı olduğunu, onlar için dua ederse onları yok etmeyeceğini bildirdi" (Bilgelerimizin Sözlerinin Kapısı).

"Burada ona bir kapı açtı ve meselenin kendisine bağlı olduğunu, onlar için dua ederse onları yok etmeyeceğini bildirdi" diyen bilgilerimizin sözlerini yorumlamalıyız. Bu, Yaradan'ın onu bilgilendirdiği, yani buzağı günahını bağışlaması için İsrail adına dua etmesi için ona bir arzu verdiği anlamına gelir. Yaradan'ın ona dua etmesini söylemesi, ona dua etme gücü verdiği anlamına gelir. Yani, Yaradan dua etme gücü vermedikçe, kişi dua edemez.

Bu nedenle, kişi günahlarını affetmesi için Yaradan'a dua ettiğinde, bu da Yaradan'dan gelir, çünkü Yaradan ona dua etme gücü ve arzusu vermiştir. Buradan Yaradan'ın her şeyi yaptığı sonucu çıkar. Başka bir deyişle, bir kişi günahlarını bağışlaması için Yaradan'a dua ettiğinde bile, bu konuda da "Efendi kadar kutsalı yoktur," çünkü "Senden başka Keduşa gücüne sahip olan yoktur" diye ifade etmişlerdir. Daha ziyade, her şey Yaradan'dan gelir.

Ancak unutmamalıyız ki, "Her şey Yaradan'dan gelir" dememize rağmen, kişi "Ben benim için değilsem, kim benim için?" demelidir. Aslında her şey insanların eylemlerine bağlıdır. Her ne kadar bu yukarıda söylenenlerle çelişse de Maimonides'in dediği gibi (25. Madde, Tav-Shin-Nun'da söylendiği gibi) bunun böyle olduğuna inanmalıyız.

Yukarıdakilere göre, şarkıda Şabat [Sebt] hakkında söylenenleri şöyle yorumlamalıyız: "Yedinci günü gerektiği gibi kutsayan, Şabat'a saygısızlık etmemek için onu yasaya uygun olarak gözlemleyen herkesin, ödülü yaptığı işe göre büyüktür." Bunu anlamak zordur. "Yaptığı işe göre ödülü büyüktür" demek ne gibi bir yenilik var? Bu basit bir meseledir; kişinin yaptığı işin değerine göre ücret alması alışlagelmiş bir durumdur. Öyleyse, "Çalışmasına göre ödülü büyüktür" diyerek bize ne anlatıyor? Başka türlü olabilir mi?

Eğer Tora ve Mitzvot'a uyan bir kişinin, az da olsa günah işlemesine rağmen, büyük bir ödül aldığını söyleseydi, o zaman bunu duymak bir yenilik olurdu. Ancak çalıştığandan daha fazla ödül almazsa, bu doğaldır ve bedensellikte de böyledir.

Ancak yenilik şudur ki, Şabat geldiğinde, kişi Şabat'ın niteliğiyle ödüllendirildiğinde, gerçeği hisseder, çalışmanın kendisi Yaradan'ın bir kişiye verdiği

ödüldür, yani bir kişiye Tora ve Mitzvot'u gözlemleme ve gelip kendini arındırma düşüncesi ve arzusu verir, şöyle yazıldığı gibi, "Arınmak için gelen." Asıl soru şudur: Neden daha önce değil de şimdi, bu zamanda arınmaya geldi? Bir kişi yukarıdan yardım aldığında, kişi arınmak için gelir, daha önce değil. "Çalışmasına göre ödülü büyüktür" sözünün anlamı, kişinin Tora ve Mitzvot'ta çalışması ve emek sarf etmesinin onun ödülü olduğudur.

Eğer kişi çok çalışırsa, bunun Yaradan'ın ona verdiği ödül olduğu ortaya çıkar. Yani, O, kutsal işi yapmak için bir düşünce ve arzu vermiştir. Dolayısıyla bu, bir kişinin çalıştığı ölçüde, herhangi bir işçinin bir maaş aldığı, yani çalışmasının karşılığında bir ödül aldığı bedensellikte olduğu gibi değildir. Aksine, buradaki yenilik ödülün çalışma olmasıdır.

Buna göre, "Onun mükâfatı büyüktür" ifadesinin anlamı, mükâfatın ne kadar olduğudur. Burada ona daha fazla ya da daha az ödül verilmesi söz konusu değildir. Bu, bir kişi çalışmasının karşılığında ödül almak için çalıştığında söylenebilir; burada fazlalık ve eksiklik söz konusudur. Ancak ödül çalışmanın kendisi ise, çalışma için ödüllendirilme meselesi yoktur. Bu nedenle, bunu ima etmek için, "Onun ödülü büyüktür" der, özellikle de "çalışmasına göre", çünkü sadece çalışma ödüldür.

Bununla, "Tanrın Efendinin sana emrettiği buyrukları yerine getirmek için, sana emrettiğim şeye ne bir şey ekleyeceksin ne de ondan bir şey çıkaracaksın" ("Tesniye 4:2") yazısını yorumlamalıyız. Çalışmada, onun ne dediğini yorumlamalıyız. "Bir şey eksiltmeyeceksin" ifadesini anlıyoruz ama neden bir şey eklemek yasak?

Çalışmada, eğer bir kişi daha fazla ödül almak istiyorsa, bunun yolunun daha fazla Tora ve Mitzvot eklemek olabileceği şeklinde yorumlamalıyız. Ama daha ziyade, "Eklemeyin ve çıkarmayın," çünkü ödül, Yaradan'ın kişiye Kral'a hizmet etmesi için bir yer verdiği çalışmanın kendisidir. Ve bu güç ödüldür. Bu nedenle, "Eklemeyin ve eksiltmeyin" iması vardır, yani daha fazla eklemek, daha fazla ödül almak imkânsızdır, ama bu kesindir, yani çalışma ve ödül bir göldeki iki damla gibidir.

Bu özellikle çalışma konusunda böyledir. Yani, bir kişi hakikat yolunda çalışmak istediğinde, ki bu ihsan etmek için çalışmaktır, her ne kadar gerçek anlamı uygulamalı Mitzvot ile ilgili olsa da, uygulamada, eklememeli veya çıkarmamalıyız anlamına gelir, ancak niyet açısından, yani bir kişi ihsan etmek için çalıştığında, "Eklemeyin" meselesi de vardır. Başka bir deyişle, çalıştığından daha fazlasını ödüle eklemek mümkün değildir, çünkü çalışmadan daha fazlasını almak istediği şey bir ödül istemesidir, yani çalışmanın yanı sıra kendisine bir ödül de verilecektir. Buradan Lo Lişma [O'nun rızası için değil] çalıştığı sonucu çıkar. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi,

ödül ve çalışma eşittir ve sadece çalışmaya göre daha fazla ödül almak mümkün değildir.

Yukarıdakilere göre, Zohar'ın "Tanrımız gibi bir kaya yoktur" ayeti hakkında açıkladığı şeyi yorumlamalıyız. Bu, Yaradan'ın bir form içinde bir form oluşturduğu, yani annesinin formu içinde Ubar'ın [embriyo] formunu oluşturduğu anlamına gelir. Çalışmadaki "form içinde form oluşturmak" nedir? Kişinin kendini kutsamasıdır, yani ihsan etmek için çalışmak istemesidir. Bu Keduşa insandan gelmez, yani insan Yaradan'a herhangi bir şekilde yardım etmez, Yaradan'ın ona Keduşa vermesi için, yazıldığı gibi, "Arınmak için gelene yardım edilir." Daha ziyade, Yaradan her şeyi yapar, çünkü "O tek başına tüm işleri yapar, yapmaktadır ve yapacaktır."

"Form içinde form oluşturur" yazısının anlamı budur, yani annesinin formu içinde Ubar'ın formunu kasteder. Bu, annenin formunun temel olduğu ve bu form ile insanın doğduğu anlamına gelir. Buna "annesinin formu" denir. Daha sonra, bir kişi çalışmaya başladığında ve ihsan etme yolunda yürümek istediğinde, Keduşa'nın ilk derecesi ile başlar.

Bilindiği gibi 1) Ibur, 2) Yenika, 3) Mohin olarak adlandırılan üç anlayış vardır.

Bir kişi Keduşa'ya girdiğinde ilk başlangıç Ubar'dır. Bu, Yaradan'ın bir önceki form olan anne içinde bir ihsan etme formu oluşturmasının anlamıdır ki buna "alma kapları" denir. Alma kaplarında insan doğar. Daha sonra, insan Keduşa'ya geçer ki bu da tüm eylemlerinin Yaradan'ın rızası için olmasıdır.

Öyleyse, kişiye ihsan etme kaplarını kim verdi? Öğrendiğimiz gibi, Aviut [kalınlık] de Keter'e Aviut de Şoreş denir ve Ubar'ın Aviut'u olarak adlandırılır. Şoreş [kök], arzusu yarattıklarına iyilik yapmak olan Yaradan'dır. Bir kişi Keduşa'nın ilk niteliğini aldığı anda, ihsan etme kaplarını alır, yani ihsan etme kaplarında ihsan etmeyi amaçlayabilir.

Buna Yaradan'ın "bir form oluşturması" denir, yani ihsan etme formu, bu da ona Keduşa ile bağ kurmadan önceki hali olan annesinin formu içinde ihsan edebilme gücü vermesidir. Bir önceki duruma "anne", bir sonraki duruma ise Ibur denir.

Ubar'dan sonra, yeni doğan büyüye ve ıslah yoluyla Gadol [büyük/yetişkin] olana kadar, Keduşa'nın Mohin'i ile ödüllendirilmiş olarak kabul edilen doğum vardır. Ubar'ı Aşmak [geçmek] kelimesinden yorumlamalıyız, ki bu ilk seviyedir, kişi alma kaplarını kullanmaktan Keduşa derecesine geçtiğinde, sadece ihsan etmeyi amaçlayabilen Kelim'i [kapları] kullanır. Aksi takdirde Kelim kullanılmaz.

Bundan İbur'un en önemlisi olduğu sonucu çıkar. Bedensellikte olduğu gibi, bir kadın gebe kaldığında, doğum yapacağı da kesindir. Bu nedenle, tüm endişe kadının gebe kalmasıdır. Daha sonra kadın genellikle doğum da yapacaktır. Ancak bazen istisnalar olur ve kadın bazı bozukluklar nedeniyle düşük yapar.

Aynı şekilde, çalışmada bizim için zor olan asıl şey Ubar'a girmektir, yani alma arzusu içinde "ihsan etme arzusu" adı verilen farklı bir arzuyu alacaktır. Bir kişi Ubar hali ile ödüllendirildiğinde, yani alma arzusunun içine ihsan etme arzusu girdiğinde, bu Yaradan'ın form içinde form oluşturduğu şeklinde değerlendirilir.

Bu form içinde form oluşturma mucizesini anlamalıyız. Yorumladığımıza göre, bu büyük bir yeniliktir, gerçek bir mucizedir, çünkü doğaya aykırıdır, çünkü sadece Yaradan doğayı değiştirebilir ve bu insanın elinde değildir. Bu yenilik, Yaradan'ın ihsan etme formunu, alma formu olan anne formu içinde oluşturmıştır. Buna Yaradan'ın verdiği Keduşa denir.

"Efendi kadar kutsal olan yoktur, çünkü Senden başka kimse yoktur" denir, çünkü dünyada doğayı değiştirebilecek ve bir kişiye doğası gereği gelen Kli'nin [kabın] içinde, daha sonra "ihsan etme arzusu" olarak adlandırılan farklı bir doğaya sahip olacak olan alma arzusunu gerçekleştirebilecek kimse yoktur. Tüm bunlar form içinde form oluşturma'nın yenilikleridir.

Şimdi "Eğer bir kadın döllenirse, erkek çocuk doğurur" cümlesindeki yaklaşımın anlamını yorumlamalıyız. Rabbi Yehuda, "Efendi kadar kutsal olan yoktur, çünkü Senden başka kimse yoktur" yazılı olanla başladı. Bilindiği gibi ekim, örneğin buğday ya da arpa vb. alıp çürüyene kadar toprağa koymak gibidir. Daha sonra, ihtiyacımız olan tahıl onlardan çıkar.

Bu çalışmada, kadın çalışan, ürün vermesi gereken kişi olarak kabul edilir. Bu nedenle, bir dişi olan kadın, yani bir alma kabı olan kadın, eğer bir kişi "kadın" niteliğini, yani bir dişi -ki bu alma arzusudur - toprağa, çürümeye ekerse, bu daha sonra bir erkek verecektir. Başka bir deyişle, eğer bir kişi dişisini toprağa, yani alma kaplarına ekerse, bu "erkek" adı verilen ihsan etme kaplarını verecektir.

Ve eğer erkek önce döllenirse, yani içindeki ihsan etme kaplarının toprakta çürümmesini isterse, bu da Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğunda niyetinin ihsan etme ve Tora ve Mitzvot ile meşgul olma yoluyla ihsan etme eylemlerinin toprağa gelip çürümesi olduğu anlamına gelir, o zaman kadın bir dişi doğurur. Diğer bir deyişle, alma arzusu artar. Bir dişi doğurma'nın anlamı budur. Başka bir deyişle, ihsan etme eylemleri ona "dişi" adı verilen kendi yararını getirecektir.

Çalışmada "Her Çimen Tanesinin Üstünde Ona Vuran ve Büyümesini Söyleyen Bir Görevli Vardır!" Ne Demektir?

Makale No. 27, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Bilgelerimiz şöyle der: "Aşağıda tek bir çimen yaprağınız yoktur ki, yukarıda onu tutan, ona vuran ve ona büyümesini söyleyen bir görevli olmasın!" Denir ki (Zohar ve Beresheet Rabbah 10), "Rabbi Simon dedi ki, 'Gök kubbede ona vuran ve ona 'Büyü' diyen bir güce sahip olmayan tek bir çimen yaprağı bile yoktur!'"

Çalışmada bu sözlerin bizim için ne anlama geldiğini anlamalıyız. Dünyamızda, tüm yaratılanların dinlenmeyi sevdiğini görüyoruz, şöyle yazıldığı gibi (On Sefirot Çalışması, Bölüm 1, Histaklut Pnimit, Madde 19), "Her dalın doğasının köküne eşit olduğu bilinir. Bu nedenle, kökte yer alan her davranış dal tarafından da arzulanır, sevilir ve imrenilir ve kökte yer almayan herhangi bir konuda dal da kendini onlardan uzaklaştırır, onlara tahammül etmez ve onlardan nefret eder. Bu nedenle, O'na dahil olan ve doğrudan O'ndan bize uzanan tüm unsurlar bize hoş gelir. Bu demektir ki, kökümüz hareketsiz olduğu için bizler dinlenmeyi severiz."

Buna göre soru şudur: Neden hoşlanmadığımız şeyleri yaparız? Kim bizi çaba göstermeye zorluyor? Cevap şudur: Yukarıda, elinde bir bastonla, yaratılan varlıkları işkencelerle döven bir görevli vardır. Ve onlar acıya tahammül edemedikleri için, bu onların dinlenmeyi bırakıp çalışmaya gitmelerine neden olur. Dolayısıyla bu çalışmaya

"zorunlu çalışma" denir; burada kişi, görevlendirilen kişinin verdiği acılar yüzünden işe gitmeye zorlanır. Bu nedenle, "ve ona söyle, büyü!" diye hareket ederiz. Aksi takdirde, bir insan doğduğunda bulunduğu yerde yatar ve hem fiziksel hem de duygusal olarak hiçbir gelişme gösteremezdi. Dolayısıyla, yaratılanları döven görevlinin elindeki bu baston, yaratılanların gelişimine neden olur.

Sonuç olarak, yaratılışın gelişmesinden gelen hazları almanın nedeni, yukarıda vuran ve "Büyü!" diyen, yani her bir çimen yaprağının büyümesini sağlayan bir görevlinin olmasıdır. Buna göre dünyadaki insanlar da otlar gibidir ve her bir otun büyümesi gerekir.

Çalışmada, görevlendirilenin yaratılan varlıklara vurduğu ve yaratılan varlıklar azap çektiğinde, ilerlemeleri gerektiği ve dinlenme halinde kalamayacakları şeklinde yorumlamalıyız, tıpkı insanın doğası gereği, tam bir dinlenme halinde olan kökünden uzanması gibi. Buradan, çalışmaya yönelik tüm itici güce yalnızca ızdırabın neden olduğu sonucu çıkar.

Bununla birlikte, elinde bir bastonla tüm yaratılanları döven, böylece dinlenme halinde kalmamalarını sağlayan, ancak "her bir çimen yaprağı" olarak adlandırılan her birine vuran ve ona "Büyü!" diyen görevlinin kim olduğunu anlamalıyız. Bu, kökümüzde yapmamız gereken ikinci ayrımdır.

Başka bir deyişle, kökümüz olan Yaradan hazla doludur. Dolayısıyla, eğer haz yoksa, bu bizde acıya yol açar, zira dallar kökte var olana benzemek isterler, (a.g.e.) "Kökteki her davranış dal tarafından da arzulanır, sevilir ve imrenilir" denmiştir.

Bu nedenle, yaratılanların hazzı özlemesi ve onsuz yaşamanın imkânsız olması, hazzın kökte olmasındandır; bu, vuran ve "Büyü!" diyen atanmış kişidir. Şöyle yazılmıştır (Madde 21): "Bununla birlikte, mal ve mülkten yoksun kalmak da imkânsızdır. Bu nedenle, mülkiyetin tatminini elde etmek için hareket etmenin azabını seçeriz." İşte bu, bir kişinin vuran ve "Büyü!" diyen atayıcıdan aldığı acıdır.

Bu mesele manevi meselelerde olduğu kadar maddesel meselelerde de geçerlidir. Aradaki fark, maddesel meselelerde gizlilik olmamasıdır, yani maddesel zevklerde "Göz görür ve kalp imrenir" meselesi vardır. Dolayısıyla, gözün gördüğü şey insanın acı çekmesine neden olur, çünkü ister gözde ister zihinde olsun, kişi gördüğü şeyi elde etmeyi arzular. Maddeye duyulan özlem, kişi maddeyi elde etmediği sürece, kişiye acı verir.

Acı, maddeye duyulan özlemle ölçülür. Maddesellikte gördüğümüz gibi, bazen karşılıksız aşk bir kişinin maddeyi elde edemeyeceğini görerek çektiği acı nedeniyle

canına kıymasına neden olabilir. Bu nedenle, "yaşamaktansa ölmeyi tercih ederim" der ve intihar eder. Ancak bu yalnızca maddeselliğe ilişkindir.

Manevi konularda, ıslah amacıyla, bir Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik getirilmiştir, böylece kişi Tora ve Mitzvot'ta kıyafetlenmiş haz ve mutluluğu göremez. Bu, Yaradan'ın rızası için çalışmaya yer açmak amacıyla bilerek böyle yapılmıştır. Aksi takdirde, yukarıda bahsedilen sebepten dolayı, kişinin ihsan etmek üzere çalışma gücüne sahip olması için seçim yapması imkânsız olurdu, zira göz gördüğünde kalp imrenir. Kişi yapmaya, yani Tora ve Mitzvot'a uymaya zorlanırdı, çünkü ifşa olan haz, maddesel arzulara olduğu gibi, kişinin imrenme acısını yatıştırmak için onu almaya zorlardı.

Ama şimdi kişinin her şeyi mantık ötesi bir inançla yapması ve Tora ve Mitzvot'un "çünkü onlar bizim hayatımızdır" anlayışında olduğunu söylemesi gerektiğinden ve "Altından, çok kaliteli altından daha güzel, baldan ve bal peteğinden daha tatlı olan" diye yazıldığı gibi, eğer her şey ifşa edilmiş olsaydı, alma arzusu hazzı arzulayacak ve kişinin Tora ve Mitzvot'u yerine getirmemesi tamamen imkânsız olacaktı. Ancak Yaradan'la Dvekut [bütünleşme] ile ödüllendirilmek için, ihsan etmek için çalışmamız gerektiğinden, Tora ve Mitzvot üzerinde gizlilik ve saklama vardır. Bu nedenle, burada "Göz görür ve kalp imrenir" diyemeyiz.

Buradan şu sonuç çıkar ki, öncelikle inanç üzerinde çalışmamız gereken, yani ödül ve cezaya inanmamız gereken maneviyatta, "Aşağıda bir çimen yaprağı yoktur ki, yukarıda ona vuran ve 'Büyü' diyen bir görevli olmasın!" denemez. Dolayısıyla, "vur ve ona "büyü!" de" meselesi, bir insanın hissettiği, Yaradan'dan uzak olduğu ve Yaradan'a bağlı kalmak istediği ve özlediği, ancak başarısız olduğu acıdır. Kişi bundan acı çeker ve bu acılar onu sadece Yaradan'la Dvekut'a sahip olmak için elinden gelen her şeyi yapmaya iter.

Bu nedenle, konunun önemi haricinde, insanın özlem duyduğu bir şey yüzünden acı çekmesi imkânsız olduğundan, soru şudur: İnsan acı çekmeden hiçbir şekilde ilerleyemeyeceğine göre, yukarıdaki nedenden dolayı, dinlenmek istediğine göre, insan Yaradan rızası için yani Yaradan'a memnuniyet getirmeye özlem duyarak çalışmaya önemi nereden alacaktır? Yaradan'a memnuniyet getiremeyeceğini görürse acı çekecektir. Bu acılar kişiyi, sadece Yaradan'la gerçek Dvekut ile ödüllendirilmek için yapabileceği her şeyi yapmaya iter. Ayet bu konuda şöyle der (Mezmurlar 94), "Ne mutlu Senin cezalandırdığın adama, Efendimiz, Ve Senin yasandan [Tora'dan] öğrettiğine."

Yaradan kişiyi sıkıntıya soktuğunda onun neden "mutlu" olduğunu anlamalıyız. Bunu şu şekilde yorumlamalıyız: Yaradan ona Tora'nın önemini öğretiyor ve o da Tora'nın "Tora ve Yaradan birdir" sözündeki gibi olduğunu hissetmeye başlıyor. Bu

demektir ki, Tora Yaradan'ın isimleridir. Yaradan'ın kişiye verdiği önem ölçüsünde, kişi tüm manevi meseleden uzak olmanın acısını hissetmeye başlar.

Başka bir deyişle, kişi maneviyatla ödüllendirilmeyi arzulamaya başlar ve ne zaman uzak olduğunu görse, acı çekmeye başlar ve bu acı onu elinden gelen her şeyi yapmaya iter, çünkü maneviyat olmadan hayatın bir anlamı olmadığını hissetmeye başlar.

Dolayısıyla maneviyatta da kişiyi vuran, yani ona acı çektiren yukarıda bir görevli vardır. Ancak bu sıkıntılarla ilgili olarak, herkes Yaradan'ın kendisine Tora'da var olan önemi vermesiyle ödüllendirilmez, ki bu onu sıkıntıya soksun. Bununla, "Ne mutlu cezalandırdığın adama, Efendimiz" sözlerinin anlamını anlayabiliriz. Demek ki, Yaradan kişiye bu önemi bahşeder ki, kişi buna özlem duysun. Yukarıda bahsedilen acı budur, yukarıda atanan kişi vurur ve "Büyü!" der. Bu hem maddesellik hem de maneviyat için geçerlidir.

Zohar'da (Kedoşim, Madde 108) yazılı olanın anlamı budur: "Toprakta küçücük bir çimen bile yoktur ki, üzerinde üst dünyalarda daha yüksek bir güç olmasın. Her birinde yaptıkları her şey ve her birinin yaptığı her şey, yukarıda onun üzerine atanan üst gücün hakimiyeti iledir. Ve onlardaki tüm davranışlar yargıdan kaynaklanır; yargı üzerine yolculuk ederler ve yargı üzerine var olurlar ve kendi varlığının dışında ortaya çıkan hiç kimse yoktur."

Yukarıdakilere göre yorumlamalıyız ki, her şey İlahi Takdir tarafından yürütülmektedir ve aşağıdakilerin İlahi Takdirin kendilerine dayattığı yasalardan çıkmak için özgür bir seçimleri yoktur. Buradan, her bir kişinin küçük bir dünya olduğu çalışmadan bahsederken, "Üzerinde yukarıdan bir atama olmayan tek bir çimen yaprağı bile yoktur" sonucu çıkar. Bu demektir ki, kişiye gelen ve yukarıdaki bu kurallara uymayan tek bir arzu ya da düşünce yoktur. Dolayısıyla, Yaradan'ın çalışmasında var olan tüm ağırlık, bulduğumuz çelişkilerdir. Başka bir deyişle, bir yandan her şeyin insanın çalışmasına bağlı olduğunu söylüyoruz, bilgilerimizin dediği gibi, insan "Ben kendim için değilsem, kim benim için?" demelidir. Bu, her şeyin insana bağlı olduğu anlamına gelir ki ödül ve cezanın anlamı da budur.

Öte yandan, Zohar'ın sözlerinde olduğu gibi, "Her şey yukarıdan gelir" demeliyiz, "Yukarıda topraklarda üzerinde daha üst bir gücün olmadığı küçücük bir çimen yaprağı bile yoktur", bu da her şeyin üst İlahi Takdiri takip ettiğini ve alttakilerin değişme kabiliyetinin olmadığını ima eder. Birbiriyle çelişen her iki meselenin de cevabı, bunu anlayamayacağımızı ama bunun böyle olduğuna inanmamız gerektiğini söyleyen Maimonides'in sözlerinde (Makale No. 25, Tav-Shin-Nun'da [1989-90] sunulmuştur) olduğu gibidir.

Hedefin önemini edinerek geldiğini söylediğimiz çalışmadaki ilerleme sırası, bilgilerimizin söylediği gibi, Tora ile gelir. Bu böyledir çünkü kişi Lo Lişma'yı [O'nun rızası için değil] öğrendiğini gördüğünde bile, yine de Tora'daki ışık onu ıslah eder, yani ışık aracılığıyla Tora'nın önemini alır.

O zaman kişi, "her bir çimen yaprağına vuran ve ona 'Büyü!' diyen bir görevli" durumuna gelir. Başka bir deyişle, Yaradan'la Dvekut'tan uzak olduğu için acı hissetmeye başlar. Bu ızdıraplar, Yaradan'la Dvekut'u edinmek için elinden gelen her şeyi yapmasına neden olur.

Bundan çıkan sonuca göre, kişi her ne kadar Lişma'yı [O'nun rızası için] çalışamayacağını görse de Lo Lişma'da başlamalıdır. Ancak, bununla Lişma'yı edineceğine inandığı için Lo Lişma'yı öğrenirse, o zaman Tora'nın ışığını alır ve bundan Lişma'yı edinmekle ödüllendirilir.

Acı çekmekle ilgili olarak, Zohar'da (Beresheet Bet, Madde 103) yazılı olanı buraya getireceğim, çünkü bilgilerimiz şöyle der: "Yaradan'ın nezdinde, cennetin ve dünyanın yaratıldığı günkü gibi bir sevinç hiç olmamıştır." Ancak, kişi sevgiden tam bir tövbe etmedikçe O'nun büyük sevincinde yer alamaz.

"Bundan önce, kişi kendisiyle ya da dünya halkıyla hiç sevinmeyecektir. Aksine, önünde keder ve acıyla dolu hem beden acıları hem de ruhun acıları olan bir dünya hisseder, ki bunlar işlediği günahlardır. Tüm bunlar onun başına gelmiştir çünkü dünya sadece ihsan etmek için, Tora ve iyi işlerle Yaradan'ı hoşnut etmek amacıyla meşgul olmak için yaratılmıştır, kendi hazzı için değil.

"Ama başlangıçta, 'İnsan yaban eşeğin sıpası olarak doğar', yani tek ilgi alanı kendi hazzıdır. Bu nedenle, Yaradan kendisi için almaya yönelik olarak Tora ve Mitzvot'la kendi hazzı için bile meşgul olursa, içindeki ışık sayesinde kendi için almanın doğasındaki alçaklığı ve korkunç yozlaşmayı hissedebilsin diye, insana doğduğu andan itibaren acı ve sert ızdıraplar aşılamıştır -bedensel acılar ve ruhun acıları. O zaman, bu alma doğasından uzaklaşmaya karar verecek ve kendini tamamen sadece Yaradan'ı memnun etmek için çalışmaya adayacaktır. Böylece Yaradan onun gözlerini açacak ve önünde mutlak mükemmellikle dolu bir dünya görecektir.

"Kişinin tövbe etmeden önce çektiği bedensel ve ruhsal sıkıntılarda iki yol vardır:

1) "Yaradan her ne yaparsa en iyisi için yapar. Kişi, kendisi için alma doğasına dalmış olduğu için çektiği o korkunç acılar olmasaydı, asla tövbe ile ödüllendirilmeyeceğini görür. Bu nedenle, iyiliği kutsadığı gibi kötülüğü de kutsar, yani kötülük iyiliğe neden olur.

2) "'Bu da en iyisi içindir'. Yani, sadece yapılan kötülükler iyiliğe neden olmamış, aynı zamanda Yaradan'ın tüm bu kötülükler iyiliğe dönüşene kadar aydınlattığı çok büyük ışıklar aracılığıyla kötülüklerin kendileri de iyiliğe dönüştürülmüştür."

İnsanın tüm ilerlemesinin, özellikle içinde bulunduğu durumda acı çekmesi olduğu ortaya çıkıyor, çünkü bu ona ileriye doğru bir itici güç sağlıyor.

Yukarıdakilere göre, ARI'nın söylediklerini, Mayin Nukvin'in [Aramice: dışı su, MAN] yükselişi olmadan hiçbir derecenin yükselmediği şeklinde yorumlamalıyız, çünkü Nukvin [Aramice: dışılar] eksiklik anlamına gelir. "Su", içinde Malhut'un niteliğini alan Bina anlamına gelir; burada Malhut, [İbranice] "[çukur]" kelimesinden gelen "eksiklik" olarak adlandırılır. Dolayısıyla, üstteki alttakine ihtiyacı olanı vermelidir.

"Dünyada Ein Sof [sonsuzluk/sonu olmayan] dışında yeni bir ışık olmadığından, üstteki alttaki için bolluk almak üzere derece derece yükselir. Çalışmada, üst ve alt kelimelerini, ilk koşulun "üst" ve ikinci koşulun "alt" olarak adlandırıldığı şeklinde yorumlamalıyız. Bu demektir ki, eğer kişi içinde bulunduğu durumda herhangi bir eksiklik hissetmez ve halinden memnun olursa, kendisini ileri gitmeye itecek bir eksiklik görmediği için çalışmada ilerlemeye ihtiyaç duymayacağı açıktır.

Bu nedenle kişi başarılıysa, içinde bulunduğu durumdan bir eksiklik çıkarır. Bir kural vardır: "Her bir koşula 'üst ve alt' denir." Dolayısıyla, kişi içinde bulunduğu durumda bir eksiklik bulmuş olsa da "eksiklik koşulu" olarak adlandırılan ikinci koşulda bu eksiklik artık "alt koşul" olarak adlandırılır ve kişinin bir önceki durumu terk etmesine ve şu anda hissettiği eksikliği gidermeye çalışmasına neden olur.

Çalışmada bu, alttakinin Mayin Nukvin'inin üsttekine, yani bir önceki koşula derece olarak yükselmesine neden olduğu kabul edilir. Bu, ARI'nın söylediği şeyin anlamıdır; altta olan, MAN'ı aracılığıyla üstte olana doğru bir yükselişi tetikler. Buradan, yalnızca "ızdırap" olarak adlandırılan eksikliklerin, her zaman ileriye doğru gittikleri yükselişleri tetikledikleri sonucu çıkar.

Yukarıdakilere göre, bilgilerimizin söylediklerini yorumlayabiliriz (Beresheet Rabbah 92a), "Rabbi Yehoshua Ben Levi dedi ki, 'Acıların hepsi, bir kişinin başına geldiğinde ve onu Tora'nın sözlerinden uzaklaştırdığında, bunlar öğüt veren acılardır. Ama kişinin başına gelen ve onu Tora'nın sözlerinden alıkoymayan acılar, 'Efendimiz kimi severse, onu uyarır' diye yazıldığı gibi, sevginin acılarıdır.'"

Bunu anlamak görünüşte zordur. Yaradan kişiyi sevdiği için ona acı çektirmeli midir? Yaşamda gördüğümüz gibi, kişi bir başkasını seviyorsa ona armağanlar verir ve bir başkasını seven ona acı çekmez. Ancak yukarıdakilere göre, acı çekmediği için kişi

dinlenme durumunda kalmak ister, çünkü kökümüz tam bir dinlenme durumundadır ve yalnızca ona vuran ve "Büyü!" diyen görevli tarafından, yani yalnızca acı çekerek dinlenme hazzını iptal eder ve yeni mülkiyetler edinmeye çalışırız.

Ancak kişi acı çekmezse, mevcut durumunda kalır. Örneğin, tek odalı bir dairede yaşayan bir kişi evlenir, ancak tembeldir, yani dinlenmeyi diğerlerinden daha çok sever, bu yüzden tek odada yaşamayı kabul eder. Bekarken tek odada yaşamasına rağmen, evlendikten sonra da bu şekilde yaşamaya devam eder.

Ancak birkaç çocuğu olursa, o zaman o da evin kalabalığını hisseder ve o da tek odada yaşamamanın acısını hissetmeye başlar. Daha sonra bu acı onu fazla mesai yapmaya, yani birkaç odalı bir daireye taşınmak için alıştığundan daha fazla çaba sarf etmeye zorlar.

Çalışmada da durum aynıdır. Bir kişi eğitildiğinde ve babası onu Tora ve Mitzvot'la meşgul olması için yetiştirdiğinde ve babası neyin maneviyat neyin Yaradan'ın rızası için olduğunu görmesine izin verdiğinde, bu onun çalışmaya devam etmesi ve Tora ve Mitzvot'u gözlemlemesi için yeterlidir. Ancak büyüdüğünde, evlendiğinde, kendi başına bir adam olduğunda, çocukları olduğunda ve onları eğitmesi ve onlara cennet korkusu vermesi gerektiğini bildiğinde, eğitimine başlamış dokuz yaşında bir çocukken ya da [on üç yaşında] Bar-Mitzvah'ını yaptığında sahip olduğundan daha fazla anlayışa ve duyguya sahip olduğunu düşünür.

Sonra da "Çocukken bilmediğim Tora ve Mitzvot'un önemini şimdi anlıyorum" diyecek kadar ilerleme kaydetmediğini görür. Ve bu yüzden acı çekmeye başlarsa, kendini geri zekâlı olarak görür, yani artık bir yetişkin olduğunu ama zihninin bir çocuğunki gibi olduğunu, yani Tora ve Mitzvot konusunda o zaman sahip olduğu anlayışa şimdi de sahip olduğunu ve ilerlemesi gerektiği gibi ilerlemediğini düşünür. Kendisini küçük bir çocuk gibi hisseder ve bu acılar onu kendisini eğitebilecek bir rehber bulmak amacıyla çaba göstermeye iter, böylece büyür ve bir adam olur ve çalışmada bir çocuk olarak kalmaz.

Şimdi ne sorduğumuzu anlayabiliriz: Bilgelerimizin Tora'dan uzaklaştırmayan acılar hakkında söylediklerinin, bunlara "sevgi acıları" denmesinin anlamı nedir? Yazıldığı gibi, "Efendimiz kimi severse, onu uyarır" anlamına gelir. Demek ki bu acılar kişiye Tora ve Mitzvot'ta ilerleme ihtiyacı getirir, yani Tora ve Mitzvot'u çocukken olduğu gibi değil, bir yetişkine uygun şekilde anlamasını sağlar.

Dolayısıyla, çekilen acılar kişinin Tora ve Mitzvot'u "çocuk" koşuluna uygun olarak değil, "adam" koşuluna uygun olarak öğrenmesine ve uygulamasına neden olmuştur, bilgelerimizin şöyle dediği gibi: "Size 'insan' denir, dünya uluslarına ise 'insan'

denmez." 'İnsan' demek, kişi 'konuşan' olarak kabul edilir, yani kendisi için 'hayvanların' besinlerini değil, 'konuşan' için uygun olan besinleri alır demektir. Buna 'Tora'dan uzaklaştırmayan sevgi acıları' denir, tam tersine bunlar Tora'ya ve Mitzvot'a ulaşmak içindir.

Çalışmada “Büyükleri Küçükler Hakkında Uyarmak” Nedir?

Makale No. 28, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Bilgelerimiz şöyle demişlerdir (Yevamot 114a), "De ki, siz de dediniz ki, büyükleri küçükler hakkında uyarmak için." RAŞİ bunu şu şekilde yorumlar: "Harun'un oğulları kâhinlere deyin ki, siz de bu iki sözü söylediniz, 'Neden büyükleri küçükler hakkında uyarıyorsunuz? Böylece kirletilmeyecekler.'"

Büyükleri küçükler hakkında uyarmakla ilgili yeniliği anlamalıyız. Çalışmadan bahsederken, ki o zaman tek bir bedenden bahsediyoruz, büyükleri küçükler hakkında uyarmak ne anlama geliyor? Yani, tek bir beden halinde öğrendiğimizde küçük olan kimdir ve büyük olanı küçük hakkında uyarmamız gerektiğini söylemeye geldiğinde büyük olan kimdir?

Tora ve Mitzvot'ta vermemiz gereken emek ve çalışmanın, kendimiz için almak istediğimiz bir doğayla doğduğumuz için olduğu bilinmektedir. Bu nedenle, yaptığımız ve alma arzusunun hoşlandığı her şeyde, emekten söz edemeyiz. Dünyamızda gördüğümüz gibi, insan açken ve güzel kokulu bir yemek yerken asla mutsuz olmaz ve şimdi yemek yiyeceği için çok çalışacağını ve büyük emek harcayacağını söyler, çünkü hazzın olduğu yerde çalışmaktan ve emekten söz edemeyiz.

Buna göre, şunu anlamalıyız, zira Tora'da "Çünkü onlar bizim hayatımız ve günlerimizin uzunluğudur" denmektedir. Peki, neden kişinin Tora'da çalışması gerektiği söylenir? Yaşamak ve hayattan zevk almak istemeyen biri var mıdır? Bu konuda şöyle yazılmıştır: "Altından ve çok saf altından daha güzel, baldan ve petekten

de daha tatlı olan.” Bu nedenle, Tora ve Mitzvot’u yerine getirmek neden “emek” olarak kabul edilir?

Cevap şudur: Eğer Tora ve Mitzvot’tan alınan haz herkese açıklanmış olsaydı, tüm dünya Tora ve Mitzvot’u kesinlikle yerine getirirdi. Bu, “On Sefirot Çalışmasına Giriş”te (Madde 43) yazıldığı gibidir, “Örneğin, Yaradan yarattıklarıyla açık bir İlahi Takdir kursaydı, mesela yasak bir şeyi yiyen biri hemen boğulurdu ve bir emri yerine getiren biri, bu bedensel dünyadaki en güzel hazlara benzer harika zevkler keşfederdi. Öyleyse, hangi aptal, tıpkı ateşe atlamayı düşünmediği gibi, bu yüzden hayatını hemen kaybedeceğini bilerek yasak bir şeyi tatmayı düşünür? Ayrıca, hangi aptal, eline geçen büyük bir bedensel hazzı mümkün olduğunca çabuk almadan geri çekilemeyen veya onunla oyalanamayan biri gibi, herhangi bir emri mümkün olduğunca çabuk yerine getirmeden bırakır? Dolayısıyla, eğer İlahi Takdir önümüzde açık olsaydı, dünyadaki tüm insanlar tam anlamıyla erdemli olurlardı.”

Bu nedenle şunu sormalıyız: Neden İlahi Takdir ifşa olmuyor da bizim ödül ve cezaya inanmamız gerekiyor? Her şey ifşa olmuş olsaydı daha iyi olmaz mıydı? Cevap şudur: Yaradan ile form eşitliği olan Dvekut’a (bütünleşmeye) ulaşmamız gerektiğinden, her şeyi Yaradan rızası için yani Yaradan’a memnuniyet vermek için yapmalıyız. Eğer Tora ve Mitzvot’taki ödül ve ceza ifşa olsaydı, Yaradan’ın rızası için çalışmak imkânsız olurdu çünkü haz, kişiyi Tora ve Mitzvot’a uymaya zorlardı.

Görüyoruz ki, bedensellikte bir haz ifşa olduğunda, Tora ve Mitzvot’taki hazza kıyasla sadece “küçük bir ışık” olan bir haz olmasına rağmen, kişinin yaptığı her şeyin ihsan etmek için olduğunu veya Yaradan’a ihsan etmeyi amaçlayamazsa bedensel hazlardan vazgeçeceğini söylemesi ne kadar zordur.

Bu nedenle, Tora ve Mitzvot’ta bulunan büyük hazlarla, ihsan etmeyi amaçlayamazsa, onlardan vazgeçtiğini söyleyebilmek kesinlikle imkânsız olurdu. Bu nedenle, kişinin bedensel şeylerdeki küçük hazlar hakkında, bunları sadece ihsan etmeyi amaçlayabilmesi koşuluyla kabul ettiğini söyleyebilmesi için, Tzimtzum [kısıtlama] altına alınması ve hiçbir haz görmediği bir yerde gizlenmesi gerektiği şeklinde bir ıslah yapılmıştır. Daha doğrusu kişinin bunun böyle olduğuna inanması gerekir. Yani, kişi Yaradan’ın tüm yaratılanları İyilik Yapan İyi rehberliğiyle yönettiğine inanmalıdır.

Bu, makalede yazıldığı gibidir (Şamati, No 40, “Rav’a Olan İncanın Ölçüsü Nedir?”,1943), “Kişi, kendisini sanki Yaradan’a olan inançla zaten ödüllendirilmiş ve organlarında Yaradan’ın tüm dünyayı “İyi ve İyilik yapan” olarak yönettiğini yani tüm dünyanın O’ndan sadece iyilik gördüğünü hissediyormuş gibi görmelidir.”

Yukarıdakilere göre, kişi Yaradan’a inançla meşgul olduğunda, Yaradan’a yakın olmakla ödüllendirilirse, nasıl hissedeceğini tasvir etmeye biraz zaman ayırmalıdır ve kendisine ve tüm yaratılanlara uzanan haz ve zevki, ne kadar sevinçli ve neşeli olacağını kendi gözleriyle görecektir.

Bu tasvir devam etmeyi gerektirir -inancı bilmek ve görmek gibi olacaktır, bu demektir ki inancın ölçüsü görmek ve bilmek gibi olmalıdır. Bu çok fazla çalışma gerektirir çünkü bu bir hakikat yoludur ve “hakikat ve inanç” diye yazılmıştır, yani kişinin inancının doğru olması için, özellikle bu tasvirdeki gibi olması, inancın büyüklüğünün ölçüsüne sanki onu görüyormuş gibi, gözleriyle inanıyormuş gibi inanması gerekir.

Başka bir deyişle, gördüğü zaman nasıl ilham almışsa, görmediği, ama sadece böyle olduğuna inandığı zaman da aynı ölçüde heyecan duymalıdır. Buna “hakikat yolunda inanç” denmesinin nedeni budur. Yani, inancı sanki bunu biliyormuş gibi doğrudur. Buna “gerçek inanç” ya da yazıldığı gibi “hakikat ve inanç” denir.

Ve tüm temel, inanç üzerine inşa edilmesi gerektiğinden ve aynı zamanda sahip olduğumuz akılla her şeyi anlamamız için bize akıl ve mantık verildiğinden, inancın doğamıza aykırı olduğu sonucuna varılır, çünkü akli takip edebiliriz ve aptalca, akılsızca şeyler yapmayız. Bir yandan biz kişiye akla göre yürümeyi ve birbirimize bu şekilde davranmayı öğretirken, ancak kişi Tora ve Mitzvot’u yerine getirmeye başladığında, ona akli takip etmesi gerektiği halde, insan ile Yaradan arasında bize inanç verildiği söylenir. Bu demektir ki “Ve onlar Efendiye ve kulu Musa’ya inandılar” diye yazıldığı gibi, akılla çelişse de bilgelere inanmalı ve bu yolu izlemeliyiz. Başka bir deyişle, bilgelerin bize söylediklerine inanmalı ve aklımıza bakmamalıyız.

Ancak bu aklımızla çeliştiği için, inişlerimiz ve çıkışlarımız olur. Yani, bazen bilgelerin sözlerine inanabiliriz ve önümüzde gerçeğin ve inancın tasvirini tasvir edebiliriz, bu da onun inancının gerçekten inanç olduğu anlamına gelir, yani orada akıl yoktur ama her şey mantığımıza, anladığımıza aykırıdır. Bu yüzden buna “gerçek inanç” veya “basit inanç” denir, zira orada anlaşılacak bir şey yoktur ama her şey mantık ötesidir.

Dolayısıyla, her zaman aynı derecede olmak insanın gücünün ötesindedir. Daha doğrusu, Baal HaSulam’ımızın dediği gibi, kişi yükselir ve düşer: Cennetin krallığının yükünü üstlenmeye neden Emuna [inanç] denir? Bu, çocuğu yetiştirene kadar yavaş yavaş büyüten Oman [zanaatkâr] ve Omenet [dadı] kelimelerinden gelir. Dolayısıyla, inanç temelinde çalışırken, kalıcı inançla ödüllendirilene kadar, “kısmi inanç” söz konusudur.

Bu nedenle çalışma boyunca inişler ve çıkışlar yaşanır. Yani kişi bazen Tora ve Mitzvot'un büyüklüğünü ve önemini, Tora'yı Veren'in yüceliğini ve önemini tasvir edebilir. Başka bir deyişle, kişi kendisine Tora'yı Veren'in yüceliğini ve önemini tasvir edebildiğinde, yükseliş halinde olduğunu hisseder. Başka bir deyişle, bedensel dünyanın üzerinde olduğunu hisseder. Bedensel şeylerin peşinden giden insanları, hayvansal seviye için yeterli olan besinlerle yetinen hayvanlar ve canavarlar olarak görür. Ancak kendisi için, yalnızca "konuşan" seviyesine uygun olandan beslenebileceğini hisseder. Giriş bölümünde yazıldığı gibi, insandaki konuşan seviyesinin tüm erdemi, onun Tanrısallığın hissini almaya uygun olmasıdır ve bu, hayvansal seviyeye ait değildir.

Ancak daha sonra bu koşuldan bir kez daha düşer ve çoklu otoritenin içine girer. Yani, artık daha önce olduğu gibi değil, kendi otoritesi içindedir. Bu nedenle, yükseliş sırasında, dünyada Yaradan'ın otoritesinden başka kimsenin olmadığını ve kendisinin bir ismi hak etmediğini hissettiğinde, O'nun önünde koşulsuz olarak iptal olmak istediğinden, bu nedenle, yükseliş sırasında kişi tekil otoritededir ve düşüş sırasında çoklu otoritededir, yani zaten iki otoriteye sahiptir.

Ancak, bazen kişi iki otoriteden daha kötü bir koşul içine düştüğünde, kişi iki otorite olduğunu söylediğinden, en azından tek otorite olan dünyanın bir Yaratıcısı olduğuna inanır. Bu demektir ki, Yaradan ev sahibidir ve O istediğini yapar, ancak başka bir otorite daha vardır, yani insan da bir ev sahibidir ve dünyada istediğini yapar. O zaman, kişi, Yaradan'ın kendi arzusuna göre kendisine hizmet etmesini ister, bu da Yaradan'ın insanın hizmetinde olması gerektiği ve Yaradan'ın insanın emrine göre insana hizmet edeceği anlamına gelir.

Ancak daha da kötüsü, insanın dünyanın bir Yaratıcısı ve bir liderinin olduğuna inanmamasıdır. Buradan, bu kişi için kendi tekil otoritesinden başka bir şeyin olmadığı sonucu çıkar. Ancak kişi, birçok insanın bu görüşe sahip olduğunu görür ve hepsi de kendi kendilerinin efendisi olduklarını söyler. Başka bir deyişle, her biri ihtiyacı olanı yapar ve diğer insanları umursamaz. Eğer bazen birisi bir başkası için iyi bir şey yapıyorsa, bunun nedeni arkadaşının kendisine iyilikle karşılık vermesini ve nankörlük etmemesini beklemesidir.

Bu Zohar'da ve [Kabala Bilgeliği'ne "Önsöz"]'de (Madde 57) "Ulusların merhameti günahıdır" ayeti hakkında yazıldığı gibidir, "Çünkü onlar yaptıkları her şeyi kendileri için yaparlar." Başka bir deyişle, muhtemelen bu iyilik karşılığında bir şey alacaklardır. O zamanda "çoğunluğun otoritesi", "birçok kişi" anlamına gelmektedir.

Buradan çıkan sonuç, bunun Yaradan'ın otoritesi ve insanın otoritesi anlamına gelen "iki otorite" olarak görülmediği ve kişinin hâlâ Yaradan'ın otoritesine inandığıdır.

Ancak kişi birçok kişinin, birçok bireyin otoritesine girdiğinde, Yaradan'ı hiçbir şekilde içine almaz ve bu kesinlikle en kötü koşuldur.

Kişi, insanın elinde olmayan ve Tanrı'nın bir armağanı olan kalıcı inançla ödüllendirilmeden önce, her zaman yükselişler ve düşüşler içindedir. O zaman kişi, mücadeleden kaçmamak için ilahi merhamete ihtiyaç duyar. O zaman, çalışmanın düzeni sadece bir yükseliş sırasında, yani Keduşa [kutsallık] alanında olduğu zaman olabilir.

O zaman kişi çalışmalı ve düşüş sırasında içinde bulunduğu duruma dikkat etmelidir. Bu demektir ki, kişi, yükseliş sırasında, "Karanlığın içinden gelen ışığın avantajı gibi" diye yazıldığı üzere, ışık ve karanlık arasındaki farkı hesaplayabilir ve görebilir. Başka bir deyişle, o zaman kişi, bilgelerimizin (Avot, Bölüm 2:1) "Bir Mitzva'nın [emrin/iyi eylemin] ödülüne kıyasla maliyetini ve bir günahın maliyetine kıyasla ödülünü düşünün" dediği şeyi fark edebilir.

Başka bir deyişle, yükseliş sırasında kişi kendisi için almanın bir günah olduğunu, yani kendisini Yaradan'dan uzaklaştırdığını ve bundan daha büyük bir günah olmadığını anlar. Ancak düşüş sırasında, kişi ihsan etmeyi amaçlamazsa, bunun bir günah olarak kabul edildiğini ve Yaradan rızası için her şeyi yapmamız gerektiğine inanacak güce sahip olması gerektiğini anlayamaz. Bunun yerine, kişi sadece yazılı olana yani Yaradan'ın Musa aracılığıyla bize yapmamızı emrettiği 613 Mitzvo'ta uyması gerektiğine inanır. Ancak Tora'da yazılı olanları çiğneyerek kesinlikle bir günah işlemeyebilir.

Elbette, bazen kişi, Yaradan'ın bize neden bu şekilde davrandığına, bize bu kadar çok şeyi yasakladığına kızar. Yani kişi, Yaradan kendisine Mitzvo'tu [Mitzva'nın çoğulu] yerine getirmesini istemiş olsaydı, O'ndan bu kadar katı olmamasını ve arzuladığı pek çok şeyi yasaklamamasını isteyeceğini söyler. Yine de Mitzvo'ta riayet eder.

Ancak yükseliş sırasında kişi tam tersine öfkelenir: Yaradan neden bize yemek ve içmek gibi gerekli olan şeyleri yaptırdı? Bunları hiç yaratmasaydı ve biz de bunları yapmak zorunda kalmasaydık daha iyi olurdu.

Buna göre, yükseliş sırasında kişi dünyada daha az haz almak ister ve düşüş sırasında da Tora yasaklamamış olsaydı haz alacağımız birçok şeyi Yaradan bize yasakladığı için öfkelenir. Bu nedenle, kişi Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirilmek istediğinde yükselişler ve düşüşler olduğunu görürüz. Bu nedenle, düşüş zamanını "Katnut [küçüklük/bebeklik] koşulu" ve yükseliş koşulunu "Gadlut [büyüklük/yetişkinlik] koşulu" olarak adlandırmalıyız.

Bununla, bilgilerimizin "De ki, siz de dediniz ki, büyükleri küçükler hakkında uyarmak için." sözünün anlamı hakkında sorduğumuz soruyu yorumlayabiliriz. Şunu sormuştuk: Bir kişi içindeki "büyük" ve "küçük" hakkında nasıl konuşabiliriz? Yukarıda anlatılanlara göre, "büyük" veya "küçük" ün iki bedeni ifade etmediği şeklinde yorumlamalıyız, zira çalışmada her şeyi tek bir beden içinde öğreniyoruz. Daha ziyade, "büyük" ve "küçük" tek bir öznde iki zamanda, yani iki zamanda bir kişi olarak yorumlanmalıdır: 1) Yükseliş sırasında bu, "büyük" olarak adlandırılır. 2) Düşüş sırasında bu, "küçük" olarak adlandırılır.

Bunu, kişi yükseliş koşulundayken dikkat etmeli ve bir düşüşe geçebileceğini düşünmelidir, şeklinde yorumlamalıyız. Peki düşüş nedir? Yani, düşüşün bu kadar kötü olduğunu kim söylemektedir? Sonuçta kişi, düşüş koşulunda olmalarına rağmen yaşayan ve hayattan haz alan pek çok insan olduğunu görür. Bu nedenle kendisi de düşüş koşulundayken onların peşine takılır ve o zaman o da onlar gibi hayattan zevk alır.

Bununla birlikte, düşüş koşuluyla ilgili olarak bu kişinin trafik kazası geçirdiğini, yaralandığını ve bilincinin kapalı olduğunu söyleyebiliriz. Yani kişi düşüş koşulunda olduğunu hissetmez. Aksine, içinde bulunduğu durumdan keyif alır ve bir düşüş hissetmez çünkü dünyada maneviyatın var olduğunu ve Yaradan'la Dveku't'a ulaşmak için çabalamamız gerektiğini tamamen unutmuştur. Geçirdiği kaza nedeniyle her şeyi unutmuştur ve bu nedenle düşüşte olduğu için acı çekmemektedir.

Dolayısıyla, kişi yükseliş koşulundayken, bir trafik kazası geçirebileceğini düşünebilir ve bundan korkabilir. Yani, şimdi maneviyata ilerlemek için çaba sarf ettiğine göre, ortadaki derecesinden düşmeyecektir.

Ancak düşüş sırasında artık hatırlamaz çünkü maneviyat hissi yoktur. Tüm bunları ancak Gadlut zamanında bilebilir. Bu nedenle, metin bize şunu söyler: "De ki, siz de dediniz ki, büyükleri küçükler hakkında uyarmak için." Başka bir deyişle, yükseliş zamanı olan Gadlut sırasında, Katnut'a dikkat etmenin, yani "küçük" denilen bir düşüşe geçmemenin zamanıdır, zira kişi ancak yükseliş sırasında Katnut meselesini, yani Katnut'a gelme nedenini düşünebilir çünkü kişi, düşüşe neden olan bir şey olması gerektiğini bilmelidir.

Bu, Baal HaSulam'dan duyduğum gibidir (Şamati, No 35, "Keduşa'nın Yaşam Gücüne Dair", Tav-Şin-Hey'de yazılmıştır), "Ancak bilmeliyiz ki, küçük de olsa herhangi bir aydınlanmayı sürdürebilse ve bu kalıcı olsaydı, kişi zaten bir bütün olarak kabul edilirdi. Başka bir deyişle, kişi bu aydınlanma ile ilerleyebilirdi. Bu nedenle, kişi bu aydınlanmayı kaybederse bundan pişmanlık duymalıdır. Bu ileride büyük bir ağaç olsun diye toprağa bir tohum eken ve onu hemen topraktan geri çeken bir insanın

durumuna benzer. O halde tohumu toprağa ekme çalışmasında ne fayda var ki? Üstelik, onun yalnızca tohumu topraktan çıkararak onu çürütmek ile kalmadığını, olgunlaşmış meyveleri olan bir ağacı da topraktan çekerek çürüttüğünü söyleyebiliriz. Burada da aynıdır; eğer kişi o küçük aydınlanmayı kaybetmeseydi, ondan büyük bir ışık doğardı. Bu nedenle büyük bir ışığı kaybettiğine pişman olmalıdır.”

Dolayısıyla, yükseliş sırasında kişinin her türlü tedbiri alması gerektiğini görüyoruz. O zaman, küçük bir hissi olduğunu hissetse bile, onu kaybetmemek için elinden geleni yaparsa, her seferinde ileriye doğru yürüyecektir.

"De ki, siz de dediniz ki, büyükleri küçükler hakkında uyarmak için." sözlerinin anlamı budur. Bu demektir ki kişi, yükseliş zamanı olan Gadlut sırasında, Katnut'a yani düşüşe gelmemek için her türlü hesaplamayı yapmalıdır. Şu anda sahip olduğu önemin ne olduğunu, maneviyatla küçük bir bağının bile ne olduğunu hesaplamalıdır.

Bu hissiyatın yukarıdan geldiğine inanmak için kendisiyle çalışmalıdır, yani o anda Yaradan'ın onu çağırdığına ve Yaradan'ın onu çağırmasının ne kadar önemli olduğunu düşünmelidir ve ayrıca, bu küçük hissi kalıcı olarak tutabilirse, kesinlikle ilerleyecektir, alegoride olduğu gibi, bu yükseliş sadece toprağa atılan bir tohum olarak kabul edilir, ancak bu tohumdan büyük, meyve veren bir ağaç çıkacaktır.

Yükseliş koşulunu takdir etmeli ve amacına bu şekilde bakıyormuş gibi kendine tasvir etmesi gerekir. Yani, sanki zaten meyve veren büyük bir ağacı varmış gibi - insanlar bu büyük ağacı bozmasın diye ağacı ne şekilde koruyacaktı? Bu şekilde, ağaca her zaman göz kulak olması gerektiğini organlarında hissedene kadar devam etmeli ve hatta ağaca nazar değdirmesinler diye insanlardan ağacı gizleyecek şeyler bile yapmalıdır.

Aynı şekilde, kişi, artık yükseliş koşulunda olduğu hissini korumalıdır ki, yabancılar ona nazar değdirmesin.

Şu ana kadar yükselişin öneminden bahsettik. Ancak bu yalnızca bir yönüdür.

Bununla birlikte, düşüş sırasında alçaklık koşulu hakkında da düşünmeliyiz. Buna "hakkında düşünülmesi gereken diğer tarafa bakmak" denir. Başka bir deyişle, kişi ancak yükseliş sırasında düşüş koşulunun alçaklığını düşünebilir. Buna "Büyükleri uyarmak" denir, yani bir Gadlut koşuludur, "küçükler hakkında", Katnut zamanı yani kişinin düşüş koşuluna gelirse ne kaybedebileceği hakkındadır, zira kişi ancak bir yükseliş sırasında "karanlığın içinden gelen ışığın avantajı olarak" hesaplayabilir. Bu tam olarak ışığa sahip olduğu zaman olabilir. O zaman ışıkla karanlığı karşılaştırabilir ama karanlıktayken bunu yapamaz.

Bu, bilgelerimizin dediği gibidir (Avot, Bölüm 5:1), “Dünya on sözle yaratıldı. Ama tek bir sözle de yaratılabilirdi! Ancak, dünyayı yok eden kötülerden intikam almak için, on sözle yaratıldı ve on sözle yaratılan dünyayı ayakta tutan erdemlilere iyi bir ödöl vermek için yaratıldı.”

Bu görünüşte kafa karıştırıcıdır. “Erdemlileri ödüllendirmeyi” anlayabiliriz, böylelikle onlar büyük bir ödüle sahip olacaklardır. Ama “kötülerden intikam almak”? Neden böyle yapmıştır? Ne de olsa Yaradan kendi yarattıklarından şikâyet etmez! Neden O, bunu daha fazla acı yaşanacak şekilde yaptı?

Bunu çalışmada, kişinin kaybedebileceği iyiliğın ne olduğunu ve acı çekebileceği kötülüğün ne olduğunu ve Gadlu’u yani yükseliş zamanını korumak için ihtiyaç duyacağı kişileri düşünmesi gerektiğı anlamına geldiğı şeklinde yorumlamalıyız. Aksi takdirde, düşüş koşulundan ne kadar çekebileceğini görecektir. “Büyükleri küçükler hakkında uyarmanın” anlamı budur.

Çalışmada "Tora İnsanın Gücünü Tüketir" Ne Demektir?

Makale No. 29, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Bilgelerimiz şöyle der (Sanhedrin 26b): "Rabbi Hanin, 'Tora'nın adı neden Tuşia'dır [girişkenlik/dayanıklılık]? Çünkü o kişinin gücünü Mateshet [tüketir]." Bunu anlamamız gerekir. Ne de olsa bilgelerimiz şöyle demişlerdir (Avot, Bölüm 6:7): "Tora ne kadar da yücedir, çünkü onu yapanlara hayat verir, 'Çünkü onları bulanlar için hayat, tüm bedenleri için şifadır' denildiği gibi." Ayrıca (İruvin 54), "Eğer kişinin başı ağrıyorsa, Tora ile meşgul olsun; eğer boğazı ağrıyorsa, Tora ile meşgul olsun; eğer karnı ağrıyorsa, Tora ile meşgul olsun, şöyle denildiği gibi, 'tüm bedeni için bir şifadır'." Dolayısıyla bu, yukarıda söylenenlerle çelişir.

Bunu anlamak için, öncelikle Tora'nın ne olduğunu anlamamız gerekir. Diğer bir deyişle, Yaradan bize Tora'yı hangi amaçla verdi? Bilgelerimiz şöyle der (Kiduşin 30): "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da onun için bir şifa olarak yarattım." Bu, eğer kötü eğilim olmasaydı, O'nun Tora'yı yaratmayacağı anlamına geliyor gibi görünüyor, çünkü "Tora'yı bir şifa olarak yarattım" diye yazılmıştır. Tora'nın kötü eğilim için yaratıldığı söylenebilir mi?

Zohar şöyle der ("Zohar Kitabı'na Giriş," "On Dört Emrin Genel Açıklaması ve Yaratılışın Yedi Gününe Nasıl Bölündükleri," Madde 1): "Tora'daki Mitzvotlar, Pekudin [Aramice: emirler/teminatlar] ve 613 Eitin [Aramice: tavsiyeler/ipuçları] olarak adlandırılır. Aralarındaki fark, her şeyde bir Panim [ön/yüz] ve bir de Ahor [arka/sırt] olmasıdır. Bir şey için yapılan hazırlığa Ahor, o şeyin edinilmesine ise Panim denir. Benzer şekilde, Tora ve Mitzvot'ta [emirler/iyi işler] 'Yapacağız' ve 'Duyacağız' vardır. Tora ve Mitzvot'u 'O'nun sözünü yerine getirenler' olarak gözlemlerken, 'O'nun

sözünün sesini duymakla' ödüllendirilmeden önce, Mitzvot'a '613 Eitin' denir ve Ahor olarak kabul edilir. 'Sözünün sesini duymakla' ödüllendirildiklerinde, 613 Mitzvot, Pikadon [teminat] kelimesinden gelen Pekudin olur. Bu böyledir, çünkü 613 Mitzvot vardır ve her Mitzva'da [Mitzvot'un tekili], ruhun ve bedenin 613 organı ve tendonundaki benzersiz bir organın karşısında, benzersiz bir derecenin ışığı biriktirilir."

Yukarıdakilere göre, bu, Tora ve Mitzvot'un iki derecede idrak edildiği anlamına gelir: 1) Bir tavsiye, "613 Eitin" yazıldığı gibi. Yani, Tora ve Mitzvot'u gözlemleyerek, kötü eğilimi iptal etme gücüne sahip olacaklardır. Bununla, "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım" diye yazılanları yorumlamalıyız. Demek ki, Tora, kötü eğilim için bir şifa olarak kabul edilir. Zohar'da buna "613 Eitin" denir. 2) 613 Pekudin olarak kabul edilen Tora adına Tora. Bu Tora, Yaradan'ın isimleridir. Bu Tora'yı, eylemlerimizi ıslah ettikten sonra ediniriz ve kendi iyiliğimiz için değil, ihsan etmek üzere çalışabiliriz.

Ancak, ihsan etme kaplarını edinmeye doğru yürümeye başlarken, bunun için 613 Eitin olarak adlandırılan Eitin olarak Tora'ya ihtiyacımız olduğunu söyledik. Bundan önce de bir çalışma yani Tora ve Mitzvot'u gözlemlemeye başladığımız ilk aşama vardır. Buna Lo Lişma [Onun rızası için değil] denir ve bu ilk anlayıştır.

İkinci yöntem, Lişma [O'nun rızası için] çalışmak istediğimiz zamandır. O zaman, Lişma'ya ulaşmak için elimizden gelen her şeyi yapmalıyız, yani her şeyi ihsan etmek için yapabilmeliyiz.

Daha sonra, Zohar'ın "613 Pekudin" olarak adlandırdığı, "Yaradan'ın isimleri" olarak adlandırılan Tora ile ödüllendirildiğimiz üçüncü aşamaya ulaşırız.

Bu nedenle, Tora ve Mitzvot'u ilk aşamada, yani Lo Lişma'da ve ödül almak için gözlemlemeye başlarken, Zohar'da ("Zohar Kitabı'na Giriş", "On Dört Emrin Genel Açıklaması ve Yaratılışın Yedi Gününe Nasıl Bölündükleri") yazıldığı üzere, insanın Tora ve Mitzvot'taki çalışmasının başlangıcı, bu dünyadaki ödül ve ceza veya öbür dünyadaki ödül ve ceza nedeniyledir. Bu durumda, hala Eitin olarak Tora ve Mitzvot'a ihtiyacı yoktur. Aksine, kişi, "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım" tavsiyesinden dolayı değil de Tora, insanın içindeki kötü eğilime karşı bir öğüt olduğu ve insan onun kontrolünden çıkmak istediği için ödül ve cezaya inandığı ölçüde, ödül ve ceza onu Tora ve Mitzvot'a uymak zorunda bırakır. Yani, kişi kendini sevmekten kurtulmak ve her şeyi Yaradan'ın rızası için yapmak ister ve bu yüzden Tora ve Mitzvot'u gözlemler. Buna karşılık, kendisi için alma arzusu, onu Tora ve Mitzvot'u gözlemlemeye zorluyordur.

O halde, "Lo Lişma'dan Lişma'ya geliriz" ne anlama gelir? Kişinin ödül almak için Tora ve Mitzvot'u gözlemlemesi arasında bir bağlantı görmediğimiz için, bu onun Lo Lişma'dan Lişma'ya geçmesi için bir sıçrama tahtası olmalıdır. Bilgelerimiz şöyle der: "Çünkü içindeki ışık onu ıslah eder." Yani, Tora'daki ışık kişiye parlar, böylece insan olarak kabul edilmediğini, tıpkı Yevamot 61'de şöyle yazıldığı gibi, diğer hayvanlar gibi olduğunu hisseder: "Sana 'insan' denir, puta tapanlara ise 'insan' denmez."

Bununla sorduğumuz soruyu yorumlamalıyız: "Tora'ya neden Tushia deniyor?" diye sormaları ne anlama geliyor? Çünkü o insanın gücünü tüketir. Ama onlar tam tersini söylediler: "Bütün bedenine şifa verir."

Bunun anlamı şudur: Kişi Lo Lişma'yı öğrendiğinde, Tora ona içindeki "insan" niteliğinin çok zayıf olduğunu hissettirir. Yani, içindeki "insan"ın gücü çok zayıftır ve diğer tüm hayvanlar gibidir. Peki ama insanın gördüğü form nedir? Bu, içindeki "insan"ın çok zayıf olduğudur.

İnsan ve hayvan arasındaki temel farkın, bir hayvanın, diğerinin hissine sahip olmaması olduğunu biliyoruz. Buna "yalnızca kendi iyiliği için alma arzusu" denir. Buna aynı zamanda "kötülük" de denir. Başka bir deyişle, kendisi için alma arzusuna "kötü" denir çünkü Tzintzum [kısıtlama] ve gizlilik onun üzerindedir, böylece Keduşa'nın [kutsallığın] ışığı bu alma arzusuna ulaşamaz.

Bu alma arzusuna müdahale eden tek şey bu olduğu için, O'nun yaratılan varlıklara vermeyi dilediği hazzı ve zevki alamayız, işte bu yüzden ona "kötü" veya "kötü eğilim" denir. Ancak, kişi, Tora ve Mitzvot'u "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım" amacıyla gözlemlediğinde, bunun neden kişiye içinde kötülük olduğu hissini getirdiğini yani yükseliş sırasında mutlu olduğunu ve sonra bir düşüş yaşadığını ve içindeki kötülüğü hissettiğini ve neden birçok düşüş yaşadığını anlamak zordur.

Bunun nedeni Tora'nın kötü eğilimin şifası olmasıdır. Öyleyse neden kötü eğilimin gücünü kaybettiğini görmüyoruz? Bunun yerine, her seferinde kötülük yeniden ortaya çıkıyor. Her şeyi ihsan etmek için yapma yolunda yürümeye başladığımızda, birçok düşüş olduğunu görüyoruz. Yani, kötülük her seferinde, kişinin tüm eylemlerinin Yaradan'ın rızası için olduğu bir duruma ulaşmak amacıyla çalışmaya başlamadan öncekinden çok daha büyük bir güçle yenilenir.

Mesele şu ki, kişinin kendisi için alma arzusunun "kötülük" olarak adlandırılan kısmı, zaten içinde iptal edilmiştir, ancak Tora'daki ışık aracılığıyla iptal etmediği başka kısımlar da vardır.

Bunu bir alegori aracılığıyla anlayabiliriz. Diyelim ki, alma arzusu 100 kilogram haz içeriyor. Ancak kişi, 100 kilogram hazzı tek seferde iptal edemez. İçindeki kötülüğün

boyutunu görseydi, mücadeleden hemen kaçardı. Bu nedenle bu yavaş yavaş gerçekleşir.

Başka bir deyişle, kişi başlangıçta maddesel hazlardan bir kilogram alabileceğini hisseder. Bir yükseliş aldığı anda, kötülüğün gücü onda iptal olur, yani maddesel şeylerde hissettiği bir kilogramlık hazzın üstesinden gelebilir. Fakat maddesellikte var olan 100 kilogram hazzın tümünü iptal edecek gücü alması gerektiğinden ve 100 kilogram hazzın hemen üstesinden gelemeyeceğinden, ona maddesellik için bir kilogram daha tat verilir.

Sonuç olarak, kişi sadece bir kilo hazzın üstesinden gelme gücüne sahip olduğu için bir düşüş yaşar. Kendisine daha büyük bir haz duygusu verildiğinde, büyük bir haz altında teslim olduğu için sonuç olarak bir düşüş yaşar. Üstesinden geldiğinde, ki buna "yükseliş" denir, kişiye maddesellikte üç kilo haz hissettirilir, ta ki çalışmada var olan tüm üstesinden gelmeleri maddesel hazları ihsan etmek üzere tamamlayana kadar.

Halihazırda kişinin tüm maddesel hazların üstesinden gelebildiğini ve ihsan etmek için onlarla çalışabildiğini varsayın. Kuşkusuz, bunun için yukarıdan sürekli yardım gerekir; aksi takdirde, kişi en küçük hazzın bile üstesinden gelemez, şöyle yazıldığı gibi, "İnsanın eğilimi onu her gün yener. Eğer Yaradan'ın yardımı olmasaydı, üstesinden gelemezdi."

Bununla birlikte, kişi her zaman yardım istemelidir. Eğer kendisine alma arzusundaki ihtirasın ölçüsü gösterilirse, bu çalışmanın kendisine göre olmadığını hemen anlayacaktır. Bu nedenle, başlangıçta ona maddesel arzulardaki küçük tatlar gösterilir. Ancak daha sonra, tüm maddesel arzuların üstesinden gelme gücünü edindikten sonra, kişi manevi arzuları almakla ödüllendirilir; burada manevi hazların ışığının üstesinden gelmekle ilgili olan Masahim [perdeler] konusu vardır.

Ancak orada da bir düzen izlenir. Öyle ki, örneğin küçük bir dereceden, yani Nefes'in ışığından başlarız. Kişi bunu ihsan etmek için alabildiğinde, kendisine Ruah'ın ışığı verilir, ta ki tüm NRNHİ ile ödüllendirilene kadar, Zohar'da şöyle yazıldığı gibi, "Doğduğunda ona Nefes verilir. Eğer daha fazla ödüllendirilirse, ona Ruah verilir."

Bu, bilgilerimizin şöyle dediği gibidir (Sukkah 52), "Kim dostundan daha büyükse, onun eğilimi de ondan daha büyüktür." "Büyük" demek, kişiye maneviyatta bir yükseliş verildi demektir yani kişi hazzın belli bir ölçüsünün üstesinden zaten gelebiliyor ve onu ihsan etmek amacıyla alabiliyordur. Daha sonra kendisine bir kez daha haz verilir ve hazzın bu ölçüsünün üstesinden yine gelemez.

Kişi bu hazzın üstesinden gelerek ödüllendirildiğinde ve yeniden büyük olduğunda, yani "yükseliş" olarak adlandırılan Gadlut'a [büyüklük/yetişkinlik]

ulaştığında, kendisine asla üstesinden gelemediği daha da yüksek bir derece verilir. Bu nedenle, şimdi daha kötü olduğunu görür. Yani bu derecenin üstesinden gelememektedir.

Artık aynı sıra gerçekleşir ve Yaradan'dan bu büyük alma arzusu ölçüsünün de üstesinden gelebilmek için, ona yukarıdan güç vermesini ister. Bu, Masah'ın [perdenin] gücünü aramak için, alttakinin üsttekine yükselmesi olarak kabul edilir.

Bununla bilgilerimizin söylediklerini yorumlamalıyız: "Onun adı neden Tushia? Çünkü o kişinin gücünü Mateshet [tüketir]." Yani, her seferinde, büyüklüğüne göre, daha büyük bir kötülük ölçüsü alır. Başka bir deyişle, haz ne kadar büyükse, onun üstesinden gelmek de o kadar zordur. Dolayısıyla "insan" "veren" anlamına gelir, çünkü Gematria'da "insan" MA'dır ve MA'ya ZA, yani Veren denir. BON'a ise Malhut, alan denir. MA erkektir, "erkek", verendir, oysa Gematria'da BON olan Behema [hayvan] dişidir, alan ve vermeyen anlamına gelir.

Buradan, daha büyük ışık olan Gadlut'ta üstesinden gelmenin daha zor olduğu sonucu çıkar. Böylece, "insan" niteliği her seferinde daha da zayıflar çünkü kişi, her seferinde daha büyük bir ışığa sahiptir.

Bununla, "Eğer kişinin başı ağrıyorsa, Tora ile meşgul olsun" dediğimiz şeyi yorumlamalıyız. Baal HaSulam'ın söylediğine göre, "Başı ağrıyorsa" demek, kişinin düşüncelerinin düzenli olmadığı anlamına gelir. "Karnı ağrıyorsa" demek, midesine giren her şeyin onun alma arzusu için olduğu anlamına gelir. "Tora ile meşgul olsun," denildiği üzere, "Bu onun tüm bedenine şifadır." Yani, kişi Tora aracılığıyla Gadlut ile ödüllendirilir çünkü "Tora'daki ışık onu ıslah eder" ve yüce olmakla ödüllendirilir.

Sonrasında, kişi henüz üstesinden gelme gücüne sahip olmadığı daha yüksek bir derece ile ödüllendirilir ve bunun da üstesinden gelebilmek için Yaradan'dan yardım istemelidir. Dolayısıyla her seferinde iki zıt şeyden bahsetmeliyiz.

Her derecede daima iki tarafı da ayırt etmeliyiz:

1) Derecede "yükseliş" olarak adlandırılan Gadlut'a yükselen daha aşağıdaki. Kişi Yaradan'a yakın olmanın ne anlama geldiğini takdir etmeye başlar. Artık sadece Yaradan'ın faydasıyla ilgilenmesi gerektiğini ve kendisinin bir ismi hak etmediğini anlar. Yani, kendisi için hiçbir şeye ihtiyacı yoktur ve hem maddiyattan hem de maneviyattan vazgeçebilir. Kendi menfaati söz konusu olduğunda, vazgeçer ve tüm eylemleri sadece Yaratıcısı'na memnuniyet getirmek içindir. Bu, Tora'nın herkese hayat verdiğinin bir göstergesidir, çünkü şöyle yazılmıştır: "Tora yücedir, çünkü onu yapanlara hayat ve bütün bedenlere şifa verir."

2) "Kim dostundan daha büyükse, onun eğilimi de ondan daha büyüktür." Bunun anlamı, kişinin daha sonra daha büyük bir haz almasıdır. Başka bir deyişle, kişi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmediği sürece, hala maddesel hazlara bağlıdır. Bu durumda her seferinde maddesel şeylerden daha büyük bir haz alır ki böylece kendisi için alma arzusunun üstesinden gelmek zorunda kalsın, çünkü kişiye üstesinden gelemeyeceği için maddesellikte bulunan hazzın ölçüsü gösterilmez. Aksine, herkesin maddesel hazlarda hissettiği belirli bir ölçü vardır.

Ancak kişi, her şeyi kendi çıkarı için değil de ihsan etmek için yapma yolunda yürümeye başladığında, ona yukarıdan kendine olan sevgide daha fazla tatlılık verilir. Sonuç olarak, çalışmanın Gadlut'una girmeye başladığında, yani ihsan etmek için çalışanlar arasında olmak istediğinde, o zaman her seferinde ona kendine sevgi için daha fazla tat verilir, bu nedenle de doğal olarak her seferinde daha fazla kötülüğe sahip olduğunu görür.

Yukarıdakilere göre, hazırlık sırasında bile, kişi ihsan etmek için çalışmaya başlamak istediğinde, bununla hala ödüllendirilmemiş olmasına rağmen, "Kim dostundan daha büyükse, onun eğilimi de ondan daha büyüktür" meselesinin zaten başladığını görüyoruz. Yani, kişi ihsan etmek için uğraşan büyüklerin çalışmasına başlamak istediğinde, "içindeki ışık onu ıslah eder" şeklinde birçok yükseliş alır. O zaman, "büyük" olarak kabul edilir.

Sonrasında, tatması için ona daha fazla kötülük verilir, ki Yaradan'dan ona yardım etmesini istesin. Buradan iki şeyi ayırt etmemiz gerektiği sonucu çıkar: 1) Tora kişiye hayat verir ve kişi büyük olur. 2) Daha sonra, yukarıda söylendiği gibi ona kötülük verilir, "Kim dostundan daha büyükse, onun eğilimi de ondan daha büyüktür."

Dolayısıyla kişi artık Tora sayesinde büyük olduğu bir durumdadır. İçindeki "insan" niteliğinin gücünün tükendiği ve bir hayvan gibi olduğu gerçeğini görmeye başlamıştır, öyle ki içindeki kendisi için alma arzusu, onu ıslah eden Tora'dan aldığı iyilik ölçüsünde her seferinde daha da güçlenmektedir.

Bu nedenle Tora'nın adının neden Tushia olduğunu açıklamalıyız. Çünkü kişi Tora sayesinde içindeki "insan" gücünün zayıf olduğunu ve sadece "hayvan" gücünün güçlendiğini görür.

Maneviyatta da durum aynıdır. Bu demektir ki, kişi bir kez ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildiğinde, Aviut'unun [kalınlığının] sürekli olarak üstesinden gelmesi gerekir. Her seferinde, kendi üstüne yükselmeli ve alma arzusunun üstesinden gelme gücünü istemelidir, ki bu güç artık daha önce aldığı şeyden sahip olduğu üstesinden gelme gücünden daha büyüktür, çünkü artık daha büyük Aviut almıştır. Dolayısıyla,

burada da, yani ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildikten sonra, her biri kendi derecesine göre, alma arzusunu ıslah etmek için daima ileriye gitmelidir.

Bu nedenle, kişi ihsan etme çalışmasına başlamak istediğinde, sadece birazcık kötülüğe sahip olduğunu görür. Yani, kendisinde az da olsa kötülük olduğunu bilir. Bu da sahip olduğu kötülüğün, kendisi hakkında bildiklerinden kaynaklandığını gösterir. Bu yüzden kişi, kendi başına üstesinden gelme gücüne sahip olduğunu bilir. Bu nedenle, "Kim dostundan daha büyükse, onun eğilimi de ondan daha büyüktür" denilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıdan ona kötülüğün farkındalığı verilir, yani şimdi ona ifşa edilen kötülük yukarıdan gelmiştir. O zaman kişi durur ve şöyle düşünür: "Bu kötülük bana nereden geldi? Çünkü 'İçindeki ışık onu ıslah eder' kuralına göre, başlangıçta maneviyatta bir yükseliş aldığımı zaten hissediyordum. Öyleyse, şimdi daha fazla kötülüğe sahip olmamın nedeni nedir?"

Kişi şimdi aldığı bu kötülüğün kendisine mantık ötesinden geldiğini düşünür. Bu demektir ki, akıl onun nasıl olup da "kötülük" olarak adlandırılan bir alçaklık durumuna düştüğünü yani şimdi tüm maddesel şeylere yönelik bir his edindiğini anlayamaz; ihsan etme çalışmasına başlamadan önce zaten onlardan uzaktı ama şimdi kendini sevmeye daha fazla yakınlık duymaktadır.

Bu Panim Meiroth kitabında yazıldığı gibidir: "Erdemliler için iyi bir ödülün anlamı, onların iyi eylemleri sayesinde ışıkları üst ZON'a getirdikleri derecelere ulaşmalarıdır. Kötülerin cezalandırılması ise, şu sözlerin anlamıdır: 'Biri diğerinin karşıtıdır'. Kişi ebedi ışığa ulaşmayı reddettiği ölçüde, Sheol [cehennem] ve Avadon [kayıtsızlık] olarak adlandırılan kirli Klipot'un [kabukların] hazırlarına iner, zira içinde bunlara tahammül etmesini sağlayan belirli bir yaklaşım ortaya çıkmıştır.

Buradan, kişide ortaya çıkan kötülüğün, kendisinden kaynaklanmadığı sonucu çıkar. Aksine, bu kötülüğü, kendi aklının ötesinde kendisine gelmiş gibi görür. O zaman kişi, artık kendisine eklenen bu kötülüğün üstesinden çalışma ve emek verme yoluyla gelmesinin hiçbir yolu olmadığını görür. Peki sonuç ne olur? Daha fazla kötülük alır. Böylece, "Sonu ne olacak?" diye sorar, çünkü hiçbir çalışma ve emek onu kötülüğün hükmünden, yani kendini sevmekten kurtaramaz.

Cevap şudur: Kişi bilmelidir ki, kötülük ona yukarıdan geldiği gibi, kötülükten kurtulması da ona yukarıdan yardım yoluyla gelecektir. Bu nedenle, kişi kötülüğün hükmünden kendi başına çıkma konusunda tamamen aciz olduğunu gördüğü gerçeğinden etkilenmemelidir. Bunun yerine, içindeki kötülüğün her seferinde ona kendi gücüyle eklenmediğini, çünkü daha fazla kötülük elde etmek için çalışmadığını,

ancak yukarıdan, yani kişinin anlamadığı mantığın ötesinden geldiğini bilmelidir, aynı şekilde, kötülükten çıkma gücünü de yukarıdan alacağına inanmalıdır.

Başka bir deyişle, mantığın ötesinden gelen her şey mantığın ötesinde iptal edilir ve diyebiliriz ki, bir kişinin sürgünde, aklın yönetimi altında olması, kişiye kendi başına gelmemiştir. Aksine, bu durum yukarıdan gelmektedir. Aynı şekilde, kurtuluş da yukarıdan gelir.

Bu nedenle, kişi ihsan etme çalışmasına başladığında ve biraz kötülüğe sahip olduğunu bildiğinde, yine de kendini sevmeye bu kadar büyük bir tat bulamaz. Ancak, kendine olan sevgisini iptal etmek istediğinde ve ihsan etmek için çalıştığında, yukarıdan kendine olan sevgisi için daha fazla tutku alır. Yani, ona kendisinden gizlenen şey, kendine duyulan sevgide var olan kontrolün büyüklüğü ve gücü gösterilir.

O zaman kişi Yaradan'ın tam zıt ucunda olduğunu görür, çünkü Yaradan sadece ihsan eder ve insan sadece alır. Yaradan ona yardım ettiğinde, kişi Yaradan'ın yüceliğini, Yaradan'ın onu kötülüğün hükmünden kurtarmak için ona nasıl davrandığını hisseder. Ardından, kişide her seferinde daha fazla kötülük ortaya çıktığında, yani kişi daha alçak olduğunda, Yaradan'ın daha alçak bir kişiye doğru yöneldiğini görür.

Bununla bilgilerimizin söylediklerini yorumlamalıyız, "Rabbi Yonatan dedi ki, 'Nerede Yaradan'ın büyüklüğünü görürseniz, orada O'nun alçakgönüllülüğünü bulursunuz.'" Bu demektir ki, kişi Yaradan'ın büyüklüğünü nerede görürse görsün, Yaradan'ın alçakgönüllü olduğunu, kişisel olarak, İlâhi Takdir'de kendisiyle ilgilendiğini de görür. Bu nedenle, Yaradan daha büyük olduğunda, kişi Yaradan'ın daha alçakgönüllü olduğunu görür.

Çalışmada Yaradan'ın Adının "Yasa ve Emir" Olması Ne Anlama Gelir?

Makale No. 30, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar şöyle der (BeHukotai, Madde 16-18), "Malhut'a 'yasa' denir. Tora'nın hükümleri onun içinde yer alır. 'Benim emirlerime uyacaksın'. ZA olan bir emir, Malhut olan bu tüzüğe tutunur. Böylece üst ve alt birleşir, yani Malhut'taki tüzükler ZA'daki emirlerin içindedir. Ve bu kutsal ismin kuralıdır, zira 'yasa ve emir' Yaradan'ın ismidir. "Ve onları yap. "Zaten 'yürü' ve 'yerine getir' dediğine göre, neden 'yap' da dedi?" diye sorar. Tora'nın Mitzvot'unu [emirlerini/iyi işlerini] yerine getiren ve O'nun yollarında yürüyen kişinin, sanki O'nu yukarıda yaratmış gibi olduğu cevabını verir. Yaradan, 'sanki Beni yaratmış gibi' dedi. Ve bunu onlar belirlediler. Bu nedenle, 'Ve onları yapın', ZA ve Malhut olan bir yasa ve emir olarak."

"Tora'nın Mitzvotlarını yerine getiren ve O'nun yollarında yürüyen kişi, sanki O'nu yaratmış gibidir" dediğinde ne anlama geldiğini anlamalıyız. Ayrıca "Tora'nın Mitzvotlarını yerine getiren" ile "ve O'nun yollarında yürüyen" ifadeleri arasındaki farkı da anlamalıyız, çünkü bunlar iki şeymiş gibi görünüyor. Yani, kişi Tora'nın Mitzvot'larını yerine getirmesine rağmen, O'nun yollarında yürümezse, Yaradan'ı yarattığı söylenmez. Öyleyse, "ve O'nun yollarında yürür" ifadesinin anlamı nedir?

Ayrıca ne yazıldığını da anlamalıyız (Madde 19), "Benzer şekilde, Rabbi Şimon, 'Ve Davut O'na bir isim verdi' dedi. Ama bunu O'nun için Davut mu yaptı? 'Aksine, Davut Tora yollarında ilerlediği ve Tora'nın Mitzvotlarını yerine getirdiği için, sanki gerçekten orada bir isim yapmış gibidir' diye cevap verir. Bu nedenle, 'Ve onları yapın' denmiştir. Yani, bunları yapmaya, kutsal ismi olması gerektiği gibi düzeltmeye çalışırsanız, yukarıdaki tüm bu kutsamalar sizde düzgün bir şekilde ıslah edilecektir."

Şunu da sormalıyız: Davut'un Yaradan için bir isim yapması ne anlama geliyor? Bu ismi kimin için yaptı? Yaradan'ın yaratılan varlıklar arasında O'nun için iyi bir isim yapacak birine ihtiyacı var mı ki, Yaradan iyi bir isme sahip olunca O'na saygı duysunlar? Bu, kişinin kendisi gibi bir başka kişiye saygı duyabildiği yaratılanlara yakışır, ancak Yaradan'ın yaratılanlar arasında iyi bir isme sahip olmaya ihtiyacı olduğunu nasıl söyleyebiliriz? Ayrıca, kişi Tora yolunda yürüdüğünde ve Tora'nın emirlerini yerine getirdiğinde, Yaradan'ın iyi bir isme nasıl sahip olduğunu da anlamalıyız.

Tüm bunları anlamak için öncelikle yaratılış konusunu, yani Yaradan'ın yaratılışı hangi amaçla yarattığını ortaya koymalıyız. Bunun cevabı şudur: O'nun arzusunun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla Yaradan, yaratılışa haz ve zevk veren "Veren " adını almıştır; yaratılışa "alan" denir ve alanın eksik olması gerekir; aksi takdirde alması mümkün değildir. Bu nedenle, haz ve zevk alma arzusuna "eksiklik" denir.

Yaradan'da hiçbir eksiklik yoktur, çünkü Yaradan mükemmel bir şekilde tamamdır. Bu nedenle, O yaratmadan önce var olmayan bir şey yaratıldığında bu eksiklikten sonra yaratılışa "yokluktan var oluş" denir. Ve Yaradan'da hiçbir eksiklik olmadığından, kişi eksiklik hissettiğinde, zaten Yaradan'la form eşitsizliği içindedir. Kişinin eksikliği giderildiğinde, artık eksik olmadığı için bir ölçüde eşitliğe sahip olsa da, Yaradan veren iken kişi alan olduğu için, bu form eşitsizliği ile Yaradan'dan ayrı düştüğü için, form eşitliği olmadığı sonucuna varılır.

Bunu ıslah etmek için, yani "yaratılan varlık" olarak adlandırılan ve eksik olan bir kişinin eşitliğe sahip olabilmesi için, bütünlük içinde olması, yani Yaradan'dan bolluğu alması gerekir. Kişi Yaradan'dan aldığı anda, bir kez daha form eşitsizliği içinde olur ve o zaman "ihسان etmek için almak" denilen bu ıslah yapılır. Bu demektir ki, doğası gereği, keyif alabileceği bir şeyden alma arzusu ve özlemi olmasına rağmen, Yaradan'a hoşnutluk ihسان etmek istemediği sürece, bu hazzın üstesinden gelir ve almak istemez.

Kişinin Yaradan'ın zevk aldığını söyleyebileceği her türlü haz, yani O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan düşünce ve arzusunu yerine getirmesi, başka bir deyişle Yaradan'dan aldığımız zaman O'nun zevk aldığını söyleyebileceğimiz tüm hazlar, yalnızca bu şekilde alınır. Dolayısıyla, kişi Yaratıcısı'na hoşnutluk getirmek olan bu dereceye ulaştığında, O'ndan haz ve zevk alarak O'nu hoşnut edebilir.

Böylece, şimdi iki açıdan form eşitliğine sahip olmuş oluruz: 1) Kişi Yaradan'dan haz ve zevk aldığı için artık daha aşağıda olanda bir eksiklik yoktur. 2) Artık Yaradan gibi ihسان eder. Yani, şimdi haz aldığı gerçeği kendi yararı için değil, sadece Yaradan'ın

rızası içindir. Ama kendi iyiliği için, her türlü hazdan vazgeçmeye isteklidir. Buradan şu sonuç çıkar ki, şimdi iki şey bir aradadır -yaratılışın ıslahı ve yaratılışın amacı.

Buna Zivug de Hakaa [vurarak birleşme] denir, burada Hakaa [vurarak] ile bir birleşme meydana gelir. Maneviyatta Hakaa, birinin reddettiği her şeyi diğerinin istediği, birbiriyle çelişen iki şey anlamına gelir. Başka bir deyişle, Yaradan alttakinin haz ve zevk almasını ister, yani alttakine ihsan etmek ister; alttaki de form eşitliği yani üsttekine ihsan etmek ister.

Bu da onların ihtilaf içinde oldukları anlamına gelir. Yine de bu sayede birleşmeye varırlar. Başka bir deyişle, her biri bir diğerinin görüşünü alır, yani üstteki alttakinin almasını ister. Alttaki ise ancak aldığı her şeyin yalnızca üstteki istediği için olduğunu bildiği ölçüde alır. Dolayısıyla kişi şimdi üsttekinin istediği gibi alır ve onun istediği gibi verir ve burada bir ayrılık söz konusu değildir. Aksine, şimdi her ikisi de aynı görüştedir.

Yaratılanın ihsan etme kaplarına sahip olmasıyla, onlarda haz ve zevk alır ve o zaman Yaradan'ın adının İyilik Yapan İyi olduğu herkes için açıktır. Haz ve zevk açığa çıkmadan önce, O'na "Tozun içindeki Şehina [Kutsallık]" denir, bu da herkesin dünyada acı çektiği anlamına gelir çünkü haz ve zevki almaya uygun Kelim [kaplar] yoktur.

Bu nedenle, aşağı olanlar Yaradan'ın dünyayı İyilik Yapan İyi olarak yönettiğine inanmalıdır, bu yüzden Yaradan'ın adı, İyilik Yapan İyi, ifşa edilmemiştir. Ancak aşağıda olanlar ihsan etme kaplarını aldıklarında, Yaradan'ın adı, İyilik Yapan İyi, ifşa edilebilir.

Ama burada en zor soru gelir: Kişi bu Kelim'i nasıl alabilir? Doğası gereği, kişi bunun tamamen tersidir, çünkü insan yalnızca alma kaplarıyla doğar, yani kişi kendisine fayda sağlamadığı sürece hiçbir şey yapamaz. O halde nasıl olur da doğasına aykırı bir şeyi yapabilir, yani kendi yararı için hiçbir şey almadan ihsan edebilir?

Bilgelerimiz bu konuda Yaradan'ın şöyle dediğini söylerler: "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım." Tora ve Mitzvot'u yerine getirme konusunda dikkat edilmesi gereken iki şey vardır: 1) Tora ve Mitzvot'un uygulanması, 2) niyet, yani Tora ve Mitzvot'u yerine getirirken ne istediği.

Kişinin Yaradan'dan istemesi gereken ödül, O'nun yollarında, yani Yaradan'ın yollarında yürümektir. Peki Yaradan'ın yolu nedir? O'nun yolunun yaratılanlara zevk ve haz vermek olduğunu söylemeliyiz. Ayrıca, kişinin tüm kaygısı Yaradan'a ihsan etmek, O'nun zevk almasını sağlamak ve kendi yararını değil, sadece Yaradan'ın yararını düşünmek olmalıdır, tıpkı yarattıklarına iyilik yapmak isteyen Yaradan gibi.

İnsan kendisi için alma doğasıyla doğduğundan, Yaradan yarattıklarını memnun etmek istediği için, alıcının bu konuda bir arzusu ve özlemi olması gerektiği bilinmektedir. Aksi takdirde, keyif almak mümkün değildir. Dolayısıyla, Yaradan yaratılanları eksikliklerini giderme özlemiyle yaratmıştır. Fakat yaratılanlar O'nun yollarında nasıl yürüyebilirler ki yaratılanlar Yaradan gibi ihsan etsinler, ki buna "O'nun niteliklerine tutunmak" denir?

Bunu ıslah etmek için Yaradan şöyle demiştir: "Kötü eğilimi Ben yarattım", yani sadece kendisi için alma arzusunu, "Tora'yı da bir şifa olarak Ben yarattım." Yani, Tora'nın erdemi sayesinde, kötülüğün üstesinden gelme gücünü elde edeceğiz ve sadece Yaradan'a haz vermek için çalışabileceğiz.

Bu nedenle, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek yeterli değildir. Aksine, kişi neden Tora ve Mitzvot'u yerine getirdiğini de amaç edinmelidir. Yani, Tora ve Mitzvot'u yerine getirdiği için Yaradan'dan kendisine vermesini istediği ödül nedir? Bu konuda birçok niyet vardır. Zohar'da bu konuda şöyle yazar: Bazıları Tora ve Mitzvot'u yerine getirmenin karşılığında bu dünyada ödül isterken, bazıları da öbür dünyada ödül ister. Ancak kişinin ihtiyacı olan asıl şey, kendisini Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeye zorlayacak bir nedene sahip olmaktır ki bu da "O yüce ve hükmeden olduğu için" dir. Bu demektir ki, kişi Tora ve Mitzvot'la meşgul olur çünkü yüce bir Kral'a hizmet etmekten büyük bir zevk alır.

Bu, kişinin Tora ve Mitzvot'u yerine getirmesinin nedeninin, Yaradan'ın ona doğası gereği sahip olmadığı ihsan etme gücünü vermesi için olduğunu ima eder. Tora ve Mitzvot bunu edinmek için bir Segula'dır [çare/erdem/nitelik], "Kötü eğilimi Ben yarattım" diye yazıldığı gibi. Öyleyse, doğaya karşı gelebilmemiz için tavsiye nedir? Cevap, bunun için bize şifa olarak Tora'nın verilmesidir. Yani, Tora aracılığıyla ihsan etme gücünü edineceğiz. Buna göre, kişi Tora ve Mitzvot ile uğraşırken tek bir şeyi hedeflemelidir: O'nun yolunda yürümeyi. Yani, Yaradan'ın yolu ihsan etmek olduğu için, aynı şekilde insan da çalışmasının karşılığında Yaradan'ın kendisine bu gücü vermesini ister.

Bununla, Zohar'ın "Tora'nın Mitzvot'unu yerine getiren ve O'nun yolunda yürüyen kişi" sözleri hakkında sorduğumuz soruyu yorumlamalıyız. Kişi zaten Tora'nın emirlerini yerine getirdiğine göre, "O'nun yollarında yürür" demesi bize ne katar diye sormuştuk. Yukarıda anlatılanlara göre, Tora'nın Mitzvot'larını yerine getirmek yeterli değildir; kişi aynı zamanda Tora'nın Mitzvot'larını yerine getirmenin karşılığında ödül almayı da amaçlamalıdır. Peki ne tür bir ödül ister? Yaradan'ın yolunda yürüyebilmeyi. Nasıl ki Yaradan'ın yolu yaratılanlara ihsan etmek ve böylece yaratılanların zevk almasını sağlamaksa, aynı şekilde insan da Yaradan'ına hoşnutluk ihsan etme arzusu ve özlemi duymak ve Yaradan'dan yaptığı çalışma için kendisini ödüllendirmesini

istemek ister. Bu, kişinin çalıştığı ve çalışma sırasında maaşını ne zaman alacağına baktığı maddesel hayatta olduğu gibi olmalıdır. Aynı şekilde, Yaradan'ın Tora ve Mitzvot'unu yerine getirme çalışmasında da, kişi emeğinin karşılığını alacağı zamanı, yani ihsan etme kaplarıyla ödüllendirileceği zamanı dört gözle beklemelidir.

Yukarıdakilere göre, Zohar'ın "Ve Davut O'na bir isim verdi" ayetiyle ilgili söyledikleri hakkında sorduğumuz soruyu yorumlayabiliriz. Davut Tora'nın yollarında ilerlediği için, sanki orada gerçekten çalışmış gibi olduğunu söyler. Bu yüzden kutsal ismi doğru bir şekilde ıslah etmek için "Ve onları yap" denmiştir. Yaradan'ın Kendisi için yaratılan varlıklarla birlikte bir isim koyması gerekir mi diye sormuştuk? Bu durum bir kişi için uygundur. Bir insanla ilgili olarak, iyi bir isme sahip olmak istediğini söyleyebilirsiniz, ancak yaratılanlarla ilgili olarak Yaradan söz konusu olduğunda değil. Bir kümese giren bir kişinin horozlar arasında iyi bir isme sahip olmak istediği söylenebilir mi ki böylece önemi nedeniyle ona saygı duysunlar? Bu durum Yaradan ve yaratılanlar için daha da geçerlidir. Yaratılanların Yaradan'a kıyasla ne gibi bir değeri vardır ki, Yaradan'ın Kendisine saygı duymaları için iyi bir isme sahip olmak istediğini söyleyebilelim? Dolayısıyla, "Ve Davut O'na bir isim verdi" cümlesinin anlamı, insanın Tora yolunda yürüyerek Yaradan'a iyi bir isim vermesi gerektiği anlamına mı gelir?

Ancak Yaradan yaratılanlara zevk ve haz vermek istediğinden, yaratılanlar Yaradan'ın kendilerine bolluk vermesinden zevk alırlarsa, o zaman yaratılanlar O'na iyi bir isim verirler, yani Yaradan'ın iyi ve iyilik yapan olduğunu söylerler. Bu, Yaradan'ın yaratılanlardan alacağı ismin, O'nun iyi ve iyilik yapan olduğu anlamına gelir, O'nun bu isme ihtiyacı yoktur ki yaratılanlar O'na bununla saygı duysunlar. Aksine, Yaradan onların bu ismi hissetmelerini ister, yani bu isim Yaradan için değildir, zira O'nun bu isme daha ziyade yaratılanlar için ihtiyacı vardır. Yani, Yaradan yaratılanların Kendisini bu şekilde algılamasını ister. Başka bir deyişle, bu onların hayatlarından zevk aldıklarının bir işaretidir ve bunun kanıtı da Yaradan'ın İyilik Yapan İyi olarak adlandırıldığını söylemeleridir.

Bu nedenle, insan ile diğer yaratılan varlıklar arasında bir fark vardır. İnsan ödüllendirilmek için bir isme sahip olmak ister. Onun ödülü şunlardır: 1) Yaratılan varlıklar kendisine başkalarına iyilik yaptığı için saygı duyarlar, 2) Bazen kişi bir sonraki dünyada bir ödül karşılığında başkalarına iyilik yapar.

Ancak Yaradan'ın kendisine verilmesini istediği isim, İyilik Yapan İyi, yaratılanların iyiliği içindir. Yani, yaratılanlar O'na İyilik Yapan İyi dediğinde, yaratılanlar O'ndan zevk almaktadır. Aksi takdirde O'na İyilik Yapan İyi demezlerdi.

Bununla birlikte, yaratılışın ıslahı açısından bakıldığında, yaratılanların zevk ve haz aldıklarında Dvekut'a [bütünleşmeye] sahip olmaları için, kişinin her şeyi ihsan etmek

üzere alması gerekir. Ancak insan doğası gereği sadece alma arzusuyla doğduğu için, bize Tora ve Mitzvot verildi, bu sayede kendimiz için alma arzusunun kontrolünden çıkabilir ve her şeyi ihsan etmek için yapabiliriz.

"Çünkü Davut Tora'nın yollarında yürüdü" sözünün anlamı budur, yani Tora aracılığıyla kendini ıslah etti ve ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildi. Bu kaplara yukarıdan bolluk akar ve kişi İyilik Yapan İyi ile ödüllendirilir, yani o zaman Yaradan'ın gerçek ismini -İyilik Yapan İyi- edinir çünkü iyiliği Tora'nın yollarıyla kendini ıslah ederek almıştır. "Ve Davut O'na bir isim verdi" ifadesinin anlamı budur, yani Davut Yaradan'ın İyilik Yapan İyi ismini edinmekle ödüllendirilmiştir.

Bununla birlikte, "Yasa Malhut'tur, emir ZA'dır" dediği şeyle ilgili olarak, bu kutsal ismin kuralıdır, zira "yasa ve emir" Yaradan'ın adıdır. "Ve onları yap"ın anlamı budur. Bunu anlamalıyız, çünkü yasanın Malhut olarak kabul edildiğini ve emirlerin de ZA olarak kabul edildiğini söyler. Dolayısıyla, bunlar iki ayrı isimdir, o halde nasıl olur da yasa ve emirlerin Yaradan'ın ismi olduğunu söyler? Onlar iki isimdir! ZA'ya "Yaradan" denir ve Malhut'a da Şehina [Kutsallık] denir. Dolayısıyla, "Yasa ve emir Yaradan'ın adıdır" demesi ne anlama gelir?

Kli [kap] olmadan ışık olmadığı bilinmektedir. Yani, yaratılışın amacı, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak, yaratılanlarda haz alma arzusu yaratmıştır. Bu arzu Malhut olarak adlandırılır, On Sefirot Çalışması'nda (Bölüm 2, Cevap 39) yazdığı gibi, "Ona Malhut denir çünkü ondan bir kararlılık ve mutlak kontrolün rehberliği yayılır", krallık korkusu gibi. Buradan Yaradan'ın yaratılan varlıklara vermek istediği bolluğun Malhut olarak adlandırıldığı ve Sefira Malhut'un her bir derecede ışığı alan Kli olduğu sonucu çıkar.

Baal HaSulam genel olarak ışığın "Yaradan" olarak adlandırıldığını ve ışığı alan Kli'nin de Malhut veya Şehina olarak adlandırıldığını söylemiştir. Bu Kli'ye Şehina denir çünkü ışık Kli'nin içinde yaşar. Zohar'ın "O Şohen [yaşayan]; o Şehina [içinde yaşanan yer]" demesinin anlamının bu olduğunu, yani ikisinin tek bir şey olduğunu söyledi: ışık ve Kli.

Bununla birlikte, ışık ve Kli arasında, veren ve alan arasında form eşitsizliği vardır ve form eşitsizliğine "ayrılık" denir. Tüm yaratılanlar Malhut'tan yayıldığından ve Malhut'a tüm ruhların toplamı olan "İsrail meclisi" denildiğinden, Malhut'un yaratılanlar için bolluk alabilmesi için, Malhut'un ışıkla form eşitliği içinde olacak şekilde birleşmesi gerekir.

Bu nedenle, bize Yaradan'la form eşitliği sağlayabileceğimiz Tora ve Mitzvot verildi. Yani, Tora ve Mitzvot ile meşgul olan ve bu şekilde niyet eden herkes, her şeyi

Yaradan'a memnuniyet ihsan etme niyetiyle yapma arzusu ve özlemini alır, yani Yaradan yaratılanlara ihsan ettikçe, yaratılanlar da Yaradan'a ihsan etmek ister, ve bununla her biri ruhunun kökünü ıslah eder, ki bu Malhut'tur, ihsan etmek için çalışmaya "birleşme" yani ışık ve Kli'yi form eşitliği içinde birleştirmek denir, o zaman bolluk yani zevk ve haz yaratılanlara akar.

Yukarıdakilere göre, sorduğumuz şeyi yorumlamalıyız: Zohar neden kanun ve emirlerin Yaradan'ın ismi olduğunu söyler? Sonuçta, bunlar iki isimdir, ZA ve Malhut, yani "yasa" ve "emir". Ancak yukarıda da belirtildiği gibi, "emir" olarak adlandırılan ZA, açığa çıkan ışıktır. Bu bolluktur. Malhut, ihsan etmek için her şeyi alması gereken alıcıdır. Buna "yasa" denir, yani insan kendisi için alma arzusuyla ve akıl ve mantıkla doğduğunu görmesine rağmen ve yapmak istediği her şeyi akıyla tartması gerekirken, burada, Yaradan'ın çalışmasında, ona aklının ona söylediklerine bakmaması gerektiği söylenir. Aksine, bunu mantık ötesi bir yasa olarak kabul etmelidir.

Dolayısıyla, kişi doğası gereği alma arzusuyla yaratılmış olsa da, "O nasıl merhametliyse, sen de öyle merhametlisin" diye yazıldığı gibi, insanın Yaradan'ın niteliklerine tutunması gerektiğini söyleyen bilgilerimizin sözlerine inanmalıdır. Tora ve Mitzvot'u bir yasa olarak kabul ederek, her ne kadar mantık ötesi olsa da, yani beden onu anlamasa da, mantık ötesi inanç sayesinde kişi form eşitliğine ulaşabilir.

Demek ki, ihsan etmek amacıyla Tora ve Mitzvot ile meşgul olan herkes, bunu yaparak, ışık ve bolluk anlamına gelen "emir" olarak adlandırılan ZA'yı, ışığı alması gereken Kli olan Malhut ile birleştirir, böylece onun niyeti de ışık gibi ihsan etmek olur. Buna "Yaradan ve O'nun Şehinası'nın birleşmesi" denir. O zaman, "Bir" ismi yapılır, yani iki isim, HaVaYaH anlamına gelen "emir" olarak adlandırılan ZA ve Malhut olarak adlandırılan O'nun İsmi bir olur.

Buna göre, "Tora'nın Mitzvot'unu yerine getiren ve O'nun yollarında yürüyen kişi, sanki O'nu yukarıda yaratmış gibidir. Yaradan, 'sanki Beni yaratmış gibi' dedi. Ve bunu onlar belirledi. Bu nedenle, 'Ve onları yapın', ZA ve Malhut olan bir yasa ve emir olarak." Bu demektir ki, kişi Tora'nın Mitzvotlarını yerine getirerek ve O'nun yollarında yürüyerek, ruhunun kökünde, yukarıdaki Malhut'un ZA gibi ihsan etmek için çalışmasına neden olur. Buna "birleşme" denir. "Ve onları yap" ifadesinin anlamı, "yasa" ve "emir" olarak adlandırılan ZA ve Malhut'un bu birleşmesini gerçekleştirme niyetidir. Ve buna da "Yaradan ve Şehina'nın birleşmesi" denir. Bu, yaratılan varlıkların yapması gereken çalışmadır.

Sonuç olarak anlam şudur ki, iki isim oldukları için, yaratılanlar bu birleşmeyi gerçekleştirmelidirler, böylece bir olurlar. Tüm yaratılanlar kendi bütünlüklerine ulaştıklarında, yani hepsi ruhlarının kökünde ıslah olduklarında, "O gün Efendi birdir

ve O'nun adı Bir'dir" ayeti gerekleŖecektir. "Ve onları yapın" diye yazılı olan alıŖma budur.

Çalışmada ‘Sayılmış Olanda Kutsama Yoktur’ Ne Demektir?

Makale No. 31, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar’da (Bamidbar, madde 13) şöyle yazar: “Gel ve gör, sayılan bir şeyin üzerinde Yukarının kutsamasının olmadığını söylediler. Peki, şunu sorabilir miyiz, ‘İsrail nasıl sayıldı? Kefaret onlardan nasıl alındı?’ Öncelikle İsrail kutsanır, sonra kefarete sayılır ve daha sonra İsrail tekrar kutsanır. Dolayısıyla İsrail, başlangıçta ve sonunda kutsanmıştır ve onların arasında ölüm yoktur. Şöyle sorar: ‘Neden, sayılma nedeniyle orada ölüm var?’ Şöyle cevap verir: ‘Çünkü saymada kutsama yoktur ve kutsama gittiğinde, kişinin üzerine Sitra Ahra (diğer taraf) gelir.’”

Raşi, Yaradan’ın İsrail’i sayma sebebini söyler. Şöyle der: “Onlara olan düşkünlüğünden, onları her saat sayar.” Bu demektir ki Raşi, sayılan şeylerde tehlike olduğunu, ölüm olabileceğini söylüyorsa Yaradan’ın, neden İsrail’in sayılmasını söylediğini ve onları tehlikenin içine yerleştirdiğini açıklamak istiyor. Bu nedenle Raşi şunu açıklar; “Onlara olan düşkünlüğünden, içindeki tehlikeye rağmen onları her saat sayar. Ancak, İsrail’e duyduğu sevgi ve onların sayısını bilme arzusu sebebiyle İsrail’i sayacağını söyledi.”

Yaradan onların sayılarını bilmek istediği için, ‘Aralarında mâni olmasın, Yaradan onları kefarete yoluyla sayabilsin diye onların ıslah vasıtasıyla sayılmaları gerekir’ denmesini, görünüşte anlamak zordur. Böyle bir şeyi, Yaradan onların sayısını bilmek istediği için onların sayılmaları, İsrail’in toplamını vermelerinin gerektiğini ve Yaradan’ın o zaman bileceğini aksi takdirde halkın sayısını önceden bilemeyeceğini, fakat yaratılanların O’nu haberdar etmesi gerektiğini söylemenin nasıl mümkün olduğunu anlamalıyız. Bu olabilir mi? Ayrıca, çalışmada kutsamanın, sayımın ne

demek olduğunu ve sayımda kutsama olmadığında neden ölüme sebep olduğunu anlamalıyız. Ayrıca, sayılan şeylerin üzerinde neden kutsama olamayacağını da anlamalıyız.

Bilinir ki, Yaradan çalışmasında iki mesele vardır: 1) yaratılış amacı 2) yaratılışın ıslahı. Yaratılış amacı, yaratılanların haz ve mutluluğu alması demektir, şöyle yazıldığı gibi: “O’nun arzusu yarattıklarına iyilik yapmaktır.” Yaratılışın ıslahı, yaratılanların Yaradan yolunda yürümesi yani form eşitliğine ulaşmaktır. Dolayısıyla Yaradan’ın yarattıklarına verdiği gibi, yaratılanlar da Yaradan’a vermelidir. Aksi takdirde form eşitsizliği söz konusu olur ve maneviyatta form eşitsizliği ayrılığa yani Yaşamların Yaşamından ayrılığa sebep olur.

Bununla ilgili Zohar’da (TAS, bölüm 1, Histaklut Pnimit, madde 17) şöyle yazar: “Form eşitsizliği, ihsan etme formunda hiçbir şeylerinin olmadığı, köklerinin zıt ucunda olmaları nedeniyle kötü olanlara yaşamlarında ‘ölü’ denir, onlar, O’ndan ayrıldı ve gerçekten öldüler.” Ancak, onlarla ilgili Zohar’da şöyle yazar: “Yaptıkları her şeyi kendileri için yaparlar” yani amaçları öncelikle kendileri ve kendi zaferleri içindir.”

Diğer bir deyişle Yaradan’a atfettiğimiz şeyler yani Yaradan’ın yaptığı her şey, bütünlük halindedir. Bu demektir ki Yaradan, yarattıklarının haz ve mutluluğu almalarını ister, bu nedenle onların içinde almak için bir arzu ve hazzı almak için büyük bir özlem yarattı. Bununla haz almak isteyeceklerinden emin oldu. Fakat yaratılışın ıslahı için, yaratılanların edinmesi gereken Kli (kap) ve arzuya -haz ve mutluluk alabilecekleri arzuya- “ihsan etme arzusu” denir. Bu arzunun edinilmesi aşamalı olarak gerçekleşir çünkü aşağıda olanın üst gücün arzusuna, Yaradan’ın yarattığı, kendisi için alma arzusuna karşı gelme gücü yoktur.

Dolayısıyla iki çeşit kap (Kelim) olduğunu görürüz.

1- Alma kapları. Ancak, alma kaplarına ıslah verilmiştir yani alma kaplarında Kli’nin tam tersi olan bir niyet vardır. Diğer bir deyişle kişi aslında alır fakat niyetinde verir. Öyle anlaşıyor ki, amaç eylemin tam zıttıdır ve bu Kelim’e alınan ışığa “ihsan etmek için almak” denir.

Bu ışığın adı, Hohma’dır (bilgelik) ve bu yaratılış amacının ışığıdır. Aynı zamanda Dinim’in (yargılar) azalmasına da işaret eder. Bu demektir ki, alma kaplarında Dinim var yani orada form eşitsizliği ve ayrılık yarattığı için, kabın kullanmasının yasak olduğu Din (yargı) var ve bu Din, o sırada azaltılmıştır. Bu azaltma nedir? Kabın üzerine “ihsan etme” niyeti yerleşmektedir.

Bu demektir ki kişi, ihsan etme niyetini alma arzusunun üzerine yerleştirmeden önce, bu arzu onun hoşnutsuzluğuna sebep olur. Dokunmak istediği manevi olan her

şeyin tadı acılaşır, çünkü kendisi için alma arzusunun üzerinde Tzimtzum (gizlilik) ve gizlilik vardır, böylece maneviyattan iyi bir tat almak imkânsızdır. Başka bir deyişle kutsal olan her şey, alma arzusunun hazzında ulaşılmaz, uzak ve imkânsız olarak hissedilir. Buna “acı” denir.

Ancak, eğer kişi, alma arzusunun üzerine ihsan etme arzusunu yerleştirirse kutsallıktaki her şeyde tatlılık olduğunu görür ve hisseder. Fakat kutsallığa ait olmayan konularda, onlardan uzak durması gerekir yani onlara tahammül edemez.

Öyle görünüyor ki, kişi ancak kendini ıslah ettikten sonra ihsan etmeyi hedefleyebilir, burada Aviut (kalınlık) ve Masah (perde) içeren ışığın ve Kli’nin farkına varır. Aviut’a kısıtlama ve gizliliğin olduğu Dinim denir ve ışık orada parlamaz. Bu sebeple Aviut’a “karanlık” denir.

Diğer bir deyişle kendisi için almaya “Av (kalın) olmak” denir ve ihsan etmeyi istemeye Zach (arı/temiz/kusursuz) denir. Sonrasında, Av’ın üzerine ihsan etme niyetini yerleştirdiğinde, Din zayıflar ve daha önce karanlık olan yer, ışığın, Kli’nin içinde parlayacağı bir yer olur. Buna “Dinim’in azaltılması” denir.

2- Şunu da unutmamalıyız, kişide ihsan etme kapları vardır, örneğin; kişinin dostunun hoşuna gitmesi için bir şeyi ona vermesi gibi. Vermenin kendisine “ihsan” denir. Zach olan bir insan, insanları mutlu etmeye, onların iyi hissetmesini sağlamaya çalışan kişidir. Bu Kelim’in üzerinde, bu eylemlerde Din olduğu yani orada ihsan etmeyi arzulayan Kelim’in kullanımına engel olan yargı olduğu söylenemez.

Ancak, burada da niyet yani içten olup olmama meselesi vardır. Kişi verdiği zaman amacı, yalnızca başkalarını umursadığından, kendisini umursamadan başkalarının haz alması mıdır? Bu niteliğe hem eylem hem de amaç ihsan etmek amacıyla olduğunda “ihsan etmek için ihsan etmek” denir.

Bazen kişinin yaptığı her şey, başkalarının iyiliği içindir ama amacı, saygı ya da benzeri şeyleri elde etmektir. Bu tıpkı Zohar’ın kötü olanlarla ilgili olarak, yaptıkları tüm iyi şeyleri kendi iyilikleri için yaparlar, şeklinde yazması gibidir. Burada, Kli’nin perspektifinden Din yani eksiklik yoktur. Başka bir deyişle eylem açısından ıslah edilecek bir şey yoktur.

Ancak, niyette bir ıslah gereklidir. Bu demektir ki, amaç açısından eylemin, ihsan etme ya da alma olup olmaması arasında bir fark yoktur. Her iki eylem de ıslaha ihtiyaç duyar ki böylece amaç da ihsan etmek amacıyla olsun.

Bu böyledir çünkü çalışma, öncelikle kalptedir. Yani kişi, Yaradan sevgisi derecesine ulaşmalıdır, şöyle yazıldığı gibi: “Ve sen Efendin Tanrını tüm kalbinle ve

tüm ruhunla seveceksin.” Tora ve Mitzvot’ta (emirler) yaptığımız her şey, kalbi ıslah etmek içindir. Bununla ilgili şöyle yazılmıştır (Panim Meirov uMasbirot, Kitaba Giriş, madde 10): “Gel ve atalarımızın sözlerini gör, Kabalist Abraham İbn Ezra ... ‘Bil ki, Tora’da yazılan bütün Mitzvot veya atalarımızın yaptığı anlaşmaların ... hepsi kalplerin ıslah içindir, ‘Çünkü Efendi tüm kalpleri inceler.’”

Yukarıda söylenenlerle genel olarak iki konuyu tespit edebiliriz -yaratılış amacı, O’nun yarattıklarına iyilik yapmak; bu ışığa Hohma denir, elinde ne olduğunu görmek anlamındaki “görmek”, kişi ne kadar elde ettiğini sayıyor demektir, zira yaratılış amacı iyilik yapmaktır ve o zaman kişi elinde olanı hissetmeli ve edinmelidir.

Örneğin; diyelim ki, iki kardeş var, biri zengin ve Amerika’da yaşıyor, diğeri fakir ve İsrail’de yaşıyor. Zengin kardeş, fakir kardeşin adına bankaya bir milyon dolar yatırır. Ancak, ne fakir kardeşinin bunu bilmesine ne de bankanın, fakir kardeşin parası olduğunu ona bildirmesine izin verir. Böylece bu kardeş fakir kalır çünkü bundan haberi yoktur.

Yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacı da buna benzer. Eğer insanlar bilmiyor ve haz ve mutluluğu hissetmiyorlarsa bunun ne faydası var? Bu nedenle bu ışığa Hohma (bilgelik) ve “görmek” denir ve “Panim (yüz/ön) ışığı” olarak adlandırılır, tıpkı “İnsanın bilgeliği yüzünü aydınlatır” sözünde olduğu gibi.

Çalışmada buna “sayılan bir şey” yani alma kaplarına alınan bir şey denir. Bu, kişi eğer alırsa ne aldığını görecektir ve sahip olduklarını sayacak demektir.

Buna aynı zamanda “hediye” denir. Genellikle, kişi dostuna bir hediye verdiğinde, dostunun bunu saymasını ve hediyenin değerini, basit bir sebeple onu sevdiğini göstermek için vermiş olduğunu takdir etmesini ister. Hediyenin değerine göre kişi, sevginin ölçüsünü takdir edebilir. Öyle anlaşıyor ki, eğer kişi hediyenin büyüklüğünü görmek için hediyeye bakmıyorsa sevginin ölçüsünü lekeliyordur.

Dolayısıyla kişi, bir hediye aldığı zaman eğer görmüyor veya hediyenin önemini görmeye çalışmıyorsa verenin, bununla göstermek istediği sevginin ölçüsünü lekeler. Örneğin, atalarımız şöyle der: “Kendine bir dost satın al.” Ve bu kişi, dostunu ona hediyeler göndererek satın almak ister. Eğer kişi bunu görmez ve ondan aldığı hediyenin büyüklüğünü ve önemini takdir etmezse “Kendine bir dost satın al” aşamasına nasıl gelebilir? Öyle anlaşıyor ki, armağan söz konusu olduğundan kişi, dostundan aldığı şeyi saymalı ve ölçmelidir.

Dolayısıyla eğer yaratılanlar, Yaradan’ın onlara verdiğine göre sayılıp ölçülmezlerse bu durumda yaratılış amacı olan, Yarattıklarına iyilik yapmak amacını edinme aşamasına ulaşamazlar.

Buna “Hohma ışığı” denir ve bu ışık, alma kaplarına alınır. Ancak, kişi bunu alma kaplarının üzerindeki “ihsan etmek için almak” denilen ıslahla kullanmalıdır. Bu demektir ki kişi, alma kaplarına ihsan etme niyetini yerleştirmelidir. Eğer bunu yapmazsa eşitsizlik ayrılığa sebep olduğundan, Yaşamların Yaşamından ayrılır. Dolayısıyla bir alıcı olmak kişinin manevi ölümüne sebep olur, yukarıda söylediğimiz gibi; “Kötülere yaşamlarında ‘ölü’ denir.”

Ancak, ihsan etme kaplarına alınan ışığa “Hasadim (merhamet) ışığı” denir. Hesed (merhamet), dostuna merhamet eylemi gerçekleştiren biri gibi veriyor demektir. Buna “örtülü Hasadim” denir yani Hasadim -kişinin ihsan etme kaplarına aldığı yani verdiği şey- ışık, Kli’yle aynı değere sahiptir.

Bilinir ki, bir sadaka bir de hediye vardır. Hediye, yukarıda açıkladığımız gibi kişi dostundan sadece hediye almamalı, aynı zamanda ne aldığını da görmelidir. Eğer kişi, “Bana ne verdiği önemli değil” derse dostunun hediyesini lekeler. Bu şekilde dostunun ona hediye gönderme amacı gerçekleştirilmemiş olur. Hediye, bir dost satın almak içindir, yukarıda söylediğimiz gibi “Kendine bir dost satın al”, ama kişi hediyein önemini görmezse o zaman kendine dost satın alamaz. Dolayısıyla hediye saymalı ve hesaplamalıdır.

Fakat kişi, dostuna bir sadaka gönderirse veren -eğer gerçekten sadaka vermek istiyorsa-, sadakayı alanın sadakayı ona kimin gönderdiğini bilmemesini sağlamalıdır. Sadakayı alan da sadakayı verenin, sadakayı kime verdiğini bilmediğini bilirse çok mutlu olacaktır.

Benzer şekilde, bazen insanlar önemli bir kişi için para toplarlar ve sadakayı alanın bundan utanmasını istemezler. Parayı toplayanlar şöyle der: “Birisi için isim vermeden topluyoruz.” Dolayısıyla sadakada, alan da veren de bilinmediğinde bu, gerçek yardım olarak kabul edilir ve burada sadakayı alan kişi açısından hiçbir rahatsızlık olmaz.

Öyle anlaşılıyor ki, Hesed’de biz, verenin yani aşağıda olanın perspektifinden konuşuyoruz. Bu durumda kişi, mantık ötesi hareket ettiği yani verdiği ama kime verdiğini bilmediği bir aşamadır ancak verdiği her şeyin amacına ulaştığına inanır. Buna “gizlilik içindeki sadaka” denir.

Sadaka, kişinin verdiği Hasadim olarak kabul edilir. Bu demektir ki, kişinin ihsan etme kaplarıyla çalıştığı bir zamandan yani sadece Yaradan’a ihsan eden bir kişiden bahsediyoruz. Buna, bir başkasını kutsayan, onunla olumlu bir şekilde konuşan bir insan gibi “kutsama” denir. Kişi, aslında ona vermez ancak yine de onu sözel olarak kutsadığı kabul edilir. Bu, hâlihazırda kalpte bir kutsama sayılır. Başka bir deyişle kişi gerçekte veremez, kalbiyle verir ve kalbinde olanı sözel olarak gösterir.

Öyle görünüyor ki, kutsama, vermek, ihsan etmek demektir. Bu demektir ki kişi, bu sırada ihsan etme kaplarına bağlanıyor. Bu demektir ki kişinin, dostunun, ona gerçekte verebileceğinden daha fazlasına sahip olmasını istemesi kutsamadır. Dolayısıyla kişi ihsan etmeye bağlandığında, Yaradan'a memnuniyet vermek ister, o yüzden Yaradan'a şöyle der: 'Sana iyi eylemlerden daha fazlasını verebilirim, yaptığım iyi eylemlerden daha fazlasını Sana verebileceğim için Seni kutsuyorum.' Diğer bir deyişle kişi daima Yaradan'ı kutsamalıdır bu da gerçekte Yaradan'a, verebildiğinden daha fazla memnuniyet vermek istediği anlamına gelir.

Bu nedenle ihsan etme kaplarına "sadaka" denildiği ve sadakanın gizlilikle verilmesi yani verenin kime verdiğinin ve alanın da kimin verdiğini bilmemesi gerektiği için, kutsama üzerinde bir sayma meselesi yoktur. Dolayısıyla burada sayma meselesi yoktur çünkü sayma, hediyeyle ilgili söylediğimiz gibi coşkuya ve sevgi bağına sebep olur.

Hediyede atalarımızın söylediği gibi, durum bunun tamamen tersidir: "Kim dostuna hediye verirse, bunu ona bildirmelidir." Bu böyledir çünkü tamamen ihsan etmek zorunda olduğu sadakanın aksine, hediyein sonucu her ikisini birbirine bağlayan sevgi olmalıdır. Bu demektir ki sadakada, herhangi bir sayımdan kaçınmak için birbirlerini bilmemeleri en iyisidir.

Dolayısıyla çalışmayla ilgili olarak konuştuğumuzda sadaka, ihsan etme kapları demektir, Kli, Hesed yapmak istediğinde, Kli'ye dolan ışığa "Hasadim ışığı" denir. Her şey ihsan etmek için olduğunda buna "yaratılışın ıslahı" denir.

Fakat yaratılışın amacı, Kelim'in haz ve mutluluk almasıdır ve burada ne aldıklarını kesinlikle görmek zorundadırlar çünkü kişi aldığı şeye göre yaratılış amacından, iyilikten ve iyilik yapmaktan bahseder. Eğer ne aldığını sayıp hesaplayamazsa içinde hissettiği haz ve mutluluk açısından henüz almıyor demektir. Dolayısıyla Yaradan'dan sadece haz ve mutluluk aldığını söyleyemez. Bu nedenle Hohma ışığına -yaratılış amacı- aynı zamanda "görmek" denir zira yaratılış amacı, görmek olarak kabul edilir.

Fakat bu, yaratılış ıslahıyla zıtlık içindedir. Buna "örtülü Hasadim" denir, yani kişi, henüz aldığı şeyleri görmüyordur ve bu halen daha ondan gizlidir. Çalışmada buna, "Merhameti (Hesed) arzulamak" yani sadece ihsan etmeyi arzulamak denir. Yukarıdan bir şey alıyorsa bile onunla ilgilenmez. Kişinin payına düşünle mutlu olduğu yani Yaradan çalışmasında bir şeyler yapabiliyor olmaktan dolayı mutlu olduğu düşünülür.

Diğer bir deyişle maddi bedeninin ihtiyacı için olmayan bir şeyleri yaptığını söyleyebildiği için, payına düşenden memnundur, atalarımızın dediği gibi (Avot, bölüm 5:14): "Kim konuşur ama yapmazsa, yürümenin ödülü elindedir."

Yorumcular şöyle açıklar; “Yürümenin ödülü elindedir.” Kişi, bir şey yapmasa bile sadece toplantıya katılmak bile kendi içinde bir Mitzva olduğundan, hâlihazırda yürümenin ödülüne sahiptir zira orada Tora’nın atmosferi içindedir. Öyle anlaşıyor ki, eğer kişi sadaka için çalışmak istediği için, sayma meselesinin olmadığı Hesed denen ihsan etme kaplarına bağlandıysa bunun, “yaratılışın ıslahı” olarak kabul edildiğine dikkat edilmelidir.

Yukarıda söylenenlerle sorduğumuzu, onların neden “Onlara düşkünlüğünden, onları her saat sayar” dediklerini anlayabiliriz. Şöyle sorduk; ‘Eğer Yaradan, İsrail’in sayısını bilmek isterse İsrail sayana ve toplamı bildirene dek beklemek zorunda mıdır? Ancak o zaman mı İsrail’in sayısını bilecek?’

Aslında, “Onlara düşkünlüğünden” demek, onların her şeyi ihsan etme amacıyla yaptığını görüyor demektir. Bu demektir ki onlar, yaratılış ıslahını yerine getirdiler ve bu nedenle O, onlara, “görmenin ışığı” denilen Hohma ışığını, yaratılış amacını vermek istiyor. Diğer bir deyişle zaten sahip olduklarını sayıyor olmalılar çünkü ışık, alma kaplarına alınır.

Ancak, onu ihsan etmek için almalıdırlar ve eylem amacı takip eder kuralına göre, kişi, haz alma eylemine bağlandığında, alma eylemi, amacın ihsan etmek için değil de almak için olmasına sebep olabilir. Kendisi için almak, Yaşamların Yaşamından ayrılığa sebep olur ki bu, ölüm olarak kabul edilir, şöyle yazıldığı gibi: “Kötü olanlara yaşamlarında ‘ölü’ denir.”

Şöyle yazılmıştır: “Neden sayma sebebiyle ölüm artar?” Cevap şudur; sayılan bir şey alma kaplarına alınan “Hohma ışığı” olarak kabul edildiğinden, eylem, amaca hükmeder ve kişi, ihsan etme amacında olamaz. Böylece doğal olarak ölüm olur.

Şöyle yazılmıştır: “O cevap verir; ‘Saymada kutsama olmadığı için kutsama gittiğinde, Sitra Ahra ona gelir.’” Diğer bir deyişle sol denilen Hohma ışığı, alma kaplarında parladığında, orta çizgi meselesi söz konusu olur. Kişinin alma eyleminden sonra, oraya çekilmemesi için ıslahı gereklidir. Bu aşamada ihsan etme kaplarıyla beraber çalışan Hasadim ışığı çekilmelidir ve yukarıda söylediğimiz gibi, ihsan etme eylemi düşünceyi, eylem gibi olması için etkiler.

Bu, ıslah gerektiren sol çizginin Kelim’inde alınan Hohma ışığının üzerindeki korumadır. Ancak, kişi Lişma derecesi ile ödüllendirilmeden yani yaptığı her şeyin Lişma olmasından önce, Hohma ışığı ile ödüllendirilemez. Diğer bir deyişle çalışma düzeninde, önce kişi Katnut’la ödüllendirilir, sadece ihsan etmek amacıyla ihsan etme kaplarını amaçlayabildiği düşünülür. Sonrasında, Gadlut’la (yetişkinlik) ödüllendirilir,

bu demektir ki kişi, Hohma ışığının, yaratılış amacının parladığı alma kaplarında ihsan etmeyi amaçlayabilir.

Öyle anlaşılıyor ki, kişi saymada ışıkla ödüllendirilmeden önce, “kutsama” denilen Hasadim ışığı ile ödüllendirilmelidir yani o, Yaradan’ı kutsar ve O’ndan bir şey istemez. Kişi kendisi için almak istemez ve bunun yerine tamamen ihsan etmek ister. Sonrasında sayma ışığı olan Hohma ile ödüllendirilir. Bu demektir ki, bu ışık, kişi eylemden sonra çekilmesin diye saymadaki ışığın korunması gerektiğinde alma kaplarına gelir. Bu bir alma eylemi olduğundan, kutsama ışığı yani koruyan Hasadim ışığı, bir kez daha çekilmelidir.

şimdi sorduğumuzu yorumlayabiliriz;

1.Yaradan, İsrail çocuklarının sayısını bilmek istediği ve İsrail halkı, sayıyı O’na söyleyeceği için mi İsrail’in çocuklarını saymayı arzuladı ve Yaradan bunu kendisi bilmiyor muydu? Cevap şudur; onları sevdiği için, İsrail halkının sayılarını bilmelerini istedi. Diğer bir deyişle Yaradan, onların Hohma ışığını edinmelerini istedi. Öyle anlaşılıyor ki, O, onların bilmelerini ve saymadaki ışığı edinmelerini yani onların kendilerinin saymasını ve ne edindiklerini görmelerini istedi çünkü buna, alma kaplarına gelen “görmenin ışığı” denir. O’nun, Kendisi için bilmeye ihtiyaçı yoktur ama İsrail halkının bilmesini istedi.

2) Kutsamanın olmadığı yerde neden ölüm vardır? Cevap şudur; sayılan bir şey, alma kaplarına gelen Hohma ışığıdır. Alma kaplarını kullanırken kişi, alma eyleminden sonra çekilebilir ve böylece Yaşamların Yaşamından ayrılır. Buna “ölüm” denir ve bu nedenle koruma gerektirir. Bu koruma kutsamadır yani ihsan etme amacından ayrılmaması için alma eylemini koruyan ihsan etme eyleminin, Hasadim ışığının uzantısıdır.

3) Neden öncesinde ve sonrasında kutsama ihtiyaçı vardır? Çalışma düzeni, Lişma’yı (O’nun adına) başarma ihtiyaıyla başlar. Atalarımız bununla ilgili olarak şöyle der: “Kim Tora Lişma öğrenirse, Tora’nın sırları ona açılır.” Ayrıca Lişma, kişinin tüm eylemleri “kutsama” denilen ihsan etme amacıyla olacak demektir. Kişi verdiğinde bu, kutsama yani sözlü kutsama demektir. Bu demektir ki kişi, eyleme ekleme yapamadığından, tüm kalbiyle verdiğinin işareti olarak ağzıyla kutsama vermeye alışıyor. Buna “Hasadim ışığı” denir.

Dolayısıyla düzen şöyledir:

1. Önce “sağ izgi”, Hesed denilen kutsama.

2. Kişi, Hohma (bilgelik) denilen ödülle, Tora'nın sırlarıyla ödüllendirilir, bilinir ki, Tora'ya alma kaplarına alınan "hediye" denir. Bu sebeple buna "sayma" denir. Diğer bir deyişle kişi, O'na nasıl şükredeceğini bilmek için ne aldığına bakmak ister.

Burası kişinin "ayrılık" denilen ölüme geldiği bir yer olduğundan, buna "sol çizgi" denir, Nekudim dünyasındaki yedi krallığın ölümünde olduğu gibi. Bu sebeple Hasadim'i genişletme gereksinimi vardır ve bu Hasadim korur, böylece onların içinde ölüm olmaz yani Yaşamların Yaşamından ayrılmazlar.

Bu sebeple sonunda kutsama için bir ihtiyaç olduğu yazılmıştır. Öyle anlaşılıyor ki, İsrail, başlangıçta ve sonunda kutsandı ve onlarda ölüm yoktur.

Genel olarak buna dünyanın ıslahı olarak adlandırılan "çizgilerin ıslahı" denir zira dünya bununla devamlılığını sürdürebilir.

3. Çalışmada kutsama nedir? Kişi verme aşamasında olduğunda, bu Hasadim ışıktır.

4. Çalışmada sayma nedir? Alma kaplarına gelen ışıktır. O zaman kişi, ne aldığını görmek ve saymak ister. Bu, "hediye" olarak kabul edilir.

5. Neden sayılan bir şeyde kutsama yoktur? Sayılan bir şey, alma kaplarına gelen ıslık ve bolluk, kutsama ise ihsan etme kaplarına gelen bolluk demektir ve onlar birbirlerine zıttır. Zohar'a göre Hesed denilen sağ çizgi, sadece ihsan etmek istediği ve alma kaplarını kullanmak istemediği ama sol çizgi bunun tam tersi olduğu, özellikle alma kaplarını kullanmak istediği için, her iki çizgi ihtilaf halindedir zira sol çizgi, "ama yaratılışın amacı sadece almak" der. Ancak, ihsan etmek için olması için ıslah gereklidir. Bu sebeple sonrasında aralarında barışı sağlayan orta çizgi gelir. Bu nedenle başlangıçta bir kutsama ve sonunda bir kutsama gereklidir.

Çalışmada "İsrail Yaradan'ın Arzusunu Yerine Getiriyor" Ne Anlama Gelir?

Makale No. 32, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Bilgelerimiz şöyle der (Midraş Rabbah, Nasso, Bölüm 11:7): Bir ayet "Efendimiz seni kayıracak" derken, başka bir ayet "taraf tutmayacak" der. Bu iki ayet nasıl bir arada var olabilir? İsrail, Yaradan'ın arzusunu yerine getirdiğinde, O onları kayırır. Yaradan'ın arzusunu yerine getirmedikleri zaman, O "taraf tutmayacaktır".

Bu kafa karıştırıcıdır: 1) Eğer Yaradan'ın arzusunu yerine getiriyorlarsa, neden bir tarafgirliğe ihtiyaç duysunlar? Ne de olsa iyidirler, iyi olmak için başka ne yapmaları gerekebilir? 2) Ayet (Tesniye 10), "taraf tutmayacak ve rüşvet almayacak" diyor. Ama eğer Yaradan'ın arzusunu yerine getireceksek, bundan daha büyük bir rüşvet olmaz. İnsanlar arasında olduğu gibi, birisi bir davada yargıcın kendi tarafında olmasını istediğinde, yargıcın istediğini yapar ve karşılığında yargıç davada ona destek olur ve onu beraat ettirir. O halde Yaradan'ın arzusunu yerine getirirlerse, sanki Yaradan rüşvet alıyormuş gibi taraf tutmuş sayılacağı yönündeki cevap nedir?

Bu iki soruyu anlamak için aşağıdakileri anlamamız gerekiyor:

1) "Yaradan'ın yüzü" nedir [İbranice'de "yüzü birine çevirmek" ona karşı taraf tutmak anlamına gelir] ve "yüzünü kaldırmayacak [taraf tutacak]" nedir?

2) Yaradan'ın arzusunu yerine getirmek nedir ve Yaradan'ın arzusunu yerine getirmemek nedir?

3) Bilgelerimiz şöyle der: "Yaradan, 'Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım' dedi." Kötü eğilimin ne olduğunu ve şifanın ne olduğunu anlamalıyız.

4) Bilgelerimiz ayrıca, " Çabaladım ve buldum, inan; çabalamadım ama buldum, inanma" demişlerdir. Çaba göstermenin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Neticede neden özellikle Tora ve Mitzvot'ta [emirler/iyi işler] emek olduğunu ve emek olmadan hiçbir şey verilmediğini söylediler? Buradaki yenilik nerede? Sonuçta, Yaradan çalışmasıyla hiçbir bağın olmadığı maddesel dünyada da çalışma ve emek olmadan hiçbir şey verilmez. Gördüğümüz gibi, gelenek bir kişinin işe gitmesidir, şöyle yazıldığı gibi, "Kişi akşama kadar işine gitmeli ve çaba göstermelidir." Dolayısıyla, Tora ve Mitzvot'un çaba gerektirmesi ve çaba olmadan ödül verilmemesinin, "Buldum ama çabalamadım, inanma" diyecek noktasına kadar getirdiği yenilik nerede? Sonuçta, maddesel gerçeklikte de kişinin çaba harcamadan bir şey elde etmesi diye bir şey yok. Dolayısıyla neden "Çaba göstermedim ama buldum, inanma" dediklerini anlamamız lazım.

Önümüzde iki mesele olduğunu biliyoruz: 1) yaratılışın amacı, 2) yaratılışın ıslahı.

Yaratılışın amacı yaratılanların haz alması, memnuniyet duymasıdır. Yaratılışın ıslahı ise Yaradan'ın hoşnut olmasıdır. Yani, Yaradan yaratılanların haz almasını istediğinden, yazıldığı gibi, dünyanın yaratılması O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusundan kaynaklandığından ve Yaradan veren ve yaratılanlar alan olduğundan, yaratılanlar da Yaradan'a memnuniyet vermelidir. O zaman bilgelerimizin dediği gibi, yaratılanların görünüşte verdiği ve Yaradan'ın aldığı kabul edilir, "İsrail cennetteki babalarını donatır." Buna "ıslah" denir. Demek ki, Yaradan'la form eşitliğine sahip olmak için, "O'nun niteliklerine tutunmak" gerekir.

Ancak, insan kendi iyiliği için alma arzusuyla doğarken, kişi her şeyi kendi iyiliği için değil, Yaradan'ın iyiliği için yapmak istediği bir duruma nasıl ulaşır? Öğrendiğimiz gibi, bu arzu -Yaradan'ın yaratılanları mutlu etmek istemesi- Yaradan yaratılanlarda bu arzuyu yarattı, alma arzusu, isteme ve eksikliklerini gidermek için özlem duyma arzusu. Demek ki Yaradan yaratılanlarda bir eksiklik yaratmıştır. Bu eksiklik tatmin edilmeyi talep eder ya da bu eksiklik içimizde acıya yol açar, bu da kişiyi eksikliğini tatmin etmek için elinden gelen her şeyi yapmaya zorlar.

Dolayısıyla, bir kişi eksikliğini tatmin etmek için bir arzu ve özlem duyduğunda, eksikliğin tatmininden nasıl vazgeçebilir ve doyumunu Yaradan'ın arzusunu tatmin etmek istediği için aldığını söyleyebilir? Yani, kişi, Yaradan yaratılanların bolluktan zevk almasını istediği için, bu nedenle sadece bu nedenle alır. Bu, Yaradan'ın doğayı yaratma şekline aykırıdır!

Buna cevap şöyle gelir: "Yaradan dedi ki, 'Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım'." Bu, kişinin kendisi için alma arzusuna "kötü eğilim" denildiği anlamına gelir, çünkü bizi Yaradan'la "form eşitliği" denen Dvekut'a [bütünleşme]

ulaşmaktan alıkoyar. Tora aracılığıyla, kendisi için alma arzusunun üstesinden gelme ve her şeyi Yaradan rızası için yapma gücüne sahip olması için kişiyi ıslah eden Tora'nın ışığı vardır.

Bu nedenle, bir kişiyi Tora ve Mitzvot ile meşgul olmaya zorlayan sebep, "yaratılışın ıslahı" olarak adlandırılan ihsan etme kaplarını edinmektir. Kişi bu niyetle Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğunda, bu "Lişma [Onun rızası için] çalışmak" olarak kabul edilir. Yani, kişi doğada var olmayan bir şeyi edinmek için çalışır ve çaba gösterir. Bu nedenle, Yaradan'ın yardımı olmadan kendi başına elde edemeyeceği bu Kelim'i [kapları] edinmesi için Tora ve Mitzvot'un Segula'sına [çare/erdem] ihtiyacı vardır. Bu Segula Tora ve Mitzvot'ta bulunur ve buna "içindeki ışık kişiyi ıslah eder" denildiği gibi "Tora'nın ışığı" denir.

Ancak bilgilerimiz şöyle der: "Kişi Lo Lişma [O'nun rızası için değil] olsa bile her zaman Tora ve Mitzvot ile meşgul olmalıdır, çünkü Lo Lişma'dan Lişma'ya [O'nun rızası için] gelir." Yani, insanın çalışmasının başlangıcı Lo Lişma'dır, Zohar'da şöyle yazıldığı gibi, "ya bu dünyada bir ödül ya da öbür dünyada bir ödül için" ödül almak anlamına gelir. Bir kişi bir ödül için çalıştığında, ödül ve cezaya inanmalıdır. Eğer buna inanırsa, çalışması "doğasına uygun" kabul edilir, yani beden Tora ve Mitzvot'taki çalışmasına direnmez çünkü o sırada kendi iyiliği için çalışmaktadır.

Buna "doğal yol" denir, tıpkı bedensel işlerde olduğu gibi, çalıştığımızda ödül alırız. Yine de kişi bedensellikte ödülü aynı yerde görür, bu nedenle ödül çalışmayı zorunlu kılar, Tora ve Mitzvot'ta ödüle inanması gerekir, bu nedenle ödüle ve cezaya inanmak için çalışmak gerekir. Ancak kişi ödül ve cezaya inandığında, beden kutsal çalışmayı yapabilir.

Ancak kişi Tora ve Mitzvot'a ödül almamak üzere bağlanmak istediğinde, bu doğasına aykırı olduğu için bedeni buna karşı çıkar. Kişi doğası gereği sadece kendi iyiliği için çalışabilir. Bu nedenle, Yaradan'ın rızası için çalışmak istediğinde, beden buna karşı çıkar.

Bilgelerimizin dediği gibi, çaba burada başlar: "Çaba sarf ettim ama bulamadım, inanma; çaba sarf etmedim ama buldum, inanma." Gerçekten de bir insanın kendini kandırıp nasıl "çaba sarf etmedim ama buldum" diyebildiğini anlamak zordur. Ne de olsa maddiyatta bir insanın çaba harcamadan rızık bulduğunu göremeyiz. Ve burada, bilgilerimizin "Bir odaya bin kişi girer ve öğretmek için bir kişi çıkar" dediği çalışmada, Tora'yı edinmenin maddeselliği edinmekten daha zor olduğunu görürüz. Ve maddesellikte, çaba harcamadan hiçbir şey elde edemeyiz, öyleyse bir kişi çaba harcamadan bir şey elde ettiğini nasıl söyleyebilir?

"Çaba gösterdim ama bulamadım" sözlerini de anlamalıyız. "İnanma" denilen kişi "bulamadım" dediğinde yalan mı söylemiş olur? Sonuçta, Tora'da bir şey edinmek isteyen bir kişiden bahsediyoruz, böyle bir kişi yalan söyler mi?

Mesele şu ki, bir kişi çalışmak ve Yaradan'ın yaratılanlara ihsan etmek istediği Dvekut, yani form eşitliği derecesine ulaşmak istediğinde, insan da Yaradan'ın arzusunu yerine getirebilecek hale gelmek ister. Yani, Yaradan ihsan etmek istediğinden, insan da ihsan etmek için her şeyi yapmak ister. Ancak ihsan etmek insanın doğasına aykırı olduğu için, insan bu arzuyu edinemez, çünkü Yaradan insanı alma arzusuyla yaratmıştır, o halde insan Yaradan'ın onu yarattığı doğaya nasıl karşı gelebilir? Bilgelerimizin şöyle dediği gibi (Taanit 25), "Yağa 'Yak!' diyen, sirkeye de 'Yak!' diyecektir." Sadece Yaradan insan doğasını değiştirebilir, ama insan değiştiremez.

Dolayısıyla burada da çalışma konularında, "Yaratılanlarda kendisi için alma arzusunu yaratan, yaratılanlara ihsan etme arzusunu verecektir" demeliyiz. Bu demektir ki, sadece Yaradan doğayı değiştirebilir, insan değil. Doğanın üzerinde olduğu için buna "yukarıdan bir mucize" denmesinin nedeni budur. Buna Yaradan onları Mısırlıların kontrolünden, yani alma arzusunun kontrolünden kurtardığında "Mısır'dan çıkış mucizesi" denir.

Buna göre, "Çaba sarf ettim ama bulamadım" demek, ihsan etme arzusıyla ödüllendirilmek için büyük çaba sarf ettim demektir, yani elimden gelen her şeyi yaptım ama içimde ihsan etme arzusunu bulamadım ve ihsan etme arzusunu edinmek için çalışmaya başladığım zamandan bile daha fazla kendim için alma arzusıyla kaldım, ki bu arzusu sadece ihsan etmek olan Yaradan'ın arzusudur. Çaba sarf etmeye başladığımda, her seferinde kendimi kendim için alma arzusunun daha derinlerine dalmış bulduğumu gördüm. Sonra, çaba sarf ettiğimin ama bulamadığının doğru olduğuna karar verdim, ama Yaradan içimde ihsan etme arzusunu bulmama yardım etti. Zohar'ın şöyle dediği gibi, "Arınmak için gelene yardım edilir." Ve sorar, "Ne ile?" "Kutsal bir ruhla" diye yanıtlar. Doğduğunda kişiye bir ruh verilir. Daha fazla ödüllendirilir..."

Dolayısıyla Yaradan kişiye ruhunu, her seferinde daha yüksek bir dereceyi verir ve buna "Yaradan'ın yüzü" yani Yaradan'ın ışığı denir, bu tam bir derece olduğunda NRNHY olarak adlandırılır. Bu kişinin yukarıdan aldığı yardımdır.

Bu nedenle, bir kişi "çaba sarf etmedim" dediğinde, bunun anlamı çabanın ona hiç yardımcı olmadığıdır ki böylece çaba sayesinde içinde ihsan etme arzusunu bulduğunu söyleyebilsin. Eğer Yaradan ona "kutsal ruh" olarak adlandırılan yüzünün ışığını vermemiş olsaydı, kendisi için alma arzusunda kalırdı ve daha fazlası olmazdı.

Dolayısıyla, kişi "Çabaladım ama bulamadım" dediğinde doğruyu söylemektedir, yani çabasının ona hiçbir faydası olmamıştır.

Burada şunu sormalıyız: Kişi eğer "Çaba sarf etmedim" derken haklıysa, neden "İnanma" dediler? Cevap şudur: Kişiye ihtiyacı olmayan bir şey verilmez, çünkü ihtiyacı olan ve Yaradan'dan ihtiyacının karşılanmasını talep eden kişi, yukarıdan ihtiyacı için bir doyum alır. Bu nedenle, kişinin çabası ve ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilme arzusu ve bunun için, Yaradan'ın arzusunu elde etmek için gösterdiği çaba ve gayret, "ihsan etme arzusu" olarak adlandırılır, bu Kli'dir [kap] ve ışığa "ihsan etme arzusu" denir. Sadece Yaradan bu arzuyu verebilir. Diğer bir deyişle, nasıl ki insana doğduğunda alma arzusunu verdiyse, daha sonra da ihsan etme arzusunu verebilir. Ancak bir kişi ihsan etme arzusunu edinmek için çaba göstermezse, o zaman buna ihtiyacı yoktur. Ve bu arzuyla ödüllendirilmek için çaba sarf etmeye ve uğraşmaya değmediğinin kanıtı, doğanın işleyişini değiştirecek bu arzuyu yukarıdan alamamasıdır.

Bununla bilgilerimizin söylediklerini yorumlayabiliriz (Avot, Bölüm 2:21), "İşi bitirmek senin elinde olmadığı gibi, bundan kaçmakta da özgür değilsin." Eğer kişi ihsan etme arzusunu edinemeyeceğini, sadece Yaradan'ın ona verebileceğini biliyorsa, o zaman bunu edinemeyeceğine göre neden boşuna çaba harcasın ki? Dolayısıyla şunu sormalıyız: Neden bu çalışmaya ihtiyacım var? Çünkü kişi bunu zaten kendi başına edinemez.

Bilgelerimiz bu konuda şöyle der: "Kendini bundan kurtarmakta da özgür değilsin." Bu böyledir çünkü insanın çabası, ihsan etme arzusunu edinmesi için gerekli değildir, çünkü "Arınmak için gelene yardım edilir" diye yazıldığı gibi ihsan etme arzusu "ışık" olarak adlandırılır ve Zohar'a göre yardım, Neşama'nın ışığıdır, çünkü kişiye kutsal bir Neşama [ruh] verilerek yardım edildiği yazılmıştır. Bizim daha ziyade, Kli için yani eksikliği edinmek için emek harcamaya ihtiyacımız vardır -kişinin, kendisine yardım etmesi ve ona Neşama'nın ışığını vermesi için Yaradan'ın yardımına ne kadar ihtiyacı varsa

Ancak, kişi Yaradan'ın arzusunu, yani ihsan etme arzusunu, tıpkı Yaradan'ın ihsan etmek istediği gibi, edinmek için çalışmaya başladığında ve kişi bunu kendi başına edinmesi gerektiğini düşündüğünde, çalışma sırasında, her seferinde daha fazla kendini sevmeye kapıldığını görür. O zaman kişi mücadeleden kaçır çünkü ilerleyemediğini görür. O zaman kişi kendine Yaradan'ın arzusunu edinme çalışmasının kendisi için olmadığını söyler. Neden mi? Çünkü her seferinde daha da kötüleştiğini görüyordur.

Yine de eğer kişi ihsan etme arzusunu sadece Yaradan'ın verdiği inaniyorsa, o zaman neden mücadeleden kaçsın ve bunun daha yetenekli insanlar için olduğunu söylesin? Sonuçta, Yaradan bu konuda yardımcı olur, öyleyse bir kişiyi diğer insanlardan ayırmak Yaradan için neden önemlidir?

Yaradan için küçük ve büyüğün eşit olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla, bir kişi sadece ihsan etmek için çalışmanın sadece seçilmiş birkaç kişi için olduğunu ve sıradan insanlar için olmadığını söylediğinde, bu, ihsan etme arzusunu edinmenin insanın elinde olduğunu düşündüğünün bir işaretidir. Bu nedenle, kişi güçlü bir zihne sahip olmalı ve bu arzuya ulaşmasının gerekli olmadığına inanmalıdır. Aksine, ihsan etme arzusunu edinmek için bir ihtiyaca sahip olması gerekir. Ve bunu başarmak için gerçek bir arzuya ve ihtiyaca sahip olduğunda, "Arınmaya gelene yardım edilir" diye yazıldığı gibi, Yaradan kendisine yardım edecektir. Kişinin sarf etmesi gereken tüm çaba, sadece ihsan etme ihtiyacını ve arzusunu edinmek içindir, başka bir şey için değil.

Yine de bir soru var: Bir kişi, alma arzusunun Dvekut'u edinmesini engellediği ölçüde kötü hissettiğinde ve Yaradan'a ona yardım etmesi ve ihsan etme arzusunu vermesi için dua ettiğinde, neden bir kişinin ihsan etme arzusunu edinmek için harcadığı birçok çabadan sonra, Yaradan'ın ona ihsan etme arzusunu vermesi mantıklıdır? Peki ama sonunda kişi ne elde eder? Kişi, Yaradan'ın ona ihsan etme arzusu vermesiyle yardım almadığı gibi, bunun yerine gösterdiği çabanın karşılığında daha da güçlü bir arzu alıyor. Yani, her seferinde, alma arzusunun daha da arttığını görüyor. Dolayısıyla burada olması gerekenin tam tersi bir çalışma görmektedir.

Cevap şudur ki, Zohar'da "Günah kapıda çömelir" ayeti hakkında yazıldığı gibi, bir kişiye içinde ne kadar kötülük olduğu, yani kişinin doğuştan sahip olduğu kötülüğün tam ölçüsü gösterilemez; kişi rahimden çıkar çıkmaz, "günah" adı verilen kötülük de onunla birlikte gelir. Eğer kişi içindeki tüm kötülüğü görseydi, hemen Yaradan rızası için her şeyi yapma çalışmasının kendisine göre olmadığını söyler ve çalışmaya başlamak bile istemezdi. Peşinen vazgeçerdi.

Bu nedenle, kişiye sadece birazcık kötülük gösterilir ve bu birazcık kötülük için kişi Yaradan'dan kendisine yardım etmesini istemeye başlar. O zaman, kişiye biraz daha fazla kötülük gösterilir ve kişi Yaradan'dan bir kez daha yardım istemeye başlar. Bu nedenle, her yardım talebinden sonra, kişiye biraz daha kötülük gösterilebilir ve böylece kişi taleplerini ekler ve içindeki kötülüğün daha fazla ifşası ona eklenir. Sonunda, kişi içindeki tüm kötülükler için tüm duaları eder ve sonra talep ettiği iyiliği, yani arzusu sadece ihsan etmek olan Yaradan'ın arzusu olan ihsan etme arzusunu alır ve bu arzuyu edinmek için çalışmaya başlar.

Buradan şu sonuç çıkar ki, eğer bir kişi birazcık kötülüğün üzerine ihsan etme arzusunı alırsa, bunun kendisi için yeterli olduğunu düşünecektir. Eğer kişi çalışmada tatmin olursa, o zaman içinde kalan ve ihsan etme arzusunun ıslahını almadığı tüm kötülükler onun içinde ıslah edilmeden kalacaktır. Bunun tersine, yukarıda kişinin içinde her gün ifşa olan kötülük için yardım talep ettiğini gördüklerinde, o zaman kişinin içindeki tüm kötülük, yani kendisine ifşa olan kötülük için yukarıdan yardım talep eder ve duaları aracılığıyla aldığı yardım şimdi kötülüğün kendisine ifşa olmasıdır, böylece içindeki tüm kötülük bu şekilde ifşa olur.

Kişi sonrasında yukarıdan yardım aldığında, tüm kötülükler ihsan etmek üzere ıslah edilecektir. Çalışmanın ortasında ihsan etme arzusunı almadığı için, tatmin olacağı hiçbir şey de yoktur. Bu nedenle kişi her seferinde kendisine ihsan etme arzusu verilmesi için dua eder. Sonra duaları aracılığıyla Yaradan'dan kendisine yardım etmesini istediğinde, içinde kötülüğün ifşa olması için yer vardır çünkü ayakta durmakta ve ihtiyaçı olan yardımın kendisine verilmesi için haykırmaktadır.

Bu, ülkeye gelen ve dünyadaki tüm insan hastalıklarını iyileştiren uzman bir hekimin durumuna benzer. Ancak, kişi onu yalnızca bir kez görebilir. Ona gelen herhangi bir hasta, hasta ona hangi hastalıktan bahsederse bahsetsin, iyileştirir. Bir hasta ona mide sorunlarıyla gelir ve doktor onu iyileştirir. Daha sonra hasta örneğin kalp hastası olduğunu öğrenir ve doktora gitmek ister. Ancak daha önce doktora gittiği ve doktor hastaları iki kez görmediği için, hayatının geri kalanında kalp hastalığıyla baş başa kalır. Başka bir hasta içeri girer ve "Kalp hastalığım ve artritim var, ayrıca safra kesem de beni rahatsız ediyor" der, çünkü diğer doktorlar ona da bu hastalıktan muzdarip olduğunu söylemişlerdir. Kişi uzman doktora gitmiş ve o da her şeyi bir anda iyileştirmiştir. Ancak hastalıklarını bilmeyen diğer hastalar, sahip oldukları hastalıklarla öylece kalmışlardır.

Daha sonra, hastalıklarını bilmeyen tüm hastalar doktora gelip, onlara ilaç verdiğinde tüm hastalıklarını nasıl bilebileceklerini ve böylece tüm hastalıklarını nasıl iyileştirebileceklerini danıştılar. Bunun zerine doktor, kendisini görmek isteyen herkese randevu alırken bir hap vereceğini ve doktorun verdiği bu hapın onlara tüm hastalıklarını göstereceğini söyledi. Sonrasında kendisine geldiklerinde onları iyileştirecekti. Böylece, her birinin sahip olduğu tüm hastalıklar aynı anda iyileştirilmiş olacaktı.

Ancak hastalar doktorun onlara ne söylediğini anlamadılar. Ondan randevu aldıklarında doktorun verdiği hapi içtiler. Böylece her biri biraz olsun hasta olduğunu gördü ve doktor onlara bir şifa verdi ve iyileştiler. Artık kişi doktorun uzmanlığını, şimdi eskisinden daha hasta olduğunu görmektedir. Önceden tek bir hastalıktan muzdaripti ve şimdi her seferinde durumunun daha da kötüleştiğini görüyor. şöyle ki,

bazen baş ağrısı çekiyordu ama şimdi kalp ağrısı, mide ağrısı vs. var. Herkes aracılara bu doktora gitmelerini tavsiye ettikleri için bağıyor, çünkü doktora gittiklerinden beri durumları daha da kötüleşti ve yine de doktorun kendisi onları tedavi etmedi, sadece doktoru görmek için randevu aldığı anda doktorun sekreteri. Sekreter ona bir hap vermiş ve durumu her geçen gün daha da kötüleşmiştir.

Buradan çıkarılacak ders şudur: Bir kişi Yaradan'ın arzusunu, ihsan etme arzusunu edinmek olan kutsal çalışmayı yapmak amacıyla kaydolduğunda, kendisine doktorun tüm hastalıkları bir kerede iyileştirdiği söylenir ve bizim hastalığımıza "kendimiz için alma arzusu" denir. Alma arzusunun insanın içinde tam anlamıyla ifşa olması için, aksi takdirde, Yaradan'dan alma arzusunun üstesinden gelebilmek ve ihsan etmek için eylemlerde bulunabilmek için yardım isterse, o zaman o kişi ihsan etme arzusunun çalışmasından memnun olacaktır.

Böylece, kötülük kişinin içinde kalacak ama ifşa olmayacaktır, tıpkı maddiyatta bir kişinin hasta olduğu ama hastalığını bilmediği ve hastalığını bilmek için testler yaptırması gerektiği gibi. Aynı şekilde, Yaradan'ın arzusunu yerine getirebilmek için çalışmak ve emek sarf etmek isteyen bir kişi hastalığını bilmez ve sadece Tora ve çalışma yoluyla hastalığını bilebilir.

Bilgelerimizin şöyle dediği gibi: "Eğer kişinin başı ağrıyorsa, bırakın Tora ile meşgul olsun." Baal HaSulam bunu, kişinin yabancı düşüncelere sahip olduğu şeklinde yorumlamıştır. "Eğer karnı ağrıyorsa," bu da bağırsaklarındaki alma arzusunun onu kontrol ettiği anlamına gelir, vb. Dolayısıyla, öncelikle kişinin içindeki tüm kötülüklerin ifşa olması gerekir ve kişi çaba gösterdikten hemen sonra ihsan etme arzusuna kavuşmaz. Aksine, bu, içindeki tüm kötülükler ortaya çıkana kadar devam eder. Sonrasında, kişi ihsan etme arzusunu aldığı anda, içindeki tüm kötülükler bitmiş olur.

Kişinin her seferinde daha kötüye gittiğini görmesi, hakikat yolunda yürüdüğüne bir işarettir. Kanıt, yürüdüğü yolun hakkını vermesidir. Bu tıpkı bir kişinin bir hastaya bir kez ilaç vermesi ve bu kişinin doktora gidip "Şimdi senin ilacın sayesinde hastalık daha da kötüleşti" demesi gibidir. Bunun üzerine doktor ona şöyle der: "Tam tersine, şimdi ilacımın işe yaramaya başladığını görüyorum. Basitçe, önce bir şekilde işe yarıyor ve sonra sağlığına kavuşana kadar başka bir şekilde işe yarıyor."

Yukarıdakilere göre, sorduğumuz şu soruyu anlayacağız: "Yaradan'ın arzusunu yerine getirmek" nedir? Bunu, ihsan etme arzusu olarak yorumlamalıyız, yani O'nun arzusu yarattıklarına iyilik yapmaktır ve O yaratılan varlıkların haz almasını ister. Aynı şekilde, insan da bu arzuyu edinmek ister çünkü Yaradan'a bağlanmak ister ki bu da form eşitliği anlamına gelir. İnsan zıt bir arzuyla yaratıldığından -sadece alma arzusu ve ihsan etme arzusu değil- bu nedenle bunu edinmek için çok çaba sarf eder.

Diğer taraftan, bir kişi çalıştığında ve maddesellikte ödül aldığında, bu "emek" olarak görülmez, çünkü yaptığı her şey kendi yararına olduğu için doğasına aykırı değildir.

Yaradan'ın arzusunu, yani ihsan etme arzusunu edinmek için yapılan çalışmalarda durum böyle değildir; burada kişi sadece Yaradan'a fayda sağlayan şeyleri yapar, kendisine değil. Bu emektir, çünkü doğasına aykırıdır. Böyle bir kişi bu arzuyu kendi başına edinemez, ancak Yaradan'ın ona vermesine ihtiyaç duyar. Buna Yaradan'ın "onu kayırması" denir, çünkü mucizevi bir şekilde, doğanın üzerinde olmadıkça bunu elde etmek mümkün değildir.

Bundan da bu arzuyu edinmek için kendisine lütfedilmedikçe başka bir yol olmadığı sonucu çıkar. "'Efendi seni kayıracak' sözlerinin anlamı budur." Midraş, Yaradan'ın arzusunu yerine getirdiklerinde, bu arzuyu edinmek için çalıştıklarında, Yaradan'ın insana Neşama [ruh] denilen Yaradan'ın Panim'ini [yüz/ön] vermesi gerektiğini açıklar. Yani, Yaradan'ın yüzü olan kutsal bir ruh vererek ona yardım edilir, çünkü Yaradan'ın yüzü [lütfu] dışında Yaradan'ın arzusuyla ödüllendirilmenin başka bir yolu yoktur. "Efendi sizi kayıracak" ifadesinin anlamı budur.

Yaradan'ın arzusuyla ödüllendirilmek için Tora ve Mitzvot'la meşgul olmayan, ancak bir ödül için Tora ve Mitzvot'la meşgul olan kişiler için durum böyle değildir. Onlar doğaya karşı gelmedikleri için Yaradan'ın "ruh" adı verilen yüzüne ihtiyaç duymazlar. Dolayısıyla, ödül ve cezaya inandıkları ölçüde, Tora ve Mitzvot ile meşgul olabilirler çünkü ödül onları çalışmaya teşvik eder. Yaradan'ın arzusunu yerine getirmediklerinde, yani Tora ve Mitzvot'la meşgul olmadıklarında, çalışmaları için ödül istemezler -Yaradan'ın onlara ihsan etme arzusu vereceğini değil, alma arzusu için bir ödül vereceğini düşünürler. Onlar hakkında "önyargılı olmayacağı" yazılmıştır, çünkü onlara vereceği bir ruha ihtiyaçları yoktur, çünkü Yaradan'ın yüzü, bir kişinin kendisini ıslah etmek için aldığı ve "yukarıdan yardım" denen "kutsal ruh" olarak adlandırılan Yaradan'ın ışığıdır.

Bu nedenle, Yaradan'ın arzusunu yerine getirmediklerinde, Yaradan'ın onları kayırmayacağını söylemelerinin nedeni, iyi olduklarını, Tora ve Mitzvot'u tüm detayları ve incelikleriyle yerine getirdiklerini düşündükleri için, Yaradan'ın onları ıslah edecek ruhu vermesine ihtiyaç duymamalarıdır. Peki Tora ve Mitzvot'la meşgul olmalarının sebebi nedir? Ödüldür. Onlar ödül ve cezaya inandıkları ölçüde, kutsal çalışmayı yapabilirler, çünkü bu ödül alma arzusuyla çelişmez.

Bu nedenle, tam olarak Yaradan'ın arzusunu yerine getirdiklerinde, yani Tora ve Mitzvot'taki çalışmaları "kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı bir şifa olarak yarattım" olduğu zaman, o zaman "kötü eğilim" olarak adlandırılan alma arzusunun

kontrolünden çıkmak için Tora öğreniyorlar demektir. Onların Tora'nın ışığına ihtiyaçları vardır, çünkü bu sayede Yaradan'ın arzusu olan ihsan etme arzusu ile ödüllendirileceklerdir. Bununla sorduğumuz şeyi anlayacağız: "Yaradan'ın yüzü" nedir? Cevap, Yaradan'ın bir kişiye onu ıslah etmesi için verdiği bir ışık, kutsal ruhtur.

Şimdi ne sorduğumuzu da anlayabiliriz, "Kim... rüşvet almaz"? Ne de olsa, Yaradan'ın arzusunu yerine getirmek başlı başına bir rüşvet gibi görünmektedir. Cevap, Yaradan'ın onu kayırmasını, yani ona kutsal bir ruh vermesini istemesidir, kendi iyiliği için değil. Tam tersine, Yaradan'ın onu kayırmasını ister ki böylece kendi çıkarlarını gözetmekten kurtulabilsin ve kendi iyiliği için değil, sadece Yaradan'ın iyiliği için çalışabilsin.

Dolayısıyla, kişi Yaradan'ın kendisine kendi iyiliği için, kişinin Yaradan'a rüşvet verdiğini söyleyebileceğimiz bir şey vermesini istemez, tıpkı hediye alan kişinin hediye verene, kendi iyiliği için bir şey vermesi amacıyla birine hediye vererek rüşvet verdiğ gibi. Tersine, burada Yaradan'ın arzusunu yerine getiren kişi, Yaradan'ın arzusunu yerine getirebilmeyi istediği ve Yaradan'ın iyiliği için yaptığı her şeyi yapabilmesi için O'ndan kendisini kayırmasını istediği anlamına gelir.

Bununla anlıyoruz ki "kötü eğilim" alma arzusudur ve "şifa" alma arzusunun kontrolünden çıkma gücüdür ve Tora'ya "Tora'nın ışığı" denir ki bu Tora'nın içidir, Tora'nın ruhudur.

Çalışmada "Yeryüzü Korktu ve Hareketsiz Kaldı" Ne Demektir?

Makale No. 33, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Bilgelerimiz Masehet Şabat'ta (s 88a) şöyle yazarlar: " Rabbi Hizkiya dedi ki, 'Neden 'Sen gökten yargının sesini duyurdun, yeryüzü korktu ve hareketsiz kaldı' diye yazılmıştır? Eğer korktuysa, neden hareketsiz kaldı? Ve eğer hareketsiz kaldıysa, neden korktu? Gerçekten de önce korktu ve nihayetinde hareketsiz kaldı. Peki neden korktu? Riş Lakiş'in dediği gibi, 'Neden 'Ve akşam oldu ve sabah oldu, altıncı gün' diye yazılmıştır? Neden [İbranice'deki] fazladan Hey? Bu, Yaradan'ın yaratılış işiyle birlikte bir koşul koyduğunu ve onlara, 'Eğer İsrail Tora'yı alırsa, var olursunuz. Eğer almazlarsa, sizi Tohu ve Bohu'ya [kaosa] geri gönderirim'." dediğini gösterir.

Yaradan'ın yaratma işiyle birlikte neden bir şart koyduğunu, bunun şartlara bağlı olduğunu anlamalıyız: Eğer İsrail Tora'yı kabul ederse, çok iyi. Kabul etmezlerse, onları Tohu ve Bohu'ya geri gönderir. Öncelikle yaratılış işinin ne olduğunu anlamalıyız. "Yeryüzü korktu ve hareketsiz kaldı" diye yazıldığı gibi, yaratılış işinin tamamına "Yeryüzü" adıyla atıfta bulunduğumuzu görürüz. Bu nedenle, "yeryüzü" sözcüğünün ne anlama geldiğini anlamalıyız. Ayet şöyle der: "Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri yarattı." Öyleyse, "Yeryüzü korktu ve hareketsiz kaldı" denildiği halde, yaratılış işi neden sadece "yeryüzü" adıyla anılmaktadır?

"Yaratma işini" düşüncenin başlangıcıyla ilgili olarak yorumlamalıyız. Bu, dünyanın yaratılması işinin düşüncesinin başlangıcının, yazıldığı gibi olduğu anlamına gelir, "Yaratılışın amacı, O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusundan kaynaklanıyordu. 'Yaratılış işi'nin anlamı budur." Başka bir deyişle, yaratılan varlıkların zevk ve haz alması, eylemin amacıdır.

Ancak, onların aldıkları hazzın tam olması için, yani hazzı aldıklarında utanç duymamaları için, Tzimtzum [kısıtlama] adı verilen bir ıslah yapılmıştır; ışıık, kişinin kendi iyiliği için alma arzusunun olduğu yerde parlamaz, yani haz ışııı oraya ulaşmaz, bunun yerine yaratılan varlıklar ihsan etme niyetine sahip olacak şekilde kendilerini ıslah ettikten sonra parlar.

Bundan şu sonuç çıkar ki, eğer ihsan etme niyeti yoksa, onların bolluğu da olmayacaktır. Doğal olarak, yaratılış işinin tamamı, yani yaratılışın iyilik yapma amacı, onu alacak kimse olmayacağından, doğal olarak yaratılış işinin tüm amacı da iptal olacaktır. Bu nedenle, ihsan etme amacına sahip olan hiç kimse yoksa, buna "yaratılış işinin Tohu ve Bohu'ya geri dönüşü" denildiğini anlıyoruz.

Bununla birlikte, İsrail ile olan bağlantıyı anlamalıyız, eğer İsrail Tora'yı alırsa, yaratılış işi devam edecek ve almazlarsa, iptal edilecektir. Yukarıda söylenenlere göre, Yaradan onlara zevk ve haz vermek ister ve ayrıca ihsan etmek için çalışmak üzere alma arzularını ıslah etmeleri gerekir; ihsan etmek için çalışma ıslahı ile bundan dolayı Tora'yı almaları gerektiği arasındaki bağlantı nedir?

Cevap bilgilerimizin söylediği gibidir: "Yaradan, 'Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım' dedi. Tora sayesinde, onun ışııı kişiyi ıslah eder" ve kişi ihsan etme niyetine ulaşır. Tora olmadan, yaratılış üzerinde Tzimtzum ve gizlilik vardır, buna "yokluktan var olma" yani alma kapları denir ve Yaradan'ın ışııı alma kaplarına gelemmez.

Bundan çıkan sonuca göre, Yaradan'ın yarattıklarına iyilik yapma meselesi olan yaratılış işi, Tzimtzum'un ıslahı nedeniyle yaratılışın amacı olan haz ve zevki alabilecek Kelim [kaplar] yoksa iptal edilir. Bu ıslah, Tora'ya uymakla gerçekleşir ve o zaman Tzimtzum yerine bolluk bir kez daha ortaya çıkar.

Ancak buna göre, kişi zaten Kelim'ini ıslah etmeyi başarmışsa, yani "ihsan etmek için almak" olarak adlandırılan Kelim'e zaten sahipse, neden Tora'ya ihtiyaç duysun ki? Ne de olsa, Yaradan rızası için her şeyi nasıl yapması gerektiğine dair tüm öğütleri zaten almıştır.

Bunun cevabı, Zohar'ın 613 Mitzvot'u [emirleri/iyi eylemleri] "613 öğüt" ve "613 teminat" olarak adlandırdığının bilinmesidir ("Zohar Kitabı'nın Giriş," "On Dört Emrin Genel Açıklaması ve Yaratılışın Yedi Gününe Nasıl Bölündükleri," Madde 1). Bunlar yaratılışın ıslahını, yani ihsan etme arzusunun edinmenin ipuçlarıdır; bu sayede form eşitliğini ediniriz ve Tzimtzum ile gizlilik ortadan kalkar. Bilgelerimizin "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak ben yarattım" dediği ıslah budur.

Kişi bu şifayı edindikten sonra, 613 Mitzvot'a "613 teminat" denir, çünkü her bir Mitzva'da [Mitzvot'un tekili] özel bir ışık vardır ve bu ışık orada bir teminat olarak durur, insanın ona uygun Kli'ye [kaba] sahip olmasını bekler. O zaman, kişiye orada emanet olarak bulunan ve Tzimtzum ve gizlilik onu yönettiği için çıkaramadığı şey verilir.

Buradan, yaratılışın amacının 613 teminat olduğu ve yaratılanlar, yaratılışı ıslah edene kadar orada bırakıldıkları ve ancak o zaman yaratılışın amacını edinebilecekleri sonucu çıkar. Ve yaratılışın ıslahını edinmenin yolu -herkesin ihsan etmeyi amaçlayabileceği Kelim'e sahip olması- öğütler, yani ipuçları olan 613 Mitzvot'tur.

Öğütler nedir? Şöyle yazılmıştır: "Tora'daki ışık kişiyi ıslah eder." "Öğütler" olarak adlandırılan 613 Mitzvot'ta, kişi bir şeyi edinmek istediğinde ama nasıl edineceğini bilmediğinde bir öğüt verildiğini bilmeliyiz. Kişi o şeyi nasıl edineceği konusunda tavsiye ister.

Bu nedenle, kişi Tora ve Mitzvot'u gözlemlediğinde, beden kişiye "Neden Tora ve Mitzvot'u gözlemliyorsun?" diye sorar. O zaman kişi şöyle cevap verir: "Ben ödül ve cezaya inanıyorum. Bu nedenle, ödül almak ve cezalandırılmamak için Tora ve Mitzvot'u gözlemliyorum." Ancak ödül ve cezadan bir öğüt olarak bahsedemeyiz çünkü öğüt bir şeyi edinmek için bir araçtır. Buna göre, öğütler bir şeydir ve kişinin öğütler aracılığıyla edindiği şey başka bir şeydir.

Bu nedenle, ödül almak için Tora ve Mitzvot'u gözlemleyen biri için, bunların nasıl ödül alınacağına dair ipuçları olduğu söylenemez. Aksine, yapılan çalışmaya "emek", ödüle ise "karşılık" denir. Çalışmanın ödül için bir öğüt olduğunu söylemiyoruz. Daha ziyade, çalışanın işverene işi verdiği ve karşılığında işverenin ona ödeme yaptığı bir değiş tokuş gibidir.

Dolayısıyla, 613 öğüdün anlamı nedir? Bu öğütleri, kişi Yaradan'a Dvekut [bütünleşme] ile ödüllendirilmek istediğinde, yani tüm eylemlerinin Yaradan'ı hoşnut etmek için olmasını ve kendi iyiliği için çalışmayı istemediğinde geçerli olacak şekilde yorumlamalıyız. İnsan kendisi dışında bir şey yapmayı anlayamayacağı bir doğayla doğduğundan ve kişi bu doğanın yönetiminden çıkmak istediğinden, ancak kendi iyiliği için olmayan bir şey yapamayacağını gördüğünden, bu arzuyu nasıl edineceğine dair tavsiye arar.

Beden, başkası için bir şey yapanın ödül almasının alışlagelmiş olduğunu iddia ettiğinden, burada kişi kendi iyiliği için değil de Yaradan'ın rızası için çalışmaya başladığında, bedenin çalışmaya karşı direnci her seferinde daha da artar çünkü kişi Tora ve Mitzvot aracılığıyla kendi menfaatini iptal etmek ister, yani bedenin iyiliği için

çalışmak istemez. Beden, kendisini iptal etmek üzere çalışması için kişiye nasıl enerji verebilir?

Bu, kişinin kendisini öldürmek isteyen başka bir kişiye yardım etmesine benzer. Bir kişinin katilin kendisini öldürmesine yardım etmesi normal midir? Aksine, kişi elinden geldiğince ona direnir.

Bu nedenle, kişi gelip bedene "Seni öldürmek istiyorum" dediğinde, beden elbette direnir. Bilgelerimizin, Kral Davut'un "Kalbim içimde katledildi, kötü eğilimi oruçla öldürdüler" dediği ayet hakkında söyledikleri gibi.

Dolayısıyla, kişi sadece ihsan etmek için çalışmak isterse, beden kesinlikle tüm gücüyle direnir. O zaman kişi, "kendisi için alma arzusu" olarak adlandırılan kötü eğilimin kontrolünden nasıl çıkacağına dair tavsiye arar. Sonuç olarak, yalnızca bu durumda, ihsan etmek için çalışmak istediğinde tavsiyeye ihtiyaç duyar. Bu konuda 613 Mitzvot'un 613 öğüt olduğu, yani kötülüğün kontrolünden nasıl çıkılacağına ipuçları olduğu söylenmiştir.

Bu nedenle, kişi Tora öğrenirken, yaptığı Tora ve Mitzvot'un kötülüğün kontrolünden çıkmasına yardımcı olmasına ve her şeyi ihsan etme amacıyla yapma gücüne sahip olmaya niyet etmelidir. Sonra Tora öğrendiğinde, Tora'daki ışığın kendisini ıslah etmesini ister ve o zaman Yaradan'ın "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım" dediği şeye ihtiyaç duyar. Bu durumda Tora ve Mitzvot onun için sadece ipucu niteliğindedir.

Artık kişinin neden Tora ve Mitzvot'un ipuçları sayesinde ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildikten sonra, Tora ve Mitzvot'u gözlemledikten sonra ne yapması gerektiğini anlayabiliriz. Demek ki, artık Tora ve Mitzvot'a ipucu olarak ihtiyacı yoktur. İpuçlarının sadece ulaşmak istediği hedefe ulaşmasına neden olduğu ve öğütleri bulana kadar edinmek istediği şeyi edinemediği bilinmektedir. Soru şudur: Ne istiyor? Yani, ulaşması gereken amaç nedir?

Bunun basit bir cevabı vardır: Amaç, kişinin hedefe nasıl ulaşacağı konusunda tavsiye istemesidir. Ulaşması gereken amaç nedir? Şunu söylemeliyiz ki, kişi kendi iyiliği için çalışmadığından, ama zaten kendini sevmenin kontrolünden çıkmakla ödüllendirildiğinden, artık arzusu yarattıklarına iyilik yapmak, yaratılan varlıkların zevk ve haz almasını sağlamak olan Yaradan'ın amacına ulaşmak ister.

Dolayısıyla, 613 öğüt aracılığıyla Yaradan'ın amacına, yani Yaradan'ın yaratılanların haz ve zevk almasını arzulamasına ulaşmıştır. Zohar bize bu konuda, haz ve zevkin 613 teminat olduğunu, her bir Mitzva'da özel bir ışık bulunduğunu ve bu ışığın Mitzva'da bulunan teminatı geri verebileceği zamanı beklediğini, söylendiği gibi,

her bir Mitzva'da Mitzva'yı bir dal ve kök olarak ifade eden özel bir ışık bulunduğunu söyler.

Sonuç olarak, kişi 613 öğüde ulaştığında, 613 teminatı gözlemler. Bu nedenle, daha sonra yeni bir düzen gelir ve o zaman Tora'ya "Yaradan'ın isimleri" denir. Bu anlayışa "Tora, İsrail ve Yaradan birdir" denir.

Buradan, Tora ve Mitzvot'ta pek çok anlayış tespit edebileceğimiz sonucu çıkar, ancak genel olarak bunlar üç anlayışa ayrılır: 1) Lo Lişma [O'nun rızası için değil], 2) Lişma [O'nun rızası için], kişinin tüm eylemleri ihsan etmek için olduğunda. O zaman 613 Mitzvot kişi için 613 öğüt gibidir. 3) O'nun arzusu yarattıklarına iyilik yapmak olduğu için, kişi yaratılış amacına ulaşmakla ödüllendirildiğinde. O zaman, 613 Mitzvot onun için 613 teminat olur.

613 öğüt, Lişma'ya nasıl ulaşılabileceğidir ve 613 teminat, "Tora'nın sırlarını ifşa etmek" olarak adlandırılır.

Lo Lişma'da ayrıca yapılması gereken birkaç ayrım vardır: 1) Şikâyet etmek için öğrenen kişi. Bu tavır üzerine, "Tora'sı onun için bir ölüm iksiri haline gelir" denmiştir. 2) "Rabbi" [yüce kişi/öğretmen] olarak adlandırılmak için öğrenen kişi. Kişi bu ikisini sadece insanların iyiliği için yapar, Yaradan'ın rızası için değil.

3) Bu dünyada ödüllendirilmek için. 4) Bir sonraki dünyada ödüllendirilmek için. Kişi, bu ikisini Yaradan'ın rızası için yapar ve Yaradan'ın onun ödülünü vermesini ister. İlk iki anlayışta, kişinin ödülü kendisi gibi insanlardan almak istediği şeydir. Yani, şikâyet etmek için öğrenen kişi, dostundan aldığı şeyden zevk alır. Aynı şekilde, Rabbi olarak adlandırılmak için öğrenen kişi, bunu Yaradan'dan değil, insanlardan talep eder.

Şimdi sorduğumuz şeyi açıklayabiliriz: 1) Yaratılış işi neden özellikle "yeryüzü" olarak adlandırılır? Ne de olsa, "Başlangıçta Tanrı göğü ve yeryüzünü yarattı" diye yazılmıştır. Cevap, "yeryüzü" Malhut olarak adlandırılır ve bilgilerimiz şöyle der: "Onun adı neden 'yeryüzü' idi? Çünkü Yaradan'ın arzusunu yerine getirmek istiyordu."

Genel olarak, sadece iki anlayıştan söz ederiz: ışık ve Kli. Bolluk ve tüm ışıklar "gök" olarak adlandırılır ve onları alan her şey "yeryüzü" olarak adlandırılır. Bu yüzden "Yeryüzü korktu ve hareketsiz kaldı" diye yazılmıştır. Çalışmada "Yeryüzü korktu ve hareketsiz kaldı" derken, Eretz'in [yeryüzü] Ratzon [arzu] anlamına geldiğini yorumlamalıyız. Yani, arzu insanın kalbindedir, korku. Korku nedir? Bolluğu alan Kli'ye "yeryüzü" denildiği için ve insanda, onun kalbine "yeryüzü" denildiği için ve yaratılışın yarattıklarına iyilik yapma amacı insanın kalbinde görünmesi gerektiği için, insanın kalbine "alma arzusu" denildiği için ve alma arzusu üzerinde bir Tzimtzum ve gizleme olduğu için, üst ışık oraya ulaşmaz.

Bu nedenle, yaratılışın amacı, yarattıklarına iyilik yapmak, tüm yaratılış kendisi için alma arzusuyken yaratılanlara nasıl gelebilir? "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı bir şifa olarak yarattım" denildiği gibi, Tora ve Mitzvot ile meşgul olduklarında, böylece ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmeyi amaçladıklarında, bu ancak Tora aracılığıyla olur.

Ancak bunda korku vardır, çünkü ihsan etme arzusu doğaya aykırıdır. Bu nedenle, burada korku, kişinin ihsan etmek için her şeyi yapamayacağından ve alttakilere açıklanması gereken yaratılışın amacı olan yaratılış işinin iptal edileceğinden korkmasıdır.

Yani burada iki şey var: 1) Belki de Tora öğrenimini kendisine ihsan etme arzusu getirecek şekilde amaçlayamayacaktır, çünkü beden elinden gelen her şeyi yapacak ve uyguladığı Tora ve Mitzvot'un kendisine şifa getirecek şekilde olmasını amaçlamasına izin vermeyecektir. Aksine, başka düşüncelere sahip olacaktır: Kişi neden Tora ve Mitzvot ile meşgul olsun ki? Bütün bunlar bedenin buna karşı çıkmasından dolayıdır.

2) Yaratılışın tüm işlerinin, yani Yaradan'ın yarattıklarına iyilik yapma niyetinin iptal edileceğinden ve alacak kimsenin kalmayacağından korkmak. Böylece yaratılışın amacı gerçekleştirilemeyecektir. Bu nedenle "yeryüzü korktu", yani genel arzuya Eretz [yeryüzü] denir ve her insanın arzusuna da "yeryüzü" denir, çünkü insanın kalbine Ratzon [arzu] denir.

Buna göre, Yaradan'ın yaratma işiyle birlikte koyduğu koşul nedir? Eğer İsrail Tora'yı kabul ederse, devam edersiniz. Bu demektir ki, sadece form eşitliğini sağlayan bir şifa olan Tora'ya uymakla, yaratılışın işi olan zevk ve hazzın devam etmesi, yani alttakilere ifşa edilebilmesi için yer vardır.

Ayrıca, neden özellikle yeryüzü korktu da gök korkmadı? Çünkü korku sadece alıcılarla ilgilidir, belki de onlar alamayacaklardır. Ancak "gök" olarak adlandırılan ışığa gelince, korku Yaradan'a ait değildir. O, istediği şeyin yerine getirileceğini kesinlikle bilir. Dolayısıyla, tüm korkular sadece "yeryüzü" olarak adlandırılan alıcılarla ilgilidir.

Bunu, korku sayesinde, yani ihsan etme arzusuyla ödüllendirilemeyeceği için, korku sayesinde onların Tora aracılığıyla ihsan etme arzusuyla ödüllendirildikleri şeklinde yorumlamalıyız. Bu yüzden hareketsizdi.

Çalışmada "Sıradan Bir Kişinin Kapları" Nedir?

Makale No. 34, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Midraş şöyle yazar (BeHaalotcha 15:8), "'Karanlık bile Senin için karanlık değildir ve gece tıpkı gündüz gibi aydınlıktır; karanlık ve aydınlık aynıdır'. Bize diyor ki, BeHaalotcha [kandillere] (yaklaştığınızda), bu neye benzer? Kendisine sevgi besleyen bir adamı olan bir krala benzer. Kral ona, 'Bil ki senin evinde yemek yiyeceğim; git ve benim için hazırla' dedi. Onu seven adam gitti ve sıradan bir insanın yatağını, sıradan bir insanın lambasını ve sıradan bir insanın masasını kurdu. Kral gelince, hizmetkârları da onunla birlikte geldiler, etrafını bir oradan bir buradan sardılar, önünde de altından bir kandil vardı. Onu seven adam bütün bu ihtişamı görünce utandı ve onun için hazırladığı her şeyi sakladı, çünkü hepsi sıradan insanlar içindi. Kral ona şöyle dedi: 'Ben sana senin evinde yemek yiyeceğimi söylemedim mi? Neden benim için bir şey hazırlamadın? Onu seven adam, "Seninle gelen bütün bu ihtişamı gördüm ve utandım, bu yüzden senin için hazırladığım her şeyi sakladım, çünkü onlar sıradan insanların kaplarıydı" diye yanıtladı. Kral ona şöyle dedi: 'Senin yaşamın adına, getirdiğim bütün kapları askıya alıyorum ve sevginden ötürü yalnızca seninkileri kullanıyorum. Ve İsrail'e, 'Benim için bir kandil ve mumlar hazırlayın' dedi."

Midraş'ın ne söylediğini anlamalıyız, bunun Yaradan'ın kandil ve mumlar hakkında ne emrettiğine dair bir cevap olduğunu anlamalıyız. Ne de olsa O "Karanlık bile Senin için karanlık değildir" diye yazıldığı üzere her şeye sahiptir, o halde soru şudur: Neden kandil ve mumlara ihtiyaç duymaktadır?

Bunun cevabı, Yaradan'ın her şeye sahip olmasına rağmen, yine de aşağı olanın Kelim'ini [kaplarını] istemesidir. Aşağı olanın Kelim'ini "sıradan insanların kapları" olarak adlandırır. Dolayısıyla, Yaradan'ın özellikle istediği sıradan insanların kaplarının ne olduğunu anlamalıyız.

Arzunun Kli [kap] olarak adlandırıldığı bilinmektedir. O'nun arzusunun yarattıklarına iyilik yapmak olduğunu yorumlamalıyız. Buna "Yaradan'ın Kli'si" yani ihsan etme arzusu denir. Yaradan'ın ihsan etme arzusu, Yaradan'ın yaratılanların zevk almasını istediği her şeyi, haz ve zevk alma arzusunu yaratmıştır. Buna "aşağı olanın kapları" denir.

Bu, alma arzusuna "Keduşa [kutsallık] değil, sıradan" ve ihsan etme arzusuna da "kutsallığın Kli'si" denildiği anlamına gelir. Bilgelerimizin "Kutsal olacaksınız" ayeti hakkında söyledikleri gibi. "Benim gibi olabilir mi?" İşte bu yüzden, "Çünkü Ben kutsalım, çünkü Benim kutsallığım sizin kutsallığınızın üstündedir" diye yazılmıştır. İnsanın Yaradan kadar kutsal olduğunu, metinden bunun böyle olmadığına dair kanıt getirmeniz gerektiğini söylemeyi düşünen var mı diye sordular. Böyle bir şey olabilir mi? Ancak, "Benim gibi olabilir mi?" ifadesinin anlamı "Sadece ihsan etme arzusunu kullandığım için" şeklindedir.

Bu nedenle, İsrail halkının da sadece ihsan etme arzusunu kullanması ve alma arzusunu hiç kullanmaması gerektiğini söyleyebiliriz, çünkü şöyle yazılmıştır: "Benim gibi olabilir mi? Doğrusu, Benim kutsallığım sizin kutsallığınızın üstündedir" ve sadece ihsan etme arzusuyla kalamazsınız, çünkü Kli'ye ihsan etme niyetini yerleştirmek kaydıyla, alma kaplarını da kullanmanız gerekir.

Yukarıdakilere göre, Yaradan'ın Kelim'inin ihsan etme kapları olduğunu ve orada hiçbir şekilde alma olmadığını yorumlamalıyız. Aksine, O'nun tek arzusu ihsan etmektir. Ancak utanç ekmeğine sahip olmamak için, bir Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik yerleştirilmiştir, bu sayede ışık sadece orada her şeyin ihsan etmek için olduğu bir ıslah olduğunda parlar. O zaman, Yaradan ışığını orada parlatır.

Bununla, kralın kendisini seven adamın evinde yemek yemek istediğini söylediği ve ona "Git ve bunu benim için hazırla" yani ihsan etmek için alma çalışmasını yap dediği ve onun da gidip hazırlık yaptığına dair alegoriyi anlayacağız. Sonrasında, ışık alttakilere ihsan etme arzusu olarak geldiğinde ve alan kişinin, ihsan etmek için bile olsa, çalıştığı Kli alma arzusudur, ihsan etme arzusu değildir. Bu nedenle, kişi şimdi sıradan bir kişinin Kelim'ini kullandığı için utanç duymaktadır. Her ne kadar bu niyeti taşısa da, eylemi alma eylemidir.

Bu nedenle kişi utanır ve ondan sonra ihsan etmek için almakla uğraşmak istemez. Bunun yerine, yalnızca Kral'ın Kelim'i olan ihsan etme kaplarıyla çalışmak ister. İhsan etme niyetini gerçekleştirmek için yaptığı tüm çalışmalarda bu Kelim'i gizlemiştir, çünkü artık sıradan insanların Kelim'ini kullanmaktan utanmaktadır. Bunun nedeni artık Kral'ın yüceliğini ve önemini görerek ödüllendirilmiş olmasıdır, bu nedenle sadece

"O yüce ve hükmeden" olduğu için çalışmak ister, yani Kral'ın yüceliği büyük bir krala hizmet etmeyi en önemli şey haline getirir.

Şu sözlerin anlamı budur: "Kral geldiğinde, hizmetkârları da onunla birlikte geldi. Onu seven adam, tüm bu ihtişamı görünce utandı." Sonuç olarak, Kral'ın yüceliği ve önemi nedeniyle, alma kapları olan sıradan insanların Kelim'ini kullanmaktan utandı..

"Kral ona şöyle dedi: 'Sana senin evinde yemek yiyeceğimi söylemedim mi?' sözlerinin anlamı budur. Yaradan'ın bir kişinin evinde yemek yemesinin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Bununla birlikte, genel olarak, bir kişinin her şeyi Yaradan'ın rızası için, yani Yaradan'a hoşnutluk getirmek için yapması gerektiğinin ne anlama geldiğini de anlamalıyız. Bilgelerimiz bize ödül ve cezaya inanmamız gerektiğini söylemişlerdir; "Çalışmalarınız karşılığında sizi ödüllendirmesi için ev sahibinize güvenebilirsiniz" diye yazılmıştır. Bu demektir ki, Yaradan bir kişinin Tora ve Mitzvot'u [emirleri/iyi işleri] yerine getirmesine ihtiyaç duyduğundan ve o kişi de Tora ve Mitzvot'u O'nu memnun etmek için yerine getirdiğinden, bunun karşılığında Yaradan ödül verir.

Bunu arkadaşının eksik olduğu için, birinin diğerine vermeye ihtiyaç duyduğu insanlar arasında da görebiliriz. Bu durumda, vermekten söz edebiliriz. Ve arkadaşına ona alanın hoşuna giden bir hediye verdiğinde, alan kişi arkadaşına hak ettiği ödemeyi yapar.

Ancak, Yaradan için bunu nasıl söyleyebiliriz? O eksik midir ki alttakiler O'na bir şeyler verebilsin? Bu nedenle, İsrail halkının çalışması ve bu çalışmanın karşılığında O'nun ödül vermesi ne anlama gelir? Ayrıca, bilgilerimizin "İsrail göklerdeki Babaları için sağlar" sözünü de anlamalıyız. O'na hangi rızık veriyorlar da O'nun geçimini sağlıyorlar?

Bir insana neşe veren şeyin, bir insanı ayakta tuttuğu ve ona yaşamda tatmin sağladığı bilinmektedir. Kişi çok para kazanıyor ve yeterince yiyip içiyor olabilir, ama yaşamda hiçbir tatmini yoksa, o kişinin kendisini ayakta tutacak, yaşamasını sağlayacak hiçbir şeye yani almaya değer bir hazza sahip olmadığı düşünülür.

Bu nedenle, yaşamdaki tatmini yalnızca şehvetten gelen insanlar vardır. Onların zaten rızıkları vardır, yani yaşamlarını sürdürmelerini sağlayacak, yaşamayı değerli kılacak bir şeyleri vardır. Demek ki, bir insana tatmin veren şey, ona yaşamın anlamını verir. Bu nedenle, dünyada zengin olan ve para sıkıntısı çekmeyen, ancak hayatta kendilerini tatmin eden hiçbir şey olmadığı için hayattan bıkan insanlar vardır. Dolayısıyla "rızık" ille de yiyecek ve içecek anlamına gelmez. Aksine, "rızık" bir kişiyi ayakta tutan ve yaşamdan tatmin olmasını sağlayan şey anlamına gelir.

Yukarıdakilere göre, bilgilerimizin "İsrail göklerdeki Babaları için sağlar" sözünü yorumlamalıyız. Bu demektir ki, onlar Yaradan'a, yarattıklarına iyilik yapmak olan arzusunu yerine getirmesi için bir yer, Yaradan'ın yaratılan varlıklara haz ve zevk verebileceği ve yaratılanların da bundan zevk alıp, "O'nun vermeyi düşündüğü, vermek istediği haz ve zevki hissediyoruz; bu haz ve zevki alıyoruz" diyebileceği bir yer verirler.

Başka bir deyişle, ihsan etmek için alabilmemiz için ihsan etme kaplarını edinmeden önce, O'nun yarattıklarına iyilik yapma ışığı alttakilere gelemesiz çünkü Tzimtzum ve gizlilik, bolluğu alması gereken Kelim üzerine yerleştirilmiştir. Dolayısıyla, Yaradan'ın düşüncesi gerçekleştirilemedi. Ancak İsrail halkı ihsan etmek üzere alabilmeleri için kendilerini ihsan etme kaplarıyla ıslah ettiklerinde, O'nun arzusunu yerine getirmek mümkün olur, yani Yaradan kendi arzusunun ifşa olacağı bir yere sahip olmaktan hoşlanır.

Buna "İsrail göklerdeki Babaları için sağlar" denir, zira yaratılanların haz ve zevk almaktan duydukları hazzı, Yaradan sağlar. Yani, Yaradan amacının gerçekleşmesinden ve yarattıklarına iyilik yapma arzusunun gerçekleşmesinden zevk alır.

Şimdi sorduğumuz soruyu anlayabiliriz: Kralın yemek yemek istediğini söylemesi ve onu seven kişinin yeri ne anlama geliyor? Maddesellikte, kralın kendisini seven bir kişinin evinde yemek yediğini söyleyebiliriz, ancak Yaradan'ın yaratılan varlıklarla birlikte yemek yediğini nasıl söyleyebiliriz?

Bunun cevabı şudur: Yaratılanlar Yaradan'ın onlara verdiği zevk ve hazdan zevk aldıkları için, Yaradan'ın yemeği, yani O'nun rızkı budur, çünkü Kral'ın yemeği, O'nun rızkı, sadece yaratılanların O'ndan bolluk almasıdır. "İsrail göklerdeki Babaları için sağlar" ifadesinin anlamı budur.

Artık kralın ona söylediği şeyin ne anlama geldiğini de anlayacağız: "Senin evinde yemek yiyeceğim; git ve benim için hazırla. Onu seven adam gitti ve sıradan bir insan yatağı hazırladı."Sıradan insan" alma kapları anlamına gelir. "Kral geldiğinde ve kişi tüm ihtişamı gördüğünde," yani kralın yüceliğini edinmekle ödüllendirildiğinde, onlar ihsan etmek için çalıştıkları halde, alma kaplarını kullanmaktan utandı.

Şimdi Midraş'ın ne sorduğunu açıklayacağız, "Şöyle yazılmıştır, 'Karanlık bile Senin için karanlık değildir ve gece tıpkı gündüz gibi aydınlıktır' vb. O halde neden İsrail'e, 'Benim için bir kandil ve mumlar hazırla' dedi?" Buna alegoriyle yanıt verir. Ancak soruyu anlamalıyız ve o zaman alegoriyle verdiğimiz cevabı anlayabileceğiz.

Kelimenin gerçek anlamıyla, Yaradan'ın İsrail'e söylediği "Benim için bir kandil ve mumlar hazırla" sözünün ne anlama geldiğini anlamak zordur. Herhangi biri kandilin ve mumların Yaradan'ı aydınlatmak için olduğunu düşünebilir mi? Peki, onların alegori ile yanıtladıkları soru nedir?

Bunu, Tora'nın verildiği zamanki gibi yorumlamalıyız. Bilgelerimiz şöyle der (Şabat 88): "Musa göğe yükseldiğinde, yardımcı melekler Yaradan'a, 'Dünyanın efendisi, kadın doğanın aramızda ne işi var? O da onlara, 'Tora'yı almaya geldi' diye cevap verdi. O'na şöyle dediler: 'Gizli hazzı, onu etten kemikten birine mi vermek istiyorsun? İnsan nedir ki, Sen onu anasın? Rabbimiz Efendimiz, bütün yeryüzünde Senin adın ne yücedir, görkemini göklere yerleştir. Yaradan Musa'ya, 'Onlara yanıt ver' dedi. Onlara dedi ki, 'Mısır'a mı gittiniz? İçinizde kötü bir eğilim mi var? Hemen Yaradan'a teslim oldular (Mezmurlar 8:10), 'Rabbimiz Efendimiz, bütün yeryüzünde adın ne yücedir! Ama 'Görkemini göklere yerleştir' demiyor. Ama ondan önce (Mezmurlar 8:2), 'Görkemini göklere yerleştir' diye yazar."

Meleklerin şikâyetinin, "kötü eğilim" olarak adlandırılan alma arzusunun Kelim'ine sahip oldukları için İsrail halkının aşağılığı hakkında olduğunu görüyoruz. Bu nedenle Tora, bu kadar maddileşmiş olanlara değil, sadece ihsan etme kaplarına sahip olan meleklerle aittir, şöyle yazıldığı gibi ("Zohar Kitabı'na Giriş," Yedinci Emir, Madde 225), "İlyas dört kanatla uçtu, oysa melekler altı kanatlıydı." Orada, Sulam'da [Zohar'ın Merdiven yorumunda], meleklerin Hazeh'in üzerinde olarak ayırt edildiklerini, yani Hazeh'ten ve yukarisından olduklarını, sadece ihsan etme kaplarına sahip oldukları için örtülü Hasadim'e yerleştiklerini yorumlar.

Öte yandan, ruhlar Hazeh ve aşağısından olan Malhut'tan gelirler ki bu da ifşa edilmiş Hasadim'in yeridir, zira orası tüm ruhların toplandığı Malhut'un inşa edildiği yerdir. Onlar NHY'nin Kelim'ine, diğer bir deyişle alma kaplarına sahiptirler. Bu nedenle, ruhların sadece alma kaplarına dökülen Hohma ışığına ihtiyaçları vardır.

Ayrıca ARI, sadece MAN'a yükselen ruhların ek Mohin çekmek için ZON'u AVI'ye yükselttiğini söyler, zira ruhlar Hohma ışığına ihtiyaç duyarlar çünkü alma kaplarına sahiptirler.

Ancak Hazeh ve yukarisından ihsan etme kapları olarak kabul edilen meleklerin sadece Hasadim'e ihtiyaçları vardır. Bu nedenle, sadece Hasadim olan ve ZA'da her zaman Hasadim bulunan doyumu istemek için MAN'a ZA'ya yükseldiklerinde, ZON'da herhangi bir yükselişe neden olmazlar. Sadece Hohma'ya ihtiyaç duyan ruhlar, ki bu Hohma alma kapları tarafından çekilir ve ZA'da sürekli olarak bulunmaz, bu nedenle ruhlar Hohma'nın ışığını çekmek için dünyaların yükselişine neden olurlar.

Dolayısıyla, ZON yükseldiğinde, tüm dünyalar Ein Sof'a [sonu olmayan/sonsuzluk] kadar yükselir.

Yukarıdakilere göre, Yaradan'ın isimleri olarak kabul edilen kutsal Tora'nın, maddesel giysilerde kıyafetlenmiş olan Tora'nın içselliğinin, tüm bunların yaratılan varlıklara Tanrısallığın ifşası olduğundan şikâyet eden meleklerin serzenişini yorumlayabiliriz, öyleyse bu kadar büyük bir şey nasıl olur da daha düşük derecedeki insana verilebilir? Açıkçası, onu alabilmek için Yaradan'ın ışıyla denklik olmalıdır. Ve Yaradan'ın ışığı, ki bu bolluktur, aşağı olanlara dökülür, bu yüzden melekler anladılar ki sadece onların verici olan ışıyla bağlantıları vardır, çünkü onlar da ihsan etme kaplarına sahiptirler ve kadın olarak doğmamışlardır, burada "kadın" Nukva [Aramice: dişi] anlamına gelir, bu da İsrail'in Nukva niteliğinden, yani alma kaplarından doğduğu anlamına gelir, zira ruhlar "İsrail topluluğu" olarak adlandırılan Malhut'tan gelirler.

Meleklerin "Kadın doğanın aramızda ne işi var?" sorusunu, her şeyden önce, bolluğun ışığı olan Tora'nın formunun zıtlığında, bir alma kabı olan Malhut'un niteliğinden geldiği şeklinde yorumlamalıyız. Peki Musa onlara ne cevap verdi? "İçinizde kötü bir eğilim mi var?" Melekler hemen Yaradan'a başvurdular ve "Efendimiz, Rabbimiz, görkemini yeryüzüne yerleştir" dediler.

Musa'nın meleklerle verdiği "İçinizde kötü bir eğilim mi var?" cevabı açıklama gerektirir. Melekler orada Mitzvot'u maddesel olarak gözlemlemekten bahsedildiğini bilmiyorlar mıydı? Meleklerin bedenleri var mı ki, Musa gelip onlara Tora'nın maddesel konulardan bahsettiğini ve Tora'nın sadece maddesel bedenleri olanlarda olabileceğini söyleyene kadar, bedenlerini örtmek için kendilerine örneğin bir Talit [dua şalı] ve bir Tzitzit [giysilerin altına giyilen saçaklı bir giysi parçası] verilmesini talep ettiler?

Melekler bunu kesinlikle anladılar, ama muhtemelen Yaradan'ın isimleri olan Tora'nın içselliğinin kendilerine verilmesini talep ettiler. Aslında bunu anlamak zordur. Eğer Tora İsrail'e verildiyse, neden meleklerle de verilmesin? Bu materyal bir şey midir ki, eğer birine verirsiniz, artık bir başkasına veremezsiniz?

Burada meleklerin, eğer Tora İsrail'e verildiyse, bunun Tora'nın onlara değil, özellikle İsrail'e verilebileceği anlamına geldiğini gördükleri ve anladıkları ima edilmektedir, bu da onların içsel Tora'yı almaya layık olmadıkları, sadece İsrail'in layık olduğu anlamına gelir. Aksi takdirde onlara da verilmesi gerekirdi.

Başka bir deyişle, ifşa edilen Tora kesinlikle sadece maddesel bedenlere sahip olanlara aittir. Fakat Musa'nın Yaradan'dan Tora'yı almak için yukarı çıktığını duyduklarında, "Kadın doğan birinin aramızda ne işi var?" diye sordular. Onlara,

"Tora'yı almaya geldi" dedi ve onlar Tora'nın veriliş hakkında hiçbir şey bilmiyorlardı ve şaşırdılar.

O'na şöyle dediler: "'Gizli hazzı, onu etten kemikten birine mi vermek istiyorsun? Ve bize bildirmedi, ki biz de gizli hazzı alalım." Onlar Tora'nın içselliği hakkında düşünüyor olmalıydılar, çünkü "içsellik" içeride gizlenmiş olan anlamına gelir, bu da "gizli bir haz" olarak kabul edilir.

Bu yüzden şikâyet ettiler, zira Tora'nın içselliği ile ilgili olarak Tora'nın bir kadın doğana değil, kendilerine ait olduğunu gördüler. Başka bir deyişle, kendi görüşlerinde doğru argümanlar ortaya koydular. Yani, ifşa edilen Tora kesinlikle İsrail'e aittir, ama neden onlara da içsel Tora verilmesin? Ve onlar Tora'nın verilişinden haberdar olmadıklarına göre, ki bu da bir ilişkilerinin olmadığını gösterir, o zaman haklılar.

Musa onlara ne cevap verdi? "İçinizde kötü bir eğilim mi var?" Peki, içinde kötü bir eğilim olmadığına göre, Mısır'a mı gittiniz? Musa'nın cevabını şöyle anlamalıyız: Eğer onlar Tora'nın içselliğini talep ettilerse, Musa'nın onlara verdiği cevap nedir?

Bunun cevabı, Tora'nın içselliğinin "Hasadim ışığı" ve "Hohma ışığı" olarak adlandırılan iki ışığa bölündüğüdür. Hasadim ışığı ihsan etme kaplarına dökülür, zira öğrendiğimiz üzere Ohr Yaşar'dan [Direkt Işık] uzanır, sonunda Hohma, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacı demek olan Hohma ışığını aldıktan sonra, zira O'nun vermek istediği bu haz ve zevk, bu bolluğu alacak birine sahip olmalıdır, ancak bu henüz mevcut değildir. Bu nedenle, Behina Alef'in [ilk anlayış] Aviut'u [kalınlık] olarak adlandırılan bu arzuyu yokluktan var oluş olarak yarattı. Yani bu, ortaya çıkan ve gerçekte almanın kökünün bulunmadığı yokluktan varoluşu ifşa eden ilk Behina'dır [ayır etme/faz].

Buradan Hohma'nın Kli'sinin yaratılış amacının ışığında bir alma kabı olduğu sonucu çıkar, yani gök ve yer bu Kli için yaratılmıştır. Başka bir deyişle, dünyaların yaratılışının tüm amacı bu Kli'nin hazzı ve zevki alması içindir.

Dolayısıyla, "alma arzusu" olarak adlandırılan bu Kli olmadan, dünyaların yaratılması için yer yoktur. Ancak daha sonra, yani sonundaki Hohma, ışığı aldıktan sonra, Veren'den form olarak zıt olduğunu hissetti ve form eşitliği istedi. Dolayısıyla, içindeki alma arzusunun üstesinden geldi ve "Ben ihsan etmek istiyorum" dedi.

Bu, dünyalarda var olan ve yaratılışın ıslahının ışığı olarak kabul edilen Hasadim ışığının köküdür. Daha sonra Bina, yaratılışın amacı alttakilerin vermesi değil alması olduğu için, bir tür ödün vererek Hasadim'i biraz Hohma ile, yani Hohma'yı Zeir Anpin [Aramice: küçük yüz] olarak, "Hohma'nın aydınlatmasında Hasadim'in ışığı" olarak almak için aldı.

Sonrasında, ZA'nın yaratılışın amacının iyi ve iyilik yapan olarak kabul edilen üst bolluğun Zeir Anpin'de aydınlanması değil, genişlemesi olduğunu gördüğünü öğreniyoruz. Buna Sefira Malhut denir ki bu bolluğun alındığı gerçek Kli'dir. Başka bir deyişle, Malhut Kli'si, yaratılış amacının ışığının parlayabileceği ve Yaradan'ın yaratılan varlıklara vermek istediği Kli'dir.

Bununla Musa'nın şu cevabını anlayabiliriz: "Mısır'a mı gittin? İçinde kötü bir eğilim mi var?" Bu nedenle, Yaradan'ın isimleri olan içsel Tora'yı alamazsınız, çünkü yaratılışın amacının bu ışığı sadece kadın doğanlar içindir, yani sadece alma arzusu olanlar içindir, ki bu Malhut'tur, "dişi", "kadın" olarak adlandırılır ve alma kapları olmayan ve "Hazez ve yukarısından" anlayışına ait olan melekler için değildir, ki bunlar Bina'nın Kelim'idir, ihsan etme kaplarıdır, alma kapları değildir.

"Mısır'a mı gittiniz?" sözlerinin anlamı budur. Yani, Malhut üzerinde Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlilik olduğu için, bu Kli üzerinde bir ıslah yapılmalıdır. Hiçbir ıslah yapılmadığı sürece, Mısır'ın Klipa'sının [kabuğunun] alma arzusunu kontrol ettiği kabul edilir. Alma arzusuna sahip olmadığınız göre, ihsan etmek için çalışmak üzere bir ıslah yapmanız gerektiği nasıl söylenebilir? Ne de olsa, yaratılış amacının ışığı için hiçbir alma kabınız yok!

Bununla alegoriyi anlıyoruz, cevap budur, yukarıda saf Kelim olan, "sıradan bir insanın kapları" olarak adlandırılan alma kapları olmayan, ancak hepsi kutsal, hepsi saf olan meleklerle sahip olmasına rağmen, yine de Yaradan özellikle sıradan insanların Kelim'ine sahip olan daha düşük olanları seçti, çünkü sadece bu Kelim'de kutsal isimlerle ilgili olarak Tora'yı almak mümkündür, oysa melekler yaratılışın ıslahıyla ilgilidir. Bu nedenle melekler ruhun hizmetkârlarıdır ve bu yüzden İsrail halkına "Benim için bir kandil hazırlayın" demiştir.

Çalışmada, "Damadın Yemeğinin Tadını Çıkaran Kimse" Ne Demektir?

Makale No. 35, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Bilgelerimiz şöyle dedi (Berahot 72): "Damadın yemeğinin tadını çıkaran ve onu memnun etmeyen kişi beş sesle günah işlemiş olur. Ve eğer onu memnun ederse, ödülü nedir? Rabbi Yehoşua Ben Levi, 'Beş sesle verilen Tora ile ödüllendirilir' dedi."

Damadın yemeğinin tadını çıkarıyorsa onu memnun etmesi gerektiğinin ne anlama geldiğini anlamalıyız. Damadın yemeğinin tadını çıkarmıyorsa, onu memnun etmesi gerekmez mi? Ayrıca, onu memnun etmesi gerektiği ne anlama geliyor? Damat, damat olduğu için üzgün mü ki onu memnun etmeye çalışsın? Damadı neyle memnun edebileceğimizi de anlamalıyız ki, böylece onu memnun ederek Tora ile ödüllendirilelim.

Bir kişiye bir emri yerine getirmesi söylenirse ona ödül olarak öteki dünyanın vaat edilmesi mantıklıdır. Ama burada ödülünün Tora olacağı söyleniyor. Bu, kişiyi damadı memnun etmek zorunda bırakan bir ödül müdür? Çalışmada tüm bunları nasıl anlamalıyız?

Ayrıca, neden gelini değil de sadece damadı memnun etmenin gerekli olduğunu anlamalıyız. Gelinle ilgili olarak başka bir gereklilik daha buluruz. Gelinle ilgili olarak şöyle denmiştir (Ketubot 16b): "Gelinin önünde nasıl dans edilir? Beyt Şammay, 'olduğu gibi gelin' der. Beyt Hillel, 'Güzel ve zarif bir gelin' der. Beyt Şammay, Beyt Hillel'e şöyle dedi: 'Topal ya da kör ise ona 'Güzel ve zarif gelin' denir mi? Fakat Tora, 'Yalan sözlerden uzak durun' demiştir. Beyt Hillel, Beyt Şammay'a şöyle dedi: 'Size göre, pazarda kötü bir pazarlık yapan biri, onu gözünde övmeli mi yoksa eleştirmeli mi?'

Yani, onu gözünde övmesi gerekir. Sonuç olarak bilgiler, 'Kişinin görüşü daima insanlarla iç içe olmalıdır' dediler."

Gelinle ilgili olarak neden sadece danstan söz edildiğini ve gelinin sadece dans sırasında mutlu edilmesi gerektiğinin söylenmediğini ve geline hangi ismin verilmesi gerektiğini anlamalıyız ister olduğu gibi, ister güzel bir isim, gerçek olmasa bile.

Şabat'a [Sebt'e] aynı zamanda "gelin" denir, "Git sevgilim, geline doğru." diye yazıldığı gibi. Şabat'tan önce altı iş günü vardır. Bu altı gün boyunca, her şeyi Şabat'a hazırlamak için çalışıp çabalamalıyız ve ayrıca Şabat yemeğini de yeriz.

Şabat'a Malhut, "gelin"e Malhut ve "İsrail toprağına" da Malhut denir. Ayrıca, "yaratılış" genellikle Malhut olarak adlandırılır. Bu, genel olarak iki öznenen bahsetmemiz gerektiği anlamına gelir: 1) Yaradan, 2) yaratılanlar.

Yaradan'a "damat", yaratılanlara da "gelin" denir. Bir Hatan [damat], bilgilerimizin "Derece olarak alçal ve bir eş al." dediği gibi, adını Nahut Darga [aşağı dereceden] olmaktan alır. Bu, Yaradan'ın ancak bir gelini olduğunda "damat" olarak adlandırılabilceği anlamına gelir. Tıpkı maddesellikte olduğu gibi, bir kişinin damat olduğunu söylediğimizde bu, onun bir gelini olduğu anlamına gelir. Ama bu, maneviyatta bizim için ne anlama gelir?

Yaratılanlar olmadan Yaradan'dan bahsetmek mümkün olmadığına göre, bir Yaratıcı olduğunu söylediklerinde bu, O yaratılanları yarattıktan ve onlar O'nu edindikten sonradır, çünkü onları O yaratmıştır. O zaman yaratılanlar bir Yaratıcı olduğunu söylerler. Ama eğer O'nu edinecek kimse yoksa, o zaman O'ndan bahsedecek kimse de yoktur. Bu nedenle, O yaratıkları yarattığında, Kendisini birkaç kez kısıtlayarak yarattı, ardından yaratılan varlıkların ortaya çıkması mümkün oldu. Onlar alıcılardır ve form eşitsizliği açısından O'ndan uzaktırlar, çünkü O'nun arzusu yalnızca ihsan etmektir ve yaratılanlar yalnızca almak isterler ve maneviyatta form eşitsizliği uzaklık ve ayrılık yaratır.

Bundan şu sonuç çıkar ki, yaratılanların O'nu edinmesi için Kendisini alçaltmasıyla, Yaradan'ın "damat" olarak adlandırıldığını söylemek mümkündür, zira O Kendisini edinilmek için alçaltmıştır.

Edinenlere "gelin" denir, ki gelin bir "damat" olduğunu bilir ve yaratılanlar O'nu edinmeseler kesinlikle O'na "damat", edinenlere de "gelin" denmezdi.

Genel olarak dünyalardan bahsettiğimizde her şeyi iki anlayışa ayırırız: 1) Tzimtzum [kısıtlama] ve Masah [perde] aracılığıyla dünyalara parlayan, "damat" adı

verilen ihsan eden ışık. Buna "damat" denir. 2) Işığın ve bolluğu alan Kli [kap], ki buna "dünyaların genel Malhut'u" denir.

Bununla birlikte, kişisel olarak, ışıhta birçok anlayış vardır ve çoğalma onları alan Kli'den kaynaklanır. Yani, ışıkla ilgili olarak, ışıhta hiçbir değişiklik olmadığını söyleriz, tüm değişiklikler Kli'dedir. Bunun nedeni, ışığın yalnızca kısıtlamalar yoluyla ve ışık ile Kli arasında eşitlik olduğu ölçüde parlamasıdır.

Bu nedenle, kişinin ışıkla eşitlik sağlamak için kendisini ne kadar ıslah edebileceği alıcının çalışmasına bağlıdır. Dolayısıyla, Kli olarak adlandırılan alıcının bakış açısından, ışıhta birçok anlayış ayırt edebiliriz. Bu nedenle, birçok ayrıntıya sahip olmamıza rağmen, ıslahın sonunda "Efendi bir ve O'nun adı Bir olacak" diye öğrendiğimiz gibi, yine de genellikle tek bir ışık ve tek bir Kli'dir.

Şabat'a "gelin" denir ve ondan önce altı iş günü vardır, bu da çalışma zamanıdır, şöyle yazıldığı gibi: "Altı gün boyunca Efendi yeri ve göğü yarattı ve yedinci günde O Şavat [dinlendi]." O halde, Şabat işin tamamlanması anlamına gelir ve "gelin" aynı zamanda işin tamamlanması anlamına gelir, "Musa bitirdi" [İbranice'de Klot (bitirdi) Kalah'a (gelin) benzer] diye yazıldığı gibi, yani çalışma tamamlandı.

Çalışmada "Şabat" olarak adlandırılan "işin tamamlanması" ve "emek" kelimesinin anlamını anlamalıyız. Yazı, "Tanrı'nın yapmak için yarattığı" der. Sulam'da [Zohar Üzerine Merdiven Yorumu'nda] açıklandığı gibi, altı iş günü, Yaradan dünyayı kendisi için alma arzusuyla yarattığından, HGT NHY adı verilen altı niteliğin ıslahıdır. Buna "yaratılan" denir, bu da yokluktan varoluş anlamına gelir.

Uzaklığa ve ayrılığa neden olan farklı bir formda olduğu için, Yaradan'ın yarattığı bu Kli, aşağıdakilerin yapması için verilmiştir, yani ıslah etmeleri için, ki bu, alma eylemine ihsan etme amacını yerleştirmek anlamına gelir. Buna Dvekut [bütünleşme], "form eşitliği", denir ve bununla "kendisi için almak" ve "ayrılık" olarak adlandırılan yaratılış, almanın ihsan etme formunu kazandığı Dvekut'un ıslahı ile ıslah edilmiştir.

Aşağıdakiler bu Kli'yi verdiğinde ışık aşağıdakilere ulaşabilir. Yani, o zaman, "O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu" olan yaratılış düşüncesi gelir. Buna, Kli'ye ait olan bolluğu almaya uygun olan Kli'nin "çalışmasının tamamlanması" denir.

O halde, altı iş günü, ihsan etme niyetini yapma çalışması olarak kabul edilir ve Şabat, ihsan etmek için çalışacak olan Kli'nin hazırlandığı anlamına gelir. Bu nedenle, "Şabat'ın gelişi", ışığın, ışığa hazır bir Kli'ye geldiğini ima eder. O zaman buna "Şabat" denir, yani O zaten Kli'yi ıslah ettiği için, O halihazırda Kli'yi yapma işinden Şavat[dinlenmiştir].

Işık Kelim'de [kaplarda] parladığında Kli'nin sadece ışığın tadını çıkarmaktan başka yapacak bir şeyi yoktur, çünkü yaratılışın amacı budur, "O'nun yarattıklarına iyilik yapmak". Bilgelerimizin "Şabat geldiğinde dinlenme gelir" dediği şeyin anlamı budur. Bu böyledir, çünkü ışık Kelim'de parladığında artık çalışma için yer yoktur. Aksine, buna "Şabat yemeğinin tadını çıkarmak" denir. Bilgelerimizin söylediği şudur: "Şabat arifesinde (Kelim yapmak için) çalışmayan kişi, Şabat'ta ne yiyecek?"

Başka bir deyişle, Şabat'a "yemek" denir, bu da haz ve memnuniyetin alındığı bir zamandır. Şabat arifesinde hazırlanmış Kelim'i yoksa, ışık geldiğinde yemeği alacağı Kelim'i yoktur. Bu nedenle Şabat'a "sonuçlandı", "bitiş", "tamamlanma" kelimelerinden Kallah [gelin/bitmiş] denir. "Ve yedinci günde, Tanrı yaptığı işi tamamladı." diye yazıldığı gibidir. Bu, yemeğin zaten hazır olduğu anlamına gelir, çünkü yemeğin alımı için Kelim zaten tamamlanmıştır ve "Bütün dünya O'nun ihtişamıyla doludur" diye yazıldığı gibi, ışığın eksik olduğu söylenemeyeceği bilinmektedir. Daha ziyade, hazır olan Kelim olduğu zaman ışığı görürüz, yani ışık Kelim'in içinde ifşa olur.

İsrail toprağına "gelin" de denir çünkü bir damadı vardır, şöyle yazıldığı gibi: "Tanrınız Efendi'nin gözlerinin yılın başından sonuna kadar üzerinde olduğu bir toprak." Özellikle İsrail toprağının neden böyle olduğunu anlamak zor görünüyor. Ne de olsa, "Efendi'nin gözleri her şeyde dolaşüyor" diye yazılmıştır ve özellikle İsrail toprağında değildir.

Tora'nın bize, Yaradan için çalışan ve "İsrail toprağı" niteliğiyle zaten ödüllendirilip ödüllendirilmediklerini bilmek isteyenlere bir işaret verdiğini yorumlamalıyız. İşaret, kişinin "Efendi'nin gözleri'nin, yani O'nun Takdiri'nin iyi ve iyilik yapan şeklinde olduğunu hissetmesidir. Bu, İsrail toprağında bulunan bir kişi olarak kabul edilir. O zaman, İsrail toprağına "gelin" denir, zira bir damadı olduğunu bilir.

Aynı şekilde, kimde damat vardır? Yani, bir damat olduğunu kim bilebilir? Damadı edinen kişi. Bu dereceye "gelin" denir, yani Tanrısallığı edinmiş olan kişi. Işık Tanrısallık olarak kabul edilir ve ışığın alıcısı edinen kişidir. Bu nedenle, "İsrail toprakları" "gelin" olarak adlandırılır, yani damat onda ifşa olur, Yaradan Gözetendir.

"Gelin olarak kabul edilen bir toprak" olarak adlandırılan İsrail toprağına ulaşmak için, maddesellikte olduğu gibi, içinde hiçbir kusur olmayan bir gelin aramaya gitmemiz adettendir, gelinin, yani toprağın, birçok sebepten almaya değer olmadığını söyleyerek İsrail topraklarına iftira atan casuslar hakkında yazıldığı gibi.

Bazıları onun gururlu olduğunu ve kişiden birçok talebi olduğunu, yani kişinin onun önünde mantığını ve arzusunu iptal etmesi gerektiğini ve sadece gözleri kapalı

yürüyebilenlerin ve tüm taleplerine itaat edebilenlerin onunla konuşabileceğini söyledi. Ve eğer onun ne dediğini mantık dahilinde anlamak isterse, o hemen ondan kaçır.

Bu nedenle, derler ki, bir kişi onun için tüm varlığını nasıl iptal edebilir? Yani, o kadar katı fikirlidir ki, bir kez söylediklerine kişi itaatsizlik ederse hemen ondan kaçır. Başka bir deyişle, "İsrail toprağı" cennetin krallığıdır ve kişi krallığı mantık ötesi kabul etmeli ve bedeninin cennetin krallığının yükünü üstlenmeyi kabul etmesini beklememelidir. Cennetin krallığının kabulü öyle olmalı ki kişi Yaradan'ı "tüm kalbinle, tüm ruhunla ve tüm gücünle" sevmeye gelmelidir ve bunların hepsi mantık ötesi temelindedir, ki bu koşulsuz teslimiyet anlamına gelir, yani beden de anlamaz.

Kişi gidip gözleri kapalı, yani mantık ötesi bir şekilde toprağı üstlenmelidir. Eğer çalışmanın ortasında, maneviyatta bir yükseliş ile ödüllendirildiğinde, çalışmadan iyi bir tat alır ve şöyle derse, "Şimdi Yaradan'a inaca inanmak zorunda değilim çünkü çalışmada zaten iyi bir tat hissediyorum ve hissettiğim bu tadı temel alıyorum, " o zaman alegoride olduğu gibidir, yani mantık ötesi inancı anlamak istediğı anda, "Neden yapayım?" ve "Şimdi Yaradan'a inanmak için zaten bir temelim var" dediğı anda, o hemen kişiden kaçır. Başka bir deyişle kişi, hissettiğı tüm yükseliş halinden, bu koşulundan, derhal düşer. Bu, "İsrail toprağı" olarak adlandırılan Malhut'un ondan kaçması ve kişinin "dışarıda, toprakların dışında" koşulunda kalması olarak kabul edilir.

Bu, bilgilerimizin "Ulusların toğrağı, onların havası kirlidir." dediğı gibidir. Bu demektir ki, bir düşüş sırasında, kişi İsrail toprağından iner ve havası kirli olan "ulusların toprağına" girer, yani "dünya uluslarının" tüm düşünceleri onun aklına ve kalbine girer ve "Yaşar-El [Yaradan'a doğru] arzusu" olarak adlandırılan "İsrail'in arzuları ondan ayrılır ve bunun yerine Keduşa'nın [kutsallığın] karşıtı olan "dünya uluslarının" arzusu gelir.

Görünüşe göre, bir düşüş durumunda, kişi şöyle der: "Keduşa'yı elde etmek için gösterdiğim tüm çabalardan ne kazandım? Şimdi görüyorum ki, sadece hiçbir şey kazanmamakla kalmadım, aynı zamanda Yaradan rızası için amacını edinme çalışmasına başlamadan öncekinden daha da kötüyüm. Başka bir deyişle, "İhsan etme amacım olmadığı gibi, pratikte bile, yani niyet olmadan eylemde, koşulu yerine getirmek zorlaştı. Tersine, 'İsrail toprağına' gelmek istemeden önce, Tora ve Mitzvot'u kolayca yerine getirebiliyordum."

Bu, Zohar'da (Şlah, Madde 63) yazıldığı gibidir: "Şöyle yazılmıştır: 'Ve toprağı gezmekten döndüler.' 'Ve döndüler', kötülüğün tarafına döndükleri ve hakikat yolundan döndükleri anlamına gelir. Dediler ki, 'Ne kazandık? Bugüne kadar dünyada iyilik görmedik. Tora'da emek verdik ama ev boş. Ve o dünyayla kim ödüllendirilecek?

İçine kim girecek? Bu kadar uğraşmasak daha iyi olurdu. Bize öğütlediğin gibi, o dünyanın bir kısmını bilmek için çalıştık ve öğrendik ve o süt ve bal ile de akıyor. Tora'dan bildiğimiz gibi, bu üst dünya iyidir, ama kim onunla ödüllendirilebilir?' İnançlı olanlar ne dediler? 'Efendi bizi isterse, onu bize verecektir.' Bir insan kalbinde Yaradan için arzusuyla emek sarfederse onunla ödüllendirilecektir çünkü O'nun bizden istediği tek şey kalptir."

Böylece, "İsrail toprağı"nın gelin anlamına gelen Malhut olduğunu görüyoruz. İnsanlar gelinin iyi olup olmadığını veya gururlu olup olmadığını görmek için gönderilir.

Ayrıca, Şabat'a işin tamamlanmasıyla ilgili olarak "gelin" denir. Bu nedenle, Şabat'tan önce, onu kabul etmek istiyorsak gelinin sunduğu şartlara uyum sağlamak için iş ve zahmetin olduğu altı iş günü vardır. Altı iş günü boyunca verilen emek, casuslarda olduğu gibidir: Bazen gelinin iyi olduğunu ve onu alan kişinin dünyanın en mutlu adamı olduğunu ve her şeyi yapmaya değer olduğunu, yani talep ettiği tüm şartları kabul etmeye değer olduğunu düşünürler.

Ama o ne der? Bir kişi ancak, bedeninin talep ettiği tüm ihtiyaçlarını, yani kendi iyiliği için olan arzularını iptal ettiğini söyledikten sonra, onlardan vazgeçer ve yalnızca Malhut olarak adlandırılan, cennetin krallığı olan "gelin" in yararını gözetir. Sadece o zaman, benliğini iptal ettiği zaman, bilgilerimizin "Tora sadece onun için kendini ölüme atan kişide vardır" dediği gibidir. Bu, kendi ihtiyaçlarıyla ilgili tüm düşünce ve arzularını öldürdüğü ve sadece Yaradan'ın rızası için umursadığı anlamına gelir.

Aynı şekilde, altı iş günü boyunca, bir kişinin yükselişleri ve düşüşleri vardır. Başka bir deyişle, bazen bir kişi casusların mücadeleden kaçmamız gerektiğini, bunun bize göre olmadığını söylemekte haklı olduğunu söyler. Bazen üstesinden gelir ve "Efendi bizi isterse, bize verir" diyen Yeşu ve Kaleb'in haklı olduğunu söyler.

Çalışmayı tamamladıktan sonra, bir kişi gelinin tüm şartlarını kabul ettiğinde, kişi Şabat'a "Kraliçe Şabat" denilmesiyle ödüllendirilir. Yani, damattan aldığı tüm haz ve memnuniyeti onun önünde kendini iptal eden erkeğe verir. Sunduğu talepler bunlardır -özellikle tüm şartlarını kabul ettikten sonra, bir kişinin onu bir "gelin" olarak kabul edebilirse hayatında ne kazandığını gösterir. Ve sonra "gelin", "Kralın kızı" ismini alır ve Kral'ın evinde hiçbir şey eksik değildir.

"Damadı memnun etmek neden gereklidir?" diye sorduğumuzu şimdi yorumlayabiliriz. Cevap şudur: Kök ve dal perspektifinden bakıldığında, "damat" Yaradan'dır ve "gelin" Yaradan'dan alması gereken yaratılanlardır ve Yaradan dünyayı yarattıklarına iyilik yapmak için yarattığından, yaratılanlar haz ve memnuniyet

aldığında buna "damadın sevinci" denir. Bilgelerimizin "O'nun önünde hiçbir zaman göğün ve yerin yaratıldığı günkü kadar sevinç olmamıştır." dediği gibidir.

Bundan şu sonuç çıkar ki, her insan damadın yemeğinin tadını çıkarır, yani dünyadaki tüm hazlar Yaradan'dan gelir ve buna "damadın yemeği" denir. "O'nu memnun etmemek", "geline" iftira attığı anlamına gelir, yani "gelin" in adil olmadığını ve kusurlarla dolu olduğunu söyler. "Gelin", Yaradan'dan haz ve memnuniyet alması gereken yaratılan varlıklardır. Tüm ruhu içeren Malhut adı verilen gelinin, yaratılan varlıklara haz ve memnuniyet vermediğini söylerler.

Bu demektir ki, sanki Yaradan ona hiçbir şey vermiyor gibidir. Bu nedenle, eğer bir kişi Malhut'un yaratılanlara verecek hiçbir şeyi olmadığını söylerse geline iftira atıyor demektir –onun fakir ve yetersiz olduğunu söyleyerek– ve aynı zamanda Yaradan'a iftira atmaktadır çünkü Yaradan ona hiçbir şey vermiyor ki böylece onun yaratılanlara verecek bir şeyi olsun.

Bu nedenle, "bir damadın yemeğinde eğlenen ve onu memnun etmeyen herhangi bir kişi beş sesle günah işlemiş olur." "Beş" ile ilgili olarak, maneviyatta tamamlanmış olan her şeye "beş Sefirot", "beş dünya" denildiği bilinmektedir. Bu yüzden ona Ubar [embriyo] denir, yani Over [üzerlerinden geçer] ve onları almaz. "Eğer onu memnun ederse," diye sorar Gemara, "Ödülü nedir? Rabbi Yehoşua Ben Levi, 'Beş sesle verilen Tora ile ödüllendirilir' der."

Her yerde vaat edildiği gibi, neden öteki dünya ile ödüllendirileceğinin vaat edilmediğini anlamalıyız. Cevap, damadı memnun ettiği için, yani "gelin" olan cennetin krallığına inandığı içindir. Onun adil ve iyi bir gelin olduğunu söyler ve bir damadı olduğuna inaçla inanır ve O'nun gelinle birlikte olduğunu şimdiden görebiliyoruz.

Buna "Şabat yemeği" denir. Bu demektir ki, o zaman, Şabat'ta, ruhların toplamı olan Malhut, "damat" olarak adlandırılan Yaradan'ın ruhlara vermek istediği şeye zaten sahiptir. Şabat'ın "öbür dünyanın bir benzeri" olmasının anlamı budur, zira o zaman damadın yemeğinin tadını çıkardığımız zamandır.

"Neden damadı sevindiren birinin ödülünün Tora olduğunu söylüyor ve birçok yerde yazıldığı gibi öbür dünya ile ödüllendirildiğini söylemiyor?" diye sordüğümüzü şimdi anlayabiliriz. Cevap şudur: Damat Yaradan iken, bir kişi damadı çalışmada neyle memnun edebilir? Gelinin güzel ve kusursuz olduğunu söylediği zaman.

Damat bunun tadını çıkarır, yani geline mantık ötesi inanç perspektifinden Malhut denir. Yönetimiyle dünyaya rehberlik eden Malhut'un iyi ve iyilik yapan şeklinde rehberlik ettiğini söyler. Bu şöyle yazıldığı gibidir (Şarkıların Şarkısı, 4): "Sen tamamen güzelsin karıcığım; sende bir kusur yok." O zaman, kişi Yaradan'ın isimleri bakımından,

Tora olan "kralın yemeği" olarak adlandırılan Tora ile ödüllendirilir. Bu Tora, bir kişi "cennetin krallığı" olarak adlandırılan "inanç" ile ödüllendirilmeden önce ortaya çıkmaz.

Ancak, kişi "gelin" olarak adlandırılan, Malhut adı verilen inançla ödüllendirilmeden önce, orada düşüşler ve yükselişler vardır. Buna "dans" denir. Cennetin krallığını üstlenmekle ödüllendirilmek için tüm çalışmanın bulunduğu yer burasıdır, böylece kişi, kendi çıkarını ilgilendiren hiçbir şey yapmayacak, tüm eylemleri Yaradan'ın rızası için olacaktır.

Bilgelerimiz bu konuda şöyle dediler: "Gelinin önünde nasıl dans edilir?" yani "gelin" niteliği ile ödüllendirilmek için.

Bu konuda Beyt Şammay ile Beyt Hillel arasında bir anlaşmazlık var. Beyt Şammay "Olduğu gibi bir gelin" der. Yani, bir insan nasıl hissederse, iyi ya da kötü hissetsin. Her şey hakkında, tüm hislerinin kendi iyiliği için olduğuna mantık ötesi inanmalıdır. Bu çok zordur.

Ancak Hillel Evi, kişinin içinde bulunduğu durumda hissettiği şeyin, iyi hissetmediğini söylemesinin, bunun iyi olduğuna inanması gerektiğini, ancak henüz görmeye layık olmadığı için iyiyi göremeyeceğini söyler. Dolayısıyla hissettiği şey doğru değildir çünkü "Onların gözleri var ama görmezler".

Ancak herkes, bir kişinin mantık ötesi gitmesi ve damadı memnun etmesi gerektiğini söyler. Bu nedenle, iki tür çalışma vardır: 1) çalışma zamanı olan altı iş günü boyunca ve 2) yemek zamanı olan Şabat sırasında (bkz. Makale No. 12, Tav-Şin-Mem-Tet).

Çalışmada "Esav ve İsmail'in Çocukları Tora'yı Almak İstemediler" Ne Demektir?

Makale No. 36, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar'da (Balak, Madde 138) şöyle yazılmıştır: "Yaradan, İsrail'e Tora'yı vermek istediğinde, gidip Esav'ın çocuklarını davet etti ve onlar kabul etmediler, 'Efendi Sina'dan geldi ve Seir'den onların üzerine doğdu' diye yazıldığı gibi, bu onların Tora'yı almak istemedikleri anlamına gelir. O, İsmail'in çocuklarına gitti ve onlar onu almak istemediler, 'Paran Dağı'ndan göründü' diye yazıldığı gibi. Onlar istemediği için, O İsrail'e geri döndü."

Zohar'da (Balak, Madde 140) şöyle denir, "Rabbi Şimon ona şöyle dedi: 'Bu soru halledilmiştir. Efendi Sina'dan geldi ve Sina'dan geldi ve onlara ifşa oldu. 'Ve Seir'den onlara göründü' demek, Seir sakinlerinin söylediklerinden, almak istemedikleri şeyden, bundan İsrail için gösterildi ve onlara çok fazla ışık ve sevgi kattı demektir. Aynı şekilde O, Paran Dağı'ndan İsrail'e göründü ve gösterildi, Paran sakinlerinin almak istemediklerini söyledikleri şeyden, bundan İsrail'e ekstra sevgi ve aydınlanma eklendi, aynen olması gerektiği gibi."

Esav ve İsmail'in çocukları Tora'yı almayı reddettikleri için, bunun İsrail'e ekstra sevgi ve aydınlanma kattığını neden söylediğini anlamalıyız. Sanki hiç kimse Tora'yı almak istememiş ve sadece İsrail günü kurtarmış gibi görünüyor ve bu yüzden İsrail için gösterildi ve onlara daha fazla ışık ekledi. Öyle görünüyor ki, aksi takdirde İsrail'de ek sevgi ve aydınlanma eksik olacaktı.

Maddesel dünyada, bazen bir kişinin birine güzel bir şey vermek istediğini, ancak almak isteyen kimsenin olmadığını ve bunun kişiye acı verdiğini söyleyebiliriz. Bu nedenle, birileri onun için üzülür ve bunu kabul eder ve sonra kişi, o şeyi kabul ederek kendisine iyilik yapan kişiyi sever. Fakat Yaradan'la ilgili olarak böyle bir şey, Yaradan'ın İsrail'e verdiği ekstra sevgi ve aydınlanmanın, Esav ve İsmail'in çocukları Tora'yı almak istemezken, İsrail'in almasından kaynaklandığı nasıl söylenebilir?

Çalışmada bunu anlamak için, çalışmada insanın kendisinin küçük bir dünya olduğunu hatırlamalıyız, Zohar'da şöyle yazıldığı gibi, "İnsan yetmiş ulusun hepsinden oluşur ve Esav niteliğini, İsmail niteliğini ve İsrail niteliğini içerir." Öğrendiğimize göre, İsrail niteliği dünyanın yetmiş ulusunun yönetimi altında sürgünde bulunmaktadır; bu uluslara genel olarak "kendisi için alma arzusu" denirken, İsrail'e "Yaradan'a ihsan etme arzusu" denmektedir.

İki anlayış olduğu bilinmektedir:

1) Yaratılışın amacı, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak, yani yaratılanların haz ve zevk almasıdır. Yaradan'ın ihsan etme arzusu, yaratılarda haz ve zevk alma arzusu yaratmıştır, yani yaratılan varlık nerede zevk alacak bir şey olduğunu görse, hemen o zevki almak için can atar. Buna "Yaradan'ın yarattığı Kli [kap]" denir, çünkü "Tanrı'nın yarattığı" diye yazılmıştır.

2) Yaratılışın ıslahı. Bununla birlikte, yaratılışın ıslahı meselesi vardır, yani utancı önlemek için, bir ıslah gerçekleşmiştir, burada Yaradan'ın yarattığı ve "kendisi için alma arzusu" olarak adlandırılan Kli ile almak mümkün değildir. Bunun yerine, insan, arzusu yarattıklarına ihsan etmek olan Yaradan gibi, "ihsan etme arzusu" olarak adlandırılan yeni bir Kli yapmalıdır. Aynı şekilde, yaratılanlar da bu Kli'yi yapmalıdır, yoksa Yaradan'ın yarattıklarına vermek istediği haz ve zevk gizlenir ve saklanır. "Tanrı'nın yarattığı" sözlerinin anlamı budur, yani alma arzusu, "yapmak", yani yaratılanların yapması gereken şey, yaratılarda olmayan ihsan etme arzusudur ve bunu yapmaları gerekir, böylece ihsan etme arzusuna sahip olurlar.

Şunu sormalıyız: Yaradan'ın yarattığı şeyin, yani kişinin kendisi için alma arzusunun tersini yapmak nasıl mümkün olabilir? Yaradan'ın "alma arzusu" denen çalışmasını iptal etmek ve tam tersini yapmak nasıl mümkün olabilir? Öyle görünüyor ki, kişi Yaradan'a karşı hareket ediyor?

Cevap, insanın Yaradan'ın yarattığı alma arzusunu geri çeviremeyeceğidir. O halde, doğamıza aykırı olduğu halde, neden bizden her şeyi Yaradan'ın rızası için yapmamız isteniyor?

Bununla birlikte, bir de ışık ve Kli meselesi vardır. Kli'ye "arzu" denir ve arzuya "eksiklik" denir ve "ışık" da eksikliğin doyurulmasıdır. Kural şudur: "Kli olmadan ışık olmaz." Dolayısıyla, yaratılanlar kendileri için bir Kli, yani bir eksiklik sağlamalıdır, çünkü herhangi bir eksikliğin Yaradan'a değil, özellikle yaratılanlara ait olduğuna dair bir kural vardır.

Buradan yaratılanların eylemlerde bulunmaları ve kendilerinde bir eksiklik bulmanın yollarını aramaları gerektiği sonucu çıkar ki bu da tüm eylemlerinin Yaradan'ın rızası için olmasını istemeleri ama bunu yapamamalarıdır, bu yüzden yaratılanlar kendi başlarına edinemeyecekleri bir ihsan etme arzusunun eksikliğini görür ve hissederek.

Ancak, ihsan etme arzusunu edinemeyeceklerinin açık olması için, yaratılanların önce kendi başlarına çaba göstermeleri gerekir. Aksi takdirde, bu eksikliğini kendi başlarına edinemeyeceklerini nasıl bilebilirler? Ancak şunu sormalıyız: İnsanın ihsan etme arzusunu kendi başına elde etmekten aciz olduğuna dair bu farkındalığa kimin ihtiyacı var?

Cevap, insanın kendisinin bu farkındalığa ihtiyacının olmasıdır. Aksi takdirde, Yaradan'dan kendisine yardım etmesini istemeyecektir, zira ihsan etmek için her şeyi yapacak zamanı olduğunu düşünecektir, çünkü istediği zaman ihsan etmek için her şeyi yapmak kendi gücü dahilindedir.

Bu nedenle, insan ihsan etme arzusunu edinmek için önce kendi başına çalışmalıdır ve ancak o zaman içten, samimi bir dua edebilir, yani Yaradan'ın kurtuluşu için gerçek bir ihtiyaç duyar, öyle ki Yaradan ona her şeyi Yaradan rızası için yapma arzusunu versin.

Bununla yazılanları (Mezmurlar 119) yorumlayabiliriz, "Ne mutlu O'nun tanıklığına değer verenlere, O'nu bütün kalbiyle isteyenlere." "Ne mutlu O'nun tanıklığına değer verenlere," yani Tora'nın Mitzvot'unu [emirlerini/iyi işlerini] yerine getirenlere ve "tüm kalbiyle O'ndan talep edenlere," sözleri arasındaki bağlantıyı anlamalıyız. Yukarıda belirtildiği gibi, ihsan etme arzusundan yoksun olduğumuzu hissetmek için bir ihtiyaç edinmeliyiz. Bunu edinmeden önce, yani ihsan etme arzusunu edinmeden önce, Yaradan'ın yaratılan varlıklara vermek istediği hazzı ve zevki almaya uygun değilizdir.

Ancak, kişi bu eksikliğini nasıl edinebilir? Bize Tora'nın Mitzvotlarını yerine getirmenin, kişiye ihsan etme arzusunu edinmesi gerektiğine dair bu farkındalığı getirebileceği söylenir. Yani, kişi Tora ve Mitzvot'u gözlemleyerek Yaradan'a yaklaşmayı, yani "form eşitliği" olarak adlandırılan Dvekut'u [bütünleşmeyi] edinmeyi

amaçladığında, bu ona ihsan etme arzusunun eksikliğini hissettirebilir. "Ne mutlu O'nun tanıklığına değer verenlere" diye yazılmıştır, yani bu kişiye daha sonra Yaradan'dan kendisine bu eksikliği vermesini isteyebileceği bir eksiklik verecektir.

"O'ndan tüm kalbiyle talep edenler" sözlerinin anlamı budur, bunun anlamı kişinin daha sonra Yaradan'dan kendisine bunu yani ihsan etme arzusunu vermesini tüm kalbiyle talep edebileceğidir, böylece kişinin Yaradan için yaptığı her şey tüm kalbiyle yapılmış olacaktır. O zaman, Tora ve Mitzvot'u gözlemleyerek, Yaradan'dan kendisine "tüm kalbiyle" niteliğini yani bunun Yaradan için olmasını talep edebileceği bir duruma gelecektir. Başka bir deyişle, kişi Yaradan'dan kendisine "tüm kalbiyle" denilen ihsan etme arzusunu vermesini talep eder, zira Tora ve Mitzvot'u yerine getirmenin karşılığında talep ettiği tek ödül budur.

Dolayısıyla insanın çalışması, Yaradan'ın kendisine yaratılıştaki verdiği alma arzusu yerine ihsan etme arzusu vereceği bir eksiklik ve ihtiyaç edinmektir, çünkü bu sayede Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirilecektir. Bundan dolayı, Yaradan'ın ona verdiğiinden farklı bir arzu istemesine rağmen, Yaradan bunu ister. Baal HaSulam bu konuda Yaradan'ın şöyle dediğini söylemiştir: "Oğullarım Beni yendi," Onlar, Yaradan'ın onlara verdiğiinden farklı bir arzu istediler, yani Yaradan'dan onlara başlangıçta verdiğiinden farklı bir arzu vermesini talep ettiler.

Yine de Yaradan'ın verdiği ve "yokluktan var oluş" olarak adlandırılan alma arzusu, tüm yaratılışın eksenidir. Bununla birlikte, alma arzusu ıslahtan geçmelidir ki buna "yaratılışın ıslahı" denir. Yani yaratılış "kendisi için alma arzusu" olarak adlandırılır ve bunun üzerine ihsan etme niyeti yerleştirilir. Sonuçta, alma arzusu kalır, ancak ihsan etme amacının ıslahını edinmiştir.

Buradan şu soruyu sormalıyız: Yukarıdakilere göre, bir kişi Yaradan'dan kendisine ihsan etme arzusu vermesini istemeye başladığında, yani tüm eylemlerini Yaradan'ın rızası için yapabildiğinde, Yaradan neden kişinin talep ettiği ve istediği gibi ona ihsan etme arzusunu vermez? Çalışmanın düzeninde, ihsan etme arzusunu edinme yolunda yürümek istediğinde, kişinin ileriye değil, geriye doğru gittiğini görürüz. Bu demektir ki, kötülük onda ödül almak için çalışırken ifşa olduğundan daha yoğun bir şekilde ortaya çıkar.

Mesele şu ki, ihsan etme arzusunun sadece yaratılışın ıslahı olduğunu ve yaratılışın amacı olmadığını bilmeliyiz, çünkü yaratılışın amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusudur, yani yaratılanların zevk ve haz almasıdır. Dolayısıyla, eğer onlara istedikleri şeyi, yani ihsan etme arzusunu hemen verseydi, Yaradan'a ihsan ettikleri ve Yaradan'la Dvekut'a sahip oldukları için çalışmadan tatmin olurlardı, böylece başka neye ihtiyaçları olurdu ki? Kendileri için hiçbir şeye ihtiyaçları olmazdı, buna "merhameti

arzulamak" denir ve Yaradan'dan hiçbir şey almaya ihtiyaçları yoktur, dolayısıyla yaratılışın amacı olan O'nun onlara verme arzusu meselesi dokunulmadan kalır.

Ama yaratılışın amacı, yani hedef, bilindiğı üzere her şey amaca göre hesaplanır, araçlara göre değil, çünkü ihsan etme arzusu sadece amaca ulaşmak için bir araçtır, bu yüzden kişi ihsan etme arzusunu alsaydı, bununla tatmin olacaktı ve amaç devrilmemiş bir taş olarak kalacaktı, zira hiç kimse buna ihtiyaç duymayacaktı, çünkü zaten çalışmadan tatmin olacaktı.

Bu, Bir Bilgenin Meyvesi kitabında (Cilt 1, s 118) yazıldığı gibidir: "Yukarıdakilerin hepsinden, ruhun 620 kutsal ismin tamamını, gelmeden önce sahip olduğundan 620 kat daha fazla olan tüm yapısını edinmeye mahkûm olduğunı görürsünüz. Onun yapısı, Tora'nın ışığının kıyafetlendiğı 620 Mitzvot'ta ve Tora'nın kolektif ışığında Yaradan'da görünür. Böylece 'Tora, Yaradan ve İsrail'in' bir olduğunı görürsünüz."

Bu, yaratılışın amacının bu olduğu anlamına gelir -kişinin tamamlanma aşamasına ulaşması ve Yaradan'ın isimlerine uygun olarak Tora ile ödüllendirilmesi. Kişinin Yaradan'a ihsan etmek istemesi yeterli değildir. Bu harika bir şey olsa da amaç bu değildir. Aksine, insan bir bedene bürünmeden önce ruhunun sahip olduğu miktarın 620 katını edinmelidir. Ancak, kişi birkaç dua ve ayinden sonra ihsan etme arzusunu hemen edinecek olsaydı, uğruna yaratıldığı hedefi edinmesine gerek kalmazdı. Bir kişinin ihsan etme arzusunu alamamasının ve dahası, ihsan etme çalışmasına başlamadan önce sahip olduğundan daha da büyük bir ihsan etme arzusu aldığını görmesinin nedeni budur.

Ancak, kişi Yaradan'a yaklaşmak için çaba gösterdikten sonra, ki bu Dvekut denilen form eşitliği anlamına gelir, "Ve O'na tutunmak için" diye yazıldığı ve "O'nun niteliklerine tutunun, O nasıl merhametliyse, siz de öyle merhametlisiniz" diye açıklandığı gibi, kişinin istediğini, yani ihsan etme arzusunu almamış olmasının neden yeterli olduğunu anlamalıyız. Peki şimdi neden her seferinde kendisine ihsan etme arzusu verilmesi için dua etmeden önce sahip olduğundan daha fazla miktarda alma arzusu elde ediyor? Sanki bu yukarıdan gelen bir hata gibi görünmektedir, sanki yukarıda kişi alma arzusu istemiş ve bu nedenle kendisine daha büyük bir alma arzusu verilmiş gibi düşünülmektedir. Ama kişi ihsan etme arzusu istemiştir, o halde neden yukarıdan kendisine daha büyük bir alma arzusu verilmiştir?

Cevap şudur: kişinin yaratılış amacını alması, "Yaradan'ın isimleri" olarak adlandırılan Tora ile ödüllendirilmesi için, kendisine her seferinde daha büyük bir alma arzusu verilir. Yani, ihsan etme arzusunu edinmek için bir şeyler yaptığı ölçüde, yukarıdan alma arzusu alır. Ve yukarıdan yardım istediğinde, onun kontrolünden çıkamayacağını gördüğüne göre, bu yardım nedir? Zohar'da "Arınmak için gelene

yardım edilir" sözleri hakkında söylendiği gibidir. "Nasıl yardım edilir?" diye sorar. "Kutsal bir ruhla" diye yanıtlar. Eğer kişi daha fazla ödüllendirilirse, ona Ruah verilir." Yani, yukarıdan aldığı yardım sayesinde, NRNH'Y'ını edinene kadar yardım alarak ödüllendirilir. Sonuç olarak, kişi her seferinde daha fazla kötülüğe sahip olduğunu görür ve her seferinde daha fazla yardım istemelidir.

İbrahim'le ilgili yazılanlar hakkında (Yaratılış 15) Baal HaSulam'dan duyduklarım şöyledir: "Ve ona dedi ki, 'Ben sana bu toprakları miras olarak verecek olan Efendimim'. Ve o şöyle dedi: 'Onu miras alacağımı nasıl bileceğim? Ve İbrahim'e şöyle dedi: 'Kesin olarak bil ki, senin soyundan gelenler, kendilerine ait olmayan bir ülkede yabancı olacaklar ve dört yüz yıl köleleştirilip işkence görecekle ve sonrasında birçok mal mülkle çıkacaklar.'"

İsrail halkının Mısır'da sürgünde olacağını Yaradan'ın kendisine verdiği "Nasıl bileceğim" cevabı hakkında sordu. Bu demektir ki, İbrahim'in, kendilerine ait olmayan bir toprakta bulunma eyleminden sonra, bu toprakları miras alacaklarını kesin olarak bilmesini sağlayan garanti budur. "Yanıt nedir?" diye sordu, yani İbrahim bunun doğru yanıt olduğunu anladı. Gördüğümüz gibi, İbrahim sürekli "Acaba?" diye sorduğu Sodom'da Yaradan'la tartışabilirdi. Ancak burada bunun doğru cevap olduğunu anladığı ve daha fazla soru sormadığı ima edilmektedir.

Bunun cevabının İbrahim'in sorduğu soru olduğunu söylemiştir. Bu kafa karıştırıcıdır. Hakkında "Ve Efendiye inandı" diye yazılan İbrahim'le ilgili bir soru vardır, o halde neden birdenbire "Miras alacağımı nereden bileceğim?" gibi bir soru sormuştur? İbrahim'in Yaradan'ın kendisine hangi mirası vermek istediğini, yani toprağın mirasını gördüğünü ve yaratılışın tüm amacının bu topraklara dahil olduğunu söyledi. Ancak Kli olmadan ışık olmaz, yani eksiklik olmadan doyum olmaz diye bir kural olduğundan, bu nedenle ihtiyaçları yokken toprağı miras almalarının nasıl mümkün olacağını sordu. Onlar biraz manevi aydınlanma alır almaz tatmin olacaklar ve Yaradan'a sevinçle hizmet edecekler ve daha fazlasına ihtiyaçları olmadığı için hiçbir şey için endişelenmeyeceklerdi. Böylece, yaratılışın amacı olan bu toprakları miras almaya ihtiyaçları kalmayacaktı. Bu nedenle soru, herhangi bir ihtiyaçları olacağını görmediğiydi ve ihtiyaç olmadan hiçbir şey özellikle de toprağın mirası gibi ciddi bir şey verilmez.

Yaradan buna şöyle cevap verdi: "Şunu kesin olarak bil ki, senin soyundan gelenler kendilerine ait olmayan bir toprakta yabancı olacaklar." Eretz [Toprak] Ratzon [arzu] anlamına gelir. Yani, İsrail halkına değil, Mısır'a ait olan alma arzusunun egemenliği altında olacaklar ve buna "onların olmayan bir toprak" denecek. Ve dört yüz yıl işkence görecekle. "Dört" tam bir derecedir, HaVaYaH'ın dört Behinot'u

[anlayışları/nitelikleri], ihsan etme kapları olarak kabul edilen Bina'dan gelir. "İşkence gördüler" ifadesi, Mısırlıların onların ihsan etme kaplarıyla çalışmalarına izin vermedikleri anlamına gelir. "Köleleştirilecekler ve işkence görecekler," ne içinde? "Dört yüz yıl" içinde, yani Bina'nın Sefirot'unda.

Sefirot kitabından Malhut'un "birimler", ZA'nın onlar ve Bina'nın yüzler olarak adlandırıldığı bilinir. "Dört yüz "ün anlamı budur, çalışmalarına izin verilmemesidir. Onlar galip geldiklerinde ve ihsan etme kapları olan Bina niteliğinde çalıştıklarında, Mısırlılarla büyük bir savaş yaptılar. İsrail halkı ihsan etme tarzında çalıştığında Mısır İsrail'i köleleştirdi ve ardından sürgünde olduklarını hissettiler. Ama ihsan etme kaplarıyla çalışmadığımız zaman, Mısırlıların bu çalışmaya direndiğini bilemeyiz.

"Ve İsrail oğulları çalışmadan dolayı iç çektiler ve feryat ettiler ve feryatları çalışmadan Tanrı'ya yükseldi" (Mısır'dan Çıkış 2:23) sözünün anlamı budur. Yani, yardım istediklerinde onlara her seferinde yeni ışıklar verilmeliydi, Zohar'da söylediği gibi, yukarıdan verilen yardım "kutsal bir ruh" olarak kabul edilir ve bununla İsrail halkı büyük ışıklara ihtiyaç duyacaktır çünkü aksi takdirde Mısırlıların kontrolünden çıkamazlar.

Dolayısıyla Yaradan'ın cevabı, onlara yardım isteme ihtiyacı vereceğidir, yani her seferinde onlara daha kötüsünü gösterecektir, bu yüzden sürekli daha büyük yardım istemeleri gerekecektir. Bu sayede, yaratılış amacının ışığı onlara ifşa edilecektir. Buna "miras almak için bu topraklar" denir. Bundan şu sonuç çıkar ki, istedikleri zaman yukarıdan ihsan etme arzusu almış olsalardı, memnun olurlardı ve toprağı miras almaya ihtiyaçları olmazdı. Ama onlara ihsan etme arzusu değil de alma arzusu verdiği için, Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duydular ve bu sayede tatmin olmayacakları ama toprağın mirasını alacakları kesinleşti.

Buradan, özellikle alçak bir durumda olmalarının, büyük ışıkları almalarına neden olduğu sonucu çıkar. Bu, neden ihsan etme arzusu istediklerinde kendilerine alma arzusu verildiğini açıklar; yani alma arzusu, daha düşük olanların istediklerinde ihsan etme arzusunu almaları gereken yerde büyür. Dolayısıyla, kişi duasının yukarıda işitilmediğini gördüğünü ve bunun kanıtının da kendisine ihsan etme arzusunun verilmemesi olduğunu söyleyemez. Bunun yerine, duasının dikkate alındığını bilmelidir ve bunun kanıtı, şimdi bütünlüğe ihtiyaç duyacağından, artık kendisi için iyi olanın verilmesi yoluyla ona yukarıdan bir yanıt verilmesidir.

Yukarıdakilere göre, sorduğumuz soruyu yorumlamalıyız: Zohar neden "ve Seir'den üzerlerine doğdu" der, yani Seir sakinleri almak istemediklerini söylediği için, İsrail'i aydınlatarak onlara çok fazla ışık ve sevgi kattı? Aynı şekilde, "İsrail'e Paran

Dağı'ndan göründü ve gösterdi", Paran sakinlerinin almak istemediklerini söylemeleri, olması gerektiği gibi İsrail'e ekstra sevgi ve aydınlanma kattı.

Böyle bir şey Yaradan'a ait olabilir mi diye sorduk, yani gerçekte İsrailoğulları bu kadar ı ışık ve sevgi verilmesini hak etmediler mi? Çünkü onlar Tora'yı almak istemediler, bu nedenle O İsrail'e verdi, yani onlara ekledi. Aksi takdirde, İsrail'e çok fazla ı ışık ve sevgi ekleyemezdi.

Çalışma hakkında konuştuğumuzda, tek bir kişiden söz ederiz. Yani, bir kişideki Esav'ın çocukları ve bir kişideki İsmail'in çocukları Tora'ya direnmeyip ihsan etme arzusunu üzerlerine almayı kabul etseydi, kişinin içindeki İsrail niteliği tatmin olur ve Yaradan'ın İbrahim'e verdiği cevapta belirtildiği gibi, "Şunu kesin olarak bil ki [senin soyun] yabancı olacaktır" diyerek yaratılış amacına ihtiyaç duymazdı. Özellikle Mısır'ın yönetimi altında köleleştirildiklerinde, kendilerine yardım edilmesini isteme ihtiyacı duyacaklardır. Ve bu yardım sayesinde onlara yaratılışın amacını açıklamak mümkün olacaktır. Bu da tam olarak bedende direnç olduğunda, Tora'yı almak istemediğimizde, Yaradan'ın onlara çok fazla ı ışık ve sevgi katmasını sağlar.

Çalışmada "Şehina İsrail İçin Tanıklıktır" Ne Demektir?

Makale No. 37, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar şöyle der (Pinhas, Madde 491), "'Şoşan Edut'taki Lider için'. Musa, 'Şoşan Edut' dedi, 'Şoşan Edut' denilen Şehina'nın [Kutsallığın] Edut'udur [tanıklığı], çünkü üzerimizde duran ve Kral'ın önünde bizim hakkımızda tanıklık eden bir tanıklıktır. Övgülerde bulunmamız için kutsal bir yardımdır. Bu yüzden ona 'Şoşan Edut' denir. Musa şöyle dedi: 'Ona 'Şoşan Edut' denir, çünkü Şehina, onun organları olan İsrail'e tanıklık eder ve onların üzerinde bir ruhtur. Onun hakkında 'Ve sen göğü duyacaksın' diye yazıldığı gibi, o Cennetten gelen bir yardımdır. O kutsal bir yardımdır."

Şehina'ya neden Şoşan denildiğini anlamalıyız. Şehina'nın bu rengi [Şoşan bir güldür] bize ne ifade eder? Ayrıca Şehina'nın Kral'ın önünde bize tanıklık etmesinin ne anlama geldiğini de anlamalıyız. Edut'un [tanıklığın] işiterek değil, görerek olması gerektiğini biliyoruz. Bu nedenle, Şehina'nın bize görme konusunda tanıklık ettiğini söylemek için, burada görmenin ne olduğunu anlamalıyız.

Yaradan çalışmasında iki zıt anlayışa sahip olduğumuz bilinmektedir: 1) Bir yandan, yaratılışın amacının O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu olduğunu öğreniriz. Bu nedenle, yaratılanlarda zevk ve haz alma arzusu yaratmıştır, çünkü bir şeye duyulan özlem ne kadar büyükse, hazzın ölçüsü de o kadar büyüktür. Buradan, yaratılışın amacının yaratılanların dünyadan haz alması olduğu sonucu çıkar. Başka bir deyişle, yaratılanların haz alması için bir haz alma arzusu yarattı, yani tüm amaç yaratılanların haz almasıydı. 2) Öte yandan, kendimiz için almamızın yasak olduğu söylenir. Yani, kişi düşüncede, konuşmada veya eylemde kendi çıkarı için bir şey

yapmamalıdır. Aksine, kişi her şeyi Yaradan rızası için yapmakla ilgilenmelidir, kendi iyiliği için değil, çünkü bu gerçekten yaratılışın amacına aykırıdır.

Cevap şudur: Kişinin Yaradan rızası için çalışması, Yaradan'ın başkalarının O'nun için çalışmasına ya da kendisine bir şey verilmesine ihtiyacı olduğu için değildir. Daha ziyade, bu yaratılanlar için bir ıslahıdır. ARİ'nin dediği gibi, O'nun eylemlerinin mükemmelliğini ortaya çıkarmak için, yani "yarattıklarına iyilik yapmak" olarak adlandırılan bu eylem için, yaratılanların haz alması ve bu hazda bütünlük olması için, yani bundan utanç duymamaları için, Yaradan'ın vermek istediği zevk ve haz üzerine bir Tzimtzum [kısıtlama] ve gizlenme konmuştur.

Ancak bu sadece Yaradan'ın rızası için niyet ettiklerinde olur, yani Yaradan Kendi arzusuna uyulmasından ve O istediği için O'ndan iyilik almaktan hoşlandığı için, bu doğal olarak form eşitsizliğinin neden olduğu utanç sorununu ortadan kaldırır çünkü her dalın köküne benzemek istemesi kuralı vardır. Yaradan nasıl ihsan ederse, aynı şekilde aşağıda olan da ihsan ettiğinde bundan haz alır.

Aşağıda olan, almak zorunda kaldığında, utanır. Dolayısıyla, bu ıslah, kişinin yaratılıştan gelen kendi iyiliği için alma arzusu üzerine yerleştirilmiştir, kişi alma arzusu üzerine ihsan etme niyetini yerleştirmelidir.

Ancak, kişi Tora ve Mitzvot'u [emirleri/iyi işleri] yerine getirmek istediğinde, bu ona Yaradan'ına memnuniyet vermek için her şeyi yapma arzusu getireceğinden ve bu arzu sadece kendi yararına alma arzusu olarak yaratılan insan doğasıyla çeliştiğinden, bu yüzden kişi "İyi eylemler yapmak istiyorum ki bu sayede her şeyi kendim için değil Yaradan için amaçlayabileyim" dediğinde, "kötü" olarak adlandırılan kişinin bedenindeki kendi için alma arzusu, "Bu çalışma senin için nedir?" diye bağırır. "

Peki bu sorusuna vermemiz gereken cevap nedir? Cevap, Pesah Bayramı Haggadah'ında [anlatısında] verilmiştir: "Kötü kişi, ne der? 'Bu çalışma senin için nedir? Senin için, onun için değil. Kendini halktan dışladığı için, en önemli olanı inkâr etti. Ve sen de onun dışlarını köreltiyorsun."

Bu cevabı anlamak çok zordur. Bir soru soruyor; Yaradan'ın yarattığı arzu olan alma arzusunu neden iptal edeceğimizi anlamak istiyor. Ona cevap vermeliyiz, çünkü kendi görüşüne göre soruyor, doğru söylüyor. Peki, neden "Dışlarını körelt" demişlerdir?

Baal HaSulam bu konuda şöyle der: "Bu çalışma nedir?" diye sorduğu için, "Neden kendimiz için değil de Yaradan için çalışmalıyız?" anlamına gelir. Buna cevap verecek bir şey yoktur. Başka bir deyişle, kişinin sorusuna, aklıyla anlayabilmesi için cevap verilir. Ancak burada bunu anlamasını sağlamak imkânsızdır çünkü şunu sormaktadır:

Eğer ihsan etmek için çalışırsa alma arzusu ne olacaktır? Eğer kişi daha sonra, ihsan etmek istedikten sonra alsaydı, yani "İhsan et ve karşılığında daha sonra alıcı olabileceksin" diyebilseydik, bu almak için ihsan etmek olurdu. Buna Lo Lişma [O'nun rızası için değil] denir.

Bu nedenle, kişi Lişma [O'nun rızası için] çalışmak istediğinde, yani ihsan etmek için ihsan etmek istediğinde, buna cevap verecek hiçbir şey yoktur. Buna "dişlerini köreltmek" denir. Başka bir deyişle, cevap güçle yani mantık ötesi gitmemiz gerektiğidir, zira mantık dahilinde kötü olan haklıdır. Buna "dişlerini köreltmek" denir. Bir kişinin kötülüğü bir kerede yenemeyeceğini, ancak bu çalışmanın, kişi onu kazanmakla ve mantık ötesi bir inanç olarak cennetin krallığının yükünü üzerine almakla ödüllendirilene kadar yükselişler ve düşüşler halinde olduğunu söyledi.

Bu nedenle Malhut'a Şoşanah [gül] veya Şoşanim [güller] veya Şoşan [gül için başka bir isim] denir, zira dişlerini köreltme meselesi olmadan cennetin krallığı ile ödüllendirilmediğimiz için bu isim her zaman olaydan sonra verilir. Bu nedenle Malhut, eylemden sonra Şoşana olarak adlandırılır.

Şoşan'ın anlamının "Dişlerini köreltmek" olduğu anlaşılır çünkü onun sorusuna cevap verecek bir şey yoktur ve kötü olan, yani kendisi için alma arzusu karşı çıksa da zorla, zorlamayla gitmek zorundayız. Buna Hakaa [vurma] denir, yani kişi kendisiyle savaşıyor. Kişi kötü olana, "Yüce bir Kral'a hizmet etmek değerlidir ve karşılığında hiçbir şeye ihtiyacımız yoktur, sadece O yüce olduğu ve hükmettiği için, yani O'nun yüceliği nedeniyle, kişi yüce bir Kral'a hizmet ederken tatmin olmalıdır" dediğinde, kötü olan ona, "Yüce bir Kral'a nasıl hizmet etmek istiyorsun? O'nun yüceliğini hissediyor musun ki O'na hizmet etmenin değerli olduğunu söylüyorsun?" der.

Bu koşullarda, kişi bazen Yaradan'ın yüceliğini kendisine tasvir edemez. Bunun yerine, Keduşa [kutsallık] içindeki alçaklığı hisseder. Bu, "Şehina sürgünde" veya "Şehina tozun içinde" olarak kabul edilir. Başka bir deyişle, Kral'da hiçbir bir önem hissetmez. Tam tersine, onu Yaradan çalışmasından uzaklaştıran tasvirler gelir, öyle ki bazen Yaradan çalışmasını unutmak bile ister, zira Yaradan için çalışması gerektiğini ve çalışma için herhangi bir ödül almaması gerektiğini hatırlarken, ancak çalışmanın kendisi onun hedefi olmalıdır, bu, kişi çalışmada bir tat hissettiğinde söylenebilir. O zaman, hissettiği tat, onu çalışmaya devam etmeye sevk eder ve herhangi bir ödüle ihtiyaç duymaz.

Ancak kişi kutsal çalışmayı yapmaya geldiğinde ve çalışması için herhangi bir ödül istemediğini söylediğinde ne yapabilir, o zaman onu zorunlu kılacak ve çalışmasına neden olacak bir ödülü yoktur ve seve seve çalışır, zira daha sonra büyük bir ödül alacaktır çünkü ödül almak için çalışmamaktadır.

Ayrıca, yüce bir Kral için çalışacağını da hissetmez, öyleyse insan nasıl haz almadan çalışabilir? Ona zorlayıcı bir şekilde yani bedeninin rızası olmadan çalışması söylenir. Buna "dişlerini köreltmek" denir.

Ama kişi ihsan etmek için kendini çalışmaya zorlayabilecek güçleri nereden elde edebilir? Ve kendini aşsa bile, böyle bir çalışmayı severek yapamaz. Yani o anda yaptığı çalışma, çalışmaya zorlanan bir esirin yaptığı işe benzer. Her seferinde, "Belki de buradan kaçmanın bir yolu vardır, böylece başkaları için çalışmak zorunda kalmam" der. O zaman duyduğu tek sevinç saate bakıp yakında bu işten kurtulacağını görmektir.

İş, kendisi için değil de başkaları için çalışmak zorunda kalmanın verdiği keder ve ıstırapla doluyken, iş sahibi çalışanlarının kendisi için nasıl çalıştığına, çalışırken nasıl ağladıklarına bakıp "Kendimi bu işten ne zaman kurtarabileceğim?" diyebilir mi?

Kişi kendine şunu sorar: "Yaradan, bizim O'nun için zorunlu olarak çalışmamızı mı istiyor?"

Yani, insanın Yaradan'dan uzak olduğunu, Yaradan sevgisini hissetmediğini, yani çalışma sırasında Yaradan'ı seveceğini hisseder. Kendine bakar ve kişiye ne olduğunu bilmez. Bu demektir ki, çalışmanın Yaradan rızası için olduğu yerde, kişi çalışması sırasında Yaradan'a yakınlık hissetmeliydi yani Yaradan'a yaklaşmak için her seferinde daha fazla arzuya sahip olmalıydı.

Ama şimdi tam tersidir. Yani, her seferinde Yaradan'dan uzaklaştığını, yaptığı eylemlerin onu uzaklaştırdığını hisseder. Her eylemi sanki dışarı itiliyormuş gibi hisseder yani Tora ve Mitzvot'a yaklaşmasına ve önemini hissetmesine ve bu eylemlerde biraz tat hissetmesine izin verilmez. Tam tersine, sanki aralarında bir mesafe yaratılmış gibidir. Ona sanki hiç kimse diğerine katlanamıyormuş gibi gelir ve zorla yaptığı tüm eylemler ona bir yük ve ağırlık gibi gelir. Her zaman bu koşullardan kaçmayı düşünür ama uykudan başka kaçacak yeri yoktur, yani tadı sadece uykuda bulur.

Ancak o zaman sorulması gereken soru şudur: Bu gerçekten neden böyle? Yani kişi şunu sormalıdır: Ben bunu neden hak ediyorum? Bu Tora mı ve bu onun ödülü mü? Hakikat yolunda çalışmaya başladığım için mi -ki bu kutsal çalışmayı yapmaya gelmektir, böylece her şey Yaradan'ın rızası için olur - kutsal çalışmanın dışına itiliyorum?

Neden çalışma genel halk gibi olduğunda, yani iyi işler yapmak anlamına geldiğinde ve Yaradan rızası için niyet hakkında hiç düşünmediğimde ve çalışmamı tamamen niyetler hakkında değil sadece eylemler hakkında düşünen genel halka dayandırırdığımda, çalışmada ve duada iyi bir tat aldım? Yaradan'a dua ettiğimi ve

O'nun duamı duyduğunu biliyordum ve duaya devam edecek gücüm vardı ve dua ederken Yaradan'ın duamı duyup duymadığına hiç bakmadım. Yani, eylemlerim konusunda hiçbir eleştirim yoktu ve her şeyin yolunda olduğundan emindim.

Ama şimdi kutsallık derecelerinde yükselmem gerektiğine göre, Yaradan'a yaklaşmak için Yaradan rızası için çalışmak istediğime göre, şimdi elimde ne var? Yakınlaşmam gereken yerde sadece daha da uzaklaşıyorum.

Gerçek şu ki, bilgelerin inancına inanmalı ve insan aklının dikte ettiklerini takip etmemeli, tamamen bilgelerin bize söylediklerine güvenmeliyiz. Baal HaSulam, kişinin görmemesine rağmen bunun böyle olduğuna inanması gerektiğini söylemiştir. Yine de kişi Yaradan'ın duayı işittiğine inanmalıdır, zira "Sen her ağzın duasını duyarsın" diye yazılmıştır. Kişi Yaradan'dan kendisini yakınlaştırmasını istediği için, Yaradan ona gerçek yakınlığı vermek ister, yani kişiye Yaradan'ın vermek istediği hazzı ve zevki vermek ister. Buna "yaratılışın amacı" denir. Bu nedenle, Yaradan bunun için ona Kelim [kaplar] hazırlar ve Kelim'e "ihtiyaç" ve "eksiklik" denir.

Sadece üç şeyin olduğunu görüyoruz: 1) Kişi, Yaradan'ın hizmetkârı olmak istiyorsa, kanaatkâr olması ve hiçbir şeyden haz almaması gerektiğini anlar ve o zaman Yaradan'ın hizmetkârı olur. Yani, bunun karşılığında bu dünyada ve öteki dünyada ödül alacaktır. 2) Yaradan rızası için çalışabileceği dereceye ulaşması gerektiğini anlar, yani tüm eylemleri Yaradan rızası için olacaktır ve buna razı olur. 3) Kişi, yaratılışın amacına ulaşmalıdır ki bu da yaratılanların haz ve zevk almasıdır, vermeleri değil, çünkü vermek -ki bu da Yaradan'a memnuniyet getirmemiz gerektiğidir - sadece yaratılanın ıslahıdır.

Yukarıdakilere göre, ne sorduğumuzu anlayabiliriz: Neden kişi Yaradan'dan kendisine ihsan etme kapları vermesini istediğinde, yukarıdan Yaradan'dan ihsan kapları verilmesini istemeden önce sahip olduğundan daha büyük kaplar alır?

Bunun yanıtı, daha önceki makalelerde de söylediğimiz gibi, eğer kişi hemen ihsan etme arzusunu alırsa, yani küçük alma arzusunun üstesinden gelebilecekse, bununla yetinecek ve içindeki alma arzusu ıslah olmadan kalacaktır çünkü bu, kişiye bunun üstesinden gelme gücünü isteyebileceği şekilde ifşa edilmemiş olacaktır.

Bu demektir ki, kişi küçük alma arzusunun üstesinden gelmek için kendisine güç verilmesini istediğinde ve duasının karşılığında kendisine büyük bir alma arzusu verildiğinde, bu durum kişinin düşündüğü gibi değildir, ki başlangıçta kişinin alma arzusu küçüktü ve sonra ona yukarıdan büyük bir alma arzusu verildi.

Daha ziyade bu, Zohar'ın "Ya da günahını ona bildir" diye yazılanlar hakkında söylediği gibidir. "Bunu ona kim bildirdi?" diye sordu. O da "Yaradan bunu ona

bildirdi" dedi. Bu demektir ki, "Günah kapıda çömelir" diye yazıldığı gibi, Yaradan onun doğuştan sahip olduğu alma arzusunun gücünün ne kadar büyük olduğunu her seferinde daha büyük ölçüde görmesini sağladı. Yani, insan doğar doğmaz, o tüm gücüyle doğmuştur. Bu yüzden ona "akılsız yaşlı kral" denir.

Bununla birlikte, kişinin alma arzusunun tüm kapsamını bilmesi gerekmez. Aksine, alma arzusunun gücünün bu şekilde ifşası aşamalı olarak gerçekleşir. Yani kötülük, sahip olduğu iyiliğe göre dengelenmelidir. Başka bir deyişle, kişi alma arzusunu iptal etmek için ne ölçüde çaba gösterirse, o ölçüde yukarıdan kendisine ifşa edilir.

"Kötüye küçük bir alan gibi görünür, erdemlilere ise kötü eğilim yüksek bir dağ gibi görünür," konusunda açıkladığımız gibi, iyi ve kötünün dengelenmesi gerektiğini söyledik, bilgilerimizin dediği gibi "Kişi kendini her zaman yarı iyi yarı kötü görmelidir," çünkü her zaman birlikte hareket ederler ve böylece ne karar vereceklerine dair bir seçim yapabilirler.

Buradan kötülüğün insanın içinde olduğu sonucu çıkar. Ancak kötü, kişinin içindeki iyinin ölçüsüne göre ifşa olur. Dolayısıyla, kişi hakikat çizgisinde yürümeye başladığında, her seferinde içinde kötülük belirir. Bununla birlikte, hissettiği her kötü durum için Yaradan'dan yardım istemekten başka bir şey yapamaz, zira şöyle yazılmıştır: "İnsanın eğilimi her gün onu yener. Eğer Yaradan'ın yardımı olmasaydı, onun üstesinden gelemezdi." Buradan, insanın kötülüğün üstesinden gelmekte güçsüz olduğu, ancak Yaradan'ın ona yardım etmesi gerektiği sonucu çıkar.

Ancak, bunun da bir ıslah olduğunu bilmeliyiz. Bu demektir ki, kişinin yukarıdan yardım almadan kötülüğün üstesinden gelemeyeceği gerçeği kasıtlıdır. Bu böyledir çünkü eğer kişi Yaradan rızası için, kendi başına çalışma yeteneğine sahipse, Katnut [küçüklük/bebeklik] koşulu içinde kalacaktır. Yani, kişinin Tora'ya erişmek için gelmesi gereken, Yaradan'ın yaratılanlara vermek istediği haz ve zevkin gizlendiği Keduşa derecelerinde yükselmesine gerek kalmayacaktır.

Eğer bir kişi iyi olduğunu hissediyorsa, Tora'ya ihtiyacı yoktur. Ama kişi kötülüğün üstesinden gelemese ve bu açıdan kişi tatmin olamazsa, çünkü kötülüğün onu nasıl yönettiğini anlar, bu yüzden kutsallığa tutunamadığını görür, o zaman kişi nasıl tatmin olabilir?

O zaman, üstesinden gelme ölçüsüne göre, gerçeği daha net görür -kötülüğün yönetiminden çıkma şansı yoktur. O zaman, Yaradan'dan kendisine yardım etmesini istediğinde, bunu tüm kalbiyle ister. Dahası, çoğu zaman umutsuzluğa kapılır ve Yaradan'ın kendisine yardım edebilmesi için mantık ötesi gitme gücüne sahip olmak üzere, daha fazla üstesinden gelmeye ihtiyaç duyar.

Üstesinden gelerek ve Yaradan'ın yardımını isteyerek, kendisine ne ile yardım edilir? Zohar'ın dediği gibi, "kutsal bir ruhla". Yani, her seferinde, yardım daha büyük bir aydınlanmayla olur. Bu yüzden kişi, kötülüğün yönetiminden kendi başına çıkamaz, bunun yerine Yaradan'ın ona yardım etmesine ihtiyaç duyar. Bu sayede, Neşama'sının [ruhunun] NRNHY'ını açığa ifşa edecektir.

Yukarıdakilere göre; 1) Şehina'ya neden Şoşan [gül] denir? 2) Şehina neden Kral'ın önünde bize tanıklık eder? Yani, neye tanıklık etmelidir? 3) "Ve sen göğü duyacaksın" diye yazıldığı gibi, Şehina'ya "Yukarıdan Yardım" denmesi ne anlama gelir? diye sorduklarımızı yorumlamalıyız.

Ona Şoşan denir çünkü kötü kişi gelip "Bu çalışma senin için nedir?" diye sormadıkça ve kendisi için değil Yaradan rızası için çalışarak neye sahip olacağını mantık çerçevesinde bilmek istemedikçe, mantık ötesi inanç olan cennetin krallığını edinmek imkânsızdır.

O zaman, mantık dahilinde cevap verecek bir şey yoktur, çünkü mantık dahilinde kişi haklıdır, yazıldığı gibi, "Ve kendisini halktan dışladığı için en önemlisini inkâr etti." Bu demektir ki, kişi, zevk ve hazzı aldıktan sonra utanç duymamak için ıslahın özünü inkâr ettiğinden, Yaradan'a hizmet edilmesine gerek olmadığı sonucuna varılır. Aksine, Yaradan'ın yararı için çalışmamız gerektiği gerçeği, kendi yararımız içindir.

Yani, bu ıslah sayesinde utanç meselesi olmayacaktır. Kişinin inkâr ettiği şey budur. Dolayısıyla, bu kişinin bir şeyleri anlamasına yardımcı olmayacaktır ve bunun yerine zorla, yani "Dişlerini körelt" denilen zorlamayla gitmeliyiz. Ve bu çalışma durmaksızın devam ettiği için, buna "Dişlerini çok köreltmek" denir. Bu yüzden cennetin krallığına "Şinaim'ini [dişlerini] körelt" sözlerinden, Şoşan ya da Şoşana [her ikisi de "gül" anlamına gelir] denir.

Peki, Şehina bizim için neye tanıklık ediyor? İyi olduğumuza. Bunu nereden anladığını sorduk.

Cevap, bize yardım ettiği içindir. Malhut'a "Cennetin Yardımı" denir. Bu, yardımı Malhut'un kendisinin verdiği anlamına gelir. "Arınmak için gelene yardım edilir" diye yazıldığı gibi. Böylece, bize bu konuda yardım ettiği için, iyi olduğumuza tanıklık edebilir.

Ayrıca, "Neden tanıklık etmesi gerekiyor?" diye sorduk. Kişi cennetin krallığı ile ödüllendirildiğinde, Yaradan rızası için çalışabildiğinde, ZA yani "Kral" olarak adlandırılan Tora ile ödüllendirilmesi gerektiğini yorumlamalıyız. Onun tanıklık etmesi gereken şey budur; kişinin zaten cennetin krallığına sahip olduğu ve bu nedenle yaratılışın amacı olan "Yaradan'ın adları" olarak adlandırılan Tora'ya layık olduğudur.

Çalışmada “Kutsama Kabı Dolu Olmalıdır” Nedir?

Makale No. 38, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Zohar'da (Pinhas, Madde 630) şöyle yazılmıştır: “Bir kutsama kabı ile ilgili söylenen ‘dolu’ sözcüğü, ‘Efendi’nin kutsamasıyla dolu bir kap’ diye yazıldığı gibidir. O halde bir insan, ‘Ve Yakup bütün geldi’ diye yazıldığı gibi, bütün olmalıdır. İçinde hiçbir bir kusur olmamalıdır, zira ‘kusuru olan, yaklaşmayacak.’ Aynı şekilde, Yod-Hey ile Alef-Lamed-Mem [dilsiz] harfleri Elokim’in [Tanrı] harfleridir, ‘kab’ın sayısı gibidir, yani [Gematria'da] seksen altıdır. Bu yüzden, kap dolu olmalıdır, zira Ilem [Alef-Lamed-Mem, dilsiz] kelimesini ters çevirirseniz, Maleh'i [dolu] bulacaksınız, çünkü Gematria'daki ‘kap’ [kelimesi], ‘dolu’dur, Yod- Hey’dir.”

Aşağıdakileri anlamalıyız:

1. Şarap bir bardağa doldurulduğunda ve dolu olduğunda, “Yaradan'ın kutsamasıyla dolu bir kap” denmesi ne anlama gelir? Bu, bardak şarapla dolu değilse, Yaradan'ın kutsaması olamaz mı demektir?

2. Neden şarapla dolu bir kap gibi “İnsan da bütün olmalı” diyor? Bununla bize ne katıyor? Sonuçta, kap zaten Yaradan'ın kutsamasıyla doluysa, insan neden böyle olmak zorunda ki, aksi halde kutsamayı alamayacağını mı ima ediyor? Öyleyse, kap kime göre “Yaradan'ın kutsaması” olarak adlandırılır? Kabin kutsamaya ihtiyacı var mıdır?

3. En kafa karıştırıcı olanı, insanın bütün olması gerektiğini söylemesidir, şöyle yazıldığı gibi, “Kusuru olan yaklaşmayacak.” Bu, kusuru olanın, artık Yaradan'a yaklaşamayacağı anlamına gelir. Bu, bir uzuv eksikliği olan kişinin artık Yaradan'a yaklaşamayacağı ve Yaradan'dan uzak durması gerektiği ve seçme özgürlüğü olmadığı anlamına gelir.

4. Ilem [sessiz] ve Maleh'in [dolu] aynı harfler olduğunu söylemesi, Gematria'da, bir kabın Maleh Yod-Hey [Yaradan ile dolu] olması ne anlama geliyor?

Yukarıdakilerin hepsini anlamak için, "Tanrı'nın yapmak için yarattığı" diye yazıldığı gibi, bize verilen çalışmanın tüm sırasını hatırlamalıyız. Önümüzde iki zıt anlayış olduğunu defalarca söyledik, bunlar; 1) Yaratılışın amacı yani O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu yani yaratılanların haz ve memnuniyet almaları, 2) Yaratılışın ıslahı, O hoşnut olsun diye yaratılanların Yaradan'a ihsan etmeye çabalamasıdır. Bu demektir ki kendi için alma arzusu, haz almak ister ve Yaradan ona bu arzuyu verir ama kişi bu arzudan vazgeçer ve sadece Yaradan'ın haz almasını ister.

Buradan, bu ikisinin zıt olduğu sonucu çıkar. Dolayısıyla "Yaradan'ı memnun etme arzusu" denen böyle bir arzuyu edinmek ve kendine fayda sağlama arzusundan vazgeçmek zor bir iştir.

Alma arzusunun kontrolünden çıkabilmek için, Lo Lişma'da [O'nun rızası için değil] yani kendi yararımız için başlamalıyız. Başka bir deyişle, kişi Tora ve Mitzvot'u [emirleri/iyi işleri] yerine getirerek, Zohar'da yazıldığı gibi, yaşama, sağlığa ve rızka sahip olacağı, bu dünyada ödüllendirilecektir. Aksi halde dünyevi hayatından haz alamayacaktır. Kişi buna inandığında, onu Tora ve Mitzvot'a uymaya zorlayan biri vardır. Buna "ödül ve cezaya inanmak" denir yani kişi cezadan korktuğu ve ödül almayı beklediği için, Tora ve Mitzvot'u yerine getirir.

Bazen ödül ve ceza, Cennet Bahçesi ve Cehennem'in olduğu sonraki dünyada kişi için ödül ve ceza olarak ifade edilir ve bu, onu Tora ve Mitzvot'u yerine getirmeye zorlayan sebeptir. Lo Lişma'dan Lişma'ya (O'nun rızası için) geldiğimizden yani Tora'daki ışık insanı aydınlattığından, farklı bir ödül ve ceza yöntemi vardır (ödülün, Yaradan'la Dvekut [bağlılık] ile ödüllendirilmek olduğu durum). O zaman, kişi, Kralın yüceliğini, beklediği ödülün bu olduğunu hissedebilir ve Hayatların Hayatından koptuğunu ve Yaradan'dan uzak olduğunu gördüğünde ve hissettiğinde bunu ceza olarak algılar. Bu, onun için en büyük cezadır.

Kişi zaten Lo Lişma'nın neden olduğu Tora ve Mitzvot hissine sahip olsa bile, bazen Yaradan'ın yüceliğini biraz hissetmeye başladığında bile, bu, O'nun önünde bir meşalenin önündeki mum gibi, iptal olmayı istemesine neden olur. O zaman insan neden şimdi O'nun önünde iptal olmayı, kendi gerçekliğinin tamamını Yaradan'ın önünde iptal etmek istediğini anlayamaz. Aksine, bu ona doğal bir şeymiş gibi gelir yani şu anda kendisine olanı (iptal olmayı istediğini) anlamasa da gerçekte öyledir. Buna, kişinin elinin erişemediği "yukarıdan bir uyanış" denir. "El" edinim anlamına gelir, "Bir el ulaştığında" sözlerinden gelir, bu demektir ki kişi, neden O'nun önünde tamamen iptal olmak istediğini anlamaz.

Ancak daha sonra, uyanış ondan ayrıldığında, kişi Yaradan'ın önünde yok olmayı özlemeye başlar ve yükseliş sırasında sahip olduğu duyguyu elde etmek ister ama şimdi bundan ne kadar uzakta olduğunu görmeye başlar. Ve tüm organları, kişisel faydayı ortadan kaldırmak gibi ve tüm kaygısının, Yaraticısını nasıl memnun edeceğine dair olan fikirlere direnir.

O zaman, kişi dünyanın kendisine karanlık geldiğini görür. Canlılığı alacağı bir yer bulamaz ve o zaman bir düşüş ve aşağılık koşulu içinde olduğunu anlar. Böylesi bir düşüşe geldiğinde hiç kimsenin böyle kötü düşüncelere sahip olmadığını görür. Bununla birlikte, kişi bilgelere, bu tür düşüncelerin yukarıdan geldiğine inanmalıdır, yani onlar yukarıdan, şimdi Yaradan'a yaklaşmak isteyen bu kişinin düşüşler yaşamasını isterler, zira kişi düşüşler yaşayarak, Yaradan'ın onu yükseltmesi ihtiyacını hissedecektir.

"O, yoksulu çöpten kaldırır" diye yazıldığı gibi. Bu, tam olarak kişinin çöpte olduğunu hissettiği zamandır, yani çöp olarak gördüğü, hayvan yemi olarak gördüğü, insanların çöpe attığı atıkları yiyen ve insan tüketimi için uygun olmayan yiyecekler olduğunu söyledikleri tüm o şeylerdir, kendisinin de bir yükseliş sırasında söylediği gibi.

Ama şimdi Yaradan onu yakınlaştırmak istediğine göre, kişi eksikliğini hissetmelidir ve o zaman eksikliğini doldurabilir. Öyle anlaşılıyor ki, insan tam da çöplükte olduğu ve oradan yiyeceğini aradığı zaman, Yaradan'ına memnuniyet verme arzusunu elde etmek için verdiği onca emekten sonra ne hale geldiğini gördüğünde, o zaman içten bir dua edebilir. Ancak insan her zaman inanacak güce sahip değildir.

Bununla birlikte, kişi zaten yukarıdan yardım alacağı bir yere yakın durduğunda, "yakın"ın anlamı şudur, Kli yani ihsan etme arzusu ondan uzaktadır ve kişi yalnız Yaradan'ın onu kurtarabileceğini görmektedir. Baal Hasulam'ın dediği gibi, bu kişinin çalışmasındaki en önemli noktadır, zira bundan sonra Yaradan ile yakın teması olur çünkü Yaradan'dan başka hiçbir şeyin ona yardım edemeyeceğini yüzde yüz görür.

Buna inanmasına rağmen, yine de bu inanç ona özellikle şimdi Yaradan'ın kurtuluşunu almak için en iyi zaman olduğunu, özellikle şimdi kurtarılabilceğini ve Yaradan'ın onu yakınlaştıracığını, yani ona ihsan etme arzusu vereceğini ve "Mısır'dan çıkış" olarak adlandırılan kendine-sevginin kontrolünden çıkacağını her zaman göstermez. Başka bir deyişle, İsrail'e acı çektiren ve kutsal çalışmayı yapmalarına izin vermeyen Mısırlıların kontrolünden çıkar. "Ve İsrailoğulları çalışmaktan dolayı iç çektiler ve haykırıışları Tanrı'ya yükseldi" ve sonra Yaradan onları Mısır'daki sürgünden çıkardı.

Diğer bir deyişle, İsrail halkı, Mısırlıların kendilerini köleleştirdiği bu sürgünden esareti hissettiğinden ve kaçmak istediklerinden, bu önemli alçaklık duygusunu hissetme noktasına geldiklerinde, Yaradan onları Mısır'dan çıkardı. ARI'nin dediği gibi, İsrail halkı Mısır'dayken, Tuma'a'nın [kirliliğin] kırk dokuz kapısında dırlar ve sonra Yaradan onları Mısır'dan çıkardı.

Bu, onların zaten olabilecek en aşağı seviyeye geldikleri ve sonra Yaradan'ın onları dışarı çıkardığı anlamına gelir.

Bunun sonucu olarak, kişi kendisinin tamamen aşağılık bir durumda olduğunu gördüğünde, Yaradan'ın onu yakınlaştıracığı zamanın tam olarak şimdi olduğuna inanmalıdır. Ve eğer inanç onun için parlamıyorsa, o anda mücadeleden kaçır.

Buradan, Yaradan'ın verdiği emeğin tüm düzeninin görünüşte boşuna olduğu sonucu çıkar. Ancak daha sonra, ona yukarıdan bir uyanış daha verilir ve bir kez daha düşüş sırasında sahip olduklarını unutur ve bir kez daha artık düşüşleri olmayacağını düşünür ve bu defalarca tekrarlanır. Mücadeleden kaçmamak için, insanın büyük bir merhamete ihtiyacı vardır. Bilgelerimizin verdiği, "Kötü eğilimi Ben yarattım, Tora'yı da şifa olarak yarattım" tavsiyesine uymasına rağmen gene de bu tavsiyeyi defalarca kullandığını ama çare görmediğini söyler.

Ayrıca, "Arınmaya gelene yardım edilir," tavsiyesini de kullanmış olduğunu söyler ve sanki hiçbir tavsiye onun için değilmiş gibidir. Bu nedenle, ne yapacağını bilemez. Kişi için bu en kötü durumdur, bu durumlardan kaçmak ister ama kaçacak hiçbir yeri yoktur. O zaman çaresizlik ve güven arasında kalmanın ıdıraplarını çeker. Ancak o zaman kişi "Nereye döneceğim?" der.

O zaman tek tavsiye duadır. Ancak bu duanın da bir garantisi yoktur, bu nedenle o zaman kişi, Yaradan'ın duasını duyacağına ve kişinin bu durumda hissettiği her şeyin kendi yararı için olduğuna inanmak için dua etmelidir. Ancak bu yalnız mantık ötesi olabilir yani mantığı ona "Tüm bu hesap kitaptan sonra hiçbir şeyin sana yardım edemeyeceğini görüyorsun," demesine rağmen, kişi buna da mantık ötesi inanmalıdır. Yani Yaradan'ın onu kendisi için alma arzusundan kurtaracağına ve karşılığında ihsan etme arzusu vereceğine inanmalıdır. Daha sonra, kişi Yaradan'dan ihsan etme arzusunu aldığında, Yaradan ile bütünleşir yani "birleşme" adı verilen form eşitliği ile ödüllendirilir.

O zaman, kişi "kusursuz" olarak kabul edilir, zira insanın tüm kusurları maneviyat hakkında kötü düşüncelere sahip olmasıdır. Bu demektir ki Keduşa'nın [kutsallığın] önemini, bunun çok önemli bir şey olduğunu hissetmek yerine, kişi O'nun önünde iptal

olmak istediğinde, Yaradan'a duyduğu özleminden dolayı Yaradan'a sevgi duyduğunda, ona göre bu tam tersidir. Yani, bedeninin direncini hisseder.

Tüm bunlar Yaradan'ın yüceliğine olan inanç eksikliğinden kaynaklanır ve kişi içinde taşıdığı kusurlarla Yaradan'a nasıl yaklaşabilir ki? Bu, sorduğumuz şeyin anlamıdır: Onlar nasıl kusurlu olan kişinin yaklaşamayacağını söylediler? Çünkü bu, Yaradan'a yaklaşmak için artık hiçbir seçeneği olmadığı anlamına gelir. Başka bir deyişle, "Bu nedenle yaşamı seçin" ayeti onun hakkında söylenmemiştir. Böyle bir şey söylenebilir mi?

Ancak, çalışmada "kusurun" bir eksiklik yani Yaradan'a inanç eksikliği anlamına geldiğini söylemeliyiz. Dolayısıyla, "kusuru olan herkes yaklaşmayacaktır" yani Yaradan'a yaklaşamaz. Bunun yerine, kişi önce kusurlarını düzeltmeli yani Yaradan'a olan inançla ödüllendirilmek amacıyla iyi eylemler yapmalı, O'nun dünyayı İyilik Yapan İyi olarak izlediğini bilmelidir.

Şimdi neden "bir kutsama kabının şarapla doldurulması gerektiğinin" ima edildiğini sorduğumuz şeyi açıklayacağız, aksi takdirde bu bir kutsama kabı olarak kabul edilmez. Ve o şöyle der: "Böylece bir adam bütün olmalıdır." Ama kap ile insan arasındaki bağlantı nedir, eğer kab doluysa, insan da bütün mü olmalıdır?

Cevap şudur ki, kap, içine şarap konulan Kli'dir. Kli'ye "eksiklik" denir ve eksikliğin içine dolgu girer. Şaraba "bolluk" denir ve bollukla ilgili olarak asla bir eksiklik olmaz, zira "Kral'ın evinde hiçbir şey eksik değildir" ve yazıldığı gibi, "Ben Efendi değişmem" yani ışıktaki asla bir eksiklik yoktur. Aksine, her şey alıcı Kelim'e [kaplara] bağlıdır, bu yüzden onlar kırık değil, tam Kelim'dir.

Öğrendiğimiz gibi, kapların kırılması meselesi vardı ve kapların kırılmasından Klipot [kabuklar] ortaya çıktı. Kapların kırılması, tıpkı fiziksel bir kap kırıldığında, Kli'ye bir sıvı koyduğunuzda, hepsinin dökülmesi gibi, maneviyatta da böyle olduğu anlamına gelir: Eğer Kli adı verilen kap dolu değilse ancak Kli, Yaradan'dan eksikse, bolluk dıştakilere yani Klipot'a çıkar.

Bardağın dolu olması gerektiği iması, bardağın Veren'den gelen bollukla form eşitliği içinde olması gerektiği anlamına gelir. O zaman kap dolu olabilir ve bolluk dışarıdakilere gitmeyecektir. Bu imayı anlamak için onlar eklediler ve dediler ki, "böylece bir adam bütün olmalıdır" ve onda hiçbir kusur olmayacaktır. Bu, kabın "kutsama kabı" olarak adlandırıldığı zamandır.

Başka bir deyişle, kutsamanın bolluğunu alması gereken Kli olan insan, Yaradan'la bir bütün olmalıdır. Bu, insanın tüm endişelerinin sadece Yaradan'ın yararıyla ilgili

olması ve kendi yararıyla ilgili olmaması gerektiği anlamına gelir. Buna "tam bir kap" denir, insanın tam olması gerektiğini ve o zaman kabın dolabileceğini ima eder.

Başka bir deyişle, "kap" olarak adlandırılan Kli, alan bireyi ima ediyorsa, kutsama Kli'de dolu olabilir ve kutsamadan yani Kli'den, Klipot olan dıştakilere dökülmez. Aksine, her şey Keduşa'da kalır çünkü insanın kusuru yoktur, zira maneviyatta bir kusur, alma arzusunun bir karışımı olduğu anlamına gelir. Eğer kişi kendini tüm kusurlardan arındırmışsa, ki bu kendisi için alma arzusudur, geriye Yaradan'ın kutsamasıyla dolu bir kap kalır ve dışsal olanlara hiçbir bolluk akamaz.

Şimdi onun dediğini açıklayacağız, Yod-Hey ile İlem [sessiz], Elokim [Tanrı] harfleridir ve [Gematria'da] "kap" ile aynı sayıdır; dolayısıyla, kap dolu olmalıdır çünkü İlem kelimesinin [harflerini] ters çevirirseniz Maleh [dolu] bulursunuz. Bunun bizim için ne anlama geldiğini anlamalıyız.

ARİ, Efendi'yi, Tanrı'yı [Elokim], "ışık" olarak adlandırılan bolluğu almaya uygun olan Kli'nin adından sonra açıklar. ARİ, incelemelerin sırasının, kıvılcımların ve Kelim'in, İma'da İbur [gebelik/döllenme] için BYA'dan Atzilut'a yükseltilmesi gerektiğini söyler. O zaman, 320 kıvılcım yükselir, otuz iki Behinot [anlayış] içerir, burada her Behina [Behinot'un tekili] on, dolayısıyla 320 Behinot içerir.

Kırılma, otuz iki yolun her birinde her bir Malhut'ta bulunan yargı niteliğinin Malhut'u nedeniyle meydana geldi. Bu nedenle, ilk ıslah, Hohma olarak adlandırılan Abba'nın her bir Behina'nın Malhut'unu ayırıp çıkarmasıydı. Bu, Peh [ağız] olarak adlandırılan, Malhut olan, derecenin ifşa olduğu ve parladığı her bir yoldaki Malhut'u kaldırmak olarak kabul edilir.

Bu, On Sefirot Çalışması'nda (Bölüm 12, Madde 246) söylediği gibidir: "Ubar [embriyo] hiç konuşmaz, zira o Elokim'den gelen İlem'dir. Dolayısıyla, sessizdir, konuşmadan yoksundur. 'Ya da onu dilsiz yapan' ifadesinin anlamı budur." Ve şöyle yazılmıştır (On Sefirot Çalışması, Bölüm 12, Madde 221), "Şimdi (Yenika [emzirme] zamanında), onlar Yod-Hey harfleriyle dolacaklar ve tam Elokim olacaklar."

Çalışmada konuşma ve sessizlik arasındaki farkı ayırt etmeliyiz. Kişi zaten maneviyatta Yenika'ya sahip olduğunda, konuşma ifşa etme anlamına gelir ve kişi Keduşa'dan emdiğini hisseder, zira süt emmek Hassadim'i gösterir çünkü Hesed'in [merhamet] niteliği ihsan etmektir, kişi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildiğinde ve tüm eylemleri Yaradan rızası için için olduğunda ve kendi menfaati için hiçbir endişesi olmadığı zamandır. Bu, Hesed niteliği olarak kabul edilir.

Ancak, Yenika'dan önce İbur vardır yani yukarıdaki onu ıslah eder. Bu, kişinin annesinin rahmindeki bir embriyo gibi olduğu, embriyonun annenin önünde iptal

olduğu ve kendine ait bir görüşü olmadığı zaman olabilir, ancak bilgilerimizin dediği gibi, “Embriyo annesinin uyluğudur, annesinin yediğini yer” ve herhangi bir soru sorma yetkisine sahip değildir. Daha doğrusu, bir isim hak etmez. Soru soracak ağzı olmadığına ona “sessiz” denir.

Kişi gözleri kapalı, mantık ötesi ve yolun sonuna kadar bilgelerin sözlerine inanarak gidebildiği zaman böyledir. Ağzı olmadığı zaman buna İbur denir. İbur’un anlamı, şu yazılanlardaki gibidir (On Sefirot Çalışması, Bölüm 8, Madde 17): “Mümkün olan en kısıtlanmış Katnut (küçüklük/bebeklik) olan, Malhut seviyesine ‘İbur’ denir. Bu sözcük, Evra (öfke) ve Dinin (Aramice: yargılar) sözcüklerinden gelir, şöyle yazıldığı gibi: ‘Ve Efendi, senin hatırına, içimde döllendi’”

“Öfke ve yargılar” sözcüklerinin ne anlama geldiğini yorumlamalıyız. Kişi, bu kapalı gözlerle, mantık ötesi gitmek zorunda kaldığında, bedeni, bu çalışmaya direnir. Bu nedenle, kişinin her zaman üstesinden gelmek zorunda olduğu gerçeği, ‘öfke, gazap ve sıkıntı’ olarak adlandırılır, zira her zaman üstesinden gelmek ve üsttekinin önünde kendini iptal olmak, üstteki onunla istediğini yaptığından, zor bir iştir. Buna İbur denir ki bu mümkün olan en kısıtlanmış Katnut'tur.

Islah bilgilerimizin dediği gibidir, " Hohma olan Abba beyazı verir", yani alttakini alma isteğinden arındırır, böylece kişi alma isteğinin boşa gittiğini hissetmeye başlar, "Günahlarınız kırmızı olsa da kar gibi beyaz olacaklar" diye yazıldığı gibi. O zaman, "Annesi kırmızıyı verir" diye düşünülür, yani Bina'ya " Hasadim'in ışığı" denir, bu da ihsan kaplarına gelen ışıktır. Yani, bir kişi alma isteğinin "atık" olarak adlandırıldığını öğrendiğinde, ihsan etme arzusunu elde eder. Tüm bunlar, üst olanın çalışması ve alt olanın herhangi bir eleştiri olmaksızın kendini iptal etmesi olarak kabul edilir. Bunun "ağzı" olmadığı kabul edilir ve buna "dilsiz" denir, yani ağzı yoktur.

Daha sonra "doğum" ve Yenika [emzirme] koşulları gelir. O zaman zaten bir ağzı vardır yani kendi yetkisine sahiptir ve ne yaptığını zaten bilmektedir. Kendi seçimlerini yapmak için zaten izne sahiptir, bu da kendi başına olmak, olarak kabul edilir. Bu, Keduşa'da zaten kendi otoritesine sahip olduğunda aydınlatan, Ruah'ı almak olarak kabul edilir. Ama İbur'da, Nefişa [dinlenme/durgunluk] kelimesinden gelen, sadece Nefes'e sahipti, ki bu hareketsiz anlamına gelir, bağımsız bir hareketi yoktur ama üstteki onu her eylemde hareket ettirir.

O zaman, Elokim'den tam bir isim alır, İbur'da olmak, Elokim'den gelen [Tanrı] İlem [sessiz] demektir, yani kişi, kendi otoritesine sahip değildi, çalışmaya sahibi değildi, aksine her şey bir üsttekine atfediliyordu. Kişi doğduğunda ve Keduşa'da kendi Yenika'sına sahip olduğunda, o, Elokim'in tam bir ismidir. Bu, kendi bakış açısından dilsiz olanın şimdi tam hale geldiğinin imasıdır. Bu demektir ki kişi, Elokim'den Yod-

Hey ile ödüllendirilmiştir, bu da tam bir isim anlamına gelir, Gematria'da "kap", dört sayıdır -Elokim, 86'dır- ve o zaman kap doludur.

Başka bir deyişle, kişi kendini Keduşa alanına göre ıslah ettiğinde, buna "tam bir Kli" denir ve bu "kutsama kabı" olarak adlandırılır yani Kli, aldığı her şey Keduşa'da kalacak şekilde ıslah edildiğinden, kutsama zaten içinde olabilir.

Bununla kabın şarapla dolu olmasının ne anlama geldiğini anlarız. Bu bize bolluğun Kli'de kalacağını ve oradan dışarıya hiçbir şeyin dökülmeyeceğini ima eder. Daha ziyade, her şey ihsan etmek için olacaktır. Mitzvot'tan bahsederken, her şeyin dal ve kökle ilgili olduğu anlaşılır. Bu nedenle bir kutsama kabının dolu olması gerekir ki bu da maneviyata yani insanın yaratılış amacına ulaşmak için yaptığı çalışmanın düzenine işaret eder.

"Kudüs İçin Yas Tutan, Onun Sevincini Görmekle Ödüllendirilir" Sözü Çalışmada Ne Anlama Gelir?

Makale No. 39, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Bilgelerimiz şöyle der (Taanit, s 30b): " Kudüs için yas tutan kişi, onun sevincini görmekle ödüllendirilir." Harfi harfine ele alındığında, bunu anlamak zordur. Kuşkusuz, Kudüs için yas tutan birçok erdemli vardı, ancak Kudüs halen inşa edilmemişti, öyleyse nasıl oldu da onun sevincini görmekle ödüllendirildiler? Gerçek anlamda bir açıklama yapıldığında, muhtemelen bunun birçok cevabı vardır, ancak biz bunu çalışmada yorumlamalıyız.

Malhut'un " Kudüs " olarak adlandırıldığı bilinmektedir. Dolayısıyla, " Kudüs'ün harabesi" dediğimizde, Tapınağın harabesine atıfta bulunmaktadır. Buna "toz içindeki Şehina [Kutsallık]" ya da "sürgündeki Şehina" denir. Başka bir deyişle, kişi cennetin krallığının yükünü üzerine almalı ve Yaradan'ın dünyayı İyilik yapan İyi'nin rehberliğiyle yönettiğine inanmalıdır, zira bu bizden gizlidir.

Malhut, ruhlara ve BYA'ya verendir. Yaratılanlara yukarıdan gelen her şey Malhut olarak kabul edilir. Bu nedenle, Malhut yaratılanlar tarafından saygı görmez çünkü onun önemini, yani onun verdiği şeyleri görmezler. Buna "harabeye dönmüş Kudüs" denir. Başka bir deyişle, onun yaratılanlara haz ve memnuniyet vermesi gereken yerde ve herkesin onun erdemini görmesi gereken yerde, onda her şeyin mahvolduğunu ve

bunun yerine verecek hiçbir şeyi olmadığını görürler. Onun hakkında (9 Av'daki Nachem [teselli] duasında), "Kudüs için yas tutanlar ve ağıt yakanlar, yıkılmış, alçalmış ve ıssız şehir" denir. Başka bir deyişle, her şey mahvolmuş ve yok olmuştur ve buna "toz içindeki Şehina" denir. Bu nedenle, bir kişi cennetin krallığının yükünü üzerine aldığı anda, beden buna şiddetle direnir.

Dolayısıyla, eğer kişi hiçbir önem görmemesine rağmen üstesinden gelir ve cennetin krallığının yükünü üzerine alırsa ve Kudüs'ün önemi bizden bu kadar saklı olduğu için yas tutarsa ve Malhut'un neden hiçbir öneminin olmaması nedeniyle dua ederse ve Yaradan'dan Kudüs'ü içinde bulunduğu tozdan yükseltmesini isterse, kişi onun yıkımına üzüldüğü ölçüde, Yaradan'ın onun duasını duymasıyla ödüllendirilir.

Ve bu insan onun sevincini görmekle yani ona haz ve memnuniyet ihsan etmekle ödüllendirilir. Sonuç olarak, Kudüs için, Şehina toz içinde olduğu için üzülen ve yas tutan kişi, onun sevincini görmekle ödüllendirilir, çünkü Kli [kap] olmadan ışık olmaz. Kişi bu Kli'ye, yani eksikliğe sahip olduğu için -Şehina'nın toz içinde olmasından duyduğu pişmanlık- Kudüs'ün refahını görmekle ödüllendirilir.

Yukarıda söylenenlere göre, yazılanları (Yeşaya 1) yorumlamalıyız: "Öküz sahibini bilir, eşek efendisinin yemliğini; İsrail bilmez, Halkım anlamaz." Çalışmada öküz ve eşek arasındaki farkın yanı sıra, çalışmada İsrail ve Benim halkım arasındaki farkı da anlamalıyız. Baal HaSulam, öküz ile eşek arasındaki farkın, öküzün "akıl" olarak kabul edilmesi olduğunu, bunun da mantık ötesi inanç olduğunu söylemiştir. "Öküz sahibini bilir" sözünün anlamı budur. Eşek ise "kalp" yani alma arzusu olarak kabul edilir ki bu da "Ve eşek, sahibinin yemliği" demektir.

Dolayısıyla, burada yapılması gereken iki ayrım vardır:

1) Ödül için çalışanlar, ödül almak için Tora ve Mitzvot'u [emirleri/iyi işleri] yerine getirenler. Onların sorusu öncelikle "Ne kadar ödül alacağım ve ödül ne olacaktır, yani bu ödül Tora ve Mitzvot'taki emeğe değer mi?"

2) İhsan etmek için çalışmak isteyenler, Zohar'da yazıldığı gibi, "O yücedir ve hükmedendir". Başka bir deyişle, onlar sadece Yaradan'ın yüceliğinden dolayı çalışırlar. Yani, büyük bir Kral'a hizmet ettikleri için kendilerini çok ayrıcalıklı hissederler. Buradan, ihsan etmek için çalışanların kime hizmet ettiklerini, O'nun gerçekten büyük ve önemli bir Kral olduğunu, hizmet etmeye değer olduğunu bilmeleri gerektiği sonucu çıkar.

Ancak, onlar ihsan etmek için çalışmaya başladıklarında ve çalışma gücüne sahip olmalarının tüm nedeni Yaradan'ın önemi olduğunda, o zaman çalışma "tozun içindeki Şehina" formunda başlar. Başka bir deyişle, maneviyatın, yani Yaradan'a fayda

sağlamak için çalışmanın her seferinde daha önemli olması gereken yerde, kişi bunun tam tersini gösteren düşünceler edinir. Ve kişi büyük ve önemli bir Kral'a hizmet ettiği için ilerlemek ve daha sevinçle çalışmak yerine, önemsizliğin tasvirini alır. Başka bir deyişle, O'nun yüceliğini hissetmez ve bu da sürekli düşüş yaşamasına neden olur.

Kişi, bu düşüşlerin üstesinden gelse bile, her zaman dayanamaz ve bu düşüncelere karşı savaşıamaz. Ve bu düşüncelerin ona gösterdiği şey Şehina'nın toz içinde olduğudur. Kişi yüce ve önemli bir Kral'a hizmet etmek için sevinçle çalışmak ister ve bu ona sevinç getirmelidir ama o bunun tam tersini yani reddedildiğini hisseder. Sanki çalışmadan itiliyormuş gibidir.

Buna "Şehina tozun içinde" denir - bu kişinin dışarı itilme hissidir. Başka bir deyişle, kişi cennetin krallığının yükünü üzerine almak isterken, Firavun'un sorularının kendisine geldiğini, "Efendi kim ki O'nun sesine itaat edeyim?" diye sorduğunu hisseder. Bu, Malhut'un, yani Şehina'nın, cennetin krallığının alçaklığını gösteren Mısır Kralı Firavun'la birlikte sürgünde olması olarak kabul edilir.

O zaman, kişi sadece Malhut'un [krallığın] inşa edilmesini yani Malhut'un bir alçaklık biçiminde kalmamasını isteyebilir, çünkü kişi bunun hiçbir önemi olmadığını gördüğünde bu alçaklıktan sevinç alamaz. Bu, kişinin Tapınağın yıkılması için dua etmesi gerektiği şeklinde değerlendirilir, çünkü dünya cennetin krallığını almayı iyi bir şey olarak göremez, yani Yaradan için çalışmayı saygın, onurlu bir çalışma olarak kabul edemez.

Bu nedenle, kişi Şehina'nın sürgüne gönderilmesi için dua ettiğinde, onun sadece kendisi için toz içinde olması için dua etmemelidir. Aksine, onun tüm dünyadaki alçaklığı, tüm dünyanın maneviyatı düşünmemesi üzerine dua etmelidir. Ve kişi tüm dünya için dua eder, tıpkı bizim "Ve Kudüs'ü bizim zamanımızda inşa et" diye dua ettiğimiz gibi, böylece Roş Aşana [yılın başlangıcı] duasında söylendiği gibi, "İhtişamınla tüm dünyanın üzerinde Kral ol" diyerek tüm dünyada yüceltilecektir. Ancak genel halk eksikliği hissetmediğinden, nasıl dua edebilir?

Bununla birlikte, bu tür bir kişi, ihtiyacı edinmekle ödüllendirilmiş olan, sürgüne ulaşmış olan kişi, kurtuluş isteyebilir. Ama bir sürgün olduğunu hissetmeyenler, O'ndan kendilerini sürgünden kurtarmasını nasıl isteyebilirler? Buradan, bir kişinin sürgünde olduğunu hissetmesinin zaten derece olarak bir yükseliş olarak kabul edildiği ve genel halk için doyum istemesi gerektiği sonucu çıkar.

Yukarıda da belirtildiği gibi, "Kudüs için yas tutan herkes onun sevincini görmekle ödüllendirilir." Başka bir deyişle, Şehina'nın sürgününü hisseden ve yas tutan kişi, onun

sevincini görmekle ödüllendirilen kişidir, zira Kelim [kaplar] açısından, sadece onun kurtuluşa hazır Kelim'i vardır, çünkü Kelim doyum için bir arzudur.

Bu nedenle, kişi Şehina'nın sürgünde olduğunu ve büyüklüğünün görülmediğini hissettiğinde yas tutar. Ancak O yüce ve hükmeden olduğu için cennetin krallığının yükünü üzerine almak isteyen kişi düşünceler ve hayaller alır ve bu düşünceler onu Keduşa'nın [kutsallığın] dışına iter ve ancak üstesinden gelerek ve mantık ötesi bir zorlama ile buna dayanabilir.

Ve kişi ne zaman İlahi Takdirin iyi ve iyilik yapan şeklinde olduğuna inanmak istese, Yaradan'a iftira eden düşüncelere kapılır ve iftira duymak zorunda kalması ona acı verir. Bunun sadece dünya uluslarının Keduşa'ya hükmetmesinden dolayı olduğuna yani gizlilik olduğuna ve kutsal çalışmaya girmek isteyenler için Sitra Ahra'nın [diğer tarafın] Keduşa'nın önemini gizlediğine inanır. Dolayısıyla, içindeki kötülüğün üstesinden gelebilmek için cennetin merhametine ihtiyaç duyan kişi tam olarak yas tutan kişidir ve Yaradan'ın ona yardım etmesi için yas tutar ve ağlar.

Ancak kişi kesinlikle tüm halk için dua etmelidir, yoksa sadece kendi iyiliği için, yani sadece kendisinin sürgünden kurtulması için dua ettiği düşünülür. Ve eğer kişi gerçekten Yaradan'ın rızası için, cennetin ihtişamının dünyada ifşa olmasını istiyorsa, nasıl sadece kendisi için isteyebilir? Bu nedenle, bilgilerimizin dediği gibi (Baba Kamah 92), kişi cennetin ihtişamının tüm dünyaya ifşa edilmesini istemelidir, "Dostu için merhamet dileyen ve aynısına ihtiyaç duyan kişiye ilk önce merhamet edilir."

Çalışmada, dostu için merhamet dileyen bir kişiye neden önce cevap verildiğini anlamalıyız. Sanki istediği merhamet, dostuna merhamet uyandırmak istediği için değilmiş gibi görünüyor. Bu bir aldatmaca gibi görünüyor. Bilgelerimiz önce kendisine yanıt verileceğini söyledikleri için, dostu için merhamet dilemektedir.

Yine de neden önce ona cevap verildiğini anlamamız gerekir. Dua her ikisi için aynı anda kabul edilemez mi? İkisi birden değil de her seferinde biri mi olmalı? Önce onun duasının kabul edilmesinin nedenini anlamalıyız.

Kişi çalışmadaki dostu için merhamet dilediğinde - kişi Tora ve Mitzvot'u gözlemleyerek Yaradan'la Dvekut [bütünleşme] yolunda yürümeye başladığında, tüm eylemlerinin kendisi için değil Yaradan için olacağını düşündüğünde - beden bu çalışmaya direnmeye başladığını anlamalıyız. Bu kişiye bu çalışmanın kendisi için olmadığı düşüncesini getirir, çünkü bedenin doğası kendi iyiliği içindir, oysa o Yaradan'ın rızası için çalışmak ister. Böylece, "alma arzusu" olarak adlandırılan beden ona her zaman Yaradan için çalışmanın değersiz olduğunu gösterir. Ve kişi haz almadan tek bir hareket bile yapamayacağı için - çünkü bu yaratılışın doğasıdır, zira

Yaradan yarattıklarını memnun etmek ister, yaratılışın sebebi de budur - dolayısıyla kişi yaptığı çalışmadan haz almadıkça çalışamaz.

Dolayısıyla, bir insanın yaptığı her şey yalnızca zevk almak, yani sarf ettiği çabanın karşılığını almak içindir. Bu nedenle, Lo Lişma'da [O'nun rızası için değil], kişi ödül ve cezaya inandığında, emeği sırasında çalışmak için yakıtı vardır çünkü alacağı ödüle bakmaktadır. Ancak kişi ihsan etmek için çalıştığında, yani emeğinin karşılığında herhangi bir ödül almak istemediğinde, nasıl olur da haz almadan çalışabilir?

Zohar bu konuda şöyle der: Yaradan yüce ve hükmeden olduğu için, yani Yaradan'ın yüceliğinden dolayı çalışmalıyız. Bu böyledir çünkü doğada daha küçük olanın daha büyük olana hizmet ederken zevk aldığını görürüz, zira doğal olarak kişi önemli bir kişinin hizmetinde çalışma gücüne sahiptir. Özellikle de büyük bir krala hizmet etmek büyük bir zevktir. Kişinin bunun üzerinde çalışmasına gerek yoktur; bu yaratılışın doğasında vardır. Kişinin üzerinde çalışması gereken şey onun önemli bir kişi olduğunu bilmek ve hissetmektir; o zaman ona hizmet edebilecektir.

Bu nedenle, özellikle kişi Yaradan'ın yüceliği nedeniyle çalışmak istediğinde, kötü düşünceler ona gelir ve Yaradan'ın yüceliğini hissetmesine izin vermez, aslında ona tam tersini gösterir. Gerçekten de bu gizlilik tüm halkı etkisi altına alır. Ancak Yaradan'ın yüceliği nedeniyle çalışmayanlar için, bedenın Yaradan'ın yüceliğini onlardan gizlemesine gerek yoktur, çünkü Yaradan'ın yüceliğini çalışmanın nedeni yapmadıkları sürece, beden karşılıksız çalışmaz çünkü ödülü vereni değil ödülü düşünür.

Özellikle sadece Yaradan'ın yüceliği nedeniyle çalışmak isteyen insanlar için bir direnç söz konusudur ve dünya ulusları insanın içindeki İsrail'i örter ve gizler. Böylece, doğal olarak, Yaradan'ın yüceliğine karşı iftiraların çoğunluğu Yaradan'la Dvekut'a ulaşmayı dileyenlerdedir. "Şehina toz içinde" denilen o anlayışı hissedenler, Yaradan'dan onu sürgünden, ulusların arasında olmaktan, yani ulusların ona hükmetmesinden ve kutsal Şehina'nın yüceliğini ve önemini gizlemesinden kurtarmasını isteme ihtiyacı hissedenlerdir.

Bu nedenle, Şehina'nın toz içinde olduğunu hissedenler, cennetin ihtişamının tüm dünyada ifşa olması için dua etmelidir. Ancak buna -Şehina'yı tozdan kaldırmaya- ihtiyacı olan tüm dünya değildir ve bu yüzden aynı şeye ihtiyacı olduğu için önce ona cevap verilir. Ancak bu daha sonra tüm nesle ifşayı getirir. Yine de bunun için uygun Kelim'e sahip olmadıkları sürece, bu onlarda ifşa edilemez. Bilgelerimizin dediği gibi, "Eğer bir Mitzva [emir/iyi iş] yaparsa, ne mutlu ona, çünkü kendisini ve tüm dünyayı erdemin tarafına mahkûm etmiştir."

Dolayısıyla, sadece o kişi -Yaradan'ın yüceliğinden dolayı maneviyatın, ihsan etme arzusunun üzerindeki gizliliği hisseden - tüm nesil için merhamet dilemelidir. Ve aynı şeye ihtiyacı olduğu için, önce ona cevap verilecektir. Bu yüzden onun hakkında "Kudüs için yas tutan herkes, onun sevincini görmekle ödüllendirilir" denir. Bunun nedeni, yukarıda da söylediğimiz gibi, onun aynı şeye ihtiyacı olmasıdır, halkın değil. Bu nedenle dostu için merhamet dileyen kişi, her ikisi de duasının kabulünü aynı anda alamaz çünkü sadece onun o şeye, yani kurtuluşa ihtiyacı vardır -"Şehina'yı tozdan kaldırmak" denilen Keduşa'nın [kutsallığın] yüceliğini hissetmek için.

Ancak yukarıda bahsedilen şekilde çalışanlar, bir ödül için çalışanlar, ödülü düşünürler. Bir kural vardır: Veren önemlidir. Dolayısıyla, eğer ödül alacaklarına, Yaradan'ın ödülleri vereceğine inanıyorlarsa, o zaman Yaradan onlar için zaten önemlidir. Ancak bir ödül için çalışmayanlar şimdi O'nun yüceliğini hissetmelidirler ve bunun üzerinde Keduşa üzerine yerleştirilen gizlilik vardır -onun yüceliği görülmez. Bunun için, "Yüzünü benden gizleme" diye yazıldığı üzere, Yaradan'dan gizliliği kaldırmasını talep ettik.

Artık "İsrail bilmiyor" ve "Halkım anlamıyor" hakkında ne sorduğumuzu anlayabiliriz. İsrail, Yaradan'la Dvekut'a ulaşmak, Yaşar-El [Yaradan'a doğru] derecesine ulaşmakla ödüllendirilmek amacıyla çalışanlardır, kendi çıkarları için değil. Onlar "bilmek" olarak adlandırılan niyete aittirler, çünkü Yaradan'ın yüceliğini edinmeleri gerektiğine dair net bir bilgiye gelmeleri gerekir. Bu bilgi özellikle mantık ötesi inanç yoluyla gelir, çünkü akıl Keduşa'nın yüceliğini gizleyen ve cennetin krallığını toza indirgeyen dünya uluslarının hâkimiyetindedir.

Ve özellikle mantık ötesi inançla üstesinden gelerek, kişi eylemlerini zorlamayla gerçekleştirdiğinde, Sitra Ahra'nın iftira atan ve Yaradan rızası için çalışmanın değersiz olduğunu, bu çalışmanın sebebinin sadece Yaradan'ın yüceliği olduğunu söyleyen kötü düşünceleri ona geldiğinde, o zaman kişinin Yaradan'ın hoşlandığı şeyin özellikle mantık ötesi yaptığı bu çalışma olduğunu söyleyen bilgelere inanmaktan başka yapabileceği bir şey yoktur. Baal HaSulam'ın dediği gibi, çalışmanın çoğunluğu kişinin Yaradan'a bir şey verdiği zaman, tam olarak mantık ötesine geçtiği zamandır.

Bu, aklın ona ihsan etmek için bir şeyler yapmanın buna değmeyeceğini söylediği anlamına gelir. Ancak kişi bunun üstesinden gelir ve mantık ötesi çalışır. Bu, kişinin Yaradan'a bir şey vermesi olarak kabul edilir. Ancak Yaradan kişiye yukarıdan bir uyanış verdiğinde, kişinin Yaradan'a bir şey verdiğini söyleyebilmesi için yapabileceği hiçbir şey yoktur, çünkü o zaman kişi Yaradan'ın önünde, bir meşalenin önündeki mum gibi, herhangi bir seçim hakkı olmaksızın iptal edilir.

Bu durumda kişi hiçbir şey vermemektedir çünkü başka seçeneği yoktur. Ama kişi mantık ötesine geçmek zorunda kaldığında, mantık aksini söylediği için, Yaradan'a bir şey verdiğini söyleyebilir. Ve bu çalışmanın Yaradan için diğer çalışmalardan daha önemli olduğuna inanmamız gerektiğini söyler.

Peygamber "Öküz sahibini bilir" demiştir. Bu, halkın başı olarak kabul edilen İsrail'in niteliğine aittir. İsrail, Li Roş [Baş benimdir] anlamına gelir. Bilgi onlara aittir ve bu yüzden "İsrail bilmiyor" dedi, çünkü Yaradan'ı tanımak için emek harcamıyorlardı, "Bugün bil ve kalbine yerleştir ki, Efendi, O Tanrı'dır" diye yazıldığı gibi.

Ve peygamber onların bununla meşgul olmadıklarını söyledi. Ayrıca peygamber halka, yani çalışmaları sadece ödül almak olan ve bu yüzden Tora ve Mitzvot ile meşgul olan halka seslendi. "Ve eşek, efendisinin yemliği" konusunu dikkate almadılar. Eşek, yukarıda da söylediğimiz gibi, "sadece kendini sevmek" olarak adlandırılan alma arzusudur. Ve sonra peygamber onlara eşeğin, yani efendisinin yemliğine -ödülüne-bakan kişinin Yaradan'ın onlara ödül verdiğini düşünmediğini söyledi, yani düşünerek Yaradan'ın sevgisini alacaklardı, tıpkı insanlara hediye veren biri için sevgi olduğu gibi. Ama Veren'i fark etmediler; sadece ödüle sahip olacaklarını düşündüler.

Buradan, ödül için yaptıkları şeyi sevgisiz ve korkusuzca yaptıkları sonucu çıkar, yani "Efendisinin yemliğini", yani ev sahibini -Yaradan'ın Veren olduğunu - hiç düşünmediler. Bunun yerine, Mitzvot'u Tora ve Mitzvot'u Verenden kopardılar ve çalışma sırasında çalışmayı Vereni düşünmediler. Ayrıca, ödülü düşündüklerinde, ödülü Veren kim olduğunu düşünmüyorlardı.

Bu, peygamberin hem niyetle çalışan ama Yaradan'la Dvekut'a ulaşmaya yeterince önem vermeyen İsrail'i hem de sadece eylemde çalışan ve amaçları sadece ödül almak olan ve ödülü veren kim olduğunu düşünmeyenleri durup uyardığı anlamına gelir. İşte bu yüzden "Halkım anlamıyor." Ve doğal olarak, Yaradan'ın sevgisinden yoksundurlar.

Bu nedenle insan dua etmeye gelmeden önce ne için dua edeceğini düşünmelidir. Bu nedenle Baal HaSulam, kişinin sadece tek bir şey için dua etmesi gerektiğini ve bunun pek çok şeyi içerdiğini söylemiştir: O da Yaradan'dan kendisine kendi iyiliği için değil, ihsan etmek için çalışma arzusu vermesini istemesidir. Bu böyledir çünkü ihsan etme arzusuna sahip olmak için kişinin Yaradan'a inancı olmalı ve Yaradan'ın yüceliğine inanmalıdır. Ancak Yaradan'ın kendisine ihsan etme arzusu vermesini dilediği dua, kişinin Yaradan'a "Tora ve Mitzvot ile meşgul olurken niyetimin Yaradan'ın yaptıklarımdan haz aldığına inanmak olmasını istiyorum" demesi anlamına gelir.

Başka bir deyişle, kişi emeği sırasında hiçbir şey tatmasa veya hissetmese bile, bedenine şunu söyleyecek güce sahip olacaktır -beden "Görüyorsun ki Tora çalışmak ve dua etmek sana tatsız geliyor" derken, kişi bedenine şunu söyleyecek güce sahip olmak ister: "Madem sadece Yaradan'ın rızası için çalışıyorum, bana tatsız gelip gelmemesi neden umurumda olsun ki? Eğer kendi çıkarım için çalışıyor olsaydım, bana söylediğin şeyde haklı olurdun, yaptığın çalışmada hiçbir şey tatmıyorsun. Aynı şekilde, yemeğinden zevk almayan bir kişi de yemek yemez. Ancak ben Yaradan'a fayda sağlamak için çalışıyorum, bu yüzden hangi lezzeti tattığım benim için fark etmez." Kişinin Yaradan'dan istediği budur ve buna koşulsuz teslimiyet denir.

Çalışmada, ‘Çünkü Siz Tüm Halkların En Küçüğüsünüz’ Nedir?

Makale No. 40, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Şöyle yazılmıştır (Tesniye 7:7-8): “Efendi’nin sizi arzulaması, sayıca halkların herhangi birinden daha fazla olduğunuz için değildir, zira siz bütün halkların en küçüğüsünüz. Efendi sizi sevdiği ve atalarınıza ant içtiği yemini tuttuğu için, Efendi sizi güçlü bir elle çıkardı ve sizi kölelik evinden, Mısır Kralı Firavun’un elinden kurtardı.” Bilgelerimiz şöyle demiştir (Hulin 89), “Yaradan, İsrail’e ‘Sayı olarak daha çok olduğunuz için değil’ diyor, ‘Sizi arzuluyorum, çünkü size yücelik ihsan etsem bile, Benim önümde kendinizi küçültürsünüz.’”

Bunun bize ne öğretmeye geldiğini, bilgelerimizin, Yaradan’ın İsrail’e, “Sizi arzuluyorum, çünkü size yücelik ihsan etsem bile, Benim önümde kendinizi küçültürsünüz.” diye söylediği şeyi anlamalıyız. Yaradan, “Size yücelik ihsan etmeme rağmen, kendinizi etten ve kemikten insanın önünde küçültüyorsunuz” deseydi, bunu anlardım. Ama bilgelerimiz, Yaradan’ın huzurunda anlamına gelen, “Benim önümde kendinizi küçültürsünüz” dediler. Yaradan kişiye yücelik verirse, Yaradan ona yücelik verdiği için Yaradan’ın huzurunda kendisinden gurur duymamasının derecesi nedir?

Eğer kral, bir kişiye yücelik verir ve bakanların önünde onu yüceltirse, kişi kralın önünde de kendisinden gurur duyar mı? Bu olabilir mi? Eğer olursa, Yaradan’ın önünde kendilerinden gurur duymayıp, O’nun önünde kendilerini küçültmeleri neden önemlidir? Diğer bir deyişle, kimin önünde kendilerini küçültürler? Kişi Kral’ın yüceliğini anladığında, kendisini Kral’ın önünde daha da alçaltır.

Bunu anlamak için, yaratılışın ıslahı olan çalışmanın sırasını hatırlamamız gerekir. Yani, “Form eşitliği” olarak adlandırılan Dvekut’u [bütünleşme] elde etmek yani ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmek için, “Tzimtzum [kısıtlama] ve Keduşa’da [kutsallık]” gizlilik olarak adlandırılan, bir ıslah gerçekleşti. Yani O’nun, yaratılanlara vermek istediği haz ve memnuniyetin gizlendiği Tora ve Mitzvot’un [emirlerin/iyi işlerin] tadı. Buna, yaratılanlara vermek istediği her şeyin, Tora ve Mitzvot’ta kıyafetlendiği ve Zohar’ın “613 Pekudin [Aramice: teminat]” dediği, “Yarattıklarına iyilik yapma arzusu” denir.

Sulam’da [Zohar üzerine “Merdiven” yorumunda] söylendiği gibi, Pekudin, Pikadon [İbranice: teminat] kelimesinden gelir çünkü her Mitzva’da [Mitzvot’un tekili], o Mitzva’da kıyafetlenmiş özel bir ışık vardır. Ama Tzimtzum’dan ve yaratılışın ıslahından dolayı üzerlerindeki gizlilik nedeniyle, onların içinde kıyafetlenen ışığa ulaşabilmek ve kişinin onlarda kıyafetlenen haz ve memnuniyeti alabilmesi için, öncelikle uygun Kelim’i edinmesi gerekir çünkü ışık ile form eşitliği olması gerekir -ışık nasıl veriyorsa, Kli [kap] de ihsan etmek için çalışmalıdır.

Bununla birlikte, doğası gereği, insan kendisi için alma arzusuna sahiptir, ihsan etme arzusu yoktur. Peki, insan, Yaradan’ın yarattığı doğasını nasıl değiştirebilir? Bilgelerimiz, bunun hakkında şöyle demiştir: “Yaradan dedi ki, ‘Kötü eğilimi ben yarattım, Tora’yı da şifa olarak yarattım.’” Başka bir deyişle, Tora kişiye kendini sevmekten nasıl çıkacağını ve ihsan etme arzusunu nasıl kazanacağını öğütler. Zohar, bu durumda, 613 Mitzvot’un, ihsan etme arzusunu elde etmek için 613 öğüt anlamına gelen, “613 Eitin [Aramice: öğütler]” olarak adlandırıldığını söyler çünkü sadece ihsan etme arzusunda, “iyi ve iyilik yapan” denilen ışık kıyafetlenir.

Bilgelerimiz, bunun hakkında şöyle demişlerdir: “Kişi her zaman, hatta Lo Lişma’da [O’nun rızası için değil] bile, Tora ve Mitzvot’la meşgul olmalıdır çünkü kişi, Lo Lişma’dan, Lişma’ya [O’nun rızası için] gelir.” Çünkü içindeki ışık onu ıslah ettiği için, kişi bununla Lişma derecesine ulaşacaktır.

Lo Lişma ile ilgili olarak, birçok anlayış vardır:

1. Provoke etmek için öğrenmek. Bu tarz, en kötüsüdür. Bilgelerimiz bunun hakkında (Berahot 17), “Tora Lo Lişma ile uğraşan birinin doğmamış olması daha iyi olurdu.” demişlerdir.

2. “Rabbi” olarak anılmak için öğrenmek.

Bu iki anlayışta, kişi insanlardan ödül ister ve yaptığı bu çalışma için Yaradan’ın kendisini ödüllendirmesini istemez.

3. Yaradan'ın, kendisini bu dünyada ödüllendirmesi için öğrenmek -yaşam, yiyecek, içecek, sağlık vb.

4. Yaradan, bir sonraki dünyada kişiyi ödüllendirsin diye öğrenmek.

5. Kişi, büyük bir Kral'a hizmet ettiğini hissettiği için Tora ve Mitzvot ile meşgul olur. Bu nedenle, Tora ve Mitzvot ile meşgul olmaktan haz alır. Bu demektir ki, büyük bir Kral'a hizmet ediyormuş gibi hissettiği bu sevinç nedeniyle, onun için çalışmaya değer. Büyük bir Kral'a hizmet ettiği için çalışan kişi, Yaradan rızası için çalışıyor olsa da bu, saf Lişma olarak kabul edilemez yani yaptığı çalışma için herhangi bir ödül istemez. Yine de, kişi bu çalışmada iyi bir tat hissetmeye özlem duyar çünkü yüce Kral'ı hisseder.

Bu nedenle, bunun hala saf Lişma olarak kabul edilmediğini bilmeliyiz çünkü sonunda, çalışma sırasında hissedeceği hazzı özler. Çalışma sırasında duyduğu haz, Yaradan'ın hizmetkârı olmak istemesinin nedenidir. Bundan, çalışma sırasında duyulan arzunun, onu Tora ve Mitzvot ile meşgul eden tek şey olduğu sonucu çıkar. Dolayısıyla bu da Lo Lişma olarak kabul edilir. Ancak bu Lo Lişma, içindeki ışık kişiyi ıslah ettiği için onu Lişma'ya getirir.

Bu, "Zohar Kitabına Giriş"te (30-31. Maddeler) yazıldığı gibidir; "İkinci ayırım on üç yıl ve sonrasıdır. O noktada, kalbindeki noktaya (ki bu, alma arzusuyla giyinmiş Keduşa'nın [kutsallığın] Nefes'inin Ahoraym'ıdır [arkası]) güç verilir. O zaman kişi, Tora ve Mitzvot'u uyguladığı ölçüde, Keduşa dünyalarının sistemine girmeye başlar. Birincil amaç, manevi alma arzusunu elde etmek ve yoğunlaştırmaktır. Yine de ilkinden çok daha önemli bir derecedir; bu, kişiyi Lişma'ya getiren derecedir, bilgilerimizin dediği gibi, "Kişi her zaman Tora ve Mitzvot Lo Lişma ile meşgul olmalıdır, kişi Lo Lişma'dan Lişma'ya gelir."

"Bu, Kutsal Şehina [Kutsallık] olan hanımına hizmet eden Keduşa'nın hizmetçisi olarak kabul edilir. Hizmetçi, kişiyi Lişma'ya getirir ve o, Şehina'nın aşılmasıyla ödüllendirilir. Yine de kişi, onu Lişma'ya getirmek için uygun olan her önlemi almalıdır. Ve bu ayırımdaki son derece, tıpkı kişinin bedensel aşka aşık olduğu gibi, tutkunun nesnesi bütün gün ve bütün gece gözlerinin önünde durana kadar, Yaradan'ı delicesine sevmektir, şairin dediği gibi, 'O'nu hatırladığım zaman, O benim uyumama izin vermez.'"

Bütün bunlardan sonra, "ihsan etme arzusu" olarak adlandırılan Lişma düzeni başlar. Ve burada, kişi ihsan etmek için kendini tamamen çalışmaya veremez yani sadece Yaradan'a ihsan etmeyi isteyemez, "çünkü O büyüktür ve hükmeder." İnsanın bunu nasıl başaracağına dair hiçbir fikri yoktur. Bu, Mısır'da sürgünde olmayı ihsan

etme arzusu olarak kabul edilir. Kişi bu arzuyu ancak mantık ötesinde anlayabilir, zira mantık dahilinde bunu idrak etmek için bir anlayış yoktur.

Diğer bir deyişle, insan haz almadığı bir şeyi yapmanın nasıl mümkün olduğunu anlayamaz. Sonuç olarak, kişi çalışması için herhangi bir ödül talep etmese bile, onu çalışmaya zorlayan şey Yaradan'ın haz almasıdır. Bundan, kişi hazzını alır. Dolayısıyla burada zaten bir haz meselesi vardır yani Kral'a hizmet etmekten haz alıyordur; bu onun hazzıdır. Ama başka türlü nasıl olur da o kişi haz olmadan çalışır?

Dolayısıyla insanın ihsan etmek için çalışması gerekir denildiğinde, bu "mantık ötesi" olarak adlandırılır. Mantık ötesi olan her şeyde, kişinin kendisi için alma arzusu orada yoktur. Diğer bir deyişle, kişiye, yalnızca Yaradan'ın bu çalışmadan haz alması için çalışması gerektiği söylenir. O zamanda, kişinin büyük bir krala hizmet ettiği için mutlu olması gerektiği söylenir.

Ancak, eğer büyük Kral, yüceliğini ve önemini ifşa etmiş olsaydı, haz, mantık dahilinde olacaktı. Yani akıl, büyük bir Kral'a hizmet etmenin değerli olduğunu anlar. Fakat kişi Kral'ın büyüklüğüne ve önemine dair inanca sahip olması gerektiğinde, küçük bir krala hizmet ettiğini hisseder. Bu nedenle, mantık ötesi, O'nun büyük bir Kral olduğunu söylediğinde, alma arzusunun bu çalışmayı kabul etmesi için yer yoktur çünkü tüm hazlar, mantık ötesi üzerine inşa edilmiştir.

Bu nedenle, Kral'ın önemini görmediğinde, bedenin neden çalışmak istemediği açıktır. Daha ziyade, akıl gerektirse de, Kral'ın büyüklüğü ifşa edilmezse, orada alma arzusunun kendisi için daha fazla yer olmadığı söylenir. O halde, kişi "Çünkü O büyüktür ve hükmeder"i nasıl çalışabilir? Bu ifşa edilseydi iyi olurdu, fakat "Efendi kim ki, O'nun sesine itaat edeyim" diyen Mısır kralı Firavun, Yaradan'ın büyüklüğünün bu anlayışını yönetir.

Bu nedenle, çalışma esas olarak bu yerdedir yani burada Lişma meselesi başlar, bu demektir ki kişi Yaradan'ın, yaptığı çalışmasından haz alması için çalışmak ister ve kişi için hangi hazzı hissettiği önemli değildir. Diğer bir deyişle, yaptığı çalışma ona sanki Kral'ın büyük olduğunu hissetmiş gibi gelirken, aslında "Şehina'nın [Kutsallığın] toz içinde olduğunu" hisseder. Yani herhangi bir önem hissetmez ancak tozun tadına varır. Ama yine de kişi üstesinden gelir ve "Bu, benim için büyük bir Kral'a hizmet ediyordum gibi önemli" der. O zaman, kişinin Kralın yüceliğine ve önemine inanması gerekmediği için, alma arzusu da kesinlikle haz alır.

Şehina'yı tozun içinde olarak hissederken, kişi bedenin üstesinden gelmek için nasıl güç toplayabilir? Bu çalışmadan nasıl keyif alabilir? Daha da şaşırtıcı olanı, bundan hiç tat almazken kişi çalışmak için nasıl bir ihtiyaç ve istek duyabilir? Kişi çalışmak

zorundaysa, eğer başka hiçbir seçeneği yoksa bu anlaşılabilir. Ama hiç tat almadığı böyle bir çalışmayı yapmak istemesi nasıl mümkündür? Ve böyle bir işin üstesinden gelecek, keyif duyacak gücü olmadığı için, böyle düşük bir durumda Kral'a hizmet ederken ve toz tadı alırken Kral'a nasıl hizmet edebilir?

Dolayısıyla bu konuda, Yaradan'dan ona, O'nun yüceliğinin ifşasını vermesini istemez ki böylece bundan iyi bir tat alsın. Aksine Yaradan'dan bedeninin üstesinden gelebilmek ve memnuniyetle çalışabilmek için, ona güç vermesini ister çünkü alma arzusu, toz tadında olan çalışmadan hoşlanmadığından, artık sadece Yaradan için çalışabilir. O halde insan neden çalışır? Elbette, sadece Yaradan rızası için. Mantık dahilinde böyle bir çalışmaya yer yoktur ve bu çalışmada insan, böyle bir şekilde çalışmak istemesinin doğası gereği imkânsız olduğunu görür.

Bu çalışmada, böyle bir koşul içinde, kişi, kendi iyiliği için değil de ihsan etme arzusuyla çalışabilmesinin hiçbir yolu olmadığını görür. Böyle bir şey ancak yukarıdan bir mucize ile olabilir. Ve gerçekten de buna "Mısır'dan çıkış" yani doğası gereği sahip olduğu akıldan, haz almadıkça hareket etmenin mümkün olmadığı yerden çıkmak denir. Diğer taraftan, burada kişi Yaradan'dan kendisine hiçbir duygu ya da tadın olmadığı yerde çalışması için güç vermesini, ancak Yaradan'ın bu çalışmadan haz aldığına inanmak ister çünkü her şey ihsan etmek içindir.

Bu sebeple bu dua içten bir duadır çünkü kişi, ihsan etmek için bir şey yapmayı asla umut edemeyeceğini görür. İnsan kaybolduğunu hisseder. O zaman kişi, Yaradan ile yakın temas halindedir ve bu, kişinin takdir etmesi gereken bir şeydir -Yaradan'dan kendisine yardım etmesini ister ve dünyada onu kurtarabilecek kimse yoktur.

Nihayet, burada en zor soru geliyor; kişiye, tadı toz gibi olan bu çalışmadan Yaradan'ın memnuniyet duyduğunu ve kişinin Yaradan'dan istemesi gereken çalışmanın bu olduğunu çünkü onun, her şeyi sadece Yaradan'ın haz alması için yapmak istediğini kim söyledi?

Bunun cevabı "bilgelere inanç" tır. Bizler, onların sözlerine inanmalıyız. Kişinin, Yaradan'ın kendisine yardım etmesi için dua etmesi, böylece alçakgönüllülük halinde çalışabilmesi ve tadın sadece tozun tadı olması, bu, yalnızca bilgelere olan inanç temelinde olabilir; onlara, kendi çıkarımız için değil ancak bu yolla bir Lişma koşuluna ulaşabileceğimize inanma temelinde olabilir. Başka bir deyişle, sadece onlar Lişma'nın ne olduğunu ve ona nasıl ulaşılacağını bilirler.

Yukarıdakilere göre, "Sayı olarak daha fazla olduğunuz için değil" sözü ile ilgili olarak bilgilerimizin söylediklerine dair sorduklarımızı yorumlayabiliriz. "Yaradan İsrail'e dedi ki, 'Sizi arzuluyorum, çünkü size büyüklük ihsan etsem bile, Benim

önümde kendinizi küçültürsünüz.” “Kralın övdüğü birinin, kralın önünde gurur duyması adetten midir?” diye sorduk. Öyleyse neden bize İsrail’in, Yaradan’ın önünde kendini küçülttüğünü söylüyorlar?

Yukarıda, çalışmada iki anlayış olduğunu açıkladık: 1) Yaradan, Tora ve Mitzvot ile meşgulken kişiye parladığında ve çalışmada iyi bir tat hissettiğinde ve Yaradan’ın yüceliğini hissettiğinde, büyük bir Kral’a hizmet ediyordur ve kişi zaten “O’nu hatırladığım zaman, O benim uyumama izin vermez.” derecesini edinmiş demektir. 2) Lişma çalışması, ödül almak için değil, ihsan etmek için anlamına gelir. O zaman insanın bedeni direnir çünkü çalışmada herhangi bir tat hissetmez. Bununla birlikte kişi, Yaradan’ın yüceliğine dair herhangi bir hissiyat istemez çünkü o zaman bu his ona, Tora ve Mitzvot ile meşgul olurken hissettiği bu duygu nedeniyle, onu Tora ve Mitzvot ile meşgul olmaya zorlayan bir sebep verir. Artık sadece Yaradan rızası için değil, kişinin kendi hazzı da buna dahil olmuştur.

Bu çalışma tamamen mantık ötesi olduğundan, dünyada böyle bir şeyi anlayabilecek bir akıl bulunmadığından, bu idrake “Şehina tozun içinde” denir ve kişi, Yaradan’ın özellikle bu çalışmadan memnuniyet duyduğuna inanmalıdır, buna “Benim önümde kendinizi küçültürsünüz” şeklinde çalışma denir.

Bu demektir ki, Yaradan, onlara Yaradan’ın yüceliğini hissetmelerine izin verdiğinde, “Artık mantık ötesi çalışmamıza gerek yok çünkü beden de Yaradan’ın yüceliğini hissettiğinde ‘bir meşalenin önündeki mum gibi’ iptal olur” demezler. Bunun yerine onlar “Çünkü siz bütün halkların en küçüğüsünüz” şeklinde çalışmak istiyoruz” derler yani bir insandaki bütün halklar, bu çalışmanın rezil, değersiz ve sıradan olduğunu söylerler yani “Şehina tozun içindedir”.

Bilgelerimizim dediği gibi, “Yaradan İsrail’e ‘Sayı olarak daha çok olduğunuz için değil’ dedi, ‘Sizi arzuluyorum, çünkü size büyüklük ihsan etsem bile, Benim önümde kendinizi küçültürsünüz.’” “Ben, İbrahim’e yücelik verdim.” Elbette o zaman kişi mutlu olmalıdır çünkü Yaradan’ın yüceliğini zaten hissetmektedir ve artık bedenden direnç görmeyecektir. Yine de kendini küçültür ve “Ben de toz ve külüm” der.

Diğer bir deyişle, kişi Yaradan’a şöyle der; “Ben, ‘Senin Tanrın, Efendi Benim’ şeklindeki çalışmanın toz ve kül halindeki koşuluna özlem duyuyorum” yani çalışmanın onun için “Şehina tozun içinde” olduğu zamana. O zaman kişi, çalışmasının tamamen ihsan etmek olduğundan emindir, alma arzusunun bunda hiçbir rolü yoktur. Bu, Yaradan’ın önünde kendini küçülttüğü anlamına gelmez yani Yaradan’ın önünde, kendisiyle gurur duymaz. Daha ziyade bu, Yaradan ona büyüklük vermesine rağmen, alçakgönüllülük koşulu içinde çalışmak için kendini küçülttüğü anlamına gelir.

Benzer şekilde, Yaradan Musa'ya ve Harun'a yücelik verdi ve onlar, "Ya biz?" dediler. Diğer bir deyişle, Şehina'nın onlara göre toz içinde olduğu bir zaman için, çalışmaya özlem duydular. İşte o zaman, çalışmada tat hissetmedikleri zaman, günahkâr gelir ve "Senin için bu çalışma nedir?" anlamına gelen "Ne" sorusunu sorar, bu aşağılık çalışmada özellikle çalışmak istemen nedendir? Günahkâr olan, "Bu çalışma senin için nedir?" diye sorar, zira o zaman onlar, çalışmalarının tamamen ihsan etmek olduğundan emindiler ve alma arzusunun bunda bir payı yoktu.

Davud'da da durum aynıdır. Yaradan ona yücelik verdi ve o, "Ve ben" dedi, "Senin Tanrın, Efendin Benim" anlamında. Bu çalışma onun içindi ("Senin Tanrın, Efendin Benim" denilen göklerin krallığının yükünü üstlenmek istediğinde) ve onun bedeni için "Ve ben bir solucanım, bir insan değil" şeklindeydi.

Even Ezra, "Ve ben bir solucanım, bir insan değil" sözleri hakkında sorar. O, "Kişinin kendisi hakkında insan olmadığını söylemesi pek olası değildir. O sadece düşmanların aleyhine konuşur, onların kendisini küçümstediklerini ve onların gözünde bir hiç olarak görüldüğünü söyler."

Burada da, bunun anlamı şudur ki, Yaradan ona yücelik verdiğinde, o, "Artık bedene karşı savaşmama gerek yok çünkü beden Yaradan'ın önünde, bir meşalenin önündeki mum gibi iptal olacak" demedi. Bunun yerine, o şöyle dedi: "Bir alçakgönüllülük haline özlem duyuyorum, böylece düşmanlarım yani bedenimdeki dünya ulusları, "yalnızca ihsan etmek için çalışmak" dedikleri ve o, çalışmada hiçbir hissiyata sahip olmazdı dedikleri, çalışmamı küçümseyecekler." Bu, onun hiçbir şekilde insan olmadığının bir işaretidir -onlar çalışmasının düzenini küçümstediklerinde. Bu, "İsrail, Benim önümde kendinizi küçültürsünüz." olarak kabul edilir.

Çalışmada Kişinin Topuklarıyla Çiğnediği Hafif Mitzvot Nedir?

Makale No. 41, Tav-Şin-Nun, 1989/90

❖ Ve öyle olacak ki, dinlediğiniz, yerine getirdiğiniz ve yaptığınız için, Tanrınız Efendiniz sizinle atalarınızla yaptığı antlaşmayı ve merhameti tutacak" ayeti hakkında RAŞİ şu yorumu yapmıştır: "Eğer Mitzvot [emirler/iyi işler] kişinin ayaklarıyla çiğnediği hafif şeylerse, dinleyin ve Efendiniz sözünü tutacak, sizinle tutacaktır."

Bunun bizim için ne anlama geldiğini anlamalıyız, eğer bir kişi hafif Mitzvot'u yerine getirirse, o zaman Yaradan sizinle yeminini tutacaktır. Aksi takdirde, atalarınıza ettiği yemini tutamayacakmış gibi olacağını ima eden bu koşulu anlamalıyız. Ayrıca yorumcuların sorduğu soruyu da anlamalıyız: Neden çoğul formda [İbranice] "tutacak ve yapacak" diye başlıyor ve tekil formda [İbranice] "sizinle tutacak" diye bitiyor?

Bunu anlamak için öncelikle bize verilen 613 Mitzvot'un ne anlama geldiğini anlamamız gerekir. "Zohar Kitabı'na Giriş "te ("On Dört Emrin Genel Açıklaması ve Yaratılışın Yedi Gününe Nasıl Bölündükleri", Madde 1), "Tora'daki Mitzvot'a Pekudin [Aramice: emirler/teminat] ve 613 Eitin [Aramice: öğütler/ıpuçları] denir. Aralarındaki fark, her şeyde bir Panim [ön/yüz] ve bir de Ahor [arka/sırt] olmasıdır. Bir şey için yapılan hazırlığa Ahor, o şeyin edinilmesine ise Panim denir. Benzer şekilde, Tora ve Mitzvot'ta da 'Yapacağız' ve 'Duyacağız' vardır. Tora ve Mitzvot'u 'O'nun sözünü yerine getirenler' olarak gözlemlerken, işitmekle ödüllendirilmeden önce, Mitzvot'a '613 Eitin' denir ve Ahor olarak kabul edilir. 'O'nun sözünün sesini duymakla' ödüllendirildiklerinde, 613 Mitzvot, Pikadon [teminat] kelimesinden gelen Pekudin olur. Bu böyledir çünkü 613 Mitzvot vardır ve her bir Mitzva'da [Mitzvot'un tekili],

ruhun 613 organı ve tendonundaki belirli bir organa karşılık gelen benzersiz bir derecenin ışığı depolanır ve bu Mitzvot'un Panim'i olarak kabul edilir."

"O'nun sözünü yerine getirenler" hazırlık sırasında, kişi "O'nun sözünün sesini duymakla" ödüllendirilmeden öncedir, çünkü "duymak" kişi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildiği zamandır, çünkü ancak o zaman ihsan etme kaplarında kıyafetlenen bolluk için bir kap vardır. O zaman, kişinin Yaradan'ın sesini duymak için "kulakları" vardır.

Ancak kişi hâlâ alma kaplarına dalmışken, beden Yaradan rızası için çalışmayı kabul etmese de "eylem" olarak adlandırılan "yapmak" için çalışmalıdır. Daha doğrusu, kişi her ne kadar alçaklık durumunda olsa da yani beden bu çalışmayı, Yaradan rızası için çalışmayı kabul etmese de, Yaradan'ın bundan hoşlandığına inanmalıdır çünkü alçaklık durumunda kişi Yaradan'ın yardımına ihtiyacı olduğunu hisseder. Dolayısıyla, o anda Yaradan'la yakın bir teması vardır, zira başka bir yolu olmadığını ve sadece Yaradan'ın onu kurtarabileceğini ve onu bu alçaklıktan kurtarabileceğini hisseder.

Bununla birlikte, kişi kendisine "Yaradan'ın adaleti ve doğruluğu nerede?" diye sorar. Kişi emek verir, Tora ve Mitzvot'u yerine getirir ve bunun için hiçbir ödül istemez. Aksine, Yaradan rızası için çalışmak ister, Zohar'da yazıldığı gibi, büyük bir Kral'a hizmet etmek istediği için, yani O yüce ve hükmeden olduğu için çalışmak ister. Kişi Yaradan'dan O'nun yüceliğini hissetmesine izin vermesini istediğinde ve Yaradan'ın her ağzın duasını duyduğuna inandığında, her gün Yaradan'ın yüceliğini daha fazla hissetmek için durur ve bekler, ama sonunda daha büyük bir alçaklığa geldiğini görür. Başka bir deyişle, sokaktaki insanların kendine olan sevgiye o kadar da dalmadıklarını hisseder.

Bu yüzden kişi, "Yaradan'ın onları kendine olan sevgiden kurtarması için dua etmeyen sokaktaki insanlar nasıl oluyor da iyi oluyorlar?" diye sorar. Çalışmanın düzenini tam bir bütünlük olarak hissettiklerini, yani her gün ilerlediklerini, yani sahip olduklarının arttığını bildiklerini görür. Bir keresinde söylediğim gibi, her birinin her gün adına kaç Mitzvot kaydedildiğini ve günlüğüne kaç sayfa Gemara yazabildiğini gördüğü bir kayıt defteri vardır. O ise tam tersini, her gün bir önceki günden daha kötü olduğunu görür.

Kişi iç gözlem yaptığında, bazen "Artık hedefime ulaştığımdan eminim, şimdiye kadar olmadığı gibi" diye düşünene dek her gün birkaç yükseliş yaşadığını görür. Fakat aniden aklını karıştıran düşünceler gelir ve her şeyi unuttur, yani yükselişleri bile tamamen unuttur ve alçaklıktan başka bir şey hissetmez. Artık, yaptığı onca çalışmadan sonra, her zamankinden daha kötü bir hale gelmiştir. Kendisine bakmaya başlar ve tek bir iyi eylem bulamaz ve sanki Tora ve Mitzvot'a hiç uymamış gibi hisseder.

Soru şudur: Kişi bu duygularını kendisine nasıl açıklayabilir? Bunlar doğru mudur yoksa yanlış mıdır? Yani, gerçekliğe göre, ki gerçeklik silinemez, kesinlikle Tora ve Mitzvot'u uygulamış ve yerine getirmiştir. Ancak hislerine göre, bunların hepsi kaybolmuştur. Soru şudur: Onlar nereye gitti, yani onları kim aldı, zira onları hissetmemektedir? Hafıza kaybından muzdarip olduğunu ve bu yüzden her şeyi unuttuğunu söyleyemez. Ne de olsa yaptığı kötü şeyleri hatırladığını görmektedir.

Bunun cevabı, Zohar'da söylendiği gibi, bilgelere inanmamız gerektiğidir; Zohar, "Ya da günah işlediğini ona bildir" diye yazılanı yorumlar. "Bunu ona kim bildirir?" diye sorar. O da "Tora" diye açıklar. Daha önce de açıkladığımız gibi, gerçeği edinmek niyetiyle yani gerçekten Yaradan'ın bir hizmetkârı olmak niyetiyle Tora öğrenen kişi, Tora ve Mitzvot'u gözlemleyerek, kendisi için çalışmayı yani ödül almayı amaçlamaz. Aksine, Tora ve Mitzvot'u gözlemlemek ister, bilgilerimizin şöyle dediği gibi, "Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım." Bu demektir ki, kişi Tora'yı gerçekten Yaradan'ın hizmetkârı olmak üzere bir tavsiye olarak öğrenir, yani Yaradan rızası için çalışmak ister, bu yüzden de Tora ona günah işlediğini bildirir.

Bu demektir ki, "bir şifa olarak Tora'nın" düzeni ilk olarak ona "günah işlediğini", yani kendini ne kadar çok sevdiğini bildirmesidir. Bu, bir şifa olan Tora'nın kişiye Kli'yi, yani eksikliği vermesi olarak kabul edilir, ki böylece Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duysun. Dolayısıyla Tora kişiye Yaradan'a olan inancının kendisine yabancı bir şey olduğunu bildirir. Başka bir deyişle, kişi Yaradan'dan ne kadar uzak olduğunu, Yaradan'ın kendisi için bir yabancı gibi olduğunu hisseder. Baal HaSulam'ın "İçinizde yabancı bir Tanrı olmayacak" ayeti hakkında söylediği gibi, "Tanrı" demek, Yaradan'ın sizin için hiçbir bağınızın olmadığı yabancı bir şey olmaması gerekir demektir.

Kişi kendini sevmeye dalmıştır, bu da Yaradan'la form eşitsizliğidir, zira Yaradan sadece ihsan etmek isterken, kişi doğası gereği sadece almak ister. Bu nedenle, "O ve ben aynı yerde yaşayamayız." Buradan, kişinin Yaradan'a yakın hissetmesi gereken yerde, Yaradan'dan uzak hissettiği sonucu çıkar. Tora'nın kişiye yani Tora öğrenen kişinin bilmesini sağladığı şey budur, çünkü o bilgilerimizin şu sözlerine inanır: "Yaradan dedi ki, 'Kötü eğilimi Ben yarattım; Tora'yı da bir şifa olarak yarattım'." Bu şifa kişiye Yaradan'dan ne kadar uzak olduğunu hissetmesi için verilir.

Dolayısıyla Tora insana, Yaradan'dan kendisini "Mısır sürgünü" olarak adlandırılan sürgünden kurtarmasını istemesi için Kli'yi, yani eksikliği verir. Metzar-Yam'ın [Mitzraim (Mısır)] Tzar-Ayin [kelime anlamı. kem gözlü, "kıskanç" anlamına gelir] anlamına geldiği bilinir. Yani, kişinin ihsan etme gücü yoktur, sadece alma gücü vardır. Kişi tüm eylemleri ihsan etmek için olmadan önce Yaradan'a yaklaşmanın imkânsız olduğunu görse de yine de O'nun yardımı olmadan bunu başarmasının mümkün olmadığını görür.

Yaradan'ın bunu neden yaptığını, yani kişinin Firavun'un kontrolünden çıkması için bir seçenek olmadığını birçok kez söyledik. Bunun cevabı, Baal HaSulam'ın, İbrahim'in Yaradan'ın kendisine toprakları miras olarak vereceğini vaat ettiğinde Yaradan'a sorduğu soruyla ilgili olarak söylediği gibidir: "Onu miras alacağımı nasıl bileceğim? İbrahim'e, 'Bil ki, senin soyundan gelenler kendilerine ait olmayan bir ülkede yabancı olacaklar' dedi."

İbrahim'in sorusunun, Keduşa'nın [kutsallığın] NRNHY'nın beş Behinot'unu [niteliğini] içeren üst bolluğu taşıyan Malhut olan toprağın mirasının ne olacağını görmesi olduğunu söyledi. Ayrıca, Kli [kap] olmadan ışık olmadığı, yani bir ihtiyaç olmadan doyum olmadığı bilinmektedir. Gerçi İbrahim, İsrail'in derecenin tamamlanmasını edinmeye ihtiyaç duymadığını gördü. Aksine, yukarıdan birazcık aydınlanma edinirlerse, tatmin olacaklardı. Doğal olarak, "toprağın mirası" olarak adlandırılan Malhut'a dahil olan Neşama'nın NRNHY'sini edinmeye ihtiyaç duymayacaklardı.

"Öyleyse" dedi İbrahim, 'ihtiyaç' denilen Kelim'leri [kapları] yokken, ışığı nasıl alacaklar?" O zaman Yaradan ona, "Şunu kesin olarak bil ki, senin soyundan gelenler kendilerine ait olmayan bir ülkede yabancı olacaklar" dedi. Başka bir deyişle, İsrail halkı bir Eretz [toprak], yani İsrail halkına ait olmayan bir Ratzon [arzu] içinde olacaktır. Mısır Kralı Firavun'a ait olan alma arzusunun hükmü altında olacaklardır.

"Eziyet çekecekler", yani İsrail halkı acı çekecek çünkü ihsan etmek için çalışamayacaklar, bu da onlara Yaradan ile Dvekut [bütünleşme] getirecek. O zaman Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyacaklardır, şöyle yazıldığı gibi, "Ve onların çalışmaktan dolayı haykırışları Tanrı'ya yükseldi ve Tanrı onların iniltilerini işitti ve Tanrı İbrahim ile olan antlaşmasını hatırladı."

Bilgelerimiz, "Arınmaya gelene yardım edilir" derler. Zohar, "Ona nasıl yardım edilir?" diye sorar ve "kutsal bir ruhla" diye yanıtlar. Başka bir deyişle, kişiye önce Nefes verilir. Eğer daha fazla ödüllendirilirse, ona Ruah verilir. Bu demektir ki, kişi kendini arındırmaya geldiği ve yardım talep ettiği ölçüde, yukarıdan aldığı yardım toprağın mirasının bir parçası olarak kabul edilir.

Yukarıdakilere göre, sorduğumuz soruyu yorumlamalıyız: Neden bir kişi Tora'nın "şifa" olarak adlandırılması nedeniyle Tora öğrenmeye başladığında, kişi Tora'nın Eitin olduğu, yani kötü eğilimi nasıl yeneceğini öğütlediği hakikat yolunda yürümeye başladığında, kişi her seferinde Yaradan'a daha yakın hissetmek yerine, nasıl daha uzak olduğunu hissettiğini görmeye başlar?

"Kişinin Yaradan'dan uzaklaştığı Tora'nın yolu bu mu?" diye sorduk. Cevap şuydu: Tora, kişinin Yaradan'dan ne kadar uzak olduğunu görmesi için ona önce bir Kli, yani eksiklik verir. Bu nedenle Zohar, Tora'nın ona günah işlediğini bildirdiğini söyler.

Dolayısıyla kişi gerçekte Tora öğrendiğini söylememelidir, peki neden Tora ona bir şifa olarak yardım etmiyor? Cevap şudur: Kişi bilgelere inanmalıdır ki, Tora ona günah işlediğini, yani Yaradan'dan ne kadar uzak olduğunu göstererek ona yardım eder ve bu nedenle, diğer insanlardan daha kötü olduğunu hissettiği için kalbinin derinliklerinden dua edebilir.

Kişi kendisine soracak olursa, Tora ve Mitzvot'u yerine getirmek için daha fazla çaba sarf ettiğini görecektir, o halde neden daha kötü olduğunu hissediyor? Kişi buna cevap veremez ama hissettiği kadarıyla, hakikat yolunda yürümeye başlamadan önce Tora ve Mitzvot'la meşgul olduğu zamandan daha kötü olduğunu hissettiğini söyler. Başka bir deyişle, yaptığı her şeyde, bunların önceden olduğu gibi değil, gönülsüzce yapıldığını görür.

Baal HaSulam'ın dediği gibi, Yaradan İbrahim'e şöyle dedi: "Şunu kesin olarak bil ki, senin soyundan gelenler kendilerine ait olmayan bir ülkede yabancı olacaklar ve eziyet görecekler." Bu sayede o toprakları miras almaya ihtiyaç duyacaklar. Yani, çıplak ve yoksul olduklarında sahip olacakları eksiklikle, "Ve İsrailoğulları çalışmadan dolayı iç çektiler ve feryatları çalışmadan Tanrı'ya yükseldi" durumunda olacaklardır.

Başka bir deyişle, çalışmanın kendisi, çalışmada ilerlemedikleri tam tersine geriledikleri gerçeği, onların ihtiyacını yaratacak ve sonra Yaradan daha arınmış olmak istedikleri her seferinde onlara yardım edecektir. Bu sayede toprağın mirasını almak için Kelim'e [kaplara] sahip olacaklardır.

Yukarıdakilere göre, "Ve siz dinlediğiniz için, Tanrınız Efendiniz atalarınıza ant içtiği antlaşmayı ve merhameti sizinle sürdürecektir" diye sorduğumuz şeyi yorumlamalıyız. RAŞİ, "Eğer kişinin ayaklarıyla çiğnediği hafif Mitzvot'u dinlerseniz, Efendi sözünü tutacak, sizinle tutacaktır" şeklinde yorumladı. Bu koşulu, eğer hafif olanları tutarsanız, Yaradan sözünü tutacaktır; aksi takdirde, yemini tutmayacaktır şeklinde anlamalıyız.

Mesele şu ki, "hafif Mitzvot" insanların küçümsediği, akla ve kalbe atıfta bulunan şeyler anlamına gelir. Yani, tüm Mitzvotları, ödül almak için yerine getirirken, kişi bu Mitzvotları küçümsemez. Bunun yerine, tüm bu Mitzvotlar ödülün kaybedilmesine neden olabileceği için "ciddi" olarak adlandırılır. Bu nedenle, karşılığında almayı bekledikleri ödül, Mitzvot'ları önemli kılar. Başka bir deyişle, ödül onları değerli kılar.

Ancak kişi Yaradan'ın rızası için çalışması gerektiğinde, ki bu onun için mantık ötesidir, bunu dikkate almaz zira beden hiçbir ödül olmadan çalışmaya direnir. Bu nedenle, bedene sadece Yaradan'a ihsan etmek için çalışmamız gerektiğini söylediğimizde, beden bunun akıldan uzak olduğunu ve böyle bir çalışma için zorlanmaya değmeyeceğini söyler. O zaman kişi bedenin üstesinden gelemeyeceğini görür. Kendisi için alma arzusunun kontrolünden çıkmanın insanın gücü dâhilinde olmadığı gerçeğini Baal HaSulam'ın açıkladığı üzere, Yaradan bunu bilerek yapmıştır, öyle ki kişi bu sayede Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duysun, aksi takdirde kaybolur.

Dolayısıyla, kişi Yaradan'dan kendisine yardım etmesini istediğinde, bu sayede yukarıdan yardım alır. Bu, Zohar'da söylendiği gibi, "kişiyi ıslah eden" Tora'nın ışığıdır, bu sayede Kelim'i ve Neşama'nın NRNH'Y'sini edinme ihtiyacını alır. Bu, Yaradan'ın Avram'ın "Miras alacağımı nasıl bileceğim?" sorusuna verdiği cevaptır.

Buradan şu sonuç çıkar ki, kişi tam olarak ışık Mitzvot'unu yerine getirmek istediğinde, Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyar. Aksi takdirde, eğer kişinin aşağılık Mitzvotlar olan hafif Mitzvotları yerine getirmeye ihtiyacı yoksa, o zaman Yaradan'ın yardımına da ihtiyacı yoktur. Ve Yaradan'ın ona Neşama'nın NRNH'Y'ini vererek yardım etmesine ihtiyacı olmadığından, buna ihtiyacı olmadığından, Avram'ın "Şimdi nasıl miras alacağım?" sorusu geri döner, zira kişinin toprağın mirasını almaya ihtiyacı yoktur.

Bu nedenle, Yaradan'ın toprağın mirasıyla ilgili yemini tutamayacağı sonucu çıkar. Bu nedenle, RAŞİ'nin yorumu, eğer hafif Mitzvot'u tutarsanız, Yaradan'ın tutabileceğini söylediği yerde, "Ve Efendi tutacaktır", Yaradan'ın sözünü tutacağı anlamına gelir; aksi takdirde, O'nun sözünü tutması imkânsızdır.

Buna göre, sorduğumuz şeyi yorumlamalıyız, Neden "yap" ve "tut" çoğul formda başlıyor ve tekil formda bitiyor? Cevap şudur ki, kişi çalışmaya başladığında iki otoritesi vardır: kendi otoritesi, yani alma arzusu ve ayrıca Yaradan için çalışmak istemesi. Kişi iki otoriteye sahip olduğunu gördüğünde, Yaradan'dan kendi otoritesini iptal etmesine ve sadece tekil otoriteyi, yani Yaradan'ın otoritesini bırakmasına yardım etmesini ister. O zaman, Yaradan otoriteyi iptal etmesine yardım eder ve insanı sadece tekil otoriteyle bırakır. Bu yüzden tekil formda yazılmıştır, "Ve Tanrın Efendin seninle tutacak", yani Yaradan onu tutacak, böylece kişi sadece tekil otoriteye sahip olacaktır.

Yukarıdakilere göre, yazılanları anlayabiliriz (Tesniye 9:5), "Onların topraklarını miras almanız sizlerin erdeminden ya da yüreğinizin bütünlüğünden değil, bu ulusların kötülüğünden ötürü Tanrınız Efendinizin onları sizin önünüzden kovmasından ve Efendimizin atalarınız İbrahim'e ettiği yemini doğrulamak içindir."

Bunu anlamalıyız. Eğer Yaradan " atalarınıza, İbrahim'e" ant içtiği için İsrail'e toprağın mirasını vermek istiyorsa, bu, İsrail halkına toprağın mirasını vermesinin nedeninin İbrahim'e toprağın mirasını vaat etmesi olduğu anlamına gelir. Ancak burada ayet, mirası İsrail'e vermesinin nedeninin ulusların kötülüğü olduğunu söyler. Bu, ulusların kötülüğü olmasaydı, Tanrı'nın atalarına verdiği sözü tutamayacağını ima eder. Ulusların kötülüğü varsa, Yaradan'ın yeminini tutabileceğini ve "sizin erdeminiz ya da yüreğinizin bütünlüğü" nedeniyle Yaradan'ın yeminini tutamayacağını nedenini anlamalıyız.

Yukarıdakilere göre, çalışmada, ulusların kötülüğü insanın kalbindeki kötülük anlamına gelir. Kişi bunu yenemez ve kendisine yardım etmesi ve onu Mısır Kralı Firavun'un yönetiminden kurtarması için Yaradan'a haykırmalıdır. O kişiye nasıl yardım eder? Zohar'da söylendiği gibi, "kutsal bir ruhla". Bu, kişinin her yardım istediğinde kutsal bir ruh aldığı anlamına gelir. Sürgünde olup sürgünden çıkmak istediğinde, yani kişi Yaradan'ın iyiliği için çalışmasına izin vermeyen ama sadece kendisi için çalışan ulusların kötülüğüne sahip olduğunu hissettiğinde, bu, bedeninde dünya uluslarının iyiliği için çalışmak zorunda olmak olarak kabul edilir.

Bu, "Ve Firavun için ızdırap şehirleri, Pithom ve Ramses'i inşa ettiler" (Mısır'dan Çıkış 1:11) diye yazıldığı gibidir. Baal HaSulam, Yaradan rızası için çalışmak istediklerinde ve Mısırlıların kontrolünün üstesinden geldiklerinde, Ramses'in anlamının bu olduğunu, yani Ra'am [gök gürültüsü] Sus [at] gibi, yani büyük bir güçle, bir at gibi kendini sevmenin üstesinden geldikleri şeklinde yorumlamıştır. Kendilerini sevmenin yönetiminden çoktan çıktıklarını düşündüler, ama sonra Pi-Tehom'a [uçurumun ağzı] geldiler, yani inşa ettikleri tüm binalar çöktü ve uçuruma yuvarlandı ve çalışmadan geriye tek bir kalıntı bile kalmadı. Buna "Pithom" denir.

Başka bir deyişle, her seferinde "Pithom ve Ramses" tarzında çalıştılar, yani her gün yeniden çalışmak zorunda kaldılar. Yani, her gün sanki bugün kutsallık çalışmasına başlamışlar gibi hissediyorlardı ve sanki şimdiye kadar bu çalışmayı hiç yapmamışlar gibi hissediyorlardı. Kendilerine şunu sorarlar: Şimdiye kadar yaptıkları çalışma ve emek nerede kayboldu? Ama ne cevap vereceklerini bilemezler. Söylendiği gibi, hepsi battı ve toprak tarafından yutuldu.

Bedenlerine şunu söyleyemediler: "Bugün neden çaba göstermek istemiyorsunuz? Ne de olsa dün, emek verdiğinizde çalışmak için güç aldığınızı gördünüz. Dünden bir şey alamazsın" diyemez, çünkü kişi dün bir şey yaptığını hissetmez, zira hepsi toprak tarafından yutulmuştur. Gerçekten de bu neden böyledir? Bu bir ıslaktır.

Eğer bir kişi kendine bakarsa ve iyi eylemleri varsa, Yaradan'dan ona yardım etmesini istemesine gerek yoktur, çünkü zaten Yaradan'dan yardım alabileceği bir yer

yoktur, çünkü eksiklik olmadan doyum olmaz. Bu nedenle, Yaradan toprağın mirasıyla ilgili yemini tutamaz, zira onlara yardım olarak toprağın mirasını vermesine ihtiyaç duymazlar.

Bu nedenle, "Onların topraklarını miras alacak olmanız sizin erdeminiz ya da yüreğinizin bütünlüğü için değildir" der. Neden? Çünkü eğer iyi iseler, buna ihtiyaçları yoktur. "Bu ulusların kötülüğü yüzünden Tanrınız Efendiniz onları kovuyor" sözlerinin anlamı budur, çünkü bedenlerindeki kötülük nedeniyle yardıma ihtiyaç duyarlar.

Çalışmada Kutsama ve Lanet Nedir?

Makale No. 42, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Tora yorumcuları şu ayeti sorgularlar: "Bak, bugün senin önüne bir kutsama ve bir lanet koyuyorum. Bugün sana buyurduğum Tanrın Efendinin emirlerine itaat edersen kutsama. Ve eğer itaat etmezsen lanet." Soru şu: Neden [İbranice'de] tekil olarak, "Bak" diye başlıyor? Ayrıca neden özellikle "bugün" diye yazıldığını sorguluyorlar?

Yaratılışın amacının O'nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu olduğu bilinmektedir, yani yaratılan tüm varlıklar Yaradan'dan haz ve memnuniyet aldıklarını hissedeceklerdir. Buna "Bizi ihtişamı için yaratan Tanrımız kutsanmıştır" denir, yani yaratılanlar Yaradan'dan haz ve memnuniyet alırlar ve yaratılanların O'ndan haz ve memnuniyet alması Yaradan'ı yüceltir.

Dolayısıyla her biri Yaradan'a saygı duyar ve bundan dolayı Yaradan onurlandırılır. Diğer taraftan, eğer yaratılanlar O'ndan haz ve memnuniyet almazlarsa, bu Yaradan'ı yüceltmez. Bu demektir ki, Yaradan'ın kendilerine haz ve memnuniyet verdiğini hissetmeyen, aksine dünyada eziyet ve acı çeken varlıklar yaratmak Yaradan'ı yüceltmez.

"Sıkıntılı gününde Beni çağır; seni kurtaracağım ve sen Beni onurlandıracaksın" (Mezmurlar 50) diye yazıldığı gibi. RAŞİ, "ve Beni onurlandıracaksın" ifadesini, "Beni onurlandır, çünkü Bana güvenenleri kurtarmak Benim onurumdur" şeklinde yorumlamıştır. Bunu anlamamız gerekir: Yaradan'ın saygıya ihtiyacı var mı ki yaratılanlar ona saygı duysun? Sonuçta, O'nun arzusu sadece ihsan etmek, haz ve memnuniyet vermektir. Neden Yaradan'ın Kendisine güvenenleri kurtararak onurlandığı söyleniyor?

Cevap şudur: Yaradan, yaratılanların O'nun dünyayı yaratılan varlıklara haz ve memnuniyet vermek için yarattığını bildiğini, ancak yaratılan varlıklar kendilerine haz ve memnuniyet verdiği için Yaradan'a saygı duyduklarında bilir. "Bizi ihtişamı için yaratan Tanrımız kutsanmıştır" meselesi, yaratılanlar Yaradan'a haz ve memnuniyet aldıkları için saygı duyduklarında geçerlidir.

Bundan, yaratılanların Yaradan'a haz ve memnuniyet aldıkları için teşekkür ettikleri ve bu hissin, yaratılanların bu hazzı almalarından, alanların kalplerinden ortaya çıktığı ve şükran yoluyla dışa vurulduğu sonucu çıkar. Yani, hazzın alındığı ölçüde, haz verenin ihtişamı ifşa olur. Bir insanın dostuna büyük bir hediye verdiğinde ona nasıl saygı duyduğunu ve küçük bir hediye verdiğinde ona nasıl saygı duyduğunu maddesellikte görürüz. Bu, hediye alan kişinin hediye verene gösterdiği hürmetin, hediye alanın büyüklüğünün ölçüsünü, yani alıcının hissiyatının ölçüsünü belirlediği anlamına gelir.

Örneğin, Yaradan'ın yaklaştırdığı, yani ona Kral'a hizmet etme düşüncesi ve arzusu verdiği bir kişi, büyük bir Kral'a hizmet ediyorsa, hissettiklerinde kesinlikle bir fark vardır: Kişi gece ve gündüz büyük bir Kral'a hizmet etmekle ödüllendirildiği için kesinlikle mutludur.

Başka bir deyişle, eğer bir kişi Yaradan'a dua eder ve büyük bir Kral'ın önünde durduğunu hayal ederse, bundan ne kadar etkilenir? Ya da küçük bir kralla konuşuyorsa, nasıl bir izlenim edinir? Başka bir deyişle, bilgilerimizin dediği gibi, "Kimin huzurunda durduğunuzu bilin", yani büyük bir kralın mı yoksa küçük bir kralın mı huzurunda durduğunuzu bilin.

Anlaşılan o ki, kişi Yaradan'a ne ölçüde saygı duyuyorsa, o ölçüde hangi Kral'a, büyük bir Kral'a mı yoksa küçük bir Kral'a mı dua ettiğini görebilir. Buradan Yaradan'ı onurlandırmanın Yaradan'ın hatırı için olmadığı sonucu çıkar. Yaradan kendisine saygı duyulmasına ihtiyaç duymaz. Aksine, bu saygı insanın iyiliği içindir. Diğer bir deyişle, kişinin hangi Kralın küçük bir Kral'ın mı yoksa büyük bir Kral'ın mı huzurunda durduğunu bilmesi gerekir.

Ancak, Yaradan'ın arzusunun amacın bütünlüğü ile yerine getirilmesi için, yani utanç olmaması için, "Tzimtzum [kısıtlama] ve gizleme" denilen bir ıslah vardı, yani şu iki eylem üzerinde bir Tzimtzum ve gizleme vardı: 1) Yaradan'ın Kendisi bizden gizlidir ve O'nun bize tüm yaratılanlara karşı takdir-i ilahi ile davrandığına inanmalıyız. 2) Asıl haz ve memnuniyet, Zohar'ın "613 depozito" olarak adlandırdığı 613 Mitzvot'tadır (emirler/iyi işler), Sulam'da [Zohar'ın Merdiven Yorumu] açıklandığı üzere ("Zohar Kitabına Giriş", "On Dört Emrin Genel Açıklaması ve Yaratılışın Yedi Gününe Nasıl Bölündüğü", Madde 1) Her Mitzva'da [Mitzvot'un tekili] özel bir ışık depolanır. Ancak

bu da gizlenmiştir ve hazzı ve memnuniyeti orada bulacağımıza inanmalıyız. Yine de, bu gizleme sadece yaratılan varlıkların iyiliği içindir, böylece haz ve memnuniyetin alınmasından utanç duymazlar, yani yaratılanlar haz ve memnuniyeti istedikleri için alırlar, çünkü bu Yaradan'a zıttır. Her dal kendi köküne benzemek ister kuralına göre, yaratılanlar haz ve memnuniyeti aldıklarında, hoşnutsuzluk hissedecektir.

Bu nedenle, yaratılanlar her şeyi Yaradan rızası için yani Yaradan'a memnuniyet ihsan etmek için yapmaya çalışmalıdırlar ve o zaman aralarında form eşitliği olur, yani yaratılanlar da Yaradan gibi ihsan etmek için her şeyi yaparlar. O zaman utanç için yer kalmayacaktır ki buna "O'nun eylemlerinin mükemmelliği" denir.

Ancak, bir insan Yaradan rızası için her şeyi yapma derecesine nasıl ulaşabilir? Sonuçta, insan doğası gereği, almak için alma arzusuyla doğar. Bilgelerimiz bu konuda şöyle der: "Arınmak için gelene yardım edilir." Yani, bir kişi tüm eylemlerinin Yaradan'ın rızası için olmaktan uzak olduğunu gördüğünde, yaptığı her şeyde çabalar. Gerçekleştirdiği her eylemde ihsan etme niyetinin olmadığını gördüğünde, Yaradan'dan kendisine gerçekleştirdiği eylemde ihsan etme niyeti vermesini ister.

Başka bir deyişle, kişi Yaradan'dan gerçekleştirdiği eylem sayesinde bu eylemin aşağıdan bir uyanış olmasını ister, yani Yaradan'ın kendisine ihsan etme niyetini göndermesi için dua eder. Buradan aşağıdan uyanışın Yaradan'ın doldurabileceği Kli [kap] olduğu sonucu çıkar. Ancak Yaradan'ın kendisine ihsan etme niyetini göndermesini isteyeceği hiçbir eylemi olmadığında, bu "Kli olmadan ışık olmaz" diye yazıldığı gibidir, yani eylem olmadan niyet olmaz.

Bu nedenle, kişi birçok eylem yapmalıdır ve bu eylemler Yaradan'dan ihtiyaçlarını karşılamasını isteyeceği bir eksiklik olmalıdır. Ancak, insan doğası gereği, en önemli şeyin her şeyi Yaradan rızası için yapmamız gerektiğini bildiğinde ve eylemlerinin son derece aşağılık olduğunu gördüğünde, eylemlerini küçümser hale gelir.

Kişi her halükarda yaptığı çalışmanın değersiz olduğunu söyler, öyleyse bunları yapmak için neden bu kadar zahmete girsin ki? Bu nedenle, çalışmak onun için zor olmadığında çalışır. Ancak kendisi için zor olduğunda, kendini zorlayacak ve çalışacak gücü bulamaz çünkü dünyadan ona Tora ve Mitzvot'la uğraşmaya gerek olmadığı düşünceleri gelir çünkü seküler insanlar ödül ve cezaya inanmazlar. Ayrıca, eylemlerinin yetersiz olduğunu gördüğünde, eylemleri hakkında onların eksik olduğunu söyler.

Kişi bu tür eylemler için hiçbir ödül verilmemesi gerektiğini kesin olarak bildiğini söyler. Bu durumda, eylemlerinin hiçbir ödülü hak etmeyecek kadar alçak olduğunu

gördüğünde, o zaman kişinin ödül ve cezaya inanmadığı bir durumda olduğu ortaya çıkar.

Kişi kendini kandırıp "Yaradan'ın rızası için" bir arzusu olduğunu söyleyemeyeceğinden, tüm bedenine buna karşı çıktığını gördüğünden, kendine "Yaradan'ın rızasını hedeflemezsene, cezalandırılacaksın" dediğinde, bunu anlamaz çünkü Yaradan'ın rızası için çalıştığını nasıl söyleyebileceğini bilemez.

Bu nedenle, buna "cezaya inanmamak" denir, bu da cezalandırılacağı için Yaradan'ın rızasını amaçlayacağını söylemek anlamına gelir. Bunu anlayamaz çünkü imkânsız olan bir şey için nasıl cezalandırılabilir? Ödüle gelince, o zaman bu tür eylemler için ödülü hak etmediğini söyler. O zaman, ödül ve cezaya inanmayan seküler insanlar gibi ödül ve cezaya inanmadığı ortaya çıkar. Bu nedenle onları küçümser.

Bununla birlikte, bilgelere inanç olmadan ilerleyemeyiz. Aksine, çalışmanın düzeninin Kli olmadan ışık olmayacağı şeklinde olduğunu söyleyen bilgelere inanmalıyız. Bu nedenle kişi, eylemlerinin cennet için olmadığını gördüğünde, bunun yukarıdan gelen bir ifşa olduğuna, kendisine gerçeğin gösterildiğine, alma arzusunun kişiyi nasıl yönettiğine ve kendi yararına olmayan hiçbir şeyi yapamadığına inanmalıdır.

Kişi bunu ancak hakikat yolunda yürümeyi, yani Yaradan'la Dvekut'a [bütünleşmeye] ulaşmayı dilediği zaman görebilir. Bu bilgi kişiye Yaradan'ın ona yardım etmesine ihtiyaç duyması ve ona ihsan etme arzusu vermesi için verilir. Bu arzu kişiyi Yaradan'a bağlar, yani kişi ihsan etme arzusunu almakla ödüllendirildiğinde, yarattıklarına iyilik yapma niyetinde olan Yaradan haz ve memnuniyeti ona ihsan edebilir.

Burada üç ayırım yapmamız gerektiği ortaya çıkmaktadır: 1) Kişi "ihsan etme arzusu" denilen Kli'den yoksun olduğunu hissetmeye başlar ama tamamen kendini sevmeye dalmıştır. Bu eksiklik kişinin kendisinden kaynaklanmaz. Aksine, kişi bu eksikliğin, yani ihsan etmek için hiçbir şey yapamayacağının, kişiye yukarıdan gelen bir yardım olduğuna ve bu yardımın da kişinin eksiklik hissetmesi olduğuna inanmalıdır.

2) Yaradan'dan kendisine bir kutsama vermesini istemek, ki bu "Hesed'in Kli'si [merhamet]" olarak adlandırılan ihsan etme arzusudur, kişi sadece Yaradan'ını memnun etmek için çalışmak ister. ("Zohar Kitabı'nın Girişi," "Otiot de Rav Hamnuna Saba [Rav Hamnuna Saba'nın Mektupları]," Madde 37-38), "[Hesed] bir kutsamadır, 'Ve senin için bir kutsama dökeceğim' diye yazıldığı gibidir. 'Dedim ki, bir merhamet dünyası inşa edilecek' ifadesinin anlamı budur. Yibanne [inşa edilecek] kelimeleri [İbranice'de] inşa ve anlayış anlamına gelir, çünkü O bunu Keduşa'ya [kutsallığa] bağlı

olanları Yaradan'ı izlemekten sapıp başka bir Tanrı'ya bağlananlardan ayırt etmek için yeterli bir ayırım olarak belirlemiştir, şöyle yazıldığı gibi, 'Ve şimdi Beni bununla sınayın' diyor Her Şeye Egemen olan Efendimiz, 'eğer sizin için göğün pencerelerini açmayacaksam ve taşana kadar sizin için bir kutsama dökmeyeceksem'."

Bu, onlar kutsamanın Kelim'ini, yani ihsan kaplarını almadan önce, dünyanın yaratıldığı haz ve memnuniyeti alacak Kelim'in olmadığı anlamına gelir. Bu böyledir çünkü her şey Keduşa'ya değil Klipot'a gidecektir ve Keduşa'nın tüm temeli ihsan etme arzusu üzerine inşa edilmiştir.

3) Kişinin 613 Mitzvot'u 613 depozito gibi olduğunda. Bu, kişinin 613 depozito içinde giydirilmiş olan 613 ışığı edindiği zamandır. Bu, onlarda kıyafetlenmiş olan haz ve memnuniyet olarak kabul edilir.

Ancak, asıl çalışma, 613'ün "613 tavsiye" olarak adlandırıldığı, yani Yaradan'dan kendisine ihsan kapları vermesini nasıl isteyeceğine dair ipuçları anlamına gelen ilk durumdadır. Bu durumda, düşüşler ve yükselişler yaşanır çünkü kişi genellikle bu yukarıdan yardım, ihsan etme kaplarını alma çalışmasının imkânsız olduğuna karar verir çünkü Yaradan'dan kendisine bu kapları vermesini istemekle ilgili olarak, bunun tam tersini görür -Yaradan'ın kendisine ihsan etme kaplarını edinmesi için yardım etmesi gerekirken, gösterdiği her çabadan sonra daha da büyük bir arzu aldığını görür.

Bu nedenle, kişi bunu istemenin bir anlamı olmadığını düşünür, çünkü sanki yukarıdan onu gözetleyen bir ilgi yokmuş gibidir. Sonuç olarak, çoğu zaman anlamsızca çalışmanın değersiz olduğuna karar verir.

Burada kişinin mücadeleden kaçmaması ve ilk ve son kez "Bu çalışma bana göre değil" dememesi için büyük bir güce ihtiyacı vardır. Bu durumda kişinin cennetin merhametine ihtiyacı vardır. Burada kişi yalnızca mantık ötesi gitmelidir çünkü mantığın doğru olduğunu görür. Yani, mantıklı düşünerek, hesabını yaptığında, mücadeleden kaçması gerektiğini görür ve kaçmadığı için, Kral'ın sarayına giden yolun dışına yukarıdan atılmadığı için Yaradan'a şükretmelidir.

Demek ki, kişi minnettar olmalı ve bedenine ona her zaman söylediği "Bu sana göre değil" iftirasını kabul etmediği için Yaradan'a her zaman şükretmelidir. Beden ona şöyle der: "Görüyorsun ki, ne kadar çalışmış olursan ol, hala çalışmaya başladığın zamanki gibi aynı yerde duruyorsun." Ona şöyle der: "Eğer başarılı olup olmadığını bilmek istiyorsan, ilerlemekten ziyade gerilediğini göreceksin." Bu kişiyi Keduşa'dan ayıran sebeptir [görüş], çünkü mantık dahilinde beden haklıdır.

Buradan, bir kişinin mücadeleden kaçamamasının da kendi gücüyle olmadığı sonucu çıkar. Aksine, bunun sadece kendisine kaçmaması için yukarıdan verilen bir güç

olduğunu söylemelidir. Başka bir deyişle, kişi bir yandan ihsan etmek için çalışmaktan ne kadar uzak olduğunu, yani gerilediğini görmesine izin verildiğine inanmalıdır. Öte yandan, mücadeleden kaçmadığı ve sık sık Yaradan'a yaklaşılarak ödüllendirileceğine mantık ötesi bir şekilde inandığı gerçeğinin, çalışmada yaptığı her şeyin sadece mantık ötesi bir inanç üzerine inşa edildiği sonucunu doğurduğuna inanmalıdır.

Şimdi "Bakın, bugün önünüze koyuyorum" ayetini anlayabiliriz. "Bugün" demek, kişinin her gün yeniden başlaması ve bugün " Bak, Ben" yani "Ben senin Tanrın Efendim" ile ödüllendirileceğini ve mücadeleden kaçmayacağını söylemesi gerektiği anlamına gelir. Yani, "Yaradan'ın bana ihsan etme kaplarını vermesi ve kendim için alma arzusunun kontrolünden çıkmak için defalarca dua ettim, ama duama yanıt alamadım" dememelidir. O halde, bir kez daha dua etmenin ne anlamı var?"

"Bugün" sözcüğünün "her gün gözünüzde yeni gibi olmalı" anlamına geldiği anlaşılmaktadır. Yani, bir kişi çalışmadaki her başlangıca "gün" dendiğini bilmelidir ve bir kişinin Yaradan'ın kendisini çalışmaya yaklaştırması için yaptığı duaya, bu duaya "gün" denir.

Evet, Yaradan'a yaklaşmak için edilen dua kişinin Kli'sini, yani ihtiyacını ve arzusunu yarattığından ve arzu da Yaradan onu yakınlaştırmadığı için kişiye acı çektirdiğinden, bu nedenle her gün kişide bir delik yaratır. Yine de, orada derin bir eksiklik olmalı ve büyük bir eksiklik olarak kabul edilmeli ki büyük bir doluma uygun olsun.

Bu nedenle her gün yeni bir üstesinden gelmeye başlamalıyız. Bu demektir ki, her bir üstesinden gelme yeni bir eksiklik yaratır, ta ki her gün Yaradan'ın "ihsan etme arzusu" olarak adlandırılan ve Hesed'in niteliği olan "ihsan etme kapları" olarak adlandırılan kutsamayı almasını sağlayan dolumu verebileceği uzun bir gün haline gelene kadar.

Bununla "yapacağız ve duyacağız" ifadesinin anlamını yorumlayabiliriz. "Yapacağız" daha alçak olanla ilgilidir. Yani, alttaki kişi eksiklik yaratmalıdır, yani ihsan etme kaplarını edinmesine yardım etmesi için Yaradan'a ihtiyaç duymalıdır, ilk önce "Duyacağız" diyen herkes için, yani beden ilk önce Yaradan rızası için her şeyi yapmaya değip değmeyeceğini duymalıdır, o zaman çalışmayı yani Yaradan rızası için çalışmayı kabul edecektir. Ama Yaradan rızası için çalışmanın değerli olduğunu görmezse, Yaradan rızası için nasıl çalışabilir?

Bu nedenle, İsrail halkı - Yaşar-El [Yaradan'a doğru] olmak isteyenler, yani kendi iyilikleri için değil, doğrudan Yaradan için çalışmak isteyenler -bedenin Yaradan rızası için çalışmayı asla kabul etmeyeceğini görürler. O zaman "Yaradan'ın rızası için niyet

ederek eylemler gerçekleştireceğiz" derler. Doğaya aykırı olduğu için başarılı olamadığımızı görsek de, Yaradan'dan duamızı duymasını istersek, O'nun duayı kesinlikle duyacağına inanırız. O zaman işiteceğiz, yani Yaradan'ın duayı işittiğini görmekle ödüllendirileceğiz ve O bize ihsan etme arzusunun gücünü verecektir.

İsrail halkının anlamı budur -her ne kadar İsrail halkının içindeki kötü eğilim kişinin kendi iyiliği için değil Yaradan'ın iyiliği için çalışmasını kabul etmese de - yine de Yaradan'ın bir duayı işittiğine inanır ve eğer O'ndan bize bu gücü vermesini istersek, içimizdeki kötü eğilim buna karşı çıkmadıkça Yaradan'ın iyiliği için çalışmak isteriz ve kesinlikle Yaradan bir duayı işitir. Yaradan'ın duamızı duymasıyla, kesinlikle O'ndan ihsan etme arzusunu alarak ödüllendirileceğiz. O zaman kesinlikle Yaradan'ın işittiğini söyleyebileceğiz.

İsrail'in söylediklerini şöyle yorumlayabiliriz: "Kendi payımıza düşeni, elimizden geleni yapacağız ve O'ndan talep ettiğimiz şeyi duymasını isteyeceğiz ve sonra 'Duyacağız' ile ödüllendirileceğiz, yani Yaradan bize ihsan etme kaplarını, yani kutsama kaplarını verecek. Yani, Yaradan'ın vermek istediği üst bolluk, ki bu haz ve memnuniyettir, bu Kelim'e bürünebilir çünkü ışık ve Kli arasında eşitlik vardır."

Buradan şu sonuç çıkar ki, önce bir eksiklik almalıyız, yani bir kişinin ihsan etme arzusu için gerçek bir ihtiyaç alması gerekir. Başka bir deyişle, kişi eksikliğin o kadar büyük olduğunu hissetmelidir, öyle ki dünyada Yaradan'ın Kendisinden başka hiç kimse bu ihtiyacı karşılayamaz. O zaman kişi "Yaradan'a muhtaç" olarak kabul edilir. O zaman, kişi mücadeleden kaçmamak için cennetin merhametine ihtiyaç duyar, çünkü genellikle kişi çalıştığında ve ilerlemediğini gördüğünde, çalışmadan kaçır. Bu nedenle, kişi Yaradan'dan çalışmanın ortasında kaçmaması için yardım istemelidir.

Bu konuda kişinin ihsan etme arzusunu edinmek için çaba sarf ettiğini söyleyebiliriz. Büyük çabalar sarf ettiği hissi "yaşlılık" olarak adlandırılır, yani bu çalışmada uzun zaman geçirdiği anlamına gelir. Bu nedenle, Yaradan'a şöyle dua etmeliyiz: "Yaşlılık döneminde bizi bir kenara atma; gücümüz tükendiğinde bizi terk etme." "Gücümüz tükendiğinde" şu anlama gelir: "Sabrımız tükendi, bize ihsan etme arzusunu vermen için ettiğimiz onca duadan sonra, hala onu almakla ödüllendirilmedik. Bizi yarı yolda bırakma; bize dayanma ve mücadeleden kaçmama gücü ver ve bize ihsan etme arzusunu vermen için sana dua etme gücünü ver."

Çalışmada "yaşlılığın" yıllarla ilgili olmadığını bilmeliyiz. Daha ziyade, "yaşlılık" kişinin "maneviyatta bir şeyler edinmek için büyük çaba sarf ettiğini ve başarılı olamadığını görüyorum" dediği bir duruma geldiği anlamına gelir. Dolayısıyla, kişi içinde bulunduğu durumu kabullenir ve şöyle der: "Belki de benim yerime daha genç,

daha enerjik insanlar gelecektir. Görüyorum ki ben uygun değilim." Bu durum çalışmada "yaşlılık" olarak adlandırılır.

Bununla birlikte, maddesel dünyada bazen insanların yaş olarak yaşlı olduklarını, yani yaşça büyük olduklarını ama gençler kadar enerjik olduklarını da görürüz. Seksen yaşını çoktan aşmış ama kendisinden daha genç olanlardan daha fazla enerjiye sahip ve daha fazla çalışan ve hala maddi dünyada bir şeyler başarmak için arzu ve özlem duyan bir kişi olabilir. Ancak Yaradan'ın çalışmasında, "yaşlılık" kesinlikle yıllarla ilgili değildir. Aksine, "yaşlılık" hedefe ulaşma arzusunun sona erdiği anlamına gelir.

Şimdi ne sorduklarını anlayabiliriz, neden tekil formda [İbranice] " Bak" diyor ve sonra çoğul formda [İbranice] "Önünüze koydum" diyor? Anlamı (Tav-Shin-Nun'dan 41. Maddede) söylendiği gibidir, Yaratıcı tekil formda " Bak" demiştir, " Önünüze koydum", yani "önünüzde" çokluğun otoritesi vardır, yani iki otorite vardır. "Ve size 'Bak'ı vereceğim, yani birden fazla otorite olmadığını görmekle ödüllendirileceksiniz. Başka bir deyişle, tüm eylemlerinizi sadece Yaradan'a ihsan etmek için olacak ve alma arzusunun otoritesi iptal edilecektir."

Bununla bilgilerimizin "Tabletlere kazınmıştır" sözünü, onların ölüm meleğinden özgür oldukları şeklinde yorumlamalıyız. Çalışmada ölüm meleğinden özgürlüğün ne olduğunu anlamalıyız. Kendimiz için alma arzusunun ölüm meleği olduğunu bilmeliyiz. Bilgelerimizin şöyle dediği gibi, "Günahkârlar yaşamlarında 'ölü' olarak adlandırılırlar, çünkü alma arzusu olan form eşitsizliği nedeniyle Hayatların Hayatından ayrılmışlardır."

Başka bir deyişle, kendisi için alma arzusu kişiyi Hayatların Hayatından ayırır. Öyleyse, bir insanı öldüren melek kimdir? Alma arzusudur. Bu nedenle, bir kişi Yaradan'ın ona ihsan etme arzusu vermesiyle ödüllendirildiğinde, ki bununla Tora ve Mitzvot'u yerine getirerek ödüllendiriliriz, tekil otorite oluşturulduğunda ve kendisi için alma arzusu Yaradan'ın otoritesi olan tekil otoriteye girdiğinde, kişi ölüm meleğinden kurtulur, çünkü Yaradan ona tekil otoriteyi verdiği için kendisi için alma arzusu onda işlememektedir. " Bak, önüne koydum", "Ben senin Tanrın Efendinim", "önüne koydum "un anlamı budur, o zaman sadece tekil otorite olacaktır.

Daha sonra ayet, neyin kutsama neyin lanet olduğunu bilmek için daha fazla yorum yapar. "Tanrınız Efendinizin emirlerine itaat ederseniz kutsama olur" der. Başka bir deyişle, "Verdiğim kutsama nedir? Tanrınız Efendinizin emirlerine itaat edebilmenizdir." Bu özellikle ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilerek yapılır. "İşiteceğiniz kutsama" diye yazıldığı üzere, kutsama budur.

"Ve lanet," yani bir kişi duyamadığını görürse, Sitra Ahra'nın [diğer tarafın] otoritesi altında olduğunu bilmelidir ki bu da Keduşa'nın zıttıdır, "Bir kutsamaya 'ihsan etme' ve bir lanete 'alma' denir." diye yazıldığı gibi.

Bu nedenle, bir kişi yaşlı bir adam olarak görünmemek için her gün yeni bir başlangıçla çaba göstermelidir. Tekil otoriteyi edinmeye çalışmalıdır, çünkü o zaman yaratılışın amacı olan haz ve memnuniyeti almakla ödüllendirilecektir.

Çalışmada “Sunağın Yanına Kendin İçin Bir Aşera Dikmeyeceksin” Nedir?

Makale No. 43, Tav-Şin-Nun, 1989/90

A yet şöyle der: "Tanrınız Efendinizin size vereceği bütün kapılarda kendiniz için yargıçlar ve görevliler atayacaksınız. Tanrınız Efendinizin sunağının yanında kendiniz için bir Aşera, herhangi bir ağaç dikmeyeceksiniz." Bilgelerimiz şöyle der (Sanhedrin 7): "Riş Lakiş, 'Değersiz bir yargıç atayan kişi, İsrail'de bir Aşera dikmiş gibidir' dedi. Rav Aşi, 'Bilge bir öğrenci yerine, onu sunağın yanına dikmiş gibidir' dedi."

Ayrıca çalışmada "yargıçlar ve görevliler" nedir ve "tüm kapılarınıza" ile ne kast edilmiştir bunu anlamalıyız. “Çalışmanın”, kişinin Yaradan ile Dvekut'a (bütünleşmeye) ulaşmak için ortaya koyduğu çaba anlamına geldiği bilinmektedir, bu, kişinin “O'nun niteliklerine bağlanmak” olarak adlandırılan form eşitliğini elde etmesi gerektiği anlamına gelir; “O merhametli olduğu gibi, siz de merhametlisiniz.” Yani, kişi kendi menfaatini değil, yalnızca Yaradan’ın faydasını görmeye gelmelidir. Bu şekilde, tüm Tora’yı bireysel bir seviyede öğreniriz. Yani hem İsrail hem de dünya milletlerinin niteliklerini tek bir bedende öğreniriz. Diğer bir deyişle, bir insan, dünyanın yetmiş milletini içinde barındırır, kötüler ve erdemliler. Bu nedenle mahkemelerde yargılanan davacıların da -hem davacıların hem de mahkemenin- aynı bedende olduğunu öğreniriz.

Kişi Tora ve Mitzvot'u (emirleri/iyi eylemleri) yalnızca Yaradan rızası için yerine getirmek istediğinde, neden bunun “çalışma” olarak kabul edildiğini, Yaradan rızası için olması amaç edinilmediğinde ise “çalışma ve emek” olarak kabul edilmediğini anlamalıyız. Sonuçta, insanın dinlenmeyi sevmesinin nedeninin kökümüzün tam bir

dinlenme halinde olmasından dolayı olduğunu öğrenmiştik. Dolayısıyla, herhangi bir hareket yaptığımızda bundan, dinlenme halindeyken aldığımızdan çok daha fazla bir haz almamız gerekir. Bu nedenle, ödül ve ceza ifşa olduğunda, kişi çalışmak zorunda olmasından dolayı şikâyet etmez, çünkü çalışma sırasında ödülü düşünmektedir.

Buradan, ödülün, çalışmayı tatlandırıcı sonucu çıkar ve bu nedenle çalışması esnasında kişi çaba sarf ediyormuş gibi hissetmez. Bu nedenle, bir kişinin arkadaşına "Zavallı ben, çalışma koşullarının mükemmel olduğu ünlü bir şirkette işe girdim" demediğini görürüz. Çünkü ödülü, çalışmayı tatlandırır ve bu nedenle yapılan işin ve verilen emeğin bir önemi kalmaz.

Bu nedenle, kutsallık çalışmasında ödül almak için Tora ve Mitzvot'la uğraşırken, kişinin amacı ödül olsa da ödül ve ceza açığa çıkmadığı için, ödül almak için olsa da yine de Tora ve Mitzvot'la uğraşarak sayılır ve cezalandırılmamak için Tora ve Mitzvot'a karşı gelmemeye dikkat eder. Asıl çalışma pratikte olduğundan ve "pratik" ifşa edilmiş olan anlamına geldiğinden, bu çalışmaya "ifşa edilmiş Tora" denir.

Biz bu Tora'yı genel halkın içinde öğreniriz. Dolayısıyla, bunu tek bir bedende değil, genel olarak dünyada öğreniriz. Başka bir deyişle, genel olarak, aynı dünyada birçok insanı ayırt ederiz ve dünyada birçok insan vardır. Yüzleri birbirine benzemediği gibi, görüşleri de birbirine benzemez. Bu durumda, Tora'yı insan ve insan arasında, iki bedende öğreniriz. Aynı şey kötüler ve erdemliler için de geçerlidir ve her şey de böyledir.

Ancak "kalpteki çalışma" olarak adlandırılan niyetler düzeyindeki çalışmada, bu çalışmanın hiçbirisi dışarıya açık değildir. Bu çalışmaya "gizli kısım" yani dışarıda ifşa olmayan kısım denir. Bu çalışma insanın kendisinden bile gizlidir, çünkü tam da Mitzvot çalışması sayesinde, eylem dışarıya ifşa edildiğinde, Mitzva [emir/iyi eylem] kişiye ifşa olmuş olarak kabul edilir. Yani, kişi uygulamada Mitzva'yı yerine getirdiğini görür ve burada kişinin Mitzva'yı yerine getirirken kendini kandırdığı söylenemez.

Bunun aksine, niyeti üzerinde çalıştığı esnada kişi gerçeği tek başına göremez. Tüm niyetinin Yaradan'ın rızası için olduğunu düşünebilir ve oraya kendi menfaati için olan bir çıkarın karışmış olup olmadığını söyleyemez.

Bu, Baal HaSulam'ın şu sözler hakkında söylediği gibidir, "Tanrınız Efendiniz ile alçakgönüllülükle yürüyün." Her ne kadar "alçakgönüllülükle yürümek" gerçek anlamı ile diğer bir bedeni ifade ediyor olsa da çalışmada "Tanrınız Efendiniz ile alçakgönüllülükle yürümek" sözlerinde kişinin kendi bedeni kastedilmektedir. Yani, kişinin "mantık ötesi inançla" çalışmasına "alçakgönüllülükle yürümek" denir. Bu demektir ki, kişinin akli, mantığının üzerinde çalışmaya gelemes. Kişi, doğru yolda

olup olmadığını görmek için herhangi bir ölçüm yapmaya gerek duymadan, doğru yolda, ancak, yalnızca mantık ötesi giderek yürüyebilir.

Kişi, bunun doğru olup olmadığını görmek istediğinde, bunu aklıyla ve mantığıyla inceler. Mantığının ötesinde ilerlediğinden, burada kendisine iyi olup olmadığını söyleyecek kimsesi yoktur. Çünkü insanın bu çalışmanın doğru olup olmadığını görmesi, karar vermesi gereken akli hiçbir şeyi göremez, zira çalışması aklının üzerindedir ve aklın bunu görmesi mümkün değildir. Bu nedenle, bedeni bu çalışmayı göremediğinde, bu çalışmaya “Tanrınız Efendiniz ile alçakgönüllülükle yürüyün” denir.

Dolayısıyla, kişi, tüm eylemlerinin ihsan etmek için olduğu bir hale gelmek anlamına gelen Dvekut'a (bütünleşmeye) ulaşmak için çalıştığında, alma arzusu gelir ve buna direnir. O zaman kişi davacısına gelir ve alma arzusunun argümanları ile ihsan etme arzusunun argümanlarını ortaya koyar. Her biri kendisinin haklı olduğunu iddia eder ve ardından bu yargıç hangisinin haklı olduğuna karar vermelidir.

Elbette alma arzusu akıl ve mantık dâhilinde şöyle söyler, “Burada ‘kimin haklı olduğuna’ dair karar verilecek ne var? Gidip herkesin ne yaptığını, yani dünyanın nasıl davrandığını, tüm dünyanın ihsan etme arzusu için mi yoksa alma arzusu için mi çalıştığını görelim. Kural şuki, biz çoğunluğu takip etmeliyiz ve dünyanın çoğunluğu yalnızca alma arzusunu kullanıyor, bilgilerimizin söylediği gibi, 'Yükselmiş olanları gördüm ve onlar çok az.' Dolayısıyla, 'İsrail' niteliği yetmiş millet arasında bir tanedir, bu yüzden çoğunluğu takip etmeliyiz.”

Doğrusu bu, “İsrail halkının milletler arasında sürgünde olması” olarak adlandırılır. Onlar, çoğunlukta olduklarından, İsrail niteliğini kontrol ederler. Ancak, tartışmakla alma arzusunun argümanları sonuçlanmaz. O gelir ve çok zeki, tüm argümanları çok net ve kendisine verilecek hiçbir cevap olmayan bir kişi gibi tartışır. Ayet bu konu hakkında şöyle der, "Rüşvet almayın, çünkü rüşvet akıllıların gözlerini kör eder." Diğer bir deyişle, alma arzusu yalnızca kendi menfaatini gözeterek savunma yaptığından önyargılıdır. Dolayısıyla, akıl gözü yalnızca kişinin kendi menfaatini gözettiği için artık gerçeği göremez.

Bu nedenle, kişi cennetin krallığının yükünü kendi üzerine almak istediğinde, beden gelir ve şöyle sorar: "Tora ve Mitzvot'u kimin için çalışmak istiyorsun?" Kişi “Yaradan rızası için” diye cevap verirse anında anlaşmazlık başlar. Yani, çalışma esnasında anlaşmazlık ilk önce kişi Tora ve Mitzvot'u hangi niyetle yerine getirmek istediğini belirlerken başlar. Bu nedenle, kişinin, bu yargıcın adil bir şekilde hüküm verdiğini kendisi görmesi gerekir. Ve alma arzusu kendi çıkarını savunduğundan onu

dinlemek imkânsızdır çünkü önyargılıdır. Bu nedenle, onun tüm zekice iddiaları yanlıştır, çünkü "rüşvet bilgelerin gözlerini kör eder."

Ayrıca şunu da yorumlamalıyız, kişi kimin haklı olduğuna karar vermeye, bunu belirlemeye başladığında soru şudur, "Kişi ne zaman karar vermelidir?" Cevap şöyledir, "tüm kapılarınızda". Bu, Zohar'da, ayet hakkında şöyle yazıldığı gibidir, "Onun kocası kapılarda tanınır". Şöyle söylemişlerdir, "Her biri, kendi kalbinde zannettiğine göre." "Kapılar", "ölçüsünde" anlamındadır. Yani, kutsallıkta çalışmaya başladığı her bir Behina'da (anlayışta/nitelikte), kişi, kimin için kendi menfaati için mi yoksa Yaradan için mi çalıştığına karar verebilmek adına "yargıçlarla" birlikte karar vermelidir.

Kişi niyetinin uygunsuz olduğunu yani ihsan etmeyi amaçlayamadığını görürse, o zaman dua için yer vardır. Yani, davacısıyla yaptığı hesaplama yoluyla içinde bulunduğu kötülüğü, davacının adil bir şekilde hüküm verdiğini görür, ancak hükmü onaylayamaz.

Bu nedenle soru şudur: Yargıcın söylediklerine uyamayacaksa adil bir şekilde hüküm vermenin faydası nerededir? Bu konuda "yargıçlar ve görevliler" diye yazılmıştır. "Yargıçlar" sadece karardır. Yani ne yapması gerektiği konusunda gerçeği görür. Ama iş infaza geldiğinde, yani "memurlar" söz konusu olduğunda, bunu yerine getiremeyeceğini görür.

İşte o zaman kişi şöyle söyler, "Şimdi Yaradan'a dua edebilirim" çünkü şimdi görüyorum ki hiçbir zaman Yaradan rızası için çalışabilmeyi başaramayacağım. Dolayısıyla, o zaman kişi Yaradan'ın kendisine yardım etmesi için kalpten bir dua edebilir. Başka bir deyişle, o anda "eksiklik" adında bir Kli'ye sahiptir ve ihsan etme arzusu vermesi için Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyar, çünkü O'nun yardımı olmadan çaresizdir.

Bununla, (Mezmurlar 119'da) şu yazılanları yorumlamalıyız, "Senin emirlerin beni düşmanlarımdan daha bilge kılıyor, çünkü o her zaman benimdir." Buradaki "düşmanlarım" sözcüğünü "içimdeki kötü" olarak yorumlamalıyız. Görüyorum ki, onlar beni, Senin arzunu yerine getirmekten alıkoyuyorlar, çünkü Yaradan'ın arzusu ihsan etmektir, ben ise kendim için alma arzusuna batmış durumdayım bu da beni Hayatların Hayatından ayırmaktadır. Bu nedenle, Senin Mitzvot'larını yerine getirsem de bunlar bilgelik olmaksızın sadece bir eylemdir, çünkü "bilgelik" Hohma'nın [bilgelik] ışığının Mitzvot'larda kıyafetlendiği anlamına gelir ve "Hohma'nın ışığı", yaratılışın amacı olan "yarattıklarına iyilik yapma ışığı" olarak adlandırılır.

Ancak, kişi, ihsan etme kapları olan ve “Hasadim [merhametler] ışığı” olarak adlandırılan yaratılışın ıslahının ışığına sahip olmadan önce, Hohma adı verilen yaratılışın amacının ışığını almak imkânsızdır. Kişi, düşmanlarının, yani kendi alma arzusunun tamamıyla kontrolü elinde bulundurduğunu ve onun yönetiminden çıkmayı bir türlü başaramadıklarını gördüğünden, Yaradan'a, ihsan etme arzusunun kendisine verilmesi için dua eder. Daha sonra bununla Hohma'yı da alabilir.

"Senin emirlerin beni düşmanlarımdan daha bilge yapar" demesinin anlamı budur. Yani, düşmanları onun Hohma ile ödüllendirilmesine neden olmuştur. "Emirlerin beni daha bilge kılıyor" demek, yukarıdan aldığı yardım onu her seferinde sahip olduğundan daha yüksek bir dereceye getirdiği için, düşmanlarının zevk ve haz ile ödüllendirilmesine neden olmuştur demektir. Eğer kişi kötü olduğunu hissetmeseydi, elindekiyle yetinir ve Yaradan'a kendisini daha da yakınlaştırması ve ihsan etme kaplarıyla ödüllendirmesi için yakarmazdı, çünkü sadece ihsan etme kapları Hohma'yı almaya uygundur. "Senin emirlerin beni düşmanlarımdan daha bilge kılıyor" sözleri, Mitzvot'un Hohma'ya sahip olabilmesi yalnızca bu düşmanlar sayesinde olmuştur anlamındadır.

"Çünkü o her zaman benimdir" sözlerinin anlamı budur. "Benimdir" ifadesi, Mitzvot'un Hohma'sız değil, kuru Mitzvot olmasına her zaman sebep olan düşmanlar anlamına gelir. Bunun yerine, düşmanlar aracılığıyla ödüllendirildim. "Benim" demek, düşmanlarım diğer insanlarınkinden daha kötü olduğu için, diğer insanlar gibi Yaradan'ın yollarını takip etme seçeneğim olmadığı anlamına gelir. Bu nedenle, genel halktan daha kötü olduğum için ayakta durmalı ve Yaradan'dan bana yardım etmesini istemeliyim.

Buradan, çalışmada denemelerin ne anlama geldiğini anlayabiliriz: Kişinin bir denemeye kimin için dayanıp dayanmadığını bilmeli miyiz? Açıktır ki, Yaradan her şeyi bilir. O halde bu yani deneme kişiye neden gelir? Yükseliş esnasında kişi çoğu zaman şöyle der “Artık Yaradan'ın yardımına ihtiyacım yok” çünkü inancımı dayandırabileceğim bir şey var, çünkü Yaradan'ı bir dereceye kadar hissediyorum, dolayısıyla da bundan sonra Keduşa'ya (Kutsallığa) bağlı kalabileceğim, Tora ve Mitzvot'u sonsuza dek yerine getirebileceğim.

Peki, yukarıdan olan nedir? Onlar, kişinin, herkesin yalnızca Yaradan'a ihsan etmek için çalıştığı Kral'ın sarayına giden yolda ilerlemesini ve tırmanmasını istediklerinden, o kişi, Yahudiliğinin temelini, yükseliş esnasında çalışmadan iyi bir tat alma temelinde inşa etmiştir, bu da Lo Lişma'nın (O'nun rızası için değil) temelidir. Bu nedenle, kişiye yabancı düşünceler verilir. Öyle bir zamanda, özellikle Yaradan ona alma arzusunun hissedebileceği bir tat verdiğinde, Yaradan'ın hizmetkârı olup olamayacağını

görebilmesi için kişi denenir. Ancak, mantık ötesi ilerleyerek, yani hiçbir hissi olmadığında böyle bir şeyi nasıl yapabilir? Buna “kişiye denemeler göndermek” denir ki böylelikle kişi tüm çalışmasının alma arzusuna dayalı olduğunu görecektir ve işte o zaman da Yaradan çalışmasında kendini kandırdığını hissedecektir. Böyle bir zamanda, Yaradan’ın kendisine kendi menfaati için değil yalnızca ihsan etmek için çalışabilme gücünü vermesi için dua edecek bir yeri olur.

Dolayısıyla her düşünüş bir denemedir. Eğer kişi bu sınamaya dayanabilirse, yani kişiye gelen düşünce, kendisinin Keduşa'nın yönetimi altında olup olmadığını görmesine neden oluyorsa, düşünüş esnasında kişi, yükselişi sırasındaki tüm alt yapısının kendisi için alma arzusu üzerine inşa edildiğini görebilir.

Düşüş esnasında kişi herhangi bir hesaplama yapamaz. Ancak daha sonra, yukarıdan bir kez daha yaklaştırmaya geldiğinde, bu, kişiye şu yazılanlar vasıtasıyla gelir “Ben, onların kirliliğinin ortasında onlarla birlikte yaşayan Efendi'yim” yani kişi hâlâ kendini sevmeye yönetiminde olsa dahi yukarıdan ona “yukarıdan uyanış” adı verilen bir aydınlanma gelir. O zaman kişi, yaşadığı düşüş durumunun farkına varmalı ve bu düşüşün nedeninin ne olduğunu, bir daha düşüşe maruz kalmamak için neyi düzeltmesi gerektiğini düşünmelidir. Kişi inanmalıdır ki, düşmesinin nedeni bunun yukarıdan atılmasıdır. Böyle bir alçaklığa düşmesinin nedeni budur. İşte böyle bir zamanda kişi kendi üzerinde çalışabilir, gereken düzeltmeleri yapabilir ve böylece bir daha düşmez, çünkü kişi bu düşüşün kendisi için bir ıslah olduğuna inanmalıdır.

Yukarıdakilere istinaden, “Kendine bir Aşera dikmeyeceksin” sözlerini anlayabiliriz. Şöyle yorumladılar, “Her kim lâıyk olmayan bir yargıcı görevlendirirse, sanki İsrail'de bir Aşera dikmiş gibi olur.” Çalışmada Aşera'nın ne olduğunu anlamalıyız. Aşera, şöyle yazıldığı gibidir, “Aşreihem (ne mutlu onlara) her yeşil ağaç.” “Ne mutlu onlara”, kendi çıkarları için çalıştıklarında mutlu oldukları yani kendilerini mutlu hissettikleri anlamına gelir. Bu, “Ne mutlu onlara” diye adlandırılır yani kişi ancak kendisi için çalıştığında kendini iyi hissedebilir bu da yalnızca çalışırken kendisini iyi hissettiği takdirde Tora ve Mitzvot çalışabileceği anlamına gelir.

Ancak, kendini iyi hissetmediğinde şöyle söyler, “Eğer Yaradan rızası için çalışıyor olsaydım Yaradan’a, yalnızca kendimi iyi hissettiğimde değil de her koşulda hizmet edebileceğimi söyleyebilirdim. Ancak ben kutsal çalışmayı yapıyorum çünkü bana Tora ve Mitzvot'u yerine getirme çalışmasında maddesel çalışmaya kıyasla hissedilecek çok daha fazla tat olduğu söylendi.” Dolayısıyla, kişi eğer çalışmada iyi bir tat hissetmiyorsa o halde neden Tora ve Mitzvot üzerinde çalışsın? Sonuçta onun tüm temeli yalnızca kendini sevmektir.

Bu nedenle, kişi değerli bir yargıç atamak istediğinde ne yapmalıdır? O zaman kişi niyetine, yani neden hakikat yolunda çalışmak istediğine bakmalıdır. Kuşkusuz, Yaradan'ın rızası için çalışmamız gerektiğine dair yukarıdan bir uyanışa sahipti. Peki "Yaradan'ın rızası için" nedir? O zaman, kişi Yaradan'ın onun çalışmasından keyif alması amacıyla çalışmaya başlar, yani maddesellikte olduğu gibi, eğer iş sahibi çalışanın işinden keyif alırsa, ona maaşına zam yapar. Aksine, onun ödülü Yaradan'ı memnun etmesi ve kendi çıkarını düşünmemesidir. Dolayısıyla, şu anda atadığı yargıç, Yaradan'ın rızası olan doğru yolu izlediğini görmek içindir. Buna "bir sunak" denir. Bu demektir ki, yargıç bir kişinin kendisini sunakta kurban etmesi gerektiğini görmesini sağlar, yani bilgilerimizin dediği gibi, "Tora sadece onun uğruna kendini ölüme atanlarda vardır".

Eğer yargıç değersiz biriyse, kişinin kendi yararına olan şeyleri kendisi için sağlaması gerektiğini düşünmesine izin verir. Buna "Aşera" denir, söylendiği gibi, Aşrei-Hem [mutlular], yani Aşera'nın putperestliği, her zaman beden nelerden zevk alabileceğine bakmaları ve Yaradan'ın bundan memnuniyet duyup duymayacağını bilmekle ilgilenmemeleri, ama her zaman kendi çıkarlarına bakmalarıydı.

Ancak Aşera ile genel halk arasında bir fark vardır. Pratikte çalışan, Lişma [O'nun rızası için] konusunu hiç düşünmeyenler için, Maimonides'in dediği gibi, "Kadınlara, küçüklere ve eğitimsiz insanlara sadece korkudan ve ödül almak için çalışmaları öğretilir. Bilgi edinene ve çokça bilgelik kazanana kadar, bu sır onlara azar azar öğretilir."

Bu insanlar hakkında, "Kim değersiz bir yargıç atarsa, İsrail'de bir Aşera dikmiş gibi olur" yorumunu yapmalıyız. Başka bir deyişle, yargıç, yani kişi bir şey yapmak istediğinde ve kalbindeki yargıca sorduğunda, yargıcının önyargılı olmamasına dikkat etmelidir. Aksi takdirde, ona adil bir karar vermeyecektir. Buna, putlara tapma anlamına gelen "Sanki İsrail'e bir Aşera dikmiş gibi olur" denir.

Eğer yargıç önyargılıysa, "rüşvet bilgelerin gözünü kör ettiği için" her türlü suçun işlenmesine izin verebilir. Buna, "Sanki İsrail'de bir Aşera dikmiş gibi" denir. Yani, sadece Mitzvot'un uygulanmasıyla ilgilenen ama Mitzvot'taki niyetle ilgilenmeyen, yani Yaradan'ın rızasını hedefleme ihtiyacıyla ilgili olarak, bununla uğraşmakla ilgilenmeyen ve bu çalışmanın seçilmiş bir azınlığa ait olduğunu söyleyen tüm İsrail ile ilgilidir.

Artık, orada neden, "Rav Aşhi şöyle söyledi, 'Bilge bir öğrenci yerine sanki sunağın yanına bir Aşera dikmiş gibi olur'" dediğini anlayabiliriz. Burada Rav Ashi'nin "Bilge bir öğrenci yerine sunağın yanına bir Aşera dikmiş gibidir" diyerek bizlere ne kattığını

anlamalıyız, oysaki bilge bir öğrenci değilse, "sanki İsrail'e bir Aşera dikmiş gibi olur" şeklinde söylenmişti. Buradaki farkı anlamalıyız.

Genel halk tarzında çalışanlar arasındaki farkı yorumlamalıyız. Onlar hakkında, "sanki İsrail'de bir Aşera dikmiş gibi" diyerek İsrail'deki genel halka atıfta bulunmuştur. Ama bilge bir öğrenci, yani "bilge öğrenci" olmak isteyenler hakkında, Baal HaSulam'ın yorumladığı gibi, "bilge öğrenci", "Bilge" olarak adlandırılan, tüm dünyaya ihsan eden Yaradan'ın öğrencisi olmak isteyen kişidir ve bu kişi aynı zamanda bir verici olmakla, yani ihsan etmek için çalışmaya gelmek amacıyla çalışmakla ödüllendirilmek ister. Eğer yargıç buna layıksa, yargıç ona kendisini sunakta kurban etmesini tavsiye eder. Eğer layık değilse, ona sadece kendi çıkarı için tavsiyede bulunur ki bu da "Ne mutlu onlara" demektir. Bu nedenle, "Bilge bir öğrenci yerine, sanki sunağın yanına bir Aşera dikmiş gibi" der.

Çalışmada İsteğe Bağlı Savaş Nedir - 2

Makale No. 44, Tav-Şin-Nun, 1989/90

RAŞİ, "Düşmanlarınıza karşı savaşa girerseniz" ayetini, ayetin isteğe bağlı savaştan söz ettiği şeklinde yorumlar. "Düşmanlarınıza karşı savaşa girerseniz" ifadesinin anlamını isteğe bağlı bir savaş olarak algılamalıyız. Çalışmada "isteğe bağlı savaş" nedir ve "isteğe bağlı olmayan savaş" nedir?

Yapılması gereken 248 ve yapılmaması gereken 365 emir olduğu bilinmektedir. Bunlara 613 Mitzvot [emir/iyi eylem] denir. Bunlara tüm ayrıntılarıyla ve hassasiyetle uyulmalıdır; aksi takdirde bu "günah" olarak kabul edilir. Bunlar hakkında "Eklemeyin ve çıkarmayın" denir. Bu yükümlülük eylemlerle ilgilidir, yani eylemler söz konusu olduğunda, kişi yasaklanan şeyi yapmalı veya yapmamalıdır.

Niyet konusunda durum böyle değildir. Dolayısıyla, ihsan etmek için çalışmayı amaçlamak, bu savaş isteğe bağlıdır. Başka bir deyişle, bu çalışmanın herkes için geçerli olduğu söylenemez, daha ziyade Mitzvot'u gözlemledikleri şekilde gözlemlemenin Yaradan'la Dvekut [bütünleşme] ile hiçbir ilgisi olmadığını hisseden, içsel bir dürtüye sahip olanlar için geçerlidir. Onlar, kişinin Yaradan sevgisini edinmesi gerekirken, onların yaptıkları her şeyde kendi menfaatlerinden başka bir niyetleri olmadığını görürler. "İhsan etmek için" denilen bu çalışma onlara aittir.

Ancak bu çalışma genel halka verilmemiştir. Bu nedenle ihsan etme çalışması zorunlu değil, "isteğe bağlı savaş" olarak adlandırılır. Bu, Maimonides'in Hilchot Teshuva'nın sonunda söylediği gibidir: "Bu nedenle, küçüklere, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken, onlara sadece korkudan ve ödüllendirilmek için çalışmaları öğretilir. Bilgi edinene ve daha fazla bilgelik kazanana kadar, bu sır onlara yavaş yavaş öğretilir."

Bu, "ih̡san etmek için" olarak adlandırılan Lişma [Onun rızası için] meselesinin genel halka ait olmadığı, ancak çok fazla bilgi edinmiş kişilere ait olduğu anlamına gelir. Dolayısıyla bu, ih̡san etme çalışmasının özellikle çok fazla bilgi edinmiş olanlar için olduğu anlamına gelir. Bu nedenle ih̡san etme çalışmasına "zorunlu savaş" değil "isteğe bağlı savaş" denir, çünkü bu genel halk için değil, "bilgi edinmiş ve çok fazla bilgelik kazanmış olanlar" için gereklidir. Ardından bu sır onlara azar azar öğretilir."

İsteğe bağlı savaş hakkında da eklemeler yapmalıyız, çünkü Yaradan'la Dvekut meselesi kişinin kendi otoritesini iptal etmesidir. İnsan doğası gereği sadece kendi otoritesini, ev sahibi olduğunu ve ne isterse onu yapacağını hissederek doğar. Yaradan'ın otoritesinin olduğunu, O'nun dünyanın lideri olduğunu bilmesi için, kişinin buna, Yaradan'ın dünyanın Kralı olduğuna inanması gerekir.

Kişi dünyanın bir Kralı olduğunu hissetmediği yerde, bu gizliliği Yaradan'ın yaptığına inanmalıdır ve buna "Tzimtzum'un [kısıtlamanın] ıslahı" denir. Ancak, kişi Yaradan'ın dünyanın lideri olduğunu organlarında hissedene kadar inanmalı ve büyük çaba göstermelidir. Ve sadece bir lider değil! Aksine, kişi O'nun rehberliğinin iyilik ve iyilik yapma şeklinde olduğuna inanmalıdır. Kişi bunu edinebilmek için elinden gelen her şeyi yapmalıdır, nitekim bu iki şekilde ifade edilir:

1. Kişi, bilgilerimizin "Bir adam bir adırdı ölürse" ayeti hakkında söyledikleri gibi, kişi kendi otoritesini iptal etmek için bir arzu ve zlem duymaya çalışmalıdır, çünkü Tora yalnızca onun üzerinde kendini lme bırakan kişide mevcuttur." Bu, kişinin kendi benliğini iptal etmek istediği anlamına gelir, yani kişi sadece tek bir otoritenin olduğu bir koşula ulaşmalıdır -Yaradan'ın otoritesi. Başka bir deyişle, kişi kendi menfaati için hiçbir şey yapmaz, sadece Yaradan'ın menfaatini görür. Buna "tekil otorite" denir ve buna "isteğe bağlı savaş" denir. Başka bir deyişle, bu tekil otoriteyi elde etmek için kişi kendine karşı savaşır ve buna da çalışmada "isteğe bağlı savaş" denir.

2. Bu otoriteyi elde etmek için kişinin gösterdiği tüm çabalardan sonra, kişi ikinci bir doğa edinmiş olarak kabul edilir, kişinin daha önce sadece kendi menfaati için alma arzusu varken, bu otoriteyi iptal etmek ve yeni bir otorite edinmek ister: Yaradan'a ih̡san etme arzusu. Dvekut'un anlamı budur. Başka bir deyişle, Yaradan Veren olduğu için, kişi de Yaradan'a ih̡san etmek ister.

Ancak, kişi bu otoriteyi alamaz, sadece Yaradan verebilir. Daha önce ona kendi menfaati için alma arzusunun otoritesini verdiği gibi, Yaradan ona farklı bir otorite, yani Yaradan'ın tekil otoritesini verebilir. Bu Yaradan'ın kişiye ikinci bir doğa vermesi olarak kabul edilir ki bu da Yaradan'a ih̡san etme arzusudur.

Buradan şu sonuç çıkar ki, bir kişi doğduğunda sadece tek bir otoriteye sahiptir, kendi otoritesi. Daha sonra, Tora ve Mitzvot'u gözlemlemek için cennetin krallığını üstlendiğinde, iki otoriteye sahip olur. Başka bir deyişle, kişi, Maimonides'in dediği gibi, "Ödül almak için küçüklere, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken" ödül almak için çalışır.

Daha sonra isteğe bağlı savaşta yani " kendi menfaati " olarak adlandırılan kendi otoritesini iptal etme ve Yaradan'ın kendisine tekil otoriteyi, yani Yaradan'ın otoritesini vermesini arzulama amacıyla çalışmaya başlar. Bu, bir kişinin "ihسان etme arzusu" olarak adlandırılan ikinci bir doğayı edinmesi, Yaradan'a memnuniyet verme arzusuna sahip olması olarak kabul edilir.

"Düşmanlarınıza karşı savaşa girerseniz" diye yazılanın anlamı budur, yani isteğe bağlı savaşta. "Kendisi için alma arzusu" denilen düşmanı yenmek, yani bu otoriteyi iptal etmek mümkün değildir. Bunun yerine, metin bize "ve Tanrınız Efendiniz onu sizin elinize teslim eder" vaadinde bulunur. Başka bir deyişle, Yaradan size bu gücü, "tekil otorite" denilen bu otoriteyi verecektir. Başka bir deyişle, Yaradan size ikinci bir doğa verecektir.

Bir kişinin bu otoriteyi istemeye hazır olması için, kalbin derinliklerinden gelen bir dua olması gerekir. Başka bir deyişle, kişi "ihسان etme arzusu" denilen bu güce ne kadar ihtiyacı olduğunu hissetmelidir. Bunun için bize "613 tavsiye" olarak adlandırılan Eitin [Aramice: tavsiyeler] şeklinde 613 Mitzvot verilmiştir. Bunlar aracılığıyla kişi, ihسان etme arzusuna ne kadar ihtiyacı olduğunu hissetmek üzere eksiklik alır, çünkü bu onu hedefin tamamlanmasına ulaşmaktan alıkoyan tek şeydir.

Ayrıca, bu bağlamda, yani gerçek eksikliği hissetmediği, ihسان etmek için gerçek bir ihtiyacı olmadığı gerçeği hakkında, kişi bunun için de dua etmelidir, ki Yaradan ona ihسان etme arzusunu elde etmek için bir eksikliğe sahip olmamanın ötesinde bir eksiklik versin.

Gerçekte, kişinin Yaradan'a inancı olduğunda ve O'nun büyük bir Kral olduğuna inandığında, kişi "bir meşalenin önündeki mum gibi" iptal olmalıdır. O zaman, seçim söz konusu değildir çünkü kişi doğal olarak iptal olur. Ancak kişi ihسان etmek için çalışmaya başladığında, inancını zayıflatan yabancı düşünceler aklına gelir. Buradan, bir kişinin ihسان etmek için çalışmamasının inanç eksikliğinden kaynaklandığı sonucu çıkar.

Mezmurlar 42'de yazıldığı gibi, "Gece gündüz gözyaşım ekmeğim oldu, oysa onlar bana gün boyu, 'Tanrın nerede?' diyorlar." Başka bir deyişle, "Sesine itaat etmem gereken Efendi de kim?" diyen Firavun'un düşünceleri aklına gelir. O zaman kişi iki şey

için dua etmelidir: 1) "Yüzünü benden gizleme" diye yazıldığı üzere, Yaradan'ın Kendisini ondan gizlemeyeceğine dair inanç için, 2) kendisini yakınlaştırması için, yani ona ihsan etme arzusunun gücünü vermesi için. Bu arzu sayesinde kişi Yaradan'a yaklaşır ki buna " form eşitliği" denir.

Kişi ihsan etmek için çalışmak istediğinde, ona yabancı düşüncelerin gelmesinin nedeni, kişi kendisi için çalıştığı sürece, bedenine ona çok fazla direnmemesidir, zira kişi bedenine büyük bir ödül alacağını, Tora ve Mitzvot'u gözlemlemeye degeceğini vaat eder, çünkü ödül fiziksel çalışma ve emekte olduğu gibi emeği tatlılaştırır. Bu nedenle, beden Tora ve Mitzvot'taki çalışmaları hakkında herhangi bir soru sormaz ve kişi huzur içinde yaşar. Kişi çalışmasından memnundur çünkü ödülünün her geçen gün arttığına inanır. Bu nedenle huzurlu bir yaşam sürer ve hayatında huzuru hisseder. Ve eğer "Komşunu azarla" Mitzvası'nı da yerine getirebilirse, kesinlikle memnun olur.

Ama kişi bedenine şöyle derse, "Şimdiye kadar senin iyiliğin için çalıştım, yani yaptığım her şey hem bedensel şeyler hem de Tora ve Mitzvot, hepsi seni mutlu etmek içindi. Yani, tüm kaygılarım sadece 'kendini sevme' veya 'kendine fayda sağlama' olarak adlandırılan, kişinin kendisi için alma arzusu içindi.

"Ama şimdi, yani bundan böyle, artık bedeninin yararı için değil, sadece Yaradan'ın yararı için çalışmak istiyorum." O zaman beden onu neden bir kenara attığı konusunda direnmeye başlar. Beden elinden geleni yapar, ona dünyanın her yerinden sorular yani "Sesine itaat etmem gereken Efendi de kim?" diye soran Firavun'un argümanını ve "Bu iş senin için ne?" diye soran kötü kişinin argümanını getirir. Bu düşünceler kişinin çalışmasını o kadar zorlaştırır ki, çoğu zaman kişinin yaşadığı düşüşler ve yükselişler bunun sonsuz olduğunu görmesine ve mücadeleden kaçmak istemesine neden olur.

Ve kişinin bedenine söyleyebileceği tek şey, gerçek bir korku içinde çalışmak istediğidir ki buna Zohar'da "Çünkü O yücedir ve hükmedendir" denir, yani kişi için büyük bir Kral'a hizmet ediyor olmak büyük bir ayrıcalıktır ve Yaradan'a hoşnutluk getirmek ister ve bu onun tek endişesi olur ve artık kendisi için endişelenmek istemez.

Şimdi ne yazıldığını anlayabiliriz (Tesniye 26:16), "Bugün Tanrın Efendin sana bu yasaları ve yargıları uygulamayı, onları bütün kalbinle ve bütün ruhunla tutmanı ve yerine getirmeni buyuruyor." RAŞİ, "Bu gün" ifadesini, "Her gün, sanki bu gün sana emredilmiş gibi gözünde yeni olacaklar" şeklinde yorumlar. Bunun bize ne kattığını, yani her günü sanki o gün bize emredilmiş gibi yapmak için çaba göstermek zorunda kalmamızın bize ne kazandırdığını anlamalıyız. Mesele şu ki, çalışmada önümüzde iki muhakeme bulunur: 1) ödül almak için, 2) ödül almak için değil, Yaradan'ın yüceliğinden dolayı.

Çalışmaları ödül almak için olanların "Her gün yeni gibi olacaklar "a ihtiyaçları yoktur. Aksine, kişi çalışması karşılığında ödüllendirileceğine inandığında, ödül onu Tora ve Mitzvot'a uymaya ittiği için çalışma gücüne sahip olur. Dolayısıyla, Tora'nın bize vaat ettiği ödüle inanıp inanmaması arasında bir fark yoktur ve her gün zorunluluğu yenilemesine gerek yoktur, zira bu ona ne katabilir ki?

Buna karşılık, "O yüce ve hükmeden" olduğu için, yani Yaradan'ın yüceliğinden dolayı çalışmak isteyenler, bu nedenle "sanki o gün emredilmiş gibi" bir ihtiyaç duyarlar, çünkü bir kişi ihsan etmek için Tora ve Mitzvot ile meşgul olduğunda, her gün Yaradan'ın yüceliğini ne kadar üstlendiğini fark etmelidir, ki O'na hizmet etmek için çaba göstermeye değerdir.

Zohar'da yazıldığı gibi, "Kocası kapılarda bilinir", "Her biri kalbinde kabul ettiğine göre". Bu, ihsan etme çalışmasında, yükselişler ve düşüşler söz konusu olduğu anlamına gelir. "Hiçbir gün diğerine benzemez", çünkü kişi bazen büyük bir Kral'a sahip olduğunu düşünür, bazen de tam tersini. Her birinin "yeni", "sanki o gün size emredilmiş gibi" olması gerekir.

Başka bir deyişle, kişinin sarf edeceği güç, o anda büyük ya da küçük hangi Kral'a hizmet ettiğine göre değişir. Başka bir deyişle, eğer dün O'nun büyük bir Kral olduğunu düşünüyorsa ve bugün böyle düşünmüyorsa, o zaman dünkü gibi değil, bugünkü inancına göre çaba gösterir. İşte bu nedenle ayet bize, "Bugün Tanrınız Efendiniz size buyuruyor" der. Yani kişi her gün O'na olan inancının farklı bir ölçüsü olduğunu bilmelidir.

Bu nedenle, kişi bazen bir düşüş sırasında küçük bir kral varsa telaşlanmamalıdır. Bu, kişinin inancının küçük olduğu ve bedeninin üstesinden gelebilmesi için onu zorlayamayacağı anlamına gelir. Bunun yerine kişi bedenine teslim olur ve mücadeleden kaçmayı düşünür.

Ancak kişi, bu düşüşü aldığına ve üstesinden gelme gücüne sahip olmadığına inanmalı, Yaradan'ın ona yardım edeceğine ve onu kişinin bulunduğu bu alçaklıktan kurtaracağına inanmalıdır ve o zaman kişi Yaradan'a daha büyük bir inanç edinecektir ve o zaman kesinlikle çalışma gücüne sahip olacaktır, çünkü her gün yenidir, yani yeni bir inancın ifadesidir. Bu yüzden "Sanki bugün size emredilmiş gibi" der. Böylece her şey o gün kişinin sahip olduğu inanca bağlıdır, kişi o ölçüde çalışır.

Bilmeliyiz ki, kişi ihsan etmek için çalışmaya başladığında ve beden buna itiraz ettiğinde, beden onu en kötü alçaklığa indirir. Şöyle ki, alma arzusu ona galip gelir ve onu iğrenç arzulara sürükler. Kişi bazen hiç aklına gelmeyen düşünce ve arzulara kapılır. Bunlar davetsiz misafirler gibi ona gelir ve kişi şaşırarak şöyle der: "Bugünün

diğer günlerden ne farkı var? Yani bana bu düşünce ve arzuları kim verdi? Kişinin sadece Yaradan için çalışması gerektiğini düşünmesi mi bu düşüncelerin beni bu kadar alçaklığa sürüklemesine neden oldu?" "Ama bir Mitzva'nın bir Mitzva'yı tetiklediği biliniyor, öyleyse neden ihsan etme kapılarını edinme arzusu bir kişinin bunun karşılığında böyle düşünceler edinmesine neden oluyor? Ve ayrıca, kişi böyle bir durumdayken ne yapabilir?"

Ancak, Baal HaSulam'ın dediği gibi (Şamati, Makale No. 1, "O'ndan Başkası Yok") kişi bilmelidir ki bu düşünceleri kişiye Yaradan gönderir ki kişi böyle bir alçaklığa tahammül edemesin; bu da kişinin Yaradan'dan ayrılmasına ve uzaklaşmasına sebep olan düşünceler yerine ona yaklaşma gücü vermesi için Yaradan'a kalbinin derinliklerinden dua etmesine sebep olur. O zaman kişi Yaradan'a dua etmeli ve şöyle haykırmalıdır: "Bizi huzurundan kovma ve kutsallığın ruhunu bizden alma," bunun yerine Yaradan ona ikinci doğayı, ihsan etme yani sadece Yaradan'a memnuniyet ihsan etme arzusuna sahip olma ve kendisi için hiçbir endişe duymama arzusunu verecektir. O zaman alma arzusunun ona getirdiği tüm bu düşünceler ve arzular doğal olarak kişiden uzaklaşacaktır.

Başka bir deyişle, kişi alma arzusunun kendisine getirdiği tüm bu düşüncelerin kendisine yukarıdan gönderildiğine inanmalıdır çünkü ihsan etme yolunda yürümek istemektedir ve bu arada Yaradan'ın kendisini Yaradan'la Dvekut'ta olmaya yaklaştırması için dua ettiğinden, ki bu form eşitliği demektir, kişinin çalışmada aylak olduğu belli olduğunda, kişiye yabancı düşünceler gönderilir ki bir kişi böyle bir kontrol altında olmayı kabul edemez. Bu da kişiye içinde bulunduğu durumun üstesinden gelmesi gerektiği yönünde bir itiş gücü verir.

Dolayısıyla bu kötü durumdan, bir kişi böyle bir yönetim altında olabileceğini asla hayal edemeyeceği kadar düşük bir durumda olduğunu hissettiğinde, bu nedenle paniğe kapılmaması ve mücadeleden kaçmaması gerektiği sonucu çıkar. Aksine, Yaradan'ın şu anda kendisiyle ilgilendiğine ve onu bir Ahoraim [arka] koşulu aracılığıyla yaklaştırdığına inanmalıdır.

Bu, Bir Bilgenin Meyvesi kitabında (Cilt 1, s 139) yazıldığı gibidir, "Ayet hakkında, 'Sevgilim bir ceylan gibidir', bilgelerimiz, 'Ceylanın koşarken arkasına baktığı gibi, Yaradan İsrail'i terk ettiğinde, yüzünü arkasına çevirir' dediler. Sonra yüz Ahoraim'deki haline geri döner, yani İsrail'e bir kez daha tutunmak için özlem ve hasret duyar. Bu, İsrail'de de Yaradan'a tutunmak için özlem ve hasret doğurur ve bu özlem ve hasretin ölçüsü aslında yüzün kendisidir."

Bir kişi alçaklık durumunda olduğunda, Yaradan'ın ondan uzaklaştığını ve çalışma için hiçbir arzusu veya özlemi olmadığını, bunun Yaradan'ın bir kişiye maneviyattan

tat almama hali vermesi olarak kabul edildiğini kastettiğini yorumlamalıyız. Dahası, kişi kaçmak ve çalışmayı tamamen unutmak ister. Bu, Yaradan'ın ona Ahoraim'i göstermesi olarak kabul edilir.

Yaradan'ın Panim'i [yüzü/önü] yarattıklarına iyilik yapma arzusudur ve Ahoraim bunun tam tersidir. Yaradan bir kişiye neden Ahoraim'i gösterir? Bu kasıtlıdır, çünkü kişi bu sayede Yaradan'la Dvekut'a doğru bir itiş elde eder, çünkü kişi alçaklık durumunda kalamaz. Buradan şu sonuç çıkar ki, Ahoraim'in içinde Panim'in anlayışı vardır.

Çalışmada "Gizli Şeyler Tanrımız Efendimize Aittir" Ne Demektir?

Makale No. 45, Tav-Şin-Nun, 1989/90

Tora ve Mitzvot'u [emirleri/iyi işleri] yerine getirirken bir eylem, bir de niyet olduğu bilinir. "Eylem", kişinin Tora ve Mitzvot'u tüm detayları ve hassasiyetleriyle yerine getirmesi ve bunun karşılığında ödüllendirileceğine inanması anlamına gelir. Maimonides'in Hilchot Teshuva'nın sonunda söylediği gibi, "Bu nedenle, küçüklere, kadınlara ve eğitimsiz insanlara öğretirken, onlara sadece korkudan dolayı ve ödül almak için çalışmaları öğretilir. Bilgi edinene ve daha fazla bilgelik kazanana kadar, bu sır onlara azar azar öğretilir."

Buradan, Mitzvot'un uygulanmasına, onlarla uğraşanların iyiliği için olduğu şeklinde baktıkları sonucu çıkar. Buna "çalışmanın ifşa edilen kısmı" denir. Bunun anlamı şudur: Kişi yaptıklarının doğru olup olmadığını görebilir ve bir başkası da onun Tora ve Mitzvot'u nasıl yerine getirdiğine baktığında, bunu o da görebilir. Buna "ifşa edilen kısım" denir, çünkü kişinin yaptığı eylemler hem kendisine hem de başkalarına ifşa olur.

Niyette yani bu eylemlerin Yaradan'ın rızası için olmasını amaçlamakta durum böyle değildir. Niyet söz konusu olduğunda kişi gerçeği görmez. Kendini kandırabilir çünkü gerçeği göremez. Kişi kendinde hata bulmadığı için, niyete "gizli kısım" denir. Bu demektir ki, kişinin kendisinden gizlenir. Kişi gerçeği bilemez.

Ve özellikle, niyet, kişi dostunun Mitzvot'u yerine getirirken neye niyet ettiğini göremediği için, dostundan gizlenir. Bu yüzden bu kısma çalışmanın "gizli kısmı" denir.

Buna göre, çalışmamızda, "eylemler" olarak adlandırılan ifşa edilmiş kısmı ve "Yaradan'ın rızası için niyet" olarak adlandırılan gizli kısmı ayırt etmeli ve genel halkın çalışması ile bireyin çalışması arasındaki farkı anlamalıyız. Genel halkın çalışmasında, kişi ilerleme kaydettiğini görür. Yani, kişi her seferinde daha fazla Tora, daha fazla Mitzvot edinir ve bu nedenle çalışmak için motivasyonu vardır ve her zaman mutludur. Tora ve çalışma konusunda iyi bir tat hissettiği için, tüm insanların neden Tora ve Mitzvot'a bağlanmadığını anlayamaz.

Bu tat, genel halka Saran Işık olarak parlar ve buna "cansız Keduşa [kutsallık]" denir. Başka bir deyişle, maddesellikte tüm bitkilerin cansızlıktan ortaya çıkması gibi, çalışmadaki her "bitkisel" de "Keduşa'nın cansızlığından" gelir. "Cansız" olmadan "bitkisel" de olmaz. Bu Saran Işık, Tora ve Mitzvot'un yükünü üstlendikleri takdirde, genel halkın içinde parlar.

Ancak asıl nokta, "kişisel fayda" olarak adlandırılan "bedene" aykırı bir niyetlerinin olmamasıdır, çünkü Maimonides'in dediği gibi genel halkla birlikte "ödül almak için" öğrenmeliyiz. Onlar ödül ve cezaya inandıkları ölçüde, bu çalışmada mutlu ve istekli bir şekilde ilerlemek için zaten yakıtları vardır.

Kişi, bedenin doğasına aykırı olan, ihsan etmek için çalışmayı hak etme yolunda yürümek istediğinde ise durum böyle değildir. O zaman beden, hemen onun yoluna karşı direnmeye başlar. Bu durumda, Saran Işık olarak kişiyi aydınlatan inanç, kişi için yeterli olmaz ve bedenin sorularının üstesinden gelebilecek güce sahip olmak adına Yaradan'ın yüceliğine olan inancının eksik olduğunu görür.

O zaman bir yükselişler ve düşüşler süreci başlar ve kişi her şeyi Yaradan rızası için yapabilmek amacıyla Yaradan'ın bir işçisi olmaya layık olmadığını düşünür. Üstesinden gelemediği yabancı düşüncelerin kendisine gelmeye devam ettiğini görür.

Ancak, Baal HaSulam'ın söylediğine göre, bu düşünceleri bize Yaradan'ın gönderdiğine inanmalıyız ki, bu sayede Tav-Şin-Hey yılından "Diğer Tanrılar" makalesinde yazıldığı gibi, kalbimizin derinliklerinden O'na dua etme arzusu edinelim. Bu nedenle, bize ihsan etme arzusu vermesi için Yaradan'a dualarımızı artırmamız gerekir ve bu arzuyu kendi başımıza edinemeyiz.

Sadece iki şekilde tavsiye istemeliyiz: 1) Eksik olan tek şeyin, ihsan etme gücü olduğunu nasıl hissedeceğimize dair tavsiye almak, 2) O'ndan bize bu gücü vermesini istemek. Buna "613 Eitin [Aramice: öğütler]" denir, yani "eksiklik" olarak adlandırılan bir Kli'ye [kaba] ve "ışık" olarak adlandırılan doyuma nasıl sahip olunacağına dair 613 öğüt.

Başka bir deyişle, ihsan etme arzusunu Yaradan verir. Buna "Elinden gelen ve gücünün yettiği her şeyi yap" denir. O zaman, Yaradan kişiye "ihsan etme arzusu" denilen ikinci doğayı verir. Sadece bir kez ihsan etme arzusuna ulaştığımızda, 613 Pekudin [Aramice: teminat] ile ödüllendirilebiliriz ki bu da 613 Mitzvot'ta kıyafetlenen ışıktır.

Yukarıdakilere göre, "Gizli şeyler Tanrımız Efendimize aittir" ayetini yorumlamalıyız. Bu, kişinin tüm eylemlerinin Yaradan'ın rızası için olmasını amaçlayan niyetiyle ilgilidir. Bu Yaradan'a aittir. Başka bir deyişle, bu gücü kendi başına elde etmek insanın gücü dâhilinde değildir. Bu nedenle kişinin bilmesi gerekir ki, Yaradan'ın rızası için çalışmaya asla gelemeyeceğini gördüğünde, o zaman kişi mücadeleden kaçmak ister çünkü bunu asla başaramayacağını görür. İşte bu yüzden ayette "Gizli şeyler Tanrımız Efendimize aittir" denmektedir. Bu, gizli olan kısmın, ihsan etme amacının kişinin elinde olmadığı, ancak "ihsan etme arzusu" olarak adlandırılan ikinci doğayı vermenin Yaradan'ın elinde olduğu anlamına gelir. Bu yüzden "gizli" olarak yazılmıştır ve bunu vermesi gerektiği için de bu, Yaradan'a aittir.

Bununla birlikte, kişi ihsan etme arzusuyla ödüllendirildiğinde, alma arzusunun ölmesi için dua etmemelidir, zira alma arzusu ölürse, kişi alma arzusunun alçaklığını göremeyecektir. Dolayısıyla içindeki alma arzusu tövbe etmeden ölecektir ancak kişi alma arzusunun tövbe etmesini ister çünkü bu şekilde alma arzusundan intikam almış olur.

Bu demektir ki, kişi alma arzusunun, ihsan etme arzusunun isteğine göre nasıl çalışması gerektiğini görür, çünkü "tövbe" alma arzusunun ihsan etme arzusuna teslim olması ve alma arzusunun artık ihsan etmek için alma tarzında çalışması gerektiği anlamına gelir. Ama eğer alma arzusu, kişi ona ihsan etmek için almak üzere boyun eğdiremeden ölürse, bu kişinin alma arzusunu ıslah etmediği anlamına gelir.

Yukarıdakilere göre, "Merhametimin Tanrısı beni karşılayacaktır" (Mezmurlar 59:11) diye yazılmış olanı yorumlamalıyız. RAŞİ şöyle yorumlar: "Düşmanlarımin eli bana hükmetmeden önce bana yardım edecek. Görmek için can attığım zaferimi bana gösterecek. 'Onları öldürme,' çünkü bu görünürde bir intikam değildir, 'halkım unutmasın,' çünkü tüm ölümler unutulur. 'Onları kudretinle yerinden oynat ve alaşağı et.' Doğrusu, onları varlıklarından uzaklaştır ki fakirleşsinler. Bu, günlerce hatırlanacak bir intikamdır."

Davut'un kime böyle beddua ettiğini, Yaradan'dan düşmanlarını öldürmemesini, onları canlı ve fakir bırakmasını istediğini, oysa onları öldürürse acı çekmeyeceklerini, bu yüzden onları canlı ama fakir tutmasını istediğini anlamalıyız. Ancak bu şekilde

onlardan intikam alabilecektir, onları hükümlerlerinden aşağı indirerek, "Onları aşağı indirin" diye yazıldığı gibi.

Bu konu çalışmada nasıl yorumlanmaktadır? İlk olarak, Davut'un kim olduğunu anlamalıyız. Davut'a Malhut yani cennetin krallığı denir. Keduşa'nın Malhut'u ihsan etme arzudur ve bunun zıttı Sitra Ahra [diğer taraf] olarak adlandırılan kendisi için alma arzudur. Bu, Keduşa'nın zıddıdır ve Keduşa'nın düşmanıdır, çünkü şöyle yazılmıştır: "Günahkâr, erdemliyi izler ve onu öldürmeye çalışır." Bu demektir ki, alma arzusu ihsan etme arzusunu öldürmek ister.

Keduşa'nın Malhut'u için Merkava [yapı] olan Davut, düşmanı olan alma arzusunun -ki bu Keduşa olan ihsan etme arzusunu öldürmek ister - Yaradan'ın kurtarışını hızlandırması için dua etti, böylece alma arzusu, yani düşman, ona hükmedemeyecekti.

"Merhametimin Tanrısı benimle buluşacak" ifadesinin anlamı budur, yani Yaradan önce bana merhamet edecek. Başka bir deyişle, Hesed [merhamet/rahmet] olarak adlandırılan ihsan etme arzusu, alma arzusuna hükmedecektir. Ancak, "Onları öldürme", çünkü bu açık bir intikam değildir, "halkım unutmasın", çünkü ölümlerin hepsi unutulur. "Onları kudretinle yerinden oynat ve aşağı indir", yani onları varlıklarından uzaklaştır ve fakirleştir. Bu, günlerce hatırlanacak bir intikamdır.

Çalışmada yer alan bu lanetleri anlamak için, düşmanı, kendisi için alma arzusunu, ölmemesi için lanetlediği şeklinde yorumlamalıyız. Yani alma arzusu iptal edilseydi, alma arzusu ihsan etme arzusunun hükümlerine tanık olmayacaktı. Başka bir deyişle, "intikam" diğerinin nasıl boyun eğdirilmesi gerektiğini görmesi anlamına gelir. Burada, bütünlük, "Gevurot'u memnun etmek" olarak adlandırılan yargıların tatlandırılması anlamına gelir.

Bu nedenle, eğer alma arzusu iptal edilir ve sadece ihsan etme arzusu hüküm sürerse, bu amacı tamamlamayacaktır, zira yaratılışın amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapmaktır, yaratılanların Yaradan'a haz ve mutluluk ihsan etmesi değil. Yaratılanların Yaradan'ı hoşnut etmesinin nedeninin, sadece yaratılanlar için bir ıslah olduğu bilinmektedir, bu nedenle burada görünürde bir intikam yoktur, çünkü alma arzusu artık var olmadığından, alma arzusu ihsan etme arzusuna teslim olmaz.

Ancak alma arzusu canlı olduğunda ve ihsan etme arzusunun hükmünü kabul etmek zorunda kaldığında, buna "görünürde intikam" denir. Başka bir deyişle, alma arzusunun artık yalnızca onun sayesinde, yani ihsan etme arzusunu kendi üzerine alarak çalıştığı herkes için açıktır. Buna "ihsan etmek için almak" denir. Yani, yaratılışın amacının O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğunu kabul etmiştir ve aynı zamanda

Yaradan'a memnuniyet vermek istediği için Yaradan'la Dvekut [bütünleşme] içindedir. Kişi o anda Yaradan'a ne verebileceğini hisseder ki O da bundan keyif alsın. Yaratılışın amacı bu olduğu için, sadece Yaradan'dan haz ve memnuniyet alarak Yaradan'ın zevk aldığını görür.

Yukarıdakilere göre, Gevurot'un tatlandırılmasının ne anlama geldiğini anlamalıyız. Gevurot, Hitgabrut [üstesinden gelme] anlamına gelir ve öncelikle bir kişinin çalışması ve alma kaplarını kullanmasıyla ilgilidir. Normalde, eylemlerin niyeti etkilediğini öğreniriz. Bu nedenle, kişi alma kaplarını kullandığında ve eylemin tersini, yani ihsan etmeyi amaçlamak istediğinde, bu ekstra bir üstesinden gelmeyi gerektirir. Gevurot genellikle "yargılar" olarak adlandırılır çünkü ihsan etme amacı olmaksızın kullanmanın yasak olduğu alma kapları üzerinde Tzimtzum [kısıtlama] ve yargı vardır.

Dolayısıyla, kişi alma arzusunun hükmü altına girdiğinde, bu arzular onda acı bir duruma neden olur ve onlardan kurtulmak ister. Her zaman "Onlardan nasıl kurtulabilirim?" diye düşünür. Bunlar kişinin aklını kurcalar ve eğer onları öldürebilse ve böylece ufuktan kaybolsalar, çok mutlu olurdu!

Ama Davut şöyle der: "Halkım unutmasın diye onları öldürme. Onları kudretinle yerinden oynat ve aşağı indir."

"Onları yerinden oynat" demek, onları bir yerden bir yere götür ve zenginliklerinin doruğundan aşağı indir, böylece yoksul kalsınlar demektir. Yani, onlar alma kaplarında hiçbir şey almasınlar ama herhangi bir bolluk olmadan fakir olsunlar. Onun intikamı, alma arzusunun teslim olması ve ihsan etme amacının kontrolünü kendi üzerine alması olacaktır. Onun laneti, hepsinin "ihsan etmek için almak" olarak adlandırılan Keduşa'ya girmeleri olacaktır. Buna "tatlandırılmış Gevurot" denir.

Bu, "korkunç günler" olarak adlandırılan Roş Aşana'nın [yılın başlangıcı] anlamıdır. ARI, Roş Aşana'nın "yargı niteliği" olarak adlandırılan Malhut'un inşası olduğunu söyler. Malhut [krallık], tüm dünyanın onun niteliğini takip ettiği anlamına gelir, çünkü Malhut, İsrail'in 600.000 ruhunun tamamının dahil olduğu "İsrail meclisi" olarak adlandırılır ve Roş Aşana'nın tüm çalışması, krallığın yükünü kabul etmektir. Bu nedenle "Tüm dünyaya ihtişamınla hükmet" diye dua ederiz.

Başka bir deyişle, Malhut, O'nun üzerimizdeki krallığını kabul etmemiz ve taçlandırmamız gerektiği anlamına gelir, böylece tozun içindeki Şehina [Kutsallığı] şeklinde değil, ihtişamlı bir şekle sahip olur. Bu nedenle Roş Aşana'da, "Ve halkına ihtişam ver" diye dua ederiz. Yani, Yaradan'ın cennetin ihtişamını hissetmemize izin vermesini dileriz. Roş Aşana tozun içindeki Şehina durumunda olan cennetin krallığı

olduğu için, Roş Aşana Yaradan'dan cennetin ihtişamını hissetmeyi yani cennetin krallığının gözümüzde yüceltilmesini istememiz gereken zamandır.

Ve cennetin krallığının tüm dünyada ifşa edilmesini istediğimizde, yani "tüm dünya O'nun ihtişamıyla dolduğunda", "Ve her şeyi hizmetkârlarına getirecek" diye yazıldığı gibi, tüm dünyada hissedileceğinden, bu dua hem genel halk hem de bireyler için geçerlidir. Bu, "İnsan küçük bir dünya" olduğu için, onun tüm dünyaya dahil olduğu anlamına gelir. O zaman, bedenlerimizde kendi iyiliğimiz için çalışma arzusunun kalmamasını isteriz. Ve aynı şekilde tüm dünyada, yani "Tüm yeryüzü Efendi'nin bilgisiyle dolacak". Bu şekilde, Roş Aşana'daki tüm dualar genel dualardır.

[Şofar'ın] üflenişinin sırası da üç çizgi halinde olan çalışmanın sırasına göredir. Yani, Yaradan'ın çalışmasına başladığımızda, bir çizgi ile başlarız, çünkü "sağ" ve "sol" dan ancak iki çizgimiz olduğunda bahsedebiliriz. Bir çizgi "bütünlük" olarak adlandırılır ve bu, eylemle başlamak olarak kabul edilir.

Demek ki, kişi şunu söylemelidir: "Bugün Tanrın Efendi sana emrediyor" diye yazıldığına ve bilgilerimiz de "Her gün, sanki bugün sana emredilmiş gibi gözünde yeni olmalılar" dediklerine göre, her gün yeni bir başlangıçtır. Dolayısıyla, kişi bir çizgiyle başladığında, Yaradan'ın yasasını yerine getirme ayrıcalığına sahip olduğu için mutlu olmalıdır.

Kişi sonrasında niyete geçer, yani her şeyi Yaradan rızası için yapmaya ne kadar ihtiyacı olduğunu sorgular. İşte o zaman gerçek çalışma başlar, çünkü o zaman Yaradan'ın rızası için bir şey yapmak isteyen tek bir organı bile olmadığını görür. Buna zaten "sol çizgi" denir, bilgilerimizin şöyle dediği gibi, "sol reddeder." Bu demektir ki, kişi Yaradan'dan ne kadar uzak olduğunu görür ve daha fazla çaba göstermesi için kendisini Yaradan'ın uzaklaştırdığına inanmalıdır.

Kişi daha sonra "bütünlük" olarak adlandırılan tek bir çizgiye geri döner. Ama şimdi tek çizgi "sağ çizgi" olarak adlandırılır, çünkü sol çizgi, bir çizginin "sağ" olmasını sağlar. Daha sonra kişi "Yaradan ruhu verir" denilen orta çizgi ile ödüllendirilir.

Baal HaSulam'dan Çalışmanın Düzeni

Makale No. 46, Tav-Şin-Nun, 1989/90

- 1) Dünyanın bir Gözetleyicisi olduğuna inanmak.
- 2) İnancın daha düşük bir öneme sahip olduğunu bilmek, yine de bu yolda yürümeyi seçmek.
- 3) Kişinin inancı, almak için değil, ihsan etmek için olmalıdır.
- 4) Kişi çalışmayı Yaradan'a atfederken, çalışmanın nasıl görüldüğüne bakmaksızın Yaradan'ın çalışmamızı kabul ettiğine inanmalıdır.
- 5) Mantık ötesi inançla ilgili olarak yapılması gereken iki ayrım vardır: 1) Kişi mantık ötesi gider çünkü başka seçeneği yoktur. 2) Kendisine akıl verilse ve artık mantık ötesi gitmesi gerekme bile, yine de mantık ötesi yolda yürümeyi seçer.
- 6) Kişi şunu bilmelidir ki, çalışması kendisini sevme içinde olduğunda, elde edebileceğini kendisine tasvir ettiği tüm başarılarından sonra, yalnızca kendisine fayda sağlayabilir. Buna karşılık, Yaradan sevgisiyle, genel halka fayda sağlar.
- 7) Geçmiş için şükretmeli ve övgüde bulunmalıyız çünkü gelecek buna bağlıdır. Bu demektir ki, ne ölçüde şükredersek, yukarıdan aldığımız her şeyi o ölçüde takdir ederiz ve yukarıdan aldığımız yardımı kaybetmemek için nasıl koruyacağımızı biliriz.
- 8) Çalışmanın kalbi, bütünlük anlamına gelen sağ çizgide yürümektir. Yani, maneviyata hangi şekilde tutunursak tutunalım, Yaradan bize maneviyatta bir şeyler yapma düşüncesi ve arzusu verdiği için mutlu olmalıyız.
- 9) Sol çizgide de yürümeliyiz. Ama bunun için günde yarım saat yeterlidir, yani Yaradan'ın sevgisini kendine olan sevgiye ne kadar tercih ettiğini hesaplamak için. Kişi

eksiklikleri gördüğü ölçüde, Yaradan'ın kendisini gerçekten yakınlaştırması için dua edecektir, çünkü kişi özellikle iki çizgide ilerleyebilir.

Çalışma sırasına göre üç ayırım yapmalıyız (Bir Bilgenin Meyvesi, Cilt 1, s 115):

1) Kişinin ruhunu tamamlamak ve onu köküne döndürmek için özlem duyması. Buna "İsrail niteliği" denir.

2) Yaradan'ın yollarını ve Tora'nın sırlarını anlamak, çünkü "Üst olanın emrini bilmeyen, O'na nasıl hizmet edecek?" Bu Tora olarak kabul edilir.

3) Yaradan'a ulaşmayı arzulamak, yani O'na tam bir farkındalıkla bağlanmak, ki bu da Yaradan olarak kabul edilir.

En iyisi, orta çizgi olan üsttekinin emri için çabalamaktır.

Zohar Kitabı üzerine Sulam (Merdiven) yorumunun yazarı Rav Yehuda Leib HaLevi Aşlag'ın (Baal HaSulam) ilk oğlu ve halefi Rav Baruh Şalom HaLevi Aşlag'ın (RABAŞ) yazıları, bize Kabala bilgeliğini insan deneyimimize bağlayan manzaralar sunar.

Bu kitaplar, RABAŞ'ın insan doğası hakkında sahip olduğu derin bilgiyi ifşa eder ve bizi kendi ruhlarımıza doğru bir yolculuğa çıkarır.

Metinleri özömsedikçe, Kabala'nın şifreli bir okültizm değil, kendimizi anlamak, yaşamlarımızı ve çevremizdeki dünyayı iyileştirmek için zaman içinde test edilmiş bir metot olduğunu görürüz.

LAITMAN
KABBALAH
Publishers